Ч. 114. Львовъ, Вторникъ 2 (14) жовтня 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ѣй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылати пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютъ тѣлько на попереднє завѣренє жеданє.

Поединоке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъся по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного рядка печатного.

Реклямаціи неопечатаній вольній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрації часопися „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австрії:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр.
на пѣвъ року . . 6 зр.
на чвертъ року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·—
на пѣвъ року . „ 2·50
на чвертъ року . „ 1·25

для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 рубл.
на пѣвъ року . . . 6 рубл.
на чвертъ рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рѣкъ . . 16 рубл.
на пѣвъ року . . . 8 рубл.
на чвертъ рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . 5 рубл.
на пѣвъ року . . . 2 50ку.

Для Америки, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чвертъ року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр

Съ днемъ 1 (13) жовтня починаєся IV-тый кварталъ сегорѣчнои предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Загальный Зѣоръ
членовъ „Народного Дому“.

(*Конецъ.*)

Четверте внесенье дотыкало дѣла поруки „Народного Дому“ за банкъ рускій. Коли предсѣдатель отчитавъ сю точку и спытавъ, чи хто жадае голосу, — въ сали стало такъ тихо, хочь макъ сѣй. Выступивъ п. Миронович, дѣдичъ въ Оолыничъ, и отчитавъ звѣстне внесенье, ухвалене на довѣрочнѣмъ засѣданю: „Загальный Зѣоръ поручае управляючому Совѣтови „Нар. Дому“, щобы належно розсмотривъ сю справу, а по розсмотреню скликавъ загальный зѣоръ для мериторичного ѣи оцѣнения“. Предсѣдатель пѣддавъ се внесенье заразъ пѣдъ голосованье и его принято. Котрыйсь членъ пѣднѣсъ, чи не добре було-бъ скликати загальный зѣоръ на 29 л. жовтни, т. е. на день слѣдуючій по зѣорѣ отпоручниковъ здовичо-сиротиньского фонду, бо бодай деякѣ члены могли-бъ ва однымъ заходомъ бути на обохъ зборах. Супротивъ того взначивъ о. Крушиньскій, що перемыска епархія не могла-бъ въ тои полекшѣ користати, а п. Щербанъ пояснивъ, що такій короткій речинець не можна вызначувати, бо загальный зѣоръ пѣсля статутѣвъ мусить бути скликаный цѣлый мѣсяць наперед.

Пяте внесенье було о. Малиновского о обмеженье числа бурсаковъ. Противъ того выступили оо. Лепкій и Костецкій и оба вгѣдно внесли, щобы надъ тымъ предметомъ перейти до порядку дневного. О. Лопатыньскій заявивъ, що ѣнъ скорше думавъ-бы о потребѣ реорганизаціи бурсы, якъ о ея обмежуваню. „Бурса — говоривъ о. Лоп. — вправдѣ давала хлопцямъ ѣсти, але не давала имъ отвѣтного надвору, ведени, опѣки. Бурса не була матерею, але мачухою. Не конець задачи бурсы на тѣмъ, щобы нагодувала хлопця, она мусить ще его выховати въ дусѣ народнѣмъ рускѣмъ.“ Бесѣдникъ отже пѣзвавъ управляючій Совѣтъ, щобы предложивъ слѣдуючому загальному зѣорови внесенье о такѣй реорганизаціи бурсы, щобы она була взѣрцевою. О. Поповичъ поперъ о. Лопатыньского, заявляючи, що ему припоручили Русины его окрестности, щобы пѣднѣсъ на зборѣ, що въ бурсѣ „Нар. Дому“ надзѣръ надъ выхованьемъ хлопцѣвъ въ народнѣмъ дусѣ недостаточный. О Малиновского дуже здивували замѣты обохъ попередныхъ бесѣдниковъ. Хлопцѣ учатся, а надзѣръ надъ ними вѣвъ впередъ бл. п. Палюхъ, а теперь веде п. Лагола, укѣнченый правникъ, принятый на мѣсце Палюха. О. Чировскій, першій въ бесѣдниковъ въ тѣмъ дѣлѣ, показавъ пальцемъ на саму головну причину, длячого то отзываютъся голосы о недостачи въ выхованю бурсаковъ въ дусѣ народнѣмъ. „Всѣ народы — говоривъ о. Чировскій — стараютъся выховувати свою молодѣжь въ рѣдныѣмъ дусѣ, въ рѣдныѣмъ язычѣ, а „Народный Дѣмъ“ якъ на перекѣръ шле своихъ бурсаковъ до нѣмецкои гимназіи. Се не дастъся нѣякъ оправдати. Бурсаки „Нар-ого Дому“ повинни ходити до своеи, до рускои гимназіи.“ О. Малиновскій не годитъся съ поглядомъ о. Чировского, бо въ нѣмецкѣй гимназіи хлопцѣ научатся нѣмецкого языка, а нѣмецкій языкъ придастъся всюды, въ войску, въ судѣ и т. д. О. Стефановичъ пригадуе, що на загальнѣмъ зборѣ въ 1881 роцѣ поставивъ бувъ внесенье, щобы бурсаковъ „Нар. Дому“ посылати не до нѣмецкои, але до рускои гимназіи. Тогды зѣоръ поручивъ Совѣтови, щобы застановився надъ тымъ дѣломъ. Тымчасомъ се нѣчого не змѣнило и бурсаки всѣ ходятъ до нѣмецкои гимназіи. Тое дѣеся съ шкодою для ученикѣвъ и ума на повазѣ „Нар. Дому“ и въ загалѣ Русинѣвъ. Ученики непѣдготовленѣ до нѣмецкого языка выкладового терпятъ на тѣмъ; суть случаѣ, що ученикъ, скѣнчившій народну школу съ отзначеньемъ, пѣйшовши на нѣмецку гимназію, — тамъ ледви лѣве, бо мусить подолѣвати трудѣсть нѣмецкого языка. Що-жь найголовнѣйше, то се, що мы Русины, домагаемось рускихъ шкѣлъ, а перша руска институція „Народный Дѣмъ“ не посылае бурсаковъ до рускои гимназіи. На такій способъ, на що намъ боротися о рускѣ школы, коли мы волимо нѣмецкѣ. О. Малиновскій знову отповѣдае своимъ, що нѣмецкій языкъ потрѣбный, а намъ треба такихъ, щобы добре умѣли по нѣмецки, абы могли колись выступати въ „высокихъ сферахъ“... О. Крушиньскій попираe о. Малиновского и розказуе, що власне вчера говоривъ съ однымъ Нѣмцемъ, котрый сказавъ, що свои дѣти аж до Нѣмеччины посылае, щобы добре научились по нѣмецки. О. Лопатыньскій инакше знову глядитъ на се дѣло. „Щобы выступати въ высшихъ сферахъ — говоривъ о. Лоп—ій — треба чогось бѣльше, якъ знания нѣмецкого языка. Кождый выслуженый вахмайстеръ знае дуже добре по нѣмецки, а не займае министерскихъ посадъ. Бурсаки „Народного Дому“ повинни ходити до рускои гимназіи. Протинъ рускои гимназіи не дастъся зробити нѣякій закидъ. Я мавъ случай дуже часто стрѣчати ученикѣвъ рускои гимназіи и я пересвѣдчився, що тіи ученики дуже добре ведени, посѣдаютъ вѣдомостей дуже богато, — такъ, що руску гимназію можна назвати взѣрцевою. Не годится отже, маючи таку свою гимназію — посылати бурсаковъ до нѣмецкои.“ О. Костецкій, професоръ нѣмецкои гимназіи, промовивъ наконець за тымъ, „щобы було, якъ бувало“, и внесенье о. Чировского, поперте оо. Стефановичемъ и Лопатыньскимъ упало, а стало на тѣмъ, що „Народный Дѣмъ“ мае въ тѣмъ дѣлѣ и на будуще поступати такъ, якъ поступавъ доси, и мае р дичѣвъ пытати, до якои гимназіи маютъ ходити ихъ дѣти, бурсаки.

Шесте внесенье, поставлене о. Малиновскимъ дотычно отнята „Академическому Кружкови“ нынѣшного его умѣщеня, за котре було-бы що найменше 300 зр. рѣчного чиншу, а вызначеня „Кружкови“ иншого умѣщеня, менше догѣдного для чиншѣвниковъ, — такожъ упало. На промову о. Малиновского на тему ощадности нѣхто не звертавъ уваги и майже безъ дебаты ухвалено передати се дѣло управляючому Совѣтови.

Семе внесенье, такожъ о. Малиновского, дотыкало першого урядника „Народн. Дому“, п. Василя Лаголы. О. Мал—ій внѣсъ, щобы загальный зѣоръ одобривъ именованье п. Лаголы провизоричнымъ урядникомъ на мѣсце пок. Палюха. Надъ внесеньемъ симъ вызвязалась досыть попутана дебата, а то въ тои причины, що ся рѣчь не належала до загального зѣору, позавкъ статутъ выразно приписуе, що приймати и именувати урядниковъ мае управляючій Совѣтъ, а загальному зѣорови полишено лишь вызначуванье пенсіи. Коли се выяснилося, то загальный зѣоръ рѣшивъ лишь о пенсіи. О. Костецкій поставивъ внесенье, щобы п. Лаголѣ дати цѣлу пенсію пок. Палюха 800 зр., мешканье и 5-лѣтный додатокъ не по 50 зр., якъ мавъ Палюхъ, але по 100 зр. Розпочалась дуже горяча дискусія. О. Малиновскій промовивъ противъ того зрушенымъ голосомъ: „Бѣйтеся Бога, господиновє! Та-жь „Народный Дѣмъ“ не може такъ кидати грѣшми! Подивѣтеся: церковь треба кѣнчити, треба платити довги, податки...“ Противъ такои пенсіи п. Лаголѣ промовляли ще оо. Лопатыньскій, Телишевскій и Билиньскій въ Стрѣлискъ. При поименнѣмъ голосованю, чи ухвалити п. Лаголѣ на початокъ 800 чи 600 зр., було 20 голосовъ за 800, а 16 за 600 зр. Тутъ члены подѣлились на старшихъ и молодшихъ и старшѣ остали въ меншости.

Осьме внесенье дотычаче найму Бѣлки и Костенева отступлено Совѣтови.

Кромѣ тыхъ рѣшеныхъ зборомъ внесень, було ще внесенье о. Стефановича слѣдуючого содержаня: „Зъ причины, що члены „Народного Дому“ суть переважно люде старшѣ вѣкомъ; що число нововступаючихъ членѣвъ есть надто малымъ; що есть много первостепенныхъ патріотовъ рускихъ, котрѣ не суть членами „Народного Дому“; що число всѣхъ членѣвъ не есть такъ великимъ, якъ бы се цѣлямъ нашого института отповѣдало, — вношу: нововыбраный Совѣтъ управляючій выдасть въ короткѣмъ часѣ отозву до всѣхъ Русинѣвъ и запроситъ ихъ до вступованя въ члены „Народного Дому“. Позаякъ була вже пѣвна пора, о. Стефановичъ приставъ на тое, щобы его внесенье передати просто новому Совѣтови — и вручивъ его п. Геровскому.

Опѣсля приступлено до выбору предсѣдателя и Совѣта. О. Малиновскій заразъ просивъ, щобы при выборѣ до Совѣта его поминути, бо ѣнъ нѣякъ не може згодитись съ нынѣшнымъ напрямомъ членѣвъ „Нар. Дому“, заявленымъ на зборѣ. (О. Малиновскій мавъ на гадцѣ упадокъ всѣхъ своихъ внесень, починеныхъ въ цѣли ощадности.) Тое само, що о. Малиновскій, взявили и оо. Шведвицкій и Павликовъ. (Послѣдный съ натискомъ пѣднѣсъ справу пенсіи для п. Лаголы.) Члены почали живо нараджуватись. Пѣдчасъ того п. Геровскій забравъ голосъ и сказавъ: „Зачуваю, що деякѣ члены хотятъ мене ставити на предсѣдателя. Въ виду того, що суть старшѣ и бѣльше заслуженѣ члены, заявляю, що евентуального выбору я не пріймy.“ При голосованю картками о. Малиновскій дѣставъ 21 голосовъ, а п. Геровскій 17. О. Малиновскій, дуже живо гестикулюючи, отказувася рѣшучо отъ принятя выбору. Може въ 10 минутъ тревали налягани на него, аж на конець дръ Шараневичъ пѣднесенымъ голосомъ спытавъ его: „Скажѣтъ намъ категорично: пріймаете, чи нѣ?“ О. Малиновскій сказавъ: нѣ. Приступлено до нового выбору и одноголосно выбрано п. Геровского. Вся сала и галерія пѣдняли грѣмкій оплескъ. О выборѣ Совѣта мы вже згадували.

Пѣдъ конець наступило справозданье комисіи контрольнои, до котрои були выбранѣ

Краева выстава
пчѣльничо-огороднича и промыслу домашного
въ Тернополи.

2. Отдѣлъ огороднічій и садовничій.

Отдѣлъ сей, якъ и цѣла выстава, мавъ наглядно показати станъ огородництва и садовництва на Подолю. Однакъ ѣнъ ще слабше бувъ обсланый, якъ попередный, такъ що въ выставленыхъ оказовъ не можна мати докладного образу о поступѣ сеи галузи господарства на Подолю, а хочь були деякѣ дуже гарнѣ предметы въ тѣмъ отдѣлѣ въ иншихъ сторѣнъ краю, то тымъ менше можна отдѣлъ сей уважати яко образъ огородництва и садовництва въ краю. Сей рѣкъ не конче бувъ сприяючій для садовины, отже въ тѣмъ одна важна причина, що мало прислано оказовъ; впрочѣмъ застарѣле упередженье, що Подолье не надаеся до плекани садовины, здержуе чимало успѣшный розвитокъ сеи галузи господарства. Оказы надѣсланѣ деякими дворами, що удержуютъ сталыхъ огородниковъ и теплярнѣ, якъ н. пр. дуже гарна огородовина Маріи въ Федоровичѣвъ Яношины въ Стрѣльча (коло Городенки), гр. Карницкого въ Рогѣжна (коло Яворова) и и., не можутъ бути мѣриломъ до оцѣнки стану сеи галузи господарства. Выимши отже оказы, доставленѣ дворами, останеся лишь не много предметовъ, котрѣ свѣдчатъ о ревныхъ змаганяхъ кѣлькохъ одиниць, але годѣ тутъ говорити, щобъ робота на тѣй нивѣ господарства велася на Подолю пѣсля певного плану. Бачимо тутъ результаты працѣ нашихъ священниковъ и учителѣвъ, а за ними вже выступаютъ на видовню и деякѣ селяне та мѣщане.

Дуже гарнѣ оказы садовины надѣславъ п. Куровскій, учитель въ Заднишовки, овочѣ и виноградъ о. І. Варапучиньскій въ Прошовы, о. Шидловскій садовину и огородовину въ Старомѣщины, О. Косневскій, звѣстный помологъ, выставивъ крѣмъ овочѣвъ рѣжнѣ роды винограду выплеканого въ Угрыновѣ (въ Сокальщинѣ) и показавъ, що навѣть середъ такъ неприхильного пѣдсоня можна при дбалости и царыхъ змаганяхъ много на тѣмъ у насъ занедбанѣмъ поли зробити. Крѣмъ того предложивъ о. Косневскій свою брошурку о управѣ винограду, перепечатану въ „Господаря и Промышленника“ до роздачи мѣжь любителѣвъ управы винограду. Найбѣльше розмѣрно овочѣвъ достарили мѣщане и огородники въ Тернополя (мѣжь тыми дуже гарнѣ оказы овочѣвъ и огородовины Шавера) и въ Копычинець та Микулинець, мѣжъ тымъ коли Залѣщѣ, котрѣ маютъ великѣ обшары садовъ, нѣчимъ не представилися на выставѣ. Съ признаньемъ завначити мусимо именно успѣшну дѣяльнѣсть п. А. Рыбачика, управителя статовои школы въ Микулинцяхъ, котрый не тѣлько самъ выступивъ съ школкою деревъ овочевыхъ, але и мѣжь тамошными мѣщанами умѣвъ защепити замилуванье до плекани садовины, а оказы Хаджая Жмура и и. свѣдчили, що працю п. Рыбачика не остала безъ слѣду.

Зъ дальшихъ сторѣнъ краю надѣслали дуже гарнѣ овочѣ сырѣ и сушенѣ п. Янели, учитель въ Красномъ, о котрѣмъ була вже згадка въ оцѣнцѣ отдѣлу пасѣчничого (крѣмъ того комплетну школку овочеву), и Корѣневичъ, учитель въ Коломыѣ. Сей послѣдный выставивъ такожъ насѣня ярынъ огородовыхъ и самѣ ярины а крѣмъ того цѣкавѣ оказы курей расы Crevecoeur и Hondan, пару качокъ Aylesburg и три пары голубѣвъ горлачѣвъ, туркотовъ и флорентійскихъ куракѣвъ, хочь тѣ оказы властиво не входили въ програму выставы тернопольскои.

Ще менше надѣслано на выставу огородовины, бо крѣмъ выставцѣвъ-дворовъ и тернопольскихъ огородниковъ обѣслали выставу огородовиною О. Балтаровичъ въ Ладычина (коло Микулинець), о. Шидловскій въ Старомѣщины, Хаджая въ Микулинець и Стефанъ Гармацѣй въ Купчинець (Тернопол. пов.). Тернопольскѣ мѣщане, котрѣ маютъ стѣлько огородовъ, якъ мало въ котрѣмъ мѣстѣ, не показали зовсѣмъ нѣчого въ сеи галузи господарства, хочь при старанной и пильнѣй управѣ огородовины могли-бъ мати великѣ зыскы. Окрѣмъ цыбулѣ, чеснику, моркви, петрушки и буракѣвъ не продукуютъ тернопольскѣ мѣщане нѣякои пляхотнѣйшои огородовины и тому консументы мусятъ побирати ю отъ сусѣдныхъ дворовъ, бо мѣсцевѣ огородники не въ силѣ своими продуктами заспокоити потребъ. Годѣ тутъ глядѣти причины малоуспѣшности сеи галузи господарства домашного въ неспособности грунту, бо грунтъ надаесь до того рода управы, якъ не може лучше, и есть его, якъ сказано, досыть въ Тернополи. Причину добачаемо въ школѣ, котра не хоче и не умѣе розбудити въ дѣтяхъ змыслу до такого господарства. Нехай тамъ собѣ говоритъ, хто хоче, що школа народна не мае учити господарства, отже що причина нами указана не есть властива, — мы однакъ обстаемо при своѣмъ, бо бачимо наглядно, що де школы маютъ такихъ учителѣвъ, якъ Янели, котрѣ поняли инакше значенье школы народнои, якъ теоретики въ за зеленого столика, тамъ положено крѣпкѣ пѣдвалины до економичного добробыту людности. Та якъ же можна вымагати отъ мѣщанъ того, чимъ не поописалися самѣ навѣть школы, въ котрыхъ ихъ дѣти маютъ учитись и заправлюватись на будучихъ господарѣвъ. Окрѣмъ щепъ и дичокъ та кактуса (годѣвли сего особливо хосенна въ економичныхъ взглядовъ?!), выставленыхъ п. Сеникомъ, управителемъ 2-класовои школы на передмѣстю Микулинецкѣмъ, Тернопольска 4-класова школа нѣчого не надѣслала до жадного отдѣлу выставы. За те процвитае въ нѣй бабчна исторія о Вандахъ и Кракусахъ та генеалогія королѣвъ польскихъ, котрыми забиваютъ глузда тернопольскимъ мѣщукамъ и допомагаютъ имъ тымъ способомъ съ часомъ доробитись достоиньства жидовскихъ жѣхоношѣвъ! Нехай примѣръ такого Янеліго буде взѣрцемъ, котрый власти школы

рано пп. о. Гойданъ, о. Скобельскій въ Лѣшнѣ, проф. М. Поляньскій, Дръ Савицкій и Ничай. Въ ихъ имени промовивъ отець Гойданъ. Онъ въ имени комисіи заявивъ, що каса есть въ порядку, однакъ для лекшого дѣловодства касового потрѣбно конче завести головну книгу касову, котрои доси нема. Финансовый станъ „Народного Дому“ въ теперѣшнѣй хвили не дуже отрадный, бо богато грошей иде рѣкъ-рѣчно на будову церкви, на бурсу, податки и т. д., — а до того ще сего року треба було въ доходѣвъ „Нар—ого Дому“ выплачувати стипендіи, легаты и т. п., котрѣ повинны були покрытася процентами съ умѣщеныхъ въ „Общѣмъ рольничо-кредитовѣмъ заведеню“ депозитѣвъ въ сумѣ звышь 100.000 зр. Комисія поставила ще внесенье, щобы „Нар-ый Дѣмъ“ бравъ собѣ 5% отъ процентѣвъ администрованыхъ нимъ депозитѣвъ. Се внесенье принято.

Зборъ закончивъ свое засѣданье ажь около 11 годины въ ночи.

Внесенье п. Романчука

въ справѣ языка выкладового — якъ довѣдуемось — стрѣчае въ кругахъ польскои бѣльшости опозицію. Читателимъ нашимъ звѣстне внесенье п. Романчука въ повнѣй основѣ; звѣстнѣ имъ зъ бесѣды п. Романчука и его мотивы, давчого бажаны Русинѣвъ спровадивъ до необходимо потрѣбного minimum. Зъ того, що внѣсъ п. Романчукъ, Русины не можутъ вже анѣ дрѣбки спустити. А мимо того, бѣльшости польскѣй здаеся й то за богато. Beati possidentes держатся цѣпко полонизаційнои тенденціи въ школьництвѣ, и гордо повторяютъ намъ звѣстну засаду: cujus regio, illius religio...

Гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій носится съ думкою поставити внесенье, нѣбы то дальше идуче отъ внесеня п. Романчука, щобы всѣ ученики въ середныхъ школахъ були зъобовязанѣ учитись руского языка, и въ тѣмъ дѣлѣ напередъ поровумѣваеся съ поодинокими клюбами соймовыми. Чи п. Дѣдушицкій знайде собѣ бѣльшѣсть для свого внесеня и поставитъ его въ соймѣ, — се друге дѣло. Нынѣшный „Сзас“ накликуе на свою партію, щобы спротивилась сему внесеню, бо оно „неполитичне“ и могло-бъ колись выйти на шкоду Полякамъ. Мы же Русины мусимо попередъ всего тое сказати, що обовязкова наука руского языка и для ученикѣвъ польскои народности, — се, въ першѣй линіи, дѣло самыхъ Полякѣвъ. Русины домагаются отъ урядникѣвъ Полякѣвъ знання руского языка и маютъ за собою законъ. Коли Поляки уважаютъ, що законъ на те, щобъ его не сповняти, то нехай урядникъ Полякъ не умѣе по руски, нехай на рускѣ письма отповѣдае по польски, нехай огорчуе Русинѣвъ, — и розумѣемъ, потому мае претенсію до пошановання своеи власти а може ще и до довѣрія... Внесенье гр. Дѣдушицкого есть того рода, що Русины его будутъ попирати, але оно ще зовсѣмъ не способне до того, щобы могло заступити внесенье п. Романчука. Се двѣ рѣчи окремои натуры, а отъ внесеня п. Романчука Русины нѣякимъ чиномъ отступити не можутъ. Дуже сумне свѣдоцтво выдала-бъ собѣ бѣльшѣсть польска, коли-бъ середъ неи не знайшлось на только самостойныхъ, справедливыхъ и свободныхъ отъ загорѣлого шовинизму словъ, щобы знайшлася бѣльшѣсть голосовъ для такого умѣреного внесеня п. Романчука!

нѣй повинны при кождѣй нагодѣ ставити нашимъ тернопольскимъ учителямъ народнымъ, яко наслѣдовани гѣдный! Нѣхто бо не заперечитъ, що учитель народны найбѣльше можутъ въ тѣмъ напрямѣ здѣлати, що въ ту сторону повинны звернути свои змагання, а громада, котра мае такого учителя, якъ Янели, певно не скаже, що школа не потрѣбна, певно не пожалуе выдатковъ на ои удержанье выложеныхъ. Однакъ, щобъ учитель отповѣли сему призначеню, потреба-бы и семинарія учительскѣ зреформувати отповѣдно, якъ его справедливо домагаеся нашъ заслуженый патріотъ о. Ст. Качала въ статяхъ, умѣщеныхъ недавно въ „Дѣлѣ“. Тутъ треба-бъ инакше трактувати науку господарства, призначити до его предмету отповѣдныхъ учителѣвъ и отповѣдно выposажити семинаріи, а тѣ кошты выposаженя вернулись-бы сторицею.

Велику прислугу для народа въ тѣмъ напрямѣ могли-бъ отдати нашѣ священаки, а мы знаемо лично многихъ знаменитыхъ помологовъ, пасѣчниковъ и спеціялистовъ въ иншихъ галузяхъ господарства. Однакъ въ одной стороны тяжка неразъ борба о бытъ, а въ другои стороны бракъ узнання и заохоты отъ настоятелѣвъ и властей причиняются, що и тѣ силы неразъ маринютъ и не находятъ отповѣднои подпоры. Важнымъ въ тѣмъ взглядѣ поступомъ можна назвати заведенье отъ кольохъ лѣтъ выкладовъ господарства для кандидатовъ стану духовного, а хосенъ бувъ-бы тымъ бѣльшій, коли-бъ семинарія духовна була такъ выposажена у всѣ потребы до сеи науки, щобъ она могла отбуватись бѣльше практично якъ теоретично.

Наконець и школы народны, а властиво пляны наукъ ихъ належало-бъ врефомувати въ тѣмъ дусѣ, якъ се указувавъ также о. Ст. Качала, а тогды менше будемо потребувати накладу на криминалы, полицію и жандармерію.

КОМУНАЛЬНѢ ОБЛИГАЦІИ „БАНКУ КРАЄВОГО“.

(Статья надѣслана).

Банкъ краевый! Коли лише спогадаемо се слово „краевый“, то мимоволѣ приходитъ намъ на думку вся крайна нещирость нашихъ неоцѣнимыхъ шовинистовъ „краевыхъ“. Банкъ краевый! Ну певно, на „край“ не може сей банкъ нарѣкати; „край“ же справдѣ относится до него, якъ до своеи найлюбѣйшои дитины: обезпечивъ его всякими привилеями, обтуливъ майже неограниченою гарантіею, вывѣнувавъ по княжому, обставивъ, окромъ дорогихъ анкетъ, ще й найбѣльшими знаменитостями финансовыми, „краевыми“ и выписаными ажь зъ Варшавы. Банкъ сей не може зрадити, завести надѣй, — бо-жь за нимъ прецѣ стоитъ авторитетъ краю, цвѣтъ „гіерархіи суспольнои“; банкъ сей муситъ процентати, муситъ згортати выски, не може упасти, такъ якъ иншѣ банки, бо рускій та мазурскій хлопъ самъ же ручитъ за него! Лише не треба дуже допытуватись, хто тамъ и якъ завѣдуе интересами сего банку, хто и куды обертае и буде обертати его высками. Тихо, бо ще готова „N. fr. Presse“ написати, що Поляки збираютъ грошѣ на якѣ „народовѣ“ цѣли... Такъ банкъ сей такій на скрось „краевый“, що въ нѣмъ анѣ одробины, анѣ на показъ, не-краевого, антинародового духа руского не пахне! Все тамъ иде гарно, выключно... по польски; хиба одно, що и Русь за него ручитъ...

Але хочь така пещена „краева“ дитина, банкъ сей таки ще всего не мае; его облиги „комунальнѣ“ не маютъ ще поруки „краю“, хочь якъ бы горячо п. маршалокъ сего бажавъ. Не маютъ, — ну, треба-бъ имъ дати, — соймъ ухвалитъ и справа скончена. Roma locuta, res dissoluta. Щожь се такого тѣ облиги, „комунальнѣ? Се цѣнны паперы банку, обезпечены пожичками, котрѣ банкъ удѣляе поодинокимъ громадамъ, селамъ, мѣсточкамъ, мѣстамъ, повѣтамъ, — обезпечены доходами сихъ громадъ, а не якъ напр. листы заставны гипотекою спеціяльною, на пр. недвижимостями поодинокихъ особъ. О скольке така обезпека певна, бачимо вже въ того, що облиги комунальнѣ упавшого власне рустикального банку були дешевшѣ, якъ его-жь листы довжнѣ, а листы заставны „Товариства кредитового земского“ (по 99—100 за 100) платятся о 3—4 зр. дорожше, якъ облиги комунальнѣ Банку краевого (по 96—96 5), котрѣ недавно появились въ курсѣ. И се природне. „Доходы“, якѣ-бъ они не були, нѣколи не даютъ такои певности, що вартость недвижимостей, поминувши вже иншѣ трудности, напр. при стяганю пожички та залеглостей. Не дивно про-те, що воля п. маршалка стрѣтилась симъ разомъ съ доволѣ сильною опозиціею девкихъ таки польскихъ словъ, опозиціею, котра опираеся на досвѣдѣ, учиненомъ вже неразъ съ подобными паперами. А не треба забувати, що иде ту о поруку краю, о грошѣ краю. На що-жь то знов тымъ облигамъ комунальнымъ такъ потрѣбно поруки краю? Поминаемо вже, що тымъ способомъ принимае край на себе евентуэльнѣ страты банку, иде ту попередъ всего о то, щобы подогнати въ гору курсъ сихъ паперовъ. Обезпеченѣ порукою краю подѣйдутъ они на 99—100. Рахунокъ легкій: по 3—4 зр. на сотцѣ, значитъ 30—40 зр. на тысячцѣ, по 3.000—4.000 на сто тысячахъ; выскъ зовсѣмъ не абы якій: 3.000 стане хоть-бы на рѣчну пенсію одного (зъ меншихъ) урядника банку. А щобы осягнути сей выскъ, мае край на себе брати поруку за сотки тысячѣвъ, ба миліоны.

Але не только о се ходитъ. Недостача поруки краю спиняе въ загалѣ операціи финансовѣ Банку краевого съ поодинокими громадами; непевность „комунальнои“ гипотеки вневолюе банкъ до великои осторожности въ удѣлюваню такихъ пожичокъ. Если край буде ручити, ну, тогды и банкъ не буде потребувати боятись о свою шкору. Лишь въ тѣмъ лихо, що потѣмъ може лучитись, що одна громада, сплативши свѣй довгъ, буде ще мусѣла причинюватись до сплаты пожичокъ, ватигненыхъ другими громадами, може и здефраудованыхъ записаными „skądeiś tam“ функціонерами магистратскими, якъ се вже колька разѣвъ бувало. Кажутъ: громады будутъ мати доступнѣйшій „дешевый кредитъ“. Хто у насъ репрезентуе „край“ и „громады“, якъ съ краевыми, повѣтовыми та громадскими фондами водится, се вжь надто знѣстно.

(*Прим. Ред.* Открываючѣ нынѣшною статьею дискусію въ такъ важнѣй справѣ, мы позволимо собѣ высказати при найблизшѣмъ случаю и нашь поглядъ.)

Львѣвскій митрополичій Ординаріятъ а трираменнѣ хресты.

Въ ч. 109. „Дѣла“ помѣстили мы съ своими замѣтками допись въ Тысьменицѣ, въ котрѣй сказано, що ц. к. староство въ Товмачи (а взглядно комисарь Остовскій recte Osypanka) заборонне ставити трираменнѣ кресты на церквахъ, бо „stawianie trójramiennych krzyżów jest przez Wysoki Rząd i władze duchowne wzbronione“. Щобы ставленье трираменныхъ хрестовъ, було черезъ „Wysoki Rząd“ зборонене, — въ те чей самъ п. комисарь не вѣритъ, хиба що у него на думцѣ „rząd (nie-)moralny, narodowy“, а не ц. к. австрійскій, а мы лише сему на вѣрнѣсть „na lądzie i na morzu“ присягали та й певно лишь ему а не иншому ви дотримаемо. Але що ставленье трираменныхъ хрестовъ черезъ „władze duchowne“ зборонене — въ тѣмъ, якъ пересвѣдчуемося, п. комисарь мавъ рацію. Отъ давна вже, розумѣеся за теперѣшного интеррегнумъ чи тамъ провизорія, якъ мовлявъ пок. о. Жуковскій, жалуются справедливо Русины, що все, що въ св. Юрѣ дѣеся, знаютъ скорше нашѣ „bracia“ а нѣжь Русины. Такъ мусѣвъ певно и п. комисарь въ Товмача довѣдатися про допись, яку пославъ нашъ Ординаріятъ до Президіи ц. к. правительства Буковиньского, — и нужь „клепли, поки тепле!“ На подставѣ тои дописи ось якъ отзывается Президія Буковиньского правительства до своихъ подвластныхъ:

„..... Schliesslich wird dem Herrn Bezirkshauptmann eine Abschrift der mitfolgenden Originalzuschrift des gr. kat. Metropolitan-Ordinariates ddatto Lemberg 12. April 1884 Z. 462 Ord. betreffend die Anordnung der Aufstellung einarmiger (statt der projektirten dreiarmigen) Kreutze auf der neu zu erbauenden gr. kat. Kirche und dem Glockenportale in Kotzman zur sogleichen Bekanntgabe an die Bauunternehmung und das zu aktivierende locale Uiberwachungscomité mitgetheilt....“

Таке рѣшенье Ординаріяту походитъ ще зъ цѣтня с. р. А и дотычно случаю въ Тысьменици выйшло таке саме рѣшенье. Митр. Ординаріятъ отписавъ парохови Тысьменицѣ, що не позволяеся ему ставити трираменныхъ хрестовъ на церквѣ.

Дивна робота въ тѣмъ нашѣмъ св. Юрѣ теперь! Комисія обрядова орекла, що трираменный хрестъ — то рускій, а по часѣ знову заказуеся, щобы на Буковинѣ и въ Тысьменици не ставити трираменныхъ хрестовъ! Чудно и дивно. Не „stawianie trójramiennych krzyżów... budzi skłonności ku schyzmie“, але имѣшуванія непокликаныхъ пп. комисарѣвъ въ нашѣ церковно-обрядовѣ дѣла. Поки часъ, най пріймутъ тѣ, котрѣ до zaburzeń готовѣ довести, сю щиру предосторогу: „Не тыкайте носа до чужого проса!“ А въ другои стороны: чимъ дасться оправдати така неконсеквентность нашои власти церковнои? Чи се може причинитися до поддержаня ои поваги у своихъ и у чужихъ? Чи противники руского обряду не забажаютъ що разъ дальше подрывати самостойность, автономію нашого обряду и нашои власти духовнои? Часъ бы вже сказати всѣмъ непокликанымъ опѣкунамъ руского обряду: „Вамъ до мене нема дѣла! Я господарь въ своѣй хатѣ!“...

Соймъ краєвый.

13. Засѣданье зъ дня 8 жовтня 1884.

Зъ важнѣйшихъ петицій отослано до отповѣдныхъ комисій слѣдуючѣ: Петицію комитету львѣвского для справъ колоній вакаційныхъ о запомогу въ сумѣ 500 зр. и петицію рускои бурсы им. св. Николая въ Станиславовѣ о безпроценту пожичку 4000 зр. и беззворотну запомогу 500 зр. — до комисіи буджетовои; громады Рогатына о призначенье для тамошнои школы окремыхъ катихитовъ для обохъ обрядовъ, платныхъ зъ фонду краевого — до комисіи школьнои; магистрату мѣста Калуша въ справѣ аренды ловѣвъ на грунтахъ селяньскихъ и мѣщаньскихъ — до комисіи петиційнои; громадъ Меденицъ и Погорець въ справѣ регуляціи Дністра — до комисіи для повени; громадъ Мельничъ, Чертежа, Дубравки и др. о усуненье шкодливости въ законахъ громадскихъ и другихъ розпорядженяхъ, причиняючихся до упадку рольництва; громадъ Волл задеревацка и Бережница о вольне побираньe сировицѣ для худобы. — Зъ порядку дневного предложивъ пос. Абрагамовичъ справозданье комисіи буджетовои о преліминари краевыхъ школъ рольничихъ въ Дубляпахъ. Для высшои школы виноситъ комисія буджетъ на рѣкъ 1885 на выдатки звычайнѣ 30.128 зр., а выдатковъ надзвычайныхъ 3.187 зр., разомъ 33.315 зр. — Пос. Струшкевичъ жадае, щобы до буджету вставити рѣчный выдатокъ 400 зр. на выдавництво рочника наукового. — Сему суперечився пос. Абрагамовичъ и внесенье Струшкевича упало, а удержався наведеный высше преліминарь, предложеный комисіею буджетовою. — Дальше безъ дискусіи ухвалила палата отдѣлъ доходовъ вышои школы рольничои въ Дубляпахъ на р. 1885 въ сумѣ 14.815 зр. Порѣвнавши доходы съ выдатками показуесь недобѣръ 18.500 зр., котрый мае бути покрытый зъ фонду краевого. Буджетъ курсу науки курення горѣвки, выказуючій 1240 зр. доходу а 1645 зр. розходу, отже 405 зр. недобору, принято безъ дискусіи. — Буджетъ фольварку дубляньского выказуе доходу 18.560 зр. а розходу 19.371 зр., отже 811 зр. недобору. До сего буджету забравъ голосъ пос. Антоневичъ и выступивъ съ острою критикою противъ господарцѣ на фольварку дубляньскомъ, котрый вѣчно выказуе недобѣръ. Пос. Антоневичъ жаждавъ отослания сего справозданя до комисіи господаротва краевого для близшого розслѣдженя. Пос. Верещиньскій, отповѣдаючи на бесѣду Антоневича, заявивъ, що фольваркъ дубляньскій дае доходы, бо приносятъ рѣчно чистого доходу 4005 зр., отже приносятъ ренту 5½% зъ вложеного капиталу 71.176 зр. Край не давъ на закупно фольварку въ Дубляпахъ анѣ крейцаря зъ власнои готѣвки: закуплено его за пожичкѣ грошѣ, котру то пожичку край теперь чистымъ доходомъ въ сумѣ 4005 зр. амортизуе. Не давши анѣ крейцаря готѣвки на закупно, край не може жадати чистого доходу; доперва по лѣтахъ, коли довги будутъ сплаченѣ, можна буде сего домагатися. Палата приняла буджетъ фольварку въ другомъ и третомъ читаню. — Зъ порядку дневного предложивъ пос. кс. Бухвальдъ справозданье комисіи конкурренційнои съ проектомъ новелѣ до закона о конкурренціи церковнѣй зъ дня 15 серпня 1866 р. Якъ звѣстно, справа ся була предложена соймови минувшои сесіи дня 4 вересня с. р., але палата откинула ей и поручила комисіи, щобы ся ще разъ розобрала, а отгакъ предложила палатѣ. Проектъ закона конкурренційного звучитъ отже: §§. 4, 9, 12, 14, 16, 19, 20, 21 и 22 закона зъ 15 серпня 1866 о конкурренціи церковнѣй перестаютъ обовязувати а маютъ отъ теперь звучати: §. 4. До инших выдатковъ будовельныхъ при будынкахъ парохіяльныхъ господарскихъ повиненъ парохъ тогды причинятися, коли чистый доходъ зъ парохіи не есть менший якъ 500 зр. и не менший якъ конгруа, котра ему належится. Отъ надвышки, котра переходитъ сей доходъ, повиненъ парохъ оплачувати що року до фонду конкурренційного, а именно: отъ надвышки не переходячои 200 зр. 3%, отъ надвышки не переходячои 400 зр. 5%, а отъ надвышки бѣльшои 8%. Наколи-бъ зъ сихъ рѣчныхъ оплатъ зобрався капиталъ, котрый съ другими на ту саму цѣль призначеными фондами забезпечуе кошты удержаня парохіяльныхъ будынковъ до мешкання и будынковъ господарскихъ, власть краева политична увольнитъ съ порозумѣнью съ ординаріятомъ пароха отъ дальшои оплаты. Увольненье се устае, коли згаданѣ фонды покажутся недостаточными. Именемъ меншости комисіи промовлявъ пос. Солецкій и доказувавъ, що коли-бы §. 4 удержався, то цѣлый тягаръ удержуваня будынковъ парохіяльныхъ оставъ-бы лишь выключно на пароха. Було-бы отже великою несправедливостею, щобы парохъ оплачувавъ якусь часть до фонду конкурренційного. Най платитъ тогды, коли ставится якійсь будынокъ; тогды най платитъ два, три разы бѣльше якъ прихожане. Посѣдникъ супротивився такожъ податкови прогресійному и поставивъ поправку, що всѣ пароха маютъ отъ надвышокъ отъ конгруы платити рѣчно лишь 3%. Поправка та удержалася при голосованю. — §. 9 зак. конкур. мае подля проекту бѣльшости комисіи звучати: Церкви дочернѣ и будынки для духовныхъ, котрѣ при нихъ суть екопонованѣ, маютъ при помочи майна сихъ церквей отавати и удержуватися тѣ, въ котрыхъ интересѣ тѣ церкви и будынки существуютъ, коли не заходятъ въ сѣмъ дѣлѣ якій другій правнѣ зъобовязаня. Обставина ся не увольняе однакожъ отъ обовязку конкурованя до выдатковъ на церкви и будынки парохіяльнѣ, выимши лишь, коли существуе яка окрема угода, або коли епископъ призначитъ екопонята до самостойного дѣланя. Меншость комисіи жадала, щобы жителѣвъ, для котрыхъ существуютъ дочернѣ церкви, увольнити отъ конкуренціи до материчныхъ. Противъ сего внесеня меншости промовляли посли: Попель и гр. Волод. Козьебродскій, а за внесеньемъ гр. Т. Дѣдушицкій и о. Сѣчиньскій. При голосованю упало отрочуюче внесенье Козьебродского и внесенье бѣльшости, а удержалось внесенье меншости 56 голосами

противъ 44. — На сёмъ перервано засѣданье.

14. Засѣданье зъ дня 9 жовтня 1884.

Зъ петицій ôтчитано мѣжъ иншими слѣдующѝ: Петиціе громады Замарстынова о регуляцію Полтвы; гром. Гадиновець черезъ пос. о. Сѣчиньского о запомогу 300 зр. на будову школы; жителѣ Пôдволочискъ черезъ пос. о. Качалу о перенесенье рогачокъ по за мѣсто; гром. Тростянець о запомогу 300 зр. на будову церкви и 300 зр. на будову школы. Петиція сѝ ôтослано до ôтповѣдныхъ комісій. Зъ порядку дневного наступили дальшѝ нарады надъ закономъ конкуренційнымъ. Пос. кс. Бухвальдъ ôтчитавъ проектованый §. 12., котрый такъ звучитъ: §. 12. Выдатки на потребы церковнѝ, полученѝ съ ôтправленьемъ литургія и кошты удержуваня дяка и другихъ слугъ церковныхъ будутъ покрыватися зъ жерелъ наведеныхъ въ §§. 1 и 2. Наколи-бъ се не выстарчало, то парохіяне даютъ парохови готôвкою не бôльше якъ 100 зр. рôчно. Сума ся роздѣлюеся на парохіянъ пôсля податку сталого. — Еп. Солецкѝй внѣсъ поправку, щобы замѣсть 100 зр. було сказано: „комитетъ церковный вызначитъ що року потрёбну суму, котру зложатъ парохіяне.“ Палата приняла внесенье комисій съ повышшою поправкою еп. Солецкого. — §. 14. Комитетъ парохіяльный сповняе слѣдующу дѣяльнôсть: 1) Надзôръ надъ будынками церковными и парохіяльными и веде будову и реставрацію будынкôвъ; означуе що року оплаты пôсля §§. 4 и 12, стягае ихъ, якъ потреба, при помочи властей политичныхъ и завѣдуе фондами; 3) ухваляе и переводитъ будôвлѣ и направы, если кошты рôчно не переходятъ 100 зр.; 4) приготовляе що року найдальше до кôнца вересня прелиминарь доходôвъ и розходôвъ на рôкъ слѣдующѝ; 5) приготовляе и предкладае рахунки за рôкъ минувшѝ и заявляе, що черезъ днѣвъ 30 можна рахунки переглянути въ канцеляріи; особамъ интересованымъ нôльно ще черезъ 14 днѣвъ по речинци рахунки переглядати. Органомъ выконуючимъ есть предсѣдатель, котрого комитетъ выбирае зъ помѣжъ себе. Палата приняла сей §. такъ само якъ и §. 16, котрый такъ звучитъ: §. 16. Политична власть краева розписуе розправу конкуренційну и завызвае до нея орданарія̀тъ и всѣ конкуруючѝ стороны. Доказы доручена треба зложити передъ розначатьемъ розправы. Патронъ и властитель обшару дворского можутъ дати заступитася черезъ свого повновластника, а парохъ черезъ свого духовного заступника. Кожда громада выбирае безизглядною бôльшостею голосôвъ парохіянъ того самого обряда свого повновластника. Кождôй зъ тыхъ сторôнъ належится голосъ безъ взгляду на то, чи причиняеся до покрытя коштôвъ чи нѣ. До правосильности ухвалы потрёбна присутнôсть половины управненыхъ до голосованя и абсолютна бôльшôсть присутныхъ. На случай, коли бы не було комплету, треба на коштъ неприсутныхъ ôтрочити розправу, а за другимъ вже разомъ треба перевести розправу безъ взгляду на число неприсутныхъ. — §. 19 комисія сама взяла назадъ. Ôттакъ ухвалено решту параграфôвъ, котрѝ такъ звучатъ: §. 20. Найдальше до двохъ мѣсяцѣвъ по скôнченю будовы або реставрацій обовязаный комитетъ зложити рахунка и оголосити, що рахунки можна въ канцеляріи парохіяльнôй черезъ 30 днѣвъ переглядати и що до 14 днѣвъ по тôмъ речинци можна внести закиды до политичнои власти повѣтовои. — §. 21. Политична власть повѣтова веде контролю надъ дѣяльностею комитету, а на случай потребы заводитъ средства заряды. — §. 22. Политична власть розсуджуе въ звычайнôмъ порядку инстанцій жалобы противъ ухваламъ и розпорядженимъ комитету парохіяльного, внесенѝ до 15 днѣвъ. Палата приняла проектъ въ другôмъ и третôмъ читаню. (К. б.).

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Замкненье границь ôтъ Чорногоры.*) На желанье лѣкаря, высланого межинародною радою санитарною въ надзвычайнôй мисіи до Скодару, зарядило австрійске правительство замкненье границь ôтъ Чорногоры и устроило рôвночасно 10-дневу квараптану що до всѣхъ людей и товарôвъ, що переходятъ зъ Чорногоры.

(*Розвязанье торговельно-промыслосых палат.*) Министерство торговлѣ розвязало вô взгляду на выдану недавно нову ординацію выборчу палаты торговельно-промысловѝ въ Австріи низшôй и высшôй и зарядило выборы пôсля новои ординацій. Декреты, розвязуючѝ палаты торговельнѝ въ другихъ краяхъ, маютъ такожъ небавомъ выйти.

(*Становище Сербôвъ въ хорватскôмъ соймѣ.*) Антагонизмъ религійный межи Сербами и Хорватами, що при дуже близькôмъ спорôдненю и майже идентичности условій складаючихся на понятье національности рôжнятся межи собою лишь письмомъ и вѣрою, вытворивъ съ часомъ, особливо въ Хорватіи, великій розладъ въ ôтношенихъ обохъ народôвъ. Въ Хорватіи, де Сербы латинскои вѣры або Хорваты въ бôльшости, — дôзнавали Сербы православнѝ непошановани своеи вѣры и свого обряду и немогли добитися рôвноправности въ ôтношеню религійнôмъ, позаякъ пануюча часть народа, Хорваты, уважали православіе чимсь гôршимъ ôтъ католицизму и не лишь въ житю приватнôмъ ôтносилось до своихъ братôвъ Сербôвъ съ погордою и малованьемъ, але и въ законодавствѣ, о скôлько оно ôтносится до сего питаня, трактовали православныхъ Сербôвъ и ихъ вѣру по мачушому. Се и спонукало православныхъ Сербôвъ, що они основали въ хорватскôмъ соймѣ особный клюбъ національно-сербскѝй, котрый маючи въ першôй линіи на цѣли оборону религійныхъ интересôвъ стаявъ дуже часто въ опозиціи и въ другихъ дѣлахъ до хорватскои національнои партіи, що яко рѣшаючѝ факторъ парламентарный була виновникомъ кривдъ православныхъ Сербôвъ и въ житю публичнôмъ. Переговоры межи Сербами и Хорватами або лучше національною партіею хорватского сойму въ справѣ полагодженя сихъ спорôвъ, навязанѝ ще минувшого року, остаточно полагоджено тую справу доперва сими днями, въ виду чого сербскѝй клюбъ зôллялся съ національною партіею. На конференціи національнои партіи хорватскои ôтчитавъ предсѣдатель сербского клюбу дръ Люботичь письменне заявленье Сербôвъ, въ силу котрого кождый членъ сербского клюбу приступае заразомъ до національнои партіи, а послы обохъ сихъ клюбôвъ творятъ ôттенерь одно политичне сторонництво. Въ мотивахъ сего рѣшеня покликуются Серbы на торôчне рѣшенье, узнаюче интересы Сербôвъ интегральною частею програмы національнои партіи, въ виду чого интересы обохъ сторôнъ сталисъ идентичными, а въ природнôй консекуенціи послѣдувало зôллянье обохъ клюбôвъ. — Се заявленье приняла національна партія оплесками.

(*Епизодъ „воловои“ вôйны межи Австріею и Угорщиною.*) Позаякъ передъ кôлькома днями сконстатовано на однôй штуцѣ рогатои худобы въ Брукъ надъ Литавою познаки заразы товарячои, выдало австрійске правительство заказъ ввозу угорскои худобы до Австріи. Противъ сего розпорядженя выступили въ властивый собѣ ароганцкій способôмъ головнѝ репрезентанты инспированои угорскои прасы „Nemzet“ и „Pester Lloyd“ и закидали австрійскôй управѣ нелегальне поступованье и секатуру угорскихъ продуцентôвъ, а посередно вызыванье Угорщины. — Австрійске правительство провѣрило цѣлу справу и позаякъ показалося, що на разѣ не заходитъ потреба зарядженыхъ мѣръ осторожности, взяло назадъ заказъ ввозу рогатои худобы зъ Угорщины и Семигороду до Австріи. Угорскѝ газеты приняли се съ тріюмфомъ до вѣдомости и силуютося доказувати, що нема найменшои обавы заразы на рогату худобу.

(*Въ процесѣ анархистôвъ въ Пештѣ*) внѣсъ дня 9 н. с. жовтня заступникъ прокуратора Шелей обжалованье противъ Армина Прагера, редактора газеты „Radical“ и Юлія Фридриха о участь въ продажи паперôвъ по замордованôмъ Айзертѣ; противъ Якова Новотного о даванье помочи, противъ робôтникôвъ Манска, Дравеца и Шварца о чинну зневагу органôвъ полиціи при арештованю анархистôвъ, а взявъ назадъ обжалованье о участь при замордованю Блеха и Глюбека. День розправы ще не вызначеный.

(*Сторонництво клерикальне сойму Высшои Австріи*) поставило дня 9 н. с. жовтня черезъ свого члена гр. Брандиса внесенье до резолюціи, взываючои выдѣлъ краевый, щобы выпрацювавъ и на найблизшôй сесіи предложивъ проектъ редукціи буджету школьного, мотивуючи внесенье лихимъ станомъ финансôвъ краевыхъ. На тôмъ самôмъ засѣданю стояла на дневнôмъ порядку такожъ справа бродягъ (Vagabundenwesen), а пос. Лехнеръ, що забравъ голосъ надъ симъ предметомъ, дôйшовъ до оригинального заключеня, що 8-лѣтный обовязокъ науки школьнои причиняеся до помноженя бродягъ, по заякъ дѣти черезъ довге сидженье въ школѣ стаютъ лѣнивыми. — Не знати, чи сей реакціонеръ трактувавъ дѣло серіозно и говоривъ зъ переконѣченя, чи може не почувался лишь съ своими слонами, на кождый однакожъ случай подôбна сентенція выголошена зъ парламентарнои трибуны не приноситъ великои чести сторонництву, що заступаеся подôбными бесѣдниками. Се заявленье Лехнера спонукало намѣстника Вебера забрати голосъ до спростованя, въ котрôмъ оказавъ на се, що бродяга старшій ôтъ 8-лѣтного обовязку науки школьнои и що твердженье Лехнера не маe нѣякои фактичнои основы. Внесенье Брандиса въ связи съ заявленьемъ Лехнера даютъ цѣкавый образецъ поглядôвъ культурныхъ езуитско-консервативнои партіи и становлятъ заразомъ сумный доказъ, що не лишь наша богоспасаема Галичина есть терепомъ ей экспериментôвъ, — направленыхъ до того, щобы хлопа держати въ темнотѣ и не допускати его до науки, щобъ не ставъ лѣнивымъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Въ дѣлѣ студентскихъ неспокоѣвъ въ часѣ университетского ювилея въ Кіевѣ доносятъ зъ урядового жерела, що въ цѣли очищеня университету ôтъ шкôдливыхъ елементôвъ выклады розпôчнутся не скорше якъ съ новымъ рокомъ 1885. Студенты до сеи поры розпущеній и не вôльно имъ вступати до другихъ университетôвъ. Дня 1. грудня с. р. зберется комисія въ университетѣ, котра буде пріймати студентôвъ а при внесахъ наказано ѣй остро слѣдити за кождымъ, котрый подасть прошенье о принятье, и лишь такихъ вôльно пріймати, котрѝ заслугуютъ на повне довѣрье. „Русск. Вѣдом.“ доносятъ, що въ Кіевѣ арештовано за неспокоѣ всего лишь 30 людей, студентôвъ и другихъ, зъ котрыхъ часть вже выпущено. Арештованымъ зроблено процесъ, котрый розпôчнеся вже 15 ст. жовтня. — Енергичне выступленье российского правительства супротивъ Полякôвъ въ т. зв. заходнôмъ краю потверджуе такожъ и „Варш Дневн.“ По поводу принятя хорватского поторака дра Раски въ Петербургѣ пише згадана газета: треба розрôжнити Полякôвъ на Литвѣ и въ другихъ российскихъ областяхъ ôтъ Полякôвъ въ Царствѣ польскôмъ. Въ заходныхъ краяхъ треба Полякôвъ уважати такъ само якъ всякихъ другихъ жителѣвъ не российскои народности, розкиненыхъ по цѣлôй державѣ якъ н. пр. Нѣмцѣвъ, Грекôвъ и др. Поляки можутъ тутъ бути российскими пôддаными або и нѣ; они можутъ бути урядниками, офицерами або и нѣ; але походженя ихъ нѣякъ не можна тутъ увзгляднити. Инакше масъ рѣчь съ Поляками въ Царствѣ польскôмъ; они становлятъ тутъ историчну одиницю, ихъ языкъ, ихъ звычаѣ и историчнѣ установы мусятъ бути тутъ признанѝ и увзгляднѣ. Въ чисто польскихъ областяхъ привислянъского краю не можна заборонювати языка польского по школахъ; въ западныхъ провинціяхъ однакожъ не ма жадноп причины, щобъ тамъ по школахъ заводити языкъ польскѝй. — Въ вильненьскôй губерніи повставъ — якъ доносятъ „Русск. Кур.“ — спôръ, чи ученики католицкого обряда маютъ въ царскѝ свята вразъ съ учениками православными ходити до православнои церкви чи нѣ. Католицкѝ власти епархіяльнѝ противлятся сему, а правительство не полагодило ще сеи справы.

Нѣмеччина. Берлиньскѝ газеты доносятъ, що парламентъ нѣмецкѝй зберется вже рѣшучо около 20 падолиста и передовсѣмъ розпочне нарады надъ буджетомъ, котрый въ такôмъ случаю бувъ-бы залагодженый ще передъ Рождествомъ. По новôмъ роцѣ правительство внесе инший предложенія. Ôтъ речинця скликаня парламенту зависитъ такожъ и часъ ôткрытя пруского сойму. Думаютъ загально, що соймъ не скорше буде ôткрытый якъ 16 сѣчня 1885. — Конференція въ справѣ заходно африканьскихъ колоній зберется въ першихъ дняхъ падолиста. — „Kreuz. Ztg.“ доноситъ, що переговоры въ справѣ обсадженя архіепископства гнезненьско-познаньского такъ вже досцѣли, що Пруси потребуютъ лишь предложити чоловѣка, котрый-бы и для Ватикану не бувъ немилый, а справа буде рѣшучо залагоджена.

Бельгія. Дня 5 с. м. роздѣлювано въ Бруксели въ присутности короля и королевои нагороды ученикамъ школъ середныхъ, при котрôй нагодѣ министеръ Якобовъ выголосивъ бесѣду котра межи либералами выкликала велике негодованье. Кôлькохъ смѣлѣйшихъ вбôйшло аж до салѣ, въ котрôй бувъ король и стали тамъ кричати: „Най жіе республика!“ Публичнôсть выгнала ихъ за дверѣ, по чѣмъ арештувала ихъ полиція. Такѝ самѝ окрики далисъ ôттакъ почути такожъ на улици. По поводу сего поставлено на засѣданю рады мѣста высказати свое сожалѣнье и поставити сю справу на порядокъ дневный. Въ порядку дневнôмъ сказано, що особа суверена повинна стоятя по-надъ борбами партій; поважанье конституційнои монархіи есть першою гварантією для народности, независимости и свободы.

НОВИНКИ.

— Ôтъ нынѣшного числа „Дѣла“ переннмае отвѣчальнôсть за редакцію редакторъ Иванъ Белей.

— **Выдѣлъ Руского Касина въ Стрыю** мае честь подати до прилюдноп вѣдомости ВП. Родимцѣвъ окрестности Стрыйскои, що заходомъ того-жъ ôтбудутся сеи осени, а именно 26 л. жовтня, 9 и 23 падолиста въ локалю товариства вечерницѣ съ богатою програмою и танцами. Поводженье, якимъ тѣшились сего рода забавы, уряженѝ въ минувшѝ, напоминаютъ Выдѣлъ надѣею, що Вп. Родимцѣ и сими разомъ не ôтказуютъ ôтъ участи въ сихъ вечерницяхъ, но противно, беручи въ нихъ громадну участь, причинятся тымъ до розбужденя товарискаго житя помѣжъ Руснаками. Повышше оповѣщенье уважае Выдѣлъ за запрошенье, тому окремыхъ запросинъ не буде высылати. Кождый, хто зволитъ насъ въ тѣ днѣ ôтвѣдати, буде нашимъ дорогимъ гостемъ. — Толеты нашъ цѣлкомъ скромнѝ, цѣна вступу умѣрена, для выгоды П. Т. Публики добôрна реставрація панѣ Треслеровои. Початокъ точно о год. 7.

— **Русины въ Америцѣ.** Коли мы першій разъ подали звѣстку про Русинôвъ въ Америцѣ въ Conuty Ра въ Сполученыхъ державахъ, здавалось въ разу, що се подаютъ вѣсть поодинокѝ люде, що зайшовши за моря и горы не позабули своеи рôднои земли, свого рôдного языка и своего св. обряду. Нынѣ довѣдуемося инакше: не поодинокѝ одиницѣ ôтзываются зъ Америки до своѣхъ братôвъ въ Галичинѣ, але цѣлѝ сотки ба навѣть тисячѣ. Въ Сполученыхъ Державахъ есть именно цѣла осели Русинôвъ, складаючихся съ 500 душь, а докола сеи оселѣ живутъ розкиненѝ въ окрестности около 1500 Русинôвъ отже разомъ до 2000 душь. Наши брати въ Америцѣ не перестали бути Русинами и держатся крѣпко своеи народности и свого св. обряду, о чѣмъ найлѣпшій даютъ доказъ, що кличутъ до своихъ братôвъ за моремъ и взываютъ ихъ, щобы сй не забували про нихъ и подавали имъ духовну поживу и надсылали имъ молитвословôвъ и всѣлякихъ книжокъ въ ихъ рôднôмъ языцѣ. Ще краще проявилося у нихъ громадске чуство спôльности и привязанье до св. вѣры своихъ прадѣдôвъ. Американьскѝ Русины надôслали письмо до львôвскои митрополіи, въ котрôмъ просятъ, щобы митрополичій ординаріятъ прислалъ имъ священика родимця, або якъ въ письмѣ сёмъ сказано, „грецкого єгомостя“. Они обовязуются платити своему священикови 200 зр. а. в. въ мѣсяць, не вичисляючи до сего доходôвъ за требы церковнѝ. Письмо се наспѣло до митрополита Іосифа до Риму, зъ ôтки сими днями прійшло до львôвского митрополичого Ординарія ту. Якъ зачуваемо, митрополичій ординаріятъ займився вже сею справою и выше имовѣрно о. І. Волиньского, котрый знае англійскій языкъ и якъ зачуваемо, готовъ радо перенестися до своихъ родимцѣвъ до Америки.

— **Празникъ Покрова Пр. Богородицѣ** въ соборнôй церквѣ св. Юра у Львовѣ ôтбувся съ великимъ торжествомъ при великôй участи такъ львôвскихъ якъ и дооколичныхъ жителѣвъ, численной интелигенціи и многихъ селянъ. По ôтслуженю соборнои службы Божои Преосв. еп. Сильвестеръ запросивъ до себе на обѣдъ многихъ гостей. Зъ помѣжъ высокихъ достойникôвъ церкви були запрошенѝ Вп. митратъ дръ Пелешъ, крылошане: Петрушевичъ, Готеровскій, Дельцевичъ и Фаціевичъ; ректоръ семинаріи духовнои Бачиньскій и др.; зъ помѣжъ людей мірскихъ: Вп. профес. Вахнянинъ, проф. дръ Калитовскій, отвѣчавшій за редакцію „Дѣла“ п. Кахникевичъ и цѣле тѣло учительске дѣвочого института иноким Василіянокъ у Львовѣ. Єго Преосвященьство повитавъ гостей съ щиро-рускою гостинностею розмовляючи съ кождымъ и около 1½ годины попросивъ гостей до богато заставленого стола. Тутъ при добôрныхъ отравахъ и знаменитôмъ винѣ вывязалася жива дискусія и протягнулася далеко ще поза обѣдъ аж до 4 годины. По обѣдѣ въ жовтôй комнатѣ митрополичои палаты ôтбувся черкль при чорнôй кавѣ и цигарахъ. Гостѣ потворили малѝ кружки и розмовляли оживлено. О четвертôй годинѣ Єго Преосвященьство попрощавъ своихъ гостей и всѣ розбѣглися домôвъ.

— **Преосв. еп. Сильвестеръ и митратъ дръ Пелешъ** выѣдутъ до Богородчанъ старыхъ на посвященье новои церкви, котре ôтбудеся дня 7 (19) жовтня с. р.

— **Дръ Стефанъ Смаль-Стоцкій,** нашъ землякъ, доцентъ вѣденьского университету, розпочавъ уже свои выклады: „Analogiebildungen im Slavischen“. Небавомъ появятся печатно двѣ его ученѝ розправы: габилитаційна въ „Запискахъ вѣденьскои академіи наукъ“, а докторизаційна въ „Архивѣ для славяньскои филологіи“, выдаваномъ проф. Ягичемъ въ Петербургѣ.

— **Зъ Кракова** пишутъ намъ: Дня 11 л. жовтня комисаръ полиціи розвязавъ польску читальню академичну въ Краковѣ Полиція зажадала, щобы сенатъ университету взявъ на себе отвѣчальнôсть за читальню, а коли той не хотѣвъ, полиція читальню розвязала. Передъ кôлькома днями арештовано двохъ студентôвъ университету и одну даму. — Руске товариство академичне въ Краковѣ буве имовѣрно завязане около 1-шого слѣдующого мѣсяця.

— **Дръ Ив. Добрянськѝй,** котрый доси выкладавъ на львôвскôмъ университетѣ право карне въ рускôмъ языцѣ, не буде мати сего року выкладôвъ. Вѣсть отже, подана нами въ 103 ч. „Дѣла“, есть лишь о стôлько хибною, що дръ Добрянськѝй не зрѣкся катедры права карного, а давъ лишь просьбу до университету о ôтпустку, котру и получивъ. Дра Добрянського буде заступати дръ Петро Стебельскій такъ довго, доки его габилитація не буде затверджена. Съ початкомъ сего курсу розпочинае вже дръ Стебельскій свои выклады.

— **Въ дѣлѣ стипендій для молодыхъ Змартвыхвстанцѣвъ** читаемо въ „Kur. Lwow.“: „Змартвыхвстанцѣ спанували кс. еп. Дунаевского, щобы ôнъ выєднавъ ôтъ сойму ухвалу 15 стипендій для т. зв. интернату рускаго. Неутомамый пралатъ трудится съ властивою собѣ запопадливостею, а штабъ галоценôвъ спôдничковыхъ напастуе послôвъ на кождôмъ кроцѣ особливо на равтахъ и обѣдахъ, що теперь у Львовѣ на порядку дневнôмъ. Пропаганда варта лѣпшои справы.“

— **О. Юліянъ Крыницкій,** сотрудникъ въ Самборѣ, именованый катихитомъ при 7-клясовôй выдѣловôй школѣ жѣночôй въ Самборѣ.

— **Въ Купчинцахъ,** въ повѣтѣ тернопôльск., выбухъ дня 7 с. м. въ незвѣстнои доси причины пожаръ и при сильнôмъ вѣтрѣ знищивъ ôтъ 2 до 5 годины по полудни 50 будынкôвъ господарскихъ, лишаючи 70 роднъ безъ стрѣхи и хлѣба. Шкода, яку пожаръ зробивъ, выноситъ около 40.000 зр. Зъ помежи пошкодованыхъ лишь три селяне були забезпечени ôтъ огню.

— **Зъ пôдъ Зборова** доносятъ намъ, що народъ въ окрестности Зборова, Залозець и др., допѣдавшися о нападѣ о. Курмановича на тріраменный хрестъ въ Зарудю, дуже огôрчився. На ôтпустѣ въ Пôдкаменю дня 5 с. м. люде простѣ громадками сталися по улици и розказували собѣ о сёмъ не чуваномъ дѣлѣ, щобы священикъ на св. крестъ нападавъ. Народъ уважае таке поступованье за крайну безбожнôсть и ворожитъ зъ сего недалекій вже — конець свѣта!

— **Ôткрытье читальнѣ въ Карловѣ.** За инициятивою молодого але енергичного чоловѣка и ревного Русина п. Кейвана повстала въ Карловѣ читальня. Обставины, середъ котрыхъ читальня повстала, були не мало трудни, бо деякѝ передовѝ люде карловскѝ, якогось чи паньского чи жидôвского страха ради ôтмовили всякои помочи. Мимо того однакожъ на ôтзывъ п. Кейвана поспѣшивъ на ôткрытье читальнѣ не лишь майже цѣлый Карловъ, але зъѣхалось велике число гостей въ сусѣднихъ селъ. Выстрѣлы зъ моздрѣвъ оголосили початокъ торжества. По переведеню выборôвъ до выдѣлу наступила свѣвы, деклямаціи и ôтчиты: молодицѣ и дѣвчата деклямували поезіи Шевченка, кôлька селянъ выголосило свои власнѝ дуже удачнѝ стихи, а пп. К. Трильовскій, правникъ, и М. Поповичъ, укôнченый богословъ, мали ôтчиты: перший „о громадскôмъ житю Русинôвъ“ а другій „о потребѣ просвѣты и якій зъ нея хосенъ“. Пôдчасъ перервы спѣвавъ хоръ молодежи композиціи нашихъ музикôвъ и народнѣ пѣснѣ. Ся часть вечера выпала дуже хорошо; оплескамъ не було кôнца. Пѣснею „Ще не вмерла Украина“ закôнчилась забавна часть вечера. Ôттакъ наступила спôльна вечера, а по вечери танцѣ, котрѣ тровали аж до рана. Интелигенціи було досыть, було такожъ кôлька Русинокъ патріотокъ. Зъ священикôвъ явились лишь два: Вп. оо. Трильовскій зъ Будилова и Калитовскій зъ Топоровець.

— **Въ рускій школѣ** у Львовѣ именованый четвертымъ учителемъ п. Ромуальдъ Стажецкій. О сѣмъ именованю застерѣгаємо собѣ поговорити пізнѣйше.

— **Въ Мостискахъ** въ народній школѣ хлопцѣ Русины учатся польскои религіи. Катихитъ рускій нѣколи не показуеся! Хлопцѣ рускій лишаются на годинѣ съ латинниками, а катихитъ польскій, якъ звычайно, користае зъ того и каже хлопцамъ заразъ купувати польскій катехизмъ, учитися польскихъ молитовъ и т. д. Пізнѣйше може скаже имъ перейти на латиньскій обрядъ... А хто винепъ?!

— **Зъ товариства ремѣсниковъ „Зоря" у Львовѣ.** На засѣданю выдѣлу товариства зъ дня 1 жовтня с. р. полагоджено слѣдуючій справы: 1) Принято до вѣдомости заявленье проф. Врецьоны, що отъ слѣдуючого тыжня зачне вже учити въ товариствѣ спѣву и писаня. 2) Ухвалено отнестися съ прошеньемъ до Института Ставропигійского о удѣленье товариству підмоги грошевои. 3) Припоручено п. Петрови Огоновскому порозумѣтися съ товариствомъ „имени Шевченка" що до рѣчей полишеныхъ по товариствѣ „Побратимъ". 4) Рахунокъ касовый замкнено и принято до вѣдомости, що загальный станъ касы дня 1 жовтня 1884 выносивъ 145 зр. 19 кр. Касіерови товариства припоручено умѣщувати грошѣ въ щадници „Народнои Торговлѣ". 5. Принято въ члены почетній товариства: Проф. Омеляна Партицкого, проф. Дамяна Гладиловича, крыл. Антонія Петрушевича, крыл. Василя Фаціевича и о. Аѳаназія Пашковского зъ Олеська, а крѣмъ того трехъ членовъ звычайныхъ.

— **Решту датковъ на потерпѣвшихъ отъ повени,** якій були ще въ нашій редакціи доси нероздѣленій, въ квотѣ 42 зр. 05 кр. выслано на руки п. Андрѣя Павлыша, кандидата нотаріяльного въ Рудкахъ, для роздѣлу мѣжь найбѣльше потребуючихъ помочи потерпѣвшихъ Русиновъ.

— **Parlamentär,** вѣденьскій тыжденникъ политичный, отворивъ въ своихъ стовпцяхъ складку на „Народный Домъ" въ Черновцяхъ — и въ кождомъ числѣ подыбуемо бодай кѣлька дрѣбныхъ датковъ.

— **Начальника громады Городище,** увязненого за мнимо насиліе публичне, выпустивъ ц. к. судъ бобрецкій на волю. Тѣлько-жь — якъ зачуваемо — ц. к. староство скинуло его зъ уряду начальника. Цѣкавій мають бути причины того кроку староства. Може бы хто, поінформованый докладно, донѣсъ намъ о тѣмъ дѣлѣ?

— **Конкурсъ на 10 стипендій** по 100 зр. въ фонду бл. п. о. Матея Добрянського для учениковъ гимназіи перемыскои оголосивъ соборъ руского катедрального крылоса въ Перемышли. Пять зъ тыхъ стипендій призначений суть для сыновъ дяковъ, а пять для сиротъ по священикахъ. Прошенія мають бути написаній власноручно и треба до нихъ ще прилучити: 1) доказъ, що просячій суть сынами дяковъ або сиротами по священикахъ; сій послѣдній мусять також выказатися, чи суть сиротами лишь по отци, чи також и по матери; 2) свѣдоцтво убожества; 3) свѣдоцтво зъ послѣдного курсу школьного. Прошеня треба вносити до Собора руского катедрального крылоса въ Перемышли до 19 (31) жовтня с. р.

— **Кіівскій университетъ.** „Заря" доносить, що для розслѣдженя непорядковъ подчасъ университетского ковилея въ Кіівѣ выслапый зъ Петербурга камергеръ царского двора баронъ Притвицъ, котрый буде розбирати справу въ цѣломъ ея объемѣ. По поводу, що университетъ св. Володимира доси ще замкненый, многій студенты, бочачись стратити рѣкъ, переносятся на иніпій университеты. Кількадесять студентовъ подали вже прошенье, щобы имъ дозволено перейти на другій университеты.

— **Предсѣдателями радъ повѣтовыхъ** и ихъ заступниками затвердивъ цѣсарь: Іосифа Милиньского, власт. бѣльшихъ посѣлостей, предсѣдателемъ а Ферд. Шидловского, нотаря, заступникомъ въ Бережанахъ; кн. Володислава Сапѣгу предсѣдателемъ а нотаря Іосифа Микуловского заступникомъ въ Цѣшановѣ; Юл. Бѣльского, власт. б. пос. и Викт. Блажовского, нотаря, въ Дрогобычи; Михайла Ленартовича, нотаря и Л. Цѣньского, власт. б. пос., въ Городенцѣ; Станислава Коморницкого, власт. б. пос. и Клим. Пострускаго, власт. б. пос., въ Калуши; покійного А. Чайковского и о. Мат. Несторовича, гр. к. пароха, въ Равѣ; Т. Журовского, власт. б. пос. и лат. ко. Прашаловича въ Лѣску.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Канонічну институцію на парохію Тарнавка, дек. яслиского, получивъ о. Антоній Бешкидъ, парохъ въ Королика волоского.

Презенту на парохію Попелѣ, дек. дрогобыцкого, получивъ о. Іоанъ Чапельскій, самост. сотрудникъ зъ Кропивника старого.

Введенй въ завѣдательства оо.: 1) Антоній Яцѣвъ въ капеланію Чаплѣ, дек. старосольского; 2) Іоанъ Мельникъ въ парохію Ваповцѣ, дек. перемыского; 3) Петро Сандовичъ въ парохію Береста, дек. мушиньского; 4) Денисъ Мохнацкій въ капеланію Войткова, дек. мушиньского.

Введенй въ сотрудництво оо. 1) Іосифъ Негребецкій до Лѣтынѣ, дек. мокрыньского, 2) Симеонъ Смулка до Мостовъ великихъ, дек. угаловского и 3) Константинъ Павловскій до Люблинца, дек. любачѣвского.

Завѣдательство парохіи Короликъ волоскій получивъ о. Іоанъ Стояловскій.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

— **П. Григорій Григоріевичъ,** нашъ комедіописатель, авторъ комедіи „На добродѣйній цѣли" и мѣщаньского образка „Тато на заручинахъ", написавъ нову комедію въ 4 актахъ, п. з. „Соколики".

— **П. Александра Конисского** комедія въ 4 актахъ „Порвалась нитка!" друкуеся въ друкарни товариства имени Шевченка и съ кінцемъ сего мѣсяця вже появится на полицяхъ книгарскихъ.

— **Кадриль зъ украиньскихъ пѣсень** на фортепіянъ въ двѣ руки, уложила *Дарія Петрушева.* 1) По за гаємъ, гаємъ. 2) Одна гора высокая. Ой жаль менѣ буде. Ой бувъ да нема. 3) Ой підъ вишнею. 4) Ой не зъ оттоль вѣтеръ вѣе. 5) У сусѣда хата бѣла. 6) Гопъ мои гречаники. Цѣна 60 копѣекъ, а съ пересылкою 75 копѣекъ.

— (*В. М.*) **Въ нашімъ народнімъ театрѣ** представлено въ суботу майже передъ порожными лавками першій разъ 4-актову комедію зъ польского „Гуски и гусочки", а въ недѣлю майже тѣлько передъ польскою публикою, (бо зъ рускои интелигенціи було лишь кѣлька родинъ и молодѣжь на партерѣ) також першій разъ народну оперетку „Никола Довбущукъ" въ 3 актахъ. „Гуски и гусочки", твѣръ знаменитого комедіописателя польского Мих. Балуцкого упріятнивъ присутнымъ вечеръ якъ не можна лучше. Донька шляхотскои родины, отданои передовсѣмъ господаротву, заручена съ молодымъ поетомъ, Маржицкимъ, котрый добачивши у своій суженій не абы-якій свойства, полюбивъ ея тымъ бѣльше и ожидае дня вѣнчання въ тѣй надѣї, що пізнѣйше власною працею выровнае ѣнъ тѣ недостачѣ и въ характерѣ и въ образованю Іоасѣ, що ихъ не дало ій анѣ житє анѣ родичѣ. Но ось до дому Клопоткевичѣвъ пріѣздитъ дама великого свѣта тѣтка Бельця; она завойовує цѣлый дѣмъ Клопоткевичѣвъ, заводитъ у нѣмъ свои порядки и муштруе Іоасю на таку саму якъ она „гуску капитолиньску", уважаючи тѣлько моду альфою и омегою свого житя. Іоася однакъ не хоче того приняти... Въ першій хвили удаесь тѣтцѣ дещо вымогчи на Іоаси, она вмовляе въ нея засаду, що подружье межи парою людій можливе тѣлько въ реально-матеріяльныхъ взглядовъ. Іоася стоячи підъ вилывомъ такои любезноі тѣтки и другои вѣтреницѣ, жінки заслѣпленого въ ню доктора, просто откаэуе свого серця Маржицкому по суперечцѣ съ нимъ о моду сукню, що ей тѣтка на ню вложила. Маржицкій тратитъ надѣю тымъ бѣльше, що не зиае, зъ отки наразъ Іоася стала такою. Ту приходитъ ему въ помочь сусѣдъ Клопоткевичѣвъ п. Гулятиньскій. Чоловѣкъ золотого серця, быстрый въ поглядахъ, поясное своему пріятелеви, де шукати причины, що Іоася ему змѣнила, а отгакъ уживши підступу кидае въ серце Іоасѣ жарь зависти. Іоася думаючи, що Маржицкій підбивши гарбуза отъ нея, полюбивъ ея пріятельку Марійку, за котрою властиво шалѣе Гулятиньскій, ще бѣльше стае любити Маржицкого. По кількохъ сильныхъ конфликтахъ межи тройцею подруженыхъ, с. с. межи Маржицкимъ, Гулятиньскимъ и Марією зъ одноі стороны, приходитъ до того, що одна „гуска", Іоасина тѣтка Бельци, дістае отъ самого Клопоткевича aviso до полишеня его хаты, а друга, с. с. докторова, утѣкае оъ п. Дурницкимъ, прогнзнымъ кадетомъ и вѣтрогономъ par excellence, за котрого Бельца сватала Іоасю. Добрый духъ цѣлои штуки. Гулятиньскій, наче въ надгороду дістае найлучшу жінку въ свѣтѣ, с. с. ту саму Марійку, доньку старого професора филологіи класичноі, котра богато причинилася до знищеня цѣлои интриги и до погодженя Іоасѣ съ Маржицкимъ. — Єслижъ додамо до того и те, що кромѣ знаменитого заповнку, комедія цѣла переповнена легенькими и сердечными дотепами, що характеры у нѣй выкінчений, що кождая личность характеризуе себе своею акціею, то конечно артисты нашій мали велике поле до поиску. Пальму першенъства належится признати панямъ Биберовичевій, Осиповичевій и Попелевій и панамъ Биберовичеви, Лясковскому, Підвысоцкому и Стефуракови, въ роляхъ Іоасѣ, тѣтки Бельцѣ, докторовои Наталіи, Гулятиньского, Маржицкого, Клопоткевича и професора Цѣнишевского. Зъ другорядныхъ рѣль грала панѣ Стефуракова ролю Марійки, а п. Гриневецкій ролю Дурницкого и отдали ихъ природно и тепло. П. Попель бувъ добрымъ локаемъ, панѣ Лясковска и панна Луцка добрыми служанками. Въ загалѣ скажемо, гра нашихъ артистовъ въ тій штуцѣ була коннертова. Артисты нашій працюютъ надъ собою совѣстно, въ рухахъ ихъ видно велику певність. Дирекція прислужилася нашій оцені, що придбала сю штуку для нашого репертоару. И перекладъ п. Санецкого чистый що до языка.

Господарство, торговля и промыслъ.

— Съ нынѣшнымъ числомъ розсылаемо въ додатку „**Проспектъ Краковского Товариства взаимныхъ убезпечень**", єдиное краевое институціи асекураційное. Товариство се выдало першій разъ свій проспектъ по руски, а на загальній домагання Русиновъ, котрій въ тѣмъ товариствѣ убезпечуются, зарядъ товариства взявъ теперь підъ розвагу внесенье, щобы для рускихъ партій выдавати рускій полисы и вести съ ними руску переписку. Русины мусять старатися всѣми силами о свое власне товариство асекураційне, але поки его не мають, мусять користати зъ чужихъ товариствъ. Въ замѣну же за тое чужій товариства повинній пошанувати рускій языкъ. Коли Краковске товариство заведе для Русиновъ дѣловодство руске, то певно знайде бѣльше довѣріе у рускои Публики. Бо впрочѣмъ треба признати, що товариство се есть солидне, премія его дешевій, условія пристуній, поступованье его супротивъ убезпеченыхъ при выплатѣ шкодъ и убезпеченыхъ капиталовъ ретельне, а значній фонды резервовій и доходы премійній даютъ убезпеченымъ достаточну поруку. Крѣмъ того краковске Товариство, яко на взаимности оперте, всѣлякій осягненій зыски роздѣляе рѣкъ рѣчно межи убезпеченыхъ. Якъ умѣщеній въ проспектѣ выказы рахунковій доказуютъ, розпоряджало Краковске товариство съ кінцемъ 1883 року значнымъ фондомъ резервовымъ и доходомъ премійнымъ звышь 4,000.000 зр. — а зыски зверненій убезпеченымъ титуломъ дивиденды за рѣкъ 1883 выносили въ отдѣлѣ огневомъ 33% а въ отдѣлѣ житевомъ 15—8% рѣчнои премія.

Всѣлякій близшій выясненя дотычно рѣжныхъ родовъ убезпечень удѣляе секретарь того товариства п. Николай Красуцкій въ бюрѣ репрезентаціи у Львовѣ, улиця Гетьманьска ч. 12.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Павло Г'юб—ій въ Ч. 4 зр. предплаты и 1 зр. за „Подяку" одержали. — *Всч. оо. О. Е. Лев—ій въ Т. и Кр—ій въ С.* „Спростованье" помѣстимо съ найбѣльшою охотою въ слѣдуючѣмъ числѣ. Жаль великій, що такъ сталося, але передъ мистификаціею устерегчися годѣ. Можемо Васъ заѣрати, що допись мы помѣстили тѣлько покладаючись на добру волю и честній намѣренія нашого дописувателя.

Въ великій сали „Народного Дому".

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

підъ зарядомъ И. Баберовича и И. Грыневецкого.

Въ Вторекъ дня 2 вересня (14 жовт.) 1884.

Шельменко наймитъ

комедія Григорія Квѣтки Основяненка въ 5 актахъ.

(Режиссеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Кирило Петровичъ Шпакъ, дѣдичъ		К. Підвысоцкій
Горпина Степановна, его жѣнка	—	А. Осиповичева
Прися, ихъ донька	— —	И. Луцка
Тимошъ Лопушковскій, ей женихъ	—	О. Осиповичъ
Осипъ Прокоповичъ Опецьковскій	—	И. Грыневецкій
Горпина Степановна, его жѣнка	—	Е. Підвысоцка
Ежени, ихъ донька	— —	И. Баберовичева
Ив. Семеновичъ Сиворцовъ, капитанъ		М. Яковичъ
Шельменко, его наймитъ	—	С. Стефуракъ
Матря, покоівка Горпины	—	М. Людкевичева

Ключница, локаї, жінки, дѣти. — Дѣеся въ Задніпрянскій Украинѣ въ селѣ Шпака.

☞ Помежи актами отспѣвае К. Лясковскій: Арія Don Carlosa зъ оперы „Ernani" музика Verdiого, „Замовкли Торбаны", дума украиньска, музика Лавровского, арія Don Alfonsa зъ оперы „Lucretia Borgia" музика Donizetti-ого.

Цѣны мѣсець: Фотель 1 зр., Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетовъ и картъ абонаментовыхъ дістати можна въ гандлю Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда" улиця Скарбковска ч. 2, а вечеромъ отъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Ôтозва.

Руске Товариство ремѣсниковъ: „Зоря" у Львовѣ откликуеся до патріотизму нашихъ людей и осмѣлявся припоручити Вп. Публицѣ слѣдуючихъ майстровъ, членовъ товариства ремѣсниковъ „Зоря" у Львовѣ:

Михаилъ Сембратовичъ переплетчикъ, при улици Краковскій ч. 19. — **Михаилъ Спожарскій**, переплетчикъ, въ Ставропигіяльній камениці. — **Павло Мартиновъ**, майстеръ шевскій, при улици Рускій, ч. 3. — **Петро Венжовскій**, майстеръ шевскій, при улици Ормеиьскій, ч. 21. — **Димитрій Ковальскій**, майстеръ кравецкій, при ул. Краковскій, ч. 19. — **Левъ Качоровскій**, майстеръ-лякерникъ, ул. Сокольского, ч. 10. — **Антонъ Щерба**, майстеръ кравецкій, при ул. Коперника, ч. 6 — **Григорій Иваховъ**, майстеръ-кушнѣръ, въ рынку. — **Василь Смольницкій**, майстеръ шевскій, при ул. Скарбковскій, ч. 19. — **Григорій Діяконюкъ**, майстеръ шевскій, при ул. Коперника. — **Іосифъ Щерба**, майстеръ столярскій, при ул. Сикетускій на ровѣ. — **Димитрій Шустеръ**, майстеръ шевскій, при ул. Коперника. — **Иванъ Антоникъ**, майстеръ шевскій, при ул. Крутій, ч. 5. — **Юліянъ Гошовскій**, майстеръ-сѣдларь, при ул. Сикетускій. — **Андрѣй Снурскій**, майстеръ шевскій, при ул. Яновскій, ч. 21. — **Иванъ Царъ**, майстеръ шевскій, при ул. Городецкій, ч. 16.

Отъ выдѣлу товариства ремѣсниковъ „Зоря".

У Львовѣ, дня 8 л. жовтня 1884.

Василь Нагірный голова. *Др Кость Левицкій* секретарь.

Подяка

Тяжко поразила насъ смерть неотжалованои нашои Матери (Сестры и Бабуси), Іоанны зъ Керникевичѣвъ Назаревичевои. Отрадою для опечаленои родины були Всеч. Сусѣды, котрій сердечною услужностею заявили справдѣшне христіяньске сочувство; симъ поімъ Добродѣямъ складаемо на сѣмъ мѣсци всенародну подяку. Передовсѣмъ щира подяка належится Вир. Отцямъ, котрій явилися на сумный обрядъ похоронный дня 9 л. с. м. въ Ольшаници, а се Вир. Отцямъ: Игнатію Вергановскому зъ Острынѣ, Стефанови Флоріяньскому зъ Рошнева, Іосифу Абрысовскому зъ Тысьменицѣ, Игнатію Ильницкому зъ Підпечаръ, Іосифу Вергановскому въ Лукавицѣ выжнои, Августови Левицкому зъ Милованя, Володимирови Билиньскому и Володимирови Стефановичу зъ Тысьменицѣ, якъ також Вир. о. Володимирови Кочоровскому зъ Марковець, що выголосивъ трогаючу бесѣду прощальну надъ гробомъ, въ котрій живыми красками отмалювавъ примѣрне житье Покійнои и загрѣвавъ присутныхъ до наслѣдування его. Особливо дякуемо Всч. п-ни Ильницкій зъ Підпечаръ, котра отвѣдувала недужу въ часѣ болѣзни и съ правдивымъ пожертвованьемъ сусѣдскимъ, якого рѣдко видати, улекшувала словомъ и дѣломъ жаль осиротѣлои родины. Въ кінци дякуемо ЧЧ. Братямъ и Сестрицямъ Ольшаницѣ и всѣмъ Вп. Гостямъ, взявшимъ удѣлъ въ похоронѣ, чимъ пошанували Покійну въ послѣдне.

Іосифъ Керникевичъ, братъ; Магдалина зъ Назаревичѣвъ Кобрыньска, сестра; Айталь Кобрыньскій, сестрѣнець; Иванъ Назаревичъ, сынъ; Ольга Глѣбовицка и Текля Калиньска, доньки; Левъ Калиньскій и Павло Глѣбовицкій, зятѣ; Несторъ Яворовскій, Авксентій, Николай, Теодосій и Ярославъ Глѣбовицкій, Олена, Иванъ и Романъ Калиньскій, внуки Покійнои.

Подяка.

Свято Воздвиженія Ч. Креста, яко день храмовый обходитъ церковь наша съ великимъ торжествомъ, при чѣмъ богато сусѣдныхъ людей до насъ приходитъ. До увеличення сего торжества причинився немало Вп. крыл. о. Андрей Бѣлецкій зъ Львова, котрый нарочно на сей день до насъ прибувъ. Довѣдавшися, що братство церковне підпалося за отараньемъ Вир. отцѣвъ совѣтника Виницкого и Яворовского обновити и прикрасити церковь, въ короткій но краснорѣчивій бесѣдѣ Вир. крыл. Бѣлецкій наклонивъ насъ до побожности и ревности, заохочуючи до дальшои працѣ и жертволюбности на розпочате дѣло. При сій способности давъ приладъ щедролюбія, жертвуючи на цѣль повязту 10 зр. Братство церковне перенате вдячностею за трудъ понесеный и датокъ грошевый складае симъ прилюдну подяку Вир. о. крыл. Бѣлецкому, якъ також Вир. о. совѣтнику Виницкому, котрый яко знаный зъ привязаня и любви до свого народа жертвувавъ весь свій доходъ зъ акафистовъ на обновленье нашои церкви.

Буштынъ дня 8 жовтня 1884.

Братство церковне.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (96—7) поручае

Порошокъ дамскій паріскій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Нагорода за вѣру.

„Будапешть, Ваша Благородибть! Не сповна „мѣсиць тому назадъ уживавъ я Брандта швайцарскі „пигулки, въ тій вѣрѣ, що знайшовъ вже въ нихъ „на послѣдокъ арканумъ противъ обструкціи, що ме„не такъ мучитъ Свѣтлій наслѣдки доказали, що моя „вѣра була справедливою, бо черезъ уживанье ихъ я „нынѣ знову зовсѣмъ здоровъ. Не можу инакше якъ „лишь высказати Вамъ за се средство мою найпокір„нѣйшу подяку. Вашъ найпокірнѣйшій I. де Поттери „к. у. оберштлейтенантъ отъ Гонведовъ въ отставцѣ. „Hôtel National." — До Пана аптикаря Ришарда Брандта, Цирихъ (Швайцарія).

Швайцарскій пигулки аптикаря Р. Брандта суть при своій кровь очищуючій приметѣ найбѣльше хосений майже у всѣхъ хроничныхъ слабостяхъ.

Позаякъ мы всѣ ихъ цѣнимо, то мусимо тымъ бѣльше на те зважати, щобъ мы собѣ придбали правдивыхъ пигулокъ. На етикетѣ кождои коробки мусить бути підпись Ришарда Брандта и бѣлый крестъ швайцарскій на червонѣмъ поли. Коробка коштуе 70 крейцаровъ въ аптикахъ.

Огнетревалій и безпечній отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскалёвыми засувками такій, якъ и доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(16—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарни Тов. им. Шевченка підъ зар. К. Беднарского.

Ч. 115. Львовъ, Четверъ 4 (16) жовтня 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 3 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція підъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати підъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютсѣ тѣлько на попереднє и остере женье.

Поодинокє число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсѣ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одної строчки печатної.

Реклямаціи неопечатаній пільний отъ порта.

Предплату належитъ пересилати франко (найлучше очтовымъ переказомъ) до: Администрації часописи „Дѣло“ м. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . 12 рубл.
на пѣвъ року . . 6 зр. на пѣвъ року . . . 6 рубл.
на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 16 рубл.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . . 8 рубл.
на чвертъ року . . 4 зр. на чвертъ рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 рубл.
на пѣвъ року . зр. 2·50 на пѣвъ року . . . 2 85ку.
на чвертъ року . зр. 1·25
Для Всходнихъ, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чвертъ року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр

☞ **Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчної предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.**

Права руского языка
на желѣзницяхъ.

Въ нынѣшнѣй хвили горячкового стремленя не-нѣмецкихъ народностей въ Австріи выборотн собѣ якъ найбѣльше рѣвноправности и автономіи, повалити централизмъ державный и скинути въ себе его пута, остемплеваній печатею „германизаціи“ — не выдастся нѣкому дивнымъ, дячого поодинокій народы славянскій, а въ першій линіи галицкій Поляки, уважаютъ нынѣ одною въ найголовнѣйшихъ задачъ своихъ делегаціи въ радѣ державнѣй — перенести дирекціи галицкихъ желѣзниць, остаючихъ підъ зарядомъ державы, до краю, до Львова, и завести въ дѣловодствѣ тыхъ желѣзниць языкъ „краевый“, вагляднo польскій. Не все, чого Поляки и ихъ делегація у Вѣдни домагалися, нынѣ сповнене, — и мимо того, що польскій послы рады державнои кѣлька разѣвъ уже дуже горѣжилися и справу перенесеня зарядѣвъ краевыхъ желѣзниць державныхъ до краю клали за условіе, отъ котрого належало дальше становище польскои делегаціи супротивъ нынѣшного министерства, — мимо того правительство не згодилось на ихъ головнѣ домагани. Але все-таки Поляки добилися бодай частины своихъ бажань, добилися бодай доволѣ широкого права для языка польского побѣчь нѣмецкого.

Заходитъ теперь пытанье, чи нашому, рускому языкови признано якій права въ организаціи желѣзниць краевыхъ, остаючихъ підъ зарядомъ державы? Желѣзницѣ тіи прецѣ переходятъ такъ само край населеный мешканцями рускои народности, якъ польскои, служатъ до ужитку такъ само Русинѣвъ якъ Полякѣвъ, рускій народъ такъ само якъ польскій дав заробокъ тымъ желѣзницямъ, а 1,100.000 зр., удѣленый краемъ на будову желѣзницѣ траневерсальнои, ложеный въ податкѣвъ такъ само рускихъ якъ и польскихъ обывателѣвъ краю. На повышенє поставлене пытанье мусимо отповѣсти, що — якъ се въ кождѣмъ краевѣмъ дѣлѣ бувае и при нынѣшнѣмъ верховодствѣ всюды Полякѣвъ природно мусить бути — рускій языкъ богато упослѣджено супротивъ польского, а придѣлено ему лишь малу ролю. Въ якѣмъ отношеню стоятъ тутъ до себе права трехъ языкѣвъ: нѣмецкого, польского и рускаго, — побачатъ нашѣ Вп. Читателѣ въ §-фу 7. „Организаціи заряду державныхъ желѣзниць“ въ 23 червня 1884 р. (Дневникъ законѣвъ державныхъ ч. 103.), — котрый то §-фъ мы тутъ въ цѣлости наводимо.

Языкомъ службовымъ заряду державныхъ желѣзниць есть языкъ нѣмецкій.

Въ нѣмъ мае вестися особливо вся внутрѣшна служба, включаючи и зносины всѣхъ органѣвъ заряду желѣзниць державныхъ мѣжъ собою. Всѣ органы заряду державныхъ желѣзниць маютъ зноситися съ властями войсковыми и цивильными въ языцѣ нѣмецкѣмъ.

Установленій *въ Галичинѣ дирекціи руху желѣзниць* и имъ підвластна въ тѣмъ краю находячася служба мусятъ однакожь, пѣсля правосильного тамъ, на підставѣ найв. постановы зъ дня 4 червня 1869 выданого розпорядженя министерства зъ дня 5 червня 1869, уживати *въ зношеню съ краевыми невойсковыми властями, урядами, судами въ краю, якъ такожъ съ тамошными автономичными властями и органами* польского языка. Ся постанова не относится до взаимныхъ зносинъ згаданыхъ дирекцій руху желѣзниць и низшои служby помежи собою або съ находячимися въ краю урядами и органами почтовои и телеграфичнои службы.

На надходячій до дирекцій руху желѣзниць поданя и дописи приватныхъ сторѣнъ або автономичныхъ властей и органѣвъ въ языкахъ уживаныхъ въ тыхъ частяхъ краю, въ котрыхъ придѣлена дирекціи руху часть дорожнои линіи, — треба отповѣдати въ тѣмъ самѣмъ языцѣ.

Всѣ для публичности призначеній заведеня (оповѣщеня, написи, окружники и т. д.) належитъ выдавати въ языцѣ нѣмецкѣмъ и дотычнѣмъ краевѣмъ языцѣ.

Зносины съ публичностею маютъ отбуватися въ языцѣ нѣмецкѣмъ и дотычныхъ языкахъ краевыхъ, пѣсля того, въ якѣмъ языцѣ було запытанье або высказанье (чи въ нѣмецкѣмъ чи въ якѣмъ уживанѣмъ въ краю).

Зъ наведеныхъ постановъ §-фу 7-ого „Организаціи заряду державныхъ желѣзниць“ въ 23 червня 1884 р., выходитъ, що:

1) Русины, якъ поодинокій лица, институты, товариства, уряды церковнѣ, рады повѣтовѣ, рады громадскій маютъ допущене право зноситися съ дирекціями руху тыхъ желѣзниць державныхъ, підъ котрыхъ зарядомъ остае тая линія желѣзницѣ, де мешкае рускій народъ, въ языцѣ р у с к ѣ м ъ — и маютъ право жадати отповѣди въ р у с к ѣ м ъ языцѣ.

2) Русины маютъ право жадати отъ дирекцій руху желѣзниць державныхъ, щобы всѣ оповѣщеня для публичности, служачій чи то для информаціи чи для публичного безпеченьства (якъ завѣдомленя о перерѣвѣ ѣзды, о новоотвертѣй стаціи, о змѣнахъ тарифы, розкладъ ѣзды, цѣны ѣзды, написи и остороги на таблицяхъ, написи на двѣрцяхъ, и т. п.), — були въ рускій части краю подані такожъ въ р у с к ѣ м ъ языцѣ.

3) Русины маютъ право до урядниковъ желѣзниць державныхъ говорити по р у с к и м домагатися р у с к о и отповѣди.

Отсе тѣ права, якій законъ державный призная Русинамъ въ Галичинѣ, выходячи въ того становища, що языкомъ урядовымъ краевымъ есть языкъ польскій, а рускій языкъ підпорядковуючи підъ терминъ „gebräuchliche landesübliche Sprache“.

Однакожь якъ есть такъ есть, а Русинамъ треба всюды старатися боротися о переведенье и сповнюванье бодай того, що признае намъ законъ державный. О кѣлько мы знаемо, Русины до сего часу мало звертали на се дѣло своеи уваги. Съ безприкладною завзятостею бореся Русинъ о рускій рецеписъ на листъ рекомандованый, о руску карту кореспонденційну (декому може се выдатися смѣшною дрѣбницею, але оно мае свою велику вагу), — а про якій-небудь подвигъ Русинѣвъ въ дѣлѣ покривдженя рускаго языка на желѣзницяхъ мы доси не чували. Се походитъ очевидно зъ того, що Русины не знаютъ въ тѣмъ такъ важнѣмъ дѣлѣ своихъ правъ и не допоминаются, якъ то чинятъ Поляки и Чехи. Желѣзница Пѣвнѣчна (Nordbahn) мае навѣть на вагонахъ написи въ чотырехъ або трехъ языкахъ: нѣмецкій, французкій, ческій и польскій, а написи на стаціяхъ, пѣсля мешканцѣвъ краю, въ дотычнѣмъ языцѣ: підъ Вѣднемъ по нѣмецки, дальше на пѣвнѣчь по нѣмецки и по чески, а въ кѣнци по нѣмецки и по польски. Оповѣщеня всѣ такожь въ тыхъ языкахъ.

А у насъ якъ? Чи на рускѣй земли на желѣзницяхъ есть якій-небудь слѣдъ рускаго языка? Нѣгде нема! А законъ есть! Такои кривды, такого пониженя мы не повинні довше терпѣти, тымъ бѣльше, що отъ теперь и желѣзниця траневерсальна, на котру и Русины вложили вышь милiонъ, не поступае пѣсля §-фу 7 закона державного въ 23 червня 1883 р.!

Се такъ важне дѣло кладемо на серце нашимъ посламъ въ радѣ державнѣй и всѣмъ покривдженымъ Русинамъ.

Внесенье п. Романчука
въ теперѣшнѣмъ стадіюмъ.

Найважнѣйшою справою, дотыкаючою найголовнѣйшого интересу рускаго народа въ Галичинѣ и сягаючою глубоко въ культурный розвѣй нашого краю, есть безперечно внесенье пос. Романчука и хочь якъ оно — якъ сказавъ самъ внескодатель въ своѣй бесѣдѣ, мотивуючѣй се внесенье — есть дуже умѣренихъ, а жадания въ нѣмъ вредукованій до minimum, — не могло оно середъ Полякѣвъ не выкликати певного занепокоенія. Доси Поляки и польска бѣльшѣсть соймова знала на всѣ справедливій жадания Русинѣвъ лишь тымъ отповѣдати: „Не знаемо, чого хочете! Скажѣть, чого жадаете! сформулуйте вашѣ жадания!“ Якъ-же относятся теперь тѣ самѣ Поляки и тая сама бѣльшѣсть соймова до Русинѣвъ, коли передъ соймомъ лежитъ сформуловане въ внесеню пос. Романчука дуже малого объему жаданье Русинѣвъ въ дѣлѣ шкѣльництва? Польскій газеты переповненій розборомъ сеи справы, признаютъ ѣй велике значенье, а декотрій доказуютъ навѣть, що она повинна бути залагоджена въ якій-небудь способъ для Русинѣвъ прихильный. На тѣмъ однакожь и кѣнчится. — Внесенье пос. Романчука, якъ навѣ-

Дальшій хѣдъ розкопѣвъ въ Галичи.

Черезъ вересень продовжавъ о. Лаврецкій розкопы Чагуровои могилы въ дубровѣ и провелася реставрація полигону (многокутника) на полихъ Залуквы. Полигонъ (с. е. фундаментъ въ видѣ полигона на вакупленѣмъ черезъ „Нар. Дѣмъ“ поли караима Іоська въ Залуквѣ) обкопаный ровомъ, старанно справленый и до спѣдныхъ линій всецѣло доведеный — представляе нынѣ прекрасну архитектоничну фигуру середъ орныхъ пѣль и вже на першій поглядъ выкликуе споминку о высокѣй культурѣ, що за князѣвскихъ часѣвъ була ту водворилася. Sic tempora mutantur! Нынѣ мѣсце, де взносився прекрасный храмъ, збудованый въ первостепеннѣмъ стилю византійскѣмъ, переоране плугомъ, а коли вже и той фундаментъ отkрытый и до чистыхъ линій приведеный, нынѣ своею регулярностею нисъ одушевляе. На около него орне „широке поле“; лише многочисленній черепы рѣжнои величины и формы, що за кождымъ порушеньемъ чересла и лемѣша въ підъ землѣ на верхъ выступаютъ, суть нѣмымъ свѣдкомъ давно пропавшои жизни тои части населеня старо-княжого города Галича, середъ котрои ся полигонна будова величаво взносилася. Такъ реставровано вже впереді церковь св. Спаса, а нынѣ реставруеся и фундаментъ Богородичнои церкви на Вѣдуни. Могилу на Чагуровѣ перерѣвано ровомъ 23 метры довгимъ а 2 м. и 60 цт. широкимъ. Рсохатій дубы, що на тѣй могилѣ выросли и корѣнями немовь павутиною глубоко проникнули тую могилу, спинили перекопанье рова такъ дуже, що рѣвъ не мѣгъ бути переведеный точно черезъ саму середину могилы. Конечно буде проте копати другій рѣвъ на поперекъ того вже готового, такъ щобы поперечный рѣвъ ишовъ черезъ саму середину могилы, а до того треба буде дѣстати дозволенье стяти и выкорчувати бодай два конаристѣ дубы. Але вже въ дотеперѣшныхъ розкопѣвъ видко, що ся могила була гробомъ; земля очевидно змѣшана съ попеломъ, а въ сподѣ могилы підъ насыпомъ въ землѣ и попелу явився тѣкъ въ жовтои намѣстнои глины, т. зв. „жовтюха“; на нѣй явилась овально уложена купка рѣвняковъ, а обѣчь тои купки стѣна нанесеной глины змѣшаной съ землею, якъ-бы указувала на яку скрыню, въ котрѣй кости мерця переховались, а отtакъ въ землю обернулись, съ землею змѣшалися. Отъ остаточного суду, що до призначеня тои могилы выдержуемось аж до ея повного отkрыти; але се зможе наступити аж на весну. Въ днехъ отъ 1 до 6 л. жовтня предпринимали Дръ Ис. Шараневичъ и о. Лаврецкій дальшій розкопы и дослѣды спѣльно. Передо всѣмъ предпринято розкопку каменной могилы въ дубровѣ, замѣченои на мапѣ околиць Галича, долученѣй до III. вошиту „Przegląd-u archeologiczn-ого“ цифрою: 10 с. Отkопана могила представила вполнѣ тую саму форму, майже тую саму пропорцію и таку-жь позицію що до сторѣнъ свѣта, якій замѣчено при каменнѣй могилѣ, отkопанѣй 1883 р. и на згаданѣй мапѣ назначенѣй цифрою 10 а. Есть се найимовѣрнѣйше фундаментъ підъ другу вежу старо-княжого города Галича, деревяну направдѣ, но на каменнѣмъ фундаментѣ. Суть то неправильній полигоны, о двохъ або трехъ верствахъ рѣвняковъ; рѣвники до середины верствами старанно наложенѣй та гипсомъ сповнѣ, вглубляются въ землю до 1½ м. Довжина теперь отслоненого фундаменту выносить 15 м. вздовжъ а 8 м. 70 цтм. вширь, — а торѣчный подѣбный фундаментъ, котрого горизонтальный нарисъ, литографично въ III. зошитѣ „Przegląd-y arch—ого“ въображено, мае 15 м. вздовжь а 14 м. вширь. Панцирь того вежового або бастіонного фундаменту ту и тамъ на полудневый захѣдъ, а отворъ у обохъ фундаментѣвъ, рѣвняками не заставленый, находится точно отъ пѣвночи. Линіи внѣшнѣ тыхъ каменныхъ могилъ суть нынѣ означенѣ рѣвцемъ, камѣнь фундаменту всецѣло обнаженый, — кождый отже може на мѣсци пересвѣдчитися о великѣй подѣбности або и тотожности структуры тыхъ обохъ фундаментѣвъ.

На прилежачѣмъ до дубровы отъ полудня поли дѣдича села Комарова находится ще одна така каменна могила, котру п. Чуловскій, слухатель львѣвского университету и бувшій маturистъ станиславѣвскои гимназіи, при участи п. Кшечуновича, дѣдича Комарова, розкопавъ. Жаль, що при розкопаню вовсѣмъ розбѣрано саму середину могилы, де каменный фундаментъ найбѣльше вглублився въ землю; черезъ се нынѣ вже и формы фундаменту могилы годѣ точно выслѣдити и означити.

Отtакъ пересѣчено ровами ще 3 могилы въ дубровѣ и по ея краяхъ. Передовсѣмъ выкопано рѣвъ 13 м. вздовжь, а 1 м. вширь въ могилѣ, назначенѣй на згаданѣй мапѣ цифрою 15 в. Показалося, що въ тѣй могилѣ уложенѣ верстви рѣвняковъ великого калибру; але тая каменна поверхня занимае лише чубокъ могилы, прочій же ея просторъ заповненый насыпною смуговатою землею; смуги же походитъ очевидно въ попелу людскихъ костей. Въ загалѣ тая могила есть точно того самого складу, що могила на Чагуровѣ середъ дубровы. Дальшу розкопку тои могилы отложено на нарѣкъ.

За те розкопано 2 могилы за дубровою на митрополичѣмъ врубѣ, лежачій передъ лицемъ горѣшнои церкви въ Вихторовѣ. Одна въ тыхъ могилъ означена на мапѣ цифрою 15 с. Той врубъ зовеся „Пѣдсадоче“, хочь нынѣ тамъ садовъ нема, — такъ якъ чистѣ орнѣ поли Залуквы, де нынѣ выкопуются фундаменты базиликъ, зовутся „на садахъ“. Лишь въ топографичнѣй номенклатурѣ доховалася памятка, що ту колись були оселѣ и сады. Двѣ могилы на врубѣ перерѣванѣ повздовжнымъ ровомъ выказали у внутрѣ насыпъ въ землѣ, т. зв. „кременистои сивухи“; въ однѣй на 1 м. 40 цтм., а въ другѣй на 1 м. 70 цмт. вглубь, явилася вже жовтюха (жовта глинка), котра есть характеристикою спѣдной земной верствы цѣлои тои околицѣ. Въ тыхъ могилахъ не було каменя; въ однѣй знайдено кѣлька малыхъ черепковъ, якій въ глубины выоруются на цѣлѣй Залуквѣвскѣй выжинѣ, а въ другѣй не було нѣчого. Треба буде пѣзнѣйше ихъ розкопати зѣ споду бодай на-охрестъ. Ту ще примѣтимо, що въ простѣй линіи отъ тыхъ могилъ близше рѣки Луквы люде пока-

стно, передано до розбору комисіи шкільній, а тая ôтдала его пôдкомитетови. Пôдкомитетъ маетъ вже два засѣдання, на котрыхъ розбираетъ сю справу, однакожь не прійшовъ до нѣякихъ позитивныхъ результатôвъ и звернувъ ви комисіи, котра такожь на двохъ повныхъ засѣданяхъ не могла нѣчого вдѣяти и ôтнеслася остаточно до намѣстника, яко представителя правительственного, съ запытаньемъ, якъ глядитъ правительство на цѣлу сю справу. Однакожь и намѣстникъ ôтказавъ, що именемъ правительства не може ще нѣчого заявити. — Тымчасомъ внесенье пос. Романчука находитъ, якъ мы се вже завначили въ послѣднôмъ числѣ нашои часописи, велику опозицію середъ бôльшости соймовои. За внесеньемъ пос. Романчука, такъ якъ ôнъ его поставивъ, есть лишь одинъ одинокій(!) пос. Романовичъ; другій суть забо вовсѣмъ ему неприхильній, або хотятъ внесенье се рôжными условіями ослабити, черезъ що оно ставляючи вже и такъ шіпіщи жадань, сталось-бы для Русинôвъ безъ всякои практичнои вартости, а польскій шовинисты могли-бы лишь чванитись своею справедливостею и голосити urbi et orbi вѣсегну любовь до Русинôвъ. До тыхъ, що ставляютъ такій условія, належитъ и кн. Чарторыйскій. Пôсля его думки о языцѣ выкладôвôмъ малобы рѣшати не число жителѣвъ Русинôвъ въ дотычныхъ громадахъ, але число родичѣвъ, жадаючихъ для своихъ дѣтей выкладового языка рускаго. Яка практична вартôсть сего условія при всѣй ревности родичѣвъ, се звѣстно намъ ажь надто добре. Супротивъ сего всего поставивъ 14 с. м. пос. др Цоль внесенье, щобы поручити выдѣлови краевому, щобы ôнъ порозумѣвшись съ радою шкôльною краевою розôбравъ справу порушену внесеньемъ пос. Романчука и предложивъ соймови справозданье на слѣдующôй сесіи (отже ажь за рôкъ). Всѣ бесѣдники, що промовляли по сѣмъ внесеню годилась на те, що внесенье се могло-бы бути приняте лишь въ крайнôй потребѣ, т. з. тогды, коли-бы комисія вже нѣякъ не могла проекту скодифікувати.

Соймъ краєвый.

14. Засѣданье зъ дня 9 жовтня 1884.

(*Конець.*) Зъ порядку дневного предложивъ пос. ко. Бухвальдъ именемъ комисіи конкуренційнои проектъ закона о забезпеченю будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ ôтъ огню. Проектъ сей звучитъ: §. 1. Комитетъ парохіяльный, утворены въ мысль §. 13 закона о конкуренціи церковнôй зъ 1866 р., повиненъ будынки церковнй и парохіяльнй забезпечувати безъ перервы въ заведеню асекураційнôмъ. — §. 2. Выдатки на згадане забезпеченье маютъ въ такій самъ способъ покритися, якъ кошты ставленя церквей и будынкôвъ парохіяльныхъ. — §. 3. Взысканій нагороды за шкоды ôтъ огню вплываютъ до фонду конкурenційного и можутъ лишь бути ужитй на направу будынкôвъ знищеныхъ або ушкодженыхъ пожаромъ. Палата приняла сей проектъ въ другôмъ и третôмъ читаню безъ змѣны. — Комисія конкуренційна предложила була ще третій законъ о утвореню фонду засобового на покрытье коштôвъ ставленя и удержуваня будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ. Пос. Плазиньскій поставивъ внесенье, щобъ надъ самъ проектомъ перейти до порядку дневного. Палата приняла внесенье одноголосно. — Пос. Бухвальдъ вѣсъ ще именемъ комисіи конкуренційнои цѣлый рядъ резолюцій, котрй палата приняла. Резолюціи сй суть слѣдующй: „Взываеся правительство, щобы: 1. выдавало въ дорозѣ законодательнôй змѣну закона державного зъ 7 мая 1874 въ сѣмъ напрямку, щобы: а) силою закона краевого можна до конкуренціи церковнои потягати такожь католикôвъ ôтповѣдного обряду, що не жіютъ въ приходѣ, але маютъ тамъ свое майно нерухоме; б) щобы обовязокъ конкуренціи церковнои особъ правныхъ не пôдпадавъ жадному сумнѣвови; 2. щобы въ мысль существующихъ законôвъ перевêвъ якъ найскорше роздѣлъ майна тѣсно церковного ôтъ майна бенефиціяльного; 3. щобы постарався въ ôтповѣднôй дорозѣ о управильненье администраціи майна тѣсно церковного. — Зъ порядку дневного предложивъ пос. Романовичъ справозданье комисіи буджетовои о замкненю рахунковъ фондôвъ самостôйныхъ, необнятыхъ буджетомъ, за рôкъ 1882. Соймъ приявъ безъ дискусіи замкненье сихъ рахунковъ и ухваливъ слѣдующй резолюціи: 1. Фондъ запомоги въ р. 1866 буде съ днемъ 1 сѣчня 1885 прилученый до фонду краевого: 2. до буджету на р. 1885 буде вставлена сума 25.000 зр. яко взыскъ зъ звороту пожичокъ, розданыхъ вже зъ сего фонду выдѣламъ повѣтовымъ, и сума 50.000 зр., яко имовѣрна надвышка касова съ кôнцемъ сего року. Надъ петиціею повѣта львôвского въ справѣ заведеня пашпортôвъ для коней палата перейшла до порядку дневного. — Ôттакъ наступила верификація выбору пос. Кохановского зъ округа выборчого Дембица-Пильзно; палата признала выборъ за важный. — На послѣдокъ залагоджено ще кôлька петицій, по чѣмъ замкнено засѣданье.

15. Засѣданье зъ дня 10 жовтня 1884.

Зъ петицій ôтчитано слѣдующй: Управа бурсы учительскои въ Тернополи о запомогу; руске товариство педагогичне черезъ пос. Лѣнинъского о змѣну закона шкôльного; громада Лисôвцѣ о запомогу въ сумѣ 700 зр. на будову школы; Михайло Ковальчукъ, асистентъ въ львôвскôй политехнацѣ, о запомогу на подорожь наукову до Италіи; Сяме Шраеръ, арендаторка мыта въ Галичи, Ямници, Єзуполи и Побережу, о увольненье ôтъ контракту або опустъ зъ чиншу; тѣло учительске 5-класовои школы въ Бережанахъ о запомогу; Исидоръ Трембицкій о реституцію на посаду учителя; Андрѣй Гургула, учитель, о запомогу; товариство адвокатôвъ у Львовѣ о зарадженье противъ покутныхъ писарѣвъ. — Зъ порядку дневного наступило перше читанье справозданя выдѣлу краевого о краевыхъ школахъ рôльничихъ въ Дублянахъ съ слѣдующими внесеніями: 1) Соймъ пріймае до вêдомости справозданье выдѣлу краевого о школахъ рôльничихъ и о фôльваркахъ въ Дублянахъ; 2) Соймъ годится на будову помешкани для директора, одного професора и одного асистента при школахъ рôльничихъ въ Дублянахъ пôдъ тымъ условіемъ, що половину коштôвъ, котрй не маютъ бôльше выносити якъ 17.500 зр., прійме на себе правительство; 3) Соймъ поручае выдѣлови краевому розпочати будову шкôльного будынку въ р. 1885 и отворае ему въ тôй цѣли кредитъ въ сумѣ 8000 зр. — Надъ петиціею громады Ходорова въ справѣ признаня дороги рогатыньско-стрыйскои перейшовъ соймъ до порядку дневного. По залагодженю деякихъ петицій въ справѣ мыта забравъ ще голосъ пос. Антоневичъ и супротивився дозволеню гром. мѣста Рашова на побираньe мыта, а ôттакъ поставивъ резолюцію, щобы подати мѣстамъ до вêдомости, що на будучность такій дозволеня не будутъ давателся. Резолюція ся упала. — Петицію громады Бортники въ справѣ нищеня дикихъ звѣрôвъ ôтступлено правительству. — Надъ петиціею Худика, щобы жидамъ заборонити продавати святй образы, перейшла палата до порядку дневного. — Петицію гром. Кадоибне въ справѣ ôтшкодованя шкôдъ черезъ дикій звѣрята, о донификацію податкôвъ, о заведенье рускаго письма, ôтступлено правительству до ôтповѣдного поступованя, бо она содержитъ образу власти и находитъ обава, що пôдписы на петиціи пофальшованй. При дискусіи надъ петиціею Даукша, дiетаря выдѣлу кр., о veniam aetatis заявивъ пос. Антоневичъ, що вже бувъ такій одинъ случай, въ котрôмъ на подôбну петицію соймъ ôтказавъ своихъ ухвалы, а теперь референтъ доказуе, що петентъ есть въ „высокôмъ“ степени достойнымъ увзгляднення. Бесѣдникъ познае слово „высокôмъ“ такъ, що хиба петентъ маетъ высоку протекцію за собою. Палата однакожь ухвалила ее внесенье. — Петицію громады Тростяница о ôтложенье решты запомоги зъ року 1853 враз съ процентами, котрй 80 разôвъ перевышаютъ капиталъ, ôтступлено правительству до увзгляднення. — На прошенье жителѣвъ Лашокъ муровaныхъ лат. обр. о позволенье держаня костельныхъ прибôровъ въ тамошнôй церквѣ и хôсновання зъ нея ухваливъ соймъ завôзвати правительство, щобы въ ôтповѣднôй дорозѣ залагодило справу и вволо жителѣвъ Лашокъ муровaныхъ въ право уживання церкви. — Петицію громады Комарна въ справѣ доставы полотна до фабрики тютюну ôтступлено правительству до увзгляднення. На сѣмъ закôнчено порядокъ дневный.

16. Засѣданье зъ дня 11 жовтня 1884.

На сѣмъ засѣданю ôтчитано 8 новыхъ петицій. — Справозданье выдѣлу кр. зъ дѣяльности помôчничои по поводу повени ôтослано до комисіи для повени. — Справу регуляціи Полтвы ôтослано на внесенье пос. А. Сапѣги до комисіи господарства краевого.—Пос. Лянге предложивъ справозданье комисіи для господарства краевого въ справѣ школы рôльничои въ Черниховѣ. Палата приняла всѣ внесеня комисіи. Дальше призначивъ соймъ на будову правого крыла въ краевôмъ шпиталю у Львовѣ 65.000 зр. и дозволивъ въ тôй цѣли взяти въ банку краевôмъ пожичку 70.000 зр. На покрытье процентôвъ и ратъ амортизаційныхъ сеи пожички поставивъ соймъ до буджету на 1885 р. 7000 зр. На будову моста на Сянѣ пôдъ Ярославомъ вызначивъ соймъ додатковый кредитъ на рôкъ 1884 въ сумѣ 36.000 а на рôкъ 1885 въ сумѣ 28.029 зр. На направу дорôгъ зруйнованыхъ повенею вызначено додатковый кредитъ на 1884 р. на суму 30.000 зр.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Адреси угорского сойму.*) Обѣ палаты угорского сойму уложили вже адресы до трону, котрй становлятъ предметъ дискусіи въ цѣлôй угорскôй краю. — Проектъ либерального сторонництва иде въ квестіи кодификаціи права цивильного и карного якъ и въ справахъ другихъ реформъ, порушеныхъ троновою бесѣдою, трохи дальше ôтъ проекту адресы, выйшовшого зъ палаты магнатôвъ, но анѣ одинъ анѣ другій не выходитъ поза рамы троновои бесѣды и оба они суть лишь парафразою тронови бесѣды. Проектъ адресы либеральнои партіи посунувся дальше ôтъ бесѣды троновои передовсѣмъ въ тôй точцѣ, що выражае переконченье, будто-бы звязь съ Нѣмеччиною такъ внутрь, якъ и на вонъ не улягла нѣякимъ змѣнамъ. Досыть широко займаючи сей проектъ справою цловои угоды съ Австріею и цытаньемъ банковымъ. Що до высоты суммы заявляе проектъ, що Угорщина не хоче сама подарункôвъ, но и не хоче ихъ также давати. Третою точкою, о котрôй трактуе проектъ, а о котрôй не згадувала бесѣда тронова, есть економично-рôльнича криза въ Угорщинѣ. Проектъ звертае увагу правительства на прикре положенье стану рôльничого и вказуючи на пересиленье економичне, яке переживае теперь Угорщина, жадае енергичнои помочи ôтъ правительства. — Ôтмѣнне становище заняла въ проектѣ адресы до трону антисемиты угорского сойму. Клюбъ антисемитôвъ припоручивъ выпрацованье проекту адресы бар. Андреаньскому и Иванови Симоньому, а слôбораты ихъ характеристичнй особливо пôвзгляду на жидôвске питанье. „Въ р. 1867 — читаемъ межи прочимъ въ проектѣ Симонього — зробило законодавство першу злощасну похибку черезъ то, що емансиповало безъусловно жидôвъ. Два краѣ и провинціи монархіи представляютъ ôтстрашаючій образъ необмеженого панованя жидôвъ. Жиды знищили христіяньску людность сихъ провинцій, а теперь хочутъ якъ рой саранчѣ налетѣти на Угорщину. Но хто може хотѣти, щобы и Угорщину постигла доля Галичины и Буковины? Проектъ доказуе, що жиды давнѣйше мали на устахъ лишь либералнзмъ, а теперь коли конституція свободы звертаются противъ нихъ, негуютъ либералнзмъ и хочутъ попхнути правительство на дорогу найчорнѣйшои реакціи. — Они вызыскали для себе право отопаршонь, а теперь грозятъ конфискатою свободы прасы лишь задля жидôвскихъ интересôвъ, щобы имъ нѣчого не стояло въ дорозѣ. — Зъ моральнымъ и матеріальнымъ знищеньемъ христіянъ жидами пôйде конечно зворушенье католицкихъ династій и тронôвъ.

(*Протизъ внесеню Гербста*) въ справѣ административного подѣлу Чехіи на ческій и нѣмецкій округи появилися численній протесты — и се именно характеристичне — въ стороны нѣмецкихъ громадъ. Протесты сй, се найлучшій доказъ, якъ нѣмецко либеральне сторонництво вызыскуе прилюдну опинію въ Австріи и за границею, коли голоситъ въ своихъ органахъ, въ парламентѣ и на политичныхъ зборахъ про утиски зъ стороны Чехôвъ. Пôсля того крику, що наробили проводирй нѣмецко-либеральнои партіи съ внесеньемъ Гербста, можна было дождати, що нѣмецке населенье въ Чехахъ дѣйстно знаходится пôдъ нечуваннымъ утискомъ; протесты однакожь доказуютъ щось зовсѣмъ противного: нѣмецкій людности въ Чехахъ зовсѣмъ не дѣесь пильно съ роздѣломъ краю на національнй округи, а весь крикъ, пôднесеный по причинѣ внесеня Гербста, представляется дѣломъ несовѣстнои агитаціи.

(*Lex Kvičala.*) Клюбъ бôльшои важности ческого сойму радивъ недавно надъ звѣстнымъ проектомъ Квичалы, а результатомъ сихъ нарадъ было рѣшенье, щобы приняти съ деякими модификаціями головну постанову предложени, пôсля котрого дѣти маютъ прійматився на науку лишь до тои школы, котрои языкъ выкладовый розумѣютъ. Въ виду того рѣшеня клюбу бôльшои важности, до котрого належатъ такъ Чехи якъ консервативнй Нѣмцѣ, можна сподѣватись, що предложенье станеся закономъ.

зували ще одну могилу высшу, котра мае дудѣти, коли ударится чимъ о ви вершокъ. Розкопувати ви не стало вже часу.

Могила „на церквищи“, вынайдена на нивахъ господаря въ Пôдгородю, Василя Фиголя и коваля Мошиньского, заросла нынѣ цѣла кукурудзою. Десять робôтниковъ копали ви кôлька днêвъ. На ¾ м. вглубь ôткрыто помôстъ, выложеный жовто малёваными цеглами, регулярнои формы, отвѣтно до геометричныхъ линій мозаиковои орнаментики. Многй цеглы овальнй, а многй трикутнй, такій самѣський, якъ при фундаментахъ церкви св. Спаса на Яжовôмъ поли надъ Лôмницею. Есть се помôстъ въ церкви Благовѣщеньскои, стоящои на тôмъ мѣсци ще въ половинѣ XV. вѣку. Великій кусень пôднятои тамъ стопленои мѣди (жужель, перемѣшка стопленого металю съ спаленою цеглою) свѣдчитъ о насильнôмъ пожарѣ, котрого жертвою сталася церковь Благовѣщеньска, найдовше перестоявша въ церквей княжого Галича. Тая отже руина обѣщуе на будуще найбôльше находокъ археологичныхъ. Теперь годѣ взятися до цѣкавого дѣла за-для спору съ В. Фиголемъ, котрый не позволяе дальше розкопувати.

Опôсля на запрошенье п. Кшечуновича зъ Комарова удалися Дръ Шараневичъ, о. Лаврецкій и о. Копыстаньскій въ Галича до скалы пôдъ Вихторôвскою церквою при уйстю рѣчки Луквицѣ до Луквы. Высше згаданый п. Чуловскій при спôвдѣланю п. Кшечуновича вкопався на двохъ точкахъ въ отворы тои скалы, а то въ одинъ отвôръ ровнъ 6 м., а въ другôмъ мѣсци ровномъ 8 м. выносячимъ. Дальшій хôдъ першого отвору загубився, а штольня, выкопана въ другôмъ отворѣ тои скалы по 8 м. довжины, довела до порожного простору внутрь скалы, въ котрого другій отворы (5—6) провадили глубоко въ скалу въ рôжныхъ напрямахъ, немовь коридоры. Тутъ запалено солому. И, о диво! Дымъ не перековалымъ отворомъ, але горѣшными сторонами скалы черезъ дѣры, немовь коминами абоôкнами, выходивъ на верхъ — и здавалося, якъ-бы цѣла скала дымилася; въ якихъ 8—10 отворôвъ, на око мало замѣтныхъ, выходивъ дымъ. Дръ Шараневичъ по осмотрѣ вдефиніювавъ тую печеру яко Печерску монастырску церковь, характеристичне знамя початкôвъ греческого обряду и восточно-христіяньскои вѣры на Руси. Черцѣ, першй розсадники христіяньства на Руси, перебували найперше въ печерахъ, кували тамъ собѣ домы Божй у внутрѣ скалъ, а потому выходили на свѣтъ Божій и въ близи печерскои церкви будували общежитейный монастырь съ церквою наверхною. Ôттакъ до печеръ, вдѣланыхъ звычайно въ глинѣ, вносили ихъ тѣла и тамъ хоронилися. Выходячи зъ того погляду, присутнй, оглянувши печеру, вышли на плафонъ верхи печеры — и сейчасъ предпринята розкопка ôтслонила заразъ фундаментъ наверхнои монастырскои церкви, збудованый по части зъ рѣвни, по части въ опоки. Ще доховався очевидный хôдникъ въ печеры на горѣшный плафонъ скалы, котрымъ удержувано комуникацію межи печерскою а нагôрною церквою. Скала складаеся зъ вапнистои опоки, дуже крыхкои, легко жолобимои; тамъ дальше въ горѣ буде глина, бо — цѣла гора, на котрôй стоитъ Вихторôвска церковь, есть глиноватa. Належитъ отже сподѣватися, дальше печеръ угодниковъ галицкихъ, печеръ выдѣланыхъ въ глинѣ, позанъ такій печеры съ мощами угодниковъ стрѣчаемо въ печерахъ въ Лаврѣ Печерскôй въ Кіевѣ. Церковь наверхна и церковь печерска пôдъ нею въ Вихторовѣ пригадуютъ намъ точь въ точь Почаêвъ съ своими ще до нынѣ истнуючими величавыми церквами: одною наверхною, збудованою въ XVIII вѣцѣ Потоцкимъ, старостою Канѣвскимъ, а другу пôдземну пôдъ нею въ скалѣ. Нынѣшна Вихторôвска церковь стоитъ подальше ôтъ печерскои церкви и ôтъ новоôткрытого фундаменту церкви наверхнои надъ печерою. Але и те мѣсце нынѣшнои церкви въ Вихторовѣ есть замѣтне своею пышною позицією, пануючою надъ скалою, и своими пастарыми дубами. Одинъ зъ дубôвъ мѣритъ въ обемѣ 5 м. лишь безъ 30 цтм. и сягае пôсля суду знатокôвъ бодай до XII або XIII вѣку. На мѣсци надъ печерскою церковью а на фундаментахъ наверхнои церкви выпаходятся часто цеглы трикутнй, глязурованй або малёванй, похожй на тій, що ихъ выконуютъ при церквѣ св. Спаса, але о рôвно довгихъ бокахъ (рôвнобôчнй трикутники) а передъ 20 лѣтами выкопано тутъ каменну домовину таку саму, яка цѣла перехованася при руинѣ св. Спаса (есть се монолитъ, ударяючій своею величиною и симетрією). Ся домовина, завезена на поднôре газды Ивана Владыки до Комарова, зôстала розбитою, а ви вѣко (клиноватои формы) служитъ нынѣ за порôгъ до хаты господаря Дмитра Кузьмича обнявшого газдôвство по Иванѣ Владыцѣ. Все те доказуе тотожность культуры тутъ на вихторôвскôй церковнôй горѣ, съ культурою водворившоюся на чистыхъ нынѣ и орныхъ поляхъ села Залуквы, положеныхъ въ виду, а можна сказати въ лици Вихторôвскои церкви. Лишилось-бы ще осмотрѣти численній могилы въ селѣ Комаровѣ. Есть ихъ дуже много, а передъ иншими вызначуеся 7 въ Комарôвскôмъ лѣсѣ своею высотою и величиною. Зъ орныхъ ланôвъ Комарôвскихъ, а именно въ т. зв. „дворищь“ (dworzyska) дѣдичъ Комарова п. Кшечуновичъ выдобувъ и позбиравъ богато цѣкавыхъ оказôвъ археологичныхъ, якъ бронзовй и каменнй топôрцѣ, сталевй мечѣ, турецкй стремена, остроги, украшеня металевй, турецкй бунчуки и др. рѣчи, перехованй у него дома. Велике отже дѣло жде весны, а Дръ Шараневичъ полагае на о. Лаврецкого и на молодого п. Чуловского, котрого намѣряе втягнути въ свою археологичну акцію, котрй бы его, занятого дѣлами свого звання у Львовѣ, при переведеню робôтъ на поли заступили. Передъ всѣмъ годилось-бы:

1. цѣлкомъ розкопати на охрестъ могилу на Чагуровѣ и другу могилу, вже по части розкопану, пôдъ цифрою 15 b, розсѣчи або розрыти, ôттакъ складъ и землю тыхъ могилъ порôвнати съ иншими могилами въ дубровѣ, въ Вихторовѣ и на Комаровѣ;

2. розкопати и розломити цѣлкомъ церквище на Четвертках пôдъ Пôдгородьемъ и

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. Зневаженье церкви св. Николая въ Парижи выкликало въ цѣломъ краю велике огорченье. По-при тую церковь має ити нова улиця и задля того мала бути закристія тои церкви выкупцена. Въ понедѣлокъ минувшого тыждня мала бути закристія отдана префектурѣ. Коли отже зъявився урядникъ, парохъ не хотѣвъ ему отдати ключѣвъ отъ закристіи, бо онъ не могъ свого права нѣчимъ доказати. Тогды парохъ дожидавъ урядника въ церквѣ, а передъ церквою зобралась була велика товпа людей. Коли урядникъ не могъ нѣчого вдѣяти и выйшовъ зъ церкви, товпа кинулась до церкви и стала ся зневажати. Якась обдерта женщина сѣла собѣ на престолъ и ѣла картофлѣ, а хлопцѣ малій мыли собѣ руки въ овященій водѣ. Полиція приглядалась всему тому рѣвнодушно. — Адмиралъ Негріе побивъ 8 с. м. 6000 хинъского войска, що укрѣпилося було коло села Кенъ, отгакъ занявъ по горячій борбѣ саме село и взявъ весь матеріялъ воєнный хинъского войска. Хинцѣ стратили въ самомъ селѣ 600 людей. Зъ французкой стороны було 20 убитыхъ и 58 раненыхъ. — Въ Ліонѣ отбувся 15 с. м. великій митингъ роботниковъ, въ которомъ взяло участь около 3000 людей. На зборѣ томъ ухвалено, що мають бути урядженій роботнѣ народній съ платнею 4 фр. денно за 9 годинъ роботы. Зборъ зажадавъ при томъ, щобы церкви були ужитій на домы пріюту для роботниковъ. — Палата пословъ отослала внесенье министра войны о 11-міліоновый кредитъ на войну въ Тонкинѣ до окремои комисіи. — Зъ Тонкину надходятъ знову не конче добрій для Французовъ вѣсти. Подъ Лангъ-Кенъ мавъ одинъ французкій корпусъ такъ сильно потерпѣти, що его дальшій рухъ стався неможливымъ. — Яке становище займе Франція въ маючій зобратися въ Берлинѣ конференціи, доси ще не звѣстно. „Jour. de Debats“ дорадже, щобы Франція зовсѣмъ не брала жадного участи, бо она и безъ того займае дуже видне становище супротивъ товариства африканьского.

Італія. Дня 20 с. м. має отбутися въ Ватиканѣ тайный консисторъ, на котромъ вѣденьскій архіеп. Гангльбауеръ буде именованый кардиналомъ. На прилюдный консисторъ назначеный день 23 с. м. Момсиньоръ Лоренцели, директоръ новозаведеного „Collegium Bohemicum“, котре 4 падолиста буде открыте, правезе вѣденьскому архіепископови кардинальску отзнаку. При сій случайности буде Лоренцели мати политичну промову до цѣсаря, котрои содержанье наша теперь переглядае. — „Italie“ доноситъ, що бельгійске правительство заявило въ Ватиканѣ, що дипломатичній отношины будутъ могли наступити доперва по выборахъ до радъ громадскихъ, котрій мають отбутися 19 с. м., коли побѣда правительства буде вже зовсѣмъ рѣшучою и свѣтлою. По поводу сего заявленя нунцій Ротели получивъ телеграфичный приказъ отложити свою подорожь до Брукселѣ на пізнѣйше.

Чорногора. Наслѣдки зъѣзду трехъ цѣсарѣвъ проявляются на балканьскомъ пѣвостровѣ чимъ-разъ яснѣйше и тамъ, де ще недавно, бо минувшого року було головне жерело неспокоѣвъ, що могли потрясти цѣлою Европою, запанувавъ спокій и загальне стремленье до поддержаня програмы, поставленои трема найбольшими державами середнои Европы. Чорногора, що давнѣйше уважалася найголовнѣйшимъ моторомъ антиавстрійского руху на будучность, зрынае нынѣ воляку симпатію съ боснійскими ворохобниками и ставсь имъ такъ само небезпечною, якъ власти австрійскій. Чорногороске правительство приказало именно перевести всѣхъ интернованыхъ у себе боснійско-герцоговиньскихъ инсургентовъ до округа Дульчиньо, котрый найдальше лежитъ отъ давнои области звороховленои, а кромѣ того оголосило, що выдасть кождого австрійскимъ властямъ, кого лишь перехопитъ на якій дѣяльности въ цѣлахъ ворохобнѣ, чи то на граници Чорногоры, чи на граници администтрованыхъ Австріею Босніи и Герцеговины. Се заявленье чорногорского правительства оголосивъ вже „Гласъ Црнагорца“ и мотивуе се розпорядженье правительства тымъ, що австрійскій власти дуже часто увзглядняли вынитковe положенье Чорногоры и длятого не разъ звинялы то, що зъ тѣсной точки зрѣня межинародныхъ правилъ не можна-бы звинити. На послѣдокъ заявляе ся газета, що правительство чорногорске не дасться руководити якими-небудь обставинами и що буде строго выконувати даный княземъ приказъ: „Правительство Б. Выс. князя есть зъ причинъ дуже важныхъ интересовъ краю зъобовязане дѣлати то, що для его посторку передовсѣмъ же для мира, порядку и добрыхъ отношинъ до сусѣдовъ, котрій ему столько добра и прихильности оказали, есть конче потрѣбнымъ.“

Єгипетъ. Зъ Каира доносятъ, що министерство жадало, щобы кодивъ особнымъ декретомъ санкціонувавъ вздержанье закона амортизаційного. Тымъ способомъ хотѣло бы министерство не допустити компетенціи межинародныхъ трибуналовъ судовыхъ въ процесѣ Нубара паши. Кедивъ мавъ отмонити сему жаданю, въ наслѣдокъ чого министерство мало податися до дымисія. — О походѣ Англичанъ до Судану доносятъ, що англійскій войска концентруются въ Вади-Гальфа, зъ отки при кінци сего мѣсяца вырушатъ до Судану. Похідъ Нилемъ має бути дуже практично устроєный.

НОВИНКИ.

— **Управляючій Совѣтъ „Народного Дому“** уконституовався на першомъ своѣмъ засѣданю. Заступникомъ предсѣдателя выбраный др Онелиць Савицкій, секретаремъ о. А. Полянъскій. Дальше обмыслювано дѣла: будовы церкви пп. Гавришкевичъ, Геровскій и о. Литыньскій; буровы о. Костецкій и п. Лагола; синдикату др Ив. Добранъскій; легатовъ и стипендій п. Геровскій, о. Ленкій и др Король; бучацкого воспитальища о. др Кринжановскій; библіотеки, музея и часописи крыл. Петрушевичъ, о. Ленкій, др Савицкій и Богданъ Дѣдицкій; Бѣлки и Костенева крыл. Величко и др Король; ведення лѣтописи института о. Кринжановскій, Ничай и Вѣнцковскій. Засѣдання отбуваются кождои пятницѣ о 6 годинѣ вечеромъ.

— **Загальный Зборъ членовъ филіи общества им. Качковского въ Бродахъ** отбудеся дня 4 хат. падолиста с. р. въ Бродахъ, въ сали рады повѣтовои, о годинѣ 11 передъ полуднемъ. О 10 годинѣ рано буде богослуженье. Програма збору: 1) Выборъ предсѣдателя. 2) Справозданье касове. 3) Выборъ Выдѣлу. 4) Внесеня членовъ въ справахъ общества. — За Выдѣлъ филіи: *Иванъ Сърко*, голова.

— **Отъ о. Ивана Кипріана** одержуемо слѣдующу допись: Съ днемъ 1 падолиста 1884 року замѣряю основати школу спѣвацку для мешканцѣвъ горъ Турчаньскихъ и подальшихъ. Понеже многій осель нашихъ горъ находятся въ такъ сумномъ положеню, що навѣть не мають школы, де бы ихъ дѣти могли научитися бодай читати, за-для того на першій предметъ до науки ставлю: 1) науку читаня письма рускаго, отгакъ 2) спѣвъ церковный „самоловка“, 3) спѣвъ хоральный по можности, 4) читанье рускихъ книжочокъ просвѣтныхъ съ отповѣдными поясненями, 5) вправу въ писаню рускихъ письменъ. До сеи „школы спѣвацкои“ буду принимати хлопцѣвъ отъ 15 року житя. Условія приняти: 1) добрый слухъ, 2) 10 зр. мѣсячно на удержанье або готовыми грошми або виктуалами, 3) отповѣдне число бѣли и одежи вразъ съ сѣнникомъ до спання. — Преподобій Отцѣ деканатовъ: высочаньского, жукотаньского и иншихъ, зволятъ ласкаво оголосити своимъ парохіянамъ и заохотити ихъ, щобы користали зъ нагоды. Хто замѣрявъ бы вступити въ „школу спѣвацку“, най зголосится до Ивана Кипріяна, священника въ Шумячи, ½ милѣ отъ послѣдной почты Турки. — Додатково упрашаю Вповажаныхъ предплатниковъ „Учебника початковыхъ вѣдомостей музики и спѣву“ отновити свои адресы, позаякъ учебникъ въ печатни вже кончится и буде незадовзѣ розсыланый. По нѣмъ розпочнеся печатанье „Спѣвника для школярѣвъ“.

— **Преосв. еп. Іоаннъ Ступницкій** вернувъ въ суботу минувшого тыждня до Перемышля и вже до конца сесіи не буде брати участи въ соймѣ.

— **Цѣсарь удѣлявъ авдіенцій** дня 1 м. жовтня. Межь иншими бувъ на авдіенціи того дня професоръ праскои политехники, др Иванъ Пулюй. При сѣмъ случаю мусимо высказати наше здивованье, чому знову починае засыпляти дѣло выбрана львовскимъ Вѣчемъ депутація руска въ справѣ загарбаня Єзунтами василіянскихъ монастырѣвъ. Крайна пора вже, щобы члены депутаціи порозумѣлися межь собою и выбралися на найблизшій день авдіенціяный. О колько насъ доходятъ вѣсти зъ провинціи, многій люде по краю суть того переконаня, що наша депутація вже й не поѣде до Вѣдня за-для иншихъ непорозумѣнь межь поодинокими членами депутаціи. Мы можемо завѣрити всѣхъ, котрій повѣрили въ такій силетнѣ, пущеній въ свѣтъ запевно Єзунтами та Жвартыхвостанцами, що межь членами депутаціи нѣякого непорозумѣня не було й нема. Однакожь найлучшу отповѣдь повинна дати чимъ скорше сама депутація своимъ выѣздомъ до Вѣдня.

— **Въ Хотѣни** подъ Калушемъ отбудеся въ понедѣлокъ, дня 20 м. жовтня с. р. торжественне открытье читальнѣ. Рано отправится служба Божа, а опосля торжество читальняне. Члены основателѣ мають честь запросити всѣхъ окрестныхъ щирыхъ Русиновъ въ гостѣ на свое дороге свято.

— **Ц. к. прокураторія въ Самборѣ** выготовила вже актъ обжалованя (25 вересня 1884 р., ч. 6122) противъ жида Сися Грановетеръ и товаришѣвъ, закидуючи имъ злочиньство публичного насилія, сповнене черезъ звѣстій ворохобнѣ въ Борыславѣ. Всѣхъ обжалованыхъ есть доси 56, межь тыми 32 остаютъ у вязници. Актъ обжалованя обнимае 27 сторонъ folio. Розправа отбудеся передъ звычайнымъ трибуналомъ въ Самборѣ съ кінцемъ сего мѣсяца.

— **Трибуналъ касаційный** выдавъ дня 17 липня с. р. рѣшенье (ч. 8237), що устава о товариствахъ зъ 15 падолиста 1867 р. относится такожь до братствъ церковныхъ.

— **Зъ Подбля** пишутъ намъ, що мабуть зъ инспираціи интересованыхъ сферъ збираются подписы въ Скорикахъ и иншихъ громадахъ на письма, котрій мають представити факты, наведеній о. Сѣчиньскимъ въ его соймовій бесѣдѣ про справы школьній, неправдивыми. На скільки однакъ се буде правдивымъ выразомъ чувства, съ якимъ все учительство и околиця тернопольска приняли бесѣду о. Сѣчиньского, нехай послужитъ фактъ, що о. Сѣчиньскій разъ-на разъ дістае отъ учителѣвъ безъ рожницѣ на народность и отъ иншихъ правдивыхъ пріятелѣвъ просвѣты народнои подяку за свое смѣле и основне выступленье въ соймѣ противъ такихъ разячихъ надужить инспекторскихъ.

— **Зъ Стрыя** пишутъ намъ: Сегодня зостали спроваджений въ Ниска и зложений въ могилу тѣлнѣй останки бл. п. Антонины Книгиницкои, молоденькои жены повѣтового лѣкаря а дочки тутешного пароха о. Поповича, померши скоропостижною смертею (зажывши отруй) дня 8 с. м. въ Ниску. Покинула сей свѣтъ въ повномъ цвѣтѣ житя по короткомъ подружю, не зазнавши сподѣваного щастя. Мовь той пышный цвѣтъ подъ подувомъ осѣнного вѣтру студеного клоныть свою головоньку къ земли, такъ упала ся не повинна молода душа подъ ваготою тяжкихъ невзгодинъ. Покойниця, получивши якъ найстараннѣйше образованье отъ родичѣвъ, отзначувалась прекрасными прикметами души и серця, була любльена всѣми, що мали случайность пізнати ея близше. Доказомъ сего була громадна участь цѣлои Стрыйскои публики при сумныхъ похоронахъ и щирѣ слезы, якій покотились зъ неодного лица. Тѣло покойниці, якъ собѣ сего желала, спочило у роднои земли, котру такъ любила, та за котрою такъ тужила. Нехай же буде она ій перомъ!

— **П. Казимиръ Красуцкій**, укінченый студентъ медицины въ Краковѣ, зложивъ ласкаво на руки редактора „Дѣла“ 100 примѣрниковъ студіи: „Taras Szewczenko, życie i pisma jego. Napisał Gwido br. Battaglia“ въ довольну розпорядимость. Зъ тыхъ 100 примѣрниковъ призначено 50 примѣрниковъ для розпродажи въ користь „Етнографично-статистичного Кружка“, а 50 въ користь бѣдныхъ ученикивъ рускои школы народнои у Львовѣ. Студія продаеся по дуже зниженой цѣнѣ 20 кр. за примѣрникъ.

— **Зъ Ізлянъ** суровичныхъ пише намъ одинъ господарь въ припорученя громады: Въ нашомъ селѣ богато змѣнилося на лучше въ трехъ послѣдныхъ рокахъ, отъ коли прибувъ до насъ Вп. о. Андрей Дроздовскій. Люде погибали въ жидовскій лихвѣ (по 2 кр. отъ 1 зр. на тыждень), жиды забирали послѣдну корову зъ хлѣва, бралися вже й до грунтовъ господарскихъ. Щобы той нуждѣ голову скрутити, заложивъ о. Дроздовскій у насъ касу пожичкову въ вересни 1882 р. и для заохоты громадянъ вложивъ тамъ своихъ 25 зр. Тая каса зросла подъ его доворомъ нынѣ вже до 520 зр. Статуты ся выслано ще въ сѣчни с. р. черезъ сяноцку раду повѣтову до затвержденя ц. к. намѣстництву, але до нынѣ нема ще нѣякого рѣшеня!

— **Зъ Дмитрова** пишутъ намъ: Церковь парохіяльна въ Дмитровѣ подъ назвою Воздвиженія Ч. Креста, збудована въ р. 1787 дѣдичемъ Андресмъ Пакушевскамъ, зостала сего року зъ вни и у внутрѣ отреставрована и украшена. Верхъ покрыто цинковою бляхою, поставлено гарный новый престолъ, цѣлу церковь помалѣвано и украшено. Майже все те переведено зъ добровольныхъ датковъ громадянъ и заходомъ комитету, до котрого належали: п. Титъ Корытиньскій, завѣдатель добръ, о. Павло Козюкъ, завѣдатель парохіи и предсѣдатель комитету и читальнѣ, чч. Левъ Лаба, начальникъ громады и старшій братъ, Гринь Искивъ, Стеф. Парѣй, и заступники: Левъ Бербека, Ив. Костюкъ, Гриць Бойко и Ив. Мостовый. Помалювавъ и украсивъ церковь на загальне вдоволенье маляръ п. Маврикій Скоповскій. Престолъ поблагословивъ деканъ холоѣвскій о. Іоаннъ Сохацкій зъ Стоянова дня 26 м. вересня с. р. На украшенье церкви жертвували бо́льшій датки: властитель Дмитрова п. Поляновскій и завѣдатель п. Корытиньскій по 25 зр.

— **Й. Іосифъ Саламонъ**, ц. к. староста въ Борщовѣ, одержавъ отъ папы ордеръ св. Григорія въ доказъ признаня за его ревность для славы католицкои вѣры. О. Келестинъ Костецкій, рускій парохъ въ Скалѣ, має той ордеръ доручити п. Саламонови на богослуженю.

— **„Газеты Наддністрянськои“** послѣдне число (14) зъ 15 жовтня сконфискувала ц. к. прокураторія львовска за статію: „Гимназія дрогобыцка“. „Газета Наддністрянська“ (польско-руска) друкуеся у Львовѣ въ друкарни товариства им. Шевченка, хочь редакторъ ея п. Едмундъ Леонъ Солецкій и администрація ся знаходятся въ Дрогобычи, ул. Борыславска, ч. 318.

— **Въ Ясеници сольній**, повѣта дрогобыцкого, знайшли пастухи на поли о. П. Левицкого горнець съ давными грошми, найбольше зъ р. 1574 зъ часу панованя Генриха Валезія. Пастухи рознесли тіи грошѣ по селѣ, а жандармерія теперь ихъ збирае.

— **Фатальна похибка**. Одному ново-выбраному мадярскому послови лучилася така фатальна похибка: замѣсть легитимаційной карты выняв зъ кишенѣ и отдавъ президентови палаты рахунокъ на 2.400 зр., якій выданъ на агитацію, на дрыглѣ та ковбасы для своихъ выборцѣвъ.

— **Янъ позбутися опозиційного посла?** Подчасъ недавныхъ выборовъ до сойму хорватского выбрано въ одномъ округѣ горячого Старцевичевого прихильника, Павловича. Мадярофильске правительство заразъ другого дня по выборѣ асентеруе его до войска и убирае въ камашѣ за те, що мовь-бы то онъ въ своѣмъ часѣ въ неправный способъ выкрутився отъ войсковои служби.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

На конкурсъ розписавъ: 1) Нѣмчинъ, дек. галицкого, надани оо. Кармелитовъ въ Болшовци; 2) Санковъ, дек. холоѣвского; 3) Довге, дек. отрыйского; 4) Плетеничѣ, дек. нараѣвского, над. мигр. ординаріяту; 5) Ладанцѣ, дек. нараѣвского, над. прав.; 6) Вишнѣвчикъ, дек. нараѣвского, над. прав; 7) Подбережъ, дек. болеховского, над. цѣсарского; 8) Путятинцѣ, дек. рогатыньского, над. прав.; 9) Суходолъ, дек перегиньского, над. цѣсарского. На всѣ тѣ приходы речинець до 5 м. грудня с. р.

Презенту получили оо. 1) Теофиль Яворовскій на Насташинъ, дек. рогатыньского; 2) Емилій Петровичъ на Дрыщѣвъ, дек. бережаньского.

Деканомъ нараѣвскимъ именованый о. Игнатій Телишевскій, а мѣстодеканомъ о. Александеръ Танчаковскій.

Введеный въ души посады: I яко пароси: Алексей Зарицкій въ Турѣ вел., дек. болеховского и Иларій Курпякъ въ Карловѣ; II яко завѣдателѣ: Ант. Носковскій въ Мышковѣ, Александеръ Мироновичъ въ Петриковѣ и Володим. Озаркевичъ въ Белелуи; III яко сотрудники: Иполитъ Погорецкій въ Подлѣ и Денисъ Настайко въ Серафинцяхъ.

До семинарія дух. у Львовѣ принятій на I рокъ дальше пп. Мих. Сосенко, Емил. Тарнавскій, Емил. Биланьскій и Григ. Прихитко.

Въ пропозицію на пар. Лановцѣ принятый додатково о. Жигмонтъ Карповичъ, сотрудникъ въ Крылосѣ.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

✝ **О. Григорій Рачиньскій**, священникъ-ювилатъ, приходникъ въ Залозцяхъ новыхъ, заложецкого деканату, мужъ честный, священникъ взорцевый и добрый патріотъ рускій, упокоився дня 7 м. жовтня въ 81-шомъ році житя, а 53-томъ священьства. Вѣчна ему память!

✝ **О. Іоаннъ Бобикевичъ**, приходникъ въ Струтынѣ выжномъ перегиньского деканату, упокоився дня 5 м. жовтня въ 64-томъ році житя, а 37-момъ священьства. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Малорусско-нѣмецкого Словаря** выйшовъ саме теперь тринайцятый выпускъ (арк. 36а—38а, стор. 561—600: *Одробитися—Паляриця*) въ 2½ аркуша, цѣна 50 кр. Для выгоды въ опра-

---

въ той цѣли постаратися о помочь ц. к. староства въ Станиславовѣ;

3. вычистити печереку церковь въ Вихторовѣ отъ нанесеного тамъ черезъ выливы рѣки Луквы намулу и добратися до печеръ, находячихся имовѣрно по-заду тои печереки церкви;

4. откопати и отгелонити цѣлкомъ фундаменты надпечереки або наверхнои монастырскои церкви въ Вихторовѣ.

Замѣтити ще треба, що Подгородье съ Вихторовомъ складало давнѣйше передъ вѣками тѣснѣйшу звязь, бо Вихторовъ, а именно горѣшна Вихторовска церковь лежитъ межи рѣками Луквою а Луквицею, а колька гвздовъ въ Подгородя ще нынѣ вовутся Межирѣцкими. Суть они, якъ видится намъ, Подгородяне переселившіся въ Межирѣчча Вихторовского (розумѣеся, давнѣйше самого галицкого, бо Галичъ въ часахъ своеи величины и славы тягнувся далеко и широко вздовжь Луквы и Ломницѣ). Три монастырѣ: Соколъ, на Вихторовѣ и Пѣтричъ, кождый надъ рѣкою, першій надъ Ломницею, другій надъ Луквою, третій надъ Днѣстромъ, кождый на скалистой горѣ, на стратегично пажномъ, природою вказаномъ, красотою и сильною позиціею выпосаженомъ мѣсци, вказуютъ полудневу линію ледви кончившогося тутъ стародавного книжого по горахъ далеко и широко розсѣвшогося Галича.

Результатомъ дотеперѣшныхъ подвиговъ и дослѣдовъ суть отже слѣдующій церкви або ихъ фундаменты въ объемѣ або въ периферіи старокняжого Галича: 1) церковь св. Пантелеймона (нынѣ костелъ оо. Францишкановъ св. Станислава), 2) церковь св. Спаса, 3) церковь св. Богородицѣ надъ Бѣдунемъ, 4) полигонна церковь на поли каранткомъ, теперь закупленомъ „Нар. Домомъ“, 5) церковь св. Анны при дорозѣ въ Галича до Калуша, 6) церковь Благовѣщеня на Четвертках въ Кукурудзинѣ, 7) церковь св. Иліи на горахъ крылоскихъ, 8) печерска и наверхна монастырска церковь въ Вихторовѣ. Годится и на те увагу звернути, що на мѣсци поганьского Галича станувъ христіянській Галичъ, отъ коли погане Галичане приняли вѣру Христову, — тожь не диво, що у всѣхъ руинахъ старокняжого Галича знаходится много останковъ поганьскои епохи, много каменныхъ и бронзовыхъ орудій. Именно въ обохъ епохъ поганьскои и христіяньскои, и то въ первобытно найранѣйшои христіяньскои епохи, много а много археологичныхъ находокъ можна надѣятися знайти въ печерскій церкви въ Вихторовѣ, котра передъ введеньемъ христіяньства могла служити поганьскому божищу за мѣсце призиманя отъ людей божескои чести, а отгакъ по введеню христіяньства розширена и переображена въ первобытну оригинальну, монастырску печереку лавру, служила первымъ черцямъ угодникамъ галицкимъ за пристанище. Намулъ засыпавшій входъ (врата) до тои печеры и саму споду часть печеры, треба вывезити, а то найперше не въ горѣшнои части входу, але отъ споду, именно отъ валу, котрый окружае входъ. Треба отже копати въ долу до горы або подъ гору и добуватися до самѣсенькои середины печеры.

Ис. III. и Л. Л.

вѣ ôтдѣливъ я букву П ôтъ О ôсôбнымъ пôваркушемъ и заголовкомъ, такъ що на стор. 589 кôнчится I. томъ, а на стор. 593 зачинаєся II. томъ. — Выпускъ чотырнайцатый вже печатаєся такожь въ $2^1/_2$ аркуша. — Якъ найусерднѣйше прошу тыхъ П. Т. предплатникôвъ, котрѣ лишилися съ недоплатою, щобы ласкавѣ були якъ найскорѣйше прислати до мене теперь хотяй-бы частину належности, бо вже всѣ дотеперѣшній средства грошевѣ вычерпалися а выдавництво (кошты печатнѣ и коректы, добрый папѣръ, експедиція почтова, и пр.) есть дуже дороге; я радъ бы зновъ безъ перервы довести его до щасливого кôнця. — За присланѣ ласкаво матеріялы словарокій дякую сердечно Вп. пп. Ник. Лукашевичеви, Зен. Грушкевичеви, К. Шейковскому, Ю. Насальскому, Ив. Попелеви, Ад. Грабовеньскому, Д. Л., Мих. Зобковому, Пав. Гостиньскому тай прошу укланно всѣхъ Вп. Земляквъ всѣхъ сторôнъ нашого рôднаго краю, такъ съ Австріи Угоръ якъ и Россіи, щобы зволили и присылати до мене матеріялы словарокій, доповненя и поправки хоть-бы и не великій объемомъ, чи то до буквъ вже выйшовшихъ, чи до тыхъ, що доперва будутъ печататися. Якъ и заявивъ вже давнѣйше, выйде разомъ съ послѣдными аркушами II-го тому додатковый выпускъ съ доповненями и поправками до цѣлого Словаря. — Станиславôвъ 14 жовтня 1884. — *Евг. Желехôвскій, проф. гимн.*

— (*Т. О.*) Недавно тому появилася зъ друкарнѣ товариства им. Шевченка бôльшенька книжочка (118 сторôнъ въ VIII цѣ), коштомъ и заходомъ товариства „Просвѣты“, пôдъ заголовкомъ: „**Про законъ о товариствахъ и право збору** написавъ *Костя Антоновичъ*“ (всевдонимъ). По короткôмъ вступѣ, въ котрого такъ и вѣя теплотою и щиростею для народа, подае авторъ коротенькій переглядъ законôвъ, котрымъ пôдлягаютъ рôжного рода товариства (товариства и спôлки на зыскъ вымѣренй, спôлки торговельнй, товариства заробково-господарскій и др.), потôмъ обговорюе дуже докладно и ясно всѣ постановы закона зъ 15 падолиста 1867 року, переходитъ потôмъ до товариствъ политичныхъ и до права о зборахъ, а кôнчитъ статутомъ товариства политичного „Народна Воля“. Въ виду пробуджена нашого народа якъ пôдъ взглядомъ просвѣты, такъ и економичного и политичного розвитку, де все стремитъ до сполученя и цѣпкого связаня всѣхъ до теперь роздрôбненыхъ силъ, есть знанье закона о товариствахъ и зборахъ тымъ першимъ условіемъ, безъ котрого теперь въ житю суспôльнôмъ и кроку зробити не можна. Недостатокъ сего знаня путае и зневохочуе найсердечнѣйшй намѣры, а часто навѣть дае злôй волѣ можность покористатися нею тай ôтстрашити людей ôтъ доброго дѣла. Мы сего всего ажь занадто добре свѣдомѣ, тому-жь сердечно витаемо се дѣльце, котре всѣмъ тымъ вымогамъ дуже добре ôтповѣло. Прочитавши его, спôзнае теперь вже кождый селянинъ, якій его права, спôзнае, де его сила, не дасться вже чимъ будь ôтстрашити и радо приступитъ до завязаня товариства, а тымъ самымъ и до сполученя силъ, — въ чѣмъ и его одинокій ратунокъ. Великимъ добромъ буде отся книжочка передовсѣмъ для всѣхъ нашихъ читалень и тому то повинна она теперь бути першою въ библіотецѣ кождой читальнѣ. Практичну ей вартôсть пôдноситъ особенно то, що попри докладныхъ поясненяхъ всѣхъ постановъ закона мѣститъ она въ собѣ такожь готовй вже формулярѣ до всякихъ въ справахъ товариства або збору потрѣбныхъ подань до староства, намѣстництва, и министерства, ôткликôвъ, и т. д. — Правда, слѣдно ще тутъ и тамъ на авторѣ молоденького юриста, що всяке дѣло заразъ зачинае „дефиниціею“ и навѣть въ такôмъ, якъ отсе, часто популярнôмъ дѣльци не може обôйтись безъ схоластичного запытаня: „що се таке товариство?“ (сторона 13), а дальше (на стор. 14.): чи пôдъ словомъ „бôльше особъ“ належитъ розумѣти 3 особы, чи може выстане для товариствъ 2 особы (котрому то часто теоретичному спорови и самъ авторъ не приписуе нѣякои практичнои ваги), — але закидъ сей зô взгляду на цѣлôсть працѣ такъ мало значущій, робота же такъ щиро зроблена, що й жаль на такій дрôбницѣ увагу звертати. — Жела-мо лишь нашому молодому авторови „щасть Боже“ на новôй дорозѣ!

(*В. М.*) **Въ рускôмъ театрѣ** представлено въ недѣлю по разъ першій народну оперетку п. Стечиньского, бувшого актора рускои сцены. Если ходило авторови о средство агитаційне въ тôмъ напрямѣ, щобы черезъ свою штуку наклонити нашого простолюдина до просвѣты и до основуваня касъ пожичковыхъ, то признаемо авторови успѣхъ, хочь доброго засновку самои штуки нема въ „Николѣ Довбущуку“. Акція слаба тожь и характеры невыразній; авторъ каже поодинокимъ лицямъ проповѣди говорити; зъ героя Довбущука зробивъ якогось испаньского чи италійского страстника. Характеръ его хиба тымъ мотивованый, що ось то ôнъ Довбущукъ, отже зъ тои самоя родины, що славный колишный ватажокъ та ще й Донъ-Жуанъ карпатскій, Олекса Довбушъ. Невѣрнымъ являеся такожь характеръ матери Касѣ. Руска селянка рада-бъ доньку свою выдати якъ найлучше и за найбогатѣйшого паробка въ селѣ; она знае, що чимъ богатѣйшій оженится съ донькою, тымъ донька ей буде менше гарувати. И ол мати колись любила, то правда; но житье навчило ей тои правды, що она тымъ лучша жѣнка у свого чоловѣка, чимъ бôльше и складнѣйше робитъ, чимъ бôльше гаруе. За-для того не бажала-бъ она видѣти своеи доньки „слюбною роботницею“. Зибстъ штуки такій. У заможныхъ газдôвъ-гуцулôвъ дочка Кася. За нею гине Никола Довбущукъ, богатиръ и отчайдуша. Кася его не хоче, бо полюбила бѣдного, а робучого Михайла. Никола хоче ей приспувати выйти за него, але не переломитъ опору доньки и неохоты батькôвъ ей, що послухали реентого и заручили Касю съ Михасемъ. Никола прилягае месть, але реентый и ту стае ему на перешкодѣ: ôнъ наче надѣеся того, що Никола, пошившійся вже просто въ розбишьки, може велике лихо заподѣяти повѣнчанымъ молодятамъ, перестерѣгае ихъ, а варта въ селѣ мае око на хату Михася. Въ рѣшучôй хвили здраджуе Николу товарищъ Василь, а Никола, що ôтакъ и кепскимъ стрѣльцемъ являеся, бо его куля не влучае Касѣ, ще въ ланцюшки. Отъ и вси суть тои штуки. Уйде она для селянъ, але для интелигенціи не годится. Що штука ся выйшла не согôрше на недѣльнôмъ представленю, те завдячити треба тôлько грѣ нашихъ артистôвъ. Дуже подобався п. Стефуракъ въ роли реентого, тожь и его и иншихъ артистôвъ, якъ п. Пôдвысоцкого въ р. Чорняка, п. Биберовича въ р. вôйта Макаты, паню Попель въ р. Касѣ, п. Лясковского въ р. Михася и п. Гриневецкого въ татуловôй роли численна, але въ $^4/_5$ частяхъ чужа публика, надѣляла грôмкими оплесками. Спѣвы сольовй, дуеты и терцеты выпали несогôрше, лихше выпали хоры.

Въ кôнца звертаемось до нашои рускои публики таки съ отвертымъ жаданьомъ, щобы громаднѣйше являлася на представленяхъ. На першôмъ, другôмъ и третôмъ предотавленю достерегли мы лишь по кôлька родинъ. Се соромно для насъ. Катехизмъ щирого патріотизму жадае ôтъ насъ львôвскихъ Русинôвъ тымъ бôльшихъ обовязкôвъ для рôднои сцены, що цѣркаютъ намъ чи разъ въ очи словами: „Rusinów we Lwowie nie ma!“ На чѣмъ иншôмъ заощадитя, а до свого театру пôйти, бо се святый обовязокъ; сповнюваньемъ его даеся моральну и матеріяльну пôдмогу тымъ, що посватилися для нашои сцены. А чейже не будемо потребувати писати бôльше ôгозвъ въ тôмъ дусѣ до нашои львôвскои интелигенціи!

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. І. Д. въ Ясеновѣ. До кôнца року Вы довжній ще 9 зр. — *Всч. В. Ч. въ Шищат.* Друкъ „Правотаря“ ще не укôнченый. — *Всч. І. Щ. въ Ілемку.* Подяка буде умѣщена въ слѣдуючôмъ числѣ. Пок. І. Б. заплативъ за „Дѣло“ лишь до кôнца червня с. р.

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовичъ и И. Грыневецкого.

Въ Четверъ дня 4 (16) жовт. 1884.

Вôйна съ жѣнками

проміована комедія въ 5 актахъ Р. Кнейзля, переводъ зъ нѣмецкого И. Б.

(Режисеръ: **И. Биберовичъ**)

ОСОБЫ:

Романъ Тлумаковичъ	—	—	—	К. Лясковскій
Генрина, его жѣна	—	—	—	И. Биберовичева
Альма, сестра Романа	—	—	—	И. Луцка
Докторъ Кольковичъ	—	—	—	И. Грыневецкій
Иванъ, его жѣнка	—	—	—	А. Осиповичева
Ивинскій	—	—	—	И. Биберовичъ
Подгородзкій	—	—	—	К. Пôдвысоцкій
Веселовскій	—	—	—	О. Осиповичъ
Орѣшокъ	—	—	—	И. Попель
Брудовскій, властитель готелю			—	С. Стефуракъ

Урядники желѣзницѣ, гостѣ, подорожній, кельнеръ. — Дѣсь въ одномъ зъ великихъ мѣстъ.

Цѣны мѣсця: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ газдовъ Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Заявленье.

Понеже въ декотрыхъ мѣстахъ провинціональныхъ появилися надписи надъ торговлями: „Народна Торговля“ — и надписи тія стаются поводомъ обламученя людей нашихъ — про-тое маемо честь подати до загальнои вѣдомости, що торговлѣ нашій пôдъ протоколованою фирмою „Народна Торговля, общество зарегистроване съ ограниченою порукою“ ôткрыли мы до теперь, кромѣ львôвского головного складу, ще въ Станиславовѣ (ул. Казимировска ч. 2), Перемышли (Мостова ч 61) и Тернополи (Рынокъ ч. 4), а въ недовгôмъ часѣ ôтворимо такожь въ Дрогобычи, и що отвѣчаемо передъ П. Т. Публикою тôлько за тія торговлѣ, котрѣ мы ôткрыли.

Львôвъ, 11 л. жовтня 1884.

Управляючій Совѣтъ „Народнои Торговли“.

Запросины.

Дня 14 (26) жовтня сего року ôтбудеся въ **Тростянци миссійне торжество** съ воздвиженьемъ св. хреста въ память отверезѣня громады. На се торжество маемо честь запросити Высокоповажне доокрестне священьство съ вѣрными.

Въ имени Братства воздержности въ Тростянци дня 10 л. жовтня 1884.

Алексей Заклинський, настоятель прихода.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подобныхъ.

1009 (37—?)

Огнетривалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и наокладѣными заоуками такій, якъ и доставляе львôвскому магазинови, продаю дуже дешево

Симонъ Дегенъ

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

1152(17—36) (Проектôвъ и кôрешпонденцію зъ нѣмецкôмъ языкъ.)

Велика партія

останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночій плащѣ — розсылае за послѣплатою **За останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до виходобы принимаемся назадъ. Вобрцѣ высылаются по приславю 10-крайцаровои марки.

1061-31-52

Тутки цигаретовй.

Ôтъ кôлькохъ лѣтъ существуюча фабрика тутокъ цигаретовыхъ **Катерины Пташиньсиои у Львовѣ, ул. Краковска ч. 5** выробляе тутки зъ найлѣпшого папиру цигаретового, спровадженого просто зъ Парижа якъ: Abadie, Ananas, La Rose, Le Houblon, Le Cartouche и т. п. Ч. 1, 2, 3, 4 ôтъ 1 зр. 10 кр. до 1 зр. 40 кр.; тй самй литографованй о 20 кр. дорожше. Коробки на 100 штукъ по 4 кр.; машинки металевй по 20 кр. Замовленя на провинцію залагоджуеся ôтворотною почтою.

1197 (2—?)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,

повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)

Дôстати можна въ Администраціи „Дѣла“.

Ôтъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (10—?) также

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

5 килевй

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (48—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегелайского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегелайского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повысше наведенй цѣны розумѣются зразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Отозва до всѣхъ Русинôвъ.

Запросины

до предплаты на дѣло пôдъ заголовкомъ:

„РУСКІЙ ПРАВОТАРЬ ДОМОВЫЙ“

уладу

Юліяна Семигинôвского и Василя Лукича.

Ôтъ довшого часу домагаются рускій патріоты на всѣликихъ зборахъ товариствъ и по часописяхъ, ôтъ своихъ правникôвъ выданя „**Рускаго правотаря домового**“. Указуютъ именно, и цѣлкомъ справедливо, на потребы на селѣ, де не такъ легко въ якôй небудь справѣ можна зарадитися. Особливо жъ потрѣбный „Правотарь“ для народа, котрый задля невѣдомости правныхъ приписôвъ дуже часто нараженый е на великій шкоды и страты, вмотуе ся въ всѣлякій процесы, платитъ кары або тратитъ маетокъ, або удаеся до покутныхъ писарѣвъ, котрй его выкористуютъ. Не дасться заперечити, що незнанье законôвъ та приписôвъ правныхъ причинило ся у насъ дуже до зъубоженя народа. 948

Щобы сповнити довгъ патріотичный и бажанье рускаго народа, пôдписаній оголосили передъ рокомъ пренумерату на „Рускаго правотаря домового, обôймаючого все, що входитъ и ôтносятся до цивильного закону и до всѣхъ родôвъ поступованя судового, а то такъ въ справахъ спôрныхъ якъ и въ неспôрныхъ — и до поступованя въ справахъ карныхъ. Пôдписаній взяли на себе велику працю и надѣялись, що Русь оцѣнитъ ее и численными предплатами уможливитъ выхôдъ въ свѣтъ дуже пожитунаои и потрѣбнои книжки. Сталось инакше. Доси всѣпали мы збрати ледви 77 предплатъ Мимо те мы взялись до друку и доси появилось вже 5 аркушѣвъ великои 8-ки на 128 сторонахъ дрôбного друку. Дальшій друкъ приневолений мы здержати по причинѣ, що нема чимъ оплатити друкарнѣ.

Щобы одже та перерва тревала найкоротше и щобы мы зновъ могли продовжати друкъ, ôтзываемося до всѣхъ щиролюблячихъ свою ôтчину и свôй рускій народъ людей, Отцевъ духовныхъ, Радъ громадскихъ, Читалень, Учителевъ, писарѣвъ громаденныхъ, помочно до всѣхъ институцій нашихъ, — о присылку предплаты и о зъединуваньe снѣжныхъ предплатникôвъ.

Багато знаныхъ патріотôвъ нашихъ ще доси не надбслало предплаты. До нихъ отже ôтзываемось словами: Поскорѣйте, добродѣи, съ пренумератою и заохочуйте своимъ вплывомъ знакомыхъ до предплаченя такъ потрѣбной книжки: бо доперва, коли та книжка буде въ рукахъ рускаго народа, Русь наша, маючи пôдручникъ, засыпае уряды и вдасти русинами поддаными и змые ганьбу, котра тяжитъ на насъ за то, що переписуемося съ урядами и властями въ чужôй мовѣ, хочь се походитъ тôлько зъ незнаня способу писаня и выслову. „**Рускій Правотарь домовый**“ зарадитъ тому послѣдному. Но не ôткладайте, русій патріоты сего свого обôрдку: хто зарае дае, два рады дае!

Предплату, **котра выноситъ 3 злр 25 кр.**, належитъ правылати на руки Редакціи рускихъ часописей у Львовѣ, котрй укланно просимо не ôткалувати въ тôй многоважнôй для нашои Руси справѣ, своею ласкавою помочи

Юліянъ Семигинôвскій и Василь Лукичъ.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 116. Львовъ, Субота 6 (18) жовтня 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свитъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и экспедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Вси листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылати пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тѣлько на попередне и интересованье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъся по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного строчки печатной.

Реклямація неопечатанѣ вольны отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдинако (найлучше очтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*

на цѣлый рѣкъ . .	12 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	12 руб.
на пѣвъ року . .	6 зр.	на пѣвъ року . . .	6 руб.
на чверть року . .	3 зр.	на чверть рок. . .	3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:		съ дод. „Библіотеки“:	
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	16 руб.
на пѣвъ року . .	8 зр.	на пѣвъ року . . .	8 руб.
на чверть року . .	4 зр.	на чверть рок. . .	4 руб.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рѣкъ .	зр. 5·—	на цѣлый рѣкъ . .	5 руб.
на пѣвъ року .	зр. 2·50	на пѣвъ року . . .	2 50кр.
за чверть року .	зр. 1·25		

Для Заграницы, скрѣмъ Россіи:

на цѣлый рѣкъ	15 зр.
на пѣвъ року	7·50 зр.
на чверть року	3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 6 зр

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчной предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Облиги комунальнѝ банку краєвого.

Въ ч. 114-ѣмъ „Дѣла“ помѣстили мы надѣсланý статію, котрои авторъ супротивився наданю краевои поруки облигамъ комунальнымъ банку краевого. Авторъ сеи статіи выходивъ якъ зъ становиска принципіяльного, вказуючи небезпечнѣсть, такъ и зъ становиска спеціяльно краевого та зъ становиска масы нашого народа, вказуючи неидентичнѣсть интересовъ краю съ интересами банку, котрый мимо назвы „краевый“ манифестуесь доси выключно яко институція п о л ь с к а, — вказуючи дальше на недобровѣльну польску курателю, пѣдъ котрою нашѝ повѣты и громады угинатися мусятъ та на такихъ дѣятелѣвъ-патріотиковъ якъ на пр. преславутый п. Гицькевичъ.

Однакожъ, коли ближше вглянути въ єю справу, особливо-жъ коли звернемо увагу на становиско супротивъ неи частины польскихъ послѣвъ, то годѣ поминути деякѝ важнѝ причины, котрѝ принципіяльне становиско усуваютъ на другій планъ, а негативне порѣшенье сеи справы можутъ значно змодификувати. По перше, край ручитъ вже и такъ за в е с ь банкъ краевый, и то ручитъ весь край, — такожъ и платяча податки шляхта; отже рівнако поруки краевои ту розмѣрно не надто вѣльшаясь, а то тымъ вѣльше, що маючи банкъ пѣдъ своею всегдашною контролею, мае соймъ забезпечену значну интеренцію на точне дѣловодство банку. Зъ того самого взгляду, що край вже и такъ обтяженый порукою, ставсь интересъ банку посередно интересомъ краю, бо страты банку могли-бъ ѝтбитись на краю. Дальше, дае банкъ краевый значно дешевшій кредитъ ѝтъ другихъ институцій, а тымъ самымъ конкуренцією своею пѣдкопуе користнѣйшѝ для капиталистѣвъ, а побираючѝ вѣльшій процентъ банки. Зъ сего дешевого кредиту можутъ будь що будь користати и с е л я н е, а за довги ихъ — ручитъ такожъ весь край; отже пѣдвышенье курсу облигъ комунальныхъ лежитъ не лишь въ интересѣ банку (а тымъ самымъ вже и краю), але и въ интересѣ пожичаючихъ, бо отримуючи таку пожичку въ облигахъ, вѣльше за тѝ облиги дѣстаютъ, отже и довгъ розмѣрно вменшусь.

Чому-жъ однакъ противятся, якъ вже було пѣднесено въ надѣсланѣй статіи, поруцѣ краю для комунальныхъ облигъ такъ многѝ польскѝ послы? — чи справдѣ имъ иде лишь о принципіяльнѝ причины? Бодай не вѣмъ! Переважнѣй части иде о щось зовсѣмъ иншого. Комунальнѝ облиги банку краевого узыскуютъ вразъ съ порукою краю такожъ право обезпеки пупилярной; могли-бы въ нихъ всякѝ фонды краевѝ бути льокованѝ. Тымчасомъ есть вже одна институція финансова шляхотска, „Товариство кредитове земске“, институція, пожичаюча єдино вѣльшимъ посѣдателимъ и остаюча цѣлкомъ въ выпробованыхъ шляхотскихъ рукахъ, котра увуроувала собѣ майже выключный привилей, що фонды краевѝ лишь въ ей вальорахъ локованѝ бути можутъ и розумѣвсь, тягнула въ того немалѝ користи. Институція си дуже теперь загрожена конкуренцією съ банкомъ краевымъ, котрый до того ще и на меншій процентъ пожичае... Черезъ се то часть послѣвъ-шляхтичѣвъ, мѣжь тыми, розумѣвсь, и всѣ директоры „Товариства кредитового земского“, такъ сильно супротивились поруцѣ краю за комун. облиги банку краевого, покрываючи свои властивѝ причины дуже стараннo „принципіяльными выводами“. А будь що будь — банкъ краевый все таки м е н ш е зло ѝтъ згаданого товариства.

Отей то причины спонукали посла о. С ѣ ч и н ь е к о г о промовити въ соймѣ за порукою краю. Подрѣбне обгорунтованье сихъ причинъ найдутъ читателѣ въ бесѣдѣ сего посла. Звернена тамъ також дуже пильна увага и на всякѝ закиды противъ поруки, однакожъ п. Сѣчиньскій справедливо замѣтивъ, що закиды тѝ звертаются вѣльше противъ выданаю комун. облигъ банкомъ краевымъ въ загалѣ, якъ противъ поруки, котра властиво и безъ того вже есть, такъ що тутъ ходитъ менше о пѣднесенье курсу, якъ о признанье обезпеки пупилярной згаданымъ комун. облигамъ. А що до господарки нашихъ громадъ и повѣтѣвъ, то звернувся п. Сѣчиньскій до выдѣлу краевого и до радъ повѣтовыхъ, щобы пожички такѝ пильно контролювали.

Однакожъ проектъ комисіи, за котрымъ освѣдчився п. Сѣчиньскій, не допускавъ г р о м а д с к и х ъ каєвъ пожичковыхъ, такъ важныхъ для пѣднесеня економичного добробыту нашого сельского народа, черпати въ дешевого кредиту башку краевого; лишь п о в ѣ т о в ѝ касы ватковѝ мали-бъ мати до сего право. Тожъ п. Сѣчиньскій въ осѣбной промовѣ нивсъ до дотычного уступу проекту поправку: щобы по „повѣтовыхъ“ додати „и громадскихъ“ — и поперъ свою поправку дуже важными аргументами. Користный, дрѣбный селяньскій кредитъ можутъ удѣлити єдино касы пожичковѝ громадскѝ; разъ вже длятого, що они маютъ довжника лѣпше на оцѣ и лекше имъ довгъ стягнути, а по друге, що они д а л е к о д о с т у п н ѣ й ш ѝ. Щобъ отримати пожичку въ касы повѣтовои, треба неразъ стѣлько оплачуватись всякимъ повѣтовымъ потентатамъ (а на першѣмъ мѣсци директорови касы), що зъ пожички мало остае, поминувши вже дань въ „натуралияхъ“; зъ другои-жъ стороны стаются такѝ повѣтовѝ касы не рѣдко лишь с р е д с т в о м ъ т е р о р и з м у и а г и т а ц і и на пр. при рѣжныхъ выборахъ, бо, средствомъ демораливаціи, — а при касахъ громадскихъ се далеко менше може дѣятись.

Але послы кн. С а п ѣ г а, Л а з а р с к і й и гр. В о д з и ц к і й рѣшучо супротивились сѣй поправцѣ; кн. Сапѣга давъ навѣть отверто пѣзнати, що се, чого найвѣльше боятся о. Сѣчиньскій, т. е. залежности громадъ ѝтъ повѣтовыхъ потентатѣвъ и слѣдуючои въ того деморализаціи та вызыскуваня, *вѣльшість соймова не лишь не потребуе боятись, але скорше бажати собѣ мусить!!* Впрочѣмъ заслонилися противники поправки тымъ, будьто-бы касы громадскѝ не були дорѣбе администрованѝ, та що „небезпечно“ давати „хлопамъ за богато кредиту“ (стара нута гр. Водзицкого)... На дармо боронивъ п. Сѣчиньскій ще разъ своеи поправки; покликуваись на авторитетъ дра Сполькы, довголѣтного члена выдѣлу краевого и референта для справъ громадскихъ, котрый мин. року рѣшучо запротестувавъ въ соймѣ противъ твержденю, будьто-бы громадскѝ касы пожичковѝ були зле администрованѝ; на дармо домагався, щобы по змозѣ ограничати м ѣ ш а н ь е банку краевого въ политику, божъ и безъ того вже втягае сей нѣбы-то „краевый“ банкъ руске майно пожичками въ сферу „народовыхъ“ интересовъ. Домаганье п. Сѣчиньского выкликало лишь ироничный усмѣхъ на лици червоного кияя... Поправку ѝткинено. Тожъ при т р е т ѣм ъ читаню проекту зложивъ п. Сѣчиньскій въ своѣмъ и своихъ товаришѣвъ имени слѣдуюче заявленье: „*Понеже поправка через мене и моихъ политичныхъ пріятелѣвъ поставлена, котра едино могла громадамъ сельскымъ забезпечити правдивѣй и ретельнѣй користи, не звстала принята, длятого видимося зневоленымы при третѣмъ читаню прилюдно освѣдчити, що будемо голосувати противъ цѣлого проекту*“. (Попередно, при двохъ першихъ читанняхъ голосували рускѝ послы за проектомъ.)

Польска вѣльшість зложила одинъ доказъ вѣльше свои невыровумѣлости и политичного нетакту, а отверте признанье кн. Сапѣги виновнѣ заслугуе на прилюдне пѣднесенье въ видивѣйшои трибуны — въ д у м ѣ д е р ж а в н ѣ й.

Проектъ комисіи вкѣнци принято; облигамъ комунальнымъ признано поруку краю. Звертаемо увагу нашихъ громадъ, щобы теперь пильно користали зъ того жерела дешевого кредиту, якимъ есть банкъ краевый; если мають ручити, найже-жъ и за себе ручатъ, не лишь за другихъ. Бесѣда п. Сѣчиньского звертае увагу на одинъ дуже важный и користный ужитокъ такихъ пожичокъ: в ы к у п н о з е м л ѣ. Правда, шляхотска вѣльшість соймова ограничила громадамъ доступнѣсть сего кредиту, але все таки ѝнъ можливый; не можутъ жичити громадскѝ касы пожичковѝ, але можутъ жичити громады.

Соймъ краєвый.

17. Засѣданье зъ дня 13 жовтня 1884.

На сѣмъ засѣданю ѝтчитано слѣдуючѝ петиціи: Выдѣлъ товариства „Bratnia pomoc“ слухачѣвъ львовскои техники о запомогу 1000 зр. на пѣздки науковѝ; гром. Чорткѝвъ въ дѣлѣ заведеня колегіяльного суду въ Чортковѣ; мѣщане мѣста Залѣщикъ черезъ пос. Сѣчиньского въ справѣ знесеня ярмаркѝвъ и торгѝвъ; гром. Лежахѝвъ черезъ тогожъ самого о увѣльненье ѝтъ шарварку на польнѝй дорозѣ до Вѣльки Бухѝвскои; долиньска „Народна Рада“ черезъ пос. Романчука въ дѣлѣ побору сыровицѣ; выдѣлъ рускои буровы въ Стрыю черезъ тогожъ самого о пожичку на докѣнченье будынку для буровы; мѣсто Стрый о прискоренье активованя ц. к. суду окружного въ Стрыю; магистратъ мѣста Калуша о регуляцію рѣки Свики. — Пос. Маєръ заявивъ палатѣ, що комисія школьна залагодила прихильно петицію товариства педагогичного польского у Львовѣ о вызначенье фонду на закладанье буровъ для дѣтей по учителяхъ и ѝтступила сю справу комисіи буджетовѝй. — Справозданье выдѣлу кра-

Краєва выстава

пчѝльничо-огороднича и промыслу домашного

въ Тернополи.

III. Ѝтдѣлъ промыслу домашного.

Неперечно найвѣльше интересу мѣжь публикою, котра ѝтвѣдала выставу, розбудили выробы домашного промыслу. Ѝтдѣлъ сей бувъ майже безнастанно переповненый цѣкавыми оглядачами и справдѣ на се заслуживъ. Промыслъ домашный — се до недавна майже terra incognita въ нашѝй Галичинѣ, рѣчь майже на ново ѝткрыта львовскою выставою краевою въ 1877 р. Зъ того часу заинтересувались ширшѝ круги суспѝльности сею завмираючою галузею народного господарства, а въ инціятивы загально вѣстного на тѝмъ поли мецената гр. В о л о д и м и р а Д ѣ д у ш и ц к о г о и трудомъ заслуженого въ тѝй справѣ Л ю д в и к а В е р ѝ н ц к о г о повстав промысловый музей у Львовѣ, котрый зберѣгъ намъ неоцѣненѝ взорцѣ выробѝвъ домашного промыслу. Сей живый интересъ кѝлькохъ щирыхъ для нашого народа людей стався олѣемъ долитымъ до догасаючои лямпы такъ важной галузи економичного быту нашого. Се не остало отже безъ вплыву. На занедбанѝй доси нивѣ выступаютъ Ф е д о р о в и ч ѣ яко щирѝ и свѣдомѝ великои досяглости тои справы покровителѣ домашного промыслу, а се не остало безъ спасенныхъ наслѣдкѝвъ и на продуцентѝвъ. Вправдѣ выстава Тернопольска не доставила намъ стѣлько предметѝвъ домашного промыслу, щобъ можна мати повный и докладный образъ его теперѣшного стану, однакъ въ надѣсланыхъ выробѝвъ можна смѣло заключати, що ся галузь господарства краевого, пригнетена до недавна фискализмомъ черезъ фалшиве примѣненье оподаткованя, починае ожывати на ново и розвиватись, а нива доси майже зовсѣмъ запущена, выдае гарнѝ перпѣсточки.

Найвѣльше розмѣрно доставлено на выставу Тернопольску выробѝвъ ткацкихъ и гончарскихъ, менше було токарскихъ и рѣзьбарскихъ. Зъ иншого рода выробѝвъ було доволѣ нарядѝвъ рѣльничихъ и господарскихъ, котрыхъ доставили въ значнѝй части Д а в с ь к і й и Ф а р а н о в с к і й въ Пѝдгаецъ, Т а д е й Ф е д о р о в и ч ъ въ Клебанѝвки и закладъ выробу машинъ и знарядѝвъ въ Дроговыжи.

Зъ выробѝвъ ткацкихъ звертали на себе увагу загальну килимы, котрыхъ доставили головно пп. Тадей Федорович въ Клебанѝвки и Казимиръ Федорович въ Черниховець. Великою рѝжнородностею взорцѣвъ вызначались килимы п. Федоровича, выробленѝ въ его школѣ килимарскѝй въ Клебанѝвцѣ, а именно одинъ съ вѣлымъ днемъ, выробленый на взоръ коверци, и два иншѝ однаковои величины, тканѝ у взорцѣ геометричнѝ, котрѝ въ видѣ мозаики украшаютъ площину; въ одномъ зъ нихъ переважае синѣ-жолта, а въ другѝмъ велена и вѣла краска, а въ всѣхъ трехъ такъ основа якъ и снутокъ въ чистои овечои вовны. Ѝтъ выставця дѝзнались мы, що ѝнъ высылае свои выробы килимарскѝ до Кракова и до Вѣдня, де они находятъ що разъ вѣльшій попытъ и подобаются, а теперь уже стѣлько мае замовлень, що ледво чи до пѝвроку вможе ихъ заспокоити. П. Володиславъ Федорович не выставивъ вправдѣ у своѣмъ окремѝмъ павилонѣ новыхъ выробѝвъ килимарскихъ, але выставивъ вельми интересный взѝръ старыхъ килимѝвъ съ давными оригинальными взорами, цѣнными до исторіи розвитку промыслу килимарского на Руси.

Крѝмъ того выставили О с а д ч у к и Иванъ и Николай въ Старомѣщины киламъ, куртку, крайки и поясы власного выробу, а гр. Д ѣ д у ш и ц к і й приславъ 6 метрѝвъ довгій и мало що вузшій килимъ К а л и н о в с к о г о въ Бзовицѣ (выставленый у ѝтдѣлѣ огородничѝмъ), вшитый въ чотырохъ поздовжныхъ частей.

Сукна и коцы краевого выробу надѣславъ А. В а й х ъ, суконникъ въ Ракшавы, не дуже добрѝои якости, а досыть дорогѝ.

Полотенъ краевого выробу було такожъ мало и не найлучшѝ. Замѣтнѝ були полотнянѝ портѝеры и фиранки вѣлѝ въ червонѝ смуги Федька Н а л и в а й к а и Ивана Ш и м а н ь е к о г о въ Глѣбова, а дальше портѝеры черниховецкѝ Казимира Федоровича и въ Корсова, пов. бродского. Гр. К о в е б р о д с к і й выставивъ також рѝжноцвѣтнѝ портѝеры и фиранки зъ вѣлого и сѣрого полотна.

Великій бувъ выбѝръ мережаныхъ робѝтъ пѣсли взѝрцѣвъ подѣльскихъ. Именно Гапка С и в а предложила мережанѝ сорочки и запаски, Анна П а с е в и ч ъ зъ Городищъ гарно мережану запаску и сорочку, гр. К о в е б р о д с к і й въ Глѣбова мережанѝ сорочки и серветы, а Казимиръ Федорович дуже гарнѝ запаски черниховецкѝ и мережки нарамення. П. Яданга М и л е в с к а выставила ручнѝ гафты чудовои красы. Найвѣльшій выбѝръ мережаныхъ робѝтъ, серветъ, рушниквъ, сорочокъ, скатертей, и запасокъ выставивъ п. Володиславъ Федорович зъ Ѝкна, роботы майже выключно п. К а р о л и н ы Ф е д о р о в и ч е в о и. Мы бачили тамъ не тѝлько взѝрцѣ вышивокъ галицкѝ (подѣльскѝ и гуцульскѝ), украиньскѝ зъ рѝжныхъ губернѝй, але навѣть въ россійскихъ губернѝй. Бувъ также и збѝрникъ орнаментики украиньскои и великорускои. Крѝмъ того були портѝеры и фиранки та покрывала на постелѣ полотнянѝ вѣлѝ и сѣрѝ въ рѝжнобарвнѝ смуги. Въ головнѝмъ павилонѣ выставивъ книгарь тернопѝльскѝй Л. Г и л е в ч е к ъ украиньскѝй орнаментъ И. Лисенка и ѝтъ него дѝзнались мы, що се выданье купило собѣ кѝлькохъ селянъ. До розвою того рода робѝтъ могли-бъ чимало причинитися народнѝ школы. Шкода тѝлько, що на роботы ручнѝ такъ мало уваги у насъ звертаютъ, а не було-бъ се такъ трудно перевести тымъ вѣльше, що по многихъ селахъ обсадженѝ школы учительками, тай найшлось-бы досыть охочихъ жѣнокъ учителѣвъ, котрѝ-бъ за малою винагородою учили женьскихъ робѝтъ ручныхъ по школахъ. Належалобъ однакъ и въ женьскихъ семинаріяхъ вѣльше на то звернути бачности и обзнакомити кандидатки съ народными взорами вышивокъ, мережокъ, гафтѝвъ и т. п. Згадати наконецъ мусимо и про доволѣ гарнѝ выробы коронкаркои школы гр. Д ѣ д у ш и ц к о и въ Пенякъ и „Охронки“ Тернопѝльскои, хоть очи не можутъ рѝзнатись съ того рода заграничными роботами.

Пѝсли выробѝвъ ткацкихъ, въ котрыхъ замѣтный поступъ, заслугуютъ на увагу предметы, выставленѝ нашими рускими гончарями. Ся галузь може причинитись чимало до пѝднесеня економичного быту нашои майже выключно хлѣборобнои Галичины. Крайнашъ чимало спотребовуе заграничныхъ выробѝвъ, за котрѝ грѝшъ иде въ чужѝ кишенѣ, а при належитѝмъ розвитку гончарского промыслу могли-бъ мы не тѝлько обѝйтись безъ чужого привозу, але ще могли-бъ вывозити до сусѣдныхъ краѣвъ нашѝ выробы. Славный Бах-

євого въ справѣ зниженя додатковъ краєвыхъ для новоповстаючихъ фабрикъ ôтослано до комисіи буджетовои. — Гром. м. Ярослава дозволено побирати оплату ôтъ пива въ сумѣ 1 зр. 70 кр. за кождый гектолитеръ. — Прелиминарь буджету школы лѣсовои на р. 1885, выказуючій 12.341 зр. выдатковъ, а 5.300 зр. доходу, отже недобору 7021, зр. приняла палата въ другôмъ и третôмъ читаню. — Ôттакъ наступило справозданье комисіи буджетовои о внесеню пос. Русоцкого въ справѣ умѣщеня фонду пропинаційного. Комисія вноситъ, щобы перейти надъ внесен. до пор. дневн., позаякъ выдѣлъ умѣщує сей фондъ въ товариствѣ кредитовôмъ земскôмъ. Пос. Антоневичъ поставивъ резолюцію, щобы соймъ безъ мотивованя перейшовъ до порядку дневного. Палата приняла внесенье комисіи. — По черзѣ наступило справозданье комисіи господарства краєвого о петиціи товариства „Пароходнои плавбы на Днѣстрѣ“ о запомогу. По промовѣ пос. Вербицкого, котрый доказувавъ велике значенье сего товариства для краю, соймъ принявъ слѣдуючу резолюцію комисіи съ поправкою гр. Голѣвскоого, за котрою промовлявъ такожъ пос. Антоневичъ: „Соймъ поручає выдѣлови краєвому петицію товариства „Пароходнои плавбы на Днѣстрѣ, Б. Слонецкій и К. Наварскій“, щобы 1) розслѣдивъ степень хосенности сего предпріємства, условія его быту и розôбравъ, на скôлько оно заслугує на запомогу; 2) щобы розпочавъ переговоры съ правительствомъ и старався узыскати ôтъ него для пароходнои плавбы на Днѣстрѣ запомогу зъ фондôвъ державныхъ; 3) щобы на найблизшôй сесіи соймовôй предложивъ справозданье; 4) (поправка пос. Голѣвского) наколи наслѣдки розслѣдôвъ выдѣлу краєвого покажутся додатными, соймъ удѣлитъ товариству запомогуажь до высоты 3000 зр.— Наступило справозданье комисіи петиційнои. Пос. Романовичъ поставивъ внесенье, щобы надъ звѣстными петиціями гр. Едмунда Красицкого, кагалу жидôвского въ Лѣску, громады Посада Лѣска и 70 жителѣвъ мѣста Лѣска о внесенье науки языка рускоого въ 4-клясовôй школѣ въ Лѣску, перейти до порядку дневного. Въ справѣ сей забравъ голосъ пос. Журовскій и сказавъ, що надъ петиціями такъ поважныхъ людей не годится переходити до порядку дневного, жадавъ отже, щобы петиція ôтослано до рады шкôльнои до докладного розслѣдженя и залагодженя. Пос. Баденi супротивився внесеню пос. Журовского, бо казавъ, що не можна не перейти до порядку дневного надъ внесеньемъ, що нарушує обовязуючій законы. За внесеньемъ Журовского промовлявъ пос. Козловскій. По поясненю пос. Романовича, котрый ще крôмъ того заявивъ, що въ Лѣску родичѣ 60 ученикôвъ жадаютъ языка рускоого, палата приняла внесенье комисіи и ôткинула наведенй повысше петиціи. — Петицію рады шкôльнои въ Винникахъ о пôдвысшенье платнѣ учителямъ ôтступлено радѣ шкôльнôй краєвôй до увзгляднення. Петицію уч. Курмана въ Заваловѣ о доданье ему другого учителя ôтступлено радѣ шкôльнôй краєвôй до залагодженя Такъ само ôтослано до рады шкôльнои петиціи м. Рогатына о установленье особныхъ катихитôвъ въ тамошнôй школѣ и гром. Делятына о перемѣну тамошнои школы на двокляcову. — Опôсля ôтчитавъ секретарь Сѣнгалевичъ интерпеляцію пос. Антоневича и тов. до намѣстника жадаючу поясненя, на якôй пôдставѣ окружна рада шкôльна наказала пренумерованье часописи „Szkoła“, а не зробила сего що до рускоои часописи шкôльнои пôдъ заголовкомъ „Школьна Часопись“? — Секретарь Баденi ôтчитавъ слѣдуюче внесенье гр. А. Потоцкого въ справѣ желѣзниць: „Соймъ звольнтъ ухвалити: 1) Взываеся правительство, щобы на желѣзницяхъ державныхъ въ загалѣ, а по заведеню руху на цѣлôмъ просторѣ галицкихъ желѣзниць державныхъ тарифы були въ той способъ заведенй, щобы ôтповѣдно узгляднявали продукцію и торговлю въ Галичинѣ. 2) Щобы, на пôдставѣ удѣленыхъ товариствамъ желѣзничимъ въ Австріи концесій въ загалѣ, а особливо желѣзницямъ Кар. Людвика и Черновецкôй, заряды ихъ желѣзниць перевели безъ проволоки зниженье тарифъ для перевозу муки, дерева, выпасеног худобы, олѣю и воску земного и т. д. и щобы симъ зарядамъ не вôльно було знижати тѣ тарифы для заграничныхъ продуктôвъ корыстнѣйше якъ для вывозу краєвыхъ. 3) Щобы розважывъ, чи при выкупнѣ желѣзницѣ Короля Людвика не дали-бы завестися змѣны пôдъ взглядомъ тарифъ и забезпечени для правительства повного вплыву на справы тарифовѣ сои желѣзницѣ. 4) Взываеся правительство, щобы при скôнченю привилея пôвнôчнои желѣзницѣ цѣсаря Фердинанда ужило ôтповѣдныхъ средствъ, щобы продукція и торговля нашого краю не були нараженй на перешкоды и страты по поводу великихъ коштôвъ и стратъ черезъ тяжкй условія перевозу на сёй желѣзници“. — На сёмъ закôнчилось засѣданье.

18. Засѣданье зъ дня 15 жовтня 1884.

Важнѣйшй зъ петицій насовѣли слѣдуючій: Громада Єзупôль черезъ пос. Антоневича о полишенье суду повѣтового въ Галичи; гром. Пôдмихайле ч. пос. Романчука о безплатне побираньe сыровицѣ; тажь сама громада въ справѣ регуляціи рѣка Лôмницѣ; палата инжинерска въ Тернополи о признанье голосу вирилного ректорови политехники львôвскои; гром. Перегиньско ч. пос. Антоневича о защиту ôтъ шкоды черезъ дикй звѣрята; бродскій выдѣлъ повѣтовый ч. пос. Охрымовича въ справѣ питнованя худобы; товариство взаимнои помочи слухателѣвъ философіи вѣденьского университету черезъ тогожь самого о запомогу; Марія Михальска ч. т. с. о запомогу; дръ А. Сенковскій повновластникъ дôбръ Боложинова, Переволочкои и Соколôвки о прилученье сихъ громадъ до староства въ Золочевѣ; гром. Ганкôвцѣ о запомогу на школу; члены громады Козубова въ справѣ нищеня лѣсôвъ черезъ властителя дôбръ Козубова; „Руска рада народна“ въ Калуши ч. пос. Романчука о выданье ôтповѣдного розпорядженя въ справѣ сплавлюваня дерева и въ справѣ лицитованя грунтôвъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ за довги. — По перечитаню петицій пос. Романовичъ запытавъ председателя комисіи желѣзничои, коли буде предложене внесенье пос. Гавзнера. Пос. Яворскій ôтповѣвъ, що вже въ короткôмъ часѣ. — Въ порядку дневного приступлено до нарадъ надъ прелиминаремъ шкôлъ рôльничихъ въ Черниховѣ; принято въ выдаткахъ 36.208 зр. а въ доходахъ 16.640 зр. для школы рôльничои. Для школы огородничои въ доходахъ принято 16.253 зр. въ розходахъ 14.864 зр. — Дальше дозволивъ соймъ выдѣлови краєвому продати жидôвскому кагалови у Львовѣ кусень землѣ въ грунтôвъ заведеня для божевôльныхъ на Кульпарковѣ на кладовище за 300 зр. — Зъ порядку дневного наступило справозданье комисіи о внесеню пос. Романчука. Справоздавець пос. Баденi вноситъ внесенъ комисіи: „Взываеся правительство, щобы предложило соймови проектъ закона, змѣнюючого теперѣшне законодательство о шкодахъ, робленыхъ дикими звѣратами въ загалѣ, а особливо черезъ звѣрята пажирливѣ.“ — Пос. Романчукъ зробивъ закидъ комисіи, що она, залагоджуючи его внесенье, не навела фактôвъ. Бесѣдникъ не годитоя на доказы комисіи, будто бы въ арендованю ловôвъ ходило лишь о доходъ; важнѣйшою рѣчею есть нищенье дикихъ звѣрôвъ. Пос. Романчукъ доказуе, що комисія помынула рѣчи найважнѣйшй и зовсѣмъ не поняла духа его внесень. Дальше переходитъ бесѣдникъ справозданье точка за точкою и выказуе его хибы, а на послѣдокъ вноситъ, щобы перейти до порядку дневного и додае резолюцію, взываючу правительство, щобы внесло проектъ нового закона о ловахъ, а тымъ часомъ завôзвало власти до выконуваня существуючихъ законôвъ. Пос. Голѣвскій, промовляючи за внесеньемъ комисіи, позволивъ собѣ деякй уваги якъ н. пр., що ôтнаймаючій ловы „не комендеруе дикими“, на котрй уваги ôтповѣвъ знôвъ пос. Романчукъ, що не кожда громада такъ щаслива, щобы мала такъ доброго писаря, якъ п. Голѣвскій. Внесенье пос. Романчука ôткинено, а прийнято внесенье комисіи. — Опôсля наступило справозданье комисіи гôрничои о проектѣ закона управильняючого добуваньe нафты и воску земного. Намѣстникъ поручивъ принята внесенье комисіи, а палата приняла внесенье безъ дискусіи. — Ôттакъ залагоджено петиціи обтяжаючій буджетъ. Марчакови, писареви львôвского шпиталю, признано 700 зр. емеритуры. Дальше залагоджено слѣдуючій петиціи: Петицію мѣста Залѣщикъ о утворенье другого суду окружного на округъ тернопôльскій съ мѣсцемъ пробуваня въ Залѣщикахъ ôтступлено выдѣлови краєвому до розслѣдженя. — Надъ петицією гром. Юридника о выключенье ей зъ громады Бродôвъ перейшла палата до порядку дневного. — Петицію мѣста Коломыи о побираньe копыткового ôтступлено выдѣлови краєвому до розслѣдженя. Надъ петицією мѣста Бродôвъ въ справѣ побиранья копыткового забирали голосъ пос. Гавзнеръ за петицією, а пос. А. Сапѣга и кс. Копыцинькій противъ. При голосованю показалося, що не було комплету. — На послѣдокъ ôтчитавъ секретарь интерпеляцію: гр. Ст. Стадницкого и тов. въ справѣ проволоки въ ôтчисленю податковъ по шкодахъ елементарныхъ и пос. Мерунowича въ справѣ религійного убійства въ Лютчи, а именно, чи правительство не уважае за ôтповѣдне розслѣдити дотычнй принципы тальмуда и чи не предприйме реформъ законодательства о науцѣ религіи у жидôвъ. — По ôтчитаню ще внесенй пос. Хамца, взывающого правительство до скорои будовы желѣзницѣ Сянтынъ-Залѣщики, замкнено засѣданье.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Бôльшôсть хорватского сойму*) выготовила вже проектъ адресы до трону. Найважнѣйшимъ моментомъ сего проекту есть жаданье скликаня депутаціи регникольярнои для ревизіи угоды заключеной межи Угорщиною а Хорватією. Задачею сеи депутаціи мае бути пôсля адресы выясненье и усуненье непорозумѣнь ôтносячихся до закона угорского. — Дальшй жадання, выраженй въ адресѣ, ôтносятся до будовы хорватскихъ желѣзниць, а яко найблизшій обовязокъ пословъ хорватскихъ въ угорскôмъ парламентѣ ставится жадати, щобы желання хорватскй на поли економичнôмъ були вдоволенй. Ôтъ сповненя сихъ желань сподѣеся адреса національнои партіи скрѣплення существуючого правнодержавного ôтношеня межи Хорватією и Угорщиною. — Насупротивъ сеи адресы заповѣло сторонництво Старцевичанъ особный проектъ адресы ôтъ себе.

(*Дебата адресова въ палатѣ панôвъ угорского сойму*) розпочалася дня 13 м. с. жовтня промовою гр. Фердинанда Зичи. Бесѣдникъ дотыкаючи замѣрены реформы палаты магнатôвъ заявивъ, що годится лишь на такй реформы, котрй зробили-бы высшу палату независимымъ и важнымъ факторомъ законодавства, нѣякъ однакожь не дасть своего голосу за такою реформою, котра высшу палату угорского сойму переобразувалабы въ послушне орудіе въ рукахъ угорского правительства. Впрочѣмъ приймае бесѣдникъ предложеный комисією проектъ адресы. Пôсля кôлькохъ замѣтокъ Тиссы, що правительство не мае зовсѣмъ замѣру обнижати становища и значеня першои палаты, приступлено до дебаты специяльнои, въ котрôй забравъ голосъ бар. Пронай, щобы сконстатувати, що онъ яко приклонникъ интересôвъ угорскои короны жадае, щобы въ адресѣ положено сильный натискъ на потребу бôльшои независимости економичнои Угорщины ôтъ Австріи, якъ се запоручае законъ угодовый зъ р. 1868. — Пôсля того рѣшила палата предложену адресу и приступила до выбору членôвъ делегацій.

(*Справа реактивованя медичного академіи вôйсковои*) може уважатися похороненою. Позаякъ такъ зъ стороны угорскои якъ зъ австрійскихъ кружковъ пôдносилися замѣты противъ проектови зновленя давного Josefinum, а одна фаxова особа выказала въ появившôйся передъ кôлькома тыжднями брошурѣ всѣ слабй стороны сего проекту, то рѣшилося правительство зовсѣмъ его покинути, а натомѣсть въ той способъ зъорганизувати систему войсково-лѣкарскихъ аспирантôвъ, що ôтъ теперь будутъ роздаватися слухателямъ першого року медичного факультету стипендіи въ сумѣ 400 зр. (замѣсть давнѣйшихъ 300 зр.) наколи зъобовяжутся лишитися якійсь часъ по укôнченю студій въ вôйсковôй службѣ. — Въ виду того ôтпаде зъ буджету войскового сума, яку задумало правительство преліминувати на Josefinum.

(*Въ чесôмъ соймѣ*) пос. гр. Клямъ Мартиницъ поставивъ дня 15 м. с. жовтня внесенье, взываюче правительство до внесеня предложеня, въ котрôмъ высказана була засада, що въ всѣхъ школахъ середныхъ въ Чехахъ, удержуваныхъ державою, мае бути заведена обовязкова наука другого языка краєвого. Зъ пôдъ сего правила мають бути вынятй лишь тѣ ученики, котрыхъ родичѣ зажадають выразно увольненя. — Въ школахъ удержуваныхъ громадами або зъ фондôвъ приватныхъ мають бути задержанй давнѣйшй постановы, що до питаня, котрый языкъ мае бути узнаный обовязковымъ. — На тôмъ самôмъ засѣданю приступивъ ôттакъ соймъ до дальшои дискусіи надъ внесеньемъ Гербота о національномъ розділѣ повѣтôвъ. Въ дискусіи надъ симъ предметомъ забравъ межи прочимъ голосъ такожъ намѣстникъ бар. Кравсъ и ôтпиравъ замѣты опозиційныхъ бесѣдникôвъ, пôднесеня противъ теперѣшному правительству и его особѣ. — Промову намѣстника приняла правиця и центрумъ голосными оплесками.

(*Внесенье Лехнера о надзорѣ школьномъ.*) Въ соймѣ Высшои Австріи поставивъ звѣстный нашимъ читателямъ зъ своихъ оригинальныхъ поглядôвъ въ дебаты надъ справою бродягъ Лехнеръ внесенье о модификаціи надзору школьного, въ котрôмъ жадае, щобы выключно церковь мала надзôръ надъ наукою религіи въ людовыхъ и середныхъ школахъ. Въ тôй цѣли мае епископскій ординаріятъ именувати делегатôвъ до радъ школьныхъ повѣтовыхъ и мѣскихъ, а учителѣ мають бути ôтъ выбору на предсѣдателя рады шкôльнои мѣсцевои або его заступника выключенй. — На засѣданю шкôльнои комисіи старалися клерикалы щобы се внесенье заразъ на другій день прійшло на дневный порядокъ засѣданя повнои палаты. Либеральнй послы шкôльнои комисіи запротестували противъ такого поступованя, але ихъ протестъ не мавъ успѣху. Внесенье Лехнера прийшло на дневный порядокъ и по короткôй дебатѣ принято.

миньскій показавъ, якй то въ нашôмъ народѣ крыются таланты, а выробы Онуфрія Петровича въ Бережанъ (що перенѣсся тамъ въ Галича), Кароля Словицкого, управителя школы гончарскои въ Коломыи, и Я. Прыгарского въ Товстого, показали, до чого можна довести при добрôй волѣ и щирôй праци та талантѣ. Кождый въ нихъ выставивъ свои выробы въ окремôмъ павилонѣ. Петровичъ привезъ переважно чорно-поливанй урны и посуду домашну добру и дешеву. Особливо вызначались два свѣчники церковнй метровои высоты и величевный вбанъ. Словицкій выставивъ миски, вбанки, горшки, баньки, боклаги и иншй начинъ поливанй, украшенй орнаментами пôсля мотивôвъ народныхъ, зôбраныхъ на Покутю проф. В. Крыцѣньскимъ въ Коломыѣ, котрыхъ рысунки можна було оглядати въ его павилонѣ. Тымъ выробамъ зовсѣмъ не уступали и орнаментикою зовсѣмъ на нихъ пожими були миски, полумиски, вбанки, маньерки, менажки и вазонки Якова Прыгарского въ Товстого, для котрого доставлявъ потрѣбныхъ рысункôвъ о. М. Чачковскій, мѣсцевый приходникъ. Не дивниця отже, що всѣ тй выробы найшли охочихъ купцѣвъ ще передъ укôнченьемъ выставы.

Гр. Козебродскій выставивъ въ осôбнôй шафѣ головного павилону деякй выробы Бахминьского (миски, вбанки, боклаги) и малюнки на порцелянѣ Марiи Козебродскои дуже гарнои роботы.

Выробôвъ рѣзьбярскихъ и токарскихъ надôслано досыть мало на выставу. Найкрасшй були предметы выставленй Чорногорскимъ товариствомъ, роботы славно-звѣстного Юрка Скрибляка и его сына Василя: барылки, скрынки, тарелѣ гарно рѣзанй и мосяжемъ цвяхованй, боклаги, топôрцѣ чорнй и бѣлй. Предметы сй замѣтнй своею оригинальностею, хочь досыть дорогй, найшли скоро купцѣвъ. Гарнй були также горорѣзьбы Іосифа Дубицкого (мѣсця побыту выставци не подано), представляючй картины въ горскихъ сторôнъ (н. пр. кôнь нападеный вовками въ полонинѣ, и т. п.). В. Дзюбиньскій въ Красного (коло Буска) представивъ досыть рôжнородный зôборъ выробôвъ рѣзаныхъ и точеныхъ (тарелѣ, пушки, табачницѣ, спинки и т. п.), однакъ за-для высокои цѣны его выробы мало мали ôтбыту. Антôнъ Лѣсѣкевичъ въ Волицѣ, коло Скалата, надбславъ досыть лѣсокъ, котрй вызначались хиба дивачно рѣзаными головками; доволѣ гарнои роботы були его пôдставки деревянй пôдъ бюсты. Зъ Радлова, коло Тарнова выставивъ А. Фрелихъ искусно рѣзанй рамы, пôдставки пôдъ бюсты, свѣчники, хату селяньску въ мініатурѣ. Дуже цѣкавй були выробы ручнй ученикôвъ въ Микулинецъ: моделѣ нарядôвъ господарскихъ, рамцѣ, наряды домашнй выставленй управителемъ школы п. А. Рыбачикомъ и роботы въ лѣщины (канапка, фотелѣ и кôшь на цвѣты) Михайла Смеречука въ Княждвору, роботы кошикарскй въ лозины и кукурувы Лѣпшого Густава, учителя кошикарства въ Нового Санча, и такй-жь роботы въ лозины А. Конецвича, кошикаря въ Тернополя.

Зъ столярскихъ робôтъ выставивъ замѣтнй гарною роботою кредансы дубовй Я. Гуваревичъ, столярь тернопôльскій; добôрнй шевскй выробы надôслали С. Амаловичъ вô Львова и А. Кулиньскій зъ Тернополя; ручникарскй А. Диковскій вô Львова, перукарскй С. Костиновичъ въ Тернополя.

Мы старались подати нашимъ читателямъ повный обравъ выставы краєвои въ Тернополи, на скôлько се позволяютъ рамы нашои часописи и на скôлько можна було въ короткôмъ часѣ оглянути выставленй предметы. На закôнченье додамо, що выставу замкнено торжественно д. 2 л. жовтня, о два днѣ пôзнѣйше, якъ було спершу уложено. По короткôй промовѣ презеса комитету выставового, гр. Козебродского, выступивъ проф. Цесельскій и въ довгôй бесѣдѣ схарактеризувавъ результатъ осягненый дотеперѣшными змаганями товариства пасѣчничо-огородничого и теперѣшною выставою. Бесѣдникъ указавши на слабый розвôй садовництва краєвого особливо на Подôлю, зазначивъ значный поступъ на поли пасѣчництва и промыслу домашного, чого доказомъ надôсланй предметы на выставу, въ котрôй взяли участь „mimo sztucznie pociągniętych granic wystawcy ze wszystkich stron Polski, z Królewstwa i z Poznańskiego“. Сй слова проф. Цесельского спонукуютъ насъ ще разъ вернути до написôвъ выставовыхъ, на котрыхъ не знайшлось мѣсця анѣ троха для рускои буквы. Деякй пп. комитетовй старались вправдѣ ôтперти справедливй домагання Русинôвъ тымъ выкрутомъ, що выстава не була нѣякою манифестацією народною (слова п. Ц. доказуютъ зовсѣмъ що иншого) и що Русины за далеко посягаютъ. Однакъ мы на се замѣтимо, що скоро выстава мала цѣху краєву, то та цѣха повинна бути и на внѣ завначена, тымъ бôльше, що була устроена на рускôй земли. Замѣтна рѣчь, що погляды бôльшости комитету выставового подѣляли также пп. Федоровичѣ и п. Сеникъ, та свои предметы позначували лишь urzędowym językiem, коли мѣжь тымъ иншй выставцѣ Русины, а навѣтъ селяне якъ Гармацѣй и маломѣщане якъ Хаджай, Жмуръ, Прыгарскій користали зъ тои крыхты свободы, признанои ихъ рôдному языкови, и показначували свои предметы по руски. Тернопôльскй мѣщане Русины пôшли за примѣромъ свого представителя въ комитетѣ п. Сеника.

Пôсля промовы проф. Цесельского слѣдувала роздача нагородъ. Подамо ихъ по черзѣ, якъ були обвѣщенй, обмежаючись лишь на выставцѣвъ Русинôвъ. Тадей Федоровичъ дôставъ дипломъ гоноровый за опѣку надъ домашнымъ промысломъ и золоту медаль за наряды рôльничй. Закладъ Дрогобыжскій срѣбну медаль за наряды господарскй. Лысогоръ, коваль въ Клебанôвки, дуката за плугъ и листъ похвальный. П. К. Федоровичева въ Ôкна листъ похвальный за опѣку надъ дом. промысломъ. В. Скриблякъ срѣбну медаль и 3 дукаты за выробы рѣзьбярскй. Лѣсѣкевичъ срѣбну медаль за роботы токарскй. Назаръ Налуковый въ Ôкна срѣбну медаль за выробы ткацкй. Волод. Федоровичъ золоту медаль за опѣку надъ дом. промысломъ. Михайло Смеречукъ въ Княждвора листъ похвальный за выборы деревянй. О. Коснерскій въ Угрынова срѣбну медаль за виноградъ. К. Словицкій въ Коломыѣ срѣбну медаль и два дукаты за гончарскй выробы. Юркевичъ въ Коломыѣ гоноровый дипломъ за выробы гончарскй. Бахтикъ въ Коломыѣ дуката за выробы гончарскй. Прыгарскій, гончарь въ Товстого, медаль бронзову и два дукаты. Петровичъ, гончарь въ Бережанъ, медаль бронзову и дуката. Петро Ногасъ, гончарь въ Вертелки, дуката. А. Рыбачикъ листъ похвальный (школа въ Микулинцяхъ дуката и листъ похвальный). Шиманьскій, ткачь въ Ôкна, дуката. Сокальскій, ткачь въ Клебанôвки, дуката. Гапка Сина въ Клебанôвки дуката и монету памяткову. Петро Кирикъ въ Клебанôвки 3 дукаты и монету пам. за килимки. Калиновскій въ Бзовицѣ 3 дукаты за килимъ. Федько Мартинюкъ въ Чепелѣвъ дуката за фиранки. О. Балтаровичъ въ Ладычина и о. Шидловскій бронзову медаль за ярину. Стефанъ Гармацѣй въ Купчинець дуката и пох. листъ за ярину. Иванъ Кордуба, Михайло Затыльный и Григорій Чумакъ зъ

вали противъ сему поступованію, позаякъ не мали ще часу прочитати внесеня. Въ виду того уступлено се внесенье зъ дневного порядку.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. На слѣдуючій мѣсяць царь переѣде зъ Гатчины до зимного двора. — Министерство просвѣты заявляе, що въ наслѣдокъ оповѣщеного въ „Правит. Вѣстн." найновѣйшого розпоряжденя въ справѣ кіевского университету, заявленье „Кіевлянина", пѣсля котрого деякимъ студентамъ кіевского университету було-бы дозволено записатися на другихъ университетахъ, есть неправдиве и небувале. — Россійско-пруска комисія, зложена зъ представителѣвъ обохъ сусѣдныхъ державъ, ѳтбула въ протягу двохъ недѣль ревизію россійско пруской границѣ коло Мемель. Ревизія та ѳтбулася на пѣдставѣ управильненя, доконаного въ рокахъ 1796 и 1835 и довела до повного порозумѣня на всѣхъ точкахъ. — Въ Петербурзѣ ходятъ вѣсти, що министеръ вѣйны Ванновскій мае уступити; уступленье его мае стояти въ звязи съ наслѣдками процесу Фигнера. Процесъ сей довѣвъ до того, що засуджено шѣсть офицерѳвъ, котрыхъ обжаловано за революційній атентаты и за участь въ атентатѣ на царя Александра II. Процесъ сей, котрый ѳткрывъ ясно всѣ дороги революційного руху въ войску, мѳгъ-бы дѣйство захитати становище министра вѣйны. — Въ Одесѣ засуджено звѣстного и довго пошукуваного революціонера Дайтша, котрого баденьске правительство выдало Россіи. Дайтша обжаловано за просте злочиньство и засуджено на 13 лѣтну каторгу въ Сибири.

Нѣмеччина. Въ Фалькенштейнѣ коло Франкфурта померъ ландграфъ Филипъ Гессій. Померший належавъ до старшои непануючои родины гесскои и бувъ першій разъ женатый съ великою кн. Ольгою, дочкою царя Николая, а другій разъ съ Анною Фридерикою, донькою пруского кн. Фридерика Карола. — Рухъ выборчій въ Нѣмеччинѣ проявляесь якось дуже пасивно, а особливо въ тѳмъ, що министры не хотятъ пріймати мандатѳвъ до рады державнои. Недавно не принявъ мандату министеръ Путкамеръ, а теперь доносятъ те саме о министрѣ Гослерѣ. Тымъ часомъ агитація выборча дуже розвинулася, особливо въ Берлинѣ, де дѳйшла до небувалои доси силы и объему.

Бельгія. Дипломатичній ѳтносины бельгійского правительства съ курією римскою не хочутъ якось такъ скоро поступати, якъ се заповѣвъ бувъ брукселській кабинетъ, предкладаючи въ палатѣ послѳвъ кредитъ для папского нунція. Офиціозный представитель курії римскои въ Бруксели, монсиньоръ Ринальдини, мавъ выслати до папы меморандумъ, въ котрѳмъ представляе, що теперѣшній обставины суть дуже неѳтповѣдні и радитъ, щоби пріѣздъ нунція ѳтложити. Монсиньоръ Ротелли, призначеный на нунція до Брукселѣ, позѳстае поки що въ Константинополи. — Цѣла увага въ столици бельгійскѳй звернена теперь на выборы до рады мѣста, розписаній на день 19. жовтня с. р. Рѳжій сторонництва занятій укладаньемъ листъ; здаесь однакожь, що и при комунальныхъ выборахъ побѣдятъ клерикалы.

НОВИНКИ.

— **Выбѳръ посла зъ мѣста Львова** до рады державнои ѳтбудеся дня 4 л. падолиста. Звертаемо увагу всѣхъ Русинѳвъ мѣста Львова, щобы въ тѳмъ дѣлѣ порозумѣлися якъ найскорше и або поставили свого кандидата, Русина, або евентуально поперали такого кандидата, котрый выскаже для насъ Русинѳвъ бѳльше користну програму. Мы, львѳвскій Русины, становимо все таки повазну силу, котрои, коли-бъ тѳлько була добре зъорганізована, нѣяка партія польска легковажити не могла-бы. Се показалося при выборахъ до рады мѣста Львова. Длятого мы горячо взываемо львѳвскихъ Русинѳвъ заячасу пригѳтовитися до активного рѣшучого выступленя въ день выбору посла до рады державнои.

— **Судьба „Общого рѳльничо-кредитового Заведеня"** або т. зв. „руского банку" буде вже дедь день порѣшена. Комитетъ санаційный докладае всего ст-рання, щобы, на скѳлько лишь можна, ратувати ситуацію въ користь всѣхъ интересованыхъ. Про заходы и стараня санаційного комитету напишемо обширно при першѳй догѳднѳй порѣ, а теперь можемо лишь бажати ему, щобы всѣ добрій и благородній намѣры его увѣнчалися щасливымъ успѣхомъ въ користь нашихъ институцій, товариствъ, церквей и интересованыхъ частныхъ лицъ, мѣжь котрыми есть богато бѣдныхъ, вдовъ и сирѳтъ! Ѳтъ якогось часу ведеся судово-карне слѣдство въ справѣ бувшихъ урядникѳвъ „Общого рѳльничо-кредитового заведена" въ наслѣдокъ приватного донесеня до суду ще манувшого року (донесенье було зроблене двома ѳтправлеными урядниками самого банку). Судія слѣдчій увязнивъ передъ кѳлькома днями бувшого касіэра „Общого рѳльничо-кредитового заведеня", п. Яминьского.

— **Въ „Руской Бесѣдѣ" въ Тернополи** ѳтбудутся въ днѣ 9 и 23 л. падолиста о. р. вечеры съ танцями, котрѣ устроюе комитетъ „Руской Бесѣды". Стрѳй домашный. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. Цѣна вступныхъ картъ: для членѳвъ Бесѣды" ѳтъ 1 особы 70 кр., билетъ фамилійный 2 зр. 50 кр.; для нечленѳвъ ѳтъ 1 особы 1 зр., билетъ фамилійный 3 зр. Билетѳвъ можна получати за оказаньемъ запрошеня въ комнатахъ „Руской Бесѣды". — Съ пріятностею стверждуемо, що Тернопѳль есть вже другимъ мѣстомъ, въ котрѳмъ Русины заповѣли товарискі забавы. „Руске Касино въ Стрыю" устроюе такожь три вечеры. Сподѣваемось, що за тыми двома мѣстами пѳйдутъ и другій. Интелигенція нашои по мѣстахъ и по окрестныхъ селахъ всюды вже доволѣ, — забавы всюды повинній удаватися, — а треба тѳлько кѳлькохъ людей доброи волѣ, котрій пѳдялись-бы не тяжкои впрочѣмъ и такѳмъ дѣлѣ инціятивы. Вилывъ товарискихъ сходинъ и забавъ сягае далеко глубше, анѣжь дехто може собѣ гадае, — длятого треба-бъ ихъ безъупинно и о скѳлько можна часто устроювати. Доки спати?!

— **Зъ Збаража** надѳйшла слѣдуюча телеграма: „Противъ бесѣды пос. о. Сѣчиньского въ 4 жовтня збираюгся протестуючій пѳдписы учителѣвъ пѳдписуючихъ безвынятково, але не по перекона-ню, лишь зъ боязни передъ инспекторомъ на будучѳсть." — Видко, що пос. о. Сѣчиньскій трафивъ своєю бесѣдою въ саме серце того, що — — якъ сказавъ о. Сѣчиньскій въ соймѣ — „замѣсть пѳддержувати повагу и значенье школы въ народѣ, своимъ поступованьемъ ѳтстрашуе лишь народъ ѳтъ просвѣты". Пос. Сѣчиньскій одержавъ ще письма подяки ѳтъ учителѣвъ зъ рѳжныхъ сторѳнъ Тернопѳльщины, а навѣть и ѳтъ такихъ, котрій вже давно перенеслися зъ тернопѳльского округа школьного, а знаютъ тамошній порядки зъ власного досвѣду. Письма сій можутъ послужити найлѣпшимъ доказомъ, по чіій сторонѣ правда.

— **О. Наумовичъ и п. Площаньскій** все ще не вернули до Галичины, а ѣздятъ по Россіи. Пробувши якійсь часъ въ Москвѣ, выѣхали до Петербурга, зъ-ѳтки надѳйшла телеграма до вѣденьскихъ газетъ, що пріятелѣ ихъ въ Петербурзѣ стараютося имъ выробити авдіенцію у царя. „Слово" доноситъ, що купець московскій, Рукавишниковъ, подарувавъ о. Наумовичу 500 рублѣвъ на популярній выдавництва. Коли оба подорожній повернутъ зъ сѣвера до насъ, „Слово" ще не знае.

Нова щоденна газета польска, органъ партіи консервативнои, мае выходити у Львовѣ. Въ складъ редакціи мае увѳйти п. Маловскій, бувшій нѣбы-поступовець и редакторъ „Kurjera Lwowsk·ego", а пѳзнѣйше показавшій барву реакціонера и ставшійся великимъ протегованцемъ ке. Калиняки, котрый ужывавъ его навѣть до деякихъ „особливыхъ поручень". На той дневникъ субскрибували вже паны польскѣ велику суму грошей.

— **Зъ Гусятыньского** пишутъ намъ: Дня 8 с. м. розстався съ вами Вп. дръ Дамянъ Савчакъ, ц. к. адъюнктъ судовый въ Гусятынѣ, и удався на свое нове становище до Бережанъ, о котре самъ просивъ и котре въ оцѣненю его дѣяльности и ревности службовои наданымъ ему здѳстало мимо того, що около 40 компетентѳвъ о тую посаду убѣгалося. Повѣтъ гусятыньскій понѣсъ велику страту, бо бувъ се мужъ глубоко переняты почутьемъ важнои задачи, яку станъ судейскій повиненъ въ суспольности сповняти, дорожачій надовсе непорочностею славы судейскои. Тожь и придбавъ ѳнъ собѣ за часъ дволѣтного свого урядованя въ Гусятынѣ яко судія у всѣхъ безвзглядне довѣріе и поважанье. Яко Русинъ, выйшовшій зъ-пѳдъ сельскои стрѣхи, любивъ ѳнъ цѣлымъ горячимъ серцемъ рѳдный свій народъ, а бажаючи для него лучшои долѣ пильно и неустрашимо заходився около того, щобъ народъ той зъ дремоты розбудити, просвѣтити и до користаня зъ конституційныхъ, обывательскихъ правъ спонукати. И народъ щиро прилягъ до него, называючи его загально „рѳднымъ татомъ". Такого мужа стратили мы! Не довелося намъ зъ причины скорого Твого выѣзду въ Гусятына стиснути Твою руку Высокоповажный мужу и сказати Тобѣ руске „описнѳбѳгъ" за Твои щирій труды и пожелати Тобѣ щирымъ серцемъ щастя на новѳмъ становиску. Тожь прощаючись прилюдно съ правдивымъ жалемъ съ Тобою, складаемо Тобѣ горячу подяку за Твои честій труды для добра народа и желаемо Тобѣ на новѳмъ становиску загального поважаня и щиром любови, на котрій въ повнѳй мѣрѣ заслугуешь. Увѣряемо Тебе, що хотай судьба далеко ѳтъ насъ забрала Тебе, въ серць нашихъ Тебе намъ не возьме. Духомъ будемо мы завсѣгды разомъ. — *Русины Гусятынского повета.*

— **Всч. о І. Балясевичъ зъ Боянъ** вже другій разъ прислявъ для потерпѣвшихъ ѳтъ повени моихъ парохіянъ грошеву помѳчъ: впередъ 7 зр. 42½ кр., а теперь 2 зр. 11 кр. — разомъ 9 зр. 53½ кр. ѳтъ себе и ѳтъ своихъ парохіянъ. За тую любовь, яка вже милосердныхъ дателѣвъ до моихъ незнасмыхъ парохіянъ, мило мені заявити имъ на сѣмъ мѣсци сердечну подяку. — *Т. Дикій,* парохъ Мартинова.

— **Скандалъ въ соймѣ.** Въ четверъ пѳдчасъ дебаты надъ гварантіею краю за облиги комунальній банку краевого прійшло до нечуваного и единого въ своѣмъ родѣ скандалу. При третѳмъ именно читаню внесень комісіи пос. Козловскій конче домагався дискусіи надъ VI внесеньемъ комісіи. Маршалокъ кѳлька разѳвъ звертавъ увагу посла бѳльшихъ посѣлостей, що пѳсля регуляминy не може бути отворена дискусія надъ внесеними ухвалеными въ другѳмъ читаню, але Козловскій мимо того обстававъ при своѣмъ и домагався дискусіи. Тогды маршалокъ видѣвся спонуканымъ ѳтобрати ему голосъ. Теперь почавъ Козловскій остро переговорювати ся съ маршалкомъ, а сей мусѣвъ завѳзвати его до порядку. На се завѳзванье крикнувъ Козловскій съ гордостею ображеного шляхтича: „Я не пѳдъ такою булавою, якъ пана маршалка, учився парляментаризму!" Въ палатѣ роздалися голосы: Ого! ого! а маршалокъ завѳзвавъ Козловского знова до порядку. Тогды ѳтповѣвъ Козловскій: Меніа о те; прошу вписати до протоколу, що складаю мандатъ! На се заявленье роздались посали соймовѳй громкій оплески и окрики: Owszem! owszem! Близше коло Козловского стоячій послы розказуютъ, що ѳнъ додавъ ще: „Nie chcę być pańskim pachołkiem" и тогды доперва выйшовъ въ салѣ. О Козловскѳмъ мусимо ще додати, що ѳнъ есть однымъ зъ найбѳльшихъ ворогѳвъ Русинѳвъ и що дѳстався до сойму лишь черезъ рѳжій махинаціи агитаційній и черезъ недостачу самосвѣдомости сянѳцкои шляхты. Свое парляментарне образованье не получивъ ѳнъ — якъ пише „Kur. Lw." пѳдъ жадною булавою маршалка въ Галичинѣ, але на бруку вѣденьскѳмъ и на аренѣ тамошныхъ спортѳвъ будуаровыхъ, а свою каріеру завдячуе ѳнъ не ревнѳй праци около добра краю, але фаціендамъ желѣзничимъ и интригамъ фамилійнымъ. По поводу сеи аферы всѣ послы высказали маршалкови дру Зибликевичеви свѳй жаль. — Курія бѳльшихъ посѣлостей въ Сянѳцкѳмъ буде отже мусѣла выбирати нового посла.

— **Що запомога** роздѣлювана потерпѣвшимъ ѳтъ повени головнымъ комитетомъ не всюды трафила правдивои цѣли, а лише до цѣли полонизаційнои, — о тѳмъ можна переконатися зъ того, що въ одній мѣсцевости подобалося предсѣдателеви комитету, графови, не взяти руского священика до комитету мѣсцевого, але лишь викарія латинъского. Боялися, щобы руский священикъ не супротивився роздаваню запомогъ тымъ, котрымъ вода не зробила найменшои шкоды, а належатъ до „Kółka rolniczego". И дѣйстно такимъ дали, а тымъ, котрымъ вода шкоды наробила, не дали нѣчого, бо не належатъ до Кѳлка!.. Така заѣлѳсть „narodowa" въ сѣмъ случаю не дасться хиба вже нѣчимъ заплатити!

— **Процесъ п. Гриневецкого противъ п. Гнѣвоша** скѳнчився вчера о. 11 годинѣ въ ночи по переведенѳй двохденѳй розправѣ передъ судіями приложными. Розправу провадивъ сов. Симоновичъ при участи сов. Могильницкого и Финкля. П. Гриневецкого заступавъ адвокатъ дръ Люка, а п. Гнѣвоша боронивъ кандидатъ адвокатскій дръ Флешнеръ. Предметъ процесу звѣстный нашимъ читателямъ зъ точного справоздана въ „Дѣлѣ" по першѳй розправѣ, котру знѳсъ трибуналъ касаційный зъ причины, що не допущено до переслуханя дуже многихъ свѣдкѳвъ п. Гнѣвоша. Симъ разомъ допущено вже многихъ свѣдкѳвъ, не допущено тѳлько пять, мѣжь тыми гр. Казимира и Станислава Баденого и ихъ женъ. Задача обжалованого була дуже тяжка: ишло о доказъ, що п. Гриневецкій дѳставъ 2000 зр. за позорне кандидованье и „продажъ за грошѣ братѳвъ Русинѳвъ", якъ написавъ бувъ въ своѣй „Стражници" п. Гнѣвошъ. Свѣдка такого, щобы сей фактъ просто потвердивъ, не було: нѣхто того не видѣвъ, а тіи свѣдки, що свѣдчили користно для п. Гнѣвоша, чули о тѳмъ ѳтъ другихъ лицъ. И такъ пп. нотарь Босаковскій и директоръ касы задатковои Михаловскій зѳзнали, що чули ѳтъ п. Мареша такій слова: „Намъ не ишло о Гриневецкого, мы его и въ соймѣ мали-бы. Въ центральнѳмъ комитетѣ суть его поквитованя, котрыми мы ему все уста можемо заткати". П. Мареш на розправѣ тое заперечивъ. П. Босаковскій зѳзнавъ пѳдъ присягою, що ему першій подавъ вѣсть о запроданю п. Гриневецкимъ своеи кандидатуры, адъюнктъ п. Хилиньскій, котрый живъ въ пріязни съ п. Токаржевскимъ. П. Хилиньскій при розправѣ рѣшучо заперечивъ. Цѣкава була сцена конфронтація нотаря Босаковского съ адъюнктомъ Хилиньскимъ. Оба заприсяжений: и одинъ рѣшуче зѳзнае и другій, и одинъ и другій каже, що ще десять разѳвъ готовъ присягнути, що каже правду. Касіэръ скарбу бускаго, п. Токаржевскій (сынъ управителя дѳбръ бускихъ, котрый выплативъ Ицкови Гольдбергови 2000 зр.) признався, що сказавъ на касинѣ: „Гриневецкій продавъ за грошѣ національтетъ", але сказавъ се жартомъ. Ицко Гольдбергъ, котрый теперь сидитъ въ золочѳвскѳй вязници въ слѣдствѣ о обманьство, признае, що дѳставъ 2000 зр. и въ тайныхъ ратахъ, якъ п. Гнѣвошъ подае, але п. Гриневецкому ихъ не давъ. Управитель п. Токаржевскій признае, що выплативъ Ицкови Гольдбергови 2000 зр., але не для п. Гриневецкого. Прочій свѣдки зѳзнавали, що або нѣчого о тѳмъ не знаютъ, щобы п. Гриневецкій взявъ грошѣ и позорно кандидувавъ и не можутъ о те его пѳдозрѣвати, або, що чули лишь таку всюды кольпортовану поголоску, але о правдѣ ѣи не були пересвѣдчені. Зъ такого стану зѳзнань свѣдкѳвъ можна вже вносити, на чѣмъ опирались оба адвокаты и обжалованый. Дръ Люка бивъ головно на тое, що пп. Босаковскій и Михаловскій — то була кузня, де уковано сплетню на п. Гриневецкого зъ „Brodneid" и личнои злобы — противъ чого дръ Флешнеръ выказувавъ, що гнѣвъ мѣжь пп. Босаковскимъ и Михаловскимъ а Гриневецкимъ повставъ ажь по выборахъ, — впередъ же жили въ пріязни. Пѳдъ конець промовивъ самъ обжалованый и выкориставъ весь матеріялъ, якого доставила розправа въ его користь. Ѳнъ не мѳгъ зречися великои ваги зѳзнаня заприсяженого свѣдка нотаря Босаковского, свѣдка Михаловского и Даниловича. Велику вагу привязувавъ до брулѳну листу, писаного Токаржевскимъ, де выразно стоятъ: „Гриневецкій нѣбы пѳддержуе свою кандидатуру" и де ще сказано: „Скѳнчилисьмо съ ними о 5 годинѣ рано" и т. д. Конець кѳнцемъ обжалованый обстае при своѣмъ пересвѣдченю, що коли не п. Гриневецкій самъ, то могла взяти его жена ѳтъ Ицка тыхъ 2000 зр. Упертѳсть свою въ переслѣдованю п. Гриневецкого мотивуе обжалованый ще тымъ, що коли въ судѣ въ Золочевѣ була выznачена розправа п. Гриневецкого противъ п. Даниловича о образу чести въ тѳмъ самѳмъ дѣлѣ, то Токаржевскій старався всѣми силами наклонити п. Даниловича на судъ гоноровый и Токаржевскій заплативъ всѣ кошты процесу и дорогого угощеня. Впрочѣмъ ще на другій день теперѣшнои розправы рано передъ переслуханьемъ Босаковского, Михаловского и др., п. Токаржевскій наныхавъ до руки Гнѣвошови 600 зр. Се мусѣло обжалованого утвердити въ пересвѣдченю, що тутъ дѣло нечисте. — Трибуналъ поставивъ приложнымъ два пытаня головній, а два додатковій. Перше пытанье головне приложній заперечили, друге потвердили и сказали, що обжалованый не перевѣвъ доказу правды. Трибуналъ засудивъ п. Гнѣвоша на 3 мѣсяцѣ вязницѣ (першимъ разомъ бувъ дѳставъ 8 мѣсяцѣвъ). П. Гнѣвошъ заповѣвъ зновъ зажаленье неважности.

— **Рада шкѳльна окружна въ Путилові** (на Буковинѣ) именувала п. М. Михаляка, мѣсцевого начальника суду, инспекторомъ для школы народнои въ Путиловѣ.

— **На Руску Бурсу въ Коломыи** вплынуло въ мѣсяци вересни: 1) Складка на празнику въ Княждворѣ 2 зр. 04 кр. 2) Складка на празнику въ Вербѣжи 6 зр. 36½ кр. 3) Вп. о. Мих. Попель въ Чернелицѣ 5 зр. 4) Вп. Олександеръ Агоносовичъ, обыватель зъ Коломыи 4 зр. 5) Складка на празнику въ Перерові 80 кр. 6) Достохв. Касино въ Печенѣжинѣ 28 зр. 04 кр. 7) Вп. С. Вишневскій, властитель дистилярнѣ нафты въ Коломыи, одинъ сягъ дровъ твердыхъ. — Вп. Добродѣямъ убогои руском молодежи складае Зарядъ Буровы прилюдну подяку.

— **Гр. Грохольскій** зложивъ мандатъ до делегацій а на его мѣсце покликаный заступникъ дръ Мадейскій. Грохольскій мае однакожь взяти участь въ роботахъ рады державнои.

— **Именованье.** Министеръ просвѣты затвердивъ именованье дра Александра Семковича на приватного доцента исторіи всемірнои на выдѣлѣ философичномъ львѳвского университету.

— **Крадѣжь въ музею Оссолиньскихъ.** Въ ночи зъ четверга на пятницю не выслѣджені доси злодѣѣ выломили желѣзній краты до музея въ будынку Оссолиньскихъ при улици тогожь самого имени, а выломивши муръ до збройовнѣ добулися до середины, розбили тамъ шафы и забрали зъ ѳтти дорогоцѣнній старожитности, межи иншими такожь великій мечь обоѣчный, званый „регименторскимъ", съ похвою зъ золоченои бляхи высадженои туркусами и иншими дорогими каменями. Списъ всѣхъ вкраденыхъ рѣчей буде незадовго оголошеный. Злодѣѣ хотѣли ще добутися до скарбця и выломили вже були навѣть стѣну, але натрафивши на велику цѣчь не могли дѳстатися до сеи комнаты. Слѣдство енергично ведеся.

— **О. Іванъ Воляньскій,** завѣдатель Яблонова, получивъ завѳзванье ѳтъ митр. Ординаріяту декларовати ся, чи на прошенье жителѣвъ Русинѳвъ Shenandah въ Америцѣ до 2000 парохіянъ душпастырство обняти схоче. Тѣ обовязуются платити 200 зр. мѣсячно кромѣ помешкання и доходѳвъ церковныхъ, покрыти кошты подорожи и яко завдатокъ до Антверпіи до агента Peter Wright et Sons прислати.

— **Въ Устерѣнкахъ,** косѳвского повѣта, жена тамошного гуцула Грица Дутчака, породила въ ночи зъ 3 на 4 вересня трехъ хлопчикѳвъ. Мати и дѣти здоровій.

— **Холера въ Италіи,** хочь вже значно ослабла, то однакожь все таки ще не устае. Въ четверъ заслабло було въ цѣлѳй Италіи на холеру 176 особъ, а зъ тыхъ померло 87; въ самѳмъ Неаполи 35 особъ. Наслѣдки страшнои пошести показуются вже теперь дуже сумній. Жертвы такъ въ людехъ якъ и грошехъ показуются величезній. Ѳтъ 2 серпня до кѳнця вересня занедужало було въ цѣлѳй Италіи 17.000 людей, а зъ тыхъ померло 8600; въ самѳмъ Неаполи померло 6270 особъ. Страты матеріяльній обчисляютъ на кѳлькасотъ миліонѳвъ лиръ. Въ цѣлѳмъ краю въ торговли, промыслѣ и ремеслахъ запанувала велика застой.

Тернополя и Петро Ваврищинъ листъ похв. и памят. монету. О. І. Варапучиньскій въ Прошовы листъ похв. на овочѣ. Клим. Жмуръ и Тома Хаджай въ Микулинець листъ похв. и памят. монету за ярину. Т. Сеникъ, учитель въ Тернополя, и о. М. Михалевичъ въ Чернелева руск. срѣбну медаль, а Бородіевичъ, учитель въ Денисова, бронзову медаль за выробы медѳвъ и вишникѳвъ.

Пѳсля ѳтчитаня и роздачи признаныхъ выставцямъ нагородъ, наспѣвъ въ Ѳкна хоръ селяньскій, числомъ до 40 осѳбъ (хлопцѣвъ, дѣвчатъ, женщинъ и старшихъ господарѣвъ) и пѳдъ проводомъ свого учителя спѣву ѳтспѣвавъ милозвучно въ нотъ „многая лѣта" протекторови выставы гр. В. Дѣдушицкому. Звуки руской пѣсни до живого тронули мецената выставы и були найкрайшою манифестацією, що показала численно зѳбранѳй публицѣ наглядно спосѳбности рускаго народа. Тожь не дивниця, що спѣвъ стягнувъ сей часъ всѣхъ розсыпаныхъ по цѣлѳмъ огородѣ людей до себе. Жалувати лишь можна, що спѣваки, котрій нарочно трудилися кѳлька миль до Тернополя, дещо бѳльше не заспѣвали. Если праця, на тѳмъ поли розпочата, буде вестися пильно и консеквентно, если о. Витошиньскій въ Денисова выпустить зъ своеи спѣвацкои школы апостолѳвъ нотного спѣву, то маемо надѣю, що небавомъ гомѳнъ руском пѣснѣ стягне не менше число слухачѣвъ у серце Подоли, якъ выстава стягнула оглядачѣвъ.

Подолянинъ.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту на парохію Хотинь, дек. калуского получивъ о. Иларій Яновичъ, кап. Витвицѣ.

На конкурсъ розписана парохія Лукавица нижна, прив. надання, дек. стрыйского, речинець до 5 грудня с. р.

Президія ц. к. намѣстництва годится на канонічну институцію о. Іоана Герасимовича на парохію Турю, дек. олеського.

Намѣстництво згодилося на принятье п. Василя Курдыдика до вѣденьскои дух. семинаріи и на выплату 50 зр. на кошты подорожа.

Личный додатокъ 100 зр. рôчно одержали оо. 1) Іоанъ Весоловскій, парохъ Молодятина, 2) Михаилъ Колесса, парохъ Ходовичъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— (*В. М.*) Вô второкъ дня 2 (14) жовтня ôтограно знамениту штуку Квѣтки-Основяненка „Шельменко наймитъ“. Панъ Стефуракъ ôтогравъ титулову ролю съ такимъ успѣхомъ, якъ лѣтъ минувшихъ. Роля Шельменка се найлучша креація таланту артистичного у п. Стефурака, въ нѣй явился ôнъ такъ певнымъ и натуральнымъ, що публика просто любуеся его грою. Оплески, що ихъ збиравъ артистъ майже що хвилѣ, були вповнѣ заслужений. Рôвножъ и характеристачна роля Шпака ôтдана була п. Пôдвысоцкимъ якъ не можна лучше. Въ загалѣ достерегли мы у п. Пôдвысоцкого чималый талантъ до креованя характерôвъ въ гуотѣ Кирила Петровича. Тою ролею пописався панъ Пôдвысоцкій першій разъ на львôвскôй оценѣ и придбавъ собѣ загальне признанье. Ролѣ Горпины Шпачихи, Прокоповича, Евженія и Сиворцова вѣрно и природно ôтданій були пп. Осиповичевою, Грыневецкимъ, Биберовичевою и Биберовичемъ; слабше выпали ролѣ Присѣ Шпакôвои (п. Луцка) и Лопушковского (п. Осиповичъ). Молоденька п-а Луцка въ ролях ставитъ доперва перший кроки, тожь недостае ѣй певности, та ще и не перенимае ся своею ролею. Декотрѣ мѣсця рецитувала майже рôвно, якъ лекцію, безъ чутя и належнои деклямаціи,— но всежь, якъ кажемо, причиною того недостача рутины и бравуры, що кождому артистѣ и артистцѣ необходимо потрѣбній. П. Осиповичъ ролю Лопушковского зкарикатурувавъ. Лопушковскій— сежъ характеръ ефронтера и блягера, а не якого тамъ покривленого „болячки“. Свого часу сю ролю знаменито гравъ артистъ бл. п. Людкевичъ. П-ѣ Людкевичева и п-ѣ Пôдвысоцка були несогôршими въ ролях Опецковскои и Мотрѣ, та тôлько знову акцентуація бесѣды п-ѣ Пôдвысоцкои и Луцкои такъ була нещаслива, що по ухахъ дерло... Тутъ треба конче надъ собою працювати.

Въ антрактахъ ôтспѣвавъ симпатичный артистъ п. Лясковскій три пѣснѣ, именно арію Донъ Карлоса зъ оперы Ернані Вердіого, арію Донъ Альфонса зъ оперы Люкреція Борджія и „Замовкли торбаны“ Лавровского. Спѣвъ п. Лясковского загально сподобався, модуляція голосу добра, якъ не менше и деклямація. Маемо надѣю, що п. Лясковскій ще колись въ антрактахъ выступитъ передъ публикою нашою съ своимъ спѣвомъ, — nota bene, при зовсѣмъ бездоганнôй гардеробѣ...

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На „Рускій Правотарь“:** о. Долиньскій зъ Перегиньока 1 зр., Вашкевичъ 1 зр., о. Небыловець 25 кр.

— **На „Словарь Желехôвского“:** о. А. Бачиньскій въ Клѣцку 2 зр., о. Зубрицкій въ Мшанци 1 зр.

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ повени:** о. М. Кордуба въ Сушнѣ 2 зр. 34 кр., о. І. Домбчевскій и чч. парохіяне въ Ясенова 11 зр. 05 кр.

— **Для „Шкôльнои Помочи“:** о. М. Кордуба 66 кр. о. Д. Котысъ въ Лупковѣ 1 зр., о. Киселевскій въ Незвискахъ 1 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. П. Г. въ Кудринцяхъ. До кôнця року ще 2 зр. — *Всч. А. С. въ Борщиховцяхъ.* До кôнця року ще 4 зр. — *Всч. о. Н. въ Селискахъ.* Ч. 109 „Дѣла“ вже у насъ зовсѣмъ нема. Коли де роздобудемо, то вышлемо Вамъ повторно. — *Всч. К. В. въ Стыляхъ.* До кôнця року ще 1 зр. — *Всч. о. Кр. въ Сокалю.* Спростованье буде умѣщене въ слѣдующôмъ числѣ; ширше полоненье листомъ. — *Всч. І. Щ. въ Ил.* „Подяка“ буде умѣщена въ слѣд. числѣ. — *Вп. І. Б. въ Р.* и *Т. Г. въ Л.* Дописи Вашѣ умѣстимо въ слѣдующôмъ числѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (98—?) поручае

конякъ лѣчущій, правдивый французкій, въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожъ малягу.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ солидно и прекрасно выроблена съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такѣ, якъ я доставивъ львôвскому магистратовѣ, продаю дуже дешево

1152(18—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Суботу дня 6 (18) жовт. 1884.

по разъ першій

На добродѣйнй цѣли

комедія суспôльна въ 3 актахъ оригинально написавъ Гр. Григорієвичъ

(Режиссеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Еремій Благодонькій, совѣтникъ — О. Осиповичъ
Неокилля, его жѣнка — — — А. Осиповичева
Амброзія, } ихъ дôньки И. Биберовичева
Петронеля, }
Клавдія Онуфрія Святолюбска, богата вдова — — — — — — П. Попелева
Богданъ Негрôшный, асесультантъ судовый — — — — — И. Биберовичъ
Аѳронія Безалтна — — — Е. Пôдвысоцка
Евтропія Малеснана — — — И. Стефуракова
Нелагія Многодѣтна — — — М. Людкевичева
Петро Петровичъ Сивенькій, секретарь И. Грыневецкій
Алексій Алексіевичъ, старый слуга у Клавдіи — — — — — С. Стефуракъ
Кася, покоска у Благодонькихъ — И. Луцка

Закôнчитъ:

По разъ першій

Тато на заручинахъ

мѣщанська пригода въ 1 актѣ оригинально написавъ Григорій Григорієвичъ

ОСОБЫ:

Максимъ Простогубъ, богатый мѣщанинъ — — — — — — И. Грыневецкій
Олена, его жѣнка — — — А. Осиповичева
Осипъ, его сынъ — — — О. Осиповичъ
Станиславъ Порожницкій, лѣсничій С. Стефуракъ
Кордуля, его жѣнка — — — М. Людкевичева
Ванда, его дочка — — — И. Луцка
Маріянъ Пшеплъонтальскій — — И. Попель
Маріянна Пшеплъонтальска, его жѣнка Е. Пôдвысоцка
Анджей Пшекрещѣцкій, стьпный — П. Чайковскій
Ансля Пшекрещѣцка, его жѣнка — О Лясковска
Матеушъ Пôдпаньковскій — — К. Пôдвысоцкій

Дѣеся въ домѣ Порожницкихъ.

Въ недѣлю дня 7 вересня (19) жовтня 1884.

по разъ першій:

Новый двôрникъ

народна мелодрама въ 4 актахъ Д. Млаки, музика Изидора Воробкевича.

(Режиссеръ: **И Грыневецкій.**)

ОСОБЫ:

Танасій Токарчукъ, мазочій господарь И. Грыневецкій
Тетяна, его жѣнка — — — А. Осиповичева
Василина, ихъ дочка — — — П. Попелева
Ксеня, сестра Танасія — — О. Лясковска
Павло Ластôвка, ихъ слуга въ млынѣ К Лясковскій
Михайло Бындякъ, другъ Павла — О. Осиповичъ
Палагна, мати Павла — — — Е. Пôдвысоцка
Адамъ Лизогубъ, старый громадскій писарь — — — — — — К. Пôдвысоцкій
Янъ Лѣсецкій, лѣсничій — — И. Попель
Сруль Пейсатый, арендарь — — С Стефуракъ
Иванъ Сôвй, новый громадскій писарь И. Лясецкій
Возный судовый — — — И Чайковскій
Фося — — — — — И. Биберовичъ
Гафія — — — — — И. Луцка

Скрипники, старшій люде, парубки, урядники. — Дѣеся на селѣ.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ кандлю Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

РЕАЛЬНÔСТЬ

въ Стрыю при улици Паньскôй ч. 70

(2—2) напротивъ рынку. 1199

складаючась зъ **двохъ домôвъ мѣшкальныхъ, будынкôвъ економичныхъ, саду и около пôвъ морга огорода,** есть зъ вôльнои руки до продажи. Близшои вѣдомости удѣлитъ медицины **Аръ Лебедовичъ въ Тернополи.**

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	IV	зъ р. 1870	. . .	за	2 зр.
„	V	зъ р. 1872	. . .	„	2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	. . .	„	2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	. . .	„	2 зр.
„	X	зъ р. 1877	. . .	„	2 зр.
„	XI	зъ р. 1878	часть лит. 2 томы	„	1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	. . .	„	2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880	часть I .	„	50 кр.
		зъ р. 1884	часть II .	„	1 зр.

Крôмъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

wyjdzie w sześciomiesięcznych zeszytach w 28 do 30 arkuszów druku z 200 drzeworytami.

Teraz wyszedł już zeszyt I, który kosztuje 60 krajcarów.

W dorozie przedpłaty kosztuje cała praca 3 zr. — Cena książeczka będzie znacznie podwyższona. Lista prenumeratorów będzie ogłoszona w ostatniem zeszycie. Grosze należy przesyłać pôdz adresem: **Administracya Bartnika, Lwów.** (1—10)

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,

повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)

Дôстати можна въ Администраціи „Дѣла“.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Туринска выставова лотерія

дозволена найвышшимъ декретомъ зъ 29 лют. 1884 якъ такожъ **высокимъ сенатомъ** въ **Гамбургу** и **Любецѣ**

Тягненье 31 грудня 1884

6002 выграныхъ вартости 1 милiона франк.

прийдутъ до лосованя, въ которыхъ 5 **головныхъ нагородъ золотыми стовпами** важатъ разомъ 174.648 кгр., за котрй на жаданье выграншого выплачуютъ **такожъ повна вартôсть готôвкою** а именно:

Одна головна нагорода 95.200 кгр. золота або готôвкою франкôвъ **300.000**
Одна головна нагорода 31 736 кгр. золота або готôвкою франкôвъ **100.000**
Три головній нагороды по 15 868 кгр. золота або готôвкою за штуку франкôвъ **50.000**

дальше 3 выграній по 20.000, 3 по 10.000, 60 по 5000, 3000, 2000 и 1000 франкôвъ, якъ такожъ 5921 выграныхъ вартости 243.000 франкôвъ, всѣ дорогоцѣнній предметы зъ самороднего золота и срѣбла такожъ дѣла штуки и индустрія

Секція лотеріи загальнои итал. выставы въ Туринѣ

Лосы по 1 марцѣ, 11 за 10 марокъ

включно штемпель державный, можна дôстати

E. Calmann черезъ генеральный дебитъ для Нѣмеччины, Гамбургъ, Neuerwall 92.

Для агентôвъ провизія.

Поручаю ласкавымъ зглядамъ

СВОЮ РОБÔТНЮ

МУЖЕСКОГО И ДАМСКОГО ОБУВЪ

съ заявленьемъ, що старатись буду якъ точностею, такъ и умѣреными цѣнами, самою лучшою роботою и лучшими матеріялами якъ изъ шкôръ краевыхъ такъ и заграничныхъ всѣхъ вдоволити. 1098 4—?

П. Венжовскій

Членъ руского ремѣсничого товариства „Зоря“ при ул. высшій Ôрменьскій ч. 21.

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвъ, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковній; ôлтарики або образы процесіональній; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, ламинацъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарôвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовій и десеровій, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко. Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье даромъ

1194 **Опакованье даромъ.** 2—?

20 процентъ

за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агентôвъ вписався черезъ цѣлый рôкъ по краю и предкладае нашôй лесковѣрнôй публицѣ машины до шитя на раты, блягуе при тôмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальній американьскій** и що тѣ машины получили на выставѣ амстердамскôй дипломъ почотный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тѣ агенты такъ неутомимо угаиняютъ по краю и такъ блягуютъ? — бо дôстаютъ за то 20 процентъ ôтъ тои квоты, котру пôдписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити кôлько процентôвъ платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Сотъ ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рôчно черезъ свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданои машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихѣ машины за грубй грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конецъ такому страшному вызискуванью нашои публики, поставивъ я ôтъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. зъ трохъ рôжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ.

Машины Зингера нôжній съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручній по 48 и 38 зр.
Раты тыждневій 1 зр., мѣсячній 3 зр., квартальній 12 зр., готôвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ вôйшла въ житье, всяка зô стороны агентôвъ обѣцювана гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій механикъ и платитель торговлѣ машинъ. Львôвъ, готель Жоржа.

Принятй въ замѣну машины уживанй, ôтпродую по тôй самôй цѣнѣ по якôй я приймую: ручній ôтъ 3 **до 12 зр.**, нôжній ôтъ 5 **до 15 зр.** 1153—29 ?

Выдавецъ и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарокого.

Ч. 117. Львовъ, Вторникъ 9 (21) жовтня 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских святъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. аркушѣ кожного 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъся тѣлько на попередне и истор жонье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъся по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатаній вѣльній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдинко (найлучше чтовымъ переказомъ) до: Администрациі часописи „Дѣло Галицка. Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр.
на пѣвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·—
на пѣвъ року . зр. 2·50
на чверть року . зр. 1·25

для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 рубл.
на пѣвъ року . . . 6 рубл.
на чверть рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 рубл.
на пѣвъ року . . . 8 рубл.
на чверть рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . 5 рубл.
на пѣвъ року . . . 2 50кр.

Для Болгаріи, сербіи Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: 19 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рѣкъ . . 6 зр

Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчной предплаты „Дѣла" и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей". Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

„Обще рольничо-кред. заведенье".

Въ суботнѣшнѣмъ числѣ „Дѣла" згадали мы про заходы санаційного комитету для ратованя ситуаціи, споводованои невыплатностею „Общого рольничо кредитного заведения". Того самого дня зайшовъ важный зворотъ въ призначеню комитету санаційного, про котрый мусимо зъ обовязку нашого звѣстити Вп. читателѣвъ. Щобы однакъ кождый вырозумѣвъ становище санаційного комитету отъ самого початку его дѣланя ажь до найновѣйшои хвилѣ, мусимо коротко представити бодай головнѣйшй моменты его покликаня и его заходовъ.

Санаційный комитетъ бувъ скликаный крыл. Гр. Шашкевичемъ. Предсѣдательство въ комитетѣ обнявъ еп. Сильвестеръ Сембратовичъ. Комитетъ мавъ обдумати средства для ратованя „Общого рольничо-кредитного заведена" въ прикрѣй его ситуаціи и подавати раду его зарядови. Розумѣется, що якъ тѣлько зобрався комитетъ санаційный, — першимъ дѣломъ его було довѣдатись про фактичный станъ „Общого рольничо-кредитного заведения" и завдававъ Дирекцію, щобы предложила билянсъ. Дирекція предложила билянсъ въ 30 серпня 1884 р., котрый выказувавъ, що активa перевышаютъ о 200.000 зр. и иде лишь о то, щобы хвилевому недостаткови готѣвки зарадити пожичкою въ Банку краевого. Комитетъ санаційный въ виду такого представленя Дирекціи приставъ очевидно на пожичку. Розпочались конференціи съ директорами банку краевого при участи маршалка краевого п. Зыблікевича. Представителѣ банку краевого, приявши за выхѣдну точку, що „Обще рольничо-кредитне заведенье" мае не 200.000, як представила Дирекція, але 100.000 plus, рѣшалися дати пожичку титуломъ конверсіи довгѣвъ гипотечныхъ „Общого рольн.-кред. заведена", але пѣдъ условіемъ, що институты руский „Народный Дѣмъ" и „Ставропигія" дадутъ за пожичку поруку. Комитетъ санаційный выбравъ тогды пѣдкомитетъ въ пяти членѣвъ, щобы розслѣдивъ финансовый станъ „Общого рольн.-кред. заведена". До комитету того були выбрани П. Т.: дръ Целешъ, Мих. Дыметъ, Герасимовичъ, о. Н. Сѣчиньскій и Кеси. Охримовичъ. Пѣдкомитетъ приявся за роботу и дѣйшовъ до того результату, що „Обще рольн.-кред. заведенье" не то що мае анѣ 200.000, анѣ 100.00 plus, але мае 500.000 minus. Комитетъ, почувши таке справозданье отъ пѣдкомитету, порѣшивъ ось якъ: понеже все ще таки фактичный станъ заведеня доси на певно не звѣстный, бо Дирекція удержуе, що заведенье мае 200.000 plus, Банкъ краевый редукуе на 100.000 plus, а пѣдкомитетъ зновъ выказуе 500.000 minus, — то треба отдати розслѣдженье финансового стану „Общого рольн.-кред. заведена" фаховому чоловѣкови, знатокови. Комитетъ отже рѣшивъ покликати п. Лоншана, бухгальтера въ Банку краевого, и поручивъ ему совѣстно розслѣдати финансовый станъ заведеня. П. Лоншанъ взявся до роботы и доси дѣйшовъ до того результату, що „Обще рольничо-кредитне заведенье" мае 600.000 minus.

Комитетъ санаційный, довѣдавшись вже отъ фаховыхъ людей о такомъ финансовомъ станѣ „Общого рольн.-кредитного заведена", — отступивъ очевидно отъ першои своеи задачи, с. е. санаціи, и порадивъ зарядови заведеня — ликвидацію.

Отсе то тая змѣна въ покликаню и заходахъ комитету санаційного, о котрѣй мы згадали на вступѣ статіи. Комитетъ санаційный не розвязався, а тѣлько звернувъ свою увагу на другу рѣчь, с. е. на тое, щобы ликвидація (на случай принятя тои рады управляючимъ совѣтомъ заведеня, а що совѣтови не остае нѣчого иншого, тожъ ликвидація неминуча) була переведена якъ найкористнѣйше для всѣхъ интересованыхъ въ заведеню: фондѣвъ вдовичо-сиротиньскихъ (самъ львѣвскій вдовичо-сирѣтскій фондъ мае тамъ 155.000 зр.), „Народного Дому" и другихъ институтѣвъ та товариствъ рускихъ, церквей, кась громадскихъ и множества, множества убогихъ рускихъ людей...

Дня 28 л. с. м. отбудеся, якъ звѣстно, зборъ отпоручниковъ вдовичо-сирѣтского фонда львѣвскои архіепархіи. Зборъ той мае урадити, яке становище мае занята сей фондъ супротивъ нынѣшного стану „Общого рольничо-кредитного заведена". Отъ рѣшеня сего збору дуже богато занисить окончна розвязка трагедіи — дѣлъ „Общого рольничо-кредитного заведена". Отпоручники вдовичо-сирѣтского фонда нехай узброятся въ енергію и съ почутьемъ величезной важности хвилѣ сѣдшатъ на зборъ покласти свою сильну руку на тую важку, на котрѣй спочивае доля не тѣлько вдовичо-сирѣтского фонда, але и цѣлои Руси.

Новый доказъ деморализаціи.

Бесѣда о. Н. Сѣчиньского, выголошена 4 л. с. м. въ соймѣ, котра зъилюструвала неперечеными фактами относины тернопѣльского округа школьного и поступованье окружного инспектора п. Емиля Михаловского, вызвала мѣжь учительствомъ того округа безъ рѣжницѣ вѣры и народности сердечнѣ обявы вдяки. Нашъ посолъ, котрый такъ смѣло выступивъ за покривджеными и теризоваными отъ многихъ лѣтъ учителями и громадами, дбстае — якъ мы вже доносили въ „Дѣлѣ"— вѣ всѣхъ сторонъ письма отъ учителѣвъ тернопѣльского округа и отъ тыхъ, що колись въ тѣмъ округѣ були, съ выразами щирои вдяки. О тыхъ письмахъ знаютъ и читали ихъ многи польскій послы, — а пѣдносимо се длятого, щобъ дехто не думавъ, що се выдумка. Однакожъ въ Тернопѣльщинѣ суть такожъ слѣпій орудіи того терориму, що рекрутуютъся въ людей безъ всякои квалификаціи або такихъ, котрѣ такою услужностею сервилистичною бажаютъ собѣ выеднати у свого диктатора милосердне око на свои грубѣ моральни хибы. Тую купку услужныхъ до „особливыхъ поручень" сервилистовъ порушила рѣчь нашого посла мовь-бы гнѣздо шершенѣвъ и они кинулись теперь съ властивою имъ яростею, щобъ оборонити свого протектора отъ минимои напасти.

Мы вже подали вѣсть о заходахъ сеи купки сервилистовъ въ двохъ попередныхъ числахъ „Дѣла". Нынѣ можемо нашимъ читателямъ и мѣродайнымъ сферамъ подати о тѣмъ повне справозданье на пѣдставѣ докладныхъ информаціи, удѣленыхъ намъ въ рѣжныхъ сторонъ тернопѣльского округа школьного. Цѣлый минувшій тыждень ѣздитъ тымчасовый молодшій учитель изъ Стрыѣвки, Мрувчиньскій, (котрый доси ще не вложивъ навѣть испиту зрѣлости), въ повѣтѣ скалатскѣмъ, збаражскѣмъ и тернопѣльскѣмъ и збирае пѣдписы на петицію, котра мае бути внесена на руки посла Дра Макса, политичного приятеля п. Михаловского. Въ петиціи тѣй, редагованѣй загальновѣстнымъ генеральнымъ секретаремъ S. по цѣлодневнѣй горячѣй конференціи въ „Okocimskiej piwiarni I. Biega" въ Тернополи, доказуеся, будто бы всѣ факты наведени о. Сѣчиньскимъ були неправдивѣ, а пѣдписы учителѣвъ и учительокъ въ цѣлого округа маютъ ствердити, що поступованье окружного инспектора есть супротивъ учителѣвъ таке, що имъ и у Бога за дверми не буде лучше. Петиція писана почеркомъ головного ею редактора, котрый и пѣдписався заразъ на чолѣ, а щобъ зобрати якъ найбольше пѣдписовъ и сю петицію выслати ще передъ закрытьемъ сесіи соймовои, кольпортуеся она рѣвночасно кѣлькома орудіями услужными на кѣлька рукъ переписана. Такъ н. пр. въ Тернополи бувъ въ тѣй цѣли минувшого понедѣлка самъ Мрувчиньскій, а оттакъ выправившись на объѣздку по сусѣдныхъ селахъ, лишивъ сю справу п-ну G., учителеви мужеской школы народнои, котрый и на улици мае съ собою чорнило и перо и вымушуе пѣдписы не тѣлько отъ учителѣвъ але и отъ иншихъ людей. Кажемо не безъ пѣдставы, що пѣдписы вымушуеся, бо горе тому учителеви, котрый не пѣдписавбы, — его имя було-бъ пренотоване въ „чорнѣй книзѣ" и онъ не мавъ-бы вже тутъ що робити. Тымъ способомъ збирались въ Тернополи пѣдписы въ мужескѣй школѣ народнѣй и выдѣловѣй женьскѣй та въ школѣ жидѣвскѣй, котрои учителѣ мовьбы-то такожъ можутъ посѣдчити, въ якихъ относинахъ зостаютъ учителѣ сельскій съ священниками! Тымъ способомъ многи учителѣ Поляки и Русины, котрѣ почуваются до щирои вдяки для о. Сѣчиньского, муселы противъ свого переконаня пѣдписати и школьною печатею ствердити згадану петицію, аранжовану не безъ вѣдомости и инспираціи интересованои особы. Есть бо се рѣчь неможлива, щобъ учитель другій тыждень уже занедбувавъ школу и ѣздивъ по селахъ та бѣгавъ по Тернополи за пѣдписами — безъ вѣдомости тои власти, що зная сейчасъ, де и коли якій учитель бувъ на закладинахъ читальнѣ. Однакъ може и се бути, що тая объѣздка петиційна такъ само уйшла передъ увагою окружного инспектора, якъ отъѣздъ учителя Яницкого въ Байковець до Америки, котрый по цѣлорѣчнѣмъ побытѣ въ Америцѣ вернувъ зновъ на свою сталу посаду!

Если така петиція мае врегабилитувати

Зъ подорожи Украинця по Галичинѣ.

I.

Давно вже хтось сказавъ, що въ усѣхъ лѣкарскихъ рецептъ найраціональнѣйша порада — подорожи и свѣжого повѣтря, але шкода, що лѣкарѣ пишуть сю рецепту инколи доволѣ запѣзно, тогдѣ, коли недужому вже не до подорожи на сѣмъ свѣтѣ, а хиба вже „на той свѣтъ". Але-жь порада подорожи вже тымъ добра, що не пошкодить здоровю.

Всю торѣчню зиму лѣкарь годувавъ мене латиньскимъ „варивомъ", догодувався до того, що мабуть увесь репертуаръ „рецептуры" и „фармакологіи" выйшовъ и залишилася тѣлько рада „подорожи и свѣжого гѣрского повѣтря"...

— Въ Швайцарію або въ Саксонію, — радивъ мене лѣкарь.

— А може въ Карпаты? — сказавъ я — тамъ коли не теплѣйше, такъ рѣднѣйше.

— Що-жь, и въ Карпаты добре — говорить лѣкарь — подивитесь на житье людей въ монархичнѣй Швайцаріи.

„Монархична Швайцарія", се-бъ то Австрія. Подобалось менѣ таке порѣвнанье. Справдѣ, Австрія по національностямъ, зъ котрыхъ она складаетьси, походитъ трохи на Швайцарію, хотя й не бѣльше того, скѣлько Самоѣдъ походитъ на Нѣмця.

И отъ якъ тѣлько стало на тепло, я опинився въ „монархичнѣй Швайцаріи". Нема що й казати, якъ то цѣкаво для мене було глянути на житье рѣзныхъ національностей въ монархичнѣй Швайцаріи. Я знавъ, що въ республиканьскѣй Швайцаріи нѣ вѣра, нѣ народность съ усѣма ей атрибутами нѣ крихѣтки не мѣшали и не мѣшаютъ людямъ жити въ любови, въ згодѣ и въ дбаню про загальне добро. Я знавъ, що и въ Австріи есть конституція, по котрѣй дано повну рѣвноправность всѣмъ вѣрамъ, всѣмъ народностямъ, всѣмъ мовамъ народовъ, складаючихъ монархичну Швайцарію. Я гадавъ собѣ, що певно-жь ота рѣвноправность истнуе не на папери тѣлько, а въ усѣхъ сторонахъ громадского житя, и тѣшивъ себе надѣею, що отъ-то побачу сю рѣвноправность въ Галичинѣ, побачу якъ то Поляки, народъ такій „вольнолюбивый", користуетьси политичною свободою: чи, якъ егоистъ, тѣлько для себе, чи, якъ справдѣ народъ освѣченый, гуманный, користуется свободою на стѣлько для себе, на скѣлько дае користуватися нею и другимъ.

Трудно дѣбрати бѣльше лѣпшого и отповѣдного случаю показати себе достойнымъ политичной волѣ, якъ той станъ Поляковъ, въ котрый поставивъ ихъ высшій австрійскій урядъ въ Галичинѣ. Урядъ розвязавъ Полякамъ руки и давъ имъ повну волю господарювати въ Галичинѣ. Отутъ то имъ выявилася широка нива засѣдчити передъ Европою, передъ Славянами, якъ они розумѣютъ политичну волю? Чи тая воля дае имъ право зробити въ своихъ братовъ и сусѣдовъ Русиновъ — невольника, жебрака, знищити его економичный побытъ, отняти у него природне право на освѣту и розвѣй на національному грунтѣ и довести его до справжнѣи деморализаціи, — чи може политична воля, дарована Полякамъ австрійскою конституцією, есть не тѣлько право, але моральный и политичный обовязокъ пѣдносити економичный побытъ, моральный и умственный розвѣй, освѣту и культуру однаково якъ польского такъ и рускаго народу? Скажу правду: я не сподѣвався нѣ на перше, нѣ на друге. Я гадавъ собѣ: Поляки (розумѣю интелигенцію, особливо тую, котра орудуе въ Галичинѣ вѣми урядами) перше пытанье переросли, а до другого не доросли ще. Я бравъ середину; я гадавъ, що Поляки зрозумѣли вже свою минувшину, свои историчнѣ относины до Русиновъ, и доросли морально и умственно до розумѣня „конституційной справедливости", до розумѣня елементарной истины „хочешь жити самъ — не мѣшай жити другимъ". Зрозумѣвши и засвоивши сю истину — думавъ я — Поляки поставили собѣ своимъ прапоромъ, выставили ей на своѣй хоругвѣ и сказали Русинамъ: „Мы не маемо спроможности пильнувати васъ, намъ треба пильнувати своего народу, темного и убогого, такъ само якъ и рускій народъ; пильнуйте вы самі себе, якъ вамъ лѣпше, вважайте тѣлько на одно: щобъ було добре цѣлому краю, щобъ вы не шкодили нашому прогресови, а мы вамъ нѣ въ чѣмъ не будемо мѣшати. Ваша религія, ваша національность, ваша мова и письменство — за-для насъ такій самій святощѣ, якъ и нашій власній".

Съ такими гадками переѣхавъ я Збручь и приѣхавъ въ Пѣдволочискъ. Але-жь не довго довелося симъ гадкамъ держатися въ моѣй головѣ. Починаючи въ Пѣдволочиска они вылѣтали въ головы и чимъ дальше ѣхавъ я по Галичинѣ, тымъ менше залишалося у мене сихъ гадокъ и тымъ бѣльше набиралося другихъ, супротивныхъ...

Де-жь отсе ся рѣвноправность, про котру я читавъ въ австрійскѣй конституціи? А-жь Галичину заселяютъ нарѣвно Русины и Поляки, а въ схѣдній Галичинѣ Русины дома, маютъ велику перевагу. Чомъ же нѣгде по дорогѣ я не бачивъ хочь-бы вовнѣшныхъ доказовъ рѣвноправности? Чомъ нѣгде Поляки не показали, що они признаютъ Русиновъ за окрѣмну народность, котра мае свою окрѣмну мову?

Ѣдешь зелѣзницею, знаешь, що ѣдешь рускою землею, бачишь рускій народъ, чуешь руску мову, — а нѣгде нѣ въ чѣмъ на зелѣзници не бачишь конституційныхъ правъ рускаго народу! Всюды панує польска мова, польскій назвы (перекручені въ рускихъ), польскі написи! Що за диво? Дивѣться скрѣзь по вокзалахъ написи: „Bogdanówka, Maksymówka, Tarnopol" и т. д. — а нѣгде, нѣгде нема:

окружного инспектора, если свѣдоцтво моральности стегниковского учителя выжебране для того-жь мае бути щитомъ для обороны инспектора, то можемо ему лишь погратулювати такои регабилитації, а заразомъ звертаємо бачнѣсть мѣродайныхъ сферъ и нашихъ послѣвъ на таку безкарну деморализацію, ширену псевдо-апостолами просвѣты!

Отповѣдь п. Намѣстника

на интерпеляції послѣвъ о. Сѣчиньского и проф. дра Антоневича.

Що до интерпеляції о. Сѣчиньского о нарушеню посольскои неварушимости, якои допустився судъ окружный въ Тернополи на особѣ о. Сѣчиньского, заявивъ п. намѣстникъ, „що въ засягненыхъ поясненъ показуеся, що тернопѣльскій судія слѣдчій п. Терлецкій, розслѣджуючи въ припорученя прокураторіи державнои справу проступку будьто-бы поповненого на зборахъ рускои читальнѣ черезъ выголошенье пѣдбурюючои бесѣды, завѣзвавъ дѣйство безъ дозволеня сойму о. Сѣчиньского до отвѣчальности, але не знавъ о тѣмъ, що о. Сѣчиньскій есть посломъ на соймъ, анѣ не довѣдався о тѣмъ при слѣдствѣ. Тернопѣльска палата радна, довѣдавшись зъ газетъ о переслухуваню о. Сѣчиньского черезъ судію слѣдчого, внесла актъ цитації и актъ переслуханя о. Сѣчиньского яко акты, вроблены вправдѣ несвѣдомо, але противъ §. 2 закона въ дни 3 червня 1861 и тымъ самымъ дала о. Сѣчиньскому повну сатисфакцію. Нема отже жаднои причины заводити для забезпечени посольскои ненарушимости якихъ новыхъ законовъ.“ — На другу интерпеляцію о. Сѣчиньского о незаконномъ поступованю жандармовъ заявивъ п. намѣстникъ, що слѣдство въ Копычинцахъ выказало, що мѣщане своимъ вызывающимъ поступованьемъ дали причину до сего и що жандармы стрѣляли насамперед на слѣпо въ воздухъ, а доперва коли мѣщане ставили чинный опоръ, жандармы мусѣли ужити зброѣ. Крѣмъ сего заявивъ п. намѣстникъ, що въ кождѣмъ случаю уживаня зброѣ жандарма судъ военный розслѣджуе чи жандармы були въ правѣ уживати зброѣ, а доперва, коли судъ военный жандармовъ увольнитъ, министерство розсуджуе, чи ужитокъ зброѣ черезъ жандармовъ бувъ усправедливлены, чи нѣ. На разѣ нема отже такожъ потреба заведеня якогось острѣйшого закона.

На интерпеляцію пос. дра Антоневича въ справѣ примусового наказу пренумерованя часописи „Szkoła“ сказавъ п. намѣстникъ, що повамѣска львовска рада школьна окружна по поводу невровумѣня припорученя рады школьнои краевои выдала наказъ примусовои пренумераты и що до сего нѣякъ не мала права. Рада школьна краева о сѣмъ нѣчого не знала и доперва теперь довѣдалася. Що до „Школьнои часописи“ заявивъ намѣстникъ, що рада школьна краева не могла би въ 1880 р. припоручати, бо ся часопись доперва тогды засновувалася, але коли-бы теперь редакція сеи часописи просила раду школьну краену о припорученье, то она готова се зробити.

Соймъ краєвый.

19. Засѣданье зъ дня 16 жовтня 1884.

На се засѣданье наспѣло 8 новыхъ петицій, мѣжь котрыми петиція громадъ Ляховичъ, Саджавы и др. ч. пос. Романчука о доповненье и застренье закона о ловахъ и гром. Добровлянъ черезъ тогожь самого о безплатне побираньe сыровицѣ. — Зъ порядку дневного пос. Хамець мотивувавъ свое внесенье о прискореню будовы желѣзницѣ въ Снятына до Залѣщикъ. Палата признала нагалость сеи будовы и отступила внесенье комисіи желѣзничой. Дальше предложила комисія буджетова замкненье рахунковъ зъ фундаціи окарбковскои на р. 1882, а потѣмъ пос. Смаженскій предложивъ справозданье комисіи банковои о внесеню выдѣлу краевого въ справѣ гварантіи краю за I емисію облигацій комунальныхъ банку краевого въ сумѣ 5 милліоновъ. Внесеня комисіи, згодні съ внесеня выдѣлу краевого, суть слѣдующі: 1) Край гварантуе за I емисію облигацій комунальныхъ банку краевого въ сумѣ 5 милліоновъ въ той способъ, що сплату процентовъ и капиталу властителямъ облигацій ручитъ насамперед фондъ резервовый для сихъ облигацій, отакъ банкъ краевый цѣлымъ своимъ майномъ, а доперва, колибъ оба сі фонды не выстарчали, бере край гварантію на себе. 2) Фондъ резервовый для облигацій банку краевого повстае: а) зъ фруктификація трипроцентовои резервы спеціяльнои отъ пожиченои сумы; б) зъ части доходовъ банку краевого именно зъ 30% тои надвышки, отдѣленои отъ тыхъ 70%, що маютъ бути ужиті на помноженье закладового майна банку краевого. 3) Пожички въ облигаціяхъ мае банкъ краевый давати: а) на сплату высоко опроцентованыхъ довговъ членовъ громады; б) на предпринятія продукційні, закладанье и запомогу повѣтовыхъ касъ пожичковыхъ; в) на цѣли хосна публичного. 4) Признанье пожички въ облигаціяхъ комунальныхъ може лишь наступити за ухвалою рады надзоруючои банку краевого. Пожички въ облигаціяхъ комунальныхъ для громадъ, на скольке маютъ бути сплачені зъ додатковъ до податковъ безпосередныхъ, мусятъ ще бути затверджені выдѣломъ краевымъ. Пожички, перевышаючі 100.000 зр. и пожички, котрымъ не може бути дане першенъство забезпечена або екзекуція, можутъ бути удѣлені лишь за дозволеньемъ сойму и на внесенье выдѣлу краевого. 5) Загальна сума облигацій комунальныхъ не може переступати загальноі сумы рѣвночасноі вѣрительности банку краевого въ капиталѣ зъ титулу пожичокъ, удѣленыхъ громадамъ и повѣтамъ. 6) Соймъ дае выдѣлови краевому повну власть выеднати у правительства змѣну и доповненье статутовъ банку краевого въ мысль повышихъ ухвалъ, а доперва по затвердженю змѣны и доповненя статутовъ черезъ правительство буде гварантія краю могла бути примѣнена до облигацій комунальныхъ I емисіи аж до высоты 5 милліоновъ. — Пос. Ер. Волянський домагався отослання цѣлои справы назадъ до комисіи банковои съ припорученьемъ, щобы предложила скодифікованый проектъ змѣны статутовъ банку краевого, а пос. Мадейскій поправивъ его внесенье. Пос. о. Сѣчиньскій промовивъ за удѣленьемъ гварантіи и зазначивъ длячого онъ и его товаришѣ политичні будутъ въ сѣй, для деякихъ послѣвъ селиньскихъ такъ непопулярнѣй справѣ голосувати за гварантією. Бесѣдникъ доказувавъ, що велике улекшенье кредиту може для громадъ статися дуже шкѣдливымъ и боятся, щобы мѣста, котрі вже разъ задовжилися, не дѣйшли до банкрутства, що потому мусѣло-бы отбитися на передмѣщанахъ, а на послѣдокъ не вѣрятъ, щобы гварантія краю могла вплынути на поднесенье курсу облигацій. О. Сѣчиньскому ходитъ головно о поруку. А позаякъ гварантія зможе улекшити громадамъ пожичку, котра знову поможе имъ позбутися тяжшихъ довговъ, то постановивъ голосувати за удѣленьемъ гварантія и застерѣгъ собѣ лишь поправку до 3 внесеня. Пос. Мадейскій заповѣвъ додатковe внесенье до послѣдноі точки внесень комисіи. На внесенье п. Мадейского постановила палата перевести дискусію надъ точками 1—5. Точки 1 и 2 принято безъ дискусіи. До 3 внесъ пос. о. Сѣчиньскій поправку, щобы и громадамъ вольно було затягати пожички. Сему супротививсл пос. кн. А. Сапѣга и доказувавъ, що дуже мало есть громадскихъ касъ пожичковыхъ, котрі-бы свою задачу повнили совѣстно. Пос. Лазарскій поперавъ кн. Сапѣгу, а пос. гр. Л. Водзицкій высказався также противъ поправки о. Сѣчиньского, котрый знову покликався на слова пос. Смольки на торѣшній сесіи соймовѣй, коли сей посолъ доказувавъ, що касы громадскі выконуютъ совѣстно свою задачу. О. Сѣчиньскій заявивъ также, що коли его поправка буде отхиненa, онъ и его товаришѣ политичні будутъ при третѣмъ читаню голосувати противъ внесенымъ комисіи. При голосованю отхинено поправку о. Сѣчиньского, а 3 точка внесеня комисіи перейшла безъ змѣны. Теперь наступило мале интермеццо. Пос. Журовскій зажадавъ на подставѣ регуламину третого читаня и именного голосованя. Маршалокъ: Перепрашаю, буде на те часъ познѣйше; ще не всѣ точки ухвалені. (*Веселость.*) Журовскій: А я думавъ, що мы вже при послѣдній точцѣ. (*Веселость.*) Марш.: О ще далеко! Журовскій: Въ такомъ случаю застерѣгаю собѣ.... Марш. (*піднесеным голосом*): Може п. пос. зробити се на отповѣднѣмъ мѣсци. Отакъ ухвалено безъ дискусіи 4 и 5 точку. При 6 точцѣ заявивъ маршалокъ, що позаякъ пос. Смаржевскій именемъ комисіи взявъ назадъ сю точку, то подае подъ розправу внесенье пос. Мадейского. Теперь заявивъ п. Козловскій, що хочбы внесенье Мадейского и перейшло, то розправа надъ 6 точкою есть конечною; хотѣвъ отже отавити поправку до сеи точки. Маршалокъ заявивъ, що комисія лишь тымчасово взяла назадъ 6 точку, а справоздавець обѣцивъ, що проектъ змѣны статутовъ банку буде выробленый, а тогды буде можна надъ сею точкою розпочати розправу. Козловскій однакожъ обстае при своѣмъ, зъ чого вывязуеся жива супереч межи Козловскимъ и маршалкомъ, а въ палатѣ повстае неспокой и замѣшанье. Смаженскій и Ст. Бадени старалися въ своихъ бесѣдахъ перекonати Козловского, але нѣчо не помагало. Маршалокъ розпорядивъ трете читанье. Козловскій проситъ знову о голосъ *(Въ сали великій неспокой и крики: приступивши до голосования!)* Маршалокъ: Не можу допустити Васъ вже до голосу, бо мы вже при третѣмъ читаню. Вольно Вамъ внести хиба щось до формального трактованя рѣчи. Козловскій (*зъ крикомъ и ежфазою*): Я хочу лишь сконстатувати, що найважнѣйша справа ведеся въ соймѣ такъ, що п. маршалокъ не дозволяе говорити... Маршалокъ: Перепрашаю Васъ, але я не можу дозволити Вамъ голосу. — Козловскій (*говоритъ дальше пѣдносячымъ голосомъ*): П. маршалокъ позволитъ собѣ сказати... Маршалокъ: Взываю Васъ до порядку! Козловскій (*підвисеным голосом*): Позволю собѣ сказати, що я не пѣдъ такою булавою якъ п. маршалка учився парляментаризму! (*Цала палата: Ого! Ого!*) — Маршал.: Взываю Васъ другій разъ до порядку. Козловскій (*зъ крикомъ*): Середъ такихъ обставинъ не позбоче менѣ нѣчого, якъ выйти зъ салѣ... Прошу принати до вѣдомости и занотувати въ протоколѣ, що складаю мандатъ. (*Посолъ К. выходитъ зъ сали середъ грѣмкихъ оплесковъ и иронічного смѣху цѣлои салы.* Голосы: *То обурюе!*) — По сѣй оценѣ прійшло до голосованя надъ внесеними комисіи. Внесеня принято 78 голосами противъ 36. *Рускій послы вздержалися отъ голосованя.* Зъ порядку дневного наступило отакъ справоздане комисіи банковои въ справѣ дѣяльности банку и справоздане комисіи господарства краевого о школахъ рольничихъ въ Дубляхъ. Въ справѣ будынку школьного, на котрый комисія призначила 8000 зр. забравъ голосъ пос. Абрагамовичъ и зажадавъ, щобы поручити выдѣлови краевому, щобы передъ розпочатьемъ будовы розслѣдивъ, чи не далась-бы завести яка ощадность. За сею ощадностею промовивъ и пос. Антоневичъ. — По короткій дебатѣ надъ резолюцією, взывающою выдѣлъ краевый до заведеня науки добуваня торфу, принято внесеня комисіи. — На внесенье пос. Яворского выбрано до комисіи желѣзничои на мѣсце выступившого Козловского пос. гр. Яна Тарновского. На сѣмъ закончено засѣданье.

20. Засѣданье зъ дня 17 жовтня 1884.

По отвореню засѣданя отчитавъ секретарь надосланый петиціи. Годною уваги рѣчею есть, що на руки пос. Журовского, того самого, на котрого руки надходили зъ Лѣска и околицѣ петиціи о внесенье рускаго языка въ школѣ въ Лѣску, надѣйшли теперь петиціи о задержанье рускаго языка въ сѣй школѣ, а именно надѣйшли петиціи: жителѣвъ мѣста Лѣска, громадъ Воля Пустолова, Луканицы, Веремень, Гузелье, Бермиховъ горѣшный и Пустоловъ горѣшный. Петиція громадъ и обшаровъ дворскихъ повѣта залѣщицкого о заведенье суду окружного въ Залѣщикахъ; гром. м. Рогатына о безпроцентову пожичку 15.000 зр. на будову касарень; Ан. Клебовичъ, учитель, черезъ пос. Романчука о запомогу або пожичку 200 зр. С. Кизимовичъ, учитель, ч. т. с. о вчисленье 4 лѣтъ службы до емеритуры. — Надъ внесеньемъ пос. Вайгарта въ справѣ кватирунковой перейшла палата до порядку дневного. Петиція мѣстъ Львова и Кракова отослано на внесенье пос. Хшановского до выдѣлу краевого до розслѣдженя и справоздания. — Зъ порядку дневного здававъ справу пос. Яворскій именемъ комисіи желѣзничои о внесеню гр. Альф. Потоцкого. Палата приняла всѣ внесеня. — Справозданье комисіи школьноі отложено на слѣдуюче засѣданье. Оттакъ отчитавъ пос. Альф. Потоцкій внесеня комисіи для потерпѣшихъ отъ повени. Внесеня сі принято en bloc.— Пос. Верещаньскій внесъ, щобы въ мысль ухваленыхъ внесень край затягнувъ пожичку 200.000 зр. Сему противився пос. Романовичъ и жадавъ, щобы справу сю отослано до комисіи буджетовои. Внесенье се принято. Опосля наступило справозданье комисіи для регуляція рѣкъ. Зъ справоздання выходитъ, що роботами регуляційными будутъ обнятй горѣшный Днѣстеръ, Вісла и ихъ притоки, а оттакъ Прутъ и Бугъ. На тѣ роботы буде вызначеный для Галичины окремый „фондъ для регуляція водъ“. До сего фонду вызначитъ соймъ 3,500.000 зр. въ 15 ратахъ отъ 1885 р. почавши. Для регуляція водъ буде установлена „комисія краева для регуляція водъ“. Комисія та

„Богдановка, Максимовка, Тернополь, Львовъ“ и т. д.!

Въ одно купе зо мною сѣвъ якось Полякъ. Розговорились про се, про те; говоримо: онъ по польски, я по малоруски; нѣчого, бесѣда йде, добре розумѣемо одинъ другого!

— Скажѣть, добродѣю, будьте ласкавѣ, — пытаю я, — отей написи и оповѣстки на вокзалахъ, въ вагонахъ — певно за-для пробажихъ?

— А вжежь! — отповѣвъ мій сусѣдъ, всмѣхнувшись, що я не розумѣю такои простои речи.

— А по желѣзницямъ ѣздять и Русины, чи только самі Нѣмцѣ та Поляки?

— Якъ то такъ? Конечно, и Русины ѣздять. Желѣзницѣ за-для всѣхъ. А ще тутъ, у сходній Галичинѣ Русины столько ѣздять, що и Поляки.

— Я й такъ само гадавъ, бо скрозь чую руску мову. Одначе отъ що дивно менѣ: чомъ же нема нѣгде написей по руски, нема оповѣстокъ по руски! А що, коли Русинъ не вмѣе читати нѣ по польски...

— Повиненъ умѣти! — перебивъ мене сусѣдъ.

— А Полякъ по руски — повиненъ умѣти, чи нѣ?

— Нема на що.

— А Русину на що по польски?

— Бо то польскій край... панує польска мова. Польска мова есть урядовою въ Галичинѣ.

— Добре, але-жь въ конституцію сказано про рѣвноправность...

Сусѣдъ мій махнувъ рукою, всмѣхнувся и нѣчого не отповѣвъ.

Та й що тутъ отповѣдати! Слово „панованье“ отповѣло за все: де „панованье“—тамъ не може бути речи про рѣвноправность.

И такъ скрозь по рускій Галичинѣ панує въ урядахъ и школахъ польска мова. Отъ тобѣ и „монархична Швайцарія“! Нѣ, далеко ще до Швайцарія! Наперед всего Швайцарець розумѣе (а Полякъ сего не хоче, чи не може зрозумѣти), що народна мова есть найлучша выява самои глубины народного духа, народноі душѣ. Панованье чи гегемонія польскои мовы въ рускій Галичинѣ (розумѣю сю гегемонію въ школѣ, въ урядѣ, въ судахъ) есть не що инше, якъ тая тяжка тиранія, про котру Монтескіе сказавъ, що она стае — наругою народного свѣтогляду... Яка користь Полякамъ зъ такои гегемонія? Чого они сподѣваются отъ нея *для себе*, для польского *народу*? Нехай якій мудрець розкаже менѣ и доведе сю користь, — а шкода для *всѣхъ* Поляковъ, для *всеи* Галичины очевидна. Запевне, що Поляки знаютъ, що мова есть органъ думки, мысли, що только за запомогою мовы родится и росте мысль. Коли они сего не знаютъ, то най бы прочитали про се хочь въ Александра Гумбольдта.

Зновъ же хто сего не знае, що кождый народъ розвиваеться, росте, подниметься морально, умственно и культурно разомъ съ тымъ, якъ росте его мова, его слово, его письменство! Сама логика мусить сказати Полякамъ, що держуючи розвій рускои мовы, не пускаючи ей рѣвноправно въ школы, въ уряды — Поляки задержуютъ розвій и рѣстъ культуры и свого народу и всего краю. Власна користь Поляковъ повинна-бъ навчити ихъ ити супротивнымъ шляхомъ и самымъ запомагати освѣтѣ Русиновъ на его рѣдній мовѣ. Стояти-ме, не розвивати-меться руска мова, руске слово,— стояти-ме, не розвивати-меться и увесь край, не минаючи и Поляковъ. Хиба-жь таки Поляки самі не розумѣютъ, що стояча вода гние, въ нѣй заводятся заразливі міазмы...

Довелося менѣ отей гадки высказати Полякови.

— Та се все правда, — отповѣвъ онъ,— але-жь звернѣть увагу на те, — що мы и радій-бъ дати повну свободу рускій мовѣ въ школѣ, въ администраціи, въ судѣ, — такъ коли-жь не мы тому винні.

— А хто-жь?

Пошла въ отповѣдь рѣчь про „московску“ пропаганду, про „московскі“ рублѣ.

— Та де вы ихъ бачите? — пытаю я.

— Якъ де? якъ де? Хиба мало? Хиба забули, що выявилося въ процесѣ про Площаньского, про Наумовича, про Мирослава Добрянского? Забули?

— Нѣ, не забувъ того, що Площаньскій для свого „Слова“ бере запомогу отъ славянофильского комитету; мы всѣ въ Россіи читаемо про се въ справозданяхъ славянофильскихъ комитетовъ, — але що-жь въ того? Хиба Площаньскій и Добрянскій — то вся руска Галичина, увесь рускій народъ? Хиба Садикапашу (Чайковского) вы уважаете репрезентантомъ Польщѣ або польского народу?

— Але-жь, але чи то добре такъ робити?

— Се друга рѣчь; то властиво пытанье самого Площаньского. Дайте ему спокій. На те у васъ и конституція...

— Щобъ россійско-славянофильску пропаганду вносити?!

— Та цуръ ему, тому россійскому славянофильству! Пуста рѣчь, мертва идея. Славянофильство истнуе собѣ бѣльше, якъ повъ столѣтя, а спытайте, де его реальній добутки? Що оно зробило?

— Та то правда.

— Такъ на що-жь воювати — не то що въ вѣтряками, а въ якоюсь недотепною фантазією?... Ось лучше вернѣмось до Галичины.

Зновъ почалась розмова про относины Поляковъ до Русиновъ.

— Та хиба не все одно Русинамъ добути собѣ освѣту чи на своѣй, чи на нашій мовѣ? — каже менѣ Полякъ.

— Нѣ, добродѣю, не все одно: ваша мова для Русина — чужа мова.

— Братня.

— Але-жь не своя рѣдна. Отъ же на чужій мовѣ можна приневолити надъ учитися, можна его учити, — але просвѣтити его можна только на его рѣдній мовѣ!

— Podziamcze! — гукнувъ кондукторъ по польски.

Украинець.

буде перебувати у Львовѣ и буде складатися: а) зъ делегатовъ правительства; б) делегатовъ выдѣлу краевого; в) делегатовъ обохъ краевыхъ товариствъ рольничихъ подъ предсѣдательствомъ намѣстника. Палата приняла всѣ внесеня комисіи и проектъ уставы en bloc. По залагодженю цѣлого ряду петацій постановила палата на внесенье гр. А. Потоцкого выслати депутацію до монарха, складаючуся зъ чотырехъ членовъ подъ проводомъ маршалка, котра зложила-бы ему подяку за дотеперѣшну ласку и помочь и просила о дальшу. Внесенье се принято безъ дискусіи, по чѣмъ засѣданье закрыто.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Lex Kvičala,*) Дня 16. н. с. жовтня прійшло на дневный порядокъ повнои палаты ческого сойму звѣстне внесенье Квичалѣ. Въ оборонѣ сего предложеня, що сталося предметомъ критики не лишь зъ стороны нѣмецко-либеральнои прасы, но отрѣнулося и съ замѣтами нѣмецкихъ послобъ, забравъ голосъ самъ внескодатель, котрый указуваючи на германизаторскій заходы нѣмецкого Schulverein-у въ противставленю до мирныхъ и згодливыхъ тенденцій свого внесеня. Познѣйшій поколѣня, говорилъ бесѣдникъ, не будутъ могли зрозумѣти, якъ могъ такъ хосенный законъ стрѣнутися съ такимъ опоромъ. Сторонництво либеральне не мае нѣякого змыслу для національныхъ потребъ, а замѣтне ту передовсѣмъ се, що нѣяка нѣмецка фахова газета не выступила противъ принципови, щобы дитина ходила до тои школы, котрои мову розумѣе; противно, нѣмецкій педагоги прихильно успособленій для сеи идеѣ. — Квичала закончивъ свою бесѣду середъ грѣмкихъ оплескобъ центра палаты и галерій, по чѣмъ отослано его внесенье до школьнои комисіи.

(*Въ соймѣ низшо-австрійскомъ*), котрый закрыто въ суботу дня 18. н. с. жовтня, прійшло на одномъ зъ послѣдныхъ засѣдань до дуже ожившои добаты надъ справою заложеня институціи для убогихъ, а дебата тому принала именно бурливый характеръ, що послы зъ Вѣдня супротивлялися обовязкови конкуренційному сего мѣста до удержаня заведеня для убогихъ въ краю, мотивуючи се симъ, що Вѣдень и безъ того поносить на тѣ цѣли великій жертвы. — На засѣданю зъ дня 17 жовтня выбрано членовъ краевого выдѣлу, а выборъ впавъ на самыхъ либеральныхъ кандидатовъ.

(*Соймъ зальцбурскій*) змѣнивъ краеву ординацію выборчу въ такій способъ, що въ групѣ мѣстъ и мѣсточокъ кождо мѣсточко мае бути въ будучности заразомъ мѣсцемъ выборчимъ. — Внесенье клерикаловъ, домагаючеся розширеня права выборчого на оплачуючихъ 5 зр. податку, не получило вымаганои закономъ большости $^2/_3$ голосовъ, позаякъ либеральні послы були сеи гадки, що реформу выборчу належитъ перевести совершенно и що лишь проектъ реформы внесеный др. Кайльомъ и товаришами отповѣдае всѣмъ вымогамъ справедливости.

(*Дебата адресова въ хорватскомъ соймѣ.*) Дня 17 н. с. жовтня розпочалася въ хорватскомъ соймѣ дебата надъ адресою до короны тымъ, що секретарѣ отчитали поодинокій проекты адресовъ. Проектомъ сторонництва Старцевичанъ загорщилися послы, що належатъ до національнои партіи, такъ що въ часѣ, коли сей проектъ отчитувано, большa ихъ часть выйшла демонстративно зъ салѣ и не вернула назадъ аж по отчитаню его. Позаякъ проектъ партіи независимыхъ доперва дня 17 розданено межи послобъ, отложено засѣданье де 20 н. с. жовтня. — Чи однакожь пізне розданье проекту до адресы независимыхъ уважати належитъ за одинокую и властиву причину отложеня засѣдання се друга рѣчь; — такій однакожь були мотивы, котрі поднѣсъ президентъ палаты, закрываючи засѣданье. — Правдивою и властивою причиною отложеня засѣдання мае бути се, що національна партія хоче дискусію надъ адресою Старцевичанъ повсѣмъ усунути зъ дневного порядку. — Въ кружкахъ національнои партіи уважаютъ ей змѣстъ просто революційнымъ и ображаючимъ особу монарха, а въ виду того рѣшилася большість соймова не допустити за всяку цѣну до дискусіи надъ нею; позаякъ однакожь на разѣ не можна було знайти способу для полагодженя сеи справы, то рѣшено передовсѣмъ отложити розправу, щобы знайти отповѣдній средства.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Справа свободного входу россійскихъ кораблѣвъ черезъ Дарданелѣ и Босфоръ до Чорного Моря стае знову на порядку дневномъ. Справа сл — якъ доносятъ зъ Петербурга до „Pol. Corr.“ — мае для Россіи подобный интересъ, а именно той, що не лишь дотыкае свободного входу ей кораблѣвъ до Чорного Моря, але також и замкненя сихъ тѣснинъ для чужихъ кораблѣвъ военныхъ. Першу точку вже Россіи осягнула для своихъ кораблѣвъ торговельныхъ, але що до другои, то рѣчь не такъ легка. Россія мусить старатися, щобы ся точка не позостала лишь мертвою буквою на папери, але щобъ сталася дѣйстною, ефективною. Сего не може она инакше осягнути якъ лишь тымъ, щобы всѣ интересованій въ сѣй справѣ згодилися на маючій предпринятися мѣры, котрі були-бы въ силѣ ставити сильный и непобѣдимый опоръ кождому, що домагавсь-бы — хочь-бы навѣть и силою — отворити собѣ приступъ до Чорного Моря. Россійска политика розвинула нынѣ цѣлу свою дѣяльность, щобы позыскати отъ Порты згоду на предложенье петербургского кабинету до отновлена дефензивнои угоды въ Искелеси зъ д. 26 червня 1883 р. Ся угода, котра була тогды заключена на 8 лѣтъ, заключала въ собѣ шесть новыхъ артикулобъ и одинъ тайный. На подставѣ 3 арт. обѣцювавъ царь посылати Портѣ моремъ и сушею только войска, колько бы она лишь зажадала, а султанъ знову зъобовязався бувъ тайнымъ артикуломъ не дозволити чужимъ кораблямъ военнымъ подъ жаднымъ условіемъ приступу до Дарданелѣвъ. Нынѣ, здаесь, хоче Россія що дальше поступити, коли жадае, щобы угода парижска, котра вже и безъ того не дозволяе приступу до Дарданелѣвъ, сталася ефективною; ѣй ходитъ очевидно о те, щобы она выключно запанувала въ Дарданелахъ и на Босфорѣ, а условія до сего суть теперь зовсѣмъ по ей сторонѣ. — Въ Нижнѣмъ Новгородѣ окружный судъ военный розбирае справу недавного погрому жидовского. Обжалованыхъ о погромы есть 72 людей, а свѣдковъ противъ нихъ 97. Обжалованій дѣлятся на такихъ, котрій допустилися убійства, отакъ такихъ, що лишь розбивали и рабували, а 7 лишь такихъ, котрій корыстали зъ случайности и крали. Справа розпочалася минувшого тыждня.

Англія. Зъ Лондону доносятъ до „Pol. Corr.“, що англійске правительство выготовило вже въ головныхъ чертахъ планъ для полагодженя египетскихъ дѣлъ и предложитъ его въ короткомъ часѣ державамъ континентальнымъ. Що дотыкае залагодженя финансового питаня, то намѣряе Англія на подставѣ предложень Нордбрука въ цѣли ощадженя выдатковъ, котрі-бы що року оставляли до розпорядимости якихъ 4.000.000 фунтобъ штерл., ужити сю суму на заплаченье процентовъ новои пожички въ высотѣ 8 міліонобъ, и такимъ способомъ настала-бы въ буджетѣ египетскомъ знову рѣвновага. Щобы сѣй пожичцѣ дати забезпеку, думае Англія завести межинародну контролю подобну до той, яку предкладала на конференціи. Тымъ способомъ було-бы отже залагоджене питанье финансове безъ редукціи процентовъ дотеперѣшного довгу. Що же дотычитъ питаня военного, то Англія постановила знову предпринятя походъ до Судану на власнѣ кошты. Кромъ того думае Англія по внесеню египетского войска боронити Єгипетъ отъ воякихъ нападовъ. Се однакожь не мае значити, що Англія задумала окупувати край надъ Нилемъ; она удержувала-бы лишь свой гарнизонъ въ Вади-Гальфа и назначила-бы тымъ лишь, що Єгипетъ стоитъ подъ ей защитою подобно, якъ се дѣеся въ Афганистанѣ, де она въ Кветахъ удержуе свой гарнизонъ. — Въ Ливерпуль увязнено одного угорского подорожного въ хвили, коли онъ якъ разъ приѣхавъ кораблемъ зъ Филядельфіи. При нѣмъ найдено $1^1/_2$ фунта динамиту.

НОВИНКИ.

— **Внесенье пос. Романчука** дочекалося подобнои судьбы, якъ и многій другій ему подобній. Якъ видко, на все одно выходитъ: чи ставити Поля кажъ максимумъ жадань, чи минимумъ жадань; они въ кождомъ случаю наробятъ крику и шуму и на томъ конець. Мы догадувалися, яка судьба стрѣтитъ се внесенье: отошлютъ его до комисіи, побалакаютъ о немъ, отошлютъ отткъ до выдѣлу кр., а выдѣлъ до рады школьнои, а на послѣдокъ скажутъ: „Мовчѣть! мы ту паны на рускій земли!“ — и цѣла справа закончится. — Комисія школьна „хочь и бажала“ якъ найкорше залагодити се внесенье въ корысть жадань руского народа „o ileby te okazały się usprawiedliwionemi i słusznemi“, то однакъ „не мала на се часу“ и длятого внесла: „Высокій соймъ зволитъ ухвалити: Поручаеся выдѣлови краевому, щобы по выслуханю думки ц. к. рады школьнои краевои, розслѣдивъ справу, порушену внесеньемъ пос. Романчука, що до змѣны закона краевого зъ дня 28 серпня 1867 и внесеня свои предложивъ на найблизшій сесіи соймовій“. Доси не мала часу лишь одна комисія школьна, а теперь не буде мати часу выдѣлъ краевый, не буде мати часу рада школьна, а отткъ знову соймъ и знову комисія школьна и справа буде якъ слѣдъ залагоджена! Найлѣпше ще выйшонъ може гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, котрый може мавъ и добру волю. Его внесенье наробило чимало шуму по польскихъ газетахъ, зволичало ими посла и историчнои „братнои любови“ польскои до „poczciwego ruskiego ludku“ и — угрузло якъ и внесенье пос. Романчука. Для тебе же Русине добра наука: запаматуй собѣ все и записуй пильно въ картахъ исторіи, а прійде часъ — порахуемся!

— **Змартвыхвстанцамъ не повелося.** Якъ звѣстно, подали були Змартвыхвстанцѣ прошенье до сойму о 15 стипендій для своихъ воспитанниковъ въ т. зв. „рускомъ“ интернатѣ и порушили були, якъ мы се за „Kur. Lw.“ доносили, цѣлый апаратъ сподничковый. Симъ разомъ однакожь не удалася патрамъ штука и благонамѣрений спасителѣ галицкои Руси видѣлися змушеній, якъ той хитрый лисъ, котрому не удалося зловити свою жертву, оховати хвостъ подъ себе и „сполитикувати“. Побачивши, що ихъ петиція натрафила-бы въ соймѣ не только на велику опозицію, але перепала-бы зовсѣмъ, они завчасу зреклися соймовои помочи и взяли назадъ свою петицію. Покровитель Змартвыхвстанцевъ ен. Дунаевскій, побачивши також, що дармо трудитося для своихъ соколиковъ чорныхъ, выѣхавъ вже зо Львова.

— **Руска школа народна у Львовѣ.** Не завсѣгды конець дѣло хвалитъ. Доказомъ сего хочьбы и ново-заведена руска школа у Львовѣ при польскій школѣ имени Пирамовича. Звѣстно, съ якими трудностями прійшлося по поводу спозненого отъкрытя сеи школы, заводити IV-ту клясу; здавалося вже, що сего року не буде вже тои класы, бо родичѣ зъ нещевности боялися записувати до неи своихъ дѣтей. Все-жъ таки зобралося якъ-раз потребне число дѣтей и окружна рада шк. видѣлася спонуканою именувати для сеи школы ще четвертого учителя — и именувала п. Ромуальда Старжецкого, постояного учителя зъ школы им. Чацкого у Львовѣ. Не маемо нѣчого противъ особы п. Старжецкого, однакожь зъ взгляду на добро руской школы и дѣйстій потребы рускихъ жителѣвъ Львова, не можемо промовчати о сѣмъ именованю. Поминаемо те, що окружна рада шк. розминулася съ своимъ обѣжникомъ, о котромъ мы свого часу доносили, бо завзываючи на сю посаду учителѣвъ молодшихъ, выбрала такого, котрый вже мавъ постояну посаду. Не можемо однакожь поминути мовчки того, що окружна рада именувала для руской школы учителя, котрый — якъ самъ того не перечитъ — не знае языка руского. Вправдѣ п. Старжецкій мае въ своемъ патентѣ учительскомъ написано, що есть здобный до выкладовъ и въ рускомъ языцѣ, але яке те уздобненье, се знае и чуе найлѣпше самъ п. Старжецкій. То впрочемъ не дивниня. П. Старжецкій будучи ще ученикомъ въ гимназіи, а опосля яко студентъ на университетѣ и яко учитель реальной школы въ Станиславовѣ манифестувався все яко Полякъ и поступавъ яко такій, не узнаючи для себе потребы знання руского языка. Тая крыхта теоретичнои, и якъ звычайно, дуже поверховной вѣдомости руского языка, яка при дотеперѣшныхъ обставинахъ выстала ему до полученя патенту на учителя, не квалификуе его ще зовсѣмъ на учителя въ рускій школѣ. Адже п. Старжецкій не може навѣть съ дѣтьми розмовитись по руски, не знае правильно ужити акценту въ рускій бесѣдѣ! По нашій думцѣ, се ще зовсѣмъ не выстае и не може вдоволити рускихъ родичѣвъ, посылаючихъ свои дѣти до руской школы, що п. Старжецкій, будучи доси латинськаго обряду, въ цѣли полученя посады при рускій школѣ змѣнивъ въ патентѣ латинській обрядъ на грецкій. Рускій родичѣ бажаютъ не только, щобъ учителѣ ихъ дѣтей були гр.-кат. обряду, але передовсѣмъ щобъ они були Русинами и способными учити ихъ дѣтей въ языцѣ рускомъ, — на тежъ они и домагалися для себе руской школы у Львовѣ. Именованье при рускій школѣ учителя невотповѣдного и неспособного до выкладовъ въ рускомъ языцѣ може лишь довести до такихъ сумныхъ наслѣдковъ, якъ се бачимо въ рускій школѣ вправѣ, де управителемъ есть звѣстный п. Будзыновскій. Въ интересѣ родичѣвъ лежитъ запобѣгчи злому, яке грозитъ першій рускій школѣ у Львовѣ заразъ въ самомъ початку, бо инакше школа та замѣсть подносится, зачне заразъ въ самомъ початку упадати. Въ той справѣ радный мѣста Львова, дръ Ал. Огоновскій, удавався въ имени родичѣвъ съ представленьемъ до президента п. Домбровского, а той заявивъ ему, що справа тая оперлася вже о красну раду шк., де належало-бы поробити отповѣдні кроки. Президентъ жалувався, що передъ засѣданьемъ и на засѣданю, на котромъ справа тая рѣшилася, нѣхто зъ членовъ Русиновъ не звернувъ его уваги...

— **На почту и телеграфъ** у Львовѣ закупивъ въ недѣлю совѣтникъ Кохъ грунтъ належачій до руского семинаріи на розѣ улицѣ Сикстуского и Осолиньскихъ.

— **Пос. Теофиль Мерунович** выдавъ прошуру подъ заг. „List otwarty do P. T. właścicieli prawa propinacyi, zasiadających w sejmie krajowym“. Въ той брошурѣ п. Мерунович, завзятый противникъ права пропинаціи, коршемъ и жидовъ, подае проектъ, щобы право пропинаціи сей часъ було выкуплене. Брошура п. Меруновича заслугуе на ширшу згадку, котру мы й подамо въ одномъ зъ слѣдующихъ чиселъ „Дѣла“.

— **Зъ Болякого** пишутъ намъ: Въ Цеблові засновано читальню. Статуты переслано до намѣстництва для затвержденя. Яко члены основателѣ подписовій: Николай Богунъ, Стефанъ Медыця и Іосафатъ Наконечный.

— **Товариство „Академ. Братство“** складае прилюдну подяку Вп. Добродѣямъ: о. И. Чепелиньскому зъ Качики на Буковинѣ за даровыхъ 5 зр. и о. Д. Танячкевичеви зъ Закомара за даровый гектографъ. — *Отъ Выдѣлу „Акад. Братства“.*

— **Пытаня поставленій судіямъ присяжнымъ** въ процесѣ противъ п. Гнѣвоша о проваву зъ §§ 488 и 491 зак. к. 1-ше пытанье: „Чи обжалованый Янъ Гнѣвошъ винен, що черезъ написанье и умѣщенье въ 11 ч. „Strażnic-ы“ въ 25 серпня 1883 въ статіи „To ze Strażnicą polską sprawa, panie Aleksandrze Hryniewiecki“ (зазначеный устуnъ) поданьемъ факту перекрученого фальшиво обвинивъ Ал. Гриневецкого поименно о такій чинъ неговороный, котрый на него въ опиніи публичной може отягнути погорду або его понижити?“ — 7 голосовъ: такъ, 5 голосовъ: нѣ. (Увольненый). 2-ге пытанье: „Чи обжалованый Янъ Гнѣвошъ винен, що черезъ написанье и умѣщенье въ ч. 11 „Strażnic-ы“ въ 25 серпня 1883 статіи п. заг. „To ze Strażnicą polską sprawa, panie Al. Hryniewiecki“ (зазначеный другій устуnъ) обвинивъ Ал. Гриневецкого поименно безъ наведеня певныхъ фактовъ о згордній прикметы або такій способъ мысленя або выставивъ его на публичну наругу?“ — 9 голосовъ: такъ, 3 голосы: нѣ. (Засужденый.) 4-те пытанье: Чи обжалованый доказавъ правду свого подана въ пытаню 3-томъ? — 11 голосовъ: нѣ, 1 голосъ такъ. (Засужденый.)

— **Зъ Сокаля** одержали мы спростованье допису умѣщеного въ 109 ч. „Дѣла“ п. заг. „Зъ Сокальщины“. Зъ одержаного спростованя выходитъ, и мы въ тое вѣримо, що нашъ дописувателъ, п. Подорожный, за мало мавъ часу обзнатися съ сокальскими отношеніями и надто чорными красками описавъ свою гостину въ сокальскій читальни (де заставъ п. касіера филіи им. Качковского при трактаментѣ) и оповѣданье сеянина. П. Фолюсевичъ, касіеръ, чоловѣкъ отаренькій и дуже патріотичный, посватався щиро дѣламъ филіи. Онъ таки мешкае въ канцеляріи филіи и въ читальни, отже и трактаментъ его черезъ те приймае видъ зовсѣмъ иншій. Що же дотыкае дѣяльности Русиновъ сокальского округа, то також мусимо признати, що хочь тамъ даеся спостерегати вплывъ п. Ст. Полановского (сего нашому дописувателеви нѣхто не схоче перечити), але-жъ суть и мужѣ патріотичній и дѣяльній, якъ о. Е. Левицкій зъ Тартакова, оо. Роздѣльскій, Зубрицкій зъ Сокаля, и др. Мы завѣряемо кождого интересованого, що тенденція нашого дописувателя була честна (се видко зъ цѣлои основы его допису), а кожда редакція руской часописи зъ святого обовязку свого: не только все хвалити, але й похибки нашій выказувати, — була-бъ ей умѣстила. „Спростована“, надбланого намъ секретарямъ филіи Вп. Крыницкимъ не можемо умѣстити, бо добро и розвой той филіи дорогій такъ само намъ, якъ ему, а его пристрастне „спростованье“ съ рѣжными инвективами могло-бы только самой филіи пошкодити. Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur. Сеи засады мы держимося, все будемо держатися и не допустимо нѣколи до того, щобы въ нашій часописи хто-небудь могъ грѣшити противъ тои святои для насъ засады.

— **Выборъ посла до рады державнои** зъ большихъ посѣлостей въ округѣ выборчомъ Коломыя-Городенка, Снятынъ, Косовъ, Надворна розписаный на день 25 падолиста с. р.

— **Въ цѣли выбору посла** до рады державнои зъ мѣста Рашова занявався тамъ комитетъ, котрый ставитъ кандидатами дра Густава Рошковского, професора львовского университету и п. Ганасевича, совѣтника рашовского суду.

— **На университетъ въ Черновцахъ** вписалося сего року разомъ съ богословами всего 253 порядочныхъ слухателѣвъ. Найбольше записалося на права; на выдѣлѣ философичномъ есть лишь 6 слухателѣвъ, на филологію записалося всего 3; такъ само и на науки природній. Львовскій университетъ мае доси лишь о одного слухателя больше на наукахъ природныхъ якъ черновецкій.

— **Польскій письма соціялистичній** и много брошуръ такого самого содержаня сконфискувала нѣдѣньска полиція на дворци заходнои желѣзницѣ у Вѣдни. Книжки ей були выслані зъ Женевы и запаковані въ велику скриню, котра мала мѣсти въ собѣ фляшки. Скриня була адресована до Львова.

— **Въ Москвѣ** згорѣло дня 20 с. м. въ пасажи Солодникова 364 склеповъ и нѣмецкій театръ. Не далеко друкарнѣ Каткова було велике збѣговиско студентовъ, зъ котрыхъ 99 увязнено. На мѣсци екскесу найдено мѣшокъ съ камѣньемъ, колька боксерувъ и набитый револьверъ.

— **Дробній вѣсти.** Цѣсарь даруваъ зъ приватныхъ фондовъ для громады Дмитровъ въ повѣтѣ каменецкомъ 100 зр. запомоги на реставрацію церкви. — Кошты зъ послѣдного процесу Риттеровъ за спровадженье знатоковъ и свѣдковъ выносятъ 1.320 зр. — Въ Бѣлогорщи коло Львова найдено въ суботу въ лѣсѣ неживого пастуха Іосифа Дзенгеля зъ Бѣлогорщи, котрый, якъ здаесь, померъ отъ великого холоду. — Въ Радимнѣ погорѣвъ польскій повѣтописатель Янъ Захарясевичъ. Всѣ погорѣвшій будынки господарскій и збоже не були асекуровані. — Правительство мароканьске заказало жидамъ подъ карою смерти носити чоботы.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Вѣдскій въ душпастырство оо. 1) Іоанъ Озаркевичъ яко парохъ Болехова (по увольненю завѣдателя о. Зен. Сѣменовича); 2) Никол. Олексѣй яко завѣдатель въ Товстобабахъ.

Похвальну грамоту получивъ отъ ординаріяту о. Юл. Величковскій зъ Покропивной за устроенье церкви въ Покропивной.

Личный додатокъ 100 зр. рочно получивъ о. Александ. Кнѣгницкій.

Душпастырства получили оо. 1) Володим. Билиньскій завѣдательство Хомяковки, 2) Іоанъ Редкевичъ завѣдательство Залозець.

Деканомъ чортковскимъ поставленый о. Іоанъ Михалевичъ зъ Бѣлобожницѣ. О. Мих. Борисѣкевичъ увольненый отъ дек. чина и поставленый деканомъ емеритованымъ.

Завѣзваный до канон. институціи на парохію Джурковъ, дек. жуковского, Емиліанъ Проскурницкій.

Принятый до львовской епархіи укончены богословъ Іосифъ Кисѣлевскій по зложеню таксы 200 зр. для фонду вдовъ и сиротъ.

Завѣдательство ex currendo Струтына выжного (по поводу смерти о. І. Бобикевича) поручено о. Венед. Ружицкому, пароху въ Струтына нижного.

Митроп. консисторія вставляеся до ц. к. намѣстництва о згоду дотычно презенты для оо. Т. Яворовского на Настащинъ и Е. Петровича на Дрыщѣвъ.

Архіерейске благословеніе получили мешканцѣ Лѣвчицъ, дек. отрыйского, Константинъ и Катерина Сеніора за справленье фаны и евангелія въ вартости 105 зр. и за украшенье церкви.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Вѣдскій въ душпастырскій посады оо. 1) Николай Нычай яко завѣдатель пар. Болеховцѣ, дек. дрогобыцкого; 2) Франц. Рабій яко завѣдатель пар. Черхава, дек. самборского.

Презенту получили оо. 1) Михаилъ Щирба

на Жерницю, дек. балигородского; 2) Володимиръ Лысякъ на пар. Довгомостиска, дек. судово-вишеньского.

Заѣвзаній до канон. институціи оо. 1) Іоаннъ Подлуский на пар. Гай, дек. дрогобыцкого, 2) Гавріилъ Гнатишакъ на пар. Чорне, дек. дукляньского.

Катихитомъ при 4-клясовой мужескій и 7-клясной женьскій школѣ въ монастырѣ Чина св. Василія В. въ Яворовѣ поставленый сотрудникъ яворівскій, о. Павло Гостиньскій.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

(*В. М.*) **Русскій театръ.** Въ четверъ дня 4 (16) жовтня представлено въ нашомъ театрѣ комедію Р. Кнейзля переложену п. И. Б. Перекладчикъ выбравъ зъ чужои литературы до присвоенія нашой оценѣ дуже гарну штуку. Тенденція ей характеру чисто етичного, сама-жь комедія переведена пôсля всякихъ правилъ, акціею своею, выкôнченьемъ характерôвъ, интригою съ великимъ талантомъ обдуманою и многими колизіями, котрй авторъ ôттакъ съ знаменитою зручностею розмотуе, просто очаровуе. Переплетена рôжными невинно-комичными ситуаціями и дуже быстрыми дотепами потягае слухателѣвъ. Конець комедіи лишае въ души кождого великій слѣдъ, именно велике моральне задоволенье. Гра артистôвъ була дуже добра. Головнй ролѣ почивали на найлучшихъ силахъ нашои сцены (пп. Бичеровичѣ, п. Грыневецкій, п. Осиповичева и п. Лясковскій) и були ôтданй дуже добре. Панна Луцка вывязалася зъ ролѣ амантки удачно. Штука сама собою надавалася до доброи гры, и публика выйшла виновнѣ задоволена и зô штуки и зъ гры артистôвъ. Коли хто выйшовъ зъ театру невдоволеный, то вже хиба для того, що львôвскои Руси було на представленю доволѣ мало. Въ загалѣ сего року рускихъ родинъ учащае до руского театру дуже мало. Суть рускй заможній родины, котрй ще доси не показалися въ театрѣ! А славятся навѣть твердымъ патріотизмомъ!

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

На дохôдъ А. Осиповичевои

Вô Второкъ дня 9 (21) жовт. 1884.

Двѣ сироты

драма въ 5 актахъ, а 8 ôбразкахъ, зъ французского пп. D'Ennery и A. Cormon. Перевôдъ И. Грыневецкого.

(Режисеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Граэъ де Лініересъ	—	—	И. Грыневецкій
Граенія де Лініересъ	—	—	А. Осиповичева
Кавалеръ де Фаудреи	—	—	И. Биберовичъ
Маргравъ де Преслесъ	—	—	И. Пясецкій
Кавалеръ Д'Естресъ	—	—	И. Попель
Вдова Фрошардъ	—	—	М. Людкевичева
Петро } Якôвъ }	ея сыны		К. Лясковскій О. Осиповичъ
Генрика	—	—	П. Попелева
Людника	—	—	И. Биберовичева
Марія	—	—	О. Лясковска
Фльорета	—	—	К. Пôдвысоцка
Юлія	—	—	И. Лупка
Шикардъ, служащій кавалера де Фаудреи	—	—	С. Стефуракъ
Лиэдіеръ	—	—	П. Кирницкій
Мартенъ, старый мѣщанинъ	—	—	С. Стефуракъ
Докторъ	—	—	К. Пôдвысоцкій
Сестра Геновефа, монахиня	—	—	Е. Пôдвысоцка
Маресть, урядникъ полиціи	—	—	В. Антоневичъ
Капралъ полиціи	—	—	П. Чайковскій

Служащій граэа де Лініересъ, кондукторъ, народъ, жебраки, гостѣ. — Дѣея въ Парижи.

Новй оригинальній костюмы „ROCCOCO“.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти радахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ гандлю Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Подяку

сердечну складаю всѣмъ, що зволили ласкаво взяти участь въ похоронахъ мого дорогого мужа о. Іоанна Бобикевича, гр. к. пароха зъ Струтына выжного, ôтбувшихся дня 7-о л. жовтня с. р. А именно дякую Впр. и Всеч. оо.: декану Льву Левицкому зъ Княжôвского, Войнаровскому зъ Ракова, Мудраку зъ Гвоздя, Головкевичу зъ Спаса, Филиповичу зъ Дубы, Рошкевичу зъ Лолина, Макаревичу зъ Сваричева, Павлюку зъ Рожнятова, Рожанковскому зъ Ольхôвки, Куиньскому зъ Креховичь, Яновичу зъ Лопянки, Саболтѣ зъ Липовицѣ, Грабу зъ Хотѣня, Сѣчиньскому зъ Стрѣлкова, Кочоровскому зъ Лецѣвки, якъ такожъ о. Бабику, лат. пароху зъ Рожнятова. Надто дякую Впр. оо. сусѣдамъ: Іосифу Заячкôвскому зъ Лопянки и Вен. Ружицкому зъ Струтына нижного за трогаюче и повне чувства слово въ церквѣ и надъ гробомъ. Дякую такожъ мѣсцевому коляторови Вп. п. Маріину Мазаракому за его ласкавôсть для Покôйного за житя якъ и за многочисленну помôчь въ часѣ похоронôвъ. Наконець дякую всѣмъ знакомымъ суседамъ и родинѣ, якъ не менше ч. Братству церковному и ч. начальству громадскому за помôчь и услуги якъ въ часѣ, такъ и по похоронахъ высвѣдчень. Богъ Милосердный най надгородитъ стократно!

Юстина зъ Кобылянскихъ Бобикевичева, вдова; Каролина зъ Бобикевичôвъ Щуровска, донька, Іоанъ Щуровскій, зять Покôйного.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. И. Л. въ Сапоговѣ. Д. 21 цѣтня с. р. получили мы ôтъ Васъ 2 зр. и передали редакціи „Сіона“, на що маемо покватованье о. Бачиньского. Реклямуйте въ редакціи „Сіона“. — *Всч. І. Б. въ Криворôвни.* Чому „Общ. им. Качковского“ не посылае Вамъ своихъ книжочокъ, — не знаемо. Ôтносѣтся до секретарíату того общества.

Заявленье.

Місійне торжество, яке мало ôтбутися на дни 14 (26) жовтня въ Тростянци, ôтложено на день **21 р. жовтня** (2 л. падолиста) с. р., — о чѣмъ Впп. Духовенство съ вѣрными увѣдомляеся.

Ôтъ Братства воздержности въ Тростянци дня 18 жовтня 1884.

Курсъ львôвскій зъ дня 20 л. жовтня 1884.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	372 —	275 —
„ львôв.-черн.-ин. по 200 р.	190 50	193 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	285 —	290 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	98 60	99 60
„ „ „ по 4% ав.	91 70	93 30
„ „ „ по 5% ав. період.	98 60	99 60
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 50	102 50
Листы дом. гал. рустык. банку п. 6%	— —	— —
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. розл. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% львôвъ. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизація галиц. 5% м. к.	101 40	102 40
Облиги комунальнй Гал. банку рустык. 6%	96 75	97 75
Ножички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Львôсы мѣста Кракова	18 —	19 50
„ „ Станиславова	22 50	24 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 67	5 77
„ цѣсарскій	5 72	5 82
Наполеондоръ	9 65	9 75
Півимперіалъ	9 98	10 08
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 23	1 25
100 марокъ нѣмецкихъ	59 55	60 35
Срѣбро	— —	— —

безъ такучого куп. безъ куповъ

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (99—?) поручае

Спеціяльности и универсальнй средства французскій и инши, якъ черезъ нею такъ и черезъ инши фирмы оповѣщуванй.

НАЙЛѢПШОЮ

Бибулкою на Папиросы

есть правдива бибулка

LE HOUBLON

Выробу французского 1070 19—36

Фирмы CAWLEY & HENRY въ Парижи

Передъ наслѣдуваньемъ остерѣгаеся.

Тая бибулка лишь тогды есть правдивою, коли кожда ей чвертка мае стемпель LE HOUBLON, а кожда пачка засмотрена понизше знаходячоюся маркою охоронною и пôдписомъ.

Женщина

обзнакомлена съ сельскимъ господарствомъ, пошукуе мѣсця до завѣдованя таковымъ. Зголошенй ей належатъ до администрациі „Дѣла“.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилѣвыми засувками такй, якъ и доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(14—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ)

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по вниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	IV	зъ р. 1870		за 2 зр.
„	V	зъ р. 1872		„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873		„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876		„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877		„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878	часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879		„ 2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880	часть I	„ 50 кр.
		зъ р. 1884	часть II	„ 1 зр.

!! Вже выйшовъ зъ печати !!

ЛЬВОВЯНИНЪ

Календарь информаційный и забавный

на рôкъ звычайный 1885

и мѣстить

Всемирна лѣтопись, уставне численье рус. и лат. церкви, еврейскій мѣсяцословъ, часть етнолокалендарока; замѣтки о погодѣ; уставъ церковный на рôкъ 1885; цѣсарско австрійска панукоча родина; отемплева скала; выказъ всѣхъ належитостей отемплевыхъ; дорожній мѣры; выказъ уличь и плацôвъ у Львовѣ; списъ урядôвъ и публичныхъ закладôвъ у Львовѣ; готелѣ у Львовѣ; тарифы їзды фіякрôвъ; тарифа и розкладъ їзды трамваю; мѣры и ваги; о телеграфахъ; желѣзній поѣзды; приписы почтовй. **Часть забавна:** Юрко Шматочка (сельска гумореска); Нечипоровичъ; Холера и жиды; инсераты.

Цѣна сего календаря лишь **42** кр., съ пересылкою почтовою **47** кр. а. в.

При замовленю одного тузина додаеся 3 шт. безплатно.

Премія до сего Календаря суть прехорошй 2 сталештихи „Матерь Божа“ и „св. Николай чудотворецъ“, 23" высок., 17" широк. за доплатою лишь **60** кр., зъ пересылкою **1** зр. — (Звычайна цѣна тыхъ сталештихôвъ есть **2** зр.)

Головный складъ удержуе:

К. М. ВОЗНЯКЪ

у Львовѣ, при улици Орменьскій ч 6.

(Напротивъ „Народного Дому“.)

Другимъ торговлямъ, якъ и особамъ, хотѣвшимъ заняти продажею, ôтступаеся значный рабатъ.

Замовленя зъ провинціи высылаютъ ôтворотною почтою, не числячи опаковання.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и вже на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для кôсъ пожичковыхъ

„Законарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра	40 кр.
2)	Книга взятку желѣзного, одна либра	40 кр.
3)	Книга взятку пôдручного, одна либра	40 кр.
4)	Скрипть, 100 примѣрникôвъ	55 кр.

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого жита

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

К. Диккенса

Новорôчнй Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ПОХôДЪ СОБЕСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ У ЛЬВОВѢ

поручае изъ своихъ складôвъ у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли и Тернополи

межи нишими товарами слѣдуючй:

КАВУ при высылцѣ 5 кил.:

Цейлонъ I-а ôтъ кил.	2 зр.	— кр.
„ II-а „ „	1 „	75 „
„ III-а „ „	1 „	54 „
„ перлова „	1 „	96 „
Куба „ „	1 „	90 „
Ява золота „ „	1 „	80 „
Менаде (жовта) „	1 „	50 „
Кампинасъ (пона) „	1 „	30 „

Цѣны тй назначенй безъ пересылки почтовои.

Въ пачкахъ 5 кил. вразъ съ пересылкою почтовою:

Кава Цейлонъ (осôбный и добрый рôдъ) за 8 зр. 50 кр.

Кава Зелена, зерно велике и здорове, за 7 зр. 60 кр.

Оба роды поручаютъся дуже.

ВИНО УГОРСКЕ

въ барылкахъ по 3½ антр., за литръ ôтъ 50 кр. до 2 зр. 50 кр.

(Барылка числится по **50** кр. и таку-жь квоту платятся за звернену порожню.

Цвѣты на свѣчки церковнй:

зъ матерія и паперовй: пара по 60, 80, 90 и 1 зр. 20 кр.

Кадило королевске

по 80 кр. за кил.

Вôскъ жовтый

по 1 зр. 60 кр. за кил., при бôльшомъ ôтборѣ по 1 зр. 50 кр.

Шварцъ безъ витріолю

въ пудełкахъ деревяныхъ и блишаныхъ рôжной величины по 1½, 2, 3, 5, 7, 8, 16 и 22 кр.

Смаровило до чобôтъ и до шкôры

въ пудełкахъ деревяныхъ и блишаныхъ по 2, 4, 6 и 10 кр.

Свѣтло воскове бѣле

по 3 зр. ôтъ кил.

ДЛЯ КРАМНИЦЬ

Цукоръ при ôтборѣ 100 кил. найлѣпшого по	39 кр.
Чай добрый Congo 1 фунтъ по	1 зр. 30 кр.
„ „ перопокъ 1 фунтъ по	1 „ 20 „

До высылки просто зъ фабрикъ:

Свѣтло церковне

по 92 зр. за лучшій, по 84 зр. за гôршій сортъ ôтъ 100 кил. кромѣ транспорту. Скрынка не числится. Найменша высылка 30 кил. — Свѣтло зъ фабрики „Apollo“ (найлучшои, но и найдорожшои) числится по 98 зр. за 100 кил. Оно высилаеся лишь на выразне желанье. — Транспортъ ôтъ 100 кил. выносе 4 до 6 зр.; зависитъ ôтъ того, чи близше, чи дальше мѣсцевôсть на всходъ краю положена. (На свѣтло, зъ фабрики прямо высылане, треба чекати зо два тыждń; въ фабрики Apollo часто довше. Особливо передъ святами фабрики всѣ занятй.)

ВИНО

высылане въ бочкахъ 140—150 литр. въ Угоръ зачисляеся по 35 кр. и выше ôтъ литра. Вже вино на цѣну 40 кр. ôтъ литры, а особливо по 50 кр. дуже поручаемо. — (Вино въ меровы и въ споки высилати не порадно. Коли вино надôйде, треба его останити на 3—4 недѣлѣ въ спокою, закимъ спустится. Спущати въ пôгодный часъ. Найлучше спущати его въ осени и черезъ зиму; на весну правдиве вино не пропаровае буде все мутливе, и то тревае по троха черезъ лѣто.)

СМАРОВИЛО ДО ВОЗôВЪ

при высылцѣ просто зъ Дрогобыча по 12 зр. ôтъ 100 кил. за лучше. Высылка найменша 50 кил. Высылаеся въ барылкахъ на 25 кл., на 12 кил. и на 6½ к.

На вѣденьскôй всесвѣтскôй выставѣ ôтзначена 2 медалями поступу за 8 вылитыхъ и выставленыхъ дзвонôвъ для Votivkirche у Вѣдни. — На нижно-австрійскôй выставѣ промыслововôй у Вѣдни 1880 ôтзначена золотымъ медалемъ.

Цѣс. кор. **надворна ôтливарня дзвонôвъ и металю**

Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ

(Peter Hilzer in Wr.-Neustadt) 989 (21—24)

поручаеся для **замовленъ дзвонôвъ всякои величины и звучности.** За попередъ означеный звукъ або чисто-гармонійный акордъ цѣлого подвôю гарантуеся.

Гармонійный подзвôнъ дзвонôвъ припрѣстольныхъ съ чистымъ сильнымъ звукомъ коштуе:

Зъ срѣбно-бѣлого никлю:	Зъ альпанка и мосязу:
1 подзвôнъ съ 4 дзвôнками 15 зр.	1 подзвôнъ съ 4 дзвôнками 10 зр.
1 „ „ 8 „ 12 зр.	1 „ „ 8 „ 8 зр.

Тая ôтливарня существуе ôтъ 1838 року и доси вылляла 946 бôльшихъ дзвонôвъ въ вазѣ 1,080 070 килогр. — **Сплата такожъ на раты.**

Ôтъ трицятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (11—?) такожъ

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хинъского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 118. Львовъ, Четверъ 11 (23) жовтня 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 3 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылать пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тѣлько на попередне з автора жеданье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Реклямаціи неопечатаній пѣчатью отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдино (найлучше чтовымъ переказомъ) до: Администрациі часописи „Дѣло Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . 12 рубл.
на пѣлъ року . . 6 зр. на пѣлъ року . . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 16 рубл.
на пѣлъ року . . 8 зр. на пѣлъ року . . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 рубл.
на пѣлъ року . зр. 2·50 на пѣлъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницѣ, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣлъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчнои предплаты „Дѣла" и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей". Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

„Обще рѣльничо-кред. заведенье".

Що затревоженье умовъ середъ цѣлои рускои суспѣльности по поводу невыплатности „Общого рѣльничо-кредатного заведенья" панує вже отъ кѣлькохъ мѣсацевъ и съ кождымъ днемъ що разъ бѣльше вамагаеся, — се не пѣдлягае нѣкому сумнѣвови, бо кождый се доочне бачитъ. Не тѣлько грошево интересованій поодинокій вѣритель банку, але и кождый священикъ и кождый Русинъ въ уваги на заангажованій въ „Общѣмъ рѣльничо-кредитнѣмъ заведеню" капиталы вдовичо-сирѣтскихъ фондовъ, институтовъ и товариствъ, — ожидае съ великою нетерпеливостею и съ горячковымъ трепетомъ якого „добрего кѣнца" дѣлъ рускаго банку. Кождый бажае якъ найскорѣйше довѣдатись про той „добрый конець". И наша редакція одержуе въ рѣжныхъ сторѣнъ щодень запытанья, дописи, и т. д.

До недавного часу годѣ було знати фактичный станъ финансовый „Общого рѣльничо-кредатного заведенья", бо переконатися о тѣмъ можна тѣлько черезъ вглядъ въ книги банковѣ, а до сего очевидно нѣхто не мавъ доступу. Не знаючи стану финансового банку — годѣ було и оцѣнити причину наступившои невыплатности плынныхъ претенсій вѣрителевъ, годѣ було знати, чи ся невыплатность — то хвилева недостача готѣвки, чи она мае яке инше жерело.

Фактъ, що рада управляюча „Общого рѣльничо-кредитного заведенья" запросила ширшій кругъ бѣльше вплывовыхъ людей рускихъ до вложенья комитету санаційного, показуваъ, що положенье банку ставалося що-разъ серіознѣйшимъ и що тутъ загроженій интересы якъ публичныхъ институцій рускихъ, такъ и приватныхъ рускихъ людей. Однакожъ пѣдчасъ дѣлання комитету санаційного годѣ було прилюдно забирати голосъ въ справѣ банку, щобъ въ чѣмъ небудь не вѣйти въ дорогу его совѣстнымъ змаганимъ до ратованя грѣзнои ситуаціи. Отъ кѣлькохъ днивъ стоимо вже супротивъ довершеного факту: комитетъ санаційный на пѣдставѣ оречень, основаныхъ на вглядѣ въ книги банковѣ, отступивъ отъ санаціи, а порадивъ банкови ликвидацію, жертвуючи свою дальшу въ тѣмъ напримѣ помѣчь.

Тутъ мусимо повяснити нашимъ читателямъ, що комитетъ санаційный подавъ проектъ ликвидаціи тѣлько яко раду, бо его компетенція дальше не сягае, а совѣтъ управляючій банку може тую раду або принята або не принята. И нынѣ именно въ тѣмъ головне, о що кучe дѣло, щобы совѣтъ управляючій якъ найскорше рѣшався: або ратуватися въ якій реальный способъ, забезпечуючись отъ конкурсу и перепроваджуючи основну, тревалу санацію банку, або ликвидувати.

Може бути, що совѣтъ „Общого рѣльничо-кредитного заведенья" мае який способы тревалого ратунку и основной санаціи захитаного банку. На такій случай — дуже добре. Тѣлько-жъ нехай чимъ скорше выявитъ се затревоженѣй суспѣльности нашѣй, успокоитъ ей и забезпечитъ.

Коли-жъ управляючій совѣтъ не мае способовъ санаціи банку, або коли денкій може й можливій хвилевій способы самъ по совѣстнѣй застановѣ мусѣвъ бы узнати тѣлько паліятивами, котрѣ не въ силѣ бодай яко-тако радикально вылѣчити хоробу, а мусѣли-бы спровадити рецидиву, въ деякѣмъ вглядѣ може ще й небезпечнѣйшу, — въ такѣмъ случаю совѣтъ управляючій повиненъ рѣшитися на ликвидацію, якъ се порадивъ ему комитетъ санаційный. Рѣчь ясна, якъ сонце, що коли захитаный банкъ не мае певного выпробованого способу ратунку, то чимъ скорше оголосить ликвидацію, тымъ лучше. Захитаный банкъ добрыхъ финансовыхъ операцій робити не въ силѣ, администрація пожирае богато въ того, що вплывае, велика часть доходовъ идe на оплату процентовъ отъ пасивовъ. Але въ сѣмъ случаю що найголовнѣйше то тое, що одна частина вѣрителевъ, и то банки (н. пр. Банкъ краевый съ претенсією 15.000 зр.) и жиды-капиталисты вляпятъ съ своими претенсіями на актива банку и забезпечаютъ въ цѣлости свои плынній претенсіи съ шкодою всѣхъ прочихъ вѣрителевъ, спеціяльно же рускихъ людей, котрѣ чи то въ несвѣдомости фактичного стану рѣчи, чи въ незнани права, чи въ якои-небудь иншои причины не можутъ ступити на тую дорогу, на котру ступаютъ банки та вручнѣйшѣ спекулянты-вѣритель.

Ставляючи такъ рѣшуче представленье зарядови „Общого рѣльничо-кредитного заведенья", мы увѣренѣ, що сповняемо нашъ святый патріотичный обовязокъ въ такъ безмѣрно важнѣй хвили для цѣлои рускои суспѣльности. Довшій status quo неможливый, невыносимый для галицкои Руси. Русь бажае рѣшучого слова, мае до того право, бо й крайна вже пора. Невыплатность тревае вже цѣлѣ мѣсацѣ, польскѣ газеты ставляютъ якъ найсумнѣйшѣ гороскопы для вѣрителевъ „Общого рѣльничо-кредитного заведенья" и выкористуютъ се для своихъ политичныхъ цѣлей. Въ интересѣ всякого входячого тутъ въ гру добра галицкои Руси потрѣбно якъ найскорѣйшого рѣшеня и дѣланя: або успокоенья и забезпеченя рускои суспѣльности, коли банкъ знае й мае способъ ратунку, або — що-жъ дѣяти — ликвидаціи.

Зъ цѣлого щирого серця бажаемо зарядови банку, щобы знайшовъ добрый выходъ безъ ликвидаціи, а тымъ бѣльше конкурсу, — але ще разъ повторяемо, що коли ликвидація мае бути одинокимъ выходомъ, — то чимъ она скорша, тымъ лучша.

Святымъ, якъ сказано высше, и патріотичнымъ обовязкомъ нашимъ уважаемо нынѣшный нашъ отзывъ въ такъ важнѣмъ дѣлѣ. Не сумнѣваемось, що и тѣ, до кого онъ звернены, не схотятъ добачувати въ нѣмъ нѣчого другого, якъ тѣлько наше горяче бажанье добра и чести галицкои Руси.

Бесѣда посла Н. Антоневича,

выголошена при проектѣ закона о реформѣ выборчои ординаціи.

Заявляю, що не тѣлько я, но и мои политичнѣ други будемо голосувати за предложеньемъ юридичнои комисіи, бо уважаемо его справедливымъ. Мы въ нашого становища пѣдержуемо все и голосувати будемо за всѣмъ, що мае на оцѣ порядокъ и ладъ и що стремитъ до усуненя того хаоса, панувавшого до теперь передъ выборами въ нашихъ старостваxъ...

Я могъ-бы бувъ домагатись откритя генеральнои дебаты о тѣмъ предложеню, але не намѣряючи ставити окремого предложеня, обмежуся тѣлько на деякихъ замѣткахъ, до котрыхъ я по совѣсти обовязаный. Конституція тая якъ-бы не була для насъ, но надѣюся, що принесе она плоды и для насъ та що и намъ буде вымѣрена справедливость, на котру прецѣ вповнѣ заслугуемо...

Предложенямъ комисіи не ставало-бы лишь одной маленькои дрѣбницѣ, котру можна трема словами означити. Предложенье було-бъ нельми хороше, *коли-бъ панове староста не були самѣ кандидатами и коли-бъ отказылись офиціялмно агитувати за собою, або за такъ зваными кандидатами правительственными.* Не говорю, що старосты не мають до того права, но думаю, що они не повинны кандидувати, хотяй и ее можна въ закона per analogiam дедукувати. Если въ громадскѣй радѣ, першѣй автономичнѣй инстанціи, не може засѣдати политичный урядникъ; если въ повѣтовѣй радѣ, другѣй такѣй-же инстанціи, не мае онъ также права засѣдати, — ergo, per consequentiam, и въ найвышшѣй инстанціи автономичнѣй, думаю, не повиненъ-бы мати мѣсця урядникъ политичный. Я однакъ того не тверджу категорично, а дедукую аналогію. А тутъ такъ дѣеся, що якъ въ мин. роцѣ *старостамъ зъ горы приказано кандидувати!* Та и то не було-бъ лихо, коли-бъ староста мали довѣріе у народа и онъ ихъ по увѣрению и доброохотно выбиравъ... Але вы, панове, вволите признати, що се крывда для насъ, що ее насъ болитъ, и то тяжко, бо пп. старосты тамъ були поставленѣ на кандидатовъ и тамъ пѣддержували урядовыхъ кандидатовъ, де були нашѣ найвѣрнѣйшѣ позиціи, и тамъ, де въ окрестнои шляхты польскои нѣхто не мавъ шансъ перейти, — тамъ обовязаный бувъ староста кандидувати, щобы лишь въ сойму елиминувати всѣхъ „свитоюрцевъ" и „москалефилевъ"! Але, мои панове, треба намъ и въ другои стороны ближше тому дѣлу придивитись. Я безъусловно утверджаю, що староста, если кандидуе або своею повагою пѣддержуе т. з. правительственного кандидата, дуже много тратитъ на своѣй повазѣ. У насъ черезъ якійсь фатализмъ закоренився аксіоматъ, котрый всѣми силами выкоренити або прогнати треба. Той аксіоматъ звѣстный: „Все дозволено, що лишь до цѣли веде". Староста кандидуючій, щобы тѣлько не допустити „свитоюрцевъ" и „москалефилевъ" до сойму, повиненъ ужити всѣхъ силъ и средствъ!... Если не переформуеся т. з. кандидата правительственного або себе, то говорятъ въ горы, що той староста до нѣчого, що не мае поваги въ повѣтѣ!... Я не вѣрю въ то, щобы старосты такъ дуже бажали засѣдати въ соймѣ, но коли есть *приказ зъ горы*, тогды не можна отказуватись, а треба всѣми силами и способами добиватись о мандатъ, въ противнѣмъ бо случаю кондуита и аванесъ заквестіонованій...

Ще сумнѣйше стоитъ дѣло съ самою акціею выборчою. Ангажуются агитаторы... Не говорю, щобы пп. старосты самѣ яко агитаторы выступали, но суть до того другѣ агитаторы, люде звычайно послѣдного сорта, люде досвѣдченѣ, котрымъ въ арештѣ якъ-бы въ власнѣмъ домѣ! Съ такими людьми небезпечно кому-будь входити въ блишшій контактъ. Ну, опвсли такій люде маютъ надмѣрнѣ претенсіи. Я самъ бувъ въ такѣмъ положеню бувши посломъ дрогобыцкимъ, якъ не одинъ такій агитаторъ говорився: Ich habe ihn zum Landtags-Abgeordneten gemacht!

Непріятно, дуже непріятно для урядника, а именно ще бѣльше для старосты, приходити въ такій колизіи, а вы, панове, вволите признати, що то правда. Я сказавъ-бы, що для насъ бувъ прежній хаосъ лучшій, якъ теперѣшный прославленый ладъ, бо выборцѣ въ другого повѣта, не будучи тогды тѣсно зависимѣ отъ п. староты и его штабу, мали голосъ свободнѣйшій и мы могли навѣрно на нихъ полагати, що дадутъ голосъ на кандидата національного. Теперь намъ ихъ отнимаете... Такій радный, такій вѣйтъ муситъ часто голосувати, якъ хотятъ въ горы, а такій вѣйтъ зъ другого повѣта не бувъ такъ зависимый отъ староства, уважаючи его соѣ чужимъ. Но мимо того я не противный предложеню. Звѣстно однакожъ панамъ, що въ протестахъ суть поданѣ факты, и то свѣдки готовѣ ствердити присягою, що *при выборахъ давано грошѣ за голосы*, — не говорю, яко-бы то чинили старосты самѣ, але чинили то агитаторы для нихъ. Повага старостъ такимъ способомъ не пѣднеслася. (Голосы: Słuszanie!) Впрочѣмъ видимо тутъ щоденно въ соймѣ, що положенье старостъ невыгѣдне... Если прійде трошки дравливѣйше пытанье, то они *всѣми дверми передъ голосованемъ выносятся*, щобы нѣкому не наразитись... А если голосуютъ, то голосуютъ такъ, якъ того соѣ желае той ихъ головный комендантъ тамъ при онтѣмъ столѣ. (Бесѣдникъ вказуе на правительственного комисаря; загальна сенвація и одобренье.) А того всего тутъ теперь не треба. Мы всѣ знаемо, що нашъ край мирный, о демонстраціяхъ и о чѣмь-небудь противуправительственнѣмъ нѣкому не снится и думаю, що блишнымъ есть, щобы такъ повазкне число старостъ засѣдало въ соймѣ!... Автономія и политика такъ у насъ влилися, якъ двѣ сестры, и живутъ они въ гармоніи и згодѣ, тожъ надѣюся, що и въ будучности такъ буде. Такъ, мои панове, мы знаемо, що п. комисарь правительственный въ нашѣмъ соймѣ тѣлько значитъ, скѣлько по крайнѣй мѣрѣ половина сойму. (Сенвація и одобренье.) Нема отже небезпечности, щобы тутъ щось лихого сталося. Ба, есть ще довольне число и такъ званыхъ ц. к. Поляковъ. Мы, Русины, правда, опонуемо, але и насъ можутъ пристроити въ державну либерію (!), если намъ правительство дасть то, що намъ справедливо належится, и если незванѣ не будутъ мѣшатися въ нашѣ домашнѣ дѣла, въ дѣла нашого языка, нашои церкви и нашого обряда.

Я сказавъ вамъ, панове, що насъ болитъ и що насъ оскорбляе. Щобы сказане поповнити и щобы вы не твердили, якъ звычайно, будьто нашѣ жалобы неосновнѣ фантазіи, я свои замѣты повяснію фактами.

Въ *Станиславовѣ*, якъ вамъ звѣстно, наша національна партія мала при выборахъ бѣльшость и выбрала свою выборчу комисію, но тутъ пѣдъ часъ самого акту выбору, агитаціи довели до того, що на гору выйшло — староство и ставъ посломъ староста!... Якъ то може бути? Тяжко, правда, але не можна заперечити, и навѣть справозданье краевого выдѣлу, верификуюче такій выборъ, не въ силѣ таке чудо повяснити... При першѣй верификаціи выбору прав. кандидатъ мавъ 71, а нашъ 60 голосовъ; прийшло друге справозданье, а тогды правительственный кандидатъ мавъ 67, а нашъ 65 голосовъ; — если-жъ було-бы прійшло до третого справозданя, тогды певно нашъ кандидатъ бувъ бы мавъ 67, а правительственный лишь 65 голосовъ! Але третои едиціи того верификаційного акту вже не було..

Другій интересный повѣтъ, — то *богородчанскій*. Тамъ при першѣмъ выборѣ нашъ кандидатъ мавъ 33, а правительственный около 70 голосовъ, при другѣмъ голосованю мавъ нашъ кандидатъ вже 48 голосовъ — майже о половину вже бѣльше! Що-жъ таке сталося? Змѣна не такъ велика, бо и при другѣмъ голосованю були тѣ самѣ жандармы, тѣ самѣ урядники, тѣ самѣ выборцѣ, тѣ самѣ агитаторы и урядувавъ той самъ персоналъ староства, тѣлько не було одного — т. е. самого старосты! Отже *личный кредитъ старосты*, котрый дасть тутъ означитись числомъ, выносивъ около 20 голосовъ, а то вже повазкне число. (Браво!)

Не хочу розводитись надъ аферою въ *Турцѣ* и обговорювати той славный выборъ посла съ его славнымъ Хасклемъ, обвязщимъ ролю священика, бо се дѣло взявъ бувъ судъ и прокураторія въ свои руки, розпорадивъ слѣдство и внѣсъ актъ обжалованя, но пѣзнѣйше — имовѣрно зѣ взглядовъ высшои политики — цѣлу аферу убито, бо и тутъ розходилось о правительственного кандидата... Но фактъ все останеся фактомъ и не дасть заперечитись нѣякими словами, що жидъ убрався бувъ въ фелонь, вробленый изъ шматъ и паперу, ходивъ въ нѣмъ въ процесіи по мѣстѣ, голосивъ священикамъ вѣчну память и публично ругавъ обряды католицкои церкви!...

Не хочу вкѣнци наводити тутъ дѣло выбору посла въ повѣтовъ *Лютовиска-Дзюко-Балигородъ*. Тутъ властиво показалося, що прав.

кандидатъ мавъ бѣльше щастя и пѣдпоры не тѣлько бѣтъ староства, но и бѣтъ сойму, котрый приложивъ руку до знищеня хорошого выборчого статута, — статута краевого, важного камени въ будовѣ, котра теперь виситъ въ воздусѣ... Такъ, мои панове, — ще разъ говорю, що лучше було-бъ, если бы такъ було, якъ бути повинно, т. е. щобы *выборцѣ мали свободну волю* и выбирали того, кого хотятъ и до кого маютъ довѣрѣе... Не выступаю съ нѣякимъ предложеньемъ, надѣючись, що у тыхъ, до котрыхъ свои слова адресую, вже въ скорѣмъ часѣ найдутъ они увзглядненье.

Ювилей въ кіевскому университетѣ.

(Кореспонденція „Дѣла“)

Не мало всякого попутаного балаканя пройшло и проходить по нашѣй россійскѣй державѣ про 50-рѣчный ювилей кіевского университету. Каламутнеча перевернеными въ всѣ бокы всякихъ думокъ про нашій ювилейній пригоды бѣтлунала и до Васъ за кордонъ. Бажаючи, щобъ ювилей нашъ бувъ освѣченый у Васъ правдивымъ свѣтомъ и щобъ свѣтъ сей черезъ Васъ досягнувъ и до насъ — шлемо въ Вашу часопись коротенькій обрысъ кіевскихъ ювилейныхъ пригодъ.

Провилась и склалась у насъ ювилейна рухавка, якъ завсѣгды и всюда се поводится, пѣдъ вплывомъ усего нашого сегочасного жити. Великій вплывъ бувъ суспѣльныхъ, громадскихъ обставинъ россійскихъ, а ще бѣльшій обставинъ нашихъ краевыхъ, нашого университету. Про першу рѣчь просторо розказувати годѣ, бо й самѣ здоровѣ знаете наше громадске житье. Доволѣ сказати, що за послѣдныхъ 5 мѣсяцѣвъ у насъ заборонено помѣжь иншими найповажнѣйшій въ Россіи журналъ „Отечественныя Записки“; потѣмъ выключено въ книгарень 125 творѣвъ, значущу частину вбогои россійскои литературы; разомъ съ симъ усунено въ университету кѣлькохъ талановитыхъ професорѣвъ, а напослѣдокъ сфабриковано новый университетскій уставъ, наскрѣзь перенятый страшеннымъ централизмомъ и реакцією. Але найголовнѣйшій вплывъ на рухавку студентѣвъ зробили обставины, закоренившіся въ кіевскѣмъ университетѣ. Въ нѣмъ есть множество професорѣвъ чужовемцѣвъ, невязаныхъ органично съ краемъ, ведучихъ дѣла банковѣ и т. п. До такого сорта професорѣвъ належитъ и теперѣшный ректоръ Рененкампфъ, чоловѣкъ не маючій симпатіи нѣ у бѣльшои частины професорѣвъ нѣ у студентѣвъ.

Ще въ серпню прикликавъ ректоръ до себе кѣлькохъ студентѣвъ на розмову про празнованье ювилею. Одинъ въ покликаныхъ студентѣвъ сказавъ ректорови, що було-бъ добре, якъ-бы и студенты якъ-небудь in corpore празнували свѣй ювилей, бо ректоръ, бачте, казавъ, що на ювилейный актъ пущена буде тѣлько невелика частина студентства, а на панахидѣ за покойныхъ царѣвъ такъ и вовсѣмъ особѣдеться безъ студентѣвъ. Такъ ото студентъ сказавъ ректорови свое бажанье, а той за него, якъ за вѣточку вхопився: згодився зарав, щобъ була споряджена „вечорница“ для студентѣвъ на другій день ювилейныхъ торжествъ и выначивъ на неи 3.500 рублѣвъ въ касы для запомоги убогимъ студентамъ. Ректоръ хотѣвъ тогдѣ примилитись студентамъ, щобъ ювилей пройшовъ безъ нѣякои перешкоды зъ ихъ стороны, бо за се була-бъ ему нагорода и слава ручного администратора: торжественно, мовляли-бъ, бтпразнувавъ ювилей въ окраинномъ университетѣ, та ще саме тогдѣ, якъ вводится новый университетскій уставъ.

Про ювилейну для студентѣвъ „вечорницю“ пройшла чутка промѣжь студентскою молодежею, почавшою о тѣй порѣ збиратись пѣсля вакацій въ Кіевѣ. Активнѣйша молодѣжь почала говорити про те, що якъ уже студентамъ празнувати ювилей, то празнувати его по своему, а не такъ, якъ накаже ректоръ. Згодившись на се, молодѣжь почала добиватися у ректора, щобъ вечорницю справляло само студентство и по своѣй програмѣ, с. е. щобъ вечорниця мала свободнѣ и общеславиньскѣ ознаки:

1) щобъ спѣвались рядомъ съ великорускими пѣснѣ украиньскѣ, польскѣ, ческѣ, сербскѣ, болгарскѣ и иншѣ;

2) щобъ була свобода тостѣвъ и бесѣдъ, и по духови и по формѣ, с. е. щобъ свободно було выголошувати тоасты и бесѣды на своихъ рѣдныхъ языкахъ;

3) щобъ студенты мали волю закликати на вечорницю почестныхъ гостей и посылати адресы всякимъ людямъ и институтамъ, якимъ-бы они бажали показати свое поважанье.

Ректоръ на все се згодився, вымовивши тѣлько, щобы довгѣ бесѣды були напередъ принесенѣ ему на цензуру, и додавши, що на случай чого онъ самъ за нихъ буде отвѣчати; короткихъ бесѣдъ можна й не показувати ему, але отвѣтъ за нихъ, такъ само за тосты, буде лежати на бесѣдникахъ. Богато молодежи покладало на ювилейну вечорницю свѣтлу надѣю: буде можна своѣй натурѣ показати себе передъ побратимами Славянами и прилюдно выголосити хочь не все, то дещо, що давно вже наболѣло въ думкахъ. Але рядомъ съ такими веселыми думками у многихъ проходили и невеселѣ. Многимъ вакрадалося въ голову и проснялося таке питанье: „Чи можна-жь буде при нашихъ обставинахъ безъ шкоды для себе и перешкоды бтъ ректора бтправити вечорницю такъ, якъ бажалося?“ Богато молодежи бтповѣдало собѣ, що „не можна“ и стало гадати: чи стоитъ же споряджати лихую чу вечорницю ректорови на вподобу и всѣй сегочасной порѣ на ягоду? Въ молодежи стало выростати рѣшенье провалити вечорницю. На зборѣ д. 3 вересня въ университетѣ кѣлькохъ студентѣвъ выложило сю думку, але загалъ студентѣвъ не рѣшивъ ще того, хочь стало вже вѣдомо, що ректоръ давъ собѣ 100 билетѣвъ на вечорницю. Тымъ часомъ ректоръ выставивъ оповѣстку, що сходитися на зборы студентамъ не можна, а тѣ, котрѣ не послухаютъ, будутъ укараны.

Оповѣстка ся не мала силы. Д. 4 вересня ще бѣльша громада студентѣвъ збиралась въ университетѣ на коридорѣ, бо аудиторіи ректоръ велѣвъ замкнути. Тутъ знову довго не могъ загалъ студентѣвъ рѣшити, чи обставати при вечорници, чи нѣ, — коли пѣдъ самый розгаръ суперечокъ одинъ студентъ подавъ вѣсть про заявленье попечителя, що билеты на вечорницю вже не даются и будутъ на нѣй тѣлько тѣ, котрыхъ покличе начальство. Тогдѣ всѣ студенты громадно сказали, що не хочутъ вечорницѣ и не пѣйдутъ празнувати ювилею. Кѣлькохъ студентѣвъ видло капелюхи и до 200 порваныхъ билетѣвъ полетѣло въ капелюхи. Студенты пѣслали до ректора депутацію сказати ему про рѣшенье. Ректоръ бтповѣвъ, що его рѣшенье студентске не обходитъ: онъ покличе кухарѣвъ и самъ спорядитъ ювилей для небунтѣвливои частины студентства. Студенты по такѣй бтповѣди розбѣшлися съ тымъ, щобъ збратись завтра. А тымъ часомъ стало вѣдомо, що ректоръ не пустивъ въ университетъ студентского хору на спѣвъ, сказавши, що онъ мае думку замѣсть вечорницѣ повести студентѣвъ за-для ювилею въ драматичный театръ и тымъ нагодувати ихъ вечерею.

Дня 5 вересня ще зранку студенты выѣсили въ университетѣ рѣшенье громады, що нѣхто въ товариства не пѣйде празнувати ювилею. Того-жь дня знову збѣшлося кѣлька сотъ студентѣвъ на коридоръ и тутъ знову бувъ прочитаный горячій бтзывъ, котрый кѣнчився словами: щобъ нѣ одного студента нога пѣдъ ювилей не переступила университетского порога. А мѣжь тымъ ректоръ покликавъ въ университетъ попечителя. Мѣжь студентами а попечителемъ вправдимъ въ вѣсть пріѣшло до переговорки, котра скѣнчилась свистомъ студентѣвъ. Одинъ студентъ пѣдбѣгъ до кариты попечители и бтчинивъ въ нѣй бкно, щобы у кариту чутнѣйшій бувъ свистъ.

Д. 6 вересня скрѣзь по городѣ понаклеюванѣ були оповѣстки полиціи, що пѣдъ ювилей по улици коло университету нѣкому не буде нѣ проходу, нѣ проѣзду, окрѣмъ тыхъ, хто покликаный на ювилей. Триста студентѣвъ, збравшись до университету и не пущенѣ въ середину, пѣшли въ ботаничный садъ и учинили тамъ раду:

1) не заводити пѣдъ ювилей нѣякихъ суперечокъ съ начальствомъ, щобъ часомъ не выйшло на те, що, якъ то кажутъ, „шкура не стоитиме выправки“;

2) збратися на другій день при початку ювилейного торжества, щобы постояти для демонстраціи коло университету на улици;

3) написати збѣрникъ на споминъ свого ювилею и выложити въ нѣмъ свои думки по рѣзнымъ питанямъ сегочасиои поры и тутешного краю.

У вечеръ сего-жь дня ставъ ходити по рукахъ Кіевлянъ окликъ кіевскихъ студентѣвъ до руского суспѣльности. Въ оклику тѣмъ було розказано, чому студенты не хотятъ святкувати свого ювилею. Була тутъ выяснена доля и працѣ кіевского университету за 50 лѣтъ: доля невесела, праця непрогресивна, вдавленье краевыхъ бтмѣнъ, розливанье широкимъ ключемъ затхлого духа... Окликъ кѣнчався рѣшеньемъ студентѣвъ въ ботаничнѣмъ садѣ.

Дня 7 вересня бувъ початокъ ювилейныхъ торжествъ: мала бтправитись панахида за двохъ послѣдныхъ царѣвъ. Картина коло университету бтъ 7 годины рано була така: на улици пооблѣручь университету бувъ перетягненый шнуръ, а при нѣмъ стояли лавою всякій чины полицейскій; пооблѣручь же сеи загороди ѣздило на коняхъ по 4 жандармы въ цѣлѣмъ парадѣ съ грубыми канчуками за холявами. Ботаничный садъ стерегли розставленій негусто кругомъ полицейскій. Пѣдъѣзжали до университету кариты съ почестными гостьми — и шнуры опускалися; пѣдъѣзжали въ треуголкахъ професоры — имъ давали дорогу; а студенты по два, по три ходили скрѣзь по окѣльныхъ улицяхъ коло загородженого университету. Стрѣчали ихъ люде всякихъ станѣвъ и перекидались словами про ювилейнѣ невгоды. А коло лавы полицейскихъ въ правого боку университетского подвѣря стояло тихо на однѣмъ мѣсци двѣста студентѣвъ. Проходячій народъ заходивъ середъ нихъ и розпытувавъ, чому ихъ не пускаютъ на празникъ. Найбѣльше цѣкавилися про се люде простого стану.

(Конець буде.)

Соймъ краевый.

21. Засѣданье зъ дня 18 жовтня 1884.

Насѣло 9 новыхъ петицій, межи котрыми: петиція Іос. Кошельника зъ Ходорѣвки черезъ пос. Романчука о запомогу на будову школы; гром. Панѣвцѣ черезъ пос. Вережинского въ справѣ регуляціи Днѣстра. — Передъ приступленьемъ до порядку дневного давъ ще п. намѣстникъ бтповѣди на интерпеляціи послѣвъ о. Сѣчинського и дра Антоневича; бтповѣди тѣ подали мы вже въ послѣднѣмъ числѣ „Дѣла“. — Зъ порядку дневного наступило голосованье надъ справозданьемъ комисіи дорожнои о концытковѣмъ для Бродѣвъ. Справу сю бтослано до выдѣлу краевого, щобы онъ ей розслѣдивъ и ще теперѣшнои сесіи внѣсъ проектъ закона, дозволяючого Бродамъ побирати провизорично концытковe ще черезъ одинъ рѣкъ.—Зъ порядку дневного позволено громадѣ Костяшинъ въ повѣтѣ сокальскѣмъ ужити нарослыхъ процентѣвъ бтъ капиталу сервитутового на внутрѣшне украшенье церкви съ тымъ однакожь застереженьемъ, щобы 1000 зр. позбстало дальше для громады яко капиталъ заkладовый. — Опѣсля наступило справозданье комисіи школьнои о внесеню пос. Дѣдушицкого: 1) до закона о устрою школъ народныхъ; 2) до змѣны закона о заводженю и удержуваню школъ народныхъ; 3) до змѣны арт. XV. закона о правныхъ бтношеняхъ учителѣвъ. Всѣ артикулы приняла палата въ другѣмъ и третѣмъ читаню. Крѣмъ сего принято резолюцію п. Черкавского: „Взываеся правительство, щобы бтповѣдно до затвердженого найв. постановою зъ дня 25 червня 1867 р. статута организаційного (Organisations-Regulativ) рады шк. кр. арт. III., 4 и §. 74 закона державного о основахъ науки въ школахъ народныхъ зъ дня 14 мая 1869 р., поручило пѣддати ухвалѣ сойму краевого выготовленѣ радою шк. кр. проекты, т. е. системы або планы наукъ въ школахъ народныхъ такъ звычайныхъ якъ и выдѣловыхъ.“ — До арт. II., 4 (о числѣ учителѣвъ) внѣсъ ко. Бухвальдъ, щобы въ школахъ, де число дѣтей выщае двохъ учителѣвъ, замѣсть другого учителя помѣщувати учительку. Поправку сю бткинено. Змѣну арт. 15 закона зъ 2 мая 1873 ухвалено пѣсля внесеня комисіи. Артикулъ сей мае звучати якъ слѣдуе: „Платня молодшого учителя чи то сталого, чи лишь до часу помѣщеного выносить 60% платнѣ дѣйстного учителя школы, при котрѣй служитъ учитель молодшій. Въ жадномъ случаю однакожь не може она бути низшою якъ 200 зр. Платня учителя молодшого завѣдуючого стало филіяльною школою постановляся на 250 зр. рѣчно. Крѣмъ повышои платнѣ буде могла рада школьна краева на представленье радъ шк. окружныхъ признавати зъ фонду школьного краевого учителямъ молодшимъ завѣдуючимъ школами филіяльными за кождыхъ 5 лѣтъ служby окремый додатокъ пятилѣтный въ сумѣ 25 зр. рѣчно. Додатокъ сей буде назначатися лишь до 30 лѣтъ служby на посадѣ молодшого учителя, завѣдуючого школою филіяльною. За часъ переслуженый при такѣй школѣ, доки законъ сей не стане выконуватися, не належится пятилѣтный додатокъ.“ — Ухвалено такожь безъ дискусіи слѣдуючу резолюцію: „Поручаеся выдѣлови краевому, щобы выконуючи ухвалу сойму зъ червня 1880 р. предложивъ въ порозумѣню съ радою школьною краевою проектъ реформы обовязуючихъ законѣвъ краевыхъ о школахъ народныхъ.“ — Внесеня комисіи господарства краевого въ справѣ пешкѣдняного опроваджуваня водъ горскихъ приняла палата незмѣненѣ. — Живѣйша дискусія выявалася надъ справозданьемъ комисіи господарства краевого въ справѣ мелioраційныхъ предприняттій. Палата приняла всѣ внесеня. — Бтгакъ ухвалила палата проектъ закона, выготовленого комисіею буджетовою, пѣдля котрого „всѣ доходы банку краевого, вилывающій зъ его дѣяльности такъ въ бтдѣлѣ гипотечнѣмъ якъ и банковѣмъ, мають бути пѣдлый бтъ всякихъ додатковъ до податковъ, нынѣшнихъ державныхъ, на 10 лѣтъ съ половиною, т. е. бтъ 1 лип. 1883 до 31 груд. 1893.“ Зъ порядку дневного наступили внесеня комисіи господарства краевого въ справѣ школы рѣльничои въ Коберницяхъ. Палата признала сю школу за краеву и поручила выдѣлови краевому бткрыти еи пѣдъ тымъ условіемъ, яколи министерство рѣльництва дасть ѣй запомогу въ сумѣ 11.000 зр. и сталу рѣчну дотацію 5.000 зр. Дальше затвердила палата проектъ статуту особы сеи школы и платню для учителѣвъ, а бтгакъ отворила выдѣлови краевому кредитъ на р. 1885 въ сумѣ 3.460 зр. на удержанье сеи школы. — Соймъ бтказавъ замкненя рахункѣвъ фонду индемнизаційного для всходнои и заходнои Галичины за 1883 р., а приявъ ихъ лишь до вѣдомости съ застереженями, ухвалеными на попередныхъ сесіяхъ. — Надъ новелею пос. Бобчиньского о піяньствѣ перейшла палата до порядку дневного. — Въ справѣ забезпеки власности земскои въ Лимановѣй ухваливъ соймъ резолюцію, взываючу правительство, щобы зарядило, що потреба въ цѣли усуненя суперечности межи ореченями властей судовыхъ а политичныхъ що до питаня, чи до цѣлу посѣлостей табулярныхъ и утворена новыхъ выказовъ гипотечныхъ для посѣлостей табулярныхъ есть потрѣбне дозволенье власти политичои, чи нѣ. — Соймъ поручивъ выдѣлови краевому на петицію товариства пчѣльничо-огородничого выплатити сему товариству бтъ разу або частями 500 зр. запомоги. Що до внесеня пос. Василевского въ справѣ закона службового и роботничого ухваливъ соймъ: I. Поручаеся выдѣлови краевому, щобы на слѣдуючѣй сесіи предложивъ: 1) законъ службовый, опертый на дотеперѣшнѣмъ устрою администраціѣнѣмъ роздѣлу громадъ и общаровъ дворскихъ, поручаючи старостамъ розсуджуванье справъ службовыхъ на общарахъ дворскихъ; 2) законъ роботничій, управильняючій бтносины межи господарями сѣльскими а роботниками въ той способѣ, щобы забезпечити взаимну угоду межи обома сторонами, пѣддаючи ей въ противнѣмъ разѣ въ сей часъ власти политичнѣй до екзекуціи. II. Вызываеся правительство, щобы поручило старостамъ якъ найточнѣйше оповiяти и енергично выконувати регуляминъ службовый въ цѣли заведеня карности и порядку въ бтношенях челяди службовои. — По окѣнченю порядку дневного бтчитавъ ще секретарь интерпеляцію пос. Струшкевича до намѣстника въ справѣ роздаваня роботъ при сподѣваной будовѣ желѣзницѣ Стрый-Мукачѣвъ. На сѣмъ закѣнчилося засѣданье.

22. Засѣданье зъ дня 20 жовтня 1884.

Важнѣйшій зъ петицій насѣли слѣдуючі: Гром. Яворника о выключенье еи зъ повѣта городецкого, а прилученье до повѣта львовского; представителѣ рукодѣлень у Львовѣ о вызначенье на попиранье промыслу краевого сумы 80.000 зр.; повномочники громадъ Дыкова и Красовки черезъ пос. Макса о бтдѣленье ихъ бтъ парафіи въ Боркахъ великихъ и наданье имъ священика; о. Тадей Вирекій ч. пос. Романчука въ справѣ будовы млына черезъ Артмана въ Лоднахъ; Гр. Бекертъ ч. пос. Охрамовича о помочь до дальшихъ роботъ при копальняхъ нафты въ Подгорцяхъ; Татъ Лазовскій магистеръ фармаціи и товаришъ о побѣльшенье числа аптикъ въ Галичинѣ; христіяньска громада мѣста Бучача о дарованье процентѣвъ проволоки бтъ залеглостей индемнизаційныхъ. По бтчитаню петицій маршалокъ повѣдомивъ палату, що краеве правительство надѣслало бтповѣдь на внесеня пос. гр. Потоцкого въ справѣ тарифъ на желѣзницяхъ. Въ бтповѣди сей намѣстникъ заявивъ представителямъ краю, що можутъ бути зовсѣмъ спокойній въ сѣй справѣ, бо правительство буде при установѣ и дальшѣмъ розвою тарифъ на галицкихъ желѣзницяхъ державныхъ завсѣгды мати на увазѣ добро краю. На разѣ може се лишь заявити, що пѣдля рескрипту министра торговлѣ на порядку дневнѣмъ першого засѣданя ширшои рады желѣзницъ державныхъ поставлено такожь примѣненье заведеныхъ на заходныхъ желѣзницяхъ державныхъ зниженыхъ тарифъ бтъ перевозу особъ и наборовъ до цѣлои сѣти галицкихъ желѣзницъ державныхъ. — До депутаціи, котра мае цѣсареви зложити подяку, выбранѣ ще крѣмъ маршалка послы: гр. Аль. Потоцкій, ен. Дунаевскій, ен. Сембратовичъ, Хшановскій и кн. Вл. Сапѣга. — На внесенье Голѣевского постановлено надходячѣ петиціи бтсылати до выдѣлу кр. — Зъ порядку дневного бтчитано справозданье комисіи дорожнои о внесеню пос. Менцинъского въ справѣ реформы закона дорожного зъ дня 18 серпня 1866 р. Бѣльшѣсть комисіи видитъ хибы въ дотеперѣшнѣмъ законѣ въ тѣмъ, що: 1) суть установленѣ двѣ зовсѣмъ рѣжнѣ престаціи для общаровъ дворскихъ и громадъ, котрѣ яко складовѣ части одной и тои самои цѣлости не повинны рѣжнитися що до правъ и обовязкѣвъ сю цѣлѣсть рѣвно обходячихъ; 2) розложенье тягару преставіи одинаково помѣжь поодинокихъ членѣвъ громады безъ увзглядненя рѣжницѣ; 3) злокализованье преставій въ поодинокихъ громадахъ. Зъ сихъ отже причинъ комисія дорожна постановила змѣнити §§. 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 28 и 31. — Меншѣсть комисіи дорожнои есть такожь перекон на о хибахъ дотеперѣшного закона, але выходитъ зъ тои засады, що законѣвъ, котрѣ довгѣ лѣта мали значенье, не можна змѣнити радикально и бтходити бтъ существующихъ бтносинъ та звычаѣвъ, въ котрѣ народъ вже вжився, лишь треба заводити реформу поволи и постепенно. Меншѣсть признае велике значенье рѣвно-

го розкладу тягарів, однакож проект більшости, котрий хоче межи громадою а двором завести рівність, приймає тамъ за підставу родину а тутъ хату, и тому не може переконати ся о хосенномъ зрівнаню. Меншість думає, що належало бы зменшити роботу зъ днівъ 6 на 4, а для обшарівъ зо взгляду на потрібный матеріялъ зменшити обовязки до максимальной мѣры 5% додатків до податків. Пôсля думки меншости зміна роботы на вартість грошеву, а потому администрація выкликала-бы велику въ народѣ неохоту и для того ставитъ внесенье: щобы якъ найменше отходити отъ теперішного закона; щобы зарядови дорогъ не надавати такого обовязку дѣлання, котрый мôгъ бы выкликати справедливу обаву; лишити въ громадѣ конечні средства до удержаня дорогъ громадскихъ въ роботѣ и матеріялѣ деревянômъ; вытворити на підставѣ податковôй фонду конкуренційный и зарядъ его отдати выдѣлови повѣтовому; уменшити трудности выконуваня закона, а передовсѣмъ підтримувати згоду суспільну. Въ дебатѣ надъ сею справою забирали голосъ послы: Мѣрошевскій, Баденi, Стадницкій, Волянськiй и о. Сѣчиньскій. Сей послѣдный заявивъ, що реформа закона дорожного повинна ити въ двохъ напрямкахъ именно, повинна стремѣти до рівного розкладу тягару, а потому повинна бути легкою до выконаня. Бесѣдникъ обчисливъ, що громады дають роботу вартости на 1,200.000 зр., а обшары дворскій носять лишь 400 000 зр. коштівъ на дороги. Въ порівнаню съ тымъ стоятъ слѣдуючій даты: громады мають 5 мил. моргівъ поля, а обшары дворскій 7 мил.; податківъ платятъ громады 5,800.000 зр., а обшары дворскій 1,500.000 зр. Мимо того, каже бесѣдникъ, що законъ, котрый бы за підставу престацій бравъ податки був-бы найсправедлившій. Въ кôнца своей бесѣды заявивъ о. Сѣчиньскій, що такъ ôнъ, якъ и его политичній пріятелѣ будутъ голосувати за внесеньемъ меншости (Браво! браво!). По замкненю дискусія выбрано двохъ генеральныхъ бесѣдників: Менцинського (бôльшість) и Абрагамовича (меншість). По промовѣ сихъ бесѣдників закрыто засѣданье о 4 год. по полудни.

23. Засѣданье (вечірне) зъ 20 жовтня 1884.

Засѣданье розпочалося о 8 год. вечеромъ и тревало до 12 год. въ ночи. — Секретарь отчитавъ интерпеляцію Замойского и товаришівъ до правительства, чи не уважае оно за отповѣдне завести окрему комисію для испытôвъ въ школѣ лѣсовôй и чи не могли-бы допускатися до другого испыту державного ученики, котрій съ свѣдоцтвомъ досвѣлости скôнчили школу лѣсову у Львовѣ. — Зъ порядку дневного розпочалися дальшій дебаты надъ закономъ дорожнымъ. Промовляли послы: Чайковскій, справоздавець меншости, Гросъ, справоздавець бôльшости, Волянськiй и Менцинськiй. При голосованю підпалося за проектомъ бôльшости лишь 20 голосівъ, за проектомъ меншости була переважна бôльшість послівъ. Внесенье меншости отже удержалося. (К. б.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ соймôвъ краевыхъ*). Сегорічна сесія соймівъ краевыхъ, скликаныхъ на осінь, добігае сего тыжня до краю. Минувшого тыжня закрыто соймъ Нижньои Австрії промовою маршалка гр. Киньского. На 15 публичныхъ засѣданяхъ полагодивъ ôнъ 480 рожныхъ справъ. Маршалокъ, закрываючи соймъ, поднукувавъ намѣстникови за привѣтность и вытревалість, съ якою приймавъ участь въ засѣданяхъ соймu и поширавъ працѣ соймu, а наконець піднісъ окликъ въ честь цѣсаря. На промову маршалка отповѣдавъ пос. Дуліба и выразивъ ему подяку за безсторонный и знаменитый провôдъ въ обрадахъ, по чімъ соймъ розійшовся. — Дня 18 н. с. жовтня закрытый также соймъ краньскій тракратнымъ окликомъ въ честь цѣсаря. Сегорічна сесія сего соймu була живѣйша якъ попередня, а найживѣйшій позитивный результатъ праць сего тѣла парляментарного есть ухвала, котрою заводится словеньскій языкъ яко урядовый въ всѣхъ урядахъ краевыхъ. Енергичне и рѣшуче выступленье бôльшости соймовои не припало до вподобы нѣмецкимъ членамъ, тожь глядѣли они лишь случайности демонструвати противъ мнимому утиску своихъ парляментарныхъ противникôвъ, а случайнôсть така знайшлася, коли одинъ зъ послôвъ автономистôвъ неоглядно выразився о Нѣмцяхъ. Нѣмецкій послы задемонстрували громадскымъ выходомъ зъ соймu, повернули однакъ назадъ, коли посолъ обравшій ихъ, взявъ назадъ выраженье, уймаюче ихъ честя. — Найбôльше однакожь дôткнуло Нѣмцівъ рѣшенье соймu, котрымъ підданo надзорови выдѣлу краевого краеву щадницю за те, що дала на оскорбленье нѣмецкои школы въ Любляні 50.000 зр. Противъ сеи ухвалы запротестувавъ напрочімъ заступникъ правительства и она не получитъ санкції. — Найважнѣйшою справою, порушеною въ соймѣ зальцбургскôмъ, було звѣстне нашимъ читателямъ внесенье въ справѣ реактивованя католицкого университету въ Зальцбургу. Внесенье принявъ соймъ всѣми голосами противъ голосôвъ сторонництва либерального. — Аналогичне внесенье рѣшивъ такожь соймъ высшои Австрії, въ чімъ праса либеральна добачае реакційне стремленье и змаганье противдѣйствувати свободній науцѣ. Передъ закôнченьемъ сегорічної сесії соймовои сподѣваются въ соймѣ высшои Австрії ще полагодженя звѣстного внесеня пос. Лехнера о надзорѣ школьнôмъ. — Найплодівшою въ працѣ законодавчій и найинтересовнѣйшою можна назвати сесію соймu чеського, а щобы схарактеризувати дѣяльность сеи репрезентації краевои въ послѣдній добѣ, досыть підвести такій внесеня и предложеня до законôвъ, якъ внесенье Клямъ-Мартиница о обовязковôй науцѣ обохъ языкôвъ краевыхъ въ людовыхъ и середныхъ школахъ; внесенье Гербота и товаришівъ що до административного подѣлу Чехъ, предложенье о реформѣ выборчôй и т. з. Iех Kvičala.— Мотивованье предложеня Клама закôнчить имовѣрно сегорічну сесію, а предложенье Кинчалѣ, здаеся, не прійде на денный порядокъ сегорічної сесіи.

(*Выборы до делегацій въ угорскôмъ соймѣ.*) Въ найблизшихъ дняхъ приступитъ соймъ угорскій до выбору членôвъ до спôльныхъ делегацій. Симъ разомъ на президента угорскои делегациі має бути покликаный членъ низшои палаты, а загально говорятъ, що се достойнство буде поручене гр. Людвикови Тиссѣ. Вицепрезиденгомъ мавъ бы бути Слави, позаякъ кардиналъ Гайнальдъ взявъ въ высшои палаты урльопъ и не прійме участи въ делегаціяхъ.

(*Антисемиты въ угорскôмъ соймѣ.*) По поводу дебаты адресовои забирали послѣдными днями голосъ члены клюбу антисемитôвъ, два священяки угорскій: Коломоши и Зиманди, щобы зазначити становище своеи партіи, и хочь бôльшість палаты привитала ихъ заявленье иронічнымъ смѣхомъ, то все таки ихъ погляды яко выразъ партіи, що здобувае собѣ въ Угорщинѣ що разъ ширшій теренъ, заслугуютъ на увагу. — Антисематы — бувъ змѣстъ бесѣды Коломоши'ого — маютъ дуже трудне становище, а бесѣдникъ забирае лишь для того голосъ, що его погляды подѣляе бôльшість палаты, бо кождый зъ послôвъ, съ котрыми говоривъ бесѣдникъ, признававъ, що въ душѣ годится съ нимъ, лишь внѣшній причины не дозволяютъ имъ сполучитися съ антисемитами. — Бесѣдникъ пôднище адресу антисемитôвъ, бо ей цѣлею зломити всемогучість жидôвъ и не дозволити, щобы народъ пішовъ до революціи. — Антисематы не хочутъ позбавляти жидôвъ правъ чоловѣка, не хочутъ робити зъ нихъ христіянъ, а жадаютъ лишь ревизіи закона еманципаційного, щобы не вôльно було жидамъ продавати горѣлки и щобы заведено податокъ отъ жидôвъ. — Другій бесѣдникъ Зиманди выступивъ противъ министрови просвѣты Трефортови, що нарушае конфесійный миръ, позаякъ уживае фондôвъ, тестаментами на цѣли католицкі призначений, на що другого. Поступованье министра въ Арадѣ було непатріотичне и тому жадае бесѣдникъ поставлена его въ станъ обжалованя. Правдивыми либералами суть лишь антисематы и они не можутъ сидѣти тамъ, де знаходятся люде, що узурпуютъ собѣ назву либералôвъ. — Бесѣдника взывавъ президентъ три разы до порядку.

(*Трибуналъ административный*) выдавъ недавно рѣшенье, що въ Чехахъ, пôсля существуючихъ тамъ законôвъ, жадного жида не можна приспувати, щобы прилучився до ценной конфесійной громады, наколи самъ до сего не зголосится, а мѣсце замешкання не становитъ ще доказу его приналежности до мѣсцевои конфесійной громады. Въ виду того не можна въ Чехахъ нѣякого жида приспувати до престація на цѣли конфесійный.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Комисія Кохановска розпочала вже 17 с. м. свою дѣяльность. Комисія ся числитъ вразъ съ новыми членами и знатоками 50 особъ и буде що тыжня отбувати свои засѣданя. — Въ Кіевѣ ходитъ похолоски, що ген. Дрентеленъ, кіевскій ген.-губернаторъ, высказавъ бажанье уступити зъ своеи посады. Здаеся дѣйстно, що послѣдній неспокоѣ кіевскихъ студентôвъ могли ген.-губернатора спонукати до сего, позаякъ ôнъ зовсѣмъ не похвалае поступованя властей университетскихъ. Наслѣдникомъ ген. Дрентелена мае бути Анучинъ, теперішный ген.-губернаторъ всходнои Сибірія. — Неспокоѣ помѣжь студентами зачинаются сильно проявляти майже въ цѣлôй Россіи, а въ кружкахъ полиційныхъ чути, що не тôлько въ Кіевѣ але и въ Москвѣ, Харковѣ, Одессѣ и другихъ мѣстахъ полудневои Россіи запанувало середъ населеня якесь сильне занепокоенье, котре не вѣщуе нѣчого доброго и дае причину до поважнои обавы. — О неспокояхъ студентскихъ въ Москвѣ пишутъ „Русск. Вѣдомости“: Дня 14 жовтня стар. ст. зобралася около 2 год. на „долгоруковскôмъ переулцѣ“, напротивъ головнои брамы старого университету громада студентôвъ, складаючася съ 300 особъ. Скоро за симъ явилася полиція и завôзвала зобравшихся, щобы розійшлися. Студенты розійшлися мовчки. Тогожь самого дня вечеромъ о 7 годинѣ почалися знôвъ збирати малій громады молодежи, переважно студентôвъ. Около 8 год. зобралося около 150 особъ и тогды товпа почала ити улицями, аж на послѣдокъ пристановилася передъ университетскою печатнею. Заразъ надійшла полиція, але на дармо завзывала товпу, щобы розійшлася. Середъ товпы роздалися голосни спѣвы и крикъ. Тогды въ розпорядженя оберполицмайстра окружили жандармы, козаки и полиція товпу и перевели ей безъ всякого опору до центральнои транспортовои казницѣ. Арештованыхъ есть 110 особъ. „Mosk. Dent. Ztg.“ пише, що въ числѣ арештованыхъ на „Страстнôмъ бульварѣ“ було 95 студентôвъ московского университету, 4 студентôвъ петрôвскои академіи, 2 служащихъ въ студентскои кухнѣ и 4 особы чужій. На мѣсци збѣговиска найдено мѣшокъ съ камѣньемъ, кôлька боксерôвъ и набитый револьверъ на шесть выстрѣлôвъ. О тôй самôй справѣ доносятъ зъ Петербурга, що пôдчасъ розруху студентôвъ въ Москвѣ сконфисковано проклямацій, написаній острыми словами противъ правительства. Въ Петербурзѣ задумали були студенты выкликати такожь розрухи, але тамошна полиція завчасу заралила сему. Доносятъ такожь, що пожаръ въ Москвѣ мае стояти въ звязи съ розрухами студентскими. Пожаръ сей пригашено досыть вчасно, такъ що згорѣло лишь 67 склепôвъ и нѣмецкій театръ. Шкода выноситъ до 3 мілiонôвъ рублівъ. — „St. Petersb. Ztg.“ доноситъ знôвъ, що на кораблі, котрый приѣхавъ зъ Англіи до Риги сконфисковано много письмъ революційныхъ и арештовано теолю Мельцера, властителя шинку, Праца и 5 иншихъ особъ. — Россійскій газеты доносятъ, що правительство зажадало було въ послѣднихъ дняхъ отъ губернаторôвъ мнѣнія, чи не належалобы кругъ дѣяльности маршалкôвъ повѣтовыхъ звѣсныти або розширати? Губернаторы надіслали вже до министерства свои погляды и всѣ высказалися за розширеньемъ компетенцій маршалкôвъ.

Болгарія. Князь Александеръ болгарскій приймавъ недавно въ Рущуку румуньского председателя кабинету Братіяно. Въ тôмъ самôмъ часѣ бувъ въ тôмъ мѣстѣ также председатель болгарского кабинету, Каравеловъ. Пôдчасъ его зъѣзду отбувалися важній наради, котрій маютъ бути доповненьемъ отвѣдинъ болгарского князя на дворѣ румуньскôмъ. Предметомъ нарадъ було имовѣрно залагодженье конфликту повставшого зъ причины границѣ Добручи и крѣпости Арабъ Табія. Обѣ справы будутъ незадовго мирно порѣшенѣ. — Межи князем а председателемъ кабинету Каравеловымъ мало прійти до непорозумѣня. Говорятъ, що князь посватае незадовго одну зъ нѣмецкихъ княгинь. — О сербскихъ емигрантахъ въ Болгарії подаютъ „Narod. Listy“ цѣкаву звѣстку. „Декотрій газеты — каже згадана газета — доносили недавно, що „славяньскій благотворительній комитеты“ въ Россіи перестали посылати сербскимъ втѣкачамъ въ Болгарію запомоги. То все неправда, бо згаданій комитеты нѣколи жаднои запомоги имъ не посылали, отже и не могли перестати посылати. Декотрій зъ тутешныхъ емигрантôвъ їздили до Москвы до самого Аксакова, а сей назвавъ ихъ просто бродягами и не давъ нѣчого. Болгарске правительство терпитъ ихъ въ своѣмъ краю, але не дае также жаднои запомоги. Лишь одинъ Пеко Павловичъ дôстае мѣсячно 120 франкôвъ и жіе въ сего въ Софіи съ цѣлою своею родиною, та все ще думае робити въ Сербіи ворохобню.

Сербія. Въ Бѣлградѣ наступила мала змѣна въ кабинетѣ. Председатель кабинету задержавъ теку дѣлъ заграничныхъ и обнявъ министерство финансôвъ. Совѣтникъ трибуналу касаційного Раевичъ, обнявъ министерство рôльництва, а секретарь министерства Поповичъ теку министерства скарбу. Другій министры задержали свои теки. — Зъ Бѣлграду доносятъ, що министерство просвѣты приказало, щобы на тамошнôмъ университетѣ выкладалися также предметы войсковѣ. Студенты бѣлградскій внесли противъ сего розпоряджения рекурсъ. — Ристичъ занедужавъ небезпечно.

Бельгія. Въ выборахъ до радъ громадскихъ дня 10 с. м. побѣдили креликалы въ двохъ гол. мѣстахъ департам. Мехельнъ и Веренъ и въ шести гол. мѣстахъ округôвъ: Боомъ, Контишъ, Невпоортъ, Биншъ, Терріено и Шпа. Либералы побѣдили въ трехъ головныхъ мѣстахъ округôвъ: Шиврь, Борень и Рошфоръ. Либералôвъ выбрано ще кромѣ въ наведеныхъ мѣстахъ также и въ другихъ десять и въ всѣхъ передмѣстахъ Брукселѣ. — По поводу побѣды либералôвъ при выборахъ въ Бруксели, члены рады сторонництва независимого подалися де димисіи.

НОВИНКИ.

— **Соймъ краевый** сегодня кôнчитъ свою сесію. Вчера ухваливъ соймъ 1.000 зр. запомоги для „Просвѣты“, а для рускаго театру пôдъ зарядомъ товариства „Руска Бесѣда“ 5.000 зр. — Пôдчасъ дебаты надъ запомогою для „Просвѣты“ вывязався бувъ горячій спôръ межи пп. Т. Розвадовскимъ и Полянôвскимъ зъ одной стороны, а рускими послами Романчукомъ и Сѣчиньскимъ зъ другои. При тôмъ нѣ зъ сего нѣ зъ того дôсталося и нашôй часописи. Якъ звѣстно, „Просвѣта“ нѣ торôкъ нѣ сего року не подавала до соймu о запомогу, хочь малабы до того таке саме право, якъ и другій подôбній товариства. „Просвѣта“ не може забути напастей п. Полянôвского въ соймѣ передъ 8 роками. На вчерашнôмъ засѣданю соймu поставлено однакожь внесенье, щобы удѣлити „Просвѣтѣ“ запомогу 1.000 зр. Противъ того внесеня підійшося пос. Тома Розвадовскій и ставъ робити закиды „Просвѣтѣ“, що мовь то она субвенціонуе „Дѣло“ и выдае якісь пôдбурюючій календарики, а п. Полянôвскій съ негамованою злобою кинувся на „Дѣло“, котре пôсля его думки пропагуе „шпиму“, и т. д. (Понимаемо непависть п. Полянôвского и его креатуръ до „Дѣла“, бо оно неразъ брыснуло имъ терпкою правдою въ очи.) Противъ того выступивъ насамперед пос. Романчукъ съ доказомъ, що „Просвѣта“ собѣ окремо а „Дѣло окремо, а въ календарѣ, котрый „Просвѣта“ що року выдае, не знайшовъ нѣчого пôдбурюючого. Ще острѣйше выступивъ о. Сѣчиньскій. Звернувшися до посла Розвадовского сказавъ ему, що ôнъ очевидно не умѣе читати по руски и для того не зрозумівъ календаря, о котрôмъ ему хтось очевидно щось наговоривъ. А може неособадався ему тримаченный хрестъ въ тишину? На послѣдокъ закôнчивъ о. Сѣчиньскій: „Просвѣта тôлько лѣтъ существувала безъ васъ, то и теперь зможе существувати: хочете, дайте; не хочете, не дайте; „Просвѣта“ не просила.“ Сѣ гôркій слова правды рускому послу обсыпали мовь-бы жаромъ польскихъ врархôвъ, котрій для своихъ товариствъ, що певно не такъ совѣстно сповнаютъ свою задачу, якъ тов. „Просвѣта“, вызначаютъ таки въ краевого гроша не одну лишь тысячку, але по кôлька и кôлькайцять. На послѣдокъ ухвалено запомогу для „Просвѣты“. За запомогою промовлявъ ще также о. Титъ Ковальскій.

— **Противъ бесѣды о. Сѣчиньского** въ справѣ инспектора тернопôльского п. Михаловского надійшла вже петиція зъ Тернопôльщаны на руки посла Макса. До вчерашнього дня пос. Макъ не внісъ тои петиції въ соймъ, очевидно побоявся того, щобы о. Сѣчиньскій не откривъ цѣлои демораліза ції, съ якою вымушувано пôдписы отъ учителѣвъ, и щобы не отчитавъ тыхъ многихъ листôвъ, якій получивъ съ подписами отъ учителѣвъ. „Gaz. Narodowa“ завязто „кивае палцемъ въ чоботѣ“ на о. Сѣчиньского. Она пише: „О. Сѣчиньскому здаеся, що якъ тôлько зôстанъ посломъ, то вже буде мôгъ до волѣ высаджувати зъ посадъ инспекторôвъ и учителѣвъ...“ Чи такъ здаеся о. Сѣчиньскому, чи нѣ, — се его дѣло; але що по такъ важныхъ а доказаныхъ урядовыми документами и власноручными письмами п. Михаловского закидахъ — п. инспекторъ може справедливо обаятися высадженя зъ посады, — се бôльше якъ певно. Вирочімъ по що-жь бы „Gaz. Narodowa“ кивала палцемъ въ чоботѣ?...

— **Министеръ рôльництва гр. Фалькенгайнъ**, объѣзджаючи наши горы, приѣхавъ бувъ 19 с. м. до Турки, а оглянувши жерела Дністра и Сяну поѣхавъ дальше черезъ Борыню, Мохнате и Сморже до Сколього. Тутъ оглянувъ п. министеръ фабрику сѣрникôвъ на Демни, паровый тартакъ гр. Киньского и поѣхавъ дальше до Стрыя, зъ отки знôвъ желѣзницею удався до Дроговыжа, щобъ тамъ оглянути стадницину. Зъ Дроговыжа приѣхавъ въ середу о 10½ год. до Львова. На дворци повитали его намѣстникъ п. Залескій, директоръ полиціи Кшачковскій и директоръ лѣсôвъ и доменъ державныхъ Глянць. Въ честь министра п. Фалькенгайна отбулася вчера вечеромъ о 8 год. рецепція у п. намѣстника, по чімъ министеръ ще сего вечера отъѣхавъ скорымъ поѣздомъ до Вѣдня.

— **Перемыска капитула руска** дôждалася вчера слѣдуючого доповнена: о. канцлеръ Волошиньскій и катихитъ гимназіи самбôрскои о. Подолиньскій именованій крылошанами. Дальше именованій оо. крылошане: Литыньскій кустошомъ, а Матковскій схоластикомъ капитулы перемыскои.

— **Великій пожаръ** навѣстивъ село Кошелѣвъ пôдъ Жовквою и знищивъ его майже зовсѣмъ при вѣтрѣ и недостачи средствъ до ратунку. Надъ 300 душъ остало безъ даху и хлѣба. — Вчера на засѣданю соймu подолъ жовкôвскои землѣ, Лѣпиньскій, довѣдавшись зъ часописей о нещастю, постигшомъ Кошелѣвъ, поставивъ наглячо внесенье, щобы соймъ ухваливъ погорѣлцимъ запомогу. Соймъ ухваливъ 500 зр.

— **П. Яковъ Осадчукъ** въ спôлцѣ ще съ двома господарями зъ Старомѣщаны, въ збараскôмъ повѣтѣ, выкупили зъ жидôвскихъ рукъ въ Скорикахъ 40 моргівъ грунту за 12.000, а въ Голоткахъ 50 моргівъ за 14.000 зр. Щасть Боже!

— **Жидôвска нетерпимôсть и вандализмъ**. Вчера вечеромъ около 9 год. були мы свѣдками якравои нетерпимости жидôвскои, котра середъ переходячихъ въ сімъ часѣ галицкою улицею выкликала велике розъяренье. На розѣ каменицѣ — рôгъ улицѣ галицкои и св. Симеона — стоягъ въ маленькôмъ закапелку статуя св. Іоана, передъ котрою побожный властитель сеи каменицѣ запалювавъ колись назвѣть лямпку. Каменица ся перейшла передъ кôлькома днями въ жидôвскій руки. Жида статуя ся колола въ очи и ôнъ не посталався о те, щобъ ей здôймити не ображаючи религійного чувства тыхъ, за котрыхъ може добре кервавый грôшь купивъ каменицю, лишь въ сумеркахъ выславъ якогось жидôвского поцыхача и приказавъ ему статую рубати. Слуга жидôвскій — рабъ христіянинъ — приставивъ вечеромъ о 9-тôй годинѣ драбину до каменицѣ и почавъ статую рубати. Не довго мôгъ ôнъ продовжати свою роботу, бо переходячій люде побачивши, що дѣеся, такъ розсердилися на жидôвского раба, що мало не стягнули его вразъ съ драбиною на землю; ôнъ бувъ змушеный покинути роботу и чимъ скорше спасватися бѣгствомъ. Най-бы хто поважився такъ н. пр. здерти жидôвскій „приказана“ зъ одвѣрка, якій-бы то крикъ пôднала жидова зараз! Alliance Israélite занôзвала-бы безпереречно всѣ кабинеты европейскі, щобы пôмотити кривду пейсатыхъ сынôвъ Израиля. Чувство религійне христіянъ вôльно однакожь спокôйно ображати... Signum temporis!

— **Посломъ до рады державной** зъ курій великихъ позѣлостей округа Львôвъ-Городокъ, выбраный позавчера одноголосно проф. дръ Станиславъ Старжиньскій.

— **До рады повѣтовои** въ **Городенцѣ** выбраній зъ групы мѣстъ при доповняючôмъ выборѣ: бар. Як. Ромашканъ, судія Гаспари, адъюнктъ суд. Волод. Гордыньскій, господарь Иванъ Кôндратчукъ и аптикарь Найбергъ.

— **П. Захарь Павлюхъ**, капитанъ-авдиторъ, перенесеный зъ Мостару зъ Герцеговины до Вѣдня до перемыского полку N-о 10.

— **Именованя**. Высшій судъ краевый именувавъ канцелистами судôвъ повѣтовыхъ: Николая Скицко для Рудок, Михаила Галая для Немирова и Андрея Вислоцкого канцелистомъ для ведени грунтовыхъ книгъ при судѣ повѣтовôмъ въ Зборовѣ.

— **На бенефисъ п-ѣ Биберовичевои** буде представлена въ суботу дня 25 с. м. народна мельодра-

на „Бойки“ въ 5 ôтолонахъ, при чёмъ будутъ такожъ ôтспѣвани новѣ куплеты. Маємо повну надѣю, що наша П. Т. Публика признаючи знамениту гру п-ѣ Биберовичевои и ей великѣ заслуги для нашои сцены прибуде численно на се представленье и дасть симъ найлѣпшій доказъ своеи прихильности для бенефисантки.

— **Запомогу ôтъ сойму** получили: Руска бурса въ Дрогобичи 150 зр., тов. „Шкôльна помôчь“ 150 зр., „Академичне братство“ 200 зр. и 150 зр. на видавництво рускои библіотеки; руска бурса въ Станиславовѣ 300 зр., „Дѣвочій институтъ“ чч. Василіянокъ у Львовѣ 500 зр.

— **Стефанъ Драчиньскій**, професоръ при грец.-правосл. гимназіи въ Сучавѣ, именованый директоромъ сеи гимназіи.

— **Пп. Наумовичъ и Площаньскій** надôслали спростованье до „Петербургскихъ Вѣдомостей“ на статію „Галиційскіе гости въ Петербургѣ“ — и заявляютъ, що приписаній имъ въ тôй статіи слова не були ними высказаній. Они не сказали, що не мають надѣѣ на цѣсаря Франц-Іосифа и не приписували причину кіевскихъ непорядкôвъ студентскихъ „польскôй интризѣ“. — „Слово“ доноситъ, що о. Наумовичъ и п. Площаньскій выѣдутъ сеи пятницѣ зъ Петербурга: першій на Литву, а другій до Одессы. — Вѣденьскій „Tagblatt“ помѣстивъ телеграму зъ Петербурга, а за нимъ повторили и польскій газеты, що будьто-бы о. Наумовичъ и п. Площаньскій стараются въ Петербурзѣ о грошѣ на якійсь „россійскій банкъ“ у Львовѣ. Репортеръ „Tagblatt-у“ чувъ, що десь звонятъ, але не знае де.

— **На польскій выклады** на университетѣ, поминувши рускій Дра Стебельского, записалися два Русины-правники, пп. Гушалевичъ и Децикевичъ. Поступокъ сей заслугуе на нагану. „Слово“ згадуючи о тôмъ, додало не безъ тенденціи, що оба тіи панове суть членами „Академичного Братства“. Тымчасомъ членомъ „Ак. Братства“ есть тôлько п. Гушалевичъ, котрый впрочёмъ доси не далъ нѣ найменшои причины, щобъ можна его посуджувати о непатріотизмъ рускій. Але-жь и на те треба звернути увагу, що оба тіи панове суть сынами батькôвъ, що тѣшатся дуже великою повагою, яко члены „Народного Дому“, „Ставропигіи“ и т. д.

— **Руска Бурса въ Станиславовѣ.** На рôкъ шкôльн. 1884|5 принятѣ до бурсы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ слѣдуючій кандидаты: А) Бувшій минувшого року: І) Бородайкевичъ Тома, сынъ гр. к. сотрудника, зъ VI кл. гимн.; 2) Витошиньскій Юл., сирота по ц. к. поручнику, зъ II кл. реальнои; 3) Ганкевичъ Григ., сынъ священика, зъ V кл. гимн.; 4) Даниловичъ Евг., сынъ нар. учителя, зъ IV кл. гимн.; 5) Дмитрашъ Ант., сынъ селянина, зъ II кл. гимн.; 6) Запалило Алексѣй, сынъ селянина, зъ III кл. гимн.; 7) Іосифовичъ Дим., сынъ селянина, зъ VI кл. гим.; 8) Колинковскій Спиридонъ, сирота по священику, зъ III кл. гимн.; 9) Курдидикъ Дим., сынъ селянина, зъ II кл. гимн.; 10) Левиньскій Юл., сирота по священику, зъ VI кл. гимн.; 11) Левицкій Вас., сирота по нар. учителю, зъ V кл. гимн.; 12) Лятышевскій Іосифъ, сынъ ремѣсника, зъ VII кл. гимн.; 13) Лещѣй Володимиръ, сынъ нар. учителя, зъ III кл. гимн.; 14) Мартинюкъ Юрій, сынъ селянина, зъ V кл. гимн.; 15) Мельницкій Іосифъ, сынъ посесора, зъ III кл. гимн.; 16) Мотюкъ Мих., сирота по мѣщанинѣ, зъ VII кл. гимн.; 17) Микитка Ив., сынъ нар. учителя, зъ VI кл. гимн.; 18) Микицей Володим., сынъ священика, зъ VII кл. гимн.; 19) Петрушевичъ Мих., сынъ нар. учителя, зъ IV кл. гимн.; 20) Пôдгородецкій Володим., сынъ нар. учителя, зъ II кл. гимн.; 21) Поколиньскій Петро, сирота по мѣщанинѣ, зъ IV кл. гимн.; 22) Саврѣй Петро, сынъ селянина, зъ IV кл. гимн.; 23) Семкôвъ Герасимъ, сынъ зарôбника, зъ V кл. гим.; 24) Тополыницкій Волод., сынъ ц. к. судіи повѣт., зъ IV кл. гимн.; 25) Тополыницкій Володим., сынъ ц. к. судіи пов.; 26) Кордасевичъ Никол. зъ V кл. гимн. сирота по священику; 27) Филиповскій Юл., зъ VI кл. гимн., сынъ прив. офиціалиста; 28) Тополыницкій Евг., зъ I кл. гимн., сынъ ц. к. судіи пов.; 29) Витковицкій Александ., сирота по священику, зъ I кл. гимн. Б) Новопринятѣ кандидаты: 30) Жолкевичъ Юрій, зъ VIII кл. гимн., сирота по селянинѣ; 31) Церкевичъ Максимъ, зъ III кл. гимн. сирота по священику; 32) Лятишевскій Ив., зъ I кл., сирота по мѣщанинѣ; 33) Левицкій Володим., зъ I кл. гимн., сынъ властителя реальности; 34) Вовкъ Григ., зъ I кл. гимн., сынъ пѣвця церковного. Заступники: 1) Малиновичъ Пантелеймонъ, зъ I кл. гимн., сынъ мѣщанина; 2) Левицкій Мих., зъ II кл. гимн., сынъ нар. учителя; 3) Корецкій Вас., зъ I кл. реальнои, сынъ селянина; 4) Волыньскій Кипріянъ, зъ I кл. гимн., сынъ нар. учителя. Всѣхъ кандидатôвъ було вправдѣ 54, но по причинѣ недостатку бôльшого мѣсця въ официнахъ, на умѣщенье питомцѣвъ призначеныхъ, не можна було на теперь числа 34 переступити. А позаякъ се число и такъ уже поважне, а на скудній засобы матеріальній, якими Братство нынѣ розпоряджае, навѣть за велике, про-то П. Т. Земляки не вмѣнятъ пôдписавшомуся Выдѣлу во зло, коли ôнъ, обвѣщаючи имена сегорôчныхъ питомцѣвъ своихъ, додасть такожъ тое усильне ôтъ себе прошенье, щобы якъ поодинокій лицяя, сему выховуючому заведенію успѣха желаючій, такъ и цѣлій Вповажанѣ Общества, себе въ члены нашого Братства св. О. Николая вписати зволили и надсыланьемъ членьскихъ вкладокъ, якъ и одноразовыхъ даткôвъ въ грошехъ або натуралiяхъ, въ кругѣ своимъ зôбраныхъ, переведенье трудноі задачи Выдѣлу облегчати зволили. — Отъ Выдѣлу Братства св. О. Николая. Въ Станиславовѣ, 1 (13) вересня 1884. — *Т. Шанковскій.*

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Введенѣ въ душпастырскій посады оо. 1) А. Оноферко яко сотрудникъ въ Пробôжнôй, дек. гусятыньского; 2) Августинъ Лонкевичъ яко завѣдатель Дубовицѣ, дек. журавеньского,

Президія маньстничтва годится на канон. институцію оо. 1) Ник. Марморовича на Загôрье, 2) Іосифа Терешкевича на Любичу.

Декретъ на катихизита при школѣ св. Маріи Магдалины у Львовѣ удѣлила рада мѣска о. Титови Войнаровскому, сотрудникови при св. Юрѣ.

Сотрудництво въ Городку, дек. залѣщицкого, получивъ при пароху о. Коцкôбѣ о. Корн. Мойсевичъ, емигрантъ холмскій, народный учитель.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **„Краёвске товариство взаимныхъ убезпечень“** обняло въ р. 1877 всѣ интересы и агенды по „Гал. загальнôмъ товариствѣ убезпечень у Львовѣ“, котре въ тôмъ роцѣ заспстувало дальшій операціи асекураційній, а маетокъ товариства заликвидувало. Межи иншими комбинаціями убезпечень на житье приняло „Товариство взаимныхъ убезпечень“ такожъ 16 групъ асоціяційныхъ, або т. зв. „взаимныхъ спôлокъ на пережитье“, автономично, бо черезъ комисію зъ посередъ членôвъ тыхъ спôлокъ выбрану администрованыхъ. Теперѣшна комисія тыхъ спôлокъ на пережитье, складаючася зъ пп. Т. Шайнока яко предсѣдателя, Дра Т. Семиньского яко заступника, Т. Геротмана, Єгермана, Латтиха, Ст. Нѣмчиновского и Л. Старжиньского яко членôвъ, въ уваги що нагромаджені капиталы выносячій около 800.000 зр. не дадутся зô взгляду обовязку пупилярного локованя и утриманя въ тягломъ станѣ рухомôмъ, при нынѣшній дуже низькôй, бо найвыше 4—4½% выносячôй стопѣ процентовôй съ користею для членôвъ локовати, рѣшила предложити Загальному Згромадженю членôвъ безпроволочну ликвидацію всѣхъ групъ асоціяційныхъ або инакше сказавши: не выжидаючи властивого речинця выплаты, теперь вже приступити до роздѣлу нагромадженыхъ капиталôвъ въ тôмъ припущеню, що кождый зъ членôвъ, маючи до улокованя малый лишь капиталикъ, а не будучи связаный жадными приписами статутовыми, може далеко користнѣйше опроцентованя своихъ ощадностей осягнути. Въ тôй то цѣли скликуе предсѣдатель тои-жь комисіи п. Т. Шайнокъ всѣхъ членôвъ групъ асоціяційныхъ б. „Гал. загальн. товариства убезпечень“ на Загальне Згромадженье, котре въ дни 25 с. м. о 11 годинѣ передъ полуднемъ маё ôтбутися въ бюрахъ Репрезентации краковского товариства взаимныхъ убезпечень.

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночій плащѣ — розсылае за послѣплатою за **останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаемо назадъ. Взорцѣ высылаются по приславшю 10-крайцаровои марки.

1061-32-52

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,

повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)

Дôстати можна въ Администраціи „Дѣла“.

5 килевій

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (49—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного выгравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведені цѣны розумѣются празъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поносить. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручить за здоровій добрій, натуральній и лучшій вина якъ зъ Вершецъ, и просить о ласкавій замовленя.

НАДЗВЫЧАЙНЕ ЗАГАЛЬНЕ ЗГРОМАДЖЕНЬЕ

членôвъ взаимныхъ спôлокъ на пережитье бувшого „Галицкого Загального Товариства Убезпечень“ теперь черезъ Дирекцію Товариства взаимныхъ убезпечень въ Краковѣ администрованыхъ

ôтбудеся дня 25 жовтня 1884 о годинѣ 11 зъ рана

въ бюрѣ Репрезентациі Краковского Товариства взаимныхъ убезпечень у Львовѣ, улиця Гетманьска Ч. 12,

на котре всѣхъ Членôвъ взаимныхъ спôлокъ на пережитье нынѣшнымъ запрошуеся.

На порядку дневномъ:

1. Справозданье комисіи выбранои черезъ Загальне Зôбранье Членôвъ на дни 31 серпня с. р.
2. Внесенье о безпроволочну ликвидацію всѣхъ групъ асоціяційныхъ.

Львôвъ дня 22 вересня 1884.

Предсѣдатель комисіи контролюючои

1209 **Теодоръ Шайнокъ.**

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Четверъ дня 11 (23) жовтня 1884.

Пентелей Трубка

народна комична оперетка въ 3 актахъ Д. Млаки, музика И. Воробкевича. — (Преміована на конкурсѣ товариства „РУСКА БЕСѢДА“.)

Актъ I Вечерницѣ. — Актъ II. Поклинъ резервистôвъ — Актъ III. Поворотъ зъ Босніи.

(Режиссеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Федько Мотовило, богатый селянинъ	К. Пôдвысоцкій
Санда, его жѣнка — — —	Е. Пôдвысоцка
Калина, ихъ донька — — —	И. Биберовичева
Грицько, ихъ сынъ, воякъ въ резервѣ	К. Лясковскій
Климъ Постôвъ, ихъ старый слуга	С. Стефуракъ
Тетяна, ихъ стара служивица —	М. Людкевичева
Пентелей Трубка, старый воякъ, гôрникотъ — — — — —	И. Грыневецкій
Панкратій Муха, учитель старои ôлукашіи — — — —	И. Цесецкій
Варзава Єрмолой, старый дякъ —	И. Попель
Василь, убогій партубокъ резервистъ	О. Осиповичъ
Зоя, стара циганка — — —	А. Осиповичева
Катинка, ей молода выхованка —	П. Попелева
Десятникъ — — — —	П. Чайковскій

Парубки, дѣчата и резервисты.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Снарбкôвска ч. 2, а вечоромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (100—?) поручае

Росу красоты и всякій косметики и пахощѣ якъ черезъ мене, такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Огнетревалій и безпечній ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленій съ американьскими замками и паокилѣвыми засувками такій, якъ и доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(15—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о пореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Вже выйшовъ

ИЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТА“

на рôкъ 1885.

укладу **Василя Лукича.**

Содержанье: Ôтозва. Календарь историчный, астрономичный и церковный. — **Мѣсяцѣ** съ увзглядненьемъ ôтмѣнъ мѣсяця и стану воздуха; всходъ и заходъ сонця и мѣсяця; календарь жидôвскій. — **Часть информаційна:** Цѣсарска родина. Провôдникъ по Львовѣ. Выказъ оплатъ штемпльовыхъ за важнѣйшій справы правнй, документа, подани и т. п. — Скалѣ штемпльовій (I—XXXII.) — **Уставъ церковный на рôкъ 1885**, укладу о. Теодора Мельника (Стор. я—нд). — **Часть литературна:** Пастухъ Кузьма Шило (оповѣданье Олександра Я. Конисъкого). — Зъ поезій Т. Шевченка: Хустина, Чигиринъ, До вѣтру. — Петро Бондарь (оповѣданье зъ епоки переходу ôтъ козацтва до крестаньства — пôсля А. Смоктія написавъ Василь Лукичъ). — Зъ творôвъ Данила Млаки: На чужинѣ, Заграй..., Згадка старины. — Наша воля (оповѣданье Данила Лепкого). — Зъ смѣхотворныхъ поезій д-ра Стефана Руданьского: Господарь хаты, Вѣтеръ и колька, Розпятый жидъ. — Пытанье (стихъ Хруща). — Богданъ Хмельницкій пôдъ Збаражемъ и Зборовомъ (нап. Иванъ Нечуй-Левицкій) — Запорозка Сѣчь (нап. М. Т.) — Зъ житя Русинôвъ: Петро Конашевичъ Сагайдачный, Михайло Вербицкій, Амвросій Яновскій, Іосифъ Порубальскій, Юра Шкрибликъ Юрикъ, Олександеръ Конисъкій, Изидоръ Воробкевичъ (Данило Млака) и Корнило Заклиньскій. — Ящѣрки та деякій пѣрованя про нихъ (Данила Лепкого). — Кôръ (Дра М. П-го). — Чайне дерево; папѣръ. — Тайны господарскій. — Смѣшне (Стор. 1—116). — Рôжній оголошенья. — **Илюстраціи** а именно портреты: Стефана Качалы, Олекс. Конисъкого, Данила Млаки, Богдана Хмельницкого и Амвросія Яновского. Дальше: Чайне дерево, Папирусъ и двѣ илюстраціи представляючій типы Русинôвъ.

Выписане содержанье Календаря показуе, що часть информаційна и литературна дуже богатѣ, а **Уставъ церковный**, уложеный черезъ фахового знатока, перевышае своимъ объемомъ (54 сторôнъ) всякій дотеперѣшній уставы.

Цѣна 50 кр. а. в.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ и вô всѣхъ бôльшихъ книгарняхъ въ Галичинѣ. Замовляючій въ „Просвѣтѣ“ зъ провинціи долучатъ 5 кр. на почту. Коли хто замовитъ бодай 12 примѣрникôвъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликій, просимо спѣшити съ замовленями. Календарь на 1884 р. бувъ минувшого року до кôнца грудня вже вычерпаный.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 119. Львôвъ, Субота 13 (25) жовтня 1884. **Рôчникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крôмъ руских свитъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улицы Галицка.

Вси листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылать пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне о листе жеменье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одного трочия печатнои.

Рекламаціи неопечатаний вôльный ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдинако (найлучше чтовымъ переказомъ) до: Администрації часописи „Дѣло Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи*: *для Россіи:*
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 руб.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 16 руб.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . . 5 руб.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницы, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорôчной предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Бесѣда пос. о. Сѣчиньского

выголошена при дебатѣ надъ уставою дороговою.

По 18 лѣтахъ приступаемъ до направы уставы дороговои. Въ рôкъ вже по ухваленю ей далися були чути противъ неи замѣты. Якъ референтъ справъ дороговых въ Выдѣлѣ краевôмъ сказавъ, вже 14 разôвъ став тая справа передъ Выс. Соймомъ. Опинія публична домагався въ тôй справѣ усуненя равничих несправедливостей въ розкладѣ тягарôвъ на утриманье и будову дорôгъ, наложеных черезъ дотеперѣшну уставу на поодинокихъ жителѣвъ краю. Край домагався добрыхъ дорôгъ, бо се край, котрый своимъ географичнымъ положеньемъ и ôтносинами пôдъ взглядомъ индустріи призначеный на се, щобы добрыми дорогами мôгъ дешевшимъ коштомъ довести продукты своеи працѣ до огнищъ заграничнои торговлѣ. Мусить отже ся направа давнои уставы ити въ тыхъ двохъ напрямахъ, щобы: 1) тягаръ рôвномѣрно розложити на жителѣвъ краю въ ôтношеню до силы тыхъ жителѣвъ съ точнымъ увзглядненьемъ потрѣбного накладу при прецизованю обовязку и съ ясно опредѣленою компетенцією, — а 2) щобы нова устава легка була въ переведеню, щобы була практична и то пôдъ взглядомъ формальнымъ и матеріяльнымъ.

Такъ отже, панове, перша критерія уставы дороговои есть тая, щобы устава приняла за пôдставу засаду справедливого розкладу тягарôвъ, а друга критерія: щобы перепровадженье засады тои въ практицѣ не надыбало на великій трудности, и щобы администрація була легка, контроля доступна, а компетенція ясно означена. При свѣтлѣ тыхъ засадъ я хочу приглянутися тымъ двомъ предложеным намъ проектамъ, проектови бôльшости и проектови меншости, щобы знати, за котрымъ рѣшитися, щобы освѣтити, котрый въ тыхъ предкладаных проектôвъ бôльше увзглядняе хлопскій интересы, котрый менше звôльняе обшары дворскій въ дотыхчасовых обовязкôвъ, а тымъ самымъ менше вкладае тягарôвъ и обовязкôвъ на плечѣ селянъ.

Старôй уставѣ закидали мы, що она бôльшій тягаръ вкладае на громады, якъ на обшары дворскій; що она бôльше перетяжае убогих мешканцѣвъ громады, якъ заможных, жадаючи ôтъ халупника рôвно якъ ôтъ господаря по 6 днѣвъ роботы, а въ мѣстѣ ôтъ банкира та зарôбника такожъ однако по 6 днѣвъ роботы. Вы, панове, закидали давнôй уставѣ, що она бôльшій тягаръ на васъ спихае, рахуючи высше той матеріялъ, котрый дворы пôсли давнои уставы давали на будованье мостôвъ, порôвнуючи вартôсть его съ тымъ, що вы давали-бъ на пôдставѣ однолитои засады престаційнои. Вы нарѣкали на тую уставу и въ тои причины, що она не увзглядняла того, що въ неодній громадѣ, якъ на Подôлю та на степахъ, неравъ на три милѣ нема ни одного моста и вслѣдъ того звôльняла вашихъ товаришѣвъ ôтъ цѣлого тягару, а на товаришѣвъ вашихъ, котрі мешкаютъ въ горахъ, де есть богато потокôвъ та рѣкъ, вкладала огромный тягаръ.

Дотычно першого закиду, котрымъ мы кажемо, що на громады, а вы кажете, що на насъ бôльшій тягаръ спадае, мы маемо и вы маете рацію; бо то залежитъ ôтъ того, якъ хто числитъ, и въ котрôй сторонѣ краю предметъ обрахунку обираемо. Що до спôльного закиду, що устава несправедливо розкладае тягаръ и вкладае его неровмѣрно до двигаючих силъ, що не увзглядняе того, кôлько хто може, — въ тôмъ взглядѣ маемо спôльну рацію.

Я насамперед звернувся до давнои ославленои и взаньбленои устаны, котра до сего часу обовязуе и хочу надъ нею застановитися въ становиска интересôвъ чисто хлопскихъ; потому порôвнаю, якій користи даютъ новій проекты и выслову внесенье: чи маю, якъ колись посолъ Ковбасюкъ а потôмъ Е. Екск. п. Грохольскій, сказати „най буде якъ бувало“, чи маю сказати, щобы було инакше, выбираючи одинъ въ проектôвъ намъ предложеных.

Пріймаю найвысшу пересѣчну вартôсть одного дня роботизны на 30 крейцарôвъ и пріймаю, що громада пересѣчно ôтъ кождого нумеру дому давала тôлько 4 дни роботизны (не такъ якъ въ уставѣ есть сказано аж до 6 днѣвъ), значитъ: кождый нумеръ дому хлопского въ нашôмъ краю дававъ 120 кр. на дороги, а домôвъ въ краю, выключаючи обшары дворскій, есть 850.000, — въ того видко, що громады давали 1,020.000 зр. на утриманье дорôгъ, не рахуючи фôръ, котрыхъ потрѣбно було на доставу матеріялу, и не рахуючи роботниковъ, потрѣбныхъ до ставленя мостôвъ,— а чого всего обшары дворскій въ засадѣ не давали. Обшары дворскій давали потрѣбный до будовы и направы мостôвъ матеріялъ. Пôсля выказу департаменту дорогового — въ р. 1877 малисьмо 53.257 мостôвъ; а що ôтъ того часу значне число километрôвъ ôтыхъ дорôгъ повѣтовых збудовано, про-то можу принять нынѣ число мостôвъ на 50 тысячъ. Пôсля рахубы Выдѣлу краевого потрѣбно на выбудованье тыхъ мостôвъ довготы 12,000.000 метрôвъ дубовыхъ брусôвъ, пересѣчно 240 метрôвъ на одинъ мôстъ. Одинъ брусъ метровый, 30 центиметрôвъ широкій, пересѣчно коштувавъ 72 кр. пôсля укладу цѣнъ, зôбраныхъ Выдѣломъ краевымъ при помочи ц. к. старостъ. Мы, панове, видѣли на власній очи и приглядалися тому матеріялови, якъ ôнъ выглядавъ, закимъ зôставъ вложеный до мостôвъ и можемо ствердити, що не весь матеріялъ, — якъ то Выдѣлъ краевый пріймае въ укладѣ датъ — давався рѣзаный а дубовый, але найменше $^2/_3$ матеріялу було не дубового але мягкого. Се хотѣвъ я завначити, а то для того, що не беру пересѣч. цѣну м. бруса на 72, але найôбльшу на 50 кр. То не есть за мало, бо скажу вамъ, що на Подолю, де есть велика недостача дерева, а въ наслѣдокъ того дерево дорожше, можна за 50 кр. купити дуже красный брусь на метеръ довготы, а навѣть въ Тернополи, де цѣна дерева перевышае цѣну въ иншихъ мѣстахъ, коштуе такій брусъ добôрный тôлько 60 и кôлька крейцарѣвъ. Показуеся въ того, що кошты збудовани всѣхъ новыхъ мостôвъ выносятъ около 6,000.000 зр., а подѣливши тую суму черезъ 15 (с. е. часъ, черезъ котрый новый мôстъ постоитъ) довѣдаемося, що фактично обшары дворскій маютъ що найôбльше 400.000 рôчного тягару на утриманье и побудованье добрыхъ мостôвъ. Есть то тягаръ, котрый въ мысль теперь обовязуючои уставы спочивае на дворахъ, то значитъ, що громада $2^1/_2$ разôвъ бôльшій мае тягаръ, якъ обшаръ дворскій. Зазначую се длятого, щобы спростувати твердженье, що неправдою есть, щобы громады давали бôльше, якъ обшары дворскій. Не входжу, розумѣеся, въ те, чи рацію дѣлити выдатки въ той способъ, котрый и предложеній проекты задержуютъ; хочу тôлько зазначити рôжницю розрахунку тягарôвъ. Двѣ суть стороны, котрі маютъ причинятися до утриманя дорôгъ: громада и обшаръ дворскій. Грунты обшарôвъ дворскихъ займаютъ 5,640.000 моргôвъ, а селянскій 7,480.000 моргôвъ, о 1,840.000 моргôвъ бôльше громадского якъ дворского, або инакше о $^1/_3$ бôльше. Мѣжь тымъ громады платятъ 5,080.000 податковъ, а обшары дворскій до 2,500.000, мѣста 1,000.000 и кôлькадесятъ тысячъ зр., — отже на громады не вышадае и пôсля податку бôльшій тягаръ, якъ дотеперъ бувъ розложеный. Если-бы мы розрахували тіи тягары пôсля приписаных податковъ, — не вробили-бъ мы хлопамъ кривды — всѣмъ разомъ. Если-бъ мы замѣсть до теперѣшнои пôдставы розкладу пôсля нумеровъ и родинъ — приняли єдино справедливу и раціональну засаду: процентъ ôтъ податковъ и перевели ей точно и консеквентно, въ селахъ и мѣстахъ — далась-бы она примѣнити практично и не кривдила-бъ громадъ въ порôвнаню съ дотеперѣшными тягарами. Нѣ одинъ въ предложеных проектôвъ не опираеся на засадѣ конкуренціи пôсля процентôвъ ôтъ податковъ, — але я думаю, що мы скорше чи пôзнѣйше прійдемо до того.

Не буду надъ тымъ ширше розводитися, а мушу принятися за субстратъ передовсѣмъ тій оба предложеній справованя и скажу, за котрымъ проектомъ будемо голосувати. Панове, вы самій, коли ухвалили оба проекты бôльшости и меншости, стараючись придбати собѣ сторонниковъ, аргументували такъ: одній голосили, що ихъ проектъ вкладае на громады менший тягары, а другій казали, що ихъ проектъ менше тягарôвъ здôймае въ обшарôвъ дворскихъ. Звертаю на примѣръ на тое увагу, що въ „Gazet-ѣ Krakowsk-ôй“ було недавно сказано, що проектъ бôльшости накладае менший тягары — на громады. Цѣкава то рѣчь, що одинъ и другій проектъ увнавъ критерію доброты уставы наложенье меншихъ тягарôвъ на громады. Я, не спускаючися на те, обрахувавъ цифрами, що проектъ бôльшости, звôльнивши цѣлкомъ обшары дворскій ôтъ обовязку давана чи доставлюваня матеріялу, — конець кôнцемъ звôльнивъ обшары ôтъ обовязку давани 400.000 зр. въ цифрахъ. Що-жь за тое дае? Звертаю увагу на те, що не буду рахувати тыхъ новыхъ тягарôвъ, спôльно на громаду и обшаръ накладаныхъ, бо громада на тôмъ нѣчого не выкуе. Проектъ бôльшости вкладае на обшары дворскій замѣсть того спеціяльного обовязку достарчуваня матеріялу новый тягаръ — „роботизну“, шарварокъ по 4 днѣ ôтъ кождои родины, замешкалои на обшарѣ дворскôмъ.

У насъ въ 1877 р. було на обшарахъ дворскихъ 40.212 родинъ; теперь есть найôбльше 45 000, а по 4 днѣ ôтъ кождои, значитъ 180.000 днѣвъ. Рахуючи день по 30 кр., дôстанемо теперь 54.000 зр. за давнѣйшихъ 400.000 зр. Вкладаючи впрочѣмъ одномѣрно бôльше тягару на громады и обшары дворскій, проектъ бôльшости звôльняе тіи обшары ôтъ давного обовязку давати матеріялъ, а якъ панове знаете, той титулъ даваня матеріялу мавъ бути екваивалентомъ за роботизны, даваній громадами въ шарварку. Въ порôвнаню отже съ давнымъ тягаромъ, тягаръ вкладаный тымъ проектомъ на обшары дворскій, мавъ-бы бути майже о $^7/_8$ частей меншимъ. Я, панове, не потребую додавати, що такій способъ направы уставы не причинится въ нѣчѣмъ до утриманя „суспôльнои гармоніи“ въ краю — и пытаю: що хлопъ скаже, если-бы проектъ ставъ уставою и она увыскала санкцію? яке враженье вробитъ се мѣжь народомъ, если замѣсть асигнованя матеріялу на мосты — обшаръ дворскій пôшле кôлькадесятъ робôтниковъ съ рыскалями на шарварокъ? Хотѣвъ-бы я, щобы Вы, котрій влюбилися въ той проектъ, були въ положеню — чути тое, що хлопы будутъ говорити о такôй реформѣ! Було доси загально досыть нарѣкань, але не на цѣлу уставу и не всюды.

Були нарѣканя въ першôй линіи найбôльше на те, що въ громадахъ богатій чи бѣдній однакій тягары поносили. До тягару обшарôвъ дворскихъ рѣдко звертанося, хиба деколи, якъ дано зôгнилый матеріялъ, або въ селахъ, де нема мостôвъ. Впрочѣмъ, если до теперъ були нарѣканя, то що чекае васъ, скоро пріймете такій несправедливый проектъ? Дотеперъ нарѣкали, але ôтъ теперъ — позвольте сказати — будутъ проклинати, якъ тôлько дôвнаются, що паны ухвалили, щобы обшаръ и матеріялу на мосты вже не дававъ? Застановѣтся, панове, закимъ скажете послѣдне слово! (Кон. буде.)

Теорія а практика.

Ôтповѣдь п. намѣстника на интерпеляцію пос. дра Антоневича въ справѣ примусового пренумерованя польскои газеты „Szkoła“ лежитъ ще свѣжо кождому въ памяти, однакожь для порôвнаня сеи ôтповѣди п. намѣстника съ новымъ фактомъ, стоячимъ съ нею въ прямôй суперечности, наводимо ей тутъ ще равъ дословно. Коли львôвска, позамѣска рада шк. окружна приказала всѣмъ школамъ въ обовязку пренумерувати газету „Szkoła“ и наказала для бôльшои пресіи вставити пренумерату сеи газеты въ буджетъ шкôльный мѣсцевый, а пос. Антоневичъ заинтерпелювавъ п. намѣстника въ соймѣ, на якôй пôдставѣ могла львôвска рада шкôльна окружна наказати таке безвзглядно примусове пренумерованье газеты „Szkoła“, п. намѣстникъ ôтповѣвъ: „Львôвска, замѣска рада шкôльна окружна по поводу недокладного зрозумѣня окружника рады шкôльной краевои въ дни 6 лютого с. р. до ч. 103 пôшла дальше въ своѣмъ розпорядженю и наказала мѣсцевымъ радамъ шкôльнымъ, щобы вставили до своихъ буджетôвъ на 1885 по 2 зр. на пренумерату „Szkoły“, додаючи, що на случай невыконани сего розпорядженя наступитъ оно урядово. Цѣла основа того розпорядженя дôйшла доперва теперь до вѣдомости рады шкôльной краевои. Розпорядженье те буде безъ суминѣву внесене, **яко не оперте на законѣ.** Такъ заявивъ п. намѣстникъ о розпорядженю львôвскои повамѣскои рады шкôльной окружной. Тымъ часомъ выдала знôвъ золочôвска рада шкôльна окружна ось якій окружникъ:

L. 2528. Okólnik.

Celem wykonania §. 27 ustawy szkolnej z d. 2go Maja 1873 a w szczególności ustępu 2—9, poleciła wys. c. k. Rada szkolna krajowa rozporządzeniem z dnia 6 Lutego 1884 L. 103, by prenumerowano z funduszów miejscowych począwszy od 1go Stycznia 1885 na dwie sąsiednie szkoły po jednym egzemplarzu czasopisma „Szkoła“.

Na mocy uchwały rady z dnia 24 Września 1884 poleca się zatem zarządowi szkoły, by bezwłocznie zawiadomił o powyższem zarządzeniu miejscową radę szkolną — i takową spowodował prośbą, — by w myśl §. 9 ustępu 7 wyż powołanej ustawy — jak najrychlej zajęła się ułożeniem preliminarza szkolnego na rok 1885 — i w tym na powyższy cel umieściła i kwotę 2 złr., — którą zarząd szkoły w porozumieniu z Wnym przewodniczącym rady szkol. miejscowej, odesłać ma za przekazem pocztowym najpóźniej do końca Stycznia 1885 do Administracyi czasopisma „Szkoła“ we Lwowie.

Nadmieniając zaś, iż wykonanie powyższego zarządzenia zarządy szkoły swym radom co roku przypominać mają, — że w tym celu okólnik niniejszy do księgi rozporządzeń wpisać należy, — zawiadamia się zarazem, iż się okólnik wysyła do tych szkół, które z jednego egzemplarza w mowie będącego czasopisma korzystać będą i że zatem dotyczący pp. nauczyciele co do odbierania tegoż, jakoteż zatrzymania na własność porozumieć się powinni.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.
Złoczów dnia 10 Października 1884.
C. k. Starosta i Prezes, *Flechner* m. p. — *Sąsiedzki* m. p.

Чи вжежь таки у насъ законы лишь для теоріи, а въ практицѣ мався инакше робити? Чи може золочôвска рада шкôльна окружна вынята зъ пôдъ закона и ей не тыкае наведена повыше ôтповѣдь п. намѣстника въ соймѣ. Коли жь довѣдаеся краева рада шк. о сѣмъ новôмъ надужитю пôдвладной собѣ власти? Чи може знôвъ аж тогды, коли ей за рôкъ якій посолъ въ соймѣ заинтерпелюе? Часъ, щобы рада шкôльна краева постаралася о те, що-бъ ей розпоряджень не интерпретовано фалшиво, що-бъ она знала, що дѣеся у неи дома, и постаралася, що-бъ ей пôдвладній

власти не надъуживали законовъ. До ея вѣдомости отже подаемо наведеный „Okólnik“ и просимо о отповѣдне залагодженье.

Ювилей въ кіевскому университетѣ.

(Кореспонденція „Дила“)

(Конецъ.)

Тогдѣ, якъ се дѣялось передъ университетомъ, въ серединѣ по панахидѣ пирували. Про пиръ сей стоитъ розказати. Всѣ гостѣ були подѣленѣ на знатныхъ и простыхъ гостей. Одни и други були въ окремныхъ салахъ и входнѣ дверѣ до салѣ знатныхъ були зачиненѣ. Якъ почали пити тосты, такъ на кождый тостъ сѣ дверѣ отчинялись, а по тостѣ зачинялись. Де булѣ незнатнѣ, було мало ѣды и напитковъ, окромъ горѣлки вельких сортовъ. Якъ вже знатнѣ гостѣ пожывилися, дверѣ въ ихъ салю отчинилися и незнатнѣ одинъ по одному почали туда входити. Знову пились тосты. Ректоръ политикуючи хотѣвъ выголосити тостъ за студентовъ, але-жъ только онъ сказавъ: „Пью за здоровье студентовъ“, одинъ въ незнатныхъ гостей въ тую-жъ мить додавъ: „тыхъ, що стоятъ на улици“. Всѣ знатнѣ гостѣ заворушились: митрополитъ и генералъ-губернаторъ почали прощатися...

Дня 8 вересня вранцѣ представлявъ цѣкавый видъ домъ ректора. Хто только проходивъ по-при него стававъ и дивився на дверѣ, котрѣ нѣчею хтось обмазавъ догтемъ. Чутка про сей вчинокъ облетѣла швидко цѣлый Кіевъ. Зъ ректорскихъ дверей почалися ювилейнѣ пригоды 8 вересня.

О 11 годинѣ, якъ мали зъѣзжатися на ювилейный актъ урядъ и приѣжѣ гостѣ, пятьсотъ студентовъ стояло тихо на вчорашнѣмъ мѣсци коло полицейскои лавы и жандармовъ на коняхъ. Довкола нихъ стояло богато народа, найбольше молодежи, хлопцѣвъ и дѣвчатъ, а въ за паркана университетского вывырали ковачѣ пики. Молодѣжь думала простояти тутъ спокойно, доки не переѣдутъ всѣ гостѣ. Только не вытерпѣла; попечителя и приѣзжого въ Петербурга оберъ-прокурора св. синода освистала; въ попечительску кариту де-хто кидавъ грудками, хочь холоднокровнѣйша молодѣжь здержувала такѣ учинки. Коли и якъ ректоръ проѣхавъ на ювилей, нѣхто не бачивъ. Щобы замазати те, що сталося, молодѣжь хотѣла знявши шапки поклонитись митрополитови, але его карита промчала дуже швидко. Якъ проѣхали всѣ гостѣ, громада молодѣжи не могла знайти собѣ рады: чи ще стояти, чи розходитися. Декому приходило въ голову говорити бесѣды, всѣхъ же настрѣй вылився въ пѣснѣ. Колька голосовъ затягло „Ой у лузѣ“, вся молодѣжь пѣдхопила пѣсню, а ноги самѣ понесли всѣхъ вздовжь довгои Бульварнои улицѣ. Повторатысячна товпа по дорозѣ выросла въ-двое: приставали простѣ люде, интелигенція, навѣтъ военнѣ. За товпою ѣхали цѣлѣ густѣ ряды извощиковъ съ сѣдоками и въ-порожнѣ. Торжественнымъ походомъ съ пѣснями, найбольше украиньскими, пройшла молодѣжь по Бульварнѣй и трохи що не увесь Крещатикъ. Полиція, збита въ пантелику, сама открывала походъ, не знаючи, що робити при небувалѣй у Кіевѣ и несподѣванѣй процесіи.

А тымчасомъ въ университетѣ проходивъ торжественный ювилейный актъ. Роздавались тамъ звання почетныхъ членовъ университету, приймалися депутаціи, читалася исторія кіевского университету, — только-жъ все якось порожно було на тому актѣ. Студентовъ не було. Актъ пройшовъ безъ нѣякои пригоды, бо впускали только такихъ, що не могли омрачити торжества, за билетами, у фракахъ. Черезъ строгѣ ректоровѣ розпорядки не впустили на актъ многихъ поважаныхъ людей, котрѣ приѣхали въ-далека до своеи alma mater, выпровадили навѣтъ праского делегата.

Якъ стало темнѣти, велика сила всякого народу, всякихъ лѣтъ и становъ, зобралася до университету подивитись на илюминацію. Було тутъ и двѣста чи триста студентовъ. Стояли тутъ въ-повъ годины, а илюминація все чогось не свѣтила. Подчасъ того одинъ студентъ вырвався съ проектомъ, щобъ ити до ректора въ гостѣ. Молодѣжь вгодилась и всѣ рушили прямо до ректорского дому. Публики зо двѣ тысячѣ пошло за студентами. По дорозѣ якійсь студентъ выложивъ свою думку, щобъ ректора повитати камѣньемъ у окна. Думки молодежи подѣлились: одни були за спѣномъ, другѣ за камѣньемъ. Коли ставало все ближше до ректорского дому, деякѣ студенты вже въ мостовои (бруку) вылупували камѣнье. Коли товпа стала передъ домомъ, почало летѣти камѣнье у окна, спершу рѣдше, а потому щоразъ густѣйше. Подъ самъ той часъ у ректора булъ званый обѣдъ. Якъ подходила сюды процесія, то крозь окна гомонѣли на улицю всякѣ голосы, а якъ загуркотало камѣнье, стало тихо, якъ въ домовинѣ. Только въ сусѣдныхъ домахъ отчинялися окна и вызирали зъ нихъ люде.

Минутъ пять посля того, дався чути зъза горы тупотъ козаковъ. Студенты въ одну мить помѣшалися съ публикою на бульвари, а якъ козаки прибули, публика вся вже розходилася. Ловити було нѣкого.

На другій день булъ ювилейный обѣдъ у купецкомъ клюбѣ. Ректоръ вже не приѣхавъ на него. Тутъ прихильники ректора задумали поднести ему сочувственный адресъ отъ кіевского професорства и ювилейныхъ гостей. Того дня не було вже слѣду розгрому ректорскихъ оконъ.

Дня 10 вересня ще досвѣта вано въ тюрму кольохъ студентовъ, а якъ настанъ день, то богато возили и водили въ полицейскій участокъ. Въ городѣ настала велика паника. Такъ дѣялось днѣвъ чотыри. Газетчики россійскѣ выдумували всякѣ небылицѣ о причинѣ рухавки: одни плели о вплывѣ „радикаловъ“, другѣ якогось „хлопоманства“ и т. д. Мы показали правдивѣ причины въ нашѣй дописи и ходъ рухавки.

Университетъ зачинено. Теперь трохи мовъ полекшало. Зъ арештованои молодежи третина выпущена вже на волю. Що буде съ тыми, котрѣ сидятъ ще, нѣхто не вѣдае. **Z.**

ДОПИСИ.

Зъ Черновець.

(Черновецка гимназія. Житье товариске въ Чернівцях.) Черновецка высша гимназія числитъ около 800 ученикомъ и то переважно Буковинцѣвъ. Посля народности есть найбольше Нѣмцѣвъ и Жидовъ, около 130 Русинѣвъ, 130 Румунѣвъ и кольохъ Поляковъ. Межи Русинами есть до 40 зъ Галичины, а зъ Румунѣвъ до 50 чужостороннихъ. Якъ число се выказуе, Русины становлятъ не меншій контингентъ ученикѣвъ, якъ Румуны и для того вельми дивно, чому опосля майже нѣякихъ православно-рускихъ академикѣвъ нема. Причина тому есь яка.

Румуны кинули бачне око на нашу гимназію и силуются якъ стѣй нашу молодѣжь вроманизувати. Тутъ суть професорами славнѣ сподвижники панрумуньскои агитаціи въ загалѣ, и якъ-жежь немали-бъ они хапатися чимъ скорше тыхъ, котрѣ имъ подчиненѣ, — своихъ ученикѣвъ! Знавъ въ своеи загорѣлости такій Бумбакъ, Стефанюкъ та Чунтулякъ. Послѣдный есть катихитомъ за-для православныхъ Русинѣвъ. Чи его ученики знаютъ що въ религіи, се друге дѣло, але за те онъ собѣ политикъ, румуньскій Лука Бобровичъ, а его контръ-партія — власнѣ ученики. Отъ него довѣдуются они, що только унѣаты — Русинами, а тутешнѣ православнѣ суть всѣ Румунами, такими, що геть ажь отъ Трайна походятъ. Супротивляеся якій въ ученикѣвъ сему мнѣню, есть лѣкъ на те: genügend. Увѣритъ же якій панови катихитови, шлеся его до румуньского катехита, бо „онъ вже Румуномъ“. Въ VIII-мѣй класѣ выкладаеся религія по нѣмецки безъ всякого дозволу. Такъ поступае собѣ рускій катехитъ съ Русинами, а консисторія шле червоный поясъ изъ шовку та иншѣ почести.

Такъ то руска молодѣжь переходитъ на румуньске и стався загорѣлою ненавистницею русчины, перекрутивши Грици на Грициллього або Гричискуля. А що на се нашѣ рускѣ професоры? Що Шанковскѣ, Репты, Козаки та Билинкевичѣ? Ша — не будѣтъ! Въ ученикахъ не розбуджуеся рускаго духа, не дався замилованя до рѣдньѣ и они опускаютъ гимназію не научавшися навѣтъ правно писати. Тутъ все ще Шевченко — небылица, тутъ выкладаеся „общa-проломлена“ sapientia.

О рускихъ товариствахъ въ Черновцяхъ знае ширша публика. Ихъ есть чотыри: академичне товариство „Союзъ“, „Мѣщаньска читальня“, „Руска Бесѣда“ и „Рада“. „Союзъ“, въ порѣвнаню до минувшихъ лѣтъ, сего року подъупавъ, головно черезъ вражѣ махинаціи Румунѣвъ въ середныхъ школахъ, о чѣмъ згадано высше. Зъ семестрального засѣдани членовъ „Союза“ дня 14 с. м. довѣдуемося, що членовъ въ томъ товариствѣ лишь 13. Головою на сей рокъ выбраный правникъ п. Е. Волиньскій, а до выдѣлу пп. Бачиньскій, Выдинѣвскій, Ганкевичъ, Тарновецкій, Лукашевичъ и Кучковскій. Сего року святкуе „Союзъ“ 10-лѣтнѣ роковины свого заснованя — и пуститъ въ свѣтъ „Альманахъ“, до котрого вже декотрѣ малорускѣ писателѣ понадсылали свои працѣ.

„Руска Рада“ вже повсѣмъ заспѣтилася и ще лишь статуты нагадуютъ ей минувшѣсть. За те „Мѣщаньска читальня“ ще якъ-такъ держится. Тутъ треба-бы совѣстнѣйшои працѣ, а се читальня сталась-бы взбрцевою. Треба нашѣй интелигенціи пильнѣйше заглядати до неи, треба отчитовъ та забавныхъ вечеркивъ, а се розъохотило-бъ нашихъ мѣщанъ до просвѣты, — не такъ якъ теперь дѣеся, що читальня оставлена своѣй судьбѣ.

Найкраще розвиваеся „Бесѣда“, отъ коли управляе нею новый выдѣлъ. „Бесѣда“ задумала выдавати книжочки на народнѣй мовѣ для молодежи — и сей часъ зголосилися знатнѣйшѣ рускѣ педагоги и нашѣ славнѣ писателѣ Федькович и Воробкевичъ (Млака) до співъудѣлу въ сѣй праци, а Соймъ краевый удѣливъ на тов запомогу въ квотѣ 100 зр. Якъ доси, такъ и сего року, вже сего мѣсяця, выдасть „Бесѣда“ Календарь, але съ тою важною рѣзницею, що мова въ нѣмъ буде чисто-народна, а змѣстомъ буде Календарь пельми богатый: тамъ подыбаютъ читателѣ знаменитѣ утворы стихомъ и прозою въ подъ пера Млаки, Федьковича, нашого горячого молодого патріота Омеляна Поповича, и др. Мы дуже радуемося сему звороту „Бесѣды“ и горячо припоручаемо ей выдання благосклонной уваѣ рускои Публики. Черновецкѣ Русины повиннѣ горнутися до купы, а що они малочисленнѣ, то на кождомъ поли мусятъ трудитися въединеными силами.

Соймъ краєвый.

23. Засѣданье (вечѣрне) **зъ 20 жовтня 1884.**

По промовахъ А. Чайковского и Гроса и по принятію за подставу нарадъ подробныхъ проекту закона, выготовленого меншостею комисіи, отчитавъ пос. Чайковскій сей проектъ, котрый такъ звучитъ: Арт. I. Постановы §§. 11, 12. 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 28 и 31 закона краевого зъ дня 18 серпня 1868 будутъ змѣненѣ и маютъ звучати на будучнѣсть якъ слѣдуе: §. 11 кошты будовы и удержуваня дороги краевои носитъ фондъ краевый. Чи и въ якій мѣрѣ до сихъ коштовъ маютъ причинятися повѣты, черезъ котрѣ дороги переходятъ, означится при признаню дороги краевои въ кождомъ поодинокомъ случаю. Кошты будовы дорогъ повѣтовыхъ тяжатъ на фондахъ властивого повѣта, а рада повѣтова повинна дати що року дотацію потрѣбну на удержуваньe сихъ дорогъ. Чи и въ якій мѣрѣ маютъ ще причиняватися громады и обшары дворскѣ до коштовъ будовы сихъ дорогъ престаціями, означитъ рада повѣтова въ кождомъ поодинокомъ случаю. Кошты будовы и удержуваня дорогъ громадскихъ такъ на грунтахъ громады, якъ и обшаровъ дворскихъ маютъ покрыватися: 1) престаціями наведеными въ §§. 12, 14, 15 и 16; 2) додаткомъ до податковъ; 3) запомогою зъ повѣтовыхъ фондовъ дорогъ громадскихъ. До сего §. внѣсъ пос. Е. Волиньскій поправку, котра мала на цѣли замѣнити престаціи (шарварки) на оплату грошову въ формѣ додатковъ до податковъ. За сею поправкою промовлявъ также и пос. Антоневичъ. Поправки сѣ якъ и поправка пос. гр. Стадницкого упали; принято §. 11 такъ, якъ его предложила меншость. — Надъ §. 12 вывязалася була жива дискусія, въ котрѣй забирало голосъ 11 пословъ, а кождый зъ нихъ робивъ поправки и змѣны, такъ, що напослѣдокъ пос. Менциньскій поставивъ внесенье, щобы всѣ тѣ поправки и змѣны отослати до комисіи дорожнои. Внесенье се однакожъ упало, а удержалося внесенье меншости комисіи. §. 12 звучитъ отже якъ слѣдуе: §. 12. Престаціи для дорогъ громадскихъ означуютъ въ слѣдующій способъ: Отъ кождого числа дому, положеного въ громадѣ сѣльскѣй або на обшарѣ дворскомъ, и отъ кождои родины взглядно партіи, котра веде самостойно домове господарство а замешкуе въ громадѣ мѣскѣй, належитъ отробляти рочно 4 днѣ пѣшѣ. Хто платитъ податокъ безпосередный, приписаный въ громадѣ на обшарѣ дворскимъ, платитъ рочно кромъ престаціи повыше означеной, 3% додатку до податку безпосередного. Обшаръ дворскій повиненъ кромъ сего выдати потрѣбный до будовы матеріялъ деревляный зъ найближшихъ лѣсовъ, о скольо пересѣчна вартость сего матеріялу не перевышае въ протягу року 5% додатковъ до оплачуваныхъ обшаромъ дворскимъ податковъ безпосередныхъ. Кошты довозу матеріялу деревляного маютъ бути покрытѣ средствами означеными §. 12 1) и 2). Зарадови дорожному вольно буде въ случаю признаноi имъ потребы змѣнити роботу пѣшу на возову: въ отношеню трехъ днѣвъ пѣшихъ до одного дня парокінного а двохъ днѣвъ пѣшихъ до одного дня похоного. Змѣны такожъ можна жадати лишь отъ контрибуента посѣдаючого потрѣбный инвентаръ робочій и даючого престація въ натурѣ. Щоколибы скольокость престацій въ певной громадѣ перевышала потребу, тогды може рада повѣтова за дозволеньемъ выдѣлу краевого зменшити вымѣръ престацій на одинъ рокъ. Засѣданье скончилося вже по пѣвночи, а палата постановила ще на внесенье п. Менциньского поставити на слѣдующомъ засѣданю внесенье пос. Романчука передъ розправою надъ буджетомъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Австро-угорскій банкъ и отновленье его привилегій.) Генеральна рада австро-угорского банку рѣшила дня 27 листопада о. р. скликати надзычайнѣ загальнѣ зборы, на котрыхъ буде дискутуватися справа отновленя привилегій, удѣленыхъ ему правительствомъ. Привилегія гаснутъ съ днемъ 31 грудня 1877 р., а пѣсля постановы 105 арт. статуту банкового мае загальный зборъ три роки передъ упливомъ привилегій постановитися и рѣшити, чи и подъ якими условіями належатъ просити о отновленье привилегій. Пѣсля умовы, заключеной черезъ банкъ съ обома министеротвами, обовязане товариство банкове въ случаю, коли-бы хотѣло жадати продовженя привилегій — внести дотычне прошенье найпизнѣйше два роки передъ згасненьемъ привилегій. Въ виду сихъ постановъ законныхъ муситъ банкъ найдальше до конца 1885 р. внести до правительства отповѣдне прошенье. Що до интенцій относителя або неотновленя привилегій дотеперь ще не высказалася зовсѣмъ генеральна рада, и не знати также, чи генеральна рада на зборѣ зъ дня 27 листопада с. р. предложитъ вже дефинитивнѣ внесеня въ справѣ отновленя привилегій, чи лишь зажадае отъ акціонеровъ загального повномочія до переведеня сеи справы пѣсля певныхъ пѣзнѣйше маючихъ ся подати вымѣнокъ. — Въ загальнѣмъ зборѣ зъ дня 27 листопада можутъ принятися участь лишь тѣ акціонеры, що мали право брати участь въ послѣднѣмъ загальнѣмъ зборѣ зъ дня 5 лютого 1884 р. Кождый зъ участниковъ мае выказати, що отъ послѣдного загального збору знаходився въ посѣданю акцій и наколи-бы акція не були инкульповани, мае ихъ на 8 днѣвъ передъ загальнымъ зборомъ зложити въ дирекціи банку.

(Австрійскій желѣзницы и анкета тарифова). Министерство торговлѣ уходзялло внесеня анкеты тарифовои зъ р. 1882/83, относячѣся до загальныхъ питань тарифовыхъ, зарядамъ желѣзниць и завозвало ихъ, щобы высказали що до сихъ внесень свои погляды и зазначили свое становище. Желѣзницѣ выбрали въ наслѣдокъ того три подкомитеты, а именно поручили одному зъ нихъ справу класификаціи товаровъ, уложенье шемату тарифового, другому отдали справу реваціи, а третому справу тарифъ транзитовыхъ и експортовыхъ. Отъ того часу минуло вже больше якъ повтора року, а пѣсля найновѣйшихъ вѣстей зложили подкомитеты справоздання и внесеня, такъ що комитетъ тарифовый австрійско-угорскихъ желѣзниць буде могъ наконецъ представити ихъ конференціи директоровъ. — Яке становище займутъ въ тѣй справѣ дирекціи желѣзниць, не тяжко отгадати, а публака, що може дожидала-бы зменшеня тарифъ на желѣзницахъ и обниженя цѣнъ транспорту, мабуть и самъ разомъ не отнесе нѣякихъ реальныхъ користей.

(Проектъ реформы палаты панбез.) Въ палатѣ пословъ внесъ Тиссa минувшого тыждня проектъ до закона о реформѣ палаты панбовъ. Палата посольска переказала се предложенье спеціальнѣй комисіи зъ 21 членовъ.

(Инспекторы промысловѣ.) Австрійске правительство рѣшило побольшити число промысловыхъ инспекторовъ зъ 9 на 14, а потрѣбна на отворытье новыхъ посадъ сума буде вже поставлена въ буджетъ на рокъ 1885. Головною причиною побольшеня числа инспекторовъ була за велика ихъ агенда, такъ що они мимо найлучшои волѣ не могли успѣшно сповнити порученои собѣ задачѣ.

(Нова процедура цивильна.) Министеръ справедливости др. Пражакъ запросивъ на день 22 н. с. жовтня найзнаменитшихъ юристовъ зъ-помѣжь членовъ парляменту на конференцію, котра радитъ надъ заведеньемъ въ Австріи новои процедуры цивильнои. Въ програму нарадъ конференціи входитъ также справа стоячa въ тѣснѣй связи съ заведеньемъ новои процедуры, а именно справа новои организаціи австрійского судовництва.

(До адресы Старцевичанъ.) Щобы успунути адресу Старцевичанъ зъ-подъ дискусіи, запало було минувшого тыждня рѣшенье отложити засѣданье до понедѣлка (20 н. с. жовтня). Дня 20 жовтня заявивъ отже президентъ, що хочь кождому сторонництву парляментарному вольно предкладати адресы, то однакожъ президентъ приневоленый въ имени сойму и цѣлого непоколебимо вѣрного народа хорватского, осудити безъусловно проектъ адресы пос. Гинковица и его товаришовъ по поводу уступовъ сеи адресы, мѣстячихъ въ собѣ знаиена головнои здрады и яко отповѣдь на тую адресу внесъ окликъ въ честь монарха. По поводу замѣреныхъ опозицію скандаловъ президентъ видѣвся приневоленым закрыти засѣданье.

(Толки про отношенье Австріи до Россіи), котрѣ по поводу отпливаціи троновои бесѣды угорскои сталися предметомъ прилюдноi дискусіи австрійскои якъ и заграничноi прасы, будутъ остаточно пояснены. Пѣсля вѣстей вѣденьскихъ

газетъ министеръ дѣлъ заграничныхъ гр. Кальноки означитъ на одномъ зъ першихъ засѣдань маючося зобрати делегація становище Австрія до Нѣмеччины и Россія и подносе съ патиокомъ, що Россія лояльно прихучилася до мировыхъ тенденцій австрійско-нѣмецкого союза.

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. Новѣйшій вѣдомости зъ Тонкину доносятъ, що окупаційне войско французке укрѣпилося коло Ке-Люнгъ и ожидае тамъ кождой хвилѣ офензивного нападу зъ стороны Хинцѣвъ. Французкій журналы доказуютъ, що потреба выслати помочи до Тонкину съ кождымъ днемъ стаесл бѣльшою, бо анѣ адмиралъ Курбе, анѣ Брія не суть въ силѣ съ тымъ войскомъ, яке доси маютъ, довести цѣлу справу до кѣнца. Здаеся, що будутъ высланій войска краевій, бо министеръ маринарки заявивъ, що не мае до розпорядимости потрѣбной маринарки. Ген. Кампенонъ противится однакожъ сему и не хоче безъ попереднѣшного дозволу парламенту дати потрѣбне число краевого войска Пѣсля обчисленя, зробленого въ кружкахъ фаховыхъ, потреба бы що найменше 10.000 людей снѣжого войска. — Головна увага Франціи звернена теперь на буджетъ и справы колоніяльній. Пѣсля найновѣйшихъ вѣдомостей порозумѣнье межи комисіею буджетовою а правительствомъ мае бути запевнене; опозиція однакожъ робитъ чимъ разъ новій трудности. Сими днями донесла „Justice“, органъ п. Клемансо, що будьто-бы Ферри мавъ отозватися до своихъ довѣрочныхъ послѣвъ въ слѣдующій способъ: „На рѣкъ 1886 не мине насъ конечность новыхъ податковъ. Наколи мы сего року не выступаемо съ предложеньемъ новыхъ податковъ, то лишь длятого, що стоимо въ передодни новыхъ выборовъ“. Вѣдомость така конечно не може користно вплынути на прихильный настрой для правительства. — Зъ Роанъ доносятъ, що анархисты добулися до фабрики Бесса и забрали зъ-отти велику масу динамиту. Чимъ разъ частѣйше надходятъ вѣсти зъ Франціи о зухвалости анархистовъ, передъ которыми перестерѣгано вже отъ року, а которыхъ агитація въ виду економичной кризы стаются чимъ разъ небезпечнѣйшими.

Англія. Военна флота англійска, котра звернула на себе увагу цѣлои Англіи, не есть въ рѣчи самой такъ сильною, якъ доси загально думали. Одинъ зъ найзнаменитшихъ англійскихъ инжинеровъ, Рядъ, заявивъ сими днями Гляддстонови, що англійска фльота не перевышае навѣть французкои. Въ загалѣ высшость Англіи яко державы приморской подъупала нынѣ сильно и майже не существуе. — „Бюро Райтера“ доносятъ зъ Каиро, що по поводу спротивленя египетского правительства противъ проекту Нортбрука, залишила Англія зовсѣмъ цѣлковите внесенье армія египетскои и постановила лишь зредукувати ей до 3.000 людей. Буджетъ для армія уменшено о 150.000 фунт. штерл.; буджетъ для полиція мае бути уменшеный до сумы 200.000 фунт. штерл., мимо того, що ей збѣльшено о 1.200 людей.

Бельгія. Остаточный результатъ выборовъ до радъ громадскихъ въ Бельгіи выпавъ въ користь либераловъ. Въ всѣхъ бѣльшихъ мѣстахъ (выняшши Мехельнъ) и въ меншихъ мѣстахъ побѣдили либералы и скрѣпили значно свои силы навѣть тамъ, де досѣ клерикалы мали перевагу. По поводу сеи побѣды въ Бруксели и другихъ мѣстахъ запанувала велика радость. Въ самой Бруксели, де бѣльшость голосовъ при выборахъ до рады громадскои выносила 3700, бѣльшость либеральна святкувала торжественно цѣлый день выборовъ; вечеромъ снувалися люде величезными тонами, спѣваючи рожий пѣснѣ. До великихъ тумультовъ однакожъ не прійшло, лишь въ редакціи газеты „Patriote“ повыбивано окна. Арештовано колька особъ. Черезъ цѣлый день були гвардейскій войска сконсигнованій, але вже о 9 год. могли бути розпущенй. Въ Антверпіи панувавъ подчасъ выборовъ такожъ великій рухъ; выборцѣ съ музыкою ходили по улицяхъ мѣста, выкрикували и спѣвали, нѣгде однакожъ не прійшло до розруховъ; войско було такожъ сконсигноване. Вѣсть, що будьто-бы черезъ побѣды либераловъ при выборахъ комунальныхъ мала наступити кризисъ въ министерствѣ, показуеся неправдивою.

НОВИНКИ.

— **Засѣданье отпоручниковъ вдовичо-сиротского фонду** розвѣчнеся во второкъ по отправленомъ богослужію о 10 годинѣ рано подъ проводомъ Дра Пелеша. Головнымъ предметомъ, котрый буде занимати отпоручниковъ, буде проектъ асекурація церквей и будынковъ парохіальныхъ. Се дѣло мае связь съ нынѣшнымъ положеньемъ вдовичо-сиротского фонда.

— **Члены товариства „Академичне Братство“** отбудутъ завтра о год. $2^1/_2$ передвыборчій зборъ въ университетѣ.

— **Преосв. ен Сильвестеръ Сембратовичъ** выѣздитъ сегодня рано на посвященье церкви въ Старыхъ Богородчанахъ, а въ понедѣлокъ повернe вже до Львова, бо во второкъ мае отбутися зъѣздъ деканальныхъ отпоручниковъ для дѣлъ вдовичо-сиротского фонда.

— **Зъ Перемышлян** пишутъ намъ: Дня 13 м. жовтня с. р., яко въ рѣчницю смерти б. п. дра Франца Костека, професора на львовскомъ университетѣ, отправили въ перемыскомъ катедральномъ храмѣ помипальне богослуженье съ параставомъ за упокой душѣ незабутого друга молодежи: оо. крыл. Куйловскій, Людкевичъ и Яблоновскій съ асистою и хоромъ чч. питомцѣвъ тутешного духовного сѣменища.

— **Въ громадѣ Куликовъ**, въ повѣтѣ каменецкомъ завелися дуже гарній порядки. Якъ доносить „Батьковщина“, въ той малой громадѣ есть пожичкова каса, склепъ громадскій, братство тверезости, школа, що коштувала 100 зр., а теперь организуеся заходомъ о. Юліяна Редкевича хоръ спѣваковъ, для котрого спроваджено нотъ за 30 зр. Громадяне выперли зъ села жидовъ, поткупляши отъ нихъ грунты и платячи по 150 до 200 зр. за моргъ, якій впередъ жиды набували по 40 до 50 зр.

— **Цесарь** удѣливъ зъ приватныхъ фондовъ 1000 зр. запомоги для погорѣльцевъ Тарнобжега а 50 зр. на реставрацію церкви въ громадѣ Бабче, повѣта богородчанського.

— **Похвалу и признанье** за точне и ревне веденье школьнои молодежи удѣляе митрополичій Ординаріятъ оо. Томѣ Березовскому въ Дубравцѣ, Иларію Гошовскому въ Володимирцяхъ, Льву Фацаловичу въ Ляховичахъ зарѣчныхъ, Теодору Дикому въ Мартановѣ новомъ, Савину Устіяновичу въ Головецку, Емиліяну Петровичу въ Корчинѣ, Кентиліяну Рѣпецкому въ Синевѣдску нижномъ, Юстину Лучаковскому въ Тухольцѣ, Стефану Качалѣ въ Шельпакахъ, Климентію Зарицкому въ Стрыѣвцѣ, Теофилю Любѣнецкому въ Збаражи и Николаю Сѣчаньскому въ Чернихѣвцяхъ. Такожъ съ пріятностею приняв Ординаріятъ до вѣдомости успѣхъ школьнои молодежи въ наукѣ религія: въ Богородчанахъ, Лаховцяхъ, Глубокомъ Хмелѣвцѣ и Старуни.

— **Пос. Макоз** внѣсъ наконецъ послѣдного дня сесіи соймовои звѣстну петицію тернопольского округа въ справѣ промовы о. Сѣчиньского. Петиція тая спочивала пять днѣвъ въ кишени п. Макса, бо онъ боявся вносити ей передъ скончѣньемъ дебаты буджетовои, щобы пос. Сѣчиньскій не звернувся до тои петиціи при буджетѣ. По отчитаню секретаремъ петиціи п. Макоз попросивъ о голосъ а внѣсъ, щобы той „протестъ“ учительства отчитати въ соймѣ. П. маршалокъ отповѣвъ рѣшучо: „Я не можу позволити!“ Пос. Корытовскій спытавъ, „для чого?“ На те маршалокъ заявивъ, що соймъ не мае права занимативъ „протестами“ противъ босѣдъ послѣвъ, выголошеныхъ въ соймѣ, бо на такій способъ кольконибы то протестовъ приходило и соймъ нѣчого не робивъ-бы, а только читавъ-бы протесты. Отакъ пос. Сѣчиньскій забравъ голосъ и заявивъ, що онъ не говорилъ *противъ* учителѣвъ, але *за* учителями, беручи ихъ въ оборону передъ инспекторомъ Михаловскимъ и бажаючи подпести ихъ достойность. „Впрочемъ — закончивъ о. Сѣчиньскій — ось 37 листовъ отъ учителѣвъ (*показуе ихъ*) съ признаньемъ и подякою за мою промову противъ п. Михаловского“... И такъ посрамилися инициаторы петиціи.

— **Зъ Тернопольщины** достаемо заявленя отъ многихъ учителѣвъ и учительокъ, що агитаторы за звѣстнымъ протестомъ въ справѣ п. Михаловского не подавали имъ тексту сего протесту, лишь чистѣ бланкеты съ заголовкомъ: „Przyłączamy się do protestu“ и т. д., а коли ихъ напастований о подписъ учителѣ интерпелювали о текстъ, выкручувались тымъ, що текстъ съ початковыми подписами въ иншихъ рукахъ. Ось новаго рода Schwindel для потвержденя довѣрія учительства!...

— **Церковь въ Рогатынѣ** подъ призв. св. Духа, походяча ще зъ XIV вѣку, есть першою открытою на галицкой Руси будовою деревянною въ готицкомъ стилю. Церковь ся есть однымъ зъ найважнѣйшихъ памятниковъ историчныхъ, а конструкція ея подъ взглядомъ науковымъ мае велике значенье. Щобъ сей дорогоцѣнный памятникъ переховати и для познѣйшихъ вѣковъ, комитетъ церковный удався до сойму съ прошеньемъ о запомогу на реставрацію сеи церкви. Соймъ вызначивъ отже на реставрацію сеи церкви 2.500 зр., однакожъ на внесенье комисіи буджетовои постановивъ не отступати онихъ грошей просто комитетови церковному, але отдати ихъ консерваторови старинныхъ памятниковъ II секціи, въ котрого околѣ лежитъ Рогатынъ, а то для того, щобы реставрація сеи церкви була подъ надзоромъ консерватора выконана пѣсля всякихъ вымогъ штуки и науки.

— **На числений запытання** отповѣдаемо нынѣ прилюдно, що „Народна Торговля“ не стоитъ въ нѣякихъ связяхъ съ „Общимъ рольничо-кредитнымъ заведеньемъ“ и що дѣла ея розвиваются якъ найкраще и найсолиднѣйше. Щадниця „Народнои Торговлѣ“ есть якъ найпевнѣйша, бо она все регулюеся въ отношеню до сумы удѣловъ.

— **Зъ Калуша** пишутъ намъ: Въ допису зъ Калуша число 235 „Gaz. Narodow-ои“ зъ дня 11 м. жовтня с. р. якійсь мазайло тои жъ газеты хотѣвъ щось написати на нашу читальню, але видко, що алькоголь такъ ему голову затуманивъ, що бѣдолаха не знавъ, зъ-отки зачати а на чѣмъ скончити. И такъ пише: Отъ двохъ роковъ заложено читальню мѣщаньску въ Калуши, котрои члены бѣльше займаются спѣвомъ якъ читаньемъ, и ще бѣльше укуванъ несотворенныхъ рѣчей въ той кузни, де самъ сковуеся до безпамяти съ товаришами лише ему годными. На першомъ вотумѣ ominувся съ правдою, бо читальня не отъ двохъ роковъ, але отъ пятѣхъ вже заложена. Що до спѣву руского, котрого члены читальнѣ учатся и въ немъ вправляются, — то шкода, що панове Поляки, такъ величаючись своимъ патріотизмомъ, спѣвъ народный уважаютъ за щось понижаючого. То власне нашихъ опѣкуновъ болитъ, що мѣщанинъ та селянинъ нашъ опамятався и вже не йде по цѣлоденной праци до шинку, але при вольной хвили спѣшитъ до читальнѣ васпѣвати або послухати спѣву хорального и довѣда тами зъ политехники вѣденьскои, львовскои и др. тися зъ газетъ, що въ свѣтѣ чувати. Дописувателю „Gaz. Nar—ои“ подобалось-бы тое бѣльше, щобы нашъ мѣщанинъ замѣсть до читальнѣ, ходивъ до „Towarzystwa spożywczego“ и тамъ заливався, якъ небоже сотворѣнье, разомъ съ другими любителями тои потѣшницѣ въ горю, а потому повертаючи домовъ, дорогою качки загаиивъ, якъ вже неразъ мали случайность бачити ихъ въ бѣлый день наражуючихъ на посмѣховиско свои становиска, черезъ що и другій дуже много на томъ морально терпятъ. Одного разу навѣть побилися добре въ томъ „Towarzystwie“... Впрочемъ насъ тое не обходитъ, але окажемо: мы остаемо при читальняхъ на спѣвѣ, а намъ панове патріотяники поручаемо всякого рода алькоголѣ! Дальше членъ тои клики запомороченои пише о „Народномъ Домѣ“ въ Калуши — и съ иронією пытае, де дѣлися грошѣ зъ вечерковъ и т. д. Пане дописувателю, въ твои руки певно нѣхто-бы и крейцаря не давъ на нѣяку цѣль, бо ты все перемѣнивъ-бы въ алькоголь, але мы, славити Бога, вже маемо подостаткомъ довѣрія — грошѣ отоланій до належатъ, а впрочемъ коли бъ якійсь комитетъ такій и бувъ, отъ котрого неможна-бъ довѣдатись, де приходъ подѣвся, то съ певностею не черезъ „Gaz. Narodow-y“; лишѣтъ насъ въ спокою, любенькій опѣкуны, мы якось будемо радити, якъ бы свою хату мати, де можна-бы все руске помѣстити. Вы вже радьте по жидовскихъ „knajpахъ“ и вийте „gniazdko dla bialego orła“, лише остерѣгаемо васъ, щобы вы не вили на жидовскій шабасовцѣ, бо въ нѣй богато роговъ и то зъ тхоровъ. — *Комитетъ*.

— **Спростованье**. Межь новинками въ 100 числѣ „Дѣла“ зъ дня 20 вересня (2 жовтня) 1884 розказуеся подъ заголовкомъ: „Яка у насъ свобода?“ про деякій досыть цѣкавій факты, що зайшли по вокально декляматорскомъ вечерку, даномъ читальнею въ Рождаловѣ. Зъ того всего одно лишь хочу спростувати, а именно отсе: ч. дописуватель, здаесь зле поінформованый, цѣлу вину складае на п. Шостаковского, завѣдателя обшару дворского, мовь-бы то онъ на другій день по вечерку мавъ поѣхати до Сокаля и тамъ наговорити передъ старостою и инспекторомъ школьнымъ несотворенй рѣчи на читальню и на згаданый вечеръ. Рѣчь однакъ маеся цѣлкомъ инакше. Не п. Шостаковскій ту виноватый, котрый, мимоходомъ сказавши, до сего вечерка богато причинився, — а хто иншій. Треба знати, що на вечерку бувъ присутный и ц. к. жандармъ, высланый нарочно п. старостою до Рождалова. Черезъ его то отже хибу, здаесь, реляцію повстали згаданій непорозумѣня. Прошу хв. Редакцію о помѣщенье сего спростованя — *Михайло Фолисъ*, голова читальнѣ въ Рождаловѣ.

— **Запомоги отъ сойму** получили межи иншими такожъ оо. Доминчкане у Львовѣ для учителя руского языка, отткакъ школа жѣночa иноквнь Василіянокъ въ Яворовѣ 500 зр., львовске товариство „Лютня“ на выдавництво польско-руского спѣванника 200 зр. и выдавництво рускихъ книжокъ школьныхъ 2.000 зр. Петицію выдавництва рускихъ книжокъ школьныхъ о признанье 1.500 зр. на выдавництво руского спѣванника для народныхъ школъ выдѣловыхъ и семинарій учительскихъ отступлено выдѣлови краевому до узглядненя. Такъ само отступлено выдѣлови краевому запомогу для „Школьнои Часописи“ до его розпорядимости, мабуть для того, щобы „Школьна Часопись“ не замѣнилася на давнѣйшу „Газету школьну“, чого именно боится п. Петрускій и ки. Санѣга.

— **Для погорѣльцевъ Равы руской** удѣливъ соймъ по горячой промовѣ посла Щастного Билиньского новыхъ 500 зр. запомоги. Пос. Билиньскій промовлявъ гарно по руски.

— **Министеръ рольництва гр. Фалькенгайнъ** вертаючи до Вѣдня приѣхавъ онодгы до Кракова и задержався тамъ трохи довше якъ у Львовѣ. Въ загалѣ бувъ п. министеръ для Кракова трохи ласкавѣйшимъ якъ для Львова, бо отвѣдавъ тамъ тамошне староство, товариство рольниче, староство горничe, а отткакъ гр. Г. Водзицкого, еп. Дунаевского и головнокомандуючого гр. Виндишгреца. Дальше ограничивъ п. министеръ костелъ Пр. Дѣвы Марія, библіотеку ягайлоньску и Суконницѣ. О 1 годинѣ бувъ гр. Фалькенгайнъ на снѣданю у гр. Бадениого, на котре межь иншими бувъ такожъ запрошеный редакторъ „Сзав у“ п. Козьмянъ.

— **Доповняючій выборы** двохъ членовъ до рады повѣтовои въ Равѣ отбудутся, одинъ зъ курія громадъ мѣскихъ, дня 24 падолиста, а другій зъ курія бѣльшихъ посѣлостей дня 25 падолиста с. р.

До рады повѣтовои въ Городенцѣ зъ курія мѣстъ выбрани при выборахъ доповняючихъ: гр. Яковъ Ромашканъ, властитель бѣльшихъ посѣлостей; М. Гаспари, судія повѣтовый; Володимиръ Гордынъскій, адъюнктъ судовый; Иванъ Кондратчукъ, господарь и Юліянъ Найбургъ, аптикарь.

— **Для потерпѣвшихъ отъ повени** въ Галичинѣ надбславъ магистратъ мѣста Вѣдня 3445 зр. на руки президія намѣстництва у Львовѣ.

— **Гр. Коронини** зложивъ свой мандатъ до делегацій; на его мѣсце покликаный заступникъ дръ Валюсси. Причиною зложеня мандату мае бути то, що члены делегацій, належачій до правицѣ, хотѣли выбрати его предсѣдателемъ сегорѣчнои делегацій.

— **Капельмайстры войсковій**, котрыхъ досѣ удержувавъ корпусъ официровъ кождого полку пѣхоты, будутъ пѣсля проекту министерства войны, предложеного делегаціямъ, перенесеній на етатъ держанный.

— **Жиды горою!** Зъ Рашева доносятъ до „Gaz. Narodow-ои“ такій фактъ. Въ Рашовѣ опорожнилася посада будовничого мѣского. На розписаный конкурсъ зголосилося 13 кандидатовъ съ патентъ зъ политехники вѣденьскои, львовскои и др. На засѣданю рады мавъ бути одинъ выбраный,— однакожъ жиды, котрѣ маютъ бѣльшость въ радѣ, отложили выборъ. Длячого? Ото длятого, щобы спытатися дотычныхъ кагаловъ, яке они можутъ дати свѣдоцтво пооднокимъ кандидатамъ, а опѣсля выбрати собѣ найдогодньйшого. И такъ у всѣмъ ведеся. Жиды роблятъ по мѣстахъ, що имъ подобаеся, а панове шляхта въ соймѣ не хотятъ допустити руского языка до школъ по мѣстахъ, бо они думаютъ, що мѣста — польскѣ!

— **Выказъ жертвъ на дѣвоче воспиталіще въ Перемышли** отъ дня загального збору членовъ того-жъ, т. е. отъ 28 марта 1884 до 1 (13) жовтня 1884. На дню 28-го марта с. р. майно воспиталища выносило: 1) въ готовцѣ 13.683 зр. 66 кр. 2) въ цѣнныхъ паперахъ 3.500 зр.; — разомъ 17.183 зр. 66 кр. Отъ 28-го марта с. р. вплыло: I.) 1) Редакція „Нов. Пролома“ надбланыхъ на ея руки 18 зр. 70 кр. 2) Редакція „Слова“ 3 зр. 17 кр. 3) Друга половина запомоги ухваленои Выс. соймомъ на 1884 рокъ 250 зр. 4) о. Матѣевъ зъ Новицѣ 5 зр. 20 кр. 5) О. Андрей Чарнецкій зъ Нижничъ 8 зр. 50 кр. 6) О. Волянъський Викторъ зъ Яжова 6 зр. 7) О. Кмицикевичъ Ант. зъ Горчановичъ 2 зр. 8) П. Ник. Мончакъ, мѣщанинъ зъ Олешицъ, 1 зр. 9) О. Бескидъ Ант. 3 зр. 10) О. Мих. Левицкій зъ Обертына 6 зр. 11) О. Лисковацкій Ант. въ Олешицъ 5 зр. 12) О. Рабій Францъ 1 зр. 50 кр. 13) О. Мышковскій Іоанъ зъ Перегримка 14 зр. 14) О. Кушикъ Емиль 3 зр. 15) О. Миколаевичъ Мих. зъ Скоморохъ 24 зр. 67 кр. 16) О. Лопатыньскій зъ Роздолу 12 зр. 73 кр. 17) Впр. о. Яковъ Шведицкій 10 зр. 18) Редакція „Дѣла“ (отъ п. Д. Бордуна зъ Белза 8 зр. 17 кр. и зъ весѣля о. Кмицикевича въ Семаковцяхъ 19 зр. 57 кр.) разомъ 27 зр. 74 кр. 19) За продани книжки 11 зр. 20) О. Діонисій Добраньскій зъ Ждыни облиг. держ. довгу на 100 зр. — II.) Членьскій вкладки отъ дѣйстныхъ членовъ за рокъ 1884: Впр. Дръ Юзычиньскій, оо. Брунецъ Алексій, Голінъ Іоанъ, Шемелякъ Леонидъ, Берецкій Левъ, Лазуркевичъ Іоанъ и п-ѣ Лазуркевичева Викторія, п. Яблоновскій Евгеній, оо. Лукашевичъ Максим., Роздѣльскій Ник., Зубрицкій Александеръ, Туна Иларіонъ (за рокъ 1883 и 1884), Лукашевичъ Яковъ, п-ѣ Лукашевичева Теофиля и п. Саловицкій, адъюнктъ по 3 зр., разомъ 48 зр. в. а. — III.) На рахунокъ членьскихъ вкладокъ за р. 1884 вплатили: оо. Грицикевичъ Константинъ, Гумецкій Іосифъ и Волянъскій Левъ по 2 зр., разомъ 6 зр., оо. Кузевъ Іоанъ, Яворскій Іосифъ, Хотинецкій Климентій и Яцевъ Антоній по 1 зр., разомъ 4 зр. — IV. За вымѣнений купоны отъ цѣнныхъ паперовъ 88 зр. 80 кр. — V.) Отъ 1000 зр. умѣщеныхъ на 4% за 11 мѣсяцевъ 36 зр. 67 кр. Вплыло отъ 28-го марта 1884 до 1 (13) жовтня 1884 р.: 1) Готовкою 596 зр. 68 кр. 2) въ паперахъ 100 зр. — Всего майна дѣвочого воспиталища дня 1 (13) жовтня 1884 есть: 1) въ готовцѣ умѣщеной въ щадници 14.280 зр. 34 кр. 2) въ цѣнныхъ паперахъ 3.600 зр. — всего **17.880 зр. 34 кр.** — Замѣтка: Наросты отъ готовки 13.280 зр. 34 кр. обчисляются при кѣнци 1884 р. — Выдѣлъ дѣвочого воспиталища проситъ всѣхъ П. Т. дѣйстныхъ членовъ залягаючихъ съ своими вкладками за р. 1884 и за давнѣйшій лѣта о ласкаву вплату тыхъ-же. — Отъ Выдѣлу дѣвочого воспиталища. Перемышль 1 (13) жовтня 1884. — *Дръ Юзычиньскій*, предсѣдатель; *Дим. Куцерыбъ*, касіеръ.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

— **О. Михаилъ Сембратовичъ, деканъ любачевскій**, перемыскои епархіи, школьный ординаріятскій комисарь, отзначеный крылошаньскими отзнаками, приходникъ въ Любачевѣ, родный братъ Впр. б. митрополита Іосифа Сембратовича, упокоився въ 70-томъ роцѣ трудолюбивого житя, а въ 47-омъ роцѣ священьства. Похороны отбулися въ середу сего тыждня. Вѣчна Покойному память!

— **О. Тома Подсоньскій**, ювилатъ, приходникъ въ Колодѣевцѣ, деканата скалатского, упокоився сими днями въ 78-момъ роцѣ житя, а въ 52-гомъ священьства. Покойный бувъ горячимъ рускимъ патріотомъ. Вѣчна ему память!

— **Володимиръ Козловскій**, народный учитель зъ Домашева, упокоився въ Хлѣвчанахъ въ 30-томъ роцѣ житя. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

(*В. М.*) **Руснй театръ.** Минувшои суботы 6 (18) жовтня представлено першій разъ у Львовѣ двѣ оригинальній комедіи Григорія Григоріевича (псевдонимъ) „На добродѣйній цѣли“ и „Тато на заручинахъ“. Перша зъ тыхъ комедій се 3-актова штука, надрукована сего року въ „Библіотецѣ Зорѣ“, друга, се 1-актовый образокъ, або якъ кажеся у автора, мѣщаньска пригода. Обѣ сѣ штуки на скробъ оригинальній собою. Се два правки бѣльшого таланту и ширшои думки. Авторъ ихъ зломавъ всякій упередженя и першій особливо въ комедіи „На добродѣйній цѣли“ имився представити деякій хвилѣ зъ житя нашои интелигенціи, першій поважився поддати критицѣ сатиричной хибы свѣтогляду интелигенціи и недостачѣ належного напряму въ ея образованю. Щира отже и сердечна тенденція того першого твору Гр. Григоріевича. Заслуга автора тымъ бѣльша, що личности, выведенй нимъ до акціи, взятй буцѣмъ изъ сметанки нашои суспольности, що живучи у великомъ мѣстѣ могла-бъ и себе и дѣтей своихъ инакше поводити, инакше ихъ образувати, могла-бъ отъ иншихъ научитися, що не годится уживати патріотизму за средство до довершенн личныхъ матеріяльныхъ цѣлей.

Клявдія Сватолюбока бажае устроити концертъ на те, щобы заманифестувати свое патріо-

тичне пожертвованье, а ôттакъ тымъ концертомъ зааранжувати пользованье на зятêвъ для дочокъ кôлькохъ своихъ подругъ. Пропозиція ся принята всюды дуже радо, всê дочки ся подругъ мають въ тôмъ концертê выступати, передовсêмъ же Амвросія и Петронеля, дочки Ефремія и Неонилê Благодоньскихъ. Добра тêтка ôткрывае Неонили дальшій плины свого патріотичного дêла, розумêється, що она являесь ангеломъ доброты, а панна Амвросія въ надêи лаврôвъ и щасливого попису, отже и того, що певно зробить не абы яке „Eroberung", покидае свого дотеперêшного нареченого Богдана Негрôшного, авокультанта. Всê „мамы", подруги Клявдіи, отже: Неонила совêтникова, Аѳронія надревидентова, Евтронія надреспиціентова, Пелагія надъофіціялова завдзяки до комитету, котрый однакъ зводится на нê на що. Кожда „мама" приноситъ яко найлучшу штуку въ репертоарê своеи дочки: „Modlitw-y dziewic-ы"; въ того иде ихъ взаимный гнêвъ, бо одна другу пôдозрêвае о пôдступъ и о волю скокетования собê на зятя секретаря комитету. Комитетъ розбиваеся, плины Неонилê и Амвросіи щезаютъ мовь привидъ, тымъ бôльше, що Богданъ, пôднявшій ненадíйно гарбуза, для нея вже страченый. Розпука Амвросіи доходитъ вершка, коли довêдуеся, що Богданъ ставъ судíею. Рêчь кôнчится тымъ, що Богданъ вертае не до нея, а до ея сестры Петронелê, котра одна тôлько въ домê Благодоньскихъ знала его пожалувати, коли его пускали съ нêчимъ. Неонила и Амвросія лишаесь укоръ и резигнація, ну, а Клявдія вразъ изъ секретаремъ комитету, Петромъ Петровичемъ Маленькимъ обêцюе зааранжувати ще для нея аматорске представленье.

Такій змêстъ комедіи. Зложена она талантливо, особливо въ другôмъ актê акція переведена знаменито. — Въ ôтданю штуки черезъ артистôвъ були деякí хибы; не всê артисты зрозумêли свои ролê. Окрôмъ п. Грыневецкого, панê Биберовичевои, панê Осиповичевои и п. Стефурака въ ролях Петра Петровича, Петронелê, Неонилê и служащого Клявдіи, Алексêя Алексêевича, прочí артисты и артистки просто инакше ôтдали ролê, якъ сего змêстъ штуки вымагавъ. Роля Клявдіи — се роля комичнои а не якои тамъ лирично-драматичнои натуры. П. Осиповичъ ухарактеризувався такъ, що мимо сивого волоса на головê и вусахъ, прозиравъ зъ него авокультантъ, а не пôджилый совêтникъ; деклямація его була не натуральна, мимика за слаба. Пôдъ тыми взглядами кромê п. Грыневецкого не менше знаменитымъ бувъ п. Стефуракъ.

Друга штука „Тато на заручинахъ" се вырваный листокъ зъ ôтносинъ нашого простолюдина до спанюшеныхъ пôдпанкôвъ простого походженя. Осипъ, сынъ богатыхъ мêщанъ, Максима и Олены Простогубôвъ, сватаеся до лêсничанки Вандзê. Батьки ся, панство Порожницкí, хочь якъ противní „хлопамъ", приймаютъ его съ донькою, бо Осипъ перебраный по панъски, а ще до того грошей у него на стôлько, що заплатитъ всê довги за тестêвъ. Пріятелê панъства Порожницкихъ обêцюютъ еку выробити мêсце при радê повêтовôй по весêлю. Цêле то сватанье розбиваеся о простый кожухъ Осипового тата. Панê Порожницка буцêмъ то не може знести его вонê — на старого Максима вдягаютъ на силу замêсть кожуха фракъ; осмêшеный батько говоритъ те, що на серцю, пôдлôй семiи. Батькова кривда ôтхиляе и сына ôтъ Вандзê; погордженый кожухъ хлопскій нêвечитъ всê плины пôдпанкôвъ, а ратуе одну мêщаньску родину ôтъ нещастя и деморалізація.

Штука знаменито обдумана, добре переведена, гарно мотивована. Авторъ бувъ-бы сей правдиво поетичный твôръ свого пера зробивъ ще бôльше ефектовнымъ, кобы бувъ монольогъ выголошеный Максимомъ розложивъ, щобы те, що выйшло, — выйшло було бôльше зъ акціи, якъ зъ моралôвъ покривдженого батька. Артисты нашí ôтограли сю штуку дуже гарно. Ролю тата ôтогравъ прецизно п. Грыневецкій; п. Пôдвысоцкій бувъ дуже добрымъ пôдпаньковскимъ прихвостнемъ. Справно вывязалися зъ своеи задачи п. Людкевичева и п. Стефуракъ въ ролях лêсничихъ Порожницкихъ, п. Осиповичъ въ ролi Осипа и п. Луцка въ роли Вандзê.

Публика грôмкими оплесками витала сí новí творы и выкликувала автора. Въ его имени подякувавъ п. Грыневецкій одушевленôй публицê.

Въ великôй сали „Народного Дому".

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

На дохôдъ Иванны Биберовичевои

Въ Суботу дня 13 (25) жовтня 1884.

БОЙКИ

народна мелодрама въ 4 актах а 5 отделенях съ спêвами и танцями, Мозентали. Перевôдъ Т. Н. Г

(Режисеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Марта Собкова, богата селянка, вдова		А. Осиповичева
Иванъ, парубокъ	— — —	К. Лисковскій
Катря, стара дiвка	— — —	М. Людкевичева
Одека } дiвчата		Н. Поцелева
Феся }		И. Луцка
Антось, молодый парубокъ	— —	В. Левицкій
Галя, сирота	— — — —	И. Биберовичева
Гнатъ Собко, жовнêръ, шурин Марты		И. Грыневецкій
Отецъ Юрій, священникъ	— —	С. Стефуракъ
Матвêй, дротарь, Словакъ	— —	К. Пôдвысоцкій
Дитина 8-лêтна	— — —	* * *

Горяни, дiвчата, старцí и дiти.

Дiеся въ одномъ зъ сель самборского округа, а часгiю въ бескидскихъ горахъ.

Новый куплеты дротаря.

Въ I-шôмъ актê „Коломыйки" укладу Е. С...ного.

Выступъ Ивана и Юлiи Пясецкихъ

Въ недêлю дня 14 вересня (26) жовтня 1884.

Золотый мопсъ

оригинальна комична оперетка въ 3 актах Д. Млакы, музика Воробкевича.

(Режисеръ: **И Грыневецкій.**)

ОСОБЫ:

Бонифацій Гимпель, референдарь	—	С. Стефуракъ
Пафнутій, его донька —	— —	М. Людкевичева
Маріянна, ей покоiвка	—	И. Поцелова
Граціелья, прачка студентка	—	Ю. Пясецка
Парацельсъ }	—	К. Лисковскій
Буцефалъ } академики	—	И. Пясецкій
Лухесъ } академики		О Лисковска
Фуксъ } академики	— —	Е. Пôдвысоцка
Гiксъ } академики	— —	И. Луцка
Гаксъ } академики	— —	А. Осиповичева
Акціонарь — — —	—	И. Поцелъ
Шльома Гольдстейнъ, лихварь	—	К. Пôдвысоцкій
Кельнеръ въ готелю — —	—	В. Чайковскій

Дiеся въ Вiдни и Вообаденê.

Закôнчитъ:

Кумъ Мêрошникъ

народна оперета въ 1 актê. — Музика Яковского.

ОСОБЫ:

Хома, селянинъ	— — —	С. Стефуракъ
Феська, его жiнка	— — —	А. Осиповичева
Василь, парубокъ	— — —	О. Осиповичъ
Медовый, сватъ	— — —	К. Пôдвысоцкій

Дiеся въ хатê Хомы.

Цiны мêсць: Фотель 1 зр., Крêсло въ першихъ V-ти рядах 80 кр., въ дальшихъ рядах 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вл. Дымета въ рынку и въ комнатах тов. „Руска Бесêда" улицы Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при кассê.

Початокъ о годинê 7.

Антика РУКЕРА во Львовê

1099 (101—?) поручае

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Огнетревалí и безпечнí ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленí съ амеpиканьскими замками и пасивлêвыми засувками такí, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(16—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовê, ч. 19 ул Валова

(Просится о кореспонденцию въ нêмецкôмъ языцê.)

Съ симъ числомъ розсылаеся Вп. Предплатникамъ 19 и 20 аркушь повêсти „Два мêста."

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимêсячныхъ зошитах въ 28 до 30 аркушêвъ друку съ 200 дереворытами.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцарôвъ.

Въ дорозê предплаты коштуе цêла праця 3 зр. — Цêна книгарска буде значно пôдвышена. Листа пренумераторôвъ буде оголошена въ послêднôмъ зошитê. Грошê належитъ присылати пôдъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (2—10)

„ВЪ ОБОРОНÊ ЧЕСТИ",

повêсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цêна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повêсть тая стоитъ въ оригиналê нêмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)

Дôстати можна въ Администраціи „Дêла".

Отъ тридцятыи лêтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромê богато устроеного

МАГАЗИНУ

рêчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (12—?) также

ВЕЛИКИЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срêбныхъ, зъ хиньского срêбра

И ГОДИННИКÔВЪ женевскихъ

золотыхъ и срêбныхъ.

Но цêнахъ найдешевшихъ.

КОБЗАРЬ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Книжочка I.

Выбôръ найкрасшихъ поезій Шевченковыхъ для молодежи рускои (сторôнъ 96) съ портретомъ поета и вступнымъ словомъ.

Одинъ примêрникъ зброшурованый коштуе 30 кр. (съ почт. пересылкою 35 кр.) — оправленый въ полотно 40 кр. (съ почт. перес. 45 кр.)

Кто купуе наразъ 9 прим. за готôвку дôстае 1 даромъ. Замовляти можна черезъ редакціи „Дêла", „Зорê", „Батькôвщины" и „Нового Зеркала". (35—?)

---

20 процентъ

за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агентôвъ зизвався черезъ цêлый рôкъ по краю и предкладае вашôй легковêрной публицê машины до шитя на раты, блягуя при тôмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальнí американьскí** и що тí машины получили на выставê амстердамскôй дипломъ почетный и т. д.

Все то фальшь и блига!

Але дlячого тí агенты такъ неутомимо угаияють по краю и такъ блягують? — бо дôстаютъ за то 20 процентъ ôтъ тои квоты, котру пôдписано имъ на реверсê за машину.

Прошу почислити нêлько процентy платитъ нашъ бêдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Есть ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рêчно черезъ свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересêчна квота спроданои машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихí машины за грубê грошê.

Такъ само дêеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рêчей.

Щобы разъ зробити конецъ такому страшному вымысловy вашои публики, постановивъ я ôтъ нового року держати на складê 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. въ трехъ рôжныхъ фабрыкъ по цêнахъ найприступнêйшихъ

Машины Зингера пôжий съ найнов. полêпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручнí по 48 и 38 зр.
Раты тыжденвi 1 зр., мêсячнí 3 зр., квартальнí 12 зр., готôвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛÊТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ вабишла въ житье, всяка зô стороны агентôвъ обêцювана гварантія и направа устаw.

Іосифъ Иваницкій **механикъ и вллатитель торговлê машинъ. Львôвъ, готель Жоржа.**

Принятí въ замêну машины уживанí, ôтпродую по тôй самôй цêнê по якôй я приймавъ, т. е. ручнí ôтъ 3 **до 12 зр.**, пожнí ôтъ 5 **до 15 зр.** 1156—30 ?

ПОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВЪ,

поручае Всечестному Духовенству, сватошимъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицê богатый выбôръ:

матерiй церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарêвъ, балдахинôвъ, хоругвей, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясê и полотнê, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стêны церквей; ôлтарики або образы процесiональнí; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесiональныхъ; хрестôвъ желêзныхъ на гробы и полêзныхъ, Евангелiй, патрицiй, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлêбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвêчникôвъ (лêхтарêвъ), канделябрôвъ, лампницъ, свêтла церковного, диванôвъ, цвêтôвъ и проч.

Великiй складъ товарôвъ срêбныхъ зъ хиньского срêбла, а именно:

Лыжки, виляи, ножê столовí и десеровí, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовí на овочê и тêста, лêхтарê, канделябры столовí и проч.

по дешевыхъ цêнахъ

Всê замовлення въ вартости 100 зр. высилаеся франко.
Цêнники въ рускôмъ языцê высилаются на жаданье даромъ.

Опаковане даромъ.

1104 3—?

Вже выйшовъ

ИЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

ТОВАРИСТВА „ПРОСВÊТА"

на рôкъ 1885.

укладу **Василя Лукича.**

Выписане содержанье Календаря показуе, що часть информаційна и литературна дуже богатê, а **Уставъ церковный**, уложеный черезъ фахового знатока, перевышае своимъ объемомъ (54 сторôнъ) всякí дотеперêшнí уставы.

Цêна 50 кр. а. в.

Дôстати можна въ товариствê „Просвêта" и вô всêхъ бôльшихъ книгарняхъ въ Галичинê. Замовляючí въ „Просвêтê" зъ провинціи долучатъ 5 кр. на почту. Коли хто замовитъ бодай 12 примêрникôвъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликій, просимо спêшити съ замовленями. Календарь на 1884 р. бувъ минувшого року до кôнця грудня вже вычерпаный.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнê Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

ч. 120. Львовъ, Вторникъ 16 (28) жовтня 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руснихъ святъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиці Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютсе тѣлько на попередні в ветере жонье.

Поодинокє число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсе по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ єдної строчки печатної.

Рекламаціи неопечатаній вѣльній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдинако (найлучше чтовымъ переказомъ) до: Администрації часописи „Дѣло Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" *для Австріи*: *для Россіи:*
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . 12 руб.
на пѣвъ року . . 6 зр. на пѣвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 16 руб.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 руб.
на пѣвъ року . зр. 2·50 на пѣвъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницы, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр.

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчної предплаты „Дѣла" и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей". Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

П. маршалокъ а куля въ плотѣ.

Зъ всего поданого доси въ „Дѣлѣ" матеріялу въ справѣ сегорѣчної сесіи соймовои мусѣли прійти вже наші читателѣ до того переквѣдчена, що сегорѣчна сесія въ дѣлахъ, дотыкаючихъ спеціяльно Русинѣвъ и ихъ спеціяльныхъ интересѣвъ, нѣчимъ не була лучшою отъ всякихъ бувшихъ до теперь сесій. О тѣмъ буде у насъ основна розправа пѣзнѣйше, а теперь мы лишь загально констатуємо сей ясный якъ сонце фактъ, бо сконстатована сего факту потрѣбно намъ до правдивого оцѣненя промовы п. маршалка Зыблікевича, выголошеної при закрытю сегорѣчного сойму. Просимо послухати, що сказавъ п. маршалокъ:

„Коли якои-небудь сесіи соймовои, то безперечно сегорѣчної, котру за хвилю приходится менѣ замкнути, отзначалася палата невычайною пильностею и дѣйстно неутомимою працею. Край безперечно се оцѣнитъ, бо й наслѣдки повстануть очевидні. Вы наново ухвалили, поминаючи дуже богато великои досяглости законѣвъ и ухвалъ, чотыри законы: законъ о конкуренціи церковнѣй, законъ школьный, законъ о добуваню нафты и законъ дорогови, котрі черезъ довгі лѣта покутували по бюрахъ министерскихъ, соймовыхъ, по бюрахъ выдѣлу краевого, ажь на послѣдокъ сего року дождалися щасливого валагодженя въ наслѣдокъ вашои неутомимои працѣ.

Другою признакою сегорѣчної сесіи була невычайна жертвенность сойму въ интересахъ краю; для зараженя на будучность катастрофѣ, яка сего року упала на край, пѣйшли вы наново до послѣдныхъ границь силъ финансовыхъ и заможности краю. Маймо надѣю, що правительство взумѣе оцѣнити нашу жертвенность, и доложитъ зъ своеи стороны, чого потреба, щобы забезпечити край на будучность отъ подѣбныхъ нещасть. (*Браво!*). Мимо того не щадили вы на пѣднесенье промыслу, а крѣмъ того на меліораціи господаретва рѣльного открыли вы окрему постоянну позицію, котра безъ сумнѣну принесе богатѣ плоды.

Але що найбѣльше въ користь теперѣшнои сесіи соймовои зазначити потреба, то *поступъ въ отношеняхъ Русинѣвъ до Полякѣвъ*. Языкъ пѣдъ предлогомъ языка руского колись тутъ уживаный, перегомонѣвъ — дасть Богъ — на завсѣгды (*Браво!*), а его мѣсце занявъ языкъ чисто рускій (*Браво!*), такъ милый для уха польского и руского (*Браво!*). Тая змѣна отдѣлала якъ-бы чародѣйною вѣткою на всѣ умы: щезли непримиримі, — анѣ по однѣй анѣ по другѣй сторонѣ нема непримиримыхъ и дѣло тѣсного порозумѣня — рѣшучого порозумѣня — есть пѣсля моеи думки лишь квестію часу. (*Брава и оплески*).

Зъ сеи отже сесіи соймовои, видится менѣ, можете всѣ панове съ спокѣйною совѣстею вертати до домовыхъ огнищь, съ тымъ пересвѣдченьемъ, що вы станули на высотѣ своеи задачи и що сповнили свѣй обовязокъ супротивъ краю. Пѣдъ симъ милымъ вражененъ складаю присягу вѣрности Найласкавѣйшому Монархови, пѣдъ котрого скиптромъ край въ тѣмъ напрямѣ поступати може. Най жіе Найяснѣйшій Панъ!" (*Палата повторяе съ жаромъ сей окликъ трикратно.*)

Якъ нашій читателѣ бачутъ — бѣльшои нещирости въ оцѣненю относивъ Русинѣвъ до Полякѣвъ пѣдчасъ сегорѣчної сесіи сойму п. маршалокъ не могъ вже показати, якъ показавъ въ своѣй промовѣ. П. маршалокъ забувъ на те, що таке умѣрене внесенье п. Романчука о языцѣ выкладовѣмъ пѣйшло до коша, дакувати опозиціи цѣлои польскои бѣльшости, скрѣпленѣй ще интервенціею мин. Земалковского, котрый також за-для того внесеня нарочно пріѣздивъ до Львова; п. маршалокъ забувъ, що рускі послы въ справѣ краевои поруки за комунальній облигаціи банку краевого були польскою бѣльшостею выведені въ поле; п. маршалокъ забувъ, що рускі послы, яко заступники „хлопскихъ" интересѣвъ, зъ ухвалъ въ справѣ уставы дороговои, въ справѣ уставы о ловахъ и охороны отъ дикихъ звѣрѣвъ и др. можутъ бути тѣлько невдоволені; п. маршалокъ забувъ, що выминаючи отповѣди п. намѣстника на интерпеляціи рускихъ послѣвъ — не могли ихъ вдоволити. Все те и много друге забувъ п. маршалокъ, закрываючи сесію, а запамятавъ собѣ тѣлько те, що послы рускі говорили чистымъ рускимъ языкомъ — и на перекѣръ дѣйстности домалювавъ собѣ въ фантазіи „оливну вѣтку", що прогнала „непримиримость" и приведе „порозумѣнье"...

Перше питанье, яке тутъ насуваеся: чи п. маршалокъ говоривъ щиро, чи вѣривъ самъ въ те, що сказавъ? Отповѣдь: не говоривъ щиро и самъ не вѣривъ. Бо лишь погляньмо. О „непримиримости" зъ засады — отъ коли сойму соймомъ не могло бути бесѣды. Поляки, що захопили все въ свои руки, що выпискаютъ Русинѣвъ зъ кождого кутка, — нехай бы були дали або нехай теперь дадутъ Русинамъ тое, що имъ належится и чого они домагаются, а „примиренье" готове. Навѣть въ Чехіи мѣжь Чехами а Нѣмцями не можна говорити о „непримиримости", бо щоденні факты говорятъ инакше. Пѣдъ тымъ взглядомъ нынѣшній рускі послы не рѣжнятся нѣчимъ отъ давнѣйшихъ. Гарный рускій языкъ (nota bene той языкъ, котрого польска бѣльшость не хоче допустити Русинамъ до школъ!) уважає п. маршалокъ мѣсткомъ до „примирения". Але спытаймо: чи той языкъ п. маршалокъ почувъ сего року перший разъ въ соймѣ? Чи п. маршалокъ, яко посолъ-ветеранъ, не чувавъ того гарного языка отъ самого початку истнованя сойму — коли не зъ устъ Качалъ, Могильницкихъ, Борискевичѣвъ и др., то бодай зъ устъ самыхъ Ковбасюковъ? А коли о языцѣ почавъ судити вже пѣсля теперѣшнои каденціи, то чи не чувъ бинъ того самого гарного языка вже минувшого року?... Бачимо отже, що п. маршалокъ мусѣвъ говорити не щиро, самъ не вѣривъ въ те, що говоривъ.

Але на щось же була потрѣбна така бесѣда! Такъ, она була потрѣбна въ интересѣ Полякѣвъ. Отношеня руско-польскѣ въ Галичинѣ — то великій болякъ въ организмѣ австрійскои державы. Се бачитъ гр. Таффе, се бачитъ тымъ бѣльше самъ Ц. В. Цѣсарь. Мы знаемо зъ вѣродостойного жерела, що коли маршалокъ п. Зыблікевичъ и намѣстникъ п. Залескій були на авдіенціи у Цѣсаря по сегорѣчнѣй повени — то Цѣсарь лично припоручивъ имъ зробити щось съ Русинами, бо дальше такъ ити не може. Ну, и отъ бачимо результаты: п. намѣстникъ отповѣдавъ на интерпеляціи рускихъ послѣвъ по руски, а п. маршалокъ сконстатувавъ красу руского языка... Mein lieber Ruthene, was willst du noch mehr?

П. маршалокъ сповнивъ свою задачу, на кѣлько могъ. Ходило будь що будь сконстатувати pro foro externo, що въ Галичинѣ, коли не „гальономъ", то „трабомъ" иде до „примирена". Шукавъ п. маршалокъ за доказомъ, — анѣ рушь знайти! — На безрыбю и ракъ рыба — и отъ заклопотаный п. маршалокъ вхопився за „гарный рускій языкъ"!

Ну, мы увѣренѣ, що концептъ п. маршалка не тѣлько pro foro interno, але й pro foro externo буде оцѣненый якъ — куля въ плотѣ!

Бесѣда пос. о. Сѣчиньского

выголошена при дебатѣ надъ уставою дороговою.

(*Конецъ.*)

Дальше вкладае проектъ бѣльшости новѣ тягары, а именно вкладае на всѣхъ жителѣвъ краю пѣсля податку безпосередного певну оплату и то не въ грошахъ, тѣлько рахуе на способъ панщины на пѣвъ дня роботы отъ кождыхъ 3 гульденѣвъ податку. Уважайте, панове, на тое, що всякій шарварки роблятъ и немиле впечатленье на хлопѣвъ: имъ здаеся, що отновляются давнѣйшій постановы панщины, дальшій тягъ обовязковъ въ титулу панщины и кажутъ: якъ то може бути, коли мы панщину сплачуемо? Цѣль той непрактичної постановы есть тая, щобы дѣстати готѣвку, а до того треба буде ажь переводити замѣну роботы на готѣвку. Чи-жь не простѣйша рѣчь назначити отъ гульдена 5 крейцарѣвъ (що рѣвняеся половинѣ дня отъ 3 гульденѣвъ)? Прошу заставитися надъ тымъ, якій то въ практицѣ потягае за собою недогѣдности? О кѣлько то буде вплывати на саму роботу коло мостѣвъ? Подумайте, кѣлько клопотѣвъ буде мати зарядъ дороги, если мѣсть несподѣвано вѣдсуеся середъ року и если на направу не прелиминовано нѣчого? Въ неодномъ случаю комунікація буде довго перервана. Въ интересѣ отже комунікаціи есть, щобы направа наступила въ найкоротшѣмъ часѣ, а при новѣмъ проектѣ не може сего бути, бо ще роботизна не розрахована на грошѣ. Я переквѣдченый, — „utinam falsus propheta sim", — що если пѣйдемо за тымъ проектомъ, — за рѣкъ, два, три найдальше не будемо мати моста, черезъ котрый було-бъ можна безпечно переѣхати: дѣры будутъ латаній землею, дерияками, бо не буде готѣвки купити дерева. А може непередвиджена направы мали-бъ належати до фонду повѣтового, котрый мавъ-бы призначенье удѣляти субвенцію? Дѣйстно не знаю, чимъ буде розпоряджати той фондъ, не видячи жерела, зъ котрого мае правильно вплывати до него грошь. Сказано, що зъ выкупна неужитыхъ въ роцѣ престацій можна надвышку при кѣнци року стягнути до фонду повѣтового. Тыхъ вплатъ можна ждати доперва при кѣнци року административного, а и не хотѣвъ-бы чекати такъ довго на направу мостѣвъ. Панове скажете: прецѣ то не велика трудность, маемо рады повѣтовій, а рада повѣтова може накладати въ своѣмъ обсягу додатки! Але-жь той додатокъ буде третій титулъ тягарѣвъ на громады. Замѣсть дотыхчасовои одной престаціи въ роботизнѣ мавъ-бы хлопъ платити потрѣйно. Онъ не обрахуе, що тіи всѣ три титулы разомъ накладаютъ на него може меншій тягаръ, — онъ мѣркуе и знае то, що за трема поворотами дерли ему очи. До Васъ звертаюся, панове, котрі называете себе „заступниками хлопѣвъ". Я хотѣвъ-бы видѣти того въ васъ, котрый мавъ-бы отвагу ставитися съ справозданьемъ передъ хлопами съ такимъ презентомъ!

О предкладаныхъ въ проектѣ комитетахъ дороговыхъ и не вгадую; бо всѣ „комитеты" для хлопѣвъ щось такъ страшного, що вражене отъ самого слова майже рѣвняеся давному пострахови отъ слова „Татары" або теперѣшнему отъ слова „екзекуторъ". Дѣйстно, всѣ дотеперѣшній комитеты поставленѣ тѣлько на то, щобы щось взяти отъ хлопа. Вже въ высшѣй верствѣ маемо тую хоробу, що жѣнка кождого обывателя мусить бути якоюсь бодай вице-превесовою; може хочете тыми комитетами направадити те лихо и межи хлопѣвъ. Небавомъ въ кождѣмъ селѣ будемо мати тѣлько аристократіи, кѣлько буде превесѣвъ и вице-превесѣвъ. До чого то доведе? (*Браво!*) Я на разѣ не вказую на практичну шкоду, выплывающу зъ порученои администраціи фондами тымъ такъ вложеными комитетамъ, бо я не хотѣвъ-бы, щобы въ моихъ выводѣвъ скористали можливій неучтивій наступники общарѣвъ дворскихъ и вѣйты, не хочу моими выводами причинитися до бѣльшои страты тыхъ, котрі будутъ платити.

Теперь приступаю до проекту меншости комисіи. Проектъ той також недосконалый, бо засада справедливости консеквентно въ нѣмъ не переведена и декотрі постановы стрѣтятъ въ практицѣ великі трудности, если буде ходити о тое salvando principio, щобы и удержалася засада справедливости. Однакъ той проектъ въ порѣвнаню съ проектомъ бѣльшости мае то за собою, що передъ выборцями можна ще съ нимъ ставитися, бо хочь въ части обовязокъ даваня матеріялу вкладае на общаръ дворскій. Я переконаный, що той проектъ бодай не буде такъ фальшивымъ акордомъ въ музицѣ „суспѣльної гармоніи". Въ тѣмъ проектѣ сказано, що общаръ дворскій обовязаный дати матеріялу до пересѣчної высоты 5 кр. отъ 1 гульдена податку безпосередного. Зауважу, що я не розумѣю того такъ, якъ мій сусѣдъ п. Ерасмъ Волянь-скій, и хотяй въ практичної стороны видячи въ постановленю такъ стилизованѣмъ деякі манкаменты, однакожь не въ тѣмъ напрямѣ, якъ панове въ правицѣ. Я не боюся того, що рады повѣтовій будутъ мати за богато чинности. Менѣ видится, що рада повѣтова буде мати клопотъ тѣлько тогды, коли по санкціонованю уставы припаде списати общары дворскій въ повѣтахъ, а отгакъ на пѣдставѣ числа та розмѣру мостѣвъ и на пѣдставѣ цѣнъ матеріялу та пересѣчного треваня мостѣвъ означити тіи общары, котрыхъ пересѣчный тягаръ въ того титулу не переносить 5%, отъ податкѣвъ. Если въ спискѣ тѣмъ знайдеся громада Х., о котрѣй рада повѣтова сказала, що пересѣчна вартость даваного матеріялу на мѣсть не переходитъ 5% додатковъ до податкѣвъ, то общаръ дворскій лишится на три роки въ тѣмъ спискѣ, хотяй-бы прійшовъ и непредвиджены выдатокъ, хотяй-бы прійшло коли тому дворови дати матеріялу въ однѣмъ роцѣ на 20% додатку отъ податкѣвъ, бо натомѣсть въ иншѣмъ роцѣ не выпаде може бѣльше якъ ½% або 1½%. Но „обовязокъ" той есть факультативный; общаръ дворскій обовязаный дати до той высоты, на кѣлько въ его громадѣ матеріялу буде треба, — и я хочу выразно розъяснити въ становища хлопского рахунку, кѣлько тягару вкладая той проектъ меншости на общары дворскі замѣсть того, що вкладала давна устава. Проектъ вкладае на общаръ дворскій — рахуючи, що кождый общаръ дасть актуально до 5% матеріялу що року — тягаръ въ высотѣ 123.000 зр. Въ порѣвнаню съ давнымъ тягаремъ 400.000 зр. — не выходитъ нова постанова въ користь хлопѣвъ. Правда, проектъ меншости вкладае ще на общаръ дворскій обовязокъ роботизны, и то не отъ родинъ, але отъ нумерѣвъ. Я однакъ скажу, що волю отъ домѣвъ якъ отъ родинъ — и то въ интересѣ хлопѣвъ, бо число родинъ на общарахъ дворскихъ есть змѣнне: инше на перединовку передъ жнивами, а инше въ пилипѣвку передъ зимою. Згаданый тягаръ вложеный на общары дворскі въ престаціи роботизны представляе на 30.000 домѣвъ дворскихъ — рахуючи 3 днѣ по 30 кр., т. е. 90 кр. отъ кождого — суму тягару въ вартости 27.000 зр. рѣчно. Разомъ съ обовязкомъ достарченя матеріялѣвъ, котрый я обчисливъ на 123.000 рѣчно, цѣлый тягаръ общарѣвъ дворскихъ сягавъ-бы сумы 150.000 зр. Я перевѣвъ рахунокъ коштѣвъ, якій до того часу спадали на общаръ дворскій пѣсля датъ поданыхъ черезъ Выдѣлъ краевый, — но тіи даты дуже недокладні. Выдѣлъ кр. призналъ, що кождый мѣсть на нашихъ дорогахъ „польскихъ" будуеся въ такого матеріялу, якъ мосты на повѣтовыхъ дорогахъ; а я звертаю увагу на то, що крайній два дилѣ поручевій на повѣтовыхъ мостахъ бѣльше коштуютъ, якъ цѣлый мѣсть на дорозѣ „польскій". Увага та конечна, щобы змодификувати результаты рахунку на користь проектованои

реформы проектомъ меншости. Впрочѣмъ мы, маючи выбирати мѣжь проектомъ меншости и бо́льшости, мусимо голосувати за проектомъ меншости, хочь-бы въ того взгляду, що онъ менше тягарбо́въ вдо́ймае въ обшарбо́въ двбрскихъ и тымъ самымъ менше тягарбо́въ накладае на громады и на край. Проектъ меншости становитъ певнѝ означенѝ жерела доплыву до запомоговыхъ фондбо́въ повѣтбо́въ; проектъ же бо́льшости лишае Выдѣламъ повѣтовымъ титулъ порожный, а мѣжь тымъ право до третои въ черги и то неограниченои драчки, котра дала-бъ почутися нашому селяньству и приспорила-бъ для него страты економичнѝ.

Отже въ становища интересу краю, домагаючися добрыхъ дорбгъ, промовлю за проектомъ меншости, бо той проектъ дае можнбсть мати готбвку, потрѣбну до будовы и утримани дорбгъ, безъ взгляду на те, чи матерія́лъ есть въ натурѣ, чи треба его купити. Я заявивъ, що буду голосувати за проектомъ меншости, хотяй, панове, не таю того, що если-бъ була можнбсть выробинати тіи рази́ѝ несправедливости въ старбй уставѣ, — я сказавъ-бы третій разъ то, що колись п. Ковбасюкъ: „най буде як бувало“. Не для того, що слово се сталоси историчнымъ, але для того, що то було-бъ съ користею для хлопбвъ. Не покликуюся на тіи слова, котрѝ вы колись чули въ устъ п. Грохольского, яко на доказъ, — хочь допускаю, що онъ для того може сказавъ, покликуючись на Ковбасюка, „най буде, як бувало“, що яму не пристало сказати голосно як онъ на побставѣ обрахунку прійшовъ до переконѣдченя, що стара устава для хлопбвъ користнѣйша бтъ новыхъ проектбвъ и хотѣвъ васъ перестеречи передъ наслѣдками реформы на шкоду интересу хлопбвъ!

Прошу панбвъ въ интересѣ хлопбвъ принятн проектъ меншости яко субстратъ до обрадъ, а при поодинокихъ §§-факъ позволю собѣ ставляти поправки, якихъ буде треба. (*Браво!*)

Польскій комитетъ выборчій.

Польске „коло“ соймове выбрало при кбнци сесіи комитетъ выборчій, котрый мае переводити на слѣдуючій рбкъ выборы до рады державнои. Понеже для насъ Русинбвъ, що маемо сточити на другій рбкъ завзяту борбу выборчу, (бо можна сподѣватися, що нашѝ bracia поставлятъ засаду „ani jednego Rusina“!), представляючи рѣчею конечною знати, якъ въорганизованый противникъ, — то мы и подаемо нынѣ до вѣдомости нашихъ читателѣвъ ладъ и складъ польского комитету для переведеня выборбвъ до рады державнои.

Читателямъ нашимъ звѣстно, якій бувъ, въ кого складався и якѝ мавъ интенціи жидбвско-польскій комитетъ для переведеня послѣдныхъ выборбвъ до сойму. Комитетъ той перевѣвъ выборы въ користь „ієрархіи суспбльнои“, уживши всякихъ нелегальныхъ средствъ противъ контръ-кандидатбвъ рускихъ, пбдкупства, накладаня податку на шляхту, и т. д. Наконецъ, але вже по переведеню выборбвъ, урвалоси ухо жидбвско-польскому комитетови, а причину до того давъ звѣстный „детономистъ“ п. Ерамъ Воляньскій, контръкандидатъ посла Сѣчиньского въ повѣтѣ гусятыньскбмъ. Онъ обвинивъ комитетъ о нерадивбсть при его выборѣ и комитетови приписавъ свбй блискучій упадокъ. Въ наслѣдство того публичного обжалованя повстали въ комитетѣ квасы и по выступленю въ него такихъ выдатныхъ членбвъ, якъ кн. Адамъ Сапѣга, кн. Юрій Чарторыйскій и др. — комитетъ розбився. Теперь отже треба було знову его зреконструовати. Очевидна рѣчь, що поодинокѝ соймовѝ партіи польскѝ хотѣли-бы мати о скблько можна бо́льше членбвъ, а тымъ самымъ и бо́льшій вплывъ въ комитетѣ выборчбмъ, а то въ тои причины, що бтъ складу комитету залежитъ и тое, кблько буде поставленыхъ въ кождои партіи кандидатбвъ. Досыть завостреный спбръ при выборѣ до комитету дався зауважати и симъ разомъ.

Дня 19 л. жовтня бтбулася въ соймовбмъ „колѣ“ польскбмъ перша нарада надъ организацію передвыборчои дѣяльности при надходячихъ выборахъ до рады державнои. По довгбй нарадѣ рѣшено въ тбмъ дѣлѣ:

1. Оба бтдѣлы выборчого комитету центрального, львбвскій и краквскій, переводивши выборы до сойму, узнаютъ розвязаными.

2. „Коло“ соймове выбирае теперь въ своіи стороны на ново членбвъ и ихъ заступниковъ комитету центрального для всходнои и заходнои Галичины, — а опбля тіи комитеты будутъ доповненѝ делегатами бтъ „краевыхъ“ съѣздбвъ передвыборчихъ и поодинокими мужами довѣрія — пбсли истнуючого регулямину.

3. Такъ выбраный комитетъ центральный мае управляти выборами якъ до сойму, такъ и до рады державнои аж до послѣднои сесіи кождои каденціи соймовои.

Того-жь дня выбрало „коло“ комисію, котра мала на друге засѣданье предложити ему кандидатбвъ до комитету центрального.

Комисія предложила и „коло“ выбрало слѣдуючихъ послбвъ до центрального комитету для всходнои Галичины: кн. Юрія Чарторыйского, Евг. Черкавского, Голѣвского, Горайского, Щ. Ковьебродского, Пилята, Полянковского, кн. Ад. Сапѣгу, Ст. Стадницкого и Вол. Воляньского. На заступниковъ: Дембовского, Генцеля, Шептыцкого, Ем. Торосевича и Живицкого.

Зъ тыхъ выбраныхъ заразъ вложили свои мандаты: Чарторыйскій, Горайскій, Пилятъ, Сапѣга, Стадницкій, и заступники: Дембовскій, Торосевичъ и Живицкій. Що за причина того, що таке поважне число послбвъ, удостоеныхъ почестею „комитетовыхъ“, не хотѣло принятн выбору?

Польскѝ газеты не выкрываютъ правдивои причины — въ легко понятныхъ мотивбвъ. „Gazeta Narod.“ вводитъ цѣле се дѣло на личну неприхильнбсть всѣхъ выступившихъ панбвъ до п. Голѣвского, котрого знову дуже бажае мати въ комитетѣ правиця (получеѝ станьчики и подоляки). Однакожь, на скблько можна сягнути въ закулисовѝ бтношеня польского кола, можна показати правдиву причину запанувавшого розладу. Кажутъ, що центрумъ домагалоси такого устрою центрального комитету выборчого, щобы всѣ партіи сойму були въ нѣмъ репрезентованѝ, розмѣрно до своеи численности, — не выключаючи навѣть и Русинбвъ. Станьчики и подоляки рѣшучо тому оперлися и остаточно доповнено комитетъ при сповненю тблько одной частины домагань центра. На мѣсце уступившихъ выбрано пп. Альфреда Потоцкого, Романа Чарторыйского, Тадея Дѣдушицкого и жида Гольдмана (въ лѣвицѣ, псевдо-демократичнои партіи), а на заступниковъ Борковского и Скалковского.

Русина, хвала Богу, не выбрано анѣ одного, навѣть Parade-Ruthena — въ чого очевидно Русины можутъ бути тблько дуже радѝ. Але самъ фактъ, що послы центра були за тымъ, щобы и Русинамъ дати репрезентантбвъ въ центральнбмъ комитетѣ, — не входимо въ те, кблько и якихъ репрезентантбвъ — самъ фактъ той свѣдчитъ о тбмъ, що деякѝ Поляки съ не дуже рожевыми надѣями глядятъ на свбй успѣхъ при выборахъ до рады державнои. Народъ рускій приходитъ щоразъ бо́льше до просвѣты, до самосвѣдомости національнои и свѣдомости своихъ правъ горожанскихъ, руска интелигенція що разъ бо́льше лучится въ одну сильну громаду съ чистымъ почутьемъ національнымъ, а весь рускій народъ съ повнымъ довѣріемъ споглядае на тую десятку своихъ послбвъ въ соймѣ, що мимо своеи малочисленности на кождбмъ кроцѣ смѣло боронятъ его интересбвъ. При такбмъ станѣ рѣчи деякимъ Полякамъ выдалося користнымъ дѣломъ допустити Русинбвъ до центрального комитету, очевидно для скрѣпленя своеи позиціи мѣжь рускимъ народомъ. Але станьчики и подоляки завѣрили свою молодшу братію, що „благородибсть“ (sic!) ихъ супротивъ Русинбвъ — то „polityka sentymentalizmu, polityka nerwów“, — що всего того не потрѣбно. Станьчики и подоляки, що можутъ похвалитися нервами, якъ линвами корабельными, переконѣдчили своихъ братбвъ, що „rząd sprzyja krajowi, recte nam“ за те, що „my stoimy i stać chcemy“, а духъ Флоріянa ангеломъ хранителемъ витае въ горѣ надъ нашими головами. „Не бойся, молодша братіе, — сказали досвѣдни станьчики и подоляки — żywioł wrogi Państwu i Kościołowi не подолѣе насъ при выборахъ до рады державнои, бо на що-жь у насъ Rząd moralny съ всѣми прерогативами, почавши бтъ права „szlachetnej denuncjacji“ а скбнчивши на правѣ накладаня на шляхту податкбвъ, котрѝ остаточно знову вертаютъ до шляхетского кума, арендари въ коршмѣ...“ Молодша братія выслухала тую науку — и комитетъ доповнився, ще разъ кажемо хвала Богу, безъ покликаня до него Русинбвъ.

Не треба и казати, що Русины не булибы въ нѣякій способбъ приняли покликаня до жидбвско-польского центрального комитету: голосъ ихъ рбвнавсь-бы тамъ веру, о евентуальныхъ уступкахъ, якѝ могли-бъ задоволити Русинбвъ, не можна навѣть подумати, а що головне и рѣшаюче, Русины маютъ приступати до акціи выборчои съ повсѣмъ иншими окликами, якъ польска шляхта. Впрочѣмъ, коли йде дѣло противъ Русинбвъ, — то всѣ партіи польскѝ знаходятся пбдъ однымъ генераломъ, погодятся хочь-бы въ послѣднбй хвили, — якъ мы сего мали вже тысячнѝ доказы.

Русины маютъ свбй комитетъ выборчій, котрый переводивъ выборы до сойму, а теперь, доповнившися отвѣтно великбй задачи, яка его ожидае, пріймеся за переведенье выборбвъ до рады державнои. Маемо надѣю, що комитетъ той возьмеся симъ разомъ швидше и енергичнѣйше за акцію выборчу, нѣжь якъ ее було передъ выборами до сойму, а що рбвно важне: буде старатися выкористати всѣ набутѝ доси досвѣды, усунути всѣ похибки и хибы, якѝ мавъ случай пбзнати по довершеныхъ минувшого року выборахъ до сойму.

Збóръ вѣрителѣвъ рускаго банку.

Вчора бтбувся збóръ вѣрителѣвъ „Общого рбльничо-кредитного заведена“ въ великой сали „Народного Дому“. Зъѣхавшися численно вѣрителѣ репрезентували капиталъ надъ одинъ милібнъ зр. а. в.

На предсѣдателя збору покликано о. кр. Шведицкого, по чѣмъ секретарь санаційного комитету п. Володимиръ Пбдляшецкій заявивъ зборови, що працѣ того-жь комитету вже укбнчени и що комитетъ прійшовъ до переконѣдченя, що санація банку есть можлива, если фондъ вдовично-сирбтскій вгодится на те, щобы всѣ церкви и парохіяльнѝ будынки асе курувалися тблько въ „Аціендѣ“, котра на той случай дасть на санацію банку позичку 400.000 зр. и зверне фондови вдовичому его капиталы въ банку улокованѝ и если вѣрителѣ дадутъ мораторіюмъ на 4—5 лѣтъ, котрымъ взобовязутся своихъ капиталбвъ въ тбмъ часѣ не выповѣдати. Бухгальтеръ краевого банку п. Льонцкій выказавъ справдѣ 750.000 дефициту (дирекція заведеня выказуе дефициту тблько 54.000 зр.), але той дефицитъ дастьси покрыти черезъ будучѝ операціи финансовѝ, если вѣрителѣ не будутъ бтбирати своихъ капиталбвъ.

Потбмъ вывязалася горяча дебата, въ котрбй брали мѣжь иншими участь проф. Вахнянинъ, Дръ Литыньскій, оо. Костецкій, Рештыловичъ, Денищакъ, Бажаньскій, Пасѣчиньскій и другѝ. Ту выказувано недатнбсть дотеперѣшнои администрациі банковои, котра выключно есть виновною теперѣшного сумного стану Заведеня и до котрои тяжко мати на дальше довѣріе, — тому то и санація буде можливою лишь тогды, коли наступитъ цѣлковита змѣна въ организаціи и администрациі банку.

Въ кбнци порѣшено, що присутнѝ вѣрителѣ удѣляютъ 8 недѣльне мораторіюмъ безъусловно, а коли санація окажеся певною, дальше мораторіюмъ на 5 лѣтъ пбдъ условіямъ, що банкъ бтъ капиталбвъ буде платити за той часъ бтсотки, а вѣрителѣ будутъ мати на будуще будь посередный (черезъ комитетъ санаційный) будь безпосередный (черезъ власныхъ делегатбвъ) вплывъ на организацію и администрацію Заведеня.

Наконецъ удѣлено комитетови санаційному votum довѣрія и зложено въ его руки декларацію повышого рода, котру секретарь комитету санаційного мавъ предложити на нынѣшнбмъ зборѣ бторучникбвъ вдовично-сирбтского фонда съ прошеньемъ увбйти въ угоду съ „Аціендою“.

Соймъ краєвый.

24. Засѣданье зъ дня 21 жовтня 1884.

Маршалокъ заявивъ, що на попереднѣшнбмъ засѣданю черезъ ошибку заявивъ, що поправка пос. Лазарского „зъ лѣсбвъ власныхъ найблизшихъ“ зостала принятою и длятого розпорядивъ нове голосованье. Поправка Лазарского упала. — Наступили дальшѝ нарады надъ закономъ дорожнымъ; палата ухвалила §. 13, якъ слѣдуе: § 13. Наколи престація и другѝ жерела фондбвъ дорбгъ громадскихъ не выстарчаютъ на будову и удержуванье тыхъ дорбгъ въ якбй громадѣ, то недобборъ мае покриватися запомогою зъ фонду повѣтового дорбгъ громадскихъ, на рѣчь котрого рада повѣтова обовязана що року певну дотацію ухвалити. До фонду сего вплываютъ додатки до податкбвъ, доходы зъ выкупна неужитыхъ въ протягу року престацій и неужитыхъ оплатъ грошевыхъ. — §. 14. За пбдставу до обчисленя престаціи рбчнои служити будутъ списы домбвъ и родинъ, взглядно партій. Списы такѝ будутъ укладатися пбдъ контролею выдѣлу повѣтового що три роки черезъ органы мѣсцевѝ и пбсля стану, якій находився въ громадѣ и на обшарѣ двбрскбмъ дня 31 грудня. Престаціи повиненъ зарядъ дорожный взужити въ мѣру потребы що року въ цѣлости, а невыконанѝ выказати безъ проволоки на кошть обовязаныхъ. Незужитѝ въ протягу року престаціи маютъ обовязаній сплатити до 30 днѣвъ по скбнченю року пбсля цѣнъ выкупна (§. 16), а грошѝ тымъ способомъ узысканѝ маютъ начальникъ громады и настоятель обшару двбрского внести до кассы выдѣлу повѣтового. Престаціи въ натурѣ обмежаеся на територію громады, становлячу правъ бъ обшаромъ двбрскимъ одну громаду; зарядови дорожному вбльно однакожь ужити роботы возовои до доставы матеріялбвъ, находячихся въ другбй мѣсцевости, але пбдъ тымъ условіемъ, що доставa въ протягу одного дня може бути залагоджена. Наколи контрибуентъ не може або не хоче выконувати престаціи, то може заступити его лишь особа зовсѣмъ способна до сеи роботы. Особы, що ще не скбнчили 18 лѣтъ або неспособнѝ въ наслѣдокъ старости до роботы, не можутъ нѣкого заступати. — §. 16. Каждый може выкупитися бтъ престаціи сплатою ся вартости на пбдставѣ цѣны, установленои радою повѣтовою, а то въ протягу шести недѣль бтъ дня оголошеня цѣны выкупна. — §. 18. Для будовы або направы дороги громадскои, важной пбдъ взглядомъ комунікаціи, може бути дана запомога зъ фонду краевого. — §. 19. Наколи дорога краева або повѣтова переходитъ черезъ яку оселю мѣсту або сѣльску и потреба тамъ бо́льшого выдатку, то всю надвышку дае ся осели. Предпріемства для копалень каменоломбвъ або експлоатаціи лѣсбвъ, наколи уживаютъ и псуютъ дорогу повѣтову або громадску, за котру не платятъ мыта, обовязанѝ суть до окремыхъ додатковъ на ей дороги. Высота сего додатку мае установитися добровбльною угодою межи выдѣломъ повѣтовымъ а сторонами. — §. 25. Головный надзбръ надъ будовою, удержаньемъ и фондами дорбгъ веде выдѣлъ краевый и на случай потребы выдае окремѝ розпорядженя або установляе особный органъ до завѣдуваня якои дороги. Установляе такожь цѣну выкупна, наколи сего не зробитъ рада повѣтова. Великѝ споры въ справахъ дорожныхъ рѣшае остаточно выдѣлъ краевый. — §. 26. Рада повѣтова рѣшае: 1) о будовѣ и напрямку новои дороги або о залишеню старои; 2) о фондахъ, потрѣбныхъ на будову; 3) о престаціяхъ громадъ и обшарбвъ двбрскихъ до дорбгъ повѣтовыхъ; 4) о хотаціи на фондъ повѣтовый для дорбгъ громадскихъ; 5) о цѣнѣ выкупна престаціи и означуе вартбсть матеріялу потрѣбного бтъ обшарбвъ двбрскихъ, наколи бнъ перевышае 5% додатку до податку и рѣшае о покрытю сеи надвышки въ фонду повѣтового дорбгъ громадскихъ. §. 27. Выдѣлъ повѣтовый: 1) веде техничный и економичный зарядъ дорбгъ повѣтовыхъ; 2) надзоруе уряды громадскѝ и обшары двбрскѝ що до будовы и удержуваня дорбгъ громадскихъ; 3) управляе фондами дорбгъ громадскихъ; 4) управляе будовою; 5) рѣшае споры и рекурсы въ справахъ дорбгъ громадскихъ; 6) на случай полишеня дороги повѣтовои або громадскои переводитъ цѣлу дѣяльнбсть §-омъ 9 приписану.—§. 28. О потребѣ новои дороги громадскои рѣшае рада громадска, порозумѣвшися съ обшаромъ двбрскимъ и за згодою выдѣлу повѣтового. На случай незгбдности рѣшае выдѣлъ краевый. Власть громадска съ обшаромъ двбрскимъ ведутъ техничный и економичный зарядъ дорбгъ громадскихъ. Въ мѣсцевостяхъ, де обшаръ двбрскій належитъ до громады, кругъ дѣланя обшару двбрского переходитъ на представителѣвъ громады. Наколи-бы органы мѣсцевѝ не пильнували дорбгъ громад. або уживали престаціи и фондбвъ въ способъ не бтповѣдный, то выдѣлъ повѣтовый мае сему зарадити, а въ мѣру потребы и за згодою власти политичнои мае обняти безпосередный зарядъ дороги. Всѣ споры и жалобы дотыкаючѝ обнятія дорбгъ громадскихъ въ зарядъ выдѣлу повѣтового, рѣшае выдѣлъ краевый порозумѣвшися съ ц. к. намѣстництвомъ. — §. 31. Законъ дорожный не обовязуе мѣстъ, котрѝ маютъ окремѝ статуты громадскѝ. Намѣстництво порозумѣвшися съ выдѣломъ краевымъ выдаетъ бтповѣдный регулямин. — Надъ симъ §. вывязалася жива дискусія въ котрбй промовляли послы: Рыбицкій, Пилатъ, Максъ и Абрагамовичъ. Зроблено отже слѣдуючу змѣну въ сімъ параграфѣ: Законъ дорожный не обовязуе мѣстъ Львова и Кракова, а въ другихъ мѣстахъ, котрѝ платятъ податокъ домово-чиншовый, а для котрыхъ есть выданый законъ будбвничій, обовязуе съ тою бтмѣною, що въ тыхъ мѣстахъ маютъ бути престаціи замѣненѝ на грошѣ, а выпадаючу въ тои замѣны суму грошеву цѣлои громады розложитъ рада громадска на пбдставѣ податкбвъ безпосередныхъ на всѣхъ обовязаныхъ до престаціи. Палата приняла се внесенье. — Зъ порядку дневного предложивъ пос. Гросъ справозданье комисіи желѣзничои о внесеню посла Гавзнера въ справѣ статута организаційного желѣзниць державныхъ. Палата при дебатѣ надъ симъ внесеньемъ приняла бо́льшостею голосбвъ слѣдуюче внесенье пос. кн. А. Сапѣги, замѣнюючe внесенье Гавзнера: „Взываеся правительство, щобы оно дальшими розпорядженями выконуючими и при выдаваню инструкцій службовыхъ зашевнило выконанье статута организаційного желѣзниць державныхъ зъ д. 27 червня 1884 въ способъ найбтповѣднѣйшій интересамъ краю нашого“. Опбля ухвалила палата змѣну статута банку краевого згбдно съ слѣдуючимъ внесеньемъ комисіи банковои: „Гварантія краю для облігацій комунальныхъ першои емисіи, чи то вже передъ тымъ выданыхъ, чи маючихъ выдатися пбзнѣйше аж до высоты 5,000.000 зр. не буде скорше введена въ житье, доки ухвалена змѣна статутбвъ банку краевого не буде черезъ правительство затверджена“. — Заступникомъ рады надзоруючои банку краевого на мѣсце гр. К. Сцинія выбравъ соймъ дра В. Крайньского. — Зъ порядку дневного наступило справозданье дра Цоля именемъ комисіи школьнои о внесеню пос.

Романчука въ справѣ рускаго языка выкладового въ школахъ народныхъ и середныхъ. Внесенье комисіи звѣстне вже нашимъ читателямъ и для того тутъ его не наводимо. Въ генеральнѣй дискусіи забравъ голосъ пос. Романчукъ и въ довшѣй промовѣ доказуванъ, що комисія вже зъ горы мала намѣренье зложити его внесенье ad acta. Наколи-бы соймъ бувъ принявъ его внесенье, бувъ бы давъ доказъ, що бѣльшѣсть соймова стремитъ на дѣлѣ до згоды. Внесенье его не ставляло великои трудности и було зъ умыслу поставлене такъ дуже умѣрено. Тымъ часомъ соймъ ѣтрочуе его на слѣдующій рѣкъ; коли-бы соймъ на слѣдующій рѣкъ навѣть прихильно залагодивъ его внесенье, то все-жь ухвала така не буде вже мала такои ваги, якъ коли-бъ справа та була теперь полагоджена. Пос. Романчукъ заявивъ на послѣдокъ, що не буде домагатися, щобы его внесенье принято за пѣдставу до генеральнои дебаты. Русины зробили, що повинни були зробити и уважаютъ свою акцію за окѣнчену, а до дальшои акціи заостерѣгаютъ собѣ повну свободу. По промовѣ пос. Романчука забравъ голосъ пос. Войтѣхъ Дѣдушицкій. Онъ въ початку своеи бесѣды боронивъ комисію, котра натрафила великій трудности въ внесеню пос. Романчука и для того домагаеся, щобы се внесенье ѣтослано до выдѣлу краевого, але и зразъ при сѣмъ заявивъ бесѣдникъ, що не можна сподѣватися, щобы и выдѣлъ кр. легко найшовъ способъ залагодженя сеи справы. Внесенье пос. Романчука причинилось-бы може до роздѣлу сторонництвъ и суспѣльности и може-бы замѣсть мира занавгурувало довшу завзяту борбу. Жителѣ одноѣ мѣсцевости, молодѣжь одноѣ класы, жителѣ одного повѣту сталисъ бы мало-що не взаимно собѣ чужими. Дальше казавъ бесѣдникъ, що Русины мало намятали на свѣтнѣ хвилѣ ягайлоньского спѣльного житя (!), що мимо того, що маютъ всяку свободу и рѣвноправнѣсть (?) въ Галичинѣ, все таки ще не може прійти до згоды. Така згода (якъ ся подае внесенье пос. Романчука) доведе напослѣдокъ до того, що „Malopolska“ станеся супротивъ Червоноѣ Руси чужою; що шляхта на Руси не буде розумѣла духового руху народного; що „Малополянинъ“ не буде мѣгъ собѣ дати рады, коли приѣде до Перемышля (що се все може обходити Русиновъ? Ред.); що рухи соціялистичнѣ и деструкційнѣ и ворожѣ цивилизаціи будутъ могли розширяти пропаганду за помочею книжокъ друкованыхъ „неприступнымъ абецадломъ“. (Онъ куды! Бесѣдникъ очевидно забувъ, що на кѣлька днѣвъ передъ его бесѣдою сконфискованo у Вѣдни цѣлу паку соціялистичныхъ писѣмъ, написаныхъ таки „приступнымъ польскимъ абецадломъ“, и що таки пѣдъ самымъ его бокомъ друкуютъ тымже самымъ „приступнымъ абецадломъ“ деморализуючѣ книжочки! (О тѣмъ пѣзнѣйше.) Сему могло-бы було лишь зарадити его внесенье, порушене въ кружкахъ посольскихъ, котре мало завѣзвати правительство, щобы завело обовязкову науку обохъ языковъ въ школахъ, (а котрого бесѣдникъ не мѣгъ въ соймѣ поставити, бо Подоляки загрозили выступленьемъ зъ клюбу). На послѣдокъ высказавъ пос. Дѣдушицкій, що выдѣлъ красный займаючися внесеньемъ пос. Романчука, признаеть, що треба передовсѣмъ о те постаратися, щобы образована молодѣжь умѣла оба языки краевѣ. — Промовляли ще пос. Чарторыйскій и проф. Антоневичъ. Послѣдный доказувавъ, що згода була бы тогды можлива, коли бъ польска бѣльшѣсть не мѣшалася до рускаго обряду и азбуки. Внесенье Дѣдушицкаго, оказавъ бесѣдникъ, есть супротивъ обовязующихъ законовъ неможливе, а палата дала-бы тогды доказъ своеи охоты до згоды, коли бъ приняла зразъ внесенье пос. Романчука. — Зголосилось ще кѣлькохъ бесѣдниковъ; по замкненю дискусіи выбрано генеральныхъ бесѣдниковъ: гр. Мѣрошевскаго за внесеньемъ комисіи и пос. Романчука противъ внесеня, по чѣмъ засѣданье закрыто.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(*Спѣльны делегаціи.*) Сего тыжня розпочалися засѣдания спѣльныхъ делегацій въ Пештѣ. Члены угорскои делегаціи зѣбралися минувшои недѣлѣ вечеромъ о 5 год. на нараду въ справѣ выбору предсѣдателя и выдѣлу. Австрійска делегація мала розпочати свои засѣдания въ понедѣлокъ о 12 год. въ полудне, а вечеромъ о 5 год. мало звонъ ѣтбутися засѣданье угорскои делегаціи. Торжественне принятье делегацій черезъ цѣсаря мало наступити сегодня въ второкъ въ цѣсарскѣй палатѣ въ Будѣ. Симъ разомъ мавъ

дей Дѣдушицкій и Альфонсъ Чайковскій пѣслали Козловскому письмо, въ котрѣмъ даютъ ему абсолюцію зъ его прогрѣшеній въ справѣ траверсальнои желѣзницѣ. „Kurj. Lw.“ мѣстячи тое письмо заявляе ѣтъ себе, що всѣхъ тыхъ панѣвъ виповаджено въ блудъ, а редакція постаралася небавомъ се доказати на пѣдставѣ документѣвъ, котрѣ мала въ рукахъ. „Gazeta Nar.“ такожъ потверджуе, що Козловскій дѣставъ бувъ ѣтъ „Лендербанку“ листъ провизійный на 60.000 зр., але чи звернувъ его, чи передъ аферою съ Каминьскимъ, чи по аферѣ, — про те „Gaz. Nar.“ на певно сказати не може. На всякій способъ цѣкаве буде теперь веденье доказу правды черезъ редакцію „Kurjera Lw.“ По що въ таку брудну справу замѣшалися три послѣдній посли: Щ. Козебродскій, Т. Дѣдушицкій и А. Чайковскій, люди, про котрыхъ доси говорено, що ихъ нема тамъ, де перутъ бруды, — про те нехай они самі говорятъ. Шляхта галицко-польска маѣ своѣ особливе „savoir vivre“...

— **Ко. Калинка** буде держати въ „Czyteln-и akademick-ѣй“ що тыждня одинъ ѣтчитъ. Ко. Калинка починае що-разъ бѣльше розпростирати свои крыла и якъ тая кокошь, зъ-ѣтки лишь може, згортае пѣдъ нихъ молодій птенцы. А птенцы спѣшатъ самохѣть зѣ всѣхъ сторѣнъ пѣдъ єзуитско-змартвыхвстаньскій покровъ. Дай Боже имъ вытримати!

— **Зъ Понутя** пишутъ намъ: Розказувавъ менѣ разъ одинъ почтарь, що почту возитъ, що по бѣльшихъ мѣстахъ суть якісь листоношѣ мундурованій, заприсягліі, котрій листы по домахъ розносятъ, а якъ такихъ нема, то беруть до того якогось честного тверезого чоловѣка, звычайно якогось выслуженого вояка, абы собѣ мѣгъ на хлѣбъ насущный заробити. Боже, гадаю собѣ, всюды якісь порядки, навѣть на почтѣ, — лишь у насъ ихъ нема, чи тому що Богъ высоко а царь далеко... На нашѣй почтѣ самій жидки: одинъ старый, другій худый, третій малый, а всѣ каправи, а якъ настане субота — то чи хочь або не хочь тримай съ ними шабасъ, листу не дѣстанешь, газеты не перечитаешь, хиба собѣ самъ зъ почты возьмешъ. Такій у насъ порядки! Ба се ще дурниця, — але лучится не разъ, що побачитъ тебе „жидокъ зъ почты“ на мѣстѣ, кричитъ, що ѣнъ маѣ щось до тебе, зачинае шукати по всѣхъ кишенахъ, въ халатѣ, въ пазухѣ, аж нарештѣ вытягае зъ кошеля листъ, а въ кошели... масо. И се ще була-бы байка, кобы десь колись „не наразъ то — но густо-часто“ не пропадали листы, або отвертій съ розломаною печаткою рукъ адресата не доходили; и се лучаеся, бо жидокъ на почтѣ самъ собѣ выбирае листы и сортуе ихъ такъ, що сей може ѣтдати, а сей знову нѣ... а чому? бо ему такъ здаеся! А на такій порядокъ нѣчого не можна подѣяти; панъ почмайстеръ каже, що якъ листъ выйде зъ бюра, то ѣнъ вже за него не ѣтповѣдае. Пытаюсь ѣтже: хто ѣтповѣсть — жидки? — коли то не листоношѣ, але вашій слуги, пане! Чи не лучше бы пріймити якогось чоловѣка, на котрого можна-бъ опуститися, и котрый бы въ данѣмъ разѣ ѣтповѣвъ. Та бачь, нашій паны безъ жида обѣйтися не можутъ, — а кѣлько то выслуженыхъ жовнѣрѣвъ въ нашѣмъ мѣстѣ — безъ хлѣба. (Такъ дѣеся по всѣхъ провинціональныхъ мѣсточкахъ. *Ред.*)

— **Зъ надъ Збруча** пишутъ намъ: Въ дни 14 вересня згорѣло все майно, окрѣмъ одной шѣпчины, въ вартости надъ 1.000 зр., господаря Ивана Яворского въ Кудринцахъ. Будынки були забезпечені на 580 зр., асекурація маѣ выплатати 400 зр.; думаю, що асекурація оскорбила нещастного на 50 зр. Хотяй пожарь бувъ дуже сильный, то и ратунокъ бувъ великій, особливо ратувала ц. к. стражъ скарбова съ своимъ управителемъ п. Иваномъ Кипасевичемъ.

— **Сумне вѣнчанье.** Въ дни 9 вересня зѣѣхалися до Клювинець коло Хоросткова, деканата гусятыньского, гостѣ на вѣнчанье дочки мѣсцевого приходника о. Іосифа Домбчевского и на его похоронъ. Похоронъ ѣтбувся д. 9, вѣнчанье 10 вересня.

— **Черновецка каса щаднича** жертвувала при случаю 25-тои рѣчницѣ свого истнованя 90.000 зр. на заложенье въ Чернѣвцяхъ дому притулку для калѣкъ. Фактъ сей выкликавъ всюды горячу признательнѣсть.

— **Именованье.** Дръ Іосифъ Завадскій, адъюнктъ суду въ Перемышли, именованый вице-секретаремъ въ министерствѣ справедливости.

— **Новій уряды почтовій** маютъ бути небавомъ пѣсля розпорядженя министерства заведеній въ повѣтѣ ново-санчскѣмъ: въ Лабовѣй и Мартинковицяхъ. Кромѣ того Выдѣлъ красвый удався до дирекціи почтъ съ предложеньемъ о утворенье новыхъ урядѣвъ почтовыхъ: въ Яструбици, въ пов. сокальскѣмъ; въ Василькѣвцяхъ и Коцюбинчикахъ, въ пов. гусятыньскѣмъ; въ Литвиновѣ и Семикѣвцяхъ, въ пов. пѣдгаецкѣмъ; въ Трускавци, въ пов. дрогобыцкѣмъ; въ Тарнавцѣ и Букѣвску, въ пов. синѣцкѣмъ; въ Яворовѣ и Космачи, въ пов. коссѣвскѣмъ; въ Нущи, Нестерѣвцяхъ и Ремизѣвцяхъ, а взглядно о перенесенье урядѣвъ почтовыхъ зъ Плугова до Яворова и зъ Зарудя до Нестеровець, въ пов. золочѣвскѣмъ.

— **Чи женщины-учителькы можутъ голосувати при выборѣ посла?** Трибуналъ державный мавъ не давно рѣшити таку справу, внесену учительками, котрѣ чулися покривджеными тымъ, що ихъ вычеркнено зъ листы выборчои. Трибуналъ державный рѣшивъ въ ихъ некорить, бо устава выборча выключае женщинъ ѣтъ выбиральности, а чинне право выбору признае имъ лишь черезъ повномочниковъ.

† **Пробусъ Барчевскій**, одинъ зъ найбогатшихъ польскихъ шляхтичѣвъ и властитель великихъ посѣлостей на Подѣлю россійскѣмъ и въ Галичинѣ, померъ передъ кѣлькома днями въ Франценсбадѣ на апоплексію. Покѣйникъ не бувъ женатый и именувавъ повною наслѣдничкою свою въ Парижи проживаючу свячку. Покѣйникъ умираючи записавъ для львѣвского университету 100.000 зр., для краковского 100.000 зр., для львѣвского музея промыслового 20.000 зр., а для львѣвскои школы политехничнои 100.000 зр.

— **Михаилъ Балуцкій**, знаменитый польскій комедіописатель и повѣстописатель, празнувавъ сими днями 25-лѣтный ювилей свого писательства. Балуцкій належитъ до новои школы писателѣвъ польскихъ, котру мы назвали-бъ „реалистичною“, склоняюся доволѣ до демократизму, въ своихъ комедіяхъ особливо высмѣвае аристократичній, глупій а самолюбній тенденціи польскои шляхты— и длятого бѣльше маѣ поважанье у Полякѣвъ пѣдъ Россією, якъ въ Галичинѣ, де все ще панують застарѣлій погляды нѣбы-аристократіи личнои шляхты польскои. Въ ювилейнѣмъ торжествѣ, устроенѣмъ въ его честь кружкомъ демократѣвъ въ Краковѣ, не взяли участи станьчики, держачись засады: „хто лишь не съ нами, — той противъ насъ — отже anathema!...“ Розумѣеся, доброго имени Балуцкому тымъ не ѣтняли, бо знаменитій комедіи его граютъ нынѣ вже не тѣлько въ польскихъ театрахъ, але и въ театрахъ рускѣмъ и ческѣмъ. Въ рускѣмъ театрѣ була недавно у Львовѣ поставлена комедія „Гуски и гусочки“ и дуже сподобалась. Въ репертуарѣ нашого театру суть и другій его комедіи. Дирекція нашого театру сповнила гѣдный обовязокъ, що до гучного хору признательности для М. Балуцкого долучила и свѣй голосъ, пересылаючи ему на день торжества привѣтну телеграму. Дай Боже Славянщинѣ якъ найбѣльше щирыхъ та честныхъ роботниковъ, а кождѣй честнѣй праци Русинны зъумѣютъ дати цѣну.

— **Въ губернии волынскѣй** въ повѣтѣ житомирскѣмъ есть 46.000 душъ жидѣвъ, а зъ того тѣлько 56 занимаеся рѣльництвомъ; въ повѣтѣ новгородоко-волынскѣмъ на 34.000 жидѣвъ есть тѣлько 23 рѣльникѣвъ, а въ повѣтѣ дубинськѣмъ на 16.000 есть 285 жидѣвъ рѣльникѣвъ. Бачимо, що ледви 0·002% жидѣвъ въ губернии волынскѣй займаеся рѣльництвомъ! А у насъ инакше? Жидова землю зажерто купуе за пѣвдармо по лицитаціяхъ, — а чи ей сама обробляе? Нѣ, на те есть выдѣленый „гой“.

— **Хайдеры въ Галичинѣ.** Передъ кѣлькома недѣлями выслала „Alliance Israelite“ свого делегата др Фридлендера до Галичины, щобы розслѣдивъ ѣтношеня що до учащося молодежи жидовскои и здавъ о тѣмъ справу. Дръ Фридлендеръ выробивъ вже справозданье, котре мѣститъ въ собѣ цѣлый рядъ внесень въ цѣли пѣднесеня просвѣты межи молодежею жидовскою въ Галичинѣ и мѣжъ иншимъ подае также слѣдуючій описъ хайдерѣвъ: „Хайдеръ есть гнѣздомъ нужды. Тутъ до нынѣ ще видѣе бѣльша половина жидовскихъ дѣтей духово и фізично и стаесь неспособною до всякои працѣ. Въ четвертѣмъ, найпѣзнѣйше въ пятѣмъ роцѣ житя, де жидовска дитина до сеи тортурнѣ, де пересиджуе десять годинъ и бѣльше въ атмосферѣ, котра не дастьея описати и тутъ мучатъ ей цѣлѣсенькій часъ однымъ и тымъ самымъ предметомъ. Въ тѣсной, брудной хатѣ переповненой тяжкимъ воздухомъ, сидятъ 60 до 80 дѣтей, подѣленыхъ на чотыри громады. По хатѣ розлягаеся дикій крикъ. Учитель и дѣти представляютъ одинъ, рѣвно страшный образъ нужды. Одній и другій обдертій, а часто навѣть голій и правильно босій. Учителѣ узброєній въ лѣски и люльки кричатъ немилосердно и напоминяютъ хату дымомъ. Въ сусѣдній кухни сидитъ знову громада дѣвчатъ и мучитея надъ гебрейскимъ языкомъ. Въ кухни есть именно хайдеръ для дѣвчатъ!“

— **Анархисты вѣденьскій** все ще даютъ ѣтъ часу до часу о собѣ знати. Передъ кѣлькома днями именно найшовъ портіеръ ратуша въ Гернальоъ коло Вѣдня, коли обходивъ вечеромъ межи 8 а 9 годиною коритарѣ, на сходахъ въ ратуши спору бляшану коробку наповнену порохомъ и заосмотрену отворомъ до пѣдпаленя. Коробку сю ѣтдавъ ѣнъ заразъ на полицію для близшого розслѣдженя. Въ отворѣ коробки, якъ показалося не було люнта, отже порохъ не мѣгъ бы бувъ експлодувати. Здаесь отже, що коробка була лишь бѣльше для того пѣдкинена, щобы выкликати переполохъ, якъ щобы зробити дѣйстно шкоду.

— **Срѣбній шѣстки.** Министерство финансѣвъ выдало приказъ до всѣхъ пѣдвластныхъ собѣ властей, щобы выбирали зъ обѣгу всѣ дуже зъужитій шѣстки (10 крейцарѣвъ разомъ) и ѣтсылало ихъ до центральнои касы державнои у Вѣдни.

— **Фалшивій грошѣ.** Ѣтъ якогось часу зачинаютъ знову показуватися фалшивій банкноты на 10 зр. австр. угор. банку емисіи зъ 1880 р. Банкноты сѣ, хочь ручной роботы, суть однакожъ добре и артистично выконанѣ — лишь сина фарба на нихъ отираеся потерта мокрымъ пальцемъ. У Львовѣ попадаютея знову ѣтъ якогось часу цинковій шѣотки.

— **Спадщина по Макартѣ.** Комисія, призначена для оцѣнки образѣвъ, оставшихся по Макартѣ въ его помешканю, оцѣнила 4 малюнки на стелю, представляючій чотыри поры року, кождый по 2000 зр., разомъ 8000 зр.; два вазоны по 600 зр., разомъ 1200 зр.; чотыри образы въ столовѣй по 2000 зр., разомъ 8000 зр.; „Родина бахантокъ“ 4000 зр., а громада женщинъ восточныхъ 2000 зр., решта меншихъ образѣвъ разомъ 12000 зр.

— **Дзвѣнъ-великанъ.** Дня 10 с. м. посвятивъ торжественно архіепископъ Келестинъ Іосифъ Гангельбауеръ, а спололи вытягнено на вежу великій дзвѣнъ вежовый, такъ званый „Viertelbummerin“, призначеный для митрополичои церкви св. Стефана у Вѣдни. Сей дзвѣнъ, котрый важитъ 4780 килограмѣвъ, маѣ въ промѣрѣ 202 центиметрѣвъ и звучитъ въ *A*. Есть ѣнъ правдивымъ дѣломъ искуства ц. к. надворнои ѣтливарнѣ дзвонѣвъ пана Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ, котрый сваткувавъ при тѣмъ дзвонѣ ѣтлитье свого 3941 дзвона съ загальною вагою 1,080.370 килограмѣвъ. Дзвѣнъ сей есть искусно пристроеный, посѣдае чистый, сильный тонъ, годится вповнѣ съ другими дзвонами, и въ найдостойнѣйшій способѣ зновъ ствердивъ добре и служену славу тои першои въ державѣ ѣтливарнѣ дзвонѣвъ

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

На конкурсъ розписанѣ: 1) кап. Лопушаны, дек. зборѣвского, надання приватного; 2) кап. Акришоры, дек. пѣстыньского, над. цѣсарского; 3) Кучинцѣ, дек. тернопольского, надання прив.; 4) кап. Лютовиска, дек. залозецкого, над. прив.; 5) кап. Пацыкѣвъ, дек. станиславѣвского, над. прив.; 6) пар. Зарудье, дек. зборѣвского, над. конвенту оо. Доминиканѣвъ зъ Пѣдкамня; 7) пар. Струтынъ выжный, дек. перегиньского, над. прив.; 8) пар. Залѣзцѣ новѣй мѣсто, дек. залозецкого, над. прив. Речинець на всѣ тіи посады до дня 19 *л.* грудня 1884.

Введеній въ душпастырскій посады оо. 1) Іоаннъ Дымушевскій яко капелянъ въ Кійдановѣ; 2) Мих. Садовскій яко завѣдатель *Глубина*, дек. бучацкого; 3) Андр. Тимусъ яко парохъ въ Гумнискахъ, дек. теребовельского; 4) Емилій Ковальскій яко завѣдатель Зарудя, дек. зборѣвского.

Отпустку на 6 недѣль для поратованя здоровя получивъ о. Теофиль Петровскій, сотрудникъ въ Москанѣнки, дек. коссѣвского.

Завѣзваній до канон. институціи оо. 1) Даніилъ Крупка (на его просьбу по 15 падолистѣ) на пар. Пѣдберезцѣ, дек. львѣвско-загородского; 2) Іоаннъ Герасимовичъ, капелянъ зъ Зарубинець, (въ першихъ дняхъ падолиста) на пар. Турье, дек. олеського.

Митр. консисторія вставилася до президія намѣстництва дотычно запрезентованого о. Иларія Яновича на Хотѣнь, дек. калуского.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Введеній въ душпастырскій посады оо. 1) Даніилъ Лепкій въ завѣдательство кап. Токарня, дек. сянѣцкого; 2) Игнатій Маликъ въ завѣд. парохіи Медвежа, дек. дрогобыцкого; 3) Николай Осмѣловскій въ сотрудництво парохіи Крехѣвъ, дек. жовкѣвского; 4) Юліанъ Крыницкій въ сотруд. парохіи Самборъ; 5) Григорій Жукъ въ сотруд. пар. Судова Вишня; 6) Яковъ Косоноцкій въ управляюче сотруд. въ Голѣвцѣ, дек. жукотыньского; 8) Василій Охнячъ въ сотрудництво парохіи Курылѣвка, дек. канчуцкого.

Канон. инстытуцію на парохію Гаѣ, дек. дрогобыцого, получивъ о. Іоаннъ Подлуский зъ Далявы, а тамошный завѣдатель переміщеный на самостѣйне сотрудництво до Далявы, дек. дрогобыцкого.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. В. С. въ К... Въ отвѣтъ на Ваше письмо, въ котрѣмъ жалуетеся, чому перестали мы Вамъ посылати „Дѣло“ маете вытягъ зъ хвоту о. Дольницкого въ Зазулинцяхъ, котрый въ роцѣ 1883 прислалъ предплату за I квартахъ, а высылалося ему утертымъ звычаемъ черезъ цѣлый рѣкъ, — розумѣеся ѣнъ принимавъ нашу газету не звертаючи чиселъ. Мѣжъ прочимъ пише ѣнъ на наше пригаданье довгу: „Я направдѣ пренумерувавъ давнѣйше „Дѣло“, а въ роцѣ 1883 послѣдный разъ пѣславъ я 3 зр. за першій квартахъ и писавъ-емъ: „посылаю 3 зр.“ и нѣчого бѣльше; я не писавъ: „прошу менѣ присылати и дальше“. Я не посылавъ грошей на II квартахъ, але я и не замовлявъ на дальше Вашои часописи, — то було менѣ по скѣнченѣмъ I кварталѣ „Дѣло“ не накидати.“ Се самій слова о. Дольницкого. Чижъ можливо намъ знати, хто зъ нашихъ П. Т. Читателѣвъ желае и по скѣнчившѣйся предплатѣ остатися предплатникомъ, а хто лише „накидуване“ „Дѣло“ хоче читати черезъ цѣлыхъ 9 мѣсяцѣвъ, якъ о. Дольницкій?! Мы славити Бога, не потребуемо накидатися нѣкому, а такій одинъ псевдо-предплатникъ поуе кредитъ другимъ, бо годѣ-жь выставлятися намъ на страты, де ледво и такъ кѣнцѣ сходятся. — *Всч. І. Л. въ Выспл.* Зъ присланыхъ 2 зр. записали мы 60 кр. на предплату. — *Всч. І. Л. въ Гущ.* До кѣнця року ще 4 зр. (за Библіот. найзн. Пов.)

17

Не диво!

„Пане Брандтъ! Я счудувався дѣланьемъ Ваших порошкѣвъ. Зогнутися и не мѣгъ нѣякъ вже „ѣтъ кѣлькохъ лѣтъ, а теперь вже иде легко Члены „вже прійшли до себе и я можу знову положитися „на кождый бѣкъ. Съ поважаньемъ Мок. Винклеръ, „село Тироль коло Мерану, Тироль“ 1153

Правдивій Рихарда Брандта швайцарскій порошки коштуютъ 70 кр. въ аптикахъ. Они чистятъ кровъ и приносятъ користь майже у всѣхъ хроничныхъ хоробахъ. Уважайте! Пѣдпись аптикаря Брандта въ Цириху, бѣлый швайцарскій хрестъ на червонѣмъ поли мусить знаходитися на кождѣй стинцѣ. Купуйте швайцарскій порошки, а не пожалуете свого довѣрія.

Въ великѣй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пѣдъ зарядомъ И. Биберовича и К. Грыневецкого.

Въ Второкъ дня 18 (30) жовтня 1884.

На дехѣдъ Стефана и Иванны Стефураковъ

Верховинцѣ

народна драма въ 3 актахъ а 8 отделенахъ съ спѣвами и танцями О. Корженьовского.

(Режисеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Антось Ревизорчукъ, молодый гуцулъ		И. Биберовичъ
Марта, его мати	— — —	А. Осиповичева
Параня, его суджена	— — —	И. Биберовичева
Максимъ Тыхончукъ, вуй Парані		К. Пѣдвысоцкій
Провѣнъ, стрѣлець рядовый	— —	И. Пясецкій
Анна, его жѣнка	— — —	Е. Пѣдвысоцка
Горщно, арендарь въ мѣсточку недалеко Львова	— — — —	О. Осиповичъ
Фельдфебель	— — — —	И. Грыневецкій
Мандаторь въ селѣ Жабю	— —	С. Стефуракъ
Комисарь въ Кутѣ	— — —	В. Чайковскій
I, II, III	логинѣ, потѣмъ опришки	М. Яновичъ, В. Левицкій, П. Кирницкій
I, II, III	дѣвчата	И. Лучка, О. Лясковска, М. Людкевичева

Гуцулы старѣ, женѣры, цыгане и стрѣльцѣ. — Дѣеся въ Карпатахъ помежи селомъ Жабемъ а угорскою границею.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетѣвъ и картъ абонаментовыхъ дѣстати можна въ торговли Вл. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улица Скарбкѣвска ч. 2, а вечеромъ ѣтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Антика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (102—?) поручае

препараты зъ гумы и выробы кавчуков

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подѣбныхъ.

Подяка

для „СЛАВІИ“ банку взаимныхъ обезпечень въ Празѣ.

Пѣдписаный почуваеся до обовязку зложити банкови „Славія“ найщирѣйшу подяку за скоре и честне поступованье якъ при ликвидаціи понесенои въ мѣс. вересню 1884 шкоды огневои, такъ также при выплатѣ належачогося пѣдписаному ѣтшкодованя въ квотѣ трыста ѣсѣмдесять два (382) зр. в. а.

Ганкъ ad Лады, 21 жовтня 1884.

1112 **Олекса Яремко**, в. р.

Найбѣльшій складъ нотъ

до грана и до спѣву

НА ПРОДАЖЪ И ДО ПОЖИЧАНЯ.

НАЙСВѢЖІЙШІ НОВОСТИ

въ Читальни

К. ВИЛЬДА

во Львовѣ,

улица Академическа ч. 3.

1004 19—24 пѣдъ зарядомъ

ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Дръ Щастный Сельскій

бувшій асистентъ професора болѣзней жѣночихъ университету вѣденьского, Дра бар.

1082 К. Рокитаньского 11—?

переселився до Львова

и ординуе яко спеціялистъ въ жѣночихъ болѣзняхъ и операторъ ѣтъ 2-гои до 3½ годины по полудни въ своѣмъ помешканю

при улици Чарнецкого ч. 2.

Огнетревалй и безпечній ѣтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и пискилѣвыми заоукками такій, якъ я достарчивъ львѣвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(17—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. [illegible]

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкѣмъ [illegible])

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пѣдъ зар. К. Беднарского.

ч. 121. Львовъ, Четверъ 18 (30) жовтня 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ій год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кожного мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція підъ Ч. 44 улицы Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылать підъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютъся тілько на потвержена з автора жеданье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъся по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного строчки печатнои.

Реклямація неопечатаній вільный отъ порта.

Предплату належитъ пересылать єдинако (найлучше [illegible] ъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло Галицка, Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" *для Австріи:* *для Россіи:*
на цѣлый рокъ . . 12 зр. на цѣлый рокъ . . 12 рубл.
на півъ року . . 6 зр. на півъ року . . . 6 рубл.
на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рокъ . . 16 зр. на цѣлый рокъ . . 16 рубл.
на півъ року . . 8 зр. на півъ року . . . 8 рубл.
на чвертъ року . 4 зр. на чвертъ рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ зр. 5·— на цѣлый рокъ . 5 рубл.
на півъ року зр. 2·50 на півъ року . 2 50кр.
на чвертъ року зр. 1·25
Для Возрожденя, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рокъ . . 15 зр.
на півъ року . . 7·50 зр.
на чвертъ року . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ 19 зр. на цѣлый рокъ . . 6 зр.

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорочнои предплаты „Дѣла" и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей". Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Унификація.

(Стара програма въ новій одежи).

I.

Читателямъ нашимъ звѣстна судьба внесеня посла Романчука, стремлячого до бѣльшого управненя языка руского въ школахъ народныхъ и середныхъ въ Галичинѣ. Соймъ краевый переказавъ внесенье in crudo Выдѣлови краєвому и краєвій Радѣ шкільній до розсмотреня и евентуального скодификованя, по чѣмъ колись — якъ стане часу, доброи волѣ и охоты — мавъ-бы зновъ Соймъ краєвый розвести дебату надъ всѣмъ ab ovo, розумѣєся о дуже непевныхъ позитивныхъ результатахъ для Русинівъ.

Якъ зъ одноі стороны внесенье п. Романчука мѣстило въ собѣ minimum жадань Русинівъ Галицкихъ на поли шкільництва, такъ зъ другои стороны отложенье сего внесеня ad calendas graecas мусѣло пересвѣдчити и оптимистівъ рускихъ, що доки керму законодательну въ Соймѣ буде держати нынѣшне верховодяче сторонництво польске, — Русинамъ не надѣятись на нѣяке облегченье невыносного и неотрадного свого положеня политично-народного. Неменше могъ-бъ и гр. Таффе зрозумѣти, що съ такимъ матеріяломъ шовинистичнымъ, якимъ представлялась бѣльшість соймова при внесеню п. Романчука, програма єго о помиреню народностей въ Австріи, въ нашій Галичинѣ перевести не дасться.

Однакожь мы нынѣ про сю справу толкувати не хочемо, а сконцентруємо провідні гадки бесѣды посла Адальберта Дѣдушицкого, котрою сей Атиньчикъ, звѣстный голоситель „karności narodowej", либералъ, графъ, демократъ, писатель и археологъ, силувася оправдати отложенье внесеня пос. Романчука на лѣпшій часы.

Провідні гадки сеи бесѣды, одобренои рѣсными оплесками Подоляковъ, Станьчиковъ, центрумъ и дикихъ (а лишь не Русинівъ), суть для насъ тымъ цѣкавѣйшій, що они малюютъ намъ дуже вѣрно душу шляхтича Поляка, жіночого на Руси Галицкій, тій оазѣ польскій посередъ рускои пустынѣ, съ всѣми єи поглядами историчными, кастовыми, національными и политичными.

Графъ Адальбертъ выспѣвавъ цѣлу задушевну пѣсеньку своєи касты такъ вѣрно, съ такими нїансами и съ такою кольоратурою, що мы нынѣ о стремленихъ національно-политичныхъ шляхты польскои на Руси и въ отношеню до Руси можемо выдати оправданый судъ, опертый на выголошеныхъ даныхъ самымъ-же графомъ.

За тую щиру сповѣдь мы Русины можемо гр. Адальбертови лишь бути вдячными. Необережно здемаскувавъ онъ своихъ товаришівъ по крови съ всею тайною програмою, котра розвинулась въ умахъ ихъ на мѣсце давноі: „Niema Rusi", котра однакожь на дѣлѣ не отскочила отъ давноі далеко, и хиба симъ рожнится, що убрано єи въ глянсованій рукавички и окружено нимбомъ великои теорія, глубоко обдуманои, єдиноспасительноі при реставрації звѣстного gniazdeczka.

Приступѣмъ до рѣчи. Гр. Адальбертъ каже:

„Внесеня пос. Романчука, змѣненій въ уставу, причинились-бы иновѣрно до глубшого роздѣлу сторонництвъ, станівъ (warstw) и племенъ (?) въ нашомъ краю. Они, мимо волѣ внескодателя, не внесли-бы ніже мира, а противно зажгли-бы довшу и бѣльше завзяту вѣйну. Они довели-бы може лишь до того, що жителѣ одного мѣста не умѣли-бъ письменно съ собою порозумѣтися, уживаючи въ части лишь латиньскои, въ части лишь славяньскои азбуки. Може-бъ довели до того, що выобразована молодѣжь по клясахъ паралельныхъ одноі середноі школы була-бъ зовсѣмъ чужою для себе и духомъ и бесѣдою; що жителѣ одного повѣту, одноі громады були-бъ для себе чужими; що богатѣйшій не розумѣли-бъ зовсѣмъ бѣднѣйшихъ; що бувальщина съ будучностею розойшлись-бы до крайности, а теперѣшность щезла-бы посередъ ада братноі незгоды."

Поставивши такій сумный гороскопъ на евентуальность принята внесень пос. Романчука черезъ Соймъ, рекриминувавъ п. графъ противъ движеня Русинівъ въ Галичинѣ въ новѣйшихъ часахъ, кажучи, будто проводирѣ сего движеня стремѣли бѣльше до нищеня, якъ до взнесеня якои-небудь хосенноі будовы. „На думцѣ ихъ, — каже бесѣдникъ — бувъ передовсѣмъ rozdział Rusi i Polski. Въ исторіи не згадувано Ягайлоньскихъ часівъ wspólnej świetności, a bratobójczą wojnę domową (здаеся Хмельницкого) выпроваджувано съ вдоволеньемъ на першій планъ, кормячи недоспѣлій умы образомъ тогдашноі грозы (*брава!*); толковано часто народови, будто два обряды — то двѣ окремій вѣры; намагано до того, щобы языки Русинівъ и Поляковъ зробити отъ себе якъ найбѣльше рожнородными... щобы остаточно Русь „зносковщити".

„Сепаратизмъ сей" (?) выкликавъ, по думцѣ графа, противне движенье, рівножь пристрастне посередъ Поляковъ. Историчній верствы суспільности (шляхта) злякались на видъ, що ото хотятъ сю суспільность розбрати „na wrogie kawały". Зъ отси и выйшла зъ стороны польскои голословна негація Руси. Негація ся кинула одну часть Руси далеко на полудень. Сталось отже ще горше. Посередъ сего нещастя найшлись однакожь люде накликуючій до „zgody". Згоду таку трактовано навѣть и въ Соймѣ (?). Оба языки узнано торжественно краевыми и управнено ихъ въ Соймѣ. Нагадувано при томъ dawne dzieje, dawne Sejmy... сказано: Русь есть! Оттакъ дано (?) Руси школы съ рускимъ языкомъ выкладовымъ, хотяй бѣльша частина шкільноі молодежи używa macierzystego języka polskiego (на Руси?), велено всѣмъ урядамъ державнымъ и автономичнымъ отповѣдати по руски на рускій подана (?), засновано руску гимназію у Львовѣ (!) и кілька катедръ на университетѣ. Нынѣ языкъ рускій мае въ Галичинѣ бѣльшій свободы, якъ въ Россіи, бѣльшій, якъ нашъ польскій въ Прусахъ (*брава!*). Посолъ Романчукъ хоче однакожь еще ширшихъ правъ для сего языка. Га, якъ треба буде, (якъ значна бѣльшість дѣтей и родичівъ сихъ дѣтей схоче (?) мати рускій школы тамъ, де по нынѣ лишь польскій школы существуютъ), то зъ политичноі консеквенціи треба буде сему желаню отповѣсти (теплe слово!).

„Але все те — каже графъ — nie prowadzi do owej zgody, яка потрѣбна naszemu społeczeństwu (здаеся, выключно шляхтѣ на Руси?), jeśli chce żyć. Те все веде лишь до розкладу, до роздѣлу, до паденя, до смерти. Не обманюймо себе — и длятого скажу вамъ, Панове, въ имени моімъ и моихъ товаришівъ политичныхъ мою програму."

Тутъ слѣдуе succus et sanguis задушевныхъ гадокъ п. графа.

Бесѣда пос. Юл. Романчука

выголошена въ соймѣ дня 21 с. м. при случаю дебаты надъ его внесеньемъ въ справѣ рускаго языка выкладового въ школахъ народныхъ и середныхъ.

I.

Высокій Соймe! Для направленя хочь въ малій частинѣ тои кривды, яку заподѣяла рускому народови теперѣшна устава о языцѣ выкладовомъ въ року 1867, я и мои товаришѣ поставили дня 2-ого с. м. внесенье, котре я, мотивуючи при першомъ читаню, захваливъ вамъ, панове, яко иновнѣ справедливе, дуже умѣрковане и зовсѣмъ практичне.

Комисія шкільна, котрій тое внесенье було переказане, взялася до розбиранья его съ надзвычайною скрупулятностею. Скрупулятности такій я, самій по собѣ, нѣчого не мавъ-бы и закинути, и уважавъ-бы ей цѣлкомъ оправданою, коли-бъ она тілько захововувалась въ рівній мѣрѣ у всѣхъ подобныхъ разахъ! Однакожь коли передъ 17 лѣтами пишло о справу далеко бѣльшои ваги, о ухваленье цѣлои теперѣшноі уставы о языцѣ выкладовомъ въ школахъ народныхъ и середныхъ, коли однымъ замахомъ вроблено цѣлковитый переворотъ въ школахъ нашихъ подъ взглядомъ выкладового языка, коли въ пару тысячахъ шкіл сельскихъ, въ сто кількадесять школахъ мѣскихъ и зверхъ двацятѣхъ школахъ середныхъ ухвалено наразъ радикальну змѣну въ выключну користь языка польского, а языкъ рускій зопхнено на становище дуже упослѣджене, — тогды не було тілько скрупулівъ и не подношено такихъ трудностей, якъ теперь, де ходитъ о дуже дробній змѣны, де ходитъ лише о кільканайцить школъ, де ходитъ о направленье кривды рускому языкови.

Бѣльшість комисіи шкільноі увнала поставлену мною засаду, що подставою до заведеня рускаго языка въ школахъ народныхъ мае бути певне число рускои людности, за справедливу, однакожь домагалася ще при томъ поставленя другихъ подставъ, доданя другихъ условій. А прецѣ-жь подстава, мною предложена, есть такъ широка, що и вольи родичей лишае повне право, и такъ певна, що и фреквенція рускои школы, взглядно рускихъ клясъ, есть нею достаточно забезпечена. Доданье-жь еще другого условія, бо навѣть (бо и таке жаданье ставлено въ комисіи!) ще третого, мусѣло-бъ осягненье поставленои мною цѣли надзвычайно утруднити, а навѣть деколи може и унеможливити. Таке кумулованье бѣльше условій не тілько не есть потрѣбне, анѣ справедливе, але не есть такожь, о скілько знаю, нѣгде инде практиковане.

При томъ же тій другій условія, котрій въ комисіи ставлено, суть такій, що ихъ навѣть самыхъ по собѣ, если-бъ они и єдину подставу становити мали, не могу уважати за отповѣдній и справедливій.

И такъ, жаданя, поднесенія въ справозданю комисіи, щобы заведенье рускаго языка выкладового въ школѣ народній зависѣло отъ выразного домаганя родичей при вписѣ дѣтей до школы, або отъ певного числа вписаныхъ ученикъвъ, або щобы на тое конечній були петиціи певного числа рускои людности — такій условія не отповѣдаютъ фактичнымъ обставинамъ, якій суть въ нашомъ краю. Такій вымоги довели-бы до розвиненя всякихъ агитацій межи людностею, агитацій, котрій я въ такихъ справахъ шкільництва зо взгляду на интересъ школы и науки не можу уважати за пожаданій. При томъ же въ такихъ условіяхъ заведенье рускаго языка выкладового залежало-бы въ великій мѣрѣ отъ шкільныхъ властей и органівъ, а на ихъ безсторонність лишь дуже мало можна рахувати. — Иншій жадання, якій ставлено въ комисіи, щобы якась часть рады громадскои домагалася рускои школы або рускихъ клясъ, та щобы брати взглядъ тілько на людність сталу а не на людність наплывову, мушу уважати вже просто за несправедливій. Бо при томъ способѣ выбору до рады громадскои, якій есть у насъ, случаеся неразъ, що меншість людности въ якійсь мѣсцевости зонѣмъ не есть заступлена въ радѣ громадскій. А що до користаня зъ добродѣйствъ просвѣты и науки, то уставодавство наше не знае жадноі рожницѣ межи людностею сталою а наплывовою, тай людність наплывова, если не оплачуе примыхъ податківъ въ достичній громадѣ, то оплачуе непримій, и все жь таки посередно причинняся до удержаня и добра тои громады.

Высказаный дальше въ справозданю комисіи шкільноі замѣтъ, що одна частина мого внесеня, тая, котра взята дословно зъ теперѣшноі уставы, колидуе съ уставою державною. Але-жь тая колизія есть такъ маленька, що або зовсѣмъ не станула-бы на завадѣ санкціонованю, або, если бы репревентантъ правительства зажадавъ, можна бы легко ужити трохи отмѣнного сформуловання, на що и я бы згодився. Дальшій замѣтъ подносено, що въ наслѣдокъ моеі новелѣ въ мѣсцевостяхъ, де бы були рускій школы або рускій классы, отпавъ бы для дѣтей обовязокъ учитися другого языка краевого, польского въ рускихъ а рускаго въ польскихъ школахъ, а черезъ тое наступило бы бѣльше отчуженье и розъединанье межи обома народностями въ нашомъ краю. Однакожь дотеперѣшный досвѣдъ того не показуе, а навѣть, если бы тое и сталося, то сталось-бы въ мѣсцевостяхъ дуже немногихъ, тай лихо тое, если то можна лихомъ назвати, въ значній части далось-бы усунути надъобовязковою наукою другого языка краевого.

Не бѣльше опраданій суть и тіи замѣты, якій подносено противъ иншому артикулови мого проекту, дотыкаючого школъ середныхъ. Именно замѣтъ, будто-бы перше треба, поки постановы теперѣшноі уставы, запытати рады повѣтовій о ихъ опинію, тутъ длятого мѣсця мати не може, бо устава жадае засягання тои опиніи лишь въ такомъ разѣ, де ходитъ о заведенье новыхъ гимназій рускихъ або паралельокъ сталыхъ. А я-жь въ моемъ внесеню анѣ заложеня новыхъ гимназій анѣ паралельокъ сталыхъ не домагався. Другій замѣтъ, що число 25 учениковъ, котре я подавъ въ моемъ внесеню за потрѣбне до утвореня рускои паралельки, могло-бы въ найвышихъ клясахъ зойти и пониже 20, и тогды руска паралелька мусѣла-бы устати, такожь не есть оправданый, бо и въ моемъ внесеню додавъ слова „що найменше", въ чого выплывае, що въ выимковыхъ разахъ, де бы ходило о дуже важну справу, о конечній вымоги педагогичній, навѣть и при менше якъ 20 ученикахъ руску паралельку задержати можна.

Здаеся менѣ, що я выказавъ достаточно, що тіи замѣты, котрій въ справозданю комисіи школьноі зостали подненесенія противъ мому внескови, не суть оправданій, и що мій внесокъ въ такій формѣ, въ якій бувъ поставленый, або съ дуже маленькими змѣнами, могъ-бы бути принятый. Однако-жь комисія шкільна рѣшила, щобы отослати его до выдѣлу краевого. Я знаю добре наслѣдки такого отосланя. Если-бы и дѣйстно въ того моря выдѣлу краевого, въ котромъ вже утопилося тілько внесень, бѣльше або менше справедливыхъ, тілько справъ, бѣльше або менше важныхъ, удалося мому внесеню на другій рокъ выплысти щасливо, то выплысти може въ такій формѣ, що я бы его самъ не познавъ. А если бы и выплывъ незмѣненый, то може ще впасти въ друге море сойму и не перейти черезъ ухвалу соймову. Однакожь и въ найлѣпшомъ разѣ, если бы выдѣлъ краевый по роцѣ предложивъ мое внесенье въ такій формѣ, якъ я его поставивъ, и если бы въ тій самій формѣ пріймивъ его и соймъ, то таки се вже не мало-бы тои ваги и значеня, яке мало-бы принятє его теперь...

Коли я мотивувавъ наше внесенье, зазначивъ я выразно, що мы тутъ войшли пониже minimum того, що признаютъ намъ и запоручаютъ не то права наши историчній або природній, але навѣть право позитивне, и чого вымагаютъ фактичній потребы. Мы, ставляючи такъ скромне та умѣрковане внесенье, мали на взглядѣ не тілько потребы нашого народа, але и добро краю, добро державы; мы мали на взглядѣ навѣть вашу дражливість, панове! Намъ ходило именно о те, щобы тое

внесенье перейшло заразъ, щобы перейшло легко та супокійно. Однакожь если на залагодженье его треба ще довго ждати, если оно не мае отбутися безъ борбы, то мы волимо ждати и боротися о щось значнійшого. Мы терпѣли вже 17 лѣтъ теперѣшну уставу, то потерпимо ще и дальше, але колись таки выборемо свое право, якъ не на однбй то на другбй дорозѣ. Чи тая борба въ нашои а дальше неговань правъ нашихъ въ нашои стороны выйде для васъ на лѣпше, то ваша рѣчь, панове! Що оно не выйде на користь для краю, на користь для державы, то певно; але за тое нехай отповѣдають тѣ, въ котрыхъ рукахъ спочивае правленье краю и державы.

Мы свое вробили и уважаемо свою теперѣшну акцію въ тбй справѣ за скбнчену. Я не буду ставити внесеня, щобы мбй проектъ такъ, якъ бувъ поставленый, вбставъ тутъ виновъ пбднятый. Если межи вами знайдеся хтось такъ справедливый и смѣлый и поставитъ тое внесенье, то добре; если-жь хочете мбй проектъ отослати до выдѣлу краевого, то отсылайте! Я заявляю тбльке, що мы застерѣгаемо собѣ повну свободу нашои дальшои акціи. (*Браво!*)

ДОПИСИ.

Зъ Городенки.

(*Соборчикъ деканальный* из *Серафинцихъ. Руска Торговля. Убезпеченье церквей.*) Дня 7 л. с. м. отбувси соборчикъ деканату городеньского въ Серафинцихъ. Духовеньство обговорювало въ припорученя консисторіи двѣ справы: 1) побираньe рѣчей, уживаныхъ при богослуженю (якъ: воску, вина, кадила, оливы) въ „Народнои Торговлѣ“, и 2) убезпеченье церквей отъ пожару.

Ad. 1) Що до побираня рѣчей потрѣбныхъ до богослуженя въ „Народнои Торговлѣ“ — то всѣ згодилися на тое и ващенили, що не тблько рѣчи потрѣбнѣ до богослуженя, але и всякій инший въ домовбмъ господарствѣ потрѣбнѣ, будутъ дуже радо побирати въ „Народнои Торговлѣ“, особливо коли-бъ она отбкрыла свою филію въ Городенцѣ. А тое могло бы дуже легко и въ короткбмъ часѣ наступити, бо всѣ вббранѣ заявили, що не тблько они самѣ приступлять съ удѣлами, але и братетва церковнѣ и рады громадскѣ и взможнѣйшѣ селяне.

Однакожь въ другои стороны вббранѣ на соборчику священики заявили, що на теперь ще непорадно выказувати, кблько котра церковь згаданыхъ высше рѣчей до богослуженя потрѣбныхъ рбчно потребуе, — бо се дало-бы повбдъ громадамъ думати, що священики хотятъ накладати на нихъ новый податокъ, а тогды могли-бы такъ пожиточному и корисному дѣлу спротивитися, особливо що жиды и другѣ противники розвою рускои народности дуже легко могли-бъ розвивати въ тбмъ напрямѣ свою агитацію.

Рѣшенье священьстоа деканату городеньского мусимо пбднести съ повною признательностею. Рускій грбшь повиненъ оставати въ рускбй кишени, а не повинна его забирати чужина. Мусимо при тбмъ съ жалемъ пбднести, що до теперь въ тбмъ взглядѣ Русины Городенщины були не на добрбй дорозѣ. Въ Городенцѣ есть и теперь рускій купець Иванъ Караджій, чоловѣкъ честный. Интелигенція руска городеньского повѣта съ малыми вынятками обминала его торговлю, а купувала у жидбвъ або у одного Нѣмця чи Угра Kögler-a. Тымчасомъ у п. Караджія товары, хочь може дрббку дорожшѣ, але лучшѣ и вага совѣстна. Длятого належитъ нашбй интелигенціи, закимъ дочекаеся филіи „Народнои Торговлѣ“ въ Городенцѣ, и самбй купувати все у свого земляка, п. Караджія и поручати его прочому народови, а тогды п. Караджій буде мбгъ ще красше заосмотрити свбй склепъ въ добрбвѣ и дешевѣ товары, а также можна звязати его словомъ, що всѣ товары буде спроваджувати въ нашои „Народнои Торговлѣ“.

Ad 2). Що до убезпечувани церквей и будынкбвъ парохіяльныхъ отъ пожарбвъ, то священьство деканата городеньского згодилося на тое, що найлучшимъ способомъ есть тутъ взаимне убезпеченье церквей, т. е. щобы тогды, якъ яка церковь або якій будынокъ парохіяльный згорить, всѣ прочѣ церкви, въ розмѣрѣ до вартости своеи и будынкбвъ парохіяльныхъ, зложилися на отбудованье церкви погорѣвшои.

Соймъ краєвый.

25. Засѣданье (вечѣрне) зъ дня 21 жовтня 1884.

Въ попереднѣшнбмъ справозданю зъ засѣдань соймовыхъ стали мы на тбмъ, що въ дебатѣ надъ внесеньемъ пос. Романчука выбрано двохъ генеральныхъ бесѣдникбвъ гр. Мѣрошевского за внесеньемъ и проф. Романчука противъ внесеня. Пос. Мѣрошевскій головно доказуваъ, що комисія не могла залагодити внесеня пос. Романчука за-для браку часу, але що мала добру волю до его залагодженя. Дальше доказуваъ, що Русины маютъ богато прихильникбвъ межи Поляками, а именно въ захбднбй сторонѣ краю и оказавъ наконець, що можна сподѣватися, що вже въ недалекбмъ часѣ буде справа ся такъ порѣшена, що въ краю запануе згода, яка нынѣ пануе лишь въ Швайцаріи. Сподѣватися его можна тогды, коли всѣ зрозумѣютъ внесенье гр. Дѣдушицкого. Пос. Романчукъ заявивъ, що его дуже се дивуе, що внесенье его такъ умѣрене выкликало такъ высоко политичну дискусію. Реасумуючи всѣ погляды попереднихъ бесѣдникбвъ, сказавъ бесѣдникъ, що любовь и симпатію, о котрбй его попередники говорили, треба-бы доказати фактами, а не пустыми словами. Що до згоды, о котрбй тблько говорили бесѣдники передъ нимъ, думае бнъ, що може она довершa тогды наступити, коли Поляки не будутъ мѣшатися до рускихъ справъ церковныхъ и языковыхъ. Инніціатива до згоды не може выйти отъ Русинбвъ, бо коли-бъ Русины выступили, могло-бы здаватися, що жадаютъ акту ласки. До внесеня пос. Дѣдушицкого не привязуе бесѣдникъ жадноі ваги, бо оно насампередъ противится основнымъ законамъ, такъ якъ не можна нѣкого змушувати учитися якогось языка, а потбмъ и длятого, що наколи бъ заведена була наука языка рускаго по школахъ, выникало-бы се якъразъ невдоволенье мѣжъ самыми Поляками въ захбднбй Галичинѣ. Справу ту можна-бы лишь въ сей способбъ залагодити, коли-бъ языкъ рускій набравъ значеня въ житю публичнбмъ; тогды Поляки були-бы змушенѣ учитися языка рускаго. Для Русинбвъ не треба примусу що до польскаго языка, они и безъ примусу учатся. — Справозадавець дръ Цоль головно доказуваъ, длячого комисія не залагодила внесеня пос. Романчука. Поболя него двѣ були причины до сего: разъ що не було досыть часу, а потому що комисія натрафила въ самбмъ внесеню на великій трудности. Насампередъ трудно було найти таку пбдставу, котра-бы безъ сумнѣву зарадила дѣйстнбй потребѣ населеня однои народности до заведеня школы въ ея языцѣ выкладовбмъ. Само число населеня ще недостаточне. Дальше було въ комисіи розбираве такожь питанье, чи лишь народность стала, чи такожь и напливова, мае объявляти свою волю що до языка выкладового. Бтткаъ була трудность въ арт. III закона шкбльного зъ р. 1867, въ котрбмъ сказано, що при мѣшанбй людности одинъ языкъ мае бути выкладовымъ, а другій обовязковымъ. Треба отже було поробити змѣны въ сѣмъ законѣ. Бесѣдникъ навѣвъ ще деякѣ другѣ трудности и зажадавъ опбля именемъ комисіи бтослани внесеня пос. Романчука до выдѣлу краевого. Палата приняла се внесенье. — Дальше ухвалила палата внесенье комисіи желѣзничои: „Соймъ поручае будову желѣзницѣ Снятынъ-Городенка-Залѣщики, яко потрѣбнои для значнои части краю, ц. к. правительству до увзглядненя и поираня всякими ему прислугуючими средствами“.

Опбля наступила розправа надъ бюджетомъ на 1885 р. Комисія буджетова преламинувала выдатки въ сумѣ 3,454,965 зр., доходы 632.437 зр.; недоббръ отже 2,892.528 зр. (о 103.031 зр. менший якъ въ 1884 р., а менший бтъ недобору пбсля преліминаря выдѣлу краевого о 318.353 зр.). На покрытье того недобору внесла комисія буджетова ухвалу, пбсля котрои въ 1885 р. мае побиратися додатку бтъ податкбвъ безпосередныхъ по 30 кр. бтъ кождого зр. цѣлои належности сихъ податкбвъ. На послѣдокъ поставила комисія внесенье, щобы выдѣлови краеному дати право до затягненя пожички въ высотѣ 120.000 зр. на пожичку для мѣстъ, котрѣ хотятъ будувати касарнѣ. — Въ генеральнбй дискусіи забравъ голосъ пос. Антоневичъ, а критикуючи финансову господарку краеву поставивъ три резолюціи: 1) щобы выдѣлъ краевый предкладавъ передъ буджетомъ справозданье комисіи люстраційнои о дѣяльности выдѣлу краевого; 2) щобы выеднати для выдѣлу краевого бтъ правительства пбдвышенье таксъ за пбдводы для особъ цивильныхъ и войсковыхъ; 3) щобы комисіи асентерункбвѣ урядували не лишь въ мѣстахъ, де суть староства, але такожь и въ другихъ меншихъ мѣсточкахъ. Надъ резолюціями сими не заряджено голосованя, бо маршалокъ уважавъ ихъ за самостбйнѣ, не стоячѣ въ связи съ буджетомъ. — По замкненю загальнои дискусіи пос. Хшановскій предложивъ „доходы“. Соймъ ухваливъ: Бтсотки бтъ грошей помѣщеныхъ на проценты 16.080 зр; доходы зъ дорбгъ краевыхъ 229.910 зр; надвышка доходбвъ звертана заведеними выпосажеными зб скарбу краевого 36.646 зр.; звороты задатковъ въ минувшихъ лѣтъ 28.200 зр.; звороты пожичокъ и доходы бтъ нихъ 36.524 зр.; дохбдъ зъ школы господарства лѣсного у Львовѣ 5.320 зр.; доходы рбльничои школы и фбльварку въ Дублянахъ 37.459 зр.; доходы зъ школы и фбльварку въ Черняховѣ 35.418 зр.; доходы за справаджуванье рахунковъ антикарокихъ 600 зр.; доходы черезъ переходъ на фондъ краевый позбсталостей зъ фонду краевои запомоги зъ 1866 р. 75.000 зр.; рбжнѣ доходы 11.280 зр.; дохбдъ зъ окремои пожички, що мае затягнутися на пожичку для мѣстъ на будову касарень 120,000 зр. Сума доходбвъ 623 437 зр. Безъ дискусіи ухвалено розходы: Кошты на представительство краю 100.230 зр.; кошты заряду 228.986 зр. При сѣй позиціи зажадавъ пос. Антоневичъ пояснени що до сумы 300 зр. для техничного заряду соймового будынку. Сумы сеи не змѣнено.

26 Засѣданье зъ дня 22 жовтня 1884.

На сѣмъ засѣданю поставивъ пос. Лѣпинъскій запытане ище внесенье въ справѣ запомоги для погорѣлцбвъ въ Кошелевѣ. Соймъ ухваливъ 500 зр. — Бтткаъ ухвалено безъ дискусіи: Кошты лѣченя 650.000 зр.; кошты щѣпленя бовы 57.900 зр; кошты санитарій 7.870 зр.; на цѣли образованя и просвѣты 456.058 зр. и на цѣли добродѣйнѣ 11.572 зр. При рубрицѣ на образованье и просвѣту вывязалася жива дискусія. Пос. Хшановскій подивбвъ, що рада шкбльна поручае дуже часто книжки шкбльнѣ далеко гбршѣ бтъ ище уживаныхъ. Пос. Романовичъ пригадавъ ухвалу соймову зъ 1884 въ справѣ двохсотъ шкблъ середныхъ и жадавъ заведеня однои категоріи шкблъ середныхъ, котрѣ бы приготовляювали такъ до университету, якъ и до школы политехничнои. Дальше заявивъ, що зъ справозданя выдѣлу краевого трудно довѣдатися, що зробило правительство въ справѣ урегульованя бтносинъ суплентбвъ. На бесѣды обохъ попереднихъ послбвъ бтповѣвъ пос. Черкавскій и заявивъ въ справѣ книжокъ, що рада шкбльна, переконавшись, що якась книжка есть добра, не може бтказати поручена ей школамъ, бо инакше настала-бы застой въ литературѣ педагогичнбй; що же дотыкае справы суплентбвъ, то рада шкбльна склыкала анкету, розбрала подрббно ту справу и предложила обширный елаборатъ меністеретву. — При позиціи запомога для „Школьнои Часописи“ въ сумѣ 500 зр. зажадавъ пос. Антоневичъ, щобы выпущено слова „до розпорядимости выдѣлу краевого“. Пос. Петрускій заявивъ, що клявзула та не походитъ зъ часбвъ, коли ся часопись мала злый напрямокъ. Пос. Романчукъ доказуваъ, що колись клявзула та може мала свое значенье, але нынѣ есть ище зливною. Мимо того соймъ не увзглядивъ жадания пос. Антоневича. — Справа запомоги для „Просвѣты“ звѣстна нашимъ читателямъ вже зъ давнѣйшихъ справозданъ. — Для академіи наукъ въ Краковѣ призначивъ соймъ 15.000 зр.; для шести членбвъ рады шкбльнои по 1200 зр. — 7200 зр.; для Бенедиктинокъ брменьскихъ у Львовѣ 1000 зр; для Кларисокъ въ Старбмъ Самчу 750 зр.; въ Стрыю 500 зр.; въ Сяноку 200 зр, въ Яслѣ 300 зр.; для Августинокъ въ Краковѣ 500 зр; для жидбвскои школы въ Бродахъ 6.000 зр; для заведеня глухо-нѣмыхъ у Львовѣ 6.500 зр.; для заведеня слѣпыхъ у Львовѣ 2000 зр., для школы штукъ красныхъ въ Краковѣ 7000 зр; на стипендіи для ученикбвъ и ученицъ въ семинаріяхъ учительскихъ 30.000 зр.; на интернатъ учительскій въ Краковѣ 3000 зр.; для часописи „Szkoła“ 500 зр.; Витовскому, бувшому директорови школы въ Белзѣ, 300 зр. дожизненнои запомоги; для товариства „Macierz polska“ 3.000 зр.; для „wydawnictwa dziełek ludowych“ у Львовѣ 1000 зр.; театръ польскій въ Краковѣ 8.000 зр.; театръ польскій у Львовѣ сталои запомоги 4.200 зр., опера 10.000 зр., драматъ и комедія 10 000 зр.; товариство музычне у Львовѣ 3.000 зр.; мающа заложитися школа музычна въ Краковѣ 2.000 зр. сталои рбчнои запомоги. (К. б.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(*Зъ угорского сойму.*) Въ палатѣ посольскбй угорского сойму закбнчилася оногды дебата надъ адресою. Передъ остаточными промовами референтбвъ, забравъ голосъ предсѣдатель кабинету гр. Тиса и охарактеризувавъ свое становище супротивъ выводбвъ антисемитокихъ бесѣдникбвъ, пригадуючи религійнѣ непорозумѣня зъ часбвъ римскихъ, а опбля споры межи протестантами и католиками. Министеръ збивавъ погляды поодинокихъ бесѣдникбвъ, а натыкуючи на питанье розбросеня замѣтивъ, що радо видѣвбы порозумѣнье на тбй точцѣ европейскихъ державъ. — При голосованю приняла палата адресу партіи либеральнои 195 голосами противъ 133. — По залагодженю справы адресовои предложивъ министеръ скарбу, гр. Сапарій, буджетъ на рбкъ 1885, а експозе его зробило — якъ увѣряютъ угорскѣ газеты — користне враженье. Дефицитъ выноситъ 11,675.000 зр. (въ порбвнаню съ минувшимъ рокомъ о 8,986.000 менше). Министеръ съ великимъ вдоволеньемъ вказуе на варбстъ доходбвъ и на се, що недоббръ мимо значныхъ надзвычайныхъ выдатковъ зъ року на рбкъ зменшаеся. — Онъ не жадае пбдвышеня податковъ, а бажае лишь черезъ ощадность привернути совершенну рбвновагу въ буджетѣ. Конверзія золотои ренты переведена зовсѣмъ по мысли закона; а результатъ ей не фигуруе въ буджетѣ для того, що техничне замкненье рахунковъ припадае на рбкъ 1885. Министеръ конотатуе, що кождого року больше капиталовъ угорскихъ лоскуса въ золотбй рентѣ, бо на 189 миліонбвъ ренты, 89 миліонбвъ лишилося въ краю. — На однбмъ зъ послѣдныхъ засѣдань приняла палата законъ, въ силу котрого достоинство т. з. judex curiae бтлучено бтъ уряду президента найвысшого суду. Законъ сей внесеный, якъ кажутъ, зб взгляду на особу Сеннія, а позаякъ предложенье правдоподобно также и въ высшбй палатѣ не стрѣтится съ перешкодами, то надѣются, що номинація бар. Сеннія наступитъ ще передъ закбнченьемъ сесіи делегацій. — Въ виду скликаня сесіи делегацій не буде угорскій соймъ бтбувавъ своихъ засѣдань аж до дня 22 листопада.

(*Звѣстный проводиръ опозиціи дръ Плеверъ*) мавъ сими днями въ Зацъ бесѣду, въ котрбй безпощадно критикувавъ дѣяльность бблыпости австрійского парляменту и правительства. Бесѣдникъ заохочувавъ свое сторонництво, щобы скоро принялося за агитацію по поводу збливаючихся выборбвъ до рады державнои, а дотыкаючи бттакъ абстиненційнои политики заявивъ, що она принесла лишь Полякамъ, Чехамъ и Мадярамъ великій користи, а пошкодила Нѣмцямъ. Бесѣдникъ противный тому, — (того жадали неразъ и люди зъ его партіи), щобы признати Галичинѣ выемкове становище и вылучити ей въ связи краінъ, репрезентованыхъ въ радѣ державнбй. — Признанье Галичинѣ бтрубного становища, — говоривъ Плеверъ, — могло бы наступити лишь въ дорозѣ змѣны конституціи, до чого треба бы бблыпости $^2/_3$ голосбвъ; а не оббйшлось-бы при тбмъ безъ великихъ финансовыхъ жертвъ. Но номинувши все тое, теперѣшна загранична политика монархіи робитъ подобный проектъ неможливымъ. Вже самъ взглядъ на Нѣмеччину, а еще бблыше на Россію, не позволяе на переведенье подобного проекту, котрый мусѣвъ-бы довести до вытворена агитаційного центра задля бтбудованя Польщѣ. — А що теперѣшна дипломатія привязуе велику вагу до удержаня добрыхъ бтношень съ Россіею, свѣдчитъ се, що Тиса такъ скоро и рѣшучо старався збити хибну интерпретацію того уступу адресы бблыпости угорскои палаты, котрый мавъ бути вымѣреный нѣбы противъ Россіи.

(*Адреса хорватского сойму и становище партіи Старцевича.*) Въ хорватскбмъ соймѣ выступили Старцевичане, якъ се мы въ однбмъ зъ попереднихъ чиселъ „Дѣла“ доносили, съ особнымъ проектомъ адресы до корони, котрый ставитъ яко програму совершенну еманципацію Хорватіи бтъ связи съ Угорщиною и прилученье до Хорватіи другихъ краевъ. Въ виду такого змѣсту адресы предкладаной Старцевичанами, бтложено засѣданье сойму, пбдъ предлогомъ, що партія независимыхъ були ще не выготовила свого проекту адресового — до 20 н. с. жовтня. — Засѣданье се бувъ однакожь президентъ приневоленый по поводу скандалю выкликаного Старцевичанами закрыти, а позаякъ ходило о се, щобы не перерывати засѣдань и щобы соймъ мбгъ при добрбмъ порозумѣню всѣхъ партій бтбувати свои наради, заразано межи партіею Старцевичанъ а сторонництвомъ національнымъ переговоры. Переговоры не довели однакожь до нѣякого результату, такъ, що за инніціативою національнои партіи рѣшивъ соймъ выключити бтъ участи въ нарадахъ 15 членбвъ партіи Старцевича. — Въ выконаню сего рѣшеня обсаджено дня 24 н. с. жовтня будынокъ соймовый сильнымъ бтдѣломъ жандармеріи, котрый получивъ припорученье заборонити выключеным Старцевичанамъ вступу до соймовои салѣ. Старцевичане зъявилися всѣ in corpore, но коли при входѣ до будынку заступивъ имъ дорогу квесторъ и указавъ имъ на оружну силу, маючу припорученье ужити силы въ случаю опору, заявивъ старшій Старцевичъ, що уступае передъ силою, но чѣмъ всѣ его товаришѣ бтбйшли. — Того самого дня зачалася въ неприсутности Старцевичанъ дебата надъ адресою. Побля справоздавця бблыпости Маскатовича, котрый бткрывъ дискусію поручаючи адресу бблыпости, забравъ голосъ Мазура зъ партіи Штросмаера и выступивъ противъ угоды съ Угорщиною. Пос. Джурковичъ въ партіи бблыпости критикувавъ адресу Старцевичанъ, що закидаютъ коронѣ нѣроломность и здраду и доказувавъ, що адреса крайнои опозиціи основуеся на хибныхъ выводахъ историчныхъ и представляе давнѣ часы въ свѣтѣ идей XIX вѣку и республиканьскихъ мрѣй. Смичникасъ зъ партіи Штросмаера выступае также противъ угоды съ Угорщиною, котра була потрѣбна за часбвъ турецкихъ вбйнъ. Въ тбмъ самбмъ дусѣ говоривъ на тбмъ засѣданю Каменаръ, а на слѣдуючихъ другѣ послы зъ партіи Штросмаера, а бесѣда ихъ доказомъ, що програма Старцевичанъ знаходитъ — хочь може не въ цѣлбмъ своимъ объемѣ — приклонниковъ такожь и поза кружкомъ членбвъ скрайнои опозиціи. — Дня 27 н. с. жовтня зложивъ банъ заявленье супротивъ тенденцій адресы Старцевичанъ и заповѣвъ бтповѣдний противъ нихъ заряджени. Банъ заявивъ, що пріймае на себе совершенну отвѣчальность за королѣвскій рескриптъ и пбднесъ, що мае сильну волю вытревати на своимъ становищи. — Пбсля сего заявленя забравъ голосъ справоздавець меншости, Мазура, и заявивъ, що сторонництво независимыхъ выступае въ соймѣ и члены его партіи такъ довго не прійдутъ до соймѣ, поки Старцевичане не будутъ засѣдати. Бесѣдникъ закинувъ соймови въ теперѣшнбмъ его складѣ нелегальность и заложивши зъ горы протестъ противъ всѣхъ его рѣшень, вышовъ разомъ съ 12 своими товаришами зъ соймѣ. — Національна партія не много однакожь робитъ собѣ зъ сихъ манифестацій и рѣшила заостренье регуляминy парляментарного, котрый есть такъ драконьскій, що, якъ выражаеся одна газета, бракуе въ нѣмъ лишь що кія яко средства парляментарнои цензуры. — Кромѣ того выступило правительство съ проектомъ закона о завѣшеню судбвъ присяжныхъ и пбдтягненю проступкбвъ прасовыхъ пбдъ судъ звычайныхъ судбвъ, котрѣ теперь вже хочь бы для того не можутъ выдавати безсторонныхъ рѣшень, що загарантована имъ независимбсть теперь знесена. Чи правительство и національна партія осягнутъ свои цѣли, належитъ сомнѣватися, тымъ бблыше, що зъ Старцевичанами стоятъ значна часть народа.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Петербуґскій полиціи удалося минувшои недѣлѣ увязнати знов одного зъ найважнѣйшихъ членовъ россійскихъ революціонерівъ, за котрымъ она вже давно слѣдила. Есть нимъ якійсь Лапатинъ. Полиція знала вже давно, що Лапатинъ пробуває въ Петербурзѣ, лишь не могла его тутъ выслѣдити, аж доперва въ недѣлю арештувала его на невскомъ проспектѣ бѣля казаньскои соборнои церкви. Лапатинъ ставъ зъ разу боронитися, а коли полицисты прискочили до него и придержали его, онъ почавъ кричати: „Дайте знати, що мене зловили!“ Полицисты заткали ему ротъ. Въ помешканю Лапатина найшла полиція двѣ коробки съ динамитомъ и много революційныхъ писемъ. Лапатинъ есть звѣстный полиціи вже отъ р. 1876, сидѣвъ вже кольна лѣтъ въ вязници, бувъ оттакъ выпущеный и крывся въ Петербурзѣ. Полиція слѣдила вже за нимъ 4 роки, бо вже отъ часу атентату на Мезенцева мала его въ подозрѣню, що онъ бравъ участь у всѣхъ рухахъ революційныхъ. Тайный агентъ выслѣдивъ Лапатина якъ разъ подъ ту пору, коли онъ хотѣвъ утѣкати до Москвы. — Офиціяльній вѣсти о недавныхъ розрухахъ въ Москвѣ доказуютъ, що въ розрухахъ сихъ не брали участи студенты московского университету и лишь кольна студентовъ прилучилося до сихъ неспокоѣвъ бѣльше зъ цѣкавости. Инициативу до сихъ розруховъ подали якісь чужі, посторонній особы. — Въ Кіевѣ получили доперва студенты I и II року медицины отпустку зъ университету, прочій получатъ пізнѣйше. Отъ всѣхъ студентовъ, котрі не проживаютъ постоянно въ Кіевѣ, берутся подписы, що они до двохъ недѣль выѣдутъ зъ мѣста.

Нѣмеччина. По довгій перервѣ зібралася 25 с. м. пруска рада державна (Staatsrath) подъ предсѣдательствомъ нѣмецкого наслѣдника престола. Бесѣда, котрою наслѣдникъ престола засѣданье открывъ, була чисто дотыкаюча лишь справъ бѣжучихъ и не дотыкала зовсѣмъ политики. Зъ намѣрень кн. Бісмарка видко, що онъ хотѣвъ-бы, щобы рада ся була не лишь для Пруси, але щобы она такожъ мала вплывъ и при голосованю въ радѣ звязковій.

Сербія. Королѣвска пара вернула вже онодги зъ заграницѣ до Бѣлграду. При въѣздѣ до мѣста повитавъ короля посадникъ столицѣ дръ Джорджевичъ дуже льояльною бесѣдою, на котру зновъ отповѣвъ король въ довшій промовѣ. Бесѣды сербского короля отзначаются звычайно тымъ, що мають хочь-бы крыхту якоись домѣшки политичной, тожь и ся бесѣда порушила деякій точки политичній. Король высказавъ межь иншимъ, що и сю послѣдну подорожь ужитъ до того, щобы ввійти въ зношеня съ тыми кружками, отъ котрыхъ многократно судьба Европы зависятъ и онъ есть теперь въ томъ миломъ положеню заявити, що въ сихъ такъ мѣродайныхъ кружкахъ повага и значенье Сербіи, яке она собѣ позыскала черезъ свои поважній змагання, що въ статися піонѣромъ культуры на балканьскомъ півостровѣ, чимъ разъ бѣльше змагався. Якъ велике есть довѣріе до Сербіи, може найлѣпшимъ доказомъ послужити, що коли она зажадала отъ Европы 40 мілионовъ, Европа предложила ѣй 4 милярды. Характеристичнымъ есть, що найбѣльшу часть сеи сумы предложила сама Нѣмеччина. Политика, яку онъ веде, стремитъ лишь головно до того, щобы Сербію переобразувати на державу культурну. Си политика мусѣла вести довгу и тяжку борбу, але послѣдній роки доказали, що лишь така политика може Сербіи забезпечити свѣтлу будучность. Тому понятно, що король и королева высказуютъ свое велике вдоволенье, що рада громадска мѣста приступае до культурного переобразованя Бѣлграду. Рада громадска може въ сімъ предприняттю числити на повну підмогу моральну корены.

Болгарія. Дня 27 с. м. открывъ князь Александеръ престольною бесѣдою сегорічні засѣдани собранія. Князь сконстатувавъ, що въ краю панує спокій и що князівство тѣшится постоянною прихильностею сусѣдныхъ державъ, особливо-жь Россіи. Дальше звернувъ князь увагу собранія на предложени проектовъ рожныхъ законовъ по бѣльшій части содержаня финансового, а особливо поручивъ увазѣ депутованыхъ привлученье болгарскихъ желѣзниць до сербскихъ и турецкихъ, до переведеня котрого надбѣшовъ вже пѣсля зобовязаня речинець. На послѣдокъ высказавъ князь надѣю, що споръ съ Сербіею буде остаточно порѣшеный. Зъ Софіи доносятъ, що сегорічні наради въ собранію будутъ незвычайно ожившені, позаякъ межи прихильниками Цанкова а консервативными прійшло до згоды въ тій цѣли, щобы пытворити спільну опозицію противъ кабинету Каравелова. Сполучені сторонництва, якъ говорятъ, постановили заразъ на першихъ засѣданяхъ выступити зачѣпно противъ кабинету. Въ добре поінформованыхъ кружкахъ софійскихъ думаютъ однакожь, що кабинетъ Каравелова устоятся мимо сполученя обохъ сторонництвъ и має до сего всякій шансы.

Туреччина. Зъ Константинополя доносятъ, що 25 с. м. падбѣшовъ вже туды давно очікуваный отъ царя ордеръ великого хреста св. Андрея. Ордеръ не може однакожь бути дорученый султанови, бо корабель, котрый его привѣзъ, муситъ стояти въ карантанѣ въ мѣсцевости Кавакъ. Часу сего уживае россійскій посолъ Нелидовъ, щобы съ урядниками двору въ Ильдиз-Кіоску приготовити торжественный церемоніялъ вручена ордера. — Зъ Нишу доносятъ, що въ Альбаніи выбухла знов ворохобня. Альбанськи жителѣ збунтувалися и зрабували и спалили села Межилово, Пахенплисте и Анесежь, а жителѣвъ всѣхъ поубивали. — Сербске правительство вручило Портѣ ноту о прилученю сербскихъ желѣзниць до турецкихъ, не получило однакожь ще доси жадной отповѣди. — Сими днями має султанъ выдати праду въ справѣ полагодженя пограничного спору съ Чорногорою. Такъ само має незабаромъ бути полагодженый въ мирный способъ споръ съ Чорногорою о заведенье холеричныхъ карантанъ въ сімъ князівствѣ отъ стороны Туреччины.

Бельгія. По невеликихъ короводахъ зложився въ Бруксели новый кабинетъ, котрый однакожь зъ взгляду на его складъ можна назвати лишь другимъ выданьемъ першого кабинету. Новый кабинетъ есть такъ само клерикальный якъ и перший. Президентомъ нового кабинету есть Бернертъ. Зъ старого кабинету вступили до нового лишь Бернертъ, Понтусъ, Ванъ денъ Пееренбомъ и Моро. Загорѣлцѣ-клерикалы якъ Малю, Воесте и Якобсъ мусѣли уступити. Теку министерства дѣлъ внутрѣшныхъ и просвѣты обнявъ Гонисенъ, де Вольдеръ министерство юстиціи, Карманъ-Шимей министерство дѣлъ заграничныхъ. Мимо сеи змѣны пена однакожь надѣ, щобы и се министерство довго устоялося, позаякъ новый законъ школьный позостае непарушимый, а о сей головно недося цѣла борба.

НОВИНКИ.

— **Зборъ деканальныхъ отпоручниковъ** вдовично-сиротиньского Фонду отбуся въ второкъ и середу сего тыжня. Закимъ въ слѣдующомъ числѣ подамо повне справозданье зъ сеи такъ дуже важной справы, теперь подаемо до вѣдомости лишь найголовнѣйшій точки, ухваленій на зборѣ. При сімъ мусимо ще завначити, що зборъ мавъ дуже трудну задачу передъ собою: задачу ратованя своихъ капиталовъ, вложеныхъ въ „Рольничо-кредитномъ Заведеню“ а заразомъ и всякого можливого щаджени тои финансовои институціи. Предсѣдатель зброу завявивъ, що кромъ 75.000 зр., помѣщеныхъ вже давнѣйше крил. о. Малиновскимъ въ „Рольн.-кред. Зав.“, комисія для вдов. спр. фонду помѣстила въ 1881 р. въ „Рольничо-кредитномъ Заведеню“ ще 83.000 зр. на щаднічій книжочки. Зборъ почувши се, давъ натяну комисіи за тое, що умѣстила таку величезну суму въ „Рольн.-кредит. Заведеню“ безъ достаточного ей забезпеченя. Для одержаня сеи послѣдной сумы подненесено на зборѣ гадку получитись съ якимъ товариствомъ всекураційнымъ, забезпечувати въ нѣмъ громадно церкви и домы парохіяльній, а за те получити отъ него помочь для „Рольн.-кредит. Заведеня“. По довгихъ нарадахъ рѣшено дати „Рольн.-кредит. Заведеню“ мораторіюмъ до 1 грудня с. р., а опосля домагатися отъ него конечной сплаты довгу хочь-бы и дорогою ликвидаціи. Що до асекурована церквей не запала нѣяка ухвала, бо переговоры съ рожными асекураційными товариствами не були ще вповнѣ закінченій. Для дальшого ведени сеи справы выбрано комисію вложену зъ Дра Александра Огоновского, Дра Литыньского и о. Ал. Стефановича. Комисія тая має сю справу довести до кінця, а оттакъ предложити результаты загальному зборови.

— **На картнахъ адресовыхъ** нынѣшного числа „Дѣла“ назначено кождому нашому П. Т. предплатникови, доки зложивъ предплату. Яке значенье має сей выказъ на карткахъ, мы вже разъ поясняли, а теперь ще пригадаемо. Передовсѣмъ нашій П. Т. Читателѣ мають можность порівнати нашій рахунки съ своими (бо похибки якъ по одній такъ и по другій сторонѣ можутъ лучитися), а дальше, коли побачутъ, що заллгаютъ съ предплатою за минувшій кварталы або що минувъ часъ до отновы предплаты на текучій кварталъ, — повинні почутися до обовязку якъ найскорше выровнати залегдости и поспѣшити съ предплатою. Редакція наша находится въ томъ щасливомъ (а рѣдкомъ на нынѣшній часы) положеню, що опирается едино и выключно на предплатѣ Вп. Читателѣвъ, а за те може все и всюды выступати — и выступае независимо и самостійно. Однакожь Вп. Читателѣ нашій повинні на те зважати, що така независима, самостійна часопись вымагае отъ своихъ Читателѣвъ точности въ предплатѣ. Редакція наша увзглядняе до послѣдныхъ можливыхъ границь выгоду П. Т. Читателѣвъ, — але проситъ також зважити, на кольке тое муситъ приходити ѣй съ трудомъ, коли она муситъ оплачувати великій свои потребы готівкою, не пытаючи на пору року. Съ глубокимъ внутрѣшнымъ вдоволеньемъ и съ почутьемъ обовязку патріотичного сповнямо совѣстно нашу тяжку задачу и сповнати ея будемо щиро при всѣхъ нынѣшныхъ противностяхъ и нещастяхъ, постигаючихъ безталанну нашу Русь-матѣрь, — и просимо нашихъ Вп. Читателѣвъ не забувати на свои знов обовязки супротивъ нашои редакціи и приходити намъ въ помочь.

— **Въ справѣ епископства въ Станиславовѣ** доносятъ въ Вѣдня до „Czas-y“, що вѣсть, будто-бы правительство хотѣло роздѣлити столовій добра львівскои митрополіи, такъ щобы одна часть зъ нихъ припала на епископство станиславовске, есть неправдивою. Проектъ правительства не має зовсѣмъ намѣрени роздѣляти добра митрополитальній. Добра сі позостануть на кождый случай нероздѣльній при митрополитѣ, а епископство станиславовске має получати лишь зъ доходовъ сихъ добръ 7000 рочно титуломъ столового.

— **Зъ Токовъ** одержуемо съ просьбою о умѣщенье слѣдующу допись: Мы подписаній именемъ громадинъ зъ Токовъ заявляемо подяку Вп. о. Н. Сѣчаньскому за ревность, съ якою занявся въ Выс. Соймѣ справою школьною, а межь иншимъ, що упомнувся о тое, абы мы не були змушуваній ставити дуже коштовній мурованій будынки школьній, на 7.000 зр! Мы отъ ненаметныхъ часовъ маемо школу и можемо похвалитися старцами по 70 лѣтъ, котрій не только читати и писати, но и уставъ церковный на памать умѣютъ. Мы стоимо за наукою, отже и за будынкомъ добрымъ, але на якій зможемо отягнутися по нашій доброй воли и нашій змозѣ. — Въ Токахъ дня 24 жовтня 1884. *Филипъ Польщукъ*, начальникъ громады; Николай Парнацкій; Іосифъ Литвинець; Яковъ Жукъ; Демко Шевчукъ; Иванъ Флинта; Стефанъ Яцура; Василь Флинта; Кость Паздрій.

— **До процесу п. Гриневецкого противъ п. Гнѣвоша,** въ котрого мы здали коротко справу, мусѣвши очевидно зъ взгляду на недостачу мѣсця поминути деякій епизоды, подаемо ихъ нынѣ на желанье п. Гриневецкого додатково. Противъ высказаного въ послѣдній промовѣ п. Гнѣвошемъ здогаду, що може жена п. Гриневецкого взяла 2000 зр., треба противставити взнанье свѣдковъ, що п. Гриневецкому не достались тѣ 2000 зр. „ани безпосередно ани посередно“. Дальше на желанье п. Гриневецкого подносимо той моментъ, що по конфронтаціи нотаря п. Босаковского съ адъюнктомъ п. Хилиньскимъ обжалованый п. Гнѣвошъ заливъ охоту угоды, бо, якъ сказавъ, „я можу бути хибно поінформованымъ“. Противна сторона на заявленье п. Гнѣвоша нѣчого не отповѣла. Наконець ще й тое подносимо, що свѣдокъ п. Даниловичъ на питанье предсѣдателя: „чи Марешъ говоривъ передъ нимъ, Босаковскимъ и Михаловскимъ о покритованю отобранои сумы черезъ п. Гриневецкого“ - отповѣвъ, що такои бесѣды п. Мареша собѣ не пригадуе. Отсе тіи додатки до нашого справозданя, котрій мы съ охотою на домаганье п. Гриневецкого нынѣ оповѣщаемо.

— **До вѣдомости, кому належитъ.** Недавно напавъ бувъ въ сонмѣ пос. Полянковскій и его трабангъ Розвадовскій на „Просвѣту“ за ей выдання, котрыми она, мовлявъ, ширитъ незгоду и ненависть народну, а пос. В. Дѣдушицкій высказавъ зновъ въ своій бесѣдѣ надъ внесеньемъ пос. Романчука о языцѣ выкладовомъ, що при помочи незагально уживаного (руского) „абецадла“ може лишь ширитися суспільна деморализація и деструкція. Приглянься теперь, що то выдаютъ польскій товариства просвѣтній и що ширится за помочею загально уживаного (польского) „абецадла“. Передъ нами лежатъ двѣ книжочки „Komitetu wydawnictwa dziełek ludowych“, на котре грошѣ складаютъ паны, а найбѣльше пос. и совѣтникъ школьный п. Станиславъ Баденя. Якъ небо отъ землѣ, такъ высшій выдавництва „Просвѣты“ отъ сихъ и тымъ подобныхъ выдавництвъ польскихъ. На доказъ сего загляньмо до сихъ книжочокъ. Перша въ нихъ, якъ заголовкомъ „Boży gniew albo prześladowania Unitów na Litwie przez Walka Litwina“, написана по польски и призначена — якъ се показуе напись золотыми буквами на окладинцѣ: „Nagroda pilności“ — на нагороды дѣтей по школахъ. Свого часу окружній инспекторы школьній, презесы радъ повѣтовыхъ, „ржондцы“ и иншій розныхали, де могли, сю книжочку межь дѣти и ще нынѣ роблятъ се съ подобными выдавництвами. И щожь они защеплюютъ въ молоденькомъ ледви що починаючомъ розвиватися житю? Ось на ст. 33 сеи книжочки читаемо, якъ архіерей Сѣмашко залицяся до дѣвчины: „Mówiąc to Siemaszko zbliżył się do Marysi i drżące ręce wyciągnął do dziewczęcia, chcąc je niby podnieść. Ale już ostatnie słowa zaniepokoiły Marysię, która wnet się poznała na umizgach odstępcy, a gdy ją zaczął więcej napastować, odskoczyła do okna. Nieczysta chuć pędziła nikczemnika dalej.... Nie podchódź! — krzyknęła Marysia.... Czekaj, czekaj, niepokorna! — mruczał archirej — będziesz ty moja — sama przyjdziesz do mnie!...“ Отакъ говоритъ оберпрокуроръ до Сѣмашка: „Daj, niech cię szelmę uścisnę...“ А що? хорошу сѣютъ моральность польскій выдавництва „dla ludu“ и таки загально приступнымъ „абецадломъ“! Щобъ однакожь цѣлу партость сеи книжочки пізнати, треба ей цѣлу прочитати. И такій книжки даются въ руки навѣть малыхъ дѣтей, ученицъ и ученикомъ! — Въ другій книжочцѣ того-жь самого выдавництва подъ заголовкомъ „Отець Петровичь, оборонитель нашои св. вѣры, о наспіляхъ, здѣланыхъ Москалями въ Вильнѣ и т. д.“, написаной вже кирилицею, читаемо знов на ст. 6 и 7: „На тое мушу вамъ отповѣсти, що Поляки руку до згоды Русинамъ много разовъ вже подавали, але Русины не хотѣли якось згоды, а властиво не такъ Русины, якъ лишь тѣ, що бѣдныхъ насъ селянъ та мѣщанъ за носъ водятъ. Суть ними въ немалій части наши священики и другій тѣ, котрій не хотятъ руки до згоды подати, а то длятого, бо отъ Москаля суть перекупленій. Такъ любій брате! много и то дуже много есть межи Русинами такихъ, котрій нѣбы хочутъ бути опѣкунами бѣдного сѣльского народа, але не суть то опѣкуны, только вороги краю и народа, котрі насъ бѣдныхъ та ненасьмеяныхъ селянъ и мѣщанъ хотятъ на паству Москалеви дати.“ Панове Полянковскій и Розвадовскій! Вы-жь читаете календарики „Просвѣты“ — а не прійшло вамъ коли на гадку поглянути, що то наши товариства просвѣтні межь народъ пускаютъ? Не соромѣтеся, коли кидаемо вамъ вашою просвѣтою въ очи, але коли вы вже такій великій прихильники народа, такъ читайте пильно книжочки таки вашихъ польскихъ товариствъ просвѣтныхъ и здирайте маску зъ тыхъ, що дѣйстно ширятъ деморализацію и незгоду въ народѣ, щобъ не смѣли жадати ще для свого поганого дѣла грошей и помочи краю! Нашихъ же патріотовъ и всѣхъ щирыхъ Русиновъ просимо, щобы пильно слѣдили за подобными книжочками, ницили ихъ и не допускали, щобъ ними вже нашихъ дѣтей деморализовано. Тымъ зробляте не лишь велику прислугу нашому рускому народови, але прислужатся и нашимъ противникамъ, котрій чейже разъ повернутъ на лѣпшу дорогу.

— **Вп. о. Іосифъ Заячковскій зъ Лопянки,** на котрого руки редакція „Дѣла“ выслала була 100 зр. на роздачу межь потерпѣвшихъ отъ повени, роздѣливъ тую суму на 40 потерпѣвшихъ въ селахъ Сваричевъ, Рѣвня, Берлоги и Тяпче. О. І. Заячковскій узгляднивъ при роздѣлѣ запомоги найбольше потерпѣвшихъ отъ повени, граду и безпомочній вдовицѣ. Понеже въ представленя о. І. Заячковского мы переконалися, що его околиця терпитъ страшенну нужду, на заспокоенье котрои 100 зр. являлося надто малымъ даткомъ, тожь мы доручили о. І. Заячковскому решту складковои суны, зилинувшои на руки нашои редакціи, въ квотѣ 22 зр. 25 кр. для роздачи межь найбольше потерпѣвшихъ и потребуючихъ. Редакція наша муситъ подвести съ повнымъ признаньемъ патріотичну жертволюбность нашихъ читателѣвъ, особливо священиковъ, що на нашій руки слали тяжко зароблены грошъ свой на поратованье нещасливого народа, а дальше муситъ подякувати всѣмъ жертводавцямъ за довѣріе, съ якимъ относилися до насъ, а П. Т. патріотамъ, приявшимъ на себе трудъ роздѣлювати запомоги, за ревне и совѣстне выповненье тои тяжкои задачѣ. — *Редакція „Дѣла“.*

— **На доходъ товариства „Академичне Братство“** дае нашъ театръ въ суботу сего тыжня представленье. Отограній будутъ: „Гаркуша“ О. Стороженка и „Тато на заручинахъ“, Григорія Григоріевича. Се представленье есть перше въ сегорічномъ сезонѣ на публичну цѣль народну, — тому надѣемось, що наша публика не залишитъ появитись якъ найчисленнѣйше.

— **Зъ Калуша** пишутъ намъ: Дня 1 лат. падолиста с. р. отбудеся въ Калуши загальный зборъ членовъ мѣщаньскои читальнѣ. На порядку дневномъ: 1) Соборна служба Божа о годинѣ 10 рано. 2) Загальный зборъ розпочнеся о год. 1-шій по обѣдѣ. 3) Завязанье комитету для будовы „Народного Дому“ въ Калуши. Выдѣлъ читальнѣ маѣ честь запросити всѣхъ членовъ, щобы зійшлися якъ найчисленнѣйше.

— **Въ Купчинцяхъ** повѣта тернопольского згорѣло 46 селянскихъ господаротвъ. Шкода выноситъ 26.000 зр.; зъ потерпѣвшихъ лишь 4 були асекурованій. Пожаръ повставъ черезъ чотыролѣтну дѣвчанку, котрои родичѣвъ потягнено до отвѣчальности.

— **Зъ Суботова** пишутъ намъ: Наше село Суботовъ вже щось осьмый рокъ провадитъ три процесы о пасовиска, а найславнѣйшій межь тыми процесъ съ гр. Дѣдушицкою, дѣдичкою зъ Старого Мартинова. Процесы тіи дуже подтяли громадянъ, — але устоятися годѣ, бо всѣ почувають правду за собою. До того ще сегорічна повѣнь Днѣстра наробила въ Суботовѣ дуже великій шкоды. Нашъ старенькій священикъ, нарохъ зъ Сѣнки, мавъ описати всю шкоду и подати до ц. к. староства въ Станиславовѣ. Такъ и зробивъ. За кольки днѣвъ поѣхали зъ Суботова два господарѣ до Станиславова и удалися до п. старосты, а той отославъ ихъ до рады повѣтовои. Нашій господарѣ зголосилися до секретаря рады п. Яотшембского и оповѣли ему всю нужду своеи громады, завявши при томъ, що до рады повѣтовои справивъ ахъ п. староста. На те п. секретарь сказавъ: „Призначено для вашои громады 100 зр. и то только для шести господарѣвъ и для жида арендаря-посесора; другій нѣчого не достануть. Есть тутъ для кількохъ господарѣвъ и збожева запога... Вы приѣхали по запомогу, — а съ усѣми панами вы позадиралися, процесуетеся, на панбвъ, якъ треба, не голосуете, але на Русина, — а чого теперь въ бѣдѣ идете до панбвъ и берете запомогу?“ — Наведена промова п. Яотшембского до бѣдныхъ потерпѣвшихъ отъ повени не потребуе коментаря: она сама показуе, якъ у насъ надуживаеся всякои публичнои рѣчи для посторонныхъ польско-агитаційныхъ цѣлей, и якъ у насъ понимаютъ свою задачу органы автономичній. Справдѣ, хиба сказати съ п. Ер. Волдиньскимъ: „То не автономія, — то детономія!“

— **Сѣдьники Нечиперовича.** Дня 28 с. м. арештувала жандармерія въ Скалѣ жида Гершка Едельмана зъ Скалы, котрый передъ 18 лѣтами бувъ подозрѣный о участь въ рабункахъ и розбояхъ банды розбійниковъ, котру зобравъ бувъ Нечиперовичъ. Едельманъ втѣкъ бувъ тогды до Россіи и крывся тамъ черезъ 15 лѣтъ въ Дунаевицахъ подъ фалшивымъ именемъ Герша Пищанкера. Арештовано такожъ Озію Шварца зъ Константинополя и Шльому Гольдштайна зъ Бердичева. Подчасъ ревизіи домовои у Едельмана найдено цѣнній папиры, а именно: державну ренту румуньску, лосы австрійскій, оттакъ рожній дорогоцѣнности зъ золота и срѣбла въ загальній вартости 60.000 зр. Всѣ тѣ рѣчи и дорогоцѣнности походятъ имовѣрно зъ крадѣжи и рабунковъ, доконаныхъ такъ въ краю, якъ и за границею. Уязненыхъ злочинцѣвъ разомъ съ подозрѣными рѣчами отдано до суду повѣтового въ Борщевѣ. Перепроваджене слѣдство доказало, що Гершко Едельманъ бувъ проводиремъ численной банды розбишакъ, котра отъ довшого часу допускалася рожныхъ крадѣжей и розбоѣвъ такъ въ Галичинѣ, якъ и за границею. Всѣхъ трехъ злочинцѣвъ отвезено сими днями подъ сильною ескортою до Тернополя.

— **Фалшивый десятьриньсковый банкнотъ.** Въ головній касѣ почтовій у Львовѣ придержано въ середу фалшивый десятьриньсковый банкнотъ, въ

котрого долѣшныхъ табличкахъ замѣсть звычайного пригадувани кары за фалшованье банкнотовъ була помѣщена слѣдуюча замѣтка: „Дуже перепрашаю, що не можу тутъ выдрукувати того, що есть въ оригиналѣ. Зробило бы то менѣ дуже велику трудность, бо въ жаденъ способъ не можу помѣстити всѣхъ тыхъ речень такъ дробными буквами. Черенокъ також не маю, отже прошу увзгляднити тѣ дробни неправильности. — Заявляю симъ, що сей банкнотъ маѣ большу вартость якъ иншѣ, бо я мусѣвъ надъ нимъ працювати доловно 50 годинъ. Длятого також не наробивъ я богато тыхъ папериковъ, але завсѣгды вже три. — 12 година въ Краковѣ. 10/8. 884.“ — Банкнотъ сей получила почта отъ одного купця львовского, Нѣмця, котрого урядникъ почтовый собѣ запамятавъ, а котрый теперь на донесенье урядника муситъ шкоду заплатити. Фалшовника досе не открыто.

— **Значну крадѣжь** доконано въ лѣтѣ с. р. у п. Юлiяна Янишевского, властителя большихъ посѣлостей въ Волцневѣ, пов. жидачовского. П. Янишевскому украдено що найменше 8.000 зр. Судъ повѣтовый въ Жидачевѣ увязнивъ бувшого локая Кароля Федеркевича и одну родину, съ донькою котрои мавъ Федеркевичъ женитися. Львовска полиція выкрыла дальшѣ слѣды крадѣжи, промовляючѣ противъ увязненыхъ. У Львовѣ арештовано именно дня 24 с. м. Іоанну Ошустовичъ, бувшу ключницю п. Я., котра въ часѣ крадѣжи перебувала у згаданои родины въ Волцневѣ. У Ошустовичевои найдено 1.180 зр., зъ чого выходитъ, що всѣ увязненѣ подѣлилися украдеными грошми на рѣвнѣ части. При Ошустовичевои найдено щерѣжнѣ золотѣ рѣчи, походячѣ зъ крадѣжи; обжалована толкуеся тымъ, що найшла тѣ рѣчи разомъ съ сумою 1.180 ср. въ помешканю згаданои родины вже по ѣи арештованю. Ошустовичеву отставлено до львовского суду карного.

— **На почтѣ въ Рогатынѣ** выдаютъ на руски письма польскѣ реценисы. Польща, видно, тамъ горою и ѣи не обовязуютъ приписы урядовѣ! Покривджени повинни сейчасъ вносити жалобы до Дирекціи ц. к. почтъ у Львовѣ, а не довго прійдесь имъ чекати на справедливость.

— **Мишуга-Филиппи**, звѣстный спѣвакъ львовскои оперы, получивъ бувъ не давно предложенье отъ римского театру „Apollo“ на тримѣсячне выступованье въ сѣмъ театрѣ черезъ цѣлый головный сезонъ (сѣчень, лютый, мартъ) вразъ съ артисткою Бинка Доналіо. День передъ тымъ однакожъ подписавъ п. Мышуга контрактъ съ придворною оперою на мѣсяць лютый и мусѣвъ отказати сему предложеню.

Вѣсти зъ Аепархіи Львовскои.

Введенѣ оо. Корнилiй Мосенчъ яко завѣдатель Илова, дек. роздольского; Володисл. Сельскiй яко капелянъ Устя, дек. роздольского; Іоанъ Редкевичъ яко завѣдатель Залозець новыхъ.

Титулъ столового зъ фонда религiйного удѣлило намѣстництво Володимиру Поховскому, укончоному богослову.

Грамоту принятiя въ каноничну связь львовскои Аепархiи за зложеньемъ 200 зр. для фонда вдовъ и сиротъ по священикахъ, получивъ Илiя Котовъ, укончоный богословъ.

Принятый до семинарiи Володимиръ Кархутъ на I рокъ богословiя.

Преземту получивъ о. Зигмунтъ Карповичъ, сотр. Крылоса, на парохiю Лановцѣ, дек. скальского.

Особистый додатокъ зъ фонда религiйного получили оо.: Теодоръ Лисевичъ пар. Кутовъ по 100 зр. на дальшѣ 3 роки; Адальбертъ Гляньскiй пар. Миклашева по 100 зр. на дальшѣ 3 роки.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

— **Дра Іосифа Олеськова** доктризацiйна розправа подъ заголовкомъ „О отпаданю листя“ выйшла въ окремой книжечцѣ яко отбитка зъ журналу „Kosmos“, органу товариства природознавцевъ у Львовѣ.

(В. М.) **Руснiй театръ.** За минувшiй тыждень представлено въ нашомъ театрѣ слѣдуючѣ штуки: въ недѣлю 7 (19) жовтня першiй разъ „Новый Дворникъ“, народна мельодрама въ 4 актахъ Д. Млаки, музика Воробкевича; во второкъ 9 (21) жовтня на доходъ А. Осипковичевои „Дѣ сироты“, 5-актову драму зъ французского d' Ennegy и А. Cormon; въ четверъ народну оперетку „Пентелей Трубка“ Д. Млаки, музика Воробкевича, а въ суботу на доходъ панѣ Биберовичевои „Бобки“, народну мельодраму въ 4 актахъ Мозенталя. Зъ тыхъ штукъ лишь мельодрама „Новый дворникъ“ нова и першiй разъ у Львовѣ представлена. Саму штуку, въ котрой рѣчь ведеся про те, якъ то лихѣ прiятелѣ въ родѣ писаря громадского, арендаря и лѣсничого зводятъ зъ розуму честного и зажиточного газду, що бажае почести и власти въ громадѣ не за-для ѣи добра, а за-для догодженя своѣй власнѣй любови, — якъ нищатъ тѣ прiятелѣ-вороги его газдовство и добро громадске, якъ нищатъ въ кiнци и щастье родинне того, що добравшись власти не знавъ нею поводити и якъ то оттакъ добрѣ и щирѣ други вертаютъ ѣму по тяжкой науцѣ по не однѣмъ горю те, що такъ легкодушно бувъ майже безповоротно запропастивъ. Штука при отаранной грѣ нашихъ артистовъ выпала добре. — Прочѣ штуки, що були, въ давнѣйшого репертуару. Въ *Двохъ сиротахъ* сповнили артисты нашѣ задачу свою совѣстно. Съ повнымъ талантомъ и великимъ чутьемъ ото-

граля панѣ Биберовичева ролю темнои Люцыѣ! п-ѣ Поцель мала дуже щасливѣ хвилѣ въ ролi Генрiеты; ролѣ графства de Liniers отдали дуже добре п. Грыневецкiй и п. Осиповичева. Надто молодою лишень вдовою жебрущою була п-ѣ Людкевичева въ ролi вдовы Фрошардъ. Загально сподобався п. Стефуракъ въ ролi Пикарда, ролю а манта кавалера de Vaudrey гравъ п. Биберовичъ безъ закиду. — Въ штуцѣ „Пентелей Трубка“ грали всѣ нашѣ артисты съ належною первою. Акцiя шла дуже складно и выразисто, заслуженѣ оплески збирали пп. Грыневецкiй, Лясковскiй, Стефуракъ, Подвысоцкiй и Пясецкiй, не менше панѣ Поцель и Осиповичева. Спѣвы сольовѣ, дуеты, терцеты сподобалися дуже, хочь въ послѣднѣмъ хорѣ були деякѣ диссонанты. — Заслужену артистку нашои сцены паню Биберовичеву почтила публика, якъ не можна лучше, на ѣи бенефисовѣмъ представленю минувшои суботы. Артистка выбрала собѣ гарну штуку „Бойки“, переробленѣ зъ нѣмецкого на нашъ ладъ. Сала була повнѣська гостей и громкими оплесками надѣляла найсимпатичнѣйшу и найбольше трудящу артистку, котра у вдячнѣй ролi сироты Галѣ розвинула цѣлу силу свою драматично лиричного таланту. Гра лиця, рухи тѣла ишли поручъ съ деклямацiею; ролѣ Галѣ выйшла вѣрно и правдиво. По третомъ актѣ два отпоручники почитателѣвъ таланту артистки вручили бенефiцiантцѣ прекрасный вѣнець лавровый и два дуже гарнѣ букеты зъ живыхъ цвѣтовъ. На лентѣ стояла напись: „Окрасѣ рускои сцены — почитателѣ працѣ и таланту“. Моходѣжь гимназiи рускои не менше идеально заявила свою прихильность до таланту артистки, коли жертвувала ѣй також прекрасный букетъ зъ живыхъ рожь и иншихъ живыхъ цвѣтовъ. Всѣ прочѣ панове артисты и артистки, особливо п. Грыневецкiй въ ролi жовнѣра, шурина Марты, панѣ Таньска въ ролi Марты Собковои, панѣ Поцель въ ролi Олены смѣло що до гры стали и. Биберовичевой подъ пару. П. Левицкого, котрый въ ролi Антося именно въ спѣвѣ заявивъ дуже симпатичный и милый баритоновый голосъ, поручаемо опѣцѣ режисерiи и дирекцiи. Великѣ оплески и правдивый ентузiазмъ межи публикою выкликавъ п. Подвысоцкiй, котрый въ ролi дротаря отспѣвавъ гумористично сатиричнѣ куплеты своеи власнои композицiи на тему конечнои згоды межъ Славянами, межъ Русинами, на тему нашои вѣлебнои конституцiи, аферы посла Козловского, бесѣды маршалка при закрытiю сойму и тернопольского фiаска на зборахъ общества Качковского. — Въ недѣлю представлено „Золотого Моиса“ и „Кума Мѣрошника“. Артисты грали съ такимъ-же житьемъ, якъ въ „Пентелею“. Въ ролi Граціелѣ выступила повернувша знову на нашу сцену панѣ Пясецка. Ѣи принадну гру и симпатичный голосъ витавъ публика радо. — Въ „Кумѣ мѣрошнику“ чвiрка нашихъ артистовъ: пп. Стефуракъ, Осиповичъ, Подвысоцкiй и п-ѣ Осиповичева, зробили своею грою чистый квартетъ въ своѣмъ родѣ.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На дѣвоче воспитолище въ Перемышли:** о. П. Лобода въ Глубочка 10 зр.

— **На „Привтарь руснiй“:** о. П. Лобода 3 зр. 25 кр.; о. Д. Колодницкiй въ Ягольници 2 зр.

Переписка Редакцiи и Администрацiи.

Всч. А. М. из Лянках. До конця року ще 3 зр.— *Всч. И. Л. въ Плотичи.* „Дѣло“ высылаемо Вамъ отъ 1 (13) жовтня, а „Библ. н. повѣст.“ отъ 1 липня, то есть отъ початку повѣсти „Два мѣста“ и просимо прислати намъ ще 1 зр. за „Библ н. повѣстей.“ — *Всч. С. К. въ Хомчинт.* Дякуемо за пояснене; грошѣ получили, вже въ порядку.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

подъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Четверъ дня 18 (30) жовтня 1884.

По разъ першій

Дивна пригода

(Un curioso accidente)

комедія въ 3 актахъ К. Гольдоні-ого, переложивъ зъ италiйського Ю. Целевичъ.

(Режисеръ: **И. Грыневецкiй**)

ОСОБЫ:

Филибертъ,	богатый	купецъ голен-		
деревскiй	—	—	—	И. Грыневецкiй
Жанина,	его донька	—	—	И. Биберовичева
Ришардъ,	банкеръ	—	—	И. Пясецкiй
Констанцiя,	его донька	—	—	А. Осиповичева
Де ля Котрi,	поручникъ	французскiй		И. Биберовичъ
Маріянна,	служницi	Жанины	—	Е. Подвысоцка
Гвасконiя,	слуга	поручника	—	С. Стефуракъ

Дѣеся въ Газѣ, въ помешканю Филиберта.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти радахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерiя 20 кр.

Билетовъ и картъ абонаментовыхъ достати можна въ торговли Вп. Дымета въ ринку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улицi Скарбковска ч. 2, а вечеромъ отъ годины 6-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (103—?) поручае

конякъ лѣчущiй, правдивый французскiй,

въ рожныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — також малагу.

(Надослане.)

„Новый Проломъ“ нападае въ своѣмъ вчорашнѣмъ числѣ на мене, яко на автора куплетовъ, отспѣваныхъ артистомъ п. Подвысоцкимъ д. 13 (25) с. м. въ народномъ рускомъ театрѣ на представленю „Бойковъ“. Констатую, що „Н. Проломъ“ допустивсь одной (не першои, и — судячи по прожденой наклонности вояхъ людей до такого ремесла — чейже не послѣдной?) безсовѣстной выдумки больше. Зважившись, съ якою, — лѣпшои справы достойною, — смѣлывостею выголошуе „Н. Проломъ“ свое вовсѣмъ а вовсѣмъ неправдиве твердженье, мимоволѣ насуваеся думка: difficile est non castigare.

У Львовѣ д. 18 (30) жовтня 1884.

Корженко.

Женщина

обзнакомлена съ сельскимъ господарствомъ, пошукуе мѣсця до завѣдованя таковымъ. Зголосити ся належитъ до администрацiи „Дѣла“.

Огнетревалѣ и безпечнѣ отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѣ съ американськими замками и паокилѣными засувками такѣ, якъ я доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(18—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(просятся о кореспонденцiю въ нѣмецкомъ языцѣ.)

По зниженой цѣнѣ!

Украинськѣ гетьманы

Иванъ Виговскiй

та

Юрiй Хмельницкiй

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна достати по зниженой цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (1—?)

Велика партiя

останковъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескѣ, на загортки, жѣночѣ мантлѣ отъ дошу, на жѣночѣ плащѣ — розсылае за послѣлатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Оставки не до пригоды принимаемо назадъ. Взорцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.

1061-33-52

От трицятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образовъ и книгъ церковныхъ

1147 (13—?) также

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробовъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКОВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

5 килевѣ

БОЧОВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (50—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочовка	Гегелайского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегелайского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытраного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повысше наведенѣ цѣны розумѣются правъ съ бочовкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный отбиратель жадныхъ больше коштовъ не поносятъ. Купуючи вина особисто только у продуцентовъ ручитъ за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѣ замовленя.

Вже выйшовъ

ИЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТА“

на рокъ 1885.

укладу **Василя Лукича.**

Содержанье Календаря показуе, що часть информацiйна и литературна дуже богатѣ, а **Уставъ церковный**, уложеный черезъ фахового знатока, перевышае своимъ объемомъ (54 сторонъ) всякѣ дотеперѣшнѣ уставы.

Цѣна 50 кр. а. в.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ и во всѣхъ большихъ книгарняхъ въ Галичинѣ. Замовляючѣ въ „Просвѣтѣ“ зъ провинцiи долучатъ 5 кр. на почту. Коли хто замовитъ бодай 12 примѣрниковъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликѣй, просимо спѣшити съ замовленями. Календарь на 1884 р. бувъ минувшого року до кiнця грудня вже вычерпаный.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 122. Львôвъ, Субота 20 жовтня (1 листопада) 1884. **Рôчникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторинка, Четверга и Суботы, крôмъ руснихъ свитъ) о 4-ôй гол. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улицы Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямація належитъ пересылати пôдъ адресом: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаючи уваги на похвалячи и ветеринарскіе.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. м. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. м. в. ôтъ єдного трочни печатког.

Реклямація воспечатакій вôльнѣ ôтъ порта.

Предплату належитъ пересилати єдинако (найлучше до ч мъ переказомъ) по: Администрація часописи „Дѣло Г. вицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло" для Австрії: на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на пôвъ року . . 6 зр. на чверть року . . 3 зр. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на пôвъ року . зр. 2·50 на чверть року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рôкъ . . 12 рубл. на пôвъ року . . 6 рубл. на чверть рок. . . 3 рубл. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рôкъ . . 16 рубл. на пôвъ року . . 8 рубл. на чверть рок. . . 4 рубл. на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . . 5 рубл. на пôвъ року . . 2 рубл. 50 кôп.

Для Заграницъ, крôмѣ Россіи: на цѣлый рôкъ . . . 15 зр. на пôвъ року . . 7·50 зр. на чверть року . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ 19 зр. на цѣлый рôкъ 6 зр.

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорôчной предплаты „Дѣла" и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей". Усильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Унификація.

(Стара програма въ новôй одежи).

I.

(Дальше.)

II. графъ каже:

„Если надальше въ такій способъ годитися будемо, якъ доси годилось, доведемо до того, що зовсѣмъ розпадемось; що Малопольща станеся зовсѣмъ чужою для Червонои Руси; що шляхта на Руси не буде розумѣти умственного движенія народа (ludu), що доокола неи будится; що молодець, выйшовшій зъ народа, не зрозумѣе исторіи свого краю (додай: польского) и стане дивитись на историчній факты свого народа мовь-бы на щось чужого; що Малополянинъ не зъумѣе собѣ дати раду, заѣхавши въ Перемышль; що струѣ соціялистичній, деструкційній, ворожій цивилизаціи и туманячій народъ, будуть могли ширитись выгôдно посредствомъ книжокъ печатаныхъ азбукою, недоступною для клясъ богатѣйшихъ (!!); що богато зъ насъ не буде нѣчого знати про найважнѣйшій движенія умственній, котрій збудятся въ нашôмъ краю посредствомъ недоступнои правописи и що богато людямъ будутъ неприступными многій звания за-для смѣшнои несвѣдомости найблизше спорôдненого языка".

„Доси выновниками того чимъ разъ ширшого роздѣлу суть обѣ стороны. Священьство и нова интелигенція свѣтска, стоячи на передѣ дотеперѣшного движенія руского, старалися народъ (lud) ôтвести якъ найдальше(?) ôтъ шляхты, котра колись зъ сего народу выросла. Правда, що до теперь, до недавна бодай. кождый Русинъ умѣвъ добре по польски. Шляхта на Руси — шляхта руска — володѣе добре языкомъ люду (?), але она не вѣрила въ те, щобы посередъ неи могла вырости нова литература новои Руси, не вѣрила въ жизненнôсть движенія скрôзь доокола неи розбудженого, и нынѣ не умѣе въ бôльшôй части читати славяньску азбуку и проте есть она несвѣдома всего далеконосного движенія въ литературѣ рускôй".

II. графъ выступае ôттакъ противъ конституціи грудневои, котра по его мнѣню мала на цѣли розъединати таборы народній въ Чехахъ и у насъ и задля того выдала уставу, зборонюючу силувати въ школахъ ученикôвъ учитись другого языка. Зъ сего — каже п. графъ — выходитъ небезпеченьство, що „не лишь край подѣлится на двѣ собѣ чужій половины, але що суспôльнôсть тутъ на Руси окалѣче дуже: ôтрубана голова, зъизольована шляхта лиже безсильно при боцѣ слѣпого(?) голуба народа, котрый на ослѣпъ але певно пôйде до своеи затраты".

„Такои будучности не спинятъ дороги, котрыми доси идемо. Кождо основанье выключно рускихъ або польскихъ — нынѣ школъ, завтра урядôвъ, допоможе лишь сему роздѣлови. А если хто, хотячи се зло(?) ôтвернути, буде старався спинити розбуджене вже на Руси движенье, то пытаюсь его не о те, чи его робота буде розумна и справедлива, але о се, чи вѣритъ ôнъ въ можнôсть такои репресіи нынѣ, въ нашôмъ нынѣшнôмъ ôтношеню до правительства, до Вѣдня, до властей по довершеныхъ ухвалахъ того Сойму, узнаючихъ вже два языки краевій и супротивъ того движенія въ литературѣ, въ школахъ, у всѣхъ заводахъ интелигенціи, котрого лишь слѣпій не хотятъ бачити".

„Рада на все есть природна, есть показана исторіею, есть по моему мнѣню доконана и одинока. Если не хочемо розрыву краю, если не маемо силы придушити въ нѣмъ рôжнородности, яка существуе, стараймось довести до того, щобы все, що есть въ краю, було для кождого зъ насъ своимъ, для всѣхъ одно..." Се все доведе по кôлькадесяти лѣтахъ до дѣйстнои и тревалои угоды. Безъ сего може бути лишь роздоръ, укрытый пôдъ покрывомъ можныхъ перепросинъ".

Наведеными елюкубраціями хоче ôттакъ п. графъ доказати основнôсть свого напѣреного въ Соймѣ внесена, щобы языкъ рускій у всѣхъ середныхъ школахъ нашого краю зробити предметомъ обовязковои науки, котрого однакожъ лишь дятого не ставляе, бо загалъ польскихъ послôвъ добра, выплываючого зъ сего внесена, доси ще не бувъ въ силѣ зрозумѣти. П. графъ маѣ однакожъ надѣю, що Выдѣлъ краевый, котрому внесенье пос. Романчука переказано, зрозумѣе цѣлу стôйнôсть внесеня о обовязковôй науцѣ языка руского въ школахъ середныхъ всеи Галичины съ Вел. княжествомъ Краковскимъ и порѣшитъ сю справу въ дусѣ недоспѣлого внесена п. графа.

II.

Бесѣду п. графа Адальберта навели мы майже дословно, скорочуючи єи лишь тамъ, де она була менше есенціопальною и ядренною. Черезъ те читателѣ нашій змогли познакомитись не лишь съ основою єи, але и съ цѣлымъ апаратомъ реторичнымъ, котрымъ бесѣдникъ хотѣвъ оправдати ôтложенье внесена пос. Романчука ad feliciora tempora, здаеся на кôлькадесять лѣтъ далеко.

Закимъ однакожъ приступимо до меритôричного оцѣненя всеи будто новои теоріи п. графа, конечнои до спасеня Польщѣ бодай въ границяхъ Австріи, мусимо передовсѣмъ справити деякій lapsus linguae п. посла, котрій не годится съ фактами, пережитыми нами въ Австріи въ ерѣ конституційнôй. Ложній преммиссы ведутъ завсѣгды до ложныхъ заключень и затемнюютъ тѣло, а нашимъ щирымъ намѣреньемъ есть обговорити межинародній нашій ôтносины въ Галичинѣ объективно и згôдно съ фактичнымъ станомъ.

До промахôвъ рѣчевыхъ зачисляемо:

1) Сказанье п. графа, будто *въ нашôмъ Соймѣ трактовано колись згоду.* Бесѣдникъ мабуть забувъ, що колишне внесенье пок. пос. Юл. Лаврôвского и товаришевъ на modus vivendi межи обома народами, заселючими нашъ край, переказано (подôбно якъ теперь внесенье пос. Романчука) Выдѣлови краевому до скодификованя; що Выдѣлъ кр. ôтступивъ ôттакъ кодификацію такъ званôй анкетѣ угодовôй; що анкета покôнчила вправдѣ дѣло, але що остаточно Выдѣлъ краевый вернувъ на Соймъ съ внесеньемъ — перейти надъ всею справою до порядку дневного, бо анкета розбійшлась за далеко въ своихъ мнѣнихъ. Се фактъ, звѣстный всѣмъ намъ. Подану Русинами руку до примиреня ôткинено легкодушно, а таке трактованье справы рускои годѣ намъ брати серіозно и назвати его трактованьемъ.

6) Сказанье п. графа, будто *Русинамъ Галицкимъ дано школы народній съ рускимъ языкомъ выкладовымъ.* Бесѣдникъ знову забувъ, що руска Галичина заснувала собѣ безъ нѣчіи помочи рускій школы народній, а если Соймъ въ р. 1868 комусь щось давъ, то давъ ôнъ Полякамъ польскій языкъ въ сихъ школахъ, будто яко выкладовый, будто яко обовязковый предметъ науки. Ôтъ сего часу, окрôмъ ново заснованои школы рускои у Львовѣ (и то данои не Соймомъ а Радою мѣскою) мы Русины не посѣдаемо анѣ одной рускои школы въ нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ, а въ сельскихъ школахъ дитина руска замѣсть побирати позитивну науку въ своемъ материнôмъ языцѣ, мусить безъ всякои потребы наломлюватися языкъ до польскои мовы, котру ôттакъ по кôлькохъ лѣтахъ до крихты забувае. Черезъ таку новомодну педагогію дôйшли мы до сего ôтрадного (?) положеня, що на 6 миліонôвъ жителѣвъ маемо одинъ міліонъ письменныхъ людей, коли якъ разъ въ Чехахъ ôтношенье се есть зовсѣмъ противне. Се знову фактъ.

3) Сказанье п. графа, будто *на Руси бôльша часть школьнои молодежи ижуса taciezyslego jezyka polskiego.* Тутъ lapsus linguae выйшовъ мабуть зъ простого незнаня результатôвъ повѣтъ послѣднои конскрипціи. Въ повѣтахъ рускихъ всходнои Галичины перемагае доси на наше щастье число жителѣвъ рускихъ, а тымъ самымъ и дѣтей, обовязаныхъ до науки школьнои. Досыть взяти пôдъ руку результаты центральнои комисіи статистичнои за р. 1882, а зъ нихъ бувъ-бы мôгъ п. графъ пересвѣдчитись дуже наглядно, що у всѣхъ повѣтахъ рускои Галичины, почавши ôтъ Перемышля по Гусятынъ, ôтъ Цѣшанова по Турку, вздовжъ и впоперекъ, всюды число жителѣвъ-Русинôвъ маеся такъ бôльше-менше до числа Полякôвъ, якъ отъ примѣромъ сказавши 50, 60, 70 до 5, 6, 7. Хиба, що п. графъ взявъ число ученикôвъ всего коронного краю и зъ всѣхъ категорій школъ — и прилѣпивъ его непотрѣбно до школъ народныхъ въ рускôй Галичинѣ, щобы ото показати: число вашои школьнои молодежи менше, а мы дали вамъ бôльше школъ съ языкомъ выкладовымъ рускимъ. Подивляйте нашу благородôсть! Для несвѣдомыхъ рѣчи слухателѣвъ бувъ се досыть зручный аргументъ. До промахôвъ рѣчевыхъ належитъ ôттакъ:

4) Сказанье п. графа, будтобы *за стараньемъ польскои стороны велено всѣмъ урядамъ державнымъ и автономичнымъ ôтповѣдати на рускій подання по руски.* Якъ-бы п. графъ бувъ собѣ взявъ до рукъ резолюцію другого загального вѣча Русинôвъ у Львовѣ и заглянувъ въ справозданье проф. Вахянина, то бувъ-бы пересвѣдчився разъ на все, що всѣ дотычній розпорядженя языковій выходили зъ поодинокихъ бюръ министеріяльныхъ, а жадне доси не выйшло ще зъ бюра Выдѣлу краевого анѣ зъ уставъ Сойму галицкого. Згадане справозданье нѣчеве подае точно рôкъ, мѣсяцъ, день и число всѣхъ тыхъ административныхъ розпоряджень и не есть нѣякою выдумкою. Выдумкою суть радше слова п. графа, будто мы, Поляки, надѣлили васъ, Русинôвъ, зъ пошанованя вашихъ національныхъ правъ и для „любои згоды" тыми великими ласками, котрій, мимоходомъ сказавши, въ бôльшôй ще части полишились на папери. Акты найвысшого трибуналу даютъ на се незбитый доказъ. Зъ другои стороны чейже звѣстно буде п. графу, що Выдѣлъ краевый при закладинахъ будынку соймового и заснованю банку краевого призабувъ (!) на рускій языкъ краевый и въ обохъ случаяхъ списавъ документы и ôтзывы лишь въ польскôмъ языцѣ. Рôвно не чули мы ще о розпорядженю Выдѣлу краевого до властей автономичныхъ, щобъ они на подання рускій ôтповѣдали по руски. Написи на урядахъ радъ повѣтовыхъ, на печаткахъ, на придорожныхъ стовпахъ, на всякихъ вывѣскахъ громадскихъ и повѣтовыхъ суть всюды польскій. Щожь дано Русинамъ? — пытаемось. Хиба те, що Русины ôтъ часу до часу самій выдерли або выпроцесували. А если се все нами наведене есть прилюдно звѣстнымъ фактомъ и ясною якъ сонце правдою, то чи годилось устамъ посла сю сумну правду затемнювати, та затемнивши ужити єи на попертье своеи теоріи? Чи не походитъ се на грубу пропію?

Загальный зборъ

ôтпоручникôвъ фонда вдовичо-сиротиньского.

На днихъ 28 и 29 м. жовтня ôтбувався у Львовѣ пôдъ проводомъ архидіякона дра Пелеша надзвычайный загальный зборъ ôтпоручникôвъ фонда вдовичо-сиротиньского. Цѣлею его було розважити и порѣшити дуже важну справу ôтносинъ фонда до „Обôщого рôльничо-кредитового заведення".

На першôмъ вступѣ предложивъ Впр. Дръ Пелешъ ôтпоручникамъ широке и основне справозданье въ стану фонда и въ дѣяльности теперѣшнои комисіи. Управляюча комисія (сказавъ ôнъ) сконстатувала заразъ на першôмъ засѣданю, що рахунки фонда въ року 1883 оголошенй урядово и предложенй такожъ загальному зборови въ маю с. р. не згоджувалися съ фактичнымъ станомъ рѣчи; въ рахункахъ тыхъ було сказано, що въ „Общôмъ рôльничо-кредитовôмъ заведеню" находится лишь 75.000 зр. даныхъ уже давнѣйше, а тымчасомъ було тамъ ще другихъ 80.642 зр. 28 кр. вложеныхъ ôтъ року 1879 до 1881 на книжочки вкладковй. Сеи обставины не пôднесла и шконтруюча комисія, выбрана загальнымъ зборомъ въ маю с. р., такъ що послѣдный загальный зборъ не знавъ, кôлько грошей фонда находится въ „Обôщомъ рôльничо-кредитовôмъ заведеню" и нараджувався выключно лишь надъ 75.000 зр. Комисія управляюча рѣшила ôтступити ôтъ тыхъ рахункôвъ, а обнати свое урядованье на основѣ фактичного стану кассы; — на тôй основѣ владжене и нынѣшне справоздане касове, котре тутъ ôтпоручникамъ предкладався. Пôсля того застановлялася комисія надъ способами, якъ бы капиталъ фонда выдобути въ „Общого рôльничо-кред. заведення", тымъ бôльше, що о станѣ того заведення ширилися дуже непокоючій вѣсти. О ôтобраню сумы 75.000 зр., котру дано яко закладовый и гварантійный капиталъ при заложеню „Обôщого рôльн. кред. заведена" не було що й говорити, бо той капиталъ не можна выповѣсти, — комисія застановлялася тому, якъ ратувати бодай 80.642 зр. Наперед пôднесено гадку — жадати ôтъ дирекціи заведеня, щобы ôтступила фондови свои ипотечній вѣрительности въ ôтповѣднôй высотѣ; однакожъ сей способъ убезпеченя капиталу показався неможливымъ, бо така цесія противилась-бы новѣйшимъ законамъ державнымъ и на случай упадку заведеня була-бы черезъ судъ уневажненою. Не маючи иншого способу, дала комисія своему адвокатови повномочье — поробати всѣ правній кроки въ цѣли ôтобрани капиталу, хотай бы се мало привести и до ликвидаціи „Обôщого рôльн. кред. заведена". До сего не приступлено однакожъ въ тои причины, що въ коротцѣ по тôмъ завязався комитетъ санаційный, котрый поставивъ собѣ за задачу ратувати се заведенье, а взглядно умѣщенй тамъ капиталы.

Друга трудноть (мовивъ дръ Пелешъ), яку комисія управляюча заразъ на початку стрѣтила, була выплата запомоги за рôкъ 1883. Давнѣйша комисія выплатила вдовицамъ лишь меншу половину запомогъ (13.000 зр.), — прочахъ 17.000 зр. мусѣла выплатити нова комисія, а до того не було грошей. Комисія ôтнеслася по грошѣ до „Обôщого рôльн. кред. заведення", але тое заявило, що не въ силѣ выплатити тои сумы, и просило комисію, щобы она заставила свои цѣнній папери, а оно обовязуеся выкупити ихъ за три мѣсяцѣ и заплатити ôтсотки. Не маючи жадныхъ грошей и не могучи для спѣшнои поры (въ черваню) заволѣкати довше съ выплатою запомогъ, заставила комисія листы „Земского кредитового товариства" въ номинальнôй вартости 23.000 зр. въ „Англо-австрійскôмъ банку" за суму 17.000 зр. Но коли прійшовъ часъ выкупна, не выкупило ихъ „Обще рôльн. кред. заведенье", а просило о продовженье речинця выплаты, а замѣсть проценту вложило намъ свою книжочку щадничу на 219 зр. Комисія, не видячи иншои рады, продовжила терминъ ще на три мѣсяцѣ, але заявила, що въ случаю невыплаченя тои сумы въ означенôмъ часѣ — починитъ всѣ правній кроки до ôтобрания єи, а се тымъ бôльше, що инакше не буде мати грошей на выплату запомогъ въ роцѣ 1885.

Що до дальшои дѣяльности комисіи, вгадавъ дръ Пелешь о переспрaвахъ „Общого рѳльн. кред. заведения“ съ фондомъ вдовичо-сирѳтскимъ що до новои пожички въ сумѣ 50.000 вр. на ратунокъ того заведени. Комисія ѳтказала тои пожички, а то по причинѣ, що фондъ мае за мало грошей, що оферованѣ заведеньемъ ипотечнѣ вѣрительности не представляли безсомнѣннои обезпеки, а наравили-бы фондъ на многѣ процесы, и що жадана сума була-бы за малою для ратованя „Общого рѳльн. кред. заведения“.

Дальше вгадавъ дръ Пелешь, щобы загальный ѳбѳръ рѣшивъ о кавціи касіера и контрольора, выбравъ на мѣсце уступившого п. Крушельницкого нового секретаря, щобы поручивъ одну часть великои працѣ секретаря контрольорови, а за тое призначивъ ему 50 вр.,— и що предложитъ на порядку дневномъ справозданье анкеты що до асекураціи церквей и будынкѳвъ парохіяльныхъ.

На заключенье пѳднѣсъ бесѣдникъ ще разъ, що фондъ вдовичій мае въ „Общѳмъ рѳльн. кред. заведению“ 75.000 вр. вложеныхъ давнѣйше яко капиталъ вкладовый и гарантійный, и 80.642 вр. 28 кр. (а разомъ съ процентами 85.310 вр. 53 кр.) въ книжочкахъ щадничихъ, — и вѳзвавъ ѳтпоручникѳвъ, щобы надъ тою справою добре застановилися и сказали комисіи ясно, якъ мае собѣ поступати: чи выповѣсти капиталы безвзглядно „Общому рѳльн. кред. заведению“ и въ правнѳй дорозѣ ихъ стягнути, чи на дальше ихъ тамъ лишити.

По сѣмъ справозданю поставивъ дръ Пелешь на порядокъ дневный слѣдующѣ справы: 1) выбѳръ двохъ комисій: администраційнои и до шконтра касы; 2) внесени комисіи: а) о ѳтносинахъ до „Общого рѳльн. кред. заведения“, б) що до кавціи касіера и контрольора, в) выбѳръ секретаря, и г) справозданье анкеты асекураційнои.

(Дальше буде.)

Бесѣда пос. Юл. Романчука

выголѳшена въ соймѣ дня 21 с. м. при случаю дебаты надъ его внесеньемъ въ справѣ рускаго языка выкладового въ школахъ народныхъ и середныхъ.

II.

Высокій Соймe! Коли я въ моѣй промовѣ держався тѳлько самои справы, котра власне трактуеся, и ѳтперши закиды противъ мого внесеня, взначивъ становище, яке я и мои товаришѣ супротивъ предложеня комисіи шкѳльнои займаемо, — Вп. бесѣдникъ, котрый по менѣ забравъ голосъ (гр. Адальб. Дѣдушицкій), пустився на выжины высокои политики, а тымъ примусивъ и мене, хотяй противъ волѣ, за нимъ слѣдувати. Не хотѣвъ я перше пускатися на тое поле, бо признанье правъ рускаго языка въ школахъ въ такъ дрѳбнѳй мѣрѣ, якъ внесенье мое домагаеся, уважавъ я не такъ за рѣчь политики, якъ въ першѳй линіи за дѣло педагогики, за актъ справедливости,

Хотяй я вгодѣ межи обома народами нашого краю щиро прихильный, якъ то я вже торѳкъ въ сѣй высокѳй палатѣ взначивъ, однакожь я свое внесенье не ставивъ яко интродукцію до такои згоды. Оно не тѳлько на те занадто дрѳбне, але инціятива до згоды повинна передовсѣмъ выйти въ тои стороны, котра есть сильнѣйша, въ тои, котра маючи власть въ рукахъ, уживае ей такъ, що власне выкликуе невгоду, — ѳтъ котрои отже найбѳльше згоды належитъ. Коли въ нашои стороны простягненье руки до згоды було-бъ ознакою опамятаня, актомъ справедливости и великодушности, — въ нашои стороны могло-бъ оно выглядати на просьбу о ласку, а мы, въ почутю нашого народного достоинства, о ласку нѣколи не просили и прогити не будемо.

Але до взаиниціованя згоды не досыть есть красныхъ слѳвъ; на тое треба и справедливыхъ дѣлъ, треба передъ всѣмъ взаимного выровумѣня. А изъ слѳвъ п. графа Дѣдушицкого виджу, якъ навѣть ему самому ще далеко до такого выровумѣня, хотяй належитъ до мужѣвъ ще найбѳльше для насъ выровумѣлыхъ.

Если Вп. посолъ каже, що нашъ соймъ краевый богато зробивъ для Русинѳвъ, признавши намъ право въ Соймѣ по руски говорити и рускѣ справозданя друковани ѳдставати, признавши намъ рускій языкъ въ нашихъ школахъ сельскихъ, одну гимназію, пару рускихъ выкладовъ въ университетѣ и право писати до урядѳвъ по руски и рускѣ ѳтповѣди ѳдставати, — то передовсѣмъ нехай взважитъ, що вначну часть тыхъ правъ вандичуемо не милости Сойму и управляючихъ политикѳвъ польскихъ, але власне супротивъ волѣ Сойму и тыхъ политикѳвъ, наданѳй всѣмъ намъ зарѳвно конституціи (*Голосы: Nieprawda!*) и иншимъ сферамъ. Если-бъ я не бувъ певный, що графъ Дѣдушицкій говорившо щиро, — то я бы въ сихъ его словахъ мусѣвъ видѣти тѳлько иронію, що Русины въ своѣмъ власновѳмъ краю, конституцією зарѳванѣ въ правахъ съ всѣми иншими народностями Австріи, въ рѳвныхъ ѳтносинахъ якъ и Поляки до спѳльнои державы стоятъ и посѣдаютъ такъ мало правъ для свого языка, а рѳвноправнѣ имъ Поляки посѣдаютъ тыхъ правъ такъ безконечно бѳльше! Если порѳвнаемо межинародни ѳтносины во всѣхъ краяхъ Австріи, то не знайдемо нѣгде народу, котрый бы напротивъ другого народу того самого краю мавъ такъ мало правъ, якъ нарѳдъ рускій супротивъ польского...

Если графъ Дѣдушицкій гадае, що Поляки и Русины будутъ жити съ собою въ бѳльшѳй згодѣ, коли Русины змушенѣ будутъ въ школахъ учитися по польски, а Поляки по руски, то прецѣ-жь самъ зробивъ противный досвѣдъ на своѣмъ внесеню, котрый замѣрився бувъ ставити. Власне тѣ подѳльскѣ паны въ правицѣ, котрѣ найбѳльше зѳ всѣхъ польскихъ послѳвъ въ нашѳмъ соймѣ знаютъ по руски, оказалися найнепрахильнѣйшими тому внесеню, противно-жь готовѣ були его пріймити панове въ центрумъ, въ котрыхъ не одинъ може по руски и вовсѣмъ не знае, а навѣть и краковскѣ паны може бы за нимъ пѳйшли, якъ-бы ихъ паны подѳльскѣ не затримали на полу. Я, помимо певнои симпатіи до того внесеня, котрому впрочѣмъ зѳ взгляду на уставы засадничѣ нашои конституціи тѳлько теоретичну вартѳсть приписую, боюся, що поле для него ще не досыть пѳдготовлене и що примусова наука языка рускаго въ многихъ польскихъ родинахъ вмѣсто згоды и любови збудила-бы радше розъярене. Нехай перше переведене буде бѳльше рѳвноуправненье рускаго народа съ польскимъ пѳдъ кождымъ взглядомъ, нехай загалъ польскои народности перше видитъ, що руска народнѳсть и рускій языкъ займаютъ поважне становище въ публичнѳмъ житю, такъ якъ рускому языкови вѳсля уставъ засадничихъ належится и яке займаютъ инши языки, то и безъ нѣякого примусу возьмутся дѣти польскѣ до науки поважаного и въ практичнѳмъ житю потрѣбного языка.

На нещастье однакожь у насъ ще до того далеко. А винѣ тому не хто иншій, якъ тѣ, котрѣ рускому языкови въ публичнѳмъ житю заперечаютъ приналежныхъ правъ, а въ приватнѳмъ житю ѳтзываютеся неразъ о нѣмъ съ нетаеною неохотою, а часомъ навѣть съ погордою. (*Голосы: Ого!*) Сумно, що и нашъ Соймъ не оказуеся для руского языка такимъ, якъ повиненъ. Справедливо порѳвнавъ гр. Дѣдушицкій нарады нашого сойму съ нарадами соймѳвъ за польскихъ часѳвъ. Але якъ тѣ давнѣ соймы заперечали рускому народови его права и тымъ довели до сумныхъ вѳйнъ домовыхъ и до руины Польщѣ, такъ уважайте панове, щобы подѳбна причина не мала и нынѣ подѳбныхъ наслѣдкѳвъ...

Вп. посолъ станиславѳвскій закидавъ рускому рухови, що ѳнъ замѣсть звертатися споминками до часѳвъ ягайлоньскихъ братерства и згоды, звертався до часѳвъ взаимнои вражды и кровавыхъ вѳйнъ домашныхъ. Мои панове! Не винѣ ту проводирѣ рускаго руху. Если-бы пробудженье Русинѳвъ до новаго народного житя знайшло було симпатичный и братскій ѳткликъ межи Поляками, то були-бы могли збудитися у Русинѳвъ традиціи давного братерства чи за княжихъ часѳвъ чи за козацкихъ, за такого Сагайдачного. Але коли переважна часть польскои суспѳльности кожде самостѳйне выступленье Русинѳвъ пріймала якъ-бы бунтъ противъ Польщѣ, коли руске слово, рускій стрѳй народный вызывавъ неразъ непріязнѣ оклики, то не дивно, що таке поступованье мусѣло власне выкликати спомины тыхъ сумныхъ часѳвъ съ подѳбнымъ поступованьемъ и давнѣйшихъ невгѳдъ.

Такожь не конечно Русины, але и вы панове винѣ, если декотрѣ звертаютъ свои очи и мысли на далеку пѳвнѳчь; если-бы знайшли заспокоенье своихъ правъ и потребъ тутъ у своѣмъ рѳднѳмъ краю, тогды певно тая далека пѳвнѳчь, котра зрештою не одного и въ вашого народа до себе притягае, стратила-бы дуже богато въ своихъ аттракційнои силы.

Не буду теперь ширше говорити о намѣренѳмъ внесеню гр. Дѣдушицкого. Але если Вп. посолъ розводився надъ нимъ длятого, щобы Выдѣлови краевому указати, въ якѳмъ напрямѣ мае мое внесенье обробити, то боюся, що тое власне выйде тѳлько на шкоду; боюся, що выйде щось непрактичного, що идеалы розбѣются о вымоги реального житя.

Гр. Дѣдушицкій каже, що треба до того стремѣти, щобы всѣ мешканцѣ нашого краю широкимъ серцемъ полюбили и то, що польске, и то, що руске. Якъ небудь егонамъ здоровый народный наказуе кождому народови любити передовсѣмъ то, що свое, — и не бувъ-бы противный такому идеальному бажаню. У насъ и теперь ненависти нема, але есть бѳль тяжкій, пекучій, незагоєнѣ раны на нашѳмъ народнѳмъ тѣлѣ ще ѳтъ столѣтъ, а котрѣ раны вы разъ-разъ на ново розъярюете. Докажѣте раз свою любовь, котру ѳтъ часу до часу солодкими словами заявляете, и справедливыми дѣлами, — а тогды певно розгрѣете любовь и въ нашихъ серцяхъ. Але доки вашѣ дѣла будутъ такѣ, якъ суть, доки вы на найумѣренѣйшѣ нашѣ жадания будете ѳтповѣдати негацією або ключками та выкрутами, доки будете выкористувати немѳчь нашого народу, щобы себе накидати ему на заступникѳвъ; а потому перепрти свои интересы насупротивъ интересамъ народу, доки будете мѣшатися въ справы, котрѣ до васъ не належатъ, до нашои церкви и вѣры, доки, однымъ словомъ будете старатися бути нашими не братами але панами — дотѣ анѣ згоды анѣ навѣть лучшихъ взаминъ межи нами бути не може, а всѣ красны слова, на той тематъ выскаванѣ, перешумятъ марно якъ буйный вѣтеръ на степахъ Украины.

Сходжу теперь въ выжинъ высокои политики на тую реальну пѳдставу, на котрѳй станувъ другій бесѣдникъ, князь Юрій Чарторыйскій. Зберу тѳлько коротко и найважнѣйшѣ его закиды противъ мому внесеню. Передовсѣмъ замѣтивъ, що не було нѣякого обзыву въ рускои стороны, нѣякого домагання рускихъ школъ въ дусѣ того внесеня, котре и поставивъ. Мои панове! Если въ имени народу промовляютъ его заступники, если промовлае его праса, если нарѳдъ самъ промовлае на вѣчахъ народныхъ, — то тіи объявы повинны бути достаточны. Если хочете ще дальшихъ объявѳвъ, то они могутъ бути, але видится менѣ, що лѣпше було-бъ не выкликувати ихъ агитацію, котра мусѣла-бы конечно розвинутися. Если-жь Вп. посолъ хотѣвъ-бы пріймити иншу пѳдставу до введеня рускаго языка, замѣсть певного числа рускои людности, волю родичѣвъ при записахъ дѣтей, то тая пѳдстава могла-бы для Русинѳвъ неравъ бути навѣть користнѣйша. Але я вже сказавъ, чому я не хотѣвъ ей пріймати. Я не хотѣвъ выкликувати непріязныхъ агитацій и боявся сторонничого поступованя властей. Але бѳльшѳсть комисіи не хотѣла пѳдставу тую пріймити за саму одну, ино прилучала ей до условія мною поданого, а таке кумульованье двохъ пѳдставъ було бы тѳлько непотрѣбнымъ и несправедливымъ утрудненьемъ справы, було-бы и поступкомъ зрештою, о скѳлько знаю, непрактикованымъ въ иншихъ подѳбныхъ правахъ. При кѳнци указувавъ той же Вп. бесѣдникъ, що теперѣшна наша устава о взаицѣ выкладовѳмъ пріймае за пѳдставу волю того, котрый школу утримуе. Я не занегувавъ въ моѣмъ внесеню тую пѳдставу, хотяй взначивъ-емъ вже перше и теперь повторяю, що публична школа повинна служити и публичнѳй цѣли, повинна увзгледняти загальнѣ потребы людности, а не тѳлько волю того, хто ей утримуе.

Що до промовленя остатнього бесѣдника, гр. Мѣрошевского, то въ одной стороны мушу ему, якъ и попереднымъ бесѣдникамъ выразити подяку за симпатію, высказану для засады въ моѣмъ внесеню выраженои. Однакожь на слова его, що въ иншихъ краяхъ, де есть бѳльше народѳвъ, якъ н. пр. въ Швайцаріи, пануе згода длятого, бо дѣти одного народа учатся языка другого народа, повторяю, що перше треба приготовити до того поле, перше треба для другого народа и его языка выробити належне пошановане, — а тогды вже не трудно буде перевести, щобы дѣти одной народности учились языка другои народности; тогды и така наука може дѣйстно причинитися до згоды. Але доки друга народнѳсть не буде пошанована, доки другій языкъ буде уважати она за нижшій, — можна правдѣ примусово запровадити науку того другого языка, але така наука не выкличе згоды и любови, тѳлько бѳльше розъяренье.

Кѳнчу тымъ, що вже сказавъ имъ: Дайте Панове докази своеи жичливости для насъ дѣлами, а не — тѳлько словами!

ДОПИСИ.

Зъ Снятынщины.

(*Торжество ѳткрытя читальни въ Руссовѣ.*) Снятынщина видимо поступае наперед. Сего року закупило село Стецева половину дѳбръ доминикальныхъ, сплачуе раты съ несподѣваною точностею, такъ що певно удержится въ посѣданю закупленого поля. Сего року 9 (21) вересня ѳткрыло славне село Карлѳвъ торжественно читальню, а въ тыждень пѳзнѣйше, бо 16 (28) вересня зѳстала ѳткрыта читальня въ Руссовѣ стараньемъ одного члена вѣденьскои „Сѣчи“, медика п. Е. Мысулы и господарѣвъ: А. Масловского, С. Дѣдуха и И. Ахтемѣйчука.

Ѳтъ кѳлькохъ вже лѣтъ выпожичавъ п. Е. М. письменнымъ господарямъ книжочки зъ своеи досыть объемистои популярнои библіотеки, въ котрѳй знаходилися не лишь наши просвѣтни книжочки, но и такѣ, котрымъ пощастилося явитися на Украинѣ. Корыстаючи зъ тыхъ книжочокъ, почули сами селяне потребу заснованя читальнѣ — и се имъ при ревнѳй помочи п. М. удалося. Въ запрошеняхъ, порозсыланыхъ до сусѣдныхъ читалень и людей, котрымъ просвѣта темныхъ на серци, була подана програма торжества.

Въ недѣлю 16 (28) вересня по вечерни почалося ѳткрытье въ гарно пристроенѳй свѣтлици госп. Н. Ахтемѣйчука. Зъ гостей явилися представителѣ сусѣдныхъ читалень: оо. І. Трильовскій и К. Гаморакъ, п ны А. Гаморакъ и А. Голяньска, медикъ п. Е. Озаркевичъ и богословъ Т. Гаморакъ. Вступну рѣчь мавъ парохъ мѣсцевый о. М. Мысула, по чѣмъ наступивъ выбѳръ выдѣлу, въ котрого складъ входятъ: о. М. Мысула, голова; И. Петрѳвскій, секретарь; И. Олѣйникъ, касиеръ; А. Масловскій, библіотекарь; А. Тофанъ и С. Дѣдухъ, заступники. Потѳмъ наступивъ ѳтчитъ бог. Т. Гаморака о конечности просвѣты. Прелегентъ знаючи, що селяне найлѣпше казки въ памяти задержуютъ, основавъ свѳй ѳтчитъ на казцѣ, сказанѳй бл. п. Гр. Яхимовичемъ въ 1848 роцѣ, а закѳнчивъ словами: „Учѣмся, брати, просвѣщаймося! Доганяймо сусѣдѳвъ нашихъ, такъ якъ той Русинъ у казцѣ! Памятаймо заедно на слова нашого мученика за свободу, за права людскѣ, Тараса Шевченка, котрый ще зъ могилы до насъ кличе:

„Учѣтеся, браты мои,
Думайте, читайте
И чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь.“

П-на А. Гаморакъ съ зрозумѣньемъ выголосила „Весну“ Я. Головацкого, а потѳмъ выяснила селянамъ въ короткѳй промовѣ змѣстъ поемы, за що ѣй щирыми оплесками подякували. Ѳттакъ наступивъ ѳтчитъ медика п. Е. Мысулы „О здоровю“, держаный надзвычайно популярно, що знаменуе великій талантъ прелегента до популяризованя науки. — П-на Голяньска, учителька, зъ роду Полька, произнесла кѳлька слѳвъ, въ котрыхъ высказала, що жіючи межи рускимъ народомъ, научилася его любити и чуе обовязокъ шанувати его справедливѣ змагания въ боротьбѣ за свои права, по чѣмъ прочитала „Панъ та собака“, Артемовского-Гулака. Ѳттакъ наступили двѣ деклямація. „Хлѣбороба“, Н. Устіановича, выголосивъ сел. И. Вахнюкъ, а „Де є руска ѳтчина?“, сел. И. Ахтемѣйчукъ. Оба ѳтдали деклямацію съ надзвычайнымъ одушевленьемъ. Селянинъ п. А. Масловскій подякувавъ п. Е. Мысулѣ за трудъ при заснованю читальнѣ, за подарованѣ книжки, господареви Н. Ахтемѣйчукови за безплатне ѳтступленье „снѣтлицѣ“ на цѣлый рѳкъ въ користь читальнѣ, а гостямъ подякувавъ за удѣлъ въ торжествѣ и за добровѳльнѣ датки въ користь читальнѣ. Треба ще запримѣтити, що цѣле торжество ѳтбулося съ великимъ одушевленьемъ якъ селянъ, такъ и интелигенція, и що дѣдичъ русовѳвскій п. І. Теодоровичъ, досыть либеральный человѣкъ, звинився на другій день, що не прибувъ на торжество и жертвувавъ 5 зр. на читальню, — за що ему складае Выдѣлъ читальнѣ щиру подяку. *Одинъ зъ присутныхъ.*

Соймъ краевый.

26 Засѣданье зъ дня 22 жовтня 1884.

(*Конецъ.*) При рубрицѣ: Удержане памятникѳвъ историчныхъ“ домагався пос. Антоневичъ одноразовои запомоги въ сумѣ 2.800 зр. на ре-

отаврацію перемыською руською церкви соборной. Палата отказала сей запомоги, а призначила лишь для лат. катедры въ Перемышли 2.500 зр.; на деревяну церковь въ Рогатынѣ 2.500 зр. На розслѣды памятниковъ историчныхъ для библіотеки им. Оссолиньскихъ 500 зр.; для музея народного въ Краковѣ 500 зр. и т. д. Дальше ухваливъ соймъ безъ дискусіи преліминарѣ краевыхъ шпиталѣвъ загальныхъ, а именно: 1) Краевый шпиталь загальный у Львовѣ; выдатки: 183.398 зр., доходы 199.248 зр.; надвышка доходовъ 15.850 зр.; 2) Краеве заведенье для божевольныхъ на Кульпарковѣ; выдатки: 143.139 зр.; доходы: 147.606 зр., надвышка 4.467 зр. Фондъ знайдовъ у Львовѣ; выдатки 1.120 зр. При фондѣ пожички краевой (доходы 10.500 зр., выдатки 40.428 зр.) ухвалено слѣдующу резолюцію: „Поручаєся выдѣлови краевому, щобы на найблизшой сесіи соймовой предложивъ соймови внесени, прямуючі до скоршого вытягненя зъ обѣгу облигацій пожички краевой зъ 1873 р. и до остаточного закончена рахунку фонду тои пожички." — Выдатки на шупаньство ухвалено безъ дискусіи въ сумѣ 30.000 зр. На бюро меліораційне и вступній роботы ухвалено 15.300 зр., на будовлѣ водній и меліораційній 107.143 зр., разомъ 122.443 зр. При сѣмъ ухваливъ соймъ: „Поручаєся выдѣлови краевому, щобы на подставѣ студій, що ведутся отъ 1878 р. казавъ выготовити цѣлый плянъ регуляціи горѣшнього Днѣстра и его притокъ и предложивъ соймови разъ съ дотыкаючими сей справы внесеними на найблизшой сесіи." На послѣдокъ ухваливъ ще соймъ слѣдующу резолюцію комисіи буджетовой: „Поручаєся выдѣлови краевому, щобы при укладаню преліминаря на рокъ 1886 получивъ въ одной рубрицѣ всѣ выдатки преліминованій на будовлѣ водній и меліораціи и щобы предкладавъ въ той рубрицѣ подробный преліминарь выдатковъ на бюро меліораційне и органы того бюра, якъ также окремый преліминарь выдатковъ на будовы водній и меліораційні. — Рубруку „отсотки отъ пожичокъ и ихъ сплата принято згодно съ внесеньемъ комисіи въ сумѣ 376.502 зр. Въ 1885 р. сплатится зъ загальной сумы довговъ 87.427 зр. На сѣмъ закончено засѣданье.

27. Засѣданье зъ дня 23 жовтня 1884.

Засѣданье розпочалося о 10½ год. передъ полуднемъ. Надойшовъ протестъ учителѣвъ тернопольского округа противъ звѣстной бесѣдѣ пос. о. Сѣчиньского, выголошеной на засѣданю соймовомъ зъ дня 4 жовтня с. р. Пос. Максъ звернувъ увагу на сей протестъ, подписаный черезъ 80 учителѣвъ и кольканайцять зарядовъ школьныхъ мѣсцевыхъ въ уваги на те, що пос. о. Сѣчиньскій тяжко дотикнувъ въ своѣй бесѣдѣ инспектора Михаловского и учителѣвъ тернопольского округа и жаждавъ, щобы сей протестъ бувъ отчитаный. Маршалокъ заявивъ, що не може сего дозволити, бо се противится регуляминови, котрый не знае протестовъ зъ поза палаты; всѣ наради въ соймѣ сталисьбы не можливі, наколибъ отчитувано протесты противъ тому, що дѣеся въ палатѣ. Пос. Максъ взявъ отже по сѣмъ заявленю свое прошенье назадъ. — Пос. о. Сѣчиньскій заявивъ, що по своѣй бесѣдѣ дня 4 жовтня получивъ 37 письмъ съ подякою отъ рожныхъ учителѣвъ за свое выступленье. — П. намѣстникъ отповѣдавъ на интерпеляціи послова Замойского, Струшкевича, Скажевского и гр. Стадницкого. Що до интерпеляціи Замойского въ справѣ лѣсовои школы у Львовѣ заявивъ намѣстникъ, що не може ще нѣчого певного сказати, але буде старатися, щобы ученикамъ сей школы бувъ дозволеный вступъ до правительственной служби подъ якъ найкористнѣйшими условіями. На другу интерпеляцію Струшкевича въ справѣ желѣзницѣ Стрый-Мукачѣвъ сказавъ намѣстникъ, що вступній роботы техничній сей желѣзницѣ ще не укончений, але запевнивъ интерпеляната, що въ своѣмъ часѣ буде розписаный конкурсъ, а тогды будутъ могли убѣгатися о роботы и краевій ремѣсники и промысловцѣ и будутъ певно увзглядненій. На интерпеляцію Скажевского: чи и якій речинець думае правительство установити для выровнаня податку грунтового на подставѣ остаточныхъ результатовъ реклямацій", отповѣвъ намѣстникъ, що правительство постановило доставити представительству державы статистичній даты, потрѣбній для сеи справы. Даты сі могли бути зоставленій допера по укончено сталого нимѣру податку. Зо взгляду на теперѣшный станъ рѣчи, правительство буде имовѣрно могло въ короткомъ часѣ предложити радѣ державной отповѣдный проектъ до законодательного трактованя. — На интерпеляцію посла графа Стадницкого въ справѣ ликвидацій школъ елементарныхъ и признаня въ сеи причины улекшень податковыхъ отповѣвъ намѣстникъ, що коли ликвидація та не отбувалася такъ скоро якъ сего вымагавъ оподаткованыхъ а навѣть и интересъ администрацій податковои то походитъ се въ отси, що змѣна поступованя при означуваню школъ и обчислованю отповѣдныхъ улекшень податковыхъ наступила въ часѣ заведеня нового катастру, отже въ порѣ сѣй справѣ дуже недогодной. До справеджуваня школъ и выготовляваня актовъ ликвидаційныхъ служатъ операты регуляціи податку грунтового зъ 1881 р., а операты сій суть дуже рѣдкій и були черезъ рокъ 1881 и 1882 уживаній при поступованю регуляційномъ. Обчисловане улекшень податковыхъ выконусе поля належности податку на подставѣ закона зъ 1881, репартиція однакожь що до сихъ належностей за лѣта 1881 1882 и 1883 не могла для надзвычайныхъ трудностей, съ якими праця около нихъ есть сполучена, бути скорше переведена аж въ другой половинѣ 1883 р., отже аж до сего часу не було подставы поля котрои можна бы було обчислити улекшеня и поля сего отписати податокъ. Са отношеня вилинули отже на спрану ликвидацій школъ такъ, що въ рокахъ 1881, 1882 и 1883 заходили неустанній трудности и перешкоды тымъ больше, що число сихъ справъ було до сего часу дуже велике. Зъ згаданыхъ лѣтъ позостае ще 486 справъ до залагодженя а на сегорочній школы выготовлено 2255 актовъ ликвидаційныхъ. Зъ тыхъ залагоджено вже 348 а позостае ще 1907. Позаякъ збольшено силы робочій для сеи справы, то можна сподѣватися, що залегій ликвидаціи будутъ вже въ якъ найкоротшомъ часѣ укончені. Закимъ се однакожь наступитъ, то контрибуенты не понесутъ жадной шкоды, бо выдано розпорядженье, щобы въ мысль §. 19 принисовъ екзекуційныхъ, выключено при стяганю залеглыхъ на лежностей податкowыхъ вже напередъ таку суму, яка припаде въ приближеню до отписаня зъ титулу шкоды елементарной. — По отповѣдяхъ намѣстника приступила палата до дальшихъ обрадъ надъ буджетомъ на 1885 рокъ. Соймъ вызначивъ для инжинера горника при выдѣлѣ краевомъ 1980 зр.; на розслѣды нафтовій 10.000 зр.; на описы геологичній до розпорядимости выдѣлу краевого 3.000 зр.; на студія хемичній передѣлки нафты 1.700 зр.; на заведенье лѣсовъ на выдмахъ пѣсковыхъ коло Нижка 150 зр.; коло Ярослава 300 зр.; въ Яворовскомъ 500 зр; коло Мостискъ 560 зр.; для школъ промысловыхъ въ Перемышли, Ярославѣ, Рящевѣ и въ Дрогобычи по 600 зр.; въ Сокали и въ Коломыи 700 зр.; на запомоги для школъ рукодѣля и промыслу 10.000 зр. — Пос. Вербицкій поставивъ внесенье, щобы на промыслъ рукодѣльничій на ложички и запомоги вставити до буджету суму 80.000 зр. Надъ симъ внесеньемъ вынязалася горяча дебата, въ котрой противъ внесеня промовлявъ кн. А. Сапѣга а за внесеньемъ пп.: Вайгель, Романовичь, Верещиньскій и др Антоневичь. Сей послѣдный особливо горячо промовлявъ за внесеньемъ и заявивъ, що хоть завсѣгды есть за ощадностею, то однакожь симъ разомъ промовляе за вызначеньемъ сумы 80.000 зр. На доказъ своего жадана, поставивъ яко примѣръ ткацку спѣлку въ Косовѣ. На послѣдокъ приняла палата внесенье Вербицкого и 58 голосами на 97 голосующихъ ухвалила для промыслу 80.000 зр. - Дальше ухваливъ соймъ: для одного ученика ветеринарій 260 зр.; для позакраевыхъ учениковъ рольництва и лѣсовости 1.500 зр.; для школы лѣсовои у Львовѣ 2.400 зр.; для школы рольничои въ Городенцѣ 4.960 зр.; въ Ягольници 4.760 зр.; на будынокъ школьный въ Дублянахъ 8.000 зр.; для громады Рускои Равы на внесенье пос. Билинь ского 1.000 зр.; dla księży unitów chełmskich 3.000 зр. — Много петицій, котрій не могли вже бути при буджетѣ увзглядненій, отослано до выдѣлу краевого а надъ 30 петиціями перейшла палата до порядку дневного. — Дальше ухваливъ соймъ вставити до буджету 10.000 зр. на амортизацію капиталовъ и оплачена процентовъ отъ пожичокъ; 200.000 зр. на запомогу для селянъ потерпѣвшихъ отъ повени и 120.000 зр. на будову касарень, а справоздавець комисіи буджетовои Смажевскій заявивъ, що надвышка доходовъ выноситъ 6.414 зр. и предложивъ проектъ до закона даючого власть выдѣлови краевому до затягненя пожички 120.000 зр. черезъ пущенье въ обѣгъ облигацій долгу краевого. — На послѣдокъ ухвалено ще дѣ резолюція пос. Антоновича именно: взываючу правительство, щобы комисіи асентерункові уряджували также по мѣсточкахъ и селахъ и резолюцію домагаючуся подвышеня оплатъ отъ подводъ для войска и урядниковъ цивильныхъ. — По окончено порядку дневного, закрывъ маршалокъ звѣстною промовою сегорочну сесію соймову.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(*Акта урочистого отвореня делегацій*) отбувся на замку королѣвскомъ въ Будѣ дня 28 н. с. жовтня. Передъ 12 годиною въ полудне зобралася на замку делегація австрійска. Поля принятого звычаю пріймае цѣсарь въ случаю, коли засѣдани делегацій отбуваются въ Пештѣ, напередъ делегацію австрійску, а противно делегація угорска маe першенство передъ австрійською, коли мѣсце засѣдань есть Вѣдень. Цѣсаря привитавъ предсѣдатель делегаціи др Смолька, а въ отповѣди на его промову отчитавъ цѣсарь тронову бесѣду, въ котрой заявивъ передовсѣмъ, що поля всякои имовѣрности можна надѣятись, що настае епоха мира и нѣчимъ не закололеной працѣ коло подвигненя добробыту. Сей уступъ тронової бесѣды приняли члены съ великимъ вдоволеньемъ. Съ великою увагою слухали делегаты также другого уступу, въ котромъ сказано, що отношеня кашои державы съ всѣми европейскими державами, а особливо съ сусѣдными суть якъ найприязнѣйшій. Въ кружкахъ делегатовъ подношено рожницю сего уступу тронової бесѣды, держаной передъ делегаціями, а уступу тронової бесѣды, котрымъ открынъ монархъ передъ мѣсяцемъ угорскій сеймъ, въ котромъ намарковано найсильнѣйше дружнѣ отношеня монархіи до нѣмецкои державы. Теперь тронова бесѣда безъ особлив згадки о отношенях до Нѣмеччины заявя: о найприязнѣйшихъ отношеняхъ съ всѣми державами а особливо съ сусѣдными. Найбольше однакожь значенье приписуютъ загально сему уступови, въ котромъ говорится про зъѣздъ въ Скерневицихъ. „Зъѣздъ, котрый и мавъ недавно съ Ихъ Цѣсар. Величествами — Царемъ россійскимъ и Цѣсаремъ нѣмецкимъ, давъ менѣ не лишь пожадану случайность до отновлення сердечныхъ отношень съ цѣсарско-россійскимъ домомъ, но бувъ свѣдчитъ заразомъ о згодѣ трехъ монарховъ и ихъ правительствъ, щобы удержати и забезпечити потрѣбній для добра ихъ народовъ подставы мира и супокою". — Засѣданя делегацій перерванй на колька днѣвъ, позаякъ комисіи мусятся розглянути въ порученыхъ собѣ предметахъ.

(*Рекрутація въ окупованыхъ краяхъ*). Зъ Сараева доносятъ до Presse, що рекрутація навѣть въ набольше неспокойныхъ до теперь сторонахъ якъ коло Высоки, Долѣшнои Тузли и Прозору, отбулася въ найбольшомъ порядку и що цѣлый преліминованый контингентъ войска въ цѣлости покрытый зъ сегорочнои бранки. Сими днями маe бути укончена бранка въ цѣлой Босніи и Герцеговинѣ.

(*Министерство просвѣты*) призволило въ наслѣдокъ рекурсу товариства „Komensky" на открытье 2 классы, чеcкои народнои школы на Фаворитенъ въ Вѣдни, поклало однакожь условіе, щобы число годинъ нѣмецкого языка було по больше. Учителѣ сеи школы мусятъ дальше выказуватися свѣдоцтвами доброго поступу зъ нѣмецкого языка.

(*Репресивні мѣры въ Хорватіи и загребскій соймъ*). День 29 н. с. жовтня буде памятный въ исторіи хорватскои прасы, бо хорватскій соймъ рѣшивъ тогожь дня выемкову мѣру вымѣрену противъ свободы прасы. На предложенье правительства запала ухвала соймы, котрою завѣшено участь судовъ присяжныхъ при судженю прасовыхъ переступленъ. Крокъ сей мотивовано симъ, свобода выродилася въ сваволю и що прасу уживало сторонництво терористичне за оружіе такъ противъ поединокихъ лицъ и родинъ якъ и противъ правительству и его институціямъ Противъ зарядженю сеи мѣры не выступивъ нѣ одинъ бесѣдникъ. Банъ заявивъ, що черезъ се зовсѣмъ нѣчого не стратитъ свобода прасы и доказувавъ, що она буде черезъ се навѣть забезпечена.

(*Новый министеръ гонведовъ.*) На днях принесла урядова газета угорска номинацію секретаря державы генерала Фейрварѣ на министра угорскои обороны краевои. Черезъ тую номинацію буде выповнена прогалина, котра открылася въ угорскомъ министерствѣ черезъ смерть гр. Радан. Генер. Фейрварѣ фунгуе вже зъ десятокъ лѣтъ въ характерѣ секретаря державного въ министерствѣ войны, а коли умеръ Радай, всѣ вказували на него яко будущого министра.

(*Рухъ Словенцовъ.*) По закрытю сесіи соймовои въ Люблянѣ утворився зъ словеньскихъ пословъ екзекутивный комитетъ, котрый поклавъ собѣ задачею користне переведенье для національного сторонництва выборовъ до комнатъ торговельныхъ и промысловыхъ, а головно взявъ на себе акцію въ цѣли переведеня выборовъ до рады державной.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Черезъ увязненье революціонисты Лопатина открыла полиція важный атентатъ на московского прокуратора Муравева. Справу сю розказуютъ такъ. Черезъ увязненье Лопатина прійшла полиція на слѣдъ ще двохъ другихъ его товаришовъ, зъ котрыхъ одинъ проживавъ на Василевомъ Острові. Тамъ зроблено отже ревізію и найдено рожній компромитуючій рѣчи а межи иншимъ также засудъ екзекутивного комитету для прокуратора Муравіева. Засудъ сей бувъ вже зовсѣмъ готовый лишь ще не подписаный. Спровненье засуду мавъ доконати якійсь студентъ. Дальшій слѣды довели до увязненя сего студента а съ нимъ ще и другихъ особъ числомъ около 40. Що до Лопатина то онъ бравъ участь ще 1869 р. въ освобожденю Лаврова зъ заточенія въ Архенгельску и дѣлавъ, здаесь, вже отъ 16 лѣтъ въ справахъ революційныхъ. — По поводу послѣдныхъ непокоевъ университетъ московскій маe бути, якъ говорятъ на якійсь часъ замкненый.

Нѣмеччина. Три справы займаютъ нынѣ головно цѣлу Нѣмеччину, именно выборы до парляменту державного, справа браншвайгска, и прускa рада державна. Найважнѣйшою безперечно есть справа выборовъ до парляменту, бо отъ складу сего послѣдного буде зависѣти, якій напрямокъ возьмутъ рѣчи въ цѣлой Нѣмеччинѣ въ недалекой вже будучности. Выборы до парляменту розпочалися минувшого вторка и остаточный результатъ ихъ ще доси незвѣстный. Найхарактеристичнѣйшимъ есть однакожь то, що соціяльно-демократичне сторонництво въ Нѣмеччинѣ змогло ся вже до великои силы. Коли въ роцѣ 1881 отдано на соціяльно-демократичныхъ пословъ всего лишь 30.000, то при теперѣшныхъ выборахъ число се лишь до теперь больше якъ подвоилося и выноситъ 68.000 голосовъ. Допускаютъ, що до нового парляменту войде що найменше 25 пословъ соціялистовъ. Найбольше соціялистовъ выбравъ доси Берлинъ. Другою неменше характеристичною прикметою есть, що сторонництво вольнодумне, що такъ шумно колись завязалося, нынѣ при выборахъ стратило на своѣмъ значеню и найбольше противниковъ находитъ въ самыхъ соціялистахъ. Щобы мати докладный образъ будучого складу нѣмецкого парляменту, добре буде мати передъ очима его складъ дотеперѣшный. Дотеперѣшный парламентъ складався зъ 397 членовъ, котрій въ слѣдующій способъ розкладалися на поодинокій сторонництва: Найсильнѣйше сторонництво було центрумъ и мало 100 членовъ; съ нимъ лучилося звычайно 10 Вельфовъ, 18 Поляковъ и 5 Альзатчиковъ. Вольнодумній числили разомъ 104 членовъ (60 поступовцевъ, 44 секціонистовъ). Консервативній мали 50, національ-либералы 46, а вольно-консервативній 28 членовъ. Соціялъ-демократы мали лишь 12 представителевъ а 24 припадало на Альзатчиковъ протестовцевъ, партію народну и на Данцевъ. — На скольке доси звѣстно, выбрано соціялистовъ въ Берлинѣ, Дрезднѣ, Монахіюмъ, Мангаймъ и въ многихъ другихъ мѣстахъ. Вольнодумній стратили 10 мандатовъ, а выскали лишь два; центрумъ стратило такожь колька мандатовъ и около 40 выборовъ мусятъ бути на ново переведенй.

НОВИНКИ.

— **Зборъ Русиновъ мѣста Львова** для нарадъ надъ выборомъ посла до рады державной зъ города Львова, припадаючимъ на 4 л. падолиста о. р., — отбудеся завтра, въ недѣлю о год. 4 пополудни, въ великой сали „Народного Дому". Взываемо всѣхъ Русиновъ мѣста Львова, щобы явилися громадно на завтрѣшнѣмъ зборѣ. Русины-выборцѣ мѣста Львова становлятъ поважну силу, съ котрою треба числитися и котра на случай незгодного голосованя межи Поляками може переважити важку на сторону одного або другого кандидата. Яко кандидаты на пословъ до рады державной зъ мѣста Львова стоятъ теперь п. Кароль Левакоwскій и др Щастный Грызецкій, професоръ университету.

— **Зъ Кракова** пишутъ намъ: Дня 30 л. жовтня о 6 годинѣ вечеромъ отбувся зборъ академиковъ Русиновъ, щобы завязати самостойне руске товариство въ Краковѣ. Зборъ бувъ, якъ на число тутешныхъ рускихъ академиковъ, дуже численный. На зборъ явився и ректоръ краковского университету, др Радель. Онъ завѣривъ нашихъ академиковъ о цѣлой прихильности университетского сенату до намѣру основаня рускаго товариства, але рѣвночасно высказавъ свою и сенату гадку, щобы Русины-академики вступили яко окремый кружокъ до „Czyteln ê Akademick-on" съ задержаньемъ повной автономіи и съ окремымъ кураторомъ. Ректоръ пояснивъ, що при томъ будутъ мати Русины-академики великій матеріяльній користи — а надто приложатъ руку до трактованя теперь въ цѣлой суспольности згоды обохъ братныхъ народовъ... На зборѣ бувъ одинъ академикъ Полякъ. Онъ поперавъ ректора и обѣцювавъ Русинамъ, що на случай сполученя „Czyteln-ê Akademick-on" съ рускимъ товариствомъ академичнымъ буде выбраный предсѣдателемъ одного року Полякъ, а другого Русинъ. Однакожь академики руски обстали при своѣмъ намѣрѣ и горячо мотивували потребу завязаня окремого рускаго товариства. Мотивы подавали ректорови такій: 1) Користи матеріяльній для Русиновъ не можутъ мати нѣякого значеня, бо Русины въ Краковѣ не будутъ нѣчого предпринимати на велику мѣру; 2) що до згоды обохъ народностей — то передовсѣмъ обѣ стороны мусятъ стояти независимо одна отъ другои, отже якъразъ на те выходило-бъ, що Русинамъ потрѣбно окремого товариства, але 3) Русинамъ-академикамъ не ходитъ о нѣяку политичній и соціяльній цѣли, але о тое, щобы мати свою хату, свой кутокъ, де могли-бъ зойтися, погуторити родною мовою и прочитати свои часописи. По 2-годинныхъ розговорахъ руски академики не переконали ректора, а ректоръ не переконавъ ихъ. Русины ухвалили заснувати окреме товариство руске и выбрали комитетъ зъ 4-охъ товаришевъ для укладу статута, а ректоръ при отходѣ ще разъ заявивъ, що сенатъ не буде неприхильно относитися до рускаго академичного товариства.

— **Посломъ до рады державной зъ мѣста Рящевъ-Ярославъ** выбраный бурмистръ ярославскій п. Бартошевскій переважною большостею голосовъ. Контръ-кандидатъ, п. Рошковскій, проф. львовского университету, перенавъ, доставши ледви третину голосовъ. За выборомъ п. Бартошевского було правительство, а до выбору его допомогли жиды.

— **Кобзарь Тараса Шевченка** выданье дуже хороше, оправне въ полотно (подавшееся въ Петербурзѣ 1884 р.) можна замовити собѣ въ товариствѣ „Сѣчь" у Вѣдни (VIII. Laudongasse 49. 17.) на имя п. М. Пачовского, за надосланьемъ 3 рублѣвъ 20 коп. (въ австрійскихъ грошахъ).

— **Товариство „Сѣчь" у Вѣдни** выбирае сегодня новый Выдѣлъ на загальномъ зборѣ своихъ членовъ.

— **Бережаньска гимназія** числила при концы минувшого школьного року 327 учениковъ (съ початкомъ року 380). Поля обряду: 172 римо-католиковъ, 108 греко-католиковъ и 47 жидовъ. Поля народности же було 204 Поляковъ, 105 Русиновъ (3 перекинчики) и 18 Нѣмцевъ. На надъобовязковый языкъ рускій учащало 107 учениковъ. Спѣву въ гимназіи бережаньокой зовсѣмъ не учатъ, бо, якъ бачимо зъ справозданя дирекціи, на науку спѣву не учащавъ анѣ одинъ ученикъ!

— **Въ ч. 20 „Зорѣ"**, нашои одинокои литературно-науковои часописи, розпочалося дуже гарне оповѣданье Наталіи зъ Озаркевичевъ Кобринськои подъ заголовкомъ: „За-для куска хлѣба", дальше розпочалося оповѣданье Корнила Устіяновича подъ заголовкомъ „Сватанье Балы". Въ части науковой находимо межи иншимъ початокъ студіи Одександра Конишого „Женщины професоры на университетѣ въ Болоніи" и докончене студіи Ивана Франка „Остатки первѣотного свѣтогляду въ рускихъ и польскихъ загадкахъ народныхъ".

— **Нова хороша церковь** зъ твердого матеріялу построена въ Синевѣдску выжнѣмъ. Дня 9 л. падолиста освятитъ ю самъ Преосв. еп. Сильвестеръ.

— **Цѣсарь** дарувавъ зъ приватной шкатулы громадѣ Бѣлъче 100 зр. запомоги на внутрѣшне прикрашенье новопостроеной тамже церкви, а громадамъ Красне и Трушовцѣ по 50 зр. на будову школъ.

— **М. А. Кропивницкій**, звѣстный нашъ артистъ драматичный и писатель на Украинѣ выдае свои творы въ новомъ выданю. Крѣмъ давнѣйшихъ его творовъ драматичныхъ будутъ въ сѣмъ выданю помѣщени ще деякѣ новѣ.

— **Бар. Іорнашъ-Кохъ**, вице-президентъ галицкой краевой дирекціи финансовой, мае пойти на пенсію, а мѣсце его мае занятн п. Ганкевичъ, зъ бюра министра финансовъ Дра Дунаевского.

— **Трупа драматична п. Бачиньского** дае предстаплення теперь въ Сяноцѣ.

† **Гр. Генрикъ Водзицкій** померъ въ 71 роцѣ житя дня 29 с. м. въ Краковѣ по цѣлорочной недузѣ. Покойникъ бувъ однымъ зъ головныхъ инпиціаторовъ заложенія краковского товариства убезпеченъ и першимъ его директоромъ аж до послѣдной хвилѣ; бувъ такожъ посломъ до сойму краевого отъ першои его каденціи аж до послѣдной, отакъ предсѣдателемъ товариства рольничого, товариства штукъ красныхъ и т. д. Що до политичного становища, яке покойникъ займавъ въ своей дѣяльности въ соймѣ и въ краю, досыть буде, коли повторимо за „Czas-омъ“: „Належавъ онъ до политичной родины „Czas-у“.

— **Змартыхвстанцѣ** заложили въ Краковѣ на Шляку подъ ч. 40 свой новиціятъ. Настоятелемъ и магистромъ сего интернату именованый ксѣндзъ Левъ Збишевскій, а его товаришемъ ко. Володиславъ Орпишевскій. Новиціятъ сей числитъ теперь 4 кандидатовъ и 3 братчиковъ загаломъ 9 особъ.

— **При гр. кат. капитулѣ въ Перемышли** именувавъ цѣсарь почетными крылошанами: Юліяна Ясеницкого, декана въ Выслоцку выжнѣмъ; Ив. Гавришкевича, пароха и декана въ Камѣнцѣ лѣсовѣй; Платона Паславского, пароха въ Белзѣ; Якова Неронович, декана въ Розборѣ округлѣмъ; Вас. Гапановича, декана въ Стебнику и Романа Ковшевича, декана въ Ременовѣ.

— **„Kurjer Lwowski“** въ ч. 103 зъ 31 л. жовтня подае обѣцяни документы въ справѣ 60.000 зр. „швайггельду“ даного п. Козловскому. Суть то вѣзнания въ судѣ вѣденьскѣмъ: губернатора „Лендербанку“ Людвика гр. Водзицкого, Дра Арнольда Рапапорта, самого З. Козловского, бар. Шварца, директора „Лендербанку“ Самуеля Гана и Дра Людвика Вольского. Всѣ переслухани потверджуютъ, що Козловскому було признано 60.000 зр. „за рѣжни услуги“, и що Козловскій о тѣмъ знавъ. Однакожъ самъ Козловскій и прочи переслухани панове вѣзнали дальше, що Козловскій тыхъ 60.000 не принявъ. „Kurjer Lwowski“ допускае и таку евентуальность, що п. Козловскій не достався зъ „Лендербанку“ тыхъ 60.000 зр. и звернувъ дотычный листъ провизійный, — але длячого онъ се зробивъ, длячого звернувъ листъ аж въ початку лютого 1883 року? Бо вже цѣла справа выйшла на верхъ, всѣ боялися компромитацій, боялися навѣть арешту! Зъ дотычныхъ документовъ довѣдуемось, що на „швайггельды“ (нѣбы на инсераты) для газетъ, выдано зъ суммы призначеной для Дра Каминьского — не богато, бо лишь 100 000 зр.!

— **Крыл. Антоній Петрушевичъ** напечатавъ въ друкарни Ставропигійской брошуру: „Хронологическая роспись церковныхъ и мірскихъ книгъ, напечатанныхъ кирилловскими буквами въ городѣ Львовѣ съ 1574 до 1880 года“. Стор. 24 съ поясненями. Дуже цѣкава тая брошура описуе 212 книгъ.

— **Сѣмъ галицкихъ епископовъ**, межи ними и оба руски, выслали сими днями черезъ п. намѣстника меморіялъ до министра вѣроисповѣдань бар. Конрада. Въ меморіялѣ тѣмъ сказано, що коли только прійде потреба ставити або направляти будынки церковни або парохіяльни, то при конкуренціи величезный часъ даетъ найбѣднѣйшихъ, т. е. на парохіянъ, тымъ часомъ жиды позакупували въ громадахъ якусь и свободни отъ конкуренціи. Щобы злегшити отъ зъ парохіянамъ, епископы просятъ п. м[инистра] о змѣну держ. закона зъ 7 мая 1874 р. чинъ въ напрямѣ, щобы до конкуренціи були по[пущени] кожь тіи католики дотычного обряду, [которы] не мешкаютъ въ приходѣ, але въ его [границахъ] земельну посѣлость.

Вѣсти зъ Аепар[хіи].

Душпастырскій пос[тавленія] ро. 1) Ив. Попель завѣдательство О[рдынаріата] перемышльского, 2) Стеф. Коблянс[кого] ьство Коходѣвки, 3) Василь Крын[ицкій] дництво въ Добростанахъ.

Каноничну инстит[уцію] о. Глабоку, дек. буковиньского, полу[чилъ] инъ Рожанковскій, капелянъ зъ Ольхо[вца].

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Д. Г. въ Завалові. Вы пропустили посылку въ 7/9 (3 зр.) отже съ нынѣшною заплачено до кѣнця року и лишаеся 3 зр. на 1885 рѣкъ. — *Всч. Т. Б. въ Пістыни.* Прислany днесь 1 зр. за жовтень а не за падолистъ. — *Пит. „Чит. им. Шевч.“ въ Добростанахъ.* За „Дѣло“ маемо за падолистъ заплачено.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

подъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

На дохѣдъ „Академичного Братства“

Въ Суботу дня 20 (1) листопада 1884.

ГАРКУША

славный атаманъ гайдамаковъ

образъ зъ часовъ козацкихъ въ 3 дѣхъ съ спѣвами и танцями О. Стороженка.

(Режиссеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Сотникъ Бугузъ	— — —	И. Грыневецкій
Маруся, его жѣнка	— — —	И. Биберовичева
Галя, ея подруга	— — —	И. Луцка
Куць	шляхта, товаришѣ сотника	С. Стефуракъ
Хорунжій		К. Подвысоцкій
Бебехъ		И. Попель
Гаркуша, атаманъ гайдамаковъ	—	И. Биберовичъ
Помело	козаки	И. Плесецкій
Вакула		М. Яворичъ
Уласъ		В. Левицкій
Обухъ		И. Чайковскій
Катерина, ключница сотника	—	М. Людкевичова
Хведоръ, джура сотника	— —	П. Кирницкій
I	дѣвчина	И. Попелева
II		Ю. Плесецка
III		Е. Подвысоцка
IV		П. Демковичъ

Козаки, козачки, гайдамаки и нарѣдъ. — Дѣеся на Украинѣ.

Закѣнчитъ:

Тато на заручинах

мѣщаньска пригода въ 1 актѣ оригинально написавъ Григорій Григорієвичъ.

ОСОБЫ:

Максимъ Простогубъ, богатый мѣщанинъ	— — —	И. Грыневецкій
Олена, его жѣнка	— — —	А. Осиповичева
Осипъ, его сынъ	— — —	О. Осиповичъ
Станиславъ Порожницкій, лѣсничій		С. Стефуракъ
Кордула, его жѣнка	— — —	М. Людкевичева
Ванда, его дочка	— — —	И. Луцка
Маріанъ Пшепьонтальскій	— —	И. Попель
М. Пшепьонтальска, его жѣнка	—	Е. Подвысоцка
Анджей Пшекрещѣцкій, стариный	—	В. Чайковскій
Ангеля Пшекрещѣцка, его жѣнка	—	Ю. Плесецка
Матеушъ Подпаньковскій	— —	К. Подвысоцкій

Дѣеся въ домѣ Порожницкихъ.

Въ недѣлю дня 21 вересня (2) листопада 1884.

Бѣдна Марта

оригинальна народна мельодрама въ 4 актахъ Д. Млаки, музика И. Воробкевича

Актъ 1. Нужда, розпуста и забобоны. Актъ 2. Покуса и початокъ поправы. Актъ 3. Богъ прутомъ не карае. Актъ 4. Благословенни плоды неутомимого душпастырского звания.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетовъ и картъ абонаментовыхъ достати можна въ торговли Вп. Дюмета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улицы Скарбковска ч. 2, а вечеромъ отъ годины 5-той при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Курсъ львовскій зъ дня 31 л. жовтня 1884.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	271 —	274 50
„ дѣлбв.-черн.-ае. по 200 р.	191 50	194 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	285 —	290 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц по 5% ав.	98 25	99 25
„ „ „ по 4% ав.	91 50	93 —
„ „ „ по 5% ав. період.	98 25	99 25
Банку гип. галиц. 5% ав.	101 40	102 40
Листы доп. гал. рустик. банку п. 6%	— —	— —
3. Листы довжни за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% львовск. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	101 40	102 40
Облиги комунальнѣ Гал. банку рустик. 6%	96 75	97 75
Пожички пр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова	18 50	20 50
„ „ Станиславова	22 50	24 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 67	5 77
„ цѣсарскій	5 72	5 82
Наполеондоръ	9 67	9 77
Полимперіялъ	9 98	10 08
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 23½	1 25½
100 марокъ нѣмецкихъ	59 75	60 50
Срѣбро	— —	— —

Аптика РУККЕРА во Львовѣ

1009 (104—?) поручае

Специяльности и универсальни средства французскій и инши, якъ черезъ нею такъ и черезъ инши фирмы оповѣщуванй.

Огнетревалй и безпечни отъ влому

КАСЫ

солидне и прекрасно выроблени съ американьскими замками и паскилевыми засувками такі, якъ я доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(19—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул Валова.

(Просветя о корреспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

По зниженой цѣнѣ!

Украинськй гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна дѣстати по зниженой цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (2—?)

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu paisal

Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимѣсячныхъ зошитахъ въ 28 до 30 аркушѣвъ друку съ 200 деревориты.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцаровъ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно подвысшена. Листа пренумераторовъ буде оголошена въ послѣднѣмъ зошитѣ. Грошѣ належитъ присылати подъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (4—10)

И. Вайнъ

во Львовѣ, при ул. Коперника ч. 22

1102 поручае свій (6—12)

складъ образовъ олѣйныхъ и олѣйно, друкованыхъ: святыхъ, народныхъ-крайобразовъ и т. п., якъ такожъ великій выборъ зеркалъ и рамъ золоченыхъ, бронзовыхъ, листовыхъ, орѣховыхъ и ризьбленыхъ.

Пріймая также образы олѣйни и олѣйно друковани до **отновленя, натягненя и оправы въ рамы**, якъ также **рамы до золоченя** по цѣнахъ якъ найумѣренѣйшихъ.

Сплата ратами мѣсячними, такъ въ мѣсци якъ и на провинціи.

АНТ. ЩЕРБА

МУЖЕСКІЙ КРАВЕЦЬ

во Львовѣ, при ул. Коперника ч. 6. мае честь поручити Вч. ПТ. Публицѣ и Вч. Духовенству свою

РОБОТНЮ

МУЖЕСКОЙ ОДЕЖИ

пбсля найновѣйшои моды, въ найлучшихъ товаровъ и по цѣнахъ якъ найдешевшихъ, упрашаючи мою Руснѣ о ласкавѣ взгляды Вич. П. Т. Публики и Всч. Духовенъства, поручаючи ласкавому покровительству.

Всѣ ласкавѣ замовленя выконуются въ найкоротшомъ часѣ. (11—12)

995

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и мае на складѣ слѣдуючій

Формулярѣ для касъ ощадничковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1) Книга касова, одна либра	40 кр.
2) Книга маетку желѣзного, одна либра	40 кр.
3) Книга маетку подручного, одна либра	40 кр.
4) Скрипт, 100 примѣрниковъ	55 кр.

„МЕРТВІ ДУШѢ“

гумористична повѣсть **Миколая Гоголя** съ портретомъ автора и „Словомъ отъ Выдавництва“ (278 сторонъ великои 8 ки).

Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ пересылкою почтовою 2 зр.

Достати можна въ администраціи „Дѣла“. и въ книгарни Ставропигійскій.

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядовъ, образовъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажаемой Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, отихарѣвъ, балдахиновъ, хоругвей, фанъ, плащеницъ, образовъ малѣованыхъ на бласи и полотнѣ, до иконостасовъ, престоловъ и на стѣны церковнѣ; олтарики або образы процесіональни; хрестовъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестовъ желѣзныхъ на гробы и полѣзныхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, амулокъ, дарохранительницъ, дарохранницъ, хлѣбницъ до Вечерни, кадильницъ, поликандровъ (пауковъ), подсвѣчниковъ (лѣхтарѣвъ), канделябровъ, ламинницъ, свѣтла церковного, диванковъ, цвѣтовъ и проч.

Великій складъ товаровъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Дыжки, виляки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лижечки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускомъ языцѣ высылаются на жаданье даромъ.

1194 **Опаковане даромъ.** 4—?

20 процентъ

за машину до шитя.

72 нейсатыхъ агентовъ звивавси черезъ цѣлый рокъ по краю и предкладая нашой легковѣрной публицѣ машины до шитя на раты, бляги при тѣмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальній американьскій** и що тѣ машины получили на выстави амстердамской дипломъ почестный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тѣ агенты такъ неутомимо угавяютъ по краю и такъ благаютъ? — бо достаютъ за то 20 процентъ отъ тои квоты, котру подписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити кѣлько процентовъ платитъ наша бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Сотъ ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рѣчно черезъ свою благу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданои машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихѣ машины за грубій грошъ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конецъ такому страшному вызыскуванію нашои публики, постановивъ я отъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. въ трехъ рѣжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера нѣжни съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.

Машины Зингера ручни по 48 и 38 зр.

Раты тыждневѣ 1 зр., мѣсячни 3 зр., квартальни 12 зр., готовкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои устави промысловои, що якъ разъ взѣйшла въ житье, всяка зъ стороны дѣйствъ обѣцювана гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій механикъ и платитель торговли шинъ. Львовъ, готель Жоржа.

Принятй въ замѣну машины уживани, отпродую по той самой цѣнѣ по якій и прійминъ, т. е. ручни отъ 3 до 12 зр., ножни отъ 5 до 15 зр. 1156—31 ?

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарни Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 123. Львовъ, Вторникъ 23 жовтня (4 листопада) 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, срѣмъ рускихъ святъ) о 4-ій год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркуш кождого 15-го и послѣдняго дня кожного мѣсяца.

Ред. и адм. администрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улиці Галицкой.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылать пбдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не зворочаютъ; редакція на оферты и литературу жонъ.

Поодинокое число строкъ 12 кр. а. в.

Оголошенія приймаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣлъ одной строчки печатной.

Реклямація неопечатані вольні бѣлъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часопису „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на пѣлый рѣкъ . . 12 руб. на пѣвъ року . . 6 зр. на пѣвъ року . . 6 руб. на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 руб. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чвертъ року . . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рѣкъ . зр. 5· на пѣвъ року . зр. 2·50 на чвертъ року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рѣкъ . . 12 руб. на пѣвъ року . . 6 руб. на чвертъ рок. . . 3 руб. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рѣкъ . . 16 руб. на пѣвъ року . . 8 руб. на чвертъ рок. . . 4 руб. на самъ додатокъ: на цѣлый рѣкъ . . 5 руб. на пѣвъ року . . 2 50 к.

Для Заграницы, окрѣмъ Россіи: на цѣлый рѣкъ . . . 15 зр. на пѣвъ року . . . 7·50 зр. на чвертъ року . . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ: на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр.

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався IV-тый кварталъ сегорѣчной предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Успильно просимо П. Т. Предплатниковъ о поспѣшну высылку предплаты и о выровнанье залеглостей.

Партійнѣсть въ дѣлѣ загально-народнѣмъ

— се на всякій способъ дуже велике лихо, котрого особливо мы, Русины галицкі въ прикрѣмъ нынѣшнѣмъ положеню нашѣмъ повиннѣ якъ найсовѣстнѣйше выстерѣгатися. Въ загально-народныхъ дѣлахъ есть непростимымъ грѣхомъ поводуватися якимись посторонными, партійными або и личными взглядами, не лишь затаювати, але ще и перекручувати правдивый станъ рѣчи и черезъ те выкликувати въ рускѣй суспѣльности баламутній погляды, пѣдозрѣванье людей честно думаючихъ и недовѣріе до людей, котрі именно на довѣріе заслужили, бо дѣлаютъ въ загальну користь народу, не оглядаются на приваты, а ставятъ окликъ: „salus patriae — prima lex“.

Хто мавъ случайнѣсть читати послѣдній числа „Нового Пролома“, — той мѣгъ зъ всего тамъ понаписуваного набрати пересвѣдченя якъ то деякій Русины, такій Вахнянины, Сѣчинській, Гудики, Таничкевичѣ напосѣлися на тое бѣдне, въ пѣчѣмъ неповинне „Обще рѣльничо-кредитне заведенье“; якъ они его — не знати за що и за котре — то на зборѣ вѣрителѣвъ, то на зборѣ бтпоручниковъ вдовичо-сирѣтского фонда „переслѣдуютъ“: на зборѣ вѣрителѣвъ говорятъ о „кепскѣй господарцѣ“, о „мальверзаціяхъ“ и т. д., а на зборѣ вдовичого фонда не ухвалюютъ того, чого бажае собѣ дирекція и управляюча рада банку... То „зрада“! То „украинофильска“ або може и „польска“ интрига!

Що-жь треба було робити тымъ „интригантамъ“ и переважаючѣй бѣльности бтпоручниковъ вдовичо-сиротиньского фонду, ухвалившѣй выновѣсти банкови дня 1 грудня 85.000 на книжочкахъ вкладковыхъ, — щобы заслужити собѣ ласку деякихъ панѣвъ? Га, треба було долонею заслонити очи на цѣлу господарку банку; треба було забути о карнѣмъ процесѣ, якій вже розпочався противъ бувшихъ урядниковъ банку; треба було выкинути зъ памяти те, що проценты бтъ капиталу вдовичого фонду платитъ банкъ не готѣвкою а книжочками; що сего року не було чимъ выплатити вдовицямъ та сиротамъ и комисія фонду мусѣла заставляти паперы, а до того ще и сама платити проценты, — все те треба було выкинути зъ памяти, принятн яко фактъ, що банкъ не мае 750.000 дефициту, якъ орѣкъ заприсяженый знатокъ; треба було дати ще нагану теперѣшнѣй комисіи фонду за те, чому она ще передъ пѣвтора мѣсяцемъ не дала банкови пожичку 50.000, а въ такѣмъ случаю фондъ вдовичій мавъ-бы бувъ въ „певнѣмъ“, якъ у власнѣй скрини, рускѣмъ банку 212.000 зр., — конець кѣнцемъ треба було очи закрыти, про все забути, у все вѣрити и все робити, що банкъ каже и хоче, а сповнивши таку „патріотичну“ повинность — махнути съ вдоволеньемъ рукою и сказатй „après nous le déluge!“ Оттогды не було-бъ „интриги“!

Найсилѣйша рѣчь дается для посторонныхъ цѣлей затемнити, найочевидѣйша перекрутити, — але то вже кождый муситъ признати, що велико треба цивильной бтваги и справдѣ карколомного подвигу, щобы ще нынѣ жадати бтъ Русиновъ „довѣрія“ до санаційныхъ проектовъ дирекціи и управляючой рады рускаго банку, — а тыхъ, котрі не маютъ „довѣрія“, пятнувати мало-що не якими запроданцями лящкими... У деякихъ панѣвъ кромѣ незнаня того, що есть публичною тайною, проявляеся ось теперь ще дуже коротка память. Величезный дефицитъ банковый не урбсъ за одну нѣчь, — се рѣчь ясна. Бтъ коли банкъ рускій, бтъ тогды „украинъского“ духа въ нѣмъ анѣ не пахло, — се рѣчь загально вѣдома. А чого не повинній бы ще пп. редакторы деякихъ газетъ забути (бо се дѣялось передъ трема-двома мѣсяцями) то се, що не хтось „зъ innion parafii“, але таки дръ Ив. Добрянській, директоръ банку, пѣйшовъ до п. Зыбликевича просити о пожичку „отъ іерархіи сполечной“, зъ Банку краевого. Ну, чей пп. редакторы такожь не повинній ще забути про внесенье предложене рус. банкомъ загальному зборови членовъ „Народного Дому“ о поруку того института за пожичку въ Банку краевомъ! Власне не хто иншій, якъ „Дѣло“ и „Батькѣвщина“, органы „innion parafii“, выступили заразъ противъ такого небезпеченьства. Чи добре зробили, чи зле? Що думае о тѣмъ цѣла Русь: ганитъ ихъ за тое? Бувъ се крокъ „непатріотичный“, що члены „Народного Дому“ не наразили институтъ на ще бѣльшй страты матеріальній, а що важнѣйше, на страты моральнѣ?

Якъ членами „Нар. Дому“ руководило добро народне, такъ само оно руководило и бтпоручниками вдовичого фонда. Длятого мы можемо кождому, хто пѣдсуває имъ щось иншого, якъ не добру волю, сказати: Hands off!

Загальный збѣръ
бтпоручниковъ фонда вдовичо-сиротиньского

(Дальше.)

Справованье дра Пелеша, котре выказувало, що бѣльша часть фонда вдовичого умѣщена безъ жадной обезпеки въ „Общѣмъ рѣльничо-кредитовѣмъ Заведеню“, зробило на бтпоручниковъ дуже прикре впечатлѣнье. Всѣ чувствували аж надто глубоко, яка сумна доля чекала-бы ихъ нещастній вдовицѣ и сироты, наколи-бы загрожене теперь Заведенье упало.

Въ дискусіи надъ справованьемъ першій забравъ голосъ о. Гойданъ и старався усправединити шконтруючу комисію въ мая с. р. изъ закиду, що она станъ касы промовчала. Бнъ мовивъ, що вже въ роцѣ 1880 звертавъ увагу загального збору, що въ „Общѣмъ рѣльн. кред. Заведеню“ кромѣ 75.000 зр. есть умѣщеныхъ ще 38.000 зр.; — такъ само ствердивъ бнъ, що и въ маю с. р. яко референтъ шконтруючои комисіи згадувавъ про умѣщенье суммы 80.642 зр. — Не знати однакожь, якъ се дѣло малося. Дръ Пелешъ стоявъ при своѣмъ справованю, заявляючи, що хотяй предсѣдавъ загальному зборови въ маю с. р., однакожь про 80.642 зр. дѣвнався аж по зборѣ. Такъ само и бѣльша часть бтпоручниковъ, котрі въ маю були, нѣчого о сѣмъ не знала. — О. Сѣчиньскій складае отвѣчальность на синдика фонду дра Яминьского, котрый, будучи втаемниченый въ станъ „Общого рѣльн. кред. Заведенія“ и знаючи вже минувшого року въ голосныхъ слухѣвъ о лихѣмъ станѣ его, не звернувъ на се уваги анѣ комисіи управляючои, айнѣ послѣдного загального збору, на котрѣмъ дръ Павенцкій станъ рѣльничо-кредитового Заведеня представлявъ въ такъ рожевыхъ барвахъ. — Дръ Яминьскій звинявся тымъ, що его на загальнѣмъ зборѣ въ маю нѣхто про 80.642 зр. не пытавъ.

По сѣмъ слѣдувало справованье касіера. Ведля того справованя представляе Фондъ вдовичій слѣдующій маетокъ:

46 щадничихъ 6% книжочокъ „Общого рѣльничо-кред. Заведеня“, а именно 1 книжочка въ р. 1879 (на 3.281 зр. 12 кр.), 3 книжочки въ р. 1880 (на 6056 зр. 88 кр.), 40 книжочокъ въ р. 1881 (на 73.877 зр. 95 кр.) и 2 книжочки въ р. 1884 одержанй замѣсть проценту (на 2.094 зр. 58 кр.),

разомъ . . . 85.310 зр. 53 кр.

5% листы „Гал. земского кред. тов.“ вложенй яко закладовый капиталъ въ „Общ. рѣльн. кред. Зав.“ въ сумѣ 75.000 „ — „

15 штукъ 5% листовъ держанныхъ на . . . 14.050 „ — „

3 штукъ 5% листовъ Банку ипотечного на . . . 2.000 „ — „

2 книжочки галицкои щадницѣ на . . . . 4.000 „ — „

56 штукъ 5% листовъ „Гал. земск. кред. тов.“ на . . 61.000 „ — „

16 штукъ 5% листовъ „Гал. земск. кред. товариства“ закупленыхъ новѣйшими часами на . . . . 22.600 „ — „

пожички на гипотекахъ въ сумѣ . . . . 43.100 „ 80 „

готѣвка въ касѣ . . . 483 „ 00½

Разомъ . 307.544 зр. 33½

Зъ порядку дневного слѣдувало справованье референта анкеты асекураційной о. Д. Таничкевича. Въ сѣй справѣ вплынули въ-разу двѣ оферты: Товариства краковского и Славіи. Переговоры съ обома товариствами провадивъ въ стороны анкеты дръ Ал. Огоновскій. На случай, если-бы духовенство рѣшилося свои церкви и будынки парохіальнѣ громадно въ однѣмъ товариствѣ асекураційнѣмъ забезпечити, предложили они слѣдующѣ оферты:

Товариство Краковске опустило въ звычайной премін при церквахъ 10%. Зъ предвиджуваного 25% выску дае оно 15% на користь асекурующимъ (знижуючи о 15% ихъ премія), а решту выску, т. е. 10%, звертае по роцѣ въ користь фонда вдовичого. При будынкахъ не знижило звычайной премія, прочій-же користи въ предвидженого выску оставило.

Тарифа „Славіи“ есть трохи низша, але за те остае незмѣнена; такъ само не звертае „Славія“ и своихъ выскѣвъ. Однакожь „Славія“ основуе для рускихъ церквей и парохіальныхъ будынковъ осѣбну автономичну спѣлку и бтступае ѣй весь чистый выскъ на отвореньe фонду резервового. По отвореню того фонду въ величинѣ 1% бтъ сумы забезпеченого капиталу бтступае 50% въ користь гарантійного фонду, а 50% въ користь спѣлки. Коли-жь и гарантійный фондъ осягне высоту 1% бтъ забезпеченого капиталу, бтступае цѣлый чистый выскъ въ користь спѣлки и перетворюе ся въ самостѣйне руске товариство. Поки-що дае „Славія“ 1.000 зр. на народній цѣли.

Въ послѣднихъ дняхъ предложивъ комитетови дръ Ив. Добрянській ще одну оферту бтъ „Aziend-ы“, однакожь проблематичну и нетости. Тарифа ей значно высша, а користи для фонда сомнительній, а до того и помѣчь для „Общого рѣльн. кред. заведена“ зовсѣмъ невпевнена.

О. Таничкевичъ, представивши содержанье офертъ, заявивъ, що комитетъ асекураційный уважавъ цѣлу тую справу за недозрѣлу и не повинъ нѣякого рѣшена.

О. Костецкій (проф. при нѣм. гимн. у Львовѣ) внѣсъ, щобы комисія, котра мае се дѣло розсмотрати, взяла особливо пѣдъ розвагу оферту „Aziend-ы“, а прибувшій въ Вѣдня дръ Клингъ, директоръ „Аціенды“, предложитъ въ комисіи устно свои условія. — О. Чировскій пѣдвѣвъ гадку, чи не мѣгъ-бы фондъ взяти асекурацію на себе и тымъ чиномъ прійти до выскѣвъ, котрі припали-бъ чужимъ товариствамъ, — и внѣсъ выбрати комисію, котра-бы надъ тою справою застановилася. Ему бтповѣвъ о Таничкевичъ, що о основаню осѣбной рускои асекурации бнъ гадавъ вже бтъ многихъ лѣтъ, однакожь нынѣ се не можливе; до такого дѣла треба концесіи, а о одержаню ей намъ Русинамъ не можна теперь и думати, коли то нашѣ противники имѣли всю власть въ краю въ свои руки, коли въ радѣ министровъ засѣдае п. мин. Земялковскій; въ нынѣшныхъ часахъ можемо мы лишь прилучитись до котрого съ истнуючихъ товариствъ асекураційныхъ.

На сѣмъ перервано загальну дискусію о асекураціи и бтступлено ѣй до ближшого розсмотреня комісіи адміністраційнѣй. Потѣмъ рѣшено ще взяльнити касіера и контролюра на часъ его урядованя бтъ кавціи, — дальше перенесено, зѣ взгляду на велику працю секретаря, одну часть его урядованя на контролюра, котрому за те пѣдвышено ремунерацію о 50%.

Въ кѣнци выбрано двѣ комисіи: до шконтра касы въ 5 членовъ, и адміністраційну въ 12 членовъ. До шконтра касы выбрано: оо. Гузара, Петровича, Мироновича (въ Оравы), Хоминьского и Волиньского. До комисіи адміністраційной ввѣйшли: оо. Харкевичъ, Грабиньскій, Сѣчиньскій, Коновалецъ, Ленкавскій, Радикевичъ, Гудикъ, Чировскій, Огоновскій, Кульматицкій, Стотанчикъ и Таничкевичъ.

На тѣмъ закѣнчилося перше засѣданье д. 28 л. жовтня а вся дѣяльность розвинулася въ комисіяхъ. (Кон. буде.)

О рускѣй депутаціи

до Є. В. Цѣсаря, вложенѣй зъ бтпоручниковъ вѣча львовскихъ Русиновъ: проф. дра Омеляна Огоновского и Вп. Михаила Дымета, мѣстопредсѣдателя львовской торговельной палаты — и зъ бтпоручниковъ львовского Ставропигійского братства: проф. дра Шараневича и Вп. п. Володислава Федоровича, властителя бѣльшихъ посѣлостей (до тыхъ чотырохъ мавъ у Вѣдни прилучитися Вп. п. Ковальскій, ц. к. надворный совѣтникъ и посолъ до рады державной), — депутаціи, котра мала у стопъ трону вложити справедливій жалобы и просьбы рускаго народа въ Галичинѣ, тяжко покривдженого неоправданымъ, звѣстными клеветами народовыхъ патріотниковъ выкликанымъ недовѣріемъ правительства и послѣдувавшимъ за тымъ новымъ наѣздомъ Єзунтовъ на Галицку Русь, спеціяльно же бтданьемъ Єзунтамъ пѣдъ зарядъ монастырѣвъ въ Добромили и Лавровѣ, — о депутаціи сѣй, на котру загально такъ великій надѣй покладаемо, знову якось цѣлкомъ утихло. Се тымъ дивнѣйше, що меморандумъ вже давно мае бути готове, поровумѣтись же не есть такъ дуже тяжко, а дръ Ом. Огоновскій, мимо пресіи на него свыше, рѣшучо заявивъ, що уважае сповненье волѣ галицкого народа своимъ святымъ обовязкомъ.

Зъ-разу дожидано мабуть повороту цѣсаря до Вѣдня; — чого опболя дожидано, сего вже не знаемъ. Пригадуемо сю пекучу а многоважну справу выѣзду нашои депутаціи длятого, що въ надбѣшовшихъ власне часописяхъ находимо вѣстку, *що Є. В. Цѣсарь мае 10 с. м. (лат. ст.) прибути до Вѣдня, де лѣвди 2—3 днѣ забавитъ а опболя выѣде на довшій часъ до Gödöllö на Угорщинѣ (буде тамъ аж до Нового Року). Отже-же здаесь намъ, що вже послѣдный часъ починити бтповѣдній кроки и постаратись о послуханье,* бо инакше выѣздъ знову проволочесь. Звертаемо увагу, що таке проволѣканье могло-бы декуды, особливо мѣжъ нашими ворогами, выкликати праженье якось зовсѣмъ неоправданои и неумѣстнои... дипломатіи. Проволѣканье *мусѣло-бы дальше въ очехъ правительства бтойжити делегованю депутаціи майже все значенье и послужити доказомъ, що Русинамъ высше наведенй справы зовсѣмъ не такъ дуже лежатъ на серцю, якъ-бы оно зразу здавалося.* А вже-жь, що найменше, маемо право домагатись якогось пояснена!

Зборы Русиновъ-выборцѣвъ
мѣста Львова.

Въ недѣлю дня 2 н. ст. падолиста бтбулася въ сали „Народного Дому“ нарада Русиновъ-выборцѣвъ що до маючого нынѣ бтбутися выбору одного посла мѣста Львова до думы державной на мѣсце зложившого мандатъ п. Ю. Захарієвича,

Всѣхъ присутныхъ було звыжь 200 людей. Збори отворивъ Вир. крыл. Шведзицкій, предсѣдатель „Рады Руской“, промовою, въ котрій вказавъ на велике значенье справы, надъ которою збѣръ мае нарадитись, и на вагу рѣшенія, котре западе; назначивъ дальше, що певно всѣ Русины зъ серця бажали-бъ выбрати на посла свого, Русина, однакожь зваживши, що доси кандидаты Русины не могли у Львовѣ узыскати бѣльшости та що и нынѣ все ще годѣ надѣятись, щобъ руській кандидатъ при выборѣ утримався, добре було-бъ застановитися, чи не лѣпше буде замѣсть ставити особного руского кандидата, отдати руській голосы такому польскому кандидатови, котрый-бы, хоть и не помогъ, то бодай шкодати намъ не хотѣвъ та не бувъ намъ Русинамъ надто ворожо успособленый.

Першій забравъ опѣсля голосъ совѣтникъ Савчиньскій и внесъ, щобы Русины выборцѣ отдали свои голосы на проф. университету дра Ф. Грызецкого, котрого ставитъ значна часть Полякѣвъ на кандидата, а котрый хочь Полякъ, для Русинѣвъ доволѣ прихильный и въ загалѣ есть чоловѣкомъ у всѣхъ поважанымъ. Проф. дръ Шараневичъ заявивъ, що говоривъ вже въ сѣй справѣ съ дромъ Грызецкимъ, завѣдомивъ его, що Русины намѣряютъ ему свои голосы отдати, и що дръ Грызецкій на се отповѣвъ, що гордится сею прихильностею для него Русинѣвъ и що въ равѣ выбору и на дальше сю прихильность задержати старавсь-бы. Бесѣдникъ горячо поперъ кандидатуру дра Грызецкого, яко вповнѣ достойного чести и довѣрія чоловѣка. Переплетчикъ п. Сембратовичъ запримѣтивъ на се, чи все таки не було-бъ лѣпше поставити свого, руского кандидата, бо прецѣ годѣ щобъ мѣжь Русинами не найшовсь якій довѣрія руских выборцѣвъ достойный мужь. О. предсѣдатель пояснивъ, що мѣжь Русинами знайшовсь бы безъ сумнѣву не одинъ отповѣдный кандидатъ, але ходитъ о се, чи — зваживши невеликій шансы руского кандидата — поперти того въ польскихъ кандидатѣвъ, котрый-бы бувъ Русинамъ прихильнѣйшій або бодай менше ворожій; адже-жь се рѣчь ясна, що если-бъ якій рускій кандидатъ мавъ шансы, то тогды-бъ о нѣякомъ польскомъ бесѣды бути не могло. О. кат. Стефановичъ освѣдчивсь зъ огляду на теперѣшній обставины за дромъ Грызецкимъ. П. О. Марковъ думае, що Русины не можутъ на нѣкотрого зъ обохъ выступившихъ доси польскихъ кандидатѣвъ голосувати: на одного длятого нѣ, бо онъ належитъ до тыхъ загорѣлыхъ патріотѣвъ польскихъ, котрій все ще думаютъ о якихось реставраційныхъ планахъ, — на другого задля того нѣ, бо сей есть кандидатомъ *правительственнымъ*, а Русины прецѣ не маютъ нѣ найменшои причины поперати теперѣшне правительство; п. Марковъ мавъ въ своѣй промовѣ очевидно на мысли дра Левакоского и дра Грызецкого; шкода тѣлько, що хоть смѣливо кинувъ на дра Грызецкого подозрѣнье, будь то онъ кандидатъ „правительственный“, не навѣвъ на се нѣякого, нѣ найменшого доказу. На иншомъ становиску станувъ слѣдующій бесѣднихъ, ремѣсникъ п. Шустеръ, котрого бесѣда принята була присутными дуже прихильно; онъ годится съ п. Сембратовичемъ и п. Марковымъ въ томъ, що Русины не повинній на польского кандидата голосувати, але повинній свого кандидата поставити, а мотивуе се тымъ, що ту передовсѣмъ муситъ ходити о демонстрацію, що Русины у Львовѣ суть та що не думаютъ врѣкатись своихъ правъ; нехай нашъ кандидатъ упаде, — адже-жь не лишь рускій кандидаты падаютъ, падаютъ народы и назадъ подвигаются (*славно!*); но при томъ же, ставляючи своихъ кандидатѣвъ, будемо могли сконстатувати, що число рускихъ выборцѣвъ у Львовѣ разъ въ разъ бѣльше; а може десь за 20 лѣтъ удастьоя намъ прецѣ перевести у Львовѣ одного свого кандидата, тѣлько треба пильнувати, триматись разомъ и користатись всѣми силами зъ признаныхъ намъ конституцією правъ (*славно! славно!*). По кѣлькохъ короткихъ замѣткахъ за и противъ внесеня, щобы ставити свого кандидата, забравъ голосъ дръ Стефанъ Федакъ и выказавъ попередъ всего въ довшій основній промовѣ, що п. Марковъ проминувся съ правдою, натыкуючи, будьто дръ Грыз. — „правительственный“ кандидатъ; если-бъ такъ було, було-бъ о томъ прецѣ щось чути; найлѣпшимъ доказомъ, що такъ не есть, и заразомъ доказомъ щирои прихильности дра Грызецкого для Русинѣвъ есть фактъ, що онъ яко професоръ университету свого часу обставъ въ сенатѣ за арештованымъ п. Лаголою, щобы не стративъ року, а опѣсля приходивъ навѣть до визницѣ отбути съ нимъ кольокійокъ. Поклыкуючись на причины, наведенй вже попереднымы бесѣдниками, освѣдчивсь дръ Федакъ рѣшучо за кандидатурою дра Грызецкого; лѣпше причинитись по силамъ до побѣды прихильнѣйшого намъ кандидата, нѣжь ставити свого, а тымъ самымъ посередно (черезъ розстрѣленье голосѣвъ) помагати ворожому кандидатови. За дромъ Грызецкимъ освѣдчились дальше пп. Як. Савчиньскій, дръ Ом. Калитовскій и о. Гушалевичъ, звертаючи увагу, що рускихъ голосѣвъ за надто мало у Львовѣ, щобы ставленье особного кандидата могло мати значенье хочь-бы лишь поважнои демонстрації; противно, могло-бъ хиба насъ скомпромитувати. Дръ Калитовскій сконстатувавъ, що крыл. Шведзицкій, поставленый разъ рускимъ кандидатомъ у Львовѣ, получивъ всего 86 голосѣвъ...

Поводуючись наведеными аргументами, освѣдчились присутній майже однодушно попирати выборъ дра Грызецкого на посла мѣста Львова до рады державнои. На сѣмъ нарада закончилась.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(*Реформа административнои юдикатуры.*) Якъ мы вже въ одномъ зъ попередныхъ чиселъ „Дѣла“ доносили, порушивъ одинъ зъ членѣвъ сегорочного зѣзду адвокатѣвъ многоважну справу реформы поступованя въ справахъ административныхъ, а въ слѣдъ за тымъ розпочалася дискусія надъ симъ предметомъ такъ въ правничихъ якъ и политичныхъ часописяхъ. Въ той самій справѣ оголосивъ недавно печатею свои погляды членъ административного суду, шефъ секційный дръ бар. Лемаеръ, а позаякъ бар. Лемаеръ, звѣстный загально яко великій знатокъ сеи материи, посунувъ питанье поставленьемъ позитивныхъ внесень напередъ, то праця его мае бѣльше якъ однодневне значенье. Дръ Лемаеръ подноситъ потребу реформы такъ формального якъ и материяльного права административного. Передъ всѣмъ бажае Лемаеръ розширеня охороны въ правѣ публичномъ, а то черезъ поступове выобразованье теперь существующихъ институцій и хоче, щобы въ поступованю административномъ на взоръ инстанцій судовыхъ въ справахъ цивильно-приватныхъ сотворити также организацію инстанцій. Пѣсли проекту Лемаера теперѣшный судъ административный (Verwaltungsgerichtshof) рѣшавъ-бы споры административній яко друга инстанція, въ першій же настои рѣшались-бы такій справы властями административными красвыми. Щобы се однакожь могло мати мѣсце, треба передовсѣмъ роздѣлити справы, надаючійся до поступованя передъ судами административными отъ прочихъ справъ. Лемаеръ бажае именно такій справы, де субъективній права особъ приватныхъ не входятъ въ гру, переказати дискретній власти и выдѣлити ихъ совершенно зъ судовництва въ справахъ административныхъ. Въ такихъ же случаяхъ, де власть мае рѣшати о публичномъ правѣ межи двома або бѣльше сторонами и де сама не выступае въ характерѣ стороны, мало-бы мати мѣсце властиве поступованье административне,— Органѣвъ юрисдикціи административнои не хоче Лемаеръ зовсѣмъ отдѣлити отъ органѣвъ администрації и проектуе лишь роздѣлъ самои материи. — Дуже важну гадку подноситъ сей авторъ въ своѣмъ проектѣ, ставляючи постулятъ, щобы право въ дорозѣ рѣшеня административного признане, далеси вымусити и противъ державѣ, а позаякъ постановы нашого дотеперѣшного права административного въ томъ отношеню найслабшій, то жадае онъ ревизіи и кодификаціи приписовъ административныхъ.

(*Комисія буджетова делегаціи австрійскои*) мае нынѣ зобратися на засѣданье, на котромъ мае застановитися надъ преліминарями спѣльного министерства скарбу, контролею рахункѣвъ и доходами зъ мыта. Розправы надъ предложеньемъ министерства справъ заграничныхъ, котре буде мѣстити въ собѣ експозе гр. Кальнокого що до отношень монархіи до заграничныхъ державъ и що до бѣжучихъ питань заграничнои политики, назначений на завтрѣшный день, а може зачнутся ажь въ четверъ. Нарады комисіи скончатся имовѣрно ажь на другій тыждень такъ, що пленарні засѣданя ледво чи зачнутся передъ 12 н. с. листопада.

(*Хорватскій соймъ*) принявъ дня 30 н. с. жовтня предложенье въ справѣ завѣшеня судѣвъ присяжныхъ въ третомъ читаню, почѣмъ заявивъ президентъ, що програма праць сойму вже вычерпана и онъ отрочуе засѣданя, а свого часу скличе послѣвъ для продовженя перерванои дѣяльности. Соймъ зберется имовѣрно ажь въ грудню для ухваленя буджету.

(*Реформа высшои палаты угорского сойму.*) Ще въ часѣ дебаты адресовои высадила палата посольска угорского сойму комисію, котра мае застановитися надъ проектомъ реформы высшои палаты, а якъ доносятъ зъ Пешту, задумала комисія выказатися зъ своеи задачѣ ще до 22 падолиста с. е. до зобраня сойму. — Сторонництва опозиційній угорского сойму ще не зазначили выразно свого становища супротивъ сего проекту, но за те вже теперь выступае противъ проектови опозиція высшои палаты, а именно яко безпосередно интересованый угорскій епископатъ. Въ проектѣ, внесенѣмъ правительствомъ, мѣститося передъ всѣмъ постанова, що жидѣвске вѣроисповѣданье мае мати въ соймѣ свого репрезентанта. Противъ тои постановы не выступаютъ правдѣ безпосередно репрезентанты угорского епископату, но подносятъ замѣты противъ другихъ точокъ предложеня а именно противъ выключеню епископѣвъ титулярныхъ або не маючихъ діецезій т. з. in partibus infidelium зъ высшои палаты и хочутъ права ихъ на подставѣ историчній забезпечити. — Дальше выступае опозиція противъ высоты оцѣну (Census) въ сумѣ 3000 зр., котрый установлено яко условіе приналежности до высшои палаты для членѣвъ родовои аристократіи и агитація ведеся именно въ томъ направленю, щобы цензусъ зниженти на 2000 зр. и тымъ способомъ застерегчи права особистои участи въ законодавствѣ ширшому кружкови шляхты. Яке становище займе Тисса супротивъ ихъ желаній и о скѣлько буде онъ готовый давати концесіи, — поки-що не знати, имовѣрно однакожь, що онъ проектъ въ дечѣмъ змодифікуе, щобы ратовати его цѣлость.

(*Сесія рады державнои.*) Що до скликаня рады державнои кружатъ теперь дѣ верзіи. Пѣсли одной мае рада державна зобратися, такъ якъ се було минувшого року, доперва въ грудню, пѣсли другои-же поголоски мали-бы засѣданя рады державнои бути открытй безпосередно по закончено засѣдань делегацій с. е. коло 20 падолиста. Послѣдна вѣсть походитъ отъ польскихъ кружкѣвъ райхоратовыхъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Европа ворушится. Проминуло вже лѣто съ своимъ все оживляючимъ тепломъ, а съ нимъ проминули скоро и всѣ попыты въ житю политичномъ народѣвъ Европы, котрій сего лѣта отъ часу до часу такъ сильно потрясали умами майже всѣхъ народѣвъ. Настала холодна але плодоносна осѣнь и та вже зближаеся до свого конца. Що засѣялось лѣтомъ, треба въ осени збирати; але хто сѣявъ вѣтеръ, муситъ бурю збирати. Кѣлько то шуму не наробили сегорочній подорожи монархѣвъ по Европѣ! Кѣлько то нерозбудили они новыхъ надѣй и обавъ у своихъ народѣвъ, ажь съѣздъ трехъ найбѣльшихъ володѣтелѣвъ зробивъ конецъ всѣмъ догадамъ, всѣмъ надѣямъ и обавамъ. Роздався окликъ: Скрѣпленье монархизму! Миръ за всяку цѣну! Ось чародѣйній слова, на котрій Европа повина була задрѣмати сномъ праведного и дожидати зъ горы дальше свого щастя. Не понятій суть однакожь права природы народѣвъ, а мужѣ котрымъ повѣрена судьба народѣвъ поступаютъ дуже часто подобно якъ тій лѣкарѣ, що въ минмомъ переконаню, мовь то они вже спознали организмъ хорого, вливаютъ въ него лѣкъ силомъбью и кажутъ ему надѣятися спасеня, а коли отакъ ему сама природа поможе, они величаются: ось бачите та нашъ лѣкъ помогъ. Словами: миръ и окрѣпленье монархизму, думали сій мужѣ залагодити всяке зло, яке такъ страшно було проявилося съ початкомъ сего року а съѣздъ въ Скерневицахъ мавъ довершеному дѣлу вѣнець положити. Чи се справдѣ удалося? Коли загляднемо глубше въ житье народѣвъ Европы, не можемо сего сказати. Всѣ тій подорожи и зъѣзды монархѣвъ не змогли усунути злого, яке не то десятками, але сотками лѣтъ закорѣнилося середъ народѣвъ Европы; не могли загоѣти тіи болячки, отъ котрои терпитъ цѣлый организмъ, а прикрыли ей лишь зъ верху покрывою, подъ которою она лишь ще бѣльше набирае и точитъ организмъ, а опѣсля все таки, коли организмъ мае бути здоровый, муситъ пропукнути и вылити на верхъ всяку нечистоту. Такъ представляеся намъ куды не поглянемо суспѣльность европейска. Всюды невдоволенье, всюды неспокой и боротьба внутрѣшна, всюды змагаючійся хаосъ, зъ котрого невидко майже жадного выходу, а що найважнѣйше майже всюды руина економична. Не диво отже, що середъ такихъ обставинъ число невдоволеныхъ чимъ разъ бѣльше змагаеся; що чимъ разъ бѣльше и яснѣйше стае передъ нами конечна потреба якогось выходу зъ сеи путанины интересѣвъ и понятій и що сила тыхъ, котрій будьто бы вже знайшли якійсь способъ выходу зъ сего прикрого положеня, мимо всякихъ перепонъ незвычайно змоглася. — Коли поглянемо на внутрѣшне положенье державъ европейскихъ, сумный станъ представляеся нашимъ очамъ. Скрайна бѣднота и неизмѣрне збогачуваньеся черезъ наживу и вызускуваньe одныхъ черезъ другихъ станули въ якраномъ контрастѣ противъ себе а зъ другои стороны бракъ заробку и пристрастна охота до улекшеня быту матеріяльного выкликали зовсѣмъ природно середъ найвисшихъ верстовъ суспѣльности рухъ соціяльный, проявившійся майже у всѣхъ державахъ. Додаймо ще до сего отпорне становище правительствъ супротивъ нового руху, котрій — може не зовсѣмъ справедливо — добачуютъ въ немъ свою загаду и многій, ще зовсѣмъ або недостаточно порѣшенй питаня національній, а сумне положеньe середъ народѣвъ европейскихъ державъ, представятся намъ въ повнои своеи величинѣ и силѣ. Чи всякому злому, яке выходитъ зъ такого недобраного положеня може зарадити сама гварантія мира и накликуваньe до скрѣпленя монархизму, та высуваньe на поле борбы суспѣльнои хочь-бы и найкрайнѣйшихъ елементѣвъ консервативныхъ и клерикальныхъ? На се питанье отповѣсть намъ найлѣпше знову отжившій рухъ соціяльный и соціально-революційный по цѣлой Европѣ а найпаче въ Нѣмеччинѣ и Россіи — державахъ, въ котрыхъ съ цѣлою силою и енергіею выступили правительства, щобъ разъ сему рухови конецъ вже зробити. Можна було давно предвидѣти, що рухъ реакційный, якимъ въ лѣтѣ було повѣяло, не есть тымъ, що бувъ давнѣйше, и що реакція нынѣшна хочь-бы и якъ страшна и сильна, довго устоятися не може. Доказъ сего маемо въ упавшомъ кабинетѣ клерикальнымъ въ Бельгіи, а найновѣйшій и найлѣпшій въ выборахъ до нѣмецкого парляменту. Соціялисты, противъ котрыхъ желѣзный князь выступивъ бувъ съ цѣлою непощадностею, противъ котрыхъ заводжено по мѣстахъ станъ облоги и продовжувано сей станъ якъ н. пр. въ Гамбургу ажь три разы, котрымъ недозволювано навѣть порозумѣватися на парадахъ передвыборчихъ — побѣдили съ такою силою, що не то цѣла Нѣмеччина але и цѣла Европа зъумѣлася и наликалася передъ такою силою, якъ видко, добро зконсолидованои и зорганизованои партіи. Однакожь не число выбраныхъ соціялистѣвъ або могучихъ ще выбратися при новыхъ выборахъ могло зъумѣти весь свѣтъ, але число голосѣвъ якій отдали выборцѣ на кандидатѣвъ соціялистѣвъ. Коли н. пр. въ Берлинѣ соціялисты получили були въ 1867 роцѣ всего лишь 67 голосѣвъ, въ 1871 р. 2.058, въ 1881 р. 30.000, то сего року мали они вже 68.000 голосѣвъ а въ Гамбургѣ, де якъ сказано, ажь три разы продовжувано станъ облоги и де репресія зъ стороны правительства була найбѣльша, число голосѣвъ, отданыхъ на соціялистѣвъ въ 1881 р. 23.000, выросло сего року на 37.000. До сихъ чиселъ не треба коментаря; тутъ говорятъ числа самі про себе. Крѣмъ сего маютъ соціялисты великій шансы перевести до парляменту звыжь 25 своихъ кандидатѣвъ. Така разяча побѣда не позостане безъ вплыву на подобный рухъ и въ сусѣднихъ державахъ. Нѣмецке правительство и кн. Бисмаркъ чуютъ цѣлу силу побѣды соціялистѣвъ, але мимо того порѣшаются, що се ще не есть найгорше зло, а кн. Бисмаркъ мавъ отверто заявити, що побѣда соціялистѣвъ нѣчого не значитъ, и що дадеко горше було бы, колиби бъ були побѣдили вольнодумній. Але хто-жь не добачитъ въ сихъ словахъ лише покрыву утаенного невдоволеня? Чи той, хто выступивъ съ цѣлою енергіею за закономъ противъ соціялистѣвъ, може тѣшитися зъ ихъ побѣды? Намъ видится, що справдилися слова соціялиста Либкнехта, котрый сказавъ: „Кн. Бисмаркъ думае, що мае насъ въ рукахъ, тымъ часомъ мы его масмо“. Побѣда соціялистѣвъ есть найважнѣйшою обавою суспѣльнои бороть-бы въ Нѣмеччинѣ; наслѣдки ей не дадутъ довго на себе дожидати. До сего приходитъ ще свѣжа справа наслѣдства брауншвайгского князѣвства, а тымъ самымъ и питанье вельфске, котрымъ интересуеся также и Англія, котра безперечно при теперѣшныхъ обставинахъ готова выступити противъ Нѣмеччины, тымъ бѣльше, що найшлабы, якъ теперь показуеся, союзника въ Италіи. Такъ стоятъ отже рѣчи въ Нѣмеччинѣ. Не меньше сумно представляеся и положенье въ Россіи, де кипитъ и варится якъ въ вулканѣ, що мае незадовго выбухнути. Недавній непокоі студентѣвъ показуются теперь чимсь бѣльше, якъ лишь простымъ невдоволеньемъ молодѣжи, и студенты отограли въ нихъ лишь подрядну ролю. Рухъ революційный отживъ на ново, помимо неустаючихъ арештовань и заточеня на Сибиръ, и вже чути о новомъ агресиномъ выступленю россійскихъ революціонерѣвъ. Соціяльный рухъ отживъ также въ Франціи и Италіи, а въ Испаніи и на балканскомъ повостровѣ показуются знову проявы революція. Всѣ тій обавы неворожатъ нѣчого доброго на будучность и скорше чи пѣзнѣйше мусятъ довести до катастрофи, а тогды покажесь, якъ слабыми були мѣры предпринятій противъ новому прямованю на рѣжныхъ зъѣздахъ монархѣвъ и якъ безпідставне есть голошенье мира безъ усуненя найголовнѣйшихъ причинъ неспокою.

Франція. Зъ Парижа доносятъ, що въ тамошныхъ кружкахъ дипломатичныхъ ходитъ поголоска, будьто-бы Англія приняла на себе посредництво въ цѣли залагодженя конфликту межи Францією и Хинами. Вѣсть ся отаесь чимъ разъ бѣльше правдоподобною и позыскуе собѣ чимъ разъ бѣльше прихильникѣвъ. Мае бути вже навѣть певно, що въ Лондонѣ ведутся въ сѣй цѣли переговоры, натрафляютъ однакожь на великій трудности. Правительство французке заняло становище выжидаюче. Нарады въ палатѣ послѣвъ надъ кредитомъ тонкиньскимъ маютъ розпочатися около 10 с. м. Потреба выслана помочи показуеся чимъ разъ бѣльшою, позаякъ Хинцѣ концентруютъ чимъ разъ бѣльше войска въ Шангаю и Пекинѣ.

Нѣмеччина. До парляменту нѣмецкого выбрано у всѣхъ округахъ 69 консервативныхъ, 95 членѣвъ центрумъ, 24 зъ партіи державнои, 35 народно-либеральныхъ, 31 вольнодумныхъ, 9 соціялистѣвъ, 16 Полякѣвъ, 2 зъ партіи народнои, 14 Альсатчикѣвъ и 5 Вельфѣвъ. Въ 97 округахъ мусятъ выборы бути на ново переведенй. — Конференція африканьска въ Берлинѣ мае зобратися 15 с. м., предсѣдателемъ ей мае бути кн. Бисмаркъ. — Нѣмецка рада союзна розпочне свои нарады въ четверъ сего тыжня. — Межи Прусами а Брауншвайгомъ мае бути заведена унія особиста а кн. Вильгельмъ прускій мае зостати княземъ Брауншвайгу.

НОВИНКИ.

— **Провизоричный комитетъ „Читальнѣ“, товариства руского въ Станиславовѣ** мае честь запросити всѣхъ ВП. Членѣвъ и Гостей на першій загальній зборы Читальнѣ, котрій отбудутся дня 9 л. падолиста с. р. (въ недѣлю) о год. 3½ въ пополудне въ льокалю Читальнѣ, въ ранку ч. 6. на I поверсѣ. Статуты читальнѣ суть вже ц. к. правительствомъ потверджені. На порядку дневномъ буде отже: 1) Справозданье провизоричного комитету, 2) Выборы до выдѣлу товариства пѣсля статутѣвъ и 3) Внесеня членѣвъ вступившихъ до теперь и ново-вступаючихъ. Дуже пожадана есть яко найчисленнѣйша дѣятельна участь Ру-

синôвъ всѣхъ станôвъ, якъ мѣсцевыхъ такъ и досколичныхъ, въ справахъ такъ важного и потрѣбного товариства, якимъ нынѣ есть кожда руска читальня такъ на селѣ якъ и въ мѣстѣ. — Станиславôвъ 2 л. падолиста 1884. *Отъ провизоричного комитету.*

— **П. Кароль Михалко**, бувшій директоръ „Общого рôльничо кредитного заведения“, вôставъ вчера о годинѣ 2 гôй по полудни, по переслуханю его черезъ п. к. судію слѣдчого п. Середовского, увязненый и умѣщеный въ арештѣ краевого суду карного, де вже въ тôй самôй справѣ пробуваютъ увязнений пп. Юлiянъ Яминьскiй, бувшій касiеръ и жидъ Хувесъ, сензаль торговельный, котрого уживало „Обще рôльн.-кред. заведенье“ до своихъ дѣлъ банковыхъ. Слѣдство ведеся енергично дальше и — якъ кажутъ — потревае довгiй часъ, позаякъ справа що-разъ бôльше насуває матерiялу до слѣдства. — Въ послѣдньôй хвили довѣдуемось, що ц. к. судiя слѣдчiй увязнивъ вчера о годинѣ 5-тôй по переслуханю такожъ жида Ганда, сензаля „Общого рôльн. кред. заведенья.“

— **Другiй томъ „Рады“**, украiньского альманаха, котрого першiй томъ пôдъ редакцiєю п. Михайла Старицкого выйшовъ въ Кiєвѣ въ 1883 роцѣ, находится вже въ печатни. Якъ намъ доносятъ зъ Кiєва, въ другôмъ томѣ „Рады“ буде надрукована дальша частина знаменитого роману „Повiя“ И. Мирного (псеодонимъ).

— **1000-чий роковины смерти св. Методiя** обходитися будутъ торжественно дня 6 л. цвѣтня 1885 року въ Велеградѣ, славнôй колишнôй митрополiи королевства Вел. Моравы. Кромѣ Моравянъ и Чехôвъ, котрыхъ комитеты вже теперь ревно займаются приготованями до блискучого обходу тыхъ великихъ роковинъ, возьмутъ участь всѣ Славяне. И мы, Русины, не останемо позаду другихъ Славянъ, и якъ при кождôмъ всеславяньскôмъ торжествѣ, при кождôй всеславяньскôй памятцѣ сумували чи радости — насъ доси не хибувало, такъ и въ цвѣтни на слѣдующiй рôкъ заявамо свою жизнь народну и солидарнôсть славяньску достойною участею въ святкованю памяти смерти одного зъ першихъ просвѣтителѣвъ Славянъ!

— **Нещасливa громадa.** Мы вже доносили недавно о страшнôмъ пожарѣ, якiй знищивъ цѣле майно кôлькадесяти громадянъ въ селѣ Кошелевѣ коло Куликова. Пос. Лѣнянський вставився въ соймѣ о запомогу для нещасливыхъ и соймъ ухваливъ 500 зр. Сими днями тая сума вôстала роздѣлена мiжь погорѣльцѣвъ. Але що значитъ така мала квота на 25.000 зр. шкоды, тымъ бôльше, що пожаръ случився пôдъ зиму? Вчера загостили до нашои редакцiи три ôтпоручники громады Кошелева, мiжь ними и начальникъ громады, звѣстный въ околицi патрiотъ Василь Бойко, съ представленьемъ своихъ нужды. Дирекцiя руско народного театру обѣцяла дати у Львовѣ одно представленье въ користь погорѣльцѣвъ зъ Кошелева — и треба сподѣватися, що на представленье съ такою гуманитарною цѣлею поспѣшатъ всѣ Русины мѣста Львова. Мы-жь зъ своеи стороны просимо ще всѣхъ П. Т. Народолюбцѣвъ въ въ краю, котрымъ дрôбна жертва не принесла-бъ ущербу, щобы поспѣшили съ запомогами нещастнôй громадѣ и надсылали ѣй жертвы грошевi або натуралiями на руки членôвъ комитету: або п. Крыницкого, або п. Василя Бойка въ Кошелевѣ, почта Куликôвъ. Громада Кошелѣвъ заслужила собѣ на таку помôчь въ нещастю!

— **Мѣсто Львôвъ** удѣлило рускôй школѣ народнôй (при школѣ Парамовича) 45 зр. запомоги.

— **Зъ Скалы** пишутъ намъ: Въ нашôмъ мѣстѣ Скалѣ за стараньемъ нашого пароха Вир. о. сов. Келестина Костецкого и тутешныхъ горожанъ Николая Лотоцкого, Теодора Анастазiевского и иншихъ, дочекалися мы також читальнѣ. Статуты вже ц к. намѣстництво потвердило. Ôткрытье читальнѣ наступитъ въ рôчницю посвячення нашои новои церкви о. с. дня 9 л. падолиста о. р. Много у насъ змѣнилося въ протягу остатныхъ 12 лѣтъ на лучше, а все тое завдячуемо нашому пароховi о. сов. Костецкому, котрый выбудувавъ намъ прехорошу и просторонку мурована церковь, запровадивъ хоръ спѣвакôвъ зъ нотъ, числячiй доси вже сто членôвъ, а теперь запроваджує у насъ читальню. О порядкахъ у насъ напишу, якъ позволите колись бôльше. — *Николай Шостаковскiй*, горожанинъ Скальскiй.

— **О. Симеонъ Пятушевскiй** зъ Задôбри прислалъ на нашi руки на руске дѣвоче воспиталище у Львовѣ 8 зр. а. в, а то 1) зъ Кудерявець 2 зр., 2) зъ Ляшок королевскихъ 2 зр., 3) зъ Ново сѣлок Лѣско 2 зр. и 4) зъ Полоничь 2 зр.

— **Зъ пôдъ Гимнанъ** пишутъ намъ: Не давно тому розстався съ нами Вп. Леонъ Стефановичъ, ц. к. адъюнктъ суду повѣтового въ Гимнанахъ, перенѣшися на таку саму посаду до окружкого суду въ Станиславовѣ. П. Стефановичъ перебувавъ въ нашôмъ повѣтѣ не бôльше якъ кôлька роковъ, а однакъ тактовнымъ своимъ поступованьемъ зъединавъ собѣ въ такъ короткôмъ часѣ у всѣхъ безъ рôжницѣ загальне поважанье и велико довѣрiе. Чоловѣкъ се рѣдкои доброты серця, и незвычайнои правости характера, справедливый, безсторонный и жичливый урядникъ, щирый патрiотъ, а въ пожитю милый и прiятельскiй. Тожъ якъ Русины такъ и Поляки мѣсцевi и замѣсцевi по щиросги съ нимъ при его ôтъѣздѣ працалися, бажаючи зъ серця, щобы въ новôмъ мѣсци свого перебування таку саму правдиву позыскавъ симпатiю и поважанье, якими тѣшився въ цѣлôмъ Гимнаньскôмъ повѣтѣ, и щобы ще многi лѣта працювавъ въ користь краю и добро народа.

— **Спростованье.** Въ ч. 121 „Дѣла“ въ „Новинкахъ“ пôдъ надписею „Збôръ деканальныхъ ôтпоручникôвъ“ подано будь-то крыл. Малиновскiй помѣстивъ самовластно 75.000 зр. зъ фонда вдôвъ и сиротъ священичихъ въ Рôльничо кредитовôмъ Заведенiю. Но куренда митрополичои консисторiи печатана пôдъ д. 31 липця 1884 ч. 7861 посвѣдчае иначе, именно помѣщеный въ нѣй „протоколъ изъ нарадъ ôтпоручникôвъ деканальныхъ въ дѣлѣ соединенiя вдовичо сиротиньского фонда съ Рôльничо-кредитовымъ Заведеньемъ, ôтбувшихся дня 15 липня 1874 року пôдъ предсѣдательствомъ Вир. крылошанина Михаила Сѣнгалевича“. Видно зъ того, що референтъ „Збору деканальныхъ ôтпоручникôвъ“ згаданои куренды не читавъ, бо бувъ бы чого иного дочитався. — *М. Малиновскiй.*

— **Въ Жагльвцѣ** (въ Бережанщинѣ) повставъ д. 22 жовтня вечеромъ огонь въ хатѣ Ивана Пасемника. Цѣла его загорода згорѣла; шкода неубезпечена 1200 зр. Самъ господарь ратуючи своє майно, попарився сильно и лежитъ въ шпиталi безъ надѣi житя.

— **Руски прихожане въ Тростянци великôмъ** (повѣта бродского) заснували собѣ шпихлѣръ церковный. Шпихлѣръ той кромѣ задачи — нести помôчь убогимъ; мае другу задачу — помагати при конкуренцiи до ставлення будынкôвъ ерекцiональныхъ. Понеже въ Тростянци Русины становлятъ ледви одну пяту частину жителiвъ середъ Мазурôвъ — и въ радѣ громадскôй навѣть не мають голосу, то рѣчь ясна, що и шпихлѣръ громадскимъ бути не може. Съ прiятностею заявляю також, що у рускихъ прихожанъ Тростянци великого проявилась рѣшуча воля заснувати ще читальню и спѣвъ хоральный, а лише черезъ торôчный градъ доси не заснована. Прихожане тростянецкi вже за моихъ попередниковъ тѣшилися въ окрестности славою зъ тверезости и поступу въ газдôваню — и есть повна надѣя, що въ кождôмъ добромъ дѣлѣ не перестануть усовершатися. — *Тадей Кончевичъ*, мѣсцевый приходникъ.

— **Тестаментъ Барчевского.** Онодгы отворивъ совѣтникъ высшого суду краевого, Левицкiй, тестаментъ покôйного добродѣтеля, о котрôмъ мы недавно доносили, въ присутности родины померш шого. Зъ тестаменту сего показуеся, що покôйный лишивъ въ готôвцѣ 332.000 зр., 45.000 марокъ и 100.000 франкôвъ; 2) добра Олеша въ Галичинѣ пов. товмацкого, реальность у Львовѣ и Ольшанка, Катеринôвка и мѣсточко Рашкôвъ въ Россiи. Зъ того маетку призначивъ покôйникъ 50.000 на закупно земль на лычаковскôмъ кладовищи и на поставленье тамже каплицѣ. 2.000 зр. для уряду будôвничого у Львовѣ за выставленье каплицѣ; 12.000 зр. для Бернардинôвъ за похороны, службу божу и выставленье въ костелѣ мармурового таблицѣ. Сума та мае становити желѣзный фондъ, котрого доходы призначенi на ôтправу службы божои и удержуванье таблицѣ; зъ сумы тои мае той Бернардинъ, що буде доглядати каплицѣ, побирати рôчно 50 зр. Дальше записавъ покôйникъ для Змартвыхвстанцѣвъ 5.000 зр.; для университету львôвского 100.000 зр., для краковского 100.000 зр., для техники 10.000 зр. на стипендiи для ученикôвъ (вынявши богословôвъ), для академiи наукъ въ Краковѣ 50.000 зр. Сi чотыри фонды пôсля волѣ покôйника, наколи-бъ згаданi мѣста ôтпали ôтъ Австрiи, мають бути перенесенi въ таки мѣста, де або пôдъ австрiйскою державою або самостôйною державою польскою могли-бы бути ужитi для чисто польскихъ институцiй, а стипендiи можутъ побирати лишь Поляки лат. обряда. Дальше призначивъ Барчевскiй 15.000 зр. для товариства музичного у Львовѣ; 20.000 зр. для музея промыслового; 30.000 зр. на выховане трехъ дѣчатъ, сирôтъ безъ ôтця и матери, Польокъ, лат. обр.; на шпиталь сестеръ милосердныхъ 10.000 зр. яко капиталъ желѣзный; для инвалидôвъ у Львовѣ и въ Краковѣ по 5.000 зр. Часть села Олеши и часть реальности у Львовѣ призначивъ покôйникъ для своеи сестри Юревичевои, а решту маетку записавъ своѣй сестрѣницѣ Марiи Юревичевôй. Покôйникъ видко не любивъ процесовичѣвъ, бо въ тестаментѣ своѣмъ приказавъ въ сей часъ ôтобрати тому зъ своихъ наслѣдникôвъ припадаючу часть на него, котрый-бы важився вести процесъ або хотѣвъ тестаментъ уневажнити. Сповнителями тестаменту назначивъ покôйникъ выдѣлъ краевый, представительство мѣста Львова, Александра Залевского въ Останковець, подольскои губернiи, повѣта Проскирôвского въ Россiи и посла дра Ив. Чайковского.

— **О. Павло Крушельницкiй**, священникъ перемыскои епархiи, (бувшій до недавна сотрудникомъ при архикатедр. храмѣ у Львовѣ) принятый яко докторандъ въ высшiй науковый закладъ св. Августина у Вѣдни.

— **Именованя.** Дирекцiя скарбу именувала канцелисту Никифора Янкевича офицiяломъ канцелярiйнымъ а адъюнкта податкового Еразма Мандичевского и пôдъофициpôвъ Михайла Галая и Анатоля Демяновского канцелистами при управляючихъ властяхъ скарбовыхъ. — Рада шкôльна краева именувала тымчасового учителя въ Обертынѣ Iосифа Клюсика дѣйстнымъ учителемъ сеи школы, а тымчтсову учительку филiяльнои школы въ Долгôмъ, Теодосiю Витковицку дѣйстною учителькою молодшою сеи школы и Альбину Кикевичь дѣйстною молодшою учителькою школы женьскои въ Калушi. — Концинистъ львôвскои финансовои прокураторiи дръ Альфредъ Яновскiй именованый адъюнктомъ.

— **„Rusinsky zahorodnyk“.** Kousek prostičkého života na vsi“. Пôдъ такимъ заголовкомъ мѣститъ новый илюстрованый журналъ чеськiй „Zlata Praha“ студiйку п. Франтишка Ржегоржа зъ Волкова пôдъ Львовомъ. П. Ржегоржъ осѣвши на Руси Галицкôй подюбивъ руськiй народъ и дуже симпатично описуе его звычаѣ и обычаѣ въ чеськихъ журналахъ: „Světozor-ѣ“, „Slovansk-ôm Sborník-u“ и въ „Zlat-ôй Prah-ѣ“.

Вѣсти зъ Епархiи Львôвскои.

Поставленi сотрудниками оо.: Юлiянъ Дрогомирецкiй въ Космачи, дек. пѣстыньского; Стефанъ Чолганъ въ Долгôмъ, дек. теребовельского; Андрiй Завадскiй въ Городку, дек. залѣщицкого при о. Коцюбѣ; Григорiй Ковчъ въ Тысьмяници.

Митроп. консисторiя вставилася до президiя намѣстництва о згоду для запрезентованого о. Зигмунта Карповича на Лапôвцѣ дек. скальского.

Президiя намѣстництва годится на каноничну инвеституцiю о. Теофила Яворовского на капел. Настащинъ, дек. рогатыньского.

Вѣсти зъ Епархiи Перемыскои.

Презенту получили оо.: 1) Юлiянъ Мальчиньскiй на парохiю Лѣски, дек. варяжского, 2) Анатолiй Вархолякъ на парохiю Гнôйницѣ, дек. яворôвского.

Введенi въ душпастырскi посады оо. 1) Теодосiй Лѣхицкiй въ завѣдательство пар. Высоцко, дек. ярославского; 2) Iоаннъ Стояловскiй въ завѣдательство пар. Королякъ волоскiй, дек. яслиского; 3) Василь Лисецкiй въ завѣдательство капеланiи Ветлина, дек. балигородского.

Переписка Редакцiи и Администрацiи.

Вск. И. Ч. въ Тернополи. Розсыланье „Дѣла“ ôтбуваеся правильно, а просимъ вглянути въ манипуляцiю Вашои почты. — *Вск. И. О. въ Перемолкахъ.* До кôнца року ще 1 зр. (за Библ. н. пов.), бо 22 серпня Вы прислали лише 3 зр. — *Вск. І. Д. въ Ясеневи.* „Рускiй Правотарь“ не розсылаеся поодинокими аркушами а розбiлеся аж по укôнченю друку цѣлого. Вашу картку передали мы „Просвѣтѣ“. — *Вск. І. Т. въ Жуковѣ* Предплаты на IV квартал зъ Васъ мы доси не дôстали. — *Вск. о. Е. Лот—ій.* Якъ загальный Збôръ вувш. Гал. Тов. асекурацiйного порѣшивъ дѣло ликвидацiи, — знайдете въ нынѣшнôмъ ч. „Дѣла“. — *Вск. о. Евг. Саб.* Сталося такъ, якъ Вы, Всечестнѣйшiй предкладали въ своѣй допискѣ. Догядуючись такого результату, мы и не оповѣщували Вашого голосу, щобъ деякi люде, котрi гладятъ на се дѣло зъ хиплевого партiйного становища не мали причины нарѣкати на яку тамъ „прессiю“. Дѣло чисте выйде чисто и безъ прессiи.

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКIЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Второкъ дня 23 (4) листопада 1884.

На дохôдъ бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназiи

Ярополкъ I. Святославичъ

великiй князь кiєвскiй

трагедiя въ 6 актахъ Корнила Устiяновича, премiована товариствомъ „Руска Бесѣда“ у Львовѣ.

(Режисеръ: **И. Грыневецкiй**)

ОСОБЫ:

Ярополкъ, великiй князь Руси	—		И. Грыневецкiй
Гречина, его жѣна	—	—	А. Осиповичена
Блудъ, воевода кiевскiй	—	—	К. Пôдвысоцкiй
Варяжко, воевода овручкiй	—	—	И. Пясецкiй
Ингваръ, полковникъ родиньскiй	—		Ц Чайковскiй
Гостомыслъ, жрецъ славяньскiй	—		О. Осиповичъ
Мирославъ, боярынъ хрестiяннъ	—		П. Кирницкiй
Свѣтогоръ, типунъ кiевскiй	—		И. Попель
Володамиръ, кн. Новгорода, братъ Ярополка	—	—	И. Биберовичъ
Малуша, его мати	—	—	Е. Пôдвысоцка
Добриня, его вуй, воевода Новгородскiй	—	—	М. Яновичъ
Вовчiй Хвостъ, воевода бѣлоозерскiй			И. Пôдлашецкiй
Путята, сынъ Добринѣ, сотникъ	—		С. Кирницкiй
Олявъ Тригвесонъ, королевичъ скандинавскiй	—	—	В. Левицкiй
Рогволодъ, князь Полоцка	—		С Стефуракъ
Рогнѣда, его донька	—		И. Биберовичева
Нянька Рогнѣды	—	—	М. Людкевичева

Сыны Рогволода, Варяги, Славяне, Поляне, Сторожа, Збуѣ, Родняне. — Дѣеся частiю въ Швецiи, а частiю на Руси: въ Кiевѣ, въ Полоцку и Родиѣ.

Нова выстава и гардероба. — Въ II актѣ хоръ „ВАЛЬКИРIЯ“ композицiя Наталя Вахнянина.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерiя 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улицi Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

ПАЙЛѢПШОЮ

Бибулкою на Папиросы

есть правдина бибулка

LE HOUBLON

Выробу французского 1010 20—36

Фирмы CAWLEY & HENRY въ Парижи

Передъ наслѣдуваньемъ остерѣгаеся.

Тая бибулка лишь тогды есть правдивою, коли кожда ей чвертка мае стемпель LE HOUBLON, а кожда пачка засмотрена понизше знаходячоюся маркою охоронною и пôдписомъ.

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Bérangер à PARIS.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (105—?) поручае

Росу красоты и всякi косметики и пахощѣ якъ черезъ мене, такъ и черезъ иншi фармы оповѣщуванi.

Огнетревалi и безпечнi ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленi съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такi, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(20—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцiю въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Ôтъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (14—?) также

ВЕЛИКIЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

„СТАТУТЪ ЧИТАЛНѢ“

вразъ съ

поданьемъ до ц. к. Намѣстництва

выдало товариство „**Просвѣта**“ и продае по слѣдующихъ цѣнахъ: 5 примѣрникôвъ Статутôвъ и 1 примѣрн. подани до ц. к. Намѣстництва (безъ пересылки почт.) **20 кр.**

Товариство „Просвѣта“

ул. Скарбкôвска ч. 2.

!! Вже выйшовъ зъ печати !!

ЛЬВОВЯНИНЪ

Календарь информацiйный и забавный

на рôкъ звычайный 1885

и мѣститъ

Всемирна лѣтопись, уставне численье рус. и лат. церкви, єврейскiй мѣсяцослов, часть стисло календарска; замѣтки о погодѣ; уставъ церковный на рôкъ 1885; цѣсароско-австрiйска пануюча родина; стемплева скала; выказъ всѣхъ належитостей стемплевыхъ; дорожнi мѣры; выказъ улиць и плацôвъ у Львовѣ; описъ урядôвъ и публичныхъ закладôвъ у Львовѣ; готелѣ у Львовѣ; тарифы ѣзды фiнкрôвъ; тарифа и розкладъ ѣзды трамваю; мѣры и ваги; о телеграфахъ; желѣзнi поѣзды; приписы почтовi. **Часть забавна:** Юрко Шматочка (сельска гумореска); Нечипоровичъ; Холера и жиды; **инсераты.**

Цѣна сего календаря лишь **42** кр., съ пересылкою почтовою **47** кр. а. в.

При замовленю одного тузина додаеся 3 шт. безплатно.

Премiя до сего Календаря суть прехорошi 2 сталештихи „Матерь Божа“ и „св. Николай чудотворець“, 23" высок., 17" широк. за доплатою лишь **60** кр., зъ пересылкою **1** зр. — (Звычайна цѣна тыхъ сталештихôвъ есть **2** зр.)

Головный складъ удержуе:

К. М. ВОЗНЯКЪ

у Львовѣ, при улицi Орменьскôй ч 6.

(Напротивъ „Народного Дому“.)

Протоколъ

загального Збору членовъ Спілокъ на пережитье був. Галицкого Загального Товариства убезпечень у Львовѣ.

котре отбулося д. 25 жовтня 1884 р. въ бюрахъ Репрезентації Краківського Товариства Убезпечень. Предсѣдатель п. Теод. Шайнокъ, сконстатувавши присутність 79 членовъ до голосованя управненыхъ, репрезентуючихъ 92 голосы, отворивъ коротку промовою засѣданье въ присутности ц. к. нотаря, п. Юл. Шемельовского и удѣливъ голосъ справоздавцеви п. Володиславови Теренкочому для справозданя и поотчисленя дотычныхъ внесень. П. Теренкочи отчитавъ *Справоздане* комісіи ревизійной, выбраной на Заг. Зборѣ д. 31 серпня 1884 для розслѣду стану фондовъ Спілокъ на пережитье и предложенй дотычныхъ внесень:

Высокоповажаный Зборе: Выпавшучись зъ препорученя послѣдного Заг. Збору, уважали мы передовсѣмъ за обовязокъ справдити станъ маєтковый поодинокихъ Спілокъ, оцѣнити вартість вальорівъ, означити зъ загальной квоты фондовъ часть повстаку зъ вкладокъ и обчислити приростъ въ процентахъ и въ выску на вальорахъ, дальше переглянути перебѣгъ администрації тыми фондами и въ загалѣ поясныти всякій сумнѣвы, який въ дискусіи на послѣднѣмъ Заг. Зборѣ були порушеній, и тымъ способомъ не только вдоволити жадани членовъ Спілокъ, но также успокоити непокойчі вѣсти, який межи членами що разъ больше ширитися почали. Комісія передовсѣмъ розслѣдила станъ касы и вальорівъ на підставѣ подробно опорядженого зіставаня, котрій порівнала съ книгами Спілокъ и найшла слѣдуючій станъ маєтковый зъ д. 20 вересня 1884 згідный зъ згаданымъ выказомъ:

Въ книжочкахъ филіи товариства взаимн. кредиту				2.995·03
„ пожичкахъ у членовъ				71.925·31
„ книжочкахъ Банку кредитового				122.355·48
„ „ Товариства заличкового у Львовѣ				75.322·96
„ „ галицкои касы щадничои				37.269·91
„ листахъ заставныхъ тов. кредит. земск.	143.600 ном.	à 99·— зр.		142.164·—
„ облигахъ индемнизаційныхъ	167.200 „	„ 100·40 „		167.868·80
„ „ пожички краевои	122.700 „	„ 90·75 „		111.350·25
„ ренті шперовой	87.500 „	„ 80·60 „		70.525·—
„ льосахъ зъ р. 1860	1.100 „	„ 143·— „		1.573·—
„ „ 3% закладу кредит.	1.900 „	„ 97·— „		1.843·—
„ асигнатахъ Банку рустик. въ ликвидації				35.750·—
			Разомъ	840.942·74

Що до асигнатъ касовыхъ Банку рустикального, запасъ ихъ выносивъ съ кінцемъ 1883 р. 71.500 зр.; однакъ черезъ умовы съ ликвидацією сеи институція, половина зістала заплаченою, а друга половина заступлена новыми асигнатами, котрій выжидаютъ зреализованя въ мѣру результату ликвидації. Хотяй ситуація фінансова того Закладу значно лѣпшій оказуе надѣй, анѣжь въ початку ликвидації предсказувано; хотяй старани пп. ликвидаторовъ суть зарівно звернені ко охоронѣ довжниковъ якъ и вѣрителівъ, не можна однакъ манитися, щобы зъ посѣданя тыхъ асигнатъ не выплыла страта и длятого уважаемо за отвѣтне подати, кілько тыхъ вальорівъ посѣдае кождый поодинокій рочникъ.

Асигнаты тѣ становлятъ власність бемохъ рочниковъ въ слѣдуючомъ отношеню:

Рочникъ	1885	посѣдае ихъ на квоту	3825	зр.
„	1886	„ „	5490	„
„	1887	„ „	4475	„
„	1888	„ „	5650	„
„	1889	„ „	4750	„
„	1890	„ „	5400	„
„	1891	„ „	4000	„
„	1892	„ „	2250	„
		Разомъ якъ выше	35750	зр.

Рочники же 1893 до 1899 не маютъ въ своихъ фондахъ асигнатъ Банку рустикального. Комісія доходила зъ протоколівъ засѣдань комісій контрольной, коли асигнаты тѣ були закупленій, и прійшла до вѣдомости, що въ фондахъ спілокъ находилися они вже въ р. 1878 въ квотѣ 17.000, въ 1879 р. 18.000, а при отданю же касы черезъ давнѣйшу комісію ново-выбраной дня 24 марта 1879 р. находилося въ касѣ спілокъ асигнатъ на 6000 зр. — Больший закупна наступили въ р. 1880 о стілько, що съ кінцемъ того року выносивъ запасъ 86.500 зр., а зменшився черезъ ликвидацію двохъ рочниковъ до квоты 75.000 зр. — Въ протоколахъ засѣдань комісій отъ д. 13 грудня 1879 р. есть постоянно потоване препорученье до закупна асигнатъ Банку рустикального, натомѣсть въ протоколахъ тыхъ не суть замѣчені реструкціи поодинокихъ членовъ комісіи супротивъ умѣщеню капиталовъ Спілок въ тыхъ асигнатахъ, длятого комісія не могла брати подъ розвагу, кому приписати вину закупленя тыхъ вальорівъ. По упадку Банку рустикального дѣлано можливій усилія зъ стороны комісіи контролюючои, абы отзыскати цѣлковито вложеный въ асигнаты капиталъ, однако-жъ кроки тіи не допровадили до нѣякихъ результатовъ.

Що до иншихъ ефектовъ, то тіи представляютъ безъ выняткy такъ певній льокацію, що о якихъ небудь обавахъ нема бесѣды. Цѣлый повыше выказаный капиталъ Спілокъ 840.942 зр. 74 кр. представляеся окремо для кождого рочника якъ слѣдуе:

Рочникъ	1885	мае свого капиталу	82.382 зр.	77 кр.
„	1886	„ „ „	119.493 „	38 „
„	1887	„ „ „	100.776 „	37 „
„	1888	„ „ „	117.193 „	63 „
„	1889	„ „ „	96.546 „	98 „
„	1890	„ „ „	98.686 „	65 „
„	1891	„ „ „	74.668 „	82 „
„	1892	„ „ „	49.573 „	93 „
„	1893	„ „ „	34.824 „	94 „
„	1894	„ „ „	27.155 „	52 „
„	1895	„ „ „	19.915 „	13 „
„	1896	„ „ „	10.304 „	61 „
„	1897	„ „ „	2.962 „	09 „
„	1898	„ „ „	5.789 „	59 „
„	1899	„ „ „	3.268 „	33 „
			840.942 зр.	74 кр.

Абы однакожъ представить [illegible] капиталы поодинокихъ спілокъ фруктифікувалися и якій стосунковый проц[illegible] п., — подаемо выказъ, кілько въ маєтку нынѣшнѣмъ кождои спілки мѣстится вла[illegible] зъ членовъ зложеныхъ, а кілько наросло черезъ опроцентованье або зыскъ на вальорахъ. Рочникъ:

1885	складаеся зъ вкладокъ членовъ			приросту	27.469 зр.	92 кр. или 50 %
1886	„	„	„	„	43.003 „	45 „ „ 56·2 „
1887	„	„	„	„	34.466 „	41 „ „ 52 „
1888	„	„	„	„	38.964 „	78 „ „ 50· „
1889	„	„	„	„	33.000 „	50 „ „ 52· „
1890	„	„	„	„	31.629 „	66 „ „ 49 „
1891	„	„	„	„	22.646 „	83 „ „ 43·5 „
1892	„	„	„	„	16.848 „	91 „ „ 51·12 „
1893	„	„	„	„	10.736 „	87 „ „ 44·5 „
1894	„	„	„	„	8.002 „	64 „ „ 41·7 „
1895	„	„	„	„	5.935 „	37 „ „ 42·48 „
1896	„	„	„	„	3.100 „	05 „ „ 43·03 „
1897	„	„	„	„	841 „	14 „ „ 40· „
1898	„	„	„	„	1.354 „	40 „ „ 30·5 „
1899	„	„	„	„	434 „	83 „ „ 15·34 „

Тутъ зауважати належитъ, що приростъ той относится до загальной суммы капиталу рочника, не може однакъ бути взятый за мѣру фруктифікації поодинокихъ вкладокъ, бо є природно, що вкладка зложена въ цѣлости при вступленю члена до спілки буде мати больший приростъ отъ вкладки сплаченой ратами або отъ частныхъ вплатъ ратальныхъ, котрій сплатити залишено.

Ефекта маєтку спілокъ приносятъ отвѣтно до пануючои теперь стопы процентовои можливе найвыше опроцентованье. Єдино лишь пожички членовъ приносятъ 6%, дальше идутъ листы заставній Товариства кредитов. земского съ 5%, всѣ же иншій ефекта приносятъ наиме 5%. Зъ взгляду на такъ низьку стопу процентову не можна дивуватися зменшаню щорічного частого зыску, бо коли въ р. 1879 выказано 14·37% зыску отъ капиталу ложеного, то

въ року	1880	выказано вже только		6·04%
„	1881	„ „	„	5·06%
„	1882	„ „	„	5·08%
„	1883	„ „	„	5·76%

То результатъ розслѣдовъ комісіи для предотавленя цѣлого стану фондовъ спілокъ и ихъ администрації.

Понеже послѣдный Заг. Зборъ препоручивъ заразомъ тій спеціяльній комісіи розслѣдити поводы ликвидації и умотивувати внесена о ликвидації, проте комісія має честь предложити нынѣшнымъ свои погляды, опертѣ на подробномъ розслѣдѣ всѣхъ даныхъ.

Вже самій повыше цифрами опертій результаты послѣдныхъ лѣтъ доводятъ неоспорно, що кождорічный зыскъ зъ обороту зменшаеся, а причиною того есть обниженье стопы процентовои и высокій курсъ цѣнныхъ папіровъ. Подвышеня стопы процентовои надѣятися не можна при нынѣшныхъ обставинахъ, саме теперь хвиля есть способною до дальшого обниженя и зъ взгляду на розвій економичный зниженя того жалати намъ собѣ належитъ. Що до цѣнныхъ папіровъ, то рівножъ досягли куроу такого, що набуванье новыхъ не только не принесе найправдоподобнѣйше жадной звыжки въ пізнѣйшій продажи, не легко може наразити фонды спілокъ на страты при найменшій непевности успособлень. Важною также причиною, длячого спілки тіи квалифікуются до ликвидацій, есть тая обставина, що отъ коли замкнено до нихъ приступъ новымъ членамъ, стратили они властиво рацію истнованя, бо приростъ вкладокъ поодинокихъ членовъ, обчисленый переважно на смертельность участниковъ, ново приступаючихъ въ тімъ вѣцѣ, де смертельность тая становитъ сильный процентъ, зістаетъ зовсѣмъ затраченый, а цѣлый приростъ обмежаеся теперь выключно майже на опроцентованю зложеного капиталу, котрій въ значній сумѣ не можо бути такъ користно льокованый и фруктифікованый, якъ дрібній капиталы.

Загально звѣстно, що властителѣ великихъ капиталовъ задоволяются дуже низькимъ процентомъ, котрій-бы певно жадного зъ членовъ спілокъ не вдоволивъ, коли тымчасовимъ дрібнымъ капиталы находятъ и нынѣ при низькій стопѣ процентовій легке умѣщенье на 6%, а навѣть на 7 и 8 процентъ.

Неменше пѣдвести належитъ и тое, що высокій куроу ефектовъ, посѣданыхъ спілками, може улегчи зниженю, черезъ що капиталъ узбираный зменшивсь-бы або по крайній мѣрѣ зыскъ річный выдавъ бы проблематичный результатъ. Случай подібный для позданого властителя малого капиталу дѣлавъ-бы его отвѣчальнымъ супротивъ себе самого, коли противно теперь вина упала-бы на тыхъ, що нимъ администрують.

Вже теперѣшна страта на асигнатахъ Банку рустикального, выносяча заледво 4% цѣлого капиталу спілокъ, зъ чого значна часть вѣроятно буде отзыскана, выкликала огорченье, котре вилывае на дальшій токъ свободнои администрації. Страту тую учули такъ само члены комісіи, котрій заряджуютъ тыми фондами, бо такъ само суть спілковластителями тыхъ капиталовъ и хотѣли-бъ якъ найкористнѣйше справу тую залагодити. — Случай до отзыскання отраченои квоты есть теперь, коли Товариство взаимныхъ убезпечень жертвуе зъ своеи стороны въ користь спілокъ половину свого фонду резервового зъ титулу табелѣ XIX и XX выносячого 40.893·14, а затымъ припаде для спілокъ 20.446·57, надто отступае въ користь спілокъ припадаючій ему 1% отъ цѣлои сумы до ликвидації призначоти маючои, що знову выносе 8.400 зр., а съ попередною квотою здѣлае 28.846·57, коли до тои бенефікації додамо хочь бы 10% за асигнаты, котру то квоту въ кождій хвили узыскати можна, то цѣла мнима страта зістане вповнѣ покрытою. Есть то отже єдина способность, щобы уникнути всякои страты, а и зъ хвилѣ тои користати належитъ. Усуваючи нынѣ ликвидацію стратятъ спілки не только около 30.000 бонифікованыхъ черезъ Товариство взаимныхъ убезпечень, але якъ высше сказано, могутъ супротивъ нагромадженого капиталу надѣятися не только низького опроцентованя своихъ вкладокъ, но надто можливу страту на папірахъ, хочь бы найпевнѣйшихъ.

Зъ тыхъ-то поводовъ комісія спеціяльна прихилялася вповнѣ до ухвалъ комісіи контрольной и представляе Вп. Зборови слѣдуюче внесенье:

Загальный Зборъ ухваляе ликвидацію спілокъ на пережитье бувшого Гал. Товариства убезпечень, почавши отъ рочника 1886 и припоручае переведенье тои ликвидації теперь урядуючій комісіи контрольній отвѣтно до § 17 загальныхъ условій. Обовязки, який Товариство зъ титулу табелѣ XVIII на себе приняло, мусятъ Товариство сповнити. — Съ днемъ нынѣшнымъ замыкаютъ всѣ новыше згаданій рочники спілокъ въ цѣли ликвидації и установляеся преклюзивный речинець до внесеня доводовъ и документовъ статутомъ вымаганыхъ, а также доводовъ, що члены день 25 жовтня 1884 пережили, а тымъ самымъ правъ до удѣлу въ ликвидації набули, на день 25 сѣчня 1885. Выплата ликвидуваныхъ сумъ наступитъ дня 1 липня 1885.

Надъ тымъ справозданьемъ отворивъ предсѣдатель дискусію, въ котрій забирали голосъ члены пп. Пышиньскій, Гарвалиньскій, Нѣмчиновскій и иншій.

На внесенье п. Пышиньского, щобы зъ куровъ папіровъ въ нынѣшнѣмъ справозданю выказаныхъ нѣчого не утратити, ухваливъ Зборъ безпроволочну продажъ всѣхъ папіровъ.

На интерпеляцію що до коштовъ ликвидації, хто ихъ покрые, отвѣтивъ повномочникъ Товариства Др. Гроссъ поясняючи, що въ мысль статуту покрывае кошты ликвидації звычайно, Товариство, бо на тую цѣль побирае 1% отъ сумы капиталу до ликвидації припадаючого. Понеже однакъ въ теперѣшнѣмъ случаю Товариство того, 1% зреклося въ користь Спілокъ, прото очевидно, що Спілки будутъ мусѣли покрыти и кошты ликвидації, котрій правдоподобно не перевышатъ 50% тои сумы, яка въ данѣмъ разѣ Товариству титуломъ 1% належалась-бы.

На дальшій жадани позитивного означеня цифры тыхъ коштовъ освѣдчивъ п. Чеславъ Кешковскій именемъ Товариства, що они не перевышатъ 4200 зр. Се также принявъ зборъ до затверджаючои вѣдомости.

По замкненю дискусіи приступлено до поіменного голосованя надъ внесеніями черезъ Справоздавця отчитаными.

За ликвидацією освѣдчилися 82 голосы, противъ неи 2 голосы.

Предсѣдатель оголосивши, що ликвидацію ухвалено 82 голосами противъ 2, закривъ засѣданье.

Товариство цѣс. кр. уприв. желѣзницѣ Львовско-Черновецко-Ясскои.

Ч. 24112/V.

Достава матеріялівъ деревяныхъ.

На рокъ 1885-тый розписуеся за офертами достава:

90.000 метровъ кубичныхъ дерева опалового;
110.000 штукъ подкладовъ дубовыхъ;
1.880 метровъ кубичныхъ дубовельного и рѣзаного матеріялу дубового.
3.900 метровъ кубичныхъ будовельного и рѣзаного матеріялу мягкого.

Оферты остемплеваній, опечатаній и заосмотреній въ напись „**Оферта на матеріялы деревяні**“ належитъ внести найдальше до 22-го надолиста сего року, до годины 11-тои передъ полуднемъ въ Зарядѣ Головномъ у Вѣдни (I. Elisabethstrasse, 9), въ Комитетѣ Завѣдуючомъ въ Букарештѣ, або также въ Дирекціи Руху у Львовѣ або въ Яссахъ. Рівночасно же, однакожъ окремо, належитъ зложити въ касѣ одного зъ высше поименованыхъ мѣсць вадіюмъ въ высокости 5% вартости оферованыхъ матеріялівъ.

Постановленя лицитаційній, поособенній выказы дотычно матеріялівъ, якъ также загальній и поособенній условія доставы може кождый переглянути и одержати въ бюрахъ Зарядовъ матеріялівъ у Вѣдни, въ Букарештѣ, у Львовѣ и въ Яссахъ, або также по зложеню оплаты почтовои можутъ бути переслані на показане мѣсце.

Рада завѣдуюча.

Вѣдень, 22 жовтня 1884. 1215 1—1

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 124. Львôвъ, Четверъ 25 жовтня (6 листопада) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (трôмъ рускихъ свят) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найновѣшихъ повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар. кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улица Галицка.

Всѣ листы, посылки и реклямація належитъ пересылать пôдъ адресом: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на спеціяльна жадане.

Поодинокє число коштъ 12 кр. а. в.

Оголошенія приймаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного строчки початкôв.

Реклямація неопечатаній вôльній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрації часописа „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австрії*: *для Россіи*:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . . 8 рубл.
на чвертъ року . . 4 зр. на чвертъ рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . . 2 50кр.
на чвертъ року . зр. 1·25
Для Заграницы, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чвертъ року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

Унифікація.

(Стара програма въ новôй одежи).

III.

Поставѣмъ собѣ теперь питанье, яку тенденцію могли мати всѣ тѣ рѣчевѣ промахи п. графа о фикційнôмъ трактованю угоды съ Русинами въ Соймѣ краєвôмъ, о фикційнôмъ надѣленю Русинôвъ рускими народными школами, о выдуманôй чисельнôй перевазѣ школьной молодежи съ macierzystym polskim językiem въ рускôй Галичинѣ и о непрактикованôмъ рôвноуправненю языка руского въ урядахъ державныхъ и автономичныхъ? Бо чейже годѣ подумати, щобы тѣ фикціи були лишь сказанѣ на вѣтеръ?...

Отповѣдь на се питанье насуваєся сама. Сими фикціями, доданими до всего того, що Русины въ Галичинѣ на дѣлѣ посѣдаютъ, именно: одну(!) руску гимназію и кôлька катедръ рускихъ на университетѣ, хотѣвъ п. графъ помножити число ласкъ, якѣ галицкимъ Русинамъ дôстались въ участи въ двайцятьтрилѣтнôмъ періодѣ конституційнои еры, а тымъ самымъ всю бôльшôсть соймову представити въ свѣтлѣ толерантного и миролюбивого сторонництва въ очахъ сихъ высшихъ сферъ, котрѣ въ таку толерантнôсть и миролюбивôсть доси по тôй простôй причинѣ не могли повѣрити, бо нѣгде на дѣлѣ сихъ честнотъ не бачили. Отак министерству гр. Таффого а може и Европѣ мавъ бути сею мультиплікацією свобôдъ даныхъ Русинамъ данный доказъ ad oculos, що програма помиренья народôвъ австрійскихъ тутъ у насъ въ Галичинѣ уже за дверима и завтра довершится, що бôльшôсть соймова ажь горитъ любовію до народа руского и що ту бôльшôсть можна еще на довгѣ часы полишити не лишь при кермѣ законодательнôй въ Соймѣ краєвôмъ, але и поперти при грядущихъ выборахъ до Рады державной цѣлымъ апаратомъ практикованыхъ доси средствъ агитаційныхъ.

Але лишѣмъ теперь на боцѣ всю тенденційнôсть выводôвъ п. графа яко рѣчь, котра намъ въ лици зрячихъ людей не въ силѣ пошкодити, а зверѣмся до провôдной гадки его филипики противъ внесенья пос. Романчука.

Провôдна гадка рѣчи п. графа заключаєся въ бажаню мира, та ще и якого (!). П. графъ бажає мира (zgody) межи сторонництвами, станами (warstwami), племенами, мѣстами, повѣтами, громадами, богатыми и бѣдными, школярими, обрядами, языками, литературами, Малополянами и Червонорускими и т. д. и т. д. Отòтакъ бажае ôнъ повороту часôвъ Ягайлонъскихъ, wspólnej świetności, давныхъ sejmów, розумѣя исторію Польщѣ, зближенья ludu до шляхты, — бо людъ сей ôтъ шляхты утѣкъ; а боится п. графъ: роздѣлу суспôльтости на wrogie kawały, rozdziału Rusi i Polski, bratobójczej wojny domowej, деструкційныхъ соціалистичныхъ струй, ширенихъ посредствомъ азбуки, недоступной для клясъ богатѣйшихъ (!?) и т. д. Внесенье посла Романчука, стремляче до закладанія окремыхъ рускихъ школъ, nie prowadzi do owej zgody, jaka potrzebna naszemu społeczeństwu, говоритъ п. графъ, а веде до розкладу, роздѣлу, паденя и смерти. На евентуальнôсть принятя сего внесенья мы, шляхта на Руси, будемо зънзольований, а народъ рускій лишится темный и загубитъ себе, т. е. зносковщится. Проте треба намъ ôтсунути внесенье пос. Романчука, а натомѣсть хотѣвъ-бы я внести, щобы всѣ ученики школъ середныхъ учились зъ обовязку языка руского, тôлько се мое внесенье еще не на часѣ, та и незвѣстно, чи оно не противится основнымъ законамъ державнымъ.

Отсе и summa sententia великои теоріи п. графа, а до неи прійде кождый, хто цѣлу рѣчь п. графа оскубае зъ хорошихъ риторичныхъ зворотôвъ и ôткине незручно забарвленій мистификаціи о рôвноуправненю Русинôвъ.

Пригляньмож-ся теперь близше сему скелетови.

П. графъ хоче мира на всѣхъ пунктахъ. Хто-бы его не бажавъ? Єсли суть якій ворожій сторонництва межи Поляками (Станьчики, Подоляне, дикій), то най-бы помирились. Мы такому помиренью не противній.

Рôвно нѣкому зъ насъ не вадитъ помиренье станôвъ, тôлько-жь до сего потрѣбно точного вырозумѣня и заспокоенія окремыхъ интересôвъ сихъ станôвъ, именно селянъского и мѣщанъского примѣромъ черезъ рôвный розкладъ тягарôвъ, бôльше дбанье о пôднесенье дрôбного хлѣборобства и промыслу и загальне просвѣщенье. Чи иде у насъ до сего, най порѣшитъ той, хто приглянувся докладно уставамъ конкурренційнымъ нашого Сойму и симъ рубрикамъ буджету краєвого, котрѣ мають на цѣли меліорацію грунтôвъ, школы агрономичнѣ для селянъ, двигненье домашного промыслу, школы ремесничѣ и т. д. Най порѣшитъ той, хто знае складъ Сойму нашого и яка тамъ пропорція представителѣвъ обохъ такъ званыхъ низшихъ станôвъ до представителѣвъ стану шляхотского або бôльшихъ посѣдателѣвъ. П. графу буде певно добре звѣстно, колько крѣселъ посольскихъ належится симъ обомъ станамъ въ Соймѣ нашôмъ на пôдставѣ статута краєвого, а скôлько они на дѣлѣ ихъ посѣдають. А вже-жь треба-бы идеальныхъ людей, платоничныхъ шляхтичѣвъ, котрѣ, маючи чисельну перевагу въ тѣлѣ законодательнôмъ, дбали-бы на рôвни о интересы другихъ станôвъ, якъ о свои. Єсли отже п. графъ щиро думае о помиренью станôвъ въ нашôмъ краю, то на се одна рада: дати селянамъ ихъ 75, а мѣщанамъ ихъ 28 крѣселъ посольскихъ и не спинати, щобъ они самѣ подбали о справедливе полагодженье своихъ интересôвъ. Доперва на сихъ пôдставахъ зможе вырости помиренье всѣхъ станôвъ. Голословне бажанье не знищитъ зла, котре имовѣрно существуе, если его п. графъ заглянувъ. Видко, що и п. графъ не вѣритъ въ голошеный найновѣйшими часами аксіомъ, що народъ (низшій верствы) ôтносится съ повнымъ довѣрьемъ до шляхты краєвои.

П. графъ бажае ôттакъ помиренья племенъ, значитъ, обохъ народôвъ, заселяючихъ коронный нашъ край, но чимъ мала-бы послѣдувати „згода“ межи пооодинокими повѣтами, мѣстами, громадами, богатыми и бѣдными (розумѣй: бôльшими и меншими посѣдателями), школярами (Русинами и Поляками), обрядами и т. д. и то така згода, що Малополянинъ, завѣхавшій случайно до Перемышля (на Русь), буде чути себе немовь-бы дома, буде розумѣти всѣхъ и всѣ его будутъ розумѣти. Се есть идеалъ п. графа, съ зреализованьемъ котрого вернула-бы скоро давна świetność и все добро старои Польщѣ на нашу Русь, безъ котрого однакожь постигла-бы всѣхъ насъ неминуча смерть!

Сю точку програмы п. графа хочемо ширше розôбрати. Переведенье ей въ дѣло значило-бъ одно, що остаточне порѣшенье такъ званого питания польско-руского, розвязанье узла гордійского, завязаного по мнѣнію польского загалу пок. гр. Стадіономъ, усуненье „zmory“, котра будто давитъ весь край и не дае ему правильно розвиватись. На сей тематъ писано у насъ правдѣ ôтъ кôлькайцять лѣтъ брошуры и статіи, проектовано всякій репресальній средства противъ Руси, голошено niema Rusi и jest Ruś... але п. графъ єсть набуть сего пересвѣдченя, що доперва его програма полагодитъ въ цѣлости всю справу, сѣючи повсюды примиренье, згоду, гараздъ и Богъ знае якій блага! По его мнѣнію, ажь тогды zamilknie stugłowa hydra, о котрôй такъ часто снитъ „Czas“ и другій дневники шовинистичній, а котра панамъ на Руси не дае такъ часто спати.

Яке-жь средство подае намъ до осягненя сеи высокои цѣли п. графъ? Средство те мѣстится въ одномъ словѣ **унификація.**

Загальный збôръ

ôтпоручникôвъ фонда вдовично-сиротиньского.

(Дальше.)

Друге засѣданье ôтпоручникôвъ (дня 29 л. жовтня) зачалося справованьемъ комисіи шконтруючои станъ касы. Референтъ комисіи, о. Волиньскій, перейшовъ подрôбно всѣ позиціи грошевѣ и сконстатувавъ, що станъ касы годится вовсѣмъ съ выказами управляючои комисіи и касіера. Потому домагався о деякихъ позиціяхъ пояснення, а въ иншихъ робивъ рôжнѣ внесенья. И такъ запытуваючи, дячого въ р. 1881 умѣщувано пару разôвъ одного дня на книжочки щадничѣ въ „Общôмъ рôльн. кред. Заведеню“ по кôлькайцять тысячъ гульденôвъ, коли тымчасомъ лишь малѣ вкладки повинни були умѣщуватися въ щадници, а бôльшѣ сумы обертатись на закупно облигацій; дальше интерпелювавъ синдика о деякихъ залеглыхъ довгахъ, чи починивъ ôнъ потрѣбнѣ мѣры, щобы ихъ стягнути. Що до внесень, предложивъ о. Волиньскій именемъ комисіи, щобы листы Земского кред. товариства въ вартости 23.000 зр., заставленѣ въ червню с. р. за 17.000 зр. (на выплату запомоги вдовичои) продати, а за остальну суму купити новѣ паперы, тымъ бôльше, що процентъ того заставу оплачуе не рускій банкъ, а самъ вдовичій фондъ; щобы листы довгу державного и банку гипотечного продати, а купити листы Земского кред. товариства, щобы заинтабульовати на „Народнôмъ Домѣ“ пожичку въ сумѣ 6.400 зр. и знижити для „Нар. Дому“ и „дѣвочого воспиталища“ 8% на 5%. Въ кôнци заявляе о. Волиньскій, що шконтруюча комисія найшла точне и старанне веденье фонда вдовичого черезъ нову управляючу комисію и предсѣдателя ей др. Пелеша,

Проѣздка

до Закладу Дроговыжского.

Було то передъ кôлькайцяти днями, коли вечеромъ пустився я желѣзницею на проѣздку до Дроговыжа, щобы придивитися тамошному закладови сирôтъ, котрый въ нашôмъ краю такъ важне занимае мѣсце.

Переночувавши въ Николаевѣ, ôтъѣхавъ я въ-ôттамъ рано о 8 годинѣ до згаданого закладу. День бувъ погôдный и я мôгъ свобôдно проходжуватися та розглядатися по всѣхъ закуткахъ и складовыхъ частяхъ сеи величавои будовы. Зъ-далека вже ударила пріятно мои очи хороша и превелика палата, въ котрôй мѣститься сей закладъ, лежача на розлогôй рôвнинѣ. Головна будôвля простигаючи довгою стѣною на два поверхи высокости, обмежена на обохъ кôнцяхъ величавыми крылами, сполучеными съ нею пôдъ прямымъ кутомъ. Кôлькайцять камѣнныхъ сходôвъ веде до головного входу, надъ котрымъ горѣ будôвлѣ виносится годинникъ закладу. Передъ палатою красуеся хорошій кльомбъ цвѣтôвъ и красныхъ кущôвъ посередъ зеленого круга, обгороженого по обохъ сторонахъ въ подали якусь ростучими ростинами, мовь вгнутыми раменами. Новозка окружая той кльомбъ, посыпаною дрôбонькими камѣнчиками. Ладъ, харнôсть и якусь пріятно подражнюють серце и душу.

Директоръ сего закладу, п. Штаркль, давный мôй знакомый, выйшовъ на мое повитанье и опроваджувавъ мене съ чемностею по всѣхъ усюдахъ, подаючи всякій потрѣбнѣ поясненя.

Насампередъ ôтвѣдали мы шкôльній апартаменты якъ хлопцѣвъ, такъ и дѣвчатъ. Въ закладѣ мѣстится 400 сирôтъ: 156 дѣвчатъ а 250 хлопцѣвъ; межи тыми есть рускихъ дѣтей 76, а то 44 хлопцѣвъ, а 32 дѣвчатъ. Єсть то дуже мале число въ ôтношеню до нашого народонаселеня, пôсля котрого въ тôмъ закладѣ повинна бути половина рускихъ дѣтей. Фундаторъ, бл. п. гр. Скарбекъ, безъ сумнѣву въ рôвнôй мѣрѣ мавъ на оцѣ якъ рускій такъ и польскій сироты, котрымъ бажавъ бути добродѣемъ, бо въ статутѣ установивъ для института двохъ капеланôвъ, латиньского и греческого кат. обряду, съ рôвными правами и рôвною платою. Однакъ кураторія (кн. Яблоновскій), не знаважаючи на волю фундатора, приняла до закладу лишь одного капелана, т. е. латиньского, а рускаго зовсѣмъ выключила, не дозволяючи навѣть суседному рускому священникови, котрого митроп. грек.-кат. Ординаріятъ призначивъ на катихита, доѣзджати до закладу и обучати рускій дѣти въ наукѣ религіи и въ обрядахъ греко-кат. церкви! Отже сталося, що мусѣло статися. Дѣти рускій учатся религіи по польски, позабували обрядъ свôй а навѣть и молитвы рускій, и лишь одинъ хлопчикъ умѣвъ щеко-так выголосити „Отче нашъ“.

Для руского обряду кураторія нѣчого не дбае, всѣ намаганя рускои Консисторіи, щобы пôсля статутôвъ заинсталюнати въ закладѣ грекo-кат. катихита и капелана, розбилися на нѣчѣмъ. Можна бы въ того заключити, що кураторія, упослѣджуючи дѣти рускій вже що до принятя до закладу, мала намѣренье и тыхъ, котрыхъ приняла, златинизувати и спольщити. Що до рускихъ дѣвчатъ, котрѣ суть въ сѣмъ закладѣ, то дѣйстно оно вже такъ и сталося, бо дѣвчата стоятъ майже пôдъ выключнымъ зарядомъ и выхованьемъ монахинь Фелиціянокъ, занимаючи въ сѣмъ закладѣ цѣле лѣве крыло. Легко догадатися, якій будутъ овочѣ ихъ выхованя пôдъ взглядомъ религіи, обряду и народности...

Въ тыхъ сумныхъ обставинахъ слѣдивъ я за грунтомъ, на котрôмъ можна-бъ яко-так защепити верно питомого жита и охоронити дѣти рускій ôтъ взгляды своеи народности и обряду. Въ закладѣ єсть о. Поцѣй, гр. к. священикъ въ холмскои епархіи, котрый принятый до закладу не яко катехитъ, але яко свѣтскій учитель. Дальше есть въ закладѣ учитель Русинъ, п. Шипайло, укôнчившій науки въ сѣменяции учительскôмъ у Львовѣ, котрый учитъ въ тутешнôй 4-клясовôй школѣ по руски читати и писати, а до того и пѣвей рускихъ, въ котрыхъ дѣвчата дôсить гарно дѣти III-тои клясы въ моѣй присутности. Я довѣдався, що п. Шипайло знае такожь співъ церковный и на тôй пôдставѣ хотѣвъ я хочь дещо, хочь провизорично вробити для нашои справы, закимъ заведенье руского капелана не станеся дѣломъ. Отже въ притомности ихъ попросивъ я насамперед п. директора, щобы схотѣвъ закупити 20 малыхъ катехизмôвъ и тôлько-жь примѣрниковъ библійнои исторіи въ рускôмъ языцѣ для рускихъ дѣтей, а о. Поцѣй щобы часами поучавъ ихъ о важнѣйшихъ справахъ греко-кат. обряду. На се пристався и о. Поцѣй и п. директоръ, и книжки згаданѣ выслано небавомъ ôд Львова до закладу Дроговыжского на руки п. директора Штаркля. Дальше просивъ я п. Шипайла, щобы схотѣвъ учити рускій дѣти співу церковного, котрый-бы они співали пôдъ часъ рускои читанои службы Божои, бо тутъ така установа, що одной недѣлѣ для всѣхъ дѣтей читав службу Божу лат. катехитъ по обряду римо-кат., а другои о. Поцѣй по обряду греко-кат. И на се пристали п. Шипайло и директоръ п. Штаркль. Дирекція закладу не повинна бути неприхильною рускому обрядови та рускому языкови и рускôй народности; ôтношеня тіи можна-бъ красно розвинути и удержувати безъ упреку. Въ закладѣ може и повинна панувати згода и гармонія межи дѣтьми и ихъ управителями, а мимо того дѣти рускій могутъ плекати, управляти свôй обрядъ и свôй питомый языкъ... Кураторія тяжко грѣшитъ супротивъ волѣ фундатора тымъ, що не установляе въ закладѣ греко-кат. капелана и катехита.

Класы, въ котрыхъ дѣти учатся, суть просторѣ, видній и маютъ свѣжій воздухъ; лавки ôтповѣднѣ для вѣку и зросту, выгôднѣ и чистѣ; приборы до науки задоволяючѣ. Не

и вносить удѣлити имъ абсолюторію съ подякою.

Безъ довшои дискусіи рѣшено перемѣнити листы довгу державного и банку гипотечного на листы Земского кред. товариства або банку краевого; принятн 100 зр. отъ о. Центелевича на мѣсце дальшихъ его вкладокъ; внижити „Нар. Домови“ и „дѣвочому воспиталищу“ процентъ на 5, и щобы паперы въ вартости 4.100 зр., держанѣ синдикомъ дромъ Яминьскимъ на вадіюмъ до лицитаціи, лежали не у синдика, але въ касѣ фонда.

Що до паперовъ, заставленыхъ за 17.000 зр., вносивъ о. Гойданъ, щобы ихъ не продавати. Може бути, що ще 1 сѣчня прийдеся фондови заплатити процентъ, но чей станъ рускаго банку буде лѣпшій, а тогды и сплатитъ онъ поволи тую суму. — Дръ Пелешъ примѣчав, що комисія продовжуючи рольничо-кред. Заведеню терминъ сплаты до 10 грудня с. р., заявила тому Заведеню, що въ означенымъ часѣ буде тои сумы враз съ отсотками непремѣнно домагатися, хотяй-бы прийшло и до конкурсу Заведеня. Се мусить управляюча комисія учинити, бо вближуеся часъ выплаты запомогъ за р. 1884, а въ касѣ нема грошей. Въ сѣмъ дѣлѣ принято внесенье о. Сѣчиньского що: комисія обовязана, наколи банкъ не отдасть до 10 грудня с. р. грошей, починити противъ нему судовій кроки, — а еслибы тое не принесло заразъ грошей, продати заставленѣ паперы.

Що до грошей, умѣщеныхъ р. 1881 въ такъ значнои сумѣ на щадничихъ книжочкахъ „Общого рольн. кред. Заведеня“, повсяне крыл. Бѣлецкій (яко касіеръ въ того року), що тѣ грошѣ походили въ пожичокъ, котрѣ були тогды стягненѣ; они вкладалися длятого на больше книжочокъ (хотяй се разъ й одного дня було), бо менши сумы були лекши до выповѣджения. „Закидъ — мовивъ крыл. Бѣлецкій — будьто-бы я бувъ причиною умѣщеня тыхъ грошей въ „Общомъ рольн. кред. Заведеню“, есть несправедливый. Я не поступавъ ту на власну руку. Такъ ухвалила управл. комисія, щобы грошѣ умѣщувати въ рольн. кред. Заведеню, а я яко уряднікъ фонда, мусѣвъ ту ухвалу сповнити, и сповнивъ ей въ найлѣпшой вѣрѣ, уповаючи, що и въ банку будутъ такъ скрупулятно поступати. Впрочѣмъ, якъ съ фондомъ вдовичимъ, такъ само поступавъ и съ своимъ власнымъ грошемъ. Що до протестовъ чи представлень робленыхъ управляючой комисіи сов. Децикевичемъ (о котрыхъ ту згадувано), я не находжу о нихъ нѣякои згадки въ протоколахъ“. — Отпоручники выслухавши се выясненье, узнали крыл. Бѣлецкого оправданымъ и заявили, що нѣякого закиду ему не робятъ.

При дискусіи надъ пожичками, удѣлеными „Народному Домови“ и „дѣвочому воспиталищу“, зауважавъ о. Костецкій, що довгъ на „Народномъ Домѣ“ есть заинтабульованый, а фондъ вдовичій не мае лишь дотычного акту. Позаякъ однакожь не було въ сѣй справѣ абсолютнои певности, то рѣшено: щобы управляюча комисія заинтабулювала той довгъ, а если онъ заинтабульованый, постараласи о вытягъ табулярный. — Що до „дѣвочого воспиталища“ примѣтивъ о. Гойданъ, що оно заинтабульоване на имя Преосв. епископа Сильвестра, и вносивъ стараться о змѣну того.

При обговореню зниженого процента для „Народного Дому“ и „дѣвочого воспиталища“, пождѣсъ о. Костецкій, що 8%, постановленый давнѣйшимъ загальнымъ зборомъ при удѣлюваню пожичокъ, есть въ нынѣшныхъ часахъ за высокій. Хто мае добру гипотеку, достане теперь пожичку на 5%; по 8% будутъ приходити слабѣ гипотеки. — О. Сѣчиньскій не годится съ о. Костецкимъ. Давнѣйше було тяжко узыскати въ нашомъ фондѣ пожичку, — були гумни часы (якъ то всѣ знаютъ), коли треба було за пожичку оплачуватися; тымъ способомъ припадали намъ лишь слабѣ гипотеки, — нашъ фондъ дававъ пожички тамъ, де вже нѣхто не хотѣвъ дати. Теперь часы змѣнилися; теперь нѣгде лекше грошей достати, якъ въ нашомъ фондѣ — и нѣгде таньше, бо коли въ иншихъ институціяхъ даются пожички въ паперахъ пѣсля курсу, у насъ даются они готовкою. Если жь такъ есть, то можемо жадати и большого процету. — О. Гойданъ уважавъ такожь 8% за высокій. Такій процентъ (мовивъ онъ) побиравъ рускій банкъ и отъ куды зайшовъ; такъ було-бъ и у насъ. Если умѣщуемо нашій грошѣ въ банку гипотечномъ на 6%, въ Земскомъ кред. Товариствѣ на 5%, длячого-жь маемо отъ пожичокъ брати аже 8%?— О. Н. Огоновскій уважае 8% дѣйстно за высокій, але новъ 5% при тыхъ улекшенихъ, якій навѣвъ о. Сѣчиньскій, за нивькій; онъ вносить посередну стопу 6%. — Внесенье о. Огоновского принято.

Въ дальшой дискусіи забравъ важный голосъ о. Гойданъ. Онъ призналъ теперѣшнѣй комисіи, що спорядила докладне справозданье, однакожь замѣчае, що въ того справоздани не можна дознатися, колько есть фонда коренного, а колько резервового, — длятого жадае, щобы въ будуще обѣ тѣ части фонда були докладно роздѣленѣ. Дальше вѣдноситъ, що коренный фондъ, котрый повиненъ-бы бути ненарушимый, въ далеко большой части не находится въ касѣ; коли въ р. 1882 було 282.000 зр. (не було въ касѣ. *Ред.*) коренного фонду, нынѣ (отчисливши грошѣ въ банку рускомъ, заставленѣ паперы и деякій певнѣй пожички) маемо въ касѣ около 93.000 зр., т. е. вже всего капиталу, коренного и резервового! Але не досыть того, що коренного фонду нема въ касѣ, — сей станъ каже дальше привадуматись, въ отки взяти грошѣ по новомъ роцѣ на выплату запомоги; положѣмъ бо, що въ тыхъ 93.000 зр. одержимо проценту около 4.650 зр., а въ деканатовъ вплыне титуломъ рочныхъ вкладокъ 9—10.000 зр., то буде въ найлѣпшомъ случаю 15.000 зр., т. е. половина того, що мы потребуемо для вдовиць. Такому сумному и анормальному станови треба бодай на будуще запобѣгчи. Я ставлю длятого внесенье, щобы всѣ паперы були винкульованѣ, якъ се вже давнѣйше ухвалено, а тогды не буде можна пожичати тѣ паперы нашимъ институціямъ и руководитися сентиментами. — О. Гудыкъ уважае обчисленя и внесеня о. Гойдана дуже красными, але жалуе, що о. Гойданъ не задавъ собѣ того труду ще въ маю с. р., не выказавъ тогды, колько коренного фонда нарушено и не поставивъ уже тогды свого внесеня на обезпеченье коренного фонда черезъ винкульованье. Если-бы бувъ се въ маю зробивъ, не було-бъ може только злого сталося.— О. Гойданъ протестуе противъ словамъ о. Гудыка, и твердитъ повторно, що онъ о умѣщеню грошей въ „Общомъ рольничо-кредитовомъ Заведеню“ говоривъ и въ р. 1880 и въ маю с. р. — Дръ Пелешъ заявляе, що фондъ резервовый и коренный есть уже въ книжкахъ роздѣленый и буде въ слѣдующомъ справоздаю подробно выказаный. — Внесенье о. Гойдана: щобы всѣ паперы коренного фонда винкулювати, принято.

Въ конци ухваливъ зборъ отпоручниковъ одноголосно абсолюторію враз съ подякою для управляючои комисіи и урядниковъ фонда за рѣвне веденье дѣла.

По выборѣ о. Войнаровского, сотрудника у св. Юра, секретаремъ комисіи, наступило справозданье комисіи администраційнои, а тымъ самымъ прійшла подъ обраду найважнѣйша справа: рѣшеня о относинахъ фонда вдовичого до „Общого рольн.-кред. Заведеня“. (*Конецъ буде.*)

Примѣтка Редакціи. Бажаючи подати о скольки-можна широке и безсторонне справозданье зъ сихъ надзвычайно важныхъ нарадъ отпоручниковъ деканальныхъ, не доходимо ще нынѣ до конца, а мусимо перенести конець сеи статіи ще до слѣдующого числа. Знаючи однакожь, якъ пильно все наше духовенство слѣдитъ нынѣ за сею справою, и якъ хотѣло-бы съ нею якъ найточнѣйше познакомитись, гадаемо, що такимъ точнымъ и подробнымъ представленьемъ отповѣмо лишь его бажанямъ, тымъ больше, що нашій часописи, руководячись безвзглядною партійностею, подаютъ доволѣ невѣрный и скривленый образъ нарадъ. Нашій информаціи, походячи отъ самыхъ отпоручниковъ, представляютъ цѣлу справу вѣрно, въ дусѣ интересовъ священичихъ, въ якомъ и загальный зборъ ей трактувавъ. — Въ интересѣ той вѣрности мусимо на сѣмъ мѣсци поправити одну похибку нашого Вп. референта. Въ справозданю зъ попереднього числа сказано, що оферту „Аціенды“ внѣсъ дръ Добрянъскій. Въ томъ взглядѣ нашъ референтъ не бувъ добре поинформованый. Оферту „Аціенды“ внѣсъ п. Клингъ самъ безпосередно до комисіи отпоручниковъ. Нашого референта запевне те поводувало заключати, що оферта „Аціенды“ выйшла отъ директора рускаго банку, п. Добрянъского, що дръ Павенцкій, членъ управляючои рады банку, горячо ей поперавъ на зборѣ отпоручниковъ. Будь-якъ-будь, дръ Добрянъскій оферты „Аціенды“ не вносивъ, а якъ сказано, внѣсъ ей самъ п. Клингъ, якъ мы се на певно сконстатували.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монахія.

(*Комисія ощадности.*) Пѣсля информацій прагокои „Bohemia“ покончила вже комисія установлена свого часу для студій надъ справою заведеня ощадности въ администраціи державы (Ersparungs-Comission) свои працѣ и предложила свое справозданье разомъ съ отповѣдными внесеями цѣсареви. Рѣшеня комисіи мають бути далекоидучѣ и мають розтягатися на всѣ категоріи администраціи. „Bohemia“ завѣряе, що комисія глядѣла передъ всѣмъ на се, щобы въ тыхъ случаяхъ, де розходится о зменшенье выдатковъ административныхъ, тягаръ администраціи не упавъ на зарядъ автономичный. Реформы самѣ мають розпадатися на двѣ категоріи, с. е. на такій, котрѣ администрація може сама перевести безъ порозумѣня съ тѣломъ парламентарнымъ и на такій, що потребуютъ затвержденя съ стороны парламенту. Пѣсля завѣрюваня „Bohem-ia“ мало правительство заняти готовость деякій рѣшеня комисіи заразъ увзглядняти и въ виду того вже въ прелиминарѣ буджету на рокъ 1885 поробити отповѣдній змѣны, но заразомъ заявляе „Bohemia“, що не можна на тую акцію мати великихъ надѣй, бо она относится лишь до деякихъ менше важныхъ реформъ въ службѣ рахунковой и контрольной якъ пр. въ администраціи почтъ и телеграфовъ. Реформы другои категоріи, т. е. такій, на котрыхъ переведенье мусить згодитися парламентъ, характеристичнѣ именно симъ, що ихъ зреализованье потягне за собою звиненье численныхъ посадъ такъ въ администраціи политичной, якъ и въ администраціи судовництва, а позаякъ правительство внесень комисіи дотенерь не огласило, то думаютъ, що причины сего належатъ приписати обавѣ правительства, що публикація ихъ выкликала бы межи персоналомъ урядничимъ велике занепокоенье. О скольки тѣ догады правдивѣ, буде можна пересвѣдчитися тогды, коли детайлѣ рѣшень комисіи станутъ загально звѣстными, до того часу однакожь годѣ що уважати пробы заведеня ощадности зовсѣмъ неудавшимися.

(*Розправы комисій делегаційныхъ*). Дня 3 н. с. листопада розпочали три комисіи угорскои делегаціи свои нарады. Комисія финансова рѣшила преліминарь спольного министерства скарбу и найвышои палаты обрахунковои и преліминарь мытный, котрый выказуе въ порованю съ минувшимъ рокомъ надвижку въ сумѣ 1,371.670 зр. Комисія призвала згаданѣ буджеты безъ нѣякои змѣны. Такъ само призвала такожь комисія, котрой переказано буджетъ министерства справъ заграничныхъ буджетъ сей безъ змѣны, причѣмъ рѣшила высказати цѣлый рядъ желаній относячихся до новои организаціи вѣденьскихъ придворныхъ державныхъ и военныхъ архивовъ. Въ томъ отношеню замѣтне передовсѣмъ желанье, щобы въ урядженю сихъ архивовъ содѣйствувала угорска академія наукъ и угорске историчне товариство а дальше, щобы на етатъ урядниковъ принято певне число Угровъ. Буншій министеръ справъ заграничныхъ гр. Андрасси поперъ сей внесеня, котрѣ поставивъ делегатъ Фалькъ, а навѣтъ поставивъ въ одной точцѣ поправку розширяючу домаганя внескодателя, пѣсля чого комисія рѣшила одноголосно завѣзнати правительство, щобы на найблизшой сесіи делегаціи предложило вычерпуюче справозданье. Въ справѣ юрисдикціи консулярнои высказала комисія желанье, щобы до проживаючихъ за границею подданыхъ угорскихъ краевъ не приноровлювано якъ дотенерь законовъ австрійскихъ лишь угорскій, на що министеръ справъ заграничныхъ гр. Кальнокій заявивъ, що сповненю сего желаня нестоятъ на перешкодѣ нѣяки трудности. — Комисія войскова угорскои делегаціи приняла до вѣдомости, що въ наслѣдокъ революціи зъ минувшого року майже половина питомцевъ всѣхъ войсковыхъ заведень учится угорского языка. Комисія приняла съ вдоволеньемъ замѣръ министра войны, що до уладженя особныхъ торговъ ремонтовыхъ, котрѣ малибы на цѣли закупувати конѣ для войска безпосередно отъ годовельниковъ. На интерпеляцію делегата Глядиса, въ дѣлѣ репетіеровыхъ карабиновъ, отповѣвъ министеръ войны, що справа ся ще наконечно не рѣшена; коли-бы однакожь другій державы завели таке оружіе, Австрія мусѣла бы его такожь завести. Хочь мы съ сусѣдными державами знаходимося въ найлучшихъ отношенихъ, говоривъ министеръ, то мусимо глядѣти пильно на розвитье оружныхъ силъ прочихъ державъ.

(*Баронъ Кригсау.*) Передъ колькома днями умеръ въ Вѣдни колишный министеръ скарбу бар. Кригсау. Не могучи вынайти человѣка, котрому можна-бы було поручити портфель министра скарбу, покликавъ гр. Таффе въ лютомъ 1880 р. на се становище бар. Кригсау-а, а позаякъ онъ своей задачѣ не умѣвъ отповѣсти, передавъ онъ теку скарбу вже въ червню того самого року дрови Дунаевскому. Умершій пробовавъ своихъ силъ на поли белетристики, а найлучше удалися ему описы заморскихъ краевъ. За министеротва Белькреди бувъ бар. Кригсау шефомъ секційнымъ въ министерствѣ просвѣты. Въ р. 1866 бувъ онъ придѣленый начальному комендантови армія въ характерѣ цивильного секретаря. По уступленю министеротва Белькреди пѣшовъ на пенсію, а въ р. 1870 вступивъ яко секретарь административный до товариства плавбы по Дунаю, де займавъ се становище аже до року 1880. По зложеню портфелю скарбу усунувся въ житье приватне, а не займавъ вже нѣякого публичного становища аже до своеи смерти.

(*Регуляція валюты.*) Пѣсля информацій деякихъ нѣмецькихъ газетъ масси дръ Дунаевскій порозумѣвся съ угорскимъ министромъ скарбу взяти за регуляцію валюты. Якъ далеко поступила справа, не знати, чи однакожь и о скольки зъумѣютъ у насъ вызыскати еру довгого мира, котру запевнѣдаютъ урядовій органы, покаже найблизша будучность.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Цѣкавѣ даты статистичнѣ подаютъ россійскѣ газети о царскихъ добрахъ столовыхъ. Добра сѣ, розкиненѣ по цѣлой величезной державѣ россійскій, належатъ до найкрасшихъ и представляютъ вартость колька соть мілліонівъ. Пѣсля статистаки Джонзона выносивъ просторъ сихъ добръ вже 1 сѣчня 1875 р. 7,528.300 десятинъ въ Россіи европейскій а именно: 1,938.988 десят. орного поля и 5.589.312 десят. лѣса. Позаякъ департаментъ добръ столовыхъ майже кождого року набуває великій добра, для того можна припустати, що царскій добра столовѣ въ Россіи европейскій и на Кавказѣ выносятъ що найменше 8 мілліонівъ десятинъ. — Зъ Петербурга доносятъ, що о причинѣ пожару въ Солодниковомъ пасажу въ Москвѣ, ходили погологоки, будьто бы революціонеры огонь подложили. По сей причинѣ вызначено комисію подъ проводомъ умысно сировадженого до сего зъ Петербурга совѣтника Зветкова, щобы розслѣдила причину пожару, и для чого сей пожаръ мимо всякого ратунку такъ нагло розширився. — Зъ Ельци доносятъ, що дня 4 с. м. порозлѣплювано тамъ на улицяхъ революціѣйнѣ прокламаціи подписаній „терористами вольного народу“. Полиція удалося прирештувати двохъ революціонеровъ, якъ разъ въ часѣ коли розлѣплювали проклямаціи. Одинъ зъ арештованыхъ есть правдоподобно роботникомъ а другій походитъ зъ знаменитои родины дворянъскои.

Нѣмеччина. Справа брауншвайгска зачинае трохи путатися. Нѣмецкій журналы доносятъ именно, що подчасъ голосованя въ нѣмецкой радѣ связковой надъ допущеньемъ представителя брауншвайгского до рады, представитель княжества Райсъ старшои линіи вздержався отъ голосованя и внесъ до протоколу слѣдующе заявленье: „Правительство его княжескои милости придержуеся тѣсно засадъ монархично легитимистичныхъ, пѣсля котрыхъ права державнѣ повинны припасти на законного наслѣдника заразъ по смерти попередника безъ всякихъ попередныхъ дѣяльностей. Хотяй отже правительство его княжескои милости бажае якъ найскорѣйше, щобы Брауншвайгъ бравъ участь въ дѣяльности рады связковои, то однакожь представитель княжества Райсъ не могъ бы такъ довго брати участи въ голосованю, доки теперѣшне представительство Брауншвайгу не отповѣдае засадамъ, якій правительство визнае“. Дуже характеристично въ справѣ брауншвайгскій есть поступованье „Nord. Allg. Ztg.“ головного органа кн. Бисмарка. Газета ся слѣдитъ пильно за справою брауншвайгского и подае цѣлый рядъ писемъ помершого короля Юрія гановерского въ лѣтъ 1866 и 1867, а отгакъ каже: „Не безъ интересу буде заознати ширшу публику такъ съ письмами, въ котрыхъ послѣдный король Гановеру означивъ цѣли и дороги политики Вельфовъ, якъ и съ характеристичными рапортами его агентовъ политичныхъ. Змѣстъ сихъ писемъ обовязуе такожь и князя Кумберланда, котрый повѣдомляючи 1878 р. цѣсаря Вильгельма о смерти свого батька, станувъ на становищи короля Юрія, а въ послѣдныхъ часахъ заявивъ охоту зробити въ Брауншвайгу гомовну квартиру Вельфовъ. Дѣйстный змѣстъ сихъ писемъ отзначаеся непохитною надѣею отбудованя гановерского королѣвства при помочи Франціи.

Туреччина. Офіціозна газета турецка „Османіе“ доноситъ, що не только Порта але также и управа отоманьскихъ довговъ зажадаютъ въ короткомъ часѣ отъ суседныхъ державъ европейскихъ остаточного порѣшеня питаня въ справѣ означеня болгарскои дани и сумъ турецкого довгу, якій маютъ на себе прійняти Греція, Сербія, Чорногора и Болгарія. Порѣшенье сеи справы есть тымъ важнѣйше, позаякъ теперь

легко побачити школу народну, котра-бы такъ хорошо отповѣдала вымогамъ дидактично-педагогичнымъ — якъ школа въ Дроговыжскомъ институтѣ. Коратарѣ просторѣ и широкѣ а довгѣ, именно отъ стороны обороду, такъ що на нихъ дѣти и подъ часъ слоты могутъ свободно проходжуватись або и въ гимнастицѣ вправлятися. Языкомъ выкладовымъ для всѣхъ предметовъ есть языкъ польскій; рускій языкъ есть только предметомъ обовязковымъ для всѣхъ дѣтей. При менѣ читали и оповѣдали по руски мазурскій дѣти, котрыхъ тутъ есть подостаткомъ, досыть слабо, выголошуючи по руски дивнымъ акцентомъ — и не дивниця, бо розговоръ учениковъ межи собою и съ учителими польскій. Отже при такихъ обставинахъ Мазуръ по руски нѣколи не навчится. Дивно то, до якихъ неумѣстныхъ результатовъ доводятся рѣчи, если выконуеся лишь буква закона, а не его интенція. Чому не приказати ученикамъ, коли вже принято до плану науки языкъ рускій, въ певныхъ годинахъ що днины розмовляти межи собою по руски? Чому учитель при науцѣ языка рускаго не уживае до поясненя съ дѣтьми языка рускаго? Зъ самои теоріи языка нѣхто не научится; практичнѣ вправы языковѣ повинны въ школахъ народныхъ перемагати. О поступахъ въ наукахъ не могу нынѣ дати справедливого суду, бо я прислухуванся науцѣ дуже побѣжно и то не вевды. (К. б.)

В. И.

турецкій скарбъ державный мае сплатити данъ болгарску управѣ публичного довгу. Було-бы зовсѣмъ справедливо. каже згадана газета, наколибы теперь, коли Порта сповнила весь обовязокъ вложеный на ню берлинською угодою, и другій держави въ своєи стороны причинилися до того, щобы всѣ постанови тои угоды, котрій причиняются для добра Туреччины були також совѣстно выконаний. — Болгарскій екзархъ мавъ недавно нараду съ великимъ везиромъ Сеидомъ пашою, на котрій заявивъ ему, що середъ болгарского населенія въ Македонїи настало велике розъярене, котре збільшилося ще черезъ ту обставину, що Альбанцѣ такъ грецкого якъ и магометанського вѣроисповѣдання зачинаютъ чимъ разъ більше выступати противъ болгарскои народности. Пôсля думки екзарха було-бы одинокимъ средствомъ до залагодженя сего розъярения, именованье болгарского викарія.

Италія. Пôсля послѣднихъ депешъ зъ Риму мае бути вже незадовго именованый наслѣдникъ кардинала Ледоховского въ архіепископскôй столици въ Познани. Може навѣть бути, що новый архіепископъ гнезненьско познаньскій буде вже именованый на найблизшôмъ консисторіи. Дня 14 с. м. мае выйти папска енциклика о „правдивôмъ и фалшивôмъ либерализмѣ". — Вѣсть, будьтобы Италія намѣрала основати въ Африцѣ колонїи карній, показуесь неправдивою. — На пôдставѣ горицкои угоды межи Австрією а Италією мають бути незадовго оголошеній правила рыболовства Кіоджотôвъ.

Єгипетъ. Якъ стоитъ нынѣ справа суданьска, трудно отгадати. Недавно доносили газеты французскій и нѣмецкій, що Магдѣй пôдотупивъ пôдъ Хартумъ и взявъ се мѣсто, жителѣвъ поубиванъ, а самого Гордона убивъ. На другій заразъ день откликано сю депешу яко неправдиву. Теперь доносятъ знову зъ Каиру, що ген. Вользелей получивъ отъ майора Кичинера зъ Легвель депешу, въ котрôй сказано, що Магдѣй пôдотупивъ лишь бувъ пôдъ мѣсто. а завôзвавъ Гордона до пôддання. Гордонъ однакожъ отповѣвъ, що удержитъ Хартумъ 12 лѣтъ. По сѣй отповѣди отступивъ Магдѣй отъ Хартума безъ всякои борбы и пôйшовъ на полудне отъ Хартума до Емекъ о одинъ день дороги. Думаютъ, що Магдѣй на разѣ не нападе на Гордона.

НОВИНКИ.

— **Перенесенье мощей бл. п. Володимира Барвѣньского** зъ дотепершнои могилы до новои, муроваои на кладовищи Лычаковскôмъ — отбудеся въ суботу сего тыжня о 12-тôй годинѣ въ полудне. На новôмъ мѣсци спочинку нашого незабутного патріота стане памятникъ пôсля плану нашого архитекта п. Василя Нагôрного. Памятникъ той здвигненый зъ лепт цѣлого рускаго народа (зъ Галичины, Украины и Буковины) буде живымъ свѣдкомъ для нынѣшного и будущихъ поколѣнь рускихъ, якъ народъ руссій умѣе оцѣнити и звеличати людей посвячаючихъ всю суть свого житя на щиру службу одной-одинокôй матери — Руси-Украинѣ. Похоронъ пок. Володимира бувъ великою, невиданою у Львовѣ, манифестацією народною, — сподѣваемось, що всѣ почитателѣ памяти и заслугъ пок. Володимира возьмутъ участь въ перенесеню мощей его до нового вѣчного спочинку. Торжественна ся хвиля прилине всѣмъ намъ въ память завѣтне бажанье пок. Володимира, що-бъ всѣ Русины въ обятяхъ поспольнои любови працювали для добра „рôднои неньки" и неустрашимо боронили ея отъ всѣхъ ворожихъ навѣтôвъ.

— **На дохôдъ руского ремѣсничого товариства „Зоря" у Львовѣ** буде дане въ суботу сего тыжня представленье въ руско-народнôмъ театрѣ. Отогране буде „Сватанье на Гончарôвцѣ" Квѣтки-Основяненка. Молоде а такъ гарно въ дусѣ народно патріотичнôмъ розвиваючеся товариство „Зоря" першій се разъ буде мати бôльшу случайность перенесвѣдчитися о симпатіи рускои Публики мѣста Львова до него, переконатися о тôмъ, що всѣ Русины радуютъ и гордятся розвоемъ нашого питомого рукодѣльничого стану и радо поспѣшаютъ съ помочею тому многонажному товариству, щобъ могло успѣшно сповняти свою велику задачу народну. Надѣемось, що кождый Русинъ-патріотъ зъ мѣста Львова и зъ околицѣ явится въ суботу на представленье въ дохôдъ „Зорѣ"!

— **Боснякы зъ Петровача** зложили и переслали на руки редакціи „Дѣла" 11 зр. 50 кр. въ користь фантовои лотеріи на дѣвочій институтъ рускій въ Перемышли. Въ складцѣ взяли участь пп.: Нико Кнезъ 1 зр. 50 кр.; Дмитаръ Станишичъ 1 зр.; Михайло Ковачевичъ 1 зр; Іово Крецо 1 зр.; Перо Крецо 1 зр.; Симо Чавка 50 кр.; Лазо Вуковичъ 1 зр.; Мугамедъ бегъ Буковача 2 зр.; Пилипъ Матрієвичъ 1 зр.; Божо Прица 1 зр. и Іосипъ Каштелевичъ 50 кр. — Съ великою пріятностею сповняемо нашъ обовязокъ выказу приданои на нашѣ руки складки братôвъ по Славѣ, рицарскихъ Босанцѣвъ, — шлемо имъ щиру подяку за ихъ жертвы на наше дѣвоче воспиталище и сердечне братне поздоровленье! Доля нашого народа въ многôмъ подôбна до долѣ народу боснійского, — часъ, надѣятись, приведе съ собою тѣснѣйшу сердечну звязь межи обома народами, а нынѣшню щирость Босанцѣвъ зъ Петровача зъумѣютъ Русины достойно отдячити.

— **Послемъ зъ мѣста Львова** до рады державной выбрано п. Кароля Левакôвского, бувшого члена управл. рады желѣзницѣ черновецкои 1019 голосами на 1719 голосуючихъ. Дръ Грызецкій одержавъ 665 голосôвъ. За п. Левакôвскимъ була велика агитація.— Всѣ Русины-выборцѣ отдали солидарно свои голосы на Дра Грызецкого.

— **Русины-мѣщане львôвскій и батьки дѣтей**, навѣщающихъ нову школу руску, подали на руки пр. Вахнянина до Рады мѣскои прошенье, въ котрôмъ домагаются зарядити злому, яке-бы выйшло, коли-бъ учителемъ при тôй школѣ остався п. Старецкій, не володѣючій зовсѣмъ языкомъ рускимъ. О скôлько дôйшли насъ вѣсти въ тôмъ дѣлѣ, то краева Рада шкôльна не потвердила выбору п. Старецкого при новôй школѣ рускôй и полишила его на дальше при школѣ Чацкого.

— **Зъ университету.** Всѣ Русины богослови 2-го р. въ числѣ 79 внесли до колегіи професорôвъ выдѣлу богословского прошенье о рускій выклады педагіи, котру въ тôмъ — якъ и въ минувшôмъ — роцѣ выкладае по польски проф. дръ Дельневичъ.

— **Презенту на парохію Сассôвъ**, дек. олеського, одержавъ вчера о. Симеонъ Питушевскій зъ Задвôрья.

— **Испытъ конкурсовый** зъ 4 л. падолиста с. р. зложили оо. львôвскои епархіи: 1) Мих. Баранъ, 2) Ив. Марчевичъ, 3) Исид. Калиновичъ, 4) Іона Пелехатый, 5) Теодоръ Леонтовичъ, 6) Петро Петрицкій, 7) Тадей Левицкій, 8) Ант. Левицкій, 9) Никол. Олекôй, 10) Никита Дакôвъ, 11) Тадей Галайчукъ, 12) Теодоръ Турула, 13) Евгеній Андрохôвичъ, 14) Вас. Вонгриновичъ 15) Вас. Жилавый. Воч. оо. можутъ получити свѣдоцтва, приславши отемплеву марку.

— **Товариство „Сѣчь" у Вѣдни** отбуло дня 1 л. с. м. свôй XVIII-тый загальный збôръ и выбрало новый выдѣлъ, до котрого вôйшли пп.: Иванъ Куровець, яко голова; Володим. Кобриньскій, заступникъ головы; Мих. Пачовскій, секретарь; Андрій Бурачиньскій, касіръ; Романъ Яросевичъ, перший библіотекарь; Левъ Восвôдка, другій библіотекарь; Евгеній Мисула, господарь и завѣдатель газетъ. За надзвычайни заслуги около розвою товариства именувавъ загальный збôръ почестными членами „Сѣчи" бувшихъ товаришевъ пп. Дра Лонгина Озаркевича, кандидата адвокатского у Львовѣ; Константина Паньковского, адъюнкта при школѣ лѣсовôй у Львовѣ и Дра Ярослава Окуневского, лѣкаря войскового въ Смирнѣ, въ Азіи. На загальный збôръ „Сѣчи" явились дуже численно представителѣ сербского товариства „Зоря" и ческого „Akademicky Spolek" и заявили для товариства и для руского народу свою щиру симпатію.

— **Академичне Братство"** выбирае на завтрѣшнôмъ загальномъ зборѣ свôй новый Выдѣлъ. „А. Братство" числитъ теперь 87 членôвъ, хоть можна надѣятись, що въ протягу куроу се число значно збôльшится. Пôзнѣйше подасть уступаючій Выдѣлъ докладно обширнѣйше справозданье до прилюдноси вѣдомости; ту пôдносимъ лише, що фондъ основный выноситъ 950 зр. (въ цѣнныхъ папирахъ и въ щадници „Народ. Торговлѣ"), а весь мастокъ товариства (враз съ пожичками) выноситъ до 2½ тысича. Выдавництва „Братства": „Антологія"; III-ій томъ „Рускои Библіотеки"; творы В. Навроцкого (т. I-шій укôнченый, лишь біографія ще не готова; творы Навроцкого выходятъ заходомъ кружка етнографично-статистичного яко „Рускои Библіотеки", новои серіи, т. I-ій), якъ и позавязуваня при „Ак. Братствѣ" науковôй кружки, а впрочемъ и саме число членôвъ, ставлятъ се товариство въ рядѣ найповажнѣйшихъ нашихъ товариствъ,— тожь надѣятись, що при новôмъ выборѣ вôйдутъ до выдѣлу люде, котрій зъумѣютъ повести „Братство" и дальше по тôй самôй дорозѣ до нового розцвиту. А не треба забувати, що „Академичне Братство" здвиглось едино власными силами нашои патріотичнои рускои молодежи та симпатією, якою отъ давна тѣшилось и тѣшится середъ нашои публики. Мимо кôлькоразовыхъ просьбъ не дôстало „Братство" помѣщеня въ „Народнôмъ Домѣ", хоть-бы лишь за знижену цѣну („Народ. Дôмъ" дае, якъ звѣстно, отъ давна обширне безплатне помѣщенье „Акад. Кружкови"), и мусѣло доси за дуже окромный льокаль платити рôчно по 150 зр., не числячи услуги и пр., а удѣлюваній въ послѣднихъ рокахъ запомоги соймовôй ледво выстали на покрытье коштôвъ выдавництвъ („Антологія" коштувала 200 зр., III-тій томъ „Р. Библіотека" 650 зр.; кошты выдання творôвъ Навроцкого ще не обчисленій). Зъ огляду на повыше наведенй обставины смѣло можемо „Акад. Братство" поручити и надальше сердечнôй прихильности нашои публики.

— **Мѣсто Львôвъ** жертвувало для ученикôвъ мѣскои рускои школы окрôмъ 45 зр., о котрыхъ вже мы згадували, ще 10 зр. на вопаты. Такожь „Народный Дôмъ" выплативъ обѣщаныхъ 20 зр. для ученикôвъ мѣскои рускои школы.

— **Комерсъ членôвъ „Академичного Братства".** Комерсы академикôвъ суть правдѣ такъ звычайною рѣчею, що мало про нихъ и згадуеся. Коли тутъ однакожъ згадуемо про комерсъ членôвъ „Академичного Братства", то робимо се для того, щобы показати, якъ наша молодѣжь академична чи то въ сумныхъ чи веселыхъ хвилахъ не забувае нѣколи на свôй народный обовязокъ и готова кождои хвилѣ послѣдну ленту посвятити на дѣло народне. Се проявилося якъ найкраще на комерсѣ академикôвъ рускихъ, отбувшôмъ-ся минувшои суботы въ локалю „пôдъ оленемъ" при краковскôй улици. Ходило на сѣмъ комерсѣ въ першôмъ рядѣ угостити артистôвъ рускои сцены, за стараньемъ котрыхъ „Академичне Братство" дôстало зъ суботнѣшного предотавлена 128 зр. чистого доходу. Академики и артисты рускій зôбралися отже по представленю дуже численно въ згаданôмъ локалю и выбрали предсѣдателемъ комерсу дра Щастного Сельского почали весело забавлятися. Розпочалось тосты и бесѣды и понеслися хорошій спѣвы. Промовляли панове: дръ Сельскій, голова „Акад. Братства" п. Ярема, п. Кулачковскій, директоръ руского театру п. Грыневецкій и артисты рускои сцены п. Стефуракъ. Сей послѣдный сказавъ въ своѣй бесѣдѣ, що руска сцена дотя не буде хорошо розвиватися, доки не буде мати свого власного пристанища, свого власного будынку театрального въ столици краю, а се наступитъ певно тымъ скорше, коли молодѣжь, що мае колись займитися проводомъ народу, буде памятати и на руску сцену. Слова тіи трафили глубоко до переконаня молодежи и на внесенье дра Сельского посыпалася заразъ складка на фондъ будовы народного театру. Зôбрано 22 зр. 60 кр. и зложено на руки п. Кахниковича, члена редакціи „Дѣла", а выбраный ad hoc комитетъ мае дальше сею сумою розпорядити. Ледви що зложено сю суму, якъ знову на внесенье академика п. Кулачковского зôбрано ще 5 зр. для бѣдной молодежи рускои школы народнои у Львовѣ и передано ихъ „Шкôльнôй Помочи" на руки учителя п. Танчаковского. Ось такъ поступае наша молодѣжь академична! Слава ѣй! А коли здвигнеся колись въ столици святыня рускои штуки драматичнои, нынѣшна молодѣжь смѣло буде могла сказати, що она дала першій тончокъ до того великого дѣла! Маемо повну надѣю, що се патріотичне дѣло нашои молодежи найде грôмкій отгомонъ въ цѣлôмъ краю.

— **Вечеренъ декламаторско-забавный** устроеный комитетомъ занимаючимъ ся рускими аматорскими представленями у Львовѣ, даный дня 7 жовтня въ день выѣзду членôвъ „Народного Дому" въ сали „Нар. Дому" принесъ доходу brutto 201 зр. 50 кр. Выдатковъ було на 140 зр. 1 кр., — отже лишився чистый дохôдъ въ сумѣ 61 зр. 49 кр., котрый призначено на цѣли пôднесеня рускои сцены аматорскои у Львовѣ.

— **Выдѣлъ Руского Касина въ Стрыю** проситъ насъ оповѣстити, що зъ причинъ отъ него не залежныхъ слѣдующій вечеринцѣ замѣсть въ недѣлю (9 лат. падолиста) отбудутся въ четверъ (13 лат. падолиста). При сѣй случайности заявляе Выдѣлъ ще разъ, що окремыхъ запросинъ не розсылаеся: кождый зъ П. Т. Родимцѣвъ, що мае волю съ своею Почт. Родиною провести кôлька годинъ въ веселôмъ товариствѣ и тымъ причинитись до розвою товарискаго житя, буде дорогимъ гостемъ Касина.

— **Выдѣлъ читальнѣ въ Воскресинцяхъ** прилюдно складае симъ щирорускіе спасн Бôгъ Свѣтлому товариству „Просвѣта" за ласкаве дарованье 58 книжокъ свого выданництва для ново-завязаной читальнѣ. — Воскресинцѣ 3 падолиста 1884. — *И. Рудницкій*, священникъ и голова читальнѣ.

— **Межи потерпѣвшихъ отъ сегорѣчныхъ выливôвъ Днѣстра** роздали пп. Дръ Бучиньскій и проф. Желехôвскій зъ Станиславова присланій имъ зъ нашои редакціи квоты 35 зр. и 50 зр. въ той способъ, що упрошеній отъ нихъ мѣсцевій душпастырѣ: Впр. оо. Мохъ зъ Острова, Гургула зъ Гановець, Дворянинъ зъ Дубовець и Глѣбовицкій зъ Нѣмшина роздѣлили, кождый въ своѣмъ селѣ и окрестности, слѣдуючій квоты: въ Островѣ 11 родинамъ 16 зр., въ Курыповѣ 2 родинамъ 4 зр., въ Ганôвцяхъ 15 родинамъ 10 зр., въ Поплавникахъ 16 родинамъ 10 зр., въ Дубôвцяхъ 16 родинамъ 16 зр., въ Деговôй 3 родинамъ 4 зр., въ Нѣмшинѣ 22 родинамъ збôже и грошѣ въ сумѣ 25 зр. разомъ 85 зр., а то ведля точныхъ выказôвъ, надôсланыхъ Дромъ Бучиньскимъ нашôй редакціи.

Зъ Краснова пишутъ намъ: „Охота Русинôвъ-академикôвъ въ Краковѣ — заложити свое власне товариство не остагае, мимо того, що ректоръ университету и професоры суть за тымъ, щобы Русины получилися съ читальнею польскихъ академикôвъ, котра по розвязаню давнои мае завязатися пôдъ кураторіею академичного сенату. Навѣть одинъ професоръ Русинъ мавъ дораджувати нашимъ академикамъ получитися съ польскою читальнею, бо, мовляв „wszystko odbije się na was". — Но нашôй думцѣ руски академики въ Краковѣ не повинни ани на волосъ отступити отъ свого перѣстного намѣру и будь що-будь заснованье власного товариства довести до доброго кôнца. Русинôвъ-академикôвъ въ Краковѣ буде около 40, а се число доволѣ поважне на окреме товариство. Можутъ польскій академики въ Празѣ, въ Черновцяхъ мати свои окремій товариства, — дличого не можутъ его мати рускій академики въ Краковѣ? Русинамъ потрѣбно всюды лучитися для вымѣны гадокъ, для слѣдженя народного руху рускаго, для поспольного пôддержуваня патріотичного почутя межи собою, щобъ повернувши зъ чужины на працю межи рôдный народъ — могли отъ самого першого разу розпочати свою дѣяльность въ дусѣ народно-рускои програмы. Якъ молодѣжь руска може и на чужинѣ жити своимъ руско народнымъ житьемъ, — на то маемо доказъ на житю и розвою товариства „Сѣчь" у Вѣдни. Нехай же нове краковске товариство буде другою „Сѣчею" нашои патріотичнои молодежи на чужинѣ!

— **„Скошеный цвѣтъ"**, повѣсть пок. Володимира Барвѣньского, друкуеся въ польскôмъ перекладѣ п. заг. „Skoszony kwiat" въ краковскôмъ мѣсячнôмъ журналѣ „Przegląd polski". Половина повѣсти (въ деякихъ мѣсцяхъ скороченои) умѣщена въ выпуску за падолистъ, а друга половина буде умѣщена въ выпуску за грудень. Перекладъ пана *В. Т.* дуже гарный, рôвно-жь дуже симпатично написана его передмова, де коротко розписана житьепись пок. В. Барвѣньского и его дѣяльность въ литературѣ и суспôльнôмъ житю рускôмъ. Редакція „Przegląd-y polsk-ого" дае такожь отъ себе передмову, въ котрôй межи иншимъ говоритъ: „...Не хочемо выпереджувати впечатлѣня читателя (повѣсти „Скошеный цвѣтъ), ...що не може намъ бути симпатичнымъ герой повѣсти, котрый съ жаромъ згадуе *гетмана Богдана*, а не видитъ, щобы „подѣлъ на католицку и православ-ну мавъ потягати за собою якісь рôжницѣ въ *народнôмъ* житю Руси". Тымъ самымъ не може намъ бути симпатичне и становище автора, котре, боймось, могло-бы въ дальшôмъ ходѣ бути для Руся такимъ спасеннымъ, якъ политика того гетьмана."

— **Календарь товариства „Просвѣты"** — якъ довѣдуемось — знаходитъ межи Русинами, интелигенціею и простонародьемъ, щирый пріемъ та великій покупъ. И заслужено: есть се безперечно найлучшій зô всѣхъ календарѣвъ рускихъ.

— **Именованя и перенесеня судовыхъ урядниковъ.** Судіями повѣтовыми именованій: Маркилъ Турыньскій, адъюнктъ зъ Радовець, въ Гурагоморѣ; Кипріанъ Коцовскій, адъюнктъ зъ Золочева, въ Лопатинѣ; Адольфъ Ришка, адъюнктъ зъ Равы, въ Рогатынѣ; Николай Герасимовичъ, адъюнктъ зô Львова, въ Куликовѣ; Антоній Левъ Босняцкій, адъюнктъ зъ Добромиля, въ Гусятынѣ; Іосифъ Товарницкій, адъюнктъ зъ Золочева, въ Глинянахъ, и Романъ Бялковскій, адъюнктъ зô Львова, въ Солотвинѣ. — Позволено перенестися судіямъ повѣтовымъ: Мих. Добошиньскому зъ Глинянъ до Ярослава, Алойсію Бравнови зъ Гусятина до Надвôрной и Юліану Нагановскому зъ Лопатина до Гусятина. — Министерство же перенесло судію повѣт. Рудольфа Дилля зъ Рогатина до Угнова. — Совѣтниками суду краевого именованій: Ив. Маерановскій, судія пов. въ Стрыя, въ Станиславовѣ; Антоній Спедаковскій, судія пов. зъ Луки въ Тернополи; Кароль Крыницкій, судія пов. зъ Сторожинца, въ Чернôвцяхъ. — Позволено перенестися совѣтникамъ суду краевого: Каролеви Поршиньскому зъ Тернополя и дру Казимирови Щуровскому зъ Станиславова до Львова.

— **Зъ Рудокъ** пишутъ намъ: Дня 3 падолиста с. р. зайшли до Рудокъ высланій зъ комитету церковного въ Хировѣ два чоловѣки за збираньемъ складокъ на реставрацію церкви въ Хировѣ, засмотрений въ потрѣбній цертификаты. Зголосившійся до уряду громадского одержали на книжцѣ печать, но до пушки нѣчого. Пообходивши кôлька хатъ всюды отойшля съ нѣчимъ. Въ кôнци удалися до тутешного латиньского пароха и каноника льотариньского, ко. Каминьского, котрый не тôлько що ихъ зле принявъ, але ще съ обурененъемъ сказавъ имъ: „My tu nie potrzebujemy żadnych cerkwi, my mamy nasze kościoły, na cerkiew nic nie dam". Забувъ здавсь ко. каноникъ на тое, кôлько крейцарôвъ рускихъ збирае ôнъ въ кожде свято и въ кожду недѣлю въ своѣмъ костелѣ ходячи съ тацою. — Такъ то понимаеся голошена Поляками згода съ Русинами, а нашъ народъ рускій дае грошѣ на косцьолы, опале ними на Кальварія!...

— **Выдѣлъ „Академичного Братства"** складае симъ прилюдну подяку Хвальнôй Дирекціи нашого театру за представленье, дане въ дохôдъ товариства и въ загалѣ всѣмъ пп. артистамъ и артисткамъ, що знаменитою грою старалися вдоволити ласкаву и прихильну для нашого товариства Вп. Публику, такъ численно на сѣмъ представленю зôбрану. Дякуе такожь всѣмъ Гостямъ львôвскимъ и зъ провинціи, що охотно прибули на представленье и дали доказъ симпатіи для нашого товариства. Наддатки зволили зложити: Его Высокопресв. еп. Сильвестеръ Сембратовичъ 10 зр.; Впр. дръ Пелешъ 4 зр.; Впр. о. Бѣлецкій 4 зр.; Впр. о. Сѣнгалевичъ 3 зр.; Вп. п. Дыметъ 4 зр.; Вп. дръ Олекс. Огоновскій 2 зр.; Вп. дръ Медведскій 3 зр.; Вп. дръ Корнило Сушкевичъ 4 зр.; Вп. дръ Целевичъ 2 зр.; Вп. проф. Громницкій 1 зр.; Вп. панѣ Клявдія Алексевичъ 1 зр.; Вп. сов. Децикевичъ 1 зр.; Вп. дръ Добряньскій 1 зр. 20 кр.; Вп. п. Кахниковичъ 80 кр.; Вп. п. Стеблецкій 60 кр.; Вп. п. Яковъ Савчиньскій 40 кр.; Вп. Олекс. Барвѣньскій зъ Тернополя 3 зр. За всѣ тіи щедрй дары — щире спаси-Бôгъ! Чистого доходу принесло предотавленье товариству 128 зр. 8 кр. — При случаю Выдѣлъ „Академичного Братства" складае подяку Вп. п. Васкевн Гетьманчукови зъ Россіи за даръ 8 зр. 19 кр. — *Отъ Выдѣлу тов. „Академичне Братство"*.

— **Дрôбны вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ комитетови церковному въ Золочевѣ 100 зр. запомоги на отнову церкви св. Николая. — Въ Краковѣ дня 2 л. с. м. устроили собѣ хлопцѣ ремѣсничій битье жидôвскихъ шибъ на меншу скалю; шѣстёхъ хлопцѣвъ полиція арештувала. — Старшій совѣтникъ скарбовый въ Перемышли, Янъ Шнайдеръ перенесеный на пенсію.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту получили оо. 1) Теофилъ Миговичъ на Княгинячи, дек. ходорôвского; 2) Данило Бахталовскій на Яблонôвъ, дек. гусятынъского.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Рускій театръ.** Минувшого тыжня представлено на рускôй оценѣ вô второкъ „Верховинцѣ" на бенефисъ Стефана и Иванны Стефуракôвъ, отгакъ въ середу по разъ першій комедію зъ италіньского Гольдоніого „Дивна пригода" (Un curioso accidente), перекладъ дра Юл. Целевича; въ суботу „Гаркушу"; образокъ зъ часôвъ козацкихъ Стороженка и „Тато на заручинахъ" мѣщаньску пригоду въ 1 актѣ Григорія Григорієвича на дохôдъ „Академичного Братства", а въ недѣлю „Бѣдну Марту" Д. Млакн. Крôмъ дивной пригоды" всѣ прочій штуки звѣстній нашôй, якъ львôвскôй такъ и поза-львôвскôй публицѣ и були вже неразъ обговорювани въ нашôй часописи, тожь помиnаемо ихъ а згадаемо лишь, що бенефисъ паньства Стефуракôвъ зôбравъ численну публику а гра акторôвъ якъ въ „Верховинцяхъ" такъ и въ прочихъ була въ загалѣ добра. Трохи обшир-

пѣйше хочемо поговорити о „Диивій пригодѣ“. Выборъ сеи комедіи можна дѣйстно назвати щасливымъ. Есть се одна зъ рода тыхъ комедій, котрій спорою дозою здорового комизму и натуральности побуджуютъ зрѣтели до сердечного комизму, а своєю розвязкою вдоволяютъ его и полишаютъ по собѣ того несмаку, який находимо въ новѣйшихъ комедіяхъ французскихъ. Содержанье сеи комедіи есть въ коротцѣ слѣдуюче: У богатого голендерского купця Филиберта (п. Грыневецкій) проживае французскій офицеръ Де ля Котрі (п. Биберовичъ) и влюблюеся въ его дочку Жанину (п. Биберовичева). Богатый купець за нѣщо не отдавъ-бы дочки за офицера, а тымъ бѣльше ще за французского. Сего домѣркуваеся Котрі и постановивъ выѣхати. Жанина змушуе его, щобы остався и хватаеся хитрощѣвъ дѣночихъ: вговорюе батька, що офицеръ залицаеся до Констанціи (п. Осиповичева), дочки банкира Ришарда (п. Пясецкій). Батько Жанины стрѣчае ся въ комнатѣ офицера въ часѣ его неприсутности. Здинуваншись тымъ, хоче отъ доньки довѣдатеся правды, а она щобъ звинитися, розказуе ёму, що Котрі влюбився въ дочцѣ банкира, котрого Филибертъ потайномъ не терпитъ. Зъ отои вызвуеся цѣла путанина повна комизму. На послѣдокъ дорадже Филибертъ Котрёму, щобъ онъ потайкомъ звѣнчався съ дочкою банкира и дае ёму на тое навѣть грошѣ. Котрі користае зъ сеи рады и помочи и вѣнчаеся съ Жаниною, котру батько о нѣчо не подозрѣвавъ, бо думавъ, що она лишь помагала ёму повѣнчатися съ товаришкою Констанціею. Обманеный купець горко нарѣкае самъ на себе, але въ кѣнци признае вину власной злобѣ и благословитъ дѣтей. Що до гры артистовъ и артистокъ, то мусимо передовсѣмъ подностги гру п-ѣ Биберовичевои и п. Грыневецкого. П-ѣ Биб—ева есть артисткою въ повнѣмъ значеню его слова и руска сцена може нею справедливо величатися. На сценѣ забувае она зовсѣмъ про свое власне я, а переймаеся зовсѣмъ ролею такъ, що кожде слово, кождый рухъ ея знаменуе скончоный артизмъ. Не менше знаменитою була гра п. Грыневецкого въ роли Филиберта. Вузкоглядность и пыха голендерского купця а при тѣмъ его дурноватость була отдана п. Грыневецкимъ такою натуральностею и съ такимъ природнымъ и зъ себе самого выпливаючимъ комизмомъ, що нѣчого бѣльше не позставало до желанія. Особливо хорошо була представлена сцена съ банкиромъ, коли Филибертъ и Ришардъ посварилися задля маловажной рѣчи, задля неоднаковыхъ поглядовъ на суспольнѣ отношеня. П. Пясецкій отзначився тутъ вповнѣ въ своѣй роли банкира. Доброю були такожъ и гра п. Биберовича въ роли французского офицера Де ля Котрі. Одно лишь мусѣли-бы мы запримѣтати п. Биб—чу, що въ роляхъ любовниковъ есть троха за сентиментальный и що въ роляхъ офицера або як п. пр. въ „Гаркуши“ въ роли атамана гайдамаковъ мало пробиваеся въ его грѣ военный духъ, властивый особамъ сего званя. Съ признаньемъ мусимо подностги гру пань Осипович. и Подвысоц. О грѣ п. Стефурака чейже не потреба и говорити, се звѣстна сила нашои сцены. Одно годится тутъ подностги, що дуже некористно представляе нашу сцену въ очахъ зрѣтелѣвъ. Суть то именно деякій строѣ и декораціи, котрѣ дирекція театру повинна-бы старатися правести до якого ладу. Наша сцена не можѐ вправдѣ представляти богатства, але ладъ и опрятность можутъ ёй надати повну повагу.

Переписка Редакціи и Администрациі.

Всч. І. С. въ Пѣсках. Черезъ похибку зазначено Вамъ, бо вместе заплачено до 30 падолиста. — *Всч. С. С. въ Долгомъ.* Заплачено до кѣнця року. — *Всч. П. Б. въ Гарбузовѣ.* До кѣнца року ще 3 зр. *Вп. Интересованому.* Речинець призначеный для конкурсу на творы драматичнѣ кѣнчитоя 15 л. падолиста с. р.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (106—?) поручае

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѣ

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подобныхъ.

Въ великѣй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

подъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Четверъ дня 25 (6) листопада 1884.

Гнатъ Приблуда

оригинальна мелодрама въ 5 актахъ Д. Млаки, музика И. Воробкевича, инструментуваня П. Важинскій.

Актъ 1. У вдовы Метерчихи. — 2. На Полонинѣ. — 3. Навоть. — 4. Божевѣльна. — 5. Правда и въ моря не утоне.

(Режиссеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Федоръ Деркачъ, старый богатый гуцулъ	—	И. Пяецкій
Семенъ, его сынъ	—	И Грыневецкій
Вдова Матерчиха	—	Е. Подвысоцка
Катря, ей дѣвка	—	И Павезева
Марійка, ей подруга	—	Ю Пясецка
Киворъ, старый чабанъ	—	К. Подвысоцкій
Андрѣй, его сынъ	—	С. Кирницкій
Мортко, арендаръ	—	С. Стефуракъ
Микита, Власій — легинѣ		М Яковичъ, О. Осиповичъ
Гнатъ Приблуда	—	И Биберовичъ
Дѣбринкъ	—	И. Чайковскій
Побережникъ	—	И. Поцелъ
Анниця, божевѣльна	—	А. Осиповичева
Гафія, Парани, Ирина — дѣвчата		М. Людкевичева, Е. Подвысоцка, И. Луцка

Дѣеся въ карпатскихъ горахъ.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетовъ и картъ абонаментовыхъ достати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбковска ч. 2, а вечеромъ отъ годины 6-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

18 **Найшовся разъ способъ.**

„3 довгій роки терпѣвъ я на обструкцію, коли „попалася менѣ въ руки коробка швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брантa и по уживанію ихъ позабувся и вже отъ ½ року всѣ моѣ недуги, що „симъ и потверджую. Почта Weisensuls Annathalhütte „(Чехи), 1 червня Старшій бурмистъ Сельнеръ.

Кождый знае, якъ тяжкій повстаютъ хороби черезъ обструкціи; кождый повиненъ хоронитися отъ нихъ скоро и найлѣпшими существующими противъ нихъ средствами, швайцарскими пигулками. Коробка коштуе въ аптикахъ 70 крейцаровъ.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѣ съ американскими замками и пасковѣлыми засувками такій, якъ я доставивъ львовскому магистратове, продаю дуже дешево

1152(21—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

(Надослане.)

Звертаемо увагу Вп. читателѣвъ на анонсъ обохъ фирмъ M. Stein in Hamburg и Valentin & Co. in Hamburg, относячійся до **Гамбургскои лотеріи грошевои**, котра безперечно мусить заинтересувати публику и подае кождому случайность малымъ выдаткомъ спробувати свого щастя.

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Дръ Щастный Сельскій

бувшій асистентъ професора болѣзней жѣночихъ университету вѣденьского, Дра бар.

1082 К. Рокитаньского 11—?

переселився до Львова

и ординуе яко спеціялистъ въ жѣночихъ болѣзняхъ и операторъ отъ 2-гои до 3½ годины по полудни въ своѣмъ помешканю

при улици Чарнецкого ч. 2.

Угорско-француске

Акційне Товариство убезпечень

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пбели всякихъ существующихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ отбуваючихся що року тягненяхъ.

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готовкою вплаченый кап. акційный зр. 4.000.000.—

Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 „ 3,065.712·74

зр. 7,065.712·74

Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ зр. 32,540.406·— за убезпеченя на житье.

Въ тѣмъ самомъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр 19,865.045·29 доходу зъ премій и выплатило зр. 13,973.545·02 бруто убезпечившимся всякихъ брашнь за шкоды выграній и т. д

Припорученя пріймае и удѣляе поясненя:

Генеральный Инспекторатъ для **Буковины и Галичины**

1222 1—6 въ **Чернѣицяхъ**, Herrengasse 25.

Проспектъ даромъ и франко.

Академикъ-правникъ

1—2 рутинованый

домовый учитель

глядитъ лекцій на селѣ.

Адреса: **Теодоръ Косарчукъ**, *Львовъ, ул. Коперника, ч. 34.*

Велика партія

останковъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ отъ дощу, на жѣночій плашѣ — розсылае за попередною **за остаткомъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Остатки не до вподобы принимаемъ назадъ. Взорцѣ высылаются по кругловану 10-крейцаровои марки.

1061-34-52

5 килевй

БОЧОВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (51—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочѣнка	Гегелйского столового .	2 зр. 10 кр
1 „	Гегелйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1 „	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1 „	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1 „	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведенй цѣны розумѣются враз съ бочовкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, так що благосклонный отбиратель жадныхъ бѣльше коштовъ не поноситъ. Купуючи вина особиого только у продуцентовъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина як зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбѣльшу выграну подае въ найщастлившомъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Разомъ 50,500; выграныхъ, а кромъ того ще одна премія, выносуются въ семи класахъ въ протягу пяти мѣсяцевъ.

1217 1—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосовъ**, зъ котрыхъ **50.000 лосовъ**, отже бѣльше як половина будутъ вытягатися одинъ по другомъ въ семи класахъ съ столичнои тутъ побочь выгранымъ; **цѣлый капиталъ, що мае вылосовуватися выноситъ**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сей великой лотерія грошевой, як также черезъ найбѣльшу можливу гваранти и точну выплату выграныхъ тешитъ лотерія си взводы великою прихильностею. Щоля постановъ п-пу управляе ею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприятье

Особлива отличность сеи лотерія грошевои лежитъ въ ей користномъ уряженю, що всѣ 50 500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ кильнохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ

Годзина выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, збѣльшаеся отъ класи въ другій класѣ на **60.000**, въ третій на **70.000**, въ четвертій на **80.000**, въ пятій на **90.000**, въ шестій на **100.000**, а въ семій евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и так дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосовъ сеи грошевои лотеріи поручено **обомъ подписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосовъ, звертаютъ съ своими замовленями отвернути просто до одного зъ нихъ.

Позаженыхъ замовленяхъ просимо, щобы припадаючій сумы залучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ** або **маркахъ почтовыхъ**. Можна также посилати грошѣ **назнаками почтовыми** на бажанье выконуютъся также порученя **за послѣплатою**.

На тягненье выграной першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн. зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** заосмотреный гербомъ державнымъ а рѣвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все бливше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и складки рѣжныхъ класъ. Зарасъ по тягненю получитъ кождый участникъ уряду, держанымъ гербомъ заосмотрену листу выграныхъ, котра подае точно выграній а взглядно числа, котрѣ выграли. **Выпдата выграныхъ слѣдуе пболя плану ретельне и пѣдъ гварантією держави.** Наколи-бъ несподано получителемъ не годився планъ лосованя, то мы радо готовѣ вѣдобдати лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и отдати получену за нихъ суму На бажанье высылаютъся урядовій планы лосованя на передъ даромъ. Позакъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ порученъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тій-же якъ найскорше на кождый случай одиакожъ передъ

15 листопада 1884

просто до одного зъ подписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Каждый мае у насъ ту корность, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и подрядниковъ и для того получае кождый не лишь урядовй листы выграныхъ въ найкоротшомъ можливомъ часѣ по тягненю и безъ припадкованя, але также и **оригинальнй лосы** заповѣдны по назначеныхъ пѣсля плану цѣнахъ безъ якои небудь надплаты.

Брошура Корнила Н. Устіяновича

М. Ѳ. РАЄВСКІЙ И РОССІЙСКІЙ ПАНСЛАВИЗМЪ

продается въ друкарни Товариства имени Шевченка по 80 кр. за примѣрникъ; съ пересылкою почтовою по 85 кр.

К. Беднарскій, накладчикъ **ул. Академична, ч. 8.**

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъза р. К. Беднарс

Ч. 125. Львовъ, Субота 27 жовтня (8 листопада) 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, срѣмъ рущихъ овятъ о 4-ій год. попол. Литер. додатокъ „Библіотеки повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар. ку 2 кождого м-ца и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Администрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылать пбдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютсе только на попереднє з листа жонье.

Поодинокє число стоятъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсе по цѣлѣ 8 кр. а. в. бтъ одного рочки печатнои.

Реклямація неопечатаній вольный бтъ порта.

Предплату належитъ пересылати фрайко (найлучше почтовымъ переказомъ) до Администрація часописи „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: на цѣлый рбкъ . . 12 зр. на пѣлый рбкъ . . 6 зр. на чвертъ року . . 3 зр. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рбкъ . . 16 зр. на пбвъ року . . 8 зр. на чвертъ року . . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рбкъ . зр. 5·— на пбвъ року . зр. 2·50 на чвертъ року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рбкъ . . 12 рубл. на пбвъ року . . 6 рубл. на чвертъ року . . 3 рубл. съ дод. Библіотеки: на цѣлый рбкъ . . 16 рубл. на пбвъ року . . 8 рубл. на чвертъ рок . . 4 рубл. на самъ додатокъ: на цѣлый рбкъ . . 5 рубл. на пбвъ року . . 2 50 коп.

Для Выраженія, окрбмъ Россіи: на цѣлый рбкъ . . 12 зр. на пбвъ року . . 7·50 зр. на чвертъ року . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ: на цѣлый рбкъ . 19 зр. на цѣлый рбкъ . 6 зр.

Унифкація.

(Стара програма въ новбй одежи).

IV.

Унифкація, котрои бажае п. графъ, мала-бы перевестися въ нашбмъ краю въ дусѣ традиційнои, историчнои унифкаціи, практикованои въ давнбй Ягайлоньскбй Польщи, и бттакъ розумѣеся само собою, мала-бы она розвинутись такъ широко, якъ се бувало за часбвъ панованя Жигмонта III. и єго наслѣдникбвъ и обгорнути все житье суспбльности галицкои. Съ часомъ мала-бы згадана унифкація обняти всяку акцію политичну, все шкбльне и религійне поле, мала-бъ довести все до унифорности и одного ладу и зъ двохъ народбвъ, руского и польского, вытворити одноцѣльну масу, перенату однымъ духомъ и одною мыслею, масу стремлячу до одного всѣмъ намъ звѣстного цѣли, до обновленя dawnej świetności imienia polskiego. На разѣ бажае п. графъ такои унифкаціи лишь на поли шкбльництва нашого, такъ якъ внесенье пос. Романчука дало єму добру нагоду объявити свои задушевнй идеалы выразнѣйше лишь пбдъ симъ взглядонъ. Не пбйдемо однакожь задалеко, єсли скажемо, що по довершеннбй унифкаціи шкблъ п. графъ охотно сягнувбы рукою и по другѣ окрестности народу руского и старавбыся затерти всѣ єго рбжнородности народнй. Се вымагала-бы навѣть консеквенція, бтъ котрои не хочемо п. графа бтсудити, — признаючи єму свѣдонбсть того, що бнъ хоче и що бнъ намѣряе. Тому то було внесенье пос. Романчука такъ дуже не на руку п. графу. Тому страшитъ бнъ своихъ товаришбвъ соймовыхъ на случай принята сего внесеня rozdarciem kraju na dwa wrogie kawały, роздѣломъ Rusi i Polski, поворотомъ часбвъ Богдана и смертю всего шляхоцко-польского społeczeństwa на Руси. Натомѣсть бажае бнъ, щобы кождый Русинъ умѣвъ гарненько цвѣринькати по польски, щобы дѣтина руска заправлялась до сего языка уже въ народнбй школѣ, щобъ кождый ученикъ середныхъ шкблъ познакомився добре и основно z dziejami ojczystemi, а въ кбнци навѣть, щобы весь народъ, розумѣеся рускій, зближився до шляхты, розумѣеся польскои.

По переведеню такои унифкаціи и унифорности нае п. графъ оправдану надѣю, що кадры до бтбудованя dawnej świetności булибы готовй, зъорганизованй, бо народъ рускій зъамальгамованый съ елементомъ польскимъ, поселившимся бтъ вѣкбвъ на Руси, забувъ-бы на всю свою окремѣшнбсть народну и безъ свѣдомости похрамавъ-бы туды, куди-бы его повела ієрархія шляхоцка. Тогды въ Соймѣ не було-бъ навѣть и сихъ кблькохъ демократичныхъ рускихъ Романчукбвъ и Свчиньскихъ, а край репрезентовалобы коло ryцerskie i magnatów, якъ то бувало колись въ часахъ owej świetności.

Такими думками видко накипѣла душа п. графа, голосителя karności narodowej и длятого бнъ руками и погами старався збпхнути „сепаратистичне“ внесенье п. Романчука зъ порядку дневного, а трудъ єго увѣнчано тымъ, що основанье окремыхъ рускихъ шкблъ народныхъ и середныхъ въ формѣ паралельныхъ клясъ бтложено ad calendas graecas. Розвбй народу руского въ Галичинѣ задекретовано симъ поступкомъ на смерть, яко рѣчь, котра спиняе реставраційнй намѣреня Польщѣ. Hic Rhodus, inde irae!

Роздумайме теперь, чи справдѣ проектована п. графомъ Адальбертомъ унифкація народу руского съ елементомъ польскимъ, поселенымъ на Руси, заведе п. графа и єго товаришбвъ до цѣли, т. є. чи справдѣ по переведеню бажанои нимъ унифорности всего и всѣхъ скрѣпится сей елементъ на стблько, щобы съ часомъ мбгъ подумати о другбй, лѣпшбй для себе будучности?

По нашбй думцѣ унифкація така єсть найбуйнѣйшою фантазією и утопією, а успѣхъ зъ ея зреализованя бувъ-бы якъ разъ противный: смерть народа польского. Доказати правду нами сказаного, хотяй страшного слова, не буде навѣть трудно. Исторія Польщѣ зъ часбвъ Ягайлоньскихъ и панованя Вазбвъ аж надто богата на факты, котрй объективного чоловѣка зможутъ пересвѣдчити, що мы сего слова не сказали на вѣтеръ и зъумѣемо єго оправдати. Лишь крыхту терпеливости и безсторонности.

Тенденцію унифкаціи стрѣчаемо въ исторіи Польщѣ съ хвилею, коли Казимиръ Вел. и князь Опольскій Владиславъ въ перше стали управляти Червоною Русею. Она продовжалась съ вступленьемъ Ягайлонцѣвъ на престолъ польскій и объявлялася въ стремленю злучити съ Польщею первѣстно Подбле, а бттакъ и другѣ части литовскои Руси въ одну нероздѣльну политичну цѣлбсть посредствомъ заборбвъ, интригъ, pacta conventa и звѣстнои уніи Люблиньскои. Унифкацію тую кбнчитъ Жигмонтъ III Ваза и єго наслѣдники, ассимилюючи зновъ насильно церковь православну съ римскою посредствомъ уніи Берестейскои.

Идеальною цѣлею унифкаціи було скрѣпленье державы польскои, на дѣлѣ однакожь внесла она на Русь лишь польске феодальне право съ уярменьемъ низшихъ двохъ станбвъ и антагонизмъ религійный, котрый покбнчився кровавою розправою.

(Дальше буде.)

Загальный зборъ

бтпоручникбвъ фонда вдовичо-сиротиньского.

(Дальше.)

Передъ справозданьемъ комисіи администраційнои вбзвавъ др Пелешь синдика дра Яминьского, щобы яко делегатъ фонда вдовичого на зборѣ вѣрителѣвъ „Общого рбльн.-кред. Заведеня“ на днихъ 27 л. жовтня здавъ справу въ стану того Заведеня.

Дръ Яминьскій заявивъ, що збръ вѣрителѣвъ бувъ скликаный черезъ комитетъ санаційный и мавъ на цѣли застановитися надъ дальшою судьбою рбльн.-кред. Заведеня. Дирекція Заведеня представила станъ єго на 58.000 зр., а п. Лоншанъ на 750.000 зр. дефициту; рбжниця пбйшла зъ бтси, що п. Лоншанъ взявъ въ своѣмъ рахунку за пбдставу, що Заведенье стратитъ на пожичкахъ 20%, на векслѣхъ 50%, а на другихъ финансовыхъ операціяхъ 60%. По довгбй дискусіи приняла бльша часть вѣрителѣвъ декларацію, въ котрбй заявила, що дае мораторію до 1 л. сѣчня, а если-бы въ тбмъ часѣ санація банку показалася можливою, не буде выповѣдати своихъ капиталбвъ до р. 1890; заразомъ застерегли собѣ вѣритель (на внесенье проф. Вахнянина) всякій вплывъ якъ при санаціи такъ и ликвидаціи банку. Я маючи порученье лишь завѣдатись о станѣ банку и о дальшбмъ ведению єго, не пбдписавъ той декларації.

Пбсля того забравъ голосъ о. Танячкевичъ, яко референтъ комисіи администраційнои. Головною справою той комисіи було: 1) ратованье грошей фонду вдовичого умѣщеныхъ въ „Общбмъ рбльн.-кред. Заведеню“, 2) громадне асекурованье церквей и будынкбвъ парохіяльныхъ въ однбмъ товариствѣ асекураційнбмъ съ тою цѣлею, щобы дотычне товариство прійшло за те въ помбчь рбльн.-кред. Заведеню и тымъ способомъ допомогло фондови выдобути зъ бттамъ свои грошѣ. На засѣданю комисіи явився дръ Клингъ (жидъ), директоръ „Аціенды“ и предкладавъ оферту свого товариства. Справа тая переходила рбжнй фазы *).

*) Єще передъ загальнымъ зборомъ давала „Аціенда“ въ користь вдовичого фонда 20% бтъ премій; той процентъ обовязувалась она такъ довго складати, поки сума тыхъ рбчныхъ вкладокъ не вынесе разомъ высокбсть того капиталу, якій мае фондъ въ рбльн.-кред. Заведеню, яко поруку того, що буде платити 20% бтъ премій, обовязувалася зложити 160.000 зр. въ третыхъ рукахъ, т. є. въ якбмъ банку, бттягаючи собѣ рбчно зъ того капиталу суму уплачену фондови. Тарифа „Аціенды“ була значно высша. Потому не хотѣвъ уже дръ Клингъ складати 160.000 зр. поруки, але дававъ 20% бтъ премій зъ горы, и пріймавъ тарифу краковску, але безъ опусту о 10%.

Въ кбнци по многихъ дебатахъ предложивъ дръ Клингъ письменно слѣдуючй условія: Ординаріятъ мае вплывати на духовеньство, щобы церква и будынки парохіяльнй забезпечувало въ „Аціендѣ“; комитеты церковнй заключаютъ умову на 10 рокбвъ въ той способъ, що премію за першій рбкъ платятъ зразъ, а на премія прочихъ 9 рокбвъ складаютъ реверсъ; въ своихъ стороны пріймае „Аціенда“ тарифу краковску правъ съ обниженьемъ о 10%, бтступае въ користь фонда вдовичого 15% въ горы, а для асекуруючихъ дае дивиденду (подбну товариству краковскому) найнизшу 9% а найвышу 15%. Що до пытаня, въ якій способъ прійде „Аціенда“ „Общому рбльничо-кредит. Заведеню“ въ помбчь, бтповѣвъ дръ Клингъ выминаючо, — бнъ державъ санацію Заведеня неможливою, робивъ помбчь для него залежною доперва бтъ апробаты дирекція у Вѣдни и увязавъ асекурованье церквей и пожичку для рбльн.-кред. Заведеня за справы зовсѣмъ бтдѣльнй. — Комисія (мовивъ о. Танячкевичъ) застановлялася широко надъ симъ дѣломъ. Напередъ розважували мы, о скблько ординаріятъ и о скблько духовеньство будутъ мати силы привести комитеты церковнй до одноі асекураціи, чи много одержимо такихъ обезпекъ, и чи много выйде зъ-бтси користи для фонда вдовичого? Все те выдалося намъ досыть неевнымъ, а тымъ самымъ и користи для фонда проблематичнй. — Дальше застановлялися мы, о скбльки певности дае намъ и асекуруючимъ сама Аціенда. Станъ Аціенды есть лихій, недавно переходила она тяжку кризу, постанши на руинахъ Аціенды Трієстеньскои и не мае резервового фонда; мы розважували длятого, чи порадно се входити въ умову съ такъ неевнымъ товариствомъ и звязувати съ нимъ на 10 рокбвъ нашй громады. Однакожь хотяй-бы користи для фонда вдовичого въ сподѣваныхъ 15% були и неевными, то думала зъ-разу комисія, що „Аціенда“ прійде бодай „Общому рбльн. кред. Заведеню“ въ помбчь и допоможе нашому фондови бстати зъ бттамъ свои грошѣ, — и се було-бы вже дуже много; але на тое, о що намъ найбльше ходило, не давъ намъ дръ Клингъ жадноі обезпеки, а хотѣвъ, щобы мы справу асекураціи бтдѣльно трактували. Въ виду того, не бачила комисія видимыхъ користей изъ сполученя зъ „Аціендою“. Въ кбнци застановлювала ся комисія широко надъ бтносинами фонда до банку, надъ способами ратованя своихъ капиталбвъ, надъ можливыми стратами и т. д., и рѣшила, щобы чекати до 1 грудня, а пбсля того выповѣсти свои капиталы. Если банкъ бстане грошѣ и удастьсе санація, тогды и зможе намъ сплатити; а если не одержитъ капиталбвъ на санацію, то прійдемо до нашихъ грошей черезъ єго ликвидацію. — Остаточно поставивъ о. Танячкевичъ именемъ комисіи слѣдуючй внесеня:

1) Вдовичій фондъ удаляе „Общому рбльн.-кред. Заведеню“ мораторію до 1 грудня с. р., щобы уможливити санацію, а наколи-бъ се сталося неможливымъ, до безпрепалочноі ликвидаціи;

2) Выбирае въ комитетъ ликвидаційный одного свого репрезентанта, котрый бы настававъ на тое, щобы при выплатѣ капиталбвъ застановено напередъ фондъ вдовичій, потому вдовицѣ по священикахъ и церкви, а опбсля пригатнй особы.

3) зважившы, що бтпоручники не одержали спеціяльного препорученя до выбору, въ котрбмъ товариствѣ асекураційнбмъ громадне забезпеченье церквей и будынкбвъ парохіяльныхъ мае довершитися; зважившы, що устава примусового асекурованя ще не санкціоновона; зважившы, що матеріялу для мериторичного трактованя справы не маемо, — не рашае теперѣшный збръ бтпоручникбвъ въ тбй справѣ, но выбирае комитетъ спеціяльный зъ 3 членбвъ, котрый тою справою особно заниматись и збраню ad hoc бтпоручникбвъ представити мае;

4) зъ причины, що грошѣ умѣщено въ „Общбмъ рбльн.-кред. Заведеню“ безъ приписаноі обезпеки и наражено фондъ на страты, удаляе загальный збръ бтпоручникбвъ дотычнымъ комисіямъ нагану.

По сѣмъ справозданю забравъ голосъ о. Свчиньскій. Въ довгбй бесѣдѣ назначивъ бнъ, що въ тбй справѣ выступаютъ двѣ стороны: санація банку и убезпеченье церквей та парох. будынкбвъ. Що до банку, мы ссьмо заразомъ и вѣрителями и основателями єго; намъ, яко заступникамъ фонда вдовичого, повинно ходити передъ всѣмъ о забезпеченье вдовичихъ грошей, а менше о ратованье банку. Та повстае пытанье: якъ тй грошѣ забезпечити? Грошѣ бо нашй вложенй на книжочкахъ; бтобрати ихъ не можна, бо банкъ безъ гроша; давати управл. комисіи якй-сь лишь загальнй поручени, щобы грошѣ бтобрала, и смѣшно и для комисіи прикро. Намъ бтпоручникамъ належитъ сказати тутъ смѣло свое слово. Если-жь приходитъ намъ рѣшати сю справу, то представляютсе ту двѣ евентуальности: або банкъ есть до ратованя або нѣ. Я кажу, що бнъ не до ратованя. Пасива єго перевышаютъ о 750.000 зр. актива; дальше потрѣбно до санаціи банку готбвки 500.000 зр., що-бъ мбгъ бнъ сплатити выповѣджень тамъ капиталы. Почислѣмъ тыхъ 750.000 зр. и 500.000 зр. и возьмѣмъ на увагу, що цѣлый интересъ банку простирався лишь на 2,000.000 зр., а сибаземо, що санація єго неможлива. Идѣмъ дальше. До санаціи потрѣбно, що-бъ привернулоси и довѣрія до банку, но се певно, що тыхъ 500.000 зр. (если-бъ удало-сь ихъ бстати) не приверне єго, — нѣхто не буде ще вадля того умѣщувати въ банку своихъ грошей. Однакожь и тую пожичку обѣцюе дръ Клингъ выробити для „рбль. кред. Заведеня“ аж тогды, коли утворитсе синдикатъ зъ Русинбвъ и вложитъ суму 200.000 зр. Пбсля мого пересвѣдчена, се дужо небезпечна дорога. Тымъ способомъ хоче банкиръ мати забезпеченье для своихъ грошей, щобы въ случаю новои неудачи банку вдерти и тое, що Русины ще могли-бы вложати. Но окаже хто, що дефицитъ Заведеня пбсля обчисленя дирекціи не есть такъ великій. На тое бтповѣмъ, що иншій есть интересъ дирекціи, особливо коли мае на цѣли санацію, а иншій интересъ вѣрителѣвъ; для насъ мѣродайне обчисленье п. Лоншана. Я допускаю, що деякй позиціи взявъ п. Лоншанъ за низько, але се певно, що иншй позиціи взявъ бнъ знонъ за высоко н. пр. векслѣ, котрй обчислюе на 50%, а котрй представляютъ меншу вартбсть, такъ само фабрика и другѣ интереса. Пбсля того не можемо мы, котрй маемо въ першбй линіи на оцѣ интересъ вдовичого фонда, мыслити о санаціи рбльн.-кред. Заведеня. — Но если санація есть неможливою, то суть ще способы, щобы бодай якусь часть вложеныхъ грошей выдобути: ликвидація а о конкурсъ. Зъ обохъ тыхъ средствъ була-бъ ликвидація користнѣйшою, бо тою дорогою уратувалось-бы бльше грошей, особливо если-бы було ведене черезъ совѣстныхъ людей; при конкурсѣ же прійшло-бы дѣло въ руки чужихъ адвокатбвъ, котрй вели-бъ его довгѣ лѣта и мали-бъ на оцѣ свбй интересъ, а не вѣрителѣвъ. Длятого взначѣмъ смѣло наше становиско, що ссьмо за ликвидацію, и то найскоршою. Се можемо тымъ смѣлѣйше учинити, що комитетъ, котрый взявся за санацію банку, узнавъ єи неможливою, принявъ ликвидацію яко засаду всеи своеи дѣяльности, и назвався ликвидаційнымъ. (Ту выступае остро противъ надъужитю, що при збраню вѣрителѣвъ названо той комитетъ ще санаційнымъ). Тому якъ небудь рѣшитсе рбльн.-кред. Заведенье, за санацію чи за ликвида-

цію, даймо ему мораторію, але поставмо терминъ якъ найкоротшій, до 1 грудня, щобы тымъ способомъ принудити банкъ, абы въ случаю неможливои санаціи приступивъ якъ найскорше до ликвидаціи. Скоре рѣшенье ентуальнои ликвидаціи есть въ интересѣ фонда доконечнымъ, бо кождый день проволоки ôтобьеса на фондѣ, — бо другій вѣритель выберутъ черезъ той часъ свои грошѣ, а для насъ мало-що останеся.

Бесѣда о. Сѣчиньского, держана въ становиска интересу священичого, мала рѣшучій вплывъ. О. Гудыкъ заявивъ, що о. Сѣч—ій высказавъ гадку цѣлои комисіи. До насъ, казавъ ôнъ, ôтзываются въ имя патріотизму, щобы мы ратували рôльн.-кред. заведенье и не ôтбирали въ-ôттамъ нашихъ грошей. Се було-бы красно, коли-бы тѣ грошѣ були нашій приватній; но се гôркій грошѣ вдовиць и сирôтъ, а наражувати сирôтскій грôшь для патріотизму, се не було-бы для насъ честею. — О. Гойданъ гадае, що комисія администраційна не обдумала ще тои справы всесторонно. Позаякъ новый статутъ ще не потвержденый, обовязуе насъ правно статутъ въ р. 1823. Пôсля него було таке непевне умѣщуваньe грошей вороне и правительство нѣколи на се не годилося. Длятого вышлѣмъ депутацію до намѣстника, щобы правительство убезпечило нашъ фондъ передъ катастрофою банку. — О. Сѣчиньскій простуе слова о. Гойдана, будьтобы комисін не обдумала тои справы всесторонно. Комисія розбирала всякій можливій способы, котрій могли-бъ довести до ратованя фонду. На доказъ того каже, що комисія обговорювала и те, чи не дались-бы загрожені грошѣ забезпечити на приватныхъ маєткахъ тыхъ людей, що противъ статуту умѣстили ихъ въ такъ непевномъ мѣсци. — Дръ Пелешь заявляе на слова о. Гойдана, що правительство дуже интересуеся справою фонда и дало було вже давнѣйше приказъ, щобы грошѣ въ банку вынати; ôнъ запытуе синдика, чи могло-бы ту правительство що зробити. — Дръ Яминьскій осѣдчае, що депутація була-бы безъ успѣху. Ту предстояла-бы лишь довга судова дорога, котра остаточно також не довела-бы до результату.

О. Костецкій мовить, що въ справованю комисіи пробиваеся мовь червона питка якась неохота противъ „Аціэнды"; представляе, що ликвидація банку була-бы для Русинôвъ страшнымъ матеріяльнымъ и политичнымъ ударомъ, наразила-бы вдовичій фондъ на великій страты, и вноситъ, щобы надъ офертою „Аціэнды" бливше застановитися. — О. Гудыкъ застерѣгаеся противъ замѣту о. Костецкого, будьто-бы комисія поводувалася якоюсь неохотою до банку. Комисія добре застановлялася надъ внесенями дра Клинга, однакожь той не дававъ намъ нѣчого певного. Ôтъ насъ домагався реверсôвъ на 10 рокôвъ, въ котрыми зможе все зробити, а въ нашу користь не хотѣвъ до нѣчого въобовязатись. Видно, що „Аціэнда" хотѣла насъ лишь выкористати, пôймати въ свою лапку, въ котрои не могли-бы мы черезъ довгій лѣта добутись. — О. Таничкевичъ додае, що ôнъ стоявъ зъразу за „Аціэндою", но коли увидѣвъ, що „Аціэнда" хоче осôбно трактовати съ фондомъ вдовичимъ, а осôбно съ банкомъ и не дае нѣчого певного для ратованя банку, то ôтъ ей оферты мусѣвъ ôтступити. — Въ тôмъ самôмъ дусѣ промовливъ також о. Лопатыньскій (въ Роздолу), пôдносячи, що ôтпоручники повинній передовсѣмъ бути опѣкунами своихъ вдовиць и сирôтъ, не входити въ якісь проблематичнѣ умовы ассекураційнѣ, а подумати о забезпеченю сирôтскихъ грошей въ банку. — Дръ Павенцкій (директоръ рôльн.-кред. Заведеня и заразомъ заступникъ вдовичого фонда въ Заведеню) звинився въ закиду, пôднесеного противъ нему на першôмъ засѣданю, що ôнъ въ маю с. р. промовчавъ ôтпоручникамъ о лихôмъ станѣ рôльн.-кред. Заведеня, и каже, що нѣхто его про се не пытавъ. Потому промовливъ горячо за Аціэндою, звертавъ увагу ôтпоручникôвъ на п. Сѣнкевича у Вѣдни, котрый не дасть фондови вдовичому зробити кривды, и пôдносивъ, що консисторія могла-бы куренду въ користь Аціэнды ôтложити аж до того часу, поки Аціэнда не прійде въ помôчь рускому банкови и не дасть обезпеки для своихъ обѣтницъ въ користь фонда. — По сѣмъ вносивъ ще о. Ленкавскій, щобы вôзвати дра Клинга и выслухати его мнѣніе, — однакожь внесенье тое упало.

На тôмъ замкнено генеральну дебату и приступлено до спеціяльнои розправы.

(Конець буде.)

Зборъ членôвъ мѣщаньскои читальнѣ и будова „Народного Дому" въ Калуши.

Якъ було заповѣджено, ôтбувся дня 1 л. падолиста с. р. загальный зборъ членôвъ „Читальнѣ мѣщаньскои" въ Калуши. О год. $10^1/_2$ розпочалося торжественне богослуженье, котре ôтслужили оо. крыл. Игнатій Губчакъ, А. Одѣжаньскій, пенсіонованый священикъ и І. Ковакъ, сотрудникъ мѣсцевый. До звеличеня богослуженя причинився дуже много хоръ калускихъ мѣщанъ пôдъ проводомъ п. Спиридіона Губчака, котрый при ревнôй и безъинтересовнôй працѣ допровадивъ до того, що калуски мѣщане спѣваютъ уже въ нотъ. По службѣ Божôй ôтправилося заходомъ п. Мелетія Теницкого панахида за упокôй бл. п. о. Игнатія Рожаньского, въ котрôй кромѣ трехъ позыоше згаданыхъ священикôвъ, взявъ еще участь о. Теодосій Коржаньскій, приходникъ зъ Медынѣ, котрый помимо несприятючои погоды прибувъ на просьбу мѣщанъ на зборъ членôвъ читальнѣ.

О годинѣ $1^1/_2$ по обѣдѣ зобралися численно члены читальнѣ въ ей комнатахъ. Межи зобраными видѣли мы зъ гостей замѣсцевыхъ кромѣ о. Коржаньского, також старенького нашого патріота о. Павла Кушлика зъ Вѣтовы, Дра Мелитона Бучиньского адвоката зъ Станиславова, селянина Василя Иванова зъ Кропивника, Василя Брилавского зъ Кадобного и Гавріяла Посацкого зъ Хотѣня. Председатель читальнѣ о. Губчакъ представивъ зборови правительств. комисаря п. Едера и удѣливъ голосъ п. Ярославу Корытовскому, котрый ôтчитавъ справозданье о станѣ матеріяльнôмъ читальнѣ и закôнчивъ переконуючими словами о пекучôй потребѣ своей власнои хаты для Русинôвъ, що бъ не потребували коморувати по жидôвскихъ домахъ, якъ до теперь, и внесъ, щобы занятися на добре справою будовы „Народного Дому" въ Калуши.

По выясненю председателемъ властивои цѣли загального збору, ухвалено одноголосно, що читальня мѣщаньска мае и на дальше истнувати и приступлено до выбору выдѣлу на рôкъ 1885. До выдѣлу вôйшли; Вп. о. Игн. Губчакъ яко председатель; п. Мелетій Теницкій яко мѣстопредседатель, о. І. Козакъ яко секретарь, п. Гр. Козорѣзъ яко касіеръ а п. Амвросій Добряньскій яко библіотекарь; на заступникôвъ выдѣловыхъ выбрано пп. Ярослава Корытовского и Петра Боднарчука. На внесенье п. Я. Корытовского ухвалено зменшити вкладки членьскій на р. 1885 на 10 кр. мѣсячно. Що до залеглыхъ датковъ членьскихъ за минувшій лѣта ухвалено, щобы въ дорозѣ добровôльнôй жадати ôтъ кождого довжника половину довгу, а дальша акція поручаеся выдѣлови.

Теперь предложивъ о. председатель пôдъ нараду внесенье п. Я. Корытовского о побудованю „Народного Дому" въ Калуши, котрый то Дôмъ мавъ-бы уважатися власностею не лишь самыхъ Русинôвъ мѣста, але заразомъ мешканцѣвъ рускихъ цѣлого повѣта калуского. Ходило о то, чи сею справою сейчасъ занятися, чи може ôтложити на пôзнѣйше, на часъ користнѣйшій. Въ тôмъ дусѣ дались чути голосы и ще многій хотѣли въ сѣй такъ важнôй справѣ забирати голосъ, але вже не було потребы, бо выступивъ мѣщанинъ п. Мелетій Теницкій, рускій патріотъ, знаный зъ своей жертволюбивости, и заявивъ, що тая справа есть такъ пекуча и такъ повинна на серци кождого Русина сего повѣту лежати, що ей въ нѣякій способъ ôткладати не можна; противно, треба нею заразъ занятися, выбрати комитетъ и збирати складки, а я зъ своей стороны — сказавъ ôнъ — „ще передъ выборомъ комитету **складаю на тую цѣль ôтъ себе 200** зр. и знаю, що найдутся ще инши, котрій и свои ленты охотно доложатъ". Сказавши тое, вынявъ п. Теницкій двѣ сотки и положивъ на столѣ. И не помилився, бо заразъ приступивъ до стола мѣщанинъ п. Юрко Дреботъ, чоловѣкъ дуже честный, поважаный и жертволюбивый, и давъ ôтъ себе **50** зр. За ихъ порывающимъ примѣромъ гôднымъ признательности пôйшли и другій и зложили: п. Петро Боднарчукъ 20 зр., о. Павло Кушликъ 10 зр., о. Теодозій Коржаньскій 5 зр., п. Стефанъ Луцѣвъ 5 зр., п. Якôвъ Видонякъ 5 зр., Дръ Бучиньскій 3 зр., Дмитро Иванецкій 3 зр., Гавріялъ Посацкій и Гр. Козорѣзъ по 2 зр., — всего разомъ **305** зр., котрій то грошѣ пп. М. Теницкій и П. Боднарчукъ вложили тымчасово до касы повѣтовои.

Дръ М. Бучиньскій радивъ зъ своей стороны, щобы выбрати комитетъ, котрый занявсьбы дальшою акцією „Народного Дому", а п. Г. Посацкій радивъ, щобы тойже складався зъ членôвъ мѣсцевыхъ и замѣсцевыхъ. Внесена тѣ принято и выбрано зъ мѣсцевыхъ: о. Игн. Губчака, п. М. Теницкого, п. Григорія Кузьму, начальника суду въ Калуши, п. Я. Корытовского и Гр. Добряньского; а зъ замѣсцевыхъ: о. Ант. Гойдана зъ Зборы, о. Теодосія Коржаньского зъ Медынѣ, п. Григ. Третяка зъ Угринова, п. Василя Иванова зъ Кропивника, п. Гавр. Посацкого зъ Хотѣня. Комитетъ мався уконстатуувати.

О. председатель промовивъ ще коротко до збору. Въ промовѣ высказавъ радôсть по причинѣ жертволюбивости на такъ взнеслу цѣль, загрѣванъ мѣщанъ теплыми словами, щобы численно збиралися въ комнатахъ читальнѣ, до единости, згоды и дальшои ревнои працѣ и закôнчивъ пôднесеньомъ многолѣтства Ц. Вел. Францъ-Іосифу, котре збраный хоръ въ прибôчнôй комнатѣ грôмкимъ голосомъ ôтспѣвавъ. Опôсля забравъ ще голосъ Дръ М. Бучиньскій. Ôнъ поздоровивъ Русинôвъ калускихъ въ имени станиславôвскихъ Русинôвъ и внесъ многолѣтство членамъ читальнѣ. По тôмъ председатель закрывъ засѣданье.

Однакъ члены ще не розходилися, але розмовляли весело и охочо мѣжь собою и радо слухали деякихъ увагъ и радъ Дра М. Бучиньского а хоръ мѣщанъ гомонѣвъ майже неперестанно пѣсни народнѣ, якъ „Хто за нами Богъ за нимъ", „Щасть намъ Боже", „Заспѣвали козаченки" и много иншихъ такъ весело и охочо, що серце кождого радовалось.

Справозданье выдѣлу товарыства „Сѣчь" у Вѣдни за рôкъ 1883/84.

Товарыство „Сѣчь" поставило собѣ задачу: громадити руску молодѣжь, проживаючу у Вѣдни и подати ѣй всѣ можливій выгоды жытя товарыского и литературно-наукового. Средствами до сповненя тои задачѣ служили выдѣлови: читальня, библіотека, вечерницѣ забавнѣ и литературнѣ, вымѣна гадокъ мѣжь членами черезъ дебаты и розговоры. Выдѣлъ звертавъ всю свою увагу на читальню и библіотеку, бо уважавъ, що ôтъ гарного устрою тыхъ же залежитъ и моральна вартôсть товарыства, а можемо смѣло и съ повнымъ задоволеньемъ сказати, що библіотека и читальня „Сѣчи" есть такъ уряджена, що може всѣмъ другимъ товарыствамъ послужити за взорець.

Товарыство мало власну хату съ власнымъ урядженьемъ. Хата товарыства була отворена кождои днины и хвилѣ. — Въ читальни було 40 часописей и журналôвъ литературно-науковыхъ: 19 политичныхъ, 18 литер.-науковыхъ и 3 гумористичнѣ; на предплату часописей выдано 64 зр. 47 кр. — Библіотека, що числитъ теперь 1266 дѣлъ въ 1637 томахъ, збôльшилася за 1884 рôкъ о 116 дѣлъ въ 163 томахъ; члены и прихильники „Сѣчи" дарували 93 дѣлъ, а прочій 23 дѣла въ 35 томахъ закупивъ выдѣлъ. Важнѣйшій купленій дѣла: Пыпина и Спасовича „Исторія славянскихъ литературъ"; „Сочиненія" Помяловского, Рѣшетникова, Генр. Сѣнкевича, Ад. Мицкевича; Comte-a „Positive Philosophie", Engel-a „Werth des Menschen, Tylor-a „Antropologie", Müller-a „Geschichte 1871—1881", Thun-a „Revolutionäre Bewegung in Russland", H. Taine-a „Engl. Literatur der Neuzeit", а зъ белетристики романы Alphons-a, Daudet-a, Freytag-a, Georg-a, Ebers-a, Spielhagen-a, и George Eliot-a. На закупно книжокъ до библіотеки выдавъ выдѣлъ 108 зр. 54 кр.; оправлено 35 книжокъ за 12 зр., жичено 617 книжокъ.

„Сѣчь" урядила вечерницѣ литературнѣ въ честь И. Тургенева и въ 23-тій роковины смерти Т. Шевченка, котрій то вечерницѣ ôтбулися въ надзвычайно свѣтлый способъ. Близько 40 телеграмъ и поздоровныхъ писемъ насыпало зô всѣхъ закутковъ нашои и закордонной Руси-Украины, и при участи 300 гостей, представителѣвъ всѣхъ славяньскихъ товарыствъ. Кромѣ того „Сѣчь" урядила кôлька забавныхъ вечерниць: одну й такъ въ честь проф. Н. Вахнянина, засновника и першого головы „Сѣчи", котрый на ювилей Миклошича завитавъ бувъ до Вѣдня. Въ лѣтѣ урядивъ бувъ выдѣлъ прогульку въ околицю Вѣдня. — Ôтчитôвъ було 5. Читали товаришѣ: 1) Е. Озаркевичъ: „Про дѣяльнôсть Ив. Тургенева и становиско его въ россійскôй литературѣ"; 2) Волод. Кобриньскій: „Дарвинизмъ и принципъ асоціяційный въ нѣмъ"; 3) др Ярославъ Окуневскій: „Задачѣ и здобутки антропологіи"; 4) Остапъ Терлецкій: оповѣданье А. Струтыньскои „Задля кусника хлѣба"; 6) Романъ Яросевичъ: замѣтки до оповѣданя „За-для кусника хлѣба". — Товарыство удержувало також дружнѣ зносины съ другими славяньскими товарыствами, высылаючи на всѣ славяньскій свята своихъ делегатôвъ, а заразомъ брало участь въ святкованю ювилею 70-того року уродинъ славного Миклошича.

Тов. „Сѣчь" стоитъ лише на силахъ власныхъ товаришѣвъ-членôвъ. Мимо того за-для сильно розбудженого жытя бувъ и значный рухъ касовый. Приходу зъ вкладокъ членьскихъ, складокъ и ôтпренумераты газетъ було 492 зр.; розходу: на выплатъ хаты, читальню и библіотеку 462 зр.; остало на 1885 рôкъ 30 зр. Членôвъ мала „Сѣчь" 45, але зъ тыхъ стратила черезъ смерть одного дуже щирого, бл. п. Михайла Павлюка. На его могилѣ зложила „Сѣчь" вѣнець.

„Сѣчь" жила житьемъ внутрѣшнымъ, у всѣхъ дѣланяхъ руководила нею лише щира, горяча любовь до рôдного народу и науки, удержувала тѣсну связь съ рôднымъ краемъ, слѣдячи пильно на всѣми радôстными и сумными проявами нашого жытя народного, студіюючи и стараючись пôзнати нашъ нарôдъ, его положенье и потребы, на всѣ народнѣ свята высылала привѣтнѣ телеграмы — а коля на феріи скликано „Вѣче академикôвъ" въ Коломыи, — члены „Сѣчи" приняли сю вѣсть съ ентузіязмомъ, явилися дуже численно, а беручи участь въ вандрôвцѣ и нарадахъ заявили свои идеалы и достойно заступили свое товарыство.

Уступаючій выдѣлъ „Сѣчи" почуваеся до обовязку зложити якъ найщирѣйшу подяку всѣмъ добродѣямъ и прихильникамъ, котрѣ ласкаво запомагали ей библіотеку своими выданями, а то: свѣтл. тов. „имени Шевченка", „Академичному Братству" у Львовѣ, Академіи наукъ въ Краковѣ и Вп. добродѣямъ зъ закордонной Украины, котрій съ великою симпатіею и прихильностею ôтносилися все до „Сѣчи" и щедро спомагали ей библіотеку, а въ кôнци всѣмъ редакціямъ часописей, що безплатно або за знижену цѣну присылали „Сѣчи" свои часописи, особливо-жъ редакціямъ всѣхъ рускихъ часописей, а спеціяльно Хв. Редакціи „Дѣла", котра все наше товарыство щиро попирала и безплатно помѣщала всѣ оголошеня и справозданя.

Зъ Выдѣлу товарыства „Сѣчь" у Вѣдни:

Ив. Куровець, голова. *З. Невицкій*, секретарь.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ спôльныхъ делегацій.*) Комисія буджетова австрійскои делегаціи радила дня 4 н. с. падолиста надъ министерствомъ справъ заграничныхъ. При тôй случайности гр. Кальнокій представивъ довше експозе о политичнôй ситуаціи, констатуючи передъ всѣмъ, що змѣны, якій зайшли въ внѣшнôмъ положеню монархіи ôтъ часу послѣдного засѣдання делегаціи суть дуже користнѣ. Загранична политика австрійско-угорскои монархіи мала ôтъ давна на цѣли вытвореньe и скрѣпленьe мирныхъ ôтношень. Въ виду нового угрупованя державъ въ нехôдній Европѣ Австро-Угорщина разомъ съ другими державами старалася скрѣпити новый порядокъ и допомогчи до его розвитя. Пріязне ôтношенье до Италіи лишилося до теперь въ давнôй силѣ и не дôзнало нѣякои змѣны. По думцѣ министра союзъ съ Нѣмеччиною, котрый нѣчимъ не заколоченый дѣйствуе дуже користно, мае бути принятый и на дальше яко фактъ не пôдлягаючій нѣякôй дискусіи и есть найсильнѣйшою основою мирнои политики всѣхъ сусѣдныхъ державъ. Нѣмеччина якъ и Австро-Угорщина маютъ довшу спôльну границю и сполученій съ Россією розличными ôтношеніями, и тому зарôвно съ нами мае въ тôмъ интересъ, щобы мирнымъ способомъ уладити взаимнѣ ôтношеня. Такъ отже австрійско-угорска монархія спôльно съ Нѣмеччиною робила заходы, щобы скрѣпити существуючій и безъ того добрій ôтношеня съ Россією и осягнути съ нею порозумѣньe. Черезъ те змѣнилося зовсѣмъ наше ôтношенье до Нѣмеччины, котре лишится и на дальше основою нашои заграничнои политики. Министеръ покликуеся на торбчне заявленье що до Россіи и констатуе съ задоволеньемъ, що предсказаня его сповнилися. Интенціямъ цѣсаря Францъ-Іосифа и цѣсаря нѣмецкого, съ котрымъ схôдна рѣшучо воля царя и правительствъ, — щобы удержати европейскій миръ и набезпечити его передъ всякими потрясеннями, надаха особлившій характеръ стрѣча монархôвъ въ Скерневицахъ, а зъѣздъ сей доказавъ, що зô взгляду на дороги, котрыми треба прямувати до удержаня мира межи трема монархами совершенна однодушнôсть. — Министровi зовсѣмъ не звѣстно, щобы де-будь за границею въ иншій способъ задивлювалися на сей фактъ. — Справозданець Гибнеръ выразивъ по поводу выводôвъ министра признанье. Въ дѣлѣ трактату торговельного съ Грецією заявивъ министеръ, що признае досягласть ôтношень съ сею державою, а урядъ справъ заграничныхъ занимаеся нею зовсѣмъ серіозно. Вступній працѣ переговорôвъ съ Грецією знаходятся вже на укôнченю и имовѣрно будутъ користно залагоджені. — Що до сполученя турецкихъ желѣзниць заявивъ министеръ, що въ тôй важнôй справѣ вволѣкае лишь Порта, а про-

волока тая вовсѣмъ неоправдана. Дотыкаючи справы отшкодованя тыхъ, що стратили свое майно въ часѣ бомбардованя Александрія, выразивъ министеръ надѣю, що черезъ интервенцію Нортбрука буде ся справа наконечно рѣшена. — Розбираючи цѣль конференціи въ справѣ Конго, заявивъ министеръ, що Австро-Угорщина буде репрезентована на нѣй посломъ, резидуючимъ въ Берлинѣ. Въ дискусіи спеціальной приняла комісія безъ змѣны цѣлый буджетъ министерства справъ заграничныхъ.

(*Новый обликъ антисемитизму.*) Дня 1 н. с. листопада отбувся въ Опавѣ збѣръ мѣсцевого „Нѣмецкого Товариства“, на котромъ були присутни всѣ корифеѣ сполученои лѣвицѣ вѣденьского парляменту. Пóсля оповѣдей сего збору, який наспѣли до польскихъ и ческихъ газетъ, мавъ онъ характеръ антисемитскои демонстраціи, а бесѣды, держани послами Горнымъ, Миллеромъ и Роховańскимъ, вымѣрени були просто противъ жидовъ и знайшли загальне одобренье. Стрѣчалися тамъ сказани, що жиды заплатили оборонцѣвъ въ Тисса-еслярскомъ процесѣ, а одинъ въ бесѣдникóвъ сказавъ, що жидовъ треба уважати за рѣчь. „Теперь передъ выборами можемо ихъ потребувати, наколи схочутъ съ нами пти, но пóзнѣйше буде зовсѣмъ инакше“. Розумѣеся, що вѣсть про се дуже непріятно вразила кружки, що хочутъ идентификувати рухъ нѣмецко-либеральный съ интересами австрійскихъ жидовъ и они стараются успокоити антисемитскихъ бесѣдникóвъ въ Опавы, щобы не допустити до роздору, позаякъ опавскій жиды замѣряютъ выступити въ нѣмецкого товариства.

(† *Графъ Мельхіоръ Лонійй.*) На днях умеръ въ Пештѣ перший пóсля угоды съ Австріею министеръ скарбу въ Угорщинѣ гр. Лонійй. Онъ бувъ однымъ зъ найзнаменатшихъ членовъ сторонництва Деака и однымъ зъ найдѣяльнѣйшихъ при заключеню угоды. Въ першомъ министерствѣ, въ котромъ гр. Андрассій бувъ президентомъ, гр. Лонійй обнявъ бувъ теку финансовъ, позаякъ онъ однакожь не числивси съ економичными силами Угорщины, то администрація скарбу въ кабинетѣ Андрассого, сталася найслабшою его стороною. Опóсля покликано Лонія до министерства спóльныхъ справъ, но незадовго вернувся онъ назадъ до Пешту въ характерѣ президента угорскихъ министровъ. — Но и на тóмъ становищи не пощастилося ему, позаякъ опозиція пóдъ проводомъ теперѣшного президента угорскихъ министровъ Тиссы и его приклонника Чернатоніого звалила кабинетъ Лонія, котрый уступився въ приватне житье и бувъ óттакъ звѣстный лишь яко президентъ угорскои академіи наукъ. — Смерть его выкликала въ цѣломъ политичномъ свѣтѣ угорскóмъ великій жаль.

(*Конференція члова.*) Недавно закóнчилися въ Пештѣ 8-дневій наради австрійско угорскои конференціи, котра мала на цѣли назначенье переговорóвъ въ дѣлѣ óтновленя торговельно-цлового союза межи Австріею и Угорщиною. Якъ довѣдуеся „Fremdenblatt“, порѣшено всѣ спóрнй питаня съ совершеннымъ вдоволенъемъ такъ одного якъ и другого правительства; въ виду того не стóлло-бы въ справѣ óтновлена союза нѣчо на перешкодѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Теперѣшне положенье въ Россіи. Недостача живѣйшого жита политичного и свободы слова и письма въ россійскóй державѣ есть причиною, що такъ рѣдко стрѣчаемося такъ въ россійскихъ якъ и заграничныхъ газетахъ съ справами важнѣйшои и правдиво жизненои натуры для сеи державы. Всякй справы суспóльнй и политичнй, дотыкаючй россійскои державы и ей поодинокихъ областей концентруются лишь въ министерствахъ и государственномъ совѣтѣ, а що въ óттамъ выходитъ, то суть просто лишь указы и розпорядженя, представляючй намъ поодинокй справы яко факты вже доконанй, котрыхъ и розбирати вже годѣ. Що дѣеся въ найвысшихъ сферахъ правительства, о сѣмъ нѣ говорити нѣ писати не вóльно. Не дивно отже, що всякй вѣдомости о Россіи обмежаются лишь або на словахъ по найбóльшóй части приватнои натуры и значена бóльше мѣсцевого або звонъ на справахъ державнои администрациі. Для слѣдячого за кождочасным положеньемъ россійскои державы приходится задля того дуже трудно выробити собѣ докладный образъ сего положени и доперва при помочи скомпликованыхъ комбинацій на пóдставѣ рóжныхъ вѣстей, можна хочь въ части представити собѣ хочь трохи до правды зближеный образъ внутрѣшного жита въ россійскóй державѣ. Що до теперѣшного положеня въ Россіи, то можна безъ сумнѣву сказати, що цѣла сила сеи державы и ей правительства звернулася теперь лишь до того, щобы въ власномъ устрою завести якійсь ладъ и забезпечити собѣ миръ въ власномъ краю; всякй позакраснй справы отложенй на другій плинъ. Зъ другои стороны постановило россійске правительство поступати съ цѣлою енергіею противъ всякому насильному домаганюся свободы, отже противъ всякимъ рухамъ революційнымъ. Фактомъ есть, що рухъ революційный въ Россіи пóднѣся нынѣ съ новою силою. Чи правительство буде въ силѣ опертися сему рухови, се трудно предвидѣти. Вже отъ кóлькънайцять лѣтъ борося правительство съ симъ рухомъ, а однакожь не могло усунути зовсѣмъ, тожь здаеся, що рухъ и дальше ще буде продовжатися, доки середъ самои суспóльности россійскои не выробится якась нова гадка и не найдеся якійсь modus vivendi. Середъ россійскои суспóльности борются теперь головно два напрямки окрайно консервативный и окрайно либеральный чи тамъ поступовый. По сторонѣ першого стоятъ правительство; до другого знову линутъ всѣ невдоволенй теперѣшнымъ положеньемъ. Якъ зъ одной стороны Катковъ въ „Моск. Вѣдом.“ стараеся доказувати, що правительство россійске есть занадто либеральне (!) и що оно черезъ заснованье судовъ приложныхъ (!) земствъ (!) и т. д. само выликуе рухъ революційный, такъ зъ другои стороны являеся зновъ „Вѣстникъ народной волѣ“ и подае програму центрального комитету революційного. Пóсля сеи програмы революціонеры россійскй зовсѣмъ не стремлятъ до анархизму, а противнй лишь теперѣшному правительству и постановили его на кождый способъ усунути. Що мало-бы прійти на мѣсце теперѣшного правительства, показалось-бы пóзнѣйше такъ само якъ и управильненье суспóльныхъ отношенъ. Характеристичнымъ есть, що революціонисты постановили сполучитися съ польскими соціялистами, съ урядниками бажаючими конституціи и съ всякими невдоволеными людьми середъ войска. Такъ отже стоятъ ворожо противъ себе двѣ суспóльнй партіи, а посередъ ними хитаеся нерѣшучо правительство и не видитъ жадного выходу. Зъ одной стороны видитъ оно вже крайну потребу якойсь змѣны въ управѣ, а зъ другои стороны побоюеся о власне существованье и стараеся всякою силою придушати кождый рухъ свободнѣйшій. Са борба сторонництвъ и нерѣшимость правительства вилываютъ якъ найгóрше на цѣлу суспóльность россійску. По цѣлой Россіи запанувала въ наслѣдокъ сего апатія до всего, а съ нецевностею о завтра черезмѣрна охота наживы и всего, що съ нею получене. Характеристичною признакою теперѣшного положеня въ Россіи есть безперечно поволи поступаючій загальный розстрóй суспóльный спинюваный лишь силою милитаризму.

НОВИНКИ.

— **Перенесенье мощей** пок. Володимира Барвѣнського. Сумный сей обрядъ вóстанъ доконаный нынѣ о 12 год. въ полудне на лычаковскóмъ кладовищи въ присутности родины покóйного и при численнóй участи давныхъ товаришóвъ, пріятелѣвъ и почитателѣвъ незабутого сподвижника галицкои Руси. По óтправленю панахиды зложено зложено середъ сумного спѣву мощи покóйника въ новóй мурованóй могилѣ заразъ при входѣ на кладовище за каплицею родины Бачевскихъ. Тутъ спóчне на вѣки нашъ неотжалованый поборникъ за правду и волю свого народу, а могилу его украситъ незадовго хорошій памятникъ.

— **На дохóдъ „Шкóльнои Помочи“** óтбудеся представленье театральне вó второкъ слѣдующого тыжня. Дань будутъ „Дивна пригода“ и „Школярь на мандрóвцѣ“. Се завѣдомленье нехай послужитъ за завросины Вп. Русинóвъ зó Львова и зъ провинціи, щобы якъ найчисленнѣйше явилися на представленю и добровóльными жертвами запомогли „Шкóльну Помóчь“, товариство дуже великои важности не тóлько для Русинóвъ Львова, але для цѣлои Руси!

— **Справозданье зъ засѣданя выдѣлу „Шкóльнои Помочи“** за мѣсяць вересень и жовтень. 1) Принято протоколъ загального збору. 2) Рѣшено подати до сойму о запомогу. 3) Ухвалено напечатати грамоты членьскй въ 1000 примѣрникахъ и розсылати старымъ и новымъ членамъ товариства. 4) Рѣшено въ силу ухвалы загального збору подати до намѣстництва о затвержденье змѣны декотрыхъ §§-фóвъ статута. 5) Принято до вѣдомости, що о. Іоанъ Коростеньскій, деканъ мокраньскій а парохъ въ Грушовѣ, дарувавъ на желѣзный фондъ для товариства книжочку щаднячу „Рóльничо кредитового заведенья“, на котру вложена сума 17 зр. 88 кр. Ухвалено подякувати и просити, щобы позволивъ вынятй тй грошѣ зъ заведенья и вложити въ яку безпечнѣйшу институцію. 6) Ухвалено публично подякувати всѣмъ добродѣямъ, котрй запомогли товариство своими жертвами. 7) Óгчитано письмо Свѣтлого Совѣта „Народного Дому“, въ котромъ той заявляе, що óтступаючи рускому театрови салю на представленя, обовязавъ дирекцію театру, щобы дала одно представленье на дохóдъ товариства „Шкóльна Помóчь“. Се принято съ подякою до вѣдомости и ухвалено, щобы дирекція театру выставила на дохóдъ тов. „Шкóльнои Помочи“ комедію „Дивна пригода“ и оперетку „Школярь на мандрóвцѣ“ вó второкъ дня 11 л. падолиста. 8) Ухвалено подати незабавомъ списокъ жертводателѣвъ зъ двохъ минувшихъ мѣсяцѣвъ до прилюдной вѣдомости. 9) Принято до вѣдомости, що соймъ краевый удѣливъ товар. „Шкóльнóй Помочи“ 150 зр. запомоги на р. 1885.

— **Зъ университету.** Подану нами вѣсть о заходахъ богословóвъ о рускій выкладъ педагогіи доповнимо нынѣ. Колегіюмъ професоровъ выдѣлу богословского и сенатъ академичный на своихъ сесіяхъ обговорювали тую справу и ихъ предложеня óтойшли вже до министерства просвѣты. Колегіюмъ богословске жаждало, щобы окремый професоръ выкладавъ педагогію для философовъ, а окремый — и то священикъ — для богословóвъ, маючи певно тое на увазѣ, щобы колись богословы не мусѣли ходити на педагогію професора свѣтского, выкладану въ духѣ антикатолицкóмъ або безконфесійнóмъ; за-для того внесена було запытане колегіюмъ философичне, котре на предложенье факультету богословского згодилося. Заразомъ предложено министерству, щобы педагогію выкладати для богословóвъ по руски и по польски и въ случаю затвержденя того внесеня черезъ министерство выкладавъ-бы для Русинóвъ професоръ церковнои исторіи др Дельвевичъ, а для Полякóвъ професоръ права каноничного др Паликода.

— **На вчерашнóмъ загальномъ збори „Академичного Братства“** выбранй до выдѣлу пп. Никола Шухевичъ яко голова; Евсевій Черепашиньскій, его заступникъ; Олекса Ярема, контрольоръ; Григорій Врецьона, касіеръ; Евгеній Козакевичъ, библіотекарь; Мих. Зобнóвъ, Данило Стахура, Стеф. Корчиньскій, Иронимъ Калитовскій и Евгеній Филипович. Заступниками выдѣловыхъ выбранй: Володим. Сѣменовичъ, Левъ Левицкій, Теофанъ Лукашевичъ, Иванъ Колесса и Олекса Кулачковскій.

— **Николай Лисенко**, нашъ знаменитый композиторъ, выѣхавъ, якъ доносятъ россійскй газеты, зъ Кіева до Харкова, щобы взяти участь въ представленю своеи новои украиньскои оперы „Утоплена“, до котрои либрето написавъ поетъ Мих. Старицкій. М. Лисенко пóдчасъ представленя своихъ оперъ звычайно старався самъ обнята дирекцію оркестры. Въ „Одесскóмъ Вѣстнику“ находимо звѣстку, що Н. Лисенко давъ дозвóлъ поставити другу его оперу „Рóздвяна нóчь“ въ Одессѣ, котрои одесска публика óтъ данна вже домагаеся. „Рóздвяна нóчь“ (напечатана въ Липску) була грана тóлько въ харкóвскóмъ театрѣ.

— **Въ рускóй духовнóй семинаріи у Львовѣ** задумуе — якъ довѣдуемось — кружокъ спѣволюбивыхъ питомцѣвъ выдавати друкомъ квартеты нашихъ композиторóвъ. Коли-бъ се задумане дѣло далося осуществити, выдавцѣ квартетóвъ заслужили бъ собѣ велику вдячность всеи Галицкои Руси.

— **Цѣнный документъ** зóставъ сихъ вакацій выйденый. П. Дрогомирецкій Володимиръ, львóвскій богословъ, будучи въ гóрскóмъ селѣ Космачи, въ Косóвщинѣ, дóставъ и переписавъ грамоту воеводы Іосифа Александра, князя Прусъ Яблоновского. Въ тóй грамотѣ, писанóй по польски дня 20 жовтня 1755 р. въ Яблоновѣ, увѣдомляе кн. Яблоновскій управителѣвъ и повномóчникóвъ своихъ дóбръ, що увóльнае свого пóдданого Стефана Дзвóнчука зъ Космача óтъ чиншóвъ, податковъ, данинъ и всякихъ громадскихъ и дворскихъ повинностей за тое, що онъ убивъ Олексу Добощука (zniósł i zgładził z tego świata). Оригиналъ тои грамоты находится у пра-правнука Стефана Дзвóнчука.

— **Библіотека „Народного Дому“** буде óткрыта для публичного ужитку вже въ першихъ мѣсяцяхъ 1885 р. Библіотека ся мѣститъ въ собѣ около 10.000 творóвъ, въ звышъ 20.000 томахъ, въ числѣ котрыхъ есть майже 9.000 книжокъ россійскихъ.

— **Магазинъ книжокъ** общ. им. Качковского вже упорядкованый и выказуе 64.096 примѣрникóвъ книжочокъ сего товариства въ вартости 8.882 зр. 59 кр.

— **Контроля урьопниковъ и резервистóвъ** óтбудеся у Львовѣ въ канцеляріи ц. к. команды доповнюючои 30 полку пѣхоты на цитадели въ днях 15 и 16 падолиста с. р. До контролѣ мае явитися кождый урьопникъ и резервиста, отже и резервиста запасный (Ersatzreserve), котрый при сегорóчнóй головнóй контроли за-для якои небудь причины явитися не мóгъ.

— **Именованя и перенесеня.** Рада шкóльна именувала Михайла Хрунovича дѣйстнымъ учителемъ въ Сосолóвцѣ коло Улашковець, а Василя Тимофійчука дѣйстнымъ учителемъ въ Княждворѣ. — Министерство дозволило на перенесенье субститута прокураторіи державнои Генриха Гайдерера зъ Перемышля до Львова, а на его мѣсце именувало адъюнкта судового у Львовѣ, Володислава Середовского.

— **Шовинизмъ non plus ultra.** На выставѣ въ Тернополи були многй продукты выставленй, на котрыхъ було написано, що походятъ зъ „Chlebowa“. Мало хто догадався, що то мае значити „Глѣбóвъ“, село въ Скалатщинѣ, котре дѣдичъ п. Феликсъ Козѣбродскій, посолъ соймовый и презесъ сегорóчнои выставы тернопóльскои, такъ перехрестивъ и всюды такъ пише. Дивна рѣчь, що нѣкому доси не прійшло на гадку змѣнити руску назву того села, хочь вже передъ трыста лѣтами бувъ тамъ костелъ збудованый, акъ п. послови и членови центрального польского комитету выборчого! Що на тое окаже дръ Генрикъ Ясеньскій, описавшій въ „Gaz. Nar.“ въ статяхъ п. з. „Dzicz na Podolu“, Скалатщину цѣлу!

— **Зъ Бродовъ** пишутъ намъ: Обхóдъ „задушного дня“ Поляками въ Бродахъ бувъ доси тóлько религійнымъ, но сего року прибравъ онъ уже видъ политичный. Въ навечерію дня задушного, зóбралося много народа на кладовищи бродскóмъ и збилося коло нагробника польскихъ повстанцѣвъ зъ 1863 року. Илюминованый нагробникъ сей прикрасила польска молодѣжь гимназіяльна вѣнцями и польскими орлами, одинъ ученикъ въ семои класы выголосивъ промову въ честь повстанцѣвъ, а другй ученики спѣвали польскй пѣсни политичнй. Дирекція, котра заказала була выступати ученикамъ, удѣлила ученикови-бесѣдникови лишь словну нагану. Теперь просимо послухати, якъ судятся цѣлкомъ невинна справа рускихъ ученикóвъ. Минувшого року при торжествѣ въ честь короля Собѣского роздавала дирекція гимназіи рускимъ ученикамъ книжочки, въ котрыхъ була помѣщена всяка неправда, а навѣть пѣснь похвальна „Тебе Бога хвалимъ“ була тамъ переложена въ честь короля Яна: „Тебе короля хвалимъ“. Деякй Русины-ученики выявили прилюдно невдоволенье, а одинъ подеръ свою таку книжочку и кóлька иншихъ. Коли дирекція о тóмъ довѣдалася, сейчасъ выточила слѣдство и выдалила двохъ ученикóвъ зъ бурсы съ придачею имъ ще кóлькохъ годинъ арешту... Ко. Целлеръ, катехитъ польскій, настававъ, щобы ихъ за те навѣть выгнати зъ гимназіи... Така то справедливóсть! — инша для Полякóвъ, а инша для Русинóвъ!

— **Дръ Брикнеръ**, професоръ славяньскои филологіи въ университетѣ берлиньскóмъ, пробувавши сеи осени у Львовѣ, являвся точно на выклады проф. Омелята Огоновского, закимъ óтъѣхавъ до Берлина розпочинати сегорóчнй свои выклады. Дръ Брикнеръ давъ тымъ доказъ высокого поважаня для свого колишного професора, Дра Омел. Огоновского, котрого многопоучаючихъ выкладóвъ слухавъ ще яко студентъ университету передъ 8—10 роками.

— **Въ Коломыи** мае бути дворецъ львóвско-черновецкои желѣзницѣ побóльшеный, а именно мае бути збóльшене число торóвъ, а óттакъ мае бути построена нова вага децимальна а рампа якъ такожъ складъ нафтовый макотъ бути розширенй.

— **Убійця Пушкина.** Сими днями померъ въ Парижи въ 94 роцѣ житя бар. Гедкернъ, котрый въ усобици убивъ Пушкина. Гедкернъ бувъ звѣстный въ Петербурзѣ пóдъ именемъ Дантеса, а у Вѣдни перебувавъ онъ черезъ довшій часъ яко посолъ голендерскій.

— **Ателіе Макарта** при Gusshausstrasse у Вѣдни мае бути продане на лицитаціи за 200.000 зр. Суму ту получатъ дѣти великого артисты, котрй крóмъ сего суть забезпеченй на высокй сумы въ товариствѣ „Anker“.

Переписка Редакціи и Администрациі.

Вп. Б. въ Р—евѣ. Въ слѣдующóмъ числѣ. Се не передавнятся, а до тамтого и сего числа мали мы дуже богато матеріялу.

На дохóдъ рускаго товариства ремѣсникóвъ „Зоря“.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пóдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грышевецкого.

Въ Суботу дня 27 жовтня (8 листопада) 1884.

Сватанье на Гончарóвцѣ

народна оперета въ 3 актахъ, Г. К. Основяненка,

(Режиссоръ: **И. Грышевецкій**)

Въ актѣ III. Козакъ въ 4 пары укладу Е. С—ого.

Въ недѣлю дня 28 вересня (6) листопада 1884.

По разъ першій

Панъ Бенетъ

комедія въ 1-номъ актѣ Гр. Ал. Фредри, переложивъ Евг. Олесницкій.

Закóнчитъ:

Наталка Полтавка

нар. оперетка въ 3 актахъ И. П. Котляревского.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетóвъ и картъ абонаментовыхъ дóстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкóвска ч. 2, а вечеромъ óтъ годины 6-той при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (107—?) поручае

Порошокъ дамскій паризкій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Для Кракова и Львова

яки также для всѣхъ бóльшихъ мѣсцевостей Галичины пріймае одно велике заведенье для убезпеченя въ дѣлѣ убезпеченя на житье агентóвъ головныхъ, повѣтовыхъ и мѣсцевыхъ, потому такожъ розъѣздныхъ и збирачѣвъ. Письменй оферты пріймае бюро анонсове и експедиційне Moritz Stern Wien I Wollzeile 22.

1221 1—3

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений отъ американьскими замками и паскилёвыми засувками такй, якъ я доставивъ львóвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(33—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкóмъ языцѣ.)

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дóстати по зниженой цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	IV	зъ р. 1870	. . .	за	2	зр.
„	V	зъ р. 1872	. . .	„	2	зр.
„	VI	зъ р. 1873	. . .	„	2	зр.
„	IX	зъ р. 1876	. . .	„	2	зр.
„	X	зъ р. 1877	. . .	„	2	зр.
„	XI	зъ р. 1878	часть лит. 2 томы	„	1	зр.
„	XII	зъ р. 1879	. . .	„	2	зр.
„	XIII	зъ р. 1880	часть I .	„	50	кр.
		зъ р. 1884	часть II .	„	1	зр.

Крóмъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

Курсъ збо́жа

въ дня 30 м. жовтня 188 4.

Цѣна за 100 кильограмо́въ.

	зр	кр.	зр	кр
Пшениця червона	7	10	8	
Жито	6	45	6	80
Ячмѣнь	6	—	7	10
Овесъ	5	50	5	90
Гречка	6	80	7	10
Кокорудза стара	6	—	6	70
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	7	—	9	—
„ пас.	5	—	5	25
Сочевиця	—	—	—	—
Фасоля	6	—	13	—
Бо́бъ	—	—	—	—
Выка	5	50	6	30
Конюшина (передка)	38	—	50	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	10	50	11	80
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржи́й (Льняка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль за 100 кил.	130	—	150	—

Переводы и наслѣдованя

Осипа Шухевича

зъ портретомъ и біографіею автора.

(Посмертне выданье.)

Льво́въ, 1883.

Можна набути у накладника, проф. Володимира Шухевича (ул. Куркова, ч. 26) або замовити черезъ редакціи рускихъ часописей. Цѣна примѣрника 80 кр., съ пересылкою 85 кр.

Отъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образо́въ и книгъ церковныхъ

1147 (15—2) також

ВЕЛИКИЙ СКЛАДЪ

выробо́въ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКО́ВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Найбо́льшій складъ нотъ

до граня и до спѣву

НА ПРОДАЖЬ И ДО ПОЖИЧАНЯ.

НАЙСВѢЖѢЙШІ НОВОСТИ

въ Читальни

ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА

1004 20—24 по́дъ зарядомъ

К. ВИЛЬДА

во Львовѣ,

улиця Академична ч. 3.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбо́льшу выграну подае въ найщаслившо́мъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а кро́мъ того ще одна премія, выло́суются въ семи класахъ въ протягу пяти мѣсяцѣвъ.

1217 2—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительственомъ держанымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосо́въ**, въ котрыхъ **50.500 лосо́въ**. отже бо́льше якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другомъ въ семи класахъ съ стотичами тутъ побо́чь выграными; **цѣлый капиталъ, що має вылосовуватися, выносить**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, мазочихъ выло́суватися въ сѣй великій лотерія грошевій, якъ такожъ черезъ найбо́льшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ тѣшитъся лотерія си вежды великою прихильностію. Щобы постановивъ плянъ управленя нею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприняте.

Особлива о́тличность сеи лотерій грошевои лежитъ въ ей користно́мъ уряженю, що всѣ 50.500 выграныхъ мають яже певно рѣшитися въ кільнохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выносить **50.000 марокъ**, бо́льшаяся о́тлакъ въ другій класѣ на **60.000**, въ тре́тій на **70.000**, въ четве́ртій на **80.000**, въ пя́тій на **90.000**, въ шестій на **100.000**, а въ семій евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосо́въ сеи грошевои лотерій повѣрено **обомъ подписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосо́въ, звол.тъ съ своими замовленями о́твернутися просто до одного зъ нихъ.

Поважныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій сумы выгучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ**. Можна также посылати грошѣ **назна́ками почтовыми**, на бажанье выконуются также припоручени **за поспла́тою**.

На тягненье выграпои першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получатъ на руку **оригинальный лосъ** засмотренный гербомъ державнымъ а рѣвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все блише, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рѣжныхъ класъ. Зарамъ по тягненю получатъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену **листу выграныхъ**, котра подае точно выграй а взгляднo числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе о́бсля плану ретельно и по́дъ гварантіею державы.** Наколи-бъ неожидано получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовій недогодливій лосы передъ тягненьомъ назадъ взяти и о́тдати получену за нихъ суму На бажанье высылаютъ урядовій планы лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностію выконати, присылати намъ тіи-же якъ найскорше на кождый случай однакожъ передъ

15 листопада 1884

просто до одного зъ по́дписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый мае у насъ ту користь, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и по́дрядниковъ и для того получае кождый не лишь урядовій листы выграныхъ въ найкоротшомъ можливомъ часѣ по тягненю и **безъ пригадуванія**, але такожъ и **оригинальній лосы завсѣгды по назначеныхъ о́бсля плану цѣнахъ** безъ якои небудь надбавки.

---

20 процентъ
за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агенто́въ звиваеся черезъ цѣлый рѣкъ по краю и предкладае вашій легковѣрній публицѣ машины до шитя на раты, бля́гуе при то́мъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальній американьскій** и що тѣ машины получили на выстанѣ амстердамскій дипломъ почо́тный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але дячого тѣ агенты такъ неутомимо уганяютъ по краю и такъ бля́гують? — бо до́стаютъ за то 20 процентъ о́тъ тои квоты, котру по́дписано имъ на резерсѣ за машину.

Прошу почислити кільке процентy платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Есть ихъ 7, кождый агентъ спродасть рѣчно черезъ свою бля́гу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спродано́ машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихій машины за грубій грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конець такому страшному вызыскуванію нашои публики, постановивъ и о́тъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. изъ трохъ рѣжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера но́жній съ найнов. полѣпшеніями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручній по 48 и 38 зр.
Раты тыжденеві 1 зр., мѣсячній 3 зр., квартальній 12 зр., гото́вкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ вейшла въ житье, репка во сторопы агенто́въ обѣцована гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій механикъ и властитель торговлѣ машинъ. **Льво́въ, готель Жоржа.**

Принятѣ въ замѣну машины уживанѣ, о́тпродую по тій самій цѣнѣ по якій и пріймивъ, т. е. ручній о́тъ **3 до 12 зр.**, ножній о́тъ **5 до 15 зр.** 1156—32 ?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знаряддо́въ, образо́въ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажаній Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахино́въ, хоругвей, фанъ, плащеницъ, образо́въ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасо́въ, престоло́въ и на стѣны церковній; о́бтарики або образы процесіональній; хресто́въ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хресто́въ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандро́въ (паукóвъ), по́дсвѣчнико́въ (лѣхтарѣвъ), канделябро́нъ, лампницъ, свѣтла церковного, диванóвъ, цвѣто́въ и проч.

Великій складъ товаро́въ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовій и десеровій, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франко.
Цѣнники въ рускомъ языцѣ высилаются на жаданье даромъ.

1194 **Опаковане даромъ.** 5—?

Академикъ-правникъ

2—2 рутинованый

домовый учитель

глядитъ лекціи на селѣ.

Адреса: **Теодоръ Косарчукъ,**
Львовъ, ул. Коперника, ч. 34.

К. Диккенса

Новорочній Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

До́стати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскій.

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимѣсячныхъ зошитахъ въ 28 до 30 аркушѣвъ друку съ 200 дереворытами.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцаро́въ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно по́двышена. Листа пренумераторо́въ буде оголошена въ послѣдно́мъ зошитѣ. Грошѣ належитъ присылати по́дъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (5—10)

АЦІЕНДА

австро-французке товариство убезпечень о́тъ елементарныхъ шкодъ и припадко́въ.

австро-французке товариство убезпечень на ренты и житье.

ДИРЕКЦІЯ

Вѣдень I, Wipplingerstrasse, 43.

Акційный капиталъ:

2,400.000 зр. въ золотѣ. || 2,400.000 зр. въ золотѣ.

концессіоноване декретомъ ц. к. министерства внутрѣшныхъ дѣлъ зъ дня 21 цвѣтня 1882 р. п. 3961.

Убезпечае: церкви, школы, приходскій, громадскій и сельскій будынки о́тъ огню, збо́жье о́тъ огню и граду.

Выплачены шкоды за рокъ 1883 выносятъ 2,992.952 зр. 02 кр.

Узысканій премій за рокъ 1883 выносятъ 5,317,544 зр. 64 кр.

Уплачена 5% провизій Заступництвомъ у Львовѣ о́тъ рускихъ полисъ выносить 10 000 зр.

Убезпечае на житье людей у всѣхъ можливыхъ комбинаціяхъ, якъ: на случай смерти, пережитя, на ренты и посаги по́дъ дуже корветными и приступными условіями.

1220 1—5

Убезпеченя принимаютъ: Заступництво у Львовѣ и численній Агентуры по провинціи.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка по́дъза р. К. Беднарского.

Ч. 126. Львôвъ, Вторникъ 30 жовтня (11 листопада) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крôмъ руских святъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найновѣйшихъ повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламація належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тôлько на попередна з автора жанье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного трочи початкомъ.

Реклямація неспечатай вôльный отъ порта.

Предплату належитъ пересилати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрацiи часописа „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" *для Австріи*: *для Россіи*:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 руб.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руба.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 16 руб.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руба.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . . 5 руб.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . . 2 50ку.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницѣ, стрôвъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 16 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . . 6 зр

Унификація.

(Стара програма въ новôй одежи).

(Дальше.)

Спытаймо-жъ теперь себе, коли була Польща сильнѣйша, чи въ часахъ трехъ Болеславôвъ, Владислава Локетка и Казимира Великого, чи пôзнѣйше, коли вже на Руси почалась робота унификація политичнои, або ще пôзнѣйше, коли съ унією церковною покôнчено нѣбы тую роботу и вся держава польско-руско-литовска стала позорно жити и дыхати одным житьемъ религійно-политичным, коли вже въ части бодай затерлись окремѣшности народий?

Ôтповѣдь на се пытанье не трудне и кождый историкъ признаетъ, що до кôнця XIV-го вѣку, до експериментôвъ унификаційных — Польща якъ вôйнами, такъ и внутрѣшною организацією нажила собѣ бôльшои славы въ Европѣ, нѣжь въ нѣкахъ пôзнѣйшихъ. Та-жъ Чехи, Морава, Шлескъ, Словаччина, Поморье, Лужичѣ и другій землѣ корились хвилево пôдъ силою оружія польского. Та-жъ мечь двохъ Болеславôвъ давъ себе почути и Кіёву; тажъ Польща умѣла поставити сильный опôръ навѣть противъ imperium mundi нѣмецкихъ цѣсарѣвъ. Тревала тая сила ще и въ першихъ часахъ панованя Ягайлонцѣвъ, хотяй вже стремленье знищити автономію литовскои Руси выкликувало тутъ и тамъ антагонизмъ дуже твердый, а внутрѣшній споры не дали Польщи звернутись съ успѣшною енергією противъ тевтоньского ордена.

Навѣть коли вже Жигмонтъ Старый засѣвъ на престолѣ, коли ще унификація не доторкнулась церкви, коли ще въ соймѣ звенѣла руска мова, — представлялась Польща далеко сильнѣйшою, нѣжь въ пôзнѣйшихъ часахъ, хотяй вже тогды справа съ Михайлонъ и Василемъ Глинськими досыть явно показувала, що Русь не задоволена Польщею, готова ôтъ нея ôтклонитись и прилягти до Россіи. Впрочѣмъ всѣмъ буде звѣсно, що навѣть за Жигмонта III, котрый при вступленю на престолъ заставъ въ сенатѣ лишь трехъ Полякôвъ-католикôвъ, а прочій признавались то до православнои, то до реформованои вѣры, що навѣть ще тогды посѣдала Польща велике значенье у своихъ сусѣдôвъ. Доперва, коли сей выхованець Єзуитôвъ, маючи унією Люблиньскою пôдготоване поле до дальшой роботы, пагубну унификацію ставъ розширати и на поле вѣры, — доперва тогды посыпалось на Польщу горе, немовь зъ мѣшка Пандоры.

Такъ якъ передъ тымъ православнiй роды Острожскихъ, Заславскихъ, Корецкихъ, Вишневецкихъ, Збараскихъ, Чарторыйскихъ, Сангушкôвъ, Рожицкихъ, Друцкихъ, Соллогубôвъ, Сопѣгъ, Абрамовичѣвъ, Ходкевичѣвъ и другихъ и протестантскій фамилій Зборовскихъ, Фирлеѣвъ, Реѣвъ, Шляскихъ, Шафранôвъ, Горайскихъ и иншихъ були головною пôдпорою могучности державы, — такъ съ нетерпимостею религійною, за котрою слѣдувало и вынародовленье, значна часть сихъ родинъ стае въ антагонизмѣ до короля и державы. Ôттакъ звертаютъ одинъ свои очи до бѣлого царя, другій до Швеціи и Бранденбургіи, а иншій — ассимильованій стаются остаточно при розборахъ Польщѣ навѣть зрадниками своеи новои ôтчины, И нынѣ не трудно вже порѣшити пытанье, чи шляхта руска, ôторвана ôтъ свого народу и зъасимильована съ елементомъ польскимъ, принесла Польщи бôльше хôсна, чи шкоды.

Пагубнôсть унификаційнои роботы Жигмонта III. предвиджувавъ ясно пôдканцлеръ литовскій Левъ Сопѣга, повстававъ противъ експериментôвъ короля на поли религійнôвъ, упоминавъ сучасныхъ загорѣлыхъ зельотôвъ, щобы нетолеранцією религійною не губили державы, але голосъ его не зрôвноваживъ тайныхъ пôдшептôвъ Льойолитôвъ, котрій вполи въ Жигмонта се хибне пересвѣдченье, що Польща ажь тогды стане сильною, коли вся буде шабльоново зъуниформована.

Але не сама Польща досвѣдила на собѣ безхосенностъ и пагубнѣ наслѣдки системы унификаційнои въ правленю. Въ рôжныхъ вѣкахъ рôжній державы европейскѣ, придержуючись ей, зазнавали подôбнои судьбы. Досыть пригадати тутъ сумну долю всесвѣтнои державы римскои, Кароля Великого, Испанiи въ часахъ по Филипѣ II., Франціи пôдчасъ военъ Гугенотскихъ, Англіи за панованя Стуартôвъ и Кромвеля, Нѣмеччины за Фердинанда II., Австріи за Іосифа II. Всюды була тенденція унифікувати народы въ одноцѣльну, униформну масу пôдъ взглядомъ національнымъ, суспôльнымъ або религійнымъ, — але результатомъ сеи роботы була всюды вôйна кровава, завзята, фанатична, ослабленье, немôчь або и паденье!

Програма унификаціи Руси съ Польщею, котру подае п. графъ яко одиноке средство до реставрації dawnej świetności, показуеся проте не конче такъ дуже ôтповѣднымъ и ведучимъ до цѣли средствомъ. Противно, если унификація, практикована въ рôжныхъ державахъ европейскихъ, мала якъ-разъ противній наслѣдки, то повиненъ бувъ п. графъ Адальбертъ яко рутиновaный политикъ, стати mądrzejszym po szkodzie. Experientia doctus повиненъ бувъ п. графъ розглянутись за иншимъ флюндумъ реституційнымъ для своихъ идеалôвъ, а програму унификаціи, яко зъужиту, непрактичну а навѣть шкодливу зброю, повѣсити на кôлокъ. — Та-жъ въ нынѣшныхъ часахъ люде и народы горнутся пôдъ иншій: гуманній, свобôдній прапоры и если въ души п. графа не скристализувалась доси либеральнѣйша програма реставраційна, — то мôгъ ôнъ бодай повторити такъ часто голошену у насъ фразу: Wolni z wolnymi, równi z równymi. II. графъ не зробивъ сего, ôтпорпавъ традиційне лихо, котре згубило его ôтчину и прибравши те зло въ шумній, реторичній перця, — сокрушивъ копіе въ его оборонѣ.

Загальный зôбôръ

ôтпоручникôвъ фонда вдовичо-сиротиньского.

(Конецъ.)

На вступѣ до спеціальнои розправы ôтчитано перше внесенье комисіи администраційнои що до удѣленя „Общому рôльничо-кредитовому Заведенію" мораторіи (до 1 грудня) и ôтобрани въ-ôттамъ вдовичихъ грошей.

Ту заявивъ дръ Пелешъ, що се внесенье есть надто загальне; пôсля него мала-бъ управляюча комисія орѣкати, чи санація банку наступила, чи нѣ; дальше не есть сказано, чи комисія мае въ судовôй дорозѣ по всѣмъ параграфамъ поступити, чи мае приступити лишь до ликвидації, чи такожъ и до конкурсу. Внесенье тое вкладае на управляючу комисію бôльше рѣшеня, якъ на загальный зôбôръ. Однакожъ справа занадто важна, щобы комисія могла брати за ню отвѣчальностъ на себе; для того жадае положительныхъ рѣшень, котрiй бы комисія безъ всякихъ розправъ лишь выповнила. — О. Сѣчиньскій признае, що замѣты дра Пелеша суть справедливѣ, если не мае ввести комисію въ прикре положенье, якъ поступати мае. Ôнъ для того ставитъ бôльше рѣшуче внесенье: *Загальный зôбôръ удѣляе рôльничо-кредитовому Заведенію мораторію до 1 грудня с. р. обовязуе комисію, щобы по уплывѣ того часу выповіла всѣ гроші, умѣщені на книжочкахъ щадничихъ, а хотяй бы се потягнуло за собою и ликвидацію Заведенія.* — До сего внесенія приступае и референтъ комисіи, о. Таначкевичъ.

О. Гойданъ годится съ тымъ, щобы всѣ грошѣ въ рускаго банку ôтобрати, але предкладае продолжити мораторію до 1 сѣчня згôдно съ другими вѣрителями. — Дръ Пелешъ звертае увагу ôтпоручникôвъ на тое, що по новôмъ роцѣ не буде грошей на запомоги вдовицямъ и сиротамъ, и вызывае загальный зôбôръ, щобы и на ее рефлектувавъ. — О. Костецкій попирае внесенье о. Гойдана що до продолженя мораторіи; дальше мовитъ, щобы грошѣ въ банку поволи, частями выймати, бо выплата всѣхъ грошей наразъ могла-бы банкъ повалити, хотяй-бы вже и находився на дорозѣ до санації. — Въ тôмъ самôмъ дусѣ промовлявъ и дръ Павенцкій. Ôнъ заявивъ, що станъ банку есть нынѣ такъ добрый, що банкъ о ликвидації и не думае; однакожъ коротка мораторія и выплаченье такъ великои сумы одному вѣрителеви могли-бы банкъ знôвъ захитати, а навѣть до конкурсу привести. Ôнъ увѣривъ всѣхъ, що есть щирымъ другомъ вдовичого фонда, дѣлавъ много для него, ходивъ на засѣдання управляючои комисіи (голосъ въ превидіальнои стороны: „тай тôлько всего!"), и бажавъ-бы, щобы фондъ найменшои шкоды не понесъ. О. Сѣчиньскому ходитъ лишь о ратованье 85 000 зр., вложеныхъ на книжочкахъ щадничихъ, а ôнъ хотѣвъ-бы выратувати и 75.000 зр. коренного фонда, котрій при паденю банку пропали-бы. Впрочѣмъ паденье банку було-бы вô шкодою такожъ для народного дѣла, а сего зôбôрвій певно не желали-бы. — Продовженье мораторіи попиравъ и о. Ленкавскій, додаючи, щобы грошѣ выбрати въ банку въ протягу одного року.

Противъ тымъ бесѣдникамъ выступивъ наперед о. Сѣчиньскій. Ôнъ мовивъ, що банкови дае справдѣ мораторія лишь до 1. грудня, однакожъ на удержанье грошей треба по ихъ выповѣдженю чекати ще мѣсяць (при бôльшихъ сумахъ довше. Ред.), отже фактично выйде мораторія до 1 сѣчня. Що до внесеня, щобы всѣхъ грошей наразъ не ôтбирати, ôтзначѣвъ, що ôтпоручники въѣхалися на тое, щобы ратувати загроженый фондъ, а для ратованя фонда есть посѣхъ доконечный. Если-бы була певнôсть, що банкъ устоится, то можна-бы ще на часткове выниманье грошей згодитися, але такои певности тутъ цѣлкомъ нема, — противно, все промовляе за тымъ, що банкъ упаде. Если-жъ въ виду того мы пристали-бъ на часткове и повôльне выниманье нашихъ грошей, то могло-бъ легко статися, що грошѣ одержанй банкомъ на санацію пôйшли-бъ на иншихъ вѣрителѣвъ, котрiй мораторіи не пôдписали, а для нашихъ сирôтъ не осталось-бы при евентуальнôй ликвидації або конкурсѣ банку нѣчого. — О. Таначкевичъ противився такожъ довшôй мораторіи, мовлячи, що для банку рускаго маеся вже досыть взглядôвъ; если-бы то не банкъ рускій, мы були-бы вже давно приступили до ликвидації. — О. Гудикъ доданъ, що зôбôръ поступавъ ще дуже оглядно съ банкомъ. Ôтъ насъ домагаются довѣрія люде, котрiй на довѣрія не заслугуютъ. Досыть вже буде того довѣрія! Мы и такъ маемо на совѣсти, если доси поступали съ банкомъ такъ взглядно. Я всемъ рѣшучо за короткою мораторією и за скорымъ ôтобраньемъ грошей, щобы грошѣ не пропали.

Пôсля того пôддавъ дръ Пелешъ внесенье о. Сѣчиньского пôдъ голосованье. Внесенье тое принято 27 голосами противъ 10, котрiй були або за довшою мораторією або за частнымъ ôтобраньемъ грошей.

По сѣмъ прійшло пôдъ дискусію другое внесенье комисіи администраційнои: щобы справу ассекурованя церквей и будынкôвъ парохіяльныхъ теперь не рѣшати, но выбрати комитетъ въ 3 членôвъ, котрый бы тою справою занявся и на слѣдующому зборови ôтпоручникôвъ представивъ. Дискусія була вже менше интересною, бо по рѣшеню першого внесеня можна було предвиджувати и результатъ другого внесеня.

О. Костецкій выступивъ за конечнымъ рѣшеньемъ тои справы, а именно за сполученьемъ съ „Аціендою", щобы тымъ способомъ прійти въ помôчь банкови и ратувати вложенй грошѣ фонда. — Такъ само промовлявъ о. Ник. Огоновскій, щобы справу заразъ рѣшити. Ôнъ мовивъ, що ту може бути выбôръ лишь межи „Аціендою" и „Славіею"; „Товариству Краковскому" повинній мы бути въ засады противній, бо оно мае характеръ политичный и готово въ данôй хвили свои и нашій капитали ужити на реставраційнôй цѣли. — О. Чемериньскій пôдносивъ, що справа тая буде мати свои трудности, що-бъ о нѣй такъ скоро рѣшати. Если-бъ асекурованье церквей и будынкôвъ парохіяльных залежало лишь ôтъ священикôвъ, — то могли-бы мы въ сѣмъ дѣлѣ и заразъ щось ухвалити; однакожъ се залежитъ ôтъ комитетôвъ церковныхъ, до котрыхъ входятъ такожъ селяне и представителѣ дворôвъ. Правда, що въ многихъ комитетахъ воля священика, въ котрôмъ товариствѣ асекурувати церковь, буде мѣродайною; але много то мѣсць буде такихъ, де представителѣ дворôвъ освѣдчатся за иншимъ товариствомъ и перетягнутъ на свою сторону селянъ. Лятого було-бъ лѣпше — не рѣшати ще о тôй справѣ, но попередно на соборчикахъ деканальныхъ добре ей обговорити. — О. Сѣчиньскій выказавъ ще другій трудности, якій рѣшеню тои справы стоятъ въ дорозѣ, и вносивъ, щобы чекати на санкціованье дотычнои устawы обговорити ей въ комитетахъ парохіяльныхъ и на соборчикахъ, и ажь тогды на особнôмъ зборѣ ôтпоручникôвъ справу ту рѣшити.

По скôнченю дискусіи принято внесенье комисіи великою бôльшостею голосôвъ, а дальше выбрано до комитету асекураційного: дра Александра Огоновского, дра Литыньского и о. Ал. Стефановича.

Два внесеня комисіи администраційнои що до выбору делегата до комитету ликвидаційного и що до наганы для давнѣйшихъ управителѣвъ фонда не прійшли пôдъ дискусію, — тому и не запала въ нихъ нѣяка ухвала.

При кôнци засѣдання объявивъ о. Костецкій, що съ запавшими ухвалами не годится и длятого въ управляючои комисіи выступае. Деякій голосы озвалися, щобы оставъ въ комисіи до слѣдующого загального зôбору, однакожъ о. Костецкій вôставъ при своѣй резигнації.

На сѣмъ закôнчилися нарады. Дръ Пелешъ закрываючи засѣданье, промовивъ ще теплыми словами до ôтпоручникôвъ, пôднѣсъ ихъ ревнôсть, съ якою въ комисіяхъ и на засѣданяхъ займалися тяжкою справою фонда, а выразивши надѣю, що Богъ увѣнчае ихъ труды хорошимъ успѣхомъ, пôднѣсъ многолѣтство папѣ, цѣсареви и епископу Сильвестрови.

Тѣ слова дра Пелеша якъ и цѣле веденье загального зôбору, въ котрого пробивалося живе заинтересованье судьбою фонда, зробили на ôтпоручникахъ ôтрадне впечатлѣнье. Лятого повставъ о. Ник. Огоновскій и въ словахъ плывучихъ въ серця вложивъ дру Пелешу именемъ всѣхъ ôтпоручникôвъ щиру подяку, що такъ ревно занимався справою вдовичого фонда, що тôлько трудôвъ понѣсъ уже задля него яко предсѣдатель управляючой комисіи и загального зôбору и выразивъ горячу вдячнôсть и бажанье дiецезіи, щобы Богъ дозволивъ ему многій лѣта проводити справамъ нашои церкви и клира. Одушевлене „многая лѣта" дру Пелешу закôнчило зборы.

Примѣтка. При кôнци збору, коли о. Костецкій заявивъ, що выступае зъ комисіи, прійшло мѣжь нимъ и о. Сѣчиньскимъ до конфликту. Мы не згадували-бы о сѣмъ (бо оно и не варто згадки), але поводує насъ до того надто сторонниче представленье справы чересъ „Новый Проломъ", котрый цѣлу вину спихае на о. Сѣчиньского. Мы въ нашôй часописи заступали все засаду, щобы всякій справы трактувалися съ якъ найбôльшою умѣренностею, бо лишь тогды можна и при рôжныхъ поглядахъ дôйти до якогось порозумѣня, — зъ тои причины мы такожъ не годимося съ надто горячковымъ выступленьемъ о.

Сѣчиньского противъ о. Костецкому. Однакожь зъ другои стороны мусимо сказати, що велика часть вины лежитъ и на о. Костецкомъ. Гадаємо, що если о. Костецкій принявъ въ маю с. р. выборъ до управляючои комисіи вдовичого фонда, то було его довжностею передо всѣмъ заступати интереси того фонда; въ случаю же, если се не годилося съ его переконаньемъ личнымъ або національнымъ, вольно ему було до комисіи не вступати, тымъ больше, що есть священикомъ діецезіи перемыскои. Однакожь о. Костецкій вступивъ въ комисію и заступавъ якъ въ комисіи такъ и на загальномъ зборѣ больше интереси банку, якъ вдовичого фонда. Не досыть того; на загальномъ зборѣ поднѣсъ о. К. пару разовъ, що трактуе дѣла безсторонно, що не есть въ рускомъ банку интересованымъ, а тымчасомъ було се многимъ отпоручникамъ звѣстне, що о. К. довшій часъ передъ загальнымъ зборомъ и въ часѣ збору бувъ членомъ управляючого совѣта банку, а доперва по зборѣ переставъ нимъ бути. Таке становиско о. Костецкого вызвало межи многими отпоручниками глубоке невдоволенье, такъ що на частѣ бесѣды о. Костецкого мало хто зважавъ. Коли-жь пбля всего того о. Костецкій при своѣй резигнаціи заявивъ ще, що резигнуе и длятого, щобы своимъ противникамъ (розумѣеся: заступавшимъ интереси священичі) не отнимати поводу до радости, а притомъ (умысно чи не хотячи) указавъ рукою на о. Сѣчиньского, головного речника тыхъ интересовъ, — то буде бодай по части звинене обуренье о. Сѣчиньского, що (при его горячомъ темпераментѣ) вырвало ему остру отповѣдь о. Костецкому, котра зобраныхъ въ загалѣ вразити мусѣла непріятно.

„Спростованье“ того, що вже нѣколи правымъ не буде.

Прикра то дуже рѣчь, коли чоловѣкъ низше поставленый маѣ простувати слова высоко поставленого, заслуженого и высоко поважаного мужа, якимъ есть безъ сумнѣву бувшій архипресвитеръ о. Малиновскій. Але, коли сей высоко достойный мужь въ своѣмъ „Спростованю“ умѣщенѣмъ въ ч. 123 „Дѣла“ отвѣчальность за вложенье 75.000 зр. въ вдовичо-сирбтского фонда до „Общого рбльничо-кредитного заведенья“ звалює на деканальныхъ отпоручниковъ *), — то пбдписаный, бувши черезъ довшій часъ участникомъ збору тыхъ же отпоручниковъ, чувся обовязанымъ — бодай отъ сего закиду отпоручниковъ заслонити. Бо що и безъ того велика часть провины за утрату сирбтского гроша тяжитъ на отпоручникахъ, — се покажеся зъ дальшого историчного выводу (на скблько можна знати) относинъ вдовичо-сирбтского фонда до „Общого рбльн.-кредитного заведенья“.

Треба начати ab ovo. Передъ самымъ „крахомъ“ въ роцѣ 1873, коли то наплодилося банковъ, якъ грибовъ по дощеви, погадали деякій проворій користолюбцѣ, що и Русины потрафлятъ швидко милібновъ добирати, — найшли щирыхъ патріотовъ, що увидѣли въ тбмъ користь и славу народа, а въ другои стороны ратунокъ сельского люду, и — ставъ нашъ банкъ! Правительство жадало 150.000 зр. капиталу закладного. Знайшлися швидко паперы безъ вальору збанкротованыхъ заведень, — але правительство такои гипотеки не приняло... Тогды звернено очи на нашъ вдовичо-сирбтскій фондъ, де лежало въ добрыхъ папераxъ 75.000 зр. — и ихъ взято.

Хто давъ тіи грошѣ? — То вже тяжко менѣ сказати. Але если вдовичо-сирбтскій фондъ остававъ пбдъ протекцію Впреосв. митрополита, а Впреп. о. Малиновскій верховодивъ въ справахъ духовенства и безъ его вѣдомости и волѣ нѣхто иншій не отважився такою сумою розпоряджати, — то певно не отпоручники дали тіи грошѣ.

Статутъ вдовичо-сирбтского фонда постановляе, що лишь въ наглыхъ случанхъ користи або утраты сама комисія управдѣ рѣшае, але якъ найскорше относится до ухвалы збору отпоручниковъ. Такъ и сталося. Въ кбнци цвѣтня 1874 року скликано отпоручниковъ и предложено до санкціи вложенье тыхъ 75.000 зр. на кавцію для „Общого рбльничо-кредитного заведенья“. Отпоручники, наученій прикладомъ такъ свѣжого краху, а достерѣгши и иншу неправильность въ схороненю цѣнныхъ паперовъ, ухвалили одноголосно: „закимъ банкъ новый укредитуеся — нехай тымчасомъ зверне фондови самовольно забраній грошѣ“.

---

*) Таке вже практиковалося за непорядкбвъ при б. касіерѣ Яворовскбмъ. Въ касѣ вдовичо-сирбтского фонда находятся картка, писана рукою Впр. о. Малиновского, а читана на зборѣ отпоручниковъ въ роцѣ 1879, въ котрбй вся вина тыхъ непорядкбвъ звалена на деканальныхъ отпоручниковъ (!). *I. З.*

На тое сказано отпоручникамъ: що тыхъ грошей не отберутъ, — бо вже богато розбйшлося на основанье банку (25.000 зр.); що якъ натиснутъ на отданье ихъ, то банкъ не зможе истнувати — всѣдъ гриндерамъ и цѣлому народови; що въ такбмъ случаю и концесія вже влизна, — можутъ ви отступити вдовичо-сирбтскому фондови, нехай онъ самъ веде банкъ.

Отпоручники заявили, що и се може бути, — лишь впередъ анкета нехай выровумѣе сю справу, выготовитъ планъ администрациі такого банку, выкаже користи въ него и результатъ удѣлитъ всему духовенству, котрого отпоручники вберутся знову по трехъ мѣсяцахъ и укбнчатъ дѣло.

Але анкета не выготовила нѣякого плану, — тожь и епархіяльне духовенство нѣякъ не повѣдомлено — нѣчого не урадило, лишь Впр. офіціялъ о. Малиновскій скликавъ куренду въ мѣсяци линію деканальныхъ отпоручниковъ въ подвбйнбмъ числѣ, щобы:

1) отбирали банкъ на фондъ вдовичо-сирбтскій;

2) щобы урадили, о кблько маѣ бути поббльшена конгруа кождому душпастыреви (! — щось подббного практиковано и его року въ мѣсяци Сѣчню...).

Всѣ прибувшій отпоручники заявили свою гадку, що будутъ наставати на переднѣйшу ухвалу, „щобы намъ звернено квоту самовладно забрану въ фонда вдовичо-сирбтского“. И дѣйстно, на зборѣ выявила дуже маленька опозиція: „що одноголосно повзята ухвала попереднього збору не може бути зломана; що не маючи нѣякои инструкціи отъ духовенства анѣ выясненя отъ анкеты — не можемо братися до банку“.

Годѣ! На такъ слабоньку опозицію вже готова рада. Сердечній отпоручники, походивши по коритарихъ крылошаньскихъ, похилили головы: „Дарма, — кажутъ, — нѣчого не вдѣямо! Грошей нема вже... Банкъ розбити на утѣху ворогбвъ?... Треба лѣзти дальше въ болото...“

Выступивъ одинъ мужь, впрочѣмъ всякои чести достойный, патріотизмомъ уведеный и заявивъ, що „въ парлиментахъ не рѣдко бувае, що слѣдуюча сесія касуе тое, що переднѣйша ухвалила, — а отпоручники маютъ повномочіе въ имени духовенства всяке рѣшати“.

На сей голосъ онѣмѣла и опозиція. Було тамъ и такихъ много, що одушевленій ухвалеными тысячами поббльшеной конгруы — легко собѣ брали справу сирбтского гроша... Чи легко зложити другій такій капиталъ?...

По сѣмъ предложено до именного голосованя пытанье: „чи полишити при банку на дальше тыхъ 75 000 зр.?“ — и всѣ отпоручники, що въ мѣсяци цвѣтню не велѣли — теперь, съ выняткомъ шѣстёхъ, призволили.

Але все таки хто ббльше винноватый: чи той, що давъ грошѣ, чи той, що не отобравъ?

Такъ подружено голодный банкъ съ вдовичо-сирбтскимъ фондомъ и выбрано сѣмь лиць духовныхъ въ обохъ епархій до управляючого совѣта. А якъ справилося тамъ се подружье, що оно придбало для вдбвъ и сирбтъ? Бачимо.

Нехай нѣхто не гадае, що я обвиняю Впр. о. Малиновского о злу волю; въ сеи стороны нѣхто ему чести не оскорбитъ. Одно лишь ему можна закинути, що бувъ недосвѣдный финансистъ *), — а его добродушность выкористали скрытій, користолюбнѣ люде, що вже неразъ его, а черезъ него може и когось другого на фалшивѣ стежки навертали...

Все, що я повыше написавъ, потвердятъ Вееч. отпоручники деканальній, що участвували на зборахъ, и длятого можу совѣстно пбдписатися:

Іосифъ Зачковскій,
парохъ въ Лопянки.

---

*) Тугбсть финансову Впр. о. Малиновского скритикувавъ остро патріотъ безъ змазы бл. п. о. Рожаньскій въ Перегиньску передъ Впреосв. митрополитомъ Іосифомъ въ роцѣ 1877. А если бы кому за прикрыми здавалися его слова, то нехай простятъ ему, зважавши, що значный грбшъ его, о голодѣ и нуждѣ для своихъ шестеро дробныхъ дѣтей призбираный, умѣщеный нынѣ въ „Общбмъ рбльн.-кред. Заведеню“. — *I. З.*

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Регуляція валюты*). Въ однбмъ зъ попереднихъ чиселъ „Дѣла“ донесли мы за вѣденьскими газетами, що австрійскій министеръ скарбу др Дунаевскій намѣрае ошбльно съ угорскимъ министромъ скарбу розпочати акцію въ цѣли урегулёвання валюты. Газеты, що стоятъ близько кружкбвъ банкирскихъ, интересованыхъ безпосередно тою справою, зачали дальше завѣрати, що пертрактація межи обома правительствами знаходится на найлучшбй дорозѣ, та що незабаромъ дбждемося позитивныхъ результатбвъ сеи финансовои акціи. — Не знати, чи добре були поінформованій органы вѣденьскихъ капиталистбвъ, но есть фактомъ, що толки о регуляціи валюты не лишилися безъ впливу на вѣденьску биржу, котрои справозданя пбдносятъ нечуване ожиленье и давно небувалый рухъ, а хто знае, якъ нѣжно биржа отчувае всякій дотыкальній финансовый фактъ, той мусѣвъ увѣритись, що справа валюты ввойде въ найблизшбй будучности, о. є. ще сего року въ програму финансовои працѣ правительства. — Найновѣйшій вѣдомости о станѣ сеи акціи перечать однакожь давнѣйшій доносеня. Угорска праса завѣряе именно въ одинъ голосъ, що инціятива дра Дунаевского стрѣтилася съ опоромъ угорского правительства, котре нынѣшну добу уважае до сего зовсѣмъ невластивою и откладае проектъ регуляціи валюты до речинця отновленя финансовои угоды межи Австрією и Угорщиною, що, якъ звѣстно, послѣдуе доперва въ р. 1888. Правительство угорске звертае именно увагу на се, що реституція и змѣна валюты може повлѣяти на финансову угоду и есть той гадки, що не можна одной справы безъ другои отдѣльно рѣшати. — Цѣнава рѣчь, що сими днями завбзвавъ цѣсарь дра Дунаевского до Пешту; чи не стоитъ се въ связи съ дѣломъ регуляціи валюты?

(*Комисіи обохъ делегацій*) працюютъ съ незвычайнымъ поквапомъ, бажаючи якъ найскорше приготовити цѣлый матеріялъ для пленарныхъ засѣдань. Въ сферахъ добре поінформованыхъ увѣряютъ, що делегація закбнчатъ свои працѣ найпбзнѣйше 17 або 18 сего мѣсяця, а якъ „Polit. Correspondenz“ думае, не выключене и се, що делегаціи вже 15 листопада будутъ закритѣ. О скблько можна вносити зъ дотеперѣшного перебѣгу праць комасійныхъ, не объявляются въ рѣшеняхъ обохъ делегацій важній рбжницѣ, въ виду чого отпаде онымъ разомъ потреба окомпликованои вымѣны нунціёвъ або спбльного голосованя. Правительство думало зъ початку, що працѣ делегацій потрѣваютъ дальше и длятого назначено речинець скликаня рады державнои на 4 н. с. грудня, въ виду того однакожь, що працѣ делегацій скоро поступаютъ, думае „Polit Corr.“, що речинець скликаня рады державнои буде змодифікованый. — Въ угорскбй комисіи войсковбй рѣшено надзвычайні выдатки, преліминованій министромъ вбйны, при чѣмъ выявилася довга дискусія надъ рубр. „Кошты укрѣпленя Кракова и Перемышля“. Вказували именно на се, що призволеный первѣстно на тую цѣль преліминарь значно переступлено, а при коштахъ будовы крѣпости въ Краковѣ критиковано се, що дороги, ведучій до будуючихъ-ся крѣпостей, удержуваній военнымъ скарбомъ, коли тягаръ сей повинень спадати на край, взглядно громаду. — Австрійска комисія буджетова радила дня 7 и 8 н. с. листопада надъ ordinarium (звычайными выдатками и доходами) буджету. При тбй случайности зложивъ министеръ вбйны свои выясненя въ дѣлѣ реорганизаціи артилерії, котрои цѣлею есть забезпеченье скорои мобилизаціи. Министеръ доказувавъ, що въ виду великихъ масъ кавалерії, якими розпоряджаютъ другій державы, австрійска кавалерія не могла-бы сповнити своіи задачѣ, коли бы не була скрѣпила на артилерію, а вже тая сама обставина говоритъ достаточно за потребою реорганизаціи артилерії. — Въ дѣлѣ приросту лѣкарскихъ силъ войсковыхъ, заявивъ министеръ, що надѣя, яку мало правительство въ заведеню загальнои службы военнои завела и що не зарадили недостаткови лѣкарѣвъ войсковыхъ також стипендія, а одинокимъ средствомъ зарадженя злу, була-бы реституція медичнои академіи войсковои т. зв. „Josephinum“. На основѣ праць приготовляючихъ, переведеныхъ лѣкарскими знаменитостями, прійшовъ министеръ до заключеня, що заснованье такои академіи въ Вѣдни стоило бы що-року 200.000 зр. — Министеръ представивъ дальше некорыстій выгляды що до авансу войсковыхъ лѣкарѣвъ и говоривъ горячо за поббльшеньемъ на тую цѣль выдатковъ въ сумѣ 70.000 зр. — Що до етату пенсійного сконстатувавъ министеръ, що нѣяка надвышка въ выдаткахъ не репрезентуе нового жадання на слѣдуючій рбкъ, лишь теперѣшный преліминарь, уложеный точно пбсля выказу стану служby зъ дня 1 цвѣтня, коли давнѣйшими роками роблено значній редукціи, такъ що опбсля треба було переступати буджетъ. Отъ теперь администрація военна буде выстерѣгатися такихъ переступленъ буджету. — Делегатъ Лятуръ попиравъ потребу реорганизаціи артилерії статистичными цифрами о станѣ артилерії въ Нѣмеччанѣ, Франціи и Россіи и жалѣвъ, що правительство понизнуло на разѣ гадку реституціи Josephinum. — Делег. Беръ пытався министра, чи переобразованье артилерії буде тревале и выразивъ пересвѣдченье, що реституція Josephinum лишь втогды отнесла-бы пожадавій користи, коли-бы зровнано войсковыхъ лѣкарѣвъ съ офіцирами и коли-бъ при переносеню лѣкарѣвъ поступовано ббльше оглядно. — Дел. Гиполитъ говоривъ о прикрбмъ положеню низшихъ лѣкарѣвъ войсковыхъ и внесъ отповѣдну резолюцію. Що до Josephinum и етату пенсійного забирали ще голосъ делегаты: Безецный и Рабъ. — Отповѣдаючи на сій бесѣды, министеръ заявивъ, що Josephinum на разѣ длятого не можна реактивувати, що пбсля поглядбвъ угорского правительства, до сего треба особного закона. Въ дѣлѣ заосмотреня низшихъ войсковыхъ лѣкарѣвъ, министеръ связаный закономъ и змѣна существующого стану могла-бы наступити лишь въ дорозѣ законодавчбй. — Въ виду того заявленя взявъ Гиполитъ свою резолюцію назадъ. — Въ дискусіи спеціяльній заявивъ министеръ на интерпеляціи делег. Гаузнера, що школу кадетску у Львовѣ зниено длятого, бо наступила загальна редукція кадетскихъ школъ, а у Львовѣ не було для неи отповѣдного умѣщеня. — Комисія приняла безъ змѣны 15 першихъ титулбвъ.—На засѣданю комисіи для справъ заграничныхъ угорскои делегаціи референтъ дръ Фалькъ поставивъ до министра гр. Кальноного тѣ самѣ пытаня, якій сталено въ сій комисіи делегаціи австрійскои що до отношень монархіи до заграницѣ. — Отповѣдаючи на тѣ запыты министеръ покликувався на тронову бесѣду и на свое заявленье въ австрійскій комисіи, якъ такожь на заявленя Тиссы въ палатѣ посольскій. Значенье зъѣзду монарховъ лежитъ въ тбмъ, що монархи порозумѣлися що до политики мира, основующося на теперѣшныхъ правныхъ отношеняхъ. — На запытанье дел. Черпатоніого отповѣдае министеръ, що се неправда, будьто-бы по поводу угорскои троновои бесѣды пбдношено якій жаленя, на запытанье же дел. Силлягіого: чи союзъ съ Нѣмеччиною заключеный есть лишь дефензивный и вымѣреный противъ певныхъ противникбвъ, чи обійма всѣ случаѣ, заявляе министеръ, що въ интересѣ монархіи не може на се отповѣсти. — На засѣданю комисіи маринарки угорскои делегаціи, комендантъ маринарки выяснивъ широко буджетъ морскои силы и предоставивъ проектъ ея организаціи. Комисія згодилася на реорганизацію и рѣшила кблька титулбвъ.

(*Зъ комисіи ощадности.*) Зъ помѣжь елаборатбвъ комисіи ощадности заслугуютъ на увагу особливо два проекты. Першій зъ нихъ предкладае въ етатѣ министерства просвѣты зменшене числа и звиненье кбльканайцати зле фреквентованыхъ гимназій и другихъ заведень науковыхъ, удержуваныхъ коштомъ державы; другій же относится до справы пенсіонованя урядниковъ. — Комисія предкладае именно звиненье етату пенсійного и припоручае натомѣсть заснованье фонду пенсійного, котрый мавъ-бы бути утворений зъ датковъ урядниковъ т. зв. интеркалярій и другихъ такихъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Кн. Бисмаркъ а соціялисты. Соціялисты нѣмецкій призначенй по всѣй имовѣрности отограти въ теперѣшнѣмъ парламентѣ важну ролю. Сего, выдко бажае самъ князь Бисмаркъ. Мы пригадуемо нашимъ читателямъ слова канцлера нѣмецкого, якій онъ высказавъ недавно, коли то рознеслась була вѣсть, що соціялисты выступаютъ при выборахъ съ цѣлою енергією и що побѣда ихъ всюды певна. Кн. Бисмаркъ сказавъ тогды, що побѣда соціялистбвъ не маѣ великои ваги, и що гбрше було-бы, наколи-бъ побѣдили вольнодумні. Коли отже вже сі слова нѣмецкого канцлера суть достаточно характеристичній, то тымъ ббльше характеристичнымъ есть, що національ либерали въ Вроцлавѣ дбстали тайный приказъ голосувати на соціялисту. Ще ббльше муситъ кождого здивувати поступованье берлинъскои полиціи супротивъ соціялистбвъ. Минувшого вторника отбувався именно въ Берлинѣ зборъ роботниковъ. Звѣстно, съ якою безвзглядностею поступала ще до недавна берлинъска полиція противъ роботниковъ на всякихъ зборахъ; ту саму безвзглядность проявила она и во второкъ на зборѣ роботниковъ, що зобралися були въ цѣли нарады надъ новыми выборами. Присутный на сѣмъ зборѣ комисарь полиціи закрывъ зборъ и роботники мусѣли розбйтися не урадивши нѣчого. На другій день рано закимъ ще предсѣдатель збору, Кребсъ, мбгъ внести жалобу противъ поступованя комисаря, явився у него умысный ординансъ зъ полиціи и вручивъ ему письмо президента берлинъскои полиціи, Мадая, въ котрбмъ сей заявляе Кребсови, що поступованье комисаря на зборѣ було зовсѣмъ противузаконне и що онъ (Мадай) сожалѣе надъ симъ немилымъ фактомъ. Случай сей такъ скорого перепрошеня полиція и то безъ попереднѣшои жалобы стороны покривдженои, есть одинокій въ своѣмъ родѣ и выкликавъ въ Берлинѣ велике здивованье. Всѣ допускаютъ, що полиція берлинъска дбстала також приказъ поступати теперь инакше супротивъ соціялистбвъ. Зъ наведеныхъ фактбвъ видко, що кн. Бисмаркъ змѣнивъ свою тактику супротивъ соціялистбвъ. Чи онъ однако-жь постановивъ ити на якійсь часъ соціялистамъ пбдъ ладъ въ виду ихъ збольшеной сили, чи хоче ихъ такъ при новыхъ ще выборахъ якъ и пбзнѣйше въ парламентѣ ужити противъ вольнодумныхъ, трудно ще теперь отгадати а то тымъ ббльше, що анѣ вольнодумні не будутъ въ парламентѣ такъ сильно репрезентованій, щобы кн. Бисмаркъ мавъ ихъ аж обавлятися, анѣ також и соціялисти не отнесли ще доси жаднои абсолютнои побѣды. То лишь здаеся бути певнымъ, що кн. Бисмаркъ почавъ знову кокетувати съ соціялистами. Хто однакожь кого маѣ въ рукахъ: чи кн. Бисмаркъ соціялистбвъ чи — якъ сказавъ Либкнехтъ — соціялисти кн. Бисмарка, найблизша будучность покаже.

Россія. Россійске министерство просвѣты подае въ своѣмъ буджетѣ 20,506.603 рубл. выдатковъ а 2,333.932 рубл. доходу. Найбольша часть выдатковъ въ загальной сумы бо 6,084.534 рубл. припадае на гимназіи, прогимназіи и другій середній школы; удержанье университетбвъ коштуе 3,068.456 рубл.; школы реальній 1,189.099 рубл.; школы народній 1,721.362 рубл.; школы

городскій и уѣздній (повѣтовій) 1,539.308 рубл.; семинаріи учительскій и школы при нихъ 1,260.822 рубл. — Пôсля урядового обчисленя має бути всѣхъ православныхъ священикôвъ 93.866. Пôсля оголошень св. синоду православного має бути заведене православне архіепископство въ Санъ-Франциско. Православній миссіи въ Пекинѣ, Японіи и Іерусалимѣ, якъ такожь и духовна семинарія въ Черногорѣ будутъ дальше получати запомоги. Для Академій духовныхъ въ Кіевѣ, Казани, Петербургѣ и Москвѣ вызначивъ св. синодъ на 1885 р. 1,507.000 руб. на духовній библіотеки и шпиталѣ а 60.000 рубл. для „найпильнѣйшихъ служителѣвъ церкви“. Въ Ризѣ, Варнѣ, Празѣ, Ниццѣ и Падвѣ мають бути построєній православній церкви. — Министерство маринарки думае на слѣдуючій рôкъ значно скрѣпити флоту черезъ построенье многихъ новыхъ суденъ, выготовленье механизмôвъ корабельныхъ и котлôвъ паровыхъ. — Реакція въ Россіи змагаеся чимъ разъ сильнѣйше, а газеты хочь трохи либеральній стоятъ пôдъ строгимъ надзоромъ цензуры и можутъ бути кождого часу заказаній. Такъ доносятъ теперь зъ Москвы, що „Русск. Кур.“ Лапина має бути по приказу министерства закрытый по поводу свого либерального напрямку. Петербургскій газеты получили сами днями наказъ, що не вôльно имъ оголошувати нѣякихъ именованъ въ высшихъ кругахъ администраційныхъ. — На розказъ царя ôтложено рѣшенець пріймання кіевскихъ студентôвъ университетскихъ до войска аж до 1 сѣчня слѣдуючого року. Ти що будутъ принятій до университету будутъ могли службу войскову ôтложити на пôзнѣйше.

Нѣмеччина. Цѣсареви нѣмецкому знôвъ случилася пригода передъ кôлькома днями. Переходячи черезъ свою комнату потрутивъ о рôгъ стола и упавъ на землю, при чѣмъ стовкъ собѣ праве рамя, такъ що не може добре рукою двигати. Се сталося причиною, що старенькій цѣсарь ôтъ кôлькохъ вже днéвъ не займаеся справами правительственными и не дае авдіенцій. Зъ тои причины не мôгъ паріскій посланникъ кн. Гогенльоге, бути на авдіенціи у цѣсаря въ справѣ конференціи африканьскои и конферувавъ лишь съ наслѣдникомъ престола. Конференція африканьска мала зôбратися вже 15 с. м.; здаеся однакожь, що се не наступитъ, бо роботы вступній ще не зовсѣмъ полагоджені. Межи Берлиномъ а интересоваными кабинетами заграничными ôтбуваеся въ сéй справѣ жива вымѣна депешъ. — Парламентъ нѣмецкій не скорше буде ôткрытый якъ 20 с. м., позаякъ має ще ôтбутися 100 новыхъ выборôвъ. Соціялисты зискали при новыхъ выборахъ знôвъ два мандаты, именно въ Франкфуртѣ и Ельберфельдъ. Новій выборы мають тревати до 15 с. м.

Франція. Въ виду продовжаючогося конфликту съ Хинами положенье президента кабинету французского стаеся чимъ разъ прикрѣйше. Теперь вже починають и либеральній газеты нападати на Феррого, а шовинистичній письма называютъ его нѣмецкимъ запродавцемъ. Здаеся однакожь, що справа съ Хинами буде скоро полагоджена въ дорозѣ дипломатичнôй. Ферри зазнавъ именно на засѣданю тонкиньскои комисіи зъ дня 6 с. м., що англійске правительство предложило Франціи свои услуги въ Тонкинѣ. Поголоска будьто-бы хиньске правительство не приняло посередництва Англіи, есть неправдивою, бо англійскій кабинетъ не робивъ ще въ Пекинѣ жадныхъ предложень. - Въ паріскихъ кружкахъ политичныхъ ходитъ такожь поголоска, що французске правительство розпочало само переговоры съ Хинами. Тонкиньска комисія вызначала на 1885 р. кредитъ въ высотѣ 17 милiонôвъ на удержанье войска въ Тонкинѣ.

Норвегія. Въ Норвегіи приготовуеся нова змѣна въ правительствѣ. Штокгольмска газета „Dagbladet“ подае звѣстку, що шведскій наслѣдникъ престола має выѣхати въ сѣчню до Христіанія на ôткрытье штортангу и що ôнъ при сéй случайности буде именованый вицекоролемъ и головнокомандуючимъ въ Норвегіи. Розумѣеся, що ся звѣстка не конче пріятне выкликала вражденье въ Норвегіи; тамъ ще добре памятаютъ яка понеслась була реакція въ Норвегіи 1824 р., коли вице-королемъ Норвегіи именовано тогдашного наслѣдника престола Оскара. Король однакожь має право именувати вицекоролемъ або наслѣдника престола, або его найстаршого сына.

Сполучені держави. Ôтъ двайцать и чотырехъ лѣтъ велася вже борба демократôвъ и републиканцѣвъ въ Сполученыхъ Державахъ, аж дня 1 с. м. закôнчилася щасливо побѣдою демократôвъ. Клевеляндъ зôставъ выбраный президентомъ Сполученыхъ Державъ пôвнôчной Америки. Противникъ его републиканець Блонъ упавъ помимо того, що магнаты ôтъ желѣзниць зложили були великій сумы на агитацію при выборахъ и старалися всѣми силами, щобъ перенерти своего кандидата. По выборѣ Клевеляндa запанувала въ цѣломъ народѣ велика радôсть. 40.000 жителѣвъ Нью-Йорку въ суботу по полудни дефилювали съ хоругвами и музикою передъ домомъ Клевеляндa. Многій домы були торжественно украшеній. Говорятъ, що ôтъ коли що Нью Йоркъ стоитъ, то такои овацiи що вôнъ нѣмъ не було. Выбôръ Клевеляндa дае поруку, що вже разъ закôнчится коррупція, яка запанувала була ôтъ доншого вже часу межи всѣми держáвными урядниками безъ выняткy. По обнятю Клевеляндомъ президентуры можна сподѣватися великихъ змѣнъ у всѣхъ Сполученыхъ Державахъ.

НОВИНКИ.

— **Перенесенье мощей бл. п. Володимира Барвѣньского** ôтбулося, якъ мы вже звѣщали коротенько, въ суботу въ полудне. Вже ôтъ 11½ годины почали численно сходитись и зъѣздитися на Лычакôвске кладовище почитателѣ и родина бл. п. Володимира и збиратися доокругъ дотеперѣшної могилы, при котрôй спочивала ôткопана домовина, тôлько дрôбку надсована. Пôсля постанонъ перенесенье мощей мусятъ ôтбутися до 12-тои годины въ полудне, отже вже передъ 12-тою розпочали оо. катихитъ дръ Левицкій, В. Петрушевичъ, С. Тороньскій, Полянъскій и Гробельскій ôтправу парастаса надъ домовиною. По ôтправѣ вложено мощѣ съ старою домовиною въ нову — и окращену прехорошимъ вѣнцемъ ôтъ родины, зложеным черезъ брата Покôйного, проф. Олександра Барвѣньского зъ Тернополя, перенесено до нового мурованого гробу, положеного близько при входѣ на кладовище за величавыми памятниками (капличѣ) родинъ Бачевскихъ и Лодыньскихъ. Тутъ знôвъ ôтправило Всеч. духовенъство похоронный обрядъ, гробъ замуровано, а численній присутній тому тихому, сумному обрядови, пôславши до Всевышного горячу молитву за душу великого Покôйника, опустили кладовище. Памятникъ на могилѣ бл. п. Володимира буде здвигненый на весну слѣдуючого року.

— **Товариство „Академичне Братство“** устроюе завтра, о. є. 12 с. м., въ комнатахъ „Руской Бесѣды“ вечеринцѣ съ співами, деклямаціями и ôтчитомъ тов. К. Л. о дуже важнôй етнографичнои студіи Олександры Єфименко: „Про кресτьянску женщину“. — Са оповѣстка має служити разомъ за запрошенье. Початокъ о год. 7 вечеромъ.

— **Доповняючій выборы** двохъ членôвъ рады повѣтовои въ Сгрыю зъ курій громадъ сельскихъ розписаній на 10 л. грудня с. р.

— **Внесенье пос. Романчука** о заведенье рускихъ шкôлъ, а взглядно сталыхъ рускихъ клясъ паралельныхъ въ школахъ народныхъ въ мѣстахъ и мѣсточкахъ и о заведенье паралельныхъ клясъ въ середныхъ школахъ рускои Гал..чины — ôтдавъ на днях Выдѣлъ краєвый Радѣ шкôльнôй до близшого розсмотреня и евентуального скодифікованя. Дня 8 л. с. м. выбрала краєва Рада шкôльна до сего дѣла комисію зъ чотырохъ членôвъ, до котрои увôйшовъ межи другими такожь совѣтникъ о. В. Ильницкій. О скôлько мы поінформованій, краєва Рада шкôльна предложитъ потому свою кодифікацію до одобреня министерству просвѣты, а остаточно Выдѣлъ краєвый прійде съ готовымъ проектомъ до уставы передъ Соймъ краєвый. Дожидаймо терпеливо...

— **„Обще рôльничо кредитне заведенье“** мало — якъ голосятъ люде стоячій близько него и якъ пишутъ польскій та деякій нѣмецкій газеты, — одержати въ послѣднихъ дняхъ значнѣйшу грошеву суму на поратунокъ. Деякій газеты знаютъ навѣть сказати, що сума та́я выноситъ 600.000 марокъ, депонованыхъ кимсь въ одній берлиньскôй фирмѣ. Коли ся вѣдомôсть есть правдива, то мы можемо тôлько радуватися нею и зъ цѣлого серця бажати, щобы се выйшло на пожитокъ загроженымъ институціямъ, товариствамъ, фондамъ и множеству частныхъ лиць нашои убогои суспôльности. Не знаючи, ôтъ кого и на якихъ условіяхъ мавъ-бы банкъ одержати тую суму, — годѣ намъ вже нынѣ занятя становище супротивъ голошеной малои змѣны ситуація и орѣкати о положеню банку. Дѣло чи ликвидація, чи санація банку — має бути порѣшене до 1 л. грудня с. р., бо до того часу лавъ зôборъ вѣрителѣвъ тымчасову мораторію. Ôтъ людей управляючихъ банкомъ, котрій одній можутъ знати его правдиве теперѣшне положенье, залежитъ — дуже врéло застановитися, чи при нынѣшнôмъ станѣ санація буде можлива, чи може корыстнѣйше буде приступати до ликвидація.

— **Учителямъ IV-тои класы въ рускôй мѣскôй школѣ** має бути именованый на мѣсце п. Старецкого молодшій учитель школы св. Анны, п. Должицкій. Справа ся буде полагоджена на найблизшôмъ засѣданю окружнои рады шкôльнои мѣста Львова.

— **О. Ник. Сѣчиньскій** зъ Черниховець погорѣвъ на св. Дымитрія о 1½ годины по полудни. Огонь добувся зъ пôдъ стрéхи ôтъ поля и бувъ очевидно пôдложеный.

— **О. Вас. Чернецкій**, парохъ въ Сѣлци белзькôмъ, ôткрывъ дня 1 л. падолиста першу читальню въ тамошныхъ околицяхъ. На ôткрытье прибули зô Львова съ ôтчитами: проф. Н. Вахнянинъ а Гр. Врецьона. До читальнѣ вписалось до 40 членôвъ, межи ними и гутяки тамошній, люде образованій Чехи и Поляки. На зôбраню були присутній яко гостѣ: звѣстный патріотъ о. Левицкій зъ Тартакова, о. Лавровскій Александеръ, о. Флоріяньскій, Василіянинъ зъ Кристинополи, своякъ мѣсцевои старенькои дѣдички и богато селянъ зъ сусѣдныхъ селъ. Хоромъ селяньскимъ зъ Тартакова управлявъ учитель п. Линецкій. По физикальныхъ експериментахъ проф. Вахнянина и ôтчитѣ проф. Врецьоны о средствахъ уморальнени чолонѣка — слѣдувала вечера съ тостами, розговорами та співами и покôнчилась доперва по пôвночи. Передъ завязанемъ читальнѣ старалися злобній люде тайными агитаціями ôтвести громадянъ Сѣлецкихъ ôтъ спасеннаго дѣла тымъ, що полохали ихъ, будьто о. Чернецкій вписуе ихъ до якоись „гвардіи“ рускои! Симъ злобнымъ людянъ, любуючимся въ темнотѣ и хôснуючимъ зъ темноты народа, давъ о. Чернецкій добру ôтправу въ скотѣй хорошôй вотчинной рѣчи. — „Такъ есть“, сказавъ о. Чернецкій, „я вербую васъ до гвардіи рускои и то до XIII-го полку. Дванайцать полкôвъ вже маю готовыхъ въ окрестности Куликова. Всѣ вы пôйдете на вôйны боротись противъ темноты и грѣха. На прапорѣ вашого полку яко нѣе хрестъ святый а пôдъ нимъ напись: наука и праця“. — Сподѣваемося, що добрый початокъ, зробленый о. Чернецкимъ въ Белзчинѣ и Сокальщинѣ знайде ревныхъ послѣдователѣвъ и що небавомъ побачимо бôльшій рухъ въ сихъ сторонахъ, де житье руско приспавъ п. Полянôвскій...

— **Нова читальня** закладаеся въ Янôвцѣ, въ невеличкôмъ селци понѣтя долиньского. Статуты читальнѣ будутъ небавомъ высланій до ц. к. намѣстництва. Доси зголосилося надъ 30 членôвъ. Щастя Боже!

— **Схôдница** — якъ намъ пишутъ — перейшла сими днями въ руки львôвскихъ жидôвъ Быка и Лилієнфельда. Кн. Гюнтеръ Шварцбургъ (суверенъ), дотеперѣшный властитель Схôдницѣ, продавъ ей названымъ жидамъ за 200.000 зр.

— **Посѣлости Цѣшанôвъ** переходятъ въ жидôвскій руки. Куратôръ спадковои масы по бл. п. Генриху Христіані продавъ ихъ жидови Іосеви Шапирѣ въ Бродôвъ за 450.000 зр. и списавъ съ нимъ контрактъ мимо того, що деякій охочій купити христіане подавали цѣну о 20.000 бôльшу. Однакожь — якъ доноситъ „Gaz. Nar.“ — судъ надъонѣкунчій въ Ряшевѣ вздержавъ затвержденье контракту и пôзвавъ наслѣдникôвъ, щобы зробили контрактъ съ тыми, що даютъ бôльше.

— **Чи то безъ цѣли?** Якъ доносятъ польскій газеты, до Львова має прибути сими днями ко. Францишокъ Мальчиньскій, епископъ зъ Алессіо въ Альбанія, холмскій емигрантъ и протекторъ Змартвыхвстанцѣвъ. Ен. Мальчиньскій приѣхавъ до Австрія нѣбы ôтвѣдати свою сестру, п. Анну Крыжановичеву, вдову по священику холмскôмъ, замешкалу у Львовѣ. — але по дорозѣ до Львова выпало ему бути у Вѣдни, замешкати въ клаштурѣ Францишканôвъ, зложити визиту мин. Земялковскому и бути сердечно черезъ него принятымъ, а ôттакъ выѣздити до Пешту, щобъ бути на авдіенціи у Є. Вел. цѣсаря... Coś się święci!..

— **Холера въ Парижи.** Поволи але чимъ разъ лазьше поступае страшна пошесть и грозитъ вже обнати середну Европу. Одна лишь ще надѣя, що спинитъ ей остра зима. Чи однакожь съ весною не обôйме она середнои Европы, нѣхто нынѣ анѣ предвидѣти анѣ заперечити не може. Объявъ сей однакожь, що холера такъ пôзною порою проявилася въ Парижи, не робитъ лучшои надѣѣ на весну. Теперь вже нема сумнѣву, що холера въ Парижи есть азіятскою и епидемичною. Перші прояви ей показались въ улици св. Маргареты на передмѣстю Ст. Антоанъ и головно по домахъ крайне нехарныхъ, замешканыхъ переважно робôтниками, шматярями и другими бѣдными. На такъ пôзну и хочь-бы въ Парижи вже холодну пору холера ширится дуже сильно. Дня 7 с. м. було 37 занедужавшихъ на холеру, зъ котрыхъ 12 померло, а 8 с. м. збôльшилося число занедужавшихъ на 42. Дръ Бруардель сконстатувавъ, що холера есть азіятскою и епидемичною. Ôнъ есть тои думки, що холера розширится по цѣлôй Европѣ. Всему тому виноватій Англійцѣ, котрій правила переѣзду черезъ каналъ суецкій собѣ легконажатъ и черезъ то допускаютъ заразу до Европы. Дръ Шрасъ знову робивъ обдукцію на одномъ помершôмъ и сконстатувавъ вповнѣ случай азіятскои пошести. Найновѣйшій телеграмы доносятъ, що въ Парижи занедужало дня 9 с. м. ôтъ полудня до 11 год. вечеромъ 133 ôсôбъ, а зъ тыхъ померло 51.

— **Фалшôванікъ банкнотôвъ 10-риньскових.** Въ недѣлю по полудни прійшовъ до склепу Вайна у Львовѣ при улици галицкôй якійсь порядно одѣтый молодый чоловѣкъ и купивши собѣ шовкову хусточку заплативъ 10 риньсковымъ банкнотомъ. Купець ôтбираючій грошѣ, вычитавши зъ газетъ о фалшивыхъ грошехъ, ставъ лѣпше приглядати ся банкнотови и побачивъ, що ôнъ есть фалшивый. Для лѣпшого переконаня пôшовъ ще съ банкнотомъ до недалекои кантóры вымѣны и тутъ сконстатувавъ, що банкнотъ есть дéйстно пôдробленый. Молодого чоловѣка, котрый назывався Едвардъ Тышерокій и есть ученикомъ VII. класы реальной, зразъ арештовано и ôтставлено до поліціи. Тутъ Тышерокій признався, що пôдробивъ вже 5 такихъ банкнотôвъ; чотыри пустивъ, а при пятôмъ его арештовано. Тышерокій має теперь 19 лѣтъ и побиравъ стипендію на 157 зр. 50 кр. рôчно. Пôдчасъ ревизіи въ его мешканю найдено вже шостый банкнотъ розпочатый и такій самый правдивый, котрый служивъ ему за взôрець. Тышероκого ôтставлено до суду карного.

— **Зъ Мартинова Старого** пишутъ намъ: О. Теодоръ Дикій, парохъ зъ Мартинова Нового, а провôдничій школы въ Мартиновѣ Старôмъ, заосмотривъ тамъ же кôлькоро бѣдныхъ дѣтей въ обувье, за що учитель вразъ съ ученаками окладае ему щиро-руске спаси-Бôгъ! — *Антоній Рольскій*, учитель.

— **Громада мѣста Бродôвъ** бере пожичку въ банку краєвôмъ въ высотѣ 200.000 зр. и хоче за помочью сеи сумы увôльнитися ôтъ наложеного на громадске майно секвестру.

— **Процесъ соціялистôвъ краківскихъ** Маланкевича и пяти спôльникôвъ за кинену пôдъ полицію петарду и Людовика Домбровского за выданье засуду смерти на двохъ урядникôвъ полиціи и за приготованя до екзекуціи того засуду — розпôчнеся дня 12 л. падолиста с. р.

— **П. Иванъ Саноцкій**, супленгъ при гимназіи въ Золочевѣ, именованый учителемъ при тôй-же гимназіи.

— **О. Порфирій Павлусевичъ** именованый министерствомъ вôйны капеланомъ I-шои клясы въ Кашавѣ.

— **Дрôбни вѣсти.** Дня 13 с. м. ôтбудеся вѣнчанье п. Атанасія Заячковского, инспектора податкового зъ Білок. съ п-ною Юліею Давидовичѣвною, дочкою о. Юліяна Давидовича, декана въ Чернѣевѣ коло Станиславова. — Цѣсарь дарувавъ зъ приватныхъ фондôвъ 50 зр. запомоги громадѣ Молоткови, пов. богородчаньского, на украшенье церкви. — Мѣсто Темешваръ на Угорщинѣ завело у себе на улицяхъ освѣтленье електричне; 730 лямпъ електричныхъ розложеныхъ по всѣхъ улицяхъ мѣста коштуютъ 29.000 зр. рôчно. На одну лямпу припадае отже рôчно 40 зр. а на добу 10 кр. — Нову почту сполучену съ урядомъ телеграфичнымъ ôткрыто въ Трускавци пов. дрогобицкого; розписано вже конкурсъ на експедієнта почтового въ сéмъ урядѣ. — Намѣстникъ перенѣсъ комисаря пов. Ник. Порадовского зъ Бережанъ до Львова. — Теофиль Струсь, совѣтникъ суду краєвого въ Черновцихъ перенесеный на пенсію. — Юліянъ Наганôвскій, судія пов. зъ Лопатына перенесся до Снятына.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Презентувалъ получили 1) на Волцинѣвъ, декан. роздôльского, о. Іоанъ Шпитко; 2) на кан. Фаткôвъ, дек. надвôрнянъского, о. Михаилъ Марморовичъ, завѣдатель зъ Молодинча.

Введеный въ завѣдательство Колодѣёвки, дек. скалатского, о. Стефанъ Кобляньскій.

Президія ц. к. намѣстництва годится на канон. институцію о. Емилія Петровича на Дрищевѣ, дек. бережаньского.

Митр. консисторія вотавилася до президіи ц. к. намѣстництва о затвержденье презенты для оо. 1) Даніила Бахталовского на пар. Яблонôвъ, дек. гусятыньского; 2) Теофила Миговича на пар. Книгиничѣ, дек. ходорôвского; 3) Мих. Мармаровича на кан. Фаткôвъ.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На фантову лотерію** въ дохôдъ Перемыского воспиталища дѣвочого Вп. Босняки зъ Петровача (гл. „Новинки“ въ 124 ч. „Дѣла“) черезъ Вп. Турáньского 11 зр. 50 кр.

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ повени** о. Балько ôтъ Пчт. громадянъ Капустинець 9·30 зр., и о. А. Лотоцкій зъ Тростянця 2 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Л. Г. въ Черновцяхъ. Мѣсто заплачене до 30 падолиста с. р. — *Пчт. Касиво въ Ходоровѣ.* До кôнця року ще 1 зр.

Подяка.

Люта рука смерти вырвала намъ дня 20 жовтня (1 падолиста) с. р. нашій возлюбленѣйшій дочки Любовь и Надежду въ ранній весні життя и задала намъ глубокій раны, котрій ледви коли можутъ бути вылѣчені. Єдину ôтраду въ нашôй скорби черпаемо тôлько въ твердôй вѣрѣ въ милôсть Всевышнѣго и тôмъ теплôмъ спôвчутю, котре мы въ постигшôмъ насъ ударѣ зô стороны нашихъ пріятелѣвъ и знакомыхъ дôзнали и дôзнаемо. Длятого було-бы найбôльшою невдячностею, если-бы мы хоть въ тôй дорозѣ не зложили имъ искренне и глубокопрочувствованe „Спаси-Бôгъ“ за доказаній намъ чувства спôвчутя и то найбôльше въ день похоронôвъ. Словомъ щирымъ якъ руске серце дикуемо наоампередъ настоятелеви Успеньскои парохіи Вп. о. крылошанину Павлику, Пр. оо. Рейтаровскому и Ярымовичеви и Вп. о. лат. обр. Яну Полицкому за безкористне совершенье похоронного чина; поважаному хорови бурсы Ставропигійского Института, котрый пôдъ дѣльною управою п. Горошка причинився до звеличаня сего сумного акту; его благород. капитану-рицарю Іосифу Бонковскому, додаючому намъ ôтваги и силы для перенесеня сего хреста испытаня; и ну артистѣ-маляреви Теофилу Копыстыньскому знавшому зъ дорогихъ нашихъ дочокъ посмертній портреты и доставивши намъ тымъ велику утѣху въ нашôмъ горю; немонше же и похоронному предпріемству пôдъ „Провидѣньемъ“ Фр. Гешенфôвъ наслѣдникамъ за совѣстне и солидне устроенье послѣдного походу; въ кôнци всѣмъ почтившимъ той сумный обрядъ своею присутностею. Богъ най надгородитъ и зôшле на Васъ щедрій дары своеи милости и благодати! — Львôвъ, дня 24 жовтня (5 падолиста) 1884.

Алексій и Евгенія Щербанъ въ имени своѣмъ и своихъ дѣтей сыновъ: Александра и Евгенія-Антонія.

На дохôдъ товариства „Шкôльна Помôчь“

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Вô Второкъ дня 30 жовтня (11 листопада) 1884.

Дивна пригода

(Un curioso accidente)

комедія въ 3 актахъ К. Гольдоні-ого, переложинъ въ италіяньского Дръ Ю. Целевичъ.

Закôнчитъ:

Школярь на мандрôвцѣ

народна оперетка въ 2 актахъ В. Лозинського, музика М. Вербицкого.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., Крéсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и карть абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улици Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 6-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

(Надосланє.)

Павлина Желехôвска жіє и зôстає въ Пашинѣ на Угорщинѣ Земплинъского комитату у панѣ Марія Кепсъ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (108—?) поручає

конякъ лѣчущій, правдивый французскій въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр.

— такожъ малягу.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно вырôблений оъ американьскими замками и паскилёвыми засувками такій, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(23—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Съ симъ числомъ розсылаєся Вп. Предплатникамъ 21 и 22 аркушь повѣсти „Два мѣста.“ Въ слѣдующôмъ выпуску „Библіотеки найзн. повѣстей“ скôнчится повысша повѣсть а розпôчнеся нова: „Отець Горіо“ Бальзака, съ французского.

Лишь 3 гульдены!

300 тувинôвъ **ковровъ** въ найкрасшихъ турецкихъ, шкоцкихъ и пестрыхъ вôрцяхъ, 2 метры довгихъ, 1½ метра широкихъ мусятъ бути найшвидше проданій; штука коштує вже лишь 3 зр. безъ цла, за прислану готôвку або за послѣплатôю. Ковериѣ передъ лôжка ôтповѣдній до ковровъ пара 2 зр.

Adolf Sommerfeld Dresden

Перепродуючимъ вельми поручаєся.

1224—(1—1)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администрації „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

К. Диккенса

Новорôчнй Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администрації „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Въ администрації „Дѣла“ можна дôстати слѣдующй працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

1. СКОШЕНЫЙ ЦВѢТЪ (выимокъ зъ Галицкихъ образкôвъ), цѣна . . . . . 1 зр.
2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 кр.
3. ÔТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНЙ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНôМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о экономичныхъ справахъ, цѣна . . . . . 15 кр.

Дохôдъ зъ першого твору призначує Родина покôйника на памятникъ наґробный, зъ дальшихъ же трехъ праць на стипендію им. Володимира Барвѣньского. (19—?)

Переводы и наслѣдованя

Осипа Шухевича

зъ портретомъ и біографією автора.

(Посмертне выданье.)

Львôвъ, 1883.

Можна набути у накладника, проф. Володимира Шухевича (ул. Куркова, ч. 26) або замовити черезъ редакції рускихъ часописей. Цѣна примѣрника 80 кр., съ пересылкою 85 кр.

ПАЙЛѢПШОЮ

Бибулкою на Папиросы

есть правдива бибулка

LE HOUBLON

Выробу французского 1070 21—36

Фирмы CAWLEY & HENRY въ Парижи

Передъ наслѣдуваньемъ остерѣгаєся.

Так бибулка лишь тогды есть правдивою, коли кожда ей чвертка мае стемпель **LE HOUBLON**, а кожда пачка засмотрена понизше знаходячоюся маркою охоронною и пôдписомъ.

Cawley & Henry

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Bérangre à PARIS.

На вѣдеиьскôй всесвѣтнôй выставѣ ôтзначена 2 медалями поступу за 8 вылитыхъ и выставленыхъ дзвонôвъ для Votivkirche у Вѣдни. — На нижно-австрійскôй выставѣ промысловôй у Вѣдни 1880 ôтзначена золотымъ медалемъ.

Цѣс. кор. **надворна ôтливарня дзвонôвъ** и **металю**

Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ

(Peter Hilzer in Wr.-Neustadt) 989 (22—24)

поручаєся для **замовленъ дзвонôвъ всякой величины и звучности.** За попередъ означеный звукъ або чисто-гармонійный акордъ цѣлого подзвону сарантуєся.

Гармонійный подзвонъ дзвонôвъ припрестольныхъ съ чистымъ сильнымъ звукомъ коштуе:

Зъ срѣбно-бѣлого никлю:		Зъ альпацка и мосяжу:	
1 подзвонъ съ 4 дзвониками	15 зр.	1 подзвонъ съ 4 дзвониками	10 зр.
1 „ „ 2 „	12 зр.	1 „ „ 3 „	8 зр.

Тая ôтливарня существуе ôтъ 1838 року и досе вылила 2946 бôльшихъ дзвонôвъ въ вазѣ 1,080.270 килогр. — **Сплата также на раты.**

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на 1885 годъ

на большую ежедневную, политическую, общественную и литературную газету

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“.

ГОДЪ ШЕСТОЙ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкою въ Москвѣ:		Съ пересылкою въ города:	
На 12 мѣсяцовъ	8 руб. 50 коп.	На 12 мѣсяцовъ	9 руб. — коп.
„ 11 „	8 „ — „	„ 11 „	8 „ 50 „
„ 10 „	7 „ 50 „	„ 10 „	8 „ — „
„ 9 „	6 „ 75 „	„ 9 „	7 „ 40 „
„ 8 „	6 „ „	„ 8 „	6 „ 70 „
„ 7 „	5 „ 25 „	„ 7 „	5 „ 90 „
„ 6 „	4 „ 50 „	„ 6 „	5 „ — „
„ 5 „	3 „ 90 „	„ 5 „	4 „ 60 „
„ 4 „	3 „ 25 „	„ 4 „	3 „ 70 „
„ 3 „	2 „ 50 „	„ 3 „	2 „ 75 „
„ 2 „	1 „ 90 „	„ 2 „	2 „ — „
„ 1 „	1 „ — „	„ 1 „	1 „ 10 „

За границу: на 12 м. 18 р., на 6 м. 10 р., на 3 м. 5 р. 50 к., на 1 м. 2 р. 20 к.

Подписка принимается въ конторѣ изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, домъ Н. П. Ланина, въ извѣстныхъ книжныхъ магазинахъ Москвы, С. Петербурга и другихъ городовъ и въ Парижи — *Rue Clément, 4, Adam* и въ комиссіонерной конторѣ *Agence Slave, Place de l' Opéra Nr. 4-ū.*

Гг. иногородніе благоволятъ адресоваться преимущественно въ контору изданія „Русскій Курьеръ“.

Редакторъ-Издатель **Н. П. ЛАНИНЪ.**

Угорско-французске

АКЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пôсля всякихъ существуючихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ ôтбуваючихся що року тягненяхъ.

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готôвкою вплаченый кап. акційный зр. 4.000.000.—
Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 . . зр. 3.065.712·74
зр. 7,065.712·74

Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ . . . . . зр. 32,640.406.—
за убезпечена на житье.

Въ тôмъ самôмъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр. 19,865.045·29
доходу въ премій и выплатило . . зр. 13,973.545·02
бруто убезпечившимся всякихъ бранш за шкоды выграній и т. д.

Припорученя пріймае и удѣляе поясненъ:

Генеральный Инспекторатъ для Буковины и Галичины
1222 2—6 въ **Чернôвцяхъ**, Herrengasse 25.

Проспектъ даромъ и франко.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000 марокъ

яко найбôльшу выграну подае въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціально же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. à M.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Разомъ 50,500 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, вылосуются въ семи класахъ въ протягу пяти мѣсяцѣвъ.

1217 3—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ держащымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержить **100000 лосôвъ**, зъ которыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльша якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ съ стоячими тутъ побчь выграными; **цѣлый капиталъ, що мае вылосовуватися, выносить**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сій великій лотерії грошевій, якъ также черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ тягнятся** лотерія съ всяды великою пильностью. Щоби постановъ плляну управляти мою особа до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприятье.

Особлива ôтличность сея лотерії грошевои лежитъ въ ея користномъ урядженю, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ кôлькохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выносить **50.000 марокъ**, обôльшаючи ôтткъ въ другій класѣ на **60.000**, въ третій на **70.000**, въ четвертій на **80.000**, въ пятій на **90.000**, въ шестій на **100.000**, а въ семій сконтуально на **500.000**, спеціально же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерії поручено **обомъ пôдписаным домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, зволятъ съ своими замовленями ôтвестися просто до одного зъ нихъ.

Поважныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючй суммы залучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посылати грошѣ **наказками почтовыми**, на бажанье выконуютеся также припорученя **за послѣплатою.**

На тягненье выграной першои класы коштуе

1 цѣлый лось оригинальный зр. в. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. в. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн. зр. в. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все близше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и накладки рôжныхъ класъ. Заразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену **листу выграныхъ**, котра подае точно выгранй а взглядно числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пôсля плляну ретельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ неожидано получителеви не годилося плляу лосована, то мы радо готовй недотôдний лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получчику за нихъ суму На бажанье высылаются урядовй планы лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы сподѣваємося до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ порученъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тій-же **якъ найскôрше** на кождый случай однакожъ передъ

15 листопада 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin & Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый маe у насъ ту користь, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и пôдрядчикôвъ и для того получае кождый не лишь урядовй листы выграныхъ въ найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и **безъ пригадуваня**, але также и **оригинальй лосы завсѣгды по назначенихъ пôсля плляну цѣнахъ** безъ якои побудь надвыжки.

Товариство цѣс. кр. управ. желѣзницѣ Львôвско-Черновецко-Ясскои.

Ч. 24711/V.

Спродажа матеріялôвъ.

За офертами можна набути:

15700 сотнарôвъ метричныхъ зъужитыхъ шинъ (желѣзива шинового);
3450 сотнарôвъ метричныхъ старого желѣзива и стали;
64 сотнарôвъ метричныхъ рôжныхъ металѣвъ;
на послѣдокъ зъужитый каучукъ и инша старовина.

Оферты треба оштемпльовати, опечатати и заосмотрити написею: **„Оферта на купно матеріялôвъ“** а ôтткъ подати найдальше до 18-го падолиста сего року, до годины 11-тои передъ полуднемъ до заряду головного у Вѣдни (Elisabethstrasse 9) рôвночасно же однакожъ окремо треба вплатити при касѣ головнôй у Вѣдни, або также въ касахъ управляючого комитету въ Букарештѣ, Дирекціи руху у Львовѣ або въ Яссахъ вадіюмъ въ высотѣ 5% купион сумы.

Близшй условія продажи и лицитаціи, якъ также подрôбній выказы матеріялôвъ можна получити въ бюрахъ зарядôвъ матеріялами у Вѣдни, Букарештѣ, Львовѣ и Яссахъ, або также за заплатою почтовою жожутъ бути присланій на назначене мѣсце.

Вѣдень, 31 жовтня 1884. 1228 1—1

Рада завѣдуюча.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъза р. К. Беднарского.

Ч. 127. Львовъ, Четверъ 1 (13) листопада 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. новѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямація належитъ пересылать пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тѣлько на попередне в истере жонье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія приймаютъся по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Реклямація неопечатаній вольный отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдино (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло ул. Галицка" Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи: на цѣлый рокъ . . 12 зр. на пѣвъ року . . . 6 зр. на чвертъ року . . . 3 зр. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рокъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр. на чвертъ року . . . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . зр. 5·— на пѣвъ року . зр. 2·50 на чвертъ року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рокъ . . 12 руб. на пѣвъ року . . 6 руб. на чвертъ рок. . . 3 руб. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рокъ . . 16 руб. на пѣвъ року . . 8 руб. на чвертъ рок. . . 4 руб. на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . . 5 руб. на пѣвъ року . . 2 50ку.

Для Заграницы, крѣмъ Россіи: на цѣлый рокъ . . . . 15 зр. на пѣвъ року . . . 7·50 зр. на чвертъ року . . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . 19 зр. на цѣлый рокъ . . 6 зр

Унификація.

(*Стара програма въ новѣй одежи*).

V.

Подумайно теперь, чи окрѣмъ унификація, голошеной п. графомъ Адальбертомъ и апробованой очевидно бѣльшостею соймовою, нема вже другого выходу, щобы въ рускѣй Галичинѣ порѣшити вже разъ основно руско-польскій спѣръ и дѣйти до той „zgody", котрои п. графъ на дармо надѣется зъ постепенного асимильованя руского народа съ польскимъ елементомъ.

Кажемо: порѣшати руско-польскій спѣръ въ рускѣй Галичинѣ, бо се есть фактомъ, всѣмъ намъ звѣстнымъ, що маса польского народонаселенія въ Вел. княжествѣ краковскѣмъ, Освѣтимѣ и Заторѣ не лишь мало интересуеся симъ споромъ въ рускѣй Галичинѣ, але и нѣчимъ не объявляе нѣ найменшои охоты выступати противъ Русинѣвъ Галицкихъ ворожо и агресивно. Она розвиваеся у себе дома природно и свободно на своѣмъ національнѣмъ грунтѣ и мы готовѣ ити въ закладъ, що Мазуръ польскій если-бы ему вольно було засѣсти нынѣ на соймовѣй лавцѣ, нѣ словцемъ не бувъ-бы противився внесеню пос. Романчука. Посягане на національній права Русина въ рускѣй Галичинѣ объявлялось отъ давна и объявляесь нынѣ устами п. графа лишь въ имени розсѣяного спорадично по нашѣмъ краю елементу польского, заступленого чи то мѣщаньствомъ, чи шляхтою, чи класою урядниковъ державныхъ або приватныхъ. У тыхъ оазъ проявляеся на нещастье исторична агресивность противъ рускости и ненасытна жажда зъасимилювати насъ съ собою. Инстинктъ самоудержаня лишаесь на другѣмъ планѣ.

Если хочемо нынѣ подати бодай побѣжно и въ загальныхъ чертахъ способъ до порѣшеня національного спору въ нашѣмъ краю, откидаючи проектовану п. графомъ унификацію, то маемо на оцѣ лишь modus vivendi межи масою народа руского въ рускѣй Галичинѣ, т. е. межи автохтонами и загдаными оазами, кинеными до насъ и межи насъ судьбою и пережитою исторіею.

Способъ, выпайти такій modus vivendi, не есть такъ дуже трудно, як кому здаеся. Подставы до него суть вже дани. П. графъ признае самъ въ своѣй бесѣдѣ, що національне житье Русинѣвъ въ Галичинѣ розвиваеся успѣшно пѣдъ певнымъ взглядомъ отъ кѣлькадесяти лѣтъ; выступае противъ утертого у насъ ложного мнѣня, будьто се національне движенье Русинѣвъ, се пробужденье ихъ есть лишь „sprawką wrogów"; констатуе, що нова литература руска, въ котрои розвѣй давнѣйше не вѣрила шляхта польска, нынѣ розвинулась красно и широко; заявляе оттакъ, що не вѣритъ вже нынѣ въ успѣхъ якихъ-небудь зъ репресальныхъ средствъ противъ Русинѣвъ, що рѣжнородности національній не дадутся вже придушити (stłumić) и называе всѣхъ невѣрныхъ Томѣвъ зъ свого табору слѣпыми людьми. При тѣмъ откидае п. графъ голословну негацію Руси („Niema Rusi") разъ на все яко зброю зъужиту и притуплену; констатуе, що саме тая негація загнала деякихъ Русинѣвъ далеко на пѣвнѣчь и жалуе, що шляхта польска на Руси не знае славяньскои азбуки и черезъ те не може контролювати руского литературного руху въ Галичинѣ и съ нимъ познакомитись.

Се суть ipsissima verba п. графа Адальберта, котрыми онъ — коротко кажучи — въ загалѣ перепровадивъ доказъ, що Русь въ рускѣй Галичинѣ жіе, розвиваеся, крѣпне, обгортае чимъ разъ ширше поле, приходитъ до свѣдомости своихъ правъ, чувствуе себе и не дасться уже знеговати мимо того, що ѣй не дано доси всѣхъ потрѣбныхъ основъ до розвою, мимо того, що дехто зъ „слѣпыхъ", хотѣвъ ей ще передъ двома мабуть роками убити звѣстною намъ всѣмъ „maczug-ою", и що навѣть репрезентантъ найвысшои власти автономичнои въ кружку своихъ пріятелѣвъ недавно ще обѣцавъ за три роки вымазати ей зъ карты европейскихъ народовъ...

Слова тѣ даютъ намъ навѣть досыть вѣрный образъ степени розвою нашого народа въ Галичинѣ и мы переконалися, що п. графъ досыть уважно слѣдитъ за нашимъ житьемъ національно-политичнымъ, уважнѣйше, якъ всѣ згаданѣ шляхотскѣ оазы на Руси и львовска праса польска.

Только-жъ зъ сихъ фактовъ, сконстатованыхъ и певныхъ, зъ сихъ премисъ повиненъ бувъ п. графъ прійти до зовсѣмъ иншого заключеня и иншихъ проектовъ на будуще.

Если Русь жіе и розвиваеся своимъ питомымъ, окремѣшнымъ житьемъ, если она стремитъ до національнои отрубности и вже нема надѣе зъунификовати ей съ польскимъ елементомъ поселеным на Руси, — то якъ можна було заключати, що та сама Русь нагне нынѣ свою голову пѣдъ програму якоись новои унификаціи? А що програма, инавгурована п. графомъ, стремитъ до того, — мы поставили на се доказъ ясный, словами самого п. графа. Чей-же жадати, щобы дитина въ школѣ народнѣй училась передъ всѣмъ по польски; щобъ школярь середныхъ школъ переймився зъ малку вже „dziejami ojczystemi" щобъ громады, мѣста и повѣты рускій розумѣли Małopolanin-a, загостившого до нихъ случайно и щобы Русь Галицка устроилась такъ, щобъ сей Малополянинъ чувъ себе на нѣй немовь у себе дома, — се все значитъ лишь унификацію и то унификацію посунену до крайности.

Длятого въ виду сильного и рѣшучого отрожденя Галицкои Руси повиненъ бувъ п. графъ поставити иншу, зовсѣмъ отмѣнну програму для своихъ соплеменниковъ, становличихъ бѣльшость соймову и приписати имъ и иншій дороги такъ на поли законодательства краєвого, якъ и веденя себе въ житю суспольнѣмъ посередъ сеи Руси.

Щобъ Русь галицка не звертала своихъ очей далеко на пѣвнѣчь, щобъ не йшла колись знову рука въ руку съ централистами вѣденьскими, щобы не пѣддержувала ихъ програмы антиславяньскои „divide et impera", щобы остаточно та Галицка Русь яко складова часть давнѣйшои Польщѣ була сильнымъ и надѣйнымъ на будуще организмомъ, — задля всего того повиненъ бувъ п. графъ розтолкувати своимъ товаришамъ, що Руси Галицкѣй треба дати все, чого она хоче и чого ѣй потрѣбно до розвою національнои индивидуальности, а передъ всѣмъ, въ першѣй линіи станути въ оборонѣ внесеня пос. Романчука и постаратись о якъ найскорше переведенье сего внесеня. Если бо Русь давна, незадоволена системою правленя предковъ п. графа, отвернулась отъ неи и причинилась навѣть до ей паденя, — то вже-жъ теперь треба тую Русь лишь голубити и пригортати щиро по славяньски. Се велитъ хлопскій ровумъ политичный.

Чого хочутъ отъ насъ Россіяне?

Великоросы притьмомъ закликаютъ насъ до єдности съ собою — національной, литературной, языковой... Але заразомъ тѣ, що найбѣльше домагаются тои єдности — якъ ось н. пр. славянофилы московскѣ — признаютъ, що тая єдность вже бы то есть, та ще й у такѣй повни, що й бажати бѣльше нѣчого не остается. Гаразд! Такъ за-для чого-жъ и крикъ пѣдоймати? Коли нашъ полуденный „Русинъ" чи „Украинець" все одно, що пѣвнѣчный „Русскій" чи „Великоросъ"; коли „малоруечина" все одно, що „великорусчина"; коли мова Шевченка все одно, що мова Пушкина, — то задля якои-жъ бы речи не бажати однаково розвиватись индивидуальности Малоруса якъ и Великоруса, мовѣ Шевченка, якъ и мовѣ Пушкина? „А, за-для того — кажутъ — що хочь малорусчина и все одно, що й великорусчина, — але все таки дечимъ отрѣзняется отъ сеи остатнои, якъ рѣзновиднѣсть, мовляно, отъ свого виду; тому то, розвиваючись культурно, съ часомъ она може й геть-то отрѣзнитися отъ неи..." Чудне дѣло? Коли малорусчина есть интегральна частина великорусчины и не мае нѣякихъ органичныхъ задатковъ самостѣйного жития и розвою, — то чого-жъ боятись, що она розвьється въ окрему національность? Адже-жъ не боятся Великоросы, що черезъ якенебудь мѣсцеве письменство и культуру може розвитись н. пр. осѣбна національность пѣвнѣчно- або полуденно-великоруска, чи тамъ яка-небудь Новгородска або Рязаньска, яко окремѣ отъ спѣльно-великорускои? А коли выходитъ такъ, що малоруска може, а тѣ не можутъ, — то мабуть и прирѣвнювати ихъ до себе, яко величины однородній и одномѣрній, не годится... Дальше, коли малорусчина мае таки деякѣ задатки свого власного индивидуального жития, котре домагается отповѣдного собѣ розвою, и не зважаючи на всѣ перепоны не перестае рости, розвиватись и свѣдчити за себе передъ цѣлымъ культурнымъ свѣтомъ, — то якъ чи такъ, а хиба треба признати сей очевидный фактъ и понехати бесѣду про повну єдность малорусчины съ великорусчиною. Затымъ отъ доброи вже волѣ залежитъ выбрати одно въ двохъ; або, откинувши непотрѣбну сердечность та всякѣ хибкѣ софизмы, открыто признатись, що малоруска народность уважается за-для чогось тамъ по просту шкѣдливою, якъ и всяка инша не-великоруска, и вже безъ всякого огляду, силою нищити та выкорѣнювати всѣ ей органичнѣ прикметы, щобъ переробити справдѣ на яку-небудь рѣвновиднѣсть народности великорускои, — або, коли кортитъ доконче „и звычай заховати и добра надбати", то зважитись пошукати, чи не знайдется въ обохъ народностяхъ рускихъ якои-небудь иншои, глубшои, внутрѣшнои а не формальнои єдности, котра вчей справдѣ есть, вважаючи може тѣ народности у таку гармонійну цѣлость, — при условіяхъ власне самостѣйного розвою кождои, — про яку й мовы не може бути въ становища вславленои єдности формальнои...

Выбравши першій напрямъ, треба безъ сорому признатись, що на метѣ маса: осягнути власне те, чого доси не було, а коли говорилось, що есть, то се була очевидна фикція. Дальше треба признатись, що осягнути своеи цѣли не можна инакше, только силомѣцею, черезъ загубу всякими репресаліями живои, хоть и слабшои культурно народности, и черезъ штучну асимиляцію ей съ дужшою. Якихъ же наслѣдковъ можна сподѣватися отъ такои безцеремонноі операціи? Безперечно, якъ-бы удалась она, можна сподѣватись числового помноженя тои народности, котра подужае. Але чимъ, якими етнологичными, моральными та интелектуальными типами? Чи такими-жъ точнѣсенько, якъ и самѣ Великоросы, чи може только штучными копіями ихъ, безъ того природного жиляця нормальнои народности, котрый мае собѣ свѣй глубокій корѣнь въ мѣсцевомъ историчномъ и антропологичномъ грунтѣ? Розумѣеся: першими. Щобы переконатись о сѣмъ, доволѣ прирѣвнати звычайный типъ „обрусѣлого хохла" до настоящого Великороса и его заучену, суху, шаблонну та калѣчену мову до живои, гнучкои, вѣльнои и характернои мовы природного Великороса, взрослого и выхованого середъ рѣдного люду. А характеръ мовы вѣрно отѣзнае въ собѣ такожъ образъ интелектуальнои вдѣбности и моральнои силы субъекта. Само собою розумѣеся, тутъ говорится про загалъ людей середныхъ, а не про якій-небудь выключнѣ одиниць.

До сего ще треба додати и ось що: Процесъ радикального вынародовленя и повнои асимиляціи цѣлои масы племенной, безъ остатка, нѣколи звычайно не удается. На се треба-бы було, щобъ той процесъ за однымъ заходомъ обнявъ собою однаково всѣ станы, всѣ верствы суспѣльности, въ верху до низу, и отбувся надто швидко. Але чи се можлива рѣчь? Розумѣется, що нѣ. Отъ же й выходитъ такъ, якъ було у насъ съ процесомъ ополячуваня. Спершу отрывались живцемъ отъ народа заможнѣйшій та интелегентнѣйшій станы, опѣсля середній, а дальше доходило дѣло и до самого люду — та тутъ и въупинилось, розбившись не стѣлько о его самосвѣдому опозицію, скѣлько о инертну мѣць грунтовои, самоваховуючои силы. А однакожъ скѣлько то всѣликихъ мукъ мусѣвъ вынати нашъ народъ, выносячи всю оту тяжку и довгу, хочь и безплодну операцію! А яке добро, якій выскъ отъ тои операціи стався самымъ Полякамъ? Въ результатѣ достали тѣлько богато всякои калѣчи: етнологичнои, моральнои и интелектуальнои, котра бѣльше наробила шкоды нѣжь користи самѣй таки Польщи.

Ба, згодившись навѣть на те, що Великоросамъ далеко швидше и повнѣйше удалось-бы асимилювати собѣ весь народъ нашъ, — пытаемось: чи обойшлось-бы все таки безъ такои-жъ калѣчи, безъ такого жъ болю, якій вандавала вже намъ польска операція вынародовлюваня, — чи обойшлось-бы особливо теперь, коли почутье и самосвѣдомость своеи народнои индивидуальности взросли и заострились у насъ въ такѣй мѣрѣ, въ якѣй не було сего въ старовину, за тыхъ часовъ, коли й саму идею „народности" люде невсно понимали? И що придбали-бы собѣ Великоросы цѣною такои понуры и безсердечнои роботы? Хиба те, — кажемо, — що прибуло-бъ на свѣтѣ богато бѣльше людей схожихъ съ ними мовою и народностею. А чи-жъ и такъ ихъ ще мало? А якій особливій наслѣдки, якій то невычайный позитивный выскъ зъ того, не кажемо вже для всеи людскости, але й хочь-бы для самыхъ таки Великоросовъ, що ихъ вельми богато, бо майже половина всего въ загалѣ славяньского племени?

Признаемось, що отъ самыхъ Россіянъ мы не чули ще доси ясной и вдоволяючои отповѣди на се пытанье, — окрѣмъ хиба тои, що позитивныхъ результатовъ отъ ихъ числовои величины треба ще выглядати въ будущинѣ, а теперь поки-що треба вдоволятись только деякими власными въ того выгодами та заслугами передъ свѣтомъ, — бѣльше негативнои натуры. До такихъ заслугъ зачисляеся особливо значенье Россіи для Славянства. Не перечимо, що отъ истнованя Россіи, яко великои и могучои державы славяньскои, мають собѣ бѣльшу або меншу користь деякѣ Славяне и що справдѣ — якъ любятъ хвалитись Россіяне — Россія тымъ уже имъ користна, що она есть... Добре! Але ось въ чѣмъ грунтъ пытання: чи мѣра и характеръ тои користи отповѣдаютъ вповнѣ величинѣ, силѣ та правдивымъ жаданнямъ великорускои націи, чи — красше сказати — заповѣтнымъ жаданнямъ великорускихъ патріотовъ?

Правда, Россія освободила Болгаръ; отъ неи також завнали чимало користи и Сербы въ боротьбѣ своѣй за волю, не обойшлось навѣть безъ деякого вплыву Россіи и на пѣднятье національного духа въ Чехіи... Але вѣдомо й те, що неѣ тѣ народы, бѣльше або меньше добившись волѣ, нѣчого такъ не бажаютъ, якъ жити самостѣйно, своимъ власнымъ національнымъ житьемъ, и скѣлько мога, убережчись отъ найменшого посторонного посягання на ихъ свободу, на ихъ національну индивидуальность, на ихъ рѣдну мову и культуру. Вѣдомо також, що они готовѣ тяжкимъ ворогомъ уважати собѣ всякого, хто почавъ-бы перечити и завдрымъ окомъ поглядати на ихъ щиро-національный розвой и на ихъ намага-

ня; що нема такои ласки, за яку-бъ тѣ народы увважали себе въ довгѣ вдячности, якъ-бы хто, въ ѳтплату за ню, звяжився вымагати ѳтъ нихъ, щобъ они вреклися своеи природноѣ индивидуальности, що-бъ перестали бути самыми собою.

А чи того властиво хотѣли и хочутъ россійскѣ патріоты? Чи такихъ результатѳвъ выглядали и сподѣвались они ѳтъ вплывѳвъ Россіи на дѣла Славянщины? Чи такѣ именно идеалы входили и входятъ въ замѣры и пляны россійского „славинофильства?“ Коли такѣ — то поздоровъ Боже! Тогдѣ-бъ Россіянамъ оставалось тѳлько радуватись, що взята ними на себе мисія въ Славянщинѣ починае сповнятись; що ось хоть и не въ самѳѣ Россіи, — такъ бодай по-за ея границями, въ ея ласки, прокидаются и оживаютъ пригнетеныѣ славянськѣ народности, котрѣ почуваются до самостѳѣного жити, — та радуючись сему, хиба-бъ ще тѳлько поспытати себе, чи не выходитъ однакожъ трохи нѣяково, що ласкою ихъ не користались доси одниѣ, тѳлько ихъ власниѣ домашниѣ Славяне, а загальне славянське дѣло щось жъ надто ще кульгае та путаетсѣ, не звважаючи на тѣ колосальниѣ средства, якими, по словамъ россійскихъ патріотѳвъ, володѣе Россія, щобъ, коли схоче, гаразд довести его до кѳнца? А що уживати своихъ средствъ на славянське дѣло выгѳдно самѳѣ Россіи въ интересахъ таки ея власноѣ межнародноѣ политики, — съ симъ пакъ не таятся и самѣ россійскѣ патріоты.

Ну, а що-жъ тогды выйде, коли высше звгаданый станъ рѣчеѣ въ Славянщинѣ не тѳлько розминается съ сподѣванками, идеалами и намѣрами россійскихъ патріотѳвъ, але и суперечитъ имъ въ самѳѣ основѣ? Адже-жъ коли загальниѣ обявы самостѳѣного жития середъ воскресаючихъ славянськихъ народностеѣ нѣякъ не можутъ вдоволяти россійске „славинофильство“ черезъ те, що перечитъ его основнѳѣ доктринѣ, по котрѳѣ „всѣ славянськѣ рѣки повинниѣ влитись въ россійскѳѣ мори, або оно муситъ высохнути“, — то въ що-жъ тогдѣ обертаться для Россіи вся ея робота, вся тая користь, яку маютъ собѣ Славяне ѳтъ ея истнования, ба навѣть активноѣ запомоги (якою такъ часто любятъ хвалитись россійскѣ „славянофилы“), якъ не въ очевидну шкоду самѳѣ Россіи и ея національнѳѣ политицѣ? Выходитъ такъ, що Россія ѳъ то користна Славянамъ якось фатально, на перекѳръ власнѳѣ воли, власнымъ бажанямъ и интересамъ...

И справдѣ, до такого чудного выводу догозорюются часомъ и самѣ Россіяне. Але яка-жъ нація, яка суспѳльнѳсть, яка партія згодится миритись съ такими нужденными выводами о самѳѣ собѣ, о своѣѣ роли и дѣяльности, не перестаючи ити все своею старою дорогою и тягнути безъ кѳнца все одну пѣсеньку? Очевидно, що россійскѣ патріоты не придаютъ насущнымъ фактамъ щоденного жити, якъ и логичнымъ въ нихъ выводамъ, якои-небудь серіозноѣ ваги, покладаючись бѳльше на свою тверду вѣру въ непохибну историчну мисію Россіи, нѣжъ на якиѣ-ѳъ тамъ нѣ було потребы и вымагання живои дѣйстности. Имъ байдуже, що воскресаючиѣ славянськиѣ народы съ кождымъ днемъ крѣпнутъ въ своихъ національныхъ змаганихъ, завойовуютъ собѣ бѳльше реальныхъ правъ и дужшаютъ въ розвою своеи культурноеи и политичноеи самостѳѣности; дарма и те, що въ самѳѣ Россіи, при всѣхъ ея безграничныхъ средствахъ и заходахъ довести до кѳнца свое „обрусѣніе“ — оно щось мало удаетсѣ, безперестанно натыкаючись скрѳзь, на вжатому вже для себе полѣ, на свѣжиѣ памолодки культурного жития неумераючихъ народностеѣ...

Всѣ тѣ факты въ очахъ россійскихъ „панславистѳвъ“ не маютъ либонь найменшого значеня, бо они все таки не перестаютъ вѣрити въ одно, що для Славянщины помимо „обрусѣнія“ нема спасеня, нѣ племенного, нѣ культурного, нѣ политичного, а для Россіи въ сѣмъ актѣ весь резумъ, все добро ея историчного истнования; що отже, що тамъ нѣ дѣялось-бы въ Славянщинѣ, — все те дѣется собѣ тѳлько до слушного часу, а все таки, якъ чи такъ, мусятъ довести до одного кѳнца, до „вѳллява всѣхъ славянськихъ рѣкъ въ россійскѳѣ мора“... Деякѣ въ нихъ доводятъ навѣть собѣ оптимизмъ въ сѣмъ разѣ до самого краю, вѣруючи, що самѣ суперечности и хибы славянськои политики Россіи обертаются ѣѣ на користь; що за Россію, коли она не робитъ добре свого дѣла, працюютъ навѣть ея вороги, котрѣ своею безпутною политикою, замѣсть нашкодити Россіи, готовлятъ тѳлько ѣѣ широкіѣ шляхъ до тріюмфу, замушуючи морочені та дражненѣ ними народы звертати свои очи, симпатіи та надѣѣ на одну Россію. Блаженнѣ вѣруючіи, розумѣется. А врештѣ, може въ сѣѣ вѣрѣ и есть якась капля раціи и правды, — мы не сперечаемось, — але ось въ чѣмъ дѣло.

Допустѣмъ, що все бы справдѣ сталося по думцѣ и вѣрѣ россійскихъ панславистѳвъ, що вся Славянщина склала-бъ одну народнѳсть, одну державу, заговорила-бъ ѳтъ Адріятика до Тихого Океану, ѳтъ Балтика до Каспія одною россійскою мовою. Щѳ-бы выйшло въ такои колосальноеи нивеляціи и объединеня племенъ? Чи повна асимиляція ихъ съ великорускимъ племенемъ обезпечувала-бы вже на вѣки культурну, политичну, ба и національну цѣлѳсть и единѳсть такого величезного организму? Можна сумнѣватися. Мы-жъ такъ бачили иногдѣ, що якъ національныиѣ организмъ надъ мѣру розростется, то съ нимъ частенько бувае ѣ те, що дѣется звычайно съ якими-небудь примитивными организмами въ природѣ, — що такіѣ однородныиѣ организмъ розпадаетсѣя, хоть и на подѳбнѣ, але окремѣшнѣ организмы... Въ культурному и политичному житю націѣ звычайно богато причиняются до того ѳтмѣнниѣ топографичниѣ, економичниѣ и такіѣ иншіѣ факторы. Ось н. пр. коли выступили на сцену такіѣ факторы въ житю англійскои расы, то единѳсть національна нѣ крышки не завадила теперѣшнымъ Сполученымъ Державамъ Америки ѳтчахнутись ѳтъ своеи метрополіи и зложити осѳбну державу съ власною культурою, — а въ другого боку тѣ-жъ самѣ факторы, являючись идентичными на невеличкѳѣ обшири, держатъ часомъ въ щирѳѣ вгодѣ навѣть вельми не подѳбнѣ народности, якъ ось въ Швайцаріи. Римска держава не тѳлько по праву грубои силы, але и по праву высшои культуры обгорнула була майже весь сучасный ѣѣ свѣтъ и встигла ароманизувати скрѳзь высшіѣ станы завойованыхъ народностеѣ, — та що въ того выйшло? На ея руинахъ повстали иншіѣ державы, иншіѣ народности и культуры, а въ ея силы, мовы та культуры лишились тѳлько мертвіѣ останки та историчніѣ споминки.

(*Дальше буде.*)

„Руска Бесѣда“ въ Тернополи и добросовѣстнѳсть „Нового Пролома“.

Въ ч. 182 помѣстивъ „Н. Проломъ“ статію п. з. „Отпоръ навѣстеѣ“, яко ѳтповѣдь на кореспонденцію „Дѣла“ о загальныхъ зборахъ общества им. Качковского въ Тернополи. Не буду тутъ полемизувати съ тою статіею „Н. Пролома“ бо пчт. публика сама розбере, о скѳлько справедливиѣ були выводы кореспондента „Дѣла“, а о скѳлько обективный и вѣрный „отпоръ“ „Н. Пролома“. Я беру за перо лишь тому, понеже авторъ „отпора“ позволивъ собѣ на мене а посередно и на „Руску Бесѣду“ звалити вину, що не ѳтбувся музикальный поранокъ (взглядно концертъ) въ день зборѳвъ тов. им. Качковского. Констатую, що представленье „Н. Пролома“ минаеся зовсѣмъ съ правдою. Я бувъ у Вир. о. Павликова д. 2 (14) вересня съ заявленьемъ ѳтъ проф. Вахнянина, що задля причинъ ѳтъ него независимыхъ хоръ львѳвскіѣ мѳгъ-бы приѣхати хиба на поранокъ музикальный. Подавши се до вѣдомости Вир. Павликова, замѣтивъ я, що надъ сею справою, чи давати поранокъ музикальный або нѣ, застановится комитетъ концертовый въ Тернополи и донесе о рѣшеню наконечнѳѣмъ. Однакъ „Н. Проломъ“ и „Слово“ не ожидаючи сего рѣшеня поспѣшили съ донесеньемъ о поранку муз., а ѳтакъ не ѳткликали сего, хочь пѳсля приходу мого письма було ще довольнѣ часу на то. Причины, чому комитетъ концертовый не мѳгъ приняти за устроенье поранку муз. поданиѣ аж надто ясно въ кореспонденціи „Дѣла“, а всякіѣ незаслѣпленый партійнымъ узкоглядствомъ мѳгъ переконатися, чи то сталося зъ недостачи „доброи воли“ „Руского Бесѣды“, чи тому, що комитетъ концертовый стрѣтивъ на завѳдъ и перѣшнѳсть въ послѣдноѣ хвилѣ тыхъ, що могли бути головными силами концерту. Ангажувати же новыѣ силы (якъ н. пр. хоръ львѳвскихъ руськихъ студентѳвъ, котрыхъ у Львовѣ ще не було, або хочь-бы и хоръ Денисѳвскіѣ въ робочіѣ часъ) не такъ легко, якъ то мѳгъ написати „Н. Проломъ“. Однакъ концертъ бувъ заступленый театральнымъ представленьемъ, заходомъ п. Р. Бачиньского, котре не менше могло покрѣпити народного духа, якъ концертъ, хочь „Н. Проломъ“ о тѳмъ очевидно нарочно промовчуе, щобъ лишь дискредитувати „Руску Бесѣду“. А що се одно есть его замѣромъ, нехай послужатъ доказомъ его власниѣ слова. „Мы убѣдились на собраніи общ. Качковского, що „Руска Бесѣда“ въ Тернополи не есть обществомъ концентрующимъ русскую интелигенцію Тернополя и его окрестности, що начальство „Бесѣды“ руководится узкоглядною партійностію, що оно выписуетъ для „Бесѣды“ лишь польскѣ и украинофильскѣ изданія и що выдѣлъ „Бесѣды“ лишь послѣ долшихъ настояваній рѣшился предплатити для „Бесѣды“ невинную „Науку“, що большая часть членовъ негодуетъ на такое поведеніе выдѣла, а що противъ него явно не выступаетъ — то лишь страха ради передъ явными и тайными доносами...“)

Щобъ пчт. публика могла оцѣнити, скѳлько въ тѳмъ правды и добросовѣстности, наведу факты. Выдѣлъ поставивъ своею задачею довести „Руску Бесѣду“ до такого стану, щобъ она могла выдержати конкуренцію съ двома иншими мѣщанскими товариствами касиновыми. Въ тѳѣ цѣли звернувъ головну бачнѳсть на те, щобъ придбати ѳтповѣдный льокаль, де бъ могли ѳтбуватись вечерницѣ съ танцами и музикально-литературнѣ, бо неоднократно вже зроблено досвѣдъ, якъ то немило устроювати такіѣ вечерницѣ въ чужѳмъ льокалю (о чѣмъ переконався и п. Маркѳвъ, заставши салю на зборы нанятy, ще не метену). Та недосыть ще придбати просторый льокаль; треба его ѳтповѣдно пристроити и украсити, а п. Маркѳвъ самъ дивувався, якъ „Руска Бесѣда“ могла здобутись на таке украшенье. Рѳчне справозданье небавомъ выкаже, кѳлько сотокъ и кѳлько труда стоитъ то, що нынѣ маe „Р. Бесѣда“, а се певно не повело-бъ ся осягнути, коли бъ „Р. Бесѣда“ не концентрувала въ собѣ всю русскои интелигенціи Тернополя и окрестности, если бъ выдѣлъ не бувъ перенятый ревностію для дѣла, котре вымагае много труду и накладу.

При тѳмъ не позабувъ выдѣлъ и о духовыхъ потребахъ членѳвъ „Р. Бесѣды“ и придбавъ для читальнѣ своеи тѳлько часописей, що и оба столичніѣ касина руськіѣ не можутъ выказатись такимъ поважнымъ числомъ и такою рѳжнородностею. А осягнено се почасти пожертвованьемъ поодинокихъ членѳвъ выдѣлу, а въ части тымъ, що декотрѣ редакціи безплатно прирекли давати свои выданя, або що декотрѣ члены за половину цѣны ѳтперенумерували платнѣ часописи. Такимъ способомъ маe читальня „Руского Бесѣды“ слѣдующѣ часописи:

1. Дѣло (дае дръ В. Лучаковскіѣ),
2. Батькѳвщина (дае пѳдписаный),
3. Слово
4. Наука
5. Зоря
6. Зеркало

(предплачуе Рус. Бес.),

7. Школьна Часопись (дае пѳдписаный),
8. Проломъ (дававъ п. Р. Бачиньскіѣ черезъ ½ року),
9. Россія, илюстр. часопись зъ Москвы предплачуе Р. Бес.),
10. Одесскіѣ Вѣстникъ (дѳстае Р. Бес. даромъ за зворотомъ почтовои пересылки),
11. Gazeta Narodowa
12. „ Lwowska
13. Przegląd sądowy

дае дръ Лучаковскіѣ,

14. Tygodnik illustr.
15. Kraj зъ Петербурга
16. Przegląd tygod. warsz.

дѳстае Р. Б. за зворот. пересыл.

17. Sztandar pol. и Strażnica pol. (за то зложила Р Бес. доси 1 зр. 75 кр. предплаты).
18. Neue fr. Presse
19. Fliegende Blätter
20. Illustr. Zeitung

предплачуе Р. Б.

21. Beamten Zeitung (дае пѳдписаный).

Зъ того кождый безсторонный зможе собѣ выробити судъ, чи выдѣлъ Рус. Бесѣды „руководится узкоглядною партійностію“, чи „выписуетъ лишь польскіи и украинофильскіи изданія“, бо зъ повышого выказу видно, що на польскѣ часописи выдавъ выдѣлъ доси **1 зр. 75 кр.**! а прочій для заощадженя гроша на иншіѣ конечнѣ выдатки дѳстававъ даромъ будто ѳтъ членѳвъ, будто ѳтъ редакцій; дальше выходитъ зъ повышого выказу, що выдѣлъ не предплачувавъ зъ тыхъ причинъ, а дѳстававъ ѳтъ членѳвъ Дѣло, Батькѳвщину и Часопись школьну, а на Слово, Науку и Россію выдавъ 14 зр. + 5 зр. + 19 зр. 50 кр., на Зорю и Зеркало 9 зр., въ котрыхъ мабуть „Н. Проломъ“ добачивъ украинофильство. Зъ того видно, якимъ то оружіемъ поюе „Н. Проломъ“, яка то „совѣстность его службы справѣ народноѣ“!

Такъ само безъосновный замѣтъ „Н. Пролома“, що выдѣлъ „Р. Бесѣды“ „лишь послѣ долшихъ настояваній рѣшился предплатити невинную „Науку“. При кѳнци марця заявило 9 членѳвъ въ книзѣ желаній, що бажаютъ мати въ читальни „Науку“. На засѣданю 10 лат. цвѣтня рѣшивъ выдѣлъ предплатити „Науку“, скоро хто ѳтперенумеруе ея за половину цѣны. Довшій часъ нѣхто не складавъ жаданои половины цѣны, а коли о. И. Левицкіѣ зложивъ ея 8 черня, выдѣлъ сей часъ предплативъ „Науку“, хочь ея домагалось лишь 9 членѳвъ. Чи „большая часть членовъ (?) негодуетъ на такое поведеніе выдѣла“, о тѳмъ выдѣлъ нѣчого не знае, бо для выдѣлу можутъ бути мѣродайнѣ лишь домагання членѳвъ, записаніи въ приступну для кождого члена книгу, а тамъ выдѣлъ не найшовъ „негодованія на таковое поведеніе“. „Н. Проломъ“ стараеся однакъ вытолкувати причину, для чого невдоволеній не вносятъ до книги своихъ жалобъ — „лишь страха ради передъ явными и тайными доносами“... На таку безпримѣрну клевету на выдѣлъ „Руского Бесѣды“ заявляю лишь коротко, що такіѣ люде не выводятся въ „нашѳѣ парафіи“, а можете ихъ найти троха близше, якъ въ „Русскѳѣ Бесѣдѣ“ въ Тернополи. О тѳмъ недавна исторія 1877 р. умѣе чимало розказати. Просимо заглянути до того зеркала!

Однакъ допустѣмъ навѣть, що выдѣлъ не маe довѣрія — то недовольнѣ нимъ можутъ потѣшатись, що орудованье сего выдѣлу вже недовго потрвае, бо выдѣлъ „Руского Бесѣды“ выбираесь не на десятки лѣтъ, якъ н. пр. „Руского Матицѣ“ и Тернопѳльского филія общества Качковского, а лишь на рѳкъ. Тому та „большая часть членовъ“, котра „негодуетъ на такое поведеніе выдѣла“, може на найблизшихъ зборахъ заявити недовѣріе дотеперѣшному выдѣлови, а выбрати такіѣ, якіѣ бы поступавъ по волѣ „большои части членовъ“. Не буду тутъ анѣ боронити, анѣ величати дотеперѣшного выдѣлу, котрый заходится пѳсля своихъ силъ около подвигненя „Рускои Бесѣды“, але заявляю, що нѣякіѣ клеветы „Н. Пролома“ не зѳбютъ его зъ дороги працѣ, котру люде патріотичніѣ зумѣютъ оцѣнити сознательно и безсторонно, не заслѣпленіѣ „узкоглядною партійностію“.

Ол. Барвінський.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*За спѳльныхъ делегацій.*) Въ комисіи буджетовѳѣ австрійскои делегаціи выкликала справа реорганизаціи морскои военноеи силы (маринарки) дуже оживлену дискусію. Начальникъ маринарки бар. Штернекъ розвинувъ дуже широко своѣ проектъ реорганизаційный, пѳсля котрого держава мусить примушати до такого переобразованя своеи военноеи силы, щобы могла съ успѣхомъ боронити берегѳвъ адріятского моря и могла перешкодити наглому опановану его черезъ евентуального неприятеля. Съ бар. Штернекомъ полемизувавъ дел. Гавзнеръ, вказуючи на се, що буджетъ не ѳтповѣдае мирнымъ заявленямъ гр. Кальнокого и завѣреням монарха, що теперь настае епоха тревающого мира. Гавзнеръ порѳвнувавъ розвитье берегѳвъ, число великихъ пристаней торговельныхъ и силу маринарки торговельноеи великихъ державъ съ числомъ ихъ суденъ торпедовыхъ и выснувавъ внесенье, що береги и торговля Австріи суть релятивно лучше забезпеченѣ ѳтъ Италіи. Въ виду того предкладае Гавзнеръ вычеркненье сумы 330.000 зр. и ѳтложенье будовы торпедового корабля, якъ такожъ вычеркненье дальшихъ 490.000 зр. По промовѣ Гибнера, Гогенварта, Думбы и Ригера, котрѣ говорили за скрѣпленьемъ военноеи силы морскои и пѳсля вычерпуючихъ выясненъ бар. Штернека, взявъ такъ Гавзнеръ якъ и дел. Беръ, котрый предкладавъ вычеркненье зъ буджету маринарки сумы 250.000 зр. свои предложеня назадъ, а комисія ухвалила цѣлый звычайный буджетъ маринарки пѳсля предложеня правительства, вычеркнувши зъ него лишь 23.000 зр. — Опѳсля приступила комисія до нарады надъ extraordinarium буджету министерства вѳйны, причѣмъ референтъ дел. дръ Черкавскіѣ заждавъ выясненъ ѳтъ министра вѳйны, що до одного миліона на роботы фортификаційнѣ въ Краковѣ. Пѳсля сихъ выясненъ, котрѣ вдоволили референта, внѣсъ сей-жъ на призволенье цѣлого сего миліона, а въ дусѣ сего внесеня заналъ такожъ рѣшенье комисіи, котра приняла ѳтакъ цѣлый буджетъ пѳсля предложена правительства.

(*Румунскій король*), переѣзджаючи съ женою своею зъ Сигмарингенъ до Букарешту, задержався дня 9 н. с. листопада въ Вѣдни. Мимо, що король ѳтбувавъ подорожъ въ найбѳльшѳмъ incognito, приѣхавъ на ихъ привитанье на дворецъ желѣзницѣ архикнязь Рудольфъ, румуньскіѣ посолъ, члены нѣмецкого посольства и много другихъ достойникѳвъ. Въ готелю Мунша, де задержався король, зложивъ ему визиту архикнязь Рудольфъ, котрого опѳсля ревизитувавъ король Каролъ. Вечеромъ о 6-тѳѣ годинѣ ѳтбувся въ цѣсарекѳмъ замку обѣдъ гальовый въ честь короля Кароля и его супруги. — Дня 10 листопада пріймавъ король румуньскіѣ министра справъ заграничныхъ гр. Кальнокого, а на другіѣ день о. с. 11 листопада выѣхавъ до Букарешту, задержавшися черезъ кѳлька годинъ въ Пештѣ, щобы зложити визиту цѣсареви.

(*Университетъ католицкій въ Зальцбургу.*) Пѳсля информацій вѣденьскихъ газетъ проектуе долитавскіѣ епископатъ конференцію въ дѣлѣ замѣреного основаня въ Зальцбургу католицкого университету. На тѳѣ конференціи маютъ застановитися епископы надъ тымъ, яке имъ становище занати, що до сего проекту, а дальше, якимъ способомъ зѳбрати на цѣль основаня академіи потрѣбнѣ фонды.

(*Открытье новои палаты хорватскои академіи штук.*) Въ Загребѣ ѳтбулося дня 9 н. с. листопада торжество ѳткрытя новои палаты для хорватскои академіи художества, котра повстала головно заходомъ дяковарского епископа Штросмаера. Въ торжествѣ приняли кромѣ численныхъ корпорацій хорватскихъ такожъ многѣ депутаціи зъ рѳжныхъ славянськихъ мѣстъ. Найкрасшою точкою загребскихъ торжествъ есть безперечно бесѣда, выголошена епископомъ Штросмаеромъ при посвященю палаты, котрого довершивъ самъ епископъ. — Штросмаеръ пѳдѣсъ въ своѣѣ бесѣдѣ значенье университету и академіи и зазначивъ, що народъ муситъ просвѣтитися, бо лишь образованый народъ може здобути матеріяльный добробытъ. Епископъ звертаеся съ словами подяки до монарха, котрого помѳчь причинилася найбѳльше до ѳтреставрованя академіи пѳсля землетрясеня. Хорваты, сей найлояльнѣйшіѣ народъ любитъ свого короля и нѣхто не може сумнѣватися о его лояльности. Штросмаеръ дякуе народови, що ѳнъ мимо убожества ѳтоймае собѣ кусокъ ѳтъ устъ, щобы зложити ленту на престолѣ ѳтчины. — Ѳтакъ державъ епископъ ѳтчитъ о галеріи образѳвъ, котру даруваvъ хорватскому народови. — Народъ, що зрозумѣвъ свою задачу и смѣло стае въ оборонѣ своихъ національныхъ правъ — говоривъ Штросмаеръ, — народъ, котрый хоче

вольно жити и славно умирати,' не може нѣколи загинути.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Кіївскій полиціи мало удатися открыти и увязнити головного проводиря кіївскихъ неспокоївъ студентскихъ, хочь зъ другои стороны знову доказуютъ, що головною причиною неспокоївъ сихъ, була сама таки управа университетока а найбольша вина спадае на самого-жь ректора Рененкампфа. Такъ по крайнѣй мѣрѣ мали заявити царевн министеръ просвѣты и оберъ-прокуроръ св. синода Побѣдоносцевъ. — Богатый купець въ Кіевѣ, Зайцевъ, получивъ передъ колькома днями письмо, въ котромъ революціонеры завѣзвали его пѣдъ угрозою, щобы въ назначенѣмъ мѣсци и часѣ вложивъ для нихъ высоку суму грошей. Зайцевъ допѣсъ о сѣмъ полиціи и агенты полиційнй зробили засѣдку. Въ назначенѣмъ часѣ и на умовленѣмъ мѣсци явився якійсь Куликовъ а скоро лишь давъ знакъ умовленый въ письмѣ, кинулись на него агенты и увязнили. Куликовъ зѣзнавъ при протоколѣ, що онъ есть селянином. Въ письмѣ до Зайцева высказаний були звычайнй погрозы революціонерѣвъ. — Россійскй журналы займаются ѣтъ якогось часу дуже живо справою афганьскою. „Kreuz. Ztg." доноситъ, що межи кабинетами петербургскимъ и лондоньскимъ ведутся теперь дѣйстно переговоры, котрй маютъ на цѣли довести обѣ державы до порозумѣня въ справѣ управильненя афганьскои границѣ. Управильненье мае бути доконане на пѣдставѣ договорѣвъ зъ 1872 р. Англія однакожь не хоче прійняти за пѣдставу сихъ договорѣвъ, а Россія знову на перекоръ Англіи знаючи, що тая якъ найскорше хотѣла-бы сю справу полагодити, не хоче скорше приступити до управильненя границѣ, поки справа ся межи обома кабинетами не буде достаточно порѣшена. Россія руководится при тѣмъ тою гадкою, що въ сѣй дорозѣ лучше полагодити справу, якъ въ дорозѣ, котру выбирае Англія а котра знову дала-бы легко причину до новыхъ путанинъ.

Нѣмеччина. Справа брауншвайгска перейшла знову въ фазу протестѣвъ. Кн. Кумберляндъ розбославъ именно окружникъ до всѣхъ князѣвъ нѣмецкихъ вынявши нѣмецкого цѣсаря и до вольныхъ мѣстъ, въ котромъ предкладае публикацію свого патенту въ справѣ обнятія панованя и корепонденцію съ министерствомъ брауншвайгскимъ. Въ окружнику сѣмъ заявляе кн. Кумберляндъ, що его правительство натрафило на теперь на великій перешкоды але его право до наслѣдства престола есть пѣсля законѣвъ краевыхъ и пѣсля порядку наслѣдства въ родинѣ зовсѣмъ певне и ненарушиме и нѣхто єму сего не заперечуе. Зъ правной стороны не може єму нѣхто ѣтказати права до наслѣдства на престолѣ брауншвайгскѣмъ и нѣхто не може єго ѣтъ наслѣдства вздержати, не нарушуючи законного порядку, на котромъ цѣла нѣмецка держава почиває. Конституція державна не дае нѣкому до сего права. Черезъ нарушенье его суверенного права князѣвского булобы нарушене право всѣхъ членѣвъ нѣмецкои державы. Въ конституціи нѣмецкѣй вема жадныхъ постановъ, котрй давали-бы право мѣшатися до наслѣдства якого князя поодинокои державы, котре мае всяку правну пѣдставу такъ пѣсля законѣвъ краевыхъ якъ и князѣвскихъ родинныхъ. Артикулъ 71 нѣмецкои конституціи державнои въ сѣмъ случаю зовсѣмъ тутъ не пѣдходитъ. Такожь и артикулы 11 и 17 конституціи державнои (о правахъ власти цѣсаря) недаютъ такожь права розсуждувати о порядку наслѣдства або о здѣбности до него въ поодинокихъ державахъ сполученыхъ. На послѣдокъ высказуе кн. Кумберляндъ свѣй жаль, що по ѣткиненю его нотификаціи черезъ нѣмецкого цѣсаря дня 18 жовтня ѣнъ не може теперь выслати ѣтповѣдне письмо такожь и до цѣсаря. Зъ другои стороны знову доноситъ берлинській „Tageblatt", що брауншвайгскій судъ неузнасть тестаменту померлого кн. Вильгельма и установитъ для спадкови масы окрему курателю. Въ 1877 роцѣ зробивъ бувъ князь тестаментъ дуже корыстный для жителѣвъ, але коли Прусы не хотѣли забезпечити кн. Кумберляндъ наслѣдство, кн. Вильгельмъ подеръ сей тестаментъ. Другй газеты доносятъ знову, що князь Кембриджъ заявивъ нѣмецкому цѣсареви, що онъ обвинъ-бы опѣкунство надъ сыномъ кн. Кумберляндъ, наколи-бъ сему бувъ признаный престолъ брауншвайгскій; цѣсарь однакожь не принявъ сего предложенй. — Заходно-африканьску конференцію ѣткрые самъ князь Бисмаркъ.— Въ буджетѣ предложенѣмъ радѣ звязковѣй находятся такожь внесеня о змѣнѣ мисіи въ Бѣлградѣ на посольство и о уряженю сталого посольства въ Тегеранѣ, а ѣтакъ ще о засноваию консулатѣвъ въ Каштатъ, Порто Алегре и Занзибарѣ.

Англія. До рѣжныхъ клопотѣвъ англійского правительсива, приходитъ ще теперь справа полудненo-африканьска съ Боерами, котрй не звалудненo-африканьска съ Боерами, котрй не звалюючи на всѣлякй погрозы Англіи, стараются свою державу не лишь укрѣпити, але и розширити и забираютъ одну область по другѣй притыкаючу до ихъ територій. Найновѣйшй заборы Боерѣвъ довели до того, що англійске правительство видѣлося змушенымъ выступити силою противъ Боерѣвъ и готовится противъ нихъ до походу. Около 1000 людей нѣхоты англійскои получило приказъ до ѣтѣзду до полудневои Африки, до пѣдъ проводомъ полковника Варрена маютъ выступити противъ „заборамъ" въ краю Бечуана. Головну силу до сего походу маютъ достарчити около 3500 войска розложеного въ Натали. Пѣдчасъ коли въ Англіи праготовуются до походу, то сторонництво голендереске на пригѣрку Доброи Надѣи стараеся всѣми силами выкликати ненависть до Англіи, щобы симъ способомъ не дозволити Англичанамъ забрати ѣтъ Боерѣвъ край Бечуанѣвъ. Президентъ министрѣвъ Упингтонъ и министеръ финансѣвъ Горгонъ Спрагъ, выѣхали до краю Бечуана и стараются тамъ за помочею мирнои угоды перешкодити планамъ Англіи.

Італія. Дня 10 с. м. ѣтбувся въ ватиканѣ тайный консисторъ, на котрымъ папа именувавъ кардиналомъ мѣжъ иншими такожь вѣденьского архіепископа Гангльбавера. Въ короткѣй промовѣ своѣй папа згадавъ лишь всякй нещастя, якй церковь католицка муситъ переходити по поводу творячихся сектъ; при сѣй случайности нагадавъ папа такожь енцикликлу, выдану нимъ противъ масонѣвъ. Монсиньоръ Лоренцелли выѣхавъ въ супроводѣ одного официра папскои гвардіи до Вѣдня, щобы тутъ вручити кардиналови Гангльбаверови кардинальскій баретъ. — Бельгійске правительство именувало вже свого представителя при Ватиканѣ; папа постановивъ однакожь выслати нунція Ротелліого доперва по ѣткрытю палаты послѣвъ, бо хоче насамперед знати, якъ рѣчи въ палатѣ повернутся. — Межи Італіею а Трипольсомъ прійшло до конфликту. Трипольтанськй жандармы вняли були до італійскои школы въ Трипольсѣ, побили тамъ сторожа, вытягнули его на улицю а ѣттакъ арештували. Італійске правительство ѣтнеслося заразъ до трипольтанського а се постановило дати повну сатисфакцію и приказало жандармѣвъ арештувати. — Ходитъ поголоска, що італійскій президентъ кабинету Манчини мае уступити. Причиною сего мае бути то, що ѣнъ не може погодитися съ тымъ, що Рикотти вступивъ до кабинету. Наслѣдникомъ Манчиніого мае бути Мингети.

НОВИНКИ.

— **Въ дѣлѣ руского епископства въ Станиславовѣ** доноситъ „Czas", органъ столичій близько до рѣшаючихъ сферъ у Вѣдни, що дѣйстно будучій епископъ станиславѣвскій мае получати 7000 зр. пенсіи зъ доходѣвъ львѣвского руского митрополита, а за те зъ тыхъ доходѣвъ не будутъ выплачуваній 12.000 зр. б. митрополитови Іосифови Сембратовичеви, а буде ихъ выплачувати єму фондъ религійный. Якъ бачимо зъ того, епископство въ Станиславовѣ мае бути основане хитромудро, не великимъ коштомъ... Пенсію епископови не буде давати фондъ религійный, але львѣвскій митрополитъ, котрый самъ зъ своихъ доходѣвъ ледви годенъ ответно своему достовньству удержатись. Яка-жь его доля буде тогды, коли єму ще обкроятъ его скупй доходы? Владыка прецѣ потребуе не лишь стѣлько, щобы мати на страву, одѣжь та на одну-дей реценціи, але ще бѣльше потребуе на заномоги убогихъ, на жертвы, на церковнй и народнй цѣли и т. п. Коли того владыка не буде мати, — то богато може утерпѣти на повазѣ,—а се прецѣ не лежитъ въ интересѣ державы и церкви, а хиба въ интересѣ Єзуитѣвъ та Змартвыхвстанцѣвъ. Правительство повинно дбати о выгѣдный станъ матеріяльный епископа, а тымъ бѣльше митрополита. Мы длятого протестуемо противъ обкроюванію доходѣвъ нашого митрополита и домагаемось дотаціи для епископа станиславѣвского въ фонду религійного. Епископство въ Станиславовѣ основуеся не „отъ такъ собѣ", але зъ глубоко почутои потребы и для компактнои масы народу греч.-католицкого вѣроисповѣдання. Въ Босніи католицкій вѣроисповѣдники становлятъ лишь дрѣбный процентъ людности середъ православныхъ, а мимо того правительство постаралося тамъ о латиньскихъ епископѣвъ и не важилося на удержанье ихъ накладати такій тяжкій податокъ на якій истнуючій вже епископства латиньскій. Чому руска митрополія у Львовѣ мае становити выняткомъ, чому она мала-бы перебути таку тяжку пробу? Чи длятого, що вже перебула одну таку пробу, — усуненье митрополита, — яка отъ 100 лѣтъ не практиковалася въ Австріи? Нѣ, Русины съ тымъ во вѣки не зможутъ згодитися, а подѣбный експериментъ можутъ дорадждувати правительству тѣлько вороги руского народу и руской церкви.

— **Вечеръ въ честь бл. п. Мих. Качковского** ѣтбудеся въ понедѣлокъ 24 л. падолиста въ великѣй сали „Нар. Дому". Вечеръ розпочнеся частею музикально-деклямаційною (п. Богданъ Дѣдицкій написавъ для декламатора стихъ, посвяченый памяти Качковского), опѣля буде аматороке представленье, а на конець танцѣ.

— **Вечериицѣ съ танцими** устроенй въ „Рускѣй Бесѣдѣ" въ Тернополи минувшои недѣлѣ дня 28 жовтня (9 листопада) удались дуже гарно. Въ великѣй, хорошо пристроенѣй сали „Руской Бесѣды" (въ новѣмъ льокали надъ „Народною Торговлею", съ видомъ на рынокъ) зѣбрались численній гостѣ и члены „Руской Бесѣды" съ родинами. Съ щирою радостію замѣтилисьмо, що бѣльша часть нашихъ красавицъ явилась въ народныхъ костюмахъ, а прочй женщины покинули французко-модне décolté, пѣшли за ѣтзывомъ комитету и прибули въ домашныхъ строяхъ. Такимъ способомъ будутъ можливй частѣйшй вечериицѣ и забавы безъ великого накладу, якого вымагали дотеперѣшнй выставнй тоалеты жѣночй. Вечериицѣ розпочались, якъ звычайно коломыйкою, почѣмъ ѣтакъ слѣдували иншй танцѣ, а до кадриля стало 24 паръ. Забава шла дуже живо и весело, такъ що гостѣ доперва передъ ранкомъ розѣйшлись домѣвъ съ тымъ милымъ враженьемъ, що теперь уже можемо свободно забавлятись въ своѣй просторѣй и гарно пристроенѣй хатѣ. Можна надѣятись, що на слѣдуючій вечериицѣ, котрй ѣтбудутоя дня 11 (23) листопада, буде ще численнѣйша участь.

— **Зъ руского духовного семинарія.** Вѣ второкъ сего тыждня о 7 годинѣ вечеромъ ѣтвѣдавъ семинарію крыл. о. Ант. Петрушевичъ и въ музеяхъ одержавъ ѣтъ питомцѣвъ богато цѣкавыхъ памятникѣвъ зъ XIV, XV, XVI и XVII столѣтъ, писаныхъ евангелій, апостолѣвъ и одинъ рѣдкій примѣрникъ псалтиря, друкованого въ Яссахъ съ перекладомъ словеньскимъ и румуньскимъ. Кромѣ того семинаристы привезли съ собою зъ ферій богато записокъ етнографичныхъ, статистичныхъ, историчныхъ и языкословныхъ. Надѣятись, що крыл. Петрушевичъ оповѣститъ публично дары питомцѣвъ. — Читальня въ семинарію знову упала. Те, що попередній управителѣ будували, тое до чого горнутся нынѣ селяне, въ семинарію упадае зъ вины теперѣшнои управы семинарію. Читальня тутъ дуже потрѣбна, бо въ вольныхъ хвилях питомцѣвъ була бъ мѣсцемъ пожиточныхъ розрывокъ. Отче ректоре, увзглядніть тую конечну потребу питомцѣвъ! — Мѣжъ питомцями появилася єгипетска хороба очей; доси захорували чотыри питомцѣ. Належало-бъ завести средства осторожности, бо тая хороба може при такѣй тѣсноті розширитися. Передъ пѣвъ рокомъ говорили, що ц. к. намѣстництво буде высылати до семинарію періодично комисію санитарну. До сихъ поръ не чути нѣчого про тую комисію. А здалась-бы она дуже.

— **Рускій театръ** позѣстане ще у Львовѣ до дня 27 лат. с. м. и дасть межи иншими ще два новй представленя по першій разъ именно: трагедію „Олегъ" К. Н. Устіяновича и комедію „Соколики" Григорія Григоріевича. До „Олега" ѣтбуваются вже теперь пробы и приготовляются новй декораціи звѣстнымъ декораторомъ львѣвскимъ п. Дилемъ. Комедія „Соколики", якъ насъ увѣряютъ, мае бути дуже удачна; илюструе она вѣрно житье старыхъ кавалерѣвъ и есть написана съ великимъ и правдивымъ гуморомъ. Зѣ Львова перейде нашъ театръ до Перемышля, де вже 30 с. м. дасть перше продставленье.

— **Патры Єзуиты** будуютъ — якъ нашимъ читателимъ зъ донесень въ „Дѣлѣ" вже звѣстно — въ Хировѣ на передмѣстю Буньковицѣ величезну будѣвлю, розмѣрами таку велику якъ на Кульпарковѣ, а въ будѣвли тѣй мае мѣститися закладъ конвиктовый на 500 питомцѣвъ. При тѣй будовѣ не обѣйшлося безъ великого нещастя. Одна часть єзуитскои будѣвлѣ вымурувана вже до другого поверха и огимсована. Коли дня 5 л. падолиста роботники на тіи гзимсы укладали плыты каменій спровадженій зъ Кракова и тягнули бальки на установленье даху, обѣрвався на $1^1/_2$ метра довжины гзимсъ съ плытами и 5 роботниковъ-мулярѣвъ зъ ѣттамъ, о. е. зъ другого поверха упало на землю. Одинъ мулярь хирѣвскій, Фр. Беняк, той самый, що то свого часу въ каплици на цвинтари рускій национ позамуровавъ и свою жѣнку побоями до лишеня руского обряду приспѣвавъ — забився на смерть: голову єму повсѣмъ розплащило, що ажь мозокъ выскочивъ, кѣстки повыламували, — страшно бухо глянути на збезъобразене тѣло. Другій, молодый ще и нежонатый мулярь зъ Лишокъ по двохъ годинахъ умеръ. Два, якъ кажутъ, доходятъ, а пятый лишь потовкся. Страшный той выпадокъ зробивъ въ цѣлѣй окрестности дуже прикре вречатлѣнье. Народъ простый бачитъ въ томъ „палець Божій"...

— **О. Наумовичъ и п. Площанський** маютъ, здаеся, ще сего тыждня повернути до Львова зъ своеи далекои и довгои подорожи по Россіи. Вѣдомѣсть, подана „Новымъ Временемъ" въ ч. 3086, будтобы о. Наумовичъ намѣрявъ остатися въ Россіи на завсѣгды, — не справджуеся.

— **Н. Лисенко** прибувъ зъ Харкова до Одесси и самъ дирагуе орхестрою на пробахъ своеи оперы „Рѣздвяна нѣчь", котра мае бути небавомъ дуже величаво выставлена въ театрѣ одесскѣмъ.

— **Процесъ о пѣджиганю пѣдъ полицію бомбы** въ Краковѣ розпочався вчера и ведеся при дверехъ зачиненыхъ.

— **О славнѣмъ дѣлѣ одной иронічной женщины** доносятъ англійскій газеты. Англія мае карну осаду для Индіи на островѣ Каморта, положенѣй посередъ громады островѣвъ никобарскихъ въ заливѣ бенгальскѣмъ, а ѣтдаленѣй на 300 миль ѣтъ найблизшои посѣлости англійскои. Островы никобарскій, зъ котрыхъ Каморта есть найбѣльшимъ, суть майже незалюднені за-для убивающого климату и иншихъ тяжкихъ условій жита; мимо того основала тамъ Англія въ роцѣ 1869 осаду для злочинцѣвъ Индіи и до послѣдного часу бувъ тамъ зъ ся рамена начальникомъ одинъ Данець, Репеторфъ, котрый ще впередъ змагався, хоть безъ успѣшно на власну руку стягнути осады на островы никобарскій и андаманьскій. Теперь отже на Комартѣ бухо 200 злочинцѣвъ, котрыхъ стерѣгъ ѣтдѣлъ пѣхоты краевои въ силѣ 30 людей при помочи 30 полиціянтѣвъ туземцѣвъ, такожь зъ племени Сикасѣвъ. Въ томъ выбухла нечаянно суперечка мижъ жовнѣрами и полиціею зъ причины, що гавильдара (фельдфебля) оскаржувавъ начальникъ полиціи о крадѣжъ горѣхѣвъ кокосовыхъ и що не шанувавъ власти. Начальникъ Репеторфъ засудивъ гавильдара за тое на шестигодинный арештъ, за що тойже его убивъ. Репеторфъ згинувъ таки на мѣсци и ледви мѣгъ, конаючи стиснути ще руку молодои своеи жѣнки, такожь Данки, котра надѣгла до умираючого. Смерть мужа позбавила ся одинокого друга, на далекѣй чужинѣ, бо на 300 миль коло доокола не було жадного человѣка походженя европейского, лишь она одна. Молода женщина не стратила ѣтвага; придушивши слезы, оказала она въ сей часъ принести тѣло свого мужа до свого дому, обняла власть сама и выдала войску и полиціи розпорядженя, щобъ удержати ладъ, стереги злочинцѣвъ и берегѣвъ острова. Справа не була легка, бо злочинцѣ не були навѣть замкненій, а ходили всюды свободно. Въ сей часъ выслала она двохъ Индіянъ зъ своеи служебы прибѣчнои на човнѣ до островѣвъ андаманьскихъ до найблизшого мѣсця, де знаходились Англійцѣ и ихъ власти, здаючи черезъ тыхъ послѣвъ справу зъ того, що зайшло и жадаючи помочи. Неспала цѣлу нѣч, поховала свого мужа въ городѣ, объѣхала рано верхомъ цѣлый островъ оголосила новй приказы, и такъ перебула 7 днѣвъ и 7 ночей не положившися анѣ на хвилю до супочинку, ажь поки не надплывъ англійскій офицеръ зъ ѣтдѣломъ войсковымъ и съ священикомъ, щобы той помолився надъ могилою ей забитого мужа. Доперва тогды, коли надѣйшла помѣчь, упала она безъ памяти. Колижъ знову зѣбрала сили, не пристала на предложенье властей и не хотѣла вертати до Калькуты, просила лише, щобы ѣй дано мале помешканье биля ей давного дому, а теперь резиденціи нового начальника осады, де хоче позѣстати такъ довго, поки не укѣнчитъ наукову працю, котру розпочавъ бунъ ей мужъ, т. е. словаря языка никобарокого. Праця тая вже небавомъ окѣнчится. Иронична тая женщина мае одержати ѣтъ королевои англійскои индійскій ордеръ звѣзды.

— **Дрѣбнй вѣсти.** Цѣсарь даруваъ зъ приватныхъ фондѣвъ 500 зр. запомоги для погорѣльцѣвъ громады Щавникъ пов. санчѣвского. — Маршалокъ краевый дръ Зыблікевичъ вернувъ вже зъ своеи подорожи по повѣтахъ бильскѣмъ и задовицкѣмъ до Львова. — Въ лѣсѣ належачѣмъ до Камѣнки Волоскои найшли пастухи тѣло якогось незвѣстного мужчины. Слѣдство заряджено. — Илько Бойчукъ, господарь зъ Новицѣ пов. Калуского померъ удавившися кусникомъ мяса при вечери, а Данило Головчакъ зъ Гнилои пов. турчаньского, померъ ѣтъ надмѣрного уживаня горѣвки.

Вѣсти зъ Епархіи Львѣвскои.

Въ пропозицію приняті: І на Дусанѣвъ, дек. наравского, оо. І. Сим. Конопка зъ Волкова ІІ Іосифъ Ревакович зъ Гаѣвъ, ІІІ Тимофтей Кекишь зъ Бачева; въ списѣ: 4) Онофр. Криницкій зъ Дубовицѣ, ІІ на кап. Чабарѣвку, дек. гусятыньского оо. І Анг. Туркевичъ зъ Оришковець, ІІ Антон. Аліскевичъ зъ Хмелискъ, ІІІ Іосифъ Еліасевичъ зъ Чабарѣвки; въ списѣ: 4) Никол. Темницкій зъ Хлопѣвки, 5) Анг. Онофєрко зъ Пробѣжнои, 6) Володим. Леонтовичъ зъ Новосѣлокъ-Язлѣвця и 7) Романъ Литвиновичъ въ Далешовы. ІІІ На Ляцке шлихотоке, декан. тысьменицкого, оо. І Іосифъ Кустиновичъ въ Дулискъ-Угриновець, ІІ Зенонъ Сѣменовичъ зъ Болехова, ІІІ Мих. Царь зъ Гуменця; въ списѣ: 4) Димитрій Луговый зъ Цуцилова, 5) Викторъ Гарухъ зъ Грабовои, 6) Марморовичъ зъ Молодинча, 7) Игнатій Муликъ зъ Потока, 8) Глиньскій Іоанъ зъ Ладанець, 9) Іоанъ Величковскій зъ Темеровець и 10) Мелетій Недѣльскій зъ Братешева.

Введеный яко парохъ въ Копачинцахъ о. Савинъ Григоровичъ.

Завѣдательство Клювинець, дек. гусятыньского, получивъ о. Зен. Сѣменовичъ.

Митр. консисторія удалася до ц. к. окружного суду въ Золочевѣ съ запытаньемъ, хто заинтабульованый яко правный властитель и коляторъ парохіи Сасовъ, дек. олеського, бо грамоту презентаційну для о. Сим. Пѣгушевского выставила панѣ Клавдія Торосевичъ, а въ актахъ конзисторіи фигурують: successores Francisci Torosiewicz.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Станъ урожаѣвъ.** Картофель выкопано коло Олешицъ по 50 сотн. въ морга; коло Камѣнки Струмил. цебульокъ 20—45 кѣрцѣвъ по 100 кильогр.; коло Куликова 30 сотн. метр.; коло Деревнѣ въ Жовквскѣмъ 50—60 кѣрцѣвъ; коло Перемышля 40—45 кѣрцѣвъ; коло Судовои Вишнѣ 50 сотн. метр.; въ Золочѣвскѣмъ въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ по 80 гектолитр.; коло Глинянъ глисонѣвъ по 90, цебульокъ по 48 гктл.; въ Збаражскѣмъ по 70 кѣрцѣвъ; въ повѣтѣ снятыньскѣмъ зѣбрано пересѣчно 30—35 кѣрцѣвъ дрѣбнои картофлѣ. — Кукурудзы выламано коло Высоцка 6—8 сотн. метр. зъ морга; въ Золочѣвскѣмъ 14 гктл.; коло Лѣсовець надъ Серетомъ по 16 гктл.; въ Борщѣвскѣмъ 4—6 кѣрцѣвъ; въ повѣтѣ снятыньскѣмъ 400—500 кильогр. вохкои и не зовсѣмъ досипѣлои кукурудзы. Кукурудза въ многихъ мѣсцахъ не досипѣла. — Бураквъ зѣбрано коло Камѣнки Струмѣловои 40—60 кѣрцѣвъ; пѣдъ Куликовомъ по 100 сотн. метр.; коло Деревнѣ въ Жовквскѣмъ 150—180 кѣрцѣвъ; въ Ярославскѣмъ 150—250 сотн. метр.; коло Перемышля 110—140 кѣрцѣвъ; коло Рудокъ 100 сотн. метр.; коло Хирова 80 кѣрцѣвъ; пѣдъ Самборомъ 125 сотн. метр.; въ Золочѣвскѣмъ коло Княжого по 100 сотн. метр.; коло Бродѣвъ 150 гектол.; въ Збаражскѣмъ пересѣчно по 180 кѣрцѣвъ; коло Бучача 250 сотн. метр. — Капусты вырубано пѣдъ Куликовомъ по 500 сотокъ зъ морга; головки була незвычайно великій и густѣ; въ многихъ мѣсцахъ гусѣльници зовсѣмъ зѣла; въ Жовквскѣмъ вырубано по 120 копъ; въ Перемышльскѣмъ вырубано по 100 сотн.; коло Судовои Вишнѣ по 110, коло Рудокъ по 112 копъ; въ Золочѣвскѣмъ по 200 сотокъ. Пѣдъ Глинянами дуже богато капусты вымокло; въ околицяхъ потерпѣвшихъ ѣтъ повени капуста зовсѣмъ пропала.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

підъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Четверъ дня 1 жовтня (13 листопада) 1884.

НАСТАСЯ

драма въ 5 актахъ, а 8 отолонахъ, основана на переданю исторіи Галицкои Руси, зъ другои половины XII вѣку. — Выданье друге, Денниса зъ надъ Серета, музика М. Вербицкого и М. Матюка.

Нова выстава и гардероба.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетовъ и картъ абонаментовыхъ достати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и зъ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбковска ч. 2, а вечеромъ отъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Женщина

обзнакомлена съ сельскимъ господарствомъ, пошукуе мѣсця до завѣдованя таковымъ. Зголошити ся належитъ до администрациі „Дѣла“.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (109—?) поручае

конякъ лѣчущій, правдивый французскій

въ рожныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр. — такожъ малягу.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленй съ американьскими замками и паскалёвыми засувками такй, якъ я доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(24—36)

Симонъ Дегенъ

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Проектов о кореспонденціи въ нѣмецкомъ языцѣ.)

Велика партія

останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ отъ дощу, на жѣночій плащѣ — розсылае за послѣплатою **за остатокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Остатки не до вподобы принимаеся назадъ. Взорцѣ высылаются по приславю 10-крайцаревои марки.

1061-35-52

I. Марковскій

отворивъ

реставрацію и готель европейскій

въ Коломыи

и поручаеся ласкавой опѣцѣ Высокоповажаной Публичности.

1—6 1229

ФОРТЕПЯНЪ

„Гнаковского“, цѣлкомъ новый и въ добромъ станѣ, котрый на складѣ у Львовѣ коштувавъ 360 зр., можна купити **по значно зниженой цѣнѣ.** Рочасно можна купити много нотъ и всѣ три части школы Бертиніого.

Ближша вѣдомость на адресу: **Симеонъ Наливайко, учитель въ Торговѣ, почта Поморяны.** (1—?)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Достати можна въ администрациі „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскій.

Отъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образовъ и книгъ церковныхъ

1147 (16—?) также

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробовъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКОВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

5 килевй

БОЧОВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (52—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочовка	Гегелійского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегелійского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Смородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелески-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведенй цѣны розумѣются вразъ съ бочовкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоволенный отбиратель жадныхъ бôльше коштовъ не повосить. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентовъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, я просить о ласкавй замовленя.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбôльшу выграну подае въ найщаслившомъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Разомъ 50,500 выграныхъ, а кромъ того ще одна премія, вылосуются въ семи класахъ въ протягу пяти мѣсяцѣвъ.

1217 4—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ мѣстомъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосôвъ**, зъ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ съ столичными тутъ побочь выграными; **цѣлый капиталъ, що має вылосовуватися, выносить**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, мающихъ вылосуватися въ сей великой лотерія грошевой, якъ такожъ черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тѣшится лотерія со поводы великою прихильностею Цôбыли поставивъ пляну управляне всею особою до сего призначена генеральна дирекція а хоружа надзоруе цѣло предпринятье.

Особлива отличность сеи лотерія грошевои лежитъ въ ей корыстнôмъ уряженю, що всѣ 50.500 выграныхъ мають вже певно рѣшитися въ кôлькохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выносить **50.000 марокъ**, бôльшаючи отгакъ въ другой класѣ на **60.000**, въ третой на **70.000** въ четвертой на **80.000**, въ пятой на **90.000**, въ шестой на **100.000**, а въ семой евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерія повѣрено **обомъ подписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тй, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, зволятъ съ своими замовленями отзватися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючй сумы зазначали при замовленихъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посылати грошѣ **наказами почтовыми**, на бажанье выконуются также препорученя **за послѣплатою.**

На тягненье выграныхъ першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рочасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все близше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рожныхъ класъ. Зарабъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену **листу выграныхъ**, котра подае точно выграй а взглядно числа, котрй выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пôсля плану ретельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ неожиданно получителя не годився планъ лосованя, то мы радо готовй недогодный лосы передъ тягненьомъ назадъ взяти и отдати получену за нихъ суму На бажанье высылаются урядовй планы лосованя на передъ даромъ. Позданъ мы сподѣваемся до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею отважностею выконати, присылати намъ тій-же **нм найскорше** на кождый случай одинакожъ передъ

15 листопада 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый має у насъ ту корысть, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и пôдрядчикôвъ и для того получае кождый не лишь урядовй листы выграныхъ въ найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и **безъ пригадуваня**, але также и **оригинальнй лосы завсѣгды по назначеныхъ пôсля плану цѣнахъ** безъ якои небудь надвижки.

NEUE (13.) UMGEARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.

240 HEFTE ODER 16 BÄNDE.

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

Mit Abbildungen und Karten.

Preis à Heft 30 kr.

VIERHUNDERT TAFELN.

JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. Ö.W.

По зниженой цѣнѣ!

Украинскій гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна достати по зниженой цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (3—?)

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

есконтуе власнй вылосованй листы, купоны, также **всякй купоны отъ державныхъ ефектовъ и заставныхъ листовъ, удѣляе пожички за гипотекарнымъ обезпеченьемъ.**

Есконтуе векслѣ, принимае грошевй вкладки:

а) на **книжки щадничй** по 6%; б) на **текучій рахунокъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и 120-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½%, 5% и 5½%.

Заставничій отдѣлъ

того-жь Заведеня **удѣляе пожички на заставы**, а именно: цѣнй ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричнй и ремѣсничй и всякй предметы, маючй цѣнность.

Бюро Заведеня въ власномъ домѣ при улицѣ Ормеьскôй н-ръ 2, на I-ômъ поверсѣ. 1137 (19—24)

Угорско-французске

АКЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пôсля всякихъ существующихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ отбувающихся що року тягненяхъ

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готôвкою вплачений кап. акційный зр.	4 000 000.—
Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 . . .	3.065.712·74
зр.	7,065.712·74
Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ . . . . . зр.	32,640·406.—
за убезпеченя на житье.	
Въ тôмъ самôмъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр.	19,865.045·29
доходу зъ премій и выплатило . . . зр.	13,979·545·02

брутто убезпечившимся великихъ бранш за шкоды выграній и т. д.

Пріпорученя пріймае и удѣляе пояснень:

Генеральный Инспекторатъ для Буковины и Галичины
1222 3—6 въ **Черновцяхъ**, Herrengasse 25.

Проспектъ даромъ и франко.

Въ администрациі „Дѣла“ можна достати слѣдуючій працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 пр.
3. ÔТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНЙ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНÔМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о економичныхъ справахъ, цѣна . . . . 15 кр.

Дохôдъ зъ в[illegible] призначуе Родит[illegible] митникъ на [illegible] же трехъ праць на [illegible] Володимира Барвѣньского. (1—?)

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъза р. К. Беднарского.

Ч. 128. Львовъ, Субота 3 (15) листопада 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы, крѣмъ руских свят) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. арк. въ мѣсяцѣ каждого 15-го и послѣдного дня каждого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улицы Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылать пбдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютъ тѣлько на попереднє з автором женье.

Поодинокє число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного рядка дрочки печатков.

Реклямація неопечатаній рѣльній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати єдинко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часопису „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австрії: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . 12 рубл
на пбвъ року . . 6 зр на пбвъ року . . . 6 рубл
на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 рубл
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 16 рубл.
на пбвъ року . . 8 зр. на пбвъ року . . . 8 рубл.
на чвертъ року . 4 зр. на чвертъ рок. . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 рубл.
на пбвъ року . зр. 2·50 на пбвъ року . . . 2 50кр
на чвертъ року . зр. 1·25
Для Заграницѣ, єдрбле Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пбвъ року . . . . 7·50 зр.
на чвертъ року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр.

Чого хочутъ отъ насъ Россіяне?

(*Дальше.*)

Прихильники національного нивельованя и асимиляціи племенных рбзновидностей любятъ часомъ всылатися на такій аргументъ, що нѣбы то самій тѣ рбзновидности маютъ природный потягъ до подббной интеграціи. Але мы не знаемо доси нѣ одного прикладу въ исторіи, щобъ чисто нормальнымъ порядкомъ яке-небудь самостбйне племя въ повнбй загальности своихъ видовыхъ бтмѣнъ, выбравши по добрбй волѣ мову та народность котроись одной рбзновидности своеи, ей massе перенло и засвоило собѣ ихъ, бтрѣкшись у всѣхъ своихъ частяхъ бтъ власныхъ, приватныхъ, индивидуальныхъ прикметъ. Такого рода національна и языкова интеграція, коли лучается часомъ, то не иначе, якъ тбльке въ сферѣ поодинокихъ частей середъ якихсь особбныхъ вѣтокъ племени — и середъ ббльше-менше обмеженои групы не переходитъ дальше по-за найближшѣ до себе рбзновидности, поодинцѣ слабкій ще самостбйными задатками оригинального жити, щѣльно звязанй межи собою спбльными характеристичными, прикметами и охбтно тягнучій до одного якогось спбльного собѣ центра; — але нѣколи не оббймае собою цѣлого загаломъ самостбйного племени.

Отже процесъ подббной интеграціи оказався можливымъ н. пр. въ групахъ: французкбй, италіянськбй, испанськбй, португальскбй, — але не въ цѣлому племени романьскому; можливымъ оказався такожь въ групахъ: нѣмецкбй, англійскбй, голендерскбй, шведскбй, норвегскбй, данськбй, — але не въ цѣлому племени германьскому; можливымъ оказався въ групахъ: польско-мазурскбй, чехо-моравскбй, сербско-лужицкбй, сербско-илирскбй, пбвнбчно-рускбй, полуденно-рускбй и иншихъ, — але неможливымъ въ цѣлому славиньскому племени. Навѣть мемми перечислеными групами есть такій, котрыхъ литературнй мовы дуже близькій до себе, якъ ось н. пр. англійска до голендерскои, данська до норвегскои, испаньска до португальскои. Кожда пара сихъ мовъ по формѣ и духови не менше, коли не ббльше, маи подббности мѣжь собою, нѣжь н. пр. литературна мова пбвнбчно-руска съ полуденно-рускою.

Що же до повставаня и ширшого або вузшого розповсюдненя въ племенахъ одныхъ якихсь интегрованыхъ культурныхъ мовъ, — то исторія дае приклады подббныхъ фактбвъ тѣлько на першихъ стадіяхъ историчного жити племенъ, — тогдѣ, якъ ще зародки природныхъ діялектбвъ мало розвилися, диференціювались и бтрбзнились бтъ себе, а дальше, съ розвоемъ тыхъ діялектбвъ, розпадався на особнй мовы, а сама, въ своему первѣстному типѣ, на вѣки замирае. Такимъ способомъ замерла мова латиньска, а на ей руинахъ повстали литературнй мовы: французка, италіньска, португальска и иншй; такъ тежь замерла и мова старо-славяньска, а на ей руинахъ склалися литературнй мовы: болгарска, сербска, великоруска, малоруска. Процесъ розкладу старыхъ интегрованыхъ мовъ и розвою натомѣсть новыхъ диференціованыхъ не обмежуется навѣть ббльшими, родовыми групами племени, а йде дальше въ глубь и захопляе часомъ поодинокій, видовій національній групы. Такъ въ Италіи поручь съ спбльнымъ языкомъ національнымъ ростутъ и розвиваются ужиткй скрбзь въ культурныхъ кругахъ товариства мовы особныхъ провинцій; те-жь саме дается постерегати по части и въ Нѣмеччинѣ. И именно, процесъ сей енергичнѣйше почавъ розвиватись саме въ того часу, якъ сй національности добились политичного объединенн.

Фактъ сей самъ по собѣ вельми цѣкавый и поучаючій, особливо для тыхъ доктринербвъ всякого униформизму, котрй на перекбръ основбй засадѣ живого руху въ природѣ, по якбй матеріи и сила, заховуючи внутрѣшню єдность, розпиваютъ безконечну рбзнообразность внѣшну, — гадаютъ собѣ, що тогдѣ й рай буде на свѣтѣ, якъ удастьси весь рбдъ людскій натягнути на одно яке копыто, вливши всѣ мовы въ одну мову, всѣ характеры людскй въ одинъ характеръ, всѣ національности въ одну національность... Пуста мрѣа! Житье йде своимъ природнымъ ходомъ и нѣщо его не спинитъ, — не тбльке марій выгадки кабинетныхъ теоретикбвъ и политиканбвъ, але й сама брутальна сила, ломаюча житье людске по своѣй вподобѣ для своихъ спеціальныхъ цѣлей и интересбвъ, — бо однообразность — то символъ мертвечини, а взорбмъ житя и розвою — завсѣгды була й буде безконечна рбзнообразность. На сей законъ не поможутъ нѣякй гнобленя, бо що маи жити и розвиватись, — то буде жити и розвиватись по свому, по своѣй природнбй вдачи, на перекбръ всякимъ заборонамъ и перешкодамъ...

Репресаліи, правда, псуютъ и гублятъ богато живыхъ и свѣжихъ силъ и натуръ людскихъ, але они й загартовуютъ ихъ та змушуютъ до тѣснѣйшого сполученя, напруженя, живненной реакціи — и черезъ те саме хоть и до повбльного, але безнастанного поступового розвою...

Мы Русины-Украинцѣ ббльше може, якъ иншй народы, зазнали на собѣ всю правду сказаного. Доля судила намъ матися, якъ тому горохови при битбй дорозѣ... Хто не знущався надъ нами и не намагався переробити насъ на свою подобу? Але мы все таки остоялись, бо у народѣ нашому бувъ своѣ власный сцѣлющій живецъ, своѣ самостбйный геній, своя индивидуальна душа, котра не давала, не дае и не дасть ему анѣвечитись и перестати бути самымъ собою!

Що выграла Польща въ того, що силкувалася насъ спольщити? На ей власнбй долѣ типично выравнились тѣ гбркй результаты, якй дбстаются бтъ анормальнои политики примусового выпародовлюваня и переробляюваня живыхъ народбвъ на свою стать, коли тѣ народы маютъ вже задатки и потребы власного культурного житя, коли они бажаютъ жити и розвиватися по свому... У державѣ а и у семьѣ нѣщо такъ не пригнѣчуе, не псуе та не калѣчитъ людей; нѣщо не заводитъ такого неладу та деморализаціи, якъ деспотична жадоба старшихъ: ломати природнй характеры, вдачѣ и натуры людскй и переробляювати ихъ на своѣй ладъ, по влюбленому шаблону. Те, що погубило Польщу, — монструальный свѣтогляд ей шляхты, котра признавала настоящихъ людей, громадянъ ба й саму націю въ своѣй тбльке касте, а въ живбй народнбй масѣ бачила одно „быдло", — не було виною лишь одного, самого про себе, олигархичного строю старои Речи-посполитои. Сей стрбй оказався тбльке найкрасше приспособленымъ грунтомъ для буйного розросту и выхованя въ повнбй силѣ такихъ дикихъ поглядбвъ. Але насѣнье ихъ зродилось на иншому поли, сплодилось и вывелось иншими факторами житя. Національна олигархія н. пр. англійска не тбльке не перенялась такими поглядами и не обернула свого люду въ „быдло"; не тбльке не довела англійскои аристократіи до остатнои розпусты и безглуздя та не погубила своеи націи и державы, — але противно, богато зробила, щобъ пбднати права всѣхъ одиниць и станбвъ своеи суспбльности на таку высочѣнь, на якбй доти не стояли ще иншй народы. Ознаки теперѣшнои деморализаціи и упадку давного престижа англійскои аристократіи переважно вытѣкаютъ въ такого майже самого жерела, якъ и колишній польскй. Се нехибній наслѣдки панованя Англіи въ бѣдолашнбй Ирландіи...

Отже не сама одна олигархія, чи красше сказати, не сама гегемонія якого-небудь стану суспбльного надъ иншими станами, а всяка гегемонія — чи интелигенціи надъ масами, чи дужшого племени надъ слабшими племенами — ще сама по собѣ, въ своемъ часѣ, може и не бути зломъ, коли гегемоны зъумѣютъ „въ добрѣ панувати", шануючи всяку людску истоту и помагаючи ѣй жити и розвиватись по ей власнбй натурѣ и уподобѣ, та на сему именно и опираючи свбй престижъ и свое право проводу; — ставтся-жь олигархіи неспроможнымъ зломъ тогдѣ вже тбльке, якъ закрадутся до нея коррупційнй перѣстки, розвиваючй фанатичну нетерпимбсть, вузкій егоизмъ та паразитнй инстинкты...

Пильно роздивившись въ историчныхъ пригодахъ польскои народности, треба признати, що фатальнымъ нещастьемъ для природнои польскои націи, погубленои защепленьемъ моральнои гангрины рядачимъ ей станамъ, сталося те, що заведено у Полякбвъ уважати засновкомъ найвышои силы и славы ихъ стародавнои Речи-посполитои, именно недоладне и анормальне сполученье съ нею Руси и охоча нахильность нашого мѣшаного литовско-рускаго боярства — легко пбддаватись полонизаційнымъ принадамъ та чимъ дужче перебѣгати у польско-шляхетскій таборъ... Отсй то рускй ренегаты внесли съ собою въ корпорацію польскои шляхты найострѣйшу ѣдь деморализаціи и отрули нею на вѣки всю верхну суспбльность польску.

Якій-бы тамъ нѣ бувъ первѣстный щиро-польскій шляхтичь у себе дома, — бнъ не мбгъ бтрбзнитись бтъ свого польского хлопа на стблько, що-бъ ажь вненавидѣти его всею душею, огудити мовь брыдку тварь и вважати за „быдло", — бо у обохъ ихъ все-таки була спбльна батькбвщина, спбльна мова, одна вѣра, одна кровь, одній звычаѣ, одинъ духъ и одна народность. Въ-перше въ натуру и погляды польского шляхтича фанатичну бтразу и погорду его до хлопа внесли съ собою и выплекали ополячені и ошляхтченй рускй ренегаты, а за ними слѣдкомъ такожь и польскй колонисты рускаго краю. И се вовсѣмъ природно. — „Миверній то люде" — каже одинъ историкъ англійскій, згадуючи про одного ренегата своеи націи, — „котрй мусятъ ненавидѣти те, що такъ натурально кождому треба любити." А якъ же ренегатамъ любити и шанувати те, бтъ чого они самй бтступились?... Руске боярство, вродивши за-для ласощѣвъ польско-шляхетского режиму своѣ рбдный народъ, бтцуравшись бтъ его мовы, вѣры, традиціи, народности, — мусѣло погордити и вненавидѣти въ души той народъ. Тѣ самй мотивы и тончки, що заставили его бтчахнутись бтъ свого люду, були для него поводомъ уважати той людъ за нижшу бтъ себе расу, за „подлый" станъ, за гидке „быдло", — а споминъ про колишню єдность его съ тымъ „быдломъ" вызываънъ пекучій соромъ, котрый додаванъ жару гордбй огидѣ и бтразѣ до того „быдла" та до всѣхъ его характеристично-національныхъ придачь, розпалюючи заразомъ и люту ненависть до него. А вже й нема на свѣтѣ важкійшого вороговання, якъ до своеи рбднѣ, коли его глубоко щось сколотитъ въ серци... Чувства сй ажь надто добре знанй всѣмъ запанѣлымъ та помазанымъ въ-верху чужою цивилизацією выскочкамъ, котрй, щобъ показатись не тымъ, чимъ онбсля стались, неразъ на стблько-жь готовй бтвернутись и бтопхнути бтъ себе навѣть рбдного батька и рбдну матѣрь, на скблько пбдлеститись, по фагасбвски перенати та рабски поклонитись кождбй дурници своихъ новбтныхъ взбрцѣвъ и прототипбвъ... Трудно знайти щось тупѣйшого и гидкійшого бтъ кодла такихъ перевертнѣвъ та выскочокъ, ласыхъ тбльке до всего чужого, готового та паньского... Не дурно-жь народъ нашъ склавъ про нихъ свою примбвку: „не дай Господи въ Ивана — пана!"

(*Дальше буде.*)

Отправа „Нов. Проломови".

Въ послѣднбмъ числѣ „Нов. Проломъ" умѣстивъ статью пбдъ заголовкомъ „Нашимъ клеветникамъ", нѣбы-то бтповѣдь на вступну статью въ ч. 123 „Дѣла" пбдъ заг. „Партійность въ дѣлѣ загально-народнбмъ", — кажемо „нѣбы бтповѣдь", бо въ самбй рѣчи цѣла тая довга статья не есть вовсѣмъ обективною, холодною, поважною вымѣною гадокъ и полемикою, въ котрои читатель мбгъ-бы поучитися, але подобая на копицю перемолоченои и затхлои мервы — она зачинаеся и кбнчится тривіяльною „бештанниною" личностей (просимо дарувати за сей вульгаризмъ, але онъ тутъ характеристичный). Може бути, що редакторы „Нов. Пролома" радй вызвати насъ, щобъ мы бтплачували имъ такою самою лайкою, а тогды они мали-бы случай пбднести свою лайку въ „Н. Проломѣ" ще о одну октаву высше, — але мы на таку дорогу пуститися нѣякъ не можемо, бо надто поважаемо своихъ читателѣвъ. Мы держимося того погляду, що часопись политична повинна трактувати предметъ спокбйно и приличо, доказуючи аргументами а не лайкою, и поважно, а не такъ, якъ то кажутъ Поляки: „co mi zrobisz?" Розумѣеси, не бтъ насъ се записитъ и нема на те нѣякого закона, котрый повелѣвавъ-бы кождбй часописи политичнбй бути поважною и приличною. Суть не не тбльке у Русинбвъ, але и у другихъ народбвъ часописи, котрй взяли собѣ за задачу подразнювати нервы читателя, якъ и въ театрахъ не все даютъ трагедіи, а часомъ граютъ и фарсы. Тутъ спекулюеся на те, що не кождый же человѣкъ, отже и не кождый Русинъ, муситъ бути серіознымъ мыслителемъ и политикомъ. Коли-жь здоровый розумъ читателя починае опамятуватись и бунтуватись противъ такого трактованя политики, — то на те суть клакеры, у котрыхъ кожде слово „бештанины" пбдчеркнене червонымъ оловцемъ, бо они „бештанину" уважаютъ за щось „Pikantes", — особливо коли редакторъ додасть ще спору дову бенгальского огню, — и носятся съ тымъ, якъ не знати съ якимъ скарбомъ, нашептуючи кождому въ ухо: — „То „Новый Проломъ" *побештавъ!* Отто разъ газета!" А редакторъ, щасливый, затирае руки. Ну, не завидуемо...

Приступаемо до рѣчи. Дѣло пбйшло о банкъ рускій. „Н. Пр." помѣстивъ такъ стилизоване справозданье въ збору бтпоручн. вдов.-сирбтского фонду, що зъ него выходило, будьто-бы деякй бтпоручники, котрй стояли за засадою якъ найекорштого розлученя вдовичого фонда съ банкомъ, звязялися тымъ зруйнувати той неповинный банкъ, а о. Сѣчиньскому „Нов. Проломъ" давъ навѣть тенденційно науку, нехай онъ не оглядаеся на польску ієрархію, бо банкъ не можна ратувати польскими грбшми, и т. д. На таке нѣчимъ неоправдане пбдезваньe нашимъ людямъ якихсь „польскихъ" тенденцій въ справѣ банку, мы бтповѣли „Проломови": „Слухай же Проломе! Що ты говоришь о. Сѣчиньскому про польску ієрархію? Та-жь першій до польскои ієрархіи о помбчь удавався дръ Ив. Добряньскій: бнъ же, а не Сѣчиньскій, пбйшовъ до банку краевого, а въ наслѣдство того увбйшло предложенье до збору „Народного Дому", щобы „Нар. Дбмъ" давъ поруку за пожичку въ краевбмъ банку. Хто-жь тогды противъ того выступивъ, якъ не часописи нашои парафіи?" — На таку нашу бтповѣдь „Нов. Проломъ" не знаходитъ якогось розумного аргументу, а лае насъ, що, мовлявъ, „функціи интелектуальныхъ силъ (редакціи „Дѣла") перестали быти нормальными", що „въ канканѣ родомонтадъ „Дѣла" пирамидальній пируеты логики", що се „болѣзненный бредъ", „галюцинація" и т. д. Ну, нехай нашй читателѣ судятъ, чи въ нашбмъ бтпорѣ напасти була хочь крыхта нелогичности, чи бувъ якій „бредъ"? „Нов. Проломови" вбльно не мати понять о логицѣ, але въ бтки на тбмъ мае терпѣти „Дѣло"?

Теперь „Н. Проломъ" дуже мудрый и резолютный: „банкъ треба спасати безъ интервенціи польскои", — а чому бнъ тото такъ выразно и резолютно не сказавъ тогды, коли польска ієрархія посягала на „Нар. Дбмъ"? А мы прецѣ вже тогды сказали тое якъ найвыразнѣйше, теперь при тбмъ стоимо и съ обуреньемъ бтопхнемо кожду въ тбмъ дѣлѣ инсинуацію, бо нашй читателѣ найлучше знаютъ цѣле наше поведенье супротивъ банку. Мы все були, есьмо и будемо за ратованьемъ банку бтъ упадку и якъ ему доси не бтказували въ тбмъ помочи, такъ и на дальше будемо ему помагати, на скблько лишь вможемо, а то въ увагы на заангажованй тамъ народнй, публичнй и приватнй капиталы, — але не та-

имося съ тымъ, що бôльше намъ ходить о тім народнôй капиталы, якъ о саму банкову фирму, котра на поглядъ „Пролома“ — „для русского дѣла въ Галичинѣ имѣетъ такъ жизненное значеніе“, а на нашъ поглядъ — доси не мала того жизненного значеня а повинна була его мати. О тôмъ далось-бы богато говорити, — мы колись и поговоримо, — а теперь лишь тôлько скажемо, що черезъ то именно банкъ и похитнувся такъ дуже, що не мавъ на тôлько „жизненного значеня для руского дѣла“, на кôлько мавъ жизненне значенье для такихъ Михалкôвъ, Киндлерôвъ e tutti quanti, послуживши имъ за дôйну корову. Рускимъ, правда, бувъ банкъ для того, що вся Русь съ повнымъ довѣрiемъ складала тамъ свôй грôшь, кажемо съ натискомъ вся Русь, бо банкъ якъ той Веспазіянъ не нюхавъ гроша, чиôнъ може „украинофильскій“ або „коренно-русскій“. Зъ того титулу нехай же буде вôльно и кождому Русинови сказати свое слово въ дѣлѣ банку, — бо очевидно, кождый тутъ интересованый и морально и матеріально, и радъ-бы сповнити свое officium boni viri.

Чимъ мы найбôльше наразилися упривілейованымъ Питіямъ въ дѣлахъ банковыхъ, — то тымъ, що вынели цѣле дѣло на публичну дискусію. Мы и теперь ще разъ заявляемо, що на нашъ поглядъ кожде чисте и честне дѣло мусить стояти на явности. По що туманити интересовану публику, по що робити все на-пôтемки? Чи свѣдчить о нормальнôмъ станѣ нашихъ народныхъ дѣлъ н. пр. той фактъ, що доси ще ведеся полемика о тое: хто давъ 75.000 зр. въ фонду вдовичого банкови, або що ôтпоручники фонду до послѣдного свого збору не знали о тôмъ, що фондъ въ однôмъ 1881 роцѣ вложивъ до банку на книжочки 80.000 зр.? По нашôй думцѣ, и найбѣднѣйшій капелинъ, предлачуючій за послѣдный свôй крейцарь руску часопись, повиненъ мати право знати о тôмъ, що дѣеся съ фондомъ вдовичимъ, якъ якій крылошанинъ ôтъ найбôльшого престола. Або знову чи свѣдчить о нормальнôмъ станѣ ôтносинъ вдовичого фонда до банку той фактъ, що въ комисіи фонда засѣдаютъ директоры та члены управляючого совѣта банку, коли фондъ заступае вже въ банку одинъ его директоръ? Не треба тутъ зараз думати щось злого, але колизія обовязкôвъ якъ на долони.

Не першій то и не послѣдный похитнувся — банкъ рускій. У Русинôвъ першій, бо доси лишь одинъ бувъ, але, якъ кажемо, хитались и падали банки, якъ снопы, и будутъ падати черезъ злу господарку, недбальство, непотизмъ, мальверзаціи и т. д. Дѣло въ тôмъ, що нехай на пôдъупадку чи й упадку банку тратятъ собѣ гриндеры, спекуланты, люде гоничій за высокомъ, — а не фонды, що мають годувати вдôвъ, сирôтъ та бурсакôвъ. Тутъ одиноке обезпеченье — не авантуруватись на ризикахъ банковыхъ, а шукати для такихъ капиталôвъ певной гипотеки. Зъ тои то причины мы стоимо за розлученьемъ вдовичого фонду съ банкомъ, на скôлько можна, и стояли за тымъ, щобы „Нар. Дôмъ“ не авантурувався порукою за банкову пожичку. Зъ тои причины мы и не могли не приплеснути ухвалѣ такои значной бôльшости ôтпоручникôвъ Фонду и видимôй интенціи самого предсѣдателя збору. Просимо вважити, яка тогды була критична хвиля для банку: 750.000 дефициту, пôмочи нѣ въ-ôтки, леда-день грозитъ конкурсъ, „Аціенда“ дае користи проблематичній, а хоче репересôвъ на лѣтъ десять... Щô було иншого ôтпоручникамъ Фонду вробити, якъ вробили? Нехай-бы була „Аціенда“ поставила грошѣ на стôлъ, — певно инакша була-бы запала ухвала... А такъ, здавалася ликвидація лучша, якъ вегетація банку въ дотеперѣшный способôъ.

Що до понятя „патріотизму“, о котрый зачепивъ „Нов. Проломъ“, — то мы скажемо, що патріотизмъ нездоровый — то також лихо. Патріотизмъ а бенгальскій огонь — то вовсѣмъ що иншого. Русинъ уважае своимъ патріотичнымъ обовязкомъ купувати у купця Русина. — але нехай купець-Русинъ въ того титулу не дае лихого товару дорожше, якъ жидъ. Русинъ мусѣвъ-бы тогды въ патріотизму купувати товаръ theuer und schlecht, хочь у жида купивъ-бы billig und schlecht. Такъ само и съ банкомъ. Зъ того титулу, що банкъ — рускій, — не выходитъ, щобъ Русинъ мавъ, терпячи страту, мовчати и ще може славословити... Се говоримо въ теоріи, бо въ практицѣ, при нынѣшныхъ нашихъ ôтносинахъ, годѣ всѣи правды сказати и справдѣ въ рôжныхъ мотивôвъ не кажеся, але вже бодай нехай буде вôльно — не славословити... Est modus in rebus и sunt certi fines...

На закôнченье ще одно. „Нов. Проломъ“, щобы его „родомонтада“ противъ личностей не надто вже вразила читателѣвъ, уважавъ потрѣбнымъ похвалити бл. п. Вол. Барвѣньского. Имени пок. Барвѣньского неразъ вже денкій паничѣ, — котрыхъ покôйникъ за житя державъ, якъ то Нѣмець каже, „zehn Schritt vom Leib“, — уживаютъ за паранань при поступкахъ такихъ, котрій покôйникъ бичувавъ безъ милосердія. За те ему за житя налили досыть горячого сала за шкôру, — теперь его нѣбы величаютъ... Господинове! Поступайте вы лишь тою дорогою, якою поступавъ незабутнои памяти Володимиръ Барвѣньскій, а тымъ вы найкраще его звеличаете! Тогды скрѣпится розпочате нимъ дѣло згоды, єдности мѣжь Русинами и усмѣхнеся наша заплакана Русь-мати! Якъ-небудь въ-далека вы стояли ôтъ него за житя, — то духъ его вблизится до васъ и обгорне васъ, якъ насъ теперь обгортае... Але при тôмъ все тамте, що послѣдна его статья въ „Дѣлѣ“, яку написала его трясучася вже рука, була вымѣрена противъ бенгальского огню въ журналистицѣ нашôй!

ДОПИСИ.

Зъ Турчаньского.

(Соборчикъ дезинальный въ Борыни. — „Єзуиты идутъ! Що робити?)

Дня 4 л. падолиста ôтбувся соборчикъ деканата высочаньского въ Борыни, на котрый прибуло 14 священникôвъ. По богослуженю слѣдувавъ соборчикъ, а потому всѣ священики поспѣшили на посвященье нового приходства. Однакъ не о соборчику хочу посвѣдомити нашъ рускій свѣтъ, а о тôмъ, що за дебаты були по соборчику аж до опівнôчнои поры. Се знову не тому пишу, щобы похвалитися, але щобы другихъ одушевити.

Провôдна гадка всѣхъ розговорôвъ, розборôвъ и внесень тыкала головно того: „якъ мы Русины, а именно священики высочаньского и жукотиньского деканатôвъ, маемо собѣ поступати, щобы парализувати всякій ворожій замахи якъ на нашу церковь, такъ и на нашу народность. Головнымъ моторомъ сеи гадки бувъ о. Мих. Прухницкій, парохъ Турки. Сей мужь на скрôзь перенятый чисто-рускою, дѣльно-патріôтичною кровію, попросивъ зôбраныхъ о голосъ и промовивъ:

„Справа, котру нынѣ замѣряю пôддати Всч. отцямъ пôдъ дебату, єсть такъ пекучою, що годѣ намъ на ню рôвнодушно глядѣти. Графъ Шамборъ, властитель доминіи Лôмна, умираючи записавъ дуже великій маєтокъ на бѣдныхъ. Екзекуторкою того завѣщаня постановивъ свою жену. Графиню пôдобйшли проворній Єзуиты и дорадили ѣй, щобы въ Лôмнѣ выбудувати велику фабрику, бо бѣдній люде мали-бы заробокъ. Ба, якій люде? Може нашій? Нѣ! Мають спровадити людей чужихъ и для нихъ побудувати тамъ костелъ и дати имъ яхного ксёндза. Разомъ съ тымъ костеломъ мають будуватися ще три въ Борыни, Высоцку выжнôмъ и Розлучи, а до нихъ мають настати також лат. ксёндзы, платній зъ якогось фонду. Що за мисію будутъ мати тіи костелы середъ руского народа въ горахъ, — легко догадатися. Не яшна она, якъ щобы нашъ народъ златинщити, а ôттакъ спольщити. Коли отже завчасу не подамо собѣ рукъ и не возьмемося до працѣ, щобы нашъ народъ до себе прикувати, — то хочесь менѣ вѣрити, що за кôлька лѣтъ такъ поважне число рускихъ священикôвъ не зѣдеся на соборчикъ... хочу ще дальше посунутися: що таки насъ выженутъ цѣлкомъ, якъ непотребôвъ. Всеч. отцѣ зволятъ тутъ взяти тую справу пôдъ дебату и ôттакъ вытычити дорогу, по котрôй поступати намъ, щобы мы съ народомъ не пропали.“

Промова о. Прухницкого вразила притомныхъ въ само серце, чого доказомъ кôлькагодинна дебата надъ пôднесеною нимъ справою. Майже всѣ забирали голосъ. Одній говорили, що надъ тымъ треба застановитися дома, а ôттакъ зъѣхатись и щось позитивного покласти; другій казали, що годѣ намъ що вдѣяти; а иншій, щобы просити графиню Шамборову понехати будову костелôвъ, а удѣлити значній запомоги на будовы церквей въ нашихъ горахъ, позаякъ тіи-жь суть въ дуже лихôмъ станѣ.

По такихъ рôжнородныхъ перегадкахъ забравъ голосъ одинъ свѣтскій Русинъ, гôсть въ домѣ о. Прухницкого и звѣстивъ яко певну рѣчь, що бôльша посѣлость Лôмна зô всѣми маєтностями и записами посмертными не есть анѣ графянѣ Шамборовои анѣ графа Пармы, котрый нѣбы мавъ закупити Лôмну, а есть она Єзуитôвъ пôдъ фирмою гр. Пармы и гр. Шамборои. Запомоги для церкви и иншій цѣли годѣ намъ ôтъ нихъ сподѣватися. Намъ тôлько дѣлати власными силами, и то чимъ скорше, тымъ лѣпше, а не ôткладати на завтра. „Я думаю, — говоривъ ôнъ, — що кому дорогій рускій народъ, то буде старатися его пôднести просвѣтою до самостôйности. Длятого предкладаю, щобы священики старалися о хорошій спѣвъ въ церквѣ, церкви прикрашали, а коли де якій праздникъ, якъ найбôльше зъѣздялися, и то що найменше съ трема проповѣдями, а поблизькій навѣтъ съ процесіями и съ якъ найбôльшимъ блескомъ богослужена ôтправляли. Можутъ Єзуиты прерôжными своими комедіями по Кальваріяхъ стягати до себе тôлько люда, — то можемо и мы найти на то гôдный способъ. Дальше мусятъ священики старатися, о скôлько можна, закладати читальнѣ и народъ всякими можливыми способами до себе притягати, а не ôтпыхати, тогды певно нѣ костелы, нѣ хитрощѣ єзуитскій не приманятъ его на свою сторону.“

Тую гадку ще бôльше скрѣпивъ о. Яворскій, парохъ въ Лôмны, жукотиньского деканата. О. Яворскій внесъ, щобы выбрати трехъ священикôвъ зъ деканата высочаньского, а трехъ зъ жукотиньского до комитету выконуючого, котрый-бы мавъ осущити подану программу. Сей комитетъ мае взывати на певній мѣсця священикôвъ съ проповѣдями на подану тему, другихъ зъ богослуженьемъ, а поблизькихъ съ процесіями, — Проектъ сей всѣмъ подобався и его одобрено.

Ще було дуже важне внесенье о. Ант. Венгриновича, щобы братства церковній лучилися разомъ до закупна скѣтла церковного зъ „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ. Всѣ священики дуже радо на те пристали и обѣцяли приложити свою руку до сего. Самъ же о. Венгриновичъ мае заняти ся спровадженьемъ скѣтла.

Пôзною доперва порою зачали священики розъѣздитися съ надѣею на лѣпшу долю. Дай Боже, щобы тѣ внесеня и замѣры дочекалися якъ найкрасшого успѣху! *Участникъ.*

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ стôлькыхъ делегацій.*) Дня 11 н. с. листопада радили четыри сполучені комисіи угорскій (Vierausschuss) надъ кредитомъ окупаційнымъ для Босніи и Герцоговины. На рôжній запытана ôтповѣдавъ министеръ Каляй, доказуючи, що удержуванье ôтдѣлôвъ патрольовыхъ (Streiftruppen) оказуеся ще на якійсь часъ потрѣбнымъ, — бо якъ минувшого року такъ и теперь съ настаньемъ способнѣйшои для розбишацтва поры року показалися знову ватаги розбишакъ въ силѣ ôтъ 13 до 14 голôвъ. Интересъ правительства вымагае конечно, щобы придавити розбишацтво якъ найенергичнѣйшими средствами. Министеръ сконстатувавъ звороть на лучше о стôлько, що нѣ одинъ зъ жителѣвъ не прилучився до розбишацкихъ ватагъ, що розбишаки приходятъ зъ по-за границь окупованыхъ провинцій и що ватаги не допускаются бôльшихъ розбоѣвъ. Зъ другои стороны призналъ однакожъ Каляй, що рухами розбишацкихъ ватагъ кермуе певна политична тенденція. Доказомъ сего, що ôтношеня въ окупованыхъ краяхъ поправилися, есть такожъ фактъ, що рекрутація въ цѣлôмъ краю ôтбулася въ найлучшôмъ порядку и середъ обставинъ, котрій управляютъ до внесеня, що всѣ верствы населеня о тôлько освоилися съ институціею побору, що на будучность нема причины боятися якого-небудь опору. — Цѣлый контингенсъ рекрутôвъ доставлено съ незвычайною легкостею. Новобранцѣ ставилися майже безъ выемки и то навѣть въ найгôршихъ округахъ, именно такихъ, котрій давнѣйше були выставлені на агитацію. Самій родичѣ заохочуютъ своихъ сынôвъ, щобы затягалися до войска, а увôльненій просили, щобы имъ вôльно було вступити до армія яко добровольцямъ. — Въ дальшихъ своихъ выводахъ вказувавъ министеръ на льояльній статіи чорногорскои газеты урядовои, въ котрыхъ можна пересвѣдчитися, що въ Чорногорѣ наступила змѣна переконани въ користнôмъ направленю для австро-угорскои монархіи. Хочь межи Австріею и Чорногорою не существуе трактатъ о выдаваню збѣгшихъ преступникôвъ, то послѣдными часами на реквизицію австрійскихъ властей выдала Чорногора двохъ утѣкачѣвъ герцеговиньскихъ, обжалованыхъ о злочинъство убійства. Такій объявы доказуютъ, що правительство чорногороке бажае супротивъ насъ поступати льояльно. — Навѣть при нормальныхъ ôтношеняхъ представляеся теперѣшна жандармерія недостаточною а въ виду того заходитъ потреба задержати и на дальше патрольовій колюмны, а кошты удержаня ихъ знайдутъ достаточну компензату въ редукціи арміи окупаційной. — Министеръ взявъ пôдъ розвагу питанье основаня греко-православного викаріяту въ Банялюцѣ, котре представляеся надзвычайно важнымъ для интересôвъ религійныхъ населеня, но министеръ не можe ще означити, въ якій способôъ справа та мала бы бути залагоджена. — Министеръ, обговорюючи ôтношеня фінансовій, наводитъ цифры въ доказъ, що вде до лучшого и констатуе корістній результаты, осягненій въ новоôткрытыхъ копальняхъ соли. — Переходъ ôтъ десятины до податку грунтового дасть перевестися лишь съ великою осторожностею. Помѣры катастральній готовій, но передовсѣмъ треба упорядкувати ôтношеня посѣлости. — Окупованій краѣ будутъ могли самій покрывати кошты на нихъ выложеній, бо суть о много продуктивнѣйшій, якъ въ початку всѣ думали. Министеръ ôтповѣвъ ôттакъ на кôлька запытань, почимъ цѣлый буджетъ принято съ невеликими модификаціями. — Дня 11 н. с. листопада зъ полудня ôтбулося пленарне засѣданье угорскои делегаціи, на котрôмъ предложено выготовленій въ комисіяхъ справоздання. Зъ сихъ предложень залагоджено дня 13 справоздання комисій: фінансовои и контрольной, а нынѣ маe прійти на дневный порядокъ справозданье комисіи для справъ заграничныхъ. — Делегація австрійска ôтбула дня 12 н. с. листопада свое перше засѣданье и приняла згôдно съ предложеньемъ правительства преліминарѣ спôльного министерства скарбу найвысшои палаты обрахунковои министерства справъ заграничныхъ и ordinarium войскового буджету. Справоздавець буджету военного бар. Гибнеръ вказувавъ на зъѣздъ въ Скерневицяхъ яко фактъ, що свѣдчитъ о утвержденю мира европейского, а що его не можна инакше толкувати, сего доказомъ ôтзывы такъ дипломатôвъ и правительствъ, якъ прасы. — Вчера велася въ делегаціи австрійскôй дискусія надъ кредитомъ окупаційнымъ.

(*Новый законъ о процесѣ цивильномъ.*) По поводу зôбрани рады державной появилася въ газетахъ вѣсть, що на ей порядокъ дневный прійде межи прочими предложеніями також проектъ новои процедуры цивильнои. Зъ компетентного же ререла заперечили однакожъ тую вѣдомôсть, покликуючися на се, що найблизша сесія за коротка, щобы проектъ сей мôгъ перейти дискусію. Зъ тои самои причины не прійде також на дневный порядокъ проектъ нового закона карного.

(*Соймови угорскому*) маe министеръ комуникацій предложити проектъ закона о регуляціи Дунаю. Кошты обчислено на 15—16 міліонôвъ, котрій мають бути розложені на 10 лѣтъ.

(*Архіепископа Гангльбауера*) именувавъ папа кардиналомъ, а дня 12 н. с. листопада прійхавъ нарочно до Вѣдня папскій делегатъ, щобы ему вручати кардинальскій ôтзнаки. Достоинъство кардинальске дôстаеся въ участи лишь малому числу достойникôвъ духовныхъ, не будучихъ Італіянцями. ôтзначенье же Гангльбауера наступило, здаеся, въ нагороду за пропаганду католицизму въ Босніи и Герцеговинѣ, котрои ôнъ есть головнымъ протекторомъ и за-для котрои ôнъ основувавъ навѣть товариство.

(*Цыкавій питання зъ политичнои аритметыки.*) Пôдъ такимъ заголовкомъ выйшла на днихъ въ Загребѣ брошура, котрои авторъ, инспекторъ середныхъ шкôлъ розбираe на основѣ математичныхъ операцій ôтношенье Хорватіи до Угорщины що до поношеныхъ ними кравми тягарôвъ и выказуе суперечность межи поодинокими постановами закона угодового. Авторъ заключае, що интересъ удержувания добрыхъ ôтношень межи Хорватією и Угорщиною вымагае, щобы ей недавій постановы були справлені въ депутаціяхъ регнаколярныхъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. При новыхъ выборахъ, якъ се можна було предвидѣти, зыскали найбôльше соціялисты. Вже до теперь мають они 15 мандатôвъ, — число потрѣбне до ставляня самостôйныхъ внесень. Новій выборы тревають ще дальше и есть надѣя, що перейде ще бôльше соціялистôвъ. — Нѣмецка рада звязкова розпочала онодгы свои спеціяльній дебаты надъ буджетомъ. Новый преліминарь военный для руского контингенсу выносить въ ординаріюмъ 262,700.000 марокъ (о 1,300.000 бôльше якъ сего року), въ екстраординаріюмъ 11,600.000 марокъ (о 6 мил. бôльше). Буджетъ справъ заграничныхъ преліминовано на 7,200.000 марокъ. — Пруска рада державна розпôчне свои повнй засѣданя на слѣдующій тыждень. — „Nord. Allg. Ztg.“ доноситъ, що на конференціи африканьскôй буде также заступлена и Туреччина; представителемъ ея маe бути берлинській посолъ Сандъ паша. Італійскій посолъ дôставъ наказъ, щобы въ справѣ Конго такъ само поступавъ, якъ будутъ поступати представителѣ Россіи и Австріи.

Сербія. Зъ Бѣлграду доносятъ до „Köln. Ztg.“, що сербско-болгарскій сôборъ маe вже сими днями бути остаточно порѣшеный. За згодою Россіи и Австріи велися переговоры съ Болгарією и ся послѣдня дала вдоволяючій пояснена, а Сербія знову згодилася на урегулёванье границь черезъ замѣну, корыстну для обохъ сторонъ. Сербія признае прихильнымъ и дружнымъ змаганимъ болгарского князя великій заслуги, тымъ бôльше, що его не було въ краю, коли конфликтъ пограничный а ôнъ вернувши до краю старався заразъ якъ найскорше его залагодити.

Бельгія. Засѣданя парламенту ôткрыто 11 с. м. безъ престольной бесѣды, почимъ перше засѣданье ôтрочено на слѣдующій день. Сенатъ выбравъ той самъ выдѣлъ що и давнѣйше, именно Анетана президентомъ а Мероде и Ринта его заступниками по чѣмъ ôтрочився на часъ неозначеный. Коли брукселськй послы выходили зъ церкви, привитала ихъ товпа народа передъ церквою. Коли ôттакъ явилися екземинистры, народъ почавъ проняшно кричати: „Най жіе король“. Фреръ-Орбанъ маe слѣдующого вторка интерпелювати предсѣдателя кабинету о внутрѣшномъ положеню. Того дня маe также ôтбуватися новый выборъ бельгійского министра для справъ заграничныхъ, Караманъ-Шиме, въ Филиппиль; наколи-бъ его кандидатура упала, наступила-бы мала кризисъ въ бельгійскôмъ кабинетѣ.

Єгипетъ. Якъ властиво стоятъ справы въ Єгиптѣ а головно въ Суданѣ, трудно нынѣ сказати. Нема дня, щобы депеши и телеграми не приносили зъ ôттамъ щось нового и щобъ того, що одного дня подаютъ зъ достоверного жита, на другій день тогожъ не ôткликували. Наколи правда, що доноситъ „Republique Francaise“ зъ Массуы, то въ Суданѣ наступивъ-бы великій переворотъ. Газета ся пише именно, що всѣ племена межи Кассала а червонымъ моремъ станули по сторонѣ Магдія. Першимъ дѣломъ сихъ племенъ було, що они на край Богосъ, котрый пôсли угоды адмирала Ютa съ абессиньскимъ королемъ Оганнесомъ мавъ бути съ кôнцемъ сего року ôтступленый Абессиніи. Они зрабували мѣсто Керенъ и знищили телеграмъ межи Хартумомъ и Массуа. Жителѣ зъ Богосъ повтѣкали до Абессиніи. Ворохобня ся пояснюеся тымъ, що Магдіеви удалось прецѣ разъ добути Хартумъ и ôбстати Гордона. Що до сего послѣдного богатыря, то трудно сказати, що съ нымъ властиво дѣеся; ôнъ вже тôлько разôвъ умиравъ зъ рукъ ворохобникôвъ и тôлько разôвъ ôтживавъ на ново въ европейскихъ газетахъ, що мимо волѣ насуваеся гадка чи Гордонъ не стався вже якою митичною особою „Rep. Franc.“ каже, що англійскій газеты зъ умыслу мовчатъ о высше наведеныхъ фактахъ.

НОВИНКИ.

— **До ЧЧ. Выборцѣвъ до рады повѣтовои въ Золочевѣ!** Понеже при послѣдныхъ выборахъ до рады повѣтовои въ Золочевѣ межи выборцями рускими зайшло непорозумѣнье, будто зъ тои причины, що не всѣ выборцѣ знали о заязавшôмъ-ся комитетѣ передвыборчôмъ и о листѣ кандидатôвъ, — почитую собѣ за обовязокъ яко уступаючій радный завôзвати всѣхъ выборцѣвъ на день 28 л. падолиста с. р. до Золочева до заѣзднаго дому Гроскопфа въ цѣли уложеня листы кандидатôвъ до рады повѣтовои въ Золочевѣ. — *Юстинъ Тарнавскій*, уступаючій радный.

— **Выдѣлъ тов. „Сѣчь“ у Вѣдни** завзывае всѣхъ своихъ давныхъ товаришѣвъ, котрій давнѣйшими ро-

ками и торбкъ передъ феріями зъ библіотеки товариства вызичили книжки, щобы ихъ найдальше до кôнця падолиста с. р. звернули до библіотеки „Сѣчи“. Адреса товариства: Wien, VIII. Landongasse 49, A. 2 Stiege, Th. 17. — *Отъ Выдилу тов. „Сѣчи“.*

— **Читальня руска въ Станиславовѣ** отворена, якъ було заповѣджено въ „Дѣлѣ“ ч. 123, дня 9 л. падолиста въ рынку ч. 6., I поверхъ. Комнаты читальнѣ ясній, веселій и приличнô обставленій. Того-жъ дня о 4 год. зъ полудня заповнили читальню тутешній Русины, а прибули такожъ патріоты зъ сусѣдныхъ селъ: священики, мѣжъ ними о. Стефанъ Ленкавскій зъ Угорникъ, учителѣ народній и господарѣ. Зборы конституючій товариства ôткрывъ предсѣдатель комитету основателѣвъ о. Т. Шанковскій промовою, пôднѣсъ, що читальня ôтповѣдае давно почуваной потребѣ, повитавъ численно зобраныхъ членôвъ и запросивъ на секретаря зборôвъ п. Петра Кумановского. Дръ Окуневскій здавъ зъ дѣяльности дотеперѣшного комитету и ôтчитавъ имена жертводавцѣвъ на устроенье читальнѣ. Потому о. предсѣдатель зарядивъ прочитанье принятыхъ ц. к. намѣстництвомъ до вѣдомости статутôвъ и пôддавъ тѣ статуты пôдъ голосованье. Статуты принято одноголосно, а предсѣдатель оголосивъ товариство уконституованымъ и завôзвавъ присутныхъ вписати свои имена. Опôсля приступлено до выбору головы и выдѣлу. Головою выбрано совѣтника консисторского и пароха станиславôвского о. Теодата Шанковского, а до выдѣлу: о. Іоана Литвиновича, катихита гимназіи; пп. Остапа Левицкого, проф. реальн. школы; дра Теофиля Окуневского, кандидата адвокатуры; Соφрона Недѣльского, проф. гимн.; дрида Ивана Ключенка, канд. адвок.; Петра Кумановского, учит. гимн.; Турка, пенс. урядника и Теодора Стахевича, купца. — Потому проф. Желехôвскій прочитавъ телеграны: 1) Ôтъ Олександра Коніського зъ Кіéва: „Витаю станиславôвскихъ робôтникôвъ на нивѣ освѣты и розвою руского народа. Щасти Боже Вашôй читальни!“ 2) Ôтъ патріотôвъ читальнѣ калуской: „Щасть Боже розпочатому дѣлу! Працюйте для блага народа, а слава наша не вмре, не поляже на перекôръ противникамъ! Читальня калуска: Теницкій, мѣстопредсѣдатель.“ 3) Ôтъ товариства „Сѣчь“ у Вѣдни: „Нашъ щирый сердечный привѣтъ Вашôй роботѣ коло народнôи просвѣты! Сѣчь“. 4) Зъ Тернополя: „Помагай-Бôгъ, Братя, при закладинахъ зáрева Вашого товарискôго и духовного житя! Нехай цѣла Русь — Станиславôвщина огрѣеся коло него теплôмъ єдности братскôи и любови до всего, що свое рôдне! Тернопôльска Руска Бесѣда.“ Сердечными окликами витали зôбраній тѣ телеграмы. — Ставлено ще кôлька внесень що до дальшого устроєня читальнѣ. О. Литвиновичъ пôднѣсъ заслуги дра Теофиля Окуневского коло введеня въ житье читальнѣ, — а выбраный голова запевняючи, що буде трудитись по своимъ силамъ для добра читальнѣ, закрывъ зборы окликомъ „многая лѣта“ въ честь Є. В. цѣсаря Францъ-Іосифа, котре члены одушевленій трича повторили. Довго ще продовжались веселій, сердечній розмовы. — Заразъ вô второкъ уконституовався выдѣлъ: заступникомъ головы выбрано п. О. Левицкого; секретаремъ п. П. Кумановского; библіотекаремъ п. С. Недѣльского; касіеромъ и господаремъ дра Т. Окуневского. Постановлено устроити въ груднô вечеринцѣ музикальній. Комнаты читальнѣ отворенй цѣлый день, все навѣдуются члены и гостѣ и забавляются до пôзного вечера читаньемъ и товарискими забавами.

— **Торжественне ôткрытье читальнѣ въ Хлѣвчанахъ, въ Равщинѣ,** ôтбулося д. 2 л. падолиста с. р. По вечôрни многочисленій мѣсцевій и запрошенй гостѣ удалися до комнаты ôтоступленои на читальню ч. Лукою Медоседемъ, прикрашеной цвѣтами, диванами и портретомъ Є. Вел. цѣсаря. Лишь дрôбна частина народа могла змѣститись въ комнатѣ, прочій огопли изъ внѣ и черезъ ôтчинений ôкна мусѣли приглядатись и прислухуватись небувалому торжеству до пôзнои ночи. Хорошe и горячe вступне слово выголосивъ ч. Лука Медвѣдь, пѣвець церковный, основатель читальнѣ и закôнчивъ его многолѣтствомъ Є. Вел. цѣсареви, котре хоръ ôтспѣвавъ. Потôмъ выбрано предсѣдателемъ збору о. Омеляньского зъ Пристанѣ, а ôнъ покликавъ на свого заступника о. А. Дольницкого, а на секретаря п. Теодора Козловского, властителя бôльшои посѣлости въ Лавриновѣ. О. Омеляньскій поднкувавъ за довѣріе и честь ему оказану и давъ голосъ о. Дольницкому, котрый прехорошою, поучаючою бесѣдою о значеню и задачи читальнѣ, о ей будущихъ результатахъ для руского народу тронувъ глубоко всѣхъ присутныхъ. Одушевленый народъ, неначе въ ôтповѣдь на прекрасній слова о. Дольницкого, ôтспѣвавъ грôмко: „Щасть намъ Боже!“ Потôмъ о. Омеляньскій въ дуже популярный способъ гарно розказавъ про долю руского народа въ минувшинѣ, згадавъ про часы панщинній, опôсля схарактеризувавъ нынѣшний часъ и змагання до просвѣты, народного самопôзнания и самопомочи, хочь се не обходится безъ борбы на кождôмъ кроцѣ, и въ загалѣ порушивъ дуже богато рѣчей, котрій народъ нашъ нынѣ необходимо знати повиненъ. По тôй бесѣдѣ хоръ ôтспѣвавъ „Миръ вамъ брата“. Слѣдувала хороша деклямація сына основателя читальнѣ, Василя Медведя, „До читальнѣ“, а по тôмъ хоръ ôтспѣвавъ пѣсню „Ще не вмерла Украина“. Ôттакъ панна Ирина Омеляньска пречудно ôтдеклямувала поезію „До ластôвки“, и набирала богато оплескôвъ, а хоръ ôтспѣвавъ композицію Вахнянина „Извелася наша доля“. Наконець 12-лѣтный Василько Клебанъ ôтдеклямувавъ дуже мило отишокъ: „Чи буде доля, чи нѣ“? По бесѣдѣ о. Омеляньского вступило до читальнѣ до 100 членôвъ, майже половина женщинъ, а гарный примѣръ дали панѣ: Петронеля Козловска, дочка мѣсцевого пароха, Ольга Лысякôвна, Ольга Дольницка, и др. До выдѣлу читальнѣ выбраній: ч. Лука Медвѣдь головою; ч. Ив. Клебанъ его заступникомъ; ч. Федь Шестакъ секретаремъ; о. А. Дольницкій библіотекаремъ и Яцко Трушь касіеромъ. По выборѣ выдѣлу зобраній ôтспѣвали сердечне „многая лѣта“ оо. Омеляньскому и Дольницкому за ихъ любовь къ народу, — а ôттакъ наступило угощенье гостей прибувшихъ зъ Бугынъ, Пристани и др. Де панує миръ и любовь, де священикъ въ громадѣ мовь батько мѣжъ своими дѣточками, — тамъ надѣятись плоду зъ цвѣту читальнѣ...

— **На бенефисъ п-ѣ Попелевои** улюбленои артистки руского сцены, буде вô второкъ слѣдуючого тыждня представлена въ рускôмъ театрѣ мелодрама „Гальна“, перероблена зъ оперы съ музыкою Монюшка. Маемо повну надѣю, що не тôлько почитателѣ и любителѣ таланту и голосу п-ѣ Попелевои, але и вся руска публика поспѣшитъ радо на се представленье и схоче хочь симъ дати доказъ, що знае и умѣе поважати правдивый талантъ и совѣстну працю своеи артистки.

— **Зъ представленя театрального на дохôдъ товариства „Шкôльна Помôчь“,** даного рускимъ народнымъ театромъ дня 11 л. падолиста, дôстало товариство 39 зр. 15 кр. При тôй нагодѣ зложили наддатки П. Т.: оо. Сильвестеръ Сембратовичъ 10 зр., дръ Пелешъ 4 зр., дръ Олександеръ Огоновскій 1 зр., дръ Юл. Целевичъ 1 зр., дръ Литвинъ скій 1 зр., проф. Левкевичъ 50 кр., п. Явдыкъ 1 зр., о. Бѣлиньскій 1 зр., проф. Юл. Романчукъ 1 зр. Въ имени убогихъ дѣтей складае выдѣлъ товариства сердечну подяку всѣмъ Вп. дателямъ, а такожъ всѣмъ Вп. Гостямъ, що зволили въ той день явитись на представленю.

— **Именованье гр. кат митрополита.** „Dz. Pol.“ довѣдуеся, що именованье епископа Сильвестра Сембратовича гр. кат. митрополитомъ львôвскимъ наступитъ вже сими днями а именованье митрата о. Пелеша епископомъ станиславôвскимъ має наступити доперва за кôлька недѣль.

— **Зъ Перемышля** пишутъ намъ: Дня 20 л. падолиста с. р. въ празничный день св. Архистратига Михаила ôтбудеся въ Перемышли въ передмѣскôй церквѣ на Болоню (бо катедральный храмъ ôтновляеся) торжественна инстиляція и канонична институція двохъ ново-именованыхъ крылошанъ-пралатôвъ, двохъ крылошанъ соборовыхъ якъ и шести ново-именованыхъ крилошанъ почестныхъ. Преосв. архіерей киръ Іоанъ, хотячи той для церкви и народу такъ важный актъ въ ответный ему способъ совершити, завôзвавъ до присутности при тôмъ обрядѣ цѣлый дотеперѣшный соборъ капитульный якъ и всѣхъ давнѣйше вже поставленыхъ почестныхъ крилошанъ своеи епархіи. По совершеню обряду инстытуційного даный буде Преосвященнымъ Владикою въ честь ново-поставленыхъ достойникôвъ церкви обѣдъ, въ котрôмъ всѣ наведенй достойники въ числѣ 17 мають взати участь. Патріотичный клиръ діецезіи Перемыской ôтъ серца желае, щобы той день инсталяційный стався пôдъ проводомъ возлюбленого Батька-Владыки почномъ свѣтлои еры дальшои дѣяльности нашихъ достойникôвъ церкви для блага руской церкви и руского народа.

— **Желѣзница Стрый-Бескидъ-Мункачѣвъ.** „Czas“ доносатъ, що будова долѣшнои части галерии бескидского тунелю зô стороны ôтъ Сколього розпочалася вже передъ кôлькома днями; ôтъ стороны Угорщины розпочалися роботы около такожъ самои галерии ще 1 серпня с. р. и выносятъ вже около 150 метр. довжины. Будова горѣшнои части галерии на сторонѣ угорскôй розпôчнеся вже також незадовго. Такимъ способомъ розпôчнеся за два або три мѣсяцѣ робота около самого тунелю на всѣхъ точкахъ. Наколи не буде жадныхъ перешкоды, то навѣть при значнѣйшôмъ доплывѣ воды можна буде перебити долѣшну галерію 2 кильометры довгу до 15 мѣсяцѣвъ, а самъ тунель може бути выготовленый за 20 мѣсяцѣвъ ôтъ нынѣшного дня. На угорскôй сторонѣ розпочалося заразъ при самôмъ полуднево-захôднôмъ порталю регуляція рѣки Вички на бôльшій розмѣры.

— **На почтѣ въ Рогатынѣ** якъ не було, такъ и нема слѣду якихъ рускихъ бланкетôвъ, рецеписôвъ, картъ кореспонденційныхъ, и т. д., — все лишь польске та польске. Законы тамъ не обовязуютъ... Хвальна Дирекція почтъ не повинна довше того терпѣти, бо Русины рогатыньскій дуже огôрчений, не хотятъ пôдписувати польскихъ рецеписôвъ на рускій адресы — и листы лежатъ собѣ на почтѣ! Черезъ шовинизмъ польскій має терпѣти руска публика?

— **Намѣстникъ п. Залескій** має бути именованый членомъ палаты панôвъ на мѣсце померлого гр. Генриха Водзицкого.

— **Ôтъ о. Іоана Петрика,** пароха зъ Волосткова пôдъ Мостисками одержуемо спростованье надôсланои намъ новинки зъ Мостискъ (ч. 114 зъ 2 (14) жовтня), въ котрôй сказано, що въ школѣ мостискôй не удѣляеся рускимъ дѣтямъ наука религіи черезъ руского катихита и ихъ учитъ религіи катихитъ польскій. О. Петрикъ поясняе, що передъ 14 лѣтами черезъ одинъ рôкъ не учено рускои религіи въ школѣ мостискôй зъ причины немочи бувшого пароха, а̀ж на припорученье дек. соборчика обявъ ей нынѣшный пароxъ Мостискъ, о. Іосифъ Лисковацкій, пôдъ той часъ сотрудникъ въ Цепержи, $^3/_4$ милѣ ôтъ Мостискъ и за нужденну ремунерацію черезъ 6 лѣтъ двѣчи тыжднево ѣздивъ до мостиской школы. По переносеню о. Лисковацкого до Тулиголовъ, его наслѣдники не хотѣли пôдятися того труду и знôвъ черезъ цѣлый рôкъ школа була безъ руского катихита. Але ôтъ коли о. Лисковацкій ставъ парохомъ мостискамъ знôвъ учитъ рускихъ дѣтей религіи и дѣти поробили красній успѣхи. о чимъ може пересвѣдчитися ординаріятскій комисарь. Дописуватель отже був зле поінформованый, а я уважаю своимъ обовязкомъ выступити въ оборонѣ правды и о. Лисковацкого, котрый богато похвальныхъ заслугъ положивъ для мостиской школы. — *І. Петрикъ.*

— **Подяка.** Вп. п. В. Вержхлейскій, дѣдичъ зъ Кабаровець (повѣта золочѣвского) зволивъ ласкаво своимъ коштомъ цѣлкомъ зреставрувати будынокъ шкôльный, а часто також закупляе для нашихъ дѣтей книжки, таблички и иншій приборы до науки. Складаемо за те п. Вержхлейскому именемъ цѣлои громады и молодежи шкôльнои разомъ съ учителемъ найщирѣйшу и найсердечнѣйшу подяку. — Кабарôвець, д. 6 падолиста 1884. А. Дмитришинъ, начальникъ громады; Ив. Довсань, Гр. Кравчишинъ, радній.

— **Папскій ордеръ.** П. Іосифъ Саламонъ ц. к. староста въ Борщевѣ получивъ папскій ордеръ св. Георгія, котрый при великôмъ торжествѣ вручивъ ему делегатъ преосв. сп. Сильвестра крылошанинъ и приходянкъ въ Скалѣ о. Костецкій. По торжественнôмъ богослуженю въ борщевскôй церкви, въ котрôмъ взяло участь много священикôвъ и въ присутности урядникôвъ державныхъ, представителѣвъ радъ повѣтовыхъ, делегатôвъ громадъ мѣскихъ и сѣльскихъ вручивъ делегатъ епископскій по ôтповѣднôй промовѣ ордеръ п. старостѣ. Въ бюрѣ складали п. Саламонови урядники, делегаты мѣстъ и сѣлъ и много приватныхъ особъ свои желаня. По цѣлôй церемоніи ôтбувся у п. старосты обѣдъ.

— **На руску бурсу въ Тернополи** зôбравъ о. Еман. Лисинецкій на весѣлю богослова п. Котлярчука съ п. Евгенією Главовицкою въ Товстенькôмъ 16 зр. 40 кр. Зложили П. Т.: о. Левицкій зъ Сидорова 1·60 зр., о. Мицьковскій 1 зр., о. Мацѣевскій 1 зр., о. Котлярчукъ 1 зр., о. Шанковскій 1 зр., о. Григ. Ганкевичъ 1 зр., о. Главовацкій 1 зр., п. Кинъ Ганкевичъ 1 зр., о. Грицина 40 кр о. Кл. Соневицкій 40 кр., п. Левъ Кисѣлевскій 1 зр., п. Екгардтъ 1 зр., п. Мелешкевичъ 1 зр., о. Еман. Лисинецкій 1 зр.

— **Переходъ на жидôвску вѣру.** Андрѣй Назаръ, родомъ въ Яворова проживаючій у Львовѣ, лѣтъ 37 зарôбникъ при предприемствѣ чищеня каналôвъ, котрый передъ 10 роками оженився був съ Матроною Бойко, познакомився був передъ кôлькома лѣтами съ кельнеркою Втою и въ сеи причины розвѣвся передъ трема мѣсяцями съ своею жôною. Коли однакожъ Вта не хотѣла съ нимъ жити, рѣшився ôнъ принати жидôвску вѣру и поѣхавъ до Бôбрки, де дня 2 с. м. пôддався ритуальнôй операціи, въ наслѣдокъ котрои заслабъ. Коли опôгды мусѣвъ ставитися въ полиціи, щобъ оправдатися за выкраденье постелѣ, образôвъ, грошей и другихъ рѣчей своеи першои жôнки, мусѣвъ взяти фіякра, щобъ доѣхати на призначене мѣсце.

Въ Цѣшинѣ допустився фельдфебель Лопатыньскій атентату на полковника Зедельмаера пôдчасъ инспекціи. Лопатыньскій стрѣливъ до полковника и ранивъ его легко въ руку; опôсля стрѣливъ въ себе двѣчи и ранився тяжко въ живôтъ. Лопатыньскій бажавъ помститись на полковнику за наложену на него кару т. зв. „Zimmerarest-y“.

— **Що то можна въ бѣдѣ прибагнути?** Въ однôмъ селѣ въ Прусахъ пріѣхавъ екзекуторъ податковый до одного убогого селянина, але не мавъ що у него взяти, бо заставъ цѣлого маетку — двѣ безроги. Не надумуючись, попрѣчиплявъ имъ до хвостôвъ картки зъ надписею „засеквестровано“ и ôтъѣхавъ. Селянинъ зарѣзавъ на другій день обѣ безроги, опродавъ мясо а хвосты зъ надписами прибивъ на хлѣвахъ.

— **Именованя и перенесеня.** Намѣстникъ именувавъ: Іосифа Залеского, Здислава Гепперта и Тадея Розборовского провизоричными комисарами повѣтовыми, а Станислава Ржуховского, Людомила Тшасковского и Казимира Скшиньского провизоричными канцелистами намѣстництва. Дальше перенѣсъ намѣстникъ провизор. комисаря І. Залеского до Бережанъ, провиз. концеписту Ст. Ржуховского до Кольбушовы и практик. концепт. намѣстництва: Людвика Страшевского до намѣстництва, Вацлава Бухлевича до Билои, Іосифа Лянге до Городенки и Володислава Яворского до Горлицъ. — Министерство торговлѣ именувало офиціала почтового Станислава Смолюховского офиціаломъ рахунковымъ при дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ. — Краева дирекція скарбу именувала Ив. Лушпиньского асистента при рахунковôмъ департаментѣ министерства, офиціаломъ рахунковымъ для справъ салинарныхъ при тôмъ-же департаментѣ. — Рада шкôльна краева именувала Евгенія Кубрихта дôтычымъ учителемъ школы етатовои въ Любинцяхъ.

— **Дрôбни вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ зъ приватныхъ фондôвъ 300 зр. запомоги для громады Печенѣжина, пов. коломыйского на будову школы. — При арештованю селянъ Фиксака и его сына, пôдозрѣныхъ о крадѣжъ, жандармъ заколовъ багнетомъ Фиксака а его сына ранивъ лишь легко. — Въ вѣденьскôй оперѣ пôдчасъ пробы, запавôн рухомый помбетъ на оценѣ черезъ що кôлькохъ артистôвъ и слугъ театральныхъ упало въ глубину 12 отôтъ пôдъ оцену и декотрій зъ нихъ тяжко ранилися.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

— **Малорусско-нѣмецкого Словаря** выйшовъ сегодня четырнайцятый выпускъ въ $2^1/_2$ арк. (38 b—40b, стор. 601—640 *Папырница—Пôддурити*) цѣна 50 кр. Вся дотеперь выйшовшій аркушѣ (числомъ 40) коштуютъ 8 зр. а. в. и можна ихъ дôстати у автора або въ Друкарни тов. им. Шевченка у Львовѣ. Черезъ всѣ редакціи рускихъ часописей львôвскихъ можна Словарь той замовляти и грошѣ предплатнй на дальшій аркушѣ пересылати. Выпускъ пятнайцятый вже печатаеся такожъ въ $2^1/_2$ арк. — За присланій ласкаво матеріялы, доповненя и поправки до мого Словаря складаю сердечну подяку Вп. пп.: Ант. Бобикевичеви (зъ Студѣнки), З. Грушкевичови, Ад. Грабовеньскому, Ю. Сельскому, Ник. Колцунякови, Вп. панні Марѣйцѣ Бурачиньскôй, Ник. Лукашевичеви, Ом. Левицкому, Вп. пани Ользѣ Левицкôй (зъ Рахинѣ), Соφр. Недѣльскому, Ив. Попелеви, Вас. Бѣлецкому, Гавр. Боднарови. — Прошу всѣхъ Вп. Земляковъ о ласкаву помôчь моральну и матеріяльну въ трудѣ щиро-рускôмъ народномъ. — Станиславôвъ 14 падолиста 1884. — *Проф. Евг. Желехôвскій.*

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского** вплынуло: ôтъ Вп. Александра Барвѣньского зъ Тернополя 80 зр., зъ розпродажи 9 примѣрниковъ „Скошеного Цвѣту“ 9 зр.; зъ ôтсотокъ 29 зр. 99 кр. — разомъ съ попереднымъ **1333 зр. 49 кр.** Зъ тои сумы выдано на вымуроване гробу и на екегумацію до теперь 233 зр. 90 кр.

— **На стипендію имени Володимира Барвѣньского** зложили: Вп. Билинкевичъ 1 зр., М. Бачиньскій зъ Джурина 1 зр., о. М. Левицкій складку на празнику въ Кипячцѣ 7 зр.; за 4 примѣрники „Безталанного Сватана“ 2 зр. 40 кр., за 1 примѣрникъ „Бесѣды на вѣчу“ 25 кр., за 1 примѣрникъ „Безталанного Сватана“ 80 кр., — разомъ съ попереднымъ **950 зр. 42 кр.**

— **На „Руский Праватварь“:** о. К. Добряньскій въ Лежаховѣ 3·25 зр., о. І. Барвѣньскій въ Постолôвцѣ 3·25 зр., Пчт. Читальня въ Бѣлôмъ Камени 3·25 зр., о. Т. Глиньскій въ Городници 3·25 зр., Пчт. Братотво церковне въ Хмелѣвцѣ 3·25 зр., о. А. Балицкій въ Колодрôбцѣ 3·25 зр., о. Константиновичъ въ Боську 3·25 зр.

На дохôдъ товариства „Академическій Кружокъ“

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Суботу 3 (15) листопада 1884.

Капраль Тимко

або:

Що насъ губитъ

мелодрама въ 5. актахъ Т. Ш. съ спѣвами и танцями, музика В. Матюка.

Назвы актôвъ: 1. Поворотъ. 2. Намова. 3. Громы спадаютъ. 4. Кара Божа. 5. Щастье заблысло.

Зъ співудѣломъ хору товариства „Академическій Кружокъ“.

(Режисеръ: **И. Грыневецкій**)

Въ недѣлю дня 4 (16) листопада 1884.

Великій рыбы

комедія въ 3 актахъ М. Балуцкого, перевôдъ И. Грыневецкого.

Закôнчитъ:

Покôйникъ Опанасъ

Слова и музика А. Янковского.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр.. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (110—?) поручае

Специяльности и универсальній средства французкій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Огнетревалій и безпечній ôтъ влому

КАСЫ солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и пасковлёвыми засувками такій, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(25—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

(Надôслане.)

Звертаемо увагу Вп. читателѣвъ на анонсъ обохъ фирмъ **M. Stein in Hamburg и Valentin & Co. in Hamburg**, ôтносячійся до **Гамбургскои лотерии грошевои**, котра безперечно мусить заинтересувати публику и подае кождому случайность малымъ выдаткомъ спробувати свого щастя.

20 процентъ
за машину до шитя.

72 нейсатыхъ агентовъ змагаеся через цѣлый рѣкъ по краю и предкладае нашій легковѣрній публицѣ машины до шитя на раты, блягуе при тѣмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальні американськѣ** и що тѣ машины получили на выставѣ амстердамській дипломъ почестный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тѣ агенты такъ неутомимо угаяютъ по краю и такъ блягуютъ? — бо достаютъ за то 20 процентъ отъ тои квоты, котру підписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити лѣпше процентъ платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Сотъ ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рѣчно через свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданои машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихѣ машины за грубій грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конецъ такому страшному вызыскуваню нашои публики, постановивъ я отъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. є. въ трехъ рѣжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера ножній съ найнов. полѣпшеніями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручній по 48 и 38 зр.
Раты тыжденій 1 зр., мѣсячній 3 зр., квартальній 12 зр., готовкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промыслового, що якъ разъ выйшла въ житье, вожна зъ стороны агентовъ обѣцювана гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій **механикъ и властитель торговлѣ машинъ. Львовъ, готель Жоржа.**

Принятій въ замѣну машины уживаній, отпродую по тѣй самѣй цѣнѣ по якѣй я приймивъ, т. є. ручній отъ **3 до 12 зр.**, ножій отъ **5 до 15 зр.** 1156—33 ?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядовъ, образовъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, отихарѣвъ, балдахиновъ, хоругвъ, фанъ, плащеницъ, образовъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасовъ, престоловъ и на стѣны церковній; band-ариковъ або образы процесіональній; хрестовъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестовъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, амфулокъ, дарохранительницъ, дароносицъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, полиандровъ (пауковъ), подсвѣчниковъ (лѣхтарѣвъ), канделябровъ, лампицъ, свѣтла церковного, диановъ, цвѣтовъ и проч.

Великій складъ товаровъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовій и десеровій, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.
Цѣнники въ рускомъ языцѣ высылаются на жаданье даромъ.

Опакованье даромъ. 1194 6—?

На вѣденьскій всесвѣтовій выставѣ отзначена 2 медалями поступу за 8 вылитыхъ и выставленыхъ дзвоновъ для Votivkirche у Вѣдни. — На нижно-австрійскій выставѣ промысловій у Вѣдни 1880 отзначена золотымъ медалемъ.

Цѣс. кор. **надворна отливарня дзвоновъ** з **металю**

Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ
(Peter Hilzer in Wr.-Neustadt) 989 (23—24)

поручаеся для **замовлень дзвоновъ всякои величины и звучности.** За попередъ означеный звукъ або чисто-гармонійный акордъ цѣлого подзвону гарантуеся.

Гармонійный подзвонъ дзвоновъ припрестольныхъ съ чистымъ сильнымъ звукомъ коштуе:

Зъ срѣбно-бѣлого никлю:		Зъ альпакка и мосязу:	
1 подзвонъ съ 4 дзвониками	15 зр.	1 подзвонъ съ 4 дзвониками	10 зр.
1 „ „ 2 „	12 зр.	1 „ „ 2 „	8 зр.

Тая отливарня существуе отъ 1838 року и досе вылила 2946 бильшихъ дзвоновъ въ вазѣ 1,080.270 килогр. — **Сплата также на раты.**

Угорско-французске

АКЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пбсля всякихъ существующихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ отбуваючихся що року тягненяхъ.

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готовкою вплаченый кап. акційный зр.	4.000.000.—
Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 . .	3.065.712·74
зр.	7,065.712·74
Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ . . . . . зр.	32,640.406·—
за убезпеченя на житье.	
Въ тѣмъ самѣмъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр.	19.865.045·29
доходу зъ премій и выплатило . . зр.	13,978.545·02

брутто убезпечившимся всякихъ бранш за шкоды выграній и т. д.

Припорученя пріймае и удѣляе поясненъ:

Генеральный Инспекторатъ для **Буковины** и **Галичины**
1222 4—6 въ **Черновцяхъ**, Herrengasse 25.

Проспектъ даромъ и франко.

І. Марковскій

отворивъ

реставрацію и готель европейскій

въ Коломыи

и поручаеся ласкавой опѣцѣ Высокоповажаной Публичности.

2—6 1229

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,

повѣсть Г. Райнунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкомъ 8 зр. 40 кр.)

Достати можна въ Администрациі „Дѣла“.

Въ администрациі „Дѣла“ можна достати слѣдуючій працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 кр.
3. ОТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНІЙ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНОМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о економичныхъ справахъ, цѣна . . . . . 15 кр.

Доходъ зъ першого твору призначе Родина покойника на памятникъ нагробный, зъ дальшихъ же трехъ працъ на стипендію им. Володимира Барвѣньского. (19—?)

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимѣсячныхъ зошитахъ въ 28 до 30 аркушѣвъ друку съ 200 деревортами.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцаровъ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно подвышена. Листа пренумераторовъ буде оголошена въ послѣднѣмъ зошитѣ. Грошѣ належитъ присылати подъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (6—10)

Переводы и наслѣдованя

Осипа Шухевича

зъ портретомъ и біографіею автора.

(Посмертне выданье.)

Львовъ, 1883.

Можна набути у накладника, проф. Володимира Шухевича (ул. Куркова, ч. 26) або замовити через редакціи рускихъ часописей. Цѣна примѣрника 80 кр., съ пересылкою 85 кр.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбольшу выграну подае въ найщаслившомъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціально же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а кромъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1217 1—4

Найновѣйша велика, высовнимъ правительствомъ держанымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ держанымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосовъ**, зъ котрыхъ **50.500 лосовъ**, отже бильше яко половина будутъ вытягатися одинъ по другомъ въ семи класахъ съ стоячими тутъ побѣчь выграными; **цѣлый капиталъ, що маѣ вылосовуватися, выноситъ**

9,290.100 МАРОКЪ.

Через богацтво выграныхъ, мильонахъ вылосуватися въ сѣй великій лотерій грошевій, яко также через **найбольшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тѣшится лотерія ся кожды великою прихильностю. Вѣдля постановъ пляну управляе нею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприятье.

Особлива отличность сеи лотерії грошевои лежитъ въ ей корыстномъ уряджению, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ кильохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, збильшаеся отгакъ въ другій класѣ на **60.000**, въ третій на **70.000** въ четвертій на **80.000**, въ пятій на **90.000**, въ шестій на **100.000**, а въ семій евентуально на **500.000**, специяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и так дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосовъ сеи грошевои лотерії повѣрено **обомъ подписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосовъ, вволятъ съ своими замовленями отвертися просто до одного зъ нихъ.

Позажаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій сумы выграли при замовленихъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посилати грошѣ **наказами почтовыми**, на бажанье выконуютъ также **препорученя за послѣплатою.**

На тягненье выграновъ першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. в. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. в. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь зр. в. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** заосмотреный гербомъ держанымъ а рѣвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все бливше, тягненью выграныхъ, дату тягненя и вкладки рѣжныхъ класъ. Зразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, держанымъ гербомъ заосмотрену **листу выграныхъ**, котра подае точно выграній а взглядно числа, котрій выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пбсля пляну ретельно и пбдъ гварантіею державы.** Наколи-бъ неожиданно получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовій недогбдній лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и бтдати получену за нихъ суму На бажанье высылаются урядовій плянъ лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ численыхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тій-же **якъ найскорше** на кождый случай однакожь передъ

1 грудня 1884

просто до одного зъ подписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый маѣ у насъ ту користь, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и подрядчиковъ и для того получае кождый не лишь урядовій листы выграныхъ въ найкоротшомъ можливомъ часѣ по тягненю и **безъ пригадуваня**, але также и **оригинальній лосы завсѣгды по назначеныхъ пбсля пляну цѣнахъ** безъ якои небудь надбыжки.

АЦІЕНДА

австро-французске товариство убезпечень отъ елементарныхъ шкодъ и припадковъ.

австро-французске товариство убезпечень на ренты и житье.

ДИРЕКЦІЯ

Вѣдень I, Wipplingerstrasse, 43.

Акційный капиталъ:

2,400.000 зр. въ золотѣ. | 2,400.000 зр въ золотѣ.

концессіоноване декретомъ ц. к. министерства внутрѣшныхъ дѣлъ зъ дня 21 цвѣтня 1882 р. п. 3961.

Убезпечае: церкви, школы, приходскій, громадскій и сельскій будынки отъ огню, збожье отъ огню и граду.

Выплачений шкоды за рокъ 1883 выносятъ 2,992.952 зр. 02 кр.

Узысканій премій за рокъ 1883 выносятъ 5,317.544 зр. 64 кр.

Уплачена 5% провизія Заступництвомъ у Львовѣ отъ рускихъ полнос выноситъ 10 000 зр.

Убезпечае на житье людей у всѣхъ можливыхъ комбинаціяхъ, якъ: на случай смерти, пережитя, на ренты и посаги подъ дуже корыстными и приступными условіями.

1220 2—5

Убезпеченя принимаютъ: Заступництво у Львовѣ и численій Агентуры по провинціи.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 129. Львôвъ, Вторникъ 6 (18) листопада 1884. **Рôчникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крôмъ русскихъ свитъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найвнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылать пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на поперекъ писаные.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одного строчки печатной.

Реклямація неопечатаний вôлький ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ") до: Администрація часопися „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" *для Австріи:* *для Россіи:*
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 руб.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 16 руб.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . . 5 руб.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницѣ, скрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

Унификація.

(*Стара програма въ новôй одежи*).

VI.

Розгляньмося впрочѣмъ, чи далеко зайшовъ-бы п. графъ Адальбертъ и его товаришѣ съ своею роботою унификаційною на случай, если-бы справдѣ его програма хочь въ части осуществилася?

Мы пересвѣдчений, що не далеко въ добрѣ, а скорше посунувъ-бы справу намѣреного будьто нимъ примирена обохъ народôвъ назадъ и переведеньемъ своей програмы выкликавъ-бы якъ-разъ наслѣдки, вправдѣ въ дечôмъ погубни для народа руского, для его розвою интелектуального и матеріяльного, але ще бôльше шкодливѣ для елементу польского, поселеного на Руси, а смертоносни для своихъ фантастичныхъ реставраційныхъ цѣлей.

Що-жь бо прійшло-бы п. графу примѣромъ зъ того, що дитину руску заразъ зъмалку въ народнôй школѣ заправлювано-бъ на силу до науки языка польского? Та-жь се и нынѣ въ великôй части дѣется, а прецѣ досвѣдъ учитъ насъ, що стремленье сполонизувати молодѣжь нашу посредствомъ народнои школы доси увѣнчалось лишь слабенькимъ успѣхомъ. Руска дитина, покинувши шкôльну лавку, рада, що вже покôнчились чудачій надъ нѣй пробовани експерименты языкословій, вертае назадъ въ свое руске огнище домашне и до року, если не скорше, не лишь забувае насилуване недостаточне знанье покалѣченого языка польского, але дôйшовши до лѣтъ и свѣдомости того, що съ нею на шкôльнôй лавцѣ выроблювано, звертаеся до школы народнои непріязно, а навѣть съ презрѣньемъ.

Духовенъство наше патріотичне дбае до того, на нещастье п. графа, о те, щобы дитина руска не ôтчужилась ôтъ церкви, кличе ей до читаня „Апостола", до хору церковного, вяже ей съ церковнымъ рускимъ житьемъ, — а батьки помагаютъ ему въ тôй роботѣ инстинктово, дбаючи знову зъ своей стороны, щобъ дитина ихъ, борони Боже, не „спанôшилась". Зô школы народнои, веденои нынѣ подекуды пôсля задушевныхъ а невысказаныхъ смѣло п. графомъ интенцій, на дѣлѣ тôлько хôсна, що парôбокъ рускій, загадавши ей колись случайно, посмѣесь надъ нею та на розвеселенье своихъ товаришѣвъ прикаже деякій чудовищій речена на темать: „matka warzy strawu", або „szwiec szyji czoboty". Зазначуемо при сѣмъ, що се не выдумки, а факты, пôдслуханій людьми объективными и серіозными.

А скôлько то правдивого хôсна могла-бы подати тая сама народна школа дитинѣ, если-бъ у насъ бôльше тямлено на здоровѣ правила педагогіи, уважано школу розсадникомъ позитивнои науки, увзгляднено потребы господарскои дитины и зъ сеи святынѣ не роблено арены политичнои. Тогды не було-бы потрѣбно пôдносити крику о безплодности шкôлъ нашихъ въ дусѣ гр. Рея, бо тогды можна-бы знарнованый часъ на експерименты языкословій зъужити дуже добре якъ на моральне такъ и интелектуальне образованье молодежи, ôтповѣдне ей найблизшому званю. Тогды и статистика не выказувала-бъ на сором всѣмъ намъ, що весь коронный нашъ край мимо помноженя шкôлъ народныхъ ôтъ 1868 року на 5,958.907 людей числитъ ледви 448.046 читаючихъ а 675.578 читаючихъ и письменныхъ, и що отже ще 4,835.283 лишаеся сирыхъ головъ, дикарѣвъ австральскихъ посередъ культурнои Европы.

Впрочѣмъ шкоду, яку намъ творитъ нынѣ въ части лишь примѣнена програма унификаційна п. графа до публичного выхованя молодежи, нищатъ безпощадно и наши товариства просвѣтни, а въ дальшôмъ поли и читальнѣ, котрѣ выростаютъ якъ грибы по дощеви и свѣдчатъ о ясноôй самосвѣдомости народа нашого и твердôй воли его — ратувати спадщину предкôвъ на перекоры всему, що стоитъ въ дорозѣ.

За сею роботою духовенъства, товариствъ просвѣтныхъ и читалень марнѣютъ донкихотскій подвиги дотеперѣшныхъ унификаторôвъ, немовь весняный снѣгъ. А чи-жь мали-бы дальши проекты унификаторскій п. графа увѣнчатись красними результатами? Пуста надѣя, луда! То-жь малополянинъ, заѣхавшій до насъ, не почуеся скорше мовь у себе дома, если не приноровится до насъ, если не научится и тои азбуки и того хлопского языка, вырôсшого, по словамъ п. графа, до языка литературного, если, коротко кажучи, не пошануе природныхъ правъ нашихъ и не помирится съ конечностею.

И съ унификацією на поли шкôлъ середныхъ не зайновъ-бы графъ далеко, по нашôй думцѣ. Та-жь рôжница межи нынѣшнимъ положеньемъ рѣчи а евентуальнымъ по дусѣ п. графа залежала-бъ лишь въ тôмъ, щобы Русинамъ ôтобрано ще и ту одну-одиноку гимназію руску, котру они посѣдаютъ у Львовѣ. Якій-же великій хосенъ выйшовъ-бы зъ того для елементу польского? Нѣякій! П. графъ ачей добре знае, що мимо неôтрадного нашого положеня на поли шкôлъ середныхъ, мимо того, що у всѣхъ тыхъ школахъ языкъ рускій есть предметомъ науки надъобовязковои и выкладаеся ôтъ неохоты, — що число перекинчикôвъ не збôльшаеся ôтъ 1868 р., що вѣки Черкавскихъ, Савчиньскихъ и Костецкихъ минули безповоротно, що зрады у насъ менше, якъ колись. Дивуватись сему нема чого. Се природный процесъ. Тисненье выкликуе опôръ, а тисненій часточки не лучатся съ давлячимъ предметомъ. А коли-бъ п. графъ придивився ще близше и уважнѣйше житю нашои рускои молодежи университетскои, то побачивъ-бы, що тамъ бôльше патріотичного духа, якъ передъ 1868 р., що тамъ проявляеся навѣть ентузіязмъ для своего рôднаго, покривдженого слова, — бо-жь оно и лѣпше смакуе яко заказаный овочь въ раю Галицкôмъ. И не пустословный то патріотизмъ въ братствахъ нашихъ молодыхъ людей, не пôддержуваный штучно, а вкорѣненый глубоко въ души, и то якъ-разъ тыхъ людей, котрыхъ положено на „заколеніе" на жертвеннику не рускои а чужои справы. Унификація не помогла и на тôмъ поли, такъ якъ колись и п. графъ не знѣчився, хотяй тенденцією школы середнои передъ 1868 роком була германизація.

Унификацію въ дусѣ п. графа примѣнено въ недавныхъ часахъ съ бôльшою енергіею и до нашои церкви и обряду. Тутъ було навѣть по части и въ дечôмъ поле пôдготовлене збоченымъ понятьемъ Берестейскои уніи. Обрядъ нашъ греческій перелявъ богато новостей ôтъ обряду латиньского, а духовенъство наше до половины сего вѣку ôтчужилося дуже ôтъ простолюдина, обернулось съ презрѣньемъ до рôднаго слова и стало жити звычаемъ и обычаемъ польско-шляхетского елементу. Часы владыкъ Снѣгурского и Яхимовича зъупинили доперва дѣло латинщена церкви и польщена клиру. Церковь наша прійшла до свѣдоности своеи окремѣшности обрядовои, а духовенъство зрозумѣло скоро задачу свою посередъ народа руского и приклонилось до него съ всею щиростею. Шкода лишь, що дѣло очищеня обряду нашого не взали въ свои руки покликаній до того достойники церкви, а лишили его низшôй братіи по чину Мелхиседека, дилетантамъ, а навѣть свѣтскôй прасѣ. Зъ того и выйшло, що затревожений такимъ оборотомъ справы историчнои нашій унификаторы, бончись, щобы церковь наша католицка не зъасимилювалася съ православіемъ, застукали въ Римѣ до ворôтъ товариства de propaganda fide и постарались о впроваженье до нашого краю Змартвыхвстанцѣвъ и Льойолитôвъ. Намъ суть звѣстни всѣ заходы двохъ родинъ магнатскихъ нашого краю въ Римѣ, котрыхъ дуже енергично попиравъ еп. Ледоховскій и котрѣ то остаточно спровадили до насъ сихъ менторôвъ. Галичину по файерверку Гиличанъ узнано краемъ місійнымъ и поставлено на рôвни съ православною Боснією, Герцеговиною и Болгарією, где дѣло католичена жителѣвъ поручено Францисканамъ и такожь Змартвыхвстанцамъ. П. графъ Адальбертъ дався проте съ своею програмою унификаціи на поли церковнôмъ выпередити своимъ товаришамъ, але мы пересвѣдчени, що бы и унификацію обрядôвъ похвалне, такъ якъ не хоче, щобъ его Малополянинъ соблазнився тымъ, если-бъ случайно въ Перемыскôй церквѣ не почувъ „godzin-окъ"...

Чи однакожь таке „нашествіе иноплеменниковъ" увѣнчаеся успѣхами на Галицкôй Руси, — се рѣчь дуже непевна, бо гратися съ чувствами религійными — се дѣло досыть небезпечне и у насъ непотрѣбне, тымъ бôльше, що у насъ кромѣ кôлькохъ одиниць, нѣхто догматôвъ церкви католицкои не нарушивъ, а самъ инициторъ Гилицкого фаерверку дѣло переходу громады Гилицкои на православіе назвавъ невиннымъ „шкиреньемъ зубôвъ". Впрочѣмъ унія церковна, добре понята, про-

Проѣздка
до Закладу Дроговыжского.

(*Конець.*)

Въ загалѣ наука въ Дроговыжскôмъ закладѣ дѣлится на курсъ теоретичный и на курсъ ремѣсничій. Теоретична наука ôтбуваеся въ тутешнôй IV-класовôй народнôй школѣ, помѣщенôй въ закладѣ; по укôнченю тутъ науки починаеся курсъ ремѣсничій. Ремесла дѣлятся на 6 категорій: на ремесла столярѣвъ, стельмахôвъ, коваленъ, слюсарѣвъ, кравцѣвъ и шевцѣвъ. Ремесло блихарске звинене.

Оглянувши и роздивившися въ школѣ якъ хлопцѣнъ такъ и дѣвчатъ, поступивъ и до осмотреня дѣлу ремѣсничого. По дорозѣ стрѣтили мы локомобилю (парову машину) о силѣ 5-ти коней, котра будучи въ руху, обертала реальній знаряды ремѣсничій въ варстатахъ (токарню, веретѣльню и т. и.), провдувала (за посредствомъ дувала, вентилятора) 6 огнищъ на шести кузняхъ ковальскихъ, вытискала за посредствомъ помпы воду зъ басену горѣшного, въ котрого вода тая черезъ руры доплывала всюды, де ей було треба, и т. и. Машина така въ закладѣ есть необходимою; она есть головнымъ двигаломъ руху и выконуе многоважній працѣ; дѣланье ей проникае ôтдалений части и скупляе ихъ рухомъ въ одно, мовь рухъ крови въ жилахъ звѣринного организму.

По оглядѣ тои машины перейшлися мы насампередъ до магазинôвъ съ матеріялами, а ôттакъ до варстатôвъ. Бачивъ и тутъ мѣжъ иншими нагромаджене въ добре накрытыхъ шопахъ дерево, готове до столярского або стельмахского обробленя, подѣлене на 6 ôтдѣлôвъ. Насампередъ береся до варстату найстарше, добре высохле дерево, а коли одна клѣтка выпорожнится, поступаеся до другои, а тымчасомъ тамта знôвъ наповнюеся деревомъ. Такъ отже варстаты стельмахôвъ и столярѣвъ выроблюютъ лишь зъ сухого, доброго матеріялу. Вôвки рôжного рода, котрѣ въ мебляхъ и бачивъ, не лишь ôтзначуются пріятною, вручною формою, але такожь и чистою а точною роботою; складовѣ ихъ части такъ суть правильно и тѣсно съ собою своенѣ, що не добачишь нѣ найменшои неправильности, а такъ легкій, що за слабымъ потрученьемъ руки котятся.

Въ варстатахъ тревае наука черезъ 3, 4 або и 5 роковъ пôсля потребы и здôбности поодинокихъ ученикôвъ. Насампередъ оглядаютъ и рисунки будущихъ ремѣсникôвъ, рисунки, котрѣ кождому ремѣсникови до заводу практичного суть потрѣбнѣ, и мушу признати, що рисунки хлопцѣвъ тыхъ були поправно выконанѣ. На кождôмъ листѣ було написане имя хлопця и такожь часъ, въ якôмъ рисунокъ той выконавъ. Рисунки такѣ мають всѣлякій користи: управляютъ око добачити и привыкнути до правильныхъ розмѣрôвъ, учатъ точности въ выконаню, бо праця мусить ôтповѣдати точно рисункови, учатъ розумѣти и розпôзнавати взорець рисунковый въ его найдрôбнѣйшихъ частяхъ и складахъ и въ него репродукувати зовсѣмъ ему ôтповѣдаюче дѣло. Ремесло трактоване на пôдставѣ техничныхъ рисункôвъ, есть основне, точне и умѣетне. Нашъ край мало ще мае такихъ ремѣсникôвъ, а если суть тутъ и тамъ спорадично, то певно не суть то туземцѣ, але по бôльшôй части Нѣмцѣ и Чехи. Доперва Дроговыжскій закладъ мае Галичинѣ доставити ремѣсникôвъ, котрѣ при ответнôмъ загальнôмъ образованю, будутъ знати свое ремесло основно и науково и выконувати его докладно и точно, а заразомъ будутъ въ можности за посредствомъ рисованыхъ взôрцѣвъ рôвномѣрно поступати съ розвоемъ промысловымъ заграничнымъ.

Гадки мои, коли розсмотрювавъ я рисунки техничній въ сали рысунковôй, не обманули мене, коли въ-ôтси перейшовъ я до поодинокихъ варстатôвъ. Въ кождôмъ въ нихъ находится майстеръ, котрый учитъ хлопцѣвъ, поправляе, працѣ дошльновуе и безпосередно надъ ними мае надзôръ. Хлопець и 10 разôвъ муситъ дѣло переробити такъ довго, доки не буде поправне... Тутъ не иде о тое, щобы вôзъ або шафу або що-небудь зробити и докôнчити, але щобъ его точно и поправно у всѣхъ частяхъ выкôнчати, щобы хлопцѣ на тôмъ дѣлѣ научилися добре точно и поправно робити. Не одинъ кусникъ дерева або желѣза и т. и. мавъ я въ рукахъ и приглядався роботѣ, — и я мавъ красне задоволенье. Бувъ я и межи кравцями и межи шевцями и у всѣхъ варстатахъ та оглядавъ дѣла ихъ працѣ. Найслабше може заступлене кравецтво, найлѣпше слюсарство, ковальство и стельмахство.

Надивившися тому всему, пôзнавъ я докладно велику вагу и велике значенье сего института и подивлятися мушу велику гадку покôйного фундатора. Онъ загадавъ въ Галичинѣ, въ тôмъ краю мѣками занедбанôмъ, утворити станъ ремѣсничій и то станъ, що рôвнався-бы ремѣсникамъ заграничнымъ що до умѣетнои и досконалои працѣ, — к той станъ ремѣсничій загадавъ ôнъ утворити зъ безталанныхъ сирôтъ, котрѣ звычайно идутъ на пропаще, гинутъ въ матеріяльнôй и моральнôй нуждѣ. Нынѣ закладъ той числитъ 250 ремѣсничихъ адептôвъ; могло-бъ ихъ бути бôльше, если-бъ институтъ выбрывъ въ финансовыхъ клопотôвъ.

Звертаю проте Вашу увагу, любій Родимцѣ на значенье сего закладу. Всякими силами повиненъ мы старатися о тое, щобы мы тамъ помѣщували безталанныхъ сирôтъ рускихъ, найлучше вже такихъ, що хочь дѣ класы въ рускôй школѣ народнôй укôнчили. Бо и намъ треба нашихъ питомыхъ, добре выученыхъ ремѣсникôвъ, промысловцѣвъ.

Дѣвоче воспитальище пôдъ проводомъ Фелиціянокъ я розвязавъ-бы и нынѣ, бо тое, чого дѣвчата въ Дроговыжи учатся: прати, варити, шити и нѣбы гафтувати, есть такъ незначне, а такъ недокладне и таке мѣрне и непевне, що шкода, щобы тамъ сироты нашій ôтдавати. Въ Станиславовѣ мусѣли ôтобрати Фелиціянкамъ надзôръ и выхованье дѣвиць-сирôтъ, и передати ихъ свѣтскôй особѣ, — бо все було недале: и выхованье и наука. Выхованка Фелиціянокъ недала анѣ на кухарку, анѣ на дѣвку; она хотѣла-бы бути панною, нѣчого не робила-бъ, а въ костелѣ годинами сидѣлабъ... Тому, поки що, най Польки въ Дроговыжи выховуютъся. — а мы дбаймо лишь проте, щобы якъ найбôльше число хлопцѣвъ помѣщати въ институтѣ Дроговыжскôмъ.

Обôзрѣвши варстаты, спустився я на дôлъ, де находится пекарня, пральня, кухня, магазины стравнѣ, парова лазня и т. и. Сироты, котрымъ дома часто не ставало кусника хлѣба, мають тутъ смачну и пожывну страву; що днины съ выняткомъ пятницѣ, ѣдятъ зупу, мясо и мащену страву зъ муки.

Институтъ мае каплицю, лат. капелина, лѣкарню, аптику, управляе просторый городъ съ яринами и веде господарку, доставляючу найпотрѣбнѣйшихъ матеріялôвъ до прокормленя. Тутъ засѣдае що день до стола бôльше якъ 500 губъ, отже зъѣжъ величезна. Есть тутъ такожь библіотека (розумѣеся польска), учитель спѣву и музики. Хлопцѣ-ремѣсники въ полудневôй годинѣ, вôльнôй ôтъ працѣ, выконували въ моѣй притомности пôдъ проводомъ старого капельмайстра (выслуженого тамбора ôтъ банды) кôлька кавалкôвъ на рѣзаныхъ блишаныхъ инструментахъ. Есть такожь и наука гимнастики. Зъ двохъ сторôнъ окружена будôвля дроговыжека 15 чи бôльшеморговымъ паркомъ съ просторымъ ставомъ, въ котрôмъ лѣтомъ хлопцѣ купаются; зимою

тивится унификаціи обрядовъ, наколи наведемо собѣ на память интенцію папъ римскихъ, котрій черезъ насъ бажаютъ згорнути до себе весь православный всходъ.

Если-бы про-те колись насланымъ на насъ Змартвыхвстанцамъ и Льойолитамъ прійшла на гадку унификація обрядовъ, — то зъ такои роботы выйшло-бы бо́льше лиха, якъ добра и унификаторы працювали-бъ тогды якъ-разъ въ руки кому иншому, а тѣлько не въ користь Риму.

Духовенъство наше спольщити нынѣ — се вже найпустѣйша фантазія. Если молодѣжь зъ лавокъ середныхъ школъ, де училась всего по польски, пріймовши до семинаріи духовнои, не потребуе патріотизованя, — то нема надѣя, щобы она, покончивши богословскій науки, отчужилась отъ свого народа. „Кадры“, що выйдутъ зъ школы оо. Калинки и „реформата“ Рицля, щезнутъ посередъ неи якъ купочка пѣни на зволнованой рѣцѣ, або знидѣютъ марно, нелюблений и неслуханй народомъ. Тажь дѣти рускій, хованій и образованій въ самомъ-же Римѣ, не важились доси плысти противъ струѣ народнои, суть у насъ, жіютъ межи нами и идутъ съ нами. Наша робота двигнути народъ зъ духовои темноты и повести его при греческой церкве до честнотъ христіяньскихъ и горожаньскихъ, есть за надто праведне дѣло, щобъ нимъ и выхователь римскій не мавъ одушевитись. Тожь експерименты унификаційнй, предпринятй доси на тѣмъ поли, а намѣренй ще и въ семинаріи духовнои и Богъ знае де и не яку скалу, — експерименты тй не суть намъ страшнй и можна-бъ ихъ смѣло въ найблизшомъ часѣ сховати до коша. Тажь вже и бо́льшость сеймова на послѣдней сесіи не могла якось залюбитись въ красныхъ очахъ о. Калинки, замкнула краевый буджетъ для проектованыхъ нимъ стипендій и велѣла побожному патру держатись кармана высокородженыхъ протекторокъ.

Чого хочутъ отъ насъ Россіяне?

(Дальше.)

Оттакимъ то добромъ отдячила наша Русь польскій шляхтѣ за ея захланность и лукавство съ нею, та за сподѣяне сиротство, неволю и недолю ея безталанного люду.

Зрада нашои интелигенціи своѣй народности — полишила единымъ представителемъ ея простый, темный и убогій народъ. Не дивожь, що вѣдля сего на Руси швидко сталисъ синонимами—въ одного боку слова: Полякъ, цивилизованый человѣкъ и шляхтичъ, а въ другого — Русинъ, человѣкъ темный и мужикъ. Противопоставивши себе и свои интересы народови и его интересамъ, нашъ ополяченый шляхтичъ не могъ внести нѣякого антагонизму народного; съ коренемъ оторваный отъ живого грунту народного, онъ мусѣвъ статись нехибно завзятымъ паразитомъ народнымъ найоганѣйшого типу. Онъ мусѣвъ теперь тѣсно обмежитись одными егоистичными интересами своими та своеи касты — и всѣ идеалы жити покладати въ безсовѣстному высысуваню соковъ народныхъ. Нечиста совѣсть змушувала его бачити въ народѣ тяжкого ворога собѣ, а народъ, розумѣется, не могъ отплачувати ему за тее щирымъ послухомъ, прихильностею та любовію. Оттакъ жива нитка, котра черезъ вроджену любовь до рѣдного люду органично звязує серце человѣче и съ иншими людовыми масами и съ усею людскостею, порвалась на вѣки у нашого перевертня-шляхтича. Край, народъ, держава для него означували только его маетокъ, его касту та его власну особу... Становлячи найбольшій и найзможнѣйшій контингентъ въ загальному складѣ польскои шляхты, нашъ домородный шляхтичъ и его alter ego польскій колонистъ закрасили собою весь станъ польско-шляхетскій, научили и щиро-польску шляхту такъ-же фанатично погорджувати, давити й ненавидѣти такожь и свого польского хлопа. Тая такожь раднѣйша стала чимъ-небудь отгородити себе отъ него, хочь-бы модою на чужовему мову, одежу, звычаѣ...

Середъ такого вывихнутого и попсованого товариства, розумѣется, краще якъ де-небудь ветигли знайти собѣ притулокъ и звити роскошне кубельце взуттямъ и его моральній идеѣ. Для органичного, нормального розвою власнои національнои культуры, котра черпае свѣжій оживляючій соки въ житю и духови народнои масы, для щирого и глубокого патріотизму та повнои готовости пѣднята край и народъ соціяльными и економичными реформами и освѣтою масъ, котрій даются только отъ щирои любови до люду и сполучени съ нимъ однымъ житьемъ, однымъ духомъ, однымъ интересами, — въ Польщи высохли всѣ природній жерела, пропали всѣ живій импульсы и она мусѣла вконци статись легкою играшкою всѣлякихъ несподѣваныхъ пригодъ и фатальною жертвою свого власного безладя. А однакъ, чи-жь тая тяжка кара, яка звалилась на Польщу, хочь трохи отверезила и научила чого-небудь красшого потомковъ старои ей шляхты? Чи весь трагизмъ теперѣшного положеня польскои нації, разомъ съ доказаными поводами его, заставивъ добре схаменутись хочь-бы вже нашихъ власныхъ маніяковъ традиційного ренегатства, бодай тыхъ, що одною ногою стоятъ нѣбы-то ще на грунтѣ народномъ полуденно-рускомъ, а другою не маютъ куды ступити?... На се даютъ ясну отповѣдь хочь-бы теперѣшнй дѣла въ автономнѣй и конституційнѣй Галичинѣ, котра неначе pro memento mori для насъ и Поляковъ переховала и доси въ миніатурѣ вѣрный образъ старои Речи-посполитои... Очевидно, ѣдь, що переходила въ спадщинѣ отъ поколѣня въ поколѣнье, мѣняючи на всѣ лады болячки на тѣлѣ народному, не такъ то швидко вылѣчуется и не такъ то швидко вычунюють заражений нею народы, хочь-бы въ нихъ богато ще оставалось въ запасѣ здоровыхъ силъ. Але коли тѣ силы выдержали вѣкову пробу и починаютъ вже поволи перемагати надъ заразою, — то можна на певно сподѣватись, що они таки подужаютъ ей... Наша стародавна хороба ренегатства — въ лихои руки боярства, а въ слѣдъ за нимъ высшого козацтва, мѣщаньства и иншихъ верхныхъ становъ, — такъ укоренилася на Руси, а сплоджена нею дика идея, по котрій за-для просвѣты Русинови докончѐвъ то наче треба зрѣкатися своеи рѣдноп „мужичои“ мовы, а переймати яку-небудь чужу— хочь яку-таку, та „паньску“, отъ хочь-бы мадярску чи молдавску, — такъ загнѣздилася вѣками въ обаламученыхъ головахъ, що тѣлько въ остатній часы свѣжа и молода интелигенція наша збагнула и почала добре понимати цѣле безглуздье сего тяжкого блуду и одуру, та важилась нарештѣ смѣливо и гордо пѣднати величну хоругвь чисто-народнои мовы и культуры! Може сей фактъ опамятае згодомъ и самыхъ Поляковъ нашихъ та наведе ихъ на красшій розумъ въ ихъ краевѣй политицѣ...

А поки-що, всякому незапомороченому розумови ажь надто вже теперь ясно, що прихильность до своеи живои народности — велике дѣло! Скѣлько-бъ не отгороджували пана чи интелигентного человѣка отъ его рѣдного люду який-небудь политичній, соціяльній чи культурній перегородки, але поки у него съ народомъ одна мова, одна народность, одна традиція, — поти й духъ одинъ, одно серце, одно житье и одно прямованье, — поти можна ручатись, що раньше чи пѣзнѣйше они, хочь и отрѣзнились чимъ отъ люду, съ щирою душею навернутся таки до него, а людъ прійме ихъ якъ своихъ рѣдныхъ та тѣшитись буде и пышатись ними. Се съ радостею вбачаемо мы н. пр. на теперѣшныхъ отношенахъ межи Русунами въ Галичинѣ. Се саме постерегаемо такожь и у Россіянъ, въ ихъ рѣднѣй батьковщинѣ. Скѣлько-бъ московскій славянофилы не отказували и не нарѣкали на глубоке отрѣзненье великорускои интелигенціи отъ свого люду, але факты свѣдчатъ, що коли въ чому и отрѣзнились они отъ себе, то все-жь таки не въ тыхъ живыхъ, органичныхъ лучникахъ, котрій разъ порванй — не полагоджуются добре вже нѣколи... Доказомъ сему служитъ безперестанный розвій письменнои мовы великорускои въ напрямѣ бо́льше та бо́льше щиронароднѣмъ и идеи „народничества“, що ожившле и заполонюе собѣ всѣ литературній таборы, всѣ красній штуки, всю національну культуру россійску.

Отже скажемо по правдѣ, що коли гровить великорускій интелигенціи яка-небудь моральна небезпечность, то зовсѣмъ не въ того боку, въ якого вбачаютъ ей московскій славянофилы. — не отъ заходнои цивилизаціи, а въ того, въ якого они либонь и не догадуются, такъ само якъ не догадувались и не догадуются гаразъ и доси про сее Поляки, — отъ сильнои домѣшки до неи провелитовъ, зраджуючихъ своимъ власнымъ національностямъ... Се не парадоксъ, а жива и щира правда. Хто мае очи, тому не трудно вже й теперь бачити явній признакй, вѣщуючій великорускій суспольности сказане лихо. (Про нихъ сподѣваемось поговорити ще иншимъ разомъ.) Безперечне одно, що въ тяжко понуромъ образѣ морального стану теперѣшнои россійскои суспольности, съ такимъ талантомъ и правдою амальованомъ Щедринымъ, якъ-бы пріднятись до него добре, не мала часть вгнили оказалась-бы вытвореною спеціяльными продуктами всякого ренегатства, широко практикуючого-ся въ Россіи...

Теперь минули вже тіи часы, коли выродовлюванье цѣлыхъ племенъ могло отбуватись собѣ вѣками безкарно, не вызываючи середъ нихъ анѣ особливѣйшои реакціи анѣ глубокого вдосованя морального. Разомъ съ поступомъ цивилизаціи выросла такожь и самосвѣдомость національна всѣхъ народовъ, завострили крѣпко почутье и сознанье моральныхъ, соціяльныхъ и культурныхъ хибъ, звязаныхъ съ отступництвомъ отъ рѣдноп народности. Людскость на стѣлько вже порозумнѣйшала, що наивне ренегатство, не здаюче собѣ ясноп справы въ анормальности и неморальности свого поступку, сталось майже зовсѣмъ не можливе. Теперѣшній національній перевертнѣ знаютъ добре правдиву собѣ цѣну и жь надто понимаютъ тую позицію, яку они займаютъ противъ живыхъ интересовъ своеи націи и нормального ей розвою, и черезъ те не можутъ вже ошукувати себе якими-небудь quasi-законными и оправдаными мотивами. Таке ошуканьство они вважаютъ досаднымъ и користнымъ тѣлько передъ людьми, для чужого, але не для власного ока. Зъ сего можна брати мѣру и о вартости моральнѣй теперѣшныхъ ренегатовъ. За прикладами намъ бы не далеко ходити, але мы волѣемо на сей разъ не торкати ихъ, лишаючи добрѣй воли кождого — самому ихъ собѣ пошукати; ядже-й не великого заходу на се треба. Мы-жь зъ своеи стороны звернемо тѣлько увагу на те, въ якій то лябиринтъ суперечностей заходятъ россійскій „народники“ и патріоты, протегуючій нашихъ мѣсцевыхъ „обрусителевъ“ и пріймаючій ихъ облесливій слова за щиру правду. Поддаючись ихъ лукавымъ аргументамъ, россійскій „народники“ незамѣтно для самыхъ себе усвоюютъ собѣ, разомъ съ ихъ вывихнутыми поглядами на нашъ народъ, и ихъ загальне отношенье до простого люду, да таки, нѣвроку, и ихъ ненавидну мораль...

Якъ мы вже натыкнули въ початку, нѣхто, бачится, въ Россіянъ не домагаетсп стѣлько отъ насъ єдности національноп съ собою, якъ власне „славянофилы“ московскій, найбо́льше вѣ всѣхъ воюючій за націонализмъ и народство... До кого-жь властиво обертаются они съ своимъ вымаганьемъ? До простого народа? — Да нѣ! бо скѣлько-бъ они нѣ говорили про загальне свое поважанье до него, але съ живою личностею нашого споневѣреного народа они й не думаютъ числитись, мовь той народъ въ ихъ очахъ таки й справдѣ яка-небудь „святая скотина“, котра повинна собѣ за ласку вважати вже те, що ей звеличаютъ именемъ „Россіянъ“, немовь правдивыхъ Великоросовъ, та порадятъ ще яко мога перекручувати рѣдну мову на такій ладъ, щобъ она якъ найбо́льше подобала на россійску. Отже съ вымаганьемъ тымъ они обертаются тѣлько до нашоп народноп интелигенціи, с. е. до такъ званыхъ „украинофиловъ“. „Украинофильство“, с. е. народовство наше, они якъ-разъ такъ само называютъ въ своеи стороны не чимъ иншимъ, тѣлько „полонофильствомъ“, якъ Поляки въ своеи — „москалефильствомъ“. Очевидно, що тутъ основный пунктъ погляду на нашу природну національность и культуру, якъ на якогось неможливого Януса, въ своѣй истотѣ одинъ у обохъ противниковъ и — що дуже цѣкаво — нѣхто повнѣйше не сформулувавъ его, якъ именно занятый шляхтичъ Лешокъ Борковскій, сказавши, що освѣченый Русинъ може бути тѣлько „albo Polakiem albo Moskalem“. Тѣлькожь те, що въ устахъ польского шляхтича, открыто гордуючого народомъ и не признаючого иншои національности окрѣмъ паньскои, выглядае зовсѣмъ природнымъ, — тее несподѣваным и дикимъ якимсь диссонансомъ звенить въ устахъ россійского „народника“ и „славянофила“ бачучого-ся то въ простому народѣ и его природныхъ вдачахъ найтѣльнѣйше ядро національности, найздоровшій первѣстки рѣдноп культуры и цивилизацію — та въ гордостею величаючого навѣть и свою державу „мужичою“.

Отже допустѣмъ, що мы-бъ якъ-небудь спокусились намовою „славянофиловъ“ и щиро забажали послухати ихъ рады та зробити съ собою те, чого имъ хочется. Мы-бъ опинились тогды въ безвыходному положеню. Они бо учатъ, що здорове верно суспольности живе въ однѣмъ народѣ, що интелигенція, отрѣвнившись отъ народа, тымъ самымъ псуется, нѣвечится морально и интелектуально, спѣдлюесь и забрѣхуесь на вѣки, — що именно таке-бъ то неначе лихо сталось съ интелигенціею россійскою и що єдине спасенье на теперь въ тѣмъ, щобъ вернутись до народа и злитися съ нимъ мовою, звычаями, поглядами, духомъ, ба навѣть одежею. Добре, згода на сее! И мы годимось тымъ бо́льше, що коли чимъ великоруска интелигенція и отрѣвнилась отъ свого люду и попсувалась, — то все-жь таки далеко не въ такій мѣрѣ, якъ наша у себе... Отже въ щирои охоты мы и готовй направити той сумный блудъ нашои дотеперѣшноп интелигенціи и, згѣдно съ радою „славянофиловъ“, звертаемось до свого рѣдного люду, бажаючи злитися съ нимъ всѣмъ, чимъ тѣлько они радятъ, щобъ заходитись пильно працювати коло розвою нашои занедбаноп рѣдноп мовы и культуры... И що-жь? Московскій „славянофилы“ замѣсть похвалы намъ, сварятъ и ганьбитъ насъ за тее, обзываючи „полонофилами“ и — безъ сорома кажа — „зрадниками свого люду“! Мало того. Щобъ не бути оттакими несподѣваными зрадниками, они домагаются, щобъ мы не отрѣзнювались нѣчимъ отъ ихъ — якъ они ей прозываютъ: „попсованои, повнои фальши и зрадившои своему людови“ интелигенціи... Ну, и розберѣть тутъ, хто мудрый, таку логику...

Зъ того, що высше вже було сказано нами, можна бачити, що мы въ своеи стороны зовсѣмъ не маемо нахильности подѣляти ажь надто вже пессимистичныхъ поглядовъ московскихъ „славянофиловъ“ на россійску интелигенцію и не можемо заперечити ѣй нѣ щирого патріотизму, нѣ своенародного духа, нѣ свѣжого, здорового почутя правды, нѣ могучого запасу моральныхъ и интелектуальныхъ силъ, нѣ такожь великои будуччины, котра ей чекае, коли она пѣйде властивою собѣ дорогою и не зверне на тіи манівцѣ, на якій ей збиваютъ прихильники и проповѣдники византійско-татарского свѣтогляду, пѣдправленого въ одноп стороны вовчими любощами до Славянства, а въ другои идеалами не то китайского, не то бюрократично-германьского суспольного строю. Правда, що теперь лучша часть россійскои интелигенціи зовсѣмъ замовкла, бо позицію ей опанувала и засмѣтила Юдушкиньско-Разуваевско-Подхалимовская натага, предтеча може характеристичного кулацко-буржуазного режиму, выкльовуючогося въ россійскои аморфнои, державнымъ нивеліромъ утримуваноп доси демократіи, — але-жь не тратимо вѣры, що съ часомъ все таки воспряне знову и отвоюе принадлежній собѣ права и мѣсце великорускій народный геній, носитель великныхъ идей и заповѣтовъ Бѣлиньского, Добролюбова, Тургенева, Льва Толстого, Щедрина и иншихъ свѣточевъ россійского литературного слова...

Тѣлько-жь отдаючи довгъ чести и справедливости великорускій интелигенціи, мы не бачимо нѣякои доброи раціи, за-для якои-бъ намъ треба було по рабски пѣддаватись все таки чужій, хочь и близькій намъ національности и культурѣ, занехаявши свои природжена, хочь и бѣднѣйша, — въ которыхъ мы

купаются они въ паровій лазни; въ парку тѣмъ суть алеѣ, газоны, альтаны и цвѣты.

Закладъ сей отворено въ роцѣ 1875. До сего часу выйшло въ него 44 ремѣсниковъ, пущеныхъ на свѣтъ. Дай Боже, щобы найшли розумныхъ и умныхъ майстровъ, у котрыхъ бы нѣчого не забули и не отвыкли отъ основнои и точнои працѣ. По укончену науки въ варстатахъ вывволюеся ученикъ на челядника. Вывволенье попереджае практичный испытъ треваючій звычайно 14 днѣвъ. Вывволеный одержуе выправу, одягъ (цѣлкомъ свѣтскій, бо въ закладѣ суть мундуры), може свободно обертатися по-за годинами, на працю призначеными, и не мае вже спольного стола, але кормится въ институтскій кантинѣ за грошѣ, выдѣлений ему за его роботы для закладу пѣсля умовы; въ закладѣ мае онъ лише помешканье и постѣль... Въ тѣмъ станѣ остаеся онъ ще черезъ 7 мѣсяцевъ або и черезъ цѣлый рѣкъ, а ажь по тѣмъ пускаютъ его въ свѣтъ, коли оказавъ достаточну самостойность. — Удержанье варстатовъ коштуе рѣчно до 60.000 зр.

Вечеромъ отъѣхавъ я желѣзницею Стрыйскою, тою, съ которою добрй англійскій конѣ могли-бы пѣйти на вадогонъ, назадъ до Львова.

В. И.

вросли и выховались, съ котрыми мы неровривно звязанй найсвятѣйшими чувствами серця, найдорожшими споминками жития, найпоетичнѣйшими гадками, найживкійшими и найделикатнѣйшими нервами своихъ уподобъ, бажань и поглядовъ. Мы стоимо за свою народну правду, котра каже: „лучше свое латане, якъ чуже хапане“. Отже то не за-для одныхъ тѣлько выровумованыхъ головою моральныхъ та соціяльныхъ мотивовъ мы не можемо пристати на таке легкодухе отбѣганье отъ свого люду та перероблюванье себе на чужій ладъ. Насъ вневолюе оставатись самыми собою перше всего щира органична любовь до свого рѣдного краю, люду, его исторій, мовы, пѣснѣ, всего складу его ума и характера; намъ не дае ломати себе на чужій ладъ тверда свѣдомость свого власного національного Я, живе, немовь физичне почутье своеи психологичноі самостойности и окремѣшности отъ другихъ національныхъ индивидуальностей. Тѣлько въ сферѣ своеи власноі національности и культуры мы чуемо себе вольно и простырно, якъ пташка у воздухахъ; чуемо, що живемо всѣми нервами жити — въугарнй щиро и смѣятись и плакати, любити и ненавидѣти; чуемо себе живыми, правдивыми людьми, способными на самостойну творческу роботу въ громадѣ съ иншими народами, на користь культуры и цивилизаціи загально-людскои, все-славяньскои, спѣльно-рускои и своеи власноі. А до того ще насъ пражуе сумный видъ тыхъ земляковъ нашихъ, що по добрѣй воли чи по неволи, по нетямности своѣй чи по мудретованю лукавому, черезъ непорадность и безхарактерность свою чи черезъ лакомство нещастне — перевертались хто на Ляховъ, хто на Россіянъ, а хто и на иншихъ „культурныхъ“ чужинцѣвъ, Мадярбвъ, Волоховъ... Навридъ, чи знайдесь теперь межи ними хочь одна людина, котра-бъ мала безперечне право похвалитись заравомъ высокимъ ценомъ моральнымъ и интелектуальнымъ...

Переглядъ часописей.

(*„Kurjer Lwowski“ въ дѣлѣ именованя нашихъ владыкъ.*)

На подставѣ информацій заслугеныхъ — якъ каже — въ нунціатурѣ вѣденьскои получивъ „Kur. Lwow.“ слѣдуючу вѣдомость що до именованя львовского митрополита и основаня епископства въ Станиславовѣ:

„На послѣднѣмъ консисторіи папскомъ не було зовсѣмъ бесѣды анѣ о обсадженю опорожненои митрополіи рускои у Львовѣ, анѣ такожь о утвореню окремои епархіи въ Станиславовѣ, а то въ тои причины, що дотычныхъ пропозицій до сеи поры ще не прислано въ Вѣдня. Якъ доси справа стоитъ, то не можна сподѣватися именованя нового митрополита передъ кѣнцемъ марта слѣдуючого року. Коли же буде откриты станиславовске епископство, о сѣмъ самй круги компетентнй нѣчого не знаютъ; справа ся, якъ звѣстно, муситъ ще насамперед перебути горячй перепалки парляментарнй. Здаеся однакожь, що коли вже не мы то нашй наслѣдники будутъ имовѣрно могли оглядати рускаго епископа въ мѣстѣ лосовъ и газовъ. Справа ся розбиваеся ще и о матеріяльнй перешкоды; ходитъ именно о те, въ якихъ фондовъ мае новый епископъ получати свое удержанье. Первѣстный проектъ змѣнено въ министерствѣ просвѣты о стѣлько, що не митрополитъ буде платити станиславовскому епископови рѣчно 7000 зр., якъ се зъ разу було проектовано, але фондъ религійный, на добра же митрополитальнй буде вложеный обовязокъ выплачувати рѣчно 12.000 зр. пенсіи для бувшого митрополита Іосифа а доперва на случай, коли-бы ся пенсія скѣнчилася, с. е. коли-бы бувшій митрополитъ Іосифъ зостався именованый кардиналомъ або зъ якои другои причины не получавъ сеи пенсіи, то обовязокъ удержувати станиславовского епископа сумою 7.000 зр. перейшовъ-бы на столовй добра митрополитальнй. Сей проектъ найшовъ загальне одобренье въ кругахъ мѣродайныхъ и пбсля всякои имовѣрности остаточно удержится.“

„Що до будучихъ іерарховъ мусимо примѣтити, що именованье дотеперѣшного администратора митрополіи дра Сильвестра Сембратовича, епископа юліопольтанського и т. д. митрополитомъ львовскимъ не подпадае жадным сумнѣвамъ. Правительство и курія годятся на те, а сими днями мавъ цѣсарь знову звакити нунціеви Ванутелльому, що не мае нѣчого противъ особѣ преосв. администратора, противно, що сей есть ему симпатичнымъ и на се достоинство пожаданымъ.“

„Противно, не звѣстно ще, хто засяде на епископскомъ престолѣ въ Станиславовѣ. Митрат львовскои капитулы, о. дръ Пелешъ мае вправдѣ великй шансы, але стрѣтивъ однакожь сильного контръ-кандидата въ особѣ крилошанина перемыскои капитулы о. Куйловского.“

ДОПИСИ.

Зъ подъ Калуша.

Калускй Русины зъ высшои интелигенціи заложили для калускихъ Поляковъ „Towarzystwo spożywcze“ vulgo „консумъ“, абы одного-одиѣсеньского купця христіянина, а ще до того Русина, допровадити до банкротства. Геніяльный той планъ удасться имъ якъ найлучше, бо коли всѣ Поляки и Русины зъ Калуша купуютъ въ „консумѣ“, а декотрй и у жидовъ, а до того ще и заможнѣйшй священники зъ околицѣ такожь до „консуму“ звернули ся, — то тажко, абы такій обширный склепъ рускаго купця устоявся на кольксхъ бѣднѣйшихъ священикахъ. Однакожь есть рѣчею певною, що коли-бъ п. Корытовскій мавъ упасти, то упаде и „консумъ,“ а упаде по той причинѣ, що нашой интелигенціи все живо пріѣдаеся, а по друге, що нашй панове любятъ все брати на боргъ, а платити якось не дуже спѣшатся...

Мы чули, що „консумъ“ уже розпродавъ товаровъ за 4.000 зр. на боргъ, а въ касѣ нема нѣчого, — тожь хотяй той „консумъ“ засыпався грошми зъ касы повѣтовои, то таки при такомъ боргованю а не выплачуваню и „консумъ“ упасти муситъ. Вже то жиды не даремно тѣшили ся коли отворився „консумъ“ а були и такй жидки, що ходили по мѣстѣ и намовляли пріѣзжихъ, щобы куповали въ „консумѣ“, а не у п. Корытовского, бо въ „консумѣ“ все дуже дешево; они знали дуже добре, що черезъ таку конкуренцію обі христіяньскй склепы не удержатся, а жиды будутъ знову, якъ давнѣйше, панувати...

Упадокъ п. Корытовского нанѣсъ бы справѣ руской въ калускомъ повѣтѣ ненагородиму страту, бо хотяй калускій повѣтъ есть выключно рускій, — тутъ нема анѣ шляхты, анѣ интелигенціи польскои, — то таки весь рускій рухъ концентрувався около п. Корытовского, бо мѣсцева интелигенція руска, зъ якоись невыясненои причины, не хоче брати участи въ томъ руху, и если-бъ не патріотичній мѣщане, то помимо рускаго характеру повѣта, нѣяка руска справа не могла-бъ удатися. Сумне то дуже зъявище. Въ иншихъ повѣтахъ есть руска интелигенція, а нема мѣщанъ, — тутъ знову противно: есть рускй мѣщане, а интелигенція ховаеся, и зъ того выходитъ той сумный диссонансъ, що мѣщане нарѣкаютъ на мѣстцеву интелигенцію, котра не дае имъ директивы въ дѣлахъ загально-народныхъ. Тымъ нашимъ прикрымъ заявленьемъ мы не хочемо нѣчого уймати личному патріотизмови калускои высшои интелигенціи, а только стверджуемо, що той патріотизмъ есть якійсь такій пассивный и нешевный себе, що тутъ тяжко зъорієнтуватися, съ якимъ Русиномъ маеся дѣло...

Отъ такій благій выпадокъ. Переѣздили лѣтомъ академики черезъ Калушь. Треба было устроити якъ въ ихъ честь, такъ и для пріятности околичныхъ рускихъ родинъ якусь забаву. Заходомъ п. Корытовского скликано провизоричный комитетъ, съ великою бѣдою уряджено, що потрѣбно було, но коли прійшлося дати комитетови „ферму“ — а звѣстно, що на фирмѣ всюды дуже богато залежитъ — то не можда було въ нѣякій способъ упросити кого-небудь зъ выдатнѣйшихъ мѣсцевыхъ Русиновъ, абы поклавъ свое имя яко голова комитету, и зъ конечности мусѣвъ подписатись мѣщанинъ п. Боднарчукъ (чоловѣкъ впрочѣмъ щиро-патріотичный) яко голова, а зъ того выйшло ось таке, що политична власть, не респектуючи такого комитету, робила такй труднощи, котрй заледви съ тяжкою бѣдою переборолось.

Бѣда въ повѣтѣ, де два-три „повѣтовй политики“ рускй возьмутъ на себе веденье всеи политики и провадять ею на власну руку, а на нещастье, по за ихъ плечима не можна зробити нѣчого, а и съ ними разомъ такожь нѣчого, — а зъ того выходитъ, що въ повѣтѣ чисто рускомъ не можна успѣшно нѣякои розумноі акціи розвинути. Складъ нынѣшноі рады повѣтовои бувъ-бы выпавъ зовсѣмъ инакше, коли-бъ не полохливость мѣсцевои рускои интелигенціи и не политикованье на власну руку. П. начальникъ тутешного суду, мужъ всѣми поважаный, подъ всякимъ взглядомъ правый, мавъ всякй шансы бути выбраным зъ мѣста, но онъ о тое не старався и якъ то кажутъ, навѣть пальцемъ не кивнувъ, — тожь выйшло такъ, що зъ мѣста чисто-рускаго ге выйшовъ анѣ одинъ Русинъ на радного повѣтового. Жаль и дуже жаль такъ патріотичного мѣщанства, якого мало де подыбати можна... Але вернѣмся ще разъ до п. Корытовского. „Ja Korytowskiego muszę zniszczyć;“ такъ голоситъ всюды одинъ, звѣстный читателямъ „Дѣла“ шовинистъ „patryotnik“ калускій, а причина „tego zniszczenia“ есть не що иное, якъ только знана патріотична дѣяльность п. Корытовского.

Говорятъ и Русины и Поляки, котрй у п. Корытовского не купували и не купуютъ, що п. Корытовскій „zdziera“. Въ томъ пунктѣ мы мусимо всѣмъ христіяньскимъ купцамъ дати науку, абы они не робили собѣ зъ того привилею, що они христіяне, и що, яко у такихъ, безъусловно повиненъ кождый купувати, не зважаючи на то, чи товары у него дорожшй, чи вѣ, якъ у жидовъ, або де инде. Нынѣ кождый числится съ грошемъ, бо бѣда велика, бѣдность крайна; одинъ заощадженый крейцаръ на фунтѣ цукру або кавы вже въ роцѣ щось становитъ. Кождый купець христіянинъ повиненъ съ тымъ числитися, а не съ „привилеемъ“, повиненъ свой домъ такъ устроити, абы выдатки не перевысшали доходовъ. Але що до замѣтовъ противъ п. Корытовского — то радимо нашой публицѣ, нехай она купуючи жадае отъ него фабричныхъ выказовъ дотычныхъ товаровъ и нехай переконаеся, колько п. Корытовскій „zdziera“, а колько ему яко купцеви титуломъ заробку належится. Будьмо во всѣмъ щирыми и отвертыми, — будьмо Русинами и не причиняймося до руины своихъ власныхъ людей, а черезъ те и самыхъ себе!

Священикъ.

Зъ подъ Тернополя.

(*Торжество посвященя школы въ Березовици великой.*) Маючи одну справу въ селѣ Березовици великой подъ Тернополемъ и задержавшися черезъ колька днѣвъ, познавъ я тамошній отношеня и хочу подѣлитися съ Вп. читателями „Дѣла“. Жителѣ Березовицѣ дуже тверезй и маючй, церковь мурована, прекрасна, есть тамъ и каса пожичкова, шпихлѣръ громадскій и читальня. Мало де можна подыбати господари або господыню, котрй не умѣли-бъ читати, бо и школа вже майже 40 лѣтъ запроваджена, — однымъ словомъ, мало у насъ такихъ селъ. А за все тое добро належится подяка и вдячность тамошному парохови о. І. Скоморовскому. Опишу одно торжество, котре подчасъ мого пробуваня въ Березовици отбулося.

Дня 5 м. жовтня, приходячи коло новои мурованои школы, вечеромъ, узрѣвъ я цѣлый будынокъ пристроеный въ зелень, цветы, вѣнцѣ, хоругви народнй и въ многй иншій украшеня; чотиры окна и входовй дверѣ були прибранй въ пречудесній транспаренты съ рускими буквами: „Сотвори Господи цѣсарю Францъ-Іосифу І. многая лѣта“ въ рожныхъ барвахъ освѣтленй, а все выглядало такъ прекрасно, що годѣ було надивитися. Передъ тою красотою стояло майже цѣле село народу и я межи ними, прислухуючися спѣвамъ тамошнои молодежи школьнои, котра подъ проводомъ свого учителя п. Ю. Левицкого, спѣвала въ школѣ имнъ народный, многая лѣта, „Де згода въ семействѣ“ и много иншихъ пѣсень до годины одинайцятои въ ночи; мы и не опамятались, що вже часъ спати; ажь коли школярѣ заспѣвали „Вже намъ сонце заходитъ“ и почали розходитися, то и мы всѣ удушевленй веселостію розбйшлися домовъ.

Другого дня рано отправлялася служба Божа и паратасъ въ присутности народа и школярѣвъ, а послѣ службы наступило посвященье будынку школьного. Много народу и школярѣ зобралися до салѣ школьнои а по укончено богослуженя о. Г. Чубатый зъ Острова промовивъ до всѣхъ, якій хосенъ зъ науки и школы, заохочувавъ молодѣжъ до науки и працѣ, и по довгой красной промовѣ внесъ многолѣтство: императору, о. Скоморовскому, громаданамъ, учителеви и школярямъ, а всѣ находячйся въ сали громко выспѣвували „многая лѣта“. Потому промовивъ о. Скоморовскій и ствердивъ, що съ кождымъ рокомъ больше наука ширится въ селѣ а завдячити се треба учителеви; за его щиру и утруджену працю належится ему подяка, а на памятку посвященя школы повинна громада якійсь дарунокъ ему зробити.

По скончено того торжества, всѣ разомъ пожившпися скромнымъ спѣданьемъ розбйшлися въ веселомъ настрою домовъ. На запрошенье и я войшовъ до салѣ, але тутъ ще больше зачудувався, бо саля була дуже красно пристроена, що, якъ то кажутъ, око тяжко було оторвати, а все то праця учителя и школярѣвъ. Жаль було опускати того мѣсця, де только радости серцю було и де днѣ мои дуже весело перейшли. Я переконався, якій поступъ до доброго въ Березовици великой, котра смѣло може бути примѣромъ иншимъ громадамъ.

Русинъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ спольныхъ делегацій.*) Сегорочна сесія спольныхъ делегацій вже кончитъ свои працѣ. Австрійска делегація ще дня 14 листопада залагодила въ повторагодиннѣмъ засѣданю буджетъ extraordinarium военного и маринарки и приняла его майже безъ змѣны иболя проектовъ комисіи. Дебаты майже нѣякои не було и лишь при предложеню буджету военного забравъ голосъ делегатъ зъ Дальматіи Клячъ, щобы выразити спольному министрови скарбу признанье за его заходы коло окупованыхъ провинцій и радость по поводу неудачѣ колонизаційныхъ экспериментовъ въ Босніи и Герцеговинѣ. Клячъ жадавъ также будовы желѣзницѣ черезъ долину Уны для сполученя Босніи съ Дальматією. — На бесѣду Клячча отповѣдавъ министеръ Каллай, заявляючи, що пробъ колонизаційныхъ не можна уважати неудачными зъ тои причины, що деякй зъ нихъ не повелися, а що до будовы желѣзницѣ черезъ долину Уны, то инціятива въ томъ отношеню муситъ выйти отъ австрійского и угорского правительства, правительство боснійске причинится съ своеи стороны конкуренціею до коштовъ и отповѣдными студіями. — Въ суботу дня 15 полагодила свои агенды также делегація угорска. — Въ ухвалахъ обохъ делегацій нема великихъ рожниць, такъ що вымѣна нунцій есть больше формальностею, а нынѣ, найпознѣйше-же завтра мае наступити закрытье делегацій. — Сегорочна сесія делегацій отбулася загаломъ дуже мирно, а въ пленарныхъ засѣдан. майже не було дискусій. Объявъ сей толкуеся именно тымъ, що правительство не хоче деякихъ справъ, бо взгляду на ихъ дипломатичный характеръ поддавати прилюдной дискусіи и якъ се вже неразъ попередно бувало — дае радо всякй выконеня комисіямъ, щобы лишь не прійти въ положенье розбирати широко дотычнои справы на пленарномъ засѣданю. Комисіи получивши жаданй выконеня, вносятъ оттакъ на принятье предложень правительства, а пленарнй засѣдання перебѣгаютъ дуже гладко и рѣдко коли стрѣтитись можна съ широкою дискусією меритористичною.

(*Депутація адресова хорватского сойму.*) Депутація выбрана хорватскимъ соймомъ для врученя монархѣ адресы, а зложена въ президента Мирка Гвата и першого вицепрезидента дра Джурджевича мала дня 14 н. с. листопада авдіенцію у цѣсаря. На коротку промову Мирка Гвата, держану въ хорватскій мовѣ, отповѣвъ цѣсарь по нѣмецки, заявляючи, що съ пріемностею пріймае адресу и выразивъ надѣю, що хорватскій соймъ, стоячи на правной основѣ и дальше для добра краю буде працювавъ. На томъ закончилася офиціальна часть принятія авдіенціи. Оттакъ говоривъ цѣсарь про дѣяльность хорватского сойму, зазначуючи, що онъ въ послѣднихъ дняхъ далеко больше зробивъ, якъ въ цѣлой попередной сесіи. Цѣсарь выразивъ надѣю, що соймъ теперь на основѣ заостреного регулямину палаты буде могъ успѣшнѣйше працювати и заявивъ бажанье, щобы соймъ прійнявъ остаточно постановы, въ силу которыхъ далабыся перевести совершенна инкорпорація Пограничя.

(*Анексія Босніи и Герцеговины.*) Одна выходяча въ Загребѣ сербска газета довѣдуеся зъ достовѣрного жерела, що на другій рокъ мае отбутися въ Босніи вѣче народне, котре мае приготовити анексію окупованыхъ краевъ для Австріи. — „Presse“, застановляючася надъ сею вѣстею, замѣчае въ своеи стороны, що якъ небудь народонаселенье въ теперѣшныхъ отношеняхъ было-бы за анексією, то мимо того належитъ уважати згадану нѣсть не вѣродостойною. Она не отповѣдае — пише „Presse“ — анѣ берлинському договорови, анѣ существующимъ теперь въ Австро-Угорщинѣ политичнымъ отношенямъ.

(*Хорватскому соймови*) мае банъ предложити по его зобранюся буджетъ и колька малозначныхъ экономичныхъ проектовъ. Проектови выслана регниколярной депутаціи для розпознани жалобъ противъ мадярамъ банъ не противный, но друге дѣло чи тая депутація въ теперѣшныхъ отношеняхъ зможе що зробити.

(*Сесія рады державной.*) Безпосередно по закрытю спольныхъ делегацій мае бути оголошеный патентъ цѣсарскій, скликуючій засѣданье рады державной. Що до речинця скликаня райхсрату прійшло вже до наконечного порозумѣня и якъ доносятъ послѣднй вѣденьскій газеты сесія мае розпочатися напевно дня 4 н. с. грудня.

(*Карта колоній австрійскй.*) Пбсля информацій вѣденьского кореспондента газеты „Das neue Pest. Jour.“ ведутся межи министерствами справедливости и торг. переправы що до основаня на березѣ Африки карныхъ колоній. Колонія тй мали-бы бути сполучены съ торговельными факторіями. — Пражска „Politik“ згадуючи про ту вѣдомость, замѣчае, що она не мае нѣякои основы.

(*Зъ финансовои комисіи угорского сойму.*) Дня 14 н. с. листопада зачалися въ финансовой комисіи угорского сойму дебаты надъ буджетомъ министерства просвѣты. При розправахъ надъ титуломъ: „Заведеня науковй“ заявивъ министеръ Трефортъ, що онъ уважае основанье третого университету въ Угорщинѣ зъ становища культурного необходимымъ, позаякъ существующй теперь университеты въ Буда-Пештѣ и Клявзенбургу не выстарчаютъ для Угорщины. Министеръ сподѣваеся, що выяснятся погляды що

до правничыхъ академій и що се многоважне питанье буде остаточно въ користный способъ рѣшене. При тытулѣ: „Школы елементарнѣ и заведенія для образованія народныхъ учителѣвъ", внѣсъ референтъ подвышанье платъ учителѣвъ, котре потягне за собою побольшенье выдатковъ о 30.000 зр. Противъ сему внесеню выступивъ министеръ скарбу Сапарій.

ЗАГРАНИЦЯ.

Соціялисты нѣмецкій. Тѣснѣйшій выборы до нѣмецкого парляменту ще не окончилися, а вже число выбраныхъ соціялистовъ взросло на 20 и можна сподѣватися, що при дальшихъ выборахъ число соціялистовъ дойде що найменше до 24; такъ по крайной мѣрѣ стоятъ теперь шансы соціялистовъ. Найцѣкавѣйшій зо всѣхъ були тѣснѣйшій выборы въ Берлинѣ, а хочь соціялисты перевели тутъ выборъ лишь одного свого кандидата именно Газенклевера въ 6. округѣ выборчомъ, то всежь такій сей выборъ есть о столько важнѣйшій отъ другихъ, що соціялисты побѣдили тутъ при помочи вольнодумныхъ. Коли вольнодумній, що стоятъ въ діяметральной супротивности противъ соціялистовъ, помагали симъ послѣднымъ при сихъ выборахъ, то сталося се лишь для того, що они потребували помочи соціялистовъ при выборахъ въ другомъ округѣ, де кандидувавъ звѣстный патеръ и двірскій проповѣдникъ Штекеръ. Зъ сеи взаимной помочи можна вже судити, що мимо великой рожницѣ въ поглядахъ и мимо антагонизму межи вольнодумными и соціялистами, оба сторонництва будутъ и въ парлементѣ на случай крайной потребы спольно выступати и одинъ другимъ помагати. Сю евентуальность предвиджуе здѣсь и органъ нѣмецкого канцлера „Nordd. Allg. Ztg.", бо якъ давнѣйше вдучи за поглядами свого инспиратора мовчала на всѣ подвиги соціялистовъ, такъ знову нынѣ кидаеся въ своѣй злости на всѣ стороны и лае вольнодумныхъ за те, що они помогли „деструктивному елементови" побѣдити въ берлинскомъ 6. округѣ выборчомъ. Зъ сего видко, що и князь Бисмаркъ прійшовъ вже до того переконаня, що нынѣшній соціялисты въ парлементѣ не конче такъ маловажній якъ онъ се зъ разу допускавъ и що съ ними прійдеся такій рахувати. Ще больший ихъ вплывъ и значенье по цѣлой Нѣмеччинѣ, о чѣмъ найлѣпше переконаемося зъ слѣдующихъ датъ зостановленыхъ черезъ „W. Allg. Ztg." Въ р. 1871 числили оба сторонництва нѣмецкого соціялизму, на котрѣ онъ тогды розпадався, разомъ 102.000 голосовъ, а именно сторонництво Лясаля 63.000 и сторонництво конгресу въ Айзенахъ 39.000 голосовъ, и перевели тогды лишь одного свого кандидата. Въ 1874 р. середъ борбы культурной, гриндерства и менчестеризму збольшилося сторонництво Лясаля до 180.000, айзенахске до 171.000 голосѣвъ а выбрано 9 ословъ соціялистичныхъ; оба отже сторонництва числили разомъ 351.000 голосовъ. Коли 1875 р. оба сторонництва сполучилися разомъ въ Готѣ въ той способъ, що сторонництво Лясаля приняло програму Маркса приняту въ Айзенахъ, то сила соціялистовъ нѣмецкихъ зачала теперь вже дуже скоро змагатися. Въ 1877 р. мали вже соціялисты 493.000 голосѣвъ и выбрали 12 своихъ кандидатовъ. Съ рокомъ 1878 наступивъ въ руху соціялистичномъ малый регресъ. Причиною сего були атентаты на житье нѣмецкого цѣсаря, а хочь они и не були спонуканій самими соціялистами, то всежь таки вину ихъ приписувано соціялистамъ. Зразъ по першомъ атентатѣ старалося правительство нѣмецке перевести перший законъ противъ соціялистовъ. Парлементъ откинувъ сей законъ и въ наслѣдокъ сего бувъ розвязаный а сторонництво соціялистичне змоглося лишь тамъ, де вже давнѣйше его идеѣ були сильнѣйше закоренені, якъ въ Берлинѣ и въ Саксонiи. Де же проявы соціялизму були слабшій, тамъ сторонництво се подъ напоромъ суспольныхъ поглядовъ и силы правительства ще больше ослабло. Въ сѣмъ роцѣ мали соціялисты лишь 437.000 голосовъ и выбрали лишь 9 своихъ кандидатовъ. Здавалося отже, що рухъ соціялистичный почавъ слабнути, а правительство нѣмецке думаючи, що найшло въ самыхъ якъ найострѣйшихъ законахъ и въ грубой силѣ найлѣпшій способъ прагнетаня соціялистовъ, забуло очевидно, що кожда акція выкликуе реакцію. Посыпались рожни законы вымѣрены противъ соціялистовъ: законъ о товариствахъ, законъ прасовый и т. д.; при найменшой случайности розвязувано, або таки напередъ зъ горы заказувано всякій зборы роботниковъ, а замѣсть тенденцій соціялистичныхъ появився соціялизмъ державный кн. Бисмарка. При першихъ зразъ выборахъ до парляменту мали соціялисты вже лишь 312.000 голосовъ и змогли ледве при тѣснѣйшихъ доперва выборахъ выбрати 12. своихъ кандидатовъ. Рухъ соціялистичный пошовъ теперь тайкомъ, але тымъ сильнѣйше и послѣдній выборы выказуютъ вже 550.000 голосовъ въ користь соціялистовъ. Цѣлый сей обявъ соціяльного руху въ Нѣмеччинѣ есть великой ваги такъ для розвою новочасного житя суспольного въ самомъ краю, де рухъ сей проявився, якъ также и для слѣдженя за подобными можливыми обявами и въ другихъ съ Нѣмеччиною сусѣдныхъ краяхъ, на котрыхъ онъ безперечно не позостане безъ вплыву.

Россія. Новій признаки житя россійскихъ революціонеровъ подаютъ знову заграничной пресѣ, гонячой за всякими сензаційными вѣдомостями, догодный матеріялъ до всѣлякихъ занекокоюючихъ вѣстей о Россіи. Такъ розносили недавно заграничній газеты вѣсти въ Петербурга, будто-бы тамъ арештовано до 20 особъ и то по найбольшой части официровъ и другихъ особъ войскових на той подставѣ, що открыто новый заговоръ на житье царя. По поводу сего доношено також, що Гатчина есть дуже остро стережена, бо есть певна обава, що революціонеры постановили висадити тутъ въ воздухъ царскій дворецъ. Вѣсти сій суть зовсѣмъ неправдивій и просто выдуманій для сензаціи. То лишь мае бути певнымъ, що въ Москвѣ одинъ студентъ университету именемъ Руевъ стався жертвою революціонеровъ. Руевъ зраджувавъ передъ московскою полиціею всѣ тайны своихъ товаришевъ революціонеровъ и они его стрѣляли. Руева найдено вже конаючого. Кольна годинъ передъ тымъ бувъ у него якійсь его знакомый. Выновника досихъ не выслѣджено. — Новый законъ университетскій показався при нынѣшныхъ обставинахъ на столько непрактичный, що министерство просвѣты постановило само не заводити его по всѣхъ университетахъ. Московскій университетъ мае бути лишеный при дотеперѣшныхъ законахъ, а новый законъ буде лишь заведеный въ университетахъ кіевскомъ, харковскомъ и одесскомъ. Така нерѣшимость вызвала навѣть негодованье самого Каткова и онъ остро критикуе поступованье министерства, котре очевидно зъ горы вже знало, якій вартости новый законъ, коли теперь пускаеся на експерименты. — „Петерб. Вѣд." доносятъ, що правительство постановило не змѣнити законъ зъ 1864 р., по котрого особамъ католицкого вѣроисповѣдання и польского походженя заказано купувати на власность або брати въ аренду землю такъ приватну якъ и правительственну. — Министерство войны постановило въ выду сумныхъ наслѣдковъ въ военныхъ школахъ зреформувати тѣ школы и завести въ нихъ такій строгій ладъ, якій панувавъ въ нихъ за часовъ царя Николая.

Нѣмеччина. Дотеперѣшній наслѣдки выборовъ до парляменту нѣмецкого суть слѣдующій: Центрумъ мае 103 членовъ, консервативній 70, сторонництво державне 31, народовцѣ 46, вольнодумній 53, соціялисты 20, Поляки 16, Альзатцѣ 14, фракція народна 6, Данцѣ 1. Тымъ способомъ выносить число всѣхъ тыхъ партій, на котрыхъ правительство думае опертися, отже число конзервативныхъ, народовцѣвъ и сторонництва державного, разомъ 147 членовъ, отже абсолютна меншость. Допускаютъ, що въ виду сихъ для правительства некористныхъ выборовъ, правительство не буде предкладало жадныхъ важнѣйшихъ своихъ внесень, але готове зразъ по принятю буджету розвязати парлементъ. — Конференція африканьска зостала открыта минувшой суботы. На конференціи явились представителѣ: французскій бар. Курсель, австрійскій гр. Сечений, россійскій фонъ Каннитъ, дальше представителѣ Англіи, Бельгіи и Туреччины, а отакъ ще экзотики африканьскихъ относинъ, якъ Стенлей и др. Португальскій представитель мае предложити меморандумъ, въ котромъ буде пояснена португальско-англійска угода и противне сѣй угодѣ поступованье Англіи, а отакъ мае бути высказана надѣя, що репрезентовані правительства зволятъ признати права Португаліи въ краяхъ надъ Конгомъ.

Франція. Переговоры съ Хинами въ послѣднихъ дняхъ знову погоршилися. До „Journal de Débats" доносятъ именно зъ Лондону, що въ переговорахъ съ Хинами настала застой, а то по тойже причинѣ, що Хины хотятъ змусити Францію до того, щобы она зреклася всякого отшкодованя. Конфликтъ съ Хинами опера впрочемъ аж о Єгипетъ, а то именно въ той способъ, що Хины за посередництвомъ Англіи закупили у єгипетского правительства значне число арматъ. Справа ся дойшла ще завчасу до вѣдомости французского представителя въ Єгиптѣ и онъ запротестувавъ противъ сему, позаякъ Франція навѣть ще зовсѣмъ не приготована до отвертои войны съ Хинами. За таке поступованье Англіи супротивъ Франціи отплачуются знову Французы Англійцамъ въ Абесинiи, де ихъ агенты такъ подбунтували Абесинцѣвъ, що вже самъ король Оганесъ чуеся въ власномъ краю невевнымъ и длятого не може дати Англійцамъ въ Суданѣ отповѣдной помочи.

Туреччина. Надѣленье султана россійскимъ ордеромъ св. Андрея все ще подае турецкимъ журналамъ случайность вказувати на велику дружбу межи обома державами а „Османли" доказуе, що интересъ обохъ державъ концентруеся теперь головно въ справѣ суецкого каналу, въ котрой то справѣ обѣ державы дружно будутъ поступати. — Въ Альбанiи, именно въ той части, що звѣстна подъ именемъ Старои Сербіи, не устаютъ непокои. Тутъ потворилися ватаги розбишацкі и непокоятъ цѣлу околицю. Недавно напала така ватага на село Папраште, спалила тамъ 60 хатъ и погубила много людей. Власти турецкі змушенi були выслати въ сѣ стороны войско для заведенія порядку.

Єгипетъ. Становище Гордона въ Хартумѣ есть, якъ мы се вже доносили, таке, що трудно собѣ представити, чи Гордонъ дѣйстно жіе, чи вже може давно погибъ. На вѣсть послѣдну о смерти Гордона доносятъ теперь знову зъ Донголѣ, що се неправда и що Гордонъ жіе, але онъ вже ледво зможе удержатися въ Хартумѣ. Експедиція Вользелея до Судану мае бути також дуже загрожена и его отдѣлъ може легко достатися въ руки ворохобникovъ.

НОВИНКИ.

— Зъ причины припадаючого въ четверъ, дня 8 (20) листопада свята Архист. Михаила выдаємо нынѣшне число „Дѣла" въ повтора аркуша. Слѣдуюче число выйде въ суботу.

— **Рада державна** буде вже певно скликана на день 4 л. грудня о. р. — Посѣдне засѣданье делегацій отбудеся нынѣ.

— **Выдѣлъ товариства „Просвѣта"** порѣшивъ на послѣдныхъ двохъ засѣданяхъ мѣжъ иншимъ отой справы: 1) Дати даромъ по два примѣрники всѣхъ своихъ выдань для складу въ Дроговыжи, а також для складовъ карныхъ у Львовѣ и Станиславовѣ, — 2) Розписати конкурсъ на стипендію бл. п. Фр. Фронца. — 3) Высказати подяку о. Теодору Мельникови, пароховi въ Старявѣ Сяноцкой, за вельми старанне уложенье „Уставу церковного" до „Календаря Просвѣты" на 1885 рокъ. — 4) Закупити деякій клишѣ, котрій придалисьбы до илюстрованя „Календаря" на слѣдуючій рокъ. — 5) Принято до вѣдомости, що „Календарь" товариства на 1885 рокъ вже появився и поручено канцелярiи высылати его лишь тымъ членамъ, котрій уплатили за 1884 рокъ. — 6) Наспѣвшій працѣ передано членамъ Выдѣлу до рецензiи. — 7) Принято 29 новыхъ членовъ.

— **„Народна Торговля"** заходится коло открытя четвертои своеи филіи, именно въ Дрогобычи. Льокаль на торговлю тамъ вже нанятый, спроваджуются тамъ вже також меблѣ и товары. Коли наступитъ открытье филіи въ Дрогобычи, — доси ще на певно не звѣстно; може съ концемъ грудня сего року, або съ початкомъ слѣдуючого.

— **Выдѣлъ Руского Касина въ Стрыю** пригадуе Вп. Родимцямъ, що послѣдній зъ ряду вечерницѣ въ сѣмъ роцѣ отбудутся подтакчно дня 23 лат. падолиста (въ слѣдуючу недѣлю).

— **Рускій языкъ на выдѣлѣ теологичномъ въ Черновцяхъ.** Выдѣлъ теологичный черновецкого университету относся — якъ доноситъ черновецка „Gaz. Pol." — до министерства съ представленьемъ, щобы оно завело другу катедру пасторальной теологіи съ языкомъ выкладовымъ рускимъ. Доси выкладано сей предметъ лишь по румуньски а дотычный доцентъ дававъ лишь деякій поясненя въ языцѣ рускомъ. „Gaz. Pol." додае отъ себе, що Русины буковиньскій перестануть доперва тогды жалуватися на несправедливость румуньску, коли въ згаданомъ факультетѣ будутъ заведенѣ зовсѣмъ окремѣ катедры для кождого предмету съ языкомъ выкладовымъ рускимъ.

— **Жертвы билетовъ визитовыхъ.** Не минуло и 3 недѣлѣ, якъ учителька панна Юлія Шнайдеръ въ наслѣдство закулисовыхъ протекцій перенеслася зъ Бобрки до Стокъ, коли вже и слѣдъ тои злощастной несправедливости отбився о сыру землю, котра дня 27 жовтня о. р. покрыла мощѣ сердечной матери панны Юлiи Ш., взорцевои женщины и щиров патріотки. Четверо молоденькихъ сиротъ стоитъ надъ могилою а скрозь горячихъ слезъ сумнi ихъ оченята поглядаютъ генъ въ тiи стороны, де нещастнiй протекцiи поклали подвалины до ихъ сиротства. Коротка слабость, недостача швидкои помочи лѣкарскои, якъ то на селѣ, утяли и такъ слабу нитку правдиво мученичого житя. Що на тое скаже совѣсть протекторовъ?... А поглянмо на хвильку до 5 класовои бобрецкои школы, того поля протекцiйного попису. Тутъ звышь 200 дѣвчатъ надармо выглядае науки, конче потрѣбнои для женщины, науки шитя; не маютъ бѣдні протекцiи — не маютъ щастя, долѣ. Ба, якъ довѣдуемось, не на дармо выглядаютъ, бо сесь надойшло завѣдомленье до уряду податкового, що мае прійти ще отъ вересня якась учителька до науки шитя, для котрои утворено нову голодовку на 200 зр., коли впередъ за три лѣта змоглися ледви на ремунерацію на 5 зр. а. в.! Добра господиня — тая нашѣ протекція!

— **Дрнд. Евгенiй Олесницкій** розпочавъ дуже важне дѣло для розвою нашои литературы и для ширення белетристичныхъ утворовъ нашихъ писателѣвъ въ якъ найширшій круги нашои интелигенціи, — именно почавъ выдавати „Руско-украiньску Библіотеку", зовсѣмъ на взорець звѣстнои нѣмецкои „Universal Bibliothek-и" Реклама. Таку „Библіотеку" на взорець Реклама мають вже отъ кольохъ лѣтъ Поляки (въ Варшавѣ) и Сербы, и она приносить дуже великій моральній користи, бо за-для дешевости розходятся великими масами. „Руско-украiньска Библіотека" буде выходити томиками по 10 кр. (хочь одна книжочка може мѣстити въ собѣ кольна томиковъ и тогды коштувати буде столько разовъ по 10 кр., скольно мѣстить томиковъ). Она печатаеся въ друкарни товариства имени Шевченка, правописею етимологичною. Першій томикъ (выйде сими днями) мѣстить въ собѣ прегарну повѣстку Нечуя-Левицкого „Запорожцѣ". Въ найблизшій томики мають увойти: „Юрій Горовенко", довша повѣсть одного зъ перворядныхъ украiньскихъ писателѣвъ и „Сонні мары молодого питомца" Володимира Барвѣньского.

— **Принцъ баварскій Люнпольдъ а нашь земляк п. Теодоръ Демковъ.** Принцъ Люнпольдъ, знаный въ Монахіюмъ и въ цѣлой Баварiи зъ популярности и горячого протекторату штукъ красныхъ, отвѣдавъ сими днями нову академію штукъ въ Монахіюмъ и оглядаючи всѣ отдѣлы кождого професора, зайшовъ и въ техничну школу проф. Зейца. Тутъ було 80 академиковъ рожныхъ націй, межи ними и одинъ нашь земляк п. Т. Демковъ, котрый доперва сего року получивъ перший разъ въ Выдѣлу краевого черезъ Соймъ 400 зр. запомоги, а попередъ три роки у Вѣдни и одинъ рокъ въ Монахіюмъ мусѣвъ образуватися власными силами. Принцъ Люнпольдъ переглянувъ докладно и съ знаньемъ штуки всѣ роботы подчасъ позуючихъ моделѣвъ, звернувся двократно до нашого земляка и съ пріятнымъ усмѣхомъ опытавъ его о народность, имя, отношеня семейнi и лѣта студіи на поли штуки. Розговорювавъ съ нимъ больше, якъ 10 минутъ. Слѣдуючого дня появився у п. Демкова адъютантъ пр. Люнпольда и заявивъ ему, що принцъ бажае собѣ, щобъ онъ, укончивши вчерашне студіюмъ, явився съ нимъ и по можности съ попередными роботами у него. Съ пригода скончится имовѣрно тымъ, що принцъ закупитъ студіюмъ нашого земляка, подаруе ему якусь рѣчь на памятку съ протекцiею на будуще, якъ се вже часомъ приключилося въ Монахіюмъ.

— **Засѣданье Руского товариства педагогичного** отбулося 15 с. м. На сѣмъ засѣданю постановлено внести жалобу до краевои рады школьной на роздаванье неапробованыхъ радою шк. книжочокъ „Wydawnictwa ludowego" яко премій по школахъ народныхъ въ повѣтахъ станиславовскомъ и рогатинскомъ. — Проф. Шухевичъ повѣдомивъ, що вже печатаются дальші книжочки для молодежи именно 3 та и 4-та, а за кольорованій образки до сихъ книжочокъ поручено каcіярови выплатити 79 зр. А. Енглеви въ Берлинѣ. На послѣдокъ залагоджено ще кольска справъ административныхъ.

— **Справозданье касове „Шкільнои Помочи" у Львовѣ.** Въ мѣсяцю Вересню и Жовтню о. р. зложили членьскій вкладки и надзвычайнi датки П. Т. слѣдуючі Добродѣѣ: проф. Свяуликъ 1 зр.; складка у Вир. о. Несторовича, декана угновского 7 зр. 34 кр.; о. Куницкій Кассіянъ 1 зр.; п. Гр. Врецьона 1 зр.; п. Мончаловскій 50 кр.; п. Вѣнцковскій 50 кр.; п. Киркора 1 зр., п. Ганчаковскій 50 кр.; п. Сенатовичъ 50 кр.; п. К. Геникъ 50 кр.; п. Т. Несторъ 50 кр.; п. А. Скородиньскій 1 зр.; п. Будзановскій 50 кр.; тов. „Просвѣта" 20 зр.; п. Иванъ Белей 1 зр.; о. Мацьковскій въ Чорновонцяхъ 1 зр.; о. Мих. Кордуба зъ Виткова 66 кр.; о. Котысъ зъ Лушкова 1 зр.; о. О. Кисѣлевскій зъ Незвищь 1 зр.; Складка въ реставраціи пана Гляньского у Львовѣ 5 зр.; п. Мих. Конюшецкій начальникъ уряду податкового въ Тарнобжегу 2 зр.; о. Левицкій зъ Сагрина, люблиньскоя губер. 2 зр.; п. Яковчикъ, здъюнктъ податковый въ Сяноку 50 кр.; о. Дуркотъ зъ Новои Вси 4 зр. 55 кр. — Разомъ 54 зр. 55 кр. Выдатки въ протягу тыхъ двохъ мѣсяцѣвъ були слѣдуючі: за зошиты, пера, чорнило и т. п. для обохъ школъ заплачено 30 зр. въ „Народнѣй Торговли"; куплено на зиму 48 паръ чобѣтъ для убогои молодежи обохъ школъ рускихъ за 87 зр. у куликовскихъ шевцѣвъ. Выдатки разомъ выносятъ суму 120 зр. 37 кр. отже недобору бувъ въ сумѣ 65 зр. 82 кр., котрый покрыто въ оставшихъ зъ минувшого року 172 зр. 55 кр. на книжцѣ щадничой въ „Рольничо-кредит. Заведеню". Звертаемося до милосердія Вп. Родимцевъ, щобы зволили ласкаво надсылати вкладки до „Шкільнои Помочи", бо число школярovъ, потребуючихъ запомоги, дуже велике!

— **Перший сегорічній вечерниць „Академичн. Братства"**, устроеній минувшои середы въ комнатахъ „Рускои Бесѣды", выпали дуже добре и треба лишь бажати, щобъ такій вечерницѣ отбувалися частѣйше. Насамперед привитавъ гостей теперѣшный голова „Акад. Братства" п. Шухевичъ хорошимъ вступнымъ словомъ и зазначивъ становище молодежи академичнои супротивъ ширшои публики, а отакъ подякувавъ гостямъ за численну участь въ сихъ вечерницяхъ. Опосля слѣдували спѣвы хоровій, деклямацiи и отчитъ дра К. Левицкого: „Про крестяноку женщину" по студіюмъ Олександры Ефименко. Що до спѣву хорового, то нѣкуды правды дѣти, они выпали дуже слабо. Намъ видится, що „Акад. Братство" знае само хибу свого хору и, якъ мы чували, стараеся навѣть по своимъ силамъ тому зарадити, тожь и не запускаемося въ ширшу критику. Деклямацiи були двѣ: „Думы мои, думы мои", Шевченка, отдеклямувавъ п. Калитовскій и „Звереньe музикovъ на землю", стихъ гумористичный, отдеклямувавъ п. А. Кулачковскій. Обадва декляматоры зраджуютъ непослѣдні таланты декляматорскій. П. Калитовскому радили-бъ мы лишь уживати трохи менше гестакуляцiи, а больше модуляцiи въ выголошуваню. П. Кулачковского чули мы вже разъ подчасъ вандровки въ Станиславовѣ и мусимо признати, що вчерашна деклямацiя зазначилася значнымъ поступомъ и выкликала у слухателѣвъ загальне вдоволенье. Одно лишь муситъ п. Кулачковскій старатися поборoти, именно за скору трохи пронунцiацiю. Правдивою окрасою вечерницѣ бувъ отчитъ дра Левицкого, котрый на подставѣ студій О. Ефименко розвинувъ передъ слухателями цѣлый образъ славяньского житя роднинного и суспольного, а середъ него становище славяньскои женщины въ загалѣ, а въ окрема становище женщины россійскои. Въ заключеню своимъ выказавъ др Левицкій, що данный устрой патріархальный середъ славяньскихъ роднъ именно у Славянъ полуденныхъ, н. пр. у Сербовъ и другихъ и у Великороссовъ нынѣ майже зовсѣмъ змѣнився, такъ що ще лишь малій слѣды по нѣмъ остались, и що въ слѣдъ за симъ перообразованьемъ славяньскои родины а спеціяльно родины великорускои — иде нове житье суспольне. Вечерницѣ закончивъ хоръ пѣснею: „Ще не вмерла Украина!"

— **Отъ о. Ивана Костецкого** одержали мы слѣдуюче: Заявленье. Въ ч. 126 „Дѣла" отъ 30 октября (11 ноября) с. г. долучено до статіи „Загальный збiръ отпоручниковъ фонда вдовично-сиротиньского" примѣчаніе, въ которомъ авторъ стараеся доказати, що „велика часть вины" выступлена о. Сѣчаньского противъ мене на томъ собранію лежитъ на менѣ. Не хочу входити въ подробное розбиранье неточностій, относящихся до мого лица, а заявляю лише що до головнѣйшихъ точокъ того примѣчанія слѣдующое:

1) Въ маю с. г. принялъ я дѣйстно выборъ до управ. комисіи вдов. сирот. фонда и былъ повно свѣдомый должностей що до заступованя интересовъ того фонда передовсемъ и тія должности годилися совершенно такъ съ моимъ „личнымъ" якъ и „національнымъ" переконаньемъ, хо-

тай есьмь священникомъ „перемыскоя“ епархіи.

2) Неправдиво подано, якобы я долшій часъ передъ собраніемъ отпоручниковъ вдов. сирот. Фонда состоящомся 28 и 29 ноября т. г. и въ часѣ того собранія былъ членомъ „управл. совѣта „русского банку“ и доперва на томъ собранію переставъ нимъ быти. Быти членомъ управ. совѣта „Общ. рольн. кред. Заведенія“ не есть еще переступленіемъ, а управ. совѣтъ того общества рѣшилъ на одномъ изъ своихъ засѣданій въ юнію т. г. запросити мене — безъ моей вѣдомости — до вступленя въ той совѣтъ, но я не принялъ дефинативно того членовства, а проспавъ о часъ до розгляненьяся въ дѣлахъ „Заведенія“ въ той цѣли, щобымъ розглянулся, чи буду въ состоянію моею працею причинитися до поднесенья той институціи. Въ первыхъ дняхъ юлія была матура на нѣмец. гимназіи и класификаціи другихъ учениковъ, послѣ вакаціи, въ которій мусѣлъ я для здоровля выѣхати, въ первой половинѣ сентября вступныи испыта и други бо́льшіи занятія въ школѣ, а въ конци трудное положенье „Заведенія“ въ сентябрѣ и октябрѣ не дозволили менѣ достаточно розглянутися въ дѣлахъ „ аведенія“ и взятися до намѣренои працѣ. Зоставши до того на послѣдномъ общ. собранію членовъ „Народного Дома“ выбраным въ управ. совѣтъ того-жь, стало менѣ физично невозможно трудитися и въ „Заведенію“ и протое переслалъ я сейчасъ 10 октября т. г. на руки Впр. председателя крил. Шашкевича письменное заявленье, що менѣ физично невозможно вступити дефинитивно въ упр. совѣтъ „Общ. рольн. кред. Заведенія“, которое заявленіе востало на засѣданію управ. совѣта того „Заведенія“ 20 октября т. г. принято, и длятого мо́гъ я на собранію отпоручниковъ вдов. фонда съ чистою совѣстію заявити, що зъ того титулу не есьмь въ русскомъ банку интересованымъ,

3) Оскорбляющамъ есть и тое, якобы я такъ въ управ. комисіи вдов. фонда, якъ и на собранію отпоручниковъ бо́льше заступалъ интереса „банку“, якъ вдов. фонда. Протоколы въ засѣданій комисіи и собранія отпоручниковъ могутъ кождого безсторонного о цѣлкомъ противномъ убѣдити. — Въ слѣдствіе заангажованя вдов. фонда въ „Общ. рольн. кред. Заведенію“ съ бо́льшою половиною цѣлого свого маетку дѣла вдов. фонда связаны тѣсно съ дѣлами „Заведенія“ и вдов. фондъ понесъ-бы черезъ паденіе „Заведенія“ великіи страты; я былъ отже всегда того мнѣнія, щобы поступати оглядно, бо приспѣшаючи паденіе „Заведенія“ розорится и вдов. фондъ т. е. утратится 75.000 зр. вложеныхъ въ „Заведенію“ яко фондъ основательный и великую часть зъ 83.000 зр. сложеныхъ на щадн. книжочки.

4) Неправдиво подано тоже, якобы я заявляючи Вч. оо. отпоручникамъ мою резигнацію изъ членовства въ управ. комисіи вдов. сирот. фонда сказалъ, що резигную „и длятого, щобымъ своимъ противникамъ не отнялъ поводу до радости“. Заявляю коротко, що я, хотяй се сказалъ на оскорбляюче замѣчанье о. Сѣчиньского, но не сказалъ и не мо́гъ даже сказати межи мотивами моей резигнаціи и не далъ и тутъ повода, управляющого о. Сѣчинского, до такого выступленя противъ мене, и протое не може нѣякъ на менѣ лежати „велика часть вины“. Во Львовѣ 1 (13) ноября 1884. *Иванъ Костецкій*, ц. к. проф. при нѣмец. гимназіи во Львовѣ.“

(*Примѣтка Редакціи.* Помѣщаемо заявленье о. Костецкого и здержуемося отъ широкои полемики, щобы справы не розтягати in infinitum. Мы справы о. Костецкого съ о. Сѣчиньскимъ доткнули то́лько мимоходомъ и зганяли горячкове выступленье о. Сѣчиньского. Хочемо вѣрити, що о. Костецкій поступавъ по́слѣ своеи доброи волѣ и свого пересвѣдченя въ комисіи и на зборѣ отпоручниковъ вдов. фонда, що всякій евентуальній противній здогады отпоручниковъ були безподставнй — и тутъ ему суперечити не будемо; въ совѣсть чоловѣка нѣхто не загляне, мусятъ отже опускати на его завѣрюванье. Хочемо вѣрити, що о. Костецкій навѣть тогды, коли бувъ въ комисіи фонда за удѣленьемъ банкови новои пожички въ фонду въ сумѣ 50.000 зр. (було то въ початку жовтня с. р.), чинивъ се зъ пересвѣдченя и для добра фонду. Але мы мусимо (на подставѣ нашихъ вѣродостойныхъ информацій) обстата при своемъ, що о. Костецкій бувъ въ томъ часѣ, якъ було у насъ подано, членомъ управл. совѣта банку, с. с. отъ червня до збору отпоручниковъ, коли то его резигнацію дефинитивно совѣтъ принявъ. Фактъ есть, що о. Костецкого совѣтъ банку выбравъ своимъ членомъ, онъ не отмовивъ, мимо своихъ многихъ занять *ходивъ* до 20 жовтня точно на засѣдання совѣта, якъ кождый другій членъ, бо навѣть принявъ выборъ до комисіи реорганизаційнои банку и въ нѣй працовавъ, — и не можна допускати, щобы о. Костецкій не понималъ своихъ правъ, обовязковъ и отвѣчальности яко членъ совѣта банку. Якъ тамъ було межи о. Сѣчиньскимъ а о. Костецкимъ, въ те не входимо, то рѣчь маловажна, чисто лична. — Schwamm drüber! Того жадае повага нашого духовенъства.)

— **Въ Хлѣвчанахъ**, въ Разщинѣ, де то — якъ мы въ послѣднѣмъ числѣ „Дѣла“ донесли — отбулося такъ торжественне откритье читальнѣ, закладаютъ основателѣ читальнѣ за помочею грошевою ч. Ивана Клебана руску торговлю. Щасть Боже!

— **Зъ Сѣлця Белзкого**, дня 15 л. падолиста 1884. При аранжованыхъ вечоркахъ для просвѣты сединъ, якъ въ округѣ львовскомъ такъ и въ округѣ жовковскомъ, не щадили трудовъ и нѣколи не отмовляли менѣ помочи Впов. панове професоры во Львова: Н. Вахнянинъ и Гр. Врецьона съ пріѣздомъ съ науковыми, популярными, хорошими предекціями. И на открытье читальнѣ въ Сѣлци Белзкомъ, округа сокальского, благоволили згадній панове професоры дня 1 л. падолиста пріѣхати зо Львова via Перемышль, Ярославъ, Рава, Угновъ, Кристинополь, перебувши желѣзницею сюды и назадъ 79 миль дороги. За нимъ доказы щирого патріотизму и поднятѣ труды для просвѣты сельского люду — уважаю за обовязокъ отъ себе и селянъ Вп. пп. проф. Н. Вахнянину и Гр. Врецьонѣ прилюдно найсердечнѣйшу подяку заявити. — *В. Чернецкій*, душпастырь.

— **О. Іосифъ Москалинъ**, сотрудникъ парохіи въ Самборѣ, именованый заступникомъ катихита при ц. к. гимназіи самборскои, на мѣсце именованого крилошанином о. Мирона Подолиньского.

— **П. Василь Фальбійчукъ** именованый переводчикомъ зъ языковъ: руского, россійского и польского при краевомъ судѣ у Вѣдни.

— **П. Михаилъ Балуцкій**, славный повѣсте- и комедіо-писатель польскій, о котрого 25 лѣтнѣмъ юбилею въ Краковѣ мы недавно доносили, прибувъ сими днями до Львова. Театры руский и польскій грали въ недѣлю его штуки: театръ руский „Грубй рыбы“, а театръ польскій „Домъ отчиненый“. П. Балуцкій явився вечеромъ съ женою въ русскомъ театрѣ и съ великою увагою слѣдивъ за грою нашихъ артистовъ. По першомъ актѣ проф. Григорій Цегляньскій, референтъ для дѣлъ театральныхъ въ „Руской Бесѣдѣ“, познакомивъ п. Балуцкого съ директоромъ и персоналомъ нашого театру, а онъ высказавъ свое признанье артистамъ, гравшимъ его штуку, и заявивъ, що нашъ театръ зовсѣмъ не горше отдае ей, якъ театры варшавскій и краковскій. По другомъ актѣ численно зобрана публика выкликала автора знаменитои комедіи, а онъ вставши, поклономъ подякувавъ директціи за те, що почтила его телеграмою въ день юбилейный и дозволивъ безкоштно нашому театрови перекладати всѣ его штуки и представляти на руской сценѣ.

— **П. Площаньскій**, редакторъ „Слова“, повернувъ уже въ суботу минувшого тыждня до Львова зъ своеи подорожи по Россіи. О. Наумовичъ доси ще не повернувъ, але незабаромъ також же прибуде.

— **Рада на шкоду отъ дикихъ звѣрѣвъ.** Звѣстно, съ якою енергіею старався пос. Романчукъ въ сеймѣ, щобы забезпечити нашихъ селянъ отъ шкодъ, якй они терплятъ въ засѣвахъ черезъ дикй звѣри. Розумѣеся, що ся справа була польскій шляхтѣ въ сеймѣ дуже не на руку, а щобы вже не дати явного доказу своеи неохоты до селяньства, сеймъ отнѣсся съ сею справою до правительства, щобы оно ей залагодило, нѣбы ось такъ, якъ каже нѣмецка пословиця: „Wasch' mir den Pelz, und mach' ihn nicht nass“. Нашъ селянинъ радитъ собѣ однакожъ якъ може. Цѣкавый и дуже бистроумный примѣръ такои самопомочи подае „Kur. Lwowski“. Въ одномъ великомъ окарбѣ заскаржывъ лѣсничій селянина до суду за те, що онъ забивъ дика. Въ назначенѣмъ речинци станули обѣ стороны передъ судомъ, а судія засудивъ селянина на кару 10 зр. По отчитаню выроку селянинъ выймае зъ мошонки 10 зр. и ставитъ на столъ передъ пана судію, але рѣвночасно також и подае скаргу противъ скарбу о отшкодованье шкоды, яку ему робили паньскій лики черезъ лѣто и въ зимѣ на его поли подъ паньскимъ лѣсомъ. Селянинъ зажадавъ 200 зр. отшкодованя. „Якъ то, пытае судія, чому-жь вы передъ тымъ не скаржили о шкоду?“ А селянинъ отповѣдае зовсѣмъ холоднокровно: „А якъ же я могъ скаржити, коли я не зналъ, до кого дикъ належитъ; теперь самъ скарбъ признався, що то его дикъ, то вже знаю, на комъ маю пошукувати.“ На таке заявленье не було рады; судія познавъ, що несправедливо засудивъ селянина, а панъ лѣсничій пригадавъ собѣ §. 3 патенту о лоахъ зъ дня 13 цѣтни 1786 (котрый то патентъ ще до нынѣ не знесеный) и замовкъ. Судъ призналъ познѣйше жаданье селянина справедливымъ — а скарбъ мусѣвъ заплатити селянинови 200 зр.

— **Дръ Альфредъ Бремъ**, звѣстный нѣмецкій природознавець и авторъ обширныхъ праць на поли наукъ природныхъ, якъ „Illustrirtes Thierleben“, „Leben der Vögel“, „die Thiere des Waldes“ и многихъ другихъ, померъ въ своеи вилли Райтендорфъ въ Турингіи въ 56 роцѣ свого жытя. Бремъ бувъ сыномъ пастора и знаменитого орнитольога Христіана Брема и родився 2 лютого 1829 р. Вже яко 18-лѣтный молодець зробивъ онъ першу подорожъ наукову до Африки (1847—1852), а опослѣ доперва кончивъ свои студія по части въ университетѣ вѣденьскомъ. Опослѣ робивъ онъ знову подорожѣ и зъѣздивъ цѣлу Европу вздовжъ и въ поперекъ, Америку и Азію, а все, що лишь видѣвъ и подглянувъ въ свѣтѣ природы, зложивъ на папѣръ майстерскими словами. Головнымъ предметомъ Брема була орнитольогія. Въ 1862 р. зостався онъ именованый директоромъ зоольогичного города въ Гамбургу, а 1867 заложивъ онъ славне акваріюмъ въ Берлинѣ, котре оталося взорцемъ для великихъ другахъ въ Европѣ. Бремъ отзначався великою краснорѣчивостею въ своихъ выкладахъ и зъ сего взгляду памятаютъ его ще добре у Вѣдни, де онъ въ сѣмдесятыхъ рокахъ мавъ публичній выклады. При сѣй случайности познавъ его архикн. Рудольфъ, котрый запросивъ его оттакъ до себе до Праги, а опослѣ дуже часто радився его въ своихъ працахъ наукovыхъ. Бремъ бравъ участь въ подорожи архикнязь Рудольфа по Дунаю, котру оттакъ архикнязь Рудольфъ друкомъ огголосивъ. Въ послѣднихъ часахъ не дававъ жаднои звѣстки о собѣ, занедужавъ сильно, въ наслѣдокъ чого ще коротко передъ смертею ослѣпъ бувъ. Бремъ доказавъ дѣломъ слова, котрй высказавъ бувъ на пирѣ 19 грудня 1877, даномъ въ его честь у Вѣдни товариствомъ „Конкордія“: „Ты не дармо живъ на сѣмъ свѣтѣ!“

— **Церемонія** торжественного вложеня кардинальского капелюха на вѣденьского архіепископа Гангльбауера отбудеся въ середу сего тыждня. Церемонію сю сповнитъ самъ цѣсарь.

— **Процесъ соціалистовъ о бомбу въ Краковѣ** закончився тымъ, що судъ присяжныхъ по 3-годинній нарадѣ признавъ невинными трехъ обжалованыхъ Домбровского, Круликовского и Грудзиньского, котрыхъ зразъ и выпущено; натомѣсть признавъ чотырехъ винными. Малиникевича засудивъ судъ за намѣрене скрытогубійство, злочиньство нарушеня спокою и публичного насильства на 5 лѣтъ тяжкои вязницѣ; Цеховского за участь въ намѣренѣмъ скрытогубійствѣ, нарушенье спокою публичного и насильство на 9 лѣтъ тяжкои вязницѣ; Сульчевского за участь, нарушенье публ. спокою и насильство на 3, а Пайонка за нарушенье спокою на рокъ вязницѣ.

— **Холера въ Парижи.** Отъ 2 до 13 с. м. померло въ Парижи на холеру 385 особъ, а передъ тымъ ще 70, отже загаломъ 455 особъ. Поля справоздань официяльныхъ померло въ Парижи минувшои суботы 72 особъ а въ недѣлю до 6 год. вечеромъ лишь 21 особъ. — Холера мала також проявитися и въ Нанту, де 17 с. м. померло 2 особы. — Наколи се правда, що „Temps“ доноситъ, то для Европы були-бы на будучность дуже сумнй выгляды, бо предсказаня дра Коха мали бы справджуватися. Газета сл доноситъ, именно, що холера проявилася вже въ Лондонѣ, де дня 14 с. м. мало занедужати на холеру 187 особъ. Справдженя сеи сумнои вѣсти треба ще дожидати.

— **Въ Сосновѣ**, пов. подгаецкого, зостала открыта нова стація жандармерія, складаючася зъ одного вахмайстра и 3 жандармовъ. Постерунокъ сей розпочавъ свою дѣяльность вже отъ 1 с. м.

— **Дробни вѣсти.** П. Василь Нагорный вѣнчався дня 25 л. падолиста о годинѣ 7 вечеромъ съ панною Маріею Антониною Дудкевичѣвною, дочкою о. Евгенія Дудкевича, пароха и властителя Рудна, желѣзнича стація Замновода. — П. Константинъ Телишевскій, субститутъ нотаря въ Рогатынѣ, повѣнчався дня 15 л. с. м. въ архикатедральномъ храмѣ св. Юра съ панною Теодорою Антониною Зубрыцкою, дочкою совѣтника судового у Львовѣ. Молоду пару вѣнчавъ Преосв. єп. Сильвестеръ Сембратовичъ. Въ хорѣ спѣвали пп. питомцѣ руского духовнои семинарій.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Канонічну институцію получили оо. 1) Емилій Проскурницкій на пар. Джурковъ, деканата жуковского; 2) Валеріанъ Ганкевичъ на кап. Бѣлковцѣ, дек. зборовского; 3) Теофиль Яворовскій на кап. Насташинъ, дек. рогатынъского.

Президія ц. к. намѣстництва годится на каноничну институцію о. Иларіона Яновича, капелана зъ Витвицѣ, на пар. Хотѣнь, деканата калуского.

Презенту на Озѣрну надавъ Преосв. епископъ о. Оресту Держкови, а митр. консисторія вотавилася до президія ц. к. намѣстництва, щобы згодилася на перемѣщенье о. Іоахима Зарицкого, пароха зъ Озѣрнои, на Озерянку, а Ор. Держка, капелана зъ Озерянки, на пар. Вѣрну.

Сотрудництво приватне въ Вербиловцяхъ, дек. рогатыньского, получивъ о. Созонтъ Медведскій.

Увольненый отъ сотрудництва въ Толщовѣ, дек. щирецкого, о. Андрѣй Завадскій.

О. Василію Каргуту позволено до марта 1885 р. душпастыретвувати на завѣдательствѣ въ Лановцяхъ.

Митр. консисторія годится на кан. институцію о. Захарія Подляшецкого на Монастырыска, дек. бучацкого.

На конкурсъ розписана кап. Фалишъ, дек. стрыйского; речинецъ до 9 сѣчня 1885.

Президія намѣстництва годится на кап. иностituцію о. Захарія Подляшецкого на Монастырыска, дек. бучацкого.

Завѣдательство получили оо.: 1) о. Александеръ Стоцкій получивъ завѣдательство Богутына, дек. волочѣвского и 2) о. Антоній Билинкевичъ, капелянъ зъ Куропатникъ, завѣдательство ex currendo кап. Куропатники.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Канонічну институцію получили оо. 1) Рудавскій Кирилъ на пар. Броница, дек. мокрянъского; 2) Іоанъ Татомиръ на пар. Черхава, дек. самборского.

До каноничної институціи завозваній оо. 1) Михаилъ Щирба на парохію Жерница, дек. галигородского; 2) Волод. Лысякъ на парохію Довгомостиска, дек. судово-вишеньского.

Завѣдательства получили оо. 1) Іоанъ Яворскій капелянъ Линье, дек. жукотиньского, 2) Францъ Рабій капелянъ Спрыня, дек. старо-самборского.

Сотрудництво въ парохіи Потеличъ получивъ о. Евгеній Горницкій, доси завѣдатель пар. Довгомостиска.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

(*И. Б.*) **Руский театръ.** Въ суботу дня 8 с. м. отграно на доходъ ремѣсничого товариства „Зоря“ звѣстну отъ давна въ репертоарѣ нашого театру комедіо-оперу Гр. Квѣтки-Основяненка „Сватанье на Гончаровцѣ“. Про саму штуку говорити зайво, она-жь бо одною зъ тыхъ, котрй ще въ 1860 тыхъ рокахъ славилась великою популярностею у нашои публики, тожь и теперь зобрана численно публика приняла знов.ленье сеи штуки дуже симпатично, а збудженый справдешнымъ украинськимъ народнымъ гумором щирый смѣхъ розлягався черезъ всѣ три акты по сали. Обсада штуки була дуже добра. П-нѣ Попелева грала и спѣвала якъ завсѣгды такъ и теперъ дуже гарно; теперь однакъ подносило ей гру ще бо́льше тое, що старалася бути зовсѣмъ природною сельскою дѣвчиною. Се подносимо тутъ съ повнымъ признаньемъ. Роля (головна) Стецька припала п-ну Гриневецкому; зробивъ онъ зъ неи креацію подъ кождымъ взглядомъ знамениту, такъ, що тѣ, котрй бачили навѣть давнѣйше п. Бачиньского въ тойй роли не можутъ не признати, що такого Стецька, якъ п. Гриневецкій не мала ще доси наша сцена. Не менше добре вывязались изъ своихъ роль п-нѣ Осиповичева и пп. Подвысоцкій и Стефуракъ. Молодый артистъ п. Яновичъ старався о скольки можна, поборювати перешкоды, на якй натрафити муситъ кождый початкуючій на сценѣ, але мы вповнѣ увѣренй, що дальша совѣстна праця зробитъ его дуже пожиточною силою для нашои сцены.

Въ недѣлю дня 9 с. м. представлено: „Панъ Бенетъ“, комедію Ал. Фредры, переложену римованымъ стихомъ п. Евг. Олесницкого и вѣчно свѣжу „Наталку Полтавку“ Ив. Котляревского. Мы дуже були цѣкавй и на саму знамениту штучку на нашой сценѣ и на перекладъ. Що до перекладу, то справдѣ, всѣхъ мусѣла вповнѣ вдоволити гладкость стиха, чистость языка и доборность словъ та зворотовъ. П. Олесницкій мусѣвъ завдати собѣ богато совѣстного труду, закимъ пустивъ свой перекладъ на руску сцену. Такихъ совѣстныхъ перекладовъ треба намъ якъ найбо́льше и лишь заохотити можемо перекладчика „Пана Бенета“ до дальшои праці въ томъ напрямѣ.

Що до гры акторовъ, то на першомъ мѣсци подносити мусимо гру п. Гриневецкого въ роли Бенета. Дуже тяжку тую ролю, котру деякй только найзнаменитшій артисты польскои сцены выбираютъ собѣ на артистичный попысъ, отограв нашъ талантливый артистъ подъ кождымъ взглядомъ знаменито. Его рухи, мимика, деклямація мусѣли вдоволити и найбо́льшого знатока штуки, а довольне численно зобрана публика нагороджувала его численными заслужеными оплесками. До добо́рного терцету долучились пп. Биберовичъ. — Не такъ дуже вдоволило насъ представленье „Наталки“. Въ тытуловой роли выступила по разъ першій п-нѣ Пясецка. Спѣвъ ей бувъ подъ кождымъ взглядомъ вдоволяючій, що до гры однакожъ мусимо зауважати, що украинська дѣвчина повинна мати рухи трохи менше смѣливй и въ загалѣ лагоднѣйшй, якъ мала ихъ тая, впрочемъ дуже симпатична и уталантована артистка; се однакъ дастьея пояснити тымъ, що п-нѣ Пясецка доперва коротній часъ по довшій перервѣ выступае на нашой сценѣ. П. Левицкій (Петро) не дорось ще до своеи ролѣ. Такого Петра, котрый черезъ цѣлый актъ не повернувся нѣ въ одинъ бокъ нѣ въ другій, не могла-бы нѣякъ любити така гожа Наталка. Прочій особы: именно пп. Осиповичева, Стефуракъ и Подвысоцкій, грали якъ звычайно, т. е. дуже добре.

Во второкъ 11 с. м. представлено на доходъ „Школьной помочи“ двѣ штуки: „Дивну пригоду“ (по разъ другій) и „Школярь на мандрівцѣ“. Про першу зъ тыхъ штукъ писали мы вже; тутъ додамо, що обѣ они выпали що до гры артистовъ зовсѣмъ добре, въ „Школярй“ отзначився въ роли дяка п. Подвысоцкій. Публики, якъ на такъ гарну цѣль, було за мало.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всѣ, о. К. въ Гнѣзд., о. П. Л. въ Глуб. и др. Грошѣ на мѣсяцесловъ передали мы до канцелярій „Просвѣты“, на що маемо поквитованье. — Чому Вамъ не высилали, не наша рѣчь. Самымъ-бо намъ заниматився купномъ и высылкою, — нема часу.

На доходъ Паулины Попелевои.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

подъ зарядомъ И. Биберовича и И. Гриневецкого.

Въ Второкъ дня 18 (6) листопада 1884.

ГАЛЬКА

Мельодрама въ 4 актахъ, переробленa зъ оперы О. Левицкимъ, музыка С. Монюшки.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр. Галерія 20 кр.

Початокъ о годинѣ 7.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такй, якъ я доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(26—36) **Симонъ Дегенъ**
у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

Народный рускій МОЛИТВЕНИКЪ

съ приложеньемъ и апробатою Преосвящ. Епископа Дра Сильв. Сембратовича, получити можна **въ Торговли Мих. Дымета и у Конст. Урбана ч. 20** рынокъ Львовъ,

оправий по 60 кр., 90 кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 60 кр. и 3 зр.

Для дамъ въ аксамитѣ по 4 зр., 4 зр. 50 кр., 5 зр. и 5 зр. 50 кр.

Брошурованый на велин. папери 1 зр.

Купуючимъ бо́льше приміръ-шикомъ отвѣтный рабатъ!

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (111—?) поручае

Росу красоты и всякій косметики и пахощѣ якъ черезъ мене, такъ и черезъ инші фирмы оповѣщуваній.

Для Кракова и Львова

якъ такожъ для всѣхъ бо́льшихъ мѣ́стностей Галичины пріймае одно велико заведенье для убезпеченъ въ дѣлѣ убезпеченъ на житье агентовъ головныхъ, повѣтовыхъ и мѣ́стныхъ, потому такожъ розъѣздныхъ и збирачѣвъ. Письменій оферты пріймае бюро анонсове и експедиційне Moritz Stern Wien I Wollzeile 22.

1221 2—3

СВѢДОЦТВО.

Пѡ́дписаній заявляютъ симъ на пѡ́ставѣ точно ними переведеного розслѣду, що панѣросова бибулка походяча зъ *фабрики панѣросовыхъ бибулокъ* „Le Houblon“ *вама Cauley-a & Henry-ого въ Парижи* есть знаменитои якости, зовсѣмъ вѡ́льна ѡ́тъ всякихъ чужихъ частей складовыхъ, особливо-жь вѡ́льна ѡ́тъ всякихъ здоровю шкѡ́дливыхъ складникѡ́въ.

Вѣ́день, дня 24 мая 1884.

Пѡ́дпис. *дръ J. J Pohl*,
звыч. публ. професоръ хемичнои технологіи при ц. к. техничнѡ́й академіи.

Пѡ́дпис. *дръ E. Ludwig*,
ц. к. публ. професоръ медичнои хеміи при вѣ́деньскѡ́мъ университ.

Пѡ́дпис. *дръ E. Lippmann*,
надзв. публ. професоръ хеміи при вѣ́деньскѡ́мъ университетѣ.

(Правдивѡ́сть повышихъ пѡ́дписовъ потвердивъ *дръ J. Hoffmann*, ц. к. нотаръ у Вѣдни. Повыше свѣдоцтво пѡ́дписане и затверджене *ц. к. министерствомъ вѣ́лъ загранични́хъ и французскимъ посольствомъ у Вѣдни* дня 28 мая 1884.) 1134

Ч. 272.

Обвѣщенье конкурсу.

Въ цѣли надяня отпиендіи зъ фундацій бл. п. Франца Фронца о рѡ́чныхъ 90 зр. а. в. оголошуеся конкурсъ.

Стипендія ся призначена для убогихъ, добрыми обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ ѡ́тзначаючихъ-ся ученикѡ́въ низшой гимназіи въ Перемышли, обряду греко-католицкого, съ выключеньемъ однакожь — пѡ́сли волѣ фундатора — сынѡ́въ священикѡ́въ и дякѡ́въ.

Стипендію тратитъ ученикъ, коли укѡ́нчитъ низшу гимназію або коли передъ укѡ́ньченьемъ ся перейде до якои другои гимназіи або до якого нищого наукового закладу, въ кѡ́нци, коли не выкажеся добрымъ обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ.

Право надяня сеи стипендіи прислугуе товариству „Просвѣта“ у Львовѣ.

Убѣгаючій-ся о тую стипендію маютъ внести свои подяня черезъ ц. к. Дирекцію гимназіи въ Перемышли до центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, найдальше до 20 грудня с. р., долучаючи метрику хрещеня, свѣдоцтво убожества и доказы дотыхчасового успѣху въ наукахъ.

Ѡ́тъ центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта“.

У Львовѣ, дня 18 падолиста 1884 р.

Дръ Омелянъ Огоновскій, голова.

Дръ Омелянъ Калитовскій, секретарь.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дѡ́стати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскѡ́й.

По зниженѡ́й цѣнѣ!

Украиньскій гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна дѡ́стати по зниженѡ́й цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (4—?)

Писарь рутинованый

посѣдаючій практику судову, политичну, нотаріяльну и автономичну, пошукуе посады яко **писарь громадскій**, о скѡ́лько можна у всхѡ́дняѡ́й Галичинѣ. Яко Русинъ и основатель читальнѣ въ Ожеши, буде прихильный своему народови, а при своихъ здѡ́бностяхъ (котрѣ высказуютъ численній свѣдоцтва) зможе и найбо́льшій нелядъ въ якѡ́й-небудь громадѣ въ коротцѣ до взо́рцевого порядку привести. Всч. Отцѣвъ духовныхъ и Чест. начальникѡ́въ громадъ упрашае о приятье. Адреса его: **М. Дяконъ въ Ожеши, посл. почта Товмачь.** (1-?)

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ У ЛЬВОВѢ

поручае изъ своихъ складо́въ у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли и Тернополи

межи иншими товарами слѣдуючѣ:

КАВУ при высылцѣ 5 кил.:

Цейлонъ I-а ѡ́тъ кил.	2 зр.	— кр.
„ II-а „ „	1 „	75 „
„ III-а „ „	1 „	54 „
„ перлова „	1 „	96 „
Куба „ „	1 „	90 „
Ява золота „ „	1 „	80 „
Менадо (жовта) „	1 „	50 „
Кампинавъ (пена) „	1 „	30 „

Цѣны тѣ назначеній безъ пересылки почтовои.

Въ пачкахъ 5 кил. вразъ съ пересылкою почтовою:

Кава Цейлонъ (осо́бный и добрый ро́дъ) за 8 зр. 50 кр.

Кава Зелена, зерно велике и здорове, за 7 зр. 60 кр.

Оба роды поручаются дуже.

ВИНО УГОРСКЕ

въ барылкахъ по 3½ литр., за литръ ѡ́тъ 50 кр. до 2 зр. 50 кр.

(Барылка числится по 50 кр. и таку-жъ квоту платится за звернену порожну.

Цвѣты на свѣчки церковнѣ:

въ матеріи и папоровѣ: пара по 60, 80, 90 и 1 зр. 20 кр.

Кадило королевске

по 80 кр. за кил.

Вѡ́скъ жовтый

по 1 зр. 60 кр. за кил., при бо́льшо́мъ ѡ́тборѣ по 1 гр. 50 кр.

Шварцъ безъ витріолю

въ пудлыкахъ деревяныхъ и бляшаныхъ рѡ́жной величины по 1½, 2, 3, 5, 7, 8, 16 и 22 кр.

Смаровило до чобо́тъ и до шкѡ́ры

въ пудлыкахъ деревяныхъ и бляшаныхъ по 2, 4, 6 и 10 кр.

Свѣтло воскове бѣле

по 3 зр. ѡ́тъ кил.

ДЛЯ КРАМНИЦЬ

Цукоръ при ѡ́тборѣ 100 кил. найлѣпшого по	39 кр.
Чай добрый Congo 1 фунтъ по	1 зр. 80 кр.
„ „ порошокъ 1 фунтъ по	1 „ 30 „

До высылки просто зъ фабрикъ:

Свѣтло церковне

по 92 зр. за лучшій, по 84 зр. за гѡ́ршій сортъ ѡ́тъ 100 кил. кромѣ транспорту. Скрынка не числится. Найменша высылка 80 кил. — Свѣтло зъ фабрики „Apollo“ (найлучшои, но и найдорожшои) числится по 98 зр. за 100 кил. Оне высылаеся лишь на выразне желанье. — Транспортъ ѡ́тъ 100 кил. вынесе 4 до 6 зр.; зависитъ ѡ́тъ того, чи блызше, чи дальше мѣ́сцевѡ́тъ на вохѡ́дъ краю положена. (На свѣтло, зъ фабрики прямо высылане, треба чекати зо два тыждній; зъ фабрики Apollo часто довше. Особливо передъ святами фабрики всѣ занятѣ.)

ВИНО

высылане въ бочкахъ 140—150 литр. зъ Угоръ зачисляеся по 35 кр. и высше ѡ́тъ литра. Вже вино на цѣну 40 кр. ѡ́тъ литры, а особливо по 50 кр. дуже поручаемо. — (Вино въ морозы и въ спеки высылати не порадно. Коли вино надѡ́йде, треба его оставити на 3—4 недѣлѣ въ спокою, закимъ спустите. Спускати въ погѡ́дный часъ. Найлучше спускати его въ осени и чересъ зиму; на весну праздне вино не препароване буде все мутливе, и то треба по троха черезъ лѣто.)

СМАРОВИЛО ДО ВОЗО́ВЪ

при высылцѣ просто зъ Дрогобыча по 12 зр. ѡ́тъ 100 кил. за лучше. Высылка найменша 50 кил. Высылаеся въ барылкахъ на 25 кл., на 12 кил. и на 6½ к.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на 1885 годъ

на большую ежедневную, политическую, общественную и литературную газету

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“.

ГОДЪ ШЕСТОЙ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкою въ Москвѣ:		Съ пересылкою въ города:	
На 12 мѣсяцовъ	8 руб 50 коп	На 12 мѣсяцовъ	9 руб. — коп.
„ 11 „	8 „ — „	„ 11 „	8 „ 50 „
„ 10 „	7 „ 50 „	„ 10 „	8 „ — „
„ 9 „	6 „ 75 „	„ 9 „	7 „ 40 „
„ 8 „	6 „ — „	„ 8 „	6 „ 70 „
„ 7 „	5 „ 25 „	„ 7 „	5 „ 90 „
„ 6 „	4 „ 50 „	„ 6 „	5 „ — „
„ 5 „	3 „ 90 „	„ 5 „	4 „ 60 „
„ 4 „	3 „ 25 „	„ 4 „	3 „ 70 „
„ 3 „	2 „ 50 „	„ 3 „	2 „ 75 „
„ 2 „	1 „ 90 „	„ 2 „	2 „ — „
„ 1 „	1 „ — „	„ 1 „	1 „ 10 „

За границу: на 12 м. 18 р., на 6 м 10 р., на 3 м. 5 р. 50 к., на 1 м. 2 р. 20 к.

Подписка принимается въ конторѣ изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, домъ И. П. Лапина, въ извѣстныхъ книжныхъ магазинахъ Москвы, С. Петербурга и другихъ городовъ и въ Парижи — *Rue Clément, 4, Adam* и въ комиссіонерной конторѣ *Agence Slave, Place de l' Opéra Nr. 4-й.*

Гг. иногородніе благоволятъ адресоваться преимущественно въ контору изданія „Русскій Курьеръ“.

Редакторъ-Издатель **И. П. ЛАПИНЪ.**

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбо́льшу выграну подае въ найщаслившо́мъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1 Премія à M.	300000
1 выгр. à M.	200000
2 выгр. àM.	100000
1 выгр. à M.	90000
1 выгр. à M.	80000
2 выгр. à M.	70000
1 выгр. à M.	60000
2 выгр. à M.	50000
1 выгр. à M.	30000
5 выгр. à M.	20000
3 выгр. à M.	15000
26 выгр à M.	10000
56 выгр. à M.	5000
106 выгр. à M.	3000
253 выгр. à M.	2000
6 выгр. à M.	1500
515 выгр. à M.	1000
1036 выгр. à M.	500
29020 выгр. à M.	145
19463 выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.	

Разомъ 50,300 выграныхъ, а кро́мъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи клясахъ певно до порѣ́шення.

1217 2—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ держанымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ держанымъ загварантована лотерія грошова содержитъ **100000 лосо́въ,** зъ котрыхъ **50.500 лосо́въ,** отже бо́льше якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другѡ́мъ въ семи клясахъ съ столичими тутъ побочь выграными; цѣлый капиталъ, що маѣ вылосовуватися, выноситъ

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сѣй великѡ́й лотерій грошевѡ́й, якъ такожъ черезъ **найбо́льшу можливу гварантію и точну выплату** выграныхъ тѣ́шитъся лотерія сѣ выводы великою прихильностю. Пѡ́сля постановъ плянy управляе вею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзо́руе цѣле предприятье.

Особлива ѡ́тличнѡ́сть сеи лотерій грошевои лежитъ въ ей корыстнѡ́мъ урядженю, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣ́шитися въ кѡ́лькохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи клясахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ,** обдержався ѡ́тдавъ въ другѡ́й класѣ на **60.000,** въ третѡ́й на **70.000** въ четвертѡ́й на **80.000,** въ пятѡ́й на **90.000,** въ шестѡ́й на **100.000,** а въ семѡ́й евентуально на **500.000,** спеціяльно же на **300.000, 200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосо́въ сеи грошевои лотерій повѣ́рено **обомъ пѡ́дписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосо́въ, зволятъ съ своими замовленями ѡ́тнестися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій сумы залучали при замовленихъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посылати грошѣ **наказами почтовыми,** на бажанье выкомуютъся также припорученя **за послѣпла́тою.**

На тягненье выграновъ першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** заосмотреный гербомъ державнымъ а рѡ́вночасно и **урядовый планъ лосованя,** зъ котрого можна довѣдатися все блызше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рѡ́жныхъ класъ. Заразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядовy, державнымъ гербомъ заосмотрену листу выграныхъ, котра подае точно выгравій а взглядне числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пѡ́сля плянy ретельно и пѡ́дъ гварантіею держави.** Наколи-ъ неожиданно получителевя не годився плянъ лосованя, то мы радо готовѣ недогодній лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ѡ́тдати получену за нихъ суму На бажанье высылаютъся урядовій планы лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы споді́ваемося до сего нового тягненя выграныхъ чинченныхъ порученъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тѣ́н-жо **якъ найскорше** на кождый случай однакожь передъ

1 грудня 1884

просто до одного зъ пѡ́дписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый маѣ у насъ ту корыстъ, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и пѡ́дрядчикѡ́въ и дяка того получае кождый не дашь урядовій листы выграныхъ въ найпорѣ́шнѡ́мъ можливѡ́мъ часѣ до тягненя и безъ пригадуваня, але такожъ и **оригинальны лосы завсѣгды по назначеныхъ пѡ́сля плянy цѣнахъ** безъ якои побудь надплаты.

Брошура Корнила Н. Устіяновича

М. Ѳ. РАЄВСКІЙ И РОССІЙСКІЙ ПАНСЛАВИЗМЪ

продаєся въ друкарни Товариства имени Шевченка по 80 кр. за примѣрникъ; съ пересылкою почтовою по 85 кр.

К. Беднарскій, накладчикъ **ул. Академична, ч. 8.**

Отъ тридцятыи лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образо́въ и книгъ церковныхъ

1147 (17—?) такожъ

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробо́въ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хишьского срѣбра

И ГОДИННИКО́ВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Велика партія останко́въ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ ѡ́тъ доиу, на жѣночій плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взо́рцѣ высылаются по приславю 10-крейцарови марки.

1061-36-52

ПОХО́ДЪ С... ГО
пѡ́дъ Вѣдн... 683.
Написавъ Стефан... ла.
Цѣна 20 кр.
Дѡ́стати можна въ администраціи Дѣла.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пѡ́дъ нар. К. Беднарского.

Ч. 130. Львовъ, Субота 10 (22) листопада 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крѣмъ руских святъ) о 4-ѣй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. арку въ кождое 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Адміністрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылать пбдъ адресою: редакція и адміністрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютсѧ тбльки на подпередке и вотере жанье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсѧ по цѣнѣ 6 кр. а. в. бтъ одной строчки печатной.

Реклямаціи неопечатанѣ вбльнѣ бтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ") до: Адміністрації газопісма „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рбкъ . . 12 зр. на цѣлый рбкъ . . 12 руб
на пбвъ року . . 6 зр на пбвъ року . . . 6 руб
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рбкъ . . 16 зр. на цѣлый рбкъ . . 16 руб.
на пбвъ року . . 8 зр. на пбвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рбкъ . зр. 5·— на цѣлый рбкъ . . 5 руб.
на пбвъ року . зр. 2·50 на пбвъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницы, скрбмь Россіи:
на цѣлый рбкъ . . . . 15 зр.
на пбвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рбкъ . 19 зр. на цѣлый рбкъ . . 6 зр.

Унификація.

(*Стара програма въ новбй одежи*).

(*Конецъ.*)

Унификацію урядниковъ державныхъ розпочавъ и перепровадивъ у насъ въ досыть широкихъ розмѣрахъ намѣстникъ Галичины пок. гр. Голуховскій. Роботу ту продовжано и пбзнѣйше, а не покбнчилась она и нынѣ. Отъ Рашова по Краковъ и бтъ Тарноберега по Ясло майже въ кождбмъ мѣстѣ и мѣсточку були и суть по нынѣшный часъ нашй земляки порозмѣщуваній не по другбй важнбй причинѣ а лишь по системѣ, яку п. графъ Адальбертъ такъ щиро выспѣвавъ, выступаючи противъ внесенія пос. Романчука. Мы згадаемо лишь про Теодора Бѣлоуса, Вол. Шашкевича, пок. Вол. Навроцкого, пос. Лѣпиньского, Лаврбвского (сына пок. маршалка сойнового), Ивана и Клима Вахнянинбвъ, Конюшецкого, Завчкбвского, Свистуна, Кулачковского и др., котрй далеко бтъ своихъ родинъ, рускаго народа и своєи церкви прокоротали свбй вѣкъ, або ще и нынѣ мучатся на чужинѣ безъ потребы, котрй однакожь жіючи посередъ своихъ були-бы могли значно причинитись до розвою свого народа и скрѣплени ширшои бтчины. Въ недавнбмъ часѣ зъ любви до такои унификаціи выступила навѣть часть послбвъ польскихъ въ соймѣ нашбмъ съ проектомъ знести двѣ окремй области судейскй, львбвску и краковску. А мимо всего, смѣло можемо сказати, сего рода „заточенія" не выйшли и не выйдутъ въ користь елементу польского на Руси и не розслабятъ нашого народа на стблько, щобы бнъ въ своѣмъ стремленю до бтрожения зъупинився, а тымъ менше капитулювавъ. Де свѣдомбсть національна и пожертвованье для темнѣйшои братіи поплыли вразъ съ кровію — въ жилахъ людей, — тамъ такй миніятурнй камѣнчики, киданй карликами пбдъ ноги великана не повздержатъ его въ походѣ. Унификація и на тбмъ поли не буде мати великого успѣху.

VII.

Зреасумуйно теперь все нами сказане, щобы покбнчити рахунокъ съ п. гр. Адальбертомъ, котрый словами сирены заманюе насъ до „świętej zgody", а на дѣлѣ, въ души своѣй, бажае, щобъ автохтоны рускои Галичины ще за житя его зъасимильовалися съ польскимъ елементомъ, розплылись въ нѣмъ и для красныхъ очей „dawnej świetności" чимъ скорше добровбльно поклалися въ гробъ. „Сепаратизмъ" рускій есть для него тою страшною марою, що не дае ему спокбйно спати на оазѣ Єзупбльскбй, де-бы бнъ радъ не тбльки вымостити польскимъ пёрьемъ тепле и безпечне гнѣздочко для себе, але де-бы бнъ мбгъ сповнити традиційну, хотяй дуже фантастичну „missi-ю" Полака зъ Ягайлоньскихъ часбвъ. Мы доказали словами самого п. графа, що бнъ не бажае зовсѣмъ розвою и добра рускаго на его власнбй, предкбвскбй земли, але его смерти. Для спасеня овэъ польскихъ, розкиненыхъ спорадично въ нашбмъ рускбмъ краю, мае весь загалъ рускій бтъ дитины на лавцѣ школьнбй до совѣтника судейского и политичного (до высшихъ становискъ Русинъ не доходитъ) перенятись духомъ историчнои Польщѣ, жити и дыхати нимъ. Русинъ, на своѣй рбднбй земли, не мае мати рускои школы, бо се зловѣщій якійсь сепаратизмъ и причина „niezgod-ы". Иншими словами: ты, Русине, умирай, лѣзь живцемъ у землю, щобы и, Єзупбльскій панъ, и мои товаришѣ, такй-жь паны, розвели широко свою національность, спольщили тебе и повели туды, куды намъ каже нашъ патріотизмъ и наша исторична традиція. Мы се все доказали словами самого п. графа. Але зъ другои стороны мы перевели доказъ ясный, основаный на фактахъ исторіи самои-жь Польщѣ бтъ часбвъ першихъ унификаційныхъ крокбвъ Казимира Вел. по нашй днѣ, що згадана унификація приправила Польщу лишь о самй шкоды, бо выкликавши якъ разъ сепаратистичнй тенденціи, помогла ѣй до скорого розкладу. Постороннй державы выкористали дуже зручно незадоволенье складовыхъ частей старои Польщѣ, пбддержали стремленье ихъ до сепаратизму и прискорили паденье державы, котра колись при толерациіи національнбй, религійнбй и автономичныхъ порядкбвъ була сильнымъ и здоровымъ организмомъ. Тому-жь нынѣ, по такихъ сумныхъ досвѣдахъ, на гробѣ бтчины, убитои власными руками и власнымъ нерозумомъ, пбдносити тутъ саму унификацію до значеня системы, нормуючои будучность, — се або нова зрада на своѣмъ власнбмъ народѣ або политична утопія. Розумный политикъ ховае нынѣ пергамины, договоры, уніи и всякй традиціи на днѣ скринѣ, а числится лишь съ фактичнымъ теперѣшнымъ положеньемъ дѣлъ, приглядаесь имъ объективно, безъ пристрасти, безъ упереженъ, и буде на нынѣшности. Єсли Русь — що и самъ п. графъ признае — нынѣ бтжила, бтродилась, скрѣпилась; если хлопскій языкъ вырбсъ до достоиньства языка литературного; єсли движенье національне Русинбвъ галицкихъ обгорнуло широкй круги и навѣть грозитъ польскимъ оазамъ; если, по словамъ п. графа лишь „слѣпй" всего того не видятъ,— то якъ-же мбгъ п. графъ Адальбертъ яко „зрящій" стару, дряхлу систему унификаціи ставити нынѣ за програму Соймови галицкому хочь-бы на поли шкбльництва въ нашбмъ краю. Така неконсеквенція, выбачайте п. графе, не пристоитъ чоловѣкови, що береся до кермы политичнои и до розвязаня тукаєвого гордійского узла.

При всѣмъ тбмъ мусимо однакожь примѣтити, що не єсьмо на стблько оптимистами, щобы вѣрити, будь-то унификація, примѣнювана до насъ по всѣ часы такъ радо однодумцями п. графа, не робила намъ нѣякои шкоды въ розвою національнбмъ. Оно такъ не есть — и п. графъ зволивъ вже самъ спостерегчи, що слѣпа негація Руси — одно, що и стремленье до унификаціи — загнала декого зъ Русинбвъ Галицкихъ далеко на пбвнбчь. У насъ въ памяти лишились тй сумнй часы, коли деспотичне перемѣщуванье Русинбвъ урядникбвъ на захбдъ, практиковане пок. гр. Голуховскимъ, спонукало десятки Русинбвъ до переселеня за кордонъ въ службу Россіи. Мы Галичане втратили тогды велику силу способныхъ людей, котрй, не могучи перенести на собѣ самоволѣ, усунулись добровбльно зъ своихъ становискъ, щобъ свободнѣйше (?) бтотхнути. Не було у нихъ на стблько твердого характеру и вѣры въ свою будучность, щобъ устоятись и противъ бурѣ, дати себе скорше зломити, нѣжь нагнути. Нынѣ не чути вправдѣ о громаднбмъ переходѣ Русинбвъ за кордонъ, але натомѣсть выробило стремленье спольщити Русь великій контингентъ десператбвъ рускихъ, котрй сказали собѣ и свѣтови, що если имъ у власнбмъ краю не вбльно бути Русинами, они приклонятся до всякои другои народности, а нѣколи — зъ антагонизму — не станутъ Полякми. Сей фактъ не дастьси заперечити, хотяй тй нашй „десперати" свою слабость характеру люблятъ обгортати одежиною „высшихъ якихъ-то всеславяньскихъ цѣлей". Черезъ сихъ десператбвъ принесли намъ унификаторы посередно дуже богато шкоды, бо тй люде, стративши вѣру въ жизненность своеи индивидуальности національнои, стоятъ нынѣ майже съ заложеными руками посередъ насъ, бтбѣгли бтъ насъ, а не добѣгли туды, куды ихъ попхано.

Въ кбнци нашои розправы мусимо ще поставити собѣ два питаня, на котрй бтповѣмо коротко.

Перше питанье дотыкае становиска, яке намъ Русинамъ треба нынѣ занятиси супротивъ всякихъ унификаторскихъ забаганокъ однодумцевъ п. графа, друге питанье дотыкае знова становиска, яке повинни занятиси Поляки, поселенй на Руси, вже теперь и въ будучности, супротивъ тои-жь Руси.

Що до насъ, то мы, щобъ достойно устоятись въ борбѣ противъ унификаціи, мусимо зъ конечности на прапорѣ нынѣшнои всякои нашои роботы выписати програму: сепаратизмъ національно-политичный и обрядовый. Sapienti sat! А панамъ Полякамъ, нашимъ вѣковымъ гостямъ на Руси, радимо помиритись съ своєю судьбою, зрозумѣти, що пробуджена маса народу не дастъ себе спинити въ своѣмъ бтрожению експериментами въ родѣ п. графа Адальберта, почислитись съ недобрыми наслѣдками унификаційнои роботы, не турбувати Руси въ єи розвою національнбмъ хотяйбы лишь у власнбмъ интересѣ, а на нынѣ взяти собѣ до серця бодай одну раду п. графа, именно: по-при рускбмъ хлѣбѣ научитись рускаго языка навѣть на лавцѣ школьнбй. Чи шляхта польска на Галицкбй Руси мала-бы пбйти навѣть тою дорогою, якою пбшла знѣмчена шляхта въ Чехіи мы не хочемо судити. Се бтъ неи самои зависитъ, зависитъ бтъ зрозумѣня єи власного интересу. Хочутъ старй роды рускій шляхоти лишитись при Польщи и на дальше, — дай лишаемо имъ повну волю. Народъ рускій не выступавъ нѣколи агресивно въ тбмъ взглядѣ, але Русь — для Руси!

Чого хочутъ бтъ насъ Россіяне?

(*Конецъ.*)

Були, правда, часы блаженной наивности и несвѣдомости нашои вынародовленои интелигенціи, часы Богданбвъ Залескихъ та Миколаѣвъ Гоголѣвъ, часы такожъ понурого мовчани, придавленого рабствомъ люду нашого, коли справдѣ можна було думати, що разомъ можна бути щирымъ Украинцемъ и Полякомъ або Россіяниномъ — и бтрадостно, широко та своббдно буяти творческою фантазіею по-надъ историчными могилами нашими, спѣваючи патріотичнй пѣсни украиньскй — польскою мовою... Але тіи часы минулись безповоротно. Періодъ дилетантского украинофильства польскихъ та россійскихъ панбвъ нашихъ бтжилъ свбй вѣкъ: розлягся звбнкій голосъ рбднои щиро-украиньскои пѣснѣ великого кобзаря Т. Шевченка, вѣрного сына нашого бепаталанного люду; затымъ народъ нашъ выйшовъ на волю; новй поколѣня интелигенціи навчились серіознѣйше и поважнѣйше дивитись на свѣтъ та на потребы житя людского, научились глубше думати, красше розумѣти и оцѣнювати свбй моральный довгъ передъ краемъ и людомъ, свои повинціи и поступки, — стародавнй легенькй компромисы съ совѣстею и розумомъ нашои вынародовленои интелигенціи перестали выдержувати критику, сталисъ анахронизмомъ. Дай ббльше-менше розвитыхъ и характерныхъ людей лишились теперь до выбору тблько двѣ ненй и певнй дороги:ити вкупѣ съ народомъ або противъ народа. Мы выбрали першу дорогу и на нѣй сподѣваемось стрѣтитись и побрататиси съ лучшою частею интелигенціи россійскои, — щирѣйше и мбцнѣйше, нѣжь тй перевертнѣ нашй, що выдаючи въ себе Россіянъ — лучшихъ якъ самй Россіяне — самозванно являются на службу одныхъ шовинистбвъ россійскихъ, въ незаконно присвоенбй собѣ ролн правдивыхъ заступникбвъ нашого люду...

Звычайно въ національнбмъ напрямѣ нашои народнои интелигенціи Россіяне вбачаютъ якійсь несподѣваный и небезпечный „сепаратизмъ" бтъ скомпонованои книжниками „общерускои" народности, — не обмежаючій-ся до того культурными задачами, — и думаютъ, що его выгадала и вынайшла сама собѣ таки интелигенція наша. Признатиси, мы не можемо доволѣ надивуватись нѣ такому неровумѣню факту, нѣ тому пополохови, якій вчинае межи Россіянами думка про той вславленый „сепаратизмъ" нашъ... Неначе-бъ руске племя въ роду и доси — завсѣгды було однородне, якъ одинъ чоловѣкъ, жило собѣ однымъ историчнымъ житьемъ и не дѣлилось нѣколи на окремѣшнй народности? Неначе той подѣлъ становитъ рѣчь якусь нечувану и неможливу по самбй природѣ рѣчей и грозитъ неминучою загубою цѣлому племени рускому?... Се все одно, якъ-бы хто ставъ лякатиси та бѣдкатиси, що ось въ семьѣ почали родитись дѣти не одно въ друге, а пбйшли и хлопята и дѣвчата, та ще одинъ бѣлявй а другй чорнявй, одинъ съ такою а другй съ иншою натурою. Немовь бтъ сего и семья вже пропаща?!... Такъ и тутъ. Манія унифомизму до того ступеня затуманила и обаламутила людямъ головы, що они въ одного боку, хоть и бачатъ, то не достерегаютъ нѣякого „сепаратизму" тамъ, де бнъ вѣками вже пробувае, якo органичный фактъ житя, — а въ другого вбачаютъ его въ далеко вбльшенбй мѣрѣ тамъ, де бнъ являетсѧ натуральнымъ и консеквентнымъ бтбиткомъ того живого факту, тблько що въ новбй культурнбй формѣ, якъ вѣдомо, завсѣгды менше характернбй за-для неминучого вплыву на нея загальныхъ формъ спбльнолюдскои культуры. Выходитъ такъ, що начебъ то байдуже про те, яке передъ нами верно, чи оно собѣ жито чи пшениця, бо все одно оно овиме ба й мука въ обохъ бѣла, — але досадно те: на якому то правѣ въ житного верна не родитъ пшениця, а въ житнои муки хлѣбъ не того смаку, що въ пшеничной?... Хиба-жь не мудра претенсія?

Оттакъ же маетсѧ дѣло и съ поглядами Россіянъ, въ одного боку на живй вдачи нашои народности въ людовбй масѣ и ей исторіи, а въ другого на тіи-жь самй вдачи въ нашбмъ народнбмъ письменствѣ та культурѣ. Тамъ они або не добачаютсѧ або игноруютсѧ, а тутъ ихъ раптомъ бткрываютъ и сердятсѧ, чудуючись, въ-бтки они берутсѧ?... А вже-жь не въ неба палятсѧ, панове! — Тблько й сердитись на нихъ не маете доброи рациі, такъ само якъ и на тее, що въ жита не родитъ пшениця або въ семьѣ родятсѧ всѣлякй дѣти... Ладъ, згода та єднбсть въ семьѣ найббльше и держатсѧ тогдѣ, якъ за розумнымъ та честнымъ проводомъ кождa людина мае волю и способъ рости и розвиватись по своему, научаючись тому, до чого найббльше мае охоту и здббность, та выховуючи властивымъ способомъ природженй вдачи своеи натуры. Культурного „сепаратизму" нашои интелигенціи Россіяне не маютъ найменшого поводу боятиси, такъ само якъ не боятсѧ и природного етнографичного сепаратизму народного. Въ тбмъ народъ — въ тбмъ и мы бтрбзнюемося бтъ Россіянъ; але въ тбмъ народѣ съ ними сходитсѧ — въ тбмъ и мы безперечно зобйдемося. Наша національна культура постае на твердому и певному грунтѣ, на грунтѣ народного духа, его исторіи, мовы и вподобы — и щобъ звалити нашу культуру, — треба ей знищити хиба разомъ съ грунтомъ народнымъ. Робота достойна хиба часбвъ стародавного хижого варварства та лютои темноты, а не теперѣшного гуманного и цивилизованого XIX вѣку!

Коли-бъ россійскй патріоты „народника" та „славянофилы" були щирѣйшй, консеквентнѣйшй та тактичнѣйшй, — то, не зважаючи на доволѣ глубокй психологичнй и побытовй окремѣшности межи Россіянами и нами, якй давно зауважили и описали не тблько ихъ власнй етнографы и историки, але и нашй-жь таки „панрусисты", такй н. пр. якъ Венелинъ та Гоголь (коли ще й мовы не було про „сепаратизмъ" украиньскій), — то, кажемо, въ самыхъ тыхъ окремѣшностяхъ навѣть они потрафили-бъ може знайти поруку щирои гармоніи межи двома рускими племенами, якъ ей знаходивъ въ нихъ ославленый корифеемъ

украиньского „сепаратизму“ — п. Костомарôвъ. Але окрôмъ сказаной гармонiи окремѣшностей мы бôгато ще маємо дечого и позитивноспôльного съ Россiянами, що годѣ заперечувати кому-бъ тамъ нѣ було. Не говоримо вже про тее, що бôльша часть нашого племени складае съ ними одну державу, — всѣхъ насъ лучать съ Россiянами традицiи и факты стародавного историчного жития и найбîлшои рôднѣ языковои и етнологичнои, ба навѣть въ дечôмъ и найблизша подоба напрямôвъ та идеалôвъ теперѣшного жития культурного и суспôльного. Дуже-бъ цѣкаву рѣчь, справдѣ, представивъ собою родовôдъ нашихъ двохъ народностей, констатованый научно на пôдставахъ истории, етнографiи и лингвистики — безъ всякои домѣшки до него старыхъ забобонôвъ та сторонныхъ дѣлу политичныхъ тенденцiй. Дещо пакъ зроблено вже въ такôмъ напрямѣ, не тôлько нашими, и щирѣйшими россiйскими учеными, — але повна реставрацiя правды дожидаесь ще свого розумного робôтника. Не менше також цѣкаве було-бъ сконстатованье дѣйстного характеру теперѣшныхъ ôтносинъ до себе обохъ народностей рускихъ, якъ також их обохъ въ загалѣ и кождои въ-осôбна до народности польскои та до всего мира славиньского. Трактованье про все се занято-бъ надто бôгато мѣсця въ нашôй статiи, котра и такъ вже доволѣ розрослася. Тому то ôткладаючи до другого разу ширшу розправу про згаданѣ пытання, якъ и про те, щô насъ властиво въединяе съ Россiянами и щô звязуе въ гармонiйну цѣлôсть навѣть природнѣ окремѣшности нашѣ, — закôнчимо тутъ нашу мову одною тôлько ще коротенькою увагою.

Кождый разъ, коли мы чуемо, що Россiяне говорятъ про потребу „обрусенiя“ народа нашого, — тôлько вдвигаемо плечима и нѣякъ не можемо зрозумѣти гаразд: чого властиво они ôтъ насъ хочуть?... Хиба-жь мы не Русь? Хиба мы въ покон-вѣку не були Русею, — ще тогдѣ навѣть, якъ велико-руского племени не було й на свѣтѣ, а въ краяхъ, де оно опôсля склалося, сидѣло ще турко-финьске племя? Хиба-жь не ôтъ насъ Великорусы взяли й само имя „Руси“? Хиба не ôтъ насъ — говорячи словами лѣтописця — „пошла есть руська земля“? Хиба опôсля мы не рѣзалися съ Ляхами, ôтстоюючи свою „руску“ народнôсть, поки таки не ôтстояли ей? Хиба й теперь не боремося съ ними у Галичинѣ за предковѣчнiй права нашои „рускои“ народности?... Мало того, галицкiй „Русинъ“, що навѣть свое национальне имя перехованъ доси въ его первѣстнôй формѣ, въ якôй оно стрѣчается ще въ „Руськôй Правдѣ“ и иншихъ тогочасныхъ документахъ, — такъ отже той Русинъ, въ просторѣ свого серця, думае навѣть, що тôлько его народнôсть и есть настояща „руска“, а другiй рускiй народности навывае и доси окремѣшными именами, — якъ оно колись було и на Украинѣ, майже до самыхъ часôвъ Хмельницчины. Ба й самiй предки Великорусôвъ ще до половины XIII-го столѣтя настоящою Русею уважали только саму батькôвщину нашу, называючи симъ именемъ лише Кiевщину, Переславщину, Черниговщину, Волынь та Галичину. (*Дивись про тее въ историчныхъ працяхъ Костомарова, Корсакова и иншихъ.*) Тôлько тогдѣ вже, якъ Украина пристала до „Московщины“, швидко потôмъ переименованои въ „Россiю“, та якъ народъ нашъ почавъ чути ôтъ „Москалѣвъ“, що й они „рускiй“ люде та ще-бъ то красшiй ôтъ него, а ôнъ бы то вже „хахолъ“ якiйсь, — аж тогды, кажемо, украиньскiй людъ нашъ, уступаючи силѣ, по пословици „хто дужшiй — той и лучшiй“, — и самъ почавъ называти Россiянъ „рускими“, а самъ, бачучи, що ôнъ инакшои ôтъ нихъ породы, вже й не знавъ, якъ себе та свою мову й народнôсть гаразд назвати... Тымъ то й занехавши свое предковѣчне имя, присвоене собѣ спецiяльно Россiянами, та уважаючи недоладнымъ выгадане для него книжниками прозвище „Малоросôвъ“, — украиньскiй людъ нашъ почавъ жити собѣ безъименнымъ... Одну тôлько вѣру свою, спôльну съ Россiянами, не переставъ ще й доси звати „рускою“...

Але таке невôльне зреченье свого предковского имени мы бачимо у нашого люду тôлько тогдѣ, коли ôнъ прирôвнюе себе въ чôмъ-небудь до Великорусôвъ; въ ôтносинахъ же до иншихъ народностей ôнъ и доси не перестае звати себе „рускимъ“ народомъ. Такъ за-для чого-жь намъ и тое „обрусенiе“? То, що властиво Россiяне называютъ „обрусенiемъ“ — народъ украиньскiй вове по проету „омоскаленьемъ“ або „окацапленьемъ“... Чи не того именно добиваются ôтъ насъ Россiяне? Коли того, то нѣ по що тогдѣ вже говорити бодай о напертаю насъ на нашу рôдну „руску“ народнôсть, а лучше вже называти рѣчи их власными именами, — все таки хоть баламутства трохи менше буде помѣжь людьми...

Мы жь властиво мѣркуемо собѣ такъ. Чомъ бы не жити собѣ въ братнôй згодѣ обомъ рускимъ народностямъ, не кривдячи одна другои, а краще одна другу шануючи, одна другôй помагаючи? Адже-жь спôльнôсть национальныхъ именъ не есть одиничный прикладъ въ Славянщинѣ, — а прецѣ-жь она не вадила и не вадить иншимъ братнымъ народамъ нашимъ уживати кождому свое ими для себе, не замѣшуючи его съ идентичнымъ именемъ другого родича. Такъ н. пр. зовутъ же себе Сербами и балканьскiй Сербы и лужицкiй, а остатнiй навѣть дѣлятся ще аж на двѣ маленькiй народности... Чомъ бы и намъ не мати до себе взаимного поважания та людяности? Мы-бъ раднѣйшiй — та не за нами гайка...

Хохолъ.

Комисiя зъ 5 членôвъ кр. рады шкôльнои,

котрôй поручено здати справу изъ звѣстного внесеня проф. Романчука о языцѣ выкладовôмъ въ школахъ народныхъ и середныхъ, ôтбула онодгы перше засѣданье. До комисiи тои входятъ пп. сов.: Мандыбуръ, Чарковскiй, гр. Станиславъ Баденi, ко. дръ Р. Левицкiй и о. дир. В. Ильницкiй. На першôмъ засѣданю велося тôлько загальна дебата, а результатъ ея бувъ такiй, що поручено одному членови комисiи сконстатувати, чи наведенi проф. Романчукомъ даты въ его бесѣдѣ годятся съ фактичнымъ станомъ рѣчи. Сконстатованье фактичного стану нашихъ школъ пôдъ взглядомъ языка выкладового есть для комисiи потрѣбне перше всего, бо на тôй пôдставѣ она зможе взорiентуватися, яки змѣны повело-бы за собою евентуальне примѣненье въ практицѣ внесеня проф. Романчука.

Правду сказати, у насъ доси нема повного образу стану языка выкладового въ нашихъ школахъ народныхъ. Справоздання краевои рады шкôльнои суть пôдъ тымъ взглядомъ невѣрнi (небощикъ Шмитъ черезъ довгi лѣта фалшувавъ статистику, а и теперь на папери школъ съ рускимъ языкомъ выкладовымъ есть далеко бôльше, якъ въ самôмъ дѣлѣ), а мы Русины доси не зобрали ще на стôлько матерiялу статистичного, щобы въ цѣлôй основѣ показати кривду, яку терпитъ нашъ народъ ôтъ полонизацiйнои системы. Руске товариство педагогичне занялося було тою важною справою и за посредствомъ ординарiятôвъ розсилало було по цѣлôмъ краю квестiонарѣ, — але люде нашi, жаль сказати, за мало привязували ваги до того дѣла и не ôткликнулися на просьбу товариства педагогичного такъ щиро, якъ сего вымагала велика важнôсть дѣла. Однакожь се ще не пропало. Коли въ комисiи рады шкôльнои ведеся нарада надъ внесеньемъ проф. Романчука, нехай нашi патрiоты, священники и учителѣ, надсылаютъ зо всѣхъ сторôнъ Руси вѣсти и справоздания о всякого рода покривдженяхъ рускаго языка въ нашихъ школахъ народныхъ — чи то до товариства педагогичного, чи до нашихъ часописей, — а зъ того выйде велика користь для загального добра народного. И мы Русины будемо знати, якъ мы властиво стоимо, и Полякамъ, котрi все выхваляются, що рускiй языкъ въ школахъ народныхъ въ рускôй части Галичины мае повне своe право, покажемо на фактахъ, що они говорятъ неправду, туманятъ свѣтъ и людей, що их мнима прихильнôсть до розвою рускога языка на Руси — есть тôлько пустою фразою, до того ще лицемѣрною. Кôлько то у насъ школъ въ громадахъ чисто-рускихъ, де нема анi одной дитины польскои народности, а въ нихъ jure caduco заведено языкъ выкладовый польскiй! Кôлько то у насъ рускихъ школъ, де учитель або учителька не знае въ зубъ рускога языка! Все те кождому въ насъ загально вѣдоме, але до основного, наукового трактованя того предмету потрѣбно як найбôльше фактôвъ, на котрыхъ доперва, звѣвши их въ систему, можна-бы съ цѣлою вагою опертися. Достава як найбôльшого числа фактôвъ належитъ до людей, стоячихъ близько самыхъ школъ — и они зъ патрiотизму повиннi пôднятися того невеличкого труду!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрiйско-Угорска Монархiя.

(*Спôльнi делегацiи.*) Дня 18 н. с. листопада закрыто засѣданье австрiйскои делегацiи. Гр. Кальноки выразивъ признанье делегацiи въ имени цѣсаря, а ôттакъ подякувавъ ей також именемъ спôльного министерства. Закрываючи послѣдне засѣданье, зазначивъ предсѣдатель Смолька, що делегацiя вывязалася зъ своеи задачi, бо умѣла погодити необхôднi потребы державы, вымаганi ей становищемъ съ пощадою податкуючихъ. Пôсля трехкратного оклику въ честь монарха, подякувавъ бар. Гибнеръ дру Смольцѣ за безсторонне веденье обрадъ, по чôмъ Смолька подякувавъ угорскимъ властямъ за чемнôсть, а угорскôй академiи науки за ôтступленье локалôвъ на засѣдания делегацiй. — Дня 19 ôтбулося послѣдне засѣданье делегацiи угорскои. По ôтчитаню ухвалъ делегацiйныхъ, спôльный министеръ скарбу завѣдомивъ делегацiю, що монархъ переславъ ей свою подяку по поводу оказаного жертволюбiя. Президентъ подякувавъ правительству и комисiямъ и заявивъ, що принятье предложень правительства майже безъ змѣнъ, есть доказомъ, що правительственнi кружки при укладаню буджету числилися съ финансовыми силами державы. Наконечно рѣшеный обома делегацiями буджетъ представляе ось якi цифры: Выдатки звычайнi выносятъ 109,750.160 зр.; выдатки надзвычайнi 7,002.439 зр., такъ що загальна сума выдаткôвъ есть 116,077.600 зр. Надвышки доходôвъ цловыхъ выносятъ 18,443.740 зр., по ôтшибненю сеи сумы лишаются до покрыття выдатки въ сумѣ 97,642.560 зр., а по ôтшибненю сумы 1,952.857 представляючои т. з. 2% praecipuum угорске, лишаеся до покрытя сума 95,690.002 зр. Зъ сеи сумы мае Австрiя выплатити 70%, с. е. суму 66,983.881 зр., а Угорщина 30%, с. е. суму 28,707.050 зр. Зъ буджету преляминованого правительствомъ вычеркнули делегацiи суму 200.000 зр., но мимо того перевышае ôнъ буджетъ спôльный ухваленый на рôкъ 1884 о 960.000 зр.

(*Справозданье посольске дра Грегра.*) Провôдникъ Молодо-Чехôвъ дръ Грегръ стававъ въ недѣлю дня 17 н. с. листопада передъ своими выборцями въ Шлянѣ и выголосивъ при тôй нагодѣ бесѣду, котра характеристична именно тымъ, що Грегръ дуже зредукувавъ жадания своеи национальной програмы. Ôнъ заявивъ, що Чехи мусятъ попирати правительство навѣть въ справахъ для себе непрiятныхъ, бо нынѣ всѣ знаютъ, яке есть правительство, а нѣхто не знае, що по нѣмъ прiйде. Рôжница межи старо- а молодо-ческимъ сторонництвомъ не значитъ тôлько въ радѣ державнôй, що въ соймѣ. Заразомъ выступивъ дръ Грегръ въ оборонѣ партiи центра. Се сторонництво могло-бы бути по его думцѣ дуже пожиточне для Австрiи, яко регуляторъ межи двома великими сторонництвами парламенту; она малабы задачу перешкодити, щобы корабель державы анi за много на лѣво анi на право не впадавъ въ тôкъ деструктивного федерализму, но щобы держався завсѣгды выпробованого шляху розумнои автономiи. Но щобы се могло осуществитися, мусятъ тая партiя складатися зъ мужôвъ натхненыхъ найблагороднѣйшимъ и найчистѣйшимъ пошановань емъ кождои народности и высоко держати прапоръ рôвноправности. Програма Шенерера по думцѣ Грегра значитъ упадокъ Австрiи, бо поминаючи его антисемитизмъ, ôнъ голоситъ явно спрузаченье (Vergreusung) такъ, що кождый честный Нѣмець муситъ съ погордою ôтвернутися ôтъ такого политичного цинизму.

(*Реформа угорскои палаты панôвъ.*) Комисiя для зобрания внесеня о реформѣ палаты панôвъ угорского парляменту ôтбула дня 19 н. с. листопада перше засѣданье. Референтъ Лянгъ доказувавъ, що внесеный правительствомъ проектъ закона ôтповѣдае потребамъ парламентарнымъ. Ираный заявивъ противно, що проектъ закона его не вдоволяе и поставивъ внесенье, пôсля котрого на мѣсце теперѣшнои палаты панôвъ мала-бы бути утворена рада стану. Бесѣдникъ означае близше точки, що ôтносятся до складу сеи рады способу ея выбору и дѣльности, на що заявивъ предсѣдатель кабинету Тисса, що коли бы принято се внесенье, то высша палата не булабы тѣломъ выйшовшимъ зъ выборôвъ. Въ тôй справѣ забирали голосъ послы Силягiй, Iокай и Апонiй, зъ котрыхъ послѣдный звернувъ увагу на справу покликуваня нарôвъ. По заявленю Тиссы, що ôнъ також не есть приклонникомъ покликуваня нарôвъ и що проектованый складъ высшои палаты дае поруку выключеня надъужить закрыти засѣданье.

(*Переселенье герцеговинскихъ утѣкачôвъ.*) До „Polit. Corr.“ доносятъ въ Цетинiи, що чорногороке правительство взялося за дѣло переселеня герцеговинськихъ утѣкачôвъ до округа Дульцина. Дотеперь перевезено вже бôльше якъ 400 емигрантôвъ, межи котрыми знаходятся и такi знанi провôдники якъ Стоянъ, Ковацевичъ и Сердаръ Тупгусъ. Друга серiя буде перевезена до Пôдгорицѣ. Въ самôмъ Никончу и его окрестности знаходятся вже не богато емигрантôвъ. Деякi зъ нихъ просили, щобы их ôтставлено до Россiи, но правительство на се не згодилося.

(*Цлова конференцiя.*) Заразъ по закрытю делегацiй мае зобратися въ Вѣдни австро-угорска торговельно-цлова конференцiя, котра мае задачею на основѣ порозумѣня межи обома правительствами выпрацювати для австро-угорского посла въ Атенахъ инструкцiи що до становища, яке мае занятi при заключеню договору торговельного съ Грецiею.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россiя. „Schlesische Ztg.“ доноситъ, що по поводу оголошеня нового регулямину о службѣ войковыхъ залогъ въ Россiи выйшло такожь рôвночасно розпорядженье о дѣяльности властей войковыхъ, котрыхъ уживаютъ власти цивильнi до спôльного дѣлания. Се розпорядженье есть о стôлько важне, що власти цивильнi при теперѣшнôмъ положеню въ Россiи уживаютъ дуже часто войска до робленя порядку и удержаня спокою въ краю. Пôсля сего отже розпорядженя мае право кождый цивильный ген.-губернаторъ и губернаторъ а дальше також и сенаторы въ своихъ подорожахъ ревизiйныхъ завôдавати власть войскову до помочи для органôвъ полицiйныхъ. На завôданье наведеныхъ властей цивильныхъ власти войсковi обовязанi доставити въ сей часъ ôтповѣдну силу збройну. Въ такôмъ случаю войско, ужите до удержаня порядку, приходитъ пôдъ власть цивильну, але начальникъ власти цивильной не дае безпосередныхъ розказôвъ, лишь информуе насамперед коменданта военного, а сей заряджуе ôтповѣднi средства пôсля поданыхъ ему информацiй. Войско може ужити зброѣ лишь на выразне жаданье начальника власти цивильнои, вынявши лишь той случай, коли войско само зôстало зачѣплене. Закимъ войско ужiе зброѣ, мусятъ насамперед три разы завôзвати порохобникôвъ до пôдданыхъ властямъ и приписамъ законнымъ. Коли всѣ тi приписы зôстали выконанi, а мимо того мае прiйти до ужитку зброѣ, то ôтъ сеи хвилѣ комендантъ войковый дiлае самостôйно, хоць все ще повиненъ на те бачити, щобы ужинати стрѣльнои зброѣ лишь въ случаяхъ конечнои потребы. Коли военный комендантъ думае, що сповнивъ свою задачу, повѣдомляе о сѣмъ власть цивильну, а ся обôймае знову управу.—Зъ Москвы доносятъ, що студенты арештованi тамже за послѣдни непокоѣ зôстали придѣленi до сибирскихъ полкôвъ линiевыхъ и высланi вже на мѣсце призначени. Говорятъ, що така сама судьба мае стрѣтати також и студентôвъ кiевскихъ. — Межи россiйскимъ правительствомъ а курiею римскою прiйшло знову до непорозумѣнь. Римскi журналы доказуютъ, що непорозумѣньe се выкликане есть давною неохотою россiйского правительства до курiи римскои, а згода, котра наступила була передъ кôлькома роками, основувалася лишь на тôй пôдставѣ, що Россiя боялась тогды Нѣмеччины и хотѣла позискати собѣ католикôвъ головно же Полякôвъ. Теперь, коли тая обава пропала, выступае Россiя знову острѣйше супротивъ римскои курiи.

Нѣмеччина. Три важнi вѣдомости маємо нынѣ въ Нѣмеччины до занотованя именно: остаточный результатъ выборôвъ до парляменту, конференцiю африканьску и залагодженье справы наслѣдства въ князiвствѣ брауншвайгскôмъ. Берлиньскi газеты подаютъ вже теперь докладный результатъ выборôвъ. На 397 послôвъ выбрано: зъ центрумъ 110 (о одного бôльше якъ попереднѣшои конференцiи), консервативныхъ 76 (о 23 бôльше), вольнодумныхъ 67 (о 40 менше), народовцѣвъ 50 (о 5 бôльше), зъ сторонництва державного 31 (о 6 менше), соцiялистôвъ 24 (о 11 бôльше), Полякôвъ 16 (о 2 менше), Альзатцѣвъ 15, демократôвъ 7 (о 3 менше) и 1 Данець (о 1 менше). Найцѣкавѣйшiй есть безперечно результатъ выборôвъ соцiялистичнои партiи такъ що до самого числа якъ и що до особъ, получившихъ мандаты. Соцiялисты, здаесь, самi не сподѣвалися такихъ результатôвъ, бо при послѣдныхъ двохъ выборахъ тѣснѣйшихъ забракло имъ навѣть було ôтповѣдныхъ кандидатôвъ. Що до особъ самыхъ послôвъ соцiялистичныхъ, то знаходимо мiжь ними по найбôльшôй части людей, заступаючихъ классу роботницку якъ кравцѣвъ, шевцѣвъ, складачѣвъ друкарскихъ и т. п. Яку дѣяльнôсть розвинутъ соцiялисты въ парламентѣ, побачемо въ недалекôй будучности. — „Африканьску конференцiю“ — така ей официяльна назва — ôткрывъ кн. Бисмаркъ, якъ мы се вже доносили, въ суботу по полудни о 2 год. Въ промовѣ своѣй зазначивъ кн. Бисмаркъ три головнi точки именно: свободу торговельну въ областяхъ рѣки Конго, межинародне управильненье плавбы тамже и установленье способу, на пôдставѣ котрого окупуючiй державы могли-бы правно займати области нѣкимъ ще не занятi. На внесенье италiйского посла гр. Дельоней выбрано кн. Бисмарка предсѣдателемъ конференцiи. Секретарями выбрано французского совѣтника посольского Рендра, гр. Вильгельма Бисмарка и нѣмецкого вицеконсула дра Шмита. Члены конференцiи прирекли собѣ держати всѣ нарады въ тайнѣ. Ходятъ поголоска, що англiйске правительство внесло протестъ противъ сеи конференцiи. Такъ само и заявленье португальского правительства, о котрôмъ мы вже згадували, мае бути також певнымъ родомъ протесту. — Въ справѣ брауншвайгского наслѣдства доноситъ „Voss. Ztg.“, що рада регенцiйна въ Брауншвайгу выбрала наслѣдникомъ престола прускаго князя Альбрехта и предложила сей выбôръ, але съ тымъ застереженьемъ, що ôтданье правительства князеви наступитъ доперва по скôнченю часу (одинъ рôкъ), въ котрôмъ рада регенцiйна мае право князiвствомъ управляти.

НОВИНКИ.

— **Депутацiя руска** въ справѣ покривдженя Русинôвъ на правахъ их автономiи церковнои, мае вже — якъ говорятъ — выѣхати до Вѣдня съ початкомъ грудня сего року — крайна вже пора!

— **Завтра выѣздитъ зъ Львова до Америки** Всч. о. Иванъ Волянськiй, бувшiй завѣдатель Яблонова въ Гуцульщинѣ. По дорозѣ задержится въ Перемышли, де ôтъ Преосв. еп. Iоана одержитъ гра-

моту на душпастыря, котру вже ôтъ Преосв. еп. Сильвестра одержавъ. Желаемо першому рускому душпастыреви въ Америцѣ щастя и найлучшоп долѣ, а заразомъ подаемо до вѣдомости нашихъ П. Т читателѣвъ, що о. В. приобѣцявъ намъ осѣмчасъ по пріѣздѣ до Америки подати близшій вѣдомости о подорожи и житю въ новомъ свѣтѣ.

— **Въ Нижневѣ** ôтбулися дня 23 и 24 м. м. выборы до рады громадскоп, при котрыхъ Русины побѣдили. Выбрано 12 Русинôвъ, 6 Полякôвъ и 6 жидôвъ. Жиды надѣялися выбрати своихъ що найменше 14, але имъ не удалося.

— **П. Иванъ Борисѣкевичъ** въ Увислы, патріотъ рускій ще зъ 1840-выхъ рокôвъ, жертвувавъ — якъ доносятъ „Батькôвщинѣ“ — 400 зр. на читальню въ Увислѣ, котра теперь тамъ завязуеся.

— **Новій выборы до бобрецкоп рады повѣтовоп** розписаній въ той способъ, що громады сельскій будутъ выбирати дня 17 грудня, мѣста 19 грудня, а бôльшій посѣлости 22 грудня о. р.

— **Деклямаційно-вокальный вечеръ** въ честь памяти Михаила Качковского, устроюваный товариствомъ его имени, ôтбудеся въ дня 11 (23) с. м. Програма вечерка слѣдуюча: 1) Вербицкого: „Хто за нами, Богъ за нимъ“, ôтспѣвае мужескій хоръ. 2) Богданъ А. Дѣдицкій: Стихъ въ память Михаила Качковского, выголосятъ О. А. М. 3) Абтъ: Серенада, сольовый квартетъ, выконаютъ пп. И., М., А. Л. и В. Л. 4) Воробкевичъ: „До зазулѣ“, ôтспѣвае мужескій хоръ. До сеи програмы долучае театральный комитетъ „Рускоп Касина“: I) аматорске представленье комедіи въ 1 актѣ А. Фредры пôдъ заг. „Трудный выбôръ“ и II) танцѣ. Початокъ точно о 7 год. вечеромъ. Цѣны мѣсць: фотель 1 зр. 20 кр; крѣсло 1 зр; крѣсло на галерію 50 кр., вступъ на галерію 20 кр. Тоалета визитова.

— **Въ рускôмъ театрѣ** будутъ ôтограни въ понедѣлокъ дня 12 (24) листопада на дохôдъ фонду еметитальноп артистôвъ рускоп сцены: „Пôдгôряне“, народна мельодрама въ 3 актахъ И. Н. Гушалевича. Музика М. Вербицкого. — Въ 3 актѣ козакъ въ 4 пары.

Въ гр.-православнôй семинаріи духовнôй въ Чернôвцяхъ есть на 48 питомцѣвъ 12 Русинôвъ; прочій Румуны. Питомцѣ-Румуны заложили читальню, нѣбы то межинародну, але на дѣлѣ чисто-румуньску, бо кромѣ румуньскихъ газетъ — нишихъ тамъ нема. Не сподѣваемось, щобы Румунамъ удалося зловити на тую лавку Русинôвъ... Якъ въ Галичинѣ, такъ и на Буковинѣ духъ щирого руско-народного патріотизму въ послѣднôмъ часѣ що-разъ ширший обгортае собою круги, росте и крѣпне; проповѣдники двоякоп „унификаціи“ съ кождымъ днемъ що-разъ больше розчаровуются зъ своихъ мрій, бачучи, що имъ нема грунту пôдъ ногами, — и хочь не-хочь мусятъ ôтступити поле дѣлання людямъ здорово мыслячимъ, людямъ реальноп працѣ надъ просвѣтою народа та надъ родною наукою и культурою.

— **Рукоположенье въ священики.** Укôнчивъ богословы львôвскоп епархіи, ожидаючи рукоположенія въ пресвитеры, повинни внести свои прошенья до пресвитеріи въ митрополичу консисторію черезъ дотычні уряды деканальні найдальше до 15 (27) падолиста 1884 р. Испытъ конкурсовый ôтбудеся ôттакъ 1 и 2 л. грудня, по чѣмъ кандидаты ôтправлятся пôдъ проводомъ директора пресвитеріи на тридневій реколекціи, а опôсля доперва приступлятъ до принятя тайны священьства. Кождый кандидатъ останеся въ пресвитеріи найменше 6 недѣль, въ котрôмъ то часѣ не може нѣхто безъ дуже важноп причины получити ôтпустку.

— **Зъ Комарна** пишутъ намъ: До вѣдомости рускоп товарыства педагогичного подаемо, що не тôлько въ округахъ станиславôвскомъ и рогатынскôмъ роздаются на премія для дѣтей неапробованій рядою школьнею деморализуючій и агитаційній брошуры польскоп „wydawnictwa“, протегованого делкими „графама“, — але и въ нашôмъ округѣ. У насъ ôтъ кôлькохъ лѣтъ шовинисты польскій нишихъ книжокъ на премія не даютъ, якъ тôлько того „wydawnictwa“ (особливо „Prześladowanie unitów czyli boży gniew“) и неапробованій „Mołytownyky“ ко. Бобровича. П. Ноель мае тыхъ книжокъ повну хату, — нехай-бы ôнъ собѣ ихъ вывезъ на Мазуры, а не розшыхавъ нашимъ дѣтямъ!

— **Опера Н. Лисенка** „Рôздвяна нôчь“ була позавчера представлена въ театрѣ въ Одессѣ.

— **Въ честь комедіо-писателя М. Балуцкого** ôтбувся дня 18 л. с. м. вечеромъ за инціятивою львôвскоп литературного и артистичного кружка бенкетъ въ салѣхъ того-жь товарыства. Въ тôмъ бенкетѣ взяли участь такожь проф. Цеглиньскій, яко делегатъ „Рускоп Бесѣды“ и директоры рускоп театру пп. Биберовичъ и Грыневецкій. П. Цеглиньскій и п. Грыневецкій пôднесли тосты въ рускôмъ языцѣ. П. Цеглиньскій назвавъ своп тостъ незабудькою, котру вилѣтае зъ зѣльника рускоп слова, въ вѣнокъ заслугъ знаменитого писателя. „По надъ всѣ щодении злидні, яки дѣялись и дѣются, пôдносится наче сонце небесне чимъ разъ высше той геній людскости — идея правды. Если національный писатель нынѣшнеп добы служитъ тôй идеи, то хотяй ему здаесь, що ôнъ служитъ лишь своему народови, — мимо волѣ ôнъ служитъ и другимъ народамъ ба и цѣлôй людскости, бо добру ся частину береже ôтъ погибели. Вѣрный національный геній не стане нѣколи на становиску выключнôмъ, на сторожи одного интересу або одного стану, — але обôйме материною душею своеп музы цѣлый народъ ôтъ найнизшого до найвысшого. Такимъ есть Балуцкій и тому его вилывъ такій великій не тôлько на Полякôвъ але и на прочихъ Славянъ. Якъ думкою рускою любуеся народъ польскій, якъ ли рика польска пышаеся нею въ творахъ Залеского, Мальчевского, а казка руска въ творахъ Грабовского, Чайковского и нишихъ, — такъ и Балуцкій знаходитъ вдячный ôтгомонъ въ груди рускôй, бо ôнъ заступае все и всюда идею людскости, идею любови и найнизшого брата, идею демократазму. Именемъ тои идеи братного поступу, тои правдивои, національнои и людскои, вигôсъ бесѣдникъ тоастъ „най же такій писатель жіе, наказуе и тою дорогою „менторуе“ многій премногій лѣта“. — Бесѣду проф. Цеглиньского приняли всѣ присутнѣ съ великимъ одушевленьемъ, а самъ Балуцкій глубоко порушеный заявивъ, що найкрасше, що выношу зъ того вечерка, то сей объявъ поважания для него и зъ стороны рускоп суспôльности. Изъ стороны артистôвъ рускихъ промовивъ п. Грыневецкій. Ôнъ въ горячихъ словахъ пôднѣсъ не тôлько знаменитый талантъ писательскій Балуцкого, але и его рѣдку людяность и безкористность, съ якою ôтносився все до рускоп оцены.

— **Петербурске „Новое Время“** (въ ч. 3115) говорячи о запомаганю Россіянами газетъ „общерусскихъ“ въ Галичинѣ такъ мѣжь нишимъ каже: „Желая *скорѣйшаго* достиженія... обліженія галицко-русскаго *народного* языка съ нашимъ, мы считаемъ болѣе важнымъ, чтобы и сами галицко-русскія *изданія стояли твердо на кругу своихъ читателей*. Къ сожалѣнію въ „Проломѣ“ находится заявленіе редакціи о критическомъ положеніи дѣлъ той газеты, въ слѣдствіе чего она, быть можетъ, должна будетъ прекратиться... Но едва ли необходимо нынѣшнее роздвоеніе литературныхъ силъ между „Словомъ“ и „Проломомъ“, газетами одного и того же „святюрскаго“ оттѣнка, или, вѣрнѣе, чисто-русскаго направленія“.

— **Рускій театръ.** По причинѣ, що въ недѣлю дня 23 л. с. м. ôтбудеся въ великôй сали „Нар. Дому“ вечерокъ съ танцями, театръ нашъ представитъ мелодраму „Пôдгôряне“ Гушалевича съ музикою Воробкевича доперва въ понедѣлокъ на другій тыждень. Слѣдуюче представленье наступитъ доперва въ четверъ 27 с. м.; сего дня будутъ представленій першій разъ „Соколики“, оригинальна комедія Григ. Григоріевича. Послѣдне представленье наступитъ доперва на другу недѣлю дня 30 л. с. м; того дня буде ôтограна трагедія „Олегъ“ К. Устіяновича. — Зô Львова переѣде нашъ театръ до Перемышля, де вже 2 л. грудня дасть на перше представленье „Вôйну съ жѣнками“, комедію въ 5 актахъ. Сподѣваемося, що якъ всюды, такъ и въ Перемышли, въ тôмъ древнôмъ городѣ галицкои Руси, найде нашъ театръ щирый привѣтъ и горячій серця патріотичній, котрій щиро займутся нимъ и схотятъ ему подати свою помôчь, а вся перемыска публика руска, якъ мѣсцева такъ и доокольчна, не залишитъ пôддержувати сю одиноку святыню руско-народноп штуки.

— **Въ Равѣ рускôй** проявилася мѣжь дѣтьми сильна дифтерія. Що дня умирае по кôлькоро дѣтей христіянскихъ и жидôвскихъ. Межи дѣтьми, що ходятъ до тамошноп народноп школы, було иже такожь кôлька случаѣвъ дифтерія; школы доси не замкнено.

— **Въ Гиличкахъ**, парохіи — ôтдѣленôй теперь ôтъ Гиличъ великихъ, розпочалися вступный роботы коло будовы новои церкви, на котру секнинъ Язорскій — якъ мы свого часу о тôмъ доносили, жертвувавъ значнѣйшу суму.

— **На почтѣ въ Конычинцяхъ** нема анѣ рускихъ картъ корреспонденційныхъ, анѣ переказôвъ почтовыхъ, анѣ рускихъ рецеписôвъ! Хвальна дирекція почтъ зволитъ ласкаво вглянути въ господарку почтову въ Конычинцяхъ и зарядити, щобы тамошна руска Публика не терпѣла кривды.

— **Лосы Гамбурскои Лотеріи** заборонило австрійске правительство и длятого австрійскій обыватель не можутъ зъ нея користати, бо наразилась-бы на великій непріятности. Коли фирмы гамбурскій инсерують тую Лотерію майже у всѣхъ дневникахъ въ Австріи, — то очевидно, знаючи о заборонѣ, не рефлектуютъ на австрійскихъ обывателѣвъ, — и за-для того австрійске правительство не зборонае тую Лотерію инсерувати въ дневникахъ.

— **Посолъ Шенереръ**, звѣстный проповѣдникъ антисемитизму и едности всѣхъ Нѣмцѣвъ, выгравъ сего тыждня у Вѣдни два прасовій процесы и тымъ ще бôльше пôднѣсъ свою повагу середъ своихъ приклонникôвъ. Процесы выточивъ ôнъ противъ редакторôвъ „N. Wiener Tagblatt“, Шпоса, жидка родомъ зъ Буска въ Галичинѣ, и жидка Гана, и противъ редактора такожь жидôвскои „Vorstadt-Zeitung“, Гигля. Судіи присяжній въ обохъ процесахъ одноголосно признали редакторôвъ обохъ газетъ виновными образы чести Шенерера, а трибуналъ засудивъ всѣхъ трехъ на 4 тыждні арешту и на утрату 60 зр. зъ кавціи. Обѣ газеты жидôвскій старалися понижити Шенерера въ опинію публичнôй выдумавши, що ôнъ негонорово поступивъ собѣ, будучи вызваннымъ сыномъ б. министра Гискры на поединокъ. При розправѣ показалося противно, именно, що Шенереръ поступивъ собѣ пôсля всѣхъ правилъ статута о поединку. Жидки, що опанували майже цѣлу вѣденьску прасу и дуже зухвалo собѣ починаютъ супротивъ кождого, хто смирно не поклонаеся ихъ „золотому телцеви“, не сподѣвалися такого вердикту судіивъ присяжныхъ, бо доси звычайно ще бôльшій напасти уходили имъ безкарно. Нѣчого жидкамъ не помогло, що они ôткликувались до „патріотизму австрійского“ (нема патріота надъ жида!), а Шенерера представляли яко ворога Австріи и публичного спокою, — и тымъ падали процесови характеръ политичный. Зъ того выйшла лишь бôльша страта для нихъ самыхъ, бо и ихъ ославленый „либералызмъ“ дôставъ въ лобъ. Вердикты присяжныхъ наробивъ у Вѣдни великого шуму, — на всякій способъ не выйде ôнъ загальнôй справѣ на лихо.

— **Велика крадѣжь на двôрци желѣзницѣ у Вѣдни.** Россійскій совѣтникъ державный Димитрій Ниловъ, ѣдучи зъ Москвы до Женевы, задержався черезъ три годины на двôрци у Вѣдни, чекаючи на поѣздъ. Всѣ рѣчи свои лишивъ на столѣ въ сали II-гои класы, а самъ пôйшовъ до реставраціи. Коли повернувъ, не заставъ уже на столѣ ручнои торбы, въ котрôй знаходилися: три банкноты по 1000 франковъ, 2 по 500 фр., 7 по 100 фр., 2340 рублѣвъ, 1330 франковъ въ золотѣ, срѣбна табакерка и ще деякій рѣчи, полиса петербурского товарыства убезпечень на 10.000 руб., листъ довжный петербурского банку, потвержденье депозиту въ банку на 100.000 руб. и т. д. Полиція вѣденьска доси не выслѣдила злодѣя.

— **Въ Оломуцу** зроблено въ однôй касарни ревізію, глядаючи соціялистичныхъ брошуръ, котрѣ мали вояки вносити до касарнѣ. У одного вояка знайдено справдѣ бôльше число брошуръ съ напрямомъ соціялистичнымъ, але не забороненыхъ прокураторіею. Арештовано его и 11 товаришѣвъ. Опôля всѣхъ товаришѣвъ его выпущено, а лишь его задержано въ арештѣ.

— **Др Генрихъ Вельовскій** именованый доцентомъ ембріольогіи и порôвнуючои анатомія на львôвскôмъ университетѣ.

— **Выбухъ динамиту.** Въ Штернбергу на Моравіи наступивъ въ тамошнôмъ судѣ повѣтовôмъ сильный выбухъ динамиту и наробивъ въ будынку великои шкоды. Телеграмы доносятъ, що полиціи удалося выслѣдити и увязнити въ Фрайденталь чоловѣка пôдозрѣного о сей выбухъ. При нѣмъ найдено револьверъ на 6 стрѣлôвъ, два патроны динаматовій, рôжній експлодуючій матеріи и письма соціялистичній. Пôдозрѣного ôтставлено до Оломуца.

— **Холера въ Парижи** починае слабнути. Дня 20 с. м. померло на холеру 30 особъ, зъ котрыхъ 5 въ мѣстѣ а 25 въ шпиталяхъ, а д. 21 го ôтъ рана до полудня лишь 8 особъ, 3 въ мѣстѣ а 5 въ шпиталяхъ. — Въ Нантъ було 19 с. м. два случаѣ смерти на холеру. — Зъ Мадриду доносятъ, що въ Толедо и Бенопіи проявилася холера. Дня 19 с. м. були въ Толедо 2 случаѣ а въ Бенопіи (пров. Валенція) 1 случай смерти на холеру.

— **Президентомъ окружного суду въ Ряшовѣ** именованый п. Людникъ де Мора Корытовскій, совѣтникъ суду краевого въ Краковѣ и шамбеляномъ.

— **Двѣста сотнарôвъ пороху стрѣльничого** експлодувало 13 с. м. въ однôй зъ фактôрій недалеко Толедо въ пôвнôчно-американьскôмъ станѣ Огіо. Выбухъ бувъ такъ сильный, що много домôвъ доокола дôзнали дуже сильного потрясеня а гукъ було чути на 15 миль англійскихъ далеко. На щастье зъ людей нѣхто не потерпѣвъ.

— **На фондъ стипендійный бл. п. Волод. Барвѣньского** зôбрали на весѣлю у о. Мих. Зѣльского въ Гликнахъ Вп. панны Амалія Решетыловичъ и Емилія Королѣвна ôтъ достойныхъ гостей весѣльныхъ 22 зр. а. в. Суму тую зволивъ переслати на руки нашои редакціи Вп. Андрій Балтаровичъ зъ Гликнъ.

— **Дзôбни вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ зъ приватныхъ фондôвъ громадѣ присѣлка Бендюга пов. сокальского 100 зр. запомоги на будову школы. — Сильне землетрисенье далось почути 17 с. м. въ Цельовци (Klagenfurt) и тревало три секунды; пôдчасъ землетрисеня було чути сильный гукъ пôдземный. — На станціи трансверзальноп желѣзницѣ въ Звардона коло Живця ôторвалося 18 с. м. 10 вагонôвъ съ шутромъ и задля сильного спаду желѣзницѣ поточилися долѣ дорогою аж до слѣдуючои станціи Гурка. При сѣмъ вôставъ одинъ роботникъ убитый а 7 тяжко раненыхъ. — Въ Яіберени на Угорщинѣ украдено зъ вагону почтового пôдчасъ ѣзды торбу почтову съ сумою 6000 зр.; злодѣя не выслѣджено. — Джонъ Кіле въ Филядельфіи вынайшовъ якусь нову силу — якъ ôнъ каже: „дрожанье етеру“ — за помочею котроп куля выстрѣлена зъ армати робитъ на секунду 523 стôпъ. При выстрѣлѣ чути лишь слабый трѣскъ. До стрѣляня уживае ôнъ двохъ малыхъ круглыхъ резервоарôвъ, въ котрыхъ есть лише воздухъ и троха воды. До наповненя сихъ резервоарôвъ треба лишь $^1/_2$ секунды и можна за помочею ихъ дати зъ гармати 200 выстрѣлôвъ разъ по разъ. — Славна спѣвачка Аделина Патти, довѣдавшись, що ей мужь маркизъ де Ко згодився на розвôдъ, такъ урадовалася, що сѣла заразъ до фортепіяну и почала спѣвати веселу пѣсню, кажучи, що найбôльшу свою радôсть може лишь спѣвомъ объявити. — У Вѣдни затроилося около 30 особъ фалшоваными виктуалами: мукою, смалцемъ, масломъ и т. д. У всѣхъ затроеныхъ показалась сильна рвота и сконстатовано, що всѣ затроени купували у одного и того самого купца.

Подяка.

Дня 16 с. м. ôтбувся въ Суботовѣ похоронъ моси надъ 80-лѣтнои, темнои на очи бабки, Настѣ Трачевои. Въ сумнôмъ обрядѣ взяли участь кромѣ о. Левицкого, пароха зъ Сѣвки, ще Вп. оо. Турчмановичъ зъ Дорогова и Р. Мохъ зъ Корипова, мимо непогоды а злои дороги. Згаданымъ Вп. Отцямъ складаю прилюдно въ имени дѣтей, внукôвъ и правнукôвъ найсердечнѣйшу подяку, а о. Моху ще зъ-окрема за прехорошу прощальну проповѣдь, котра всѣхъ присутныхъ до ревныхъ слѣзъ тронула. Пріймѣтъ ôтъ насъ щиро-руске „спаси Бôгъ“!

Прокôпъ Трачъ, учитель.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (112—?) поручае

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и нишихъ подôбныхъ.

Судѣтъ самій.

Якъ часто лякаемося купувати якійсь лѣкъ, хочь намъ его зô всѣхъ сторôнъ захвалюютъ. А для чого? Просто для того, бо боимося, щобы мы все таки не зробили непотрѣбного выдатку хочь-бы ôнъ и якъ бувъ малый. Але судѣтъ самій, чи можна було лѣпше зробити малый выдатокъ 70 кр., якъ въ слѣдуючôмъ случаю.

„Нездужаючи вже черезъ 12 лѣтъ на обструк„цію и получений съ нею болѣ, не мôгъ я нѣгде найти помочи, уживавъ вже и купелѣ, а завдячую мое здо„ровье лишь швайцарскимъ пигулкамъ аптикаря Р. „Брандта. По ужитю ихъ я зовсѣмъ ôтмолодѣвъ и „ставъ здоровъ, що симъ потверджаю. Айзендорфска „гута коло Вайсензульсъ въ Чехахъ, 12 червня. Стар„шій майстеръ-дувачь Миль Байрлье.“

Просимо добре уважати на то, що кожда коробка мае за етикету бѣлый хрестъ на червонôмъ полѣ и пôдписъ Rich. Brandt-a. 1153 (1—1)

Огнетревалій и безпечній ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такій, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(27—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Pain-Expeller съ „котвою“! Въ теперѣшнôй острôй зженнôй порѣ року **заслугуе тое досвѣдченое домове средство** на особливу увагу и пригаданье. Заразомъ однакожъ треба згадати, що звѣстній **взумлюючій наслѣдки** въ гôстци, **ревматизмѣ, перестуженяхъ** и т. д. здôстали осягнені лишь при помочи правдивого Pain-Expeller-a съ котвою“. При куповани сего препарату треба ôтже добре уважати на те, чи ôнъ заосмотреный знакомъ фабричнымъ **„червоною котвою“** выробу же безъ сего знаку яко неправдивого не пріймати! Pain Expeller можна получити по цѣнѣ 40 або 70 кр. — ôтповѣдно до величины фляшки **у всѣхъ майже аптинахъ краёвыхъ.**

Ф. Ад. Рехтеръ и Сп.,

ц. к. доставець придворный и властитель аптики у **Вѣдни.**

Центральный складъ на Австрію:

Дра Рихтера аптика пôдъ „Золотымъ Львомъ“ въ Празѣ i, Niklasplatz 7. 1232 (1—5)

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Суботу дня 18 (6) листопада 1884.

Маруся

мельодрама въ спѣвами въ 3 актахъ Гр. Квѣтки (Основяненка), музика В. Квитковского.

Въ актѣ I-ômъ ôтспѣвае П. Попелева: „Зôрко мила“, музика П. Бажаньского.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр. Галерія 20 кр.

Початокъ о годинѣ 7.

Угорско-французске

АКЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пôсля всякихъ существуючихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ ôтбуваючихся що року тягненяхъ.

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готôвкою вплаченый кап. акційный зр. 4.000.000.—
Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 . . 3.065.712·74
зр. 7,065.712·74

Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ . . . . . зр. 32,640.406·— за убезпеченя на житье.

Въ тôмъ самômъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр 19,865.045·29
доходу зъ премій и выплатило . . зр 13,973.545·02
бруто убезпечившимся всякихъ бранишъ за шкоды выграний и т. д.

Пришорученя пріймае и удѣляе поясненя:

Генеральный Инспекторатъ для **Буковины и Галичины**
1222 4—6 въ **Чернôвцяхъ**, Herrengasse 25.

Проспектъ даромъ и франко.

Жертвы

вилывшій на Руску Бурсу въ Тернополи въ мѣсяцю жовтню р. 1884.

Доплаты за питомцѣвъ Бурсы 117 зр. 50 кр.; о. Д. Лучаковскій яко членъ 3 зр.; о. Я. Гудикъ яко членъ 3 зр.; п. А. Барвѣньскій яко членъ 2 зр.; п. Е. Харкевичъ яко членъ 2 зр.; о. Иги. Левицкій яко членъ 1 зр.; п. І. Хрущевскій яко членъ и за слугу 1 зр. 25 кр.; о. І. Вашьковскій яко членъ 3 зр.; о. І. Чубатый яко членъ 1 зр.; о. І. Скоморовскій яко членъ 3 зр.; о. Ф. Бачинъскій яко членъ 3 зр.; о. І. Балтаровскій яко членъ 3 зр., о. Ем. Лисенецкій зъ складки въ Кривенькôмъ 16 зр. 40 кр.; п. Я. Мардаровичъ яко членъ 6 зр. 75 кр. — Натураліями не вилывало нѣчого.

Ôтъ Выдѣлу Рускои Бурсы въ Тернополи.

Дръ Лучаковскій.

КАЗ. ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

ПОРУЧАЄ:

ХИНЬСКЕ СРѢБЛО

Ножѣ. вилки, ложки и ложочки.

Ножики и вилочки и т. д. маю такожъ и въ футералахъ

1242 (**етюї**). 1—2

Черезъ ред. „Дѣла“ прислали

— На „Праватарь рускій“: Ч. читальня въ Городищи 3 зр. 25 кр., о. Дръ Мѣльницкій у Львовѣ 3 зр. 25 кр.

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ пожеги**: о. Темницкій зъ Хлопôвки складку ôтъ чч. громадянъ села Упислы въ загальнôй сумѣ 22 зр. 95 кр. (Зложили чч. Демко Мостовый 50 кр., Ив. Мостовый ст. братъ 50 кр., Ив. Климкôвъ 1 зр., Павло Мостовый Юркôвъ 1 зр., Павло Гуцалъ 1 зр., Никол. Христіянъ 1 зр., Стеф. Кугутъ 1 зр., Яцко Олѣйникъ 1 зр., Іос. Раславскій 1 зр., Дм. Мостовый 1 зр., Мих. Семенôвъ 1 зр., Вп. Ив. Босакевичъ 1 зр. 20 кр., Маланка Люба 1 зр., Соф. Мостова 50 кр., Марина Ковальчукова 40 кр., Анна Максимова 20 кр., Марина Люба 1 зр., Юстина Добровольска 1 зр., Анна Олѣйникова 70 кр., Феська Олѣйникъ 40 кр., Парашка Мостова 50 кр., Андрей Христіянъ 40 кр., Матвѣй Максимôвъ 20 кр., Павло Довгошія 60 кр., Вас. Когутъ 50 кр., Рѣпа Гринько 40 кр., Ксенька Ступницка 50 кр., Яцко Стельмахъ 30 кр., Гаська Семенôвъ 20 кр., Варвара Андрейкова 20 кр., Яковъ Колянковскій 20 кр., Иванъ Ковальчукъ Федѣвъ 20 кр., Марія Анткова 20 кр., Ив. Анткôвъ 20 кр., Ив. Малайный 50 кр., Стеф. Брелюсъ 25 кр., Марія Лысай 20 кр., Франко Гардѣй 20 кр., Тимко Процишинъ 40 кр., Ив. Ковальчукъ Гринькôвъ 40 кр.)

АЦІЕНДА

австро-французке товариство убезпечень ôтъ елементарныхъ шкодъ и припадкôвъ.

австро французке товариство убезпечень на ренты и житье.

ДИРЕКЦІЯ

Вѣдень I, Wipplingerstrasse, 43.

Акційный капиталъ:

2,400.000 зр. въ золотѣ. || 2,400.000 зр. въ золотѣ.

концессіоноване декретомъ ц. к. министерства внутрѣшныхъ дѣлъ зъ дня 21 цѣтня 1882 р. п. 3961.

Убезпечае: церкви, школы, приходскій, громадскій и сельскій будынки ôтъ огню, збôжье ôтъ огню и граду.

Выплачений шкоды за рôкъ 1883 выносятъ 2,992.952 зр. 02 кр.

Узысканій преміи за рôкъ 1883 выносятъ 5,317,544 зр. 64 кр.

Уплачена 5% провизія Народному Домови Заступн. у Львовѣ ôтъ рускихъ полисъ выноситъ 10.000 зр.

Убезпечае на житье людей у всѣхъ можливыхъ комбинаціяхъ, якъ: на случай смерти, пережитя, на ренты и посаги пôдъ дуже користными и приступными условіями.

1220 3—5

Убезпеченя принимаютъ: Заступництво у Львовѣ и численній Агентуры по провинціи.

ПОДПИСКА

НА ИСТОРИЧЕСКІЙ ЖУРНАЛЪ

„КІЕВСКАЯ СТАРИНА“,

ИЗДАВАЕМЫЙ ВЪ Г. КІЕВѢ.

1885-й ГОДЪ.

(Четвертій годъ изданія).

Журналъ „**Кіевская Старина**“, посвященный исторіи южной Россіи, преимущественно бытовой, будетъ издаваться и въ слѣдующемъ 1885 году, ежемѣсячно, 1-го числа, книжками въ 12 листовъ, въ 3-хъ томахъ, по той-же программѣ и при участіи тѣхъ-же сотрудниковъ.

Въ составъ его входятъ статьи научнаго и историко беллетристическаго содержанія, историческіе документы, мемуары, хроники, дневники, воспоминанія, разсказы, біографіи, некрологи, характеристики и сообщенія о вещественныхъ памятникахъ южнорусской древности, равно народныхъ повѣрьяхъ, обычаяхъ, думахъ, сказкахъ, пѣсняхъ и пр., а также библіографическія извѣстія о вновь выходящихъ книгахъ по южно русской исторіи и этнографіи. Въ приложеніяхъ — изображенія замѣчательныхъ южно-русскихъ дѣятелей, равно памятниковъ южно-русской старины.

Подписная цѣна за **12 книжекъ**, съ приложеніями, пересылкою и доставкою на домъ **10 руб.**, на мѣстѣ **8 руб. 50 к.** На заграничную пересылку прибавляется **1 руб** Подписка на годъ; но допускается слѣдующая разсрочка: при подпискѣ **5 руб.**, по выходѣ IV книжки **3 руб.** и VI—**2 руб.** — Оставшіеся въ небольшомъ числѣ экземпляры журнала за 1882, 1883 и 1884 гг. высылаются по той же цѣнѣ.

Адресъ: *Въ редакцію* „**Кіевской Старины**“, *Кіевъ, Трехсвятительская ул., д. Nr. 8-й.* Тамъ-же и контора редакціи.

Редакторъ-издатель **Ѳ. Г. Лебединцевъ.**

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

wyjdzie w sześciomiesięcznych zeszytach w 28 do 30 arkuszach druku ze 200 drzeworytami.

Teraz wyszedł już zeszyt I, który kosztuje 60 krajcarów.

W drodze przedpłaty kosztuje cała praca 3 zr. — Cena księgarska będzie znacznie podwyższona. Listy prenumeratorów będzie ogłoszona w ostatnim zeszycie. Grosze należy przesyłać pod adresem: **Administracya Bartnika, Lwów.** (7—10)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбôльшу выграну подає въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à М.	300000
1	выгр. à М.	200000
2	выгр. à М.	100000
1	выгр. à М.	90000
1	выгр. à М.	80000
2	выгр. à М.	70000
1	выгр. à М.	60000
2	выгр. à М.	50000
1	выгр. à М.	30000
5	выгр. à М.	20000
3	выгр. à М.	15000
26	выгр. à М.	10000
56	выгр. à М.	5000
106	выгр. à М.	3000
253	выгр. à М.	2000
6	выгр. à М.	1500
515	выгр. à М.	1000
1036	выгр. à М.	500
29020	выгр. à М.	145
19163	выгр. à М.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1218 3—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосôвъ**, зъ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ съ стоячими тутъ побôчь выграными; **цѣлый капиталъ, що має вылосовуватися, выноситъ**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богацтво выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сѣй великôй лотерія грошевôй, якъ такожъ черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тѣшится лотерія ся всюды великою прихильностью. Цѣлый поставенъ планъ управляя всю особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предпринятье.

Особлива ôтличність сеи лотерія грошевои лежитъ въ ей користномъ урядженю, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ иже певно рѣшитися въ кôлькохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, збôльшаеси ôтъ такъ въ другôй класѣ на **60.000**, въ третôй на **70.000**, въ четвертôй на **80.000**, въ пятôй на **90.000**, въ шестôй на **100.000**, а въ семôй евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000, 200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерія поручено **обомъ пôдписаным домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, вволятъ съ своими замовленями ôтнестися просто до одного зъ нихъ.

Позважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій сумы залучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна такожъ посылати грошѣ **наказами почтовыми**, на бажанье выконуютеи также припорученя **за посѣпатою.**

На тягненье выграныхъ першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все близше, тягненью выграныхъ, дату тягненя и вкладки рôжныхъ класъ. Заразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену листу **выграныхъ**, котра подае точно выграй а выгидно числа, котрій выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пôсля плану ретельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ неожидано получателеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовій недогôдай лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получену за нихъ суму На бажанье высылаютеи урядовій плины лосованя на передъ даромъ. Позвавъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ вчисленныхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тій-же якъ найскорше на кождый случай однакожъ передъ

1 грудня 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажаной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, отихарѣвъ, балдахивôвъ, хоругвъ, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або образы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёныхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дарôносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, ламповицъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарôвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франко
Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высилаются на жаданье даромъ

1194 **Опакованье даромъ.** 7—7

20 процентъ

за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агентôвъ зявился черезъ цѣлый рôкъ по краю и предкладае нашôй лесковѣрôвій публицѣ машины до шитя на раты, блягуе при тôмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальній американській** и що тѣ машины получили на выставѣ амстердамскôй дипломъ почестный и т. д

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тѣ агенты такъ неутомимо угаюютъ по краю и такъ блягуютъ? — бо дôстаютъ за то 20 процентъ ôтъ той квоты, котру пôдписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити пôлько процентъ платитъ нашъ бѣдный край лишъ самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Єсть ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рôчно черезъ свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданой машины 60 зр., а въ той квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишъ та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихѣ машины за грубѣ грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конецъ такому страшному нызыскуванію нашои публики, поставивъ я ôтъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. зъ трехъ рôжныхъ забырокъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера нôжній съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручній по 48 и 38 зр.
Раты тыждневи 1 зр., мѣсячній 3 зр., квартальній 12 зр., готôвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ вийшла въ житье, всяка вô стороны агентôвъ обѣцювана гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій механикъ и властитель торговлѣ машинъ. **Львôвъ, готель Жоржа.**

Принятій въ замѣну машины уживаній, ôтпродую по тôй самôй цѣнѣ по якôй и пріймаю, т. е. ручній ôтъ **3 до 12 зр.**, ножній ôтъ **5 до 15 зр.** 1156—34 ?

Выдавецъ и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Бедняровского.

Ч. 131. Львовъ, Вторникъ 13 (25) листопада 1884. Рочникъ V.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы рано (изъ ручныхъ опатъ) о 4-той год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найвиднѣйшихъ новѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція мѣстъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати мѣстъ адресовъ: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тѣлько на попереднє застереженье.

Поодинокє число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки петитомъ.

Реклямаціи неопечатанѣ вольны отъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ“) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рокъ . . 12 зр. на цѣлый рокъ . . 12 руб.
на пѣвъ року . . 6 зр. на пѣвъ року . . 6 руб.
на чвертъ року . . 3 зр. на чвертъ рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рокъ . . 16 зр. на цѣлый рокъ . . 16 руб.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . . 8 руб.
на чвертъ року . . 4 зр. на чвертъ рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ . зр. 5·— на цѣлый рокъ . . 5 руб.
на пѣвъ року . зр. 2·50 на пѣвъ року . . . 2 50 к.
на чвертъ року . зр. 1·25
Для Заграницы, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рокъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чвертъ року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рокъ . 19 зр. на цѣлый рокъ . . 6 зр.

Посольске справозданье.

О. Николай Сѣчиньскій, посолъ до Сойму краєвого, стає вѣ второкъ, дня 2 л. грудня, передъ своими Выборцями въ Гусятынѣ въ сали рады повѣтовои, а въ пятницю, дня 5 л. грудня, въ Копычинцяхъ въ урядѣ громадскѣмъ, — щобы здати имъ справу зъ своєи посольскои дѣяльности въ краєвѣмъ Соймѣ.

Упрашає о якъ найчисленнѣйшу участь всѣхъ Вп. Выборцѣвъ.

Выборы до рады державнои.

Предстояча сесія рады державнои, котра скликана вже отручнымъ письмомъ цѣсарскимъ на 4 л. грудня с. р., буде вже послѣдною сесією сеи шестилѣтнои каденціи, въ котрѣй мы, тримиліоновый народъ Галичины, були репрезентованѣ — жаль сказати — лишь черезъ трехъ послѣвъ.

Якъ можна мѣркувати зъ отзывѣвъ часописныхъ, ся послѣдна сесія рады державнои буде тревати не надто довго, — правительство, якъ то звычайно практикуєся пѣдчасъ кѣнця каденціи тѣла парляментарного, возьме назадъ зъ порядку дневного многѣ предложеня, щобы передати ихъ рѣшеню новои рады, — и новѣ выборы до рады державнои можутъ наступити досыть швидко, може ще и на веснѣ, слѣдуючого, 1885 року.

Поляки, якъ мы вже доносили нашимъ читателямъ, ще передъ закрытьемъ сегорѣчнои сесіи сойму краєвого уконституовалися въ центральный комитетъ выборчій и ухвалили регуляминъ, якимъ маютъ руководитися при акціи выборчѣй. Якъ довѣдуємося отъ львѣвского дописувателя до „Dziennik-a Poznańsk-ого“, Поляки вже по цѣлѣмъ нашѣмъ краю почилаютъ розвивати акцію выборчу. Може бути, що тая акція не посунена ще такъ далеко, щобы вже доходила аж до самыхъ селянъ-правыборцѣвъ (хочь и тее можливе), але на всякій способъ польскій комитетъ центральный муситъ вже чинити приготованя дотычно выбору кандидатѣвъ, муситъ вже слѣдити по чву по всѣхъ выборчихъ округахъ въ рускѣй части Галичины, муситъ вже настановляти по округахъ, повѣтахъ и мѣсцевостяхъ агитаторѣвъ, — и, хто знає, чи вже повѣтовій потентаты не накладаютъ податкѣвъ на банкрутуючу шляхту въ „szlachetn-ѣй“ цѣли, щобы не допустити до рады державнои анѣ одного Русина.

А що таку, а не инакшу програму маютъ in petto представителѣ нашои „гіерархіи суспѣльнои“ (хочь доси не мали ще случаю urbi et orbi ей выголосити), — о тѣмъ не можна анѣ на хвильку сумнѣватися. Поляки нашій взяли въ выключну свою аренду репрезентованье „Galicyi“, яко краю коронного, (дарма, що онъ складаєся зъ двохъ отрубныхъ органичныхъ частей, зъ двохъ народностей) на анѣ, въ радѣ державнѣй. Проф. Леонъ Билиньскій, коли передъ пѣвтора року выступавъ въ львѣвскѣмъ ратуши яко кандидатъ до рады державнои зъ мѣста Львова, выразно заявивъ, що делегація галицка въ радѣ державнѣй муситъ передъ лицемъ Европы репрезентувати цѣлу Польщу въ етнографичныхъ ей границяхъ. Того погляду держатся всѣ прочій польскій послы рады державнои; въ тѣмъ погляді сходятся всѣ партіи польскій въ Галичинѣ. Яка-жь найблизша консеквенція такого понимана задачѣ репрезентаціи краєвои въ радѣ державнѣй? Очевидно не инша, якъ тая, що въ радѣ державнѣй не повинна и „пахнути кѣсть руска“ — якъ кажеся въ байцѣ,— не повиненъ бути анѣ одинъ Русинъ, котрого голосъ звучитъ диссонансомъ въ гармоніянѣмъ хорѣ польскои „гіерархіи“, — а се дуже шкодитъ интересамъ „ojczyzny, хочь не шкодитъ и богато помагає интересамъ всхѣдніои Галичины, ба и цѣлого краю. Коли-небудь подѣесеся дѣло направы кривдъ рускои народности въ Галичинѣ, заподѣюваныхъ польскими самозваными верховодцами, — Поляки все, и въ краю и въ радѣ державнѣй, любятъ говорити; „Се дѣло выключно „краєве“: его форумъ въ краєвѣмъ сойнѣ а не въ радѣ державнѣй“. Тымчасомъ, якъ намъ звѣстно зъ исторіи послѣдныхъ выборѣвъ до сойму, Поляки поставили були засаду (якъ се выдалося устами п. Гросса): „Ani jednego Rusina!“ Коли-жь до сойму, де, якъ самій Поляки прилюдно голосятъ, мае лагодитися т. зв. „польско-руска справа“, не мавъ увѣйти анѣ одинъ Русинъ пѣсля интенціи нашои „гіерархіи суспѣльнои“, — то чи можна допускати, щобы тая „гіерархія“ крѣзь пальцѣ глядѣла на змагана Русинѣвъ: выслати своихъ репрезентантѣвъ до Вѣдня, тамъ, де тѣлько репрезентанты цѣлои етнографичнои Польщѣ маютъ стояти „на очахъ Европѣ“?! Зъ одной стороны стояти „на очахъ Европѣ“, а зъ другои стороны дбати про „dobro kraju“, — а що дасться погодити одно съ другимъ, о тѣмъ свѣдчитъ справа трансверзальнои желѣзницѣ, т. зв. „Шварцъ-Каминьскій-Козловскій-Лендербанкъ-Швайгельды, и т. д.“

Дня 15 с. м. стававъ въ Перемышли передъ своими выборцями, мѣщанами зъ Перемышля и Городка, посолъ до рады державнои п. Владиславъ Лозиньскій, бувшій редакторъ Gazet-ы Lwowsk-oи“. П. Лозиньскій заявився въ своѣмъ справозданю великимъ приклонникомъ нынѣшного правительства и горячимъ защитникомъ всѣхъ посупкѣвъ польскои делегаціи у Вѣдни. — защитникомъ ей аж до того ступеня, що на интерпеляцію одного выборца о справѣ „Шварцъ-Каминьскій, и т. д.“ не хотѣвъ назвѣть дати отповѣди. Але не о те намъ ходитъ, бо звѣстно, що вже „червоный князь“ вырѣкъ въ тѣмъ дѣлѣ своє важке „Schwamm d'rüber“, — а иде намъ тѣлько о характеристику п. Лозиньского, котрый, збиваючи частѣ закиды противъ делегаціи и правительства въ тѣмъ направленю, що для краю нѣчого не зробили, — подносъ яко головну заслугу делегаціи и правительства ось що: „Zapominamy, że mamy spokój w kraju, że podsycana (?) przez dawne rządy walka domowa ucichła, — mówię tu o kwestyi ruskiej.“

Слова п. Лозиньского, „spokój w kraju“, або якъ россійскій генералы кажутъ въ своихъ рапортахъ: „порядокъ водворенъ“, — маютъ въ певнѣмъ взглядѣ свое значенье. По думцѣ нашои „гіерархіи суспѣльнои“ вже „spokój w kraju“, бо о дѣлахъ рускои церкви рѣшае кс. Калинка; бо въ Выдѣлѣ краєвѣмъ якъ не було, такъ и нема анѣ одного Русина; бо внесеню пос. Романчука призначено далеку путь, въ котрѣй коли не погибне, то добре зобье ноги, а рускій дѣти якъ проклинали часъ и годину, коли пѣшли до языколомной польскои школы, такъ и будутъ проклинати, — гмъ, о „spokoju w kraju“ може съ повнымъ правомъ говорити п. Лозиньскій, котрый найлучше знае, якимъ чиномъ онъ зоставъ выбраный посломъ до сойму въ столици „турецкого“ пашалику, въ Турцѣ! П. Лозиньскій мае повну рацію, коли каже, що такій „spokój w kraju“ — то заслуга польскои делегаціи у Вѣдни и теперѣшного правительства. Мы, Русины, о тѣмъ дуже добре знаємо: мы прецѣ знаемо, що нынѣшне правительство гр. Таффого выписало на своѣмъ прапорѣ окликъ: „справедливѣсть и рѣвноправнѣсть всѣмъ народамъ Австріи“, а польска делегація ему въ тѣмъ напрямѣ дуже а дуже помагае...

„Spokój w kraju“ — кажутъ нашій „браца“, — значитъ: выборы до рады державнои повинни выпасти дуже добре въ цѣлѣмъ краю, — такъ, якъ въ Турцѣ... О такѣмъ задушевнѣмъ бажаню нашои „гіерархіи“ мы пересвѣдченій — и констатуємо, що она вже чинитъ до того приготованя.

Пѣдносимо сей фактъ нынѣ длятого, щобы побудити и нашу суспѣльнѣсть до почину акціи выборчои. Звертаємось передовсѣмъ до нашого комитету выборчого у Львовѣ, котрый перевѣвши выборы до сойму, узнався дальше существуючимъ. Часъ ему вже починати акцію. Звертаємось дальше до цѣлой суспѣльности нашои въ краю, до интелигенціи и народа, щобы такожь зъ своеи стороны завчасу организувалася, скрѣпляла свои силы и швидко приходила въ помѣчь комитетови центральному. При близшихъ выборахъ до рады державнои Галицка Русь муситъ показати свою жизненну силу, муситъ цѣлымъ напоромъ свого организму скинути зъ себе гнетучого противника. До того треба намъ патріотичного пожертвованя, неустрашимости, енергіи и — згѣднаго дѣланя!

Лотерія фантова
на воспиталище дѣвоче въ Перемышли.

Отъ Выдѣлу комитету устроюючого велику фантову лотерію на дѣвоче воспиталище въ Перемышли одержали мы дальшій выказ жертвъ въ фантахъ и грошахъ на закупно фантѣвъ и загальну суму надѣсланыхъ на руки комитету фантѣвъ и грошей за часъ отъ 21 л. мая до 13 л. падолиста с. р. Выказ жертвъ почнемо мѣстити въ найблизшѣмъ числѣ, а теперь подаємо лишь загальну суму выплынувшихъ за наведеный повыще часъ фантѣвъ и грошей. И такъ

Надѣславшій	Фантѣвъ	готѣвки зр.	кр.
Комитеты въ Аен. Львовскои	176	1111	32
„ въ Ен. Перемыскои	543	2693	63
Горожане зъ Галичины . .	1101	1323	70
„ „ Ракусъ дол. .	67	—	—
„ „ Сольногорода .	15	—	—
„ „ Тироли . .	70	2	47
„ „ Чехіи . .	868	3263	17
„ „ Моравы . .	4	870	19
„ „ Шлеска . .	45	905	—
„ „ Буковины . .	227	1160	—
На письменій прошеня . .	254	944	90
Разомъ .	3370	12 274	38

Велике дѣло розпочали нашій Вп. Патріоты зъ Перемышля, задумавши основати тамъ воспиталище, де маютъ знайти притулокъ, выхованье и образованье рускій дѣвчата, убогій и сироты, котрій инакше мусѣли-бы въ нуждѣ и горю перебѣдувати молодый свѣй вѣкъ, неразъ на чійсь ласцѣ або и яко тягаръ чужимъ людямъ, безъ просвѣты и науки — коли не загальнои, то бодай своеи, рѣднои. Таке высоко благородне дѣло муситъ кождый Русинъ витати съ великимъ признаньемъ и вдячностею для тыхъ, що его пѣднесли и заходятся коло него. Однакожь таке дѣло перевыщае силы одного человѣка або и дрѣбнои громадки людей. Тутъ муситъ бути участь загальна, помѣчь зѣ всѣхъ сторѣнъ, бѣдного и убогого, кождого члена нашои суспѣльности. Що патріотична суспѣльнѣсть народѣвъ здѣбна на такій великій подвиги, — о тѣмъ пересвѣдчує насъ недавна исторія съ двократною будовою разъ-поразъ ческого театру въ Празѣ. До такои высоты патріотичного пожертвованя повинній и Русины взнестися въ дѣлѣ основаня дѣвочого воспиталища въ Перемышли. Дѣло се величезне, вымагае дуже великихъ накладѣвъ, котрій дадутся зѣбрати тѣлько въ той способѣ, що кождый Русинъ, хто тѣлько въ силѣ безъ крайного ущербу пожертвувати хочьбы найдрѣбнѣйшу лепту, — зложитъ ей на народный жертвенникъ, — а тысячѣ-тысячѣ лептъ — утворятъ поважный фондъ, котрый учинитъ можливымъ сповненье намѣреного благородного и патріотичного дѣла.

Якъ звѣстно, перемыскій комитетъ отъ давна вже збиравъ жертвы на дѣвоче воспиталище и зѣбравъ кѣльканайцять тысячный капиталъ, — але той навѣть въ приближеню не выстаравъ на таке велике дѣло. Длятого комитетъ, остаючій пѣдъ покровительствомъ Преосв. еп. Іоана Стуиницкого, постановивъ устроити велику фантову лотерію, удався до Выс. правительства — и одержавъ отъ него концесію на лотерію съ освобожденьемъ ей отъ всякихъ правныхъ належитостей. Дотеперѣшный досвѣдъ учитъ, що результатъ такихъ лотерій есть звычайно користный, — отже на теперь и намъ годѣ сумнѣватися въ добрый успѣхъ фантовои лотеріи на дѣвоче воспиталище. Теперь ходитъ лишь о тое, щобы переведенье лотеріи отповѣло величинѣ и важности ей цѣли. Лотерія передовсѣмъ вымагае якъ найбѣльшого числа предметѣвъ призначеныхъ на вылосованье (фантѣвъ), котрій мусятъ бути придбаній або въ дорозѣ дарункѣвъ або за пожертвованій на тую цѣль грошѣ. Для збиранья фантѣвъ комитетъ розболавъ коллектантокъ по цѣлѣй Австріи и фанты вилываютъ досыть щедро, особливо зъ Чехіи. Однакожь до обороту того великого дѣла треба значныхъ фондѣвъ администраційныхъ, бо безъ бѣльшихъ накладѣвъ не може бути думки о великихъ выскахъ и о щасливѣмъ переведеню предприняття.

Комитетъ потребувавъ якъ найскорѣйшои помочи и въ тѣй цѣли задумавъ поустановляти численнѣ комитеты мѣсцевѣ, маючѣ ити рука объ руку съ комитетомъ центральнымъ въ Перемышли, и маючѣ ему подати можнѣсть пустити въ рухъ тую велику машину, якою есть устроенье великои фантовои лотеріи. Гадка о комитетахъ мѣсцевыхъ знайшла загальне одобренье и съ жаромъ взятося до завязуваня такихъ мѣсцевыхъ комитетѣвъ, а на ихъ чолѣ станули люде вилывовѣ и поважнѣ. Центральный комитетъ проектувавъ дуже малый объемъ дѣланя комитетѣвъ мѣсцевыхъ: жадавъ, щобы зъ кождого територіяльного округа комитету мѣсцевого надѣслано готѣвку або фанты такои вартости, щобы кожда душа въ тѣмъ округѣ замешкала, причинялася даткомъ тѣлько одного крейцаря. Якъ же выязалися мѣсцевѣ комитеты зъ наложеног на нихъ и принятои на себе задачи?

Якъ намъ доносятъ зъ Перемышля, многѣ комитеты взялися заразъ охочо и енергично до дѣла, въ короткѣмъ часѣ надѣслали до центрального комитету тое, що змогли зѣбрати, и не усуваются отъ дальшои дѣяльности въ предпринятѣмъ направленю. Комитетамъ тымъ належится повне признанье за ихъ неутомиму дѣяльнѣсть, а моральне пересвѣдченье о сповненю доброго дѣла стане для нихъ найбѣльшою нагородою за труды и жертвы. Однакожь есть немало и такихъ комитетѣвъ, що обмежилися лишь на заязанье и являются зовсѣмъ рѣвнодушными. Суть навѣть такій комитеты, що на кѣлькоразовый упоминаючій письменный окружникъ комитету центрального таки не заявляютъ дѣяльности, а навѣть комитетови центральному не дали нѣякои отповѣди. Хочемо думати, що есть се тѣлько хвилеве занедбанье, спроваджене великими якими трудностями часу або мѣсця, и що тіи занедбавшій-ся комитеты чимъ скорше таки возьмутся до дѣла и сповнятъ свѣй моральный обовязокъ...

Маемо повну надѣю, що сполучеными силами мы, галицкій Русины, зъумѣемо довершити спасенне дѣло здвигненя воспиталища дѣвочого, котре буде свѣдчити далекимъ покольнямъ о нашѣй жертволюбности, о нашѣмъ здоровѣмъ патріотизмѣ, о нашѣй народнѣй жизненности! Будущѣ покольня рускій славити будутъ память нашу, коли здвигнене нашими лептами воспиталище осушитъ слезу неодной сиротѣ-дѣвчинѣ рускѣй, давши ѣй притулокъ и можнѣсть просвѣты и выобразованя до хосенной дѣяльности на поли народнѣмъ.

Памятаймо на дѣвоче воспиталище въ Перемышли!

ДОПИСИ.

Зъ пѣдъ Збаража.

(Що то може въ родинѣ характерна женщина! Латинизаційно - полонизаційный Drang nach Osten.) При кѣнци минувшого мѣсяця упокоилася въ Боѣ одна женщина въ люду въ селѣ Ловѣвцѣ въ Збаражчинѣ, о котрѣй житю не безъ хѣсна буде и ширшѣй публицѣ дещо довѣдатися. Женщиною тою есть бл. п. Евдокія Рыбачокъ въ роду Гудымѣвъ, славного роду ковацкого. Прадѣдъ ей, ковакъ Гудыма, прійшовъ ще за часѣвъ Хмельницкого

въ Украины и осѣвъ на степахъ въ Палчинцяхъ, теперь надъ самою границею россійскою. Мавъ ôнъ свôй хутôръ въ степахъ ôтъ Щасновки, а умираючи позôставивъ ще малолѣтній дѣти, котрымъ пôзнѣйше панъ надавъ грунтъ панщизняный, а хутôръ забравъ до лану. Отець покôйной умераючи полишивъ ей осьмилѣтною дѣвчинкою и трохи старшого ôтъ неи, а двохъ молодшихъ сынôвъ. Сироты тѣ забравъ панъ до двора въ службу и пôдъ насильемъ латинизаціи одинъ въ нихъ принявъ обрадъ латиньскій и прозвавъ себе Гудымовскимъ, а два пôдъ проводомъ крѣпкого характеру покôйной, позôстали вѣрни своѣй вѣрѣ и народности, называючися таки Гудымами, и ихъ потомки, проживаютъ въ Палчинцяхъ и Лозôвцѣ. Мужъ покôйной бл. п. Василій Рыбачокъ, въ дѣда прадѣда Русинъ, взятый однакъ силомôць за панщины до двôрской службы, мусѣвъ передъ ожененьемъ принати латиньскій обрядъ, бо инакше були-бы паны не позволили оженитися. — По вѣнчаню Рыбачокъ осадивъ жену на грунтѣ въ Лозôвцѣ, а самъ мусѣвъ ажь до внесени панщины служити дальше въ дворѣ сельця Ободôвки котре розлѣгле малый потôкъ ôтъ Лозôвки за цѣлыхъ „sto złotych polskich“ рôчно. Тамъ переходивъ ôнъ рôжній ступенѣ авансу двôрской службы, почавши ôтъ малого козачка ажь до надворця цѣлого фôльварку, бо самъ панъ дуже рѣдко до сего села приѣздивъ и такъ привыкъ вже до того, що и по внесеню панщины оставъ въ дворѣ дальше и выслужилъ 46 лѣтъ. Хотяй, якъ сказано высше, принявъ бувъ въ волѣ панôвъ латиньску вѣру, однакъ пôдъ вплывомъ сильного характеру жены своеи, обходжено дома все и всѣ святя руски; сынôвъ хрестили руски священники и доперва въ наказу панôвъ вписувано пôзнѣйше до метрикъ латиньскихъ. Покôйна займалася тôлько сама выхованьемъ дѣтей и умѣла такъ, повести, що они и не спôзналися, въ якій спосôбъ позôстали при обрядѣ своихъ дѣдôвъ и прадѣдôвъ. Зъ сего факту бачимо наглядно, кôлько женщина хоть-бы и не письменна може здѣлати, а кôлько бôльше письменна здѣлати повинна. Сама покôйна споведала, кôлько то она, бувши въ двôрскôй службѣ, дôзнавала рôжныхъ прикростей въ поводу своеи вѣры, и нѣчо ей не вломило. Покôйну знали въ цѣлôй околици и всѣ дуже любили, а на вѣсть о ей смерти, спѣшили ôтдати остатну послугу; тожь и здвигъ народа при супроводѣ тѣла бувъ помимо непогоды дуже численный. Покôйна по смерти мужа бл. п. Василія Рыбачка, була при наймолодшôмъ синѣ Александрѣ, при котрôмъ зовсѣмъ не слабуючи въ 76 роцѣ свое житье закôнчила. Честь ей памяти!

Теперь кôлька слôвъ що до самои мѣсцевости, де покôйна выйшовши замужь проживала. Село Лозôвка, въ Збаражскôмъ повѣтѣ, само про себе маленьке и длятого съ Ободôвкою и Гущанками становитъ одну громаду. Въ Гущанкахъ есть церковь красна, мурована, а при нѣй були и будынки парохіяльній съ помешканьемъ для священика, але теперь цѣлкомъ знищенй и розôбранй. Священикъ теперь мешкае на Добромѣрцѣ. Давнѣйше на тѣ села були два священики, а теперь замѣсть ихъ пôбôльшити до трохъ або до чотырохъ, вменшено ихъ на одного. — Наслѣдки зъ того такй, що въ селѣ Лозôвцѣ поставили Поляки сего року костелъ, на котрый давъ небôщикъ Туркулъ потрѣбный фондъ, а въ того и священикъ утримуватися буде, а въ р. 1885 будутъ уже будынки парафіяльній будувати. Помысливъ-бы хто, що де побудовано костелъ, тамъ мусятъ бути и парафіяне, або, якъ кажутъ, „Полики“. Де тамъ! Въ Лозôвцѣ самôй есть ихъ двохъ, въ Гущанкахъ одинъ, а въ Ободôвцѣ ажь девять. Видно, маютъ надѣю, що колись буде бôльше. Чи-жь не було-бы то о много лучше, щобы сей дôмъ божій бувъ поставленый тамъ, де его фактично потреба, а натомѣсть въ Гущанкахъ осадити другого священика руского або и двохъ, та въ селахъ Гущанки, Лозôвка и Ободôвка заложити школы, котрыхъ доси нема. На що намъ поставлено костелъ, видно ось въ того. Коли громадяне пытали священика, Бернардина изъ Збаража, що буде у насъ ксьондъ робити, коли нема „Поликôвъ“? — ôтповѣвъ: „Będzie dla was lepiej: będzie wam odprawiał co dzień nabożeństwo i o połowę taniej, niż wasz ksiądz ruski“. На таке добре громада зробила-бы, щобы взялася чимъ скорше до дѣла: зô внесеного передъ кôлькома лѣтами дерева побудувала приходскй будынки коло церкви въ Гущанкахъ и таки постаралася о свого другого священика.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Спôльна рада министрôвъ.*) Въ Пештѣ ôтбулася дня 20 н. с. листопада спôльна рада министрôвъ, въ котрôй приняли участь також члены австрійского кабинету. Про се засѣданье рады министрôвъ пише „Budapester Corr.“ ось що: „По короткôмъ засѣданю спôльныхъ министрôвъ, ôтбувшôмъ-ся въ помешканю министра вôйны гр. Билянда, ôтбулася пополудни ôтъ 1 до 4 годины пôдъ предсѣдательствомъ цѣсаря спôльна конференція министрôвъ, въ котрôй взяли участь министры: Кальнокій, Билянд, Каляй, Таффе, Дунаєвскій, Вельзерсгаймбъ, Тиссa, Сапарій и Феєрварій. Предметъ нарадъ становило межи прочими також кôлька предложень, ôтносячихъ-ся до справъ войсковыхъ а именно предложенье въ справѣ престацій на случай вôйны (Kriegsleistungsgesetz). Въ конференціи принявъ також участь шефъ генерального штабу Бекъ.“ — Законъ о престаціяхъ на случай вôйны мае упорядкувати престаціи жителѣвъ, котрй на случай вôйны ôтъ нихъ за ôтповѣднымъ вынагородженьемъ буде жадати держава. Що до процедуры маючои на цѣли ликвидацію ôтшкодовання, заходила межи поглядами репрезентантôвъ обохъ правительствъ значна рôжница, бо розходилося именно о те, чи до переведеня ликвидаціи мае бути покликане спôльне министерство вôйны, чи противно оба министерства обороны краевои мали-бы компетенцію переводити ликвидацію въ границяхъ своихъ територій. Чи справа тая вже мериторично залагоджена, до теперь ще не знати а бодай нема до теперь нѣякои вѣсти въ газетахъ, що стоятъ близько до правительства. — Кромѣ того мала бути предметомъ нарадъ конференціи справа будовы касарень.

(*По поводу доповняючих выборôв до рады мъской въ Празѣ*), розпочинаючихъ-ся сего тыждня выступили оба ческй сторонництва (Старо- и Молодо-Чехи) съ своими власными листами кандидатôвъ. Характеристичне есть именно се, що др Шкерда, котрого доси уважали однымъ зъ провôдникôвъ молодо ческого сторонництва, пôдписавъ листу старо-ческих кандидатôвъ. — Агитація ведеся дуже завзято.

(*Министерство внутрѣшныхъ справъ*) выдало пôсля информацій нѣмецькихъ газетъ окружникъ до краевыхъ властей, въ котрôмъ приporучае имъ енергично глядѣти на се, щобы въ виду выбуху холеры въ Парижи подорожнй, що зъ-ôттамъ приѣздятъ, не лишь при переступленю границѣ краю пôддавалися лѣкарскôй ревизіи, но щобы черезъ три днй пôсля ихъ прибутя бувъ надъ ними розтягненый лѣкарскій доглядъ, а зарядженье се ôтносится не лишь до особъ, проживаючихъ въ готеляхъ, но також и до тыхъ, що мешкаютъ приватно.

(*Вѣче словеньске въ Марбургу.*) Сей недѣлѣ мавъ ôтбутися въ Марбургу збôръ, на котрый получили запрошенья не лишь Словенцѣ зъ долѣшнои Стирiи, но також и въ Каринтiи, а збôръ сей, якъ увѣряютъ словеньскй органы, буде мавъ велику доносльôсть для обохъ сихъ краѣвъ, позаякъ его задачею есть прокласти дорогу до солидарного поступования стирiйскихъ и каринтiйскихъ народовцѣвъ. Позаякъ народнй пѣсни роблятъ велике враженье на народъ и суть найлучшимъ средствомъ агитаційнымъ въ масахъ народныхъ, то рѣшили провôдники словеньского руху предложити вѣчу основанье великого товариства сшѣваковъ, котре буде мало задачу служити атракційнымъ центромъ и заступити въ части товариства политичнй, що не успѣли добре сполнити своеи мисiи.

(*Станъ финансовый въ Угорщинѣ и справа регуляціи валюты*). Въ комисiи финансовôй угорскои палаты послôвъ велися онодги дебаты надъ загальнымъ станомъ скарбовымъ угорскои державы. Референтъ Гегезусъ окономатувавъ при тôй случайности привернене рôвновагы въ звычайныхъ доходахъ и розходахъ. Недобôръ есть правдѣ все дуже великій, на будучность буде однакъ можна привернути рôвновагу безъ пôдвышенй податкôвъ. Референтъ вказувавъ на се, що станъ економичный полѣпшався, но полѣпшенье се буде ще значнѣйше, коли взновится финансова угода съ Австрiею и урегулюеся валюта. — Присутный на засѣданю комисiи президентъ министрôвъ Тиссa выразивъ желанье, щобы въ справоздани выпустати уступъ дотыкаючій финансовои угоды съ Австрiею и регуляціи валюты, заявляючи, що въ теперѣшныхъ ôтношенихъ о регуляціи валюты абсолютно не можна думати, а згадка про тую справу въ справоздани комисiи финансовои дала-бы причину до рôжного рода комбинацій для тыхъ, що вже теперь ей для своихъ приватныхъ цѣлей вызискували.— Се заявленье Тиссы зробило дуже депримуюче враженье въ кружкахъ великихъ капиталистôвъ и банкирôвъ, котрй все ще не тратятъ надѣи (або хочь на око удаютъ), що дѣло регуляціи валюты ще не убите и що имъ таки лучится нагода зробити „гешефтъ“.

(*Рада державна*). Коротка сесiя маючои зôбратись дня 4 н. с. грудня рады державнои буде посвящена ухваленю провизорiи буджетовои, а дотычне предложенье внесене буде заразъ на першôмъ засѣданю. Пôсля информацій „*N. fr. Presse*“ мае правительство на однôмъ зъ перших засѣдань рады державнои предложити також проектъ закона що до продовженя суспензiи судôвъ присяжныхъ въ Вѣдни и окрестности. — Коли скôнчится нынѣшна перiода законодавча рады державнои, на певно не знати, ходитъ однакожь чутка, що рада державна буде закрыта ще передъ великоднемъ 1885 р. Тôй вѣсти, котру кольпортуютъ органы правицѣ, не хоче однакожь безъусловно вѣрити „*N. fr. Presse*“, вказуючи на се, що въ виду закрытя рады державнои передъ великодными святами, отже коло 20 марта 1885 р., она не могла-бъ залагодити нѣ одного бôльшого предложенья навѣть зъ тыхъ, що вже знаходится въ комисiяхъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

До ситуаціи. Всякй непорозумѣня зъ минувшого року мѣжь поодинокими державами европейскими можна уважати лишь за маленьку пробу, котра остаточно на тôлько выяснила ситуацію, що показала, що не можна дôткнутися жаднои справы межинароднои, хочь-бы и якъ малозначнои на око, щобы не выкликати нею заразъ цѣлый рядъ другихъ справъ, котрыхъ залагодженье знову природнымъ способомъ могло-бы потягнути за собою рѣшучій переворотъ въ цѣлôмъ свѣтѣ европейскôмъ. Такій станъ рѣчей мусѣвъ природно спонукати поодинокй державы до якогось порозумѣня, бо жадна зъ нихъ не хотѣла взяти на себе отвѣчальности за такій переворотъ суспôльный, котрый дуже легко мôгъ-бы не то що змѣнити форму управы въ найбôльшôй части державъ европейскихъ, але выставити також и цѣлй народы може и на довголѣтну борбу съ собою, котра хочь въ наслѣдкахъ своихъ выпала-бы може съ хôсномъ для народôвъ, то все таки въ першôй хвили принесла-бы много нещастя. Ся перша хвиля есть завсѣгды найстрашнѣйша и длятого якъ поодинокій чоловѣкъ, такъ також и цѣлй народы стараются ей уникати и въ якій небудь способôбъ хочь-бы и провизоричный залагодити. Що залагодженье такъ заостреныхъ справъ межинародныхъ, якъ они проявлялись були минувшого року есть лишь провизоричнымъ, се доказуе намъ не лишь неустанна борба якъ суспôльна въ кождôмъ поодинокôмъ народѣ, такъ и межинародна, але також ще и сй обставины, що кôлько разôвъ стане въ теперѣшныхъ часахъ яка небудь справа политична на порядку дневнôмъ, она мимо волѣ выкликуе у всѣхъ майже державахъ якійсь горячковый страхъ, що-бъ не сталася жереломъ якогось безвыходного положеня и причиною загального розгару борбы всѣхъ противъ всѣмъ. Страхъ передъ такою евентуальностею стався також и причиною, що поодинокй державы зъобовязалися поступати спôльно въ справахъ межинародныхъ и усувати заразъ всякй можливй причины непорозумѣня. Тутъ лежитъ и причина мира о котрôмъ теперь такъ шумно по цѣлôй Европѣ голосятъ. Для однакожь и выходячого въ него небезпеченьства не усунено, а борба якъ тревала такъ и трвае дальше съ тою лишь змѣною, що она ведеся теперь потайкомъ. Цѣла ся борба концентруеся теперь въ тôмъ, щобы разъ забезпечити собѣ на будучность користный результатъ можливои борбы явнои а ôттакъ, щобы усунути всякй причины можливого перевороту суспôльного до якого находится достаточно матеріялу майже у всѣхъ державахъ европейскихъ. Крôмъ сего стараются всѣ державы жити въ порозумѣню съ собою, щобы тымъ способомъ не дати причины до якогось передчасного кроку. Се есть отже той миръ о котрôмъ говорятъ, пôсля нашои думки миръ провизоричный, котрый такъ довго може лишь тревати доки якійсь народъ чи держава, не знайде користнѣйшои якъ доси для себе ситуаціи. Характеристичнымъ въ сей тихôй борбѣ есть, що монархизмъ для свого скрѣпленя лучится съ клерикалами и стараеся симъ способомъ вплывати на масу народôвъ а зъ другои стороны національность губится въ соціализмѣ, котрый въ послѣднихъ часахъ стався для обохъ попередныхъ напрямкôвъ дуже небезпечный. Зъ ôтся достоя пояснити для чого Россія стараеся надати православнôй церквѣ тои силы, котрои она сама по собѣ не мае.

Коли оставимо на боцѣ суспôльну борбу въ поодинокихъ державахъ, то ôтношеня межинароднй предстaвляются намъ въ нынѣшну пору въ слѣдуючій способôбъ. Кожда держава стараеся выкористати теперѣшну пору въ якъ найбôльшій хосенъ для себе, позыскати прихильникôвъ а ослабити противникôвъ и тымъ самымъ сотворити собѣ користну ситуацію на певну будучность. Найбôльшу дiяльность розвывае въ сѣмъ напрямѣ Нѣмеччина и ей великій канцлеръ. Нѣмеччина такъ довго выступала противъ Франціи, такъ довго заключала союзы для Франціи не конче ôтповѣдній, доки ажь не пхнула ей на иншу дорогу, де она прiйшла въ колизію съ своѣмъ природнымъ союзникомъ, съ Англiею. Коли же теперь настала колизія, Нѣмеччина стараесь знову Англiю изолювати, а конференція африканьска въ Берлинѣ есть зовсѣмъ до сего догôдна. Франція стоитъ по сторонѣ Нѣмеччины, отже и противъ Англiи. Становище Италiи и Португалiи супротивъ Нѣмеччины есть непевне и обѣ сй державы здаются бôльше клонитися на сторону Англiи. За то тымъ певнѣйше згадавъ нѣмецкій цѣсарь въ своѣй троновôй бесѣдѣ о ôтношенях своеи держави до Австрiи и Россiи; щира дружба затверджена зъѣздомъ въ Скерневицях есть признакою сихъ ôтношень. Такй самй суть бодай зъ верху ôтношеня Австрiи и Россiя, бо въ рѣчи самôй мѣжь обома державами не устае борба о вплывъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ, и Россiя всѣми силами стараеся выкористати ситуацію. Балканьскй державы заняли на внѣ становище выжидаюче и стараются завести напередъ миръ и порядокъ домашный. И Туреччина також спокôйна о найближшу свою будучность, и лишь Альбанцѣ нагадуютъ ей ôтъ часу до часу сумнй початки нещастливо скôнчившогося для неи вôйны. Въ загалѣ можна сказати: всюды запанувавъ миръ а межинароднй справы европейскй концентруются нынѣ головно въ двохъ питанях позаевропейского значеня, именно въ справѣ египетскôй и въ справѣ колонiй африканьскихъ.

Не такъ добре стоятъ внутрѣшнй справы державъ европейскихъ. Всюды ведеся завзята борба суспôльна, борба тымъ небезпечнѣйша, бо сягаюча глубоко въ масы простого народа. Головными факторами сеи борбы суть монархизмъ, клерикализмъ и соціализмъ. Нема майже державы въ Европѣ, дебы ся борба не проявлялася. Найсильнѣйше однакожь выступае она въ трехъ найбôльшихъ державахъ Европы именно въ Нѣмеччинѣ, Австрiи и Россiи и кôнця ей трудно предвидѣти. То лишь можна сказати, що она пôдготовуе дуже небезпечный матеріялъ, котрый при леда случайности може яснымъ похомѣнемъ выбухнути.

Россія. Справою дня есть нынѣ въ Россіи депутація унiятôвъ до папы и адресъ, пôдписаный 9560 унiятами, въ котрôмъ они просятъ папу, щобы ôнъ ставъ въ ихъ оборонѣ и просивъ царя, щобы ихъ не змушувано переходити на православiе и не гонено всякими способами. Справа ся, якъ доносятъ римскй журналы, выявилася черезъ чiюсь недискрецiю и сталась причиною, що „Journ. de St. Petersbourg“ выступивъ остро противъ папы, закидаючи ему нельояльность и пôдбурюванье масъ противъ законнои власти. — Рада державна мае сими днями розпочати свои засѣданя. На порядку дневнôмъ мае бути поставленый списъ жителѣвъ Россiи въ 1885 р. — Россiя думае робити новй заборы въ середнôй Азiи. Козаки заняли мѣсто Кунградъ. — Сербскій митрополитъ Михаилъ проживаючій теперь въ Кiѣвѣ заявляе прилюдно, що не получае ôтъ Россiи жаднои запомоги.

Нѣмеччина. Цѣсарь нѣмецкій ôткрывъ дня 20 с. м. нѣмецкій парляментъ троновою бесѣдою, въ котрôй насамперед заявивъ, що дѣяльность парляменту буде теперь головно звернена на забезпеченье робôтникôвъ на случай нездôбности до працѣ, а ôттакъ, що будутъ заведенй почтовй касы щадничй. Дальше заявивъ цѣсарь, що за порозумѣньемъ съ Франціею скликавъ конференцію африканьску, ôтъ котрои сподѣваеся значного полѣпшеня торговлѣ нѣмецкои. На послѣдокъ заявивъ цѣсарь, що ôтношеня Нѣмеччины до всѣхъ державъ, головно-же до Австрiи и Россiи суть дуже дружнй. Коли цѣсарь Вильгельмъ по ôтчитаню бесѣды сходивъ съ престола, спотыкнувся и мало не упавъ. — Комисiя конференційна переслухала знатока Стенлея въ справѣ рѣки Конго. Комисiя мае також порозумѣтися, чи переслухувати ще и другихъ знатокôвъ чи ухвалювати постановы лишь на пôдставѣ досвѣдôвъ Стенлея.

Франція. На засѣданю палаты послôвъ зажадавъ Клемансо оголошеня протоколôвъ засѣдань комисiи тонкиньскои и робивъ Феррому закиды будто-бы ôнъ мавъ цѣль мистифікацiи. Ферри заявивъ, що неправдою есть, будтобы Франція просила Англiю о интервенцiю и выступивъ противъ внесеню Клемансо, бо навѣть зробивъ зъ цѣлои справы питанье кабинетове. Палата ôткинула внесенье Клемансо 283 голосами противъ 212. — Въ Лiонѣ прiйшло минувшого четверга до великихъ непокôевъ, коли при роботахъ около укрѣпленъ лишь 50 робôтникôвъ найшло мѣсце. На мѣсце непокôевъ явилося бôльше якъ двѣста робôтникôвъ а полiцiя и войско мусѣли ужити зброѣ. Ранено кôлька особъ и многихъ арештовано.

НОВИНКИ.

— **Рада державна** зôстала ôтручнымъ письмомъ цѣсаря скликана на день 4 м. грудня с. р.

— **О. Иванъ Волыньскій** выѣхавъ вчера въ понедѣлокъ рано зô Львова via Перемышль Прерôвъ-Прага до Антверпiи (а не до Гамбурга, якъ подано хыбно въ одной часописи) и тамъ вошедъ на корабель, заплаченый вже давнѣйше нашими колонистами въ Америцѣ. Съ о. Волыньскимъ ѣде жена и сестра его. Институтъ Ставропигiйскій даруванъ для Русинôвъ въ Америцѣ всѣ книги богослужебнй свого выданя, котрй консисторiя передала о. Волыньскому. До о. Волыньского зголошувалися люде, котрй хотѣли зъ нимъ ѣхати до Америки, особливо-же дяки. При выѣздѣ прислав намъ о. Волыньскій письмо, котре радо помѣщаемо: „Не могучи за-для короткости часу, въ котрôмъ и такъ дуже много рôжнородныхъ справъ мавъ залагодити, зô всѣми лично попрощатися, прошу всѣхъ Вп. моихъ Кревныхъ и Знакомыхъ менй тое простити и мене въ своѣй памяти и жичливости задержати. — Львôвъ 23 (9) листопада 1884. *Иванъ Волыньскій*.

— **Вчера въ понедѣлокъ** зôставъ ôтправленый въ церквѣ руском семинарiи духовном за стараньемъ питомцѣвъ парастасъ за мецената руском литературы бл. п. Мих. Качковского. Парастасъ ôтправили три настоятелѣ семинарiи, а на могилѣ бувъ великій удачный портретъ М. Качковского.

— **Огонь**, якій чiясь злобна рука пôдложила середъ дня пôдъ нову стрѣху приходского дому о. Н. Сѣчиньского въ Черниховцях, знищивъ тôлько верхъ дому, бо селяне дуже швидко и дуже ревно кинулися до ратунку и пожаръ угасили. О. Сѣчиньского пôдъ той часъ не було дома; выѣхавъ бувъ до Красносельць. На другій день по огни зôбралася рада громадска и ухвалила заразъ взятися до направы школы.

— **Зъ Бôбрки** довѣдуемося о слѣдуючôмъ незвычайнôмъ случаю въ тамошнôй школѣ. До школы сей ходятъ також и дѣти жидôвскй. Одинъ зъ учителѣвъ тои школы, розсердившись на якусь дѣвчину жидôвочку, ударивъ ей по спинѣ. Дѣвчина однакожь замѣсть звычайного обявy по такôмъ укараню, почала дуже смѣятися. Учитель напоминавъ ей кôлька разôвъ, але видячи, що се нѣчого не помагае вывѣвъ ей зъ лавки на середину комнаты, а дѣвчина тутъ середъ корчевого смѣху упала неживою. Всяка помôчь показалася безуспѣшною. Якъ насъ увѣряютъ, ведеся теперь слѣдство въ сій справѣ. Тымъ часомъ рабинъ тамошный постановивъ також примѣрно укарати и кинути клятву на тыхъ родичѣвъ жидôвъ, котрй на будучность поважились-бы посылати свои дѣти до сеи школы.

— **Зъ Яворова** пишутъ намъ: Такій самый окружникъ, якій выслала львôвска и золочѣвска (гл. ч. 119 „Дѣла“) окружнй рады шкôльнй, а взглядно ц. к. староство съ наказомъ предлагувати за грошѣ зъ податкôвъ польску „Szkoł-y“, — розôславъ до громадъ и п. яворôвскій староста Гутъ, яко предсѣдатель окр. рады шк. (до ч.

1219). Звертаємо на се увагу п. намѣстника Залѣского, котрый въ ôтповѣди на интерпеляцію руснахъ послôвъ сказавъ, що то лишь „непорозумѣнье“. Ба, непорозумѣнье! Але-жь бо п. староста Гутъ цитуе дотычне розпорядженье краєвои рады шк. зъ 6 лютого 1884, ч. 103. а краєва рада шк. (якъ сказано въ окружнику) опирается на якихсь §§-ахъ закона державного и уставы краєвои! Єсть въ законахъ и уставахъ, що руский громады мусятъ складати податокъ на польску „Szkoł-y“?! Згадуемо про сей окружникъ яворôвскои окружнои рады шк., нехай знае цѣлый свѣтъ, що и яворôвска рада не спитъ, а грошѣ, якъ може, збирае, — понѣтъ „polszczyznę“ засыпае... Чи хлопъ „на сôль“ мае, — о те нѣхто не пытае, а на „Szkoł-y“ муситъ дати. — треба Польщу пôдпирати... Ой, гôркій свѣтъ!

— **Новоименованій соборнй крылошане перемыскй**: Кароль Волошиньскій и Миронъ Подолиньскій получили каноничну инстытуцію дня 20 л. падолиста. Того-жь дня инстытуувалися такожь почетнй крылошане: Юліянъ Ясеницкій, деканъ высочаньскій; Романъ Ковшевичь, деканъ куликôвскій; Яковъ Неронович, деканъ порохницкій; Іоаннъ Гавришкевичь, деканъ потелицкій; Платонъ Паславскій, парохъ зъ Белза и Василь Гапоновичь, деканъ дрогобыцкій.

— **20 парохій 45 капеляній** въ епархіи перемыскôй єсть розписаныхъ на конкурсъ съ речницемъ до 26 л. сѣчня 1885. Списъ того множества опорожненыхъ посадъ знаходится въ Вѣстяхъ епархіяльныхъ нынѣшного числа „Дѣла“.

— **Въ черновецкôй „Рускôй Бесѣдѣ“** ôтбулося въ четверъ дня 20 с. м. аматорске представленье театральне. Отограй були „Лѣкарь по неволѣ“ („Consilium facultatis“) зъ польского Фредры и оригинальна оперетка „Бувальщина“. Представленье вышало дуже хорошо.

— **„Рôздвяна нôчь“**, опера Н. Лисенка, поставлена въ Одессѣ першій разъ на оценѣ, мала дуже великій успѣхъ. Зъ Одессы телеграфуютъ до кіевскои „Зарѣ“, що публичнôсть выклыкала композитора кôлька разôвъ, а артисты знову на оценѣ устроили для него овацію и вручили ему лавровый вѣнець.

— **Николай Костомарôвъ**, славно звѣстный нашъ историкъ, занедужавъ тяжко въ послѣдôмъ часѣ. Мимо неустаннои помочи двохъ лѣкарѣвъ здоровье его доси ще не поправилося.

† **Андрей Фангеръ**, др правъ, професоръ львôвского университету, деканъ и сеніоръ факультету правничого, бувшій ректоръ университету и предсѣдатель правничо-историчнои комиси екзаминаційнои померъ у Львовѣ дня 23 с. м. въ 70 роцѣ житя.

— **Доповняючій выбôръ** одного члена рады повѣтовои въ Рогатынѣ зъ курій громадъ сельскихъ розписаный на день 19 л. грудня с. р.

— **Доповняючій выбôръ** двохъ членôвъ рады повѣтовои въ Перемышлянахъ розписаный: одного зъ курій громадъ сельскихъ на 16 л. грудня, а другого зъ бѣльшихъ посѣлостей на 23 грудня с. р.

— **Консулятъ россійскій** въ Бродахъ буде вже незадовго перенесеный до Львова на пôдставѣ умовы въ Скернивицахъ.

На трансверзальнôй желѣзници въ рускôй части краю заведено, якъ насъ увѣряютъ, по всѣхъ стаціяхъ такожь и руски написи по при польскій и нѣмецкій.

— **Желѣзница трансверзальна** завела була зъ-разу на своѣмъ шляху нови, дуже хорошій и выгôдній вагоны, а теперь ихъ зовсѣмъ забрала, а на ихъ мѣсце повпинялися вагоны старій, зъужитій, повыбираній зô всѣхъ желѣзниць австрійскихъ, трясучій и огрѣваній на данный способъ блашаными флящками. Урядова комисія желѣзнича, котра, якъ „Czas“ доносятъ, ѣхала сими днями въ тыхъ вагонахъ першою класою, мусѣла за-для студени ратуватися до одного вагона третои класы, въ котрôмъ стояла маленька пѣчь желѣзна. Що-жь маютъ робити звычайній пасажиры, котрій змушеній ѣздити сею желѣзницею? Фактъ сей нагадуе намъ одну епизоду зъ процесу гусятынского жидка у Вѣдни, котрый заложивъ тамъ бувъ для Галичины експортъ кавы, зложеной по рôвныхъ частяхъ зъ кавы выварено, торфу, цеглы мелено и фарбованого трачыня. Коли судія запытавъ его, длячого ôнъ таку каву посылавъ до Галичины, ôнъ ôтказавъ: „Въ Галичинѣ можутъ и таку пати!“

— **Зъ представленя театрального на дохôдъ товариства ремѣсникôвъ „Зора“** даного рускимъ народнымъ театромъ дня 8 л. листопада, вплынуло до касы товариства 66 зр. 32 кр. Подаючи се до публичнои вѣдомости, почуваеся выдѣлъ товариства до милого обовязку подякувати всѣмъ Добродѣямъ, котрій наддатками причинилися до збôльшеня доходу, именно: Преосв. еп. Сильвестру, о. архидіякону Пелешу, дрови К. Сушкевичови, крыл. Бѣлецкому, пп. Дыметови, Гладиловичеви, Маркову и дру Добрянскому, а такожь всѣмъ Вп. Гостямъ, що зволили явитись на представленю.

— **Зъ пôдъ Калуша** пишутъ намъ: Сеи недѣлѣ дня 23 л. падолиста охрещена зôстала неофитка Рахель Голдшлягъ въ церквѣ Бережницѣ шляхотокôвъ, одержавши при св. хрещеню имя „Юстины“. Актъ хресту, котрый довершивъ мѣсцевый парохъ и на котрый прибуло много народа зъ окрестности звеличили мѣщане калускій хоромъ співаючихъ пôдъ проводомъ Вп. С. Губчака, ôтспѣвавши хорошо въ квартетѣ службу Божу. Честній патріоты-мѣщане калускій, Мелятонъ Геницкій и Петро Боднарчукъ, якъ при кождôй случайности, такъ и тутъ яко кумы ôтзначилися жертволюбностею для новохрещеной Юстины. Парохъ мѣсцевый по совершенôмъ хрещеню зложивъ прилюдно подяку всѣмъ, що давали притюгъ неофитцѣ и хоронили ей ôтъ переслѣдованя жидôвскихъ, якъ также и честнымъ братямъ мѣщанамъ калускимъ, що не щадятъ труда тамъ, де лишь можутъ своими услугами причинитися до збудженя духа патріотичного або звеличаня нашого св. обряду. *І. Б.*

— **Зъ Острынѣ** пишутъ намъ: Дня 9 падолиста о. р. въ приходѣ Острыня, повѣта товмацкого, о. деканъ тысьменицкій Левъ Калиньскій, посвятивъ при содѣйстве сусѣдныхъ священикôвъ и численно зобраного народа нову церковь, побудовану зъ добровôльныхъ жертвъ убогихъ прихожанъ за вплывомъ пароха, о. Игнатія Вергаковского, котрый, хочь 70-лѣтный старець, нѣ свого труду, нѣ щедрыхъ дарôвъ не щадивъ. Въ часѣ першои торжественнои ôтправы служебъ Б. Вар. о. Ант. Левицкій зъ Нижнева, а по нѣй о. Авг. Левицкій зъ Миловання въ прекрасныхъ проповѣдяхъ представили народови важнôсть и потребу церкви и подякували парохови и прихожанамъ за величавый памятникъ ихъ побожности. Будову церкви провадивъ и довôвъ до кôнца дуже совѣстно нашъ земякъ п. Іоаннъ Федусевичь.

— **Мисійне торжество въ Козьовôй** въ цѣли отверезеня народа ôтбулося дня 14 (26) жовтня с. р. въ празникъ Воздвиж. Ч. Хреста. По утреннôмъ богослуженю проповѣдавъ о. В. Давидякъ зъ Тухлѣ, а ôтгакъ около полудня ôтслужили собôрну службу божу оо.: Ю. Лучаковскій зъ Тухольки, Ив. Куликъ зъ Коростова и Кордасевичъ зъ епархіи перемыскои. По евангелии проповѣдувавъ о. Савинъ Устіяновичь а по литургіи о. В. Мартинкôвъ зъ Сколього. Опôля ôтбувся хрестный обхôдъ, въ котрôмъ взяло участь 10 священикôвъ (мѣжь ними оо. Медведскій зъ Пелявы, Желехôвскій зъ Оравчика и Галиковскій зъ Либохоры) и около 2000 народа. Мисійне торжество скôнчилося около 5 год. по полудни.

— **Редакція „Дѣла“** жертвувала и выслала до Перемышля на фангову лотерію для воспиталища дѣвочого книжки своего выдання въ цѣнѣ 38 зр. 20 кр. — Рôвночасно выслала дальшу серію зложеныхъ на ей руки грошевыхъ жертвъ въ сумѣ 32 зр. 45 кр. а. в.

— **На дѣвоче воспиталище руске въ Перемышли** жертвували почетнй крылошане оо. І. Гавришкевичь, В. Гапоновичь, Я. Неронович и П. Паславскій въ день своеи инстатуціи 15 зр., а Вп. гостѣ на вечерку у Впр. о. К. Волошиньского въ день его инстатуціи 55 зр. 20 кр. — разомъ 70 зр. 20 кр. — Выдѣлъ воспиталища складае П. Т. Добродѣямъ найщирѣйшу подяку. — *Юзычинскій*, предсѣдатель; *Куцерыба*, касіеръ.

— **Въ „Скгъ-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“** находимо слѣдующу замѣтку, дотыкаючу нашои журналистыки. „Зъ галицкои Руси — пишутъ „СПетерб. Вѣдомости“, органъ т. зв. „обрусителѣвъ“, — що „Новый Проломъ“ п. Маркова пôсля всякои виновôрности буде мусѣвъ завѣсити свôй выхôдъ, а то зъ причины недостачи средствъ грошевыхъ, въ котрій, пôсля нашихъ информацій, не надто також богате и „Слово“ п. Площаньского. Литературне зближенье Галичины съ Россіею, о котрôмъ говорили ось недавно галицкій гостѣ въ Петербургѣ, о. Наумовичь и редакторъ „Слова“, знаходили прозелитôвъ майже выключно въ тыхъ двохъ органахъ прасы такъ званого „свитоюрского“ направленя. Єсли можна допускати, що сотрудники „Пролома“ приступятъ до „Слова“, — то на случай завѣшеня „Слова“ „русская“ партія въ Галичинѣ не буде мати свого органу...“ „Сумно було-бы — кôнчатъ „СПетерб. Вѣдомости“, — коли-бъ нѣхто не запобѣгъ передвиджуваной катастрофѣ“.

— **Торжественне вложенье кардинальского барету** на голову вѣденьского архіеп. Гангльбавера черезъ цѣсаря ôтбулося въ суботу въ полудне дня 22 с. м. въ придворнôй церквѣ цѣсарскои палаты у Вѣдни. Карета цѣсарска, запряжена шѣстьма сивыми кôньми, привезла архіеп. Гангльбавера и папского посланника Лоренцеллього до цѣсарскои палаты. Тутъ повитала ихъ дворска сторожа всѣми войсковыми почестями, по чѣмъ архіепископъ, папскій посланникъ и офицеры папскои кобельгвардіи гр. Морони вôйшли до комнаты тайныхъ совѣтникôвъ. Незадовго опôсля явився пунцій Вануттели. О 11 год. выйшовъ цѣсарь зъ своихъ апартаментôвъ и пôйшовъ шпалиромъ гвардіи до церкви. Тутъ засѣвъ пôдъ балдахиномъ на престолѣ по правôй сторонѣ ôлтаря, а по бокахъ станули найвыщій коморникъ гр. Трактмандорфъ, ген.-адъют. бар. Мондель и капитаны гвардіи. Кардиналъ Гангльбаверъ клячивъ на пôдножку, уставленôмъ по однôй сторонѣ пресвитерія; ôнъ бувъ ще въ фіолетовôй одежи, а на знакъ нового достоинъства мавъ лишь на головѣ червону кольоту (шапочку). За нимъ клячивъ папскій посланникъ въ довгôй жовтôй ризѣ съ капуциньскимъ новицемъ зъ бѣлого футра. На ôлтари передъ его мѣсцемъ стояли дві срѣбній тацы. На однôй зъ нихъ лежало папске бреве, а на другôй кардинальскій баретъ. Въ лавкахъ по правôй сторонѣ сидѣли достойники дворскій, всѣ министры и тайни совѣтники; по лѣвôй сторонѣ сидѣли знову пôдкоморіе и пôдчашіе. Соборну Службу Б. ôтслуживъ еп. Ангереръ. По службѣ Б. давъ цѣсарь знакъ головою церковному майстрови церемоній и розпочалась церемонія. Майстеръ церемоній замôвивъ папского посланника и оба станули передъ цѣсарскимъ престоломъ, поклонившись тричи глубоко. Ôтгакъ промовивъ монс. Лоренцелли до цѣсаря по латыньски. По промовѣ майстеръ церемоній пôдвѣвъ цѣсареви на тацы папске бреве, а цѣсарь дôткнувшись его правою рукою, сказавъ: „Legatur“. Майстеръ церемоній ôтчитавъ бреве, по чѣмъ папскій посланникъ взявши другу тацу съ баретомъ пôдôйшовъ съ кард. Гангльбавером до цѣсаря и оба приклякнули передъ престоломъ. Тогды цѣсарь накрывъ собѣ голову маршальскимъ капелюхомъ, взявъ баретъ зъ тацы и вложивъ его на голову кардинала. Заразъ по вложеню барету здôймивъ его кардиналъ зъ головы и станувъ передъ ôтаремъ, зъ ôтки пôблагословивъ присутныхъ. Коли ôттакъ цѣсарь пôшовъ до своихъ апартаментôвъ, кардиналъ Гангльбаверъ перебрався въ закристіи въ ризы кардинальскій и пôшовъ ôтгакъ на авдіенцію до цѣсаря, де представивъ папского посланника.

— **Девять новыхъ кардиналôвъ** именувавъ папа на консисторіи въ 13 л. о. м., по народности 6 Італіянцѣвъ, 2 Испанцѣвъ и одного Нѣмця, вѣденьского архіепископа Гангльбавера. Всѣхъ кардиналôвъ єсть теперь 62 (42 кард.-пресвитерôвъ, а 14 кард.-діяконôвъ), якуе отже лишь 8 кардинальскихъ капелюхôвъ. Наймолодшій вѣкомъ кардиналъ єсть патріархъ лисабоньскій, бо мае лишь 43 роки. Кард. Шварценбергъ именованый кардиналомъ ще Григоріємъ XVI въ 1842 роцѣ, отже вже 42 роки. Пій IX именувавъ 122 кардиналôвъ; зъ тыхъ жіе ще 30. Левъ XIII именувавъ 35 кардиналôвъ, а зъ тыхъ жіе 30. Русины не маютъ анѣ одного кардинала, щось такъ, якъ въ австрійскôй палатѣ панôвъ не маютъ анѣ одного представителя. Ôтъ многихъ вже лѣтъ ходили поголоски, що б. митр. Іосифъ Сембратовичь буде именованый кардиналомъ, особливо говорено о тôмъ богато по уступленю его зъ митрополичого львôвского престола, — але все то були тôлько поголоски. На що Русинамъ кардинала, коли имъ дано ще бôльше якъ кардинала, патра Калинку...

— **Зъ Перемышля** доносятъ намъ, що на дни 20 с. м. ôтбулася тамъ канонична инсталяція новоименованыхъ крылошанъ епархіяльныхъ. Перебѣгъ цѣлого акту инсталяційного, содержанье патріотычныхъ промовъ выголошеныхъ Преосвящен. Іоаномъ и присутными Достойниками въ палатѣ владычôй пôлчасъ обѣду, якъ и надосѣвший зô всѣхъ предѣлôвъ епархіи ôтъ клира и мірянъ, телеграмы (25), высказуючій вдячнôсть за доповненье гіерархіи, преданôсть и горячу любовь для князя-владыки, благожелання же для новопоставленыхъ крылошанъ — помѣстимо въ найблизшихъ числахъ „Дѣла“.

— **Австрійска архикнягиня Марія Валерія** написала, якъ доносятъ вѣденьскій газеты, комедію, котра мала бути грана въ Гедельге на именины цѣсаревои. Архикнягиня мала въ комедіи грати одну головну ролю.

— **Францъ Духа**, ческій писатель, умеръ сего мѣсяца въ Празѣ, въ 75 роцѣ житя. Покôйный зъ знаня священикъ, ôтзначався незвычайною писательскою плодовитостею: кромѣ богословскихъ дѣлъ писавъ поезіи и литературнй фейлетоны, перекладавъ Шекспира, Данте, Виктора Гюго, Томсона и др., помагавъ лексикографамъ, и въ чѣмъ найважнѣйша его заслуга, писавъ дуже удачній книжки для простонародья.

— **Кс. Калинка** мае прибути до Познаня дня 12 л. грудня на ôтчитъ „О генералѣ Хлаповскôмъ“. „Kurjer Poznański“ такъ пише по поводу пріѣзду кс. Калинки до Познаня: „Сподѣваемося на той часъ численного зъѣзду гостей зъ провинціи, котра тымъ задокументуе свою признательнôсть для *великого дола кс. Калинки — рускаго интернату у Львовѣ.*“ Зъ тыхъ слôвъ бачимо, що „internat ruski“ кс. Калинки у Львовѣ — то не таке малозначуще дѣло, якъ яка перша лучша руска бурса, то закладъ маючій значенье не тôлько для нашихъ галицкихъ Поличкôвъ, але и для коренныхъ Поляковъ въ Познаньщинѣ. — то щось мае связь съ „odbudowaniem Polski“.. Якій сердечній для насъ нашій „bracia“ напѣть въ далекôй ôтъ насъ пôвночи! Якъ они тѣшатся „internatem ruskim“!

— **Невкусный и небезпечный досвѣдъ**. Парижскій газеты доносятъ о слѣдующôмъ незвычайнôмъ досвѣдѣ. Въ лабораторіи дра Вильпіяна померла одна женщина на холеру; она дôстала корчевъ, роты и діяррею. Дръ Б. зъѣвъ зъ оихъ послѣдныхъ ôтходôвъ чотыри кубичній сантиметры въ пигулкахъ зъ гумы и порошку нетоты (Lycopodium) и то въ присутности дрôвъ Шарпантіера, Пинеля, Мареска и другихъ. Дръ Б. хотѣвъ симъ доказати, що мнимій бакцилѣ и микробы дра Коха не маютъ жадного вплыву на организмъ и що ôтходы холеричній не суть анѣ заразливій анѣ не дадутся защепити. Дві свинки морскій, которымъ ôтходы защеплено заразъ погибли, а песъ, котрому дано зъѣсти такій ôтходы, дôставъ сальной роты. Дръ Б. нѣчого не сталося и ôнъ зовсѣмъ здоровъ.

— **Борба съ пачкарями**. Ôтдѣлъ сторожи скарбовои въ Кутахъ довѣдався, що численна ватага пачкарôвъ буде переходити дня 1 с. м. съ перепачкованымъ зъ Угорщины тютюномъ коло корчмы званои „Выгода“. Пять людей сторожи скарбовои засѣли отже коло сеи коршмы на пачкарôвъ и побачили дѣйсно около 2 год. по пôвночи цѣлу ватагу зъ 40 до 50 людей и хотѣли ихъ задержати. Пачкарѣ стали опиратися, а коли почали нанѣть стрѣляти, сторожники скарбовій мусѣли также ужити оружія, по чѣмъ цѣла ватага розбѣглася, лишаючи часть тютюну на мѣсци. Увязнено лишь двохъ пачкарôвъ, а третого найдено такъ тяжко раненого, що по двохъ годинахъ померъ. Доси незвѣстий имена анѣ обохъ увязненыхъ, анѣ убитого, бо увязненій не хотятъ нѣчого выявити. Слѣдство судове въ сѣй справѣ ведеся.

— **На стипендію им. Володим. Баранôвского** зôбрано на весѣлю у о. Зельского въ Глинянахъ, якъ мы вже згадували въ 130 числѣ „Дѣла“ 22 зр. (надôславъ намъ п. Решетылowичемъ а 1 зр. доручено намъ пôзнѣйше, разомъ 23 зр. Нынѣ подаемо имена Вп. жертвувавшихъ: новоженцѣ Стефанъ и Стефанія Высочаньскій 2 зр., п. Андрѣй Балтаровичь 2 зр. 20 кр., панѣ Мих. Сологубова 1 зр., п. Ольга Бородіевичева 1 зр., п. Фіялковска 1 зр., о. Юл. Зельскій 1 зр., о. Решетылowичь 1 зр., о. Макухъ 1 зр., о. Вѣржховскій 1 зр.; о. Хенціньскій 1 зр.; п. Дольницкій 1 зр., п. Рѣпецкій 1 зр., п. Мих. Левицкій 1 зр., п. Мосора 1 зр., п. Честиньскій 1 зр., дръ Яницевскій 1 зр., п. Фіялковскій 1 зр., п-нѣ Чернецка 50 кр., о. Дольницкій 50 кр., п. Мих. Зельскій 50 кр., п. О. Грабиньскій 50 кр., п. Фицаловичь 50 кр., п. Керберъ 50 кр., пп. Чорный и Гамаликъ по 30 кр., и др.

— **Матейко и Мункачій**. Одинъ польскій писатель сказавъ недавно, що сго честь для Матейка тамъ кôнчатся, де Матейко зачинае говорити. При сегорôчнôмъ ôткрытю академіи штукъ красныхъ въ Краковѣ Матейко оскорбивъ честь (по-при иншихъ малиряхъ европейскои славы) также Мункачія. Мункачій, вычитавши въ часописяхъ дуже немилу ôтозву товарища по штуцѣ, дотыкаючу его особы, написавъ дуже кречный листъ до Матейка, въ котрôмъ проситъ его, щобы запереченъ въ часописяхъ запевне пôдсуваній ему слова, бо Мункачій не хоче вѣрити, щобы Матейко щось подôбного мôгъ сказати. — Довго вже же славный Мункачій на ôтповѣдь краковского майстра — але не може дôждатися. Матейко не може заперечити, що безъ причины оскорбивъ Мункачія, — годилось-бы отже перепросити, але Матейко и того доси не зробивъ. Въ либеральнôй варшавскôй прасѣ выкликуе таке поступованье Матейка велике невдоволенье.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Личный додатокъ 100 зр. рôчно на 3 роки получивъ о. Іоаннъ Андрохович, капеланъ въ Окнинахъ.

Намѣстничи президія: 1) годится на каноничну инстытуцію о. Жигмонда Карповича на Ланôвцѣ; 2) позволила на дотацію для приватного сотрудника въ Сорокахъ, дек. бучацкого при пароху о. Вас. Крушельницкôмъ.

Введенй въ душпастырскій посады: 1) о. Ант. Билинкевичь яко завѣдатель ex currendo пар. Юнашкôвъ, дек. рогатынского; 2) о. Петро Мандзякъ яко завѣдатель Кимполюнга на Буковинѣ (по увольненю зъ тои посады о. Михаила Тындюка).

Продовженье конкурсового речинця. На слѣдуючій парохіи вызначивъ митропол. ординаріятъ речинець до убѣгательства на день 15 г р у д н я 1884 а не якъ первôтно було рѣшено на 25 лют. листопада: капелянія Клювинцѣ, дек. кудринецкого; парохія Мечищôвъ, дек. бережанъского; парохія Дубовица, дек. журавеньского.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

При испыти конкурсовôмъ, що ôтбувся въ першихъ дняхъ жовтня с. р. обôтали оо. 1) Боднаръ Мих., 2) Гординьскій Димитрій, 3) Жарскій Мих., 4) Заяць Мих., 5) Кмицикевичь Викторъ, 6) Колодій Сим., 7) Минкевичь Алекс., 8) Мокрицкій Ант., 9) Сапрунъ Теодоръ, 10) Гр. Сирыо и 11) Уляницкій Алекс.

Канонычну инстытуцію на парохію Довгомостиска, судово-вишеньского деканата, получивъ о. Володимиръ Лысякъ, парохъ въ Волковôй.

На конкурсъ розписаній съ речинцемъ до 26 лют. сѣчня 1885 р.: Парохіи: Берестъ, деканата мушиньского; Потеличь, дек. потелицкого; Маковиска, дек. ярославского; Ваповцѣ, дек. перемыского; Волокъ нижній и Королникъ волоскій, дек. волпского; Высоцко, дек. ярославского; Болехôвцѣ, (над. цѣсар.), дек. дрогобыцкого; Любачѣвъ; Лѣщана, дек. бѣцкого; Гочѣвъ, дек. балигородского; Манастырець, дек. горожаньского; Устрики горѣшній и Береги гôрній, дек. затварницкого; Манѣвъ, дек. волпского; Немирôвъ, дек. любачѣвского; Дубровка, дек. канчуцкого; Рѣсна, дек. балигородского; Новица, дек. бѣцкого; Дидьова, дек. затварницкого. — Капелянія: Кривe, Рабы и Ветлина, дек. балигородского; Долины и Гладишѣвъ, дек. бѣцкого; Куличкôвъ, дек. белзкого; Беньова, Гнила, Прислопъ и Шумячь, дек. высочаньского; Былычь гôрный, Лопушанка хомина, Свидникъ и Лѣнинка мала, дек. старо-самбôрского; Вѣрко, дек перемыского; Грозьова, дек. добромильского; Лещовате, дек. лѣского; Лобôзва и Нанова, дек. устрицкого; Яблоница польна и Токарня, дек. сяноцкого; Линье, Диботрикъ дубовый и Гвоздець, дек. жукотынского; Стронятинъ, дек. куликôвского; Березець и Михалевичѣ, дек. комарнянъского; Чернорѣки, дек. короснянъского; Горбаче и Порѣче грунтъ, дек. горожаньского; Гирова и Розтайне, дек. дукольского; Яворникъ, Воля мигова и Ясель, дек. волпского; Камлина, Войкова, Лелюхôвъ, Ростока велика и Баница, дек. мушиньского; Крамарôвка, дек. порохницкого; Милькôвъ, дек. олешицкого; Схôдница, дек. дрогобыцкого, и Смôльникъ, дек. затварницкого.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

(Ск...) **Руснй народный театръ**. Вô второкъ дня 18 с. м. ôтграно на бенефисъ п-нѣ Пошелевои мельодраму „Галька“, перероблену изъ звѣстноп оперы С. Монюшки. Бенефиціянтка збирала въ титуловôй роли заслуженй оплески; пôбочь неи витала доволѣ численно зôбрана публика щирыми оплесками выступившого яко гостя въ тôй штуцѣ пана Лясковского въ роли Антося. Прочій ролѣ выпали въ загалѣ удачно, хоры держались добре, тôлько мазуръ въ 4 пары не дуже удався, хочь ôттанцювали его тѣ самій особы, котрій неразъ вже въ тôмъ сезонѣ выклыкували бурю оплескôвъ задля знаменитого выконаня коломыйки або козака. — Въ Четверъ дня 20 с. м. ôтграно вповнѣ удачно „Ревизора“ зъ Петербурга“ Н. Гоголя, а въ Суботу, дня 22 с. м. „Марусю“, народну драму, переробленy зъ повѣстя Гр. Квѣтка-Основяненка. Выконанье „Марусѣ“ належало до найкрасшихъ пописôвъ нашого театру въ тôмъ сезонѣ.

Всѣ артисты и артистки ôтограли свои ролѣ съ повнымъ зрозумѣньемъ и прецизією. Особенно панѣ Попелева въ титуловôй роли и п. Пôдвысоцкій въ роли Наума були, можемо смѣло сказати, недорôвнаными. Неменше добре ôтогравъ ролю Васюня п. Биберовичъ. Роли Розмазовского була дуже старанно ôтограна п. Стефуракомъ. — Въ понедѣлокъ 24 с. м. ôтограно на дохôдъ фонду емеритального артистôвъ нашои сцены мелôдраму Гушалевича „Пôдгôряне“ съ прехорошою музикою М. Вербицкого. И въ тôй штуцѣ ôтзначилась найбôльше такъ грою якъ и спѣвомъ панѣ Попелева. Особливо въ третôмъ актѣ гра ей була справдѣ артистичною. Ролю Стефана ôтогравъ початкуючій артистъ п. Яновичъ старанно, и хочь не выпала она зовсѣмъ такъ, якъ привыкли мы були бачити при давнѣйшихъ обсадахъ, однакъ въ грѣ и спѣвѣ п. Яновича видко було старанность и працю, и мы маємо надѣю, що въ короткôмъ часѣ сей молодый артистъ освоится бôльше съ сценою и набере бôльше смѣлыхъ рухôвъ, котрыхъ теперь ще ему не достае. Хоры у всѣхъ трехъ актахъ були зовсѣмъ вдоволяючій, особливо хоръ косарêвъ въ I-шôмъ актѣ, котрый на жаданье публики мусѣвъ бути повтореный. — Съ жалемъ мусимо запримѣтити тутъ, що послѣдній три представленя ôтбулись майже при порожныхъ зовсѣмъ креслахъ. Навѣть такъ гарна цѣль, якъ запомога емеритального фонду артистôвъ не притягнули нашои публики до театру. Сумна се повна, тожь надѣемось, що на послѣдныхъ трехъ представленяхъ заповнитъ наша публика цѣлу салю и не дасть нашому одинокому театрови съ дефицитомъ ôтъѣздити зъ столицѣ. Домагаючись сего тымъ бôльше маємо право, позаякъ представленій будутъ днѣ оригинальній нѣгде ще не граній штуки: „Олегъ“ К. Устіяновича и „Соколики“ Григ. Григорієнча.

— **Украиньскій театръ М. Старицкого** кôнчитъ теперь въ Харковѣ свôй двомѣсячный выступъ. Представленя давалися (кромѣ суботы) що-дня. Доходы мавъ дуже добрй. Опера Н. Лисенка „Утоплена“ була грана два разы. Праса южно-руска высказуеся о тôй операѣ дуже похвально.

— **„Порвалась нитка!“** — комедія въ чотырохъ актахъ Олександра Я. Конисьного, выйшла сими днями зъ печати и коштуе 30 к. (Мала VIII-ка, сторôнъ 73.)

— **„Земля и люде въ Россіи“**. Пôдъ такимъ загальнымъ заголовкомъ выдае п. *К. Гамалія* въ Кіѣвѣ дуже популярно и поучаючо писаній украиньскій книжочки для простолюдина. Доси выйшли зъ печати за минувшій и за сей рôкъ: 1) „Пôнôчный ледовый окіанъ“ (10 копѣекъ); 2) „Мезеньска тундра“ (5 коп.); 3) „Лѣсова полоса Россіи“ (10 коп.) 4) „Сторона великихъ озеръ, Петербургъ“ (15 коп.); 5) „Бѣлоруссія и Литва“ (15 коп.); 6) „Кавказъ“ (10 коп.). Цѣна за всѣ шêсть выпускôвъ разомъ 65 коп. а съ пересылкою въ Россіи 80 коп. Набути можна въ книжнôмъ магазинѣ В. В. Дьяконова, Кіѣвъ, крещатикъ, домъ дворянства.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

† **О. Иванъ Грабскій**, приходникъ въ Будыninѣ, дек. белзкого, упокоився дня 20 л. с. м. въ 46 роцѣ житя. Покôйникъ заслужився много трудами для рôднаго народа и св. церкви и его заходомъ ôтновлено недавно мѣсцеву церковь. Вѣчна ему память!

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вси. К. Г. въ Квашенинѣ. Дня 17 лютого прислали Вы предплату за I кварталъ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (113—?) поручае

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такй, якъ я достависъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

Симонъ Дегенъ

1152(28—38) **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грицевецкого.

Въ Четверъ дня 27 (18) листопада 1884.

по разъ першій:

СОКОЛИКИ

оригинальна комедія въ 4 актахъ Григорія Григорієнча

ОСОБЫ:

Онисимъ Шкаралупка, Панталеймонъ Малогубка, Матвій Кашкевичъ	старій кавалеры	И. Плѣсецкій, И. Грыцевецкій, О. Стефуракъ
Юрій Доброхоцкій	— — —	К. Пôдвысоцкій
Юрія, его жена	— — —	И. Биберовичева
Мисьо, Мися	ихъ дѣти	* * *
Володимиръ Молодкевичъ	— —	И. Биберовичъ
Анна Шедôбра, вдова	— —	И. Попелева
Мальвинка, ей донька	— —	И. Луцка
Настуся, господыня Шкаралупки	— —	А. Осиповичева
Магдуся, господыня Кашкевича	— —	М. Людкевичева
Горленка, господыня Малогубки	— —	Е. Пôдвысоцка

Гостѣ, паны, панѣ. — Дѣя ся въ столици. — Часъ: теперъ.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр. Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

поручае МУШЛЬ

(КОНХИ) морскй, натуральнй до паштетôвъ мозку, и т. д.

1243 **12 штукъ 2 зр.** 1—2

Черезъ ред. „Дѣла“ прислали

— **Для „Академич. Братства“** о. П. Гиль въ Шершенôвцяхъ 1 зр.

— **На воспиталище дѣвоче въ Перемышли:** О. А. Малецкій зъ Видинова 5 зр. и ч. Братство церковъ Видиновѣ 2 зр. — Вп. Данило Гуньовскій, господарь зъ Дѣдилова, складку въ загальнôй сумѣ 3 зр. 95 кр. (Зложили: Анна Гуньовска 50 кр., Данило Гуньовскій 50 кр., Стеф. Кравеець 50 кр., Стеф. Рубаха 50 кр., В. Курчаба 10 кр.. Марта Рубаха 26 кр., Текля Юникъ 44 кр., Ева Гринькова 1 зр., Марія Рубаха 20 кр.)

Народный рускій

МОЛИТВЕНИКЪ

съ припорученьемъ и апробатою Преосвящ. Епископа Дра Сильв. Сембратовича, получити можна

въ Торговли Мих. Дымета и у Конст. Урбана ч. 20 рынокъ Львôвъ,

оправнй по 60 кр., 90 кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 60 кр. и 3 зр. **Для дамъ** въ аксамитѣ по 4 зр., 4 зр. 50 кр., 5 зр. и 5 зр. 50 кр.

Брошурованый на велин. папери 1 зр.

Купуючимъ бôльше примѣрникôвъ ôтвѣтный рабатъ!

К. Диккенса

Новорôчнй Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Въ администраціи „Дѣла“ можна дôстати слѣдуючй працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 кр.
3. ÔТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНЙ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНôМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о экономичныхъ справахъ, цѣна . . . . . 15 кр.

Дохôдъ зъ першого твору призначуе Родина покôйника на памятникъ нагробный, въ дальшихъ же трехъ праць на стипендію им. Володимира Барвѣньского. (19—?)

Угорско-французске

АКЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

(Franco-Hongroise)

пріймае убезпеченя на житье пôсля всякихъ существующихъ комбинацій, а именно за лосованьемъ и безъ лосованя. При забезпеченяхъ „за лосованьемъ“ можна забезпеченый капиталъ выграти на передъ въ ôтбуваючихся що року тягненяхъ.

Гварантійный фондъ „Franco-Hongroise“:

Повно и готôвкою виплачений кап. акційный зр. 4.000.000.—
Резервовый фондъ по 31 грудня 1883 . . . зр. 3,065.712·74
зр. 7,065.712·74

Въ рокахъ 1880—1883 выплачено для „Franco-Hongroise“ . . . . . зр. 32,640.406·— за убезпеченя на житье.

Въ тôмъ самôмъ часѣ мало „Franco-Hongroise“ зр 19,865.045·29 доходу зъ премій и выплатило . . зр. 13,978.545·02 бруто убезпечившимся всякихъ бранш за шкоды выграній и т. д

Припорученя пріймае и удѣляе поясненя:

Генеральный Инспекторатъ для **Буковины** и **Галичины** 1222 5—6 въ **Чернôвцяхъ**, Herrengasse 25.

Проспекты даромъ и франко.

Ôтъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (18—?) также

ВЕЛИКИЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хинъского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

„МЕРТВЙ ДУШЪ“

гумористична повѣсть **Миколая Гоголя** съ портретомъ автора и „Словомъ ôтъ Выдавництва“ (278 сторôнъ великои 8 ки).

Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ пересылкою почтовою 2 зр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“. и въ книгарни Ставропигійскôй.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000 марокъ

яко найбôльшу выграну подае въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.

Разомъ 50,500 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1218 4—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосôвъ**, въ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше якъ половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ съ отличными тутъ побôчь выграными; **цѣлый капиталъ, що мае вылосовуватися, выноситъ**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сей великôй лотерій грошевôй, якъ такожъ черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тышятся лотерія си взводы великою прихильностею. Пôсля постановъ плянy управляе нею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприняте.

Особлива ôтличнôсть сеи лотерій грошевои лежитъ въ ей користнôмъ уряджению, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ нôлькохъ мѣсяцахъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, бôльшаеся ôтгакъ въ другôй класѣ на **60.000**, въ третôй на **70.000**, въ четвертôй на **80.000**, въ пятôй на **90.000**, въ шестôй на **100.000**, а въ семôй евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерій позôрено **обомъ пôдписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, зволятъ съ своими замовленями ôтнестися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій сумы залучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ**. Можна также посылати грошѣ **наказами почтовыми**, на бажанье выконуются также припорученя **за послѣплатою**.

На тягненье выграныхъ першои класы коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь. зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все близше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рôжныхъ класъ. Зарантъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядовy, державнымъ гербомъ звосмотреny **листу выграныхъ**, котра подае точно выграній а выгляднe числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пôсля плану ретельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ неожиданно получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовѣ недогодный лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получену за нихъ суму. На бажанье высылаются урядовй планы лосованя на передъ даромъ. Позваляемъ мы сподѣватися до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ порученъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылати намъ тiи-жe якъ найскôрше на кождый случай однакожъ передъ

1 грудня 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый мае у насъ ту користь, що получае [illegible] пальній лосы безъ посередництва и пôдрядникôвъ и д[illegible] го получае кождый не лишь урядовй листы выграныхъ в найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и безъ пригадуваня, але также и **оригинальнй лосы завсѣгды по назначеныхъ пôсля плану цѣнахъ** безъ якои побудь надвыжки.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 132. Львовъ, Четверъ 15 (27) листопада 1884 **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (рано передъ руских свитъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар. кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылать пбдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютсѣ тбилько на попереднє з ветерожелье.

Поодинокє число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсѣ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного строчки печатнои.

Реклямаціи неопечатаній вбльній отъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ“) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи для Россіи:
на цѣлый рбкъ . 12 зр. на цѣлый рбкъ . . 12 руб.
на пбвъ року . . 6 зр. на пбвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рбкъ . . 16 зр. на цѣлый рбкъ . . 16 руб.
на пбвъ року . . 8 зр. на пбвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рбкъ . зр. 5·— на цѣлый рбкъ . . 5 руб.
на пбвъ року . зр. 2·50 на пбвъ року . . . 2 50кр.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницы, крбмъ Россіи:
на цѣлый рбкъ . . . . . 15 зр.
на пбвъ року . . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рбкъ . 19 зр. на цѣлый рбкъ . . 6 зр

Боротьба о права руского языка.

Въ 115 числѣ „Дѣла“ пбднесли мы одну справу, дуже близько дотыкаючу насъ Русинбвъ, именно — покривдженье руского языка и негацію Руси на желѣзницихъ державныхъ въ Галичинѣ — и завбзвали покривдженыхъ рускихъ жителѣвъ дотычныхъ окрестностей рѣшучо допоминатися о свои права, признаній намъ державными законами. Съ пріятностею приходится намъ нынѣ сконстатувати, що бтозва наша не прогула безслѣдно. Русины Болехбвского и Стрыйского повѣтбвъ выслали петицію до генеральнои Дирекціи желѣзниць державныхъ у Вѣдни, въ котрбй покликуются на наведеній въ 115 числѣ „Дѣла“ §§ фы державного закона. Сподѣваемось, що за патріотами двохъ наведеныхъ повѣтбвъ пбйдутъ и патріоты рускй зъ Станиславбвщины, Долинщины, Гусятынщины и другихъ интересованыхъ околиць. Петиція внесена Русинами Долиньского и Стрыйского повѣтбвъ звучитъ:

Свѣтла Дирекціе!

§. 7-мый „Организаціи заряду желѣзниць державныхъ въ 23 червня 1884. (Дневникъ законбвъ державныхъ ч. 103) постановляє мѣжь иншимъ въ уступѣ 5-тбмъ, що: „всѣ для публичности призначенй заявленя (т. е. оповѣщеня, написи, окружники и т. д.) належитъ выдавати въ языцѣ нѣмецкбмъ и дотычнбмъ краевбмъ языцѣ. Тенденція того §-фу есть якъ найвыразнѣйша. Уступъ 5-тый §-фу 7-го говоритъ ясно, що Дирекціи Руху суть обовязанй всѣ оповѣщеня, для публичности служачй чи то для информаціи, чи для безпеченьства, якъ завѣдомленя о перерывѣ ѣзды, о новоотвритбй стаціи, о змѣнахъ тарифы, новый розкладъ ѣзды, цѣны ѣзды, написи и остороги на таблицихъ, написи на двбрцихъ и т. д., подавати якъ въ языцѣ нѣмецкбмъ, такъ такожъ въ дотычнбмъ языцѣ краевбмъ.

На пбдставѣ того, выше наведеного §-фу, мають Русины повне право домагатися бтъ дирекціи Руху желѣзниць державныхъ, щобы всякй оповѣщеня, служачй для информацій публичности були въ рускбй части краю, заселенбй головно и выключно Русинами, въ рускбмъ языцѣ подаванй. Не мало проте здивувало и обурило пбдписаныхъ, що послѣднй оповѣщ-ня Свѣтлои Дирекціи о змѣнѣ руху, на всѣхъ желѣзницахъ державныхъ були опубликованй выключно въ польскбмъ языцѣ и тблько въ польскихъ газетахъ, наче-бъ то желѣзницѣ тіи були призначенй для ужитку тблько польского населеня и переходили части краю замешканй выключно тблько Поляками.

Пбдписанй позволяютъ собѣ пригадати Свѣтлбй Дирекціи, що желѣзницѣ державнй переходятъ такъ само край населеный Русинами, якъ и Поляками; що они служатъ для ужитку якъ Полякбвъ, такъ Русинбвъ; що Русины зарбвно даютъ зароблокъ тымъ желѣзницямъ, якъ Поляки, а 1,100.000 зр., удѣленыхъ Соймомъ на будову желѣзницѣ трансверсальнои, вложеный въ податкбвъ якъ польскихъ такъ и рускихъ обывателѣвъ краю.

Пбдписанй позволяютъ собѣ звернути увагу Свѣтлои Дирекціи, що таке упослѣджуваньє рускаго языка черезъ помѣщенье информаційныхъ оповѣщень, якъ прим. о змѣнѣ руху — выключно въ польскихъ газетахъ — може наразити и дѣйстно наражуе тй особы, що не суть въ можности предплачувати и читати польскй газеты, — за-для невѣдомости о наступившбй змѣнѣ руху на дуже немилй и дбткливй непріятности и шкоды матеріяльній.

Пбдписанй Русины Болехбвского и Стрыйского повѣта, якъ въ имени власнбмъ, такъ и въ имени цѣлого рускаго населеня Болехбвщины и Стрыйщины, выражаютъ симъ свбй жаль здивованя и обурення надъ тенденційнымъ невыконаньемъ постановы § фу 7 „Организаціи заряду желѣзниць державныхъ“ въ 26 червня 1884 р. (Днев. зак. держ. Ч. 103), а тымъ самымъ надъ такимъ упослѣджуваньемъ рускаго языка — и позволяютъ собѣ запитерпелювати Свѣтлу Дирекцію, чи Свѣтла Дирекція не уважала за бтповѣдне и конечне — такожъ руску публичность въ бтповѣдный и для тои публичности приступный способбъ о наступившбй змѣнѣ руху повѣдомити?

Чи Свѣтлбй Дирекціи не вѣдомо, що и Русины мають свои часописи, въ котрыхъ належало було оповѣщеня о змѣнѣ руху для вѣдомости и выгоды рускои публичности помѣстити?

Въ кбнци пбдписанй позволяютъ собѣ завважати, що таке тенденційне понижуваньє руского языка ображуе чувства рускихъ обывателѣвъ державы и противится засадѣ рбвноправности народностей, выраженбй черезъ представителя теперѣшного правительства, Его Екск. графа Таффе.

Пбдписанй проте упрашаютъ:

Свѣтла Дирекція зволитъ тую одробину правъ, яку Русинамъ §. 7-мый „Организаціи желѣзниць держ.“ запоручае, — въ будучности вповнѣ выконувати.

Стрый-Болехбвъ, дня 23 падолиста 1884.

Слѣдуютъ власноручній пбдписи:

Іоанъ Озаркевичъ, посолъ до рады державнои и парохъ въ Болеховѣ. — Дръ Никола Пбдлускій. — Юліянъ Федусевичъ, ц. к. професоръ богочестія. — Михаилъ Авдыковскій, парохъ въ Добранъ. — Юліянъ Сельскій, ц. к. адъюнктъ судовый. — Наталія Кобриньска. — Володимиръ Гузаръ, ц. к. адъюнктъ судовый. — Осипъ Сельскій. — Иванъ Вахнянинъ, професоръ школы реальнои. — Іосифъ Вергановскій. — Іоанъ Стоцкій. — Володимиръ Левицкій, кандидатъ нотаріяльный. — И. Свчиньскій, гр. к. капелянъ. — Т. Коблиньскій, гр. кат. сотрудникъ въ Стрыю. — Левъ Гузаръ. — Михаилъ Гродвицкій. — Василій Панчакъ, гр. кат. сотрудникъ въ Болеховѣ. — Д. Хировскій, учитель. — І. Охримовичъ, сотрудникъ въ Лисатичъ. — Петро Яцишинъ. — Ольга Левицка. — Николай Гутникевичъ. — Е. Андроховичъ. — А. Здерковскій. — А. Бойкевичъ. — Іосифъ Глодзиньскій, и другй.

Торжество инсталяціи крылошанъ въ Перемышли.

Оповѣщена въ ч. 128 „Дѣла“ инсталяція перемыскихъ крылошанъ бтбулася при здивленю мѣсцевыхъ и посторонныхъ вѣрныхъ, мѣскои интелигенціи и окрестного духовенъства на дни 20 с. м. въ передмѣскбй Болоньскбй церквѣ въ Перемышли и выпала съ найбблшою почестею якъ для церкви, такъ и для руского народа. Актъ инсталяційный розпочався съ прибутьемъ Преосвященного Іоана до церкви о ½10 годинѣ, коли то по бтбутбй церемоніи принята Архіерея Соборомъ катедральнымъ и номинатами, васѣвъ Преосвященный на престолѣ владычбмъ и приказавъ бтчитати грамоты номинаційнй крылошанъ, що довершивъ въ врозумѣнье присутныхъ плавнымъ и звучно-доноснымъ голосомъ почестный крылошанинъ Василій Чемарникъ въ Синока. Пбсли бтчитаня грамотъ наступило исповѣданье вѣры всѣми номинатами и канонична инвеститура, якъ и обрядъ впроваджения архипресвитбромъ до саль крылошаньскихъ такъ новыхъ пралатбвъ оо. Венедикта Литыньского и Павла Матковского, якъ и соборныхъ крылошанъ оо. Кароля Волошиньского и Мирона Подолиньского. По послѣдуваюшбмъ потбмъ прикрашеню почетныхъ крылошанъ бтличіями крылошаньскими: хрестомъ и перстенемъ, розпочалася соборна служба Божа, въ часѣ котрои питомцѣ духовнои семинаріи пбдъ руководствомъ о. Максима Копка одушевляли присутныхъ прекраснымъ спѣвомъ. По укбнченбй литургіи внѣсъ Преосвященный архіерей многолѣтство папѣ, цѣсарю и новопоставленымъ крылошанамъ, пралатъ же Литыньскій яко целебрантъ, отвѣтивъ многолѣтствомъ возлюбленому владыцѣ киръ Іоанови, по чѣмъ невычайнымъ торжествомъ одушевленй вѣрнй доперва по выходѣ архіерея съ всѣми такъ численно збраными достойниками до своеи палаты на обѣдъ, церковь опустили.

О 2-гбй годинѣ наступивъ обѣдъ, а въ часѣ того надосплали низше наведенй (25) привѣтственнй телеграмы, котрй изъ всѣхъ предѣловъ просторонной епархіи, такъ горичй чувства преданности, радости, вдячности и правдивои любови клира и народа для своего князя-владыки, благожеланія около него збраным крылошанамъ вѣрно представляютъ. По бтчитаню телеграмъ въ одушевленю своѣмъ тронутый до живого промовивъ Преосвященный ббльше-менше въ слѣдующій способбъ:

„День нынѣшный почитую собѣ за найщасливѣйшій въ житю моѣмъ. Въ нѣмъ видзу моя горяче желанье сповнене; вѣдай нынѣ по разъ першій Соборъ катедральный доповненый. Оглядався и за достойными для него мужами и найповъ и въ епархіи много достойныхъ, такъ що трудно було выбрати найдостойнѣйшихъ. Радуюся, що и епархія бере участь въ нынѣшнбмъ торжествѣ — чого доказомъ тіи численнй телеграмы. Не менше тѣшитъ мене, що можу бути певного пересвѣдчення, якъ возлюбленый менѣ Клиръ и Вѣрнй моеи епархіи непоколебимыми суть для святѣйшого римского Престола и сіятельнѣйшого пануючого Дому. Всѣ бо мы довжнй стояти вѣрно и преданно къ Его Святости папѣ римскому, высочайшому Престолу Его Величества императора Францъ-Іосифа, и яко вѣрнй сыны католицкои церкви и выпробованй обыватель славнои австрійскои державы, по силамъ трудитися для спасеня вѣрныхъ обрада нашого и для добра руского народа. Дай Боже, щобы я такъ, якъ нынѣ, уврѣвъ Васъ за рбкъ збраныхъ при торжествѣ посвящены катедральнои церкви, до котрого то акту вже нынѣ Васъ бтъ серци запрашаю. Жійте менѣ здоровй для церкви и дорогого намъ руского народа въ многая и благая лѣта!“

На промову єпископа отвѣтивъ Впр. офиціялъ Шашкевичъ короткими, но любовію для отця архипастыря дышачими словами и внѣсъ Его здоровье.

По тбмъ забравъ голосъ 84-лѣтный старикъ ветеранъ-труженникъ на нивѣ церковно-народнбй, почестный крылошанинъ Яковъ Неронович зъ Розбора и въ молодечбй жаркбй своѣй бесѣдѣ завѣрявъ Преосвященного, яко Богомъ мѣжь рускимъ Клиромъ и народомъ а найвысшими духовными и мирскими властями поставленого посередника, о любови и преданности Клира и Народа руского до святѣйшого римского Престола и императорского Трону, повстаючи въ коротцѣ постепенный съ муравлиною, оглядною постоянностею бтбувающійся нашъ розвбй народный и внѣсъ окликъ на щасливый розвбй народа руского пбдъ церковнымъ начальникомъ римскимъ и егидою Францъ-Іосифа I.

Въ кбнци-же промовивъ Впр. о. Ясеницкій тыми прекрасными словами:

„Коли Ваше Преосвященьство благоволили насъ ветерановъ въ крайныхъ предѣловъ своеи епархіи нынѣ тутъ збрати, насъ внемощѣлыхъ своеи привнательности вселаскавѣйше удостоити и причислити Соборови высокопочтенныхъ мужѣвъ, котрй насъ своими трудами и дѣланьемъ вже давно перестигли, — чувства вдячности, котрй пламенѣютъ въ глубинѣ сердець нашихъ, высказати изъ тбй хвили не маю нѣ слбвъ, нѣ силы. День нынѣшный прачисляемо до пріятнѣйшихъ днѣвъ житя нашого, однакожъ насладжаючися тою пріятностею, не можемо очей нашихъ бтвернути бтъ тыхъ темныхъ тяжкихъ хмаръ, котрй перетягаютъ по надъ нами и суть тымъ сумнѣйшй, коли и бтъ тыхъ сторбнъ, въ бтки на початку и въ серединѣ сего столѣтя свѣтло такъ миленько не разъ къ намъ усмѣхалося — нынѣ якось для насъ зблѣдло и даются спостерегати домыслы, що ще темнѣйшй темрявы насъ окрыютъ. Яко плаваючй по простороннбмъ мори, — котрыхъ корабель ровлюченй волны морскй то ваносятъ то къ своихъ пропастяхъ затопити грозятъ, — не тратятъ надѣѣ, коли ихъ керманичъ не тратитъ головы, не упадае на дусѣ и къ дораздбй, найббльшою небезпечностею грозячбй хвили зъумѣе кораблемъ такъ поводити, щобы его до безпечнои пристани заточити, — такъ и мы не упадаемо на дусѣ, скоро въ теперѣшнбй, въ сего столѣтя найтяжшбй и може найприкрѣйшбй добѣ — Провидѣнье керму епархіяльного корабля поручило Мужеви, котрый зрозумѣвъ становиско и задачу свою. Стоячи нынѣ передъ Его всесвѣтлѣйшимъ лицемъ и представляючи весь всепочт. Клиръ бтъ Буга до Бескидбвъ, именемъ того-же смѣло заявляемо, що тіи чувства вѣрности и лояльности для найсенѣйшого Дому Габсбургбвъ, вѣрности и преданности для святѣйшого престола римского, котрыхъ неразъ дававъ доказы, въ сердцахъ его нѣ пригасли, нѣ остигли, бо той Клиръ, выдержавши вже неразъ огневй пробы, нѣколи не оскверниvъ анѣ своеи политичнои анѣ католицкои совѣсти. Въ тбмъ сильнбмъ и постояннбмъ пересвѣдченю нехай будемъ довволено сю чашу сторожнити на многолѣтство нашого всесвѣтлѣйшого, высокопочитаного, любезнѣйшого Преосвященного Владыки и на многолѣтство ему содѣйствующихъ — и що такъ реку — его праву руку творячихъ высокопочитаныхъ Мужѣвъ!“

По укбнченбмъ обѣдѣ и короткбмъ розговорѣ съ Преосвященнымъ въ рецепційнбй сали, розпращалися достойнй Гостѣ съ своимъ дорогимъ батькомъ-владикою, а бтходячи до дальшои працѣ церковно-народнои въ своеси, вынесли съ собою тое сильне для своеи Братіи пересвѣдченье, що пбдъ проводомъ такъ горичою любовію для прилиглого ему до серця Клира, Народа руского поломѣнѣючого обачного керманича, при содѣйствѣ такъ патріотично успособленыхъ достойникбвъ рускихъ, трудолюбива Русь свята не може загинути! Она на тбмъ мори всякихъ противностей, хоть-бы самй „врата адскй“ переможе, и наконечно муситъ добитися до пристани лучшои будучности, а засѣвши тогды въ своѣй хатѣ поири другихъ народахъ свѣтлои австрійскои державы газдинею запануе въ своѣй хатѣ, своею правдою, силою, волею и славою! (*Конецъ буде.*)

Антоній Матюкъ,
деканъ ярославскій, парохъ въ Лашкахъ.

Отъ о. Якова Гудика,

пароха зъ Трибуховець, мѣсто-декана гусятыньского, участника недавного збору бтпоручниковъ вдовичо-сирбтского фонду, одержали мы письмо, котре дуже докладно выясняе ситуацію, панувавшу въ днѣ збору бтпоручникбвъ фонду. О. Гудикъ бувъ членомъ комисіи администраційнои, — може отже мати якъ найдокладнѣйше знанье цѣлои ситуаціи. Мѣстимо допись о. Гудика за-для ей важности для Всеч. Клира нашого, — тымъ ббльше, що бтносины вдовичо-сирбтского фонду до „Общого рбльн.-кред. Заведеня“ и до „Аціянды“ заслугуютъ на якъ найосновнѣйше высвѣтленье. Слѣдуе допись о. Я. Гудика:

Слюсарь завинивъ, а коваля вѣшаютъ! Такою справедливостею руководився „Новый Проломъ“, пишучи въ ч. 182 свое справоздане о нарадахъ бтпоручникбвъ вдовичо-сирбтского фонда. Бути може, що „Н. Проломови“ мало ще всякого лиха, пбдъ котрымъ угинаеся нещаслива Русь, и що его высша политика, незрозумѣла людямъ звичайнымъ, велитъ власне въ теперѣшнбй грбзнбй хвилѣ роздувати поломѣнь усобицѣ межи рбднею; а бути такожъ може, що для бтвернення уваги и змыленя тропы выдався ему потрѣбнымъ указати пальцемъ на людей въ „другои парафіи“ и гукнути: „То геростаты!“ Честь однакожъ, ко

трою надѣляе „Н. Проломъ“ оо. Сѣчиньского, Танячкевича и мене, приписуючи нашому выступленю и нашимъ аргументаціямъ рѣшучій вплывъ на зборъ ѳтпоручникѳвъ. — есть хиба тѳлько актомъ куртоазіи „Н. Пролома“ для насъ, не належачаси намъ по справедливости. И даятого я отрицаюся ви и позволю собѣ, яко членъ администраційнои комисіи коротко описати, що дѣялось въ тѳй-же комисіи, а то въ тѳй цѣли, щобы доповнити справозданье „Дѣла“ въ нарадъ ѳтпоручникѳвъ, въ чого, якъ гадаю, небравшимъ участи въ нарадахъ, лекше буде можна взорієнтуватися въ ходѣ розправъ на загальнѳмъ засѣданю и розсудити, чи ухвалы ѳтпоручникѳвъ могли инакше выпасти.

Вѣдома загально рѣчь, яку важну ролю ѳтграе на зборахъ настрѳй духа. Сказати для того мушу, що ѳтпоручники бувшій на зборѣ вѣрителѣвъ „Общого рольн.-кред. Заведения“ — по тѳмъ, що тамъ чули и дѳзналися, не могли въ ѳттамъ вынести корыстного настрою. Особливо нефортунно вплынуло заявленье Дра Ив. Добряньского: „Наученій гѳркимъ опытомъ — будемъ въ будучности осторожнѣйшими!“ Но мимо некористного настрою, мимо пригнобленя, всѣ, о кѳлько менѣ вѣдомо, будучи свѣдомыми величины нещастя, сполученого съ упадкомъ банку, годились на тое, що будь-що-будь треба банкъ ратувати и входити въ уклады съ „Аціендою“.

Съ такими интенціями зѳбралися на нараду и члены комисіи администраційнои. Прибувъ яко репрезентантъ „Аціенды“ Дръ Клингъ. И тутъ показалася загадочна якась мистификація съ справою до послѣднои ще хвилѣ голошеной помочи грошевои ѳтъ „Аціенды“ для банку, — мистификація, котрои и до нынѣ не можу понять. Намъ заручувано и приватно и публично на зборѣ вѣрителѣвъ, що „Аціенда“ дасть до 400.000 зр. для банку въ цѣли его санаціи, поклыкуваносся на веденье переговорѳвъ въ сѣмъ дѣлѣ; увѣрювано, що переговоры близькій укѳнчени и дають повѳдъ рѣшучо надѣятись ѳтъ „Аціенды“ 400.000 зр. А тымъ часомъ Дръ Клингъ освѣдчивъ комисіи администраційнѳй, що ѳнъ тѳлько о асекураціи церквей и будынкѳвъ ерекціональныхъ пактувати може, а запытаный, чи на случай заключени умовы ассекураційнои съ „Аціендою“ — она прійшла-бы въ помѳчь банкови, заявивъ Дръ Клингъ аподиктично: „Die Azienda ist es nicht“, додаючи мимоходѳмъ, але не взѳбовязуючися до нѣчого, що надѣеся, що якась тамъ банкиры, съ котрыми ѳнъ стоитъ въ конексіи, пѳдъ певными условіями дали-бъ на санацію банку 200.000—300.000 зр. Однакожъ що до асекураціи: „so kann ich nur separat die Angelegenheit verhandeln“, що значитъ тѳлько, якъ не взѳбовязатися до нѣчого, а бѣдному Русинови на 10 рокѳвъ звязати руки (условіе тое „Аціенды“ всѣмъ вѣдоме), щобы о власнѳй асекураціи, котрои „Аціенда“ справедливо побоюеся, и подумати не можна було черезъ 10 рокѳвъ. Дръ Клингъ силувався навѣть доказати намъ, що при теперѣшныхъ политичныхъ обставинахъ правительство не позволило-бъ намъ на заснованье власнои асекураціи церквей и будынкѳвъ ерекціональныхъ.

Якъ по такихъ заявленяхъ дра Клинга представилася членамъ комисіи администраційнои справа санаціи банку безъ дальшои чіви-небудь ингеренціи на нію, — легко кождому догадатися. А коли при дальшихъ переговорахъ съ дромъ Клингомъ показалося, що и въ обѣщованѳмъ покрытію стратъ вдовичого фонда сумою 160,000 зр. черезъ „Аціенду“ на случай заключеня умовы — стѳлько правды, що и въ вѣстяхъ про помѳчь на санаційнѳй цѣли банку и що цѣла прославлена реституція страченыхъ вдовичо-сирѳтскихъ фондѳвъ черезъ „Аціенду“ редукуеся до ѳтступлена процентѳвъ ѳтъ премій асекураційныхъ, готѳвкою вплаченыхъ, а въ порѳвнаню до тяжкихъ взѳбовязань, вымаганыхъ дромъ Клингомъ, до величенныхъ користей въ такои умовы для „Аціенды“ выплываючихъ, дуже малыхъ, — то чей такожъ не буде нѣкому дивно, що комисія администраційна, знайшовшися несподѣвано въ такѳй ситуаціи, якъ той, що выжидая горячково прибутя лѣкаря до смертельно хорого и приготованый до грубого окупу за ратунокъ лѣкарскій, нарештѣ дѳждався — и довѣдуеся, що се прибувъ не лѣкарь, але комивояжеръ, що хотѣвъ-бы не конче добрый товаръ добре збути, — охолодла въ заинтересованю справою асекураційною и высказалася на загальнѳмъ зборѣ за ви ѳтроченьемъ, не уважаючи ви самои, окремо ѳтъ акціи санаційнои банку и ѳтзысканя вдовичого фонду, анѣ за такъ важну, анѣ наглячу, щобы ѳтроченье ви на кѳлька мѣсяцѣвъ могло въ чѣмъ бути шкѳдливымъ. Намеки „Н. Пролома“ на якѣсь заѳбѣги въ користь „Краквѳского товариства“ суть фикціею, бо-жь нѣхто безсторонный не назве форитованьемъ „Краквѳского товариства“, если хтось покликуеся на тарифы премійнѣ того товариства въ тѳй цѣли, щобы дра Клинга переконати, що тарифа „Аціенды“ за высока. Нѣхто въ ѳтпоручникѳвъ анѣ въ комисіи анѣ на зборѣ за „Краквѳскимъ товариствомъ“ не промовлявъ, нѣхто отже и о принятю оферты „Крак. товариства“ не мѳгъ бути увѣренымъ, якъ „Новый Проломъ“ заявляе.

Що до выповѣдженя 85.000 зр. „Общому рѳльн.-кред. Заведению“ на 1 грудня с. р., то кождый безсторонный человѣкъ признати муситъ, що оно по описаныхъ антецеденціяхъ сталося конечностею, котру кождый ѳтчувъ — и не треба було вовсѣмъ „анѣ ударяти на Заведенie, анѣ выступати противъ „Аціенды“ и всѣми силами и аргументами старатися убѣдити притомныхъ, що для руского банка нѣтъ другого выхода, лишь ликвидація“ — якъ увѣрне въ своѣмъ справозданю „Н. Проломъ“. Незаслужено отже выпрубовуе „Нов. Проломъ“ промовы оо. Сѣчиньского, Танячкевича и мои до великого значеня. О. Сѣчиньскій, правда, промовливъ часто, неразъ и влишно, бо справа була того рода, що ѳтпоручникѳвъ нѣякій взгляды и нѣяка пымова не гѳдній були переробити. Тымъ менше вплынувъ на кого о. Танячкевичъ, референтъ предметово о нарадахъ и ухвалахъ комисійныхъ, додаючи хиба тѳлько свого, що передъ засѣданьемъ комисій бувъ щиро за „Аціендою“, але переконавшися, що обѣщанки не справдилися, змѣнивъ свое пересвѣдченье и не видитъ користи для вдов.-сир. фонда въ умовѣ съ „Аціендою“. А мои промовы вже найменше могли мати рѣшуче яке значенье. Обывався я всего два чи три рады дуже коротко въ справѣ фикційнои помочи „Аціенды“ якъ для банку такъ и для вдов.-сирот. фонда, и въ справѣ выясненя стратъ, якій дальше ще фондъ понести-бы мусѣвъ, если-бы удѣлилася довша мораторія, а — що дуже имовѣрне — санація банку не повелася. Впрочѣмъ господинъ Марковъ, прислухувавшійся пильно розправамъ въ сали засѣдань, самъ найлучше знае, кѳлько правды въ его инвективахъ?:

Оно не конче и дивнымъ було-бы, если-бъ въ усть тыхъ, що, самій позбавленій гѳрко зароблено гроша, знали, яке множество жертвъ довѣрія до своихъ нынѣ въ крайнѳй нуждѣ залишаеся слезами — и вырвалися були слова гѳркои правды для тыхъ, що черезъ нерозвагу и недбалѳсть сталися виновниками такъ гѳркого и великого нещастя... А однакъ не вырывалися тіи слова — и честь за тое ѳтпоручникамъ, що взумѣли зацытькати тяжкій бѳль и справедливый жаль! Чужій съ признаньемъ ѳтзываются о загальнѳмъ поведеню нашѳмъ въ теперѣшнѳй добѣ тяжкѳй... Мнѣ самому лучилося чути въ усть одного Полякатакій слова: „Треба подивляти васъ, вашь патріотизмъ, вашь спокѳй въ зношеню тяжкого удару, вашу святу терпеливѳсть. Коли-бъ такъ у насъ щось подѳбного сталося, якъ у васъ съ вашимъ банкомъ, скѳлько бы то було нескольного галасу, скѳлько брудѳвъ выволѳкла-бы на свѣтло дневне наша публицистика!“

Однакожъ — якъ показалося — суть и межи нами публицисты, любуючіся такъ дуже въ брудахъ, що выдумуютъ ихъ навѣть, если фактичныхъ подыбати не можутъ... До лукавыхъ цѣлей — лукавій тѳлько средства!

Яковъ Гудикъ,
парохъ въ Трибухѳвцяхъ.

Справозданье зъ дѣяльности Выдѣлу „Академичного Братства“ въ р. 1883|4.

Выдѣлъ „Академичного Братства“ стремѣвъ въ минувшѳмъ роцѣ шкѳльнѳмъ передовсѣмъ до розбудженя житя товариского мѣжь рускою молодежею академичною у Львовѣ и до близшихъ зносинъ съ академиками иншихъ университетѳвъ, щобы спѳльно порозумѣваючися радити надъ судьбою загалу академикѳвъ. Комната товариства заступала товаришамъ родинну стрѣху, пѳдъ котрою въ свобѳдныхъ ѳтъ працѣ хвилях радо громадилися, щобъ духово скрѣпитися, найти въ прикрыхъ хвилях ѳтраду у товаришѣвъ, отверто и свобѳдно поговорити або забавитися. Не збувало въ товариствѣ и на матеріальныхъ средствахъ, щобъ найубожшимъ помочи и хоть хвилево тяжку боротьбу о истнованье усунути, або бѳль докучаючій загоити.

Товариство наше числило съ кѳнцемъ року шк. 1883|4 до 70 членѳвъ; въ тыхъ однакожъ значнѣйша часть за-для недостачі матеріальныхъ приневолена була нова Львовомъ перебувати, черезъ що ѳтняла товариству много робучихъ силъ на рѳднѳй нивѣ. Удержуючи читальню, до котрои часописи переважно даромъ приходили, познакомлялися товаришѣ съ текучими дѣлами, а закупованій або даромъ приходячій книжки до библіотеки подавали имъ кормъ душевый. Выдѣлъ мавъ на оцѣ такожъ користь матеріяльну своихъ членѳвъ. Розданавъ по змозѣ лекціи и инши занятя, удѣливъ пожичокъ въ сумѣ 80 зр. Для членѳвъ були все зниженій билеты до театру, на выставы и купелѣ. Лѣкарѣ-Русины все готовій були подати пораду и помѳчь лѣкароку нашимъ хорымъ членамъ, а антика п. Рукера доставляла лѣкѳвъ за половину цѣны. Щобы добути средствъ на запомоги и пожички, якъ такожъ на выдатки администраційнѳй выеднавъ Выдѣлъ у Выс. Сойму запомогу на рѳкъ слѣдуючій въ сумѣ 200 зр., а на выданництва 150 зр.; упросивъ два разы Дирекцію руского театру о предоставленье въ дохѳдъ товариства. Пѳдносимо съ признаньемъ и тое, що въ минувш. роцѣ и наши довжники, що давнѣйшими часами запомогались пожичками, були для насъ ласкавѣйши и звертали въ бѳльшѳй мѣрѣ довги, такъ що зъ довгѳвъ вплынуло до касы 246 зр. 50 кр.

Пѳдъ взглядомъ моральнымъ старався Выдѣлъ удержати товариство на становиску, яке ему попередники надали. Устроювавъ вечерницѣ съ ѳтчитами, деклямаціями и спѣвами. Устроѣвъ одинъ публичный вечеръ въ сали „Нар. Дому“ въ честь пок. Вол. Барвѣньского. Вечеръ сей пѳдъ всякимъ взглядомъ выпавъ свѣтло, мавъ ѳнъ цѣху свята всенародного. Зѳбралося позажне число гостей зѳ всѣхъ сторѳнъ широкои Руси, численній телеграмы наспѣли зъ найдальшихъ краинъ Украины, Галицкои, Буковинськои и Угорскои Руси, и одушевленя розбійшлося гостѣ, ѳтновивши въ собѣ дорогу память на незабутного нашого патріота. Товариство взяло такожъ чинну участь въ устроснію вечерка въ честь Т. Шевченка разомъ съ другими рускими товариствами.

На внѣ выступало наше товариство яно чисто руске, народне, яко товариство академикѳвъ належачихъ до однои 20-милioновои родины, роздѣленои политично, але сильно сполученои духомъ и словомъ. Солидаризувалося оно съ иншими нашими братими Славянами, высылаючи въ день отворени ческого народного театру телеграму до Праги; доказало, що умѣе цѣнити заслуги поодиноких мужѣвъ для Славянъ въ загалѣ, а для насъ въ особенности, посылаючи Вп. юбилатови Миклошичови адресу. Що товаришамъ „Акад. Братства“ дѣла наший не байдужій, що они домагаются для свого языка рѳвноправности съ академиками иншихъ народностей, доказали тымъ, що дали инiціятиву до устроеня вѣча академичного въ Коломыи и взяли въ нѣмъ численну участь. „Академичне Братство“ яко товариство народне, демократичне, старалося зблизити до свого народа и его ближше пѳзнати. Въ тѳй цѣли заснувало у себе „Кружокъ етнографично-статистичный“, въ котрѳмъ члены пѳдчасъ куровъ працюютъ теоретично, студіюючи матеріялы, якій до теперь на поли нашои етнографіи и статистики вже выйшли, а въ часѣ вакацій устроюютъ бѳльшій вандрѳвки по краю. Справозданье зъ дѣяльности сего кружка подано пѳзнѣйше.

Довершеньемъ выданя III тому „Библіотеки Онишкевича“ товариство наше заслужилося около питомои словесности, и съѣдналo собѣ у публики рускои загальну симпатію, якою повеличатися може.

Выдѣлъ уважае своимъ обовязкомъ подякувати на сѣмъ мѣсци всѣмъ ласкавымъ Добродѣямъ за пѳдпору нашого товариства, моральну и матеріяльну. Дякуемо именно Редакціи „Дѣла“, що все охотно помѣщае всякій ѳтзывы товариства, якъ такожъ всѣмъ Редакціямъ, що звволяли намъ даромъ свою часопись присылати; дякуемо Свѣтл. Совѣтови „Нар. Дому“ за ѳтступленье салѣ на вечерокъ въ честь Вол. Барвѣньского; Дирекціи руского театру за предоставленя дня на нашъ дохѳдъ; Выс. Сѳймови за удѣлену намъ запомогу въ сумѣ 350 зр.; ВП. пп. Дру Ив. Косови и Дру Грицакевичови за помѳчь и пораду лѣкароку хорымъ членамъ, а Вп. п. Рукерови за лѣки по зниженѳй цѣнѣ; товаришу Вол. Коцовскому за труды и щирй заходы коло выдання „Руской Библіотеки Онишкевича“, Вп. пп. Дру Омеляну Огоновскому, проф. Драгоманову, проф. Партыцкому, проф. Потебни, проф. В. Шухевичу, п. Франкови, о. Чацельскому, п. К. Паньковскому, Академіи наукъ въ Краковѣ и иншимъ за подарений до нашои библіотеки книжки; пп. Ив. Франкови и М. Павликови за помѳчь при выданю творѳвъ Вол. Навроцкого, п. О. Терлецкому за написанье житьепису Навроцкого, и всѣмъ нашимъ Добродѣямъ.

Уступаючій Выдѣлъ скликавъ заг. зборъ товаришѣвъ для выбору нового Выдѣлу. Голова товариства О. Ярема ѳткрывъ зборъ промовою, въ котрѳй повитавъ новыхъ товаришѣвъ и выказавъ дѣяльность товариства за рѳкъ минувшій. При сѣй нагодѣ высказавъ жаль свѳй по стратѣ черезъ смерть свого старшого члена Корнила Заклинського, бувшого головы и душѣ „Кружка исторично-литературного“; выдѣлового Ивана Ганкевича и члена Дейнцкого, и завѳзвавъ Зборъ почтити память ихъ повставаньемъ зъ мѣсць. Загальный зборъ, выслухавши справозданя уступаючого Выдѣлу, удѣливъ ему повну абсолюторію.

На сегорѳчнѳмъ заг. зборѣ велися дуже живій дебаты. Члены домагалися именно, щобъ удатися до совѣту „Нар. Дому“ зъ прошеньемъ о ѳтступленье безплатно або за зниженy цѣну одной обширной комнаты. Выбрано кѳлька новыхъ комитетѳвъ спеціяльныхъ, именно: 1) Комитетъ до устроюваня вечерниць и забавъ, до котрого вѳйшли тов.: голова Акад. Братства“ Н. Шухевичъ, Ярославъ Кулачковскій, Гр. Врецьона голова „Кружка музичного“, Сѣменовичъ и Кузьма. 2) Комитетъ информаційный для вышукуваня лекцій и иншихъ занять для товаришѣвъ, котрій складаютъ тт.: Черепашиньскій, Яворовскій, Прійма, Огоновскій и Пеленьскій. 3) Комитетъ для змѣны статутѳвъ, до котрого выбранй тт.: Шухевичъ, Ярославъ Кулачковскій, Данилевичъ, Ярема и Струсевичъ. 4) Комитетъ для веденя рахункѳвъ зъ выдавництвъ и стяганя довгѳвъ, до котрого вѳйшли тт.: Ярема, Струсевичъ и Занько. На закупно книжокъ до библіотеки призначивъ заг. зборъ 100 зр., котрій вплынутъ въ найблизшѳмъ часѣ изъ звернѳныхъ пожичокъ. Кружкови философичному удѣливъ заг. зборъ на побѳльшенье его библіотеки 30 зр. запомоги.

Олекса Ярема, голова. *Андрей Занько,* секретарь.

Справозданье библіотекаря.

Позаякъ библіотека есть душею въ товариствѣ, тожъ Выдѣлъ не щадивъ трудѳвъ и грошей, щобы ю побѳльшити. Выдѣлъ выдавъ въ сѣмъ роцѣ на закупно книжокъ 93 зр., а крѳмъ того богато книжокъ прибуло даромъ. Библіотека товариства числитъ теперь 624 дѣлъ въ 764 томахъ. Сего року прибуло 71 дѣлъ въ 112 томахъ.

Евгеній Козакевичъ,
за библіотекаря.

Справозданье касіера.

I. *Приходы:*

1) Зъ вкладокъ членьскихъ	93 зр.	50 кр.
2) Зъ звернѳныхъ пожичокъ съ %	246 „	50 „
3) % ѳтъ папервѳвъ и капиталу въ щадници	33 „	69 „
4) Запомога соймова и добровѳльній датки	130 „	65 „
5) Зъ розпродажи книжокъ и запомога сойм. на выдавництва	181 „	24 „
6) зъ представлень театральныхъ и иншихъ доходѳвъ	234 „	68 „
Разомъ	920 зр.	26 кр.

Выдатки:

1) Хата, услуга и выдатки администраційнѣ	344 зр.	49 кр.
2) На закупно книжокъ и на выдавництво	312 „	57 „
3) выжичено	80 „	— „
Разомъ	737 „	06 „
Лишилося на рѳкъ слѣдуючій	183 зр.	20 кр.
Зъ минувшого року маетокъ товариства выносивъ	832 „	06 „
Отже загальный станъ маетку	1015 зр.	26 кр.
До того почислити ще треба запомогу соймову	350 „	— „
котрій по новѳмъ роцѣ будутъ выплачений.		
II. *На довгахъ* лишаеся	984 зр.	73 кр.

III. *Рахунокъ зъ друку III тому „Библіотеки Онишкевича“* въ 650 примѣрникахъ:

Зъ предплаты и розпродажи выплынуло	202 зр.	10 кр.
На друкъ, брошурованье и высылку выдано:		
а) зъ предплаты и розпродажи	200 „	39 „
б) зъ касы „Ак. Братства“	209 „	— „
Разомъ	409 зр.	39 кр.
Кошты друку и брошурованя	521 „	84 „
Лишаеся до сплаченя	112 зр.	45 кр.

IV. *Рахунокъ зъ друку творѳвъ Навроцкого* въ 500 примѣрникахъ:

Зъ предплаты и добровѳльныхъ датковъ	131 зр.	58 кр.
Друкарня	115 „	06 „

Никола Шухевичъ,
контрольоръ.

Зъ судовои салѣ.

Передъ трибуналомъ суду присяглыхъ укѳнчено минувшои недѣлѣ головну розправу противъ Кароля Козакевича и 6 товаришѣвъ о злочиньства обманьства и публичного насилія. Предводивъ сов. Дуньевичъ, прокураторію заступавъ п. Спавота, Кароля Козакевича, Розалію Козакевичъ и Анну Любчакову боронивъ дръ Дзендзелевичъ, Дальмаера адвокатъ Близиньскій, прочихъ обжалованыхъ (Митига, Крициньского и Пеллера) концепістъ адвок. Андрѣй Чайковскій. Актъ обжалованя обнимавъ 32 аркушѣ битого письма и закидавъ: І. К. Козакевичеви, 1) що ѳнъ, будучи дѣйстнымъ властителемъ права доживотя, интабульованого на добрахъ Цѣмиревичѣ съ Ѳтобранкою, перенѣсъ тое право позорно на Фердинанда Дальмаера, 2) що ѳнъ, коли до его маетку отворено конкурсъ, перенѣсъ позорною антидатованою цесію квоту 1160 зр., депоновану на имя Кар. Козакевичевои въ судѣ повѣт. въ Радимнѣ на Митига, щобы покривдити своихъ вѣрителѣвъ конкурсовыхъ; 3) що въ тѳй самѳй цѣли выдумавъ претенсію Елеоноры Помыкальскои въ квотѣ 6000 зр. и безъ ея вѣдомости зголосивъ до масы конкурсовои тую претенсію; 4) що зложивъ 10 жовтня 1871 р. въ судѣ мѣсько-делегованѳмъ у Львовѣ ложне свѣдоцтво въ справѣ спадковѳй по бл. п. Олекѣ Любчаку, будто бы бл. п. Олекса Любчакъ дня 27 грудня 1866 зробивъ въ домѣ Козакевича словне завѣщанье, установляючи свою жену Анну наслѣдницею цѣлого свого маѣна; 5) що 1 вересня 1883 р., коли его Петро Шпанъ, ревизоръ полиціи хотѣвъ арештувати, дѣйстнымъ асильнымъ дѣланьемъ хотѣвъ тую урядову чин-

нóсть ударемнити, — чимъ допустився злочинства зъ §§. 81, 197, 199 lit. a) и f) и 200 з. кар. II. Фердинандови Дальмаєрови злочинъство ad 1). III. Янови Матигови спóвинны злочинъства ad 2). IV. Казимирови Крацѣньскому и Розалiи Козакевичевóй, що свѣдчили ложно въ судѣ, будьто бы бл. п. Олекса Любчакъ дня 27 грудня 1866 р. вробивъ въ домѣ Козакевича словне завѣщанье, установляючи наслѣдницею свого майна Анну Любчакову. V. Аннѣ Любчаковóй (рóдна сестра Козакевичевон), що она намовляла Войтѣха Пеллера до ложного свѣдоцтва въ справѣ завѣщания, а наконець VI. Войтѣхови Пеллерови, що свѣдчивъ ложно въ судѣ карнóмъ, будьто-бы и óнъ бувъ при завѣщаню Олексы Любчака, и тое зóзнанье того самого дня óткликавъ, кажучи, що его Анна Любчакъ до такого свѣдоцтва намовила. Всѣ отже прочí обжалований допустилися злочинъства обманьства зъ §§. 197 и 199 а) з. к.

Розправа тревала 14 днéвъ. Переслухано 41 свѣдкóвъ и двохъ знатокóвъ письма, и прочитано множество актóвъ зъ рóжныхъ судóвъ. Головнымъ свѣдкомъ и пружиною цѣлон розправы бувъ звѣстный у Львовѣ нокутный писарь Ицко Бергеръ. — По укóнченóмъ поступованю доказовóмъ, котрого не дасться задля єго объемистости навѣть коротко тутъ помѣстити; забравъ голосъ заступникъ прокураторiи и говоривъ 3 годины, покликуючись навѣть на давнí злочинъства К. Козак (бувъ каранный $1^1/_2$ лѣтною вязницею за надъужитя власти урядовон черезъ выдаванье пашпортóвъ польскимъ повстанцямъ въ р. 1863, и за обманьство.) За обжаловаными промовляли дръ Дзендзелевичъ (2 годины), адвокатъ Блажѣньскiй и Чайковскiй ($1^1/_2$ годины). Сей послѣдный (бувшiй голова академичного тов. „Дружный Лихварь“) въ оборонѣ Войтѣха Пеллера говоривъ въ такъ гумористичный способъ, що всѣ присутнí заходилися óтъ смѣху, а предсѣдатель мусѣвъ ужити дзвóнка, щобъ привернути порядокъ помѣжь слухателями. — По 3 годинноѝ нарадѣ выдала лава присяглыхъ вердиктъ увольняючíй всѣхъ обжалованыхъ съ вынáткомъ Козакевича, котрого узнала виновнымъ злочиньства ad 1, 2, 4 и 5 и на тóй пóдставѣ засудивъ его трибун. на 5 лѣтъ тяжкон вязницѣ заостренон дворазовымъ постомъ въ мѣсяци. Сцена оголошеня засуду на 73-лѣтного сивого якъ голубъ старця була трогаюча и зробила на присутныхъ, помимо що оппнія публична була противъ нему, немиле впечатлѣнье.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада-державна.*) Дня 23 н. с. листопада оголосила урядова „Wien. Ztg“ цѣсарске óтручне письмо, скликуюче раду державну на день 4 н. с. грудня. Въ виду того збереся палата посольска въ згаданóмъ дни на перше свое засѣданье, що до палаты панóвъ, то пóсля информацiй газеты „Vaterland“ має она зóбратися ажь тогды, коли до неи прíйде ухвалена палатою посольскою провизорiя буджетова с. е. коло 10 н. с. грудня.— Пóсля розбóсланого президiю палаты посольскоѝ запрошеня до послóвъ стоятъ на дневнóмъ порядку першого засѣданя слѣдуючí справы: 1) Перше читанье правительственного предложена въ справѣ продажи скарбового будынку при Jacobergasse въ Вѣдни. 2) Перше читанье внесеня послóвъ: Тоша, дра Ниче и товар. що до урегульованя законнои стопы процентовои и 3) справозданье комисiи буджетовои о 13-рóчнóмъ справозданю комисiи довгу державного. — Найважнѣйшимъ зъ сихъ справъ есть внесенье Тоша (поставлене ще дня 9 мая с. р.), котрымъ замѣряе внескодатель зняжити стопу óтсоткóвъ въ тыхъ случанхъ, дещо до ихъ высоты стороны не зробили нѣякого застереженя або де они признаются въ силу законныхъ постановъ въ 6% на 5% óтъ ста на рóкъ. — Якъ доносятъ зъ Праги, не уложено ще дотепер програмы дѣяльности рады державноѝ въ мѣсяци грудню, а доперва по зóбранюся послóвъ мають клюбы въ тóй мѣрѣ съ собою порозумѣтися. Позаякъ однакожь рада державна по поводу ферiй рóздавныхъ святъ буде мала лишь дуже короткíй часъ до своѣи диспозицiи, то зовсѣмъ природно, що кромѣ закона о пропизоричнóмъ поборѣ податкóвъ не буде могла нѣякон бóльшои справы взяти пóдъ свои óбрады.

(*Реформа делегацiй.*) Звѣстный консервативный органъ „Vaterland“ помѣстивъ недавно кореспонденцiю въ Пешту, въ котрóй пóдносить справу реформы спóльныхъ делегацiй. Спóльнí делегацiи — пише „Vaterland“ — се обрубленый абсолютизмъ (Verbrämung des Absolutismus) и позаякъ въ теперѣшнóмъ устрою ихъ не можутъ заступники народу выконувати своихъ правъ, то выпадае передъ всѣмъ довести до тѣснѣйшого сполученя парламентарнй репрезентацiи обохъ половинъ держави. Въ тóй цѣли предкладае змѣну дотычного закона, именно въ тóмъ направленю, щобы обѣ законодавчí власти с. е. рада державна и угорскíй соймъ выбирали делегатóвъ не що року, лишь съ початкомъ новои периоды законодавчои на цѣлый часъ сей-жь периоды. — Друге предложенье жадае, щобы въ кождóмъ случаю, де розходятся о якусь спóльну бѣжучу справу — наколи сего жадае ухвала одного або другои делегацiи — була скликана спóльна нарада спóльныхъ делегацiй. — Чи и коли сповнятся желаня, высказанй досыть острымъ тономъ въ згаданóй статти, поки-що не знати, ту характеристичне однакожь, се, що такои реформы институцiй законодавчихъ домагаеся власне органъ консерватистóвъ.

(*Жидовска депутацiя.*) Дня 21 н. с. листопада була въ Вѣдни на авдiенцiя у министра просвѣты бар. Конрада депутацiя ческихъ жидóвъ съ праскимъ рабиномъ Лихтенштерномъ на чолѣ и вручила министрови меморiялъ въ дѣлѣ урегулѣваня правныхъ óтношень деликихъ громадъ жидóвскихъ въ Австрiи. Що óтношеня жидóвъ въ Австрiи не упорядковани, и потрѣбуютъ радикальноѝ реформы, се фактъ неоспорчный и вже крайный часъ, щобы правительство взяло инiцiятиву въ тóмъ дѣлѣ; сего жь вымагае не такъ може интересъ жидóвъ, якъ интересъ загалу жителѣвъ державы, супротивъ котрого мимо жалѣвъ, пóднешныхъ жидóвскою прасою, хитрí сыны Израиля все-таки займаютъ упривилегiоване становище, користаючи въ одной стороны зъ всѣхъ правъ обывательскихъ, а зъ другои стороны уникаючись лишь имъ властивыми способами óтъ повинностей и обовязкóвъ, якí тяжатъ на обывателяхъ державы.

(*Хорватскiй соймъ*) мае зóбратися въ першóй половинѣ грудня на коротку сесiю. Правительство краеве предложитъ соймови сейчасъ опрацуваный буджетъ и зажадае тримѣсячноѝ провизорiи. Óтгакъ выбере соймъ депутацiю регнколярну, а опóсля буде сесiя óтложена ажь до марта. Пóсля донесень въ Загребу мае бути буджетъ вже майже совершенно уложеный и досягае загальноѝ сумы 6,011.000 зр.

(*На спóльнóй конференцiи министерiяльнóй*), óтбувшóйся недавно въ Пештѣ, мала бути пóсля справоздань вѣденьскихъ газетъ, порушена такожь справа всенародного опольчена (Landsturm). Деякí голосы були за тымъ, щобы законъ, óтносячíйся до сеи справы, предложити ще сеи сесiи до затвержденя обомъ парляментамъ. Якъ довѣдуеся „Polit. Corr.“, предметомъ нарадъ конференцiи бувъ такожь проектъ закона о пенсiяхъ для вдóвъ и сирóтъ по официрахъ, а позаякъ угорске правительство вже перевело реформу закона пенсiйного своихъ урядникóвъ, котра о много полѣпшае положенье вдóвъ и сирóтъ, то належитъ сподѣватися, що не буде супротивлявся замѣренóй реформí законови пенсiйному по официрахъ и войсковыхъ урядникахъ.

(*Угорскiй буджетъ на рóкъ 1885*). Комисiя финансова угорского сейму укóнчила вже свои наради надъ буджетомъ, котрый предоставляеся, якъ слѣдуе: Загальнí доходы преливинованй на 326,317.695 зр., загальнй же выдатки выносятъ суму 337,988.893 зр., такъ що недобóръ выносить суму 11,671.198 зр. Додавши до сеи сумы ще 10,516.643 зр., котрí маютъ бути покритí пожичкою въ цѣли сплаченя амортизацiйноѝ сумы рóчного довгу держави, то въ протягу будущого року черезъ новí емисiя, треба буде покрыти суму 22.187 841 зр. — Въ виду того, що Угры въ лѣтахъ попередныхъ рóчно 40—50 милiонóвъ новыхъ пожичокъ затягали, цифра 23 милiонóвъ говоратъ сама, що ситуацiя финансова значно полѣпшилася и що змагання гр. Сапарого до привернення рóвновагы въ буджетѣ óтнесли добрый успѣхъ.

(*Ювилей министра вóйны гр. Билянда*). Министеръ вóйны гр. Билянд обходивъ дня 23 н. с. листопада пятьдесятьлѣтный ювилей войковый. Гр. Билянд, що бувъ передъ тымъ предсѣдателемъ комисiи войково-техничноѝ стоятъ óтъ осьми лѣтъ на чолѣ министерства вóйны и перевѣвъ цѣлый радъ дуже важныхъ реформъ. а межи сими найважнѣйшу реорганизацiю армiи на основѣ територiальнóй.

ЗАГРАНИЦЯ.

Пояснення Ферріого. „Миръ забезпеченый!“ есть нынѣ покликомъ цѣлои Европы. „Миръ забезпеченый!“ понеслось недавно зъ Австрiи и Нѣмеччины, а слова сй óтбилися вѣрною луною зъ французскоѝ республики. И трудно не повѣрити въ правду сихъ слóвъ предсѣдателя французского кабинету, выголошеныхъ на засѣданю тонкиньскоѝ комисiи дня 22 с. м. Жадна безпереченно держава не есть такъ чутлива на всякí рухъ непевный середъ державъ европейскихъ, якъ Францiя, а коли вже и въ óтои доказуеся певнóсть мира, то вже можемо бути певнй, що оно такъ есть а не инакше. Пояснення Ферріого, данй въ тонкиньскóй комисiи, суть однакожь ще и зъ многихъ другихъ причинъ важнй и даютъ намъ дуже цѣкавый матерiялъ до оцѣнена теперѣшного положеня въ Европѣ. Въ однóй лишь точцѣ позостаютъ они неясными именно що до справы тонкиньскоѝ, котра властиво лишь саму Францiю обходитъ, але котра однакожь могла бы ще понѣйше свѣтло кинути на óтношеня европейскí. Ферри помынувъ сю точку и не хотѣвъ нѣякъ дати пояснена до неи хочь и якъ напиравъ на него проводиръ опозицiи и посолъ въ Монтмартръ п. Клемансо. Дивуватись належитъ, що Ферри и такъ розъяснивъ деякí справы, котрí нѣякъ не були бы выйшли на свѣтъ божий. Все то доказуе, що Ферри понимае дуже добре теперѣшну ситуацiю въ Европѣ и становище свое якъ и свого краю въ концертѣ европейскóмъ. Змушеный острыми нападами Клемансо, заявивъ Ферри, що Францiя въ справѣ єгипетскóѝ иде спóльно съ Европою т. е. съ Австрiею, Россiею и Нѣмеччиною. Єгипетске питанье мусить теперь вже уважати европейскимъ, спóльне панованье надъ Єгиптомъ осталось лишь историчною загадкою. Головный интересъ Франциi въ Єгиптѣ становитъ каналъ суецкiй и сей есть такожь головнымъ интересомъ цѣлои Европы. Дальше доказувавъ Ферри, що бувъ много надѣявся óтъ конференцiи лондоньскоѝ, але англiйске министерство не могло устояти передъ загальнымъ мнѣнiемъ. Óтъ того часу бувъ Нортбрукъ въ Єгиптѣ и Англiя оголосить его предложена. — Клемансо поставивъ питанье о берлиньскóй конференцiи. — Ферри óтповѣвъ, що державы згодилися на сю конференцiю и Англiя на се також. Вóльна торговля въ Африцѣ якъ и въ цѣлóмъ свѣтѣ есть въ многихъ причинъ съ хóсномъ для Франциi. Нѣмеччина зъобовязалася не обставати при задержаню занятыхъ черезъ Нахтигаля краѣвъ въ Африцѣ, на скóлько се стояло-бы въ суперечности съ давными правами Франциi. Дальше лежитъ въ интересѣ Франциi, щобы перешкодити англiйско-португальскóѝ угодѣ. Клемансо опытавъ óттакъ, чи зближенье до Нѣмеччины мае свое значенье лишь въ Африцѣ, чи розтягаеся також на Европу. — Ферри óтповѣвъ, що конференцiя въ Берлинѣ дотыкае выключно лишь краѣвъ надъ Конгомъ, але згода въ сéй справѣ дае одну поруку бóльше, що загальный миръ въ Европѣ забезпеченый. — Клемансо пытавъ дальше: „Чи на зъѣздѣ трехъ цѣсарéвъ въ Скерневицяхъ була бесѣда о можливóй революцiи въ Бельгiи? Чи не мае президентъ министрóвъ якого пóдозрѣня що до Бельгiи и Голяндiя?“ На се óтповѣвъ Ферри, що óнъ не предвиджуе жадноѝ революцiи въ Бельгiи и думае, що на зъѣздѣ въ Скерневицяхъ не було о сймъ бесѣды. Зъѣздъ въ Скерневицяхъ не може мати жадныхъ нищихъ наслѣдкóвъ, якъ лишь удержанье status quo, бо лишь въ такóмъ случаю можутъ при такъ рóжнородныхъ интересахъ державы жити съ собою въ згодѣ. Справа голяндска уступила зъ нѣмецкого видокруга, а безпеченьство Франциi въ Европѣ не було ще нѣколи такъ певне, якъ теперь.

Въ справѣ конфликту съ Хинами заявивъ Ферри, що Франциа не зречеся óтшкодованя и въ застáвъ бере теперь Формозу. Що до óтшкодованя въ грошехъ, то оказавъ óнъ, що Хины не суть въ силѣ заплатити óтшкодованье, бо не маютъ грошей. Правительство було розписало 14 милiоновy пожичку, а получило лишь одинъ милiонъ. Розумно було-бы, якъ бы мы замѣсть грошей жадали якого другого óтшкодованя. Хины готовй и нынѣ зробити угоду, але грошей óтъ нихъ не дóставемо. — Клемансо пытавъ знóвъ: Якí суть документы о переговорахъ съ европейскими державами? — Ферри: „Они суть дружнí и довѣрочнí. Нѣмеччина анѣ не предкладала свого посередництва анѣ мы его не жадали; такъ само не жадали мы нѣчого и óтъ Англiи. Бóльше не можу сказати, есть то тайна, котра не до мене належитъ.“ — На всякí дальшй пытання такъ Клемансо якъ и другихъ не хотѣвъ Ферри дати жадноѝ óтповѣди, лишь давъ зрозумѣти, що Англiя за свою помóчь не жадая жадноѝ компенсацiи и що треба принята ту гипотезу, що на якесь посередництво въ тонкиньскóй справѣ не ма жадноѝ надѣи.

Россія. Непорозумѣнье межи Россiею а Ватиканомъ закóнчилося тымъ, що папа выдѣвъ спонуканымъ выслати до Петербурга успокоюючу ноту, поясняючи цѣлу справу тымъ, що цѣле непорозумѣнье выйшло лишь зъ того, що хтось не покликаный черезъ незрозумѣнье рѣчи пустивъ въ газеты вѣсть о миномóмъ принятю черезъ папу уніятскоѝ депутацiи и о интервенцiи папы у россiйского правительства. Въ Россiи успокоилося знóвъ усподобленье противъ Риму, а россiйскí журналы заперечуютъ теперь тому, будьто бы россiйске правительство не дозволило своимъ подданникамъ вертати до Риму. Цѣла ся справа мае лишь такíй наслѣдокъ, що седлецкiй губернаторъ Москвинъ дóставъ дымсiю за те, що не перешкодивъ завчасу уніятамъ пóдписувати адресъ до папы. — Россiйске правительство думае на весну будувати ажь чотыри желѣзницѣ до галицкоѝ границѣ, именно черезъ отацiи Атаки надъ Днѣстромъ, Окницю, Кирилóвку и Сороки. — Берлиньскiй кореспондентъ „Москов. Вѣдомостей“ звертае по поводу берлиньскоѝ конференцiи увагу Россiи на Абессинiю, бо Россiя мае тамъ особливый интересъ, позаякъ Абессинiя есть православною и вже кóлька разóвъ дала доказы своеи прихильности для Россiи. Россiя могла бы мѣсто Массуа зробити свою стацiю для вугля або установити тамъ свóй консулятъ.

Нѣмеччина. Колонизацiйнí замѣры Нѣмеччины проявляются знову въ незвычайный способъ. „Mouvement Géographique“ доноситъ, що нѣмецке правительство оголосило протекторатъ надъ цѣлымъ султанатомъ Занзибару и екваторiальнымъ побережемъ всходнои Африки óтъ уйстя рѣки Юба ажь до пригóрка Дельгадо, котрый становитъ границю португальскои колонiя Мозамбикъ. Въ серединѣ африканьского континенту розтягаеся протекторатъ Нѣмеччины ажь до горѣшного Конго такъ далеко, що всѣ бóльшí озера, а особливо озеро Танганика, находятся въ сéй области. Зъ Берлина ще сеи вѣсти не потвердили. — Нѣмецка рада державна зóбралася 22 с. м., а центрумъ ей дало першíй разъ доказъ своихъ силы. Розходилось о выбóръ президента рады держ. Консервативнí хотѣли пересадити свого кандидата Мальцанъ-Гильца, центрумъ однакожь оперлося тому и выбрано Ведель-Пиздорфа, котрый доперва теперь явóйшовъ до рады державноѝ и бувъ доси чиннымъ урядникомъ административнымъ.

Испанія. Зъ Мадриду доносятъ, що испаньскíй король мае зъѣхатися съ португальскимъ Донъ-Люисомъ. Зъѣздъ сей мае наступити по поводу óткрыти желѣзницѣ зъ Саламанки и óтбудеся около половины мѣсяця грудня на граници обохъ державъ. Здаеся, що зъѣздъ сей буде мати бóльше значенье якъ лишь цѣль чистои куртоазiи, бо обохъ монархóвъ маютъ супроводжати также и ихъ министры. — Въ Мадридѣ були недавно великí розруси студентскí, споводованí выступленьемъ клерикалóвъ противъ бесѣды, выголошеноѝ однымъ съ профессорóвъ университетскихъ. Пóдчасъ розрухóвъ сихъ прíйшло було навѣть до бóйки мѣжь студентами а полицiею и много студентóвъ арештовано. Арештованыхъ выпущено вже на волю.

НОВИНКИ.

— **Загальный першíй збóръ „Товариства руснихъ женщинъ въ Станиславовѣ“** óтбудеся въ Станиславовѣ дня 8 м. грудня с. р. Рóвночасно съ загальнымъ зборомъ óтбудеся музикально декляматорскíй вечеръ. Близша програма вечерка буде подана въ „Дѣлѣ“ пóзнѣйше. Редакцiя мае въ рукахъ статутъ „Товариства руснихъ женщинъ въ Станиславовѣ“ и небавомъ подѣлится нимъ съ своими читателями.

— **П. Володиславъ Федоровичъ,** властитель Óкна, выѣхавъ уже до Вѣдни, яко одинъ съ руснихъ депутатóвъ въ справѣ свутско-василiяньскоѝ.

— **Дръ Иванъ Горбачевскiй,** надзвычайный профессоръ медицiньскои хемiи на ческóмъ университетѣ въ Празѣ, именованый звычайнымъ профессоромъ того-жь предмету.

— **Вечерокъ въ честь памяти М. Качковского,** óтбувшíйся въ недѣлю дня 11 (23) с. м., выпавъ въ загалѣ удачно. Хоръ „Акад. Кружка“ óтспѣвавъ добре пѣснь „Хто за нами, Богъ за нимъ“ а óттакъ п. М. выголосивъ стихъ Б. А. Дѣдицкого. Соловый квартетъ óтгравъ хорошо „Серенаду“, а хоръ óтспѣвавъ пѣснь Воробкевича „До зазулѣ“. Друга часть вечерка т. е. аматорске представленье комедiи Фредры „Трудный выбóръ“, вышала також добре. Въ грѣ óтзначились особливо п. Я. въ роли старого кавалера Намысловского и п. Д. въ роли Бывальского. Не менше óтзначились грою також и всѣ дилетантки. Танцями забавлялася численна молодѣжь весело ажь до 5 годины рано.

— **Доповняючíй выбóръ** одного члена рады повѣтовои въ Тернополи зъ курiи громадъ сельскихъ розписаный на день 30 грудня с. р.

— **Институтъ Ставропигiйскiй** покликавъ на директора своеи печатнѣ на мѣсце покóйного Ст. Гучковского Iосифа Тарнавского, Русина родомъ зъ Снесѣня. П. Тарнавскiй óтбувъ першу практику свою въ печатни ставропигiйскóѝ, а коли скóнчивъ першу науку, сов. В. Ковальскiй выславъ бувъ его до Пряшева на Угорщанѣ, зъ-óткиднъ óнъ дóстався óттакъ до Вѣдня а пóзнѣйше до Петербурга, де доси проживавъ.

— **Илюстрацiя до óтносинъ нашого народного шкóльництва.** Въ селѣ Ракова въ Самбóрщинѣ, де жiютъ самí Русины греческого обряду, а тóлько кóлькохъ латинникóвъ, але руской народности, — есть въ школѣ языкъ выкладовый польскiй.

— **Учителѣ народнí** при класахъ паралельныхъ округа теребовельского не получаютъ вже óтъ мѣсяцѣвъ своеи платнѣ. Чи нема въ Галичинѣ жадноѝ власти, котра-бы займилася сими мучениками?

— **Холера въ Парижи** майже вже зовсѣмъ устала и длятого префектура Секваны перестала оголошувати бюлетины.

— **Обжалованье по смерти.** О. Игнатiй Нападiевичъ, гр. кат. парохъ въ Ланóвцяхъ, попавъ на доносъ якогось Маркила Мильера въ слѣдство карне за образу маестату. Заразъ въ самóмъ початку слѣдства прокураторiя óтступила óтъ обжалованя о. Нападiевича, але не знайшла также достатотныхъ причинъ, щобы выточити Мильерови процесъ за клевету. Тогды постановивъ о. Нападiевичъ самъ выточити процесъ Мильерови и за его инiцiятивою розпочалося слѣдство въ окружнóмъ судѣ въ Тернополи и бувъ вже вызначеный день розправы. Тымъ часомъ с. Нападiевичъ померъ, а въ его имени станувъ до розправы адвокатъ дръ Лучаковскiй, заосмотреный повномочiемъ, выставленымъ покóйникомъ въ имени своѣмъ и своихъ дѣтей. Защитникъ обжалованого дръ Макъ спротивився сему; судъ однакожь перевѣвъ розправу и засудивъ Мильера на 3 мѣсяцѣ тяжкои вязницѣ. Цѣла справа оперлася на послѣдокъ о найвысшiй трибуналъ касацiйный и сей знесъ першíй вырокъ, мотивуючи се внесенье тымъ, що право до внесеня скарги субсидiярноѝ есть признане лишь власнóй особѣ пошкодованого, а тымъ самымъ не надаеся до перенесеня на другихъ. По смерти управненого не мае отже нѣхто права, анѣ кревнй анѣ установленый ще за жита повномочникъ, попирати дальше обжалованье.

— **Посолъ Матковскiй,** зложивъ свóй мандатъ до сейму. Польскí газеты, котрí о тóмъ донесли, не подаютъ причины зложеня мандату.

— **Въ справѣ перенесеня россiйского консулату** въ Бродóвъ до Львова доносятъ до „N. fr. Presse“ зъ достовѣрного жерела, що россiйске правительство постановило не переносити консулятъ до Львова, позаякъ ся справа на теперь не далась-бы перевести.

— **На посаду субститута нотарiяльного** въ Равѣ рускóѝ (въ наслѣдокъ смерти нотаря Гурки) розписаный конкурсъ. Подання въ óтповѣднóѝ формѣ и дорозѣ треба внести до ц. к. палаты нотарiяльноѝ найдальше до 2 грудня с. р.

— **Въ Гернальсъ коло Вѣдня** затроилося фальшоваными виктуалями не 30 лишь якъ оконстатовано 25 особъ. „Передъ склепомъ купця, óтъ котрого походили мука и смалець, котрыми тóлько людей затроилося, зóбралася 21 с. м. велика товпа людей и хотѣла цѣлый дóмъ зруйнувати. Лишь енергичне выступленье полицiи змогло товпу повздержати óтъ такоѝ мести. Склепъ Мозера замкнула полиция; такъ само замкнено также и той магазинъ зъ котрого Мозеръ бравъ муку для себе. Що властиво було въ муцѣ причиною затроеня, доси невыслѣдила хемична анализа. Говорятъ, що до муки дóстався случайно аршеникъ наставленый на мыши въ склепѣ Мозера.

— **Въ справѣ будынку почтового** у Львовѣ доносятъ, що наколи новый будынокъ буде выстав-

ленный на грунтѣ належачôмъ до рускои семинарiи духовнои, то на улици Кароля Людвика або на площади Марiяцкôй буде поставлена филiя сего уряду, котра такъ само буде урядувати якъ и головна почта, т. є. буде выплачувати переказы, прiймати пакунки и т. д.

— **На бенефисъ** артиста рускои сцены п. Константина Пôдвысоцкого буде представлена въ суботу въ рускôмъ театрѣ комедiя „Ксантыпа зъ надъ Полтвы“. П. Пôдвысоцкiй давъ вже тôлько доказôвъ своеи здôбности артистичнои и щирои працѣ, що львôвска публика руска вволитъ без перечно радо поспѣшити на представленье суботнѣйше и заплитъ заслуженому артистѣ найлѣпше въ сей способъ свою симпатiю и прихильнôсть.

— **Баронъ Ромашканъ** зъ Городенки выбраный 44 голосами посломъ до рады державнои въ бôльшихъ посѣлостей въ окрузѣ коломыйскôмъ.

— **Замкненье базару.** Въ котрôмсь зъ львôвскихъ базарôвъ жидôвскихъ въ рынку, пôдозрѣныхъ въ загалѣ о продажъ рѣчей шкôдливыхъ здоровью, куплено недавно ляльку помальована шкôдливою фарбою. Двое дѣтей, що сею куклою гралися, занедужали досыть сильно въ наслѣдокъ затроенiя. Здаеся, що въ сеи причины замкнено одинъ зъ сихъ базарôвъ. Слѣдство судове ведеся.

— **Именованя.** Львôвскiй высшiй судъ краевый именувавъ канцелистôвъ судôвъ окружныхъ: Казимира Лоцушаньского въ Самборѣ и Францишка Аксентовича въ Станиславовѣ адъюнктами канцелярiйными.

— **Процесъ анархистôвъ.** У Вѣдни розпочався вчера процесъ противъ 20 анархистôвъ, котрi въ тайнôй друкарни выдавали анархистично-революцiйнi письма и ихъ розширяли. Розправа потреваe три дни.

— **Станъ воздуха.** Отъ 48 годинъ маемо у Львовѣ сильну заметѣль. Снѣгъ грубою веротвою покрывъ улицѣ такъ, що трудно до домôвъ добитись: сторожѣ майже не въ силѣ позмѣтати снѣгъ зъ передъ брамъ и тротуарôвъ. Особливо сильною стала заметѣль нынѣ зъ рана; на улицяхъ снѣта не можна було добачити. Людей, що змушенi выходити, такъ обсыпувало снѣгомъ, що навѣть добре знакомѣ лишь съ трудностею могли розпôзнатись. Вчера переставъ трамвай ходити, а для фiякрôвъ настало жниво, бо казали собѣ платити за ѣзду до котрого небудь двôрця желѣзницѣ аж по 2 зр. а навѣть и бôльше — звычайна такса выноситъ 60 кр. Заметѣль здаесь розтягнулась на цѣлый край. — Зъ Залѣщикъ доносятъ, що Днѣстеръ почавъ мерзнути и въ наслѣдокъ того комуникацiя перервана.

— **Дрôбнi вѣсти.** Депутацiя соймова пôдъ проводомъ маршалка съ подякою до цѣсаря за помôчь пôдчасъ повени выѣде съ початкомъ грудня до Будъ-Пешту, де 4 грудня с. р. стане передъ цѣсаремъ. — Урядники и слуги державнi будутъ на шляхахъ желѣзниць державныхъ платити ôтъ теперь за себе и свою родину якъ такожъ и пакунки лишь половину цѣны. — 1000 марокъ въ золотѣ дарувавъ гр. Ст. Потоцкiй въ Бережанахъ на руки бурмистра бережаньского п. I. Гертлера для розданя бѣднымъ вдовамъ и сиротамъ пôдъупавшихъ родинъ христiяньскихъ. — Наетка Н. зъ Угерска 16-лѣтна служниця въ домѣ пôдъ числомъ 10 при улици Оссолиньскихъ, запалила минувшои суботы на собѣ одѣжъ, наливаючи нафту до лямпы, и страшно попеклася! Нещасливу ôтвезено до шпиталю, де вчера закôнчила житье. — Пôдъофициръ Лопатыньскiй, що стрѣливъ бувъ недавно до полковника Седльмаера въ Тѣшинѣ а ôттакъ хотѣвъ себе выстрѣломъ убити, жiе ще и, якъ доносятъ „Gwiazdka Cieszyńska“, есть можливымъ, що выздоровѣе. Велике враженье выкликала тутъ ся обставина, що полковникъ Сельдмаеръ дôзнавъ вже бувъ подôбного атентату, коли служивъ при маринарцѣ: жовнѣры були кинули его въ воду. — Въ Радеховѣ украдено п. Емилiи Бѣлякъ 200 зр. въ сорокôвцахъ, пôвсорокôвцахъ, талярахъ, рублахъ и другихъ грошахъ, ôттакъ золотѣ ковтки, обручку и перстень съ серцемъ.

Вѣсти зъ Аепархiи Львôвскои.

На конкурсъ розписана капелянiя Убинье, над. прив., дек. бужского; речинець до 17 сѣчня 1885 р.

Завѣваный до канон. институцiи о. Захарiя Пôдляшецкiй на Монастыриска, деканата бучацкого.

Канон. институцiю получили оо. 1) Iосифъ Терешкевичъ на Любшу, дек. журавеньского; 2) Iоанъ Билинкевичъ на Дмитровичѣ, дек. львôвско-загородского. 3) Захарiй Пôдляшецкiй на парохiю Монастериска; 4) Николай Марморовичъ на пар. Загôрье.

Сотрудництво прив. въ Рассохачи, деканата окальского, получивъ о. Володимиръ Карачевскiй.

Митроп. консисторiя: 1) годится, щобы о. Вас. Крынiцкiй зôстався дальше на администрацiи Лукавицѣ нижнои, и поручила стрыйскому урядови деканальному, щобы звернувъ презентацiйну грамоту на Добростаны; 2) позволяе о. Данилу Крущѣ, пароху Пôдгорець, щобы до канон. институцiи на парохiю Пôдберезцѣ явився пôзнѣйше; 3) затвердила поручене завѣдательство ex currendo Яблонова сусѣдному пароху зъ Сухостава, о. Николаю Мелешкевичу; 4) згодилася на порученье завѣдательства ex currendo парохiи Вирова, на часъ слабости о. Урацкого, о. Юлiяну Твардiсвичу, завѣдателю Якимова.

Продовженье конкурсового речинця до убѣгательства на парохiи Ермакôвка, дек. кудрынецкого, Опришôвцѣ, дек. станиславôвского и Переросль, дек. надвôрнянъского, продовженый речинець до дня 15 грудня замѣсть якъ давнѣйше до 27 падолиста.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

— **Музика до „Кобзаря“ Тараса Шевченка.** Спѣвы на жѣночiй та чоловѣчiй голосы — склавъ Микола Лисенко. 1) „Ой одна я одна, якъ былинка въ поли“, на сопранъ, 30 копѣекъ. — 2) „Туманъ, туманъ долиною“, на сопранъ, 30 коп. — 3) „На горѣ коло броду“, на сопранъ, 30 коп. — 4) „Садокъ вишневый коло хаты“, на сопранъ або теноръ, 30 коп. — 5) „Ой чого ты почорнѣло зеленое поле?“, на баритонъ, 30 коп. — 6) „На що менѣ чорнiй бровы“, на сопранъ або теноръ, 40 коп. — 7) „Ой люлѣ, люлѣ“, на сопранъ, 30 коп. — 8) „Якъ бы менѣ мамо намисто“, на сопранъ, 30 коп. — 9) „Надъ Днѣпровою сагою“, на контръ-альтъ, 50 коп. — 10) „Сонце заходитъ“, трiо на 2 сопраны и теноръ, 80 коп. — 11) „Полюбилася я“, на меццо-сопранъ або альтъ, 40 коп. — 12) „Закувала зозуленька“, 40 коп. — 13) „Утопгала стежечку черезъ яръ“, 75 коп. — 14) „И богата я, и вродлива я“, на контръ-альтъ, 30 коп. — 15) „Минаютъ днѣ, минаютъ ночѣ“, на баритонъ, 40 коп. — 16) „Огнѣ горитъ“, на теноръ, 20 коп. — 17) „Огнѣ горитъ“, на баритонъ, 20 коп. — 18) „Ой Днѣпре мôй, Днѣпре“, спѣвъ Яремы зъ „Гайдамакôвъ“, на баритонъ, 30 коп. — 19) „Гетьманы, гетьманы“, зъ уступу „Свято въ Чигиринѣ“ зъ „Гайдамакôвъ“, на баритонъ, 30 коп. — 20) „Не женися на богатôй“, думка на баритонъ, 20 коп. — Всѣ тiи композицiи набути можна въ книжнôмъ магазинѣ Болеслава Корейна въ Кiевѣ.

— **„Козацкая дума о трехъ Азовскихъ братяхъ“** въ пересказѣ съ объясненiями и розборомъ ея. Публичная лекцiя М. А. Андрѣевскаго“. Одесса г. 1884. Цѣна безъ пересылки 60 к. Набути можна въ книжнôмъ магазинѣ В. В. Дьяконова въ Кiевѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (114—?) поручае

конякъ лѣчущiй, правдивый французскiй

въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожъ малягу.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такй, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(20—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонценцiю въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ

Дръ Щастный Сельскiй

бувшiй асистентъ професора болѣзней жѣночихъ университету вѣденьского, Дра бар. 1082 К. Рокитаньского 12—?

переселився до Львова

и ординуе яко спецiялистъ въ жѣночихъ болѣзняхъ и операторъ ôтъ 2-гои до 3½ годины по полудни въ своемъ помешканю

при улици Чарнецкого ч. 2.

Для Кракова и Львова

якъ также для всѣхъ бôльшихъ мiсцевостей Галичины прiймае одно велике заведенье для убезпеченъ въ дѣлѣ убезпеченъ на житье агентôвъ головныхъ, повѣтовыхъ и мiсцевыхъ, потому такожъ розъѣздныхъ и збирачôвъ. Письменнѣ оферты прiймае бюро авонсове и експедицiйне Moritz Stern Wien I Wollzeile 22.

1221 3—3

Велика партiя останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одягъ мужескй, на загортки, жѣночй мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночй плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Остатки не до вподобы принимаемся назадъ. Вѣдрiй высылаютъся по приславю 10-крейцаревои марки.

1061-37-52

Найбôльшiй складъ нотъ

до граня и до спѣву

НА ПРОДАЖЪ И ДО ПОЖИЧАНЯ.

НАЙСВѢЖѢЙШЙ НОВОСТИ

въ Читальни

ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА

1004 21—24 пôдъ зарядомъ

К. ВИЛЬДА

во Львовѣ,

улиця Академична ч. 3.

КОБЗАРЬ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Книжочка I.

Выбôръ найкрасшихъ поезiй Шевченковыхъ для молодежи рускои (сторôнъ 96) съ портретомъ поета и вступнымъ словомъ.

Одинъ примѣрникъ зброшурованый коштуе 30 кр. (съ почт. пересылкою 35 кр.) — справленый въ полотно 40 кр. (съ почт. перес. 45 кр.)

Кто купуе наразъ 9 прим. за готôвку дôстае 1 даромъ. Замовлятй можна черезъ редакцiи „Дѣла“, „Зорѣ“, „Батькôвщины“ и „Нового Зеркала“. (36—?)

NEUE (13.) UMGEARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.

240 HEFTE ODER 16 BÄNDE.

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

Mit Abbildungen und Karten.

Preis à Heft 30 kr.

VIERHUNDERT TAFELN.

JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. Ö. W.

5 килевй

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (52—52) ВЪ ТЕРНОПОДИ

1	бочôнка	Гегелiйского столового	2 зр. 10 кр.
1	„	Гегелiйского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведенй цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Куресъ збôжа

въ дня 22 *г.* листопада 1884.

Цѣна за 100 кильограмôвъ.

	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшеница червона	7	25	7	60
Жито	6	25	6	75
Ячмѣнь	6	50	7	25
Овесъ	5	50	5	80
Гречка	—	—	—	—
Кокорудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	7	—	9	50
„ пас.	—	—	—	—
Сочевица	—	—	—	—
Фасоля	—	—	—	—
Бôбъ	—	—	—	—
Выка	—	—	—	—
Конюшина (передна)	45	—	50	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскiй	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ вимовый	12	—	12	25
„ лѣтнiй	—	—	—	—
Ржѣ (Льнянка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль за 100 кил.	100	—	110	—

Ч. 272.

Обвѣщенье конкурсу.

Въ цѣли надання стипендiя зъ фундацiи бл. п. Франца Фронца о рôчныхъ 90 зр. а. в. оголошуеся конкурсъ.

Стипендiя ся призначена для убогихъ, добрыми обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ ôтзначаючихъ-ся ученикôвъ низшои гимназiи въ Перемышли, обряду греко-католицкого, съ выключеньемъ однакожъ — пôсля волѣ фундатора — сыновъ священикôвъ и дякôвъ.

Стипендiю тратитъ ученикъ, коли укôнчитъ низшу гимназiю або коли передъ укôнченьемъ ея перейде до якои другои гимназiи або до якого иншого наукового заклада, въ кôнци, коли не выкажеся добрыми обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ.

Право надання сеи стипендiя прислугуе товариству „Просвѣта“ у Львовѣ.

Убѣгаючй-ся о тую стипендiю маютъ внести свои подання черезъ ц. к. Дирекцiю гимназiи въ Перемышли до центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, найдальше до 20 грудня с. р., долучаючи метрику хрещеня, свѣдоцтво убожества и доказы дотычасового успѣху въ наукахъ.

Ôтъ центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта“.

У Львовѣ, дня 18 падол. 1884

Дръ Омелянъ Огоновскiй, голова.

Дръ Омелянъ Калитовскiй, секрет.

Писарь рутинованый

носѣдаючiй практику судову, политичну, нотарiяльну и автономичну, пошукуе посады яко **писарь громадскiй**, о скôлько можна у всходнôй Галичинѣ. Яко Русинъ и основатель читальнѣ въ Олеши, буде прихильный своему народови, а при своихъ здôбностяхъ (котрй высказуютъ численнй свѣдоцтва) зможе и найбôльшiй неладъ въ якôй-небудь громадѣ въ коротцѣ до взôрцевого порядку привести. Вси. Отцѣвъ духовныхъ и Честн. начальникôвъ громадъ упрашае о принятье. Адреса его: **М. Дяконъ въ Олеши, посл. почта Товмачь.** (2-?)

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

есконтуе власнй вылосованй листы, купоны, такожъ **всякй купоны** ôтъ **державныхъ ефектôвъ и заставныхъ листôвъ, удѣляе пожички за гипотекарнымъ обезпеченьемъ.**

Есконтуе векслѣ, принимае грошевй вкладки:

а) на **книжки щадничй** по 6%; б) на **текучй рахунокъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и 120-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½%, 5% и 5½%.

Заставничй ôтдѣлъ

того-жъ Заведеня **удѣляе пожички на заставы,** а именно: цѣнни ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричнй и ремѣсничй и всякй предметы, **маючй цѣнность.**

Бюро Заведеня въ власномъ домѣ при улицѣ Ôрменьскôй на I-ômъ поверсѣ. 1137 (?—?)

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 133. Львовъ, Субота 17 (29) листопада 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крóмъ русскихъ свят) о 4-óй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар. кождого 15-го а послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пóдъ Ч. 44 улица Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламації належитъ пересилати пóдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тóлько на полученіе в листѣ можье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одно-строчки початкомъ.

Реклямаціи неопечатанй пóльки отъ порта.

Предплату належитъ пересилати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ") до: Администрація часописи „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" *для Австрії* *для Россіи:*

на цѣлый рóкъ . .	12 зр.	на цѣлый рóкъ . .	12 руб.
на пóвъ року . .	6 зр.	на пóвъ року . . .	6 руб.
на чвертъ року . .	3 зр.	на чвертъ рок. . .	3 руб.
съ дод. „Библіотеки":		съ дод. „Библіотеки":	
на цѣлый рóкъ . .	16 зр.	на цѣлый рóкъ . .	16 руб.
на пóвъ року . .	8 зр.	на пóвъ року . . .	8 руб.
на чвертъ року . .	4 зр.	на чвертъ рок. . .	4 руб.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рóкъ .	зр. 5·—	на цѣлый рóкъ . .	5 руб.
на пóвъ року .	зр. 2·50	на пóвъ року . . .	2 50 кр.
на чвертъ року .	зр. 1·25		

Для Болгаріи, сербіи Россіи:

на цѣлый рóкъ	15 зр.
на пóвъ року	7·50 зр.
на чвертъ року	3·75 зр.

съ дод. „Библіотеки:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рóкъ .	19 зр.	на цѣлый рóкъ . .	6 зр.

Депутація въ дѣлахъ нашои церкви.

Кóлька разóвъ уже выказували мы приличну загальне домаганье Русинóвъ, щобъ выбрана третымъ рускимъ вѣчемъ и братствомъ Ставропигійскимъ депутація въ справѣ óтдана Добромиля и Лаврова въ руки Єзуитóвъ якъ найскорше приступили до выполненя вложеной на нéи мисіи, т. є. до предложеня цѣсареви докладныхъ информацій о станѣ нашои церкви и жадань нашого народа въ виду консеквенцій папского письма „Singulare praesidium". Нынѣ, коли приготовуючій працѣ депутаціи можна уважати скóнченими, коли появленье єи передъ тропомъ цѣсарскимъ залежитъ тóлько óтъ дня, въ котрóмъ цѣсарь присутный буде у Вѣдни и удѣлити буде авдіенціи, годится намъ застановитись зрѣло надъ значеньемъ тои депутаціи, надъ єи можливыми и сподѣваными здобутками та консеквенціями, годится намъ въ загальныхъ нарисахъ сформулувати тѣ жадання рускаго народа въ дѣлахъ церковныхъ, котрѣ зъ самои природы рѣчи повинѣ бути завершеньемъ цѣлого обширного експозе о нашихъ церковно-народныхъ справахъ.

Попередъ всего одно поясненье, хочь може и зличне для бóльшости нашихъ читателѣвъ, але не зличне для многихъ людей, котрѣ уперто справу т. зв. реформы Василіянъ и папского письма уважаютъ справою чисто религійною, чисто внутрѣшно церковною, а тымъ самымъ всяке вмѣшуваньe до нея людей свѣтскихъ, вѣча и депутаціи, уважаютъ рѣчею невластивою. На те мы замѣтимо, що:

1. Коли-бъ се навѣть такъ було, коли-бъ справы Добромиля и Лаврова и папского письма „Singulare praesidium" мали значенье тóлько чисто-церковне, то й тогды ще по духу нашого синодальнаго и народнаго устрою церковного, въ повнóмъ обсягу загарантованого унiею флорентійскою, свѣтскій члены нашои церкви мали-бы право въ тыхъ дѣлахъ забирати голосъ;

2) що однакожъ твердженье о выключно церковнóмъ значеню высше названыхъ справъ есть цѣлковито неправдиве, — се доказуе попередъ всего те, що папске письмо „Sing. praesidium" прійшло до насъ не безпосередно зъ Риму, не дорогою чисто церковною, не якъ óтношенье одной власти церковной до другой, але via Вѣдень, via правительство австрійске, — т. є. що самъ Римъ зовсѣмъ не запóзнававъ єго доносности свѣтскои, не запóзнававъ того, що папске письмо дуже широкій пускае паросли на поле права цивильного, ба навѣть на поле основныхъ законóвъ конституційныхъ, съ котрыми подекуды въ разячóй стоитъ суперечности;

3) що въ кóнци навѣть по-за тымъ правнымъ óтношеньемъ згадане папске розпорядженье, змѣряюче не тóлько до реформы Василіянъ, але до реформы цѣлого нашого духовенства, почавши óтъ епископóвъ аж до духовныхъ семинарій, — муситъ мати для насъ Русинóвъ величезне значенье суспóльне и политичне, бо мае на оцѣ цѣлковитый перестрóй въ зовсѣмъ новóмъ дусѣ одной великои, поки-що найважнѣйшои, бо интелигентнои верствы нашого народа, котра доси и въ литературѣ, и въ штуцѣ, и въ политицѣ и въ просвѣтѣ народа провадитъ всѣ змагання Русинóвъ, вплывае на народъ не тóлько морально, религійно, але и науково та политично, живлячи и пóддержуючи въ нѣмъ поббчь духа народнои свѣдоности и самостóйности також духа патріотизму австрійского, прихильности и вдячности для династіи и державы австрійскои. Въ дискусіи публичнóй, яка доси выявлувалась надъ справою тои замѣренои реформы церковнои, тая послѣдна точка, здаесь намъ, була доси непропорціонально замовчувана. Польскій органы, добре поінформованій о донесности цѣлои справы, замовчували єи зъ умыслу, бо въ ихъ интересѣ лежало — представити розпорядженье папске яко актъ чисто церковный, бо въ такóмъ разѣ интервенція свѣтскихъ Русинóвъ зроблена-бы була coram populis неувѣстною, а опозиція духовенъства тымъ лекше мусѣла-бы бути подавлена церковною дисциплиною. Дивнѣйшимъ може выдатись те, длячого и деякій рускій часопись також замовчували о политичнóй донесности сеи справы. Мы постараемось выяснити се нишимъ разомъ, хочь прійдесь намъ ту ткнути деякихъ дуже дразливыхъ и болючихъ бокóвъ нашого политичного жита; на теперь вдоволимось тóлько сконстатованьемъ того факту, що справдѣ политична донеслóсть задуманои Римомъ реформы доси за мало була дискутована, значитъ, не досыть ясно проявилася въ свѣдомости нашого народа.

О кóлько знаемо, депутація наша и тую точку зрѣло розважила, хочь звѣстно, не можемо en detail знати, до якихъ выводóвъ дóйшла въ тóмъ взглядѣ. Впрочѣмъ здаесь намъ, що великихъ рóжницъ въ тыхъ выводахъ и бути не може. Попередъ всего не може и не повинно бути рóжниць въ становищи политичнóмъ, на якóмъ повинна поставитись депутація. Есть се подвóйне, а прецѣ на разѣ нероздѣльне становище: *самостóйность рускаго 20-милiонового народа и угрунтована 100-лѣтнюю исторiею та великими добродѣйствами пануючои династiи — незрушена прихильность галицкихъ Русинóвъ до трону и до цѣлости монархiи австрiйскои.*

Тóлько таке становище робитъ можливою и депутацію и єи доступъ до трону, робитъ можливымъ якій-небудь, хочь-бы тóлько моральный єи успѣхъ. Дивлячись на дѣло римскои реформы зъ становища самостóйности рускаго народа, загарантованои основными законами державными, кождый неупередженый муситъ признати, що тóй самостóйности черезъ папске розпорядженье наноситься тяжкій, майже смертельный ударъ, бо нищится не тóлько самостóйнóсть нашои церкви, але и єи народный характеръ, нищится та жива связь мѣжъ нашимъ духовенъствомъ и народомъ, котра доси була основою якого-такого поступу нашого. А зъ становища интересóвъ монархіи австрійскои задумана Римомъ реформа о тóлько муситъ показатись шкóдливою, що змѣняе до самои основы той елементъ нашои суспóльности, котрый доси бувъ головнымъ защитникомъ и поборникомъ идеѣ австрійскои въ нашóмъ краю, змѣняе єго въ дусѣ римскóмъ, въ дусѣ космополитизму католицкого. Може бути, що правительство австрійске, стоячи теперь въ добрыхъ зносинахъ съ Римомъ, надѣеся óтъ такъ зреформованого духовенъства бóльшои пóдмоги и пóдпоры, нѣжъ óтъ теперѣшнего рускаго духовенъства, бóльше свобóднаго и самостóйно мыслячого, нѣжъ се можливе въ рамкахъ римско-католицкои организаціи, — але не слѣдъ забувати того, що денаціонализованье нашого духовенъства дуже легко може пóрвати тую живу нитку довѣрія, котра теперь звязуе наше духовенъство съ народомъ, що народъ той, стративши довѣріе до реформованого духовенъства мóгъ-бы швидко остатися безъ властивыхъ провóдникóвъ, безъ духовои пóддержки, выставленый на всѣ непріязнй вплывы и агитаціи, безпомóчный у всякихъ грядущихъ бурахъ и заколотахъ политичныхъ. Впрочѣмъ не слѣдъ бы нѣколи австрійскому правительству забувати, що Галичина, а особливо всхóдня Галичина есть въ певнóмъ взглядѣ авангардою австрійскои имперіи, що óтъ сильного становища тои авангарды у всякихъ можливыхъ конфликтахъ дуже богато може залежати, а що скрѣпленье идеѣ австрійскои въ Галичинѣ залежитъ не óтъ чого иншого, якъ тóлько óтъ скрѣпленя становища Русинóвъ и патріотичного рускаго духовенъства, óтъ звязаня тыхъже Русинóвъ съ цѣлостею держави дiаментовыми узами справедливости и пóдмоги для ихъ мирного національного и церковного розвою. Але въ виду грядущихъ а неохибныхъ обставинъ историчныхъ руйнувати на тóмъ важнóмъ становищи старй и выпробованй опоры въ тóй цѣли, щобъ на ихъ мѣсце побудувати новй зъ матеріялу сумнѣваной тревалости, — се може бути згóдне съ космополитичными выглядами курiи римскои, але нѣколи — здаесь намъ — не може згоджуватись съ добре понятымъ интересомъ Австрiи и єи цѣлости державнои.

Ставши на тóмъ твердóмъ становищи, запытаймо самй себе: чого може надѣятися и чого повинна домагатися наша депутація у Вѣдни? Що до надѣѣ на успѣхъ, то не робѣмъ собѣ нѣякихъ иллюзій. Справы нашй у Вѣдни стоятъ зовсѣмъ не такъ, якъ стояли н. пр. въ 1848 роцѣ або й деколи пóзнѣйше. Политика и парламентаризмъ числятся тóлько съ силою, а силою парламентарною мы не єсьмо. Въ спóльныхъ делегаціяхъ анѣ въ палатѣ панóвъ мы не маемо анѣ одного свого заступника, въ радѣ державнóй и въ соймѣ краевóмъ мы зредуковани до minimum, — значится, на поли парламентарныхъ змагань мы майже не можемо въ данóй хвили числити на нѣяку пóдмогу. Правда, по-за парламентаризмомъ, а подекуды й по надъ нимъ стоитъ династія, представниця идеѣ цѣлости державнои и традицій историчныхъ, становличихъ основу тои цѣлости. Хочь династія, вóйшовши на дорогу конституційну, въ справахъ политичныхъ оперуе при помочи машины парламентарнои, то все таки съ поодинокими краями и народами монархіи вяжутъ єи давнѣйшй, нѣжнѣйшй нитки родовыхъ та особистыхъ зносинъ, память давныхъ взаимныхъ услугъ та добродѣйствъ. Отъ до тыхъ то нѣжнѣйшихъ а глубшихъ звязкóвъ мы Русины мусимо апелювати тамъ, де машина парламентарна гнете насъ або обминае.

Намъ сказано и сферы урядовй повторяютъ намъ, що згадана реформа есть тóлько пробою, що Єзуиты по якóмсь часѣ, по 20 чи кóлько тамъ лѣтахъ будутъ óткликанй зъ Добромиля. Але-жъ 20 лѣтъ въ нашихъ часахъ то пóвъ вѣчности! А впрочѣмъ що-жъ мы можемо, що муситъ народъ нашъ подумати о правительствѣ, котре для догоды забагнямъ якои-бъ тамъ нѣ було внѣшнои силы позволяе робити подóбнй пробы, подóбнй — скажемъ отверто — вивисекціи на живóмъ членѣ живои цѣлости? „Fiat experimentum in anima vili", — але хиба-жъ то мы въ Австрiи дóйшли вже до того, щобъ могли бути уважанй за таку anima vilis? Нѣ, мы того не припускаемо! Мы вѣримо въ те, що мы въ Австрiи народъ, бодай de jure повноправный и свобóдный, и та вѣра есть ще одною пóдставою нашого прибѣганя до трону цѣсарского.

Мы не можемо и не хочемо пресумувати того, що узыскае наша депутація въ Вѣдни. Намъ досыть знати те, що мы въ данóй хвили не поступаемо яко политики, бо на те не маемо политичнои, парламентарнои силы, — але сповняемо свóй обовязокъ яко Русины и яко патріоты, вказуючи моральнымъ актомъ депутаціи до трону суть и консеквенціи справы. Очевидна рѣчь затымъ, що актъ нашъ попередъ всего може и муситъ мати значенье моральне. Чи буде мати значенье актуальне, — се залежитъ не óтъ насъ, але óтъ децизіи монаршои. Óтъ насъ залежитъ тóлько те, щобъ актъ сей мавъ якъ найбóльшу моральну вагу, т. є. щобъ домаганя, предложенй депутацією до трону, не сходячи зъ грунту политичнои можливости и реальности, рóвночасно не сходили зъ грунту принципіальнои обсягlости и ясности. Вже зъ того, що доси сказано, можна легко выснувати въ загальныхъ нарисахъ суть тыхъ домагань. Они повинй обнимати точки дотыкаючй загварантованя автономіи нашои церкви и захованя та розвою єи внутрѣшного, якъ и властивого характеру. Що до автономіи церковнои, такъ тутъ выпадало-бъ жадати попередъ всего, звѣстно, усуненя Єзуитóвъ зъ монастырѣвъ и óтдання тыхъ-же монастырѣвъ въ руки властивыхъ Василіянъ; дальше гарантій, що й на будуще подóбнй пробы не будутъ робитися съ нашою церквою, т. є. óтновленя и повнои реституціи первѣстного акту уніи флорентійскои, на котрои основѣ мы опираемось. Що-жъ тыкаясь дальшого внутрѣшного розвою нашои церкви, такъ тутъ треба домагатися попередъ всего якъ найскоршого обсадженя львóвскои митрополіи, якъ найскоршого креованя епископства станиславóвского и наданя черезъ те можности нашому духовенъству до скликаня провинціального синоду, котрый бы взявъ въ свои руки и перепровадивъ въ дусѣ нашои церкви всяку реформу чи то Василіянъ чи и иншихъ церковныхъ институцій, яка-бы тóлько показалася потрѣбною. Не менше потрѣбнымъ для збереженя синодально-народного характеру нашои церкви и для запоруки єи дальшого розвою въ дусѣ потребъ народныхъ есть допущенье óтпоручникóвъ свѣтскихъ до нарадъ надъ всякими важнѣйшими дѣлами церковными. Мы маемо институцію, котрóй подóбна ингеренція була признана и затверджена не тóлько королями польскими, але й цѣсарями австрійскими: есть нею Ставропигійске братство.

Се були-бы по нашóй думцѣ тѣ основы и тѣ жадання, котрѣ повинній-бы бути мѣжъ иншимъ представленй цѣсареви. Не маючи гадки зъ свого боку накидувати що-небудь депутаціи, въ котрóй нашъ народъ поклавъ повне довѣріе, мы уважали своимъ обовязкомъ дати прилюдный выразъ тымъ думкамъ, поглядамъ и надѣямъ, якй съ самымъ выображеньемъ депутаціи въ умѣ кождого щирого Русина неорозрывно вяжутся.

ТОРЖЕСТВО ИНСТАЛЯЦИ КРЫЛОШАНЪ ВЪ ПЕРЕМЫШЛИ.

(*Конецъ.*)

Якъ вгадано въ попереднóмъ числѣ „Дѣла", на торжество перемыске наспѣло 25 телеграмъ привѣтныхъ вó всѣхъ сторóнъ перемыскои епархіи. Всѣ телеграмы дышатъ одным духомъ — вдячностею и любовію до до Впр. еп. Іоана и благожеланнями новымъ крылошанамъ. Наводимо всѣ телеграмы въ повнóй ихъ основѣ.

1. Щавне. Многая лѣта нашому Преосв. владыцѣ и его крылошанамъ. — Русины-Ломки.

2. Рава руска. Нашому князю и милостивому архіерею въ торжественный день поставленя достойниковъ церкви преданий желаня: Проживай намъ Преосвященный въ крѣпкóмъ здоровю, разомъ съ своими Высокоповажаными совѣтниками въ славу церкви, честь Руси и благо народа многая лѣта! — Русины Угнóвскй.

3. Мушина. Многая лѣта архіереевi, батькови нашому, и его подвижникамъ крылошанамъ. — Русины Сандецкй.

4. Устрики. Духовенъство деканата устрицкого дякуе сердечно Вашому Преосвященьству за поставленье днесь єпархіи и желае добра церкви и народа свого, а возлюбленному отцю владыцѣ пересылае „многая лѣта"! — Карпякъ, деканъ.

5. Цѣшанóвъ. Складаючи сердечну сынóвску подяку Вашому Преосвященьству за поставленье членóвъ свѣтлого Собору, желаемо щаслывыхъ „многая лѣта" и витаемо сердечными желаннями новопоставленыхъ Воеч. крылошанъ. — Óтъ имени клира любачѣвского: Сембратовичъ, деканъ.

6. Ярославъ. Да благословитъ Господь отъ Сіона батька владыку и окружаючихъ его свѣтлыхъ крылошанъ! — Именемъ преданного ярославского клира деканальнаго: Матюкъ, дек.

7. Жовквъ. По поводу номинаціи крылошанъ капитулы пересылаю именемъ деканата жовквскаго нашому Преосв. архіерею и всѣмъ поставленымъ днесь крылошанамъ сердечнй поздоровленя и многая лѣта! — Лаврентій Дрималикъ.

8. Ярославъ. Честь и слава любимому архіерею и свѣтлымъ крылошанамъ трудящимся о благо святои церкви и народа. — Рускій жителѣ Ярослава.

9. Комарно. Довгі ожидана сповнилася доперва нынѣ стараньомъ Вашого Впреосвященьства на чолѣ нашои церкви и нашого народа. Стало поважне число Мужѣвъ повныхъ нашого довѣрія, для того не можемо въ такъ велике торжество не заслати горячихъ молитвъ до Всевышнёго, щобы зволивъ нашому князю-владыцѣ, вразъ изъ поставлеными достойниками управляти нами зъ владычого престола земель перемыскихъ для добра рускои церкви и рускаго народа. Многая лѣта и многая лѣта! — Декан. горожаньскій.

10. Белзъ. Въ той торжественный день засылаємо найщирші желания нашому найдорожшому архіерею и ново поставленымъ достойникамъ церкви и молимо Всевышнёго, щобы позволивъ трудитися въ славу церкви и добра народа пѣдъ милостивымъ правленьемъ нашого улюбленого владыки! — Русины белзкѣ.

11. Турка. Филія общества им. Качковского въ Турцѣ заявляе по причинѣ торжественои инсталяціи Впр. крылошанъ велику свою радѣсть. Богъ да крѣпитъ силы Вашого Преосвященьства на многая лѣта! — Салямонъ.

12. Сокаль. Преосв. владыцѣ-батькови и зѣбранымъ нынѣ новымъ достойникамъ капитулы, пѣдносятъ вѣрнѣ свои покѣрнѣ благожелания: жійте многая лѣта и трудѣтся въ благо церкви нашои. — Въ имени деканата сокальского: Крыницкій.

13. Турка. Священьство деканата Высочаньского подѣляе вповнѣ радѣсть, яка одушевляе нынѣ цѣлу епархію черезъ здѣланье на предоставленье нашимъ цѣсаремъ нашому священьству такъ великои чести поставленьемъ єрархіи. Честь тая ѣтдѣловуе и на нашъ деканатъ черезъ именованье нашого декана почетнымъ крылошаномъ. Дякуючи Вашому Преосвященьству яко виновнику тои чести и радости, заявляемо сынѣвску нашу приклоннѣсть. Всевышній да крѣпитъ Вашѣ силы и кожде благе намѣренье благополучно и въ успѣхъ приведе. Слава Вамъ и всѣмъ нашимъ крылошанамъ! — Прухницкій, Чайковскій, Салямонъ, Полянъскій.

14. Переворскъ. Да живе князь нашъ владыка и всѣ его крылошане въ многая и благая лѣта. — Русины Мазуры.

15. Дрогобычъ. Ихъ Преосвященьству и всѣмъ зѣбранымъ крылошанамъ по причинѣ такъ незвычайного торжества складаемо нашѣ горячѣ желания въ многая лѣта! — Деканатъ дрогобыцкій.

16. Дынѣвъ. Да крѣпитъ Всевышній сылы В. Преосвященьства въ здоровю и благополучію для блага церкви и преданного клира въ многая лѣта. — Клиръ деканата бирчаньского. Желехѣвскій, деканъ.

17. Лѣско. Русины Лѣска въ сыновнѣй преданности привѣтствуютъ Преосвящ. Владыку и Впр. крылошанъ. — Новакъ.

18. Кристинополь. При нынѣшнѣмъ радѣстнѣмъ епархіяльнѣмъ торжествѣ сердечнѣ многолѣтства для Вашого Преосвященьства и Впр. инститyючихъ-ся крылошанъ! — Въ имени окрестного белзкого клира: Чернецкій.

19. Рыманѣвъ. Дуже рѣдке торжество ѣтбуваеся нынѣ у В. Преосвященьства. Соборъ нашого клироса привѣтствуе за стараньемъ В. Преосвященьства нынѣ вельми поважне число новыхъ достойныхъ своихъ членѣвъ. На тую вѣсть спѣшимо и мы зъ вдячностя съ искреннымъ желаньемъ. Да живе намъ Єго Преосвященьство киръ Іоанъ и новѣ достойники, да Богъ и нынѣ прануємый св. архистратигъ Михаилъ, хоронитъ Ихъ въ благо нашои церкви и рускаго народа въ многая и благая лѣта! — Викторъ Салямонъ, Копыстяньскій, Дуркотъ.

20. Турка. Пѣдъ проводомъ В. Преосвященьства, яко первого подважника на поприщи св. церкви и рускои народности, совершаеся торжество инсталяційне крылошанъ на радѣсть тутешныхъ Русинѣвъ. Заявляемо нашу сынѣвску преданнѣсть: да живе нашъ Преосвященный князь церкви съ ново-поставлеными крылошанами! — „Народна Рада въ Турцѣ".

21. Вѣдень. Да спасе и удержитъ Всевышній нашого архіерея посередъ ново-поставленыхъ крылошанъ многая лѣта! — Русины вѣденьскѣ.

22. Краковъ. Урадуваній Русины краковскій зъ поставленя новои ієрархіи пересылаютъ любезнѣйшому архіереєви, окруженому крылошанами, желанье многихъ и благихъ лѣтъ въ славу церкви и спасенье народа рускаго!

23. Старе мѣсто. Преосвященный архіерею! При торжествѣ дня, котрого В. Преосвященьство творителемъ, всенижайше проситъ деканатъ, середъ котрого колись то княжѣ дворы, пранати желания, щобы В. Преосвященьство утѣшалися крѣпкимъ здоровѣмъ, милымъ благоденьствомъ съ всѣми крылошанами въ многая лѣта! — Волошиньскій, деканъ Ильницкій.

24. Турка. Священьство деканата жукотыньского высказуе симъ въ день торжественный инсталяціи 2 крылошанъ-пралатѣвъ, 2 крылошанъ соборныхъ и 6 крылошанъ почестныхъ свою велику радѣсть, видитъ бо въ тѣмъ торжествѣ будуче благостояньe нашои св. церкви, нашого св. обряду и нашого народа рускаго. Высказуючи нашу сынѣвску преданнѣсть В. Преосвященьству яко первому и нарядѣйшому покровителю нашому, чуемося бути зъ поводу нынѣшного торжества скрѣплеными въ нынѣшныхъ для насъ тяжкихъ часахъ до дальшого подвигу для добра нашои св. церкви и народности, благаючи Всевышнёго для В. Преосвященьства и Впр. крылошанъ довгоденьства и всякого благополучія! — Турчмановичъ, Калимонъ, Яновскій и проч.

25. Турка. И надъ Бескидомъ бье руске серце вдячне для свого владыки. Пріймѣтъ затымъ благосклонно, Преосв. архіерею, въ кружку сегодня торжественно зѣбраныхъ преч. Достойникѣвъ, протоереѣвъ и ново-именованыхъ крылошанъ ѣтъ смиренного, помимо всякихъ ударѣвъ судьбы нѣрко трудячогося въ винограднѣ Христовѣмъ служителя, той щиро-рускій привѣтъ: Да живе нашъ доблестный, боголюбивый князь владыка Іоанъ, и всѣ его заслужені протоереѣ и промованѣ сегодня многонадѣйнѣ крылошане совѣтники для блага церкви и народа рускаго на многая лѣта! — Щастный Салямонъ.

ДОПИСИ.

Зъ Скалы.

(*Открытие читальнѣ*). Дня 9 м. падолиста ѣтбулося въ Скалѣ торжественне ѣткрытье читальнѣ. — По богослуженю въ церквѣ удалися руски мѣщане и гостѣ съ о. Костецкимъ до дому п. Лотоцкого, громадского секретаря на торжество ѣткрытя. П. Лотоцкій ѣтступивъ на ѣткрытье читальнѣ 4 комнаты, а на дальшій ей ужитокъ одну комнату, за що ему выдѣлъ складае приладну подяку. Мѣжь зѣбраными видѣли мы, кромѣ мѣщанъ и интелигенціи рускои, п. Конст. Знамировского, Полака, вицемаршалка рады пов. борщѣвскои, котрый одинъ зъ-посередъ Полякѣвъ прихильный справѣ рускѣй и далекій ѣтъ тенденцій шовинистичнои партіи польскои. Окрѣмъ мѣсцевыхъ патріѣтѣвъ-Русинѣвъ явилися яко гостѣ и замѣсцевѣ, якъ п. Варивода, адъюнктъ суд. зъ-ѣттамъ и п. А. Кинасевичъ, писарь громадскій, дальше о. Іосифъ Чубатый зъ Иванкова и много селянъ зъ поблизькихъ селъ. Всѣхъ зѣбраныхъ привитавъ горячою промовою о. Костецкій, пѣдносячи важнѣсть читалень въ загалѣ, похваливъ горячій патріѣтизмъ своихъ парохіянъ, котрѣ такъ усильно старалися о заснованье у себе читальнѣ, вказавъ користи, якій будутъ могли добувати зъ того огнища науки пѣдъ взглядомъ економичнымъ и моральнымъ и завѣзвавъ, щобы численно вписуватися въ члены читальнѣ и выбрати выдѣлъ. Заразъ вписалося 80 особъ. Головою выбрано одногелосно о. К. Костецкого, а заступникомъ єго Теодора Анастазіевского, столяра, секретаремъ п. Лотоцкого, касіеромъ п. Дим. Романчука, мѣщанина, а библіѣтекаремъ п. Н. Шостаковского, пѣвця церковного. По выборѣ слѣдувала часть вокально декляматорска. Хоръ мѣщаньскій, заложеный п. Горецкимъ, ѣтспѣвавъ прехорошо пѣдъ проводомъ п. Гр. Перецкого „Красна Зоре". Ѣтакъ дуже гарне ѣтдеклямувавъ п. Герасимѣвъ, укѣнченый гимназіястъ, „Завѣщанье Шевченка", по чѣмъ хоръ зновъ ѣтспѣвавъ зъ нотъ „Щасть намъ Боже". Остатну деклямацію „Любовь ѣтчины" Могильницкого выголосивъ ч. Н. Шостаковскій дуже удачно. Радѣсть и запалъ патріѣтичный всѣхъ присутныхъ, особливо мѣщанъ и селянъ бувъ нео нсаный. Потѣмъ удалися всѣ на спѣльну вечеру, де побѣчь отцѣвъ духовныхъ и урядникѣвъ засѣли селяне и мѣщане въ найбѣльшѣй гармонiи и спѣльнѣй любвѣ. До складкового угощенія найбѣльше причинився о. Костецкій, котрый перший запалинъ въ сердцяхъ своихъ прихожанъ любовь до рѣдноі неньки и обудивъ жажду науки. Весела гостина, перепѣтана деклямаціями, спѣвами и тоастами протягнулась до пѣзночи, по чѣмъ всѣ съ незатертымъ враженьемъ и милою згадкою повернули домѣвъ.

Участникъ.

Зъ надъ Дністра.

(*Замѣтки подорожного.*) О, не легка то рѣчь заѣхати надъ Дністеръ! Богато мене крови коштували дороги повѣтѣвъ рогатыньского и пѣдгаецкого. На таблицяхъ читаешь такій написи, якъ: „повѣт Підгайцѣ" (Пѣдгайцѣ), або „сѣло Коньушкіѣ". Въ рогатыньскѣмъ майже всюды лишь половина таблиць съ польскими написами; руски половины, кажутъ, забрали до рады повѣтовои для лингвистичныхъ студій. Дорога повѣтова зъ Завалова побудована такъ химерно, що по серединѣ лупане остре камѣнье для пѣдбою кѣньскихъ копытъ, а по бокахъ поперечнѣ ровы... Не выбиратися хиба безъ сповѣди та прощани въ дорогу! Ну, теперь снѣги и морозъ выробляли яиы, самкуйся безпечно!

Инша рѣчь съ такими справами, котрыхъ анѣ снѣги не присыпаютъ, анѣ морозъ не выгладитъ! До такихъ справъ належатъ безсуперечно непріязнѣ ѣтносины польского ксендза С. до рускаго старого учителя въ Мартиновѣ, котрый не все до костела, але и до рускои церкви ходитъ...

Тымчасомъ недалеко Мартинова есть село Рѣздвяны; тутъ учителькою коренна Полька, а однакъ мѣжь нею, а мѣсцевымъ священникомъ о. Ом. Гѣбовицкимъ свята згода. О. Гѣбовицкій глядитъ лишь пильно, щобы дѣти вчилися по руски, по руски молилися, учителька хочь и Полька, мае святый спокѣй. Отъ и рѣжница мѣжь проповѣдниками любви христіянъскои обохъ обрадѣвъ!

Въ Рѣздвянахъ есть читальня, та хочь формально она занедбана, розвиваеся она хорошо пѣдъ окомъ о. Гѣбовицкого и честнои родины Крайкѣвскихъ. Село хочь маленьке, а горнеся до свѣтла и науки; старѣ и молодѣ по кождѣмъ богослуженю сходятся разомъ до читальнѣ и дожидаютъ Отця духовного, котрого окружаютъ правдивымъ почитаньемъ, любовю и довѣріемъ. Рѣздвяньска церковь прилучена до матернои въ Нѣмшинѣ, и тутъ властиво мешкае мѣсцевый священикъ о. Гѣбовицкій ѣтъ пѣвъ року.

Въ Нѣмшинѣ противно водится, якъ въ Рѣздвянахъ: школы нема, то есть и спскѣй политичный; есть коршма, а въ коршмѣ жидъ, горѣвка и вѣйтъ съ старшиною... Розповѣдаютъ, що въ початкахъ о. Гѣбовицкій ночами робивъ справы за бѣйки и свары и пяницъ стягнувъ нынѣ до того, що рѣдко лучаеся яка трагична сцена на жидовскѣмъ обѣйстю. О. Гѣбовицкій завѣвъ приватну школу, де такъ учитъ читати, писати и рахувати. Такъ, енергія и правдива священича ревность того о. Гѣбовицкого почали вже двигати село зъ моральнои и матеріяльнои погибели, — та тѣлько коли-бъ довелося ему довше тутъ загрѣти мѣсце, то его праця увѣнчалась-бы швидко якъ найкращимъ успѣхомъ...

Черезъ Дністеръ я трохи переѣхавъ небезпечнымъ порономъ, а трохи переплывъ — та крутыми дорогами на Войнилѣвъ поѣхавъ дальше.. Далеко я не заѣхавъ... на „польскѣй" дорозѣ зломивъ колесо.

Подорожный.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Реформа высшои палаты угорского сойму.*) Комісія зъ 21 членѣвъ, выбрана посольскою палатою для розбраня проекту о реформѣ высшои палаты, розпочала вже спеціяльну дискуоію, въ котрѣй принято кѣлька початковыхъ параграфѣвъ безъ змѣны. — Пѣсля постановы §. 5 число именованыхъ монархомъ дожиненныхъ членѣвъ палаты не може въ ханяи першого уконституованя ей выносити бѣльше якъ $^1/_4$ часть всѣхъ членѣвъ палаты; пѣзнѣйше може бути се число побѣльшене, въ нѣякѣмъ случаю однакожь не може выносити бѣльше якъ $^1/_3$ часть загального числа парѣвъ. При параграфѣ 7, пѣсля котрого до членѣвъ высшои палаты не ѣтносится постанова закона о неможности кумуляціи кѣлькохъ урядѣвъ выязалася довша дискусія, въ котрѣй президентъ министрѣвъ Тиса боронивъ сеи постановы, мотивуючи его именно тымъ, що наколи-бъ до членѣвъ высшои палаты застосувати тую постанову, то она була-бы позбавлена знаменитыхъ фаховыхъ силъ.

(*Депутовани хорватскій до угорского сойму*) рѣшили оногды на конференціи свого клюбу въ виду результату выборѣвъ хорватскихъ въ дусѣ безъусловного удержаня уніи съ Угорщиною — зложити такъ президентови министрѣвъ якъ и другимъ членамъ кабинету визиту in corpore. Пѣдъ проводомъ предсѣдателя клюбу Вукотиновича удалися хорватскій послы напередъ до Тиссы, до котрого державъ бесѣду Вукотиновичъ заявляючи, що національна партія уважае своимъ найсватѣйшимъ обовязкомъ боронити закона угодового, а дальше завѣравъ бесѣдникъ Тиссу, що економична политика Хорватіи буде на будучность примусити до пѣднесеня продукціи промыслу и торговлѣ въ краю и закѣнчивъ свою бесѣду заявленьемъ, що національна партія буде стояти за тымъ, щобы существуючій ѣтношеня до Угорщины удержати незмѣнеными и буде ѣтпирати всѣ напасти, вымѣрені противъ удержаню ихъ ѣтношень. — Тиссa, ѣтповѣдаючи на тую промову, заявивъ, що правительство уважая зъ своеи стороны угоду Хорватіи съ Угорщиною неврушимою и буде старатися о сповненье всѣхъ желаній Хорватіи, котрѣ дадутся погодити съ добромъ цѣлои державы. Ѣтакъ зложили хорватскій послы визиты такожь министрамъ: Трефортови, Фейерварію, Ременію, Павлерови и просили ихъ о опѣку интересѣвъ Хорватіи и всюды получили таку саму ѣтповѣдь якъ и у Тиссы, с. е. що ненарушимость угорско-хорватскои угоды есть першимъ условіемъ поправы ихъ интересѣвъ. — Тую визиту найлучше умѣла вызыскати угорска прасa, котра называе ей торжественомъ братаня Хорватѣвъ съ Мадярами. — Чи се було ѣтповѣдне зѣ взгляду на теперѣшну хвилю, се найлучше оцѣнити могли самі хорватскій послы, но фактъ що до депутаціи не належавъ нѣ одинъ посолъ опозиційный хорватского сойму, ѣтображае тѣй манифестаціи бодай характеръ выразу поглядѣвъ всеи Хорватіи.

(*Угорскій сойм*) мае нынѣ розпочати дискусію буджетову, а до того часу маются рѣшити нечисленні поменшій справы. По ухваленю буджету зачнутся розправы надъ реформою высшои палаты и справою продовженя періоду законодавчого угорского сойму. — Предложенье правительства въ справѣ репресійныхъ мѣръ противъ прасы мае прійти на дневный порядокъ аж въ другій сесіи. — Дня 25 н. с. листопада предложивъ въ палатѣ посольскій министеръ скарбу Сапарій проектъ до закона о пенсіонованю державныхъ урядниковъ, котрый переказано комисіи финансовѣй. Мериторичнѣ обрады надъ симъ проектомъ зачнутся доперва по дискусіи буджетовѣй.

(*Министерство просвѣты*) выдало недавно розпорядженье до краевыхъ радъ школьныхъ, въ котрѣмъ выражае желанье, щобы въ часописи для справъ гимназій въ справозданяхъ рѣчныхъ и въ реляціяхъ поодинокихъ учителѣвъ, що будутся видѣли до сего поканаными удѣляти ему спостереженя що до успѣхѣвъ, якій осягнувъ новый планъ науки, введеный рескриптомъ зъ дня 26 мая с. р.

ЗАГРАНИЦЯ.

Африканьска конференція. І. Коли народы Европы дармо ломлятъ собѣ голову надъ планами своихъ правительствъ и стараются розвѣдити найблизшій цѣли ихъ сучасноі политики, приготовуесь въ Берлинѣ пѣдъ проводомъ нѣмецкого канцлера дѣло великого значеня культурного и цивилизаційного, дѣло, котре хочь и не зможе цѣлои преотсрѣлу Европу на новѣ дороги, то безперечно причинится въ великѣй части до ей значного переобразованя. Дѣломъ симъ есть колонизація африканьского побережа — предметъ берлинъскои конференціи. Сила екопанзивна народонаселеня, продукціи и капиталу сталась нынѣ въ Европѣ такъ великою, що она вже ей не може повздержати въ ѣтповѣдныхъ границяхъ и змушена для факторѣвъ складаючихъ сю силу вышукувати новѣ дороги. Суспѣльнымъ обставинамъ Нѣмеччины и ей ѣтносинамъ до сусѣдныхъ державъ, особливожь до Франціи, а головно геніальности нѣмецкого канцлера треба приписати, що справа такъ великого значеня культурного и цивилизаційного перейшла въ руки Нѣмеччины и що она сталась нынѣ тымъ осередкомъ, въ котрѣмъ сходятся прямо абѣ побѣчно интересы майже всѣхъ державъ европейскихъ. Не трудно не добачити въ цѣлыхъ сихъ змаганяхъ Нѣмеччины и ей канцлера однои провѣдноі гадки т. е. ѣтлученя Англіи ѣтъ Франціи и использованя обохъ сихъ державъ; се есть, можнабы сказати, головною задачею князя Бисмарка а справы африканьскій, становлять лишь средство до ей сповненя. До справъ великои ваги кн. Бисмаркъ береся по своему; коли хоче ихъ перевести, бавъ береся насамперед до выконаня справъ побѣчныхъ и доходитъ такъ найскорше до своеи цѣли. Не будемо тутъ розбирати подрѣбно всѣ причины якій спонукали кн. Бисмарка и нѣмецке правительство до занятя справою колоніальною въ Африцѣ; скажемо лишь загально, що ѣтношеня торговельно-политичнѣ вже давно змушували Нѣмеччину до сего а послѣдній днѣ великій войны приневолили ей кинутися на сю дорогу и выкористати ей ще и зъ другихъ, може далеко важнѣйшихъ взглядѣвъ. На сѣмъ мѣсци хочемо лишь высказати, якій безпосереднѣй причины спонукали Нѣмеччину до скликаня африканьскои конференціи въ Берлинѣ, якимъ образомъ такъ теперь межинароднѣ справы розбираются и якими можутъ бути евентуальнѣ наслѣдки сеи конференціи.

Безпосередну причину до африканьскои конференціи дали всѣлякого рода споры о посѣданье и вплывъ на заходнѣмъ побережу Африки. Найострѣйшій конфликтъ въ сеи причины проявився тогды, коли Англія и Португалія, поминаючи другѣ интересованѣ державы европейскѣ заключили угоду, пѣсля котрои Португалія получила надъ ѣстьемъ рѣки Конго право держанне а Англія признала право побирати тамъ мыто за свои товары. Се, розумѣеся, було съ великою некористею для другихъ державъ и признало Англіи найбѣльшій вплывъ надъ Конгомъ. Угода ся выкликала середъ европейскихъ державъ велике негодованье и лишь онѣ сихъ державъ стався причиною, що Англія ѣтступила ѣтъ сеи угоды. Дня 26 червня с. р. заявивъ державный совѣтникъ для дѣлъ заграничныхъ Фицъ Морисъ въ англійскѣмъ парламентѣ, що Англія не хоче завести мыта ѣтъ своихъ товарѣвъ на ѣстю рѣки Конго. Вже передъ тымъ носилося нѣмецке правительство съ гадкою подати нѣмецкимъ выходцамъ въ Африцѣ якусь помѣчь и взяти ихъ въ свою опѣку. Дося позбставали они тамъ абѣ пѣдъ покровительствомъ Англіи, и то по найбѣльшѣй части, абѣ пѣдъ покровительствомъ якои другои державы европейскои, котра мала въ Африцѣ свои факторіи. Наслѣдкомъ сего змагань нѣмецкого правительства було, що на заходнѣмъ побережу Африки утворено дѣйстно двѣ нѣмецкій колонії: Ангра Пекеня и Камерунъ. Нѣмецке правительство ѣтнеслося тогды до англійского съ жаданьемъ, щобы оно тѣ колонії признало нѣмецкими. Англія згодилась выправѣ на се, але застерегла собѣ въ сѣй справѣ право третого. Вже тая уступка зѣ стороны англійского правительства выкликала велику бурю въ англійскѣмъ народѣ, котрый вже ѣтъ давна дуже нерадо глядѣвъ на всѣ змагання Нѣмеччины въ Африцѣ. Ѣтъ сего часу настало межи Англіею а Нѣмеччиною велике негодованье, котре ще до нынѣ тревае а котре сталося причиною, що Англія постановила поставити формальный протестъ противъ самовольному поступованю Нѣмеччины на африканьскихъ побережахъ.

Россія. Зъ Петербурга пишутъ до „N. fr. Presse" якъ слѣдуе: По увязненю головныхъ участниковъ въ убійствѣ царя Александра II, котрыхъ рядъ здавсь закѣнчивъ Лонгинъ, думаютъ въ Россіи, що рухъ революційный стративъ вже свое первѣстне значенье. Сей поглядъ есть по части справедливый; дивуватися однакожь треба, що теперь далеко частѣйше доходятъ вѣсти о арештованяхъ въ войску якъ давнѣйше. До теперь думали въ загалѣ, що гвардія зовсѣмъ вѣльна ѣтъ всякихъ рухѣвъ революційныхъ. Показуесь однакожь инакше, коли доносятъ, що въ измаиловскѣмъ полку арештовано недавно шѣсть официрѣвъ за стремленя революційнѣ. — Правительство поробило ѣтповѣдній приготовленя до занятя ханату Хивы и прилученя его до царства. Справу сю поручено ген.-губернаторови Ташкенту.

Болгарія. Болгарске собранье почало, якъ доноситъ „Pol. Corr.", дня 18 с. м. свои наради надъ буджетомъ. Министеръ войны предложивъ собранію додатковый кредитъ до буджету войскового, а рѣвночасно такожь и проектъ закона, дотыкаючій продовженя часу служби войсковои въ двохъ лѣтъ на три. Князевскимъ декретомъ предложено собранію ще слѣдуючій справы: справу мытову, податокъ ѣтъ тютюну и напитковъ, податокъ штемплевый, конкролю рахункову, податокъ ѣтъ майна недвижимого, привилегіи и справу добръ, належачихъ до державы. — Найважнѣйшою однакожь справою бѣжучою есть нова организація войска. Число дружинъ позбстае якъ доси незмѣнене 24; они будутъ подѣленій лишь на полки такъ, що кождый полкъ буде складатися зъ трехъ дружинъ; буде отже 8 полковъ.

По поводу сеи новои организации збольшилося число официрôвъ с 24 а именно с 8 комендантôвъ полковыхъ, 8 официрôвъ административныхъ и 8 комендантôвъ компаний. По сей причинѣ збольшилася также и буджетъ войсковый о 109.878 франкôвъ. Комендантами полковыми збостали самѣ офицары россійскій, котрій вже даннѣйше служили въ войску болгарскôмъ, а въ котрыхъ досп анѣ одного неôтклпкано назадъ до Россіи. Посады комендантôвъ компаній обсаджено официрами болгарскими.

Сербія. Сербска скупштина буде скликана въ половинѣ мѣсяца грудня але лишь на короткій часъ. Властива сесія розпôчнеся доперва въ половинѣ марта 1885 р. Причина сего ôтложеня сесіи маг свою певну пôдставу. Позаякъ буджетъ на рôкъ 1884/5 збôставъ ухваленый вже на послѣдній сесіи, то теперѣшна скупчина мае заняткя головно реорганизацію цѣлои администрації головно политичнои и финансовои. Позаякъ однакожъ министеръ финансôвъ Гарашанинъ доперва въ послѣднихъ часахъ обявъ теку финансôвъ, то потребуе довшого часу, щобы познакомитися зô справами належачими до него и приготовити предложеня, котрі маютъ службу финансову постанити на новыхъ пôдставахъ.

НОВИНКИ.

О. Григорій Воробкевичъ,

греч.-вост. протоерей, бувшій професоръ при высшôй реальній школѣ, парохъ въ Топорôвцяхъ, упокоився по короткôй, але тяжкôй болѣзни дня 14 (26) падолиста с. р. въ 46-тôмъ роцѣ житя. Похороны ôтбулися вчера. Покôйный о. Григорій Воробкевичъ бувъ однымъ зъ тыхъ немногихъ православныхъ священикôвъ рускихъ на Буковинѣ, що то перенялися горячою любовію рôднаго народу и посвящали єму не тôлько працю свого знання, а служили єму такожъ перомъ. Покôйный Григорій Воробкевичъ бувъ (подôбно якъ его братъ, о. Исидоръ Воробкевичъ — „Данило Млака“) поетомъ; писавъ именно пôдъ псевдонимомъ „Наумъ Шрамъ“. Поезіи свои, натхненій правдиво патріотичнымъ духомъ, помѣщавъ въ „Правдѣ“, выходившôй довгій лѣта у Львовѣ. Вязанка его поезій знаходится также въ „Рускôй Хатѣ“, альманаху буковиньскôмъ, выйшовшôмъ у Львовѣ въ 1877 роцѣ. Покôйный звертався найохотнѣйше до часôвъ козацкои славы и черпавъ зъ ôттамъ предметъ до своихъ поетичныхъ утворôвъ. Писавъ однакожъ и думки, въ котрыхъ высказувавъ задушевній бажання славы свого рôднаго, руско-украинського народу и всего Славянства. Тужна струна звучитъ въ его поезіяхъ, якъ въ загалѣ у поетôвъ Руси, безталанної нашои матери. Въ однôй думцѣ спѣвае пок. Григорій про зиму, що єму

„... вже давно закрыла
Найкрасшій цвѣты надѣ,
Цвѣты душевній, цвѣты сердечній,
Ворожа студена могила.

Мовь пташка надъ нею спѣвае
Отъ всего мира незнана, —
Для Руси щастя и долѣ
У Бога я молю, благаю.“

Якъ за жатя пок. Григорій тѣшився загальною любовію и поважаньемъ щирыхъ сынôвъ Руси, — такъ и по смерти память єго буде для нихъ дорогою. Земля єму перомъ!

— **Посолъ о. Николай Сѣчиньскій** прислалъ намъ слѣдующу телеграму: Зъ причины великихъ заметôвъ снѣговыхъ я не буду мôгъ станути во второкъ слѣдующого тыжня въ Гусятынѣ передъ выборцями, а натомѣсть прошу Вп. Выборцѣвъ на пятницю дня 5 л. грудня до Гусятына. Вч. отцѣвъ духовныхъ и иншихъ читателѣвъ „Дѣла“ прошу повѣдомити о тôмъ Выборцѣвъ. — *И. Сѣчиньскій.*“

— **Загальный збôръ членôвъ товариства Руской Бурсы въ Стрыю** ôтбудеся дня 8 л. грудня о 10 годинѣ рано, а на случай предвиджоного статутами некомплету о год. 2 по полудни въ комнатахъ „Рускаго касина“. Порядокъ дневный: 1) Ôтчитанье протоколу зъ послѣдного загального збору и справозданье зъ дѣяльности уступаючого Выдѣлу; 2) Справозданье касове; 3) Справозданье комисіи будовничои. 4) Выбôръ комисіи до справджоня рахункôвъ. 5) Проектъ змѣны декотрыхъ §§-ôвъ статутôвъ. 6) Внесенье Выдѣлу въ справѣ придбаня фондôвъ на довершенье будôвлѣ. 7) Самостôйни внесеня членôвъ. Понеже на зборѣ тôмъ будутъ рѣшатися важни справы а до змѣны статутôвъ вымагаеся присутности $^{3}/_{4}$ всѣхъ повноуправненыхъ членôвъ, тому звертаеся Выдѣхъ до нихъ зъ покôрною просьбою, щобы зволили въ поважнôмъ числѣ въ означенôмъ часѣ явитися въ помѣщенихъ „Рускаго Касина“. — Въ имени Выдѣлу: *Стеф. Дубравскій*, заст. председателя, *Ив. Важинскій*, секретарь.

— **Остаточне порѣшенье справы трираменного креста.** Пôсля нашихъ информацій зъ зовсѣмъ певного жерела, обрядова комисія архіепархіяльна у Львовѣ на послѣднôмъ своѣмъ засѣданю рѣшила: Зважившы, що трираменный хрестъ вже въ X, XI и XIV вѣкахъ знаходився въ латиньскôй церквѣ, чого доказомъ служатъ и по нынѣшный день старинні памятки въ латиньскихъ церквахъ; зважившы, що трираменный хрестъ анѣ фактова, анѣ католицкôй вѣрѣ не противорѣчитъ; зважившы, що самі „схизматики“ нѣколи не уживали и нынѣ не уживаютъ трираменного хреста, яко особенного знамени, котрымъ мали бы ôтрôзнятися ôтъ католикôвъ; зважившы, що нынѣшній обставины жадаютъ добра и мира вѣры католицкои, комисія обрядова узнае, що трираменного хреста, яко такого, опровергати не може, а дождае тôлько ще потвержденя свого рѣшеня въ Римѣ. Отъ того потвержденя доперва станеся правосильнымъ рѣшенье нашои комисіи обрядовои. Закимъ однакъ рѣшенье обрядовои комисіи архіепархіи львôвскои буде выслане до Риму, — муситъ ще комисія обрядова епархіи перемыскои долучити свои згôдноть.

— **Вечерницѣ „Руснои Бесѣды“ въ Тернополи** въ 23 с. м. ôтбулися дуже хорошо. Численній мѣсцевій и окольичній гостѣ забавлялися танцами и спѣвомъ до 4-тои годины рано и розôйшлися дуже задоволенй зъ того вечерка. Розговôръ ишовъ — якъ инакше не могло бути — по руски, ба навѣть два лица, котрі не знали нашои бесѣды, старалися до розмовляючихъ съ ними по руски тымъ же языкомъ ôтповѣдати, розумѣючи, що нечемно для Ляха, коли въ рускôй хатѣ не ушануе ся обычаю и накидуеся съ своею мовою Русинови. Въ загалѣ позвиній мы собѣ правило поставити: въ рускôй хатѣ говорити выключно по руски до кого бы то нѣ було. На сихъ вечернацяхъ побачивъ я кôлька панночокъ убраныхъ въ строй народный и зауважавъ, що той строй не тôлько дешевый и гарный, але такожъ дуже практачный на забавы съ танцями. Ôнъ пôдноситъ природну красу лица и стану и чаруе своею розмаитостею. Треба тôлько выстерѣгатись переладованя грудей и шіи намистомъ и театральныхъ вышиванъ золотыми галонами. На барвнôй легенькôй суке ночцѣ богато вышита запаска, вышивана на грудяхъ и раменахъ сорочка, ладный шовковый поясъ на грудяхъ, зо три рядки намиста, а головка съ кôсками сплываючими на плечѣ, въ волосю цвѣтка отъ и все. Поедиче и красне. — Мужчины зачинаютъ ту также ходити въ вышиваныхъ сорочкахъ, се дуже добре. Сорочка така съ вышитою на шіи и на рукахъ обшивкою и съ вышиваными грудьми есть безперечно окрасою нашого убогого въ краски убраня. Треба лишь до такои сорочки ще чамары або жупана на грудяхъ отвертого, замѣсть сурдута або фрака. Шаравары и черевики могутъ лишитись такій, якій нынѣ въ уживаню. Не ходимо по болотахъ, не досѣдаемо коней, — тожъ и строй нашъ народный муситъ до того змѣнитися. Якъ бачите, тернопôльскій Русины выпереджуютъ своихъ земляковъ въ Галичинѣ. Та не тôлько въ модѣ, але такожъ и въ поважныхъ народныхъ дѣлахъ. Ново помѣщенье „Бесѣды“ дуже гарне, сала обширна, мебля хорошій а навѣть богатій, золочений. Що бôльше, тутъ „Бесѣда“ неначе церковь, бо до неи Русины вносятъ хорошій образы, канделябры и пр., и такъ соединеными силами украшаютъ, якъ могутъ, свою спôльну хату. Кажу „спôльну“, бо до „Бесѣды“ належатъ всѣ Русины и кождый робитъ свою повинность. Товарискій духъ якимъ тутъ вѣе, зъединавъ для неи пріятелѣвъ якъ: баронъ Кранцбергъ, Дръ Мантель, Дръ Аксельрадъ, Дръ Штернпусъ и иншій, все люде поважній и честній, що умѣютъ нашу народность ушанувати; они читаютъ нашій газеты, говорятъ нашимъ языкомъ, пишутъ рускимъ письмомъ и дѣлятъ съ нами забавы. Своими вечернцями и деклямаційными вечерами, стягае „Бесѣда“ и окрестныхъ Русинôвъ до своеи ватры, и тымъ служитъ не тôлько розбужденю товарискаго житя, але и патріотичного духа, котрый чимъ разъ то голоснѣйше даеся чути на доведанна такъ гаухôмъ Подôлю. Тернопôльска „Бесѣда“ загадала вже и про ôтчиты и про аматорскій театръ.

— **Выдѣлъ краевый** розôславъ дня 31 л. жовтня до всѣхъ выдѣлôвъ повѣтовыхъ окружникъ (ч. 56.347), въ котрôмъ наказуеся, щобы не взывали до канцеляріи въ урядовыхъ дѣлахъ поодинокій лица въ недѣлѣ и свята; если жъ бы вже необходимо було таке завôзваньe, то мае бути вызначене на таку пору недѣлѣ або свята, въ котрôй богослуженье пôсля обряду завôзваного не ôтправляеся.

— **Въ честь п. Николая Герасимовича**, ôтходячого зô Львова на посаду ц. к. начальника судового въ Куликовѣ, устроили сего тыжня его други и знакомій прощальный снѣръ въ гостинници англійского готелю.

— **Намѣстникъ п. Ф. Залескій** выѣхавъ сегодня зъ Кракова до Вѣдня въ якихсь важныхъ дѣлахъ краевыхъ.

— **Въ Трудовачи** ôткрыто ще на св. Петра читальню и розвивается хорошо. Пôзнѣйше, бо дня 1 (13) падолиста ôткрыто также читальню въ Лицкôмъ, въ сусѣдствѣ Трудовача. Дай Боже, щобъ за примѣромъ селянъ патріотôвъ згаданыхъ громадъ пôшли и другій громады въ окрестности!

— **Въ Лежаховѣ** коло Сянавы завязуеся читальня. Статуты поданій вже до ц. к. намѣстництва. Члены основателѣ: Дм. Домчакъ, Вас. Чопикъ, Андрей Дѣдухъ и Кипр. Добрянъскій.

— **Товариство „Просвѣта“** проситъ насъ умѣстити слѣдующе: Съ нынѣшнымъ днемъ розсылаеся „Календарь“ тôлько тымъ членамъ, котрі уплатили вкладку за рôкъ 1884.

— **Редакція „Нового Зеркала“** проситъ насъ увѣдомити его читателѣвъ, що зъ причины спôзнена роботы въ цинкографичнôмъ закладѣ число 22-ге выйде доперва вô второкъ слѣдующого тыжня.

— **Будова палаты юстиціи у Львовѣ** мае вже бути, як доноситъ „Gaz. Lwowska“ дѣйстно переведена. Министерство юстиціи выначило на сей рôкъ въ своѣмъ буджету певну суму на роботы земнѣ, а на 1885 рôкъ есть предвиднована значнѣйша сума на розпочатье властивои будовы. Плянъ до сеи будовы выконавъ ще пок. Кесенжаркій, але власть центральна змѣнила сей планъ ôтповѣдно до желань монастерства костиціи и поручила п. Сеття выготовленья подрôбныхъ плянôвъ сего будынку. Новый будынокъ стане при улицы Галицкôй на грунтахъ, де стоитъ нынѣшный судъ карный и вязница инквизиційна. Будова розпôчнеся ôтъ стороны гимназіи Францъ-Іосифа и есть розложена на кôлька лѣтъ. Насампередъ стане будынокъ на помѣщенье прокураторіи державнои, ôттакъ будынокъ на помѣщенье суду криминального съ просторою салею розправъ передъ трибуналомъ судѣвъ присяжныхъ, а на послѣдокъ буде розôбраный будынокъ, въ котрôмъ мѣститися теперь судъ криминальный, а на єго мѣсце стане величава палата на помѣщенье высшого суду краевого. Переговоры съ громадою мѣста Львова що до линіи регуляційнои ôтъ стороны улицѣ галицкои вже укôнченѣ.

— **Буковиньскій календарь на рôкъ 1885** (рôчникъ XII-тый), уложеный Емиліяномъ А. Поповичемъ а выданый литературнымъ товариствомъ черновецкимъ „Руска Бесѣда“ есть безперечно найлучшимъ календаромъ, якій доси выйшовъ на Буковинѣ. За укладъ сего календаря належитоя п. Е. Поповичеви повна признательность. Часть поучаючо-забавна выказуе статіи ветеранôвъ-писателѣвъ буковиньскихъ: Федьковича („Голодный чортъ або дорога до пекла“, казка) и Данила Млаки (стихи и проза), дальше стихи и прозу самого укладчика календаря п. Поповича и статіи другихъ авторôвъ. Языкъ календаря чисто рускій, правопись дуже близька до правописи „Дѣла“. Кромѣ звычайныхъ информуючихъ рубрикъ доданый ще до календаря „Буковиньскій шематизмъ на рôкъ 1885“. Цѣна календаря 50 кр. — „Руска Бесѣда“ черновецка выдала ще гарный „Стѣнный календарь на р. 1885“.

— **Добрій вѣсти.** Мѣсточко Болшôвцѣ, повѣта рогатыньского, розписало конкурсъ на посаду лѣкаря зъ медицины съ платнею 200 зр. и нагородою за осмотръ умерцѣвъ. Поданя треба вносити на руки начальства громадского до 20 л. грудня с. р. — Въ школѣ товариства огородничого у Львовѣ опорожненій 3 мѣсця для ученикôвъ. Условія приняти: 15 лѣтъ житя; укôнчена 4-та класа школы народнои; 10 зр. вступного и 10 зр. мѣсячно за харчъ (бѣдній безплатно). Директоромъ тои школы есть Русинъ, п. Ив. Вѣчай.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Завѣдательство Садагуры, дек. буковиньского, получивъ о Іоанъ Глѣбовицкій.

Ц. к. намѣстництво призволило на дотацію 210 зр. зъ фонду религійного для сотрудника въ Журавнѣ, о. Бачиньского при пароху о. Левицкôмъ.

Митроп. консисторія призволила на просьбу о. А. Заклиньского, щобы о Рогужаньскій доперва въ мартѣ 1885 р. институованся на пар. Тростянець, дек. снятыньского.

Презенту на Хренôвъ получивъ ôтъ преосв. епископа о. Теофиль Захарієвичъ, а о. Иванъ Маркевичъ зъ Хренева мае поручено ôтъ митроп. Ординаріята старатися въ дорозѣ замѣны о презенту на Юнашкôвъ, дек. рогатыньского.

НОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Адольфъ Нарольскій членъ основатель товариства „Просвѣта“, товариства имени Шевченка и читальнѣ та хлѣборобско-ремѣсницкого товариства „Поратунокъ“ въ Буртынѣ — упокоився на ударъ серця въ 44 роцѣ житя у Львовѣ, дня 27 л. с. м. Похорон ôтбудеся завтра о 2-гôй годинѣ по полудни. Покôйный ôтзначався высокимъ патріотизмомъ, благородными свойствами душѣ и серца и тѣшився загальною симпатією и поважаньемъ у всѣхъ, що его пôзнали. Укôнчивши права въ университетѣ львôвскôмъ, покôйный вступивъ до суду, а опôсля до финансовои дирекціи у Львовѣ и тутъ зôставъ именованый концепистомъ. Шкодно однакъ набавався въ протягôвъ въ бюрѣ хоробы гôотцевои, котра учинила его неспособôбнымъ до ходу и зôставъ оценсіонованый. Перенѣсся до Буртына, де батько его бувъ парохомъ и тутъ служивъ мѣщанамъ и селянамъ яко правничій дорадникъ. По смерти ôтця перенѣсся до Львова, живъ зъ своеи пенсіи (300 зр. рôчно) и живо интересувався народными нашими дѣлами. Покôйный, коли-бъ не тяжка єго хороба, мôгъ бувъ занятi видне мѣсце въ нашôй суспôльности. Вѣчна єму память!

На доходъ К. Пôдвысоцкого.
Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Гриневецкого.

Въ Суботу дня 17 (29) листопада 1884.

Ксантипа зъ надъ Полтвы

комедія характеристична зô спѣвами и танцями въ 3 актахъ а 5 ôтолонахъ Фр. Кайзера, переклад Л. Наторокого.

Послѣдне представленье

Въ Недѣлю 18 (30) листопада 1884.

Назарь Стодоля

образъ народный въ 3 актахъ зъ спѣвами и танцями Т. Шевченка.

Ôнъ не заздрôсный

комедія въ 1 актѣ О. Ельтца зъ нѣмецкого, перевôдъ Володимира Лучановского.

На закôнченье ôтспѣвае мѣщаный хоръ **„Завѣщанье“** Т. Шевченка, музика Ио. Воробкевича.

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Партеръ 25 кр. Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ торговли Вп. Дымета въ рынку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (115—?) поручае

Специяльности и универсальній средства французкій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Огнетревалій и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такій, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(30—36) **Симонъ Дегенъ**
у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Особамъ проживаючимъ далеко ôтъ лѣкаря и аптики, отже жителямъ селъ въ загалѣ, особливо-же парохіямъ сельскимъ, шк. учителямъ сельскимъ, лѣсничтвамъ и т. д. можна на пôдстанѣ многолѣтныхъ досвѣдôвъ яко практичный пôдручникъ домовый, такъ въ проминаючихъ щоденныхъ занедужанякъ, якъ такожъ и въ пристарѣлыхъ хоробахъ, поручити якъ найбôльше дуже хосенну илюстровану брошурку

„Пріятель хорыхъ“.

Брошурка та мѣститъ такожъ автентичні доказы добрыхъ наслѣдкôвъ поручоныхъ въ нѣй средствъ. **Нового 135-ого польского** выдания сеи книжочки достарчае книгарня *„Richters Verlags-Anstalt in Leipzig“* на жаданье кождому безплатно и франко.

! НА СКЛАДѢ !

находится ще

Кôлькасотъ останкôвъ сукна

3—4 метрôвъ довготы въ рôжныхъ модныхъ барвахъ на осѣнній и зимовій одѣжа придатній и пресылаются, доки ще выстае запасъ, по цѣнѣ 5 зр. за послѣплатою зô складу

Г. Гролиха въ Старôмъ Бернѣ
(H. Grolich, Alt-Bern.)

Хто бере найменше 5 останкôвъ, получае ще по 50 кр. опусту.

1247 **Признанье!** (1—10)

„Вельми поважаный Пане! Мôй пріятель п. Чучманъ замовивъ у Васъ останокъ $3^{1}/_{2}$ метра и есть въ получеши присылки иповнѣ вдоволеный, тому прошу прислати также и менѣ пôдôбный останокъ сукна.

Л. Розенбаумъ въ Хотятынѣ (Галичина).

БРЫТВЫ

правдивій
англійскій и швайцарскій
по зр. 1·75, 2, 2·50, 3, 3·50, и т. д.
поручаютъ

Братя ЛЯНГНЕРЫ
у Львовѣ
ул. Галицка ч. 16.

Съ симъ числомъ розсылаеся Впов. Предплатникамъ конець повѣсти „Два мѣста“ и початокъ повѣсти „Батько Горія“ Бальзака.

Отъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (19—?) также

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

поручае англійскій

НОЖЪ и ВИЛКИ

столовй и десеровй, въ рôгъ або дерево оправній

НОЖѢ и ВИЛКИ столовй и десеровй зъ хиньского срѣбла.

1244 1—2

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбôльшу выграну подає въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загарантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи клясахъ певно до порѣшеня.

1219 1—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загаварантована лотерія грошева содержить **100000 лосôвъ**, въ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше якъ половина бухтъ вытягатиси одинъ по другôмъ въ семи клясахъ съ столчами тутъ побôчь выграными; **цѣлый капиталъ, що має вылосовуватися, выносить**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богацтво выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сѣй велькій лотерія грошевôй, якъ также черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тѣшится лотерія съ выводы великою прихильностею. Ôдколи поставенъ плянъ управлѣ всю особна до сего призначена генеральна дирекція а держана надзоръ цѣле предприятье.

Особлива ôтличнôсть сеи лотерія грошевои лежитъ въ ей користнôмъ урядженю, що всѣ 50.500 выграныхъ мають вже певно рѣшитися въ кôльнохъ мѣсяцихъ а именно въ семи клясахъ.

Головна выграна першои клясы выносить **50.000 марокъ**, збôльшаюся ôтгакъ въ другôй класѣ на **60.000**, въ третôй на **70.000**, въ четвертôй на **80.000**, въ пятôй на **90.000**, въ шестôй на **100.000**, а въ семôй евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерія повѣрено **обомъ пôдписаным домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, зволятъ съ своими замовленями ôтнестися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючй сумы выгучали при замовленихъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ**. Можна также посылати грошѣ **назадками почтовыми**, на бажанье выконуютъ также приручення **за послѣплатою**.

На тягненье выгракôв першои клясы, котре дня 10 и 11 грудня ôтбудеся, коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** заосмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый плянъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все близше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рôжныхъ клясъ. Зразъ по тягненю получитъ кождый учасникъ урядову, державнымъ гербомъ заосмотрену **листу выграныхъ**, котра подае точно выграній а взглядно числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ одбудеся пôсля плянy ретельно и пôдъ гварантіею державы.** Наколи-бъ неожидано получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовй ведегôдній лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получеву за нихъ суму. На бажанье высылаютъ урядовй плянъ лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ полученъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею отправностею выконати, присылати намъ тіе-же **якъ найскôрше** на кождый случай однакôж передъ

10 грудня 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бю ъ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый має у насъ ту користь, що получае оригинальнй лосы безъ посередництва и пôдрядникôвъ и для того получае кождый не лишь урядовй листы выграныхъ зъ найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и **безъ пригадування**, але также и **оригинальнй лосы завсѣгды по назначеныхъ пôсля плянy цѣнахъ** безъ якой небудь надбыжки.

Тягненье выгракôв першои клясы урядово установлено на 10 и 11 грудня сего року.

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенътву, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокопочтенной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвей, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрацій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, полыкандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лихтарѣвъ), канделябрôвъ, лампацъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарôвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а им нно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацка, коробки на масло и сыръ, застявы столовй на овочѣ и тѣста, лихтарѣ, канделябры столовй и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франкс.
Цѣники въ рускôмъ языцѣ высилаютъся на жаданье даромъ

1194 **Опакованье даромъ.** 8—7

Pain-Expeller съ „КОТВОЮ“! Въ теперѣшній острôй змѣнній порѣ року **заслугуе тое доскѣдчене домове средство** на особенну увагу и пригаданье. Заразомъ однакôж треба згадати, що звѣстнй **взумаюючй наслѣдки въ гôстцю, ревматизмѣ, перестудженихъ и т. д.** збôстали осягнений лишь при помочи правдивого „Pain-Expeller-a съ котвою“. При куповаю сего препарату треба отже добре уважати на те, чи бынъ заосмотреный знакомъ фабричнымъ **„червоною котвою“** выробу же безъ сего знаку яко неправдивого не прійматы! Pain Expeller можна получити по цѣнѣ 40 або 70 кр. — ôтповѣдно до величины фляшки у **всѣхъ майже аптиках краевыхъ.**

Ф. Ад. Рихтеръ и Сп.,
ц. к доставець придворный и властитель аптики у **Вѣдни.**
Центральный складъ на Австрію:
Дра Рихтера аптика пôдъ „Золотымъ Львомъ“ въ Правъ I, Niklasplatz 7. 1233 (2—5)

1248 1—5

Квиты поборовй на

ЛОСЫ МѢСТА КРАКОВА

голôвна выграна

ЗР. 25.000

найменша выграна зр. 30

Тягненье вже 2 сѣчня

Щобы такъ пожаданй и певнй

ЛОСЫ КРАЄВИ

якъ найбôльше розповсюднити, продаю такъ довго якъ довго выстае запасъ

поодинокй лосы въ 11 мѣсячныхъ сплатахъ по 2 зр.
три „ въ 24 „ „ по 3 зр.
пять „ въ 24 „ „ по 5 зр.

Вже по уплатѣ першои раты належатъ всѣ выграній до купившого.

За готôвку по курсѣ дневнôмъ.

По поводу надходячого тягненя, прошу о якъ найскôрше замовленье.
При замовленяхъ зъ провинціи — найвыгôдньйше почтовымъ перекàзомъ — прошу такожъ о 15 кр. за оплату пересылки квиту поборового долучити. Послѣплаты почтовй за дорогй

Августъ Шеленбергъ

Дôмъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

20 процентъ

за машину до шитя.

72 пейсатыхъ агентôвъ хвалятся черезъ цѣлый рôкъ по краю и предкладаю нашôй легковѣрнôй публицѣ машины до шитя на раты, блягуючи при тôмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальнй американьскій** и що тѣ машины получили на выставѣ амстердамскôй дипломъ почестный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тѣ агенты такъ неутомимо уганяютъ по краю и такъ блягуютъ? — бо дôстаютъ за то 20 процентъ ôтъ тои квоты, котру пôдписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити кôлько процентy платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Есть ихъ 7, кождый агентъ спродасть рôчно черезъ свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданои машины 60 зр., а въ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лицй машины за грубй грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конець такому страшному вымыскуваню нашои публики, поставленихъ и ôтъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. зъ трехъ рôжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера пôжнй съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручнй по 48 и 38 зр.
Раты тыжденвй 1 зр., мѣсячнй 3 зр., квартальнй 12 зр., готôвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ вôйшла въ житье, велика чôсть сторонъ агентôвъ обѣцювана гварантія и направа устаю.

Іосифъ Иваницкій

механикъ и властитель торговлѣ машинъ. Львôвъ, готель Жоржа.

Принятй въ замѣну машины уживанй, ôтпродую по тôй самôй цѣнѣ по якôй я пріймивъ, т. е. ручнй ôтъ **3 до 12 зр.**, ножнй ôтъ **5 до 15 зр.** 1156—35 ?

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескй бѣлй, гладкй, по цѣнѣ фабричнôй зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровй „Оксфордъ“ по зр. 2·15 и 2·80; нôчнй (гунцульскй) по 2·50.
Сорочки для хлопцѣвъ бѣлй, тôлько въ однôмъ знаменитôмъ родѣ по зр. 1·50.
Калесоны зъ „Calico“ домашои роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.
Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.
Манштеты пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.
Хустки до носа ôтъ 15 до 60 кр. штука, шовковй 75—1·50.
Скарпитки бѣлй и колоровй, пара ôтъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.
Хустки до шиѣ шовковй и вовняный ôтъ кр. 95 до зр. 7·50.
Краватки въ найбôльшôмъ выборѣ, **шлайки, спинки, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**
Рукавички всякого рода, власного выробу, **пудреси, пушки на тютюнъ, папернѣ до пигаретъ** и т. п.
Цилиндры складавй (chapeaux claques) тибетовй зр. 5·50, атласовй зр. 9
Кафтаники, сподня и **скарпитки** бавовняный, вовняный фланелевй и шовковй, также прсф. Сера
Камизельки волôчковй съ рукавами и **панчохи** до полѣзаня.
Пануч̃, мешты и **чоботы** фильцовй, **шкеды, коцики** англійскй.
Камашѣ фильцовй, мужескй, пара зр. 1·50, высокй зр. 2·20.
Штильны, камашѣ шкôрняй до полѣзаня и до коня, пара зр. 3·50—6.
Шапки зъ футра и сукна, шапки раннй. **Фезы** турецкй по зр. 1·80.
Парасолѣ бавовняный, вовняный и шовковй ôтъ зр. 1·20 до 10.
Плащѣ гумовй въ рôжныхъ родахъ ôтъ зр. 10·50 до 28
Калошѣ мужескй, вышшй пара 4 зр., нижшй 3 зр., — дамскй вышшй 3·50 зр., нижшй 2·80 и 2·50 зр.
Перфумы, мыла, колоньска вода, пудеръ и т. п. (1—12)

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимѣсячныхъ зошытахъ въ 28 до 30 аркушѣвъ друку съ 200 дереворытами.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцарôвъ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно пôдвышена. Листа пренумераторôвъ буде оголошена въ послѣднôмъ зошатѣ. Грошѣ належитъ присылати пôдъ адресою: **Administracya Bartnika Lwów.** (7—10)

Выданець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевчен пôдъ вар. К. Беднарского.

Ч. 134. Львôвъ, Вторникъ 20 листопада (2 грудня) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторинка, Четверга и Суботы крôмъ руских святъ) о 4-бй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кущ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямація належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка

Рукописи не вертаютсе тôлько на попередне з ветерженье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсе по цѣнѣ 6 кр а. в. бôть одного рочки печатнов.

Реклямація неопечатаній вôльній бôть порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „перекавомъ") до: Администрація часописи „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австрія для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 рубл
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2 50кп.
на чверть року . зр. 1·25
Для Вагрянокъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . . 6 зр.

Передъ зборомъ руского жѣночого товариства въ Станиславовѣ.

Єсть се правда ствержена многими и очевидными доказами, що тôлько той народъ вдужае оснувати тревале и повне житье національне, у котрого женщины суть перенятѣ свѣдомостею и идеалами того житя. Тôлько той рухъ, котрый запалюесь въ домовôмъ огнищи, може горѣти рôвнымъ и тревалымъ поломенемъ; тôлько розумнѣ, освѣчена и мыслячѣ матерѣ, сестры, жѣники можутъ выпровадити и выплекати розумне, освѣчене и мысляче поколѣнье. Впрочѣмъ и по за обрубомъ домового огнища и родинного житя годѣ въ нашихъ часахъ заперечити великого и важного вплыву женщинъ на загальный хôдъ людскои мысли и працѣ. Въ наукѣ и письменствѣ, въ штукѣ и литературѣ, въ дѣлахъ суспôльныхъ и политичныхъ они чимъ разъ частѣйше выступаютъ до працѣ и до боротьбы за свобôду, за людскôсть, за права угнетеныхъ та поневоленыхъ, — имена такихъ женщинъ, якъ Бичеръ Стоу (авторка „Хаты дядька Томы), Жоржъ Зандъ, Джоржъ Еліотъ, Марко Вовчокъ на завсѣгды останутсе въ памяти вдячной людскости на ряду съ именами найôлагороднѣйшихъ борцѣвъ за волю.

Потѣшаючимъ объявомъ мусимо назвати се, що и въ нашôй суспôльности женщины починаютъ не тôлько почуватиси до обовязку працювати для вдвигненя своихъ сестеръ, а равомъ съ ними и цѣлого нашого народного руху, але смѣло и енергично берутсе до такои працѣ. Заявяне передъ кôлькома лѣтами у Львовѣ „Товариство руских дамъ" вробило першій крокъ въ организаціи нашого женôтва. Правда, часто-локальный характеръ, и цѣли чисто майже товариськ та филантропійнѣ не дозволили тому товариству доси розширити своихъ рамокъ анѣ по за Львôвъ, анѣ на поле ширшои народнои працѣ. Велику задачу освѣдомленя, сполученя и пôднесеня нашого женôтва по всѣй галицкôй буковинскôй и угорскôй Руси бере на себе нове товариство жѣноче, заложене въ осени сего року въ Станиславовѣ, головно заходомъ Впов. пань и патріотокъ Кобриньскои въ Озаркевичѣвъ, Бучиньскои, Шанковскои, Навроцкои и Нычай. Статуты того нового товариства вже затвержені ц. к. намѣстництвомъ и мы нынѣ подаемо ихъ до прилюдной вѣдомости. Якъ бачимо въ пятои точки, товариство не думае ограничитиси на одну мѣсцевôсть, але бажае обняти всю австро-угорску Русь, — значитсе, и плоды его дѣяльности въ тôй мѣрѣ будутъ мати далеко сягаюче значенье. Дѣяльнôсть тая змагати буде до „ширеня освѣты мѣжь рускимъ женôтвомъ и уможливленя рускимъ женщинамъ користати въ образованя". Цѣль тую думае товариство осягнути при помочи чи то власныхъ литературно-науковыхъ выдавництвъ, чи то пôдпомаганя истнуючихъ уже выдавництвъ того рода, котрѣ-бы працювали въ напрямѣ змагань товариства, — дальше при помочиôтчетôвъ, забавъ товариськихъ, театральныхъ представлень и т. д., де-бы въ одного боку пôдносились и дискутувались теоретично тѣ справы, котрѣ обнимаютсе загальною назвою „пытаня женôчого", а въ другого боку живымъ дѣломъ, примѣромъ и словомъ ширилось-бы нове житье, національна свѣдомôсть мѣжь нашими женщинами.

Бажаючи новому товариству якъ найкрасшого и найширшого розвою для добра теперѣшныхъ и будущихъ поколѣнь, для пôднесеня нашои литературы, для розцвѣту нашого товариського житя, мы рôвночасно уважаемо своимъ обовязкомъ запросити всѣхъ щирыхъ патріотôвъ и патріотокъ въ всѣхъ кôнцѣвъ нашои Руси, щобъ якъ найчисленнѣйше вступали въ члены того товариства, а кому тôлько часъ и средство позволятъ, щобъ на день 8 м. с. грудня прибували до Станиславова на першѣ загальнѣ зборы нового товариства. Зборы тѣ маютъ для цѣлои Руси велике значенье. Они будутъ мѣрою того, о кôлько наше женôтво збудилося зъ сну и дорѣло до понимани своихъ народныхъ правъ и обовязкôвъ. Даятого мы бажали-бъ на тыхъ зборахъ побачити сестеръ нашихъ зъ всѣхъ кôнцѣвъ нашои Руси, а бодай почути письмомъ выражені голосы тыхъ, котрымъ обставины не позволятъ особисто туды явитисе.

Наводимо изъ повинôй основѣ статутъ „Товариства рускихъ женщинъ" въ Станиславовѣ.

§. 1. Товариство рускихъ женщинъ визначило собѣ задачу ширити освѣту межи рускимъ женôтвомъ и уможливити ему користанье зъ образованя. — Политика єсть въ объему чинностей товариства выключена. Головнымъ мѣсцемъ пробуваня того товариства и его канцелярія есть мѣсто Станиславôвъ.

§. 2. Для достиженя цѣлей товариства служитъ передовсѣмъ средство: выданье науково-литературного журналу и книжокъ ôтповѣдаючихъ потребамъ жѣнокъ, т. е. подаючихъ духовый кормъ и пôдносячихъ литературно жѣночі питаня.

§. 3. Зреализованье того средства, якъ и покрытье всѣхъ выдатковъ товариства осягаесе: вкладками членôвъ, добровôльными дарами, доходами зъ устроюваныхъ товариствомъ або поодинôкими людьми въ его користь вечерôвъ, забавъ, ôтчатôвъ, театральныхъ представлень и пр., евентуальными легатами, якъ такожъ доходами зъ розпродажи книжокъ, выдаваныхъ товариствомъ.

§. 4. Товариство складаесе изъ звычайныхъ и почетныхъ членôвъ.

§. 5. Членомъ звычайнымъ може бути кождая жѣнка Русинка, горожанка Австро-Угорскои державы. Кождому дѣятному членови свобôдно колинебудь выступити зъ товариства черезъ заявленье выступленя свого выдѣлови, однакожъ залеглій вкладки обовязаный заплатити.

§. 6. Членомъ почетнымъ може бути кождый, хто причинитсе въ якій-небудь способъ до достиженя цѣлей товариства.

§. 7. Членôвъ, дѣлаючихъ противъ цѣлей товариства, выдѣлъ товариства выключае. Члены неплатячі въ протягу року членьскои вкладки, перестаютъ бути членами. Противъ выключеня прислугуе членамъ право ôтклику до загального збору товариства, котрый жалобу рѣшае остаточно.

§. 8. Кождый звычайный членъ пріймае на себе обовязки:

а) кождого року пхатити до касы 1 зр. Рôкъ товариства числитсе ôтъ дня завязаня товариства;

б) брати инціятиву, бути помôчнымъ и участвувати при уряджуваныхъ въ користь товариства ôтчатахъ, забавахъ, вечерахъ и проч;

в) всюды и все старатисе о розширенье и успѣхъ товариства и вѣрно служити его цѣлямъ;

г) пôдмагати и розпространяти выдани товариства.

§. 9. Кождый членъ звычайный мае право:

а) при загальныхъ зборахъ забирати голосъ, ставити внесеня, голосувати при выборѣ головы, его заступника, и выдѣлу товариства — и при всѣхъ рѣшеняхъ загального збору, въ кôнци вглядати у всѣ акты, предложені загальному зборови;

б) бути выбраным на голову, заступника головы и до выдѣлу товариства;

в) являтисе на засѣдани выдѣлу съ голосомъ дорадчимъ (коли не єсть членомъ выдѣлу), або подавати до выдѣлу внесеня на письмѣ;

г) користати зъ всяких улегчень, якій загальный зборъ або выдѣлъ товариства для своихъ членôвъ постановитъ.

§. 10. Членъ почетный мае право до вступу на загальнѣ зборы безъ права голосу.

§. 11. Всѣма дѣлами товариства управляютъ загальный зборъ и выдѣлъ.

§. 12. Загальный зборъ ôтбуваесе кождого року, въ котрôмъ-небудь мѣсци, заселенôмъ Русинами. Мѣсце для загального збору назначуе загальный зборъ. На жаданье одной третои части членôвъ, або як того обставины будутъ вымагати, мае выдѣлъ скликати надзвычайный загальный зборъ.

§. 13. Загальный зборъ скликуесе посредствомъ газетъ або письменных запросинъ.

§. 14. Загальный зборъ уважаесе ôткрытымъ, коли явитсе одна трета часть членôвъ звычайных. Єсли-бы по дворазовôмъ скликаню не явилось одной третои части членôвъ звычайныхъ, то за третымъ скликаньемъ загальный зборъ може ôтбуватисе при довôльнôмъ числѣ членôвъ звычайныхъ.

§. 15. На загальныхъ зборахъ предсѣдае голова товариства або его заступникъ. Выдѣлъ товариства здае справу зъ ведени дѣлъ товариства, предкладае рахунки и внесеня. Загальный зборъ выбирае комисію для розсмотреня книгъ товариства.

§. 16. Загальный зборъ ухваляе змѣну статутôвъ, рѣшае внесеня, ôтклики и жалобы, именуе почетныхъ членôвъ, выбирае голову товариства, заступника головы и выдѣлъ, сконтруе касу и рахунки, удѣляе або ôтмовляе абсолюторію выдѣлови и розпоряджуе, въ якій способъ маткомъ товариства масси орудувати.

§. 17. Загальный зборъ ухваляе все абсолютною бôльшостею голосôвъ, выняви ухвалы дотычно змѣны статутôвъ и розвязаня товариства, на котрѣ вымагаесе бôльшости двохъ третинъ (⅔) голосôвъ.

§. 18. Голова голосуе при выборѣ выдѣлу и при именованю почетныхъ членôвъ, впрочѣмъ голосуе и рѣшае лишь при рôвности голосôвъ; ôнъ означае способъ голосованя (аклямацією або картками).

§. 19. Выдѣлъ складаесе зъ головы, его заступника и 6 членôвъ выдѣловыхъ. Выдѣлъ уконститууесе, выбираючи зъ-помѣжъ себе секретаря, касіера, контрольора и библіотекаря.

§. 20. Выдѣлъ выбираесе на одинъ рôкъ; урядуе поти, поки ново-выбраный выдѣлъ не ôтбере дѣлъ товариства.

§. 21. Крôмъ администраційныхъ дѣлъ належатъ до выдѣлу: принимане и выключуване членôвъ, инціятива и заохочуване членôвъ до уряджуваня въ користь товариства забавъ, ôтчатôвъ и пр. и пр., дальше за згодою загального збору заложенье науково-литературного журналу и выборъ комитету редакційного або приключенье до вже выходячого журналу съ застереженьемъ, щобы въ нѣмъ було дане мѣсце для жѣночихъ питань, входженье въ тôй-же цѣли въ спôлку съ иншими товариствами або поодинокими людьми, въ кôнци выдаванье книжокъ, служачихъ потребамъ руского женôтва, ихъ розширюванье и сполученье съ тымъ добутье доходу на цѣли товариства.

§. 22. Выдѣлъ збираесе що найменше разъ на мѣсяць. Его скликуе голова товариства або заступникъ; на бажанье 3 хъ выдѣловыхъ членôвъ мае голова або его заступникъ скликати выдѣлъ. Выдѣлъ ухваляе бôльшостею голосôвъ и провадитъ протоколъ зъ своихъ засѣдань. Зъ ведення дѣлъ и зъ стану касы здае выдѣлъ справу на загальныхъ зборахъ и есть передъ нимъ отвѣчальнымъ за свои чинности.

§. 23. Голова товариства або его заступникъ заступае товариство на внѣ и пôдписуе разъ съ однымъ членомъ выдѣлу всѣ письма и оголошеня, выходячі ôтъ товариства. Хто бувъ въ двохъ по собѣ наступаючихъ рокахъ головою товариства, не може скорше бути выбраным головою або заступникомъ, якъ ажь по роцѣ.

§. 24. Споры рѣшае мировый судъ, до котрого выбираесе кожда сторона по одному судіи, а тіи третого зверхника.

§ 25 Въ случаю розвязаня товариства переходятъ маетокъ на товариство имени Т. Шевченка у Львовѣ.

Розвязанье може наступити лишь на ухвалу бôльшости двохъ третинъ (⅔) частей членôвъ загального збору. О переходѣ маетку на иншу власнôсть, якъ на тов. им. Т. Шевченка у Львовѣ — рѣшае загальный зборъ бôльшостею трехъ четвертинъ (¾) голосôвъ членôвъ звычайныхъ.

ПЕРШІЙ ЗБОРЫ „НАРОДНОИ РАДЫ" ВЪ ТУРЦѢ.

Тому рôкъ ревнѣ Русины-патріоты турчаньского повѣта вложили статутъ „Народнои Рады" для турчаньского повѣта на взорець „Народнои Рады" въ Долинѣ и подали до ц. к. намѣстництва до потвердженя. Весною сего року прибувъ статутъ до ц. к. староства въ Турцѣ, а въ-ôтси въ руки членôвъ-основателѣвъ.

Дня 26 падолиста 1884 р. прійшло до першихъ зборôвъ сеи „Народнои Рады" въ Турцѣ. Помимо великои снѣговицѣ якъ такожъ помимо малои агитаціи помѣжь селянъствомъ, запрошаючои ихъ на першій зборы, явилосе до 100 селянъ, а священикôвъ около 15 (за мале число!). По службѣ Божôй, ôтправленôй въ церквѣ турчаньскôй, зборы „Народнои Рады" розпочалися около 12-той годины въ полудне въ сали касиновôй. Зборы ôткрывъ о. Корнилій Яворскій, парохъ въ Лôмны, членъ основатель, привѣтнымъ словомъ до народа и розказаньемъ исторіи „Народнои Рады" въ Турцѣ, почѣмъ заявивъ до выбору председателя зборôвъ и двохъ секретарѣвъ. На председателя выбрано о. Чайковского, пароха въ Бôтлѣ, а на секретарѣвъ двохъ господарѣвъ письменныхъ. О. Чайковскій занявъ мѣсце председателя, дякуючи за довѣрія и представивъ комисаря ц. к. староства, а ôтказъ удѣливъ голосу о. Яворскому. О. Яворскій приступнымъ словомъ пояснивъ цѣль товариства „Народна Рада", вказуючи, якъ въ родинѣ газда неразъ радитсе своихъ членôвъ родинныхъ, що мае дѣяти съ весною та де сѣяти яке насѣнье, якъ цѣла громада въ певныхъ выпадкахъ запитуе всѣхъ газдôвъ до поради, — такъ и мы весь повѣтъ турчаньскій, немовь одна громада, одна родина, неразъ потребуемо порадитисе, що чинити, щобы не дати потопитисе въ мори политичного житя. Завязуютъ собѣ Поляки свои нарады, завязуютъ собѣ жиды рôжнѣ свои кагалы и школы, радятъ надъ своими дѣлами, — то мы Русины такожъ маемо право вробити собѣ яку раду, зôйтисе, высказати, що намъ долягае-болитъ и порадитисе, якъ той бôль ухилити. Таку раду и мы хочемо васнувати для всѣхъ Русинôвъ турчаньского повѣта пôдъ именемъ „Народна Рада". Ôттакъ о. Яворскій ôтчитавъ статутъ и пояснивъ его прикладами въ житя.

По о. Яворскôмъ забравъ голосъ о. М. Прухницкій и выложивъ народови: що се конституція, на пôдставѣ котрои мы Русины маемо право завязати нашу „Народну Раду". Тутъ перейшовъ бесѣдникъ цѣлу нашу исторію аль по нынѣшный часъ; згадавъ не за одній влидньѣ въ бунальщины рускои и порôвнавъ ихъ съ теперѣшнымъ свобôднымъ для насъ станомъ, котрый завдячуемо лише династіи Габсбургôвъ, милостиво намъ пануючôй. За-для сего внесъ „многая лѣта" династіи габсбургскôй, а взглядно найсенѣйшому нашому цѣсареви Францъ Іосифови I. Зôборъ ôтспѣвавъ трикратно громко „многая лѣта".

По тôмъ забравъ голосъ о. Щастный Салямонъ, парохъ въ Комарникъ, и пояснивъ народови: що то есть патріотъ и патріотизмъ. О. Салямонъ вказавъ взагалѣ, що суть такій люде, що не щадятъ анѣ свого майна, анѣ своеи силы, ба навѣть не боятсе и смерти, а тôлько коло того заходятсе, якъ-бы то свôй народъ пôднести до щасливости тувемнои. „Тай межи нами Русинами були и есть такожъ такій люде", — и въ того перейшовъ до заохоты, щобъ якъ найчисленнѣйше вписуватися въ члены „Народнои Рады".

По бесѣдѣ о. Салямона забравъ голосъ председатель збору и реасумуючи въ коротkости сказане, заключивъ, що до переведеня того, що „Народна Рада" взяла собѣ за цѣль, треба вôдъ всѣхъ членôвъ выбрати выдѣлъ. Вôзвавъ за-для того зборъ до выбору выдѣлу, т. е. председателя и пяти членôвъ выдѣлу и двохъ заступникôвъ. На председателя „Народнои Рады" выбрано одноголосно о. Яворского, а за членôвъ выдѣлу и ихъ заступникôвъ двохъ священикôвъ, оо. Прухницкого и Саляmона — и пять селянъ вôдъ всѣхъ закутковъ турчаньского повѣта.

По выборѣ выдѣлу слѣдували внесеня поодинокихъ членôвъ. Зъ тыхъ найважнѣйше внесенье о. Яворского, въ котрôмъ ôнъ пôднесъ справу Рады повѣтовои въ Турцѣ. „Єсть право, — сказавъ, — що рада повѣтова выбираесе на три роки; теперь вже на шесть, але я говорю о давнѣйшôмъ. Въ нашôмъ повѣтѣ того права, видитсе, нема. Бо отъ въ р. 1874 выбрали мы раду повѣтову, котра мала тревати черезъ три роки до 1877 року. И дѣйстно въ роцѣ 1877 розписано новѣ выборы до рады повѣтовои. Мы зôйшлися и выбрали раду. Повинна отже була стара рада уступити новôй. Однакъ чомусь такъ не склалося. За три роки, 1880 р., розписано знôвъ выборы, мы знôвъ зôйшлися и выбрали нову раду, — однакъ стара рада таки не уступила новôй. Минуло знôвъ три роки и въ 1884 р. знôвъ розписано новѣ выборы до рады повѣтовои, и мы знôвъ зôйшлися и выбрали нову раду повѣтову, але стара рада чомусь до сего дня порядкуе нами. Єсли-бы то насъ нѣчо не кошто-

вало, — то мара бери! Але бо мы складаемо въ податку тысячѣ на тую раду, та ще до того у тій радѣ суть нашій грошѣ повѣтовій надъ 40.000 зр., о котрыхъ нѣчо не знаемо, куды они обертаются. Я вносивъ-бы отже, щобы мы выбрали делегацію въ трехъ членовъ, котра пойшла-бы чи поѣхала-бы до Львова до пана намѣстника и запыталася, чи для турчаньского повѣта истнуютъ якій иншій права, та що буде съ тою новою радою повѣтовою." — По сѣй промовѣ выбрано делегацію въ трехъ членовъ, въ котру войшли о. Яворскій и два господарѣ. По сѣмъ слѣдували ще иншій внесеня отъ селянъ.

Около 4 той годины пополудни закрывъ предсѣдатель першій зборы „Народнои Рады" въ Турцѣ промовою: „Любій Брата! Спѣшѣтъ домовъ и розповѣджте всѣмъ, що Вы тутъ видѣли и чули и скличтеся на другій разъ ще бо́льше. Бо, дасть Богъ дочекати, съ весною зробимо зборище (митингъ) народне, порадимося не надъ одною пекучою нашою справою. Будьте здоровій! Идѣтъ въ гаразді!" — Народъ съ великою радостею розбійшовся домовъ.

Участникъ.

Памяти бл. п. Григорія Воробкевича.

Дня 28 л. падолиста с. р. похоронили мы въ Черновцихъ о. протоерея Григорія Воробкевича, православного пароха въ Топоровцяхъ, емеритованого професора школы реальнои въ Черновцяхъ, знаного въ нашій литературѣ подъ именемъ „Наума Шрама". Дня 21 л. падолиста приѣхавъ въ Топоровець до Черновець до свого брата проф. о. Исидора Воробкевича, славно-звѣстного на цѣлій Руси подъ именемъ „Данила Млаки". Тутъ заболѣвъ на рану, котру мавъ бо́льше якъ двайцить лѣтъ, и перебувши чотыри добы въ страшенныхъ болихъ, умеръ на затровье крови дня 26 л. падолиста. Якъ гро́мъ въ ясного неба ударила тая сумна вѣсть всѣхъ щирыхъ сыновъ Буковиньскои Руси — и они поспѣшили отдати честь покойному супроводячи его до сирои могили. На домовинѣ пок. Григорія зложили вѣнцѣ лавровій: 1. „Руска Бесѣда", 2. родина, 3. ученики реальнои школы, 4. професоры реальнои школы. Товариство академиковъ рускихъ „Союзъ" взяло участь въ похоронѣ. Явилися такожь громадяне въ Топоровець въ бо́льшо́мъ числѣ и тымъ оказали, якъ любили сего священика, котрый бувъ имъ щирымъ порадникомъ и добрымъ отцемъ. Слова ихъ були: „Не мали мы такого доброго панъ-отця и не будемо мати!"

Громада Топоровцѣ мае надъ 1000 нумеровъ а до 4000 душъ и лежитъ въ садагурско́мъ повѣтѣ на само́й граници россійско́й. Зъ давна давенъ отаначувалася тая громада, якъ и всѣ буковиньскій, неумѣренностею въ уживаню горячихъ напитковъ. Зъ давна давенъ не оттигавъ нѣхто Топоровчанъ отъ горовки, якъ и въ цѣло́й Буковинѣ майже нѣгде нѣхто людей отъ піятики не оттигае. Ажь прийшовъ о. Григорій Воробкевичь до Топоровець и все що недѣлѣ та свята говоривъ проповѣди до народа отъ серця, въ котрыхъ завзывавъ народъ вымовнымъ розумованьемъ до отверезеня, до честного житя, до працѣ и просвѣты. Се велика заслуга покойного, бо тутъ въ Буковинѣ особливо по рускихъ громадахъ нема того звычаю, щобы панъ-отцѣ проповѣдували людимъ, а якъ де котрый и проповѣдуе, то звычайно читае народови щось зовсѣмъ невровумѣлого. По колькохъ лѣтахъ тои працѣ покойного показалися вже спасенній овочѣ. Люде топорецкій повадержувалися отъ неумѣренного уживаня напитковъ, декотрій перестали зовсѣмъ пити, а надто самій люде завели за моральною подмогою покойного читальню, до котрои все сходятся и де читаютъ и слухаютъ. Покойный мавъ ще гадку оснувати склепъ громадскій, де бы люде все, чого потребуютъ, мали въ лѣпшо́мъ гатунку и за таній грошѣ и де пожитокъ ишовъ-бы на окрашенье церкви та на громадскій потребы, — але ненадѣйна смерть перервала пасмо житя сего тихого а такъ трудящого роботника на нивѣ руско-народнѣй.

Всѣмъ знаючимъ нашу литературу вѣдомо, яке почестне мѣсце мае въ нѣй покойный, писавшій подъ именемъ „Наума Шрама" прекрасній думы историчній. Буковиньска Русь тратитъ въ покойно́мъ не только найвѣрнѣйшого, найщирѣйшого свого сына, але разомъ и чоловѣка высоко образованого и гуманного. Онъ относився все дружно до румуньского народа. Покойный тимивъ добре, що въ давнину въ XV, XVI и XVII вѣкахъ Русины, маючій въ преславно́мъ рицарствѣ запорожско́мъ на-повъ самостойный бытъ державный, помагали неразъ Румунамъ въ ихъ тяжкихъ борбахъ съ Турками; Русины проливали тогды кровь свою за свободу румуньского народа подъ славными гетьманами козацкими, акъ княземъ Вишневецкимъ-Байдою, Иваномъ Свѣрговскимъ, Иваномъ Подковою, и др. Князь Вишневецкій-Байда и Иванъ Подкова положили за свободу румуньску головы: першій бувъ повѣшеный Турками въ Константинополю, другого казнило польске правительство у Львовѣ буцѣмъ для того, що нарушивъ миръ заключеный черезъ Польщу съ Турцією. Покойный тямивъ добре, що хоть Буковину заселили скорше Русины, якъ Румуны, що признае навѣть румуньскій хронистъ Костинъ, то все жили въ Буковинѣ Русины и Румуны въ мирѣ. Сей миръ отъ 1848-го року бувае то слабше то сильнѣйше заколочуваный черезъ Румуновъ, котрій бажаютъ Русиновъ въ Буковины выгнати, або ихъ врумунщити. Покойный о. Гр. Воробкевичь болѣвъ сильно надъ тымъ заслѣпленьемъ политиковъ румуньскихъ, бо знавъ добре, що въ интересѣ Русиновъ и Румуновъ на Буковинѣ есть — не обсевилювати одній другихъ, а взаимно спомагати себе, щобъ оба народы подвеслися духово и матеріально та щобы стали правдиво-культурными народами. Тогды только вможутъ опертися спольному противникови, котрый бажае и Русиновъ и Румуновъ зъасимилювати. Покойный манъ все надѣю, що Румуны отямятся и перестануть рускій народъ кривдити. Тому то жалуемо за нимъ дуже, бо онъ будучи дуже поважанымъ и Русинами и Румунами мо́гъ-бы бувъ дуже богато зробити для пожаданои згоды мѣжь обома народами на Буковинѣ...

На похоронѣ розадавано дуже красный, дуже плавно написаный, глубоко въ серци плывучій стихъ Омеляна Поповича по́дъ заг.: „Надъ могилою Впр. о. Григорого Воробкевича (Наума Шрама)". Немило насъ вражило, що цѣлый похоронъ отъ початку до конця отправлявся лишь по волоски. Мы певній того, що всѣ, що лишь були въ церквѣ на панахидѣ и надъ могилою, розумѣли по руски, а переважна часть не розумѣла нѣчого по волоски. Тымчасомъ панъ-отцѣ подъ проводомъ звѣстныхъ недруговъ рускаго народу о. архимандрита Калиновского и Олинского все правили лишь по волоски, такъ, що мы навѣть не розумѣли, коли маемо хреститися. Надто о. арх. Калиновскій державъ цѣлу годину проповѣдь въ церквѣ по волоски; що говорилъ не знаемо, бо мы не розумѣли; а коли вже хотѣвъ конче по волоски говорити, то мо́гъ и по руски щось сказати — вже хотьбы лишь въ уваги на топоровецкихъ громадянъ, котрій такъ численно на похоронѣ явилися а були на проповѣди о. Калиновского буквально якъ на „турецко́мъ казаню", бо и слова не розумѣютъ по волоски. Черезъ цѣлый далекій похо́дъ похоронный въ церкви ажь на цвинтарь „на Горечій" не чути було рускаго спѣву; надъ могилою зновъ правилося все по волоски. Ажь коли одинъ топоровецкій громадянинъ мавъ отвагу голосно сказати: „Мы тутъ прійшли, тай нѣчо не розумѣемо" — ажь тогды начавъ о. Гакманъ рускій молитвы говорити. По скончено молитовъ мы надѣялися, що „рускій" проповѣдникъ о. Прокоповичь, що бравъ удѣлъ въ похоронѣ, промовитъ хотьбы до народа въ Топоровець по руски — поминувши вже интелигенцію руску, котра въ переважно́й части нѣчо по волоски не розумѣе, — но о. арх. Калиновскій зновъ выступивъ съ волоскою проповѣдею, на котрій знову були мы всѣ якъ „на турецко́мъ казаню". А надто зааранжовано се такъ спрытно, що ледви о. Калиновскій скончивъ послѣдне слово, такъ заразъ начавъ хоръ алюмновъ спѣвати по волоски такъ довго, доки народъ не розійшовся. Було то очевидно обчислене на то, абы хто въ свѣтскихъ Русиновъ не промовивъ до людей по руски и щобы не дати попрощатися съ дорогимъ Покойникомъ въ милій ему рідній рускій бесѣдѣ.

Кончимо сю сумну згадку за предчасно згасшого „Наума Шрама" съ окликомъ до Румуновъ: Залишѣтъ пусту гадку — Русиновъ въ Буковинѣ врумунщити. Минули безповоротно часы, де народовъ безкарно выкорѣнювано; вы вспомните лишь розвій рускаго народу, — но спомните и розвій свого народу; а якъ-бы вамъ и удалося рускій народъ до загибели привести, то певно приведете до загибели и свій румуньскій народъ! *Т. Р.*

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Инспекторы промысловій.*) Министерство торговлѣ поручило властимъ краевымъ, щобы о закладаню кождои бо́льшои фабрики доносили инспекторамъ промысловымъ, въ котрыхъ округѣ мае знаходитися основана фабрика. Черезъ то будутъ могли инспекторы промысловій предложити властимъ що до новыхъ фабрикъ свою гадку. Рівночасно получили власти политичній препорученье, щобы о кождо́мъ приключеню, яке мало-бы мѣсце въ якомъ заводѣ промысловомъ, давали знати инспекторамъ промысловымъ, а послѣдній обовязаній сейчасъ сконстатувати причину приключена и отповѣдными зарадженями запобѣгчи злу въ будучности.

(*Справа промыслу цукрового.*) Отъ якогось часу подносятся именно зъ стороны ческихъ продуцентовъ цукру жалѣ на упадокъ сеи галузи промыслу. Справа тая трактовалася дуже широко не лишь въ прасѣ, но и на численныхъ въ тій цѣли скликаныхъ зборахъ интересованыхъ та въ фаховыхъ анкетахъ. Пóсля информаціи „Presse" застановилося теперь надъ сею справою министерство скарбу, а предметъ дискусій становитъ питанье, якимъ способомъ прійти въ помочь цукровому промыслови? Въ тій цѣли отбулася въ бюрѣ шефа секційного Баумгартнера приватна конференція, на котру запрошено такожь выбитнѣйшихъ промысловцевъ въ фаху цукровничого и зажадано отъ нихъ предложеня проектовъ, на основѣ котрыхъ мае министерство застановитися, чи треба скликати анкету.

(*Католицкій университетъ въ Зальцбургу.*) Якъ звѣстно, порушено на послѣдній сесіи зальцбургского сойму справу основана „свобо́дного католицкого университету", а справа ся заинтересувала широкій кружки католицкій не лишь въ Австрія, но и въ Нѣмеччинѣ. — Для осущеня проекту завязалося осо́бне товариство, котре поклало собѣ задачею гадку основаня католицкои академіи попирати такъ морально якъ и матеріально. — Пóсля информацій „Salzburger Chronik" затвердило вже намѣстництво статуты сего товариства, пóсля котрыхъ членомъ може бути кождый католикъ безъ взгляду на вѣкъ и полъ.

(*Австро угорскій банкъ.*) Позаякъ съ днемъ 31 грудня 1887 р. кончится привилей, даный правительствомъ австро-угорскому банкови на выдаванье паперовъ, поставленыхъ рóвно съ грóшми и въ недалекóмъ часѣ мае рѣшитися питанье, чи привилей буде продовженый, чи може правительство схоче поставити свою особну инстатуцію финансову або може надати привилей австро-угорского банку якій другій институціи финансовій, набрали отбувшися передъ кóлькома днями надзвычайній загальній зборы австро-угорского банку незвычайного значеня и заинтересували собою зо взгляду на становище сего институту и вплывъ его на финансы державы не лишь фаховыхъ финансистовъ, но и ширшу публику. — На послѣднихъ надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ предложила рада генеральна внесенье, щобы постаратись у правительства о отновленье привилеѣвъ и внесенье се, розумѣеся, принято одноголосно, — поручаючи переведенье сеи справы генеральній радѣ. — Чи правительство згодатся на предложенье банку, чи рѣшатся на котру зъ повыше поставленыхъ двохъ другихъ альтернативъ, на певно не знати; здаеся однакожь, що вплывы австро-угорского банку переможутъ и що привилей его на тыхъ самыхъ загальныхъ основахъ отъ деякими лишь модификаціями будутъ продовженій на дальшихъ 10 лѣтъ. — При тій случайности интересе буде пригадати хочь коротко исторію повстаня институція, называючося теперь австро-угорскимъ банкомъ. Пóсля вóйнъ наполеоньскихъ знаходилося австрійске правительство въ великихъ клопотахъ финансовыхъ, а щобы заратоватися помочею грошевою тогдѣшнои Wiener Stadtzettelbank надало йій патентомъ зъ 1 червня 1816 р. привилей банку державного, котрый перейшовши много фазъ въ своѣмъ розвитю получивъ свою основну организацію на пóдставѣ закона зъ 27 грудня 1862 р. За министерства мѣщаньского переведено угоду съ Угорщиною, въ виду чого патентомъ зъ 13 листопада 1868 р. змѣнено организацію банку, котрый пóдъ назвою „національного банку" розширивъ свою дѣяльность такожь на край угорскои коруны. Въ р. 1878 змѣнено назву на „австро-угорскій банкъ" и переведено заразомъ радикальну змѣну въ устрою самои институція, котра займае нынѣ перворядне становище въ цѣлій Европѣ.

(*Депутація віденьскихъ передмість у гр. Таффого.*) Дня 27 н. с. листопада була у президента министровъ гр. Таффого депутація вѣденьскихъ передмість (Vororte), щобы вручити министрови петицію въ справѣ заведеня безпосередныхъ выборовъ до рады державнои. Бесѣдникъ депутаціи, бурмистръ зъ Гернальсъ Гельблингъ вручивъ гр. Таффому петицію, жадаючи подѣляня кроковъ въ законодавчій дорозѣ, щобы громады политичного повѣту Гернальсъ вже при найближшихъ выборахъ до рады державнои, могли выбирати безпосередно. Президентъ министровъ принявъ депутацію дуже привѣтно и заявивъ, що прошенье о заведенье безпосередныхъ выборовъ есть оправдане. Гр. Таффе сподѣвается, що при приклонности правительства до сеи справы дасться она безъ трудностей перевести.

(*Политичный проводникъ Чеховъ др. Ригеръ*) заповѣвъ въ ческомъ клюбѣ отчитъ о теперѣшномъ положеню политичномъ Угорщины и о отношеню до него Чеховъ. Ригеръ замѣряе въ томъ отчитѣ представити результаты своихъ спостережень, здѣланыхъ въ Пештѣ въ часѣ сегорочнои сесіи делегаційнои и свои враженя, якій онъ отнесъ зъ розмовы съ угорскими политиками. Якъ кажутъ, отчитъ Ригера стоитъ въ связи съ фактомъ демонстрація въ користь автора ческого гимну „Hej Slovane". — По поводу приѣзду до Праги словацкого пастора Томашика, котрый уложивъ звѣстну пѣсню патріотичну „Hej Slovane" привитали его Чехи дуже симпатично и устроили въ его честь овацію, котра прикро вразила Мадяровъ, уважаючихъ Томашика своимъ найбо́льшимъ ворогомъ. — Щобы отже знеутрализувати се зле враженье, мае Ригеръ выискати до сего свóй отчитъ и показати, що оклики „Hrom a peklo!" не относятся зовсѣмъ до Мадяровъ и не повинній бути Мадярами зле зрозумѣлыми.

(*Справа продовженя выемкового стану въ Відни*), що безперечно войде на дневный порядокъ маючои зобратися рады державнои, выкличе, здаеся, дуже живу дискусію въ парляментѣ. Віденьскій газеты вже теперь протестуютъ противъ продовженю выемкового стану, пригадуючи, що пóсля заявленя правительства станъ сей выдавъ вже сподѣваній наслѣдки. Єсли-жь тій наслѣдки вже осягненій, то нема причины его продовжати, если жь не отнесъ нѣякого успѣху, то очевидно, що яко безуспѣшный не повиненъ надармо звязувати свободы обывателевъ, загарантованыхъ конституціею.

ЗАГРАНИЦЯ.

Африканьска конференція. II. Коли отже мѣжь Нѣмеччиною и Англіею прійшло по поводу колоній нѣмецкихъ на заходно́мъ побережу африканьско́мъ до конфликту, кн. Бисмаркъ звернувся до Франція, съ котрою вязали Нѣмеччину многій интересы въ краяхъ надъ затокою гвинейскою, въ Камерунъ и надъ рѣкою Габунъ. Теперь розпочалися переговоры мѣжь Нѣмеччиною а Францією; а були они, можна-бы сказати, лишь продовженьемъ давнѣйшихъ подобныхъ переговоровъ, котрій однакожь задля ненаглячои конечности перервалися. Нѣмеччина порушила въ сихъ переговорахъ насамперед, въ якій способъ можна бы найлѣпше залагодити справу торговлѣ и плавбы на рѣкахъ африканьскихъ, особливо-жь на рѣкахъ Нигеръ, Габунъ и Конго, а отткаъ предложила, що въ виду многихъ конфликтовъ, выходячихъ зъ непевности межинародныхъ интересовъ, обмеженя територіальныхъ посѣлостей та непевности права державного и выплываючои изъ сего непевности податковъ и дачокъ, найлѣпше булобы, якби справы тій залагоджувалися мировымъ судомъ европейскимъ, а котрый-бы установивъ головній норми, пóсля котрыхъ всѣ такій справы могли-бы бути залагоджуваній. Въ першій линіи набунулося тутъ на гадку межинародне товариство африканьске, зостаюче пóдъ протекторатомъ белгійского короля Леопольда II. Товариство се поставило собѣ за задачу положити на заходно́мъ африканьско́мъ побережу державный засновокъ середъ тамошныхъ дикарѣвъ, въ котрóмъ всѣ народы знайшли-бы рóвне право. Франція згодилася на се предложенье Нѣмеччины, тымъ бо́льше, що ся вязали рóжній отношины съ товариствомъ африканьскимъ и що се товариство зробило ій навѣть деякій користній уступки. Ся згода поступования Франціи съ Нѣмеччиною звернулася особливо противъ Англіи и Португалія, котрій бажали мати въ Африцѣ першенство. Розпочалася вымѣна нотъ и депешъ, а въ кóнци выготовлено цѣлу програму конференціи. Головными точками, котрій мали обговорюватися на конференціи постановлено: Необмежену свободу торговлѣ и плавбы всѣхъ флягъ на рѣкахъ Конго и Нигеръ, а отткаъ дефиницію права забираня въ посѣдлость краёвъ не належачихъ ще до нѣкого. Перша точка мала на цѣли не допустити жадного мыта на Конго, бо знавши хыба, що оно мало-бы служити до покрытя коштовъ улекшеня торговлѣ (будова портовъ, морскихъ лѣхтарень и т. д.) и забезпечити тамъ французкій и нѣмецкій домы торговельній отъ вплыву и конкуренціи англійскои. Въ справѣ не занятыхъ ще нѣкимъ краёвъ, принято, що окупація повинна бути ефективною, коли мае бути признана правомъ межинароднымъ. Супротивъ сеи послѣдной гадки оперлися майже лишь выключно Англія и Португалія. И не диво: Англія супротивлялася головно за-для своего интересу надъ рѣкою Нигеръ, де одно лишь англійске товариство мае 30 факторій и 8 пароходовъ. Торговля надъ Нигромъ, що приносила Англіи въ 1870 р. 30.000 фунтовъ штерл., приноситъ ій нынѣ 2 мил., а для забезпеченя сихъ доходовъ выдѣлась Англія спонуканою занята тутъ навѣть кусень землѣ. Подобній интересы мае въ Африцѣ такожь и Португалія и она за-для своеи слабои силы въ Европѣ змушена була поступати спольно съ Англією. Середъ такихъ обставинъ скликавъ кн. Бисмаркъ конференцію до Берлина.

Кн. Бисмаркъ въ нѣмецко́мъ парламентѣ. Мимо отбуваючося якъ разъ теперь конференціи въ Берлинѣ и мимо другихъ важныхъ занятій, кн. Бисмаркъ знайшовъ ще на столько часу, щобы явитися въ нѣмецко́мъ парламентѣ и выголосити ажь три бесѣды, вказуючи дуже ясно, яке становище занявъ нѣмецкій канцлеръ супротивъ теперѣшного парляменту и супротивъ всѣхъ складаючихъ его сторонництвъ и фракцій. Смѣлость, пробиваючася въ сихъ бесѣдахъ, — хочь-бы навѣть и для самого кн. Бисмарка — посунена вже до найвысшои границѣ, доходитъ майже до байдужного легковаженя собѣ парляменту такъ, що, якъ сказавъ пос. Рикертъ, можна на певно сподѣватися, що новый парляментъ не згине природною смертею. Причину до першои бесѣды, выголошеной 26 падолиста, подала нѣмецкому канцлерови дебата въ парляментѣ о дістахъ для послóвъ и обмеженье вольныхъ картъ на желѣзницѣ на подорожъ до парляменту. За дістами и противъ обмежена вольныхъ картъ промовляли Штауфенберъ и соціялистъ Аверъ. Весѣда сего послѣдного подала повóдъ кн. Бисмаркови до его першои бесѣды. Наводимо тутъ въ нéй лишь найхарактеристичнѣйшій черты, а именно тій мѣсця, въ котрыхъ кн. Бисмаркъ характеризуе теперѣшный рухъ соціяльный въ Нѣмеччинѣ. Кн. Бисмаркъ каже виразно, що въ збóльшаючося соціяльно-демократичного сторонництва видитъ лишь змагаючійся для него обовязокъ, выступити разъ съ позитивными предложеніями и выробити конституцію и суспóльный порядокъ пóсля своеи думки. Онъ далъ-бы имъ радо ще третый тузинъ послóвъ, кобы они се лишь зробили, а навѣть хотѣвъ бы отступити имъ коли цѣлу провинцію на пробу. Число соціяльно-демократичныхъ выборцевъ доказуе лишь велике число невдоволеныхъ, котрій дожидаютъ спасеня отъ якихось незвѣстныхъ. Коли бъ соціялисты мусѣли поступати позитивно, то они стали бъ богато загóднѣйшими. Число соціялистичныхъ выборцевъ однакожь напоминае посѣдаючій клясы, щобы они стремили до лѣпшого. Соціяль-демократы, отъ коли существуютъ, дуже мало причинилися до поступу. Дальша часть сеи першои бесѣды относилася до дістъ

и конституціи, о котрій канцлеръ сказавъ, що она повинна бути для парламенту „Noli me tangere“.

Россія. Царь переѣхавъ зъ Петербурга въ Гатчину. Петербургскій и Новгородскій митрополитъ Исидоръ обходивъ дня 23 н. ст. падолиста 50-лѣтный юбилей служенія своєи архіерейскои службы. По поводу сего юбилея дарувавъ царь митрополитѣ Исидору портреты царѣвъ Николая I, Александра II и свій, выложеній богато брилантами, а многій депутаціи зъ рѣжныхъ сторонъ великои державы складали митрополитѣ свои желанія и зложила ему такожь на памятку его юбилея много подарунки. Митрополитъ Исидоръ есть сыномъ діякона Сергія И. Никольского и родився 1799 р. въ селѣ Козьмодемьянскъ, тульскои губерніи. Въ 1825 р. постригся онъ въ монахи, а 1834 бувъ рукоположеный въ епископы въ Москвѣ. Пізнѣйше бувъ онъ именованый екзархомъ грузиньскимъ, а опткъ 1858 р. митрополитомъ кіевскимъ и галицкимъ, а на послѣдокъ 1860 р. митрополитомъ петербургскимъ и новгородскимъ. Торжественне засѣданье „петербургского благотворительного общества“ отбулося дня 1 грудня. Проф. Ламаньскій говоривъ о задачѣ товариства. Пѣсля его гадки инщіятива окрѣпленя Славянщины повинна розпочатися пѣдъ покровительствомъ Россіи, а особливо треба бы улекшити прилученье Славянъ заходныхъ. На засѣданю було много членѣвъ особливо зъ духовенства. Мѣжь иншими бувъ на засѣданю такожь сербскій митрополитъ Михаилъ. Куроторъ варшавского округа школьного предложивъ министерству проектъ, щобы на школьный округъ варшавскій були назначені три инспекторы окружній

Бельгія. Сесія парламентарна въ Бельгіи розпочалася горячими дискусіями политичными выкликаными бувшимъ президентомъ министрѣвъ Фреръ Орбаномъ. Сей запытавъ заразъ въ самѣмъ початку сесіи, чи змѣна особъ въ кабинетѣ буде мала якій вплывъ на политику правительства и чи змѣна потягне за собою такожь змѣну програмы чи нѣ, а коли зайшла лишь змѣна особъ, що було причиною сего. На се отповѣвъ насампередъ Малю и заявивъ, що министры Восге и Якобсъ уступили на жаданье короля. Отакъ забравъ голосъ теперѣшный президентъ кабинету и заявивъ, що онъ перший постановивъ не допустити либераловъ до управы. Що до уступленя давныхъ министрѣвъ, то онъ заявивъ, що пѣдписавъ справдѣ актъ королевскій, але не бере за него отвѣтвительность на себе, бо сей актъ есть прерогативою короны. О новѣмъ законѣ школьнѣмъ сказавъ Бернертъ, що онъ позостане не змѣненымъ, бо показався найлѣпшимъ.

Греція. Новый доказъ обмежена сферъ дѣлання на балканьскѣмъ пѣвъостровѣ маемо въ бесѣдѣ грецкого министра дѣлъ заграничныхъ, котрый отповѣдаючи въ парламентѣ на интерпеляцію п. Зенопутоса, навѣвъ заявленье гр. Кальнокого въ австрійскихъ делегаціяхъ въ справѣ угоды торговельной съ Грецією и скрѣпленя интересовъ матеріяльныхъ, що на будучность може причинитися до зближена политичного. Бесѣдникъ замѣтивъ, що подѣбна прихильность зѣ стороны такои держави якъ Австрія може бути принята лишь съ правдивою вдячностею и съ отповѣднымъ поспѣхомъ; дальше заявивъ онъ ще, *що тую прихильность австрійскои державы для Греціи належитъ головно тому признати, що Греція объявила сильну волю не нарушати мира на всходѣ и працювати надъ удержанемъ status quo.* Цѣла ся бесѣда грецкого министра значитъ иншими словами: Греція готова стати на балканьскѣмъ пѣвъостровѣ по сторонѣ Австріи и боронити тамъ ей интересѣвъ, за що выскуе собѣ ей прихильность и воэку пѣдмогу въ власныхъ интересахъ.

НОВИНКИ.

— **Товариство „Рускихъ Дамъ“ у Львовѣ** устроюе въ мѣсяци грудни с. р. кождои суботы вечерницѣ музикально-декляматорскій, а на послѣдній вечерници буде дане и аматорске представленье. Перший вечерницѣ отбудутся въ суботу дня 6 л. грудня. Товариство надѣеся, що Вп. Публика, знаюча хосенну цѣль, на яку сѣ вечерки устроюются, зволитъ ихъ якъ минувшого року, численно посѣщати. Дня 3 л. лютого, пѣ второкъ, устроитъ товариство „Рускихъ Дамъ“ вечеръ съ танцями въ великѣй сали „Народного Дому“. — *Отъ Выдѣлу товариства „Рускихъ Дамъ“.*

— **Товариство „Академическій Кружокъ“** устроюе дня 12 л. грудня въ великѣй сали „Народного Дому“ литературно музикальный вечеръ на доходъ недужои, многозаслуженои артистки рускои сцены, панѣ Иванны Стефураковои. Въ програму вечера входятъ: отчитъ п. В. Л. п. з. „Звычаѣ на Руси въ день св. Андрѣя“, деклямація, продукція музичній зъ композицій Бетовена, Вербацкого, Лисенка и Аетгольца; соло басове п. Б., тріо на скрипки, фортепянъ и віолончелю и соло-фортепянъ. Цѣль вечера — гуманна, а цѣны мѣсць дуже умѣренѣ: фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ рядахъ 80 кр., въ дальшихъ 60 кр., входъ на салю 30 кр., на галерію 15 кр. — не обмежаючи жертволюбности.

— **Отъ о. Ивана Волянського** одержали мы слѣдуючу звѣстку зъ Антверпіи въ письмѣ зъ 28 л. падолиста: „Щасливо доѣхали мы до Антверпіи. Межи Дрезномъ а Липскомъ падавъ такій снѣгъ, що посѣшный поѣздъ задержався въ дорозѣ и спізнився о 6 годинъ. Противно-жь недалеко за Ганноверомъ падавъ дощь съ перервами аже до Ахенъ, и въ огородахъ ще ярина зеленѣлася. Въ Антверпіи воздухъ зовсѣмъ пахне весною, якъ у насъ около Великодня. Мѣсто що до будовель можна порѣвнати зѣ Львовомъ, тѣлько склеповѣ выставы тутъ незрѣвнанѣ, такожь богато всякихъ базарѣвъ пѣдъ голымъ небомъ. Катедра готицка, величезна, красна; въ костелѣ лавокъ нема, тѣлько въ кутѣ маленькій крѣселця и клячники, котрій собѣ кождый ставитъ, де хоче, и молится. Завтра маю позволенье о 7 год. отправити службу Божу, а о 9 маемо бути вже на кораблі.“

— **Руско народный театръ** роспрощався въ недѣлю зѣ Львовомъ, а вчера выѣхавъ до Перемышля, де вже сегодня выступае съ комедіею „Вѣйна съ жѣнками“. Въ четверъ, 4 л. грудня буде дана комична оперета Ио. Воробкевича „Панѣ молода зъ Боснія“; въ суботу „Гуски и гусочка“, комедія М. Балуцкого, а въ недѣлю „Никола Довбущукъ“, народна оперета А. Стечиньокого. Театръ нашъ пѣдъ часъ своєи гостины у Львовѣ здобувъ собѣ загальну симпатію и признательность. Сподѣваемось, що и жителѣ Перемышля и окрестности съ рѣвною щиростею повитаютъ нашъ театръ и будутъ старатися всѣми силами пѣддержувати много-важну нашу институцію народну.

— **Выдѣлъ академичного товариства „Союзъ“ въ Чернѣвцяхъ** уконституовався въ той способъ: правникъ Олимпъ Воляньскій, голова; правникъ Евгеній Тарновецкій, заступникъ; правникъ Григорій Ом. Ганкевичъ, секретарь; правникъ Антоній Бачиньокій, касіеръ; правникъ Евгеній Ом. Ганкевичъ, библіотекарь; правникъ Семенъ Видиновскій, господарь; правникъ Корнило Ферлѣевичъ и философъ Иларіонъ Кучковскій, контролоры.

— **Доповняючій выборъ** одного члена рады повѣтовои въ повѣтѣ Камѣнка Струмилова зъ курія громадъ сельскихъ розписаный на день 15 сѣчня 1885.

— **Педагогичне руске товариство** подае съ подиску до пр. людноси вѣдомости, що за его причиною Свѣтій нашій инотитуція: „Просвѣта“ и Редакція „Зорѣ“ передали даромъ численній книжочки свого выдавництва „Дроговыжскому Инотитутови сиротъ“ въ тій цѣли, щобы були взятій до тамошнои библіотеки и роздавани до читаня рускимъ питомцамъ того заведенія. Благородный намѣръ того почину кождый зъумѣе оцѣнити; руске зерно, кинене въ рѣлю душевну тамошнои рускои молодежи, лишеной всякои народнои опѣки, чей паде на здорову рѣлю, и выдасть здоровый плѣдъ Що дай Господи! Львовъ дня 30 падолиста 1884. — *Отъ рускаго педагогичнаго товариства.*

— **До рукоположенія въ священики** явилися у Львовѣ пп. Левъ Фицаловичъ, Ив. Залескій, Ив. Майковскій, Север. Борачокъ, Дим. Кольожекъ, Володим. Борисевичъ, Илія Котовъ, Ив. Топольницкій, Ник. Любинецкій, Левъ Чемериньскій, Іларій Пачовскій, Володим. Поховскій, Ник. Демчишинъ, Григ. Грушка, Онофрей Вергунъ, Іосифъ Бородіевичъ, Григ. Рыбчакъ, Ив. Устіяновичъ, Ив. Колянковскій, Конст. Мудранъ, Мих. Свѣтеньскій, Володим. Сойка, Теодоръ Мурдзакъ, Ив. Бодругъ, Ом. Дудровичъ, Ник. Поджарко, Клим. Росенцкій, Ник. Котлярчукъ, Юл. Галькевичъ, Ив. Томкевичъ, Стеф. Высочаньскій, Денисъ Свистунъ и Евг. Индишевскій.

— **П. Юліянъ Яминьскій**, бувшій касіеръ „Общого рѣльн.-кред. Заведена“, зостався въ пятницю минувшого тыжня — якъ доносятъ „Kur. Lwow.“ выпущеный на вольну стопу, за кавціею 800 зр. Такожь и сенсаль того банку Тойбе Гандъ мае бути выпущеный на волю за зложеньемъ отповѣдной кавціи.

† **Александеръ Лукасевичъ**. староста повѣтовый и посолъ на сеймъ краевый померъ онодгы въ Теребовли.

— **Архіеп. Фелиньскій** купивъ въ Чернѣвцяхъ реальность отъ Володислава Августиновича и переселеся отъ 1 мая слѣд. року на постоянне проживанье до Черновець.

— **Кс. Францишокъ Мальчиньскій**, епископъ зъ Алессано въ Альбаніи, мавъ пріѣхати вже вчера до Львова; проживе онъ тутъ кѣлька недѣль, а мешкати буде у своєи сестры п. Крыпякевичевои, вдовы по холмскѣмъ священику емигрантѣ.

— **Въ Семаковцяхъ**, дек. станиславовскаго, згорѣла церковь зъ невѣстныхъ досѣ причинъ. Церковь була асекурована на 3.000 зр. Всѣ рѣчи кромѣ иконостаса выратувано. Богослуженье буде отправлятися въ старѣй школѣ переобразованѣй на каплицю.

— **Рудигеръ** епископъ горѣшнои Австріи померъ въ Линцу дня 29 падолиста о $^1/_2$4 год. по полудни. Причину смерти лѣкарѣ сконстатувала: затамованье отдыху и скорый упадокъ силъ.

— **Процесъ вѣденьскихъ анархистовъ** скѣнчився 29 падолиста. Зъ 20 обжалованыхъ увольнено зовсѣмъ лишь двохъ; зъ прочихъ засуджено 2 на 12 лѣтъ, 1 на 10, 4 на 8, 1 на 5, 4 на 4 а 6 на 3 лѣта тяжкои вязницѣ заостренои однодневнымъ постомъ що мѣсаця. У всѣхъ засудженыхъ наступило засудженье въ наслѣдокъ обжалованя о зраду стану и провину противъ публичного беспеченьства. Бѣльша часть засудженыхъ була ще крѣмъ сего обжалована о образу маестату, образу членѣвъ цѣсарскои родины, безпокоенія въ выконуваню религійныхъ обовязкѣвъ и намовы до убійства.

— **О. Іоанъ Яюсъ зъ Стенятына** надѣславъ для бѣдныхъ ученикѣвъ въ рускѣй гимназіи у Львовѣ на соборчику сокальского деканату оо. М. Миколаевичъ 1 зр., Роздѣльскій 1 зр., Зубрицкій 1 зр., Кишакевичъ 1 зр., Фолисъ 1 зр., Яюсъ 1 зр., Яремкевичъ Лука 1 зр., Яремкевичъ Ем 1 зр., Левицкій 1 зр., Леонтовичъ 1 зр., Яковъ Корчиньскій 1 зр., Александеръ Филевичъ 1 зр., — всего 12 зр.

— **На бѣдныхъ ученикѣвъ рускои гимназіи** прислали зѣ складокъ: Вел. о. Іосифъ Яюсъ, 12 зр., о. Діонизій Свистунъ зѣбраныхъ на весѣлю: 8 зр. 85 кр. — Датки тіи пріѣшли въ саму пору, бо вчасній снѣги прикорили потребы бѣднои молодежи въ засмотреню ихъ нѣгъ обувьемъ, а тѣла одежею. Складаемо въ имени тои молодежи щиру подяку Добродѣямъ, и радуемося, що нашій патріоты при торжествахъ роденныхъ и при другихъ нагодахъ не забуваютъ на тыхъ, що въ холодѣ и голодѣ учатся и працюютъ надъ своимъ образованьемъ, щобы въ данѣмъ часѣ отвдячитися народови своими прислугами, достигнувши фахове званье, до котрого прямуютъ. — Зъ Дирекціи рускои львовскои гимназіи. — *В. И.*

— **IV. Выказъ датковъ за часъ отъ 15 л. до 25 л. падолиста на „Руску Бурсу“ въ Стрыю.** О. Мих. Рошкевичъ зъ Лолина 20 зр.. Хвальный Выдѣлъ Рады повѣтовои жовковскои 10 зр., Дръ Н. Подлускій зъ Болехова 5 зр., о. Федусевичъ зъ Стрыя, п. Мел. Гладишовскій зъ Стрыя, п. Вергановскій зъ Дѣдушицъ по 1 зр. П. Горуцкій зъ Стрѣлкова 50 кр. Титуломъ отсотокъ стягнено 11 зр. 99 кр., за садовину 15 зр., за проданый матеріялъ будовляный 66 зр. 24 кр. Сердечна подака повышшимъ Добродѣямъ за ихъ щедрій датки! — *Выдѣлъ тов. Рускои Бурсы въ Стрыю.*

— **Дробны вѣсти.** Олекса Якубовъ зъ Сянечанъ, пов. перемыского, вертаючи дня 5 падолиста около 10 год. вечеромъ зъ Нового Мѣста домовъ, зайшовъ до лѣса грушатеньского и тамъ сѣвъ собѣ на березѣ и заснувъ. Тутъ напавъ его Иванъ Левчукъ и обрабувавъ его. Левчука вже увязнено. — Въ Серасѣ померъ въ наслѣдокъ самоубійства Валеріянъ Стшелецкій, авскультантъ тамошного суду окружного. — Дръ Едвардъ Мильгромъ отворивъ канцелярію адвокатску въ Коломыи. — Передъ кѣлькома днями почавъ Везувъ выкидати лаву. — Россійскій купець Хлудовъ въ Москвѣ подарувавъ 300.000 зр на основанье шпиталю для дѣтей.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Вчеденый о. Володим. Леонтовичъ яко сотрудникъ въ Новосѣлцѣ-Язловець.

Грамоту на принятье въ связь Епархіи львовскои получивъ о. Володим. Борисевичъ, укѣнченый богословъ.

Личный додатокъ зъ фонду религійного удѣлило ц. к. намѣстництво о. Іоану Сабату зъ Соснова.

Президія ц. к. намѣстництва годится на канон. институцію о. Іоахима Зарицкого на Озерянку, о. Ореста Держка на Озерну и о. Теофила Миговича на Княгиничѣ.

Золочевскій судъ окружный заявивъ на запытанье митр. консисторіи, що п. Клявдія Торосевичъ занитабульована сама яко властителька Сасссова.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

До институціи завѣзваній оо.: 1) Анатолій Вархолякъ на пар. Гнѣйницѣ, дек. яворѣвского; 2) Юліянъ Мальчиньскій на пар. Лѣски, деканата варяжского.

Завѣдательство парохіи Волковыя дек. балигородского, получивъ о. Теодоръ Костишинъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Руско-народный театръ у Львовѣ.** Въ четверъ мин. тыжня зѣбралася дуже численно руска публичность мѣста Львова на представленье першій разъ „Соколиковъ“, 4-актовои комедіи Григорія Григоріевича, автора комедіи „На добродѣйній цѣли“ и мѣщаньского образка „Тато на заручинахъ“. Съ великою цѣкавостею выжидано отограня тои новои штуки появившогося середъ галицко рускои суспольности комедіо-писателя, завдавано собѣ пытанье: чи розвивается талантъ автора и чого по нѣмъ можна сподѣватися для нашои сцены? Въ загалѣ нынѣ скажемо, що „Соколики“ (recte „болячки“ — старѣ кавалеры) показали, що авторъ мае талантъ комедіописательскій, що въ новѣй своѣй комедіи поступивъ высше, якъ въ першѣмъ своѣмъ творѣ, и що працюючи дальше на вытыченѣй собѣ дорозѣ може отдати велику прислугу нашѣй сценѣ, убогѣй въ оригинальній творы драматичній. Содержанье комедіи, добрѣ съ стороны и деякій похибки, якій далися достерегчи, подамо въ слѣдуючѣмъ числѣ. Принѣтяти тутъ ще мусимо, що всѣ артисты нашій грали въ „Соколикахъ“ знаменито, немовь-бы штука тая була призначена на ихъ поднсъ Въ комедіи „На добродѣйній цѣли“ того-жь автора грали они о много слабше. — Въ суботу представлено на доходъ одного зъ найлучшихъ и найлюбленѣйшихъ артистовъ нашои сцены, п. Подвысоцкого, „Коантину зъ надъ Полтвы“, перероблену и приноровлену до рускои сцены штуку нѣмецку. Тенденція тои штуки — збратанье середного мѣщаньского стану съ сельскимъ народомъ — вплывае дуже облагороднаючо на зрителѣвъ. Штука тая годится для нашои сцены. Нашій артисты отограли ей безъ догапы. Бенефисанта публика, — жаль, що нечисленна, — принала оплесками. — Въ недѣлю на послѣдне представленье отогравъ нашъ театръ „Назаря Стодолю“ Шевченка и комедійку зъ нѣмецкого „Онъ не заздрѣстный“. Артисты грали добре, а особливо панѣ Биберовичева збирала сего вечера ентузіястичній похвалы. На прощанье съ Львовянами отспѣвавъ хоръ „Заповѣщанье“ Т. Шевченка.

— **До 3 тому „Рускои Библіотеки.“** До поданои тамъ библіографіи належитъ ще додати: Численій приметки (польскій) Вагилевича находятся въ выдавництвѣ „Akta ziemskie i grodskie“ (означеній въ обзнѣйшихъ томахъ буквами I. W.); взагалѣ Вагилевичъ заслужився немало коло сего выдавництва. Ще одну (посмертну) библіографію Вагилевича найшли мы въ варшав. „Tygodnik-у illustr.“ за рѣкъ 1866, написану Zachayasiewicz-омъ. — Авторъ приметокъ въ брошурѣ „An die Russinen“. (1848) не есть Я. Головацкій, але Спирид. Литвиновичъ (ом. Дѣдицкого: Жизнь Ант. Добрянського 58). Въ „Временнику“ зъ 1863 р. (І рѣчникъ) находится на стр. 81—93 праця Я. Головацкого: „Хронологическая роспись вписныхъ братій... института Ставропигійского (1461-1862)“. — Могучихъ подати будьто новѣ доповнена и спростованя, або може звѣстки о рукописяхъ, прошу въ интересѣ рѣдной письменности учинити се печатно. — *В. Коцовскій.*

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Банкъ взаимныхъ обезпеченій „Славія“.** *Дѣятельность и грошева фреквенція за мѣсяцъ липень, серпень и вересень 1884.*

Въ протягу того часу заключено во всѣхъ секціяхъ обезпеченій (I—V.)житевѣй, огневѣй и градовѣй новыхъ обезпеченій разомъ 23.269 на капиталъ зр. 27,184.357·49, зъ котрыхъ премія и побочній належитости выносятъ зр. 523.909·90. — Вынагороджень за шкоды выплачено въ тѣмъ часѣ во всѣхъ секціяхъ зр. 168.048·95. Въ протягу тыхъ трехъ мѣсяцѣвъ вложено до касъ задатковыхъ и щадничихъ зр. 280.467·14, межи котрыми въ слѣдуючихъ галицкихъ: въ Бирчи, Бохни, Делятынѣ, Добчицяхъ, Дрогобычи, Кольбушовѣ, Кововѣ, Куликовѣ, Николаевѣ, Надворнѣ, Перемышлянахъ, Радомышли, Рогатынѣ, Радловѣ, Станиславовѣ, Закличинѣ и Збаражи, — якъ такожь пожичено на ипотеку зр. 542.107·68. Оборотъ грошевый въ центральнѣй касѣ за той часъ выносивъ зр. 2,528.805·46. Пожарными сикавками обдѣлено 3 громады въ Чехахъ, одну въ Моравіи и одну на Угрохъ. Отъ 1 сѣчня до 30 вересня 1884 заключено во всѣхъ секціяхъ новыхъ обезпеченій 54.367 на капиталъ зр. 58,814 962, за премію и побочній належитости зр. 1,415.692·36 и выплачено въ протягу того часу вынагороджень за понесенй страты во всѣхъ секціяхъ зр. 428.383·58. Такожь автономичне стоваришенье достарчае намъ задоволяючихъ результатовъ. До кѣнца вересня т. р. зголосилося 1.201 членѣвъ, котрыхъ забезпечена пенсія досягла высоты зр. 165.578·07, а субскрибований вкладки зр. 646.670·45.

Пенсійный звязокъ заступникѣвъ числивъ до 30 вересня т. р. 5.250 участникѣвъ, а фондъ пенсійный досягнувъ высоты зр. 46.219·57 въ готовцѣ и ефектахъ.

Подяка.

Не могучи власными силами будовѣ новои церкви тутъ въ Липовци, еп. перемыскои, дек. любачѣвского, за-для малочисленности и бѣдноты парохіянъ подолѣти, удались мы съ прошеньемъ о помочь до жертволюбныхъ П. Т. Дателѣвъ, котрій тои намъ не отказали. Именно значнѣйшій датки получили мы: отъ Выс. ц. к. правительства въ наслѣдото прошеня до думы державнои на руки Вир. о. Іоана Озаркевича внесеного, 100 зр.; отъ Св. Рады повѣт. въ Цѣшановѣ 15 зр.; отъ Св. Рады повѣт. въ Ярославѣ 5 зр.; отъ Вп. панѣ П. Колковскои зъ Добковичъ 5 зр.; отъ Вп. п. Антонія Матковского, помѣщика зъ Комаровщины 5 зр. и Вир. о. Іоана Гавришкевича зъ Камѣнки 4 зр. Освященье сеи церкви отбулося въ храмовый праздникъ Успенія Пресв. Д. Маріи при многочисленкѣмъ здвизѣ народа, а при спѣвучасти Вир. Отцѣвъ духовныхъ: Александра Сембратовича, яко отпоручника ордин., Іосифа Гладишовского зъ Дрогомышля, Кирила Обушкевича зъ Зміевискъ, Стефана Маренина въ Грушева, Михаила Кокуревича зъ Бѣгаль, Михаила Кручковского зъ Нагачева и Теофиля Гарасовского зъ Коровицѣ. Якъ поименованымъ П. Т. Дателямъ, удѣлившимъ ласкавѣй жертвы, якъ и П. Т. священикамъ. Панамъ и Панямъ, Братствамъ церковнымъ и Громадамъ, всѣмъ разомъ и кождому поодиноко, хоть-бы и за найдрѣбнѣйшу ленту удѣлену тутешнѣй церкви мае честь нынѣшнымъ зложити укѣнну подяку.

Комитетъ парохіяльный въ Липовци.

II.

Перехъ кѣлькома днями роздавъ Выдѣлъ товариства Помочи для убогои молодежи школьнои въ Микулинцяхъ 9 паръ чоботковъ, 7 сурдутикѣвъ, 7 паръ споденьокъ, 4 каптаники, 4 спѣднички и 13 хустинокъ теплыхъ помежи убогу молодѣжь тутешнои школы. За той щедрый даръ складае пѣдписаный именемъ молодежи школьнои и родичѣвъ Всеч. товариству щире спаси Бѣгъ!

Въ Микулинцяхъ д. 27 листопада 1884.

Антоній Рыбачикъ, управ. школы.

(Надѣслане.)

Звертаемо увагу Вп. читателѣвъ на анонсъ обохъ фирмъ **M. Stein in Hamburg** и **Valentin & Co. in Hamburg**, относячійся до **Гамбургскои лотеріи грошевои**, котра безперечно мусить заинтересувати публику и подае кождому случайность малымъ выдаткомъ спробувати свого щастя.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (116—?) поручае

Росу красоты и всякій косметики и пахощѣ якъ черезъ мене, такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Огнетревалій и безпечній отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и плоскилѣвыми засувками такій, якъ я доставивъ львовскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(31—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкѣмъ языцѣ.)

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

ПОРУЧАЄ:

ХИНЬСКЕ СРѢБЛО

Ножѣ. вилки, ложки и ложочки.

Ножики и вилочки и т. д. маю такожь и въ футералахъ (**етюі**).

1242 2—2

Подяка

для банку взаимныхъ обезпеченій „Славія“ въ Празѣ.

Почуваемося до милого обовязку вложити симъ Почт. банкови „Славія“ нашу искреннѣйшу подяку за скоре, точне а передовсѣмъ справедливе ликвидованье шкôдъ, якѣ мы понесли въ часѣ пожару, навѣстившого наше село дня 22 лат. серпня 1884.

При тôмъ заявляемъ, що заразъ при ликвидаціи выплачено намъ майже цѣле ôтшкодованье, незначну же решту мы одержали въ короткôмъ часѣ. По тôй причинѣ припоручаемъ кождому, хто добре хоче асекурувати свое майно, — банкъ взаимныхъ обезпеченій „Славія“ яко ретельне Заведенье асекураційне.

Розвадôвъ дня 30 листопада 1884.

Илько Бутковскій, Олекса Матвѣишинъ, Михайлъ Кривый, Илько Фрасоляка, Василь Грищь, Іосифъ Гудзь, Михайло Кузѣвъ, Яцъ Демкôвъ, Василь Шелепетень, Пилипъ Ядвѣжакъ, Данило Демкôвъ, Михайло Сколоздра, Петро Демкôвъ Иванъ Коваль.

Подяка.

Пôдписаній уважаютъ своимъ святымъ обовязкомъ подякувати прилюдно Высокоповажаному патріотови п. Иванови Борысѣкевичови за щодрый даръ 400 зр., котрій жертвувавъ на заложенье читальнѣ въ нашôмъ селѣ. Нехай Всевышній вынадгородитъ Тобѣ, Всечестный Пане, стократно за весь Твôй такъ довгій и неутомимый трудъ около пôдвигненя нашого бѣдного народа рускаго. Пôдъ твоимъ крыломъ мы якъ тіи темній пташки узрѣли свѣтъ и пôзнали, хто намъ сприяє, а хто насъ поглотити хоче. Громада мае въ Тобѣ щирого заступника и порадника у всѣхъ справахъ и пôдъ Твоимъ проводомъ чуемося щасливыми и безпечными ôтъ всѣхъ напастей. Даъзбы Богъ, щобъ Ты, нашъ дорогій скарбъ, зоря на нашôмъ небосклонѣ, якъ найдовше намъ проводивъ, щобъ за Твоимъ проводомъ прійшли мы до берега лучшои долѣ! Прійманъ ôтъ насъ, Достойный Пане, хочь тую подяку въ дань, котра зъ глубины серця походитъ, бо мы не єсьмо въ силѣ чимъ иншимъ за Твôй щедрый даръ ôтдячитися. — Въ Увиолѣ, дня 30 падолиста 1884. *Демко Мостовый, Иванъ Любый, Михайлъ Ангелъ, Михайлъ Мостовый* - за Выдѣлъ читальнѣ.

Народный рускій

МОЛИТВЕНИКЪ

съ припорученьемъ и апробатою Преосвящ. Епископа Дра Сильв. Сембратовича,

получити можна

въ Торговли Мих. Дымета и у Конст. Урбана ч. 20 рынокъ Львôвъ,

оправній по 60 кр., 90 кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 60 кр. и 3 зр. Для дамъ въ аксамитѣ по 4 зр., 4 зр. 50 кр., 5 зр. и 5 зр. 50 кр.

Брошурованый на велин. папери 1 зр. 1239 2—6

Купуючимъ бôльше примѣрникôвъ ôтвѣтный рабатъ!

И. Вайнъ

во Львовѣ, при ул Коперника ч. 22

1102 поручае себе (7—12)

складъ образôвъ олѣйныхъ и олѣйно, друкованыхъ: святыхъ, народныхъ крайобразôвъ и т. п., якъ также великій выборъ церналъ и рамъ золоченыхъ, барокôвыхъ, листкôвыхъ, орѣховыхъ и рѣзьбленыхъ.

Пріймае также образы олѣйні и олѣйно друкованій до ôтновленя, натягненя и оправы въ рамы, якъ также рамы до золоченя по цѣнахъ якъ найумѣренійшихъ.

Сплата ратами мѣсячными, такъ въ мѣсцу якъ и на провинціи.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 сирави.

Написавъ **Олександеръ Я. Конисьній.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73 — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескій бѣлій, гладкій, по цѣнѣ фабричнôй зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровій „Оксфордъ“ по зр. 2·15 и 2·80; нôчній (гунульовій) по 2·50.

Сорочки для хлопцѣвъ бѣлій, тôлько въ одномъ знаменитôмъ родѣ по зр. 1·50.

Калисоны зъ „Calico“ домашнои роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.

Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.

Манштетъ пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5

Хустки до носа ôтъ 15 до 60 кр. штука, шовковій 75—1·50.

Скарпитки бѣлій и колоровій, пара ôтъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.

Хустки до шіи шовковій и вовняній ôтъ кр. 95 до зр. 7·50.

Краватки въ найбôлшôмъ выборѣ, **шлійки, спинки, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**

Рукавички в усего рода, власного выробу, **пулирсы пушки на тютюнъ, папернѣ до цигаретъ** и т. п.

Цилиндры складовій (сварених сінсен-) гебетовій зр. 5·50, атласовій зр. 9

Кафтаники, сподні и **скарпитки** бавовняній, вовняній фланелевій и шовковій, такожь проч. Егора

Камизельки волôчковій съ рукавами и **панчохи** до полѣвання.

Пануч., мешты и **чоботы** фильцовій, **пледы, коцики** англійскій.

Камашѣ фильцовій, мужескій, пара зр. 1·50, высокій зр. 2·20.

Штильпы, камашѣ шкôрняній до полѣвання и до коня, пара зр. 3·50—6.

Шапки зъ футра и сукна, шапки рамій. **Фезы** турецкій по зр. 1·80.

Парасолѣ бавовняній, вовняній и шовковій ôтъ зр. 1·20 до 10.

Плащѣ гумовій въ рôжныхъ родахъ ôтъ зр. 10·50 до 28.

Калошѣ мужескій, высшій пара 4 зр., нижшій 3 зр., — дамскій высшій 3·50 зр., нижшій 2·80 и 2·50 зр.

Перфумы, мыла, коловьска вода, пудеръ и т. п. 1253 (2—12)

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбôльшу выграну подае въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M.	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1219 2—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосôвъ**, въ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше яко половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ отъ отточима тутъ пôбôчь выграными; **цѣлый капиталъ, що мае вылосовуватися, выноситъ**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сей великій лотерій грошевій, якъ также черезъ **найбôльшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ** тѣшитси лотерія ся выводы великою прихильностею. Пôсля постановъ плину управляе нею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприятье.

Особлива ôтличність сеи лотерій грошевои лежитъ въ ей корыстнôмъ урядженю, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ нôльнохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, збôльшаеси ôтъ тôй въ другôй класѣ на **60.000**, въ третôй на **70.000**, въ четвертôй на **80.000**, въ пятôй на **90.000**, въ шестôй на **100.000**, а въ семôй спектуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000, 200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерій позволено **обомъ пôдписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, зволятъ съ своими замовленями ôтнестися просто до одного зъ нихъ.

Пожадныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючѣ сумы **получали при замовленяхъ въ австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посылати грошѣ **накладками почтовыми, на бажанье выкопуются** также **припорученя за посылкою.**

На тягненье выграной першои класы, котре дня 10 и 11 грудня ôтбудеся, коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. в. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. в. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригиналь. зр. в. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый плянъ лосованя**, въ котрого можна довѣдатися все блише, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рôжныхъ класъ. Заразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену листу выграныхъ, котра подае точно выграній а взгляднô числа, котрій выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе пôсля плану ретельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ несподзиано получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовій недогодный лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получену за нихъ суму На бажанье высылаютъся урядовій плины лосованя на передъ даромъ. Позваляемъ мы сподѣватися до сего нового тягненя выграныхъ численныхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею ôтправностею выконати, присылати намъ тôжъ якъ найскôрше на кождый случай однакожъ передъ

10 грудня 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin &Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый мае у насъ ту корыстъ, що получае оригинальный лосы безъ посередництва и пôдрядчикôвъ и для того получае кождый не лишь урядовій листы выграныхъ въ найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и безъ прикадуваня, але также и **оригинальный лосы завсѣгды по назначеныхъ пôсля плину цѣнахъ** безъ якои небудь надвышки.

Тягненье выграной першои класы урядово установлено на 10 и 11 грудня сего року.

1248 2—5

Квиты побôровѣ на

ЛОСЫ МѢСТА КРАКОВА

головна выграна

ЗР. 25.000

найменша выграна зр. 20

Тягненье вже 2 сѣчня

Щобы такъ пожаданій и певній

ЛОСЫ КРАЄВѢ

якъ найбôльше розповсюднити, продаю такъ довго якъ довго выстае запасъ

поодинокій лосы въ 11 мѣсячныхъ сплатахъ по 2 зр.
три „ въ 24 „ „ по 3 зр.
пять „ въ 24 „ „ по 5 зр.

Вже по уплатѣ першои раты належатъ всѣ выграній до купившого.

За готôвку по курсѣ дневнôмъ.

По поводу надходячого тягненя, прошу о якъ найскорше замовленье.

При замовленяхъ зъ провинція — найвыгôднѣйше почтовымъ переказомъ — прошу также о 15 кр. за оплату пересылки квиту поборового долучити. Послѣплаты почтовій за дорогій

Августъ Шеленбергъ

Дôмъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

на 1885 годъ

на большую ежедневную, политическую, общественную и литературную газету

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“.

ГОДЪ ШЕСТОЙ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкою въ Москвѣ:		Съ пересылкою въ города:	
На 12 мѣсяцовъ	8 руб. 50 коп.	На 12 мѣсяцовъ	9 руб. — коп.
„ 11 „	8 „ — „	„ 11 „	8 „ 50 „
„ 10 „	7 „ 50 „	„ 10 „	8 „ — „
„ 9 „	6 „ 75 „	„ 9 „	7 „ 40 „
„ 8 „	6 „ — „	„ 8 „	6 „ 70 „
„ 7 „	5 „ 25 „	„ 7 „	5 „ 90 „
„ 6 „	4 „ 50 „	„ 6 „	5 „ — „
„ 5 „	3 „ 90 „	„ 5 „	4 „ 60 „
„ 4 „	3 „ 25 „	„ 4 „	3 „ 70 „
„ 3 „	2 „ 50 „	„ 3 „	2 „ 75 „
„ 2 „	1 „ 90 „	„ 2 „	2 „ — „
„ 1 „	1 „ — „	„ 1 „	1 „ 10 „

За границу: на 12 м. 18 р., на 6 м. 10 р., на 3 м. 5 р. 50 к., на 1 м. 2 р. 20 к.

Подписка принимается въ конторѣ изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, домъ Н. П. Ланина, въ извѣстныхъ книжныхъ магазинахъ Москвы, С. Петербурга и другихъ городовъ и въ Парижи — *Rue Clément, 4, Adam* и въ комиссіонерной конторѣ *Agence Slave, Place de l' Opéra Nr. 4-ü.*

Гг. иногородніе благоволятъ адресоваться преимущественно въ контору изданія „Русскій Курьеръ“.

1227 Редакторъ Издатель **Н. П. ЛАНИНЪ.**

Переплетниче Заведенье

МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, въ домѣ Ставропигійского Института,

постаралося въ виду зближаючогося праздника Рôздва Христового, о **дуже хороший украшеня изъ заграницѣ на Евангелія напрестольній,** просятъ отже Всеч. Духовенъство и ЧЧ. Братства и Комитеты церковнѣ, котрѣ хотятъ мати ново-переплетенѣ або ôтновленѣ Евангелія на празникъ Рôздва Христового, щобы зволили съ присылкою таковыхъ пôдъ высше наведеною адресою поспѣшити, щобы Заведенье ихъ на часъ выготовити могло. Цѣны дуже приступнѣ. Пріймаютси также до переплету и до поправки всѣ церковнѣ и другѣ книги. На складѣ есть въ Заведеню „Молитвеникъ“ въ рôжныхъ переплетахъ и по рôжнымъ цѣнамъ.

1254 (1—2

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевчен пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 135. Львовъ, Четверъ 22 листопада (4 грудня) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крѣмъ руских свитъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найновѣм. повѣстей" выходитъ по 2 печат. ар кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пѣдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямація належитъ пересылати пѣдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютсѣ тѣлько на позволенія и автора жеюе.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсѣ по цѣлѣ 6 кр а. в. бѣ одной строчки печатной.

Реклямація неопечатаній вѣльній бѣ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ „перекавомъ) до: Администрація часописа „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 зр. на цѣлый рѣкъ . . 12 руб.
на пѣвъ року . . 6 зр. на пѣвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 зр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки": съ дод. „Библіотеки":
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 16 руб.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . . 8 руб
на чверть року . . 4 зр. на чверть рок. . . 4 руб
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . зр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 руб.
на пѣвъ року . зр. 2·50 на пѣвъ року . . . 2 50ку.
на чверть року . зр. 1·25
Для Заграницѣ, окрѣмъ Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 зр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 зр. на цѣлый рѣкъ . . 6 зр.

Дрѣбнички краєвѣ.

Зъ давныхъ, патріархальныхъ часѣвъ осталась намъ споминка про тую роббтницю, що выходила на поле вбирати колоски, остающѣся за женцими и тымъ прокормлювала себе и свою матѣрь. Повѣсть тая въ-давна глубоко врушує насъ — може для того, що доля нашои галицкои Руси точнѣсенько подѣбна до долѣ тои бѣдной дѣвчины, що мусить кормитиси тыми окрушками та дрѣбничками, котрѣ въ рады-годы спадаютъ въ богатои трапезы нашихъ могучихъ сусѣдѣвъ. Окрушки правъ конституційныхъ, окрушки репрезентацій парламентарныхъ, окрушки школъ, окрушки пѣдмоги матеріяльнои, окрушки автономіи церковнои — ось що властиво становитъ весь нашъ набутокъ, — и коли черезъ усильну працю, посвященье и самоѣтреченье нашихъ патріотѣвъ въ тыхъ окрушкѣвъ, въ тыхъ полишеныхъ на нивѣ колосочкѣвъ у насъ хочь разъ въ рѣкъ покажеся въ засѣцѣ мѣрка ячменю, то се чей-же не есть заслуга тыхъ, що тѣ колосочки лишили забираючи для себе снопы и копы, але добутокъ нашои власнои працѣ. Не слѣдъ-бы, значится, тымъ добродѣямъ тыкати намъ въ очи тою невеликою лептою, тымъ малесенькимъ скарбомъ народного самопѣзнаня и поступу, котрый мы теперь маємо и котрымъ надъ все мусимо дорожити. Вы, добродѣѣ, до того скарбу не доложили намъ майже нѣчогѣсенько, але за те дуже швидко позабували о тыхъ безчисленныхъ перешкодахъ, якѣ мы стрѣчали ѣтъ васъ на нашѣмъ власнѣмъ полѣ, вбираючи миверні колоски по тыхъ снопахъ и копахъ, котрѣ вы на свѣѣ хосенъ забрали!

Але годѣ! Кидаючи окомъ на те широке поле нашого народного бѣдованя, мы не мали намѣру пускатиси по нѣмъ въ широкѣ екскурвіи, а тѣлько взначити ще лишній разъ те становище въ справахъ краевыхъ, на котрѣмъ мы противъ нашои волѣ стоимо и стояти мусимо „важь до лѣпшихъ часѣвъ". Зъ свого боку, идучи за примѣромъ тои библійнои зарѣбницѣ, мы задумали вбрати кѣлька дрѣбничокъ, кѣлька покиненыхъ колосочкѣвъ изъ нивы нашихъ справъ краевыхъ; може бути, що обмолочені и вычищені и тѣ колоски дадутъ намъ мѣрку якого-небудь здорового верна — хочьбы тѣлько верно правдивого и тверезого погляду на нашѣ справы краевѣ.

I. Tandem aliquando!

Позванъкъ пѣсля многократно справдженои приповѣдки нашихъ врархѣвъ „kiep świat, propinacya gruntѣ", — то и мы очевидно мусимо зачати ѣтъ грунту, т. е. ѣтъ пропинація. Справа тои преславнои институціи съ д. 14 падолиста увѣйшла въ нову фазу, бо того дня комисія пропинаційна при намѣстництвѣ ухвалила, що позванъкъ справы оцѣненя вартости пропинаціи майже всѣ уже скѣнченѣ, то въ мысль §. 17 устави о внесеню пропинаціи ѣтъ дня 1 сѣчня 1885 мае розпочатись 26-лѣтный періодъ, пѣдчасъ котрого ще пропинаційне право шинкованя и продажи горячихъ напоѣвъ остаеся въ цѣлѣѣ своѣѣ ненарушенѣѣ силѣ, а въ р. 1911 властителѣ пропинацій дѣстанутъ индемнизацію за свое право пропинаційне, а надто вѣстанутси въ фактичнѣмъ посѣданю шинкѣвъ, коршемъ и т. п. Львѣвскій кореспондентъ „Czas-y" въ ч. 266 завдавъ собѣ працѣ обчислити, кѣлько то въ р. 1911 дѣстанутъ управненѣ титуломъ индемнизаціи за право пропинаційне? „Съ днемъ 31 грудня 1884 — говоритъ ѣнъ, — фондъ пропинаційный (котрый доси повстае зъ оплатъ шинкарскихъ) выносити буде явышъ 2 мілѣоны. Беручи однакожъ въ рахунокъ кругле числе 2 мілѣоны и допускаючи, що суму тую черезъ цѣлый протягъ 26-лѣтный можна буде фруктификувати на складаный процентъ по 5 ѣтъ ста, одержимо по 26 лѣтахъ явышъ 8 мілѣонѣвъ. Додаючи до того такъ само фруктификовану суму, котра вже теперь есть въ фондѣ пропин. по надъ 2 мілѣоны, и можливѣ доходы въ лосованъ, котрѣ такожъ завсѣгды будутъ фруктификуватися, можна повышу суму пѣднести на 9 мілѣонѣвъ, але се вже буде maximum. Побѣчь фруктификаціи назбираного вже капиталу вилывати будутъ и дальше до того фонду щорѣчнѣ оплаты шинкарскѣ. Оплаты сѣ выносили въ першѣмъ роцѣ по заведеню устави 300 000 зр., але ѣтъ того часу рѣкъ ѣтъ року спадали, такъ що теперь выносятъ заледво вже 150.000 зр. рѣчно Беручи въ рахунокъ можливе вменшенье доходу ще й пониже тои сумы, треба припустити, що доходъ той, рѣкъ-рѣчно фруктификованый, за 26 лѣтъ зложитъ суму 6 мілѣонѣвъ, такъ що съ повышею сумою було бъ разомъ 15 мілѣонѣвъ фонду пропинаційного. Коли хто хоче оптимистично задивлюватись на дѣло, може принятѣ навѣть 18 мілѣонѣвъ. Позванъкъ сума чистого доходу рѣчного въ права пропинаціи въ цѣлѣмъ краю выноситъ 3 мілѣоны, тожь управненѣ можутъ надѣятиса индемнизаціи въ сумѣ 5—6-кратного чистого доходу рѣчного. Якъ на скапиталивованье доходу, то пропорція се дуже лиха"— додае ѣтъ себе кореспондентъ, тимуючи, що н. пр., при индемнизаціи панщины дано управненымъ 20-кратну вартѣсть ихъ рѣчного доходу въ панщины, — „але хто памятае, якъ мало обѣцювано собѣ въ хвили ухваленя тои устави въ соймѣ, для того повышена пропорція буде надъ сподѣванье высока." А затымъ — vivat propinacya! vivat indemnizacya propinacyjna!

II. Конверсія довгу краєвого зъ р. 1873.

Рѣкъ 1873 бувъ однымъ зъ найтяжшихъ для нашого краю и ознаменувався мѣжь иншимъ мілѣоновою пожичкою, взятою на условіяхъ можливо найкористнѣйшихъ. Пожичку тую покрыто 6% выми облигаціями, котрѣ въ додатокъ проданѣ були по курсѣ 82 за 100 зр., такъ що скарбъ краевый не тѣлько що дѣставъ лишь 820.000 а мусить сплатити мілѣонъ, але надто ще мусить платити за тую суму величевный процентъ. Не диво затымъ, що коли опѣля финансы краю троха почали поправлятиси, соймъ задумавъ сконвертувати тую некорыстну пожичку. перемѣнати ѣи на инше опроцентовану. хочь и розложену на довшій часъ. Въ р. 1881 конверзію ухвалено, а властиво ухвалено затягнути нову пожичку въ сумѣ 3 800 000 зр., въ котрѣй мѣстився однакожъ мілѣонъ на желѣзницю трансверзальну и другій на дотацію банку краевого. До субскрипціи на тую пожичку выдѣлъ краевый старався притягнути якъ найбѣльше облигацій въ р. 1873 и давтого оголосивъ, що буде принимати ихъ замѣсть готѣвки по курсѣ значно высшѣмъ надъ pari, а тѣлько троха нижшѣмъ ѣтъ курсу биржевого. Однакожъ капиталисты, маючи въ рукахъ такъ высоко опроцентованый а певный папѣръ, зовсѣмъ не квапились збувати его, такъ що поминомо льосованъ и поминомо конверзіи доси ще явышъ на пѣвъ мілѣона тыхъ облигацій находится въ обѣгу, а властиво въ рукахъ капиталистѣвъ, котрѣ на торгъ грошевый ихъ зовсѣмъ не пускаютъ.

Комисія буджетова застановлялася сего року надъ тымъ фактомъ и рѣшила завѣзвати выдѣлъ краевый, щобъ застановився надъ тымъ, якимъ-бы способомъ прискорити хѣдъ конверзіи и ощадити краеви довголѣтного плачени лихварскихъ процентѣвъ. Допись до „Czas-y" въ д. 26 падолиста каже намъ догадуватися, що выдѣлъ краевый носится съ гадкою слѣдуючимъ способомъ наликати капиталистѣвъ. Мало-бъ опубликуватись оповѣщенье, що до якогось часу, н. пр. до 1 сѣчня 1886 облигаціи въ р. 1873 будутъ купуватись чи то въ касѣ краевѣй, чи въ банку краевѣмъ по цѣнѣ троха высшѣй ѣтъ вартости номинальной, а тѣ облигаціи, котрѣ до того часу не будутъ въ той способъ спроданѣ, по уплывѣ речинця всѣ наразъ будутъ выльосованѣ по 100 за 100 зр.

Безперечно, що таке сумарично поступованье стрѣтитъ завзятый опѣръ изъ стороны капиталистѣвъ, котрѣ доси привыкли до того, що всѣ съ нами панькаются и котрѣ всякое урванье бодай пѣвъ проценту въ своихъ вискѣвъ уважаютъ атентатомъ на ладъ и спокѣй публичный. Мы въ своеи стороны можемо выдѣлови краевому въ интересѣ краю бажати тѣлько повожденя на тѣй — правду кажучи — новѣй у насъ дорозѣ.

Нашѣ кривды въ школахъ.

(Посторонна рубрика).

Въ мѣстѣ Яворовѣ посѣщало въ 1883|4 роцѣ школьнѣмъ чотыро-класову школу мужеску 203 Русиновъ, 60 Полякѣвъ и 84 Жидѣвъ, а такужь школу женьску 109 Русинокъ, 40 Польокъ и 174 Жидѣвокъ, — отже разомъ 312 Русиновъ а 100 Полякѣвъ. Польскихъ дѣтей, якъ бачимо нема и третои частины, а мимо того въ школѣ языкомъ выкладовымъ есть — языкъ польскіѣ.

Але найгѣрше дѣеся на яворѣвокѣмъ передмѣстю Наконечне. Тутъ було въ 1883|4 роцѣ Русиновъ 115, Полякѣвъ 14 а Жидѣвъ 4, — а языкъ выкладовый — польскіѣ! Таке множество дѣтей рускихъ, що нѣколи не чуютъ польского слова, мусятъ въ школѣ терпѣти страшній муки — мусятъ ѣтповѣдати учителеви по польски! Повыше ѣтношенье чиселъ повторяеся съ дуже дрѣбными ѣтмѣнами кождого року. Теперь ходитъ до школы въ Наконечнѣмъ 118 Русиновъ, 13 Полякѣвъ и 6 Жидѣвъ.

ДОПИСИ.

Зъ Бѣбрки.

(*Трагичный случай въ школѣ.*) Въ 131 ч. „Дѣла" було донесенье, що въ Бѣбрцѣ лучився нещасливый выпадокъ въ школѣ. Доповняемо подану тамъ вѣсть фактичными даными. Три роки доходятъ, якъ до Бѣбрки прійшовъ перенесеный изъ Щирци учитель п. Голембьовскій. За тіи три роки важка его рука далася къ знаки неодной бѣдной дитинѣ, а постракъ дѣтей передъ нимъ не мавъ границѣ.

Дня 13 л. падолиста по полудни дѣти, якъ звычайно, поеходилиси до школы, и якъ дѣти, пустували. Межи иншими и одна 11-лѣтна жидѣвочка въ I-шои класы выбрыкувала по свому. П. Голембьовскій упѣмнувъ ѣи, а коли она и дальше тихо не сидѣла, вытягнувъ ѣи въ лавки. простягъ черезъ колѣна и давъ ѣй два рвы тростиною. По тѣмъ пѣдвечѣрку жидѣвочка вернула до лавки и помалу перевернулася. П. Голембьовскій кинувся ратувати, приѣхали два лѣкарѣ, — нѣчого не помогло, дитина перестала жити. — вдается кровь залила. Трупа вынесли зѣ школы, а несчислена товпа народа, якъ жидѣвъ такъ христіянъ, супроводила его до дому середъ проклять и крику на школу. Була обдукція, есть и рагеге лѣкарске, але таке, що не можна собѣ выробити понять о правдивѣй причинѣ смерти дѣвчины.

Есть се справдѣ сумный и нещастный выпадокъ, ставшійся остаточно безъ злои волѣ учителя п. Голембьовского. Самымъ выпадкомъ ѣнъ досыть укараный. Але нѣгде правды дѣти: п. Голембьовскій стався въ Бѣбрцѣ неможливымъ — якъ у власномъ интересѣ. щобы не ѣтвѣжувати атрячои ся раны совѣсти и не утратити поваги учительскои, — такъ такожъ въ интересѣ школы и мешканцѣвъ Бѣбрки, бо коли до сеи поры було велике противъ него розъярене, то по сѣмъ случаю остепенуеся до крайности. Дѣти лякаются его виду. Чи вможе наука поступати при такихъ обставинахъ, — нехай педагогія выскаже свѣй поглядъ, нехай осудитъ и рада санитарна... Протоколы въ судѣ, переслухуванье дѣтей въ школѣ не причинятся до пѣднесеня поваги учителя середъ дѣтей... Справдѣ мѣщева рада школьна ухвалила дати п. Голембьовскому иншу клясу до веденя дѣтей, — але се не може мати користи, лихо тымъ не затресе. Неправдою есть, будьто-бы рабинъ кинувъ клятву на всѣхъ жидѣвъ, посылаючихъ дѣтей до бобрецкои школы. Клятвы нѣякой не було, а есть тѣлько ѣтрава до школы — варѣвно якъ межи жидами, такъ и межи христіянами, съ тою тѣлько рѣжницею, що жиды поступаютъ солидарно, а христіяне — ѣтъ якъ христіяне... Возьмѣть причину — учителя, а огѣрченье и неохота до школы уступитъ и поволи все уложится.

Непонятне намъ поступованье краевои рады школьнои. Коли ходитъ о наданье учительки для школы, то рада школьна каже: коли громада хоче учительки, то нехай собѣ ей заплатитъ. Чи рада школьна думае, що вробитъ тымъ кому яку прикрѣсть? Запевниемо ей, що коли-бъ навѣть заперла школу, — то явышъ три части интересованыхъ подякували-бъ ѣй навѣть за тее. Кинути 30 зр. на рѣкъ за науку шитя, якъ теперь вробила, — се чиста иронія. (Учителька ще не назначена, а була тѣлько переписка.) Намъ видится, що обовязкомъ кр. рады шк. есть — ужити всего, щобы темну веретву заохотити до науки, а чимъ заохотится дѣвчата, якъ не наукою шитя и то черезъ учительку, а не черезъ приватну особу. Коли передъ кѣлькома лѣтами повставъ бувъ скандальный спѣръ межи бурмистромъ а управителемъ школы, — то кр. рада шк. ставши на пѣдставѣ хибныхъ донесень, боронила управителя, — але дѣло оперлося о судъ и закѣнчилося некористно для управителя... Теперь лучився знову сумный выпадокъ въ школѣ, — рада шк. выжидае теперь выслѣдѣвъ судовыхъ, а не важае, що въ сѣмъ случаю инша рѣчь — судъ, а инша — интересъ школы. Хочемо надѣятись, що кр. рада шк. въ интересѣ загального добра школы зразъ зарадитъ лиху и не допуститъ до крайностѣ...

Бѣдна тая школа бобрецка! **Б**

Справозданье Кружка етнографично-статистичного за рѣкъ 1884.

Довго блукалася въ кругахъ академичнои молодежи гадка — сконцентрувати увагу и силы молодыхъ талантѣвъ на пѣзнанье власного народу, его свѣтогляду, его звычаѣвъ и его положеня, щобы тою дорогою розжарити любовь въ серцяхъ молодежи до свого питомого и скрѣпити почутье національне, — аж въ минувшѣмъ роцѣ гадка тая сталася дѣйстностею и дня 4 падолиста 1883 за стараньемъ кѣлькохъ ініціяторѣвъ приступила молодѣжь товариства „Академичне Братство" до заснованя у себе кружка етнографично-статистичного съ цѣлею — запѣзнаватися съ етнографіею и статистикою рускаго народу черезъ устроюванье ѣтчитѣвъ и выкладѣвъ зъ достычныхъ матерій, черезъ заснованье ѣтвѣтнои библіотеки, черезъ устроюванье екскурзій въ замѣтнѣйшій стороны краю и черезъ выданнитва ѣтповѣдныхъ книжокъ.

Якъ горячій ѣтгомѣнъ найшли намѣрена кружка въ серцяхъ молодежи — доказомъ того поважне число 90 ти членѣвъ, котрѣ до кружка приступили. Заразъ на першѣмъ засѣданю уконституувався кружокъ, выбравши головою тов. Олексу Ярему, секретаремъ тов. Я. Кулачковского, а прочими выдѣловыми тт. Н. Шухевича, А. Березиньского и М. Струсевича, — и опѣля держанъ въ протягу року 12 засѣдань, на котрыхъ ѣтчитуванѣ були письменнѣ розвѣдки въ матеріи етнографіи и статистики. Читанѣ були:

1. Статистика яко метода и яко наука — читавъ Ив. Франко.
2. Сундъ и Упасундъ, уступъ зъ епопеи Магабгарата въ прировнаню до рускихъ казокъ — читавъ И. Франко.
3. Розборъ працѣ Клечаньского: Ekonomiczny stan włościan w Galicyi — читавъ Я. Кулачковскій.
4. Оглядъ подѣй 1846 року у всходнѣй Галичинѣ — читавъ Ив. Франко.
5. О етнографичныхъ выданяхъ Академіи Наукъ въ Краковѣ — читавъ Н. Яворовскій.
6. Про внесенье панщины въ Галичинѣ — читавъ Ив. Франко.
7. Справозданье зъ вандрѣвки до Скита Манявского и Доры — читавъ І. Калиновскій.
8. Украиньскѣ пѣсни про громадскѣ справы — читавъ М. Сосенко.
9. Справозданье въ труду Яцова: „О надѣлахъ и платежахъ крестиянскихъ въ Россіи" — читавъ А. Березиньскій.
10. О чарахъ и чарѣвницяхъ, пѣсля трудѣвъ Павла Чубиньского — читавъ О. Лукашевскій.
11. Справозданье зъ працѣ Ив. Франка „Про жѣночу неволю въ пѣсняхъ народныхъ" — читавъ М. Струсевичъ.
12. Про загадки народнѣ — читавъ Ив. Франко.

Крѣмъ того занимався кружокъ збираньемъ и укладомъ библіографіи зъ поля етнографіи рускаго народа; збиравъ статистичнѣ даты про пожары въ нашѣмъ краю, и занявся такожъ збираньемъ точныхъ датъ про читальнѣ и братства церковнѣ въ громадахъ всходнои Галичины, въ

котрôй то цѣли порозсылавъ у всѣ стороны краю квестіонарѣ съ отвѣтными пытаннями, на що получивъ вже много ôтповѣдей, якъ ôтъ читалень такъ и поодинокихъ лиць, щиро приклонныхъ нашому дѣлу и труду. Тымъ горячимъ помôчникамъ нашого дѣла не можемо не высказати на сёмъ мѣсци щиром подяки, якъ також позволяемо собѣ звернутися съ прошеньемъ до всѣхъ земляковъ, до котрыхъ дôйшли нашй квестіонарѣ, щобы не залишили ихъ выповнити и намъ прислати. Дальше рѣшивъ кружокъ выдати творы и письма пок. В. Навроцкого, згромадивъ уже потрѣбнй матеріялы; I-шій томъ того выдавництва появится вже сими днями. На сёмъ мѣсци звертаемося до Вп. Земляковъ съ просьбою, щобы численною предплатою запомогли выдавництво такъ многоцѣнныхъ и на поли економіи у насъ майже одинокихъ творôвъ, тымъ бôльше, що условія предплаты дуже приступнй, бо 25—28 аркушôвъ друку за 2 зр. Свѣтлый Выдѣлъ „Просвѣты“ най прійме ôтъ насъ щире „спаси Бôгъ“ за те, що зложеньемъ предплаты на 25 примѣрниковъ допомôгъ намъ въ дѣлѣ того выдавництва.

Також въ выконуваню заложеной собѣ задачи устроивъ кружокъ цôдъ часъ лѣтныхъ ферій велику вандрôвку молодежи руской въ пôдгôрскй стороны дрогобыцкй и въ нашу прекрасну Гуцульщину. Про тую вандрôвку було въ своѣмъ часѣ на сёмъ мѣсци обширнѣйше справозданье.

Не менше старався кружокъ о заснованье у себе власной спеціяльной библіотеки — и удавався въ тôй цѣли особливо до славянскихъ ученыхъ товариствъ, занимаючихся предметомъ етнографіи, щобы збогатили библіотеку кружка своими выдавництвами, и повелося ему придбати 19 поважныхъ и цѣнныхъ творôвъ. Особенно же дякуемо Вп. п. Украинцеви за его щедрый даръ въ книжкахъ.

Съ вдячностею мусить кружокъ пôднести, що запрошенй нимъ въ члены-кореспонденты мужѣ много заслужений для литературы и науки, не ôтказали своей цѣнной моральной и матеріяльной помочи, и просить тыхъ Вп. мужѣвъ на дальше заховати для своихъ молодыхъ послѣдователѣвъ стôлько прихильности и теплой живучости, яку дотеперь для нихъ заявляли.

Ôтъ Кружка етнографично-статистичного.
О. Ярема, голова. *Я. Кулачковскій*, секретарь.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(† *Францъ-Іосифъ Рудигиръ.*) Найважнѣйшою вѣстею политичною въ теперѣшнôй хвили есть смерть епископа зъ Линцу Рудигира, котрому всѣ газеты безъ рôжницѣ политичныхъ поглядôвъ посвящаютъ довшй або коротшй згадки посмертнй. Умершій въ суботу дня 29 листопада Рудигиръ бувъ однымъ зъ найвыбитнѣйшихъ членôвъ австрійскоро епископату а заразомъ однымъ зъ найвиднійшихъ дѣятелѣвъ въ борбѣ католицкое церкви противъ либеральныхъ институцій державы.— Умершій уродився дня 6 цвѣтня 1811 р. въ малôмъ сельци въ Форарльбергу Партененъ, а дня 12 цвѣтня 1835 р. принявъ рукоположенье на священика. Епископъ призвавъ его до звання учительского, наслѣдкомъ чого Рудигиръ удався до Вѣдня для доповненя своихъ студій, а ôттакъ обнявъ катедру моральной въ Брикенѣ. Зъ ôттамъ покликано Рудигира до Вѣдня на директора студій въ духовнôмъ засѣданю „Trintaneum“, де продожавъ свое званье учительске яко ц. к. надворный капелянъ аж до покликання его на прихôдъ Иннихенъ. Пôзнѣйше получивъ ôнъ мѣсце крылошанина въ Брикенѣ а 19 грудня 1852 р. именовано его епископомъ въ Линцу. — Въ р. 1854 выдавъ Рудигиръ першій свôй пастырскій листъ, а недовго потому пôднѣсъ ôнъ гадку будовы величавой катедры въ Линцу. Епископови Рудигирови завдячуе велике число монастырôвъ свое основанье. Яко провôдникъ „церкви воюючой“ выступивъ Рудигиръ майже рôвночасно съ оголошеньемъ основныхъ законôвъ. Въ борбѣ противъ конфесійныхъ законôвъ стоявъ ôнъ на становищу Пія IX, котрый назвавъ сй законы противными праву. — Въ борбѣ противъ власти державной мусѣвъ ôнъ попасти въ конфликтъ и 12 липня 1869 р. стававъ передъ судомъ присяжныхъ, обжалованый о злочинство заколочення публичного спокою. — На основѣ одноголосного вердикту присяжныхъ, узнавшого его виновнымъ, засудивъ судъ Рудигира на 14 днѣвъ вязницѣ, кару однакожъ дарувавъ ему цѣсарь. Конфликтъ межи Рудигиромъ а правительствомъ заострився, коли ему ôтобрано добра Гаретенъ и Гайнбахъ, котрй министерство „мѣщаньске“ виндикувало для религійного фонду. Зарядженье се знѣсъ аж министеръ бар. Конрадъ и звернувъ Рудигирови забранй добра. — Въ справахъ политичныхъ бравъ умершій незвычайно живу участь и такъ при случаю своихъ визитацій каноничныхъ, якъ въ церквй, въ листахъ пастырскихъ и прасѣ выступавъ дуже завзято противъ либералізмови, ставляючи всюду девизу, що „Бога належитъ бôльше слухати, якъ людей“. — Минувшого лѣта выдавъ ôнъ пастырске письмо, взываюче вѣрныхъ до борбы выборчой въ имя интересôвъ католицкой церкви, а за 4 недѣлѣ пôсля листу его въ всѣхъ церквахъ высшой Австрій ôтправлялись публичнй молитвы за „добрй“ выборы до сойму. — Въ умершôмъ стратила клерикальна партія въ Австрій найсмѣлѣйшого и найенергичнѣйшого свого провôдника.

(*Шьбльнй хасы щадничй.*) Въ виду знаменитыхъ результатôвъ, якй ôтнесли новозаведенй почтовй касы щадничй, носится правительство аввстрійске съ гадкою организаціи на ихъ взôръ шкôльныхъ касъ щадничихъ, котрй мали-бы становити доповненье почтовыхъ насъ ощадности. Кромѣ того задумало правительство зъорганизувати на такій самый ладъ касы гôрничй и рôвночасно съ реформою закона гôрничого внести ôтповѣдне предложенье.

(† *Бар. Фирлингеръ.*) Въ суботу минувшого тыжня умеръ въ Вѣдни тайный совѣтникъ, першій президентъ сенату администраційного бар. Фирлингеръ. Покôйникъ довгій часъ працювавъ въ службѣ державной и уважаный бувъ загально, яко первостепенна повага на поли скарбознавства. — На мѣсце опорожнене по Фирлингерѣ покликаный шефъ секційный въ министерствѣ скарбу дръ Морицъ Ендеръ.

(*Палата посольска угорского сойму*) розпочала въ суботу дня 29 м. с. листопада генеральну дискусію надъ буджетомъ на рôкъ 1885. Референтъ Гегедюсъ въ довшôй бесѣдѣ поясняв справозданье комисій и внёсъ на принятье предложена буджетового. До голосу записалися бесѣдники всѣхъ сторонництвъ палаты. Сторонництво независимыхъ рѣшило на внесенье Угрона ôткинути буджетъ, разъ зô взгляду на свое державно-правне становище, ôттакъ и длятого, що буджетъ не основуеся на реальныхъ пôдставахъ, а въ конецъ и тому, що правительство шарить корупцію и зъ буджету користе для цѣлей партійныхъ. Умѣренна опозиція прійме предложенье буджетове за основу спеціяльной дискусіи, въ котрôй доперва задумуе выступити съ своими проектами. О скôлько можна вносити въ сихъ заявлень репрезентантôвъ умѣреной опозиціи, зайшла въ послѣдныхъ часахъ въ поглядахъ сей партіи и въ ей политичнôй тактицѣ змѣна, бо давнѣйшими роками ôткидала она буджетъ завсѣгды безъусловно.

(*Бесѣда др Ригера*) о ôтношенихъ политичныхъ въ Угорщинѣ и ôтношенію народу ческого до Мадярôвъ становитъ теперь предметъ дискусій въ цѣлôй австрійскôй прасѣ. — Передъ всѣмъ зазначивъ бесѣдникъ, що були часы, въ котрыхъ Угры займали супротивъ Чехôвъ непріязне становище, бо пôдозрѣвано ихъ о неохоту для правно политичного становища краёвъ коруны св. Стефана. И дѣйстно, коли Чехи вступили до рады державной лѣвица старалася наклонити ихъ до ремонстрацій противъ дуализмови. Чехи однакъ, не маючи охоты добувати каштанôвъ зъ огню для нѣмецкой партіи не то що не послухали такихъ пôдшептôвъ, но робили все, щобы зробити тревалыми добычѣ Мадярôвъ. Про панславизмъ Чехôвъ ширено найхибнѣйшй вѣсти, котрй однакожъ по вступленю ческихъ послôвъ до рады державной умовкли, бо ческй послы переконали людей доброй волѣ, що не мають нѣчого спôльного съ политичнымъ панславизмомъ. Впрочёмъ Чехи рѣшилися зовсѣмъ не мѣшатися до внутрѣшныхъ справъ, а то тымъ бôльше, що и Угры не стараются ôгдѣловувати на ôтношенія въ Долитавіи. — Що до Словакôвъ — говоривъ Ригеръ — то фактъ, що они не дожидаютъ ôтъ Чехôвъ нѣякой помочи, котра впрочёмъ нѣ на що бы не придалася. Словаки вытворили собѣ власну литературу, а що бôльше, коли бесѣдникъ разъ вступився въ радѣ державной за Словаками, получивъ письмо ôтъ словацкихъ студентôвъ, въ котрôмъ заявили, що не належитъ ихъ идентифікувати съ Чехами и що они не хочутъ мати съ ними нѣчого спôльного. При тôй нагодѣ бесѣдникъ сожалѣвъ надъ поступованьемъ словацкого католицкого духовенъства, котре замѣсть поширати національне образованье своихъ земляковъ прикладае руку до ихъ мадяризаціи, коли противно протестантокій клиръ дѣйстно стае въ оборонѣ словацкихъ интересôвъ. — Дальше доторкнувся бесѣдникъ замѣту, здѣланого послѣдными часами Чехамъ, будто бы они зачали на ново клонитися до политичного панславизму и заявивъ, що замѣтъ такій нерозумный вже зô взгляду на тѣсный союзъ Чехôвъ съ Поляками. Безосновный такожъ замѣтъ, мовъ-бы то Чехи були неприхильй австро-нѣмецкому союзови, бо союзъ сей есть порукою розвою Австрій. Такй малй народы якъ Чехи и Мадяры можутъ знайти свое спасенье лишь въ Австрій и зъ-ôтси выроджуеся потреба солидарности Мадярôвъ съ Чехами. — Мадяры знаютъ добре, що централисты не булибы нѣколи ихъ пріятелями, но що противно они примушали до централизованя Угорщины. — Чехи не згодятся нѣколи на попираный національными либералами союзъ Австрій съ Нѣмеччиною, бо ôнъ рôвнавъ-бы ся утратѣ правно-державной самостôйности нашой монархіи. Въ кôнци пôднѣсъ Ригеръ, якъ Угры пôднеслися въ ôтношеню политичнôмъ и матеріяльнôмъ ôтъ часу узыканя самостôйности и вôзвавъ Чехôвъ, щобы наслѣдовали Мадярôвъ. Чехи мають на оцѣ реальну, не идеальну политику и черезъ то не хочутъ они мѣшатися до мадярскихъ справъ, але не позволяютъ такожъ на мадяроку интеренцію. — Ôтчитъ Ригера приняли присутнй живыми оплесками.

(*Коронація цѣсаря на ческого короля.*) Органъ угорского правительства „Nemzet“ помѣстивъ на днях кореспонденцію зъ Вѣдня про коронацію цѣсаря на ческого короля, а появленье сей вѣсти въ газетѣ, що стоятъ въ звязи съ высшими сферами, надае ей бôльшу вагу, якъ можна бы приписувати поголоскѣ, пущенôй якою другою газетою. — „Коронація „ческого короля“ — пише „Nemzet“ — ôтбувалася до теперь завсѣгды, а теперѣшный папуючій есть першимъ, що не бувъ коронованый на ческого короля. Наколи поголоски о коронаціи суть оправданй, можутъ набрати особливой ваги черезъ питанье, на якôй державно правнôй основѣ мала бы ôтбутися коронація.“ Можливôсть акту коронаціи допускае отже „Nemzet“, а що она при теперѣшнôмъ користнôмъ ôтношенію политичнôмъ Чехôвъ не выключена, се не можна въ загалѣ заперечити.

ЗАГРАНИЦЯ.

Друга бесѣда кн. Бисмарка въ нѣмецкôмъ парляментѣ. Коли кн. Бисмаркъ въ своѣй першôй бесѣдѣ высказавъ свôй поглядъ на змаганя соціялистôвъ, то друга его бесѣда дала доказъ — впрочёмъ вже давно звѣстный — хто властиво въ Европѣ робитъ нынѣ порядки и въ чіёхъ рукахъ нынѣ ей судьба спочивае. Зъ бесѣды сей выказуеся, що Европа есть пилкою въ рукахъ кн. Бисмарка, котрою ôнъ пôдкидае якъ ему угодно. Причину до сей другой бесѣды подавъ знôвъ соціялистъ Генель. Сей ôтповѣдаючи на першу бесѣду кн. Бисмарка сказавъ, що бесѣда канцлера доказуе передовсѣмъ, що законъ противъ соціялистôвъ есть зовсѣмъ зайвый. Приступаючи ôттакъ до рѣчи, сказавъ, що канцлеръ нѣколи не уважавъ конституцію яко „Noli me tangere“, коли треба було зробити яку змѣну въ конституціи, щобъ обмежити права парляменту. Предложенье о дiетахъ ухвалювавъ парлиментъ сёмъ разôвъ, що разъ съ бôльше взростаючою бôльшостею. Ôтнятье вôльныхъ картъ безъ дозволенія парляменту есть нарушеньемъ рôвноправного чинника законодавства, а предложенье о дiетахъ длятого конче потрѣбне до законного управильненя становища посла. Сѣ слова Генля сталися головно причиною, що кн. Бисмаркъ забравъ знôвъ голосъ и заявивъ свои поглядъ такъ на цѣлый парлиментъ нѣмецкій, якъ також и кôлькома дуже характеристичными словами не двозначно зазначивъ свое становище супротивъ цѣлой Европы. Кн. Бисмаркъ сказавъ насамперед, що его дуже дивуе, для чого не годится то съ гôдностею парляменту не прійматя вôльныхъ картъ инакше якъ на пôдставѣ закона. „Атже, казавъ канцлеръ, доси не уважавъ нѣхто по низше своея гôдности прійматя вôльнй карты, навѣть и самъ передбесѣдникъ не звертавъ ихъ доси назадъ.“ Коли-же ôнъ (кн. Бисмаркъ) противится заведеню дiетъ, то лишь для того, щобы не робити зъ парляментаризму ремесла. Край потребуе людей що стоятъ середъ житя, а не парляментарѣвъ, що въ користнôй звязи съ прасою и зъ причины дiетъ продовжаютъ лишь засѣданя парляменту безъ потребы. „Такъ мои панове, казавъ канцлеръ, край выйде на тôмъ найлѣпше, коли засѣданя будутъ короткй, а парлиментъ буде складатися зъ людей знаючихъ свое дѣло. Се було причиною, для чого рада зwязкова (Bundesrath), чи тамъ правительство, сю гадку закономъ признала. Мôй попередникъ кладе головну вагу на бôльшôсть сей палаты, що кôлькакратно ставила такй жадання. Такъ мои панове, мôй передбесѣдникъ признае отже рôвноправнôсть обохъ законодательныхъ тѣлъ и я можу ему показати не лишь взростаючу бôльшôсть, але однодушну згоду рады звязковой при многихъ змѣнахъ въ конституціи. Але вы кажете, що вамъ рада звязкова не импонуе, тожъ я не дозволю собѣ импонувати бôльшости парляменту. (Ого! Ого!) Нѣ, мои панове, въ жаденъ спôсôбъ, вы зовсѣмъ не тй, котрй-бы менѣ импонували. Я не дозволивъ, щобъ менѣ импонувала цѣла Европа, а вы певно не будете першй, котрй-бы менѣ импонували. И якъ-же складаеся та бôльшôсть? Коли-бъ она мала иншу генезу, коли-бъ она повстала зъ згôдного переконання о справедливости або хибности поодинокихъ предложень, такъ добре, я сказавъ-бы тогды: есть бôльше якъ половина зъ 397 поважныхъ, здоровоглядючихъ людей, то маe свое значенье. Але оно такъ не есть. Партія теперѣшного парляменту борются о панованье въ державѣ, а що показуютъ цифры? Суть три фракціи, разомъ 157 людей, що стараются пôддержати панованье цѣсаря и державы такъ якъ оно есть. Есть ôттакъ кругло 100 людей, що борются за панованье духовенства, а скоро имъ що не до ладу, такъ они заразъ кричатъ о гоненяхъ діоклеціяньскихъ, о гнетеню Славянъ. Они стоятъ завсѣгды въ опозиціи супротивъ правительства. Они хотятъ насъ приневолити черезъ свою опозицію, щобы мы подалися, але скорше подастьси що иншого, подастьси спôльна пôдстава, на котрôй мы стрѣчаемося, але мы не подаемося. Дальше маемо 98 послôвъ демократôвъ. Я ихъ называю для мене самого республиканцями; бо чи хто есть поступовый роялистъ чи роялистичный поступовець, чи ôнъ бажае республики съ президентомъ выбирательнымъ, чи наслѣдственнымъ, то менѣ все рôвно. Сюды зачисляю я поступовцѣвъ, соціялъ-демократôвъ и народовцѣвъ. Всѣ они стоятъ противъ насъ зъ тактичныхъ взглядôвъ. Мы маемо власть за цѣсаря, а они хотятъ намъ ей ôтобрати — правда, що на законнôй дорозѣ, але мы таки боремося. Мы боремося о власть, одинъ за цѣсаря, другй за духовенство, третій за свою власну. До одныхъ або другихъ прилучаются ще чужосторонній елементы числомъ 40 а до котрыхъ зачисляю Поляковъ, Французôвъ и въ певномъ взглядѣ Вельфôвъ. Противъ насъ стоитъ бôльшôсть $^5/_8$ цѣлого парляменту и мы вже рахунокъ зробили. Коли бы вы всѣ годилися на яку объективну гадку, то була бы зъ моей стороны зарозумѣлôсть, якъ бы я хотѣвъ бути розумнѣйшій якъ 199 людей менѣ рôвныхъ. Тымъ часомъ бôльшôсть зложена на зовсѣмъ иншихъ обставинахъ; тому отже чи вы ухвалите дiеты одноголосно, чи нѣ, то вы мене не зôбете зъ пантелику.“ — Се суть головнй точки другой бесѣды кн. Бисмарка и читатель може собѣ въ нея выробити ясный судъ такъ о становищи нѣмецкого канцлера супротивъ цѣлой Европы и нѣмецкого парляменту, якъ и сего послѣдного супротивъ кн. Бисмарка и цѣлой державы нѣмецкой. Конецъ сей бесѣды становила ôтповѣдь кн. Бисмарка Генельови на его закиды, роблений давнѣйшому поступованю нѣмецкого канцлера. Признакою сей ôтповѣди були зацитованй кн. Бисмаркомъ слова высказаній колись Ласкеровы: „Не згадуй похибки моей молодости“.

Нѣмеччина. Помимо трикратной бесѣды кн. Бисмарка ухвалилъ парляментъ дiеты для послôвъ 180 голосами противъ 99. Ôтжакъ слѣдували дальшй нарады надъ етатомъ. Вольнодумнй заявили, що будутъ голосувати противъ всякихъ новыхъ податкôвъ, а центрумъ постановило згодитись лишь на найпотрѣбнѣйшй выдатки. Пôдчасъ дискусій надъ буджетомъ мавъ соціялистъ Бебель кôлькагодинну бесѣду, котра була ôтповѣдею на звѣстнй погляды кн. Бисмарка на соціялистôвъ. Бебель ударивъ головно на милитаризмъ и при сёй случайности сказавъ не одну гôрку правду нѣмецкому канцлерови. Бесѣда Бебеля зробила такъ въ парляментѣ якъ и въ цѣлôй Нѣмеччинѣ велике враженье. — Справы на конференціи африканьскôй поступаютъ скоро. Комісія сей конференціи выготовила вже до выдання нарады зъ всѣхъ дотеперѣшныхъ засѣдань. Цѣкава есть дефиниція свободы торговельной. Постановлено именно, що не вôльно побирати нѣякого мыта при ввозѣ товарôвъ хиба лишь такй таксы за товары ввозовй, котрй потрѣбнй суть для покрытя управы. Стенлей данавъ въ комісіи докладне справозданье за послѣдній роки о поступѣ культуры въ краяхъ надъ Конгомъ. Обговорювано дальше справу вôльной плавбы на рѣкахъ Конго и Нигеръ и постановлено знеутралізувати цѣлу кôтлину рѣки Конго и ей уйстя, при чёмъ однакожъ независимôсть вольной державы надъ Конгомъ не сміе понести жадной шкоды. Порушено такожъ справу желѣзницѣ надъ рѣкою Конгомъ. — Зъ Берлина доносятъ, що переговоры съ межинароднымъ товариствомъ африканьскимъ а поодинокими державами вже такъ дошли, що признанье сего товариства офіціяльно вже сими днями наступитъ.

Англія. Въ палатѣ лордôвъ выступивъ лордъ Нортбрукъ въ защитѣ теперѣшной флоты англійской и заявивъ: Правительство постановило удержати верховодство Англіи на морю. Англія маe теперь далеко бôльше кораблёвъ военныхъ и выдае далеко больше на будову кораблёвъ панцирныхъ нѣжь Франція. Правительство думае будувати теперь ще 4 новй кораблѣ панцирній, 2 тараны торпедовй, 5 крайсерôвъ, 10 кораблёвъ авизовыхъ и 30 лодей торпедовыхъ. Кошты будовы сихъ кораблёвъ будутъ выносити звыжъ 60 мил. зр. и будутъ розложенй на пять лѣтъ. „Pall Mall Gazette“, котра обговорюе справу маринарки англійской доказуе, що нынѣ настала така хвиля, въ котрôй маe рѣшитися, чи Англія маe ще дальше позôстати першою державою морокою чи нѣ. Англія не маe перевагы военной на суши. За те ей флота повинна бути того рода, щобы на кождый линіовый корабель французскій припадали два англійскй и щобы ей флота могла зôгнати зъ моря кожду иншу а хочбы и сполучей флоты кôлькох державъ.

Туреччина. До „Pol. Corr.“ доносятъ, що мѣжъ Туреччиною а Россіею прійшло до угоды въ справѣ Дарданелѣвъ, пôсля котрои Россія вôльно буде що року высылати кораблями черезъ Дарданелѣ 1500 россійскихъ жовнѣрôвъ або новобранцёвъ, за кождый разъ лишь треба буде до сего брати ôтъ Порты фирманъ на переѣздъ, щобы симъ спôсобомъ доказати, що нѣхто бôльше не маe права переѣзджати сюды кораблями военными такъ якъ сего жадае трактатъ паріжскій зъ 1856 р. — Порта зажадала дня 29 падолиста черезъ свого посла въ Парижи пояснення, на якôй пôдставѣ заняла Франція Таджуру, портове мѣсто надъ червонымъ моремъ. Есть дуже имовѣрнымъ, що ся справа прійде передъ африканьску конференцію въ Берлинѣ. Таджура есть мѣсто, котре вже давнѣйше хотѣла занятн Англія и жадала до сего призволеня Порты.

НОВИНКИ.

— **Зъ Золочева** пишутъ намъ: При выборахъ до рады повѣтовой въ Золочевѣ дня 2 с. м. выбранй зъ групы селъ: 1) Семко Юркевичъ, 2) Захарчукъ Михаилъ, 3) Наливайко Теодоръ, 4) Курикъ Иванъ и 5) Юрко Кухаръ, селяне; 6) Дръ І. Веселовскій адвокатъ; 7) І. Онишкевичъ нотарь зъ Зборова; 8) Антонъ Василевскій, посесоръ зъ Торгова; 9) о. Грабиньскій Іосифъ зъ Куткора; 10) о. Тарнавскій Юстинъ зъ Пôдлисся; 11) о. Луцикъ Теодоръ зъ Годова и 12) о. Винтонякъ Карпо зъ Бужка. Выборы не вповнѣ удалися, а причину того належитъ приписати тымъ Русинамъ, мірскимъ и духовнымъ, для котрыхъ справы народовй цѣлкомъ рôвнодушнй, або такимъ, що не съ нами голосували (о. Матковскій зъ Сновича), або и тымъ, що будучи выборцями, не явилися (о. Н. Копачъ зъ Бôбщанъ). Не треба забувати, що се золочевскій округъ...

— **Регуляція конгруы** маe бути — якъ доноситъ Pokrok“, органъ Ригера — вже рѣшучо залагоджена що на теперѣшнôй сесіи рады державной.

— **Въ Вашивцяхъ на Буковинѣ** отбулося дня 23 л. падолиста с. р. торжественне благословенье нови церкви, котру будовано въ складокъ, якй въ сусѣдньой Галичинѣ збиралися. Черезъ кôлькадесять лѣтъ истнованя тутешного руско кат. душпастырства, ôтправлялося богослуженье въ лат. костелѣ. Що таке комôрне не могло користно вплынути на розвôй душпастырства и що въ наслѣдокъ того богато людей нашихъ на чуже поприставало, — надъ тымъ не потребую розводитися. Дасть Богъ, може ôтъ теперь, коли своя

власна церковь поставилася, дѣло пôйде иншимъ ладомъ. Чинъ благословенія совершивъ делегованый Впр. о. Лѣсевичь, поч. крылошан. зъ Кутъ, въ сослуженю були Впр. оо. Лукашевичь зъ Тучапъ, Стефановичь зъ Кобакъ, Дрогомирецкій зъ Княжа, Кобляньокій зъ Выжницѣ и Глѣбовицкій зъ Княжа.

— **До черновецкои рады мѣскои** выбраный лишь одинъ Русинъ дръ Волянъ. Другій кандидатъ Русинъ, сов. Винницкій, упавъ меншостею лишь кôлькохъ голосôвъ.

— **П. Иванъ Матѣевъ**, бувшій голова „Академич. Братства“, вложивъ позавчера испытъ зъ исторіи и географіи на цѣлу гимназію въ трехъ языкахъ выкладовыхъ.

— **Зъ Комарна** надôйшла до „Gaz. Narodow-oи“ сумна вѣсть для всѣхъ шовинистôвъ-полонизаторôвъ. Дописуватель доноситъ, що 29 л. падолиста въ Комарнѣ при выборахъ до мѣсцевои рады шкôльнои побѣдили „borytele“, значитъ Русины. Нашимъ читателямъ звѣстно, якихъ експериментôвъ полонизаторскихъ уживали комарняньскій шовинисты въ тамошнôй школѣ, — тожь и не здивуютеся, для чого то зъ одной стороны честнй мѣщане взяли собѣ дѣло своеи школы до серця, а зъ другои, длячого „интелигенціи“ комарняньскôй такъ дуже жаль, що до рады увôйшли „przedmieszczanie“...

— **Въ рускôй школѣ народнôй** у Львовѣ при школѣ Пирамовича именованый онодгы учителемъ сеи школы для третои класы п. Адольфъ Должицкій, дотеперѣшный учитель при львôвскôй школѣ оо Анны. Прочій учителѣ роздѣлений въ слѣдуючій способъ: о. Алексѣй Наливайко назначеный катихитомъ для всѣхъ класъ; учителемъ I класы п. Мих. Бандуровичь, учитъ такожь спѣву у всѣхъ класахъ; учителемъ II класы есть п. Іосифъ Танчаковскій, а учителемъ IV класы п. Тома Нестеръ. Крôмъ сего призначеный ще до помочи п. І. Вербиньскій яко практикантъ учительскій. Руска школа зôстае доси ще пôдъ управою п. Франца Шпетманьокого, директора польокои школы Пирамовича.

— **До равскои рады повѣтовои** выбраный зъ громадъ мѣскихъ ко. Кароль Бавхъ, а зъ бôльшихъ посѣлостей Станиславъ Бялоскурокій.

— **За высмѣваньe христіяньскихъ образôвъ святыхъ** засудивъ черновецкій судъ краевый дня 20 лат. падолиста слѣдуючихъ жидôвъ: Сруля Райслера на 10 мѣсяцѣвъ, а Мотя Флисига на 4 мѣсяцѣ тяжкои вязницѣ. Крôмъ сего засуджено за участь въ сѣй провинѣ Суру Райслеръ на 4 мѣсяцѣ, Нефи Фаликманъ на 10 мѣсяцѣвъ а одинайцятилѣтного хлопця Либлайна на заключенье черезъ одинъ мѣсяць въ окремôшнôмъ мѣсци. Розправа була тайна, а предсѣдателемъ трибуналу бувъ совѣтникъ Коссовичь.

— **Похоронъ бл. п. Адольфа Нарольского** ôтбувся въ недѣлю мин. тыждня. Пок. Адольфъ Нарольскій — бувъ чоловѣкъ честный, Русинъ щирый, яко сынъ священника мусѣвъ любити и руску церковь та ей прекрасный, святый для кождого Русина обрядъ, любивъ народъ рускій, съ котрымъ довгй лѣта мавъ случай стыкатися и служити ему правничою порадою, — въ загалѣ бувъ чоловѣкомъ зовсѣмъ бездоганного имени у людей. Не занимавъ ôнъ нѣякого хочь трохи видного становища въ рускôй суспôльности, бо хочь мавъ талантъ и мôгъ бы бувъ розвинути якусь выдатнѣйшу дѣяльнôсть, бувъ нещасливый съ своею кôлькайцятилѣтною гôстцевою хоробою, котра ему не позволила рушитися зъ мѣсця. Людо, знавшій его, жалували только пôдкошеной силы чоловѣка, милосердилися надъ его нуждою и бѣдованьемъ. Умеръ Адольфъ Нарольскій въ крайнôмъ убожествѣ, на передмѣстю Городецкôмъ. Братъ покôйного занявся похорономъ. Посмертній карт ки взывали знакомыхъ покôйного на похоронъ на Лычаковоке кладовище. Многй знакомѣ були бы прилучилися до походу похоронного въ середмѣстю, щобы ôтдати послѣдну приолугу покôйному. Тымчасомъ походъ не пôшовъ на кладовище Лычаковске, але на Стрыйске — и чого нѣхто навѣть не мôгъ подумати: походъ похоронный безъ священика. Тай сумный пôсля оповѣдання очевидця представлявъ видъ: середаною улицѣ поступавъ за домовиною братъ покôйного съ сестрою, а по бокахъ 10—15 молодыхъ академикôвъ, котрыхъ здоровй ноги при великôй заверусѣ завели ажь на Клепарôвъ, до мешканя покôйника. Зъ старшихъ трохи людей були на похоронѣ лишь п. Дуда зъ редакціи „Слова“ и п. Мазуръ, урядникъ „Общого рôльн.-кред. заведения“. На кладовища покроплено мощѣ покôйника свяченою водою, жменя участникôвъ ôтсыпала трикратно церковне „Вѣчная память“, потому „Ще не вмерла Украина“, а п. Мих. Павликъ промовивъ кôлька слôвъ до тыхъ кôлькохъ молодыхъ людей и до п. Мазура, въ котрыхъ высказавъ признанье для ц. к. дирекціи финансовои у Львовѣ, що супротивъ покôйного була справедлива, давши ему можнôсть получити 300 зр. пенсіи, а ôттакъ пôднесъ делкй факты на свѣдоцтво милосердного серця покôйника. Се вѣрный описъ цѣлого того похорону, и за все, що въ нѣмъ було, отвѣчае совѣсть его брата, котрый устроивъ такій похоронъ. На волкій способъ есть се фактъ одиничный и остане одиничнымъ на Галицкôй Руси. Руска церковь — то мати наша, котра крѣпитъ и пôддержуе насъ за житя; ей щира любовь до дѣтей Руси не опускае насъ ажь до холодноп могилы. Нехай же насъ нѣколи не опускае!

— **На „Дôмъ Народный“ въ Черновцяхъ** зложили въ послѣднôмъ часѣ: Дръ Табора, краевый адвокатъ 5 зр.; п. Огоновскій, проф. зô Львова 1 зр.; о. Яковъ Громницкій, прих. зъ Уста-Путилова 5 зр.; ч. громада Устье-Путилôвъ 5 зр.; п. Станцль, урядникъ архиву въ Черновцяхъ 5 зр.; п. Сем. Видинôвскій, академикъ черновецкій, складку 11 зр. 50 кр. (ôтъ п. Николая Жуковского зъ Вашковець 5 зр., ôтъ п. Павелка, почмайстра зъ Вашковець 2 зр., ôтъ о. Дрогомирецкого зъ Княжа 1 зр., ôтъ о. І. Рогужиньского зъ Вашковець 1 зр., ôтъ о. Стефановича 1 зр., ôтъ крыл. о. Лѣсевича 1 зр., ôтъ о. Н. Н. 50 кр.); п. Сиротюкъ, учитель зъ Рускои Молдавицѣ 5 зр.; п. Поверлювичь, мѣщанинъ, зôбравъ 4 зр. 62 кр.; п. Мих. Котецкій, мѣщанинъ, зôбравъ 5 зр. 54 кр.; пп. мѣщане Кароль Поверлювичь и Мих. Котецкій, зôбрали 7 зр. 75½ кр., — всего разомъ 57 зр 11½ кр. — Пріймѣтъ П. Т. щедрй Датель и щирй Збиратель щиро-руске справы Бôгъ! — Ôтъ Выдѣлу товариства „Рускій Дôмъ Народный“ въ Черновцяхъ. *Ер. Пигуляк*, предсѣдатель; *О. А. Поповичь*, секретарь.

— **Новй стемплевй марки.** Всѣ дотеперѣшнй марки стемплевй вынявши газетнй по 1 и 2 кр. будутъ ôтъ дня 1 сѣчня 1885 р. замѣненй новыми а дотеперѣшнй выйдутъ зъ курсу съ днемъ 28 лютого 1885 р. Ôтъ 1 сѣчня до 30 цвѣтня 1885 р. включно буде ще можна старй марки стемплевй вымѣнять на новй безплатно по всѣхъ склепахъ де марки такй продаютъ. По сѣмъ часѣ вымѣна вже не буде дозволена, а старй марки стемплевй стратятъ зовсѣмъ вже свою вартôсть и значенье.

М. **Засѣданье „Етнографічно-статистичного Кружка“** ôтбулося минувшои недѣлѣ въ комнатѣ „Академичного Братства“. Въ сѣмъ другôмъ роцѣ свого истнованя Кружокъ розвиваеся дуже гарно, скрѣпившися значнымъ числомъ новыхъ и охочихъ до працѣ членôвъ. На недѣльнôмъ засѣданю ôтчитавъ тов. Яр. Романчукъ цѣкавый розбôръ най красшои зъ нашихъ думъ историчныхъ: „Про побѣгъ Самôйла Кушки изъ турецкои неволѣ“ Головну увагу звернувъ прелегентъ на историчну основу думы, а властиво на те, що знаемо зъ историчныхъ жерелъ про особу и судьбу Самôйла Кушки. Въ той цѣли зôбравъ ôнъ всѣ замѣтки о нѣмъ въ жерелахъ историчныхъ, притягнувъ до порôвнання также брошуру италіяньску зъ р 1643, розказуючу про побѣгъ зъ турецкои неволѣ якогось Самоновича и про захопленье турецкои галеры и дôйшовъ на пôдставѣ всѣхъ тыхъ свѣдоцтвъ до такого выводу, що дума про побѣгъ Самôйла Кушки повстала пôзнѣйше, може въ половинѣ XVII вѣку, изъ зôлляня двохъ рожныхъ фактôвъ (заполоненя Кушки и побѣгу Симоновича), котрй прилученно до одной особы. Въ дискусіи, котра опôсля надъ тымъ предметомъ вывязалась, звернувъ тов. Франко увагу на те, що даты хронологичнй въ жерелахъ дуже розходятся, що коли пôсля одныхъ (за котрыхъ повагою пôшли выдавцѣ „Истор. пѣсенъ Малор. нар.“), побѣгъ Самôйла зъ неволѣ, припадае на р. 1599 або 1600, а смерть того-жь Самôйла на конець 1601 або на початокъ 1602 р., то пôсля другихъ Кушка (справдѣ не Самôйло, але якійсь Денисъ) бравъ участь въ битвѣ ôдъ Цецорою (1620), де й зôставъ полоненый, такъ що его побѣгъ припавъ бы на часъ около р. 1640, — отже майже рôвночасно съ написаньемъ италіяньскои брошуры. Показалася затымъ конечнôсть — провѣрити ще разъ основно хронологію свѣдоцтвъ историчныхъ, выяснити суперечности въ именахъ, выслѣдити жерело брошуры италіяньскои и т. д. Тов. Кулачковскій радо принявъ на себе той трудъ и прирѣкъ по переведеню дальшихъ дослѣдôвъ здати справу о нихъ на котрôмъ зъ пôзнѣйшихъ засѣдань. Дальше обговорено справу збираня библіографій матеріялôвъ етнографичныхъ и статистичныхъ, и кôлькохъ товаришевъ приняллося въ тôй цѣли працювати въ библіотекахъ. Затымъ приняллись: тов. Ник. Шухевичь прилагити справозданье зъ працѣ панъ Ефименковои „Трудовое начало въ юридическахъ воззрѣніяхъ русскаго народа“, а тов. Колесса зъ працѣ Оскара Кольберга „Pokucie“. Деякй товаришѣ зложили до архиву Кружка кôлька зошитôвъ народныхъ пѣсень, зôбраныхъ на вакаціяхъ, при чѣмъ рѣшено напечатати въ часописяхъ завôзванье до всѣхъ Русинôвъ, дбаючихъ о пôзнанье житя и свѣтогляду нашого народа, щобы при надходячихъ Рôздвяныхъ святахъ пильно списували колядки и щедрôвки, живучй въ устахъ народа, тй прастарй памятки нашои митологіи и исторіи, зъ котрыхъ доси мала тôлько часть стала звѣстною въ печати. Въ кôнци принято до вѣдомости, що першій томъ творôвъ Навроцкого вже майже готовый и найдальше за тыждень зможе появитись на свѣтъ.

— **Чесній илюстрованый тыжденникъ „Zlata Praha“**, котрый безперечно можна зачислити до найлѣпшихъ того рода выдавництвъ, живо занимаеся такожь нашимъ народнымъ и литературнымъ життемъ. Въ послѣднихъ числахъ того тыжденника помѣщенй двѣ статіи о Русинахъ, а именно початокъ очерка Фр. Ржегоржа „Ruští duščkové“, т. е. звычаѣ и повѣрки нашого народа ôтносячйся до задушного дня, и початокъ обширнои студіи Яна Гудца про Тараса Шевченка. Сама студія оперта головно на брошурѣ Гвидона Баттаглія — але що придае ѣй для нашихъ братôвъ Чехôвъ особливу вагу, — то переклады красшихъ поезій Шевченковыхъ, вплетенй въ текстъ, и то не въ выемкахъ, але звычайно въ цѣлости. Въ 48 ч. поданый н. пр. перекладъ цѣлои поемы „Гамалѣя“, той правдивои перлы мѣжь Шевченковыми поезіями историчными. Правда, беручи на увагу зъ одного боку выкôнчену и гармонійну форму оригиналу, а зъ другого боку ядернôсть и мелодійнôсть чеокои мовы, до якои она взносится въ поезіяхъ такихъ майстрôвъ, якъ: Врхлицкій, Чехъ, Гейдукъ и др., мы мусимо признати, що перекладъ не вдоволяе всѣхъ вымогôвъ. Але все таки деякй частины, особливо пѣснѣ козацкй, переложенй дуже гарно, а що найважнѣйше, п. Гудецъ намагався, хочь не всюды щасливо и вдачно, задержати розмѣръ стихôвъ оригиналу, и такимъ способомъ дати своимъ читателямъ вѣрный образъ Шевченковои формы поетичнои. Читателямъ, котрымъ чеока мова не робитъ великихъ трудностей, а котрй хотѣли бъ познакомитися съ сучаснымъ литературнымъ рухомъ Чехôвъ, можемо совѣстно поручити „Zlat-u Prah-u“, тымъ бôльше, що мѣжь ей постôйными співробôтниками знаходимо майже всѣхъ визначнѣйшихъ поетôвъ и писателѣвъ чеокихъ, а иллюстрацій, папѣръ и друкъ не тôлько, що нѣ въ чôмъ не уступаютъ нѣмецкимъ того рода выдавництвамъ, але ôтъ многихъ зъ нихъ, особливо ôтъ такихъ мизеротъ, якъ якій небудь „Illustrirte Welt“, „Ill. Chronik der Zeit“ а навѣть высланенои „Uiber Land und Meer“ — стоятъ далеко выше.

— **Димитрій Выджанъ**, учитель зъ Дмитра (коло Щирця), сынъ бѣдныхъ селянъ зъ Топôльницѣ (коло Старого Мѣста), умеръ по довшôй слабости вчера въ львôвскôмъ шпиталю. Похоронъ завтра. Вѣчная ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Соколики“, комедія въ 4 актахъ Григорія Григоріевича.** Комедія тая якъ мы вже коротко згадували въ попереднôмъ числѣ, була ôтограна съ успѣхомъ въ нашôмъ театрѣ у Львовѣ въ четверъ минувшого тыжня. Содержанье комедіи таке. Въ першôмъ актѣ являеся на сценѣ, въ своѣй хатѣ болячка Шкаралупка съ своею „господинею“ Настусею. Сего болячку дуже мучитъ гостець, а Настуся радитъ ему, якъ умѣе, а що тая порада тягнеся вже довгй лѣта, а панъ, здаеся, довго вже не пожіе, тожь она, залицаючись радитъ ще панови, щобъ оженився, а всѣ высказуваній прикметы потрѣбнои для него жѣнки пôдходятъ якъ-разъ до нея. Шкаралупка сего не догадуеся. Входятъ на сцену другй два соколики-болячки: Малогубка, бôльшій бувалець, и Кашкевичь, скупарь, (оба маютъ также свои „господинѣ“) зъ невеселою вѣстею: у Франціи холера. Всѣмъ тремъ ся вѣсть — страшна. Що робити супротивъ неи? Рада въ раду — добра на те горѣвочка. Але отъ вбѣгае п. Доброхоцкій, оженившійся старый кавалеръ, остаючій теперь дуже пôдъ пантофлемъ жѣнки, и той имъ подае лучшій неохибный лѣкъ — оженитися, запрошуе ихъ до себе, де буде для нихъ добра здобычь, а мавъ на гадцѣ вдову Щедобру, своячку своеи жѣнки. По ôтходѣ его всѣ три болячки, готовй вже и оженитися, ôтбуваютъ пôдъ проводомъ бувальця Малогубки пробу „приподобаня женщинамъ“; пробуютъ держатися проото, граціозно кланятися, сантиментально зôтхати, пôднести якъ що упаде и т. д. Оба товаришѣ ôтходятъ а Щкаралупка лагодячись на визиту повторяе собѣ тіи пробы при Настуси. Коли вже дôйшло до зôтхання и выворотку очей, Настуся думае, що панъ збожеволѣвъ, опускае въ рукъ замѣтавку, а панъ прискакуе и пôднимае, немовь паннѣ хусточку, а ôтакъ и паде на колѣна и освѣдчаеся выученою формулкою. Настуся, що сего ждала, якъ спасенія душѣ, обôймае пана, голубитъ, и не выпускае зъ своихъ обятъ, хочь панъ пручаеся; розлучивъ ихъ доперва прихожій, молодый Молодкевичь, своякъ Шкаралупки. Шкаралупка заявляеся, що съ Настусею все було тôлько „для пробы“, бо маеся намѣръ женитися, и то возьме собѣ чудокралю, а Молодкевичеви не позволятъ звѣнчатися, ажь въ три недѣлѣ по своѣмъ весѣлю. Ну, а его весѣлье буде швидко: нынѣ-жь освѣдчится. — Другій актъ вводитъ насъ въ хату Доброхоцкого. Забавився ôнъ трохи съ приходомъ до дому, отже жде бурѣ, громôвъ и дощу ôтъ любои жѣночки. Все те заразъ и наступило. Тôлько-жь хитрый Юрцьо мае способы угамувати свою Юрцю. Зъ разу мовчитъ завзято, потому цѣлуе ручки, ôттакъ удае хорого, а наконець ôткрывае жѣнцѣ, що ôнъ придбавъ жениха для Щедоброи. Жѣночка постепенно такъ змякла, що ажь любо, ажь цѣлуе мужа. Явилися всѣ три женихи, прійшла и Щедобра съ дочкою Мальвинкою, котра любитъ Молодкевича, явився и Молодкевичь. Тутъ выходитъ оригинальне qui pro quo. Всѣ три болячки залицаются до Мальвинки, а Щедобра чогось подôбного и не допускае. Не змѣркувала того навѣть зъ тои пригоды, що при „пташку“ всѣ три болячки причепилися до Мальвинки. Не змѣркувала того, бо въ 3-тôмъ актѣ въ своѣй комнатѣ въ довшôмъ монологу розбирае, котрого зъ трехъ выбрати: кождый мае якусь добру сторону, а всѣ три маютъ до неи загостити. Щобы портретъ покôйного мужа и дочка ѣй не мѣшали, каже дочцѣ вынести портретъ въ свѣтлицѣ, а самôй варити обѣдъ и не входити, а якъ прійде Молодкевичь, перепросити его. Зôйшлися всѣ три болячки, а кождый не радъ въ того, що заставъ стару безъ Мальвинки. Щедобра примилюеся имъ, але надармо. А всѣ сидятъ каменемъ, одинъ другого хоче переждати до приходу панночки и освѣдчитися. Тымчасомъ Молодкевича збунтувала Настуся, котра все пронюхала, и ôнъ изъ Мальвинкою впадае до матери и ôтстоюе свое выключне право до Мальвинки. Тутъ ôтграеся сцена, въ котрôй и соколики пôзнаютъ, що покпилися и вдова остае нѣ въ сихъ, нѣ въ тыхъ. Соколики съ обуреньемъ выносятся. Тымчасомъ въ 4-тôмъ актѣ Настуся интригантка покликала до себе обѣ господинѣ товаришевъ свого пана и имъ дае знати, що паны ихъ „брыкаютъ“. Коли обѣ чужй господинѣ ôтойшли, Настуся витае вертаючого съ гарбузомъ пана. А витае его зъ-разу вызываючимъ непослухомъ, а дальше и сваренею. Панъ ледви вытрутивъ ей до другои комнаты, коли дався чути приходъ двохъ товаришевъ болячокъ. Прійшовъ и Доброхоцкій, пôшли толки про цѣлу аферу, — ну, неприятно то признаватися до гарбуза, и всѣ три выпираются, будьтобы они залицялися до Мальвинки. Коли остався Шкаралупка, Настуся прійшла до него, зôбрана до ôтходу разъ на все, и довго съ плачемъ розставася съ паномъ, бье въ слабу струну пана, якъ ему треба опѣки, якъ она его здоровя берегла, а друга, то зôгнала бъ его изъ свѣта и т. д. Такъ розжалобила пана, що той конець-кôнцемъ рѣшався оженитися съ нею и вже смѣло заявляе се своимъ товаришамъ и Молодкевичеви. — Отое содержанье штуки, розумѣеся съ пропускомъ деякихъ побôчныхъ додатковъ. Тематъ не спеціяльно лишь зъ нашого житя, а и въ переведеню нема майже нѣчого типично-рускаго. Такй болячки бувають у всѣхъ суспôльностей. Въ „Соколикахъ“ 2 ій актъ найлучшій, особливо сцена мѣжь жѣнкою а мужемъ „пôдъ пантофлемъ“; тая сцена пôдхоплена зъ дѣйстного житя и представлена справдѣ по майстерски. Залицанье болячокъ до Мальвинки и „пташокъ“ такожь дуже добре обдуманій и переведенй. Друге мѣсце що до доброты займае 1-шій актъ: початокъ его дуже добрый, ажь сцена, де соколики пôдъ проводомъ Малогубки учатся штуки „приподобатися“, трохи пересадна и въ подôбного рода штукахъ шаблонова. Правда, ся сцена выкликуе смѣхъ, але не смѣшною ситуаціею, а мимикою и руками комикôвъ-акторôвъ. Послѣдній два акты трохи за розволокій; чи не лучше було-бъ ихъ скоротити, або и стягнути въ одинъ актъ. И справдѣ, сцена всѣхъ трехъ болячокъ у Щедоброи за довга и до приходу Молодкевича съ Мальвинкою за монотонна. Въ 4-ôмъ актѣ нарада всѣхъ трехъ господинь мало важеся съ цѣлостею, а сцена плачливои розмовы Настусѣ съ Шкаралупкою такожь могла-бы бути безъ ущербу скорочена; деякй резоны „Настусѣ“ супротивъ Шкаралупки — все таки интелигентного человѣка, за смѣлй. Впрочѣмъ „Соколики“ въ загалѣ — одна зъ лучшихъ оригинальныхъ комедій нашого репертуару театрального. Публика приняла першій два акты гучными оплесками и выкликуваньемъ автора. Въ послѣднихъ двохъ актахъ ослабло трохи одушевленье авдиторіи. а коли-бъ и тому фактови признати хочь крыхту ваги, — то ôнъ свѣдчивъ бы въ корность нашихъ повышыхъ замѣтôвъ. Вкôнци высказуемо авторови нашй найщирѣйшй бажаня дальшого успѣху въ працяхъ драматичныхъ, а имъ его буде згадуватися съ признательностею и вдячностею всѣми прихильниками розвою рускои сцены и литературного руху середъ галицко-рускои суспôльности.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ повени:** о. Темницкій зъ Хлопôвки (зъ окладки) 22 зр. 95 кр.; Честна громада Пужники 8 зр. 20 кр.

— **На „Рускій Правотарь“:** о. Л. Витошиньскій въ Глубокôмъ 3·25 зр.; п. Т. Лисѣй въ Глубôчку 3·25 зр.; п. И. Лешковичь въ Перегиньску 1 зр.; о. Н. Ничай въ Болехôвцяхъ 3·25 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Л. Г. въ Гольвет. Предплата заплачена до кôнца року. На слѣдуючій рôкъ мы Васъ вписали. Дикуемо. — *Всч. Д. Б. въ Станьк.* „Календарь“ за послѣплатою не выплатится посылати, бо почта дорого вынесе. — *Пчт. Читальня руска въ Сокалк.* Администрація „Н. Пролома“ доси не передала намъ жадныхъ грошей ôтъ Васъ. — *Всч. И. Г. въ Павлецях.* Не розумѣемо Вашои реклямаціи. Дня 26 жовтня получили мы ôтъ Васъ для „Батькôвщины“ 2 зр. и для „Господаря“ 1 зр. 60 кр. и сй грошѣ передали, куды слѣдуе. — *Всч. А. С. въ Микул.* Въ червни дôстали мы ôтъ Васъ 3 зр. 25 кр. на „Рускій Прав.“, може бути, що забулося выказати въ „Дѣлѣ“.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (117—?) поручае

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилôвыми засувками такй, якъ и доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(32—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просячи о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

СВѢДОЦТВО.

Пôдписаній заявляютъ симъ на пôдставѣ точно ними переведеного розслѣду, що папѣросова бибулка походячй зъ *фабрики папиросовыхъ бибулокъ* „Le Houblon“ *пана Cawley-a & Henry-ого въ Парижи* есть знаменитои якости, зовсѣмъ вôльна ôтъ всякихъ чужихъ частей складовыхъ, особливо-жь вôльна ôтъ всякихъ здоровю шкôдливыхъ складникôвъ.

Вѣдень, дня 24 мая 1884.

Пôдпис. *дръ J. J.Pohl,*
звыч. публ. професоръ хемичной технологіи при ц. к. техничной академіи.

Пôдпис. *дръ E. Ludwig,*
ц. к. публ. професоръ медичной хеміи при вѣденьскôмъ университ.

Пôдпис. *дръ E. Lipprmann,*
надзв. публ. професоръ хеміи при вѣденьскôмъ университетѣ.

(Правдивôсть повышыхъ пôдписовъ потвердивъ *дръ J. Hoffmann*, ц. к. нотаръ у Вѣдни. Повыше свѣдоцтво пôдписане и затверджене *ц. к. министерствомъ дѣлъ заграничныхъ и французскимъ посольствомъ у Вѣдни* дня 28 мая 1884.) 1071

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескѣ, на загортки, жѣночѣ мантлѣ отъ дошу, на жѣночѣ плащѣ — розсылає за послѣплатою **За останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподоби приймаєся назадъ. Вобрцѣ высилаются по приславю 10-крейцаревои марки.

1251-37-58

На вѣденьскôй всесвѣтнôй выставѣôтзначена 2 медалями поступу за 8 выплитыхъ и выставленыхъ дзвонôвъ для Votivkirche у Вѣдни. — На низшо-австрійскôй выставѣ промысловôй у Вѣдни 1880 ôтзначена золотымъ медалемъ.

Цѣс. кор. **надворна ôтливарня дзвонôвъ** и **металю**

Петра Гильцера въ Винеръ-Найштадтъ

(Peter Hilzer in Wr.-Neustadt) 989 (24—24)

поручаєся для **замовленя дзвонôвъ всякои величины и звучности.** За поперед означеный звукъ або чисто-гармонійный акордъ цѣлого подзвону гарантуєся.

Гармонійный подзвôнъ дзвонôвъ припрестольныхъ съ чистымъ сильнымъ звукомъ коштує:

Зъ срѣбно-бѣлого никлю:		Зъ альпанка и мосяжу:	
1 подзвôнъ съ 4 дзвôниками	15 зр.	1 подзвôнъ съ 4 дзвôниками	10 зр.
1 „ „ 2 „	12 зр.	1 „ „ 2 „	8 зр.

Тая ôтливарня существуе ôтъ 1838 року и доси вылила 2946 бôльшихъ дзвонôвъ въ вагѣ 1,080.270 килогр. — **Сплата такожь на раты.**

5 килевѣ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручає

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

927 (53—53) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр.
1 „	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1 „	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1 „	Самородного выгравного .	4 зр. 30 кр.
1 „	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою **желѣзными** обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поносить. Куплючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручить за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и просить о ласкавѣ замовленя.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и має на складѣ слѣдуючѣ

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на лат.

„Закомарскои Правдѣ“:

1)	Книга касова, одна либра	40 кр.
2)	Книга мастку желѣзного, одна либра	40 кр.
3)	Книга мастку подручного, одна либра	40 кр.
4)	Скрипть, 100 примѣрникôвъ	55 кр.

АНТ. ЩЕРБА

МУЖЕСКІЙ КРАВЦЬ

во Львовѣ, при ул. Коперника ч. 6. мае честь поручити Вч. ПТ. Публицѣ и Вч. Духовенъству свою

РОБÔТНЮ

МУЖЕСКОИ ОДЕЖИ

пôвли найновѣйшои моды, зъ найлучшихъ товарôвъ и по цѣнахъ якъ найдешевшихъ, упрашаючи яко Русинъ о ласкавѣ взгляды Вич. П. Т. Публики и Вч. Духовенъства, поручаєся ласкавому покровительству.

Всѣ ласкавѣ замовленя выконуются въ найкоротшôмъ часѣ. (12—12)

995

Переводы и наслѣдованя

Осипа Шухевича

зъ портретомъ и біографією автора. (Посмертне выданье.)

Львôвъ, 1883.

Можна набути у накладника, проф. Володимира Шухевича (ул. Куркова, ч. 26) або замовити черезъ редакціи рускихъ часописей. Цѣна примѣрника 80 кр., съ пересылкою 85 кр.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000 марокъ

яко найбôльшу выграну подае въ найщаслившôмъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à m.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,300 выграныхъ, а крôмъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1219 3—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержить **100000 лосôвъ**, зъ котрыхъ **50.500 лосôвъ**, отже бôльше ихъ половина будутъ вытягатися одинъ по другôмъ въ семи класахъ съ стоячими тутъ побôчъ выгравными; **цѣлый капиталъ, що маєвылосовуватися, выносить**

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, маючихъ вылосуватися въ сѣй великôй лотерии грошевôй, якъ такожь черезъ **найбôльшу можливу гаранти̇ю и точну выплату выграныхъ** тѣшится лотерія ся взводы великою прихильностею. Пôсля постановъ плану управленя нею особна до сего призначена генеральна дирекція а держава надворує цѣле предприятье.

Особлива ôтличность сеи лотерія грошевои лежить въ ей користямъ урядженю, що вотъ 50.500 выграныхъ маютъ оже певно рѣшитися въ кôльнохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выносить **50.000 марокъ**, збôльшаєся ôтгакъ въ другôй класѣ на **60.000**, въ третôй на **70.000**, въ четвертôй на **80.000**, въ пятôй на **90.000**, въ шестôй на **100.000**, а въ семôй евентуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000**, **200.000 марокъ** и такъ дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосôвъ сеи грошевои лотерії повѣрено **обомъ пôдписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосôвъ, вводятъ съ своими замовленями ôбноситися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючѣ сумы задучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна такожь посылати грошѣ **наказками почтовыми,** на бажанье выкопуются такожь припорученя **за послѣплатою.**

На тягненье выгравои першои класы, котре дня 10 и 11 грудня ôбудеся, коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. в. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. в. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн зр. в. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку **оригинальный лосъ** засмотреный гербомъ державнымъ а рôвночасно и **урядовый планъ лосованя**, зъ котрого можна довѣдатися все бливше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и видадки рôжныхъ класъ. Заразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядову, державнымъ гербомъ засмотрену листу выграныхъ, котра подае точно выграни а взглядно числа, котрѣ выграли. **Выплата выграныхъ одбудеся пôсля плану регельно и пôдъ гварантією державы.** Наколи-бъ неожиданно получителеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовѣ недогôдни лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и ôтдати получену за нихъ суму На бажанье высилаются урядовѣ планы лосованя на передъ даромъ. Позвякъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ численыхъ поручокъ, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею ôтаранностею выконати, присылати намъ тiи-же якъ найскорше на кождый случай однакожь передъ

10 грудня 1884

просто до одного зъ пôдписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein
Steinweg 5
HAMBURG.

Valentin & Co.
Königsstrasse 36—38
HAMBURG.

Кождый мае у насъ ту користь, що получае оригинальнѣ лосы безъ посередництва и пôдрядчикôвъ и для того получае кождый не лишь урядовѣ листы выграныхъ въ найкоротшôмъ можливôмъ часѣ по тягненю и безъ пригадуванья, але такожь и **оригинальнѣ лосы** завсѣгды по назначеныхъ пôсля плану цѣнахъ безъ якои небудь надвыжки.

Тягненье выгравои першои класы урядово установлено на 10 и 11 грудня сего року.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 акты.

Написавъ **Олександеръ Я. Кониській.**

Цѣна 30 кр. в. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73 — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр за примѣрникъ.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администрації „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ПОДПИСКА

НА ИСТОРИЧЕСКІЙ ЖУРНАЛЪ

„КІЕВСКАЯ СТАРИНА“,

ИЗДАВАЕМЫЙ ВЪ Г. КІЕВѢ.

1885-й ГОДЪ.

(Четвертій годъ изданія).

Журналъ „Кіевская Старина“, посвященный исторіи южной Россіи, преимущественно бытовой, будетъ издаваться и въ слѣдующемъ 1885 году, ежемѣсячно, 1-го числа, книжками въ 12 листовъ, въ 3-хъ томахъ, по той-же программѣ и при участіи тѣхъ же сотрудниковъ.

Въ составъ его входятъ статьи научнаго и историко беллетристическаго содержанія, историческіе документы, мемуары, хроники, дневники, воспоминанія, разсказы, біографіи, некрологи, характеристики и сообщенія о вещественныхъ памятникахъ южнорусской древности, равно народныхъ повѣрьяхъ, обычаяхъ, думахъ, сказкахъ, пѣсняхъ и пр., а также библіографическія извѣстія о вновь выходящихъ книгахъ по южно русской исторіи и этнографіи. Въ приложеніяхъ — изображенія замѣчательныхъ южно-русскихъ дѣятелей, равно памятниковъ южно-русской старины. 1246

Подписная цѣна за **12 книжекъ**, съ приложеніями, пересылкою и доставкою на домъ **10 руб.**, на мѣстѣ **8 руб. 50 к.** На заграничную пересылку прибавляется **1 руб** Подписка на годъ; но допускается слѣдующая разсрочка: при подпискѣ **5 руб.**, по выходѣ IV книжки **3 руб.** и VI—**2 руб.** — Оставшіеся въ небольшомъ числѣ экземпляры журнала за 1882, 1883 и 1884 гг. высылаются по той же цѣнѣ.

Адресъ: *Въ редакцію* „Кіевской Старины“, *Кіевъ, Трехсвятительская ул., д. Nr. 8-й.* Тамъ-же и контора редакціи.

Редакторъ-издатель **Ѳ Г. Лебединцевъ**

К. Диккенса

Новорôчнѣ Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администрації „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ПОХÔДЪ СОБѢСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администрації Дѣла.

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“,

повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая стоитъ въ оригиналѣ нѣмецкôмъ 8 зр. 40 кр.)

Дôстати можна
страціи

Отъ тридцяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроѣного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (20—?) также

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хинъского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. І

Ч. 136. Львовъ, Субота 24 листопада (6 грудня) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ въ Львовѣ що Вторинка, Четверга и Суботы рано (дня руских святъ) о 4-ій год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 3 печат. ар. въ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція подъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и реклямації належитъ пересылати подъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаютъ тѣлько въ случаю принятя и потребы жадане.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по пѣхъ 6 кр. а. в. отъ одного строчки печатной.

Реклямація неопечатаній вольный отъ порта.

Предплату належитъ пересылати зараз (найлучше почтовымъ „переказомъ") до: Администрації часописи „Дѣло" ул. Галицка Ч. 44

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австрії: на цѣлый рокъ . . 12 зр. на пѣлый рокъ . . 6 зр. на чвертъ року . . 3 зр. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рокъ . 16 зр. на пѣлъ року . 8 зр. на чвертъ року . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . зр. 5·— на пѣлъ року . зр. 2·50 на чвертъ року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рокъ . . 12 руб. на пѣлъ року . . 6 руб. на чвертъ рок. . . 3 руба. съ дод. „Библіотеки": на цѣлый рокъ . 16 руб. на пѣлъ року . 8 руба на чвертъ рок. . . 4 руба на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . 5 руб. на пѣлъ року . 2 50ку.

Для Америки, цѣлъ Россія: на цѣлый рокъ . . . . 15 зр. на пѣлъ року . . . . 7·50 зр. на чвертъ року . . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки": на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . 19 зр. на пѣлый рокъ . . 6 зр.

Два „панславизмы".

Въ теперѣшнѣй хвили єсьмо свѣдками многозначущои борбы о „панславизмъ". Зъ одной стороны россійскій панславистичнй газеты виндикуютъ право проводу въ всякихъ стремленяхъ панславистичныхъ — православнѣй Россіи, а властиво россійскѣй панславистичнѣй партіи съ „Славяньскимъ благотворительнымъ обществомъ" на чолѣ, — а зъ другои стороны австрійскй племена славяньскй, переважно католицкй, еманципуются зъ пѣдъ того проводу и лучатся до подвигѣвъ взаимнои помоги, до славяньскихъ торжествъ и т. д. — въ державныхъ границахъ Австріи.

Въ нынѣшнѣй хвили видимымъ „каменемъ претыкненія" въ борбѣ о „панславизмъ" — россійско-православный и австрійско-католицкій — єсть памѣрене всеславяньске торжество 1000-лѣтного ювилею смерти св. Методія, котре має дуже величаво обходитися слѣдуючого року въ Белеградѣ на Моравѣ, области спасенной дѣяльности великого славяньского учителя и просвѣтителя. Чехи-Моравяне закликаютъ всѣхъ Славянъ до Белеграду отдати честь памяти св. Методія и въ его имя скрѣпитися въ взаимности славяньскѣй.

Якъ бачимо, торжество въ Белеградѣ не має и не може мати значеня чисто религійного, — оно муситъ мати такожъ — и то въ першѣмъ рядѣ — значенье политичне. Не дасться заперечити, що оно на руку римскому престолови, але знова не треба и того забувати, що Чехи-Моравяне отъ вѣкѣвъ — католики. Зъ уваги на тое пема оправданой причины, за-для котрои они могли-бъ зрѣкатися случаю великои манифестаціи политичнои, котра може имъ принести великй користи: разъ, зѣ взгляду на ихъ домашню вѣкову борбу о существованье, борбу на житье и смерть съ Нѣмцами, а друге, зѣ взгляду на теперѣшню хвилю политичнои ситуаціи въ Австріи.

Россійскй панславистичнй газеты выступили дуже завзято противъ памѣреного славяньского торжества въ Белеградѣ. Рѣчь зовсѣмъ природна, що торжество се не може бути рѣвнодушнымъ для россійскихъ панславистѣвъ анѣ пѣдъ взглядомъ религійнымъ, анѣ политичнымъ. Торжество белеградске не пѣдходитъ анѣ пѣдъ програму: „одна славяньска вѣра — православна", анѣ пѣдъ програму: „всѣ орлы славяньскй клонятъ голову передъ орломъ пѣвночи". И отъ россійскй панслависты заявляютъ, що они не узнаютъ торжества въ Белеградѣ святомъ славяньскимъ; що память св. Методія повинна бути празнована въ Россіи, де по нынѣ захованй ненарушенй Римомъ плоды просвѣтныхъ подвигѣвъ св. Методія; що православна Россія не возьме участи въ торжествѣ велеградскѣмъ, а устроитъ собѣ друге торжество въ Россіи.

Розумѣеся, що тіи резоны россійскихъ панславистѣвъ не могли переконати Чехѣвъ-Моравянъ и спонукати ихъ до попеханя намѣреного торжества. Ческо-моравска праса застереглася передъ всѣмъ супротивъ тону, якимъ промовляютъ до повнолѣтного народу органы россійскихъ панславистѣвъ, а потому и отповѣла на всѣ замѣты. „Мы маемо право почтити торжествомъ религійнымъ с в о г о просвѣтителя духовного. Епископы нашй католицкй не зможутъ брати участи въ религійнѣмъ торжествѣ въ православнѣй Россіи. Противъ окремого торжества православно-церковного мы не маемо нѣякого замѣту, противно, се буде на звеличанье первѣстного нашого и въ загалѣ славяньского просвѣтителя. Однакожъ прикро намъ дуже, що россійскй панслависты не хотятъ порозумѣти нашои національно-политичнои и въ загалѣ австрійско-славяньскои стороны того торжества и отказуются взяти участь въ тѣй именно его половинѣ". Органъ же Ригера „Pokrok" запрошуе православныхъ Россіянъ, щобы въ политичнѣй части торжества велеградского взяли такй участь, — чого, здаєсь, они не послухаютъ.

Рѣвночасно коли на загальнѣмъ зборѣ „Славяньского благотворительного общества" въ Петербурзѣ Ламанькій выступавъ противъ т. зв. „австрійского панславизму", а закликавъ Славянъ до „панславизму россійского", — провѣдникъ Чехѣвъ др Ригеръ въ звѣстнѣмъ своѣмъ отчитѣ о отношинахъ Чехѣвъ до Мадярѣвъ отрицався въ имени Чехѣвъ „россійского панславизму", — той самъ Ригеръ, що въ 1867 роцѣ ѣздивъ на етнографичну выставу до Москвы, — хочь — нѣгде правды дѣти — сказавъ онъ тогды россійскимъ панславистамъ памятй слова: „На що малй дзвоны переливати въ одинъ великій дзвѣнъ? Бѣльше звукѣвъ — бѣльше гармоніи". Нынѣ, якъ зъ одной стороны россійскй панслависты не хотятъ признати той правды у себе дома и тымъ тѣлько шкодятъ Россіи въ опиніи всѣхъ славяньскихъ народностей, котрй зовсѣмъ природно бажаютъ розвою своеи національнои самостѣйнои индивидуальности, — такъ зъ другои стороны нынѣшне внутрѣшно-политичне положенье Славянъ въ Австріи зневолюе ихъ въ власнѣмъ интересѣ, пѣдъ загрозою великихъ стратъ моральныхъ и матеріальныхъ працювати на руку т. зв. „австрійского панславизму", котрый посягае на балканьскій пѣвъостровъ — и котрый рѣвночасно єсть водою на млынъ католицкои церкви и римского престола...

Стыкаются два сильнй „панславизмы", руководжень двома великими силами. Котрый возьме верхъ, або котрый зможе повеличатися бѣльшими успѣхами въ близькѣй будучности?

Русины, роздѣленй нынѣ политичными границями мѣжъ обѣ интересованй въ тѣмъ дѣлѣ державы; Русины, другій по величинѣ народъ славяньскій, не можутъ рѣвнодушно глядѣти на стыкаючй-ся нынѣ два великй рухи. Недавно высказали мы наше становище супротивъ тыхъ рухѣвъ въ обширнѣй розправѣ „Новй дороги". Мы горячо бажаємо взаимнои любови и єдности Славянъ, бо бачимо грозу спѣльного всѣмъ ворога, — а сожалѣемо надъ безъумною гегемонію, а то и насиліемъ брата надъ братомъ, народа надъ народемъ... Поки такій станъ въ Славянщинѣ буде тревати, — доти, якъ се зовсѣмъ природно, будутъ користати посторонй силы, славяньскими руками каштаны зъ жару вынимати... Поки-що не здѣбй порозумѣти того нѣ заслѣпленый шляхтичъ Ляхъ, нѣ самолюбный панславистъ Великороссъ... „Вѣрю въ розумъ людскій" — сказавъ недавно одинъ нашъ писатель. И мы вѣримо въ него и надѣемось, що для Славянъ близится хвили опаматаня. Кобы тѣлько скоро, якъ найскорше!...

Дрѣбнички краевй.

III. Пѣсковй пустары и лѣсы громадскй.

Залѣсенье пѣсковыхъ пустарѣвъ, особливо въ деякихъ захѣдныхъ повѣтахъ нашого краю отъ давна вже занимае увагу нашихъ автономичныхъ и политичныхъ урядѣвъ. Нѣщо й казати, справа се важна, тымъ важнѣйша, що пѣсковй пустары въ середнѣй части нашого краю (повѣты жовквскій, равскій, яворѣвскій, кольбушѣвскій, мѣлецкій, ряшѣвскій и др.) выносятъ кѣлька тысячъ моргѣвъ, дальше, що тй пѣсковй пустары въ природы своеи и не находячи нѣякои сильнои запоры маютъ тенденцію розширятися, засыпуючи и обезплоднюючи суѣднй поля, такъ що залѣсенье ихъ могло-бъ мати якъ найкористнѣйшій вплывъ и на плодороднѣсть тыхъ суѣдныхъ пѣль и на климатъ цѣлого краю. Та ба, на поперекъ тои благои цѣли стаютъ деякй зовсѣмъ не маловажнй обставины, породженй нашою недавною исторіею и теперѣшными административными порядками.

Звѣстна рѣчь, якъ перевелись у насъ безчисленй справы сервитутовй; яко еквивалентъ сервитутѣвъ лѣсовыхъ громады въ переважнѣй бѣльшости подѣставали або грошѣ або — тамъ де ее було можна зробити — именно тй пустары пѣсковй. Правда, гѣрскй громады подѣставали и лѣсы, и то декуды навѣть значнй куснѣ лѣсовъ, особливо тамъ, де цѣна того лѣса за-для его неприступности була дуже мала. Драстичный примѣръ мали мы на Ветлинѣ, де показалося можливымъ купленье на публичнѣй лицитаціи 219 моргѣвъ громадского лѣса за 60 кр. Громады пѣдгѣрскй подѣставали лѣсѣвъ далеко вже менше, декуды по просту микроскопійнй кусники, — але за то неужитки, пустары пѣсковй, болота и тому подѣбна благодать вся опинилась въ щасливѣмъ посѣданю будь-то хлопѣвъ, будь громадъ. Значится, всѣ теперѣшнй заходы меліораційнй повинній-бы въ головнѣй части мати дѣло передъ всего съ громадами и хлопами, и справдѣ, спеціально справа залѣсенья пѣсковыхъ пустарѣвъ головно съ ними й має дѣло. Якъ иде те дѣло, съ якимъ тактомъ умѣютъ вести его нашй власти, — се показуе найлѣпше торѣчный случай съ громадою Яворова, де треба було вжь силою оружія накидувати громадѣ добродѣйства амеліораційнй. Правда, у нашихъ врархѣвъ суспѣльныхъ єсть пѣдъ рукою готовый ковелъ жертвенный, на котрого въ кождѣмъ разѣ дуже выгѣдно можна вложити вину неторичныхъ и теперѣшныхъ грѣхѣвъ самои врархіи; тымъ ковломъ суть здавна звѣстнй „niegodziwe żywioły agitacyjne". Та тѣлько жаль, що сей терминъ не то, що нѣчого не выясняе але противно, заслонюе властивый выглядъ рѣчи. А выглядъ сей представляесь далеко не такъ идилично, якъ-бы се въ медовыхъ словъ польскихъ газетъ можна було судити. Дѣло стоитъ такъ, що, що бъ могло бути розпочате залѣсенюванье, громада муситъ вложити декларацію, що „згоджуесь на залѣсенье, достарчитъ безплатно силъ робучихъ, выначитъ свѣй грунтъ пѣдъ шкѣлки и дастъ матеріялъ на огорожу, о кѣлько станъ лѣсѣвъ громадскихъ на те позволяе. Де пустары пѣсковй не суть власностею громады, але поодинокихъ людей, тамъ громада попередъ всего повинна набути ихъ на свою громадску власность. Обшары дворскй повинній причиковатись до того дѣла безплатнымъ достарчуваньемъ хворосту и галуза". Все те нехай-бы такъ и було, хочь и ту, здаесь намъ, фондъ краевый и фондъ державный повинній-бы троха значнѣйшй поносити выдатки, нѣжь се въ повышои декларації выпадае, пѣсля котрои на ихъ удѣлъ выпало-бы тѣлько достарченье насѣня та удержуванье въ мѣсця залѣсенюванѣмъ фахового лѣсника для управы роботами. Звѣстно, що навѣть ся послѣдна рубрика швидше чи пѣзнѣйше, а властиво таки отъ самого початку спаде такожъ на громады, такъ що допустити можна, що дѣло се, для краю вельми пожиточне, може для поодинокихъ громадъ статись крайно утяжливымъ, а навѣть руйнуючимъ, особливо при арбитральнѣмъ и канцелярійнѣмъ веденю тыхъ справъ, якъ то се у насъ завсѣгды практикуеся. Але важнѣйшою перешкодою есть те, що многй громады, поученй сумнымъ досвѣдомъ, противляться залѣсенюваню пѣсковатиць для того, бо властителѣ обшарѣвъ дворскихъ, опираючись на буквѣ декретѣвъ въ справахъ сервитутовыхъ, пѣсля котрыхъ весь лѣсъ належитъ до обшару дворского, простягаютъ руку на кожду частку громадского грунту, котра сама чи такъ одержитъ подобу лѣса. Намъ самымъ звѣстнй подѣбного рода случай въ Скваравѣ, жовквского повѣта и звѣстно намъ также, що въ Яворовѣ головнымъ мотивомъ „бунту" було не що инше, якъ та обава, що „мы лѣсъ розведемо, а паны его опѣсля заберутъ".

Що наша врархія суспѣльна нерадымъ окомъ дивится на лѣсы громадскй и набувши вже про недавнй замѣшаня сервитутовй, не була-бъ отъ того, щобъ знова розъятрити незагоенй ще раны. И такъ читаемо въ „Сказ-"ѣ ч. 272, що выдѣлъ краевый справдѣ задумуе „звернути якъ найпильнѣйшу увагу на лѣсы громадскй". Въ якій способѣ онъ ними займеся, того ще на певно не знати, але слова компетентного кореспондента даютъ досыть широке поле до домысловъ, оправдуючихъ въ значнѣй части обавы нашихъ громадъ. „Господарка въ тыхъ лѣсахъ — пише кореспондентъ „Сказ"-у — е с т ь т а к ъ н е р а ц і о н а л ь н а, а по части навѣть л е г к о д у ш н а, що се навѣть б е з ъ о к р е м ы х ъ д о с л ѣ д ѣ в ъ с п е ц і а л ь н ы х ъ м о ж н а п р и н я т и з а п ѣ д с т а в у д о ѣ т п о в ѣ д н о и н т е р в е н ц і и." Се значитъ, що выдѣлъ краевый a priori переконаный о томъ, що нашй громады не вмѣютъ съ лѣсомъ обходитися, и не вважае навѣть потрѣбнымъ того переконаня спраджувати дослѣдами. Очевидно, що въ того переконаня выплывае конечность — усунути лихо черезъ отповѣдну интервенцію,— а интервенція, звѣстно, буде така, що громадамъ отбереся зарядъ громадскихъ лѣсовъ, такъ якъ въ планѣ есть отобрати имъ зарядъ громадскихъ касъ. Чого то мы ще доживемо?...

IV. Галицкй школы рѣльничй.

Мы не хочемо ту широко розводитися о галицкихъ школахъ рѣльничихъ, о ихъ пожиточности и будущинѣ, — про се у насъ колись муситъ пѣйти обширна бесѣда. Ту тѣлько сконстатуемо те, що й усѣ свѣдомй дѣла пѣдносятъ, що такй якъ теперь суть, тй школы зовсѣмъ не отповѣдаютъ потребамъ нашого краю, бо не выховуютъ рѣльниковъ, котрй вмѣли-бъ самостѣйно и съ хѣсномъ вести дрѣбне або й середне рѣльне господарство. Для сеи цѣли у насъ доси зовсѣмъ нѣчого ще не зроблено. За то доси що року соймъ призначувавъ по 1500 зр. на стипендіи для „polskich uczniów" академіи рѣльничои въ Вѣдни, де выховуются зовсѣмъ уже не рѣльники, але теоретики-агрономы на чисто заграничну моду. И сего року соймъ ухваливъ ту суму, але особною ухвалою завѣзвавъ выдѣлъ краевый, щобъ повернувъ ей на зовсѣмъ иншу дорогу, а именно на стипендіи для двохъ найспособнѣйшихъ абитурієнтѣвъ школы рѣльничои въ Дублянахъ, котрй-бъ доповнивши за тй грошѣ свои студіи за границею, могли-бъ опѣсля обнять посады учительскй при школахъ рѣльничихъ въ Галичинѣ. О стипендіи тй компетували три кандидаты, мѣжъ котрыми два Поляки въ Конгресѣвки, а одинъ Русинъ. Розумѣеся, що стипендіи дѣстали Поляки, а Русинове поданье отхинено за-для якихъ формальностей. Повторяесь ту та сама стара исторія, якъ и на многихъ иншихъ поляхъ нашого суспѣльного и политичного жытя, що де до однои цѣли змагае Русинъ и акій-небудь „von Draussen", чи то въ Вѣдня чи въ Варшавы, — тамъ все Русинъ муситъ остатися на бобахъ, хочь-бы бувъ и способнѣйшій и пильнѣйшій отъ чужинця. Впрочемъ и о тѣй цѣкавѣй исторіи мы надѣемось по збраню докладнѣйшихъ информацій поговорити троха ширше.

И ще одинъ цѣкавый фактъ въ тои-жъ галузи. Якъ звѣстно, передъ двома роками основано у Львовѣ школу ветеринарію, до котрои старалося завабити стипендіями и шумными обѣцянками якъ найбѣльше число молодежи. Соймъ дававъ що року на запомоги для ученикѣвъ тои школы 500 зр. И справдѣ, молодѣжь почала горнутися до неи, почуваючи потребу якогось реального занятя. Але швидко почало показуватись, що шумнй обѣцянки крѣмъ шуму не мали въ собѣ нѣчого, що для укѣченыхъ ветеринарѣвъ въ нашѣмъ краю ще не вродилось доволѣ посадъ, — и ось сего року соймъ справдѣ також ще ухваливъ 500 зр., але съ застереженьемъ, що квота та роздана буде мѣжъ давнѣйшихъ стипендистѣвъ заслугуючихъ на пѣдмогу, а новй стипендіи не будутъ уже надаванй, „бо ф р е к в е н ц і я в ъ л ь в ѣ н с к ѣ й ш к о л ѣ в е т е р и н а р і и

есть уже й такъ численнѣйша, нѣжъ сего потреба вымагае.“ Отсе радость!

Наший кривды въ школахъ.

(Постоянна рубрика).

Зъ Комарна пишутъ намъ:

Ще не скончила наша громада 13 лѣтного процесу о „мешне“ съ латиньскою парохіею, — ажь тутъ приходитъ и другій, и то конечный.

Передъ колькома лѣтами збудувала наша громада кровавымъ своимъ грошемъ величавый будынокъ школьный, въ котрѣмъ рокъ-рочно мѣстится 300—350 дѣтей, а кромѣ того лишаются ще незанятѣ комнаты. Але наше мѣщаньство, якъ то звычайно бувае, готово лишь дати грошѣ, а що дальше буде, о те нѣхто не пытаеся. Наше мѣсто не то переважно, але й чисто руске. Колька родинъ латинниковъ и троха найшлыхъ сурдутовцѣвъ польскихъ губится мѣжь рускимъ мѣщаньствомъ, — тожь и школа наша выбудована грошемъ нашого рускаго мѣщаньства и до неи учащаютъ переважно рускій дѣти, такъ, що ледви $^1/_4$ часть дѣтей иншихъ народностей. А мимо всего того нашій „браця“ зъумѣли такъ замапулювати, що нашу школу записали въ табули яко łacińsk-у не яко власность громадску, а съ нею и поле рускаго дяка въ вартости 2000 зр.

Въ школѣ, розумѣеся все йде по польски: языкъ выкладовый польскій, польскаго языка яко предмету учатъ по 7 годинъ, а рускаго лишь по 2 годины тыжднево.

Але на тѣмъ ще не конець. Дотеперѣшный предсѣдатель мѣсценои рады школьнои и предсѣдатель „miejskiej czytelni“ — почмайстеръ п. Коваржікъ усадовивъ въ що найкрасшѣй и найвыгодиѣйшѣй комнатѣ нашои школы — свою „czyteln-ю“, де сходятся паны та деякій ихъ поплечники. Громада потребуе комнаты на урядъ громадскій, а не мае права выкурити зъ оттамъ „czyteln-ю“, — впрочѣмъ комнату тую можна-бъ ужити и на розширенье школы, а то минувшого року 130 дѣтей мусѣло душитися въ одиѣй комнатѣ. П. Коваржікъ впрочѣмъ дуже намъ спріе; за его предсѣдательства дѣти достававали на нагороду пильности книжочки „wydawnictwa“ и „mołytwennyky“ о. Бобровича...

Наший мѣщане спознавалися на тѣй щирости и на сей рокъ выбрали собѣ мѣсцеву раду школьну въ мѣщанъ Русиновъ и то що найрозумнѣйшихъ и найбольше заслуженыхъ людей, котрій тѣшатся загальною повагою не лишь у Русиновъ, але и у иншихъ народностей. Въ складъ новои рады школьнои увойшли чч. мѣщане: Михайло Косъ, Михайло Пруханцкій, Гаврило Пеленьскій, а яко заступники: Михайло Пеленьскій и Шрингеръ (Нѣмець).

Панамъ мѣщанамъ Комарняньскимъ честь и слава, що при выборѣ рады школьнои не дались вже стероризувати польскимъ панамъ и капотовымъ та сурдутовымъ перекинчикамъ, а выбрали радными своихъ людей, господарѣвъ, котрымъ добро громады лежитъ на серци. Держѣтъ же ся, панове мѣщане и на будуще крѣпко при всѣхъ выборахъ, а не будете мати непотрѣбныхъ выдатковъ и будете собѣ господарями въ своѣй хатѣ!

При сѣмъ случаю звертаемо увагу также нашихъ сусѣдныхъ громадъ: Грѣмна и Березца, щобы не дались пѣдѣйти племипотентови панъскихъ добръ, п. Ноелеви, котрый все обѣцяе, що причинится до будовы школы, щобы тѣлько школа була польска. Жаль, що громада Грѣмно не пѣзнаеся на тѣмъ, за те громада Березець съ своимъ давнымъ приходникомъ, о. Стецевымъ, порозумѣла, о що тутъ ходитъ...

Депутація галицка въ Пештѣ.

Депутація галицка въ справѣ регуляціи рѣкъ пѣдъ проводомъ маршалка краевого дра Зыблікевича була вчера о першѣй годинѣ по полудни на авдіенціи у цѣсаря. Маршалокъ промовивъ до цѣсаря слѣдуючими словами: „Ваше Величество! О сколько тяжкимъ було нещастье, яке постигло Галичину въ причины сегорочнои повени, о стѣлько глубоко були тронутѣ жителѣ нашого краю дѣйство отцѣвскою опѣкою, яку Ваше В. вволили вселаскавѣйше оказати въ сѣмъ нещастю. Ваше Вел. вволили взосмотрити потерпѣвшихъ такъ зъ власнои шкатулы якъ и въ касы державнои. Богато глубше однакожь нѣжь матерільну помочь почувъ нашъ край велаекавѣйшу участь Вашого Вел. въ нашомъ важкомъ положеню и великодушну готовость, съ якою Ваше Вел. вволили поспѣшити съ помочею. Сеймъ галицкій не могъ того перенести на собѣ, щобы не высказати чувства жителѣвъ краю. Приходимо сюды въ его препорученя, щобы заложити передъ престоломъ Вашого Вел. найглубшу и найгорячѣйшу подяку. Въ цѣли забезпеченя краю на будучность противъ подобнымъ нещастямъ, котрій, жаль, що часто повторяются въ нашомъ краю, Сеймъ галицкій поставивъ внесени о систематичномъ и загальномъ урегульованю рѣкъ; але хочь и якъ великими були-бы жертвы, котрій готовъ-бы принести, силы краю не выстарчаютъ на доконанье сеи великои задачи. Помочь державы и инициятива правительства Вашого Вел. есть конечною въ сѣмъ предприняттю. Смѣемо тому предложити найподданѣйшу просьбу, щобы Ваше Вел. вволили и въ сѣмъ напрямѣ вселаскавѣйше дати оказати милость нашому тяжко потерпѣвшому краеви. Съ серцемъ, перенятымъ найвышшою радостею, користаемо зъ сеи способности, щобы вложити увѣрена о непохитнои вѣрности и преданности нашого краю для Вашого Вел. и Выс. Дому пануючого.“

Цѣсарь отповѣдаючи на сю промову отказавъ, що перше повѣдомленье о нещастю, яке стрѣтило Галичану, тронуло его до глубины и що принявъ его съ найбольшимъ жалемъ. Е. Величество выдавъ заразъ отповѣдній розпорядженя. Цѣсарь заявивъ дальше, що и соймови принадлежится признанье за пороблені розпорядженя въ цѣли улекшеня нужды потерпѣвшимъ отъ повени, не менше также и за те, що займився справою урегульованя рѣкъ. На послѣдокъ цѣсарь заявивъ, що правительство мае внести до рады державнои отповѣдній предложеня и сказавъ, що съ радостею приймае до вѣдомости заявленье вѣрности и преданности для Выс. пануючого Дому.

На послѣдокъ отбувъ цѣсарь серкль розговорюючи съ членами депутаціи, именно съ маршалкомъ о дѣяльности сойму краевого, по чѣмъ депутація вышла въ апартаментовъ цѣсарскихъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*По поводу поголосок о коронаціи цѣсаря на ческого короля*) помѣстивъ органъ Молодочеховъ „Narodni Listy“ статію, въ котрій застановлася надъ тымъ, яку присягу мавъ бы зложити ческій король. Дотеперь, пишутъ „Narodni Listy“, складали ческій королѣ присягу коронаційну на отрубни права ческого королѣвства на его власну краеву конституцію и друга присяга навѣть не може бути зложена. „Nar. L.“ называютъ нерозумною гадку, що король ческій мавъ-бы присягати при своѣй коронаціи на основнѣ законы державнѣ краевъ репрезентованыхъ въ радѣ державнѣй и заявляютъ, що хто хоче серіозно говорити о коронаціи, мусѣвъ бы перше говорити о ревизіи австрійскои конституціи и о конституційнѣй угодѣ краевъ ческои короны съ другими неугорскими краями. Въ виду того треба бы скликати ческій соймъ и узнати цѣлость и нероздѣльность ческои короны, а на тѣй основѣ уложити взаимній права и обовязки Чехіи до другихъ краевъ Долятавіи. На таку межи ческимъ народомъ а королемъ уложену конституцію, котра, розумѣеся, мусѣла-бы змѣнити грудневу конституцію долитавску, мавъ-бы по думцѣ „Nar. List-овъ“ зложити цѣсарь присягу, а безъ зновленя узнаныхъ правъ ческого королѣвства не можна думати про коронацію.

(*Генеральна дебата надъ предложеньемъ буджетовымъ въ угорскомъ соймѣ.*) Першій день дебаты буджетовои минувъ спокойно. Кромѣ Сенткиралія, що розпочавъ дискусію и обговоривши справу угодову, жадавъ утворена самостойного угорского войска, говоривъ гр. Евгеній Зичи за, а Горанскій противъ предложеню буджетовому, а пѣсля того забравъ голосъ министеръ скарбу гр. Сапарій. Онъ полемизувавъ съ попередными бесѣдниками и доказувавъ, що преліминарь опираеся на реальныхъ даныхъ и що ситуація финансова значно полѣпшилася. Полѣшенье постуиае систематично: въ одной стороны взростаютъ жерела доходу, зъ другои-же стороны зменшаются инвестиціи. По министрѣ скарбу говорилъ бар. Андреяньскій противъ буджету и критикувавъ предложенье зъ становища партіи антисематизму. — Въ дальшѣй дискусіи забравъ голосъ президентъ министровъ Тисса. Онъ заявляе, що не хоче полемизувати съ тыми, що перечатъ полѣпшеню стану рѣчей и представляютъ будучность въ чорныхъ краскахъ, бо свѣтъ судитъ о станѣ финансовомъ Угорщины не пѣсля тыхъ чорныхъ образовъ, но на основѣ реальныхъ циферъ. Що до союза цлового съ Австрією, то министеръ не може выявити своихъ погладовъ, выражае однакожь переконанье, що при певномъ узглядненю спольныхъ интересовъ звязь цлова була-бы о много корыстнѣйшою для Угорщины, якъ отрубный цловый округъ. По думцѣ министра не належитъ интересовъ хлѣборобства пѣдчинати интересамъ промыслу, но одній и другій однаково трактувати. Хто думае, що въ теперѣшней економичной кризѣ отрубна територія цлова була-бы найкористнѣйша, забувае о тѣмъ, що наколи Угорщина обтяжитъ австрійскій продукты, то Австрія зъумѣе се зробити и съ угорскими. — Звертаючися оттакъ до бесѣды пос. Гораньского заявивъ Тисса, що онъ не есть прихильникомъ политики насилія, но жадае средствъ выимковыхъ на то, щобы убити зло въ самомъ зародѣ, а симъ зломъ уважае онъ національній и конфесійній агитація.

(*Предложеное правительства о реформѣ угорскои высшои палаты*) улягло въ комисіи лишь незначнымъ модификаціямъ; принципіяльній его постановы приняла комисія въ цѣлости. Пѣсля информаціи „Pester Lloyd'a“ рѣшилося правительство поставити сей проектъ въ першѣй половинѣ сѣчня на дневный порядокъ сойму. — Деякій угорскій газеты донесли були недавно, що противъ проектови готовятся именно въ высшой палатѣ опозиція, а въ виду того мавъ Тисса для забезпеченя ходу сему жь проектови вѣйти въ переговоры съ епископомъ Шлаухомъ. „Pest. Lloyd“ дементуе однакожь всѣ тѣ вѣсти рѣвно-жь якъ и вѣсть, будто-бы гр. Юлій Андрассій стоявъ въ палатѣ панѣвъ на чолѣ опозиціи противъ сему-жь проектови и завѣряе, що предложенье правительства буде безъ принципіяльныхъ змѣнъ принято.

(*Реформа организаціи артилеріи.*) „Presse“ довѣдуеся, що незабаромъ оголошена буде въ вѣстнику розпоряджень для арміи (Armeeverordnungsblatt) нова организація артилеріи, пѣсля котрои въ кождомъ округѣ корпусномъ мають бути всѣ отдѣлы артилеріи полевои и крѣпостнои отданій пѣдъ команду артилерійскои бригады. Выимки становити будутъ лишь 15 корпусъ арміи и команда войскова въ Задарѣ, де задержаній будутъ дотеперѣшній директоры артилеріи, позаякъ розмѣщеній въ Дальматіи а взглядно] въ окупованыхъ краяхъ отдѣлы артилеріи за слабѣ, щобы утворити самостойну бригаду артилерійску. Комендантами артилерійскихъ бригадъ будутъ въ половинѣ генералы, а въ половинѣ полковники, директорами же артилеріи въ Задарѣ и Сераевѣ будутъ якъ дотеперь пѣдполковники. — Для 9 важнѣйшихъ крѣпостей — межи ними для Перемышля и Кракова системизовано 4 полковниковъ, 4 пѣдполковниковъ и одного майора, яко самостойныхъ директоровъ артилеріи. — Реорганизація артилеріи обймае межи прочими утворенье одного нового полку артилеріи корпусной и збольшенье самостойныхъ тяжкихъ батерій девизійныхъ до числа 28, а се потягне за собою зъ одной стороны перемѣщенье жовнѣровъ, коней и матеріялу, зъ другои-жь стороны откриваe для официровъ тои бранжы великій авансъ.

(*Предложенье будженове на Австріи на рокъ 1885.*) Въ палатѣ посольскій рады державнои предложивъ министеръ скарбу предпиарь буджету на рокъ 1885. Загальній выдатки выносятъ 519,893.166 зр.; покрытье ихъ репрезентуе суму 504,816.961 зр., а недобѣръ суму 15,076.205 зр. Въ порѣвнаню съ минувшимъ рокомъ есть цифра недобору менша о 25,287.469 зр. По отшибленю выдатковъ на будовы желѣзниць и инсталяціи означила комисія буджетова властивый дефицитъ въ р. 1884 на 5 милліонѣвъ, а коли дивитись на буджетъ сегорочный зъ той самои точки и коли розправа буджетова буде поетися въ тѣмъ самѣмъ дусѣ якъ торокъ, то зъ титулу инвестицій отшибнеся 13,729.172, а дефицитъ выносе 1,347.033 зр.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Загранична политика Россіи починае знову звертати на себе увагу Европы. Двѣ точки суть головно, на котрыхъ Россія починае теперь чимъ разъ бѣльше розвивати свою дѣяльность именно въ ханатѣ Хива въ Азіи и на балканьскѣмъ пѣвъостровѣ. И треба признати, що дѣяльность тая недеся зручно зѣ стороны Россіи, бо коли недастоя нѣчого позыскати на балканьскѣмъ пѣвъостровѣ, то всежь можна мати компензату на далекѣмъ всходѣ въ Азіи. Се дання и добре звѣстна тактика россійскои политики. Недавно доносили мы, що Россія удалося позыскати отъ Туреччины призволенье перевозити черезъ Дарданелѣ свои войска до Азіи. Доси було все добре и всюди спокой; теперь же, коли угода вже готова, россійска политика загранична мае новый матеріялъ до невдоволеня. Симъ разомъ суть македоньскій Болгаре, котрыхъ магометане пѣдъ покровительствомъ турецкихъ урядниковъ страшно переслѣдуютъ. Въ одномъ письмѣ зъ Петербурга до „Pol. Corr.“ кажеся „що пѣсля публичной думки, котру подѣляютъ также и верховодячій круги въ Россіи, настала пора для европейскихъ державъ сповнити свій обовязокъ и завести змѣну положеня въ Македоніи, бо преці европейскій державы були тыми, що берлиньскимъ трактатомъ назначили теперѣшній отношеня Македонія до Туреччины. Сю акцію, до котрои европейскій державы выдятся управнеными, можна лишь тогды уважати за законну и справедливу, коли державы рѣвночасно зъобовязжутся взяти на себе защиту христіянъ, оставшихся пѣдъ турецкою властею и не знаходятъ пѣдъ нею достаточного безпеченьства“. — Такъ отже представлялася найновѣйша дѣяльность россійскои политики заграничной на балканьскѣмъ пѣвъостровѣ; погляньможь, що дѣеся знову въ Хивѣ. Англія слѣдитъ тамъ пильно за кождымъ рухомъ Россіи и дае отъ часу до часу вглянути въ дѣлання ей тамъ же трохи глубше. Ось що пише Вамбери до „Times“ о отношеняхъ Россіи до Хивы. „Россія — пише онъ — старалася всѣми силами, щобъ довести Хиву до анархіи, котра-бы оттакъ дала ей можность и причину до ей анексіи. Одинъ подорожникъ, що переѣзджавъ черезъ Хиву и бувъ въ гостинѣ у Хана, представляе дуже сумне теперѣшне положенье сего краю. Хива винна Россіи, якъ звѣстно, пѣвтретя милліона рублѣвъ отшкодованя за войну въ 1873 р. и мала сплачувати ей рѣчными ратами по 200.000 руб. Сихъ ратъ однакожь она не въ силѣ сплачувати. Торговля и промыслъ зовсѣмъ тамъ пѣупали, бо край заляты россійскими товарами, черезъ що его сила податкова зовсѣмъ пѣупала. Коли сей подорожный, якъ то есть звычаемъ, подававъ Ханови подаруки, сей отказавъ ему простодушно, що не въ силѣ отплатитись ему также подарунками, „бо Россія — сказавъ онъ — забирае менѣ послѣдный грошъ, а коли такъ дальше пѣде, то навѣть не знаю зъ чого буду жити“. Ханъ намѣряе теперь ѣхати до Европы, щобы пѣзнати европейску цивилизацію и задля сего янъ и задля сплаты довгу Россіи накладае великій податки на народъ, черезъ що есть дуже нелюбленый. Есть отже дуже можливымъ, що незадовго прійде до явной ворохобнѣ, що дало бы Россіи добру нагоду до занятя краю. Вже теперь россійскій губернаторъ въ Петро-Александровску обходится съ ханомъ дуже неотновѣдно.

Франція. Французска палата послѣвъ отложила дня 1 с. м. по бесѣдѣ министра дѣлъ заграничныхъ внесенье Ашарда, пѣсля котрого мали-бы бути внесеній дожизненній сенатора. Противъ сего внесеня голосувало 263, а за внесеньемъ 234 членовъ палаты. Замѣтити треба, що противъ сего внесеня голосували также бонапартисты и много монархистовъ рѣжного напряму, котрій завсѣгды отзначалися тактомъ въ справахъ дражливыхъ, могучихъ нарушити повагу сенату. — Пѣсля паризкои депеши до „Nat. Ztg.“ получило правительство французске отъ своего представителя въ Хинахъ успокоюючій вѣдомость. Здаеся, що мимо донесень англійскихъ а навѣть и французскихъ журналовъ, правительство хиньске навязало безпосередній переговоры съ Патенотромъ. Зъ сеи причины также, здаеся, розвѣялась вѣсть, що посередництво Англіи въ Хинахъ зновѣмъ стало теперь безпредметовымъ. — Донесеня газетъ заграничныхъ о кризѣ министерства суть зовсѣмъ безпѣдставній. Кабинетъ не думае уступити а подаесь-бы лишь въ такомъ случаю до димисіи, наколи-бъ палата выразно заявила, що онъ не мае у нея довѣря. — „Temps“ доноситъ, що предложеня Англіи въ справѣ Єгипту рѣзнаются заведенью протекторату Великои Британіи надъ Нилемъ.

Італія. Дня 28 н. ст. падолиста зѣставъ открытый италійскій парляментъ. Найважнѣйшими справами, якій въ парламентѣ мають розбиратися суть справа угоды що до желѣзниць и реформа управы громадскои и провинціяльнои. Борба въ справѣ угоды желѣзничои вже розпочалася и потрева ще, якъ здаеся, досить довго. Тымчасомъ италійскій журналы занимаются справою дефициту выказаного въ буджетѣ за рокъ 1884/5. Дефицитъ сей выноситъ не бѣльше якъ 34 милліоны. Найближшою причиною его сталося знесенье податку отъ млыва, котрый уставъ съ днемъ 1 сѣчня с. р. Справу африканьскихъ колоній хоче Італія выкористати по своему и стараеся забезпечити собѣ становище на пѣвнѣзныхъ побережахъ Африки надъ моремъ середземнымъ, именно въ Триполисѣ. Въ сѣй цѣли якъ и въ цѣли позысканя певного значеня въ Єгипті супротивъ Франціи розпочала Італія переговоры съ Англією, котрыхъ наслѣдкомъ есть, що Італія постановила, а може и занила побережне мѣсто Зуля въ Суданѣ на полудне отъ Масуа надъ затокою Енделя, зъ отки Англія свого часу розпочала була походъ противъ абесинньского короля Теодора. Для забезпеченя сего мѣста треба бы ще занята и островы передъ нимъ лежачій. До сего мѣста присвоює собѣ также и Франція певне право. Англійскій губернаторъ въ Аденѣ запытавъ бувъ недавно италійского консула чому Італія не старае занати побережа Сомали и заявивъ заразомъ, що коли она сего не зробитъ, то Англія буде змушена се зробити, щобъ выпередити Францію. Коли оттакъ Англія дѣйстно заняла мѣста Зейла и Бербера, то Манчина бувъ спонуканый выступити въ справѣ занятя мѣста Зулѣ. Капитанъ Гвальтеріо получивъ въ сѣй цѣли розказъ выступити на червоне море.

Сполученій державы. Минувшого четверга мали отбутися въ Сполученыхъ Державахъ властивій выборы будучого президента. Пѣсля установъ законовъ конституційныхъ мають выборцѣ выбраній загаломъ жителѣвъ передъ трема недѣлями въ рѣжныхъ провинцій отдати свои голосы на кандидата. Голосы сій приходятъ запечатаній до Вашингтону, де ихъ прячутъ зъ великою бережливостею. Доперва въ першу середу мѣсяца лютого на торжественномъ засѣданю, на котрѣмъ збираются разомъ сенатъ и конгресъ, розпечатовуются письма, въ котрыхъ поданій голосы выборцѣвъ а оттакъ слѣдуе оголошенье нового президента.

НОВИНКИ.

— **Загальній зборы Товариства рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ** отбудутся дня 8 н. ст. грудня 1884 о 2 годинѣ по полудни въ хатѣ Рускои читальнѣ, Ринокъ ч. 6, I поверхъ.

— **Загальный рѣчный зборъ** членовъ товариства „Рускихъ Дамъ“ у Львовѣ отбудеся въ недѣлю дня 2 (14) грудня въ канцелярія Ставропигійского Инотатута. На порядку дневномъ: 1) Справозданье уступаючого Выдѣлу зъ дѣяльности въ минувшомъ роцѣ; 2) выборъ предсѣдательки, секретарки и Выдѣлу; 3) внесеня членовъ. — *Отъ Выдѣлу товариства „Рускихъ Дамъ“ у Львовѣ.*

— **Выдѣлъ „Кружка правниковъ“** запрошуе всѣхъ товаришѣвъ на загальній Зборы, котрій отбудутся въ недѣлю дня 7 л. грудня о год. 3 въ полудня на университетѣ въ сали V. съ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово. 2) Справозданье зъ стану библіотеки. 3) Справозданье касове. 4) Выборъ нового выдѣлу и комисій школструючихъ. 5) Справа выдавництва скриптовъ. 6) Отчитъ: „Про институцію судовъ привяжныхъ въ историчномъ ей розвою“ — отчитае т. К. Д. — *Отъ Выдѣлу.*

— **Фондъ вдовично-сиротскій** Львовскои архіепархіи вымовивъ дня 2 л. грудня, въ мысль ухвалы послѣдного загального збору отпоручниковъ деканальныхъ, 85.000 зр. зложеныхъ на книжочкахъ щадничихъ „Общого рольничо-кредитового Заве-

дня". Выплата тыхъ грошей фондови має наступити (задля бо́льшоя суммы) дня 2 л. марта року слѣдуючого.

— **Преосвященный еп. Сильвестеръ Сембратовичъ**, котрый ще 30 л. падолиста прибхавъ бувъ до Вѣдня, о́тъѣхавъ минувшои середы, якъ доносить „Presse", до Пешту на авдіенцію до цѣсаря. „Presse" згадує, що еп. Сильвестеръ має бути именованый митрополитомъ галицкимъ.

— **Засѣданя рады державнои** маютъ о́тбуватися до дня 18 л. грудня, но чѣмъ дальшій засѣданя розпочнутся доперва вжь по рускихъ святахъ.

— **На засѣданю выдѣлу рускаго товар. педагогичного** о́тбувшо́мся дня 4 л. грудня предложивъ профес. Шухевичъ двѣ новій книжочки плюстрованій для дѣтей, котрыхъ оцѣнку подаємо на нашо́мъ мѣсци; о́тгакъ завагодивъ выдѣлъ ко́лька справъ администраційныхъ и постановивъ въ цѣли докладнои евиденціи цѣлого свого дѣланя завести въ дотеперѣшно́мъ дѣланю деякій реформы. Ухвалено такожь, що дальшій засѣдання будутъ о́тбуватися кождого тыждня въ понедѣлокъ о 5 год. по полудни. Дальше принято до вѣдомости, що статуты для товариства взаимнои помочи учителѣвъ, ухваленій дня 5 л. серпня с. р. на загально́мъ зборѣ въ Станиславовѣ, вже на укончено и будутъ могли незадовго бути поданій до намѣстництва до потвержденя. Въ цѣли переведеня сего товариства взаимнои помочи, якъ и въ цѣли залагодженя деякихъ справъ финансовыхъ постановивъ выдѣлъ рус. тов. педагогичного о́тнестися до тыхъ своихъ членовъ, котрій заля гаютъ ще съ вкладками, съ прошеньемъ, щобы они зволили поскорати съ уплатою и симъ способомъ по́дмогли дѣяльно́сть выдѣлу.

— **Дирекція руско-народнаго театру** має честь зложити сердечну подяку Свѣтлому Совѣтови управляючому институцію „Народный До́мъ" у Львовѣ за ласкаве и безплатне о́тступленье великои салѣ на представленя драматичній на часъ пробуваня театру у Львовѣ. — *И. Биберовичъ и И. Гриневецкій.*

— **Зъ Снятына** пишутъ намъ: Дня 28 падолиста с. р. о́тбулася въ ц. к. судѣ повѣтовомъ въ Снятынѣ головна розправа учителя выдѣловои школы въ Снятынѣ, п. Яна Польончека противъ Шаѣ Мельера за переступство зъ §. 487. Шая Мельеръ, купець и властитель реальности въ рынку въ Снятынѣ стоявъ при послѣдныхъ выборахъ до рады громадскои по рускій сторонѣ и спомагавъ ей словомъ, дѣломъ и форсою такъ, що опору громадку жидо́въ за собою потягнувъ, за що удостоився имени „пріятеля христіянъ". Щобы Шаю Мельера зробити на будуще нешкодливымъ, выдагодила антируска партія спосо́бъ — оскаржити его передъ ц. к. повѣтовымъ судомъ въ Снятынѣ за те, що мовбы-то Шая Мельеръ мавъ выповѣстися передъ свѣдками: „Янъ Польончекъ, проводиръ анти-рускои партіи вдѣвъ до льокалю, де ваза съ выборчими картками була черезъ нѣч схоронена, о́тпечатавъ ей и картки перемѣнивъ, т. е. картки рускои партіи вынявъ, а польскоя вложивъ". По переслуханю свѣдко́въ ц. к. судія въ Снятынѣ увольнивъ Шаю Мельера о́тъ обжалованя. И шовинисты польскій „поорамплися".

— **Зъ Черновець** пишутъ намъ: Судьба наша на Буковинѣ го́рка. Выхованье національне молодежи дуже занедбане. Старшій Русины, котрій доси давали прово́дъ Буковинѣ, мусятъ каятися, що зъ посередъ мѣсцевои Руси не зъумѣли по́дховати бодай дро́бнои громады молодои интелигенціи съ національнымъ почутьемъ, съ жаромъ патріотичнымъ, съ посвященьемъ до працѣ для народа. Сѣвши на коника „объединенія" и гонячи за чимсь нѣбы-красшимъ а далекимъ, не змогли и не хотѣли указати молодежи праздиву красу и высоку вартость найблизшого, свого питомого, съ чимъ молодець що дня стыкався, що день-въ-день очима бачитъ. А що зъ того могло выйти нашого, якъ не холодъ до свого ро́дного народа, до свого ро́дного языка, до всего, що свое, руске? Зъ того скористали румунизаторы — и смѣючись въ кулакъ зъ „метчаній о объединенію" захоплювали по одному рускихъ сыночко́въ прекрасноя зеленоя Буковины... Теперь поволи прозираютъ руски сыны Буковины, по́знаютъ похибки „батько́въ" — и починаютъ направляти давне лихо, берутся горячо до працѣ. Жаль, що Галичина нами за мало интересуеся. Будуємо „До́мъ Народный" въ Черно́вцахъ. На оповѣщену вже давно о́тозву въ галицкихъ часописяхъ — доси зъ Галичины не прійшло анѣ крейцара... Мы знаємо, що браття-Галичане маютъ досыть своихъ потребъ, але на всякій спосо́бъ думаємо, що коли иншій народности приходятъ намъ въ помо́чь и коли мы Буковинцѣ на лотерію для дѣвочого воспитальщи въ Перемышли зложили доволѣ значну ско́лько́сть фанто́въ и грошей, то и брата-Галичане повинні по змозѣ прійти намъ въ помо́чь. Взаимно́сть наша занимпнуе всѣмъ противникамъ Руси!

— **О́тъ о. Амвросія Крушельницкого** одержуємо слѣдуючу допись: „Певна рѣчь, що снѣгъ гармоній ный богато причиняется до по́днесеня нашого и такъ дуже величного богослуженя; народъ горнеся до церкви, наколи въ нѣй може почути красній спѣвы зъ хору; а вже що до молодежи, то она не то́льке любитъ прислухуватися гарному спѣвови, але и сама такъ спѣволюбива, що науцѣ спѣву безъ найменшои принуки съ такою охотою унагою и терпеливостею о́тдаеся, що учителѣ, котрій хочутъ и можутъ науку спѣву въ плянѣ научно́мъ своихъ школъ помѣстити, ей яко рекреацію съ найкрасшимъ успѣхомъ для цѣлои науки управляютъ. Оно бы таки найлучше и природно було, щобы учителѣ шко́лъ народныхъ сталися двигателями спѣву гармоній ного помежи народомъ, — але що-жъ? Не кождому данный даръ музикальный, о́тгакъ власти нашій школьній не уважаютъ доси потрѣбнымъ въ семинаріяхъ учительскихъ науку музики и спѣву на серіо трактувати; учитель лихо платный съ дуже обмеженымъ числомъ годинъ, выкладаючи цѣлымъ класамъ наразъ науку нотъ, не може нѣчого вдѣяти, — тожь и учителѣ народныхъ школъ съ дуже рѣдкими вынятками не плекаютъ спѣву. А школа, бо спѣвъ и въ загалѣ музика, яко жерело дуже приятного занята и забавы, есть важнымъ и може по отверезеню народа конечнымъ культурнымъ средствомъ до ублагороднени и по́днесеня морального ро́вня народного. — Тымъ гадками поводованый и хотячи причинитися до по́днесеня спѣвности посередъ народу, намѣривъ я съ днемъ 1 (13) сѣчня 1885 р. отворити въ Бѣлѣй, ½ милѣ о́тъ Тернополя, *курсъ науки спѣву нотного, полученои съ удоскональемъ науки гры на скрипкахъ*, маючій тревати пять мѣсяцѣвъ съ такою програмою, щобы скончивши куросъ той обзнакомились на то́лько съ нотнымъ спѣвомъ и съ грою на скрипкахъ, щобы могли и самі дальше въ то́мъ напрямѣ образуватись и другимъ науку позвяту основно удѣляти. Условія приняты:

1. Слухъ музикальный.
2. Вѣдомо́сть читаня и писаня рускаго.
3. Мѣсячна вплата за прокормленье и науку 20 зр.
4. Постѣль, бѣлье, одежу и скрипку або о́тповѣдній грошѣ на справленье ей, ро́вножь на закупно папиру нотного.

Вооч. Отцѣвъ духовныхъ, котрій бы хотѣли зо́ своихъ парохій ученико́въ на мо́й куросъ прислати, роблю уважнымъ, що въ то́й цѣли не конче оглядатися за дячками або до дико́вства готовлячимися; выстане тутъ то́лько, коли будучій ученикъ н. пр. чисто знакому арію спѣвае або ѣй вторувати умѣе. — Бѣла, дня 5 грудня 1884. *Амвросій Крушельницкій*, парохъ.

— **О́тъ Бо́брки** пишутъ намъ: Дня 16 падолиста о́тбулося благословенье церкви въ Глѣбовичахъ великихъ черезъ Впр. о. А. Радикевича, декана бобрецкого, при численно́мъ здвизѣ народа и сусѣдного духовеньства. Есть то вже пята зъ раду церковь, котру теперѣшный приходникъ Глѣбовичъ вел., о. Михаилъ Гвоздецкій привезъ до величавости, и то безъ конкуренціи, а добровольными жертвами и квестами, якъ то робивъ и на давныхъ душпастырскихъ посадахъ въ Ушковичахъ и Кимирѣ, Перемышлянахъ и Коростнѣ. Церковь тая у внутрѣ ново-украшена и вызолочена: иконостасъ съ намѣстными образами въ долѣшно́й линіи, и пресвитерія цѣла съ новыми образами артистичноя роботы малярскоя; три престолы такожь красно выко́нчені. До тои такъ обновленоя и приукрашеноя церкви горнутся теперь всѣ прихожане, бо навѣть и латинники, котрыхъ въ Глѣбовичахъ все сеть до 400 душь, а маютъ своихъ двохъ пароко́въ, каноніко́въ почетныхъ въ Старо́мъ селѣ и Соколо́вцѣ. По благословеню церкви слѣдувала соборна служба Божа съ отвѣтною торжеству проповѣдею мѣсцевого пароха, а въ ко́нци коронація Матери Божои въ намѣстно́мъ образѣ короною зъ чистого срѣбла, вызолоченою и черезъ Преосв. еп. Сильвестра дня 14 м. м. у Львовѣ посвященою, вартости около 80 зр., котру жертвувавъ ч. господарь Иванъ Горбаль и бронзовникъ зо́ Львова п. Іосифъ Пакушевскій выготовивъ. Трогаюча була то хвиля для священико́въ и для народа, а очи всѣхъ съ признательностею звертались на о. М. Гвоздецкого, котрый ледви ро́къ священикомъ въ Глѣбовичахъ вел., а при помочи Божо́й и добро́й воли прихожанъ, совершивъ таке богоугодне дѣло. Примѣтити тутъ мусимо, що черезъ весь чинъ благословеня церкви, якъ и цѣлого богослуженя, весь народъ о́тъ малого до великого спѣвавъ въ церкви; такій народный спѣвъ одушевляе, збуджае до побожности, притягае до церкви всѣхъ громадянъ, якъ греческого такъ и латиньского обряду и причиняется богато до по́днесеня величности нашого обряду. Въ ко́нци о́тспѣвано многолѣтства святѣйшому отцю, Е. Вел. цѣсареви, еп. Сильвестрови, о. деканови и всѣмъ кторамъ и благодѣтелямъ св. храму.

— **Зъ По́дкамня коло Бродо́въ** пишутъ намъ: Въ днѣ 29 и 30 м. м. були огнѣ въ По́дкамени; згорѣли три домы, мѣжь нами почта. Причиною пожару були руры, котрыми розпроваджувалося тепло.

— **Заметы снѣговій.** Вчера т. е. въ пятницю зъ рана не надо́йшли до Львова анѣ письма анѣ газеты зъ Вѣдня и Кракова. Причиною сего було, що на желѣзници Кароля Людовика настала перерва въ наслѣдокъ выточеня зъ шинъ локомотивы съ двома слѣдуючими за нею возами накунковыми при по́ѣздѣ поспѣшно́мъ ѣдучо́мъ до Кракова по́дчасъ незвычайно сильноя заверухи снѣговои. Выточенье наступило въ хвили, коли по́ѣздъ минавъ вже перѣздъ коло отаціи Пелкинье. Два люда зъ прислуги на локомотивѣ зо́стали покалѣчені. Такъ само въ наслѣдокъ замето́въ снѣговыхъ настала була перерва на желѣзници Ярославъ-Рава руска, але перешкода вже усунена и рухъ знову привернены; лишь на линіи Рава руска-Сокаль перерва ще тревае. О великихъ заметахъ снѣговыхъ доносятъ такожь и въ Россіи, именно зъ Волыни, Подо́ли и Украины. Заметы мѣсцами на ко́лька метро́въ высокій. Вчера надавъ у Львовѣ на перемѣну дощь всъ снѣгомъ, а въ Кіевѣ знову надавъ онегды такъ сильный дощь, що цѣлій масы снѣгу въ мѣстѣ по́дпеслася верхъ воды и потворила калужѣ, котрыхъ годѣ було перебрысти.

— **Копальнѣ нафты въ Слобо́дѣ Рунгурскій.** Инспекторъ желѣзницѣ черновецкои др. Гинтль мавъ передъ ко́лькома днями о́тчитъ у Вѣдни о копальняхъ нафты въ Галичинѣ. Онъ що розказавъ онъ о копальняхъ въ Слобо́дѣ Рунгурскій. Копальнѣ о́тдаленій о́тъ отаціи желѣзницѣ въ Коломыи о 25 кильометро́въ достарчаютъ денно 150 бочокъ роны. Трийцять машинъ паровыхъ порушуе го́ричій свердлы. Роля мае 60 до 70% нафты, котру о́ттакъ стрѣчаємо въ торговли по́дъ назвою американьскоя. По́ля гадки п. Гинтля есть для розвою нафтового го́рництва въ Галичинѣ конче потрѣбнымъ зо́бранье бо́льшого капиталу оборотового и улѣшенье комуникаціи. Довозъ нафты зъ копальнѣ до найблизшои отаціи желѣзничои коштуе нынѣ то́лько, ко́лько транспортъ нафты румуньскои до тои же самои отаціи.

— **По́дчасъ недавнои заверухи и снѣговѣйницѣ** погибло въ Галичинѣ ко́лькоро людей. Доносятъ намъ, що по́дъ Пеняками замерзли въ полѣ жидъ и жидо́вка, ѣдучи зъ По́дкаменя. Такожь по́дъ Тернополемъ мавъ лучитися такій выпадокъ.

— **Нове заложеный хоръ въ Денисовѣ** зъ будучихъ **управителѣвъ спѣву хорального** устроюе дня 18 грудня на праникъ св. Николая въ Денисовѣ вечеро́къ музикально-декламаторскій. Доходъ призначеный въ корысть „Червоного Хреста". Вп. Родимцѣвъ запрашаю до участи. Денисо́въ 5 грудня. — *І. Витошинскій.*

Вѣсти зъ Аепархіи Львовскои.

Вводенй въ душпастырскій посады оо. 1) Теофиль Яворскій яко канцелярь Настащина и 2) Созонтъ Медведскій яко прав. сотрудникъ въ Вербиловцяхъ, дек. рогатыньского.

Президія намѣстничя годится на канон. институцію о. Іоана Шипитка на пар. Волцнѣвъ.

Завѣзваній до канон. институціи оо. 1) Іоахимъ Зарицкій на Озеранку; 2) Орестъ Держко на пар. Озерну; 3) І. Шипитко на пар. Волцнѣвъ.

Митр. консисторія вставилася до намѣстничои президіи о згоду для напрезентованого о. Семеона Пѣтушевского на пар. Сассо́въ.

О принятье до пресвитерія подавъ додатковое прошенье п. Іоанъ Лабѣй.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА

— **Домовій звѣрята (2 выпуски). Выдавництво рускаго товариства педагогичного.** Серію публикацій, призначеныхъ для молодечого вѣку, розпочату заходомъ проф. Вол. Шухевича „Звѣринцемъ" (8 кр.) и „Гостинцемъ для чемныхъ дѣтей" (8 кр.) збогатило наше товарыство педагогичне двома новыми книжочками п. заг. „Домовій звѣрята", котрыхъ выданьемъ занявся ро́вножь п. Шухевичъ. Якъ зовнѣшна форма, такъ и змѣстъ сихъ книжочокъ, котрій (не вчисляючи илюстрацій, окрашаючихъ заголовки листы) мѣстятъ по 6 образко́въ, зъображаючихъ оцены зъ житя домашныхъ звѣрятъ, представляются дуже користно. Илюстрації, выконанй богатыми красками въ робо́тни первостепенноя фирмы въ Линску, роблятъ дуже миле впечатлѣнье и вже що до формы ставляютъ се выдавництво въ ридѣ найлучшихъ того рода публикацій. Коли-жъ додамо до того хорошій легкій стишки, выповняючій текстъ книжочокъ, а по́дходячій якъ-разъ по́дъ кругозо́ръ молоденькихъ читателѣвъ, котрыхъ выдавництво мало на оцѣ, — то можемо смѣло сказати, що книжочки нашого товариства педагогичного зможутъ успѣшно ривализувати съ посторонными того рода выданями о́тъ котрыхъ они для насъ безконечно высше стоятъ тымъ, що до дитины говорятъ звукомъ ро́днои пѣсни... Выдавцѣ зробили молоденькимъ читателямъ дуже пріятну несподѣванку и мы не сумнѣваємося нѣ на хвильку, що родичѣ и пріятелѣ дѣтей будутъ лишь вдячній товариству педагогичному и проф. Шухевичеви, що саме передъ роковымъ днемъ св. Николая, даютъ имъ случайно́сть набути такій хорошій подарунка для чемныхъ дѣточокъ. — Цѣна двохъ послѣдныхъ книжочокъ (малый кварто) назначена по 20 кр. за примѣрникъ, съ посылкою почтовою 22 кр.

Конкурсъ

на урядженье рускихъ драматичныхъ представленъ.

Выдѣлъ „Рускои Бесѣды" у Львовѣ, намѣраючи якъ дотеперь такъ и на будучно́сть займатись справами рускаго народного театру, взываe всѣхъ желаючихъ за спо́вудѣломъ и по́дмогою згаданого Выдѣлу уряжувати о́тъ 1 сѣчня 1885 до 31 грудня 1885 у Львовѣ и поза Львовомъ въ Галичинѣ рускій драматичній представленя, щобы въ сѣмъ дѣлѣ свои оферты Выдѣлови „Рускои Бесѣды" у Львовѣ (ул. Скарбко́вска, ч. 2, I поверхъ) найпозднѣйше до дня 25 лат. грудня сего року надо́слали.

Въ то́й офертѣ маютъ бути означеній: 1) Имя крестне и родове и мѣсце пробуваня оферента; 2) число предоставленъ, котрѣ о́нъ въ приближеню въ означено́мъ часѣ (о́тъ 1 сѣчня до 31 грудня 1885 р.) намѣряе уряднти, съ примѣткою, ко́лько зъ тыхъ представленъ має приписати на Львовъ, и съ выказомъ силъ артистичныхъ, при якихъ представленя о́тбувались-бы, а такожь и репертоару, якій оферентъ посѣдае; 3) по́дмога, якои оферентъ о́тъ „Рускои Бесѣды" жадае. Поодинокій точки контракту означатся по́знѣйше межи Выдѣломъ а оферентомъ, котрого оферта буде принятою.

Прочій руски газеты просимо о ласкаве повторенье сего конкурсу.

У Львовѣ, дня 1 грудня 1884.

Др. Юл. Целевичъ, заст. головы. (1—3) *Г. Цеглинскій*, членъ Выдѣлу.

Курсъ львовскій зъ дня 31 л. жовтня 1884.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	269 50	272 50
„ львова.-черн.-нав. по 200 р.	196 50	199 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	285 —	290 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	98 80	99 80
„ „ „ по 4% ав.	92 —	93 50
„ „ „ по 5% ав. період.	98 80	99 80
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 30	102 30
Листы дов. гал. рust. банку п. 6%	— —	— —
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. роль. пред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизація галиц. 5% м. к.	101 80	102 80
Облиги комунальній Гал. банку рустик. 6%	96 75	97 75
Позички кр. зъ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова	18 75	20 75
„ „ Станиславова	22 50	24 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 65	5 75
„ цесарскій	5 70	5 80
Наполеондоръ	9 70	9 89
Швайнперіялъ	10 02	10 12
Рубель российскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 28	1 30
100 маронъ нѣмецкихъ	59 80	60 65
Срѣбро	— —	— —

„Надо́слане".

Въ теперѣшно́й остро́й и змѣнно́й порѣ року не бу́дь рѣчи буде згадати на сѣмъ мѣсци о одно́й найпопулярнѣйшо́й спеціяльности фармецевтично́й, именно о звѣстно́мъ „Pain-Expeller-ѣ" съ „котвою". Выро́бъ сей величався майже о́тъ двайцять лѣтъ величезнымъ а также и заслуженымъ розповсюдненьемъ, позаякъ має для кождого въ житю щоденно́мъ въ найро́жно-роднѣйшихъ такъ лекшихъ, якъ также и тяжшихъ, найчастѣйше зъ перестуджения походячихъ недугахъ тымъ бо́льше значенье, що есть средствомъ дешевымъ даючимся легко приноровити, тревалымъ и непо́бдаючимъ жадному здѣсованю а що найважнѣйше, нешкодливымъ. Повинно бути для того въ кождо́й хатѣ въ запасѣ. Получити можна у всѣхъ аптикахъ. Само черезъ себе розумѣеся, що бесѣда тутъ лишь о правдиво́мъ Pain-Expeller-ѣ съ „котвою". 1238 (1—6)

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(ул. Академична Ч. 8)

можна до́стати по зниженой цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда":

Рочникъ	IV	зъ р. 1870	за 2 зр.
„	V	зъ р. 1872	„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„ 2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„ 50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„ 1 зр.

Крóмъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache" von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескій бѣлій, гладкій, по цѣнѣ фабричній зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровій „Оксфордъ" по зр. 2·15 и 2·80; ночній (гунгузовій) по 2·50.

Сорочки для хлопцѣвъ бѣлій, то́лько въ одно́мъ знаменито́мъ родѣ по зр. 1·50.

Калисоны зъ „Calico" домашноя роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.

Ковнѣрки штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.

Манштетъ пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.

Хустки до носа о́тъ 15 до 60 кр. штука, шовковій 75—1·50.

Скарпитки бѣлій и колоровій, пара о́тъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.

Хустки до шіи шовковій и вовняній о́тъ кр. 95 до зр. 7·50.

Краватки въ найбо́льшо́мъ выборѣ, **шлійки, спинки, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**

Рукавички всякого рода, власного выробу, **пулярсы, пушки на тютюнъ, папернѣ до цигаретъ** и т. п.

Цилиндры складавій (chapeaux claques) тибетовій зр. 5·50, атласовій зр. 9

Кафтаники, сподні и **скарпитки** бавовняній, вовняній фланелевій и шовковій, також проч. бгера

Камизельки волѣчковій съ рукавами и **панчохи** до полѣвання.

Пацучѣ, мешты и **чоботы** фильцовій, **пледы, коцики** англійскій.

Камашѣ фильцовій, мужескій, пара зр. 1·50, высокій зр. 2·20.

Штильпы, камашѣ шкѣряній до полѣвання и до кѣня, пара зр. 3·50—6.

Шапки зъ бутра и сукна, шапки рамій **фезы** турецкій по зр. 1·80.

Парасолѣ бавовняній, вовняній и шовковій о́тъ зр. 1·20 до 10.

Плащѣ гумовій въ рожныхъ родахъ о́тъ зр. 10·50 до 28

Калошѣ мужескій, высшій сорт 4 зр., низшій 3 зр., — дамскій высшій 3·50 зр., низшій 2·80 и 2·50 зр.

Перфумы, мыла, колонъска вода, пудеръ и т. п. 1253 (4—12)

! НА СКЛАДѢ !

находится ще

Ко́лькасотъ останко́въ сукна

3—4 метро́въ довготы въ ро́жныхъ модныхъ барвахъ на осѣнній и зимовій одѣжи придатій и присылаются, доки ще высталъ запасъ, по цѣнѣ 5 зр. за посѣлатою бо́ складу

Г. Гролиха въ Старо́мъ Бернѣ
(H. Grolich, Alt-Bern.)

Хто бере найменше 5 останко́въ получае ще по 50 кр. опусту.

1247 **Признанье!** (2—10)

„Вельми поважаный Пане! Мо́й пріятель п. Чучманъ замовивъ у Васъ останокъ 3½ метра и есть зъ получеои присылки вповнѣ вдоволеный, тому прошу прислати такожь и мени подо́бный останокъ сукна.

І. Рогозбемъ въ *Ломазгича* (*Галичина*).

„СВЯТЫЙ ВЕЧЕР",

повѣсть знаменитого англійского писателя К. Дикенса. Цѣна 30 кр., съ пересылкою 35 кр.

До́стати можна въ администраціи „Дѣла" або въ книгарни Ставропигійскій.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товаровъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

и оручає **МУШЛЬ** (КОНХИ) морскій, натуральній до паштетовъ мозку, и т. д.

1243 **12 штукъ 2 зр.** 2—2

Pain-Expeller съ „котвою“! Знаменитій наслѣдки осягнай отъ майже двайцати лѣтъ за помочею сего **досвѣдченого средства домового** въ недугахъ гостцевыхъ, ревматичныхъ и т. д., дають достаточну поруку, що жаденъ хорый, котрый въ наслѣдокъ сеи згадки возьмеся за се выпробоване средство, не буде сего жалувати. **Правдивый** Pain-Expeller съ котвою становить нынѣ вже необходимый артикулъ майже кождои антики домовои, на що и зовсѣмъ заслугуе своєю пожиточностею въ житю щоденнѣмъ. Цѣна сего выробу есть дуже умѣренна именно 40 або 70 кр. за фляшку отповѣдно до величины. Получити яго можна **у всѣхъ антикахъ краевыхъ.** Щобъ не датись обманути подроблюваними, треба при закупнѣ докладно дивитись на те, чи коробка есть заосмотрена фабричнымъ знакомъ „червоною котвою“.

Ф. Ад. Рихтеръ и Сп.,

ц. к. доставець придворный и властитель антики у **Вѣдни.**

Центральный складъ на Австрію:

Дра Рихтера антика подъ „Золотымъ Львомъ“ въ Празѣ I, Niklasplatz 7. 1236 (1—4)

Руско-Украиньскои Библіотеки

выдаванои п. Евгеніемъ Олесницкимъ, томикъ I — „Запорожцѣ“, оповѣданье Ивана Левицкого (Нечуя) — **выйшовъ вже** зъ печати и продаеся по 10 кр. Выданье дуже гарне. Набути можна въ книгарни Лукашевича (площадь Маріацка) и у накладця (ул. Словацкого ч. 6) у Львовѣ.

Антика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (118—?) поручая

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядовъ, образовъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажаной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахиновъ, хоругвей, фанъ, плащеницъ, образовъ малёваныхъ на блахѣ и полотнѣ, до иконостасовъ, престоловъ и на стѣны церковній; олтарики або образы процесіональній; хрестовъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестовъ желѣзныхъ на гробы и полёваыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандровъ (наукovъ), подсвѣчниковъ (лѣхтарѣвъ), канделябровъ, ламповицъ, свѣтла церковного, диванovъ, цвѣтовъ и проч.

Великій складъ товаровъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла. а именно:

Лыжки, виляки, ножѣ столовій и десерові, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франко

Цѣнники въ рускомъ языцѣ высилаются на жаданье даромъ.

1194 **Опакованье даромъ.** 9—?

Вп. п. ПАВЛУ ЛЕВИЦКОМУ

въ Добрачинѣ пов. Сокальского

складае Комитетъ парохіяльный въ Бобятинѣ повну признательность за точне и хороше переведенье будовы всѣхъ новыхъ будинковъ приходскихъ, поручаючи сего Вп. пана всѣмъ для подобного рода предприниманъ.

Предсѣдатель Комитету парохіяльного.

Емиліянъ Кринницкій.

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał

Dr. **T. Ciesielski**

wyjdzie w sześciomiesięcznych zeszytach w 28 do 30 arkuszach druku z 200 drzeworytami.

Теперь выйшовъ вже зошитъ I, котрый коштуе 60 крейцаровъ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно подвышена. Листа пренумераторовъ буде оголошена въ послѣдовъ зошитѣ. Грошѣ належитъ присылати подъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (8—10)

АЦІЕНДА

австро-французке товариство убезпечень отъ елементарныхъ шкодъ и припадковъ.

австро-французке товариство убезпечень на ренты и житье.

ДИРЕКЦІЯ

Вѣдень I, Wipplingerstrasse, 43.

Акційный капиталъ:

2,400.000 зр. въ золотѣ. | 2,400.000 зр. въ золотѣ.

концессіоноване декретомъ ц. к. министерства внутрѣшныхъ дѣлъ зъ дня 21 цвѣтня 1882 р. п. 3961.

Убезпечае: церкви, школы, приходскій, громадскій и сельскій будынки отъ огню, збожье отъ огню и граду.

Выплачений шкоды за рокъ 1883 выносятъ 2,992.952 зр. 02 кр.

Узысканій премій за рокъ 1883 выносятъ 5,317,544 зр. 64 кр.

Уплачена 5% провизіи Народному Домови Заступн. у Львовѣ отъ русскихъ полисъ выносятъ 10.000 зр.

Убезпечая на житье людей у всѣхъ можливыхъ комбинаціяхъ, якъ: на случай смерти, пережитя, на ренты и посаги подъ дуже користными и приступными условіями.

1220 4—5

Убезпеченя принимаютъ: Заступництво у Львовѣ и численній Агентуры по провинціи.

ВЕЛИКА ЛОТЕРІЯ ГРОШЕВА

500.000

марокъ

яко найбольшу выграну подае въ найщаслившомъ случаю найновѣйша, велика, державою Гамбурга загварантована лотерія грошева.

Спеціяльно же:

1	Премія à M.	300000
1	выгр. à M.	200000
2	выгр. àM.	100000
1	выгр. à M.	90000
1	выгр. à M	80000
2	выгр. à M.	70000
1	выгр. à M.	60000
2	выгр. à M.	50000
1	выгр. à M.	30000
5	выгр. à M.	20000
3	выгр. à M.	15000
26	выгр. à M.	10000
56	выгр. à M.	5000
106	выгр. à M.	3000
253	выгр. à M.	2000
6	выгр. à M.	1500
515	выгр. à M.	1000
1036	выгр. à M.	500
29020	выгр. à M.	145
19463	выгр. à M.	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20.		

Разомъ 50,500 выграныхъ, а кромъ того ще одна премія, прійдутъ въ семи класахъ певно до порѣшеня.

1219 4—4

Найновѣйша велика, высокимъ правительствомъ державнымъ въ **ГАМБУРГУ** дозволена и цѣлымъ майномъ державнымъ загварантована лотерія грошева содержитъ **100000 лосовъ**, въ которыхъ **50.500 лосовъ**, отже больше яко половина будутъ вытягатися одинъ по другомъ въ семи класахъ съ столичними тутъ побочь выграными; цѣлый капиталъ, що має вылосовуватися, выноситъ

9,290.100 МАРОКЪ.

Черезъ богатство выграныхъ, мажучихъ вылосуватися въ сѣй великой лотерія грошевой, якъ также черезъ **найбольшу можливу гварантію и точну выплату выграныхъ тѣшыця** лотерія ся выходы велиною прихильностею. Щобы поставленъ пляну управляне всею особою до сего призначена генеральна дирекція а держава надзоруе цѣле предприняте.

Особлива отличность сеи лотерія грошевои лежитъ въ ей користномъ уряджени, що всѣ 50.500 выграныхъ маютъ вже певно рѣшитися въ кількохъ мѣсяцяхъ а именно въ семи класахъ.

Головна выграна першои класы выноситъ **50.000 марокъ**, збольшаеся опять въ другій класѣ на **60.000**, въ третій на **70.000**, въ четвертій на **80.000**, въ пятій на **90.000**, въ шестій на **100.000**, а въ семій експтуально на **500.000**, спеціяльно же на **300.000, 200.000 марокъ** и так дальше.

Продажъ оригинальныхъ лосовъ сеи грошевои лотерія повѣрено **обомъ подписанымъ домамъ торговельнымъ** а всѣ тѣ, що хотятъ взяти участь въ закупнѣ оригинальныхъ лосовъ, звольтъ съ своими замовленями отвернутися просто до одного зъ нихъ.

Поважаныхъ замовляючихъ просимо, щобы припадаючій суммы залучали при замовленяхъ въ **австр. банкнотахъ або маркахъ почтовыхъ.** Можна также посылати грошѣ **наказками почтовыми,** на бажанье выконуются также припоручена **за поствплатою.**

На тягненье выграномъ першои класы, котре дня 10 и 11 грудня отбудеся, коштуе

1 цѣлый лосъ оригинальный зр. а. в. **3.50** кр.
1 половина лосу оригиналь. зр. а. в. **1.75** кр.
1 чверть лосу оригинальн зр. а. в. **0.90** кр.

Кождый получитъ на руку оригинальный лосъ заосмотреный гербомъ державнымъ а рѣвночасно и **урядовый планъ лосованя,** зъ котрого можна довѣдатися все бливше, тягненье выграныхъ, дату тягненя и вкладки рожныхъ класъ. Зразъ по тягненю получитъ кождый участникъ урядовy, державнымъ гербомъ заосмотреny листу выграныхъ, котра подае точно выграній а выгляднe числа, котрій выграли. **Выплата выграныхъ слѣдуе опосля пляну ретельно и подъ гварантією державы.** Наколи-бъ несподівано получателеви не годився планъ лосованя, то мы радо готовій недогодній лосы передъ тягненьемъ назадъ взяти и отдати получену за нихъ суму. На бажанье высилаютъ урядовій пляны лосованя на передъ даромъ. Позаякъ мы сподѣваемося до сего нового тягненя выграныхъ числѣнныхъ поручень, то просимо, щобы всѣ замовленя можна съ всею старанностею выконати, присылаютъ намъ тіи-же яко найскорше на кождый случай одинакожъ передъ

10 грудня 1884

просто до одного зъ подписаныхъ тутъ головныхъ бюръ лотерійныхъ.

M. Stein Steinweg 5 HAMBURG. | **Valentin & Co.** Königsstrasse HAMBURG.

Кождый мае у насъ ту корысть, що получае о[ригина]льні лосы безъ посередництва и подрядчиковъ и для того получае кождый не лишь урядовій листы выграныхъ въ найкоротшомъ можливомъ часѣ по тягненю и безъ оплаченя, але также и **оригинальні лосы завсѣгды по и**значеныхъ **опосля пляну цѣнахъ** безъ яки[хъ] побудь надмірныхъ

Тягненье выграномъ першои класы урядово установлено на 10 и 11 грудня сего року.

1248 3—5

Квиты поборовѣ на

ЛОСЫ МѢСТА КРАКОВА

головна выграна

ЗР. 25.000

найменша выграна зр. 30

Тягненье вже 2 сѣчня

Щобы такъ пожаданій и певній

ЛОСЫ КРАЄВІЙ

якъ найбольше розповсюднити, продаю **такъ довго якъ довго выстае запасъ**

поодинокій лосы въ 11 мѣсячныхъ оплатахъ по 2 зр.
три „ въ 24 „ „ по 3 зр.
пять „ въ 24 „ „ по 5 зр.

Вже по уплатѣ першои раты належатъ всѣ выграній до купившого.

За готовку по курсѣ дневномъ.

По поводу надходячого тягненя, прошу о якъ найскорше замовленье.

При замовленяхъ зъ провинціи — найвыгоднѣйше почтовымъ переказомъ — прошу также о 15 кр. за оплату пересылки квиту поборового долучити. Послѣплаты почтовій за дорогій

Августъ Шеленбергъ

Домъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 137. Львовъ, Вторникъ 27 листопада (9 грудня) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крѣмъ руских святъ) о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходитъ по 2 печат. арк. кушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція пбдъ Ч. 44 улицѣ Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересилать пбдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла" Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютъ тѣлько на попередне з автора жданье.

Поодинокое число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одного строчки печатной.

Реклямаціи неопечатанѣ вольный отъ порта.

Предплату належитъ пересилати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ) до: Администрациі часописи „Дѣло" ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" для Австріи для Россіи:

на цѣлый рѣкъ	12 зр.	на цѣлый рѣкъ	12 рубл.
на пбвъ року	6 зр.	на пбвъ року	6 рубл.
на чверть року	3 зр.	на чверть рок.	3 рубл.
съ дод. „Библіотеки"		съ дод. „Библіотеки":	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	16 рубл.
на пбвъ року	8 зр.	на пбвъ року	8 рубл.
на чверть року	4 зр.	на чверть рок.	4 рубл.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рѣкъ	зр. 5·—	на цѣлый рѣкъ	5 рубл.
на пбвъ року	зр. 2·50	на пбвъ року	2 50ку.
на чверть року	зр. 1·25		

Для Болгаріи, окрбмъ Россіи:

на цѣлый рѣкъ			15 зр.
на пбвъ року			7·50 зр.
на чверть року			3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рѣкъ	19 зр.	на цѣлый рѣкъ	6 зр.

Руске епископство въ Станиславовѣ.

Наконець сталося фактомъ тое, о чѣмъ вже майже отъ року голосили часописи, — до рады державной увбйшовъ уже правительственный проектъ дотычащій основанія рускаго епископства въ Станиславовѣ, третого въ Галичинѣ. Мин. финансбвъ др Дунаевскій вже въ своѣмъ финансовбмъ експозе, выголошенбмъ д. 4 л. грудня, згадавъ о тбмъ епископствѣ, а д. 6 л. грудня зобставъ внесеный и самъ проектъ закона.

Дякувати ласкавбй памати одного зъ нашихъ Вп. послбвъ въ радѣ державнбй, мы вже нынѣ есьмо въ можности подати нашимъ Вп. читателямъ проектъ закона о додатковбмъ кредитѣ на епископство въ Станиславовѣ и мотивы въ повнбй основѣ.

„Законъ въ дня . . . дотыкаючій бткрытя додаткового кредиту до буджету державного за рбкъ 1884 для установленя резиденціи для греко-католицкого епископа въ Станиславовѣ.

За згодою обохъ палатъ рады державной розпоряджаю якъ слѣдуе:

Артикулъ I.

Для покрытя непредвидженого въ законѣ финансовбмъ за рбкъ 1884 выдатку дотычно набутя и приспособленя дому Прибыловскои пбдъ ч. 215²/₄ при улицы Лисовбй въ Станиславовѣ на резиденцію маючого установитися греко-католицкого епископа тамже, призволяеся слѣдуючій кредитъ додатковый на часъ ужитя до кбнци марта 1886 р.

Розділъ IX. Министерство вироисповѣданя и просвѣты.

Титулъ 10, Потребы религійного фонду Галичины.

Надзвычайна потреба въ цѣли набутя дому пбдъ ч. 215²/₄ при улицы Лисовбй въ Станиславовѣ . . . . 35.000 зр.
на его приспособленье . . . 4.300 „
разомъ . 39.300 „

Артикулъ II.

Переведенье сего закона поручаю своему министрови вѣроисповѣдань и просвѣты и министрови финансбвъ.

Мотивы.

Греко-католицка архидіецезія Львбвска обнимала до теперь область на 838 квадратовыхъ миль съ 1½ милiона належачими до неи вѣрными, 49 деканатами, 1183 душпастырскими стаціями и 164 сотрудниками. Неможность основного перегляду такои великои архидіецезіи черезъ одного архіепископа, хочьбы бнъ и бувъ въ самбй силѣ мужеского вѣку, вже давно вбстала признаною и длитого вже найвысшою постановою въ 8 мая 1850 року рѣшено въ принципѣ вылученье области колишныхъ округбвъ Коломыи, Чортклвъ и Станиславбвъ а такожь Буковины въ той архидіецезіи и сотворенье въ тои вылученои територіи окрему епископску діецезію съ сѣдищемъ ординаріяту въ Станиславовѣ.

Тблько-жь переговоры съ папскою курією дотычно переведеня того роздѣлу архидіецезіи и основаня нового греко-католицкого епископства въ Станиславовѣ, якъ такожь дотычнѣ вступнѣ розмѣны — поступали дуже помалу наперед, а въ роцѣ 1878 вбстали навѣть вовсѣмъ залишенѣ.

Але вже въ наслѣдокъ природного помноженя жителѣвъ все що-разъ искравѣйше выступаючѣ недогоды за надто великои розлогости Львбвскои греко-католицкои архидіецезіи дали причину до найвысшои постановы зъ 29 сѣчня 1884 року, котра розпорядила на ново пбдняти переговоры съ папскою курією въ цѣли якъ найскорѣйшого основаня греко-католицкого епископства станиславбвского а заразомъ розпорядила, щобы въ наручнбй хвили черезъ зменшенье рбчнои дотациі митрополита у Львовѣ часть столового маетку греко-католицкого архіепископства львбвского, яку узнаеться пригбдною до розпорядимости, призначати епископству Станиславбвскому.

Тая хвиля однакожь являеся такъ довго не насталою, доки не бтпаде пенсія 12.000 зр. врезигнуваншого митрополита Дра Іосифа Сембратовича, котра тяготитъ на рбчнбмъ доходѣ греко-католицкого архіепископства львбвского.

До тои поры може бути рбчна дотація епископа въ Станиславовѣ уплачувана тблько въ религійного фонду.

Дотычно отже тои рбчнои дотациі и въ загалѣ накладу на основанье греко-католицкого епископства въ Станиславовѣ згодилоси правительство въ наслѣдокъ найвысшого повномочія въ 29 сѣчня 1884 съ папскою курією на слѣдуючѣ позиціи:

для епископа рбчно	. . .	7000 зр.
„ настоятели собору	. . .	1260 „
„ декана собору	. . .	1155 „
„ кустоша собору	. . .	1050 „
„ одного крылошанина а разомъ директора консист. канцеляріи		840 „
„ другого крылошанина а разомъ першого соборн. проповѣдника		840 „

(Трета установлена посада крылошанина съ рбчною платнею 840 зр. буде обсаджена доперва тогды, коли опорожнится греко-кат. мѣска парохія въ Станиславовѣ; она буде тогды вылучена до капитулы а ея рбчный дохбдъ 277 зр. 31 кр. буде ужитый на часткове покрытье рбчнои дотациі того третого крылошанина.)

Для трехъ вікаріѣвъ соборныхъ, въ которыхъ одинъ мае побирати 400 зр. а два по 315 зр. рбчно, разомъ . . . 1030 зр.

На консисторску канцелярію, а взглядно для маючихъ бути установленыхъ черезъ епископа канцелистбвъ и діорнист. разомъ 500 зр.

(Кромѣ того будутъ въ персоналу консисторскои канцеляріи Львбвского греко-кат. архіепископства перенесенѣ до Станиславбвскои консисторскои канцеляріи: другій канцелистъ съ платнею 880 зр., одинъ курсоръ съ платнею 196 зр. 87 кр. Съ постепеннымъ бтпаданьемъ тыхъ органбвъ, злишныхъ для львбвскои канцеляріи консисторскои будутъ потребы Станиславбвскои канцеляріи консисторскои доповненѣ.)

За чинш найму для умѣщена членбвъ капитулы и дому пресвитерского . 3.800 зр.

За обслугу рукополагаемыхъ въ домѣ пресвитерскбмъ . . . . 100 зр.

Отже тое епископство потребуе въ найблишбмъ часѣ правильного повторяючогося выдатку въ сумѣ . . . . 17.575 зр.

Яко надзвычайный выдатокъ являеся потреба на приспособленье греко-католицкои церкви парохіяльнои въ Станиславовѣ на церковь катедральну . . . . . 19.000 зр.
и на закупно та приспособленье реальности и дому Прибыловскои въ Станиславовѣ на епископску резиденцію . . . . 39.300 зр.

Теперѣшне предложенье правительственне домагаеся тблько на покрытье того послѣдного выдатку потрѣбного надзвычайного кредиту на рбкъ 1884, бо если нове епископство мае, якъ сего вымагаютъ обставины, якъ найскорше бути введене въ житье, — то передовсѣмъ треба старатися о помѣщенье для епископа.

Кредиты для всѣхъ прочихъ звычайныхъ и надзвычайныхъ потребъ дотычно нового епископства появлятся въ буджетѣ державнбмъ на рбкъ 1885, бо доперва въ тбмъ роцѣ маеся перевести обсада нового епископского престола, посадъ капитульныхъ и вікаріѣвъ соборныхъ, устроенье консисторскои канцеляріи, якъ такожь приспособленье парохіяльнои церкви въ Станиславовѣ на катедральну.

Важнѣ вѣдомости.

I. Зъ Дрогобыча доносятъ намъ, що всѣ деканаты епархіи Перемыскои маютъ збиратися на соборчики, щобы нарадитись, въ котрбмъ товариствѣ асекураційнбмъ убезпечати церкви и будынки парохіяльнѣ на случай санкціонованя примусовои асекурациі. Священияки деканата дрогобыцкого маютъ зобратися въ тбмъ дѣлѣ на соборчикъ дня 11 грудня. На 16 же грудня скликаный надзвычайный загальный зборъ бтпоручникбвъ вдовично-сирбтского фонда до Перемышля въ цѣли обдумана того дѣла зо взгляду на користи, якѣ товариства асекураційнѣ обѣцюютъ вдовично-сирбтскому фондови за громадну асекурацію. Розумѣеся, що не выключаеся можность заснованя власного товариства асекураційного.

II. Довѣдуемося въ вѣродостойного жерела, що руска народна школа у Львовѣ буде вылучена бтъ школы им. Пирамовича, при котрбй она доси остае въ видѣ класъ паралельныхъ, и буде зворганизована яко школа окрема, самостбйна руска. Краева рада школьна не чуеся въ правѣ удержувати руску школу яко паралельну при школѣ им. Пирамовича, бо дотычна устава краева не мѣститъ въ собѣ постановы, що въ народныхъ школахъ можутъ въ загалѣ потнувати якѣ паралельки.

ДОПИСИ.

Зъ Черновець.

(*Похороны бл. п. Григ. Воробкевича. Выборы до рады градаскои. Краевый выдѣлъ. Русины, Нѣмцѣ и Поляки. Слово до буковинскихъ Русинбвъ.*) Була вже въ „Дѣлѣ" згадка про похороны бл. п. „Наума Шрама". Сумный сей обрядъ ще доси остае въ нашбй памати съ великимъ жалемъ на архимандрита Калинеску, колишного Калиновского, котрый зо всѣхъ перевертнѣвъ найлучше знае по руски, а промовлявъ оба разы лишь по румуньски на похоронѣ мужа, котрый все и всюды явно выступавъ яко Русинъ. Тблько вчасному вмѣшаню одного зъ нашихъ людей треба завдячити, що на похоронѣ не прійшло до якого забурена... Годѣ було холоднокровно глядѣти на нетолеранцію румуньского шовиниста, до того ще асперанта на престолъ архіерейскій...

Того самого дня при выборахъ до рады мѣскои перепавъ рускій кандидатъ сов Винницкій, котрому нестовало тблько 7 голосбвъ. На его мѣсце зобставъ выбраный адъюнктъ Мораръ Андріевичъ. Сов. Винницкій упавъ тблько черезъ байдужность Русинбвъ, котрѣ не явилися до выборбвъ. Цѣле заступництво рускихъ дѣлъ въ радѣ громадскбй, особливо супротивъ 10 ея членбвъ Румунбвъ съ ихъ проводиремъ звѣстнымъ русиноѣдомъ сов. Питеемъ, спочивае на однбмъ Русинѣ, Дру Волянѣ.

При сихъ выборахъ Румуны въ однбмъ выборчбмъ колѣ вязалися съ прочими христіянами противъ жидбвъ, а въ другбмъ съ жидами. Имъ все рбвно, щобы тблько одну народность по другбй вытискати. Для Русинбвъ черновецкихъ являеся рѣчею коротною, щобы въ радѣ, коли вже не можутъ перейти до нея Русины, були рбжнѣ народности (Нѣмцѣ, Поляки) яко противувага шовинистамъ румуньскимъ. Относины тутешныхъ Русинбвъ до Полякбвъ тутъ маютъ зовсѣмъ иншій видъ, якъ въ Галичинѣ, длятого тутешнѣ Поляки помагаютъ часомъ Русинамъ и на бтворбтъ. Commune periculum — concordiae vinculum. Тблько-жь Поляки тутъ елементъ слабый — а до того ще, хочь бблшбсть рада-бы помагати Русинамъ, находятся мѣжь ними одиницѣ, котрѣ для личныхъ взглядбвъ идутъ на службу Румунбвъ. Се показалося при выборахъ до буковиньского сойму; тое повторилося и при выборахъ до рады мѣскои. До тои послѣдноі выбраный одинъ Полякъ, именно такій, що держитъ съ Румунами...

Третій фактъ румуньскои „справедливости", котру такъ голосно славивъ теперѣшный маршалъ краевый, бар. Василько Серетскій, — то таки его дѣло, дѣло Выдѣлу краевого. Сими днями ббстали всѣ громады поученье (розпорядженье краевого Выдѣлу буковиньского зъ 21 жовтня 1884), якъ можна побблшити доходы громадскѣ. Розпорядженье се выдане въ языцѣ нѣмецкбмъ и кбнчится словами: „Der Gemeindevorsteher wird beauftragt *diesen* Erlass dem Gemeindeausschusse vollinhaltlich *vorzulesen* (!). Всякѣ поясненя зъ нашои стороны тутъ зайвѣ. Зачуваемо, що опбсля выготовлено и розбслано перекладъ румуньскій, а о рускбмъ анѣ слыху! Рускѣ громады повинны упбмнутися о свое право и пригадати Выдѣлови краевому, що на Буковинѣ жіютъ рбвноправнѣ Русины!

Ще кблька слбвъ до Васъ, Русины буковиньскѣ! Лучѣтся въ одну велику, сильну громаду! „Руска Бесѣда" нехай громадитъ всѣхъ, що хотятъ працювати надъ духовымъ пбддвигненьемъ рускаго народа. За-для другихъ жизненныхъ дѣлъ нашихъ громадѣться около „Народного Дому" и политичнои „Рускои Рады"! Глядѣтъ, братя, на занѣмѣвшу угороску Русь... Берѣтся до працѣ, поки часъ, до працѣ згбднои, вытревалои, одушевленои, щобы и насъ, буковиньску Русь, не стрѣтила така доля, якъ Русь угорску! ***О. О. П.***

Наши кривды въ школахъ.

(Постоянна рубрика).

Зъ Снятына надбслано намъ слѣдуючій „Окблnik do pp. kierowników szkół okręgu Sniatyńskiego", котрый выдала окружна рада шк. пбдъ ч. 1602.

„Okólnikiem z dnia 6 lutego b. r. l. 103 zawiadomiła c. k. Rada szkolna krajowa Radę szkolną okręgową, iż dla rozbudzenia zachęty do czytania wielce pożytecznego czasopisma „Szkoła" zaprenumerowała 9 egzemplarzy dla tutejszego okręgu na r. 1884, z których według okólnika tutejszego z dnia 17 lutego b. r. l. 244 miało korzystać 30 szkół. Już wówczas wezwała c. k. Rada szkolna okręgowa pp. kierowników szkół, aby się starali jużto z własnych funduszów jużto z miejscowego funduszu szkolnego zaprenumerować dla swojej szkoły osobny egzemplarz tego czasopisma na r. 1885. — Ponieważ równocześnie Rady szkolne miejscowe wezwane zostały do przedłożenia preliminarzy na r. 1885, przeto mają pp. kierownicy sposobność postarania się, aby do preliminarza wstawiono kwotę 4 złr. na prenumeratę. Pragnąc mieć przegląd szkół, które będą korzystać z tego czasopisma, a chcąc Redakcyę tego czasopisma zawiadomić wcześnie, ile egzemplarzy ma przygotować na r. 1885, wzywa pana c. k Rada szk. okręgowa, byś porozumiawszy się z Radą szkol. miejscową doniósł do 8 dni, czy zaprenumerujesz „Szkołę" z funduszu własnego jużto sam, jużto w połączeniu z sąsiadem, czy też wyjednałeś u Rady szkol. miejscowéj, iż wstawiła kwotę 4 złr. na prenumeratę do preliminarza na r. 1885.

Byłoby do życzenia, aby każda szkoła była w posiadaniu osobnego egzemplarza, który Redakcya na miejsce prześle. Kwotę 4 fl. prześlą pp. kierownicy szkół najdalej do 1 marca 1885 na ręce c. k. Rady szkol. okręgowej, obecnie zaś nadeślą żądane zawiadomienie.

Z c. k. Rady szkolnéj okręgowéj
Sniatyn 23 listopada 1884.
W zastępstwie: *Stańkowski* m. p. *Howorka* m. p."

Якъ зъ наведеного буквально текоту окружника бачимо, полонизація рускихъ школъ черезъ урядове накидуванье рускимъ громадамъ и школамъ (не за дармо, але за грошѣ зъ хлопскихъ податковъ!) польскои „Szkoł-y" — мимо бтповѣди п. намѣстника въ соймѣ на интерпеляцію рускихъ послбвъ — иде собѣ неспинено своимъ ходомъ. Рада окружна чинитъ моральну пресію на учителѣвъ, щобы наражували громады на непотрѣбный и шкбдный выдатокъ, бо для рускихъ школъ служитъ руска „Часопись школьна", а не, польска „Szkola". Бѣдни тѣ рускѣ учителѣ! Зъ одной стороны — пресія инспектора, котрый промовляе до нихъ многозначущими словами: „pp. kierownicy mają sposobność postarania się" (щобы п. редакторъ польскои „Szkoł-y" мавъ якъ найбблше число предплатникбвъ), а зъ другои стороны — можливый роздоръ мѣжь учителями и громадами, бо громады и такъ вже высысанѣ тысячными податками и додатками певно не охотятъ зъ доброго дива складати податокъ на польску „Szkoł-y". А чи се выйде на користь того такъ потрѣбного довѣрія рускаго народа до шкблъ, остаючихъ пбдъ зарядомъ краевои

и окружныхъ радъ школьныхъ, чи се выйде на користь такъ необходимо потрѣбной гармонія мѣжь учителями и рускими громадами, — о томъ мы рѣшучо сумнѣваемося. Диво дивне, що нашій шовинисты ще досп за мало мали часу пересвѣдчатися о погубности въ школьництвѣ политичныхъ агитацій — и безъ памяти ведутъ дальше полонизацію нашихъ школъ! Але тая злощастна нитка таки муситъ урватися, бо рускій народъ, бо громады руски що-разъ бѣльше прозрѣваютъ и домагаютося правдивои просвѣты молодому поколѣнію. Прочь съ трекляτою полонизацією!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна.*) Открытье рады державнои есть въ теперѣшнѣй хвили найважнѣйшимъ фактомъ на поли внутрѣшнои политики монархіи, тожъ и не дивниця, що на засѣданяхъ ей концентруеся цѣла увага публики и отвертаеся на хвилю отъ другихъ менше важныхъ справъ, що до теперь становили предметъ публицистичнои дискусіи. Сесія рады державнои, заннавгурована дня 4 н. с. грудня, важна передовсѣмъ тымъ, що она становитъ мовь-бы переходъ до новои епохи парляментарнои акціи, котрои основою и подкладкою маютъ статись недалекій выборы. Важность хвилѣ розумѣютъ, здаеся, всѣ сторонництва политичнѣ и всѣ они пытаются, що буде дальше и кому удастьси имити керму парляменту, а тымъ самымъ и внутрѣшнои политики? Якійсь жахъ, якась непевность проявляеся въ всѣхъ кружкахъ, що маютъ претенсіи на верховодство, а ихъ провѣдники и органы голосно або повсюдными высказуютъ свою обаву о будучность, закрываючи си досыть незручно надѣями скрѣпленя теперѣшныхъ позицій. — Въ виду теперь пануючого успособленя нема выглядовъ на якійсь радикальнѣйшій змѣны въ складѣ нашого тѣла парляментарного, на котрого угрупованье могло бы що найбѣльше отдѣлати вступленье до рады державнои репрезентантовъ новогo повстаючого доперва елементу т. з. „Hofdemokraten“ и збѣльшенье незначнои фаланги антисемитовъ. — Ходъ першого засѣдання палаты посольскои, зъ котрого подали мы въ послѣднѣмъ числѣ найважнѣйшій результатъ с. е. зостановленье циферъ преліминаря буджету внесеного министромъ скарбу, буде слѣдуючій. Пѣсля вотуннои бесѣды предсѣдателя палаты и по зложеню привѣчення нововыбраными послами отчитано предложена правительства. Отакъ слѣдувало отчитанье интерпеляціи Гербота въ справѣ повнѣчнои желѣзницѣ. Дръ Герботъ, покликуючися на се, що съ днемъ 4 марта 1886 р. гасне привилей сеи желѣзницѣ, а рѣшенье сеи справы въ такій способъ, котрый-бы отповѣдавъ економичнымъ и финансовымъ интересамъ державы и скоре ей полагодженье безъ провизорія, — представляеся дуже важнымъ, запытуе правительство, чи думае оно внесеня, маючій на цѣли рѣшенье справы сеи желѣзницѣ предложити ще сеи сесіи? — Дальше слѣдувало читанье внесеня пос. Мага и товар. въ справѣ Шварцъ-Каминьскій. Внескодатель, покликуючися на факты, подношеній въ тій справѣ на зборѣ выборцѣвъ у Львовѣ и на акты судовій при тій случайности отчитаній, зъ котрыхъ показуеся, що Länderbank обѣцавъ зъ вдячности одному зъ членовъ палаты 60.000 зр., жадае, щобы палата рѣшила припоручити комисіи, выбраній для провѣреня сеи справы, провѣренье также сихъ новыхъ фактовъ. Пос. Найвиртъ зложивъ на столѣ президіяльномъ внесенье, щобы палата поручила желѣзничій комисіи провѣрити актъ концесіи зъ 12 мая 1884 р., удѣленои Länderbank-ови на будову желѣзницѣ зъ Скитъ-Пельтенъ до Тульнъ и здати о томъ справу. Пос. Шваб зложивъ отакъ внесенье, щобы завезвати министра торговлѣ, щобы онъ зо взгляду на евентуальне перетяженье скарбу державного завѣдомивъ палату о основѣ заключеныхъ съ приватными желѣзницями умовъ, въ силу котрыхъ держава переняла ихъ въ свій зарядъ. — Отакъ забравъ голосъ гр. Таффе и пояснивъ справу помочи правительства въ користь потерпѣвшихъ отъ повени въ Галичинѣ, оправдуючи заасигнованье зъ фондовъ державныхъ на тую цѣль сумы 800.000 зр. Правительство, довѣдавшися о нещастю, яке постигло Галичину, выеднало цѣсарске розпорядженье зъ 28 липця с. р., а теперь предкладае справу сего заряджена до конституційного трактованя. Парляментъ буде мавъ однакожъ ще и другу задачу. Ходитъ ту именно о то, щобы запобѣгчи нещастямъ отъ повени на будуще, бо они появляючися досыть часто, подкопали вже добробытъ Галичины. Въ виду того треба звернути увагу на рѣки въ Галичинѣ и обдумати по-за границями того, що законы въ тій мѣрѣ становлятъ средства на ухиленье сихъ нещасть, котрій такъ Галичинѣ якъ и цѣлій державѣ задаютъ глубокій раны. Правительство засягнуло въ томъ отношеню докладній информацій и предложитъ палатѣ отповѣдній внесеня. — По гр. Таффе представивъ министеръ Дунаевскій свое финансове експозе, а отакъ приступила палата до властивого дневного порядку, зъ котрого залагоджено внесенье Поша о зниженье законнои стопы процентовои зъ 6% на 5% отъ ста. — Внесенье переказано комисіи правничій. — Зъ предложень правительства, внесеныхъ на томъ засѣданю, стоитъ згадати про слѣдуючій проекты: Законъ о завѣшеню дѣяльности судовъ присяжныхъ въ Вѣдни, Корнайбургу и Винеръ-Найштадъ (до 31 грудня 1885 р.), законъ що до судовъ выемковыхъ въ Дальматіи, законъ о провизоріи буджетовій до конца марта 1885 р. законъ о выконуваню судовництва надъ ландверистами, законъ о контингенсѣ рекрутовъ на р. 1885 и законъ про улекшена въ уплатѣ податку грунтового. Друге засѣданье отбулося въ суботу дня 6 н. с. грудня, а на дневномъ порядку сего-жь засѣданя стояли межи прочими слѣдуючій справы: Перше читанье договору съ Италіею, ухваленого высшою палатою, для урегулѣваня рыболовлѣ на озерѣ Гарда, перше читанье проектовъ, внесеныхъ правительствомъ на першомъ засѣданю, справозданье комисіи правничои що до змѣны деякихъ постановъ ординація адвокатскои.

(*Сумарій австрійского буджету на р. 1885.*) Загальна сума преліминаря буджетового, внесеного на засѣданю палаты посольскои въ дня 4 н. с. грудня роздѣляеся межи поодинокій етаты, якъ слѣдуе:

I. Выдатки:

1.	Удержанье двора . . .	4,650.000 зр.
2.	Канцелярія кабинетна цѣсарска	75.000 „
3.	Рада державна . . .	1,116 444 „
4.	Судъ державный . . .	24.000 „
5.	Рада министровъ . .	1,028.627 „
6.	Спѣльній справы (вѣйско, дипломатія и т. д.) . .	89,387.439 „
7.	Минис. внутрѣшныхъ справъ	18,964.609 „
8.	„ обороны краевои .	9,537.754 „
9.	„ просвѣты . .	19 506 091 „
10.	„ скарбу . . .	106,598.786 „
11.	„ торговлѣ . . .	85,760 954 „
12.	„ рѣльництва . .	13,973.816 „
13.	„ справедливости .	20,832.886 „
14.	Найвысша пал. обрахункова	153.000 „
15.	Етатъ пенсійный . .	15,961.800 „
16.	Субвенціи и дотаціи . .	10,925.230 „
17.	Довгъ державный . .	120,462 518 „
18.	Зарядъ довгу державного .	934.200 „
	Загаломъ отже выносятъ выдатки	519,893.166 зр.

II. Приходы:

1.	Двѣръ	—
2.	Канцелярія кабинетна . .	—
3.	Рада державна . . .	—
4.	Судъ державный . .	—
5.	Рада министровъ . .	715.200 зр.
6.	Спѣльній справы . . .	—
7.	Минис. внутрѣшныхъ справъ	1,132.297 „
8.	„ обороны краевои .	218.461 „
9.	„ просвѣты . .	5,355.246 „
10.	„ скарбу . . .	408,278.172 „
11.	„ торговлѣ . .	67,304.810 „
12.	„ рѣльництва . .	10,928.158 „
13.	„ справедливости .	682.862 „
14.	Найвысша палатъ обрахунк.	—
15.	Етатъ пенсій . . .	71.254 „
16.	Субвенціи и дотаціи . .	13[illegible]500 „
17.	Довгъ державный . .	8,982[illegible]073 „
18.	Зарядъ довгу державного .	14.600 „
19.	Доходы зъ продажи недвижимостей державныхъ .	91.500 „
20.	Удѣлъ въ доходахъ желѣзницѣ	907.828 „
	Сума покрытя .	504 816.961 зр.

зъ порѣвнаня обохъ повысшихъ сумъ межи собою показуеся отже недобоpъ въ сумѣ 15,076.025 зр.

(*Въ соймѣ угорскомъ*) закончилася онегда дискусія генеральна надъ преліминаремъ буджету. По промовѣ Гегедюса, Угрона и Андреаньского и по короткій отповѣди Тиссы приняла палата предложене буджетове за основу спеціяльнои дискусіи. Умѣренна опозиція голосувала съ партіею правительственною.

(*До бесѣды дра Ригера.*) Противъ звѣстнои бесѣдѣ дра Ригера въ справѣ ческо мадярскихъ отношень выступили „Narodni Listy“, выказуючи хибность поглядовъ и дедукцій, наведеныхъ бесѣдникомъ и заявляютъ, що нѣ зъ становища принціпіяльного нѣ въ поглядовъ практичнои политика не можутъ згодитися съ проводникомъ старо-ческого сторонництва. Съ тяжкимъ докоромъ выступаютъ противъ Ригерови „Narod. Listy“ за то, що онъ посвящае для пріязни съ Мадярами Словаковъ, котрыхъ Чехи маютъ право и обовязокъ боронити и не повинній позволити на строгій утискъ ихъ отъ Мадяровъ. Здавало-бы-ся, що на то, що сказавъ (впрочѣмъ справедливо) головный органъ молодо ческого сторонництва подпишеся кождый зъ членовъ сего-жь сторонництва; на дѣлѣ вышло однакожъ инакше, бо якъ доносятъ до „Politik“ зъ Вѣдня провѣдникъ молодо ческого сторонництва дръ Грегръ заявивъ Ригерови, що съ бесѣдою его зовсѣмъ годится и лишь що до деякихъ детайлѣвъ есть отмѣнна гадки. Такій самій заявленя мали зложити также другій молодо ческій послы и выразили Ригерови сожалѣнье по поводу выступленя „Narodn-ыхъ List-овъ“.

ЗАГРАНИЦЯ.

Кн. Бисмаркъ супротивъ Полякóвъ и курии римскои. Знову промовивъ желѣзный князь въ нѣмецкомъ парляментѣ а его важке слово спочило симъ разомъ всею силою на Полякахъ дотыкаючи лишь зъ легка Риму. Старій то правдѣ рѣчи, на котрій вказавъ кн. Бисмаркъ и коли кому, то певно Русинамъ они давно найлѣпше були звѣстній. Не въ ныхъ отже а въ выступленю противъ ныхъ кн. Бисмарка лежитъ цѣла важность рѣчи. Хтожъ зъ насъ не знае, що значитъ католицизмъ для Полякóвъ а що Поляки для католицизму? Дарма хто вказувавъ-бы тутъ на религійне лишь значенье католицизму для нихъ и на такій лишь самій отношеня Полякóвъ до католицкои церкви и ея головы. Исторія наша такъ давнѣйша якъ сучасна, розвиваючася середъ насъ и передъ нашими очима поучае насъ зовсѣмъ инакше. Якъ давнѣйше въ часахъ польского панованя католицизмъ служивъ Полякамъ для обединеня польскои держави и ополяченя племенъ не польскои народности; якъ нынѣ ще католицизмъ польскій въ Галичинѣ служитъ Полякамъ для ихъ политичныхъ цѣлей въ Галичинѣ супротивъ рускаго народу: такъ тымъ бѣльше прибирае онъ признаку политичну супротивъ протестантскои Нѣмеччины въ Познаньщинѣ и на прускомъ Шлеску. Католицизмъ есть тутъ единокимъ природнымъ союзникомъ Полякóвъ супротивъ германизаторскихъ змаганъ Нѣмеччины и на сій лишь подставѣ можутъ они найти собѣ политичныхъ прихильниковъ въ нѣмецкомъ парляментѣ. Зъ другои стороны знову мае католицизмъ — а властиво курія римска — въ Полякахъ непохитныхъ поборниковъ такъ, що далеко природнѣйше можна бы примѣнити до нихъ звѣстній слова: „per vos orientem convertendum spero“. Ся майже нерозлучна связь Полякóвъ съ римскою курією и ихъ мрачній надѣї на старій границѣ черезъ якій революціяный переворотъ сталисъ причиною, що кн. Бисмаркъ выступивъ супротивъ ныхъ съ цѣлою силою политичныхъ аргументовъ. Дуже сумнѣваемося, чи кн. Бисмаркъ въ першій линіи дѣйстно такъ дуже налякався революціяныхъ стремленъ Полякóвъ. По нашій думцѣ було-бы се за богато чести для польскихъ шовинистовъ. Намъ видится скорше, що кн. Бисмаркови скорше о те ходитъ, щобы отнять Полякамъ въ Нѣмеччинѣ послѣдного ихъ союзника и змусити курію римску респектувати жадани Нѣмеччины а отакъ доперва поставати Полякамъ и то не лишь нѣмецкимъ але и всѣмъ въ загалѣ таку таму, котрои бы они нѣякъ вже не змогли переломити. Що кн. Бисмаркъ постановивъ рѣшучо выступити супротивъ Полякóвъ, се показавъ вже процесъ Крашевского, сего доказуе ще исньйше послѣдна бесѣда нѣмецкого канцлера выголошена дня 3 с. м. въ нѣмецкомъ парляментѣ при нагодѣ внесеня поставленого Виндгорстомъ въ справѣ знесеня закона о експатріяціи. Внесенье се, сказавъ кн. Бисмаркъ, есть капелюхомъ Геслера, передъ котрымъ правительство мало бы покоритися. Онъ покликуеся на давнѣйшій поясненя министра Геслера, высказаній въ прускомъ соймѣ, пѣсля котрыхъ законъ сей заведеный въ Прусахъ лишь зъ конечности зо взгляду на польскій части краю. Польске повстанье зъ 1863 р. и выйшовшій зъ сего замѣщаня дали доказъ небезпеченьства положеня въ нѣмецко-польскихъ сторонахъ краю. Тамъ могли-бы настати знову относины, середъ котрыхъ законъ такій бувъ-бы знову конечный. Ему роблятъ закиди, що онъ не користае зъ теперѣшнои бѣльшости парляменту, але управа держава нѣмецкого народу, котра-бы була сказана на подмогу курии римскои, неудержалась-бы довго. Трудность лежитъ въ центрумъ, котре зъ тактичныхъ причинъ лучится съ вольнодумными и не хоче мира. Оно все перешкоджуе, скоро лишь доходитъ до мира съ курією; точка тягости центрумъ лежитъ поза Нѣмеччиною, протягогенщтавскій тенденціи середныхъ нѣкóвъ жіютъ въ нихъ ще дальше. Онъ (кн. Бисмаркъ) не мавъ-бы нѣчого противъ того, коли-бъ и до конкордату прійшло, щобы поставити лишь разъ границѣ жаданямъ центрумъ. Але дружбы центрумъ не можна позыскати за такій дробницѣ; оно жадае чогось бѣльше. Правительство муситъ шукати въ Римѣ якійсь modus vivendi съ своими католицкими поддаными. Жадания курії однакожъ отъ самого початку переговоровъ въ 1878 съ Масселою значно збѣльшилися. Тогды уважали заведенье посольства пруского за велику концесію, однакожъ отъ наглои смерти кард. Франки настала застоя. Его (кн. Бисмарка) загнали до борбы съ церквою лишь неоспоримій доказы, що въ заходныхъ Пруоахъ, подъ проводомъ духовеньства настала полонизація; тому постарався онъ о внесенье католицкого отдѣлу при министерствѣ вѣроисповѣдань, котре стояло подъ вплывомъ польскихъ магнатовъ. Коли по смерти кард. Франки переговоры знову розпочались, онъ вачавъ отъ концесій, що однакожъ не довело до цѣли. Ще минувшого року було обсадженье познаньского архіепископства дуже близьке, але сему перешкодили нѣмецкій вплывы въ Римѣ, котрій доказували, що треба лишь сильно напирати на правительство и вести борбу при выборахъ а Пруси будутъ мусѣли уступити. Задля того дальшій концесія неможливій. Мы чекаемо теперь на концессіи курии, доки се не наступитъ доси за моею волею и въ сій справѣ не будутъ даній якій небудь уступки. Для того не хочемо зробити и сеи малои концесіи, тымъ бѣльше, що якъ разъ теперь ведутся переговоры въ справѣ обсадженя гнезненьско-познаньского епископства, а пруске правительство не дасть свого placet жадному пралатови, котрый-бы симпатизувавъ съ змаганями отторвания заходныхъ Пруоъ и Познаньщины и годився съ т. зв. польскою революцією. На закиды Виндгорста, що канцлеръ нѣмецкій стремитъ лишь до розвязаня парляменту, отповѣвъ кн. Бисмаркъ, що такій поступокъ зъ его стороны бувъ-бы хиба лишь доказомъ, що онъ при такій бѣльшости не може вже рядити. На послѣдокъ заявивъ ще кн. Бисмаркъ, що онъ стоитъ сильно при своѣмъ принціпѣ: Жадныхъ концесій безъ концесій зъ противной стороны. Правительство потребуе оружія противъ агитацій польскои шляхты и духовеньства, а то тымъ бѣльше, коли ще и центрумъ держится словъ нунція Мелія, котрый оказавъ: Намъ може помогти лишь революція.

Россія. Велеградске торжество не дае спокою декотрымъ россійскимъ газетамъ. Симъ разомъ жалуесь „Варш. Днев.“, що анѣ славяньске благотворительне общество анѣ святѣйшій синодъ не роблятъ отповѣдныхъ приготовлень до празднованя тысячлѣтныхъ роковинъ смерти св. Методія. Единокою причиною до сего було-бы лишь, каже згадана газета, що заходитъ обава, щобы не розбудити знову панславянизмъ и незанепокоити нимъ загранницю. Зъ другои стороны знову дозволяеся австрійскій панславянизмъ вымѣрены противъ Россіи. Зъ сего взгляду дозволяеся кожда демонстрація и кожда агитація вымѣрена противъ Россіи. Дежь есть таке право народне, котре-бы заказувало Россіи те, що другимъ державамъ дозволено? Въ отповѣди на се пытанье каже „Варш. Днев.“, що Россія сама сотворила собѣ таку ситуацію. — По поводу торжества св. Методія маютъ въ Петербургѣ россійскій дамы открыти институтъ для славяньскихъ дѣвчатъ, котрій посѣщаютъ россійскій институты науковій. Складки въ сій цѣли вже розпочалися.

Франція. На порядку дневномъ французского сенату поставлено двѣ важній справы именно кредитъ для Тонкину и законъ о выборѣ сенату. Справозданье, яке выробивъ Жоре въ першій справѣ высказуе нагляду потребу залагодити сю справу якъ найскорше, щобы правительство мало средства выступити въ Тонкинѣ съ повною силою и рѣшимостею. Здаеся, що сенатъ значною бѣльшостею ухвалитъ кредитъ. Що до выбору сенату, то якъ доноситъ „Paris“ обѣ палаты годятся въ сій справѣ. Доказомъ сеи згоды есть также, що сенатъ принявъ внесенье Демоля, пѣсля котрого выборъ дожизненныхъ сенаторовъ мае наступити доперва по санкціи нового закона. Наколи-бъ сенатъ въ своѣй бѣльшости не годився на знесенье на будучность дожизненныхъ сенаторовъ, то безперечно бувъ-бы непринявъ сего внесеня. — Въ справѣ продажи египетскихъ канонъ Хинамъ пишутъ до „Repub. Franç.“ що слѣдуе: Передъ трема недѣлями довѣдався Бареръ, що министеръ вѣйны продавъ нѣмецкому купцеви въ Канрѣ именемъ Бушъ 300 канонъ, котрій мали вже перевозитися кораблями до Хинъ. До сихъ канонъ додано ще певне число набоѣвъ и куль. Цѣлый торгъ бувъ залагоженый въ якъ найбольшій тайни за суму 250.000 франковъ. Тогды французскій консуль довѣдавшись о томъ, пошовъ до Нубара паши и жадавъ, щобы онъ скинувся зъ сеи продажи. Нубаръ дуже налякався. Онъ звинився въ рѣжній способы: то вказувавъ на злій финансы Єгипту, то знову казавъ, що Бошъ жадае великого отшкодованя, а на послѣдокъ заявивъ, що арматы останутся въ Єгиптѣ, але порохъ муситъ бути проданый — 1,688.200 кильогр. по 11 сантимовъ за кильограмъ. Мимо того Бошъ не хотѣвъ зречися отшкодованя за арматы и жадавъ за нихъ 700.000 франковъ.

Испанія. Цѣла Испанія станула теперь въ опозиціи противъ министерства просвѣты, котрого розпорядженя по цѣлому краю высмѣваются. Недавній непокой студентовъ закончилися тымъ, що и студенты университетскій не хотятъ ходити на выклады и професоры университету мадридского роблятъ опозицію супротивъ министерства просвѣты. Они внесли знову енергичный протестъ супротивъ Пидала, котрый недозволивъ скликати раду университетску. Професоры жадали именно, щобы рада университетска обдумала средства для забезпечена интересовъ професоровъ и щобы жадала сатисфакціи за публичне нарушенье правъ и привилеѣвъ университету, звѣстно бо, що подчасъ непокоѣвъ студентскихъ полиція впала до университету и мимо протесту зо стороны ректора арештувала кольскихъ студентовъ а ректоръ бувъ отгакъ змушеный податися до димисіи. Всѣ либеральній журналы дуже обрушенй на клерикального министра просвѣты, тымъ бѣльше, що клерикальній журналы выступаютъ дуже завзято супротивъ бѣльности университетовъ и жадаютъ, щобы публична наука була подчинена догматамъ католицкои церкви. Тымъ часомъ стрейкъ мадритскихъ професоровъ и студентовъ тревае дальше мимо погрозы правительства.

НОВИНКИ.

— Отъ дра Юліяна Целевича, професора рускои гимназіи у Львовѣ, одержуемо слѣдуючи допись: „Намѣряючи оголосити друкомъ збѣрникъ грамотъ и всѣляκихъ важнѣйшихъ документовъ историчныхъ, относячихъ-ся до Скита Манявского, а отшуканыхъ мною въ архивахъ и библіотекахъ львовскихъ, вразъ съ розправкою про основанье, розвой и знесенье того монастыря, звертаюся до Высокодостойныхъ Родимцѣвъ, передовсѣмъ до Отцѣвъ духовныхъ, щобы зволили ласкаво на мій власный кошть мене увѣдомити, коли-бъ де знайшовся якій памятникъ або яка звѣстна исторична, або хоть бы легенда устна, дотычно того тематy. Осмѣляюсь при томъ примѣтити, що найбѣльше дотычныхъ памятокъ могло захованися въ слѣдуючихъ мѣсцевостяхъ и ихъ окрестности: въ самій Манявѣ, де знаходилась обитель, дальше въ Угорникахъ (коло Огыніи), въ Товмачи и Коломыи, де були якійсь часъ также монастырки (православній), подчиненій Скитови, а въ концѣ на Буковинѣ въ Мамаѣвцяхъ, въ Сучавици и въ Черновцяхъ. Чейже не отмовлятъ менѣ Высокоповажаній Родимцѣ помочи въ працѣ около поясненя хоть-бы лише одной картины цитомои нашои исторіи. Остаюсь съ глубокимъ поважаньемъ *Дръ Юліянъ Целевичъ*, професоръ при академ. гимназіи у Львовѣ.

— **Общо рѣльничо-кредитне Заведенье** выплатило вчера (на книжочки) 17.000 зр. львовскому вдовичо-сиротскому фондови на выкупно заставле-

ныхъ цѣнныхъ паперо́въ того-жъ фонду (въ вартости 23.000 зр.) на выплату сегоро́чной запомоги.

— **Гр. Адальбертъ Дѣдушицкій**, консерваторъ краевый, спросивъ сими днями до комисіи археол. кромѣ дѣйсного члена тои-жъ комисіи ще дра Ом. Огоновского и слѣдуючихъ историко́въ-Русинбвъ: Вп. о. В. Ильницкого и профессоро́въ рускои гимназіи пп. Вахнянина, дра Целевича, дра Калитовского и П. Скобельского. Ухвалено скликати зѣздъ археологбвъ рускихъ и польскихъ до Львова на перший днѣ великихъ ферій, де черезъ три днѣ будутъ о́тчитуватися науковѣ розправы такъ въ рускбмъ якъ и въ польскбмъ языцѣ. Зъ нашихъ историко́въ приняли рефераты Вп. пп. дръ Ис. Шараневичь, дръ Ом. Огоновскій, дръ Юл. Целевичь и дръ Ом. Калитовскій, а есть надѣя, що зголосятся съ своими рефератами и наши историки зъ-за кордону. Рбвночасно буде отворена також и выстава археологична и етнографична. По трохъ днахъ, заповненыхъ о́тчитами и рефератами, наступитъ наукова екскурзія до розкопокъ галицкихъ, до Розго́рча (до бовдуръ) и до Богородчанъ, де знаходится въ рускбй церквѣ мѣскбй славный иконостасъ зъ колишои церкви Скитскои Воздвиженія Ч. Хреста.

— **Вокально-музыкальный вечеръ** о́тбудеся заходомъ „Рускои Бесѣды“ въ Тернополи, въ сали театральнбй, дня 9 (21 л.) грудня 1884 р. Продукціи начнутся о 7 годинѣ вечаромъ пбсля програмы, котра напередъ въ часописяхъ оголошена и при входѣ салѣ розданана буде, а по укбнченю продукціи наступитъ въ комнатахъ „Бесѣды“ спбльна товариска забава. Выдѣлъ „Р. Бесѣды“ має надѣю, що цѣла Подбльска Русь схоче при сёмъ случаю повне свое житье заявити и якъ найчисленнѣйшу возьме въ тбмъ вечерѣ участь — и для того розбслала запросины съ вступными картами. Належитбсть за карты проситъ найдальше до 3 (15 л.) грудня надсылати пбдъ адресою: „Товариство Руска Бесѣда въ Тернополи“; до того самого речинца и пбдъ тою самою адресою належитъ звернути карты, зъ котрыхъ за для якои перешкоды ужитокъ не буде можливый, въ противнбмъ бо случаю карты, котрѣ не надбйдутъ або за котрѣ належитбсть надбслана не буде, узнаются за неважнѣ и другимъ особамъ продадутся. Понеже число картъ вступныхъ обмежене, для того просятъ Выдѣлъ „Р. Бесѣды“ Всеч. Отцѣвъ, котрѣ бы хотѣли взяти карты для селянъ, щобы скоро зголосилися, бо по-надъ установлене число карты выдаватися не будутъ. Цѣна мѣсць: крѣсло 1 зр., ложа 5 зр., вступъ на салю 40 кр., а для селянъ и молодежи школьнои 25 кр. Вступъ на забаву въ комнатахъ „Бесѣды“ вбльный. — При тбй случайности запрошує Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ всѣхъ П. Т. членбвъ на „Загальнѣ зборы“, котрѣ того самого дня межи 2 а 4 годиною по пблудни въ комнатахъ товариства, въ каменици Дра Ландава въ рынку пбдъ ч. 4 о́тбудутся. Програма зборбвъ слѣдуюча: 1. Справозданье уступаючого Выдѣлу. 2. Справозданье касове. 3. Выббръ нового Выдѣлу. 4. Внесеня членбвъ. Початокъ зборбвъ точно о 2 годинѣ. Упрашаеся о численну участь. — *Отъ Выдѣлу „Рускои Бесѣды“.*

— **Товариство рускихъ академикбвъ „Союзъ“ въ Чернбвцахъ** буде обходити память десятои рбчницѣ свого основани товарискимъ вечеркомъ дня 1 (13) грудня с. р. въ сали готелю „пбдъ Кронпринцомъ“ и має честь запросити на тое торжество всѣхъ своихъ членбвъ почетныхъ, основателѣвъ и опомагаючихъ, якъ такожъ и всѣхъ бувшихъ дѣйсныхъ членбвъ. Бтъ товариства „Союзъ“ въ Чернбвцахъ. *Олимпъ Андр. Волянський*, голова; *Григорій Ганкевичъ*, секретарь.

— **Вп. о. Стефанъ Качала** прислалъ на руки редакціи „Дѣла“ слѣдуючій жертвы на народнй цѣли: для убогихъ ученикбвъ рускои школы виправъ у Львовѣ 5 зр.; для убогихъ ученикбвъ рускои школы виправъ у Львовѣ 5 зр.; для убогихъ ученикбвъ рускои народнои школы при школѣ Пирамовича у Львовѣ 5 зр.; для „Академичного Братства“ у Львовѣ 5 зр; для товариства „Рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ 5 зр.; для товариства „Рускихъ дамъ“ у Львовѣ 5 зр.; на словарь Евг. Желехбвского 4 зр. и на „Руско Украиньску Библіотеку“ 1 зр., — разомъ 35 зр. а. в.

— **На руске дѣвоче воспиталище въ Перемышли** вложили въ Банялуцѣ и прислали на руки редакціи „Дѣла“: Теодоръ Пистеличь 1 зр.; Саво Милич 80 кр.; Симо Пистелич 1 зр.; Спасоя Бабич 1 зр.; Лазарь М. Поповичь 1 зр.; Митеръ Дабовичь 1 зр.; Нико Пистелич 1 зр.; Томо Милошевичь 1 зр.; Никола Гайдичь 2 зр.; Іово Михайловичь, парохъ зъ Кола 50 кр.; Гаджи Дервишага Гусичь 1 зр.; Гаджи Гамидъ Гусейдзиновичь 1 зр.; Селимъ-бегъ Даничь 60 кр.; Муго Имановичь 1 зр.; Неджибъ Ефендія Демировичь 1 зр.; Самуилъ Барухъ 1 зр.; Александеръ Бенакъ 1 зр.; Небодаръ Буинъ 1 зр.; Дръ Чалоговичь 60 кр.; Алфонсъ Клофуторъ 50 кр.; Иванъ Мадонъ 50 кр.; не хотѣвшій бутй назваными 2 зр. 50 кр.; Корнилій Чайковскій 2 зр., — разомъ 24 зр. а. в. — Въ имени всѣхъ рускихъ патріотбвъ дякуемо найсердечнѣйше всѣмъ Вп. Дателямъ. Дай Боже о́тплачатись!

— **Выдѣлъ руского товариства академ. „Сѣчь“ у Вѣдни** складае щиро-сердечну подяку Вп. добродѣеви Захарію Павлюхови, мужеви знѣстному въ своеи жертволюбности патріотичнои, а своему давному членови, — за щедрый даръ 20 зр. въ користь нашого товариства. — *Отъ Выдѣлу „Сѣчи“.*

— **На весѣлю въ Чернѣвцѣ пбдъ Станиславовомъ** въ половинѣ минущого мѣсяця були мы свѣдками слѣдуючого прекрасного случаю. По вѣнчаню п. Атанасія Заячковского, ц. к. инспектора податкового зъ Бялои, съ п. Юлією Давидовичёвною, звбранъ Вп. о. Іосифъ Заячковскій, достойный отець пана молодого, всѣхъ гостей до одного коминаты, взявъ свою сынову пбдъ руку и такъ промовивъ: „Бувъ колись у насъ на Руси старый звычай, що гостѣ на весѣлю до молодои дары пропивали. Се бувъ нашъ давный „пропбй“. Але отся моя сынова Юлія такого „пропою“ бтъ Васъ не жадна; досы мала дбалого батька, а бтъ теперь мае мужа. Але я знаю другу руску дѣвчину, бѣднѣйшу бтъ сеи, що муситъ дѣвочими грудьми важко на хлѣбъ насущный заробляти, до того тажко покраждену, — бо, бачте, посмѣла рускій стишки писати... До тои рускои дѣвчины пропіймо свои дары.“ По тбй сердечнбй промовѣ о. Іосифа молода Юлія зъ Давидовичёвъ зобрала въ одной хвили бтъ достойныхъ гостей 34 зр. Проф. Ж. зъ Станиславова докинувъ на другій день ще свою лепту 1 зр., — отже разомъ 35 зр. а. в. Того-жъ вечера зложили ще Вп. Гостѣ весѣльй въ Черняевѣ 10 зр. 20 кр. на руки дра Тефиля Окуневского на запомогу ново-завязаной читальнѣ рускои въ Станиславовѣ.

— **Зъ Одессы** доносятъ, що украиньска опера, „Рбздвяна нбчь“ Лисенка була грана въ тамошнбмъ театрѣ другій разъ, и то далеко удачнѣйше, якъ першій. — П. Феерчакъ, инспекторъ І-шои гимназіи въ Одессѣ, буде держати тамъ о́тчиты „О угорско-рускбй литературѣ“. П. Феерчакъ, сынъ рускаго священика зъ угорскои Руси, бтъ давна вже занимаеся розслѣдами сучасного руху суспбльного и литературного угорскихъ Русинбвъ — и вже въ 1871 родѣ напечатавъ въ журналѣ „Бесѣда“ статью пбдъ заг. „О руху житя народного въ угорскбй Руси“.

— **Другій сегорѣчній вечеринцѣ „Академичн. Братства“** о́тбудился въ суботу, 6 л. грудня, въ комнатѣ товарыства. Присутнѣ — мѣжь которыми бачили мы двѣ нашій молодѣ писательки, Вп. Юлію Ш. и Клементію П., — слухали съ незвычайною увагою о́тчиту тов. Е. Козакевича п. заг. „Згадка про Володимира Навроцкого“ пбсля обширнѣйшои життепису, помѣщеного въ І шбмъ томѣ выданыхъ „Кружкомъ статистично-етнографичнымъ“ творбвъ Вол. Навроцкого. О́тчитъ сей бувъ тымъ бо́льше занимаючимъ, що въ нѣмъ прелегентъ представивъ съ повною правдивостею и щиростею житье покбйного за академичныхъ часбвъ, его боротьбу о хлѣбъ насущный — житье, яке мѣжь нашою молодежею такожъ и въ нынѣшныхъ часахъ лучаеся. Въ кбнца о́тчиту заявивъ прелегентъ, що І-шій томъ творбвъ Вол. Навроцкого вже опублювавъ друкарню и поручивъ присутнымъ ее цѣнне дѣло. Деклямаціи чули мы дві: „Весну и зиму“ О. Конискаго о́тдеклямувавъ дуже удачно тов. Зобкбвъ, а „Глека“ А. Метлиньского тов. Калитовскій съ правдивымъ розумѣньемъ и о́тданьемъ гумористичнои стороны сеи поезіи. О́тчитъ и деклямаціи переплѣтали хоры „кружка музичного“. Въ спѣвахъ зауважали мы значный поступъ. Зъ сихъ вечеринць выйшли мы съ переконѣченьемъ, що тов. „Академичне Братство“ силами, якій мы мали случайность на двохъ вже вечеринцяхъ пбзнати, скрѣплене помочею другихъ товариствъ, именно „Рускою Бесѣдою“, — могло-бъ уряджувати вечеринцѣ на ширшу скалю съ забавами товариски, якъ се уряджуе н. пр. „Руска Бесѣда“ въ Тернополи и другій того рода товариства на провинціи. Въ сей способъ житье товариске мѣжь львбвскими и по-близькими Львову Русинами розбудилось-бы, — а поспбльне онбзванье не лишилось-бы безъ спасенныхъ наслѣдкбвъ.

Львбвскій христіянскій кунецъ маютъ нынѣ во второкъ дня 9 н. с. грудня зобратися о 7-бй годинѣ въ сали ратушевбй, щобы порадитися надъ своимъ положеньемъ. Станъ купецкій у Львовѣ бтъ якогось часу чогось упадае и случаѣ невыплатности и конкурбвъ не суть у Львовѣ зовсѣмъ рѣдкими. Що се лучаеся жидбвскимъ гандлярямъ, тому не можна зовсѣмъ дивуватися, бо они розпочинаютъ звычайно свои дѣла чужими грбшми а невыплатибсть есть лишь консеквенціею браку закладового капиталу; но побочь жидбвъ бачимо такожъ, якъ порядній христіянскій фирмы завѣшуютъ свои выплаты, а зъ тыхъ колись дуже реномованыхъ и поважаныхъ „магазинбвъ“, що давнѣйше займали найбольшій локалѣ, вже ледви мала частина лишися.

— **Рускому театрови** перебхавшому недавно зъ Львова до Перемышля ведеся тамъ — якъ зачуваемо — дуже зле. Мы допускаемо, що лишь хиба теперѣшна дуже непріятна погода тому выновата, що нашъ театръ рускій свѣтитъ въ сали пустками. Мимо того однакожъ звертаемося съ прошеньемъ до всѣхъ щирыхъ Русинбвъ въ Перемышли, щобъ не дали унивати нашбй рбднбй оценѣ и не жалѣли хочьбы навѣть трохи труду для пбддержаня одинокои институціи, котра плекае рбдну штуку и ширитъ рбдне слово. Симъ сповнятъ лишь свбй обовязокъ патріотичный.

— **Громада Божикбвъ** пов. ббдгаецкого купуе за радою о. Стетковича 400 моргбвъ лѣса бтъ тамошного властителя бо́льшихъ посѣлостей. Позаякъ громада не мае потрѣбнои до закупна суммы въ готовыхъ грошехъ, то бере пожичку въ краевбмъ банку у Львовѣ въ высотѣ 17.000 зр.

— **Имѣнье Ясенівъ польный** коло Городенки купивъ на взаемность Романъ Криштофовичь зъ Залуча за суму 320 000 зр.

— **Новый способъ числена часу.** Кореспондентъ одной англійскои газеты доноситъ, що директоры астрономичного институту въ Гринич (Grenwich) рѣшили бтъ 1 сѣчня 1885 р. завести змѣны въ методѣ числена часу. День буде числитися бтъ пбвночи до пбвночи такъ, що годины будутъ означени цифрами 0—24 и то въ такій способъ, що перша година по полудни буде означена числомъ 13, друга по пол. числомъ 14 и т. д. Нову методу числена заведутъ зразъ англійскій желѣзницѣ въ своихъ розкладахъ ѣзды а черезъ то уунеся именно тая недогбднбсть, яка есть сполучена съ означеньемъ годинъ передъ и по полудне выхъ. Лондоньскій газеты торговельній и промысловій трактуютъ тую вѣдомбсть серіозно а въ виду того можна сподѣватися, що гадка англійскихъ астрономбвъ зробитъ переворотъ въ дотепереѣшнбй методѣ численя часу и пріймеся не лишь въ Англіи, но въ цѣлбмъ цивилізованбмъ свѣтѣ.

— **Перерва на желѣзници**, яка наступила була дня 5 о. м. сталася зъ слѣдуючои причины. Въ ночи зъ д. 4 на 5 с. м. була въ сторонахъ Пелкиня страшна буря и вѣтеръ навѣявъ бувъ на крижбвницю стаціи Пелкиньке купу пѣоку майже метеръ высоку. Коли отже рано о 3 годинѣ надъѣхавъ поѣздъ краковскій льокомотива заѣхала въ пѣсокъ, загрязла въ нѣмъ въ першбй хвили а бттакъ выточилася зъ шинъ и перевернулася на бокъ. Въ наслѣдокъ сего стиснула и выкривила два перші вагоны т. е. вагонъ пакунковый и почтовый. Потрасенье було такъ сильне, що особы котрѣ въ другихъ вагонахъ спали, поспадали на землю. Тошникъ на льокомотивѣ збстався досить тажко ушкодженый а кондуктори, що бувъ тогды якъ разъ въ вагонѣ пакунковбмъ не сталося нѣчого.

— **Мазуры колонисты.** До „Р. Рады“ пишутъ зъ пбдъ Отынѣ: О Мазурахъ, котрѣ осѣли въ Голосковѣ, говорятъ, що наши люде терпятъ бтъ нихъ непріятности. Они жіютъ такъ, що наши рускій люде не могли-бы такъ жити: всѣ и все въ одной хатѣ. Паны жалуютъ теперь дуже, що ихъ привели сюды, бо не можутъ дати собѣ съ ними рады. Гр. Коморовскій въ Гаврилбвцѣ вже бтотупивъ бтъ угоды съ Мазурами, бо пбзналъ, якій они люде. Въ Голосковѣ суть ще два Мазуры, що брали участь въ звѣстнбй ворохобни въ 1846 р. — Такъ то, такъ, то не нашій смирній и миролюбивій селяне!

— **Речинець до рукоположаня** въ священики епархіи перемыскои назначеный на день 23 л. грудня 1884.

— **Именованя и опорожненій посады.** Едмундъ Гецлингеръ именованый совѣтникомъ выс. суду кр. у Львовѣ перебхавъ вже зъ Черновець до Львова. — І. Волчиньскій асистентъ заведеня положничого въ Чернбвцахъ именованый професоромъ школы акушерокъ тамже. — Францъ Газель именованый старшимъ инжинеромъ при дирекціи почтъ и телеграфбвъ у Львовѣ. — Министерство торговлѣ именувало Генрика Камиля комисаремъ для выкупна грунтбвъ пбдъ желѣзницю Стрый-Бескидъ. — Въ Нижанковичахъ опорожнена посада нотаря; речинець до 15 грудня с. р. — При дирекціи почтъ и телеграфбвъ у Львовѣ опорожненій 6 посадъ почтовыхъ асистентбвъ; речинець до 26 грудня с. р. — Въ Добровлянахъ опорожнена посада почтового експедієнта; речинець до 27 грудня с. р.

— **Незвычайне явище.** Передъ кблькома днями появилася у Львовѣ межи 7 а 8 годиною рано въ пбвночно-захбдній сторонѣ мѣста дуга. Зъ взгляду на пору року и пануючій морозы есть се явище на кождый случай феноменальне.

— **Въ справѣ пожарбвъ въ Дукли** въ ночи 18 липня и 16 жовтня выкрыло судове слѣдство, що причиною обохъ пожарбвъ було пбдпаленье. Пбдозрѣныхъ о злочинство пбдпаленя вже увязнено. Суть ними жидъ Мортко Кольберъ, властитель реальности въ Дукли и зарббникъ Андрѣй Выхованець. За третымъ звѣстнымъ лишь пбдъ именемъ „Іосифа зъ Венгеръ“ слѣдитъ жандармерія.

Вѣсти зъ Епархіи Львбвскои.

Президія ц. к. намѣстництва годится на канон. институцію оо.: 1) Виктора Даніяла Бахталовского на пар. Яблонбвъ, дек. гусятиньского и 2) Мих. Маріоровича на Фатькбвъ, дек. надвбрнянського.

Презенту на Лацке шляхотске, дек. тысменицкого, одержавъ о. Іосифъ Куотиновичъ зъ Дуплянокъ.

Введеный яко сотрудникъ въ Рсохачи, дек. скальского, о. Володим. Карачевскій.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Именованя. О. Юліянъ Криницкій, першій сотрудникъ въ Самборѣ, поставленый катихитомъ при 8 класовбй мужескбй школѣ въ Самборѣ. О. Францъ Рабій, дотепереѣшный завѣдатель капеляніи въ Сирыни, поставленый другимъ сотрудникомъ и катихитомъ при 7 класовбй женьскбй выдѣловбй школѣ въ Самборѣ. — О. Максимъ Коско, ново-поставленый пресвитеръ, поставленый настоятелемъ риницѣ при престольнбмъ храмѣ и катихитомъ при женьскбй школѣ за Сяномъ въ Перемышли. — О. Левъ Волянській поставленый префектомъ сѣменища и лишеный яко катихитъ при семинаріи женьскбй въ Перемышли.

В ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

✝ **О. Филаретъ Недельскій**, парохъ зъ Серкокъ середныхъ, деканата рогатыньского, упокоився дня 28 падолиста с. р. въ 51 роцѣ житя а въ 28 роцѣ священьства. Вѣчна ему память!

Подяка.

Дня 3 с. м. упокоився по тяжкбй недузѣ въ тутешнбмъ шпитали молодый учитель зъ Дмитря Дмитро Виджакъ, сынъ убогихъ селянъ, круглый сирота, — горяче серце, щирый рускій патріотъ, о́тданый всею душею своему званію учительскому. Въ имени безрбднаго Покбйника складаютъ пбдписаній сердечне спасиббгъ Впр. о. о. катихитови Александру Стефановичеви за ревне и жертволюбиве занятье похоронбмъ, дальше питомцямъ гр.-кат. духовнои семинаріи и Вп. о. Вишневскому, лат. катихиту сем. учит., за ихъ ласкавый спбвъудѣлъ; такожъ и Вп. сов. Ж. Савчиньскому, проф. И. Вѣчаеви и всѣмъ другимъ, котрѣ присутностею своею зволили почтити память Покбйника. У Львовѣ, д. 6 грудня 1884. *Методій Билинський*, учит. въ Пбдберезцяхъ. *Кароль Людевіг*, учит. въ Бринцяхъ загбрныхъ.

Богословъ-приватистъ

(безъ цертификату)

не маючи удержаня, шукае якого-небудь занятя чи то у Львовѣ чи на провинціи. — Бливша вѣдомбсть въ Редакціи „Дѣла“. (1—?)

I. Списъ жертвъ бтъ комитетбвъ мѣсцевыхъ, надбсланыхъ на лотерію фантову въ дохбдъ дѣвочого воспиталища въ Перемышли, за часъ бтъ 26 липня до 1 падолиста 1884.

I. Епархія Перемиска.

Продбдателѣ комитет. мѣсцевыхъ		Штукъ квитбвъ	Готбвка зр. кр.
Мих. Литошиньскій, Бльшаница		—	5·—
Юст. Желехбвскій, Перемышль		9	—·—
Иги. Рынявець, Явбрка		—	5·—
Петро Назаревичь, Выслокъ дол.		1	—·—
Юст. Константиновичь, Климкбвка		—	16·15
Мих. Ковшевичь, Ульгбвокъ		—	12·28
Анг. Менцѣньскій	на руки пред-	—	5·—
Іоаннъ Гамерскій	сѣдателя ком.	—	2·—
Ник. Ивановскій	мѣсцевого въ	—	2·—
Бронъ Борковскій	Сяноцѣ	—	1·—
Іоаннъ Криницкій		—	2·—
Мих. Товариницкій		—	2·—
Ем. Гриневецкій, Немирбвъ		—	10·39
Мих. Миколаевичь, Скоморохи		—	24·67
Іоаннъ Мышковскій, Перегришка		—	14·—
Іоаннъ Дрималикъ, Волоща		—	5·—
Кипр. Ясеницкій, Загочевье		—	1·72
Петро Тустановичь, Ялинъ		—	1·71
Алексей Гижовскій, Улично		—	10·—
Вас. Волошиньскій, Вербяны		6	7·—
Ник. Мацюракъ, Тростянець		—	10·75
Комитетъ въ Перемышли		76	191·02
Вас. Фидикъ, Розлучь		—	5·—
Іоаннъ Сенета, Галбвка		—	3·—
Комитетъ въ Угновѣ		11	23·10
Вас. Крыницкій, Лѣнина вел.		—	7·—
Дръ Ант. Юзычаньскій, додатково		2	—·—
Софр. Кульматыцкій, Дахновъ		—	4·—
Дим. Билиньскій, Билина		—	4·—
Тома Шумило, Курылбвка		—	8·—
Іос. Шеховичь, Клековичѣ		1	4·—
П. Желехбвска, Лубна		2	—·—
Юл. Чайковскій, Городище		1	—·—
Теодоръ Доринъ, Ветлинъ		—	18·20
Юл. Добраньскій, Перемышль		6	—·—
Мих. Калимонъ	на руки Всеч.	—	5·—
Мих. Мрткованскій	Іоанна Грабо-	—	5·—
Ананія Юзичиньскій	веньского.	—	5·—
С. Дмѣтряньскій		—	5·—
Дръ Юл. Лужецкій, Перемышль		2	—·—
А. Поляньскій, Яблбнка		2	—·—
Вас. Габла, Устіянова		—	15·—
А. Вѣханьскій, Смерекбвъ		—	5·—
А. Гоздыньска, Лишки		1	—·—
П. Яворска		1	—·—
Левъ Козаневичь, Мистковичѣ		18	15·38
Юл. Гладиловичь, Любачёвъ		—	26·30
Людвикъ Загрядникъ, Куповичѣ		4	5·—
Анг Волощакъ, Колодрубы		—	10·—
Іос. Лавровскій, Комарно (додатково)		—	5·—
Анатолій Вархолякъ, Мигова		4	—·—
Мих. Лазуриевичь, Теплицѣ		—	15·—
Ник. Боберскій, Злоцке		—	8·—
Клим. Пелеховичь, Ваневъ		—	11·—
І. Пастернакъ, Тылява		—	11·—
Іоаннъ Конистяньскій, Красна		—	8·70

(Дальше буде.)

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(ул. Академична Ч. 8)

можна дбстати по зниженбй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	IV зъ р. 1870	за	2 зр.
„	V зъ р. 1872	„	2 зр.
„	VI зъ р. 1873	„	2 зр.
„	IX зъ р. 1876	„	2 зр.
„	X зъ р. 1877	„	2 зр.
„	XI зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„	1 зр.
„	XII зъ р. 1879	„	2 зр.
„	XIII зъ р. 1880 часть I	„	50 кр.
	зъ р. 1884 часть II	„	1 зр.

Крбмъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

Дальше можна набути слѣдуючій выдання б. редакціи „Правды“:

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя, за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣдання“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушъ“, Заревича „Бодначёвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.
6. „Галицко-руске письменство“ Драгоманова за 15 кр.

Книжки тѣ можна замовити такожъ черезъ топ. „Просвѣту“. (6—?)

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

поручае англійскій

НОЖѢ и ВИЛКИ

столовй и десеровй, въ рôгъ або дерево оправий

НОЖѢ и ВИЛКИ столовй и десеровй зъ хиньского срѣбла. 1244 2—2

Конкурсъ

на уряджене рускихъ драматичныхъ представленъ

Выдѣлъ „Руской Бесѣды" у Львовѣ, намѣряючи якъ дотеперь такъ и на будучôсть займатись справами руского народного театру, взываe всѣхъ желаючихъ за спôвъудѣломъ и пôдмогою згаданого Выдѣлу уряджувати ôтъ 1 сѣчня 1885 до 31 грудня 1885 у Львовѣ и поза Львовомъ въ Галичинѣ рускй драматичнй предстаавленя, щобы въ сѣмъ дѣлѣ свои оферты Выдѣлови „Руской Бесѣды" у Львовѣ (ул. Скарбкôвска, ч. 2, 1 поверхъ) найпôзнѣйше до дня 25 лат. грудня сего року надôслали.

Въ тôй офертѣ маютъ бути означенй: 1) Имя крестне и родове и мѣсце пробуваня оферента; 2) число предстаавленъ, котрй ôнъ въ приближеню въ означенôмъ часѣ (ôтъ 1 сѣчня до 31 грудня 1885 р.) намѣряе уряднти, съ приметкою, кôлько зъ тыхъ предстаавленъ маe припасти на Львôвъ, и съ выказомъ силъ артистичныхъ, при якихъ предстаавленя ôтбувались-бы, а такожъ и репертоару, якій оферентъ посѣдае; 3) пôдмога, якои оферентъ ôтъ „Руской Бесѣды" жадае. По одинокй точки контракту означатся пôзнѣйше межи Выдѣломъ а оферентомъ, котрого оферта буде принятою.

Прочй рускй газеты просимо о ласкаве повторенье сего конкурсу.

У Львовѣ, дня 1 грудня 1884.

Дръ Юл. Целевичъ, заст. головы. (2—3) *Г. Цеглинъскій*, членъ Выдѣлу.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (119—?) поручае

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

НАЙЛѢПШОЮ

Бибулкою на Папиросы

есть правдива бибулка

LE HOUBLON

Выробу французского 1070 22—36

Фирмы CAWLEY & HENRY въ Парижи

Передъ наслѣдуваньемъ остерѣгаемся.

Тая бибулка лишь тогды есть правдивою, коли кожда ея чвертка маe стемпель **LE HOUBLON**, а кожда пачка заосмотрена понизше знаходячоюся маркою охоронною и пôдписомъ.

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Bérenger à PARIS.

По зниженôй цѣнѣ!

Украньскій гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Иванъ Левицкого (Нечуй).

(Правопись фонетична.)

Можна дôстати по в н и женôй цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за прим̃рникъ, за попередтемъ „Дѣла" и другихъ руских часописей. 1214 (5—?)

Ч. 272.

Обвѣщенье конкурсу.

Въ цѣли наданя стипендій въ фундацій бл. п. Франца Фронца о рôчныхъ 90 зр. а. в. оголошуеся конкурсъ.

Стипендія ся призначена для убогихъ, добрыми обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ ôтзначаючихъ-ся ученикôвъ низшои гимназіи въ Перемышли, обряду грекô-католицкого, съ выключеньемъ однакожъ — пôсля волѣ фундатора — сыновъ священикôвъ и дякôвъ.

Стипендію тратитъ ученикъ, коли укôнчитъ низшу гимназію або коли передъ укôнченьемъ ей перейде до якои другои гимназіи або до якого иншого наукового закладу, въ кôнци, коли не выкажеся добрыми обычаями и добрымъ успѣхомъ въ наукахъ.

Право наданя сеи стипендіи прислугуе товариству „Просвѣта" у Львовѣ.

Убѣгаючй-ся о тую стипендію маютъ внести свои поданя черезъ ц. к. Дирекцію гимназіи въ Перемышли до центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта" у Львовѣ, найдальше до 20 грудня с. р., долучаючи метрику хрещеня, свѣдоцтво убожества и доказы дотыхчасового успѣху въ наукахъ.

Отъ центр. Выдѣлу товариства „Просвѣта".

У Львовѣ, дня 18 падол. 1884

Дръ Омелянъ Огоновскій, голова.
Дръ Омелянъ Калитовскій, секрет.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескй бѣлй, гладкй, по цѣнѣ фабричнôй зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровй „Оксфордъ" по зр. 2·15 и 2·80; нôчнй (гунгульскй) по 2·50.

Сорочки для хлопцѣвъ бѣлй, тôлько въ одинôмъ знамокитôмъ родѣ по зр. 1·50.

Калисоны зъ „Calico" домашнои роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.

Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.

Манштетъ пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.

Хустки до носа ôтъ 15 до 60 кр. штука. шовковй 75—1·50.

Скарпинтки бѣлй и колоровй, пара ôтъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.

Хустки до шиѣ шовковй и вовняй ôтъ зр. 95 до зр. 7·50.

Краватки въ найбôльшôмъ выборѣ, **шлійки, спинки, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**

Рукавички вадкого тôва. власного выробу, **пуляресы, пушки на тютюнъ, папериѣ до цигаретъ** и т. п.

Цилиндры складавй (chapeaux claques) тибетовй зр. 5·50, атласовй зр. 9

Кафтаники, сподни и скарпинтки бавовняй, вовняй фланелевй и шовковй, такожъ пр. ф. Бсгра

Камизельки вадчковй съ рукавами и **панчохи** до колѣнъ.

Папучѣ, мешты и чоботы фланелевй, **пледы, коцики** англійскй.

Камашѣ фланелевй, мужескй, пара зр. 1·50, высокй зр. 2·20.

Штиглеты, камашѣ шкôрянй до колѣня и доконя, пара зр. 3·50—6.

Шапки зъ футра и сукна, шапки ранні **Фезы** турецкй по зр. 1·80.

Парисохѣ бавовняй, вовняй и шовковй ôтъ зр. 1·20 до 10.

Плащѣ гумовй въ рôжныхъ родахъ ôтъ зр. 10·50 до 28

Калошѣ мужескй, высшй пара 4 зр., нижшй 3 зр., — дамскй высшй 3·50 зр., нижшй 2·80 и 2·50 зр.

Перфумы, мыла, колонъска вода, пудеръ и т. п. 1253 (5—12)

Ôтъ тридцятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (21—?) такожъ

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Народный рускій

МОЛИТВЕННИКЪ

съ припорученьемъ и апробатою Преосвящ. Епископа Дра Сильв. Сембратовича, получити можна

въ Торговли Мих. Дымета и у Конст. Урбана ч. 20 рынокъ Львôвъ,

оправий по 60 кр., 90 кр., 1 зр. 10 кр., 1 зр. 60 кр., 2 зр. 60 кр. и 3 зр. Для дамъ въ аксамитѣ по 4 зр., 4 зр. 50 кр., 5 зр. и 5 зр. 50 кр.

Брошурованый на велин. папери 1 зр. 1239 3—6

Купуючимъ бôльше примѣрникôвъ отвѣтный рабатъ!

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!"

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конискій.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла". Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

НА СВЯТА

просить о найскорѣйшй замовленя

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли и Тернополи

на

Вино въ 4-литровыхъ барылкахъ по 80 кр., 90 кр., 100 кр. за литру; такожъ дешевше: по 70 кр., 60 кр. и 50 кр. (барылку числятся 50 кр.) Въ фляшкахъ ôтъ 50 кр. почавши за фляшку и высше.

Мѣдъ питный, славно званого выробу за литръ 100 кр.

Мѣдъ-патока . . . за кил. 60 „

Сливки угорскй . . . . 40 „

Повила власного чистого выробу 32 „

Орѣхи волоскй . . . . 34 „

„ турецкй довгй . . . 80 „

„ „ кругдй . 50 и 60 „

Мигдалы . . . 120 и 130 „

Розинки султаньскй . . 56 и 68 „

„ великй съ кôстками 56 и 64 „

„ чорнй дрôбнй . . . 52 „

Фиги султаньскй . . 70 и 80 „

„ у вѣнци . . . по 44 „

Дактелѣ . . . за кил. по 90 кр.

„ Мароканьскй . . 160 „

Цикату найлучшу . . . 170 „

Аранцини . . . . . 140 „

Оплатки грубй по 1 кр., за 100 шт. 90 „

Чай К. и С. Поповыхъ въ Москвѣ въ оригинальныхъ ¼-фунтовыхъ пачкахъ по 65, 70, 80, 100 и 120 кр.

— нишій по 150, 250, 350 и 500 кр. за 1 ф.

— высôвка по 120, 140 и 165 кр. за 1 ф.

Оселедцѣ шкотокй великй по 12 кр. за пару, менший по 10 кр. при высылцѣ 5 кил.

Оселедцѣ Голендерскй великй по 12 кр. за штуку.

Сардины россійскй, барылки по 170—200 кр.

Горѣвки всякого рода.

Дрôжджѣ Мавтнера найлучшй по 1 зр. 20 кр. за кил.

Свѣтло церковне

при высылцѣ просто зъ фабрики по 92 зр. за лучшій, по 84 зр. за гôршій сортъ ôтъ 190 кил. кромѣ транспорту. Скринка даромъ. Найменша высылка 30 кил. — Можутъ бути розличнои величины свѣчки, зауважити однако мусимо, що дво и три фунтовй, паковани съ короткими, особенно столовыми, часами въ транспортѣ ломятся при неостôжнôмъ обходженю.

При замовленяхъ упрашаемо выразно подати, чи свѣчки маютъ бути церковнй, чи столовй. Столовй суть (4, 5, 6, 7, 8 на фунтъ) коротшй и грубшій, звычайно до пауковъ уживанй або на прилѣшки.

(На свѣтло, зъ фабрики прямо высылане, треба чекати зо два тыждни. Особливо передъ Святвми фабрики занятй). Свѣтло зъ фабрики **„Apollo"** (найлучшои, но и найдорожшои) числится по 96 зр. ôтъ 100 кил. На высылку треба довше чекати.

Свѣтло изъ складôвъ зачисляеся дорожше, бо транспортъ, процентъ и всякй выдатки треба дочислити.

ЦВѢТЫ НА СВѢЧКИ ЗЪ МАТЕРІИ; пара по 1 зр. 20 кр., паперовй по 80 и 100 кр.

КАДЫЛО МѢШАНЕ по 70 кр. за кил. 1208

ВôСКЪ ЖОВТЫЙ при бôльшôмъ ôтборѣ по 1 зр. 50 кр. за кил.

Календарѣ, молитвословы, образки Святыхъ

получити можна на складахъ въ Станиславовѣ и Перемышли.

На всякй предметы зъ **хиньского срѣбра** зъ торговлѣ Christian-a принимае замовленя и посередничатъ Народна Торговля у Львовѣ.

1248 4—5

Квиты поборовй на

ЛОСЫ МѢСТА КРАКОВА

головна выграна

ЗР. 25.000

найменша выграна зр. 30

Тягненье вже 2 сѣчня

Щобы такъ пожаданй и певнй

ЛОСЫ КРАЄВЙ

якъ найбôльше розповсюднятй, продаю такъ довго якъ довго выстае запасъ

поодинокй лосы въ 11 мѣсячныхъ сплатахъ по 2 зр.

три „ въ 24 „ „ по 3 зр.

пять „ въ 24 „ „ по 5 зр.

Вже по уплатѣ першои раты належатъ всѣ выграни до купившого.

За готôвку по курсѣ дневнôмъ.

По поводу надходячого тягненя, прошу о якъ найскорше замовленье.

При замовленяхъ зъ провинцій — найвыгôднѣйше почтовымъ переказомъ — прошу, т... о 15 кр. за оплату пересылки квиту поборового долучити. Послѣплаты почтовй за дор...

Августъ Шеленбергъ

Дôмъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 138. Львовъ, Четверъ 29 листопада (11 грудня) 1884. **Рочникъ V.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы крѣмъ руских свят) о 4-ѣй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотеки найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. ар кунѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція вдят Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати вдъ адресом: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаютсѣ тѣлько на попереднє з остереженя.

Поодинокє число коштуе 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаютсѣ по цѣнѣ 6 кр. а. в. вѣд одного рочки печатнои.

Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣд порта.

Предплату належитъ пересилати франко (найлучше почтовымъ „переказомъ) до: Администрациі часописи „Дѣло ул. Галицка Ч. 44.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . 12 кр. на цѣлый рѣкъ . . 12 руб.
на пѣвъ року . . 6 кр. на пѣвъ року . . . 6 руб.
на чверть року . . 3 кр. на чверть рок. . . 3 руб.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рѣкъ . . 16 кр. на цѣлый рѣкъ . . 16 руб.
на пѣвъ року . . 8 кр. на пѣвъ року . . . 8 руб.
на чверть року . . 4 кр. на чверть рок. . . 4 руб.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . кр. 5·— на цѣлый рѣкъ . . 5 руб.
на пѣвъ року . кр. 2·50 на пѣвъ року . . . 2 50ку
на чверть року . кр. 1·25
Для Америки, кордон. Россіи:
на цѣлый рѣкъ . . . . 15 кр.
на пѣвъ року . . . . 7·50 кр.
на чверть року . . . . 3·75 кр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . 19 кр. на цѣлый рѣкъ . . 6 кр.

Въ дѣлѣ епископства въ Станиславовѣ.

Въ послѣднѣмъ числѣ нашои часописи умѣстили мы въ повнѣй основѣ правительственый проѣктъ основаня руского епископства въ Станиславовѣ. Дотычный проѣктъ придѣлила палата послѣвъ рады державнои комисіи буджетовѣй. Можна сподѣватиса, що проѣктъ не стрѣтитъ опозиціи въ комисіи буджетовѣй, бо нѣгде, въ нѣякѣй часописи не лучалося намъ подыбати якого-небудь замѣту противъ потребы руского епископства въ Станиславовѣ, — потребы, котру давно вже вдчувала и повсечасно высказувала цѣла Галицка Русь, а о котрѣй наконець на серіо подумали и пересвѣдчилися австрійске правительство и римска столиця. Мотивы, якими правительственный проѣктъ доказуе потребу вылученя колишныхъ округѣвъ: Коломыя, Чортковъ, Станиславовъ и Буковины зъ территоріи архіепископства львѣвского, покликуючиса тѣлько на анормальну розлогѣсть архидіецезіи львѣвскои, суть вже самѣ собою переконуючѣ, а треба сказати, що се ще не всѣ мотивы, якѣ могло навести правительство на пѣдпору свого проѣкту, выходячи зъ становища интересѣвъ чисто державныхъ. Правительство залишило схарактеризувати локальнѣ вдношеня области назначеня на епископство станиславовѣвске, — що Русины все съ великимъ натискомъ пѣдносили. Мимо того однакожь — якъ кажемо — можна сподѣватиса, що рада державна переконаеся о потребѣ того нового епископства руского и противъ его основаня не знайдеся якоись сильнои опозиціи.

Друга рѣчь що до дотаціи епископа станиславовѣвского. Зъ правительственного проѣкту бачимо, що недавнѣ нѣсти наспѣвшѣ зъ Вѣдня, будьто-бы дотація епископа станиславовѣвского мала бути покрывана зъ доходѣвъ митрополита львѣвского, показалися правдивыми. Дотація митрополита маѣ бути зменшена на дотацію епископа въ Станиславовѣ, тогды, коли вдпаде пенсія 12.000 зр. зъ доходѣвъ митрополіи для б. митр. Іосифа Сембратовича. До той-жь поры епископъ маѣ побирати 7.000 зр. зъ фонду религійного.

Якъ несправедливо поступило собѣ правительство, що б. митр. Іосифови, котрого зневолено внести свою резигнацію — якъ сказано — „*за-для интересѣвъ державы*“, не выплачуе пенсіи зъ фонду религійного взглядно и державного, але звалило той тягаръ на невеликѣ доходы львѣвскои митрополіи, — такъ само несправедливо являесся намъ обтяжати доходы митрополіи дотаціею для епископа станиславовѣвского. Мы заразъ, якъ тѣлько наспѣла тая вѣсть, запротестували противъ того кроку — и теперь пѣдносимо нашь протестъ въ имени всеи Галицкои Руси. Мы вѣримо, що въ интересѣ галицко-польского духовеньства и Єзуитѣвъ лежитъ — удержувати въ бѣдности нашихъ ерархѣвъ, але се не лежитъ въ интересѣ Русинѣвъ и самого австрійского правительства.

Треба взяти тое на увагу, що епископство въ Станиславовѣ основуеся не для вдоволеня домагань Русинѣвъ, — не тѣ нынѣ часы, щобы що роблено для нашого вдоволеня, — але, якъ признае самъ правительственный проѣктъ, зъ конечнои потребы, и то въ интересѣ католицкои церкви и державы. Коли-жь такъ, — то фондъ религійный и скарбъ державный повинни дати и дотацію епископови. Редукція доходѣвъ львѣвского митрополита на коштъ удержаня станиславовѣвского епископа була-бы великою несправедливостею и покривдженьемъ рускои народности. Гал. фондъ религ. належитъ въ рѣвнѣй мѣрѣ до всѣхъ католицкихъ обрядѣвъ, а на щорѣчне доповненье его зъ скарбу державного складаются зарѣвно Русины якъ Поляки и Ормены. Сподѣваемося, що правительство, знаюче исторію повстаня галицкого фонду религійного, не схоче ставати на становище польскихъ загорѣлыхъ ультрамонтанѣвъ и не схоче вдновляти галицко-рускѣй церквѣ права до фонду религійного!... Въ чѣмъ отже причина, щобы дотація греко-католицкого епископа въ Станиславовѣ не мала бути покрывана зъ фонду религійного и скарбу державного?!

Причины такои мы не бачимо, а можемо догадуватися жерела, зъ котрого выплываютъ всѣ того рода для насъ ласки, що то мовлявъ „одна рука дае, а друга выдирае“... Та тѣлько головне питанье въ тѣмъ: чи тымъ вдоволилися мы, Галицкѣ Русины, и якъ мы оцѣнимо такѣ ласки... А прецѣ на насъ тутъ найбѣльше залежитъ!

Перший загальний зборы руского жѣночого товариства въ Станиславовѣ.

Вѣжучій рѣкъ, о кѣлько зъ одного боку дався въ знаки нашому народови и неврожаемъ, слотою, та повенями и дружнымъ напоромъ всякихъ ворожихъ силъ на розвѣй нашого народного житя, о тѣлько зъ другого боку показавъ именно нагляднѣйше, нѣжь котрый-небудь зъ попередныхъ рокѣвъ живучѣсть нашои народнои идеѣ и силу та тревалѣсть того розбуджена народныхъ силъ, котре есть найкрасшимъ здобуткомъ кѣльканайцятилѣтнои працѣ нашои интелигенціи на нивѣ народного розвою. Досыть буде тѣлько пригадати головнѣйшѣ факты сего року, якъ вѣче львѣвскихъ Русинѣвъ въ справѣ єзуитскѣй и выславшу зъ него депутацію до трону, вѣче академикѣвъ въ Коломыи, вѣче окружне въ Долинѣ, широкѣ и потѣшаючѣ початки организаціи дакѣвъ, вандрѣвку молодѣжи, повстанье новыхъ кѣлькадесяти читалень и починъ до одноцѣльнои организаціи тыхъ многоважныхъ розсадникѣвъ народнои освѣты, и въ кѣнци гарный розвѣй „Народнои Торговлѣ“ и ея филій, — досыть, якъ кажемо, переглянути тѣлько тѣ важнѣйшѣ факты, щобы пересвѣдчитися, що Habet въ рубрицѣ нашого народного житя сего року значно змѣгся по-надъ Debet, и подае якъ найкрасшу надѣю на те, що дефицитъ въ нашѣмъ народнѣмъ житю коли й не швидко що зовсѣмъ уморится та щезне, то бодай не буде зростати въ такѣй страшнѣй прогресіи, якъ се бувало въ давнѣйшихъ часахъ.

До тыхъ свѣтлыхъ фактѣвъ сего року прибувае ще одинъ, котрый хочь довершився на его склонѣ, то все жь таки пѣдъ взглядомъ важности не уступае попереднымъ. Єсть се завязанье рускего жѣночого товариства, котрого перший конститууючѣ зборы вдбулися въ Станиславовѣ въ понедѣлокъ д. 8 с. м. въ комнатахъ рускои читальнѣ. Въ однѣмъ зъ попередныхъ н-рѣвъ „Дѣла“ вказали мы на важнѣсть того товариства, печатаючи его статуты, затвержены намѣстництвомъ. Цѣль и задачѣ того товариства представила вымовными и горячими словами теперѣшна его предсѣдателька, панѣ Наталія зъ Озаркевичѣвъ Кобрыньска въ обширнѣй промовѣ, выголошенѣй на зборахъ.

Загаломъ сказати мусимо, що була се щаслива гадка, заснувати се товариство въ Станиславовѣ, де руске жѣноцтво вдъ давна вже щиро и ревно занималося справами народными. Вп. панѣ Винницка, деканова, обзнана основно съ исторіею Руси и нашою литературою. Панна Т. Навроцка, учителька и сестра пок. Вол. Навроцкого, занималася збираньемъ матеріалу етнографичного, зъ котрого дещо було печатане. Въ спискѣ членѣвъ „Просвѣты“ зъ р. 1874 записана Марія Остерманова, а коли въ р. 1877 завязалася въ Станиславовѣ филія „Просвѣты“, то мѣжь першими вступила до неи панѣ Аделя Желехѣвска, котра и до нынѣ бере живу участь въ дѣлахъ тои филіи. За ея прикладомъ пѣшла п-на Ев. Ничаѣвна, звѣстна вже ширшѣй громадѣ Русинѣвъ зъ гарного вдчиту „Женщина въ рускѣй повѣсти“, котрый выголосила сего лѣта на вечерку рускихъ вандрѣвниковъ-студентѣвъ въ Коломыи. Крѣмъ нихъ занимаются пильно справами народными въ Станиславовѣ Вп. панѣ Левицка (жена проф. Остапа Левицкого), Софія Бучиньска, п-а Єлена Шанковска, Нат. Литвиновичѣвна и др. При такихъ гарныхъ и щирыхъ силахъ мѣсцевыхъ не диво, що гадка заснованя жѣночого товариства для широкои и розумнои працѣ надъ духовымъ розбудженьемъ нашого жѣноцтва впала на дуже плѣдну рѣлю и зъ самого початку выкликала живе занятье и ентузіязмъ. — Правда, якъ всяка нова гадка, такъ и та мусѣла передъ своимъ осущеньемъ зборати не мало трудностей, перемогти недовѣріе и сумнѣвы людей неприхильныхъ або й неохѣтныхъ, — але заразъ уже перший загальний зборы нового товариства доказали наглядно, що гадка була жива и сильна и що трудности поборено.

Въ тыхъ першихъ зборахъ взяло участь 54 женщинъ, въ части мѣсцевыхъ, а въ части прибувшихъ зъ близшихъ и дальшихъ сторѣнъ галицкои Руси. Видѣли мы тамъ обѣчь молоденькихъ красавицъ такожь поважнѣ вѣкомъ и жизненнымъ досвѣдомъ панѣ, съ молодымъ жаромъ и невыгасшою щиростею принимаючихъ участь въ здвигненю нового дѣла. Зъ позамѣсцевыхъ, котрѣ не щадили труду анѣ коштѣвъ, щобы прибути на се невидане доси у насъ свято, назвемо тѣлько о. Иполита Окуневского, котрый съ своими двома дочками прибувъ вжь зъ Яворова за Коссовомъ, дальше панну Софію Окуневску зѣ Львова, паню Наталію Кобрыньску зъ Болехова, панну Іеронииу Озаркевичѣвну и паню Ольгу Озаркевичеву зъ Белелуѣ, панну Ольгу Ганкевичѣвну зъ Снятына и др. О другѣй годинѣ попольдни почали скромнѣ комнаты рускои читальнѣ заповнюватись участницями збору такъ, що швидко въ головнѣй комнатѣ не стало мѣсца и деякѣ участницѣ, а такожь мужчины зъ другои комнаты черезъ отворенѣ дверѣ приолухувались ходови нарадъ. П. Теофиль Окуневскій, господарь и основатель читальнѣ, представивъ зборови ц. к. правительственного комисаря, п. Заградника, Русина. По тѣмъ забрала голосъ панна Ничаѣвна и

Основнѣ черты внутрѣшного устрою захѣдно-рускои церкви въ XVI и XVII вѣк.

Студія Ореста Левицкого.

Религійне житье кождого народу не може розвиватися иншими дорогами, инакшими вдъ тыхъ, якими йде розвѣй прочихъ сторѣнъ его историчного житя. Давного вдеѣ и напрямы, руководячѣ въ давнѣмъ часѣ житьемъ суспѣльнымъ и политичнымъ, конечно вдбиваются въ фактахъ житя церковного. Се засада, примѣнима до исторіи кождого народу, особливо некраво потверджаеся въ минувшѣмъ житю южно-рускего племени, для котрого вѣра довгій часъ служила знаменемъ народности. Доля южно-рускои церкви була все нероздільно звязана съ долею его народности и для того епохи торжества народныхъ принципѣвъ були рѣвночасно епохами торжества церкви и на дворѣть. Аналогія тая не обмежаеся лишь единостею ихъ внѣшнои долѣ, — она може бути розширена и на внутрѣшный строѣ житя церковного и суспѣльного. Якъ звѣстно, основными чертами народного южно-рускего строю суспѣльного були все: змаганье до рѣвноправности та самоуправы и принципъ выборчій. Я хочу показати, що тіи-жь черты були основными и для внутрѣшнего церковного строю въ южнѣй, або вѣрнѣйше, южно-захѣднѣй Руси и що борѣа о охорону ихъ складае головный змѣстъ исторіи захѣдно-рускои церкви въ XVI и XVII вѣкахъ. Не буду запускатися въ подрѣбности, розкрываючи свою гадку, а подамъ лишь найзагальнѣйшій очеркъ предмету.

За-для недостачи историчныхъ свѣдоцтвъ о южно захѣднѣй Руси зъ часѣвъ XIII и першои половины XIV в., годѣ сказати щось певного о внутрѣшнѣмъ устрою тогдѣшнои южно-захѣднои церкви. Але грунуючи вдрывочній свѣдоцтва слѣдуючои за тымъ епохи, находимо, що консеквентный розвѣй организаціи церковныхъ вдносинъ не бувъ тутъ перерваный татарскимъ а потому литовскимъ завойованьемъ, але продовжався въ дусѣ тыхъ самыхъ принципѣвъ, якѣ панували ще въ старинно-рускѣмъ періодѣ. Вже въ XII—XIII вѣкахъ замѣчаемо, що выбѣръ епископѣвъ, котрый перфектно довершався соборомъ самыхъ лишь ерархѣвъ пѣдъ проводомъ митрополита и за дозволомъ великого князя, постепенно етавався дѣломъ мирянъ, представителѣвъ мѣсцевыхъ вѣрныхъ. Не кажемо вже о Новгородѣ, де выбѣръ епископѣвъ належавъ народному вѣчу, але и въ другихъ старо-рускихъ князѣветвахъ увайшло въ звычай, що по смерти або вдходѣ епископа мѣсцевый князь разомъ съ своими пѣдданными выбиравъ его наступника и посылавъ для посвященя до кіѣвского митрополита. Пѣзнѣйше въ московскѣй Руси звычай той бувъ змѣненый въ тѣмъ напрямѣ, що миранъ усунено вдъ участи въ выборѣ ерархѣвъ, — але въ южно-захѣднѣй Руси, ще до вдѣленя ея вдъ московскои митрополіи, находимо, що выбѣръ епископѣвъ довершався по переднѣйшому звычаю, с. в. не соборомъ самыхъ ерархѣвъ, але при участи княженъ, бояръ, священикѣвъ и всего „людства“ тои епархіи, для котрои выбирався архипастырь. Коли пѣзнѣйше тутъ була основана окрема митрополія, то тымъ порядкомъ довершався звычайно выбѣръ такожь кіѣвскихъ митрополитѣвъ, съ тою тѣлько рѣзницею, що въ складѣ выборцѣвъ входили князѣ, бояре и „людство“ не одноі якоись епархіи а цѣлои митрополіи. Така сама системa выбору була ужитвана до обсады и другихъ ступенѣвъ церковныхъ до низшихъ клирикѣвъ включно. Суть документальнѣ свѣдоцтва, що ще въ половинѣ XVI в. архимандритѣвъ кіѣво-печерскои и другихъ обителей выбирали не самѣ старцѣ монастырскѣ, але такожь князѣ, земяне и бояре кіѣвскои землѣ; а виленьскѣ мѣщане до часѣвъ уніи самѣ выбирали и поставляли до своихъ городскихъ церквей не тѣлько священикѣвъ, а и діяконѣвъ, уставщикѣвъ и пономарѣвъ. То само стрѣчаемо и въ другихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ южно-захѣднои Руси.

Выборча система звычайно зближая выборцѣвъ съ выбираными и творить мѣжь ними тѣсну моральну связь. Такъ було и въ тѣмъ случаю. Не складаючи окремого, замкненого въ собѣ стану а разъ-на-разъ доповняючись членами выбираными зъ-посередъ мирянъ, захѣдно-руске духовеньство XV—XVI в. жило однымъ житьемъ съ своими вѣрными, брало видну участь въ ихъ суспѣльныхъ и политичныхъ дѣлахъ и въ свою чергу не усувало мирянъ вдъ такои-жь участи въ дѣлахъ дотыкавшихъ церковнои области. Поки въ литовскѣй Руси истнували удѣльнѣ княжества, православнѣ ерархи занимали почетнѣ мѣсця въ складѣ княжихъ „радъ“; пѣзнѣйше, въ XVI в. мы бачимо ихъ членами соймѣвъ рѣжныхъ захѣдно-рускихъ земель и воеводствъ, а по змыслѣ одной грамоты короля Жигмонта I зъ 1511 року можна заключати, що православнѣ ерархи засѣдали навѣть въ генеральныхъ соймахъ великого княжества литовского. Зъ другои стороны и миряне въ той часъ глядѣли на церковнѣ дѣла якъ на щось таке, що повинно пѣдлягати нѣдѣю всѣхъ и кождого зъ членѣвъ церкви, а не самои лишь ерархіи. Оказуючи церквѣ опѣку и щедрѣ дородѣяня, свѣтскѣ люде того часу уважали своимъ правомъ берегчи церковного порядку и доброустрою, контролювати житье и дѣяльность выбираного ними духовеньства и въ загалѣ брати найдѣяльнѣйшу участь въ дѣлахъ церковныхъ. И не було случаю, щобы представителѣ церкви протестували коли противъ законности подѣбныхъ поглядѣвъ и вдносинъ, — противно, иногдѣ они самѣ допускали вмѣшуватися мирянамъ въ такѣ дѣла, котрѣ и по правиламъ церковнымъ повинни належати самѣй лишь духовнѣй власти. Доховалися документальнѣ свѣдоцтва о тѣмъ, що миряне входили въ складъ „духовныхъ судѣвъ“ не тѣлько епископскихъ, але навѣть митрополичихъ, и брали участь въ рѣшаню дѣлъ дотыкавшихъ властиво церковнои управы. Наконець миряне брали участь въ „церковныхъ соборахъ“, котрѣ звычайно були скликуванѣ рѣшати важнѣйшѣ питаня дотыкавшѣ весь литовско-рускои митрополіи. Коли въ початку XV в. въ литовскѣй Руси доврѣла гадка о необходности мати свого окремого, независимого митрополита, то великій литовскій князь Витовтъ не обмежився на вступну нараду о тѣмъ важнѣмъ дѣлѣ съ самыми епископами, але, слѣдуючи очевидно мѣсцевому звычаю, „сѣбра вси князи литовскихъ и рускихъ земель, и бояръ, и вельможъ, архимандриты же и игумены, и благоговѣйныа иноки и попы, и сихъ всѣхъ съвѣтомъ и волею и избраніемъ и хотѣніемъ“ було окончено рѣшене питанье о вдѣленю кіѣвскои митрополіи и о выборѣ митрополитомъ Григорія Цимлака. Въ тѣмъ документальнѣмъ свѣдоцтвѣ поименованый звычайный складъ захѣдно-рускихъ церковныхъ соборѣвъ, не змѣнившійся и за весь послѣдуючій часъ, съ выняткомъ лишь того, що въ кѣнци XVI в. на соборахъ являются крѣмъ

коротко здавши справу зъ дотеперѣшнихъ заходѣвъ комитету около завязани товариства, оповѣстила, що статуты товариства зостали намѣстництвомъ затверджений и що рѣчею нынѣшного збору есть уконституованье товариства и выборъ выдѣлу. По нѣй забрала голосъ панѣ Кобрыньока и въ обширнѣй промовѣ полонила цѣль и значенье жѣночого товариства, вказуючи на працѣ и заходы женщинъ въ иншихъ краяхъ Европы около выборенья для себе красшои долѣ. Перейшовши ѣтакъ до ѣтносинъ нашого краю, вказала бесѣдница попередъ всего на недостачу товарискаго житя у насъ, котрои жереломъ есть зъ одного боку ѣтъособненье мужчинъ ѣтъ женщинъ въ житю, выховану и духовыхъ интересахъ, а зъ другого боку недостача широкои освѣты мѣжъ нашими женщинами. Тѣй недостачѣ бажае запобѣгчи нове товариство съ помочею литературы, ѣтчитѣвъ и дискусій, предоставлень театральныхъ и живого примѣру. Бесѣда панѣ Кобрыньокои, выголошена поважно и перерывана частыми оплесками, выкликала загальне одушевленье и збудила у всѣхъ те переконанье, що нове товариство есть справдѣ выплывомъ нашого питомого розвою и нашихъ народныхъ потребъ, а не слѣпымъ наслѣдуваньемъ заграничнои моды, — що иниціяторки єго широко и серіозно розумѣютъ єго задачу и готовѣ серіозно та вытревало потрудитиси для єи сповненя.

По тѣй промовѣ панна Ничаѣвна перечитала (печатанй вже въ „Дѣлѣ“) статуты товариства, а по ихъ одноголоснѣмъ одобреню запросила присутнѣ участницѣ, щобы вписали свои имена на листу и зложили приписаний вкладки. Слѣдуючи тому запрошеню, зразъ таки вписались 54 панѣ въ члены нового товариства и зложили 54 зр. вкладокъ. Мѣжь тымъ кореспондентъ „Дѣла“, присутный на зборѣ, ѣтчитавъ поздоровляючѣ письма и телеграмы, котрыхъ надоспѣло 37 зъ рѣжныхъ сторѣнъ нашои Руси и котрѣ загальне выкликали одушевленье. Затымъ приступлено до выбору предсѣдательки, мѣстопредсѣдательки и 6 выдѣловыхъ. Выбору того доконано при посередництвѣ трехъ довѣреныхъ панъ, котрѣ насамперед згодилися на кандидатокъ, а ѣттакъ предложили ихъ зборови до голосованя. Выбрано на предсѣдательку паню Наталію зъ Озаркевичѣвъ Кобрыньску, на мѣстопредсѣдательку паню Аделю Желехѣвску, а на выдѣловыхъ: паню Бучиньску, паню Винницку, панну Ничаѣвну, паню Остермапову, паню Левицку и паню Порайкову. Перше засѣданье выдѣлу ѣтбулося слѣдуючого дня пѣдъ проводомъ панѣ Кобрыньокои.

На зборахъ ѣтчитано слѣдуючѣ письма и телеграмы:

1. „Всѣмъ сердечне бажаю, щобъ товариство розвивалось на користь и пышалось на славу рускаго краю и народа! Конечно, першѣ ступнѣ — трудна рѣчь, але де-жь піонерамъ не було трудно? Вѣра въ своє дѣло, въ свои силы и працю, надѣя на добрый урожай — переборютъ всѣ трудности. Вже жь не даремне наша приповѣдка говоритъ: не вважай на врожай, сѣй жито, хлѣбъ буде! Щасти-жь Боже новому товариству! Честь и слава першимъ піонерамъ!“ — Украинець зъ Кіѣва.

2. „Витаемъ Васъ сердечно, дорогѣ сестры и желаемъ Вамъ успѣха въ розпочатѣмъ дѣлѣ. Щасть Боже!“ — Товариство рускихъ дамъ у Львовѣ.

3. „Просвѣтителькамъ и заступницамъ лучшои долѣ рускаго жѣночтва най буде честь и слава!“ — Центральне товариство „Просвѣта“ у Львовѣ.

4. „Нашимъ патріотичнымъ сестрамъ сердечне помагай-Бѣгъ до нового и святого дѣла!“ — Товариство имени Шевченка у Львовѣ.

5. „Молодому товариству, що зложилося зъ нашого цвѣту для нашого розцвѣту пересылае найщирше щасть Боже — Руска Бесѣда у Львовѣ“.

6. „Съ правдивымъ одушевленьемъ шлемо Вамъ, достойнѣ роботницѣ на нивѣ народного розвою и освѣты, щирый нашь привѣтъ. Помагай Бѣгъ спасенному дѣлу! Нехай Вами завязане товариство стане храмомъ руско-украинськои дружности та братерства и тою основою, на котрѣй непоколебимо спѣчне розвѣй и семейне житье рускихъ родинъ, а съ нимъ вѣра въ свѣтлѣйшу будучнѣсть!“ — Академичне Братство у Львовѣ.

7. „Новому рускому жѣночому товариству шлемо нашь щирый привѣтъ и бажанье, щобъ оно велику задачу освѣдомленя и пѣднесеня нашого жѣночтва гарно спознало, добувалося приналежныхъ правъ и стало огнищемъ правдивои освѣты и украинськои идеѣ“. — Товариство „Січъ“ у Вѣдни.

8. Привѣтствуемо съ чувствомъ певнои радости завязокъ нашихъ Патріотокъ, засылаючи щиро-руске щасть Боже!“ — Филія общества М. Качковского въ Дрогобычи.

9. „Борѣтеся щирымъ серцемъ за правду народну та за щасливѣйшу долю Русинки-Славянки!“ — Кружокъ правникѣвъ у Львовѣ.

10. „Зборови рускихъ женщинъ-патріотокъ пересылае щире щасть Боже до подвигѣвъ на славу и благо нашои народности“ — Редакція „Дѣла“ у Львовѣ.

11. „Слава Русинкамъ! Ясный свѣточь науки, що зажегутъ руски жѣнки посередъ великои рускои семьѣ, прояснитъ затемненый горизонтъ дорогои батькѣвщины. Настане ясный, свѣтлый день незаходимого сонця правды, волѣ и долѣ рускаго народа. Сердечный привѣтъ и глубокій поклѣнъ всѣмъ участницамъ збору“. — Руски богословы львѣвскій.

12. „Ключь до кивота народныхъ святощѣвъ въ рукахъ жѣночихъ. Бережѣмъ ихъ и хоронѣмъ, та помагаймо нашимъ братамъ роздувати огонь патріотизму и ширити свѣтло просвѣты народнои. Прочь съ тымъ, що чуже а не наше, хоть-бы намъ его подавано съ усмѣхомъ на лици и съ дарами въ рукахъ. Мы не оглядаемось нѣ на захѣдъ нѣ на всхѣдъ, але нема цѣны, за котру-бъ мы ѣтступили ѣтъ задачѣ, яку вложила на насъ Русь-Украина. Напередъ, старшій сестрицѣ! Мы небавомъ за Вами!“ Руски ученицѣ женьскои семинаріи у Львовѣ.

13. „Загальному зборови товариства рускихъ женщинъ щирый привѣтъ и сердечне помагай-Бѣгъ на новѣй нивѣ плеканя рѣдного слова передайте ѣтъ — Травницкихъ Русинѣвъ въ Босніи.“

14. „Свѣтлому зборови шлемъ щирый сердечный привѣтъ. Дай Боже, щобы Вашь починъ знайшовъ ѣтгомонъ, и дѣло Ваше загрѣло кождого до невтомимои працѣ на добро рѣдного народа!“ — Молодѣжь рускои гимназіи у Львовѣ.

13. „Серце радѣстно рвеся на вѣсть, що руски женщины связались въ многонадѣйне товариство дѣйстно рускихъ женщинъ. Съ рускою женщиною, якъ съ розумною помѣчницею мужа въ народныхъ справахъ не числився доси нѣхто. Женщина бо не понимаюча интересѣвъ своеи ѣтчины, не любляча красоты рѣдного слова, не знаюча богатства рѣдноп литературы, не читаюча газетъ и книжокъ въ рѣднѣмъ языцѣ та въ загалѣ не интересуючася нѣ наукою нѣ поезіею, — женщина не шукаюча поученя, пѣдвышеня и укрѣпленя для трудѣвъ высокого свого званя, не може влити въ серця сынѣвъ и дочокъ тои любви къ ѣтчинѣ, яка спонукуе до розумнои дѣяльности на рѣжныхъ заговахъ рускои нивы та яка запалюе молоденьку рѣдню до всего краснаго, честнаго и похвалы достойнаго. Часъ вже, щобы руска женщина була и рускою матерею воспитателькою съ рускимъ молитвенникомъ въ рукахъ, съ рускою газетою и книжкою въ хатѣ, съ рускимъ словомъ въ устахъ, съ рускимъ серцемъ въ груди! Тожь до честного и розумного дѣла, Высокоповажнѣ рѣдни сестрички и донечки, а усмѣхнесь рѣдна мати, заплакана мати!“ — Редакція „Шкѣльнои часописи“.

14. „Працюйте, якъ загадали, а Богъ Вамъ допоможе!“ — Русинки Бережаньскѣ.

15. „Боже Вамъ помагай, славнѣ сестры що й самѣ беретеся до обробку нашои жѣночои царины! Повнѣйшою струею поплыне ѣтъ тепер просвѣта народна, а основа до ѣтродженя народа стане мовь камѣнь тверда.“ — Женщины Коломыйскѣ.

16. „Честь Вамъ, рускѣ патріотки, що пѣдняли красну, велику гадку — ширити просвѣту и будити народного духа межи рускимъ жѣноцтвомъ, дѣлати для просвѣты и словесности въ честь и славу нашои Руси!“ — Русины и Русинки Дрогобыцкѣ.

17. „Щасть Боже подругамъ вѣбравшимъся до народного дѣла засылаютъ — Сестры зъ Косоова“.

18. „И мы нынѣ духомъ съ Вами, лучимо нашѣ голосы съ Вашими.“ — Жовтанецкѣ Русинки.

19. „Помагай-Богъ Вамъ, сестрицѣ! Орѣтъ свѣй перелѣгъ — убогу ниву, та сѣйте слово! Добрѣ жнива колись-то будутъ!“ — Жовтанецкѣ Русины.

20. „Слава, слава, слава Вамъ першимъ, що заговорилисьте именемъ рускихъ женщинъ! Цѣль сего нового товариства и задачѣ его дуже важнѣ. Найперша задача та, щобы рускѣ женщины полюбили передъ всѣмъ свѣй рѣдный языкъ, нимъ гордились и всюды величались; друга, щобы рускѣ женщины були завсѣгды и всюды добрыми Русинками, а то Русинками-обывательками, Русинками-женами, Русинками-господинями, Русинками-матерями, Русинками-дѣвицями!“ — Юлія Врецьона у Львовѣ.

21. „Сочуствуючи благородному соединеню умныхъ женскихъ силъ для пѣднесеня рускаго жѣноцтва на святѣй Руси нашѣй до поважного дѣятельного становиска, призваньемъ народнымъ ему принадлежного, препочтительно поздоровляемъ патріотичнѣ перши загальнѣ зборы Вашѣ и соединяемся съ Вами!“ — Сабина Витошиньска и Евфрозина Витошиньска въ Делятинѣ.

22. „Збранныхъ сестеръ надъ Быстрицею здоровитъ Стефанія Высочаньска зъ Гвинянъ.“

23. „Высокопочитанымъ сестрамъ збранымъ днесь надъ Быстрицею пересылае щиросердечне поздоровленье Антонина Пачовска зъ Черницѣ.“

24. „Любовь для Руси-Украины вяже насъ Русинокъ въ одну спѣльну, велику родину. Я съ Вами!“ Иванна Ступницка въ Коломыи.

25. „Розвиваючи Вашѣ и такъ уже свѣтлѣ черты серця и душѣ пѣднесете рускѣ женщины въ рѣвень народныхъ идеалѣвъ, а въ серцяхъ рѣвнодушныхъ выкрешете любовь и посвященье для народа. Щасть Вамъ Боже!“ Борковска, Савицка, Березиньска, Борковскій, Кульчицкій, Савицкій, Чапельскій въ Схѣдн..ци.

26. „И мы дѣйдемъ ще колись до добра. Помагай Богъ! Духово съ Вами.“ Пѣдлашецка зъ Монастырискъ.

27. „Слава, слава Вамъ, вѣрнѣ доньки безталанноп матери Руси! Честь Вамъ, Высокоповажанѣ сестры, що голосомъ Вашимъ будите руске жѣноцтво зъ вѣкового сну, та примѣромъ указуете ему дорогу, по якѣй бы ступаючи принесло користь ѣтчинѣ та заслужило собѣ на повну честь и поважанье суспѣльности.“ — Олена Свѣтенька зъ Кобыловолокъ.

28. „Щасть Боже Вамъ, дорогѣ сестрицѣ къ новому а такъ пожиточному и потрѣбному на сей часъ дѣлу!“ — Іосифа Борачокъ зъ Гвѣздца.

29. „Щире помагай Богъ Вамъ до заходѣвъ для образованя рускаго жѣноцтва. Мы думкою съ Вами, приступаемъ до спѣльнои працѣ яко члены.“ — Евгенія Барвѣньска, Емилія Левицка, Амалія Лучакѣвска, Емилія Рудницка, Емилія Кочеркевичь, Марія Лавровска, Матильда Левицка, Іосифа Мацѣлиньска, В. Гладышовска, Михайлина Шеховичь.

30. „Бажаючи Вамъ якъ найкрасшого успѣха въ розпочатѣмъ дѣлѣ засылаемо Вамъ сердечне щасть Боже!“ — Русины и Русинки Стрыйскѣ.

31. „Желаемъ найлучшого успѣха въ намѣренѣмъ дѣлѣ и заявляемъ наше приступленье до рускаго жѣночого товариства въ Станиславовѣ.“ — Іосифа и Марія Рожанковскѣ.

32. „Важный нынѣшный день для Руси. Ряды народныхъ роботниковъ збѣльшаются патріотичными жѣнками. Нехай-же розпочате Вами дѣло принесе богатѣ плоды и вблизитъ часъ, въ котрѣмъ жѣнка стане свободнымъ членомъ громады!“ — Василь Полянськѣй, референтъ академичного вѣча въ справѣ жѣночои освѣты (у Вѣдни).

33. „Сердечный привѣтъ, щасть Боже! шлемъ ново завязавшомуся, довго ожиданому товариству и вступаемъ въ члены тогожь.“ Гальшка Гузарова, Клементина Клосевичь, Павлина Громадкова. Ольга Красицка, Марія и Леонтина Збудовскѣ, Марія Клосевичь, Марія Новосадъ, Олена и Евгенія Дудыкевичь.

34. „Слава и честь Вамъ, рускѣ патріотки!— Струтиньскій, адъюнктъ судовый въ Вісоко въ Босніи.

35. „Щасливого и для Руси пожаточного розвою желае товариству рускихъ женщинъ читальня Скалы.“ — Костецкій, Лотоцкій.

36. „Першому вѣчу рускихъ женщинъ шлютъ братне поздоровленье съ окликомъ: Щасть Боже! Пресвитеры: Михайло Свѣтенькій, Северинъ Борачокъ, Володимиръ Поховскій, Стефанъ Высочаньскій, Иларій Пачовскій, Иванъ Майковскій, Дмитро Ксьонжекъ, Омелянъ Дудрович, Иванъ Колянковскій, Левъ Чемериньскій Микола Любинецкій, Иванъ Топольницкій, Микола Поздерко, Григорій Грушка, Микола Котлярчукъ, Климентій Росницкій, Иванъ Устіновичь, Володимиръ Борисевичь, Иванъ Михайловичь, Володимиръ Сойка, Иванъ Залескій, Теодоръ Мурдзакъ, Евгеній Индишевскій, Томкевичь, Николай Демчишинъ, Діонизій Свистунъ, Левъ Фицаловичь, Иванъ Болругъ, Григорій Рыбчакъ, Онуфрій Вергунъ, Илія Котѣвъ, Юлій Галькевичь.

37. „Не крикъ, не слѣзы, а невпинна громадска праця, кровавый пѣтъ двигне насъ посередъ людскости и поведе пѣдъ всесвѣтлый праноръ свѣтлои волѣ. Честь Русинкамъ, що лучатся до праведнои роботы!“ — Гамалія у Львовѣ.

Наши кривды въ школахъ.

(Постояна рубрика).

Въ Выбранѣвцѣ, малѣмъ мѣсточку, бобрецкого повѣта, ходитъ до школы **180** рускихъ, 38 польскихъ и 45 жидѣвскихъ дѣтей, — а мимо того выкладовымъ языкомъ въ тѣй школѣ есть языкъ п о л ь с к і й! Для чіихъ то красныхъ очей?

Въ Брынцяхъ, часто-рускѣмъ селѣ того-жь повѣта ходятъ до школы с а м і й р у с к і й дѣти. Мимо то выкладався тамъ вся наука по п о л ь с к и ще ѣтъ того часу, коли тамъ школою управлявъ якійсь повстанець, учитель-патріотникъ. Сваволи одного учителя-полонизатора осталась тамъ для его наслѣдникѣвъ закономъ! Де-жь вы, громадскѣ Рады подѣлися съ вашими провѣдниками, що розумною ухвалою и ей выконаньемъ не постаралися до теперь усунути тое непедагогичне лихо, яке практикуесь у насъ загально на користь науки и выхованя въ рѣднѣмъ матернѣмъ языцѣ. Чи думаете, що намъ поможе хто, коли собѣ самѣ не помагаете? Не вабувайте братя, що якъ будете дбати, — такъ будете мати. Чи мѣжь вами нема вже розумныхъ людей, котрѣ-бы могли бачити, до чого довести васъ хотятъ тѣ, що таке дѣло у васъ задумали и продовжаютъ? Чи-жь не громадска рада рѣшае нынѣ, котрый зъ краевыхъ наукѣвъ мае бути выкладовымъ. А припустѣмъ, що одна громадска рада зробила все, — то друга рада повинна се зло направити для загального добра и пожитку громады. Опамятайтеся та уважайте, по що есте радою въ громадѣ!

Х.

ДОПИСИ.

Зъ пѣдъ Долины.

(*Посвященье каплицѣ перенесеня мощей св. Николая въ Спасѣ. Отверезенье народа. Читальня. Богатство церкви спаской. Церковь на Пѣдсухѣмъ.*) Дня 22 м. падолиста с. р. ѣтбулося торжественне посвященье каплицѣ въ Спасѣ. Актъ посвященя совершивъ Впр. о. деканъ перегиньскій, Левъ Левицкій, пар. Княжѣвского при содѣйствѣ мѣсцевого священника о. Ивана Головкевича. Каплицю поставивъ честный Николай Бѣланъ, господарь зъ Спаса, человѣкъ дуже жертволюбивый, патріотичный, а при тѣмъ дуже щирый для бѣдныхъ. Онъ то постарався о желѣзный хорошій хрестъ яко памятку знесеня панщины, ѣнъ дававъ и дае значній лепты на прикрашенье церкви, ѣнъ яко членъ мѣсцевои рады шкѣльнои енергично займаеся школою, на кожде вѣче ѣздивъ до Львова, и де его покличе голосъ матери-Руси — ѣнъ першій тамъ есть. На торжествѣ въ Спасѣ помимо великои студени видѣли мы селянъ зъ дооколичныхъ селъ, якъ: зъ Струтына выжного, Ясенѣвця, Княжѣвского, Янѣвки, Погорѣльця, Пѣдсухого, зъ Луговъ, зъ Дубшары, Суходолу, Ихемя, Лопянки, Грабова и пр. Но укѣнченѣмъ священнодѣйствѣ фундаторъ каплицѣ запросивъ до себе Всч. отцѣвъ, мѣсцеву интелигенцію и весь народъ на угощенье.

Всего того передъ 13 роками въ Спасѣ не було! Въ той часъ народъ тутешный любувався въ парусѣ, бували онарки та бѣйки по дорозѣ, народъ въ лахманахъ сидѣвъ коло печи жидѣвки... Ажь об..явъ тое замизероване стадо добрый пастырь о. Иванъ Головкевичь. До тутешнои парохіи належатъ приселка: Погорѣлець, Пѣдсухе, и невеличке село Луги, маюче репрезентацію громадску. О. И. Головкевичь обнявши урядъ приходскій поставивъ собѣ задачею: ѣтвести народъ ѣтъ піятики, отверезити его, призвычаѣти до працѣ и доброго обходу съ рѣлею та худобою, щобы тымъ чиномъ прійшовъ до лучшого стану матеріяльного. Потѣмъ добрый пастырь задумавъ постаратися о прикрашенье церкви. И Всевышній допомѣгъ ему. Насамперед поле ерекціональне, запустошене, лежаче майже облогомъ, почавъ раціонально справляти, — а народъ собѣ за нимъ. На всякихъ „оказіяхъ“, на комашнахъ, обѣдахъ нашь о. Иванъ бувъ все съ книжкою въ рукѣ и читавъ людямъ. Народъ его дуже полюбивъ и почавъ слухати. Въ кѣлька лѣтъ бувъ уже поступъ дуже великій. На пустарахъ царина чудна, домъ Божій прикрашеный богато, аппаратура пребогата, братство церковне зложене съ самыхъ тверезыхъ людей, народъ на лици веселый, спокѣйный. Приселокъ Пѣдсухе ѣтдаленый майже на годину ходу ѣтъ Спаса. О. Ив. Головкевичь добачивъ тую невыгоду своихъ парохіянъ, кинувся мѣжь добрыхъ людей съ теплымъ словомъ — и вже въ 1880 році на пречудовѣй горѣ на Пѣдсухѣмъ сіяла своею красою церковця Рожд. Пр. Богородицѣ и того року була посвящена деканомъ о. Кобриньскимъ. Сей храмъ належитъ до найкрасшихъ церквей въ нашѣй Верховинѣ. Коли почувъ зъ газетъ нашь енергичный о. Головкевичь, що ту и тамъ ѣткрываютъ читальнѣ, — ѣнъ постарався о затвердженье статутѣвъ читальнѣ и 1882 року наступило ѣткрытье читальнѣ. Такожь честный нашь Николай Бѣланъ, фундаторъ новосвященои каплицѣ, пѣшовъ за голосомъ своего доброго примѣрного и трудолюбивого пастыря, о. И. Головкевича.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ рады державной.*) Дня 5 м. с. грудня прійшли пѣдъ дискусію палаты посольскои звѣстнѣ предложеня правительства. Дискусія велася спокѣйно, бо опозиція не маха на разѣ охоты выступити съ критикою внесень, стоячихъ на дневнѣмъ порядку, хочь межи ними були и такѣ (якъ пр. предложенье о продовженю суспензіи судовъ приложныхъ въ округахъ судовыхъ вѣденьскѣмъ и корнайбургскѣмъ и о розширеню сеи мѣры на округъ судовый Винеръ-Найштадъ), що могли выкликати протестъ либеральныхъ заступниковъ интересованои людности. Опозиція хоче, здаеся, заждати, якъ правительство буде ее предложенье мотивувати въ комисіи и оперти свою критику на даныхъ, предложеныхъ правительствомъ. — Выемокъ становитъ ту предложенье о продовженю закона, признаючого увлекщени при будовѣ

желѣзниць локальныхъ. — Позаякъ пôсля сего закона правительству признано право и удѣлено ему повномочіе опускати податки, то партія опозиційна, выходячи зъ того становища, що законъ ограничае права парляменту а властиво переливае ôй права на правительство, выступила черезъ пос. Найвирта съ жаданьемъ, щобы комисія желѣзнича провѣрила передъ всѣмъ, чи правительство не переступило границь даныхъ ему повномочій и щобы зô взгляду на то трактувала въ звязи съ сею справою его внесенье въ дѣлѣ желѣзницѣ Сктъ Пельтенъ-Тульнъ. — Кромѣ Найвирта говоривъ ще въ тôй справѣ пос. Леблихъ домагаючися доповненя закона о локальныхъ желѣзницяхъ, пôсля чого палата предложенье правительства переказала желѣзничôй комисіи. — Оттакъ слѣдувавъ проектъ закона о установленю фиденкомису Чарковскихъ, котрый принято безъ дискусіи. — Надъ такимъ самымъ предложеньемъ въ справѣ фиденкомису Юрія кн. Лобковица вывязалася довша дискусія, въ котрôй забирали голосъ послы Гербстъ и Менгеръ противъ предложеню. Послѣдный выказувавъ згубнôсть фиденкомисôвъ въ ôтношеню економичнôмъ и вказувавъ на то, що черезъ фиденкомисы тратитъ много скарбъ державный. Хто хоче пôддержувати фиденкомисы, повиненъ-бы що найменше наложити на нихъ обовязокъ оплачувания екивалеенту за то, що скарбъ державный тратитъ на належитостяхъ ôтъ змѣны власности, котрâ хлопъ завсѣгды муситъ платити. — По промовѣ справозданця дра Жака рѣшила палата въ именнôмъ голосованю взати проектъ пôдъ спеціяльну дискусію, а позаякъ въ спеціяльнôй дебатѣ нѣхто не забиравъ голосу, принято предложенье. — Слѣдуюче засѣданье ôтбулось вô вторникъ дня 9 н. с. грудня.

(*Ювилей ческои академіи наукъ.*) Ческа академія наукъ ôтбула дня 6 н. с. грудня торжественный зборъ за для сбходу ювилея столѣтного свого существованя. На зборѣ були присутнй репрезентанты властей и численнй делегаты заѣсцевыхъ корпорацій. Зборъ ôткрывъ предсѣдатель Иречекъ въ ческôмъ и нѣмецкôмъ языцѣ. По поводу сего ювилея жертвувала якась незвѣстна личнôсть 20.000 зр. на научнй цѣли.

(*Депутація моравскихъ судовыхъ асекультантôвъ.*) Якъ звѣстно, станъ судейскій въ Австріи сотъ въ порôвнаню съ другими станами урядничами, до котрыхъ доходится черезъ тй самй студія уполѣдженый, а якъ зъ одной стороны независимôсть судіи загарантована основными законами, заохочуе многихъ людей глядѣти въ судовництвѣ хлѣба, то зъ другои стороны ôтношеня службовй (по части и черезъ конкуренцію) лихй до того, що молодець, посватившійся сему званю, мусятъ 4 роки працювати безплатно, поки не получитъ першу лиху запомогу въ сумѣ 500 зр. а. в. на рôкъ. — Послѣдными часами зачинаютъ отже интересованй що разъ то енергичнѣйше допоминатися приналежныхъ собѣ правъ и высылаютъ до правительства и до парламенту петиціи въ дѣлѣ получшеня своеи долѣ. — Авскультанты въ Моравіи рѣшили выслати въ тôй цѣли депутацію, котра сими днями була въ Вѣдни на авдіенціи у министра справедливости. Дръ Пражакъ обѣщивъ депутаціи, що желаня, высказанй депутаціею, будутъ о сколько можна, увзглядненй.

(*Рочинецъ до закрытя рады державнои.*) Пôсля информацій „Fremdenblatt-a“ хоче правительство закрыти раду державну въ кождôмъ случаю передъ Великоднемъ. Тая сама газета довѣдуеся, що на регуляцію рѣкъ въ Галичинѣ мае правительство зажадати пôвъ миліона додаткового кредиту.

(*Австро угорска конференція цлова*) перервала на разѣ свои засѣдання, а репрезентантъ Угорщины поѣхавъ до П-шту, щобы вложити своему правительству справозданье о станѣ дотеперѣшныхъ пертрактацій а заразомъ засягнути информацій що до дальшахъ нарадъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. Въ африканьскôй конференціи настала теперь критична хвиля. Справа розширеня неутральности торговельнои на кôтлину надъ Конгомъ въ тôмъ розмѣрѣ, якъ ей означала конференція, повинна-бы допускати, що всѣ интересованй стороны отже и Франція и межинародне тов. африканьске не годятся. Тогды однакожъ треба-бы товариство африканьске яко признане всѣми державами призвати на конференцію и жадати знову поруки ôтъ него. Тымъ часомъ показуеся, що Англія не хоче признати се товариство за законне, зъ чого знову выходятъ трудности для конференціи. Такъ само маеся справа зъ областями надъ Нѣгромъ; Англія постановила и тутъ не допустити до згоды. Рôвночасно доносятъ зъ Лондону, що въ египетскôй справѣ наступило мале зближеньеся Англіи до Нѣмеччины. Зъ сего выходитъ отже, що бодай чи не ведутся теперь якй переговоры о ôтновѣдну компензату. Цѣла справа есть однакожъ доси такъ темна, що годѣ въ нѣй теперь выслѣдити правды. — Пруськй министры Путткамеръ, Люціусъ, Гослеръ и Гацфельдъ зôстали яко пруськй повномочники покликанй до рады звязковои; кн. Бисмаркъ осягнувъ отже те, чого вже давно бажавъ т. е. тѣсного сполученя пруського министерства съ радою звязковою. Снмъ такожъ пояснялся, для чого при выборахъ до парламенту ôй министри не хотѣли принити предложеныхъ имъ мандатôвъ. — Намѣстникъ Альзациі и Лотарингіи ген. Мантайфель бувъ сими днями въ Берлинѣ и просивъ цѣсаря о димисію, цѣсарь однакожъ сеи димисіи не принявъ, хочь Мантайфель заявивъ, що въ бюрократичный способъ не умѣе краемъ управляти. — Парляментъ нѣмецкій, якъ здаеся, не буде сеи сесіи довго займатися справами реформы соціяльнои. Що найбôльше, то може прійде пôдъ обраду лишь справа касъ для хорыхъ и законъ о забезпеченю на случай нещастя. Всѣ прочй справы соціяльнои реформы будутъ ôтложенй на слѣдуючу сесію.

Франція. Сенатъ принявъ всѣ артикулы реформы выборчои пôсля внесень комисіи, а ôттакъ 136 голосами противъ 24 цѣлый проектъ закона. — Въ палатѣ послôвъ зажадавъ посолъ Льенеръ внесеня буджету нѣроисповѣдань. Епископъ Френель доказувавъ, що палата не мае до сего права и що принятье сего внесеня значилобы внесенье конкордату. Палата приняла першій артикулъ сего внесеня и помимо опозиціи министра вѣроисповѣдань ухвалила предложити черезъ комисію редукцію платнѣ епископôвъ. — Всѣ бôльшй мѣста французкій протестуютъ енергично противъ заведеню мыта ôтъ збôжа. Що дня надходятъ такожъ протесты ôтъ палатъ торговельныхъ, товариствъ и бôльшихъ домôвъ торговельныхъ противъ пôдвышеню мыта ôтъ збôжа. — Въ суботу вечеромъ мусѣли органы полиційнй здирати плякаты оголошуючй зборы роботниковъ въ Бельвиль. Оголошени ôй оповѣщали, що ôтбудеся нарада надъ пытаньемъ, чи ôтповѣдно було бы зробити велику демонстрацію, зобравшися великими масами передъ палатою елисейскою. Въ недѣлю знôвъ ôтбулися зборы роботниковъ, зостаючихъ безъ роботы въ сали Фавіе, при чôмъ прійшло навѣть до бôйки. Пôдъ конецъ зборôвъ наставъ однакожъ спокôй, а на улици не було жадной демонстрацій.

Англія. Обѣ палаты парляменту предложивши до королевскои санкціи биль реформы, ôтречились аж до 19 лютого слѣдуючого року. — Хиньскій посолъ въ Лондонѣ маркграфъ Тсенгъ вручивъ лордови Гранвилль новй предложеня, пôсля котрыхъ Хины хотѣли-бы заключити миръ съ Францією. Посередництво Англіи отже розпочалось вже офиціально. Гранвилль заявивъ Вадингтонова, що посередництво те може довести до добрыхъ успѣхôвъ. Межи Гранвиллемъ а французкимъ посломъ стала угода, що Вадингтонъ пôйде самъ до Парижа, щобы тамъ конферувати съ Ферримъ въ справѣ єгипетскôй. Англія хоче знати бажаня и пропозиціи Франціи въ справѣ Єгипту, лишь щобы тй пропозиціи не содержали нового заведеня контролѣ обохъ державъ. — Зъ нѣмецкого посольства въ Лондонѣ заперечуютъ, будьто бы кн. Бисмаркъ заохочувавъ Францію до опору противъ предложенямъ Англіи. Порта постановила высказати свои погляды на предложеня Англіи доперва тогды, коли ôтновѣдятъ на нихъ всѣ державы.

Италія. Пôсля „Voce della Verita“ постановило италійске правительство отарatися всѣми силами при першôй лѣпшôй случайности набути посѣлости на заходнôмъ побережу Африки, однакожъ лишь такй, котрй вже зъ горы выключаютъ якій небудь конфликтъ съ другими державами. — До берлиньскихъ газетъ доносятъ, що папа приготовуе енцыклику противъ проектови закона о розводѣ супружествъ, предложеному вже италійскому парляментови.

Румунія. Обѣ палаты румуньскій выбранй на основѣ новыхъ законôвъ выборчихъ зобрался вже на нарады. Въ виду сего кабинетъ Браціана подався дня 7 с. м. до димисіи, а то именно для того, щобы — якъ вже давнѣйше буде постановлено — дати способôность до зложеня нового кабинету въ дусѣ бôльшости парляментарнои. Президенты обохъ палатъ просили ôттакъ короля именемъ большости, щобы поручивъ Браціянови утвореньe нового кабинету, такъ якъ ôнъ есть ихъ мужемъ довѣря. Король згодився бувъ зъ разу на се и Браціяно ставъ переговорювати съ проводирями партіи молодыхъ консерватистôвъ, съ Маіорескомъ и Карпомъ, щобы ихъ позискати для нового кабинету. Декотрй газеты румуньскій повитали сю змѣну дуже радо, позаякъ думаютъ, що партія молодыхъ консерватистôвъ мае не лишь ôтповѣднй здôбности, але такожъ и досить самостôйности, щобы ставити въ новôмъ кабинетѣ президентови министрôвъ ôтповѣдну опозицію. Король видко надумався пôзнѣйше инакше, бо порадившись съ обома президентами палатъ не принявъ димисіи кабинету. Обѣ палаты приняли се выступленье короля дуже прихильно.

Греція. Мы вже згадували свого часу, що мѣжь Грецією а Австрією настали въ послѣдныхъ часахъ дуже дружнй ôтношеня, котрй насампередъ въ тôмъ обявились, що обѣ державы постановили заключати угоду торговельну рôвно користну для обохъ сторонъ интересованыхъ. Дальшою илюстрацією сихъ дружныхъ ôтношень Греціи до Австріи есть позволенье, яке давъ недавно министеръ дѣлъ заграничныхъ Контоставлосъ въ справѣ сеи угоды, котра теперь що находится лишь въ стадіюмъ проекту. Контоставлось сказавъ мѣжь прочимъ: „Якъ-бы оно и не було, хочь-бы лишь розходилося о яку надѣю або яке бажанье и хочь якъ они були бы слабй и далекй, то всежь такй видится менѣ, що мы, коли они походятъ лишь ôтъ такои держави якъ Австрія, котрои сила и важнôсть не дается заперечити, повинни принати ихъ съ готовостею и радостею, ба, скажу навѣть съ вдячностею. Се наказуе намъ не лишь самъ хосенъ, якій мы бы мали на будучнôсть для защиты и забезпеченя нашихъ интересôвъ, але такожъ честь и то особливо честь, яка-бы намъ зъ сего выйшла а ôттакъ такожъ и реальна корысть, котра лежитъ въ признаню нашого значеня, хочь и якъ-бы оно було, мале черезъ могучу державу. Що до мене, то я певный того и можу о тôмъ запевнити такожъ и палату, що причиною, для чого австрійско-угороке правительство оказуе Греціи свою прихильнôсть и признае ёй значенье, есть головно лишь то переконанье, до якого прійшло се правительство зъ занятого становища и заявленя елленьского правительства а именно: що оно сильно постановило не допускати до всякого замѣшаня въ справѣ оріентальнôй и старатися удержати на всходѣ теперѣшный status quo, чого правительство елленьске таки щиро и зъ переконаня бажае и щô щиро и съ переконаньемъ буде старалось перевести. На кождый случай може повважаный интерпелянтъ (пос. Зимпулосъ зъ опозиціи) бути певный, що мы нѣколи не причинимось до уменшеня або ослабленя нашихъ незадавненыхъ правъ народныхъ и що мы не дамо собѣ ôтнати або обмежити свободу дѣланя на шкоду сихъ незадавненыхъ правъ народныхъ“. Ся ôтповѣдь министра зробила такъ въ парляментѣ якъ и въ цѣлôй Греціи велике враженье и выкликала загальне вдоволенье. До сего мусимо ще додати, що теперѣшне министерство грецке есть дуже сильне и мае бôльшôсть 50 голосôвъ а опозиція або радше фракція, стоячи пôдъ проводомъ Деліанса не въ силѣ нѣчого вдѣяти и лишь ôтъ часу до часу стараесъ выкликувати сварнѣ въ парляментѣ. При новыхъ выборахъ — якъ дѣло теперь стоитъ — опозиція отратила-бы ще и се мале значенье, яке теперь мае.

НОВИНКИ.

— **Выборы до рады державнои** — якъ догадуеся вѣденьскій дописователь „Czas-у“ — ôтбудутся съ початкомъ червня слѣдуючого року. Мы зъ своеи стороны скажемо, що се речинець не зовсѣмъ певный; выборы можутъ ôтбутися и скорше, адлятого намъ Русинамъ треба якъ найскорше розвивати дѣяльнôсть по цѣлôмъ краю, щобы, якъ насъ выборы швидше захопятъ, не було за пôзно.

— **„Общe рôльничо-кредитне Заведенье“** зачинитъ свое щаднича бюро на днѣ ôтъ 24 до 31 л. грудня с. р. включно, а то зъ тои причины, що въ тыхъ дняхъ ôтбуватися будутъ обрахунки. Въ тій днѣ не будутся вкладки анѣ принимати, анѣ выплачувати.

— **Сенатъ львôвского университету** — якъ доноситъ „Н. Прол.“ — ôткинувъ просьбу Выдѣлу „Академическаго Кружка“ о позволенье устроити концертовый вечеръ въ дохôдъ артистки руской сцены п-ѣ Стефураковои. Сенатъ заявивъ, що „цѣль вечера не (?!) годится съ обсягомъ дозволеной дѣяльности академичныхъ товариствъ“. Рôвночасно сенатъ загрозивъ Выдѣлови „Академ. Кружка“, що коли на будуще не буде писати своихъ подань въ однôмъ зъ языковъ краевыхъ, — то зовсѣмъ не буде ихъ приймати. — Замѣсть „Акад. Кружка“ устроенъемъ завтрѣшного концерту займеся „Руске касино“. Въ концертѣ возьмутъ участь знаменитй силы, якъ пп. Л. Марекъ, Тибергъ и Борковскій. Початокъ о год. 7½ вечеромъ. Можна надѣятись, що благородна цѣль концерту згромадитъ якъ найчисленнѣйше руску публичнôсть Львова.

— **Въ Самборѣ** ôтбудеся завтра, 12 л. грудня, о годинѣ 1 по полудни загальный зборъ членôвъ „Руской Бесѣды“ въ комнатахъ товариства.

— **Намѣстникъ п. Залеский** и маршалокъ дръ Зыблikевичъ вернули вже вô второкъ зъ Вѣдня до Львова.

— **На бенефисъ п. Костя Пôдвысоцкого** дане буде въ суботу, дня 13 л. грудня, представленье театральне въ Перемышли, де теперь гоститъ нашъ руско-народный театръ. Отогравъ будутъ дѣ штуки: оперетка Лисенка „Чорноморцѣ“ и комедія „Ôнъ не заздрôстный“. Сподѣваемося, що руска публика зъ П-ремышля и окрестности, котра мусѣла вже пôзнати и оцѣнити талантъ, працю и посвященье п. К. Пôдвысоцкого, яко артиста нашои сцены, заявитъ ему повну свою признательность черезъ найчисленнѣйшу участь на его бенефисовôмъ представленю.

— **Альбаньскій епископъ** Францъ Мальчиньскій, холмскій емигрантъ, приѣхавъ минувшои недѣлѣ до Львова и проживае тутъ у своеи сестры п. Крипякевичевои, вдовы по холмскôмъ священику. Еп. Мальчиньскій заинтересувався очевидно дуже нашими гр.-кат. церквами, бо бувъ вже въ св. Юрѣ, а такожъ въ духовнôй семинаріи, де яко епископъ и священикъ съ вусами выкликавъ маленьку сензацію. Въ семинаріи опроваджувавъ его о. ректоръ. Еп. Мальчиньскій розмовлявъ лишь по польски.

— **Финансова операція чи реанція?** Передъ кôлькома днями появилася въ газетахъ вѣдомôсть, будьтобы министерство просвѣты задумало пôдвышити въ середныхъ школахъ оплату школьну або т. з. дидактрумъ, а то въ низшихъ класахъ гимназій на 20 зр. а въ высшихъ на 24 зр. на куроъ. Мы ще не могли стверднти автентичности сеи вѣсти, но приневолений вже сьомо сконстатувати велике занепокоенье, яке она выкликала въ широкихъ кругахъ бѣднѣйшои верствы жителѣвъ. Хто знае, въ якихъ условіяхъ велика часть ученикôвъ гимназіяльныхъ въ нашôмъ краю посѣщае школу, хто приглянувся житю ихъ въ близька, той легко зрозумѣе, що пôдвышенье оплаты школьнои, и то пôдвышенье до такои значноі сумы — значитъ въ результатѣ стôлько, що заниненье значнôй части молодцѣвъ ворôтъ до свитыні науки. Що мало-бы оправдати таке зарядженье, — годѣ справдѣ ôтгадати. Може бути, що дотычна власть бажала-бы пôднести въ такій способôбъ приходы свого етату, а може бути, що се обчислено на те, щобы науку зробити приступною лишь самымъ упривилеёванымъ клясамъ...

— **На розкопы пôдъ Галичемъ** вызначивъ выдѣлъ краевый по одержаню справозданя комисіи архе ологичнои суму 1500 зр.; що же до ухваленои соймомъ сумы 4.500 зр. на реставрацію городскои церкви въ Галичи, то выдѣлъ зажадавъ насампередъ предложеня собѣ плянy реставрацій, по чѣмъ доперва выплатитъ вызначену на се суму.

— **Зъ судовои салѣ.** Недавно ôтбувся передъ судіями приснжными у Львовѣ прасовый процесъ звѣстного гр. Ант. Голѣвского противъ Яна Гнѣвоша, редактора „Стражницы и Штандару“ о насилле публичне, сповнене черезъ грозьбу въ газетѣ. П. Гнѣвошъ загрозивъ гр. Голѣвскому, що нехай отережеся его вишневои палицѣ. Присяжнй выдали вердиктъ, уневинняючій п. Гнѣвоша ôтъ закиненого ему злочинôства. — Минувшого тыждня провадився у Львовѣ передъ судіями присяглыми процесъ противъ п. Жака, начальника львôвского цеху столярского, о сироневѣренье, крадѣжъ и обманьство. Жакъ мавъ у себе перехованй цеховй касы майстрôвъ и челядниковъ столярскихъ и обкрадавъ ихъ, а кромѣ того фалшувавъ пôдписы на векслихъ и дававъ есконтувати въ банкахъ львôвскихъ. Мѣжь иншимъ покривдивъ такожъ наше „Обще рôльничо-кредитне Заведенье“. Дня 2 черня с. р., коли то Заведенье було вже въ дуже критичнôмъ положеню и вѣрителямъ вже невыплачувало, оно есконтувало Жакови сфалшованый векселъ на 350 зр. На процесѣ Жака Заведенье, яко приватна сторона покривджена, було репрезентоване дромъ Павенцкамъ. Присяжнй узнали Жака виновнымъ злочинôствъ сироневѣрения и обманьства, а трибуналъ засудивъ его на рôкъ тяжкои вязницѣ.

— **„Кружокъ Правникôвъ“** ôтбувъ мин. недѣлѣ въ V. сали университетскôй свои загальнй зборы, на котрâ прибули кромѣ правникôвъ-академикôвъ такожъ: Вп. проф. дръ Олександеръ Огоновскій, протекторъ „Кружка“, дръ Кость Левицкій, дръ Стефанъ Федакъ, п. Андрей Чайковскій и другй правники-неакаденики. По вступнôмъ словѣ голôвы дра К. Левицкого та по ôтчитаню справозданя библіотекаря и касіера наступивъ выборъ нового выдѣлу. Выбранй: Дръ Кость Левицкій яко голова, Андрей Чайковскій, Ярославъ Кулачковскій яко библіотекарь и касіеръ, Михайло Зобкôвъ яко секретарь и Володимиръ Сѣменовичъ; а Маконмъ Левицкій и Юліянъ Макаревичъ яко заступники. Трету точку програмы: выдавання скриптôвъ проф. дра Олександра Огоновского залагоджено въ той способôбъ, що рѣшено лишь доповнити хибуючій и невыразно написанй аркушѣ, а ôтъ нового ихъ выдавания на теперь здержатися, тымъ бôльше, що число скриптôвъ ще зовсѣмъ высоке. Слѣдували внесеня и интерпеляціи членôвъ. Зъ-помѣжь внесень выкликала живѣйшу дебату пôднесена п. А. Чайковскимъ справа выдавания руской, строго науковои, юридичнои часописи, або по крайнôй мѣрѣ правничого альманаха. Загальный зборъ узнавъ тую, хочь такъ важну справу на теперь за трудну до переведеня за-для недостачи фондôвъ якъ и для великаньскои працѣ, яку мае „Кружокъ“ поборотн, выготовляючи руску терминологію правничу.

— **О. Михаила Волошиньского,** гр. кат. пароха и декана въ Сграшевичахъ, затвердивъ цѣсарь заступникомъ маршалка рады повѣтовои въ Старôмъ Мѣстѣ.

— **Доповняючій выборъ** двохъ членôвъ до рады повѣтовои въ Пôдгайцяхъ зъ куріи громадъ сельскихъ розписаный на день 15 н. с. сѣчня 1885.

— **Убійство.** Команда жандармерія краевои у Львовѣ одержала дня 8 с. м. ôтъ повѣтовои команды жандармерія въ Сокали слѣдуючу телеграму: „Нынѣ въ корчмѣ въ Тугурковицяхъ зôстала убита черезъ Россіянъ цѣла родина, складаючася зъ мужа, жены и дитины.“

— **Въ Стрыганцяхъ** коло Стрыя основуеся читальня. Статуты подано вже до ц. к. намѣстництва. Яко члены основателѣ пôдписалися: Николай Бышцакъ, учитель мѣоцевый; Тимко Гнатôвъ, начальникъ громады; Яць Пилипôвъ и Гринь Федорôвъ.

— **Зъ Карлова** пишутъ намъ: Выдѣлъ читальнѣ „им. Андрея Воевôдки“ въ Карловѣ ухваливъ на засѣданю 19 падолиста выслати тов. „Просвѣтѣ“ у Львовѣ сердечну подяку за даръ 61 книжокъ. Молодою ще читальнею въ Карловѣ занявся упрошеный членами на покровителя новый парохъ о. Илярій Курпякъ. Мимо великихъ занято, якій спочиваютъ на о. пароху (каса громадска, церковна и пожичкова на близько 15.000 зр., наука въ школѣ и дома що дня спѣву церковного), ôнъ ревно занявся такожъ и читальнею: що недѣлѣ и свята приходитъ до читальнѣ и загрѣвае членôвъ до читання и вытревалости въ всѣхъ добродѣтеляхъ.

— **Зъ Заболотець** пишутъ намъ: Дня 24 падолиста пополудни зобрався выдѣлъ читальнѣ заболотецкои и уложивъ регуляминъ для членôвъ. Ухвалено сходитися до читальнѣ въ зимѣ що-дня по год. 5 вечеромъ, а на весни и лѣтомъ тôлько въ недѣлѣ и свята. Пôдчасъ вечернѣ читальня мае бути зачинена, а по вечерни до 10 годины отворена. Ухвалено виписати читальню въ члены товариствъ „Просвѣты“ и „им. Качковского“ и подякувати прилюдно „Просвѣтѣ“ за даровань книжки. Выдѣлъ сповняе на сѣмъ мѣсци той пріятный для себе обовязокъ. По обчисленю касы придѣлено заразъ потрѣбну суму на членьскій вкладки читальнѣ для обохъ просвѣтныхъ товариствъ, а зъ оставшихъ въ касѣ 5 зр. 17 кр. ухвалено предплатити „Батькôвщину“ и ще яку газетку. Принято 8 новыхъ членôвъ, а всѣхъ членôвъ мае читальня 48. — Д. *Третякъ*, заступникъ головы читальнѣ въ Заболотцяхъ.

— **Вп. Андрей Павлишъ зъ Рудокъ** надôславъ намъ выказъ надѣленыхъ потерпѣвшихъ ôтъ повени Днѣстра селянъ. П. Павлишъ, на котрого руки редакція „Дѣла“ переслала 42 зр. 05 кр., упросивъ о. декана Комарницкого, щобы ôнъ зволивъ

роздѣлити тую суму мѣжь потерпѣвшихъ. Вир. о. деканъ пѣднявся съ охотою того труду, роздѣливъ найбѣднѣйшимъ селянамъ въ Подольцяхъ 21 зр. 05 зр., а въ Сусиловѣ 21 зр. и выготовивъ дуже совѣстный выказъ. За той даръ складаютъ обдарованій Вп. Дателямъ сердечне спасибѣгъ! Въ рудецкѣмъ судовѣмъ повѣтѣ шкода ѣтъ повени не велика; за то дуже значна въ повѣтѣ комарнянськѣмъ. Люде тамъ потребуютъ великои помочи — и староство рудецке все ше туды грошѣ и сѣль для худобы.

— **Львѣвска дирекція полиціи** мае перенестися въ дотеперѣшнои своеи обителѣ при улици Театральнѣй до каменицѣ Штроменгера при улица Ягайлоньськѣй ч. 28.

— **Именованя.** Министерство торговлѣ именувало офіціяла почтового, ѣтзначеного титуломъ управителя почтового Іосифа Мареша въ Самборѣ и офіціялѣвъ почтовыхъ Едварда Енгля въ Золочевѣ и Максимиліяна Ясиньокого въ Новѣмъ Санчи управителями почтовыми въ ихъ дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ урядована; ѣттакъ офіціялѣвъ почтовыхъ Ив. Коттаса и Кароля Моталя у Львовѣ касіерами почтовыми для Тарнова и Перемышля; на послѣдокъ офіціяла почтового Ив. Саймера въ Коломыи контролоромъ тамже.

— **Дрѣбни вѣсти.** Архик. Леопольдъ заведужавъ недавно дуже небезпечно, маесь вже лѣпше. — Страшный выбухъ динамиту наступивъ дня 6 с. м. въ Старѣмъ Беруни на пруськѣмъ Шлеску въ фабрицѣ Кеча. 500 килогр. динамиту розсадило фабрику, при чѣмъ зѣостали такожь убитѣ два роботники и управитель фабрики полякъ Куликовскій. Зъ убитыхъ людей анѣ слѣду не зѣостало. — На желѣзници трансверзальнѣй столвъ ще до онодгы въ перекопѣ коло Лапигуза, гром. Собнѣвъ цѣлый поѣздъ засыпаный снѣгомъ. — Коло Миньока въ Россіи забивъ якійсь жебракъ, калѣка безъ рукъ, одну жѣнку вертаючу въ ярмарку въ той способѣ, що впросився до неи на вѣзъ а ѣттакъ кинувся на ню и перегрызъ ѣй горло, по чѣмъ забравъ ѣтъ неи 20 рублѣвъ. Розбишаку уловлено ще того самого дня. — Въ Парижи украдено сими днями діаменты въ вартости 250.000 франкѣвъ. Пѣдозрѣнѣ о крадѣжь суть Ангелика и Христіанъ Мей, урядникъ зъ Амстердаму. Паріска полиція розбслала за пѣдозрѣными гончѣ листы по всѣхъ державахъ европейскихъ а полиціямъ бѣльшихъ мѣстъ, мѣжь другими такожь и львѣвскѣй, надѣслала фотографіи пѣдозрѣныхъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Рада", украньскій альманахъ на 1884 рѣкъ.** (Кіѣвъ. Вел. VIII ка, 222 стороны. Цѣна 1 рубель 30 копѣекъ). Мало що не за два роки пѣсля першого выпуску кіѣвского альманаха „Рада" выпущено другу его частину. Знаючи, кѣлько то въ Россіи цензурокихъ „инстанцій" мусить перейти наше слово, доки одержитъ право явитися на свѣтъ Божій, — нѣчого дивуватися, що такъ довго довелося чекати другои частины „Рады". Очевидно ѣтъ такои довгои дороги друга частина „Рады" явилася такою тоненькою, невеличкою. Добро свое она розтрясла десь по „инстанціяхъ". Другій выпускъ „Рады" складаеся зъ самои белетристики. Умѣщеній тамъ: 1) Поема Олены Пчѣлки *„Козачка Олена"*, котра була съ початкомъ сего року печатана въ фейлетонѣ „Дѣла", 2) Друга частина обширного роману Мирного *„Повія"*. На превеликій жаль, гарный сей романъ не скѣнченый. Шкода, що выдавництво „Рады" не помѣстило сего роману до кѣнца, — а то и читателямъ прикро и выдавництву шкодитъ, бо слѣдуючого выпуска „Рады" не купитъ уже той, хто не маe посередного. 3) Два невеличкій оповѣдання того-жь автора (Мирного) зъ народного житя: *„День на настѣвнику"* и *„Батьки"*. Тіи оповѣдання, особливо „Батьки" ѣтзначаются въ „Радѣ". Нема въ нихъ нѣчого незвычайного: се старій трохи не щоденій малюнки сумного житя украньского народу пѣдъ панованьемъ тои деморализаціи, яку внесло кревацтво и розпуста панѣвъ та урядникѣвъ. Авторъ розказуе, а вѣрнѣйше сказати — малюе безъ прикрасъ, просто, правдиво — и въ сѣй правдивости головна сила таланту Мирного. 4) Дальше идутъ два маленькій оповѣдання Ганны Барвѣнокъ (Олександры Кулѣшихи): *„Вірна пара"* и *„Квѣтки съ слезами — слезы съ квѣтками"*. Въ оповѣданяхъ тыхъ чуемо давно знану намъ щирѣсть и сердечнѣсть авторки. 5) Коротке оповѣданье Алатончепка „Кладовище". 6) Коротенькій поезіи кѣлькохъ новыхъ авторѣвъ, мѣжь котрыми выдѣляются и гадкою и чувствомъ и поетичными красками поезія Чайченка.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Др. Амт. въ Дрогобычи. Композиціи Н. Лисенка на фортепіянъ можна спровадити або просто зъ „Книжного Магазину Болеслава Корейва въ Кіевѣ" або спровадити черезъ книгарнѣ Кароля Вильда у Львовѣ и Гилечека въ Тернополи. Колька композицій бачили мы сими днями на складѣ у К. Вильда. Книтарня Вильда числитъ за 1 рубель — 1 гульденъ 30 кр. а. в. *Вп. А. П. въ Рудкахъ.* Жаданого числа „Дѣла" вже нема на складѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (120—7) поручая

конякъ лѣчущій, правдивый французкій въ рѣжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожь малягу.

I. Списъ жертвъ ѣтъ комитетѣвъ мѣсцевыхъ, надѣсланыхъ на лотерію фантову въ дохѣдъ дѣвочого воспиталища въ Перемышли, за часъ ѣтъ 26 липня до 1 падолиста 1884.

I. Епархія Перемыска.

Предсѣдателѣ комитет. мѣсцевыхъ	Штукъ квитѣвъ	Готівка зр. кр.
Атанасій Котисъ, Тѣсна . . .	—	6 90
І. Дрималикъ, Волиця . . .	11	—·—
Калужнацкій, Стефкова . . .	—	3·—
Комитетъ церковный въ Габкѣвцяхъ	—	2·02
Володим. Лысякъ, Волковыя . .	—	3·—
М. Лятошиньскій, Ольшаница (додатково)	—	5·—
Іос. Брылиньскій, Жовтанцѣ . .	—	21·—
А. Котисъ ѣтъ комитету въ Должници	—	3·15
Гр. Поляньскій, Высоцко нижне .	—	5·—
Мих. Заяць, Горбачѣ . . .	1	7·—
Ал. Поляньскій, Боберка . . .	—	5·—
Н. Курівчакъ, Пѣдбужъ . . .	1	—·—
Генр. Ильницкій, Унятичѣ . .	1	1·—
А. Константиновичъ, Чирна . .	—	3·—

(Дальше буде.)

Переплетниче Заведенье

МИХАИЛА СПОЖАРСКОГО

у Львовѣ, въ домѣ Ставропигійского Института,

постаралося въ виду зближающогося праздника Рѣздва Христового, о **дуже хорошій украшеня изъ заграницѣ на Евангелія напрестольній**, просятъ отже Всеч. Духовеньство и ЧЧ. Братства и Комитеты церковній, котрій хотятъ мати нозо-переплетеній або ѣтновленій Евангелія на празникъ Рѣздва Христового, щобы зволили съ присылкою таковыхъ пѣдъ высше наведеною адресою поспѣшити, щобы Заведенье ихъна часъ выготовити могло. Цѣны дуже приступній. Пріймаются такожь до переплету и до поправки всѣ церковній и другій книги. На складѣ есть въ Заведеню „Молитвенникъ" въ рѣжнородныхъ переплетахъ и по рѣжныхъ цѣнамъ.

1254 (2—2)

Велика партія останкѣвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескій, на загортки, жѣночій мантлѣ ѣтъ дощу, на жѣночій плащѣ — розсылае за подѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взорцѣ высылаются по приславю 10-крейцаровои марки.

1251-38-53

Найбѣльшій складъ нотъ

до граня и до спѣву

НА ПРОДАЖЬ И ДО ПОЖИЧАНЯ.

НАЙСВѢЖѢЙШІЙ НОВОСТИ

въ Читальни

ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА

1004 22—24 пѣдъ зарядомъ

К. ВИЛЬДА

во Львовѣ,

улиця Академична ч. 3.

---

5 килевій

БОЧѢВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (3—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочѣвка	Гегелайского столового .	2 зр. 10 кр.
1	„	Гегелайского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „

Повыше наведенй цѣны розумѣются вразъ съ бочѣвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ѣтбиратель жадныхъ бѣльше коштѣвъ не поносить. Купуючи вина особисто тѣлько у продуцентѣвъ ручитъ за здоровій добрій, натуральній и лучшій вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавій замовленя.

БРИТВЫ

правдивій

англійскій и швайцарскій

по зр. 1·75, 2, 2·50, 3, 3·50, и т д

поручаютъ

Братя ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ 1252

ул. Галицка ч. 16.

Магазинъ

Ф. КНАУЕРА и Сына

пѣдъ „Золотымъ Львомъ"

площадь Капитульна,

поручае въ найбѣльшѣмъ выборѣ

Обрусы кольоровій на 6 особъ разомъ съ серветами въ найновѣйшихъ взорцяхъ зр. 3 и 3 зр. 50 кр.

Обрусы кольоровій по зр. 1·40 и 1·80.

Обрусы бѣлій на 6 особъ и ½ туз. серветъ зр. 4 и зр. 4·50.

Обрусы бѣлій ѣтъ зр. 1·30 и высше.

Серветы бѣлій столовій

тузинъ по зр. 4 и 5 зр.

Серветки малій десеровій

тузинъ зр. 1·20, 1·50, зр. 2 и высше.

Хустки нитковій бѣли туз. зр 2·40.

Хустки нитковій бѣлій съ кольоровымъ берегомъ туз. зр 3 и высше.

Хустки шовковій на шію и т. п. ѣтъ 30 кр. до 5 зр. 1261 1—12

Припорученя зъ провинціи выконуются оборотною почтою.

За доброту и тревалѣсть ручится.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескій бѣлій, гладкій, по цѣнѣ фабричній зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровій „Оксфордъ" по зр. 2·15 и 2·80; нѣчній (гуцульскій) по 2·50.

Сорочки для хлопцѣвъ бѣлій, тѣлько въ однѣмъ знаменитѣмъ родѣ по зр. 1·50.

Калисоны зъ „Calico" домашнои роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.

Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.

Маншетъ пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.

Хустки до носа ѣтъ 15 до 60 кр. штука, шовковій 75—1·50.

Скарпитки бѣлій и колоровій, пара ѣтъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.

Хустки до шіи шовковій и вовняній ѣтъ зр. 95 до зр. 7·50.

Краватки въ найбѣльшѣмъ выборѣ, **шлійки, спиники, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**

Рукавички всякого рода, власнаго выробу, **пулярезы, пушки на тютюнъ, паперцѣ до цигаретъ** и т. п.

Цилиндры складавій (chapeaux claques) тибетовій зр. 5·50, атласовій зр. 9

Кафтаники, сподни и скарпитки бавовняній, вовняній фланелевій и шовковій, такожь проф. Егера

Камизельки вовняной съ рукавами и **панчохи** до полѣвання.

Папучѣ, менты и чоботы фильцовій, **пледы, коцики** англійскій.

Камашѣ фильцовій, мужескій, пара зр. 1·50, высокій зр. 2·20.

Штильпы, камашѣ шкіряній до полѣвання и до кѣня, пара зр. 3·50—6.

Шапки зъ футра и сукна, шапки рашій **Фезы** турецкій по зр. 1·80.

Парасолѣ бавовняній, вовняній и шовковій ѣтъ зр. 1·20 до 10.

Плащѣ гумовій въ рѣжныхъ родахъ ѣтъ зр. 10·50 до 28

Калошѣ мужескій, высшій пара 4 зр., нижшій 3 зр., — дамскій высшій 3·50 зр., нижшій 2·80 и 2·50 зр.

Перфумы, мыла, колоньска вода, пудеръ и т. п. 1253 (6—12)

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

есконтуе власній вылосованій листы, купоны, также **всякій купоны ѣтъ державныхъ ефектѣвъ и заставныхъ листѣвъ, удѣляе пожички за гипотекарнымъ обезпеченьемъ.**

Есконтуе векслѣ, принимае грошевій вкладки:

а) на **книжки щадничій** по 5%; б) на **текучій рахунокъ** (conto current) за 30-, 60-, 90- и 120-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½%, 5% и 5½%.

Заставничій ѣтдѣлъ

того-жь Заведеня **удѣляе пожички на заставы,** а именно: цѣнній ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричній и ремѣсничій и всякій предметы, **маючій цѣнность.**

Бюро Заведеня въ власнѣмъ домѣ при улицѣ Орменьскѣй н-ръ 2, на І-ѣмъ поверсѣ. 1192 (21—24)

Вже выйшовъ

ИЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТА"

на рѣкъ 1885.

укладу **Василя Лукича.**

Содержанье Календаря показуе, що часть информаційна и литературна дуже богатѣ, а **Уставъ церковный**, уложеный черезъ фахового знатока, перевышае имъ объемомъ (54 сторѣнъ) всякій дотеперѣшній уставы.

Цѣна 50 кр. а. в.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" и вѣ всѣхъ бѣльшихъ книгарняхъ въ Галичинѣ. Зановлаючій въ „Просвѣтѣ" зъ провинціи долучатъ 5 кр. на почту.

Коли кто замовитъ бодай 12 примѣрниковъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликій, просимо спѣшити съ замовленями. Календарь на 1884 р. бувъ минувшого року до кѣнца грудня вже вычерпаный.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пѣдъ зар. К. Беднарского.